हिन्दी प्रचार पुस्तकमाला, पुष्प—60

हिन्दी मलयालम कोश

[परिवर्द्धित संस्करण]

प्रकाशक

दक्षिण भारत हिन्दी प्रचार सभा

मद्रास

चौथा संस्करण :
प्रथम पुनर्मुद्रण
जून, 1958
5

दाम रु. 5—8—0

O. No. 399
मुद्रक: हिन्दी प्रचार प्रेस, त्यागरायनगर, मद्रास-17

हिन्दी मलयालम कोश

अपनी तरफ़ से—

हिन्दी मलयालम कोश का प्रथम संस्करण सन् 1933 में निकला था। जैसे-जैसे समय की माँग बढ़ती गयी, इसके पिछले संस्करणों में शब्दावली को राष्ट्रभाषा हिन्दी के बढ़ते हुए व्यापक व्यवहार के अनुसार बढ़ाते गये हैं और हिन्दी प्रेमियों व विद्यार्थियों के लिए इसे उपयोगी बनाते गये हैं।

इस कोश के संपादन-कार्य में हमें हिन्दी प्रचार क्षेत्र के अनुभवी कार्यकर्ता सर्वश्री ए. चन्द्रहासन तथा पी. के. केशवन नायर की पूरी-पूरी सहायता मिली थी जिसके लिए हम उनको धन्यवाद देते हैं।

प्रस्तुत चौथा संस्करण उस कोश का परिवर्द्धित संस्करण है, जिसमें पिछले संस्करण की अपेक्षा 5000 से अधिक शब्द जोड़े गये हैं। हमने इस कोश में राष्ट्रभाषा हिन्दी में आम तौर पर आनेवाले उर्दू, अरबी, फ़ारसी के शब्द भी दिये हैं। परिशिष्ट में संविधान की शब्दावली भी अंग्रेज़ी अर्थसहित दी गयी है।

इस कोश को हिन्दी विद्यार्थियों के लिए अधिक से अधिक उपयोगी बनाने के लिए शब्दार्थ के साथ-साथ मुहावरे भी दिये गये हैं जिससे इस कोश का कलेवर पहले से (152 पृष्ठ) अधिक बढ़ गया है। अतः इसका दाम भी बढ़ाना पड़ा है।

हमें आशा है कि हिन्दी-प्रेमी जनता इसे अपनाएगी तथा आवश्यक सलाहें देकर इसे और उपयोगी बनाने में हमारी मदद करेगी।

—प्रकाशक

इस कोश में इस्तेमाल किये हुए संकेतों की सूची

पु०	...	संज्ञा पुल्लिंग
स्त्री०	...	संज्ञा स्त्रीलिंग
वि०	...	विशेषण
क्रि०	...	क्रिया-विशेषण
स०	...	सकर्मक क्रिया
अ०	...	अकर्मक क्रिया
अव्य०	...	अव्यय
प्रत्य०	...	प्रत्यय
सर्व०	...	सर्वनाम
दे०	...	देखिये
बहु०	...	बहुवचन
उदा०	...	उदाहरण

हिन्दी मलयालम कोश

अ

अंक - पुं० ആകാരം ; അക്കം ; അടയാളം ; മടി.

अंकड़ी - स्त्री० തോട്ടി ; വള്ളി.

अंकवार - स्त्री० മടി ; ആലിംഗനം.

अँकाना - स० വില തിട്ടപ്പെടുത്തിക്കുക ; പരിശോധിപ്പിക്കുക.

अंकित - वि० അടയാളപ്പെടുത്തിയ ; പതിച്ച.

अंकुड़ा - पुं० ആണി.

अंकुर - पुं० മുള ; കൂമ്പ്.

अंकुरना - अ० മുളക്കുക.

अंकुश - पुं० ആനത്തോട്ടി.

अंकुस - पुं० തോട്ടി ; കൊക്കി.

अखुआ - पुं० **अंकुर** മുള.

अंग - पुं० അവയവം.

अंगभंगी - स्त्री० അവയവഭംഗി.

अँगड़ाई - स्त्री० മൂരിനിവർക്കൽ ; മൂരിവിടൽ ; കോട്ടുവാ ഇടൽ.

अंगरखा - पुं० മുട്ടററം നീളമുള്ള ഒരുതരം കോട്ട്.

अँगरेज़ - पुं० ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ.

अँगरेज़ी - स्त्री० ഇംഗ്ലീഷ്.

अंगा - पुं० दे० **अंगरखा**

अंगार - पुं० തീക്കനൽ.

अंगिया - स्त्री० റൗക്ക.

अंगीकार - पुं० അംഗീകരണം.

अंगीठी - स्त्री० അടുപ്പ്.

अंगुर / **अंगुल** - पुं० അംഗുലം.

अंगुली - स्त्री० വിരൽ.

अंगुश्तनुमाई - स्त्री० ദുഷ്കീർത്തി ; ദോഷാരോപണം.

अंगुस्ताना - पुं० തുന്നൽക്കാർ വിരലിൽ ധരിക്കുന്ന മൂടി.

अंगूठा - पुं० തള്ളവിരൽ ; **—दिखाना** - പററിക്കുക ; ഏതെങ്കിലും വസ്തു കൊടുക്കുകയോ ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതിനെ വിസമ്മതിക്കുക.

अंगूठी - स्त्री० മോതിരം.

अंगूर - पुं० മുന്തിരങ്ങാപ്പഴം.

अंगेजना - स० ഭാരമേല്ക്കുക ; സമ്മതിക്കുക.

अंगेठी - स्त्री० **अंगीठी** അടുപ്പ്.

अंगोछा - पुं० തുവാല ; തോർത്ത്.

अंचल - पुं० തുണിയുടെ തുമ്പ് ; വക്ക് ; തീരം.

अंजन - पुं० കണ്ണെഴുതുമഷി.

अंजर-पंजर - पुं० അസ്ഥിപഞ്ജരം

अंजलि - **स्त्री०** കൂപ്പുകൈ.

अंजाम - **पु०** അവസാനം ; ഫലം —**देना** - പൂൎത്തിയാക്കുക.

अंजीर - **पु०** അത്തിപ്പഴം.

अंजुमन - **स्त्री०** സംഘം ; സഭ.

अंजोर - **पु०** വെളിച്ചം.

अँटना - **अ०** കൊള്ളുക ; നിറയുക ; പൂൎണ്ണമാവുക.

अंटा - **पु०** വലിയ ഉണ്ട ; ഉണ്ടനൂൽ ; ആനക്കൊമ്പുകൊണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷുകാർ മേശപ്പുറത്തു് കളിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം കളി.

अंटा गफ़ील } **वि०** മദോന്മത്തനായ ; ലഹരി പിടിച്ച.
अंटा गुड़-गुड़ }

अंटाचित - **क्रि०, वि०** മലൎന്നുകിടക്കുന്ന ; മലൎന്ന ; —**होना** - മലൎന്നുപോവുക.

अँटिया - **स्त्री०** ചെറിയ പൊതി.

अंटी - **स्त्री०** വിരലിൻെറ നടുഭാഗം ; ചെറുകമ്മൽ; പരുത്തിനൂലോ പട്ടുനൂലോ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ മടിശ്ശീല.

अंड - **पु०** മുട്ട ; —**कोश** - വൃഷണം.

अंडज - **पु०** പക്ഷി; മുട്ടയിൽ നിന്നുമുണ്ടാകുന്ന ജീവി.

अंडबंड - **स्त्री०** അസംബന്ധമായ സംസാരം ; അൎത്ഥമില്ലാത്ത സംഭാഷണം.

अंडा - **पु०** മുട്ട.

अंडाकार - **वि०** മുട്ടയുടെ ആകൃതിയുള്ള.

अंडी - **स्त्री०** ആവണക്കു് ; ആവണക്കിൻ കുരു.

अंत - **पु०** അവസാനം ; മരണം.

अँतड़ी - **स्त्री०** കുടൽ.

अंतर - **पु०** വ്യത്യാസം ; അകലം ; ഇട ; മറവു്.

अंतरंग - **पु०** മനസ്സു് ; **वि०** അടുപ്പമുള്ള; ഹൃദയരഹസ്യമറിയുന്ന.

अंतरनाद - **पु०** ഹൃദയത്തിൻെറ വിളി.

अंतरा - **पु०** പല്ലവി.

अंतराल - **पु०** മധ്യഭാഗം.

अंतरिक्ष - **पु०** ആകാശം.

अंतरीप - **पु०** കോടി ; കരയുടെ സമുദ്രത്തിലേയ്ക്കു് തള്ളിനില്ക്കുന്ന ഭാഗം ; ദ്വീപു്.

अंतर्गत - **वि०** ഉൾക്കൊണ്ട ; അന്തൎഭവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന.

अंतर्द्धान - **पु०** മറഞ്ഞുപോകൽ ; അപ്രത്യക്ഷമാകൽ.

अंतर्यामी - **पु०** ഭഗവാൻ ; പരബ്രഹ്മം ; വായു ; **वि०** അകത്തു കടക്കുന്ന ; മനോഭാവമറിയുന്ന.

अंतर्हित - **वि०** മറഞ്ഞ ; അദൃശ്യമായ.

अंत:करण - **पु०** മനസ്സു് ; മനസ്സാക്ഷി.

अंतर-राष्ट्रीय - **वि०** രാഷ്ട്രങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന ; രാഷ്ട്രാന്തർഗ്ഗതം.

अंतिम - **वि०** അവസാനത്തെ.

अंत्य - **वि०** അവസാനത്തെ.

अंत्यज - **पु०** ചണ്ഡാളൻ ; ഹരിജനം.

अंदर - **क्रि०** ഉള്ളിൽ ; അകത്ത്.

अंदरूनी - **वि०** ആന്തരികമായ ; ഉള്ളിലുള്ള.

अंदाज़ - **पु०** ഊഹം ; അനുമാനം.

अंदाज़न - **क्रि०** സുമാർ ; ഏകദേശം.

अंदेशा - **पु०** ആശങ്ക ; ഭയം.

अंध - **वि०** കുരുടനായ ; **—कार** - ഇരുട്ട്.

अंधकूप - **पु०** പൊട്ടക്കിണറ്.

अंधखोपड़ी - **पु०** മൂഢൻ.

अंधड़ - **पु०** കൊടുങ്കാറ്റ്.

अंधपरंपरा - **स्त्री०** പഴയ മാമൂലുകളെ അനുസരിക്കൽ; ആലോചനയില്ലാതെ അന്ധമായി അന്യനെ അനുസരിക്കൽ.

अंधा - **पु०** കുരുടൻ ; അവിവേകി.

अंधाधुंध - **स्त्री०** കൂരിരുട്ട്; അനീതി; **वि०** മുമ്പും പിമ്പും ആലോചനയില്ലാത്ത.

अंधियारा - **पु०** **अंधेरा** ഇരുട്ട്.

अंधेर - **पु०** **दे०** **अंधाधुंध** ; **—खाता** - **पु०** കണക്കിലുള്ള കുഴപ്പം ; അവ്യവസ്ഥ ; അന്യായം.

अंधेरा - **पु०** ഇരുട്ട്; **वि०** ഇരുട്ടുള്ള.

अंब - **स्त्री०** അമ്മ ; **पु०** മാവ്.

अंबर - **पु०** വസ്ത്രം ; ആകാശം ; പരുത്തി ; മേഘം.

अंबराई - **स्त्री०** മാന്തോട്ടം.

अंबा - **स्त्री०** അമ്മ ; പാർവ്വതി ; ദുർഗ്ഗ ; പാടക്കിഴങ്ങ്.

अंबार - **पु०** കൂട്ടം ; കൂമ്പാരം.

अंबिया - **स्त्री०** കണ്ണിമാങ്ങ.

अंबु - **पु०** വെള്ളം.

अंबुज - **पु०** താമര.

अंबुद - **वि०** വെള്ളം തരുന്ന ; **पु०** മേഘം.

अंबुधि - **पु०** സമുദ്രം.

अंबोह - **पु०** ആൾക്കൂട്ടം.

अंशु - **पु०** കിരണം.

अंशुमान, **अंशुमाली** - **पु०** സൂര്യൻ.

अँसुवाना - **अ०** കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറയുക.

अंहडा - **पु०** തൂക്കുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന കട്ടി.

अकचकाना - **अ०** അമ്പരക്കുക.

अकड़ - **स्त्री०** അഹങ്കാരം ; ഞെളിയൽ ; ധിക്കാരം ; ശാഠ്യം.

अकड़ना - **अ०** ഞെളിയുക ; അഹങ്കരിക്കുക ; ഉണങ്ങിച്ചുളിയുക; ശാഠ്യം പിടിക്കുക.

अकड़वाई - **स्त्री०** ഞരമ്പുവേദന ; കൈകാൽ കോച്ചൽ.

अकड़बाज़ - पुं० അഹങ്കാരി; ദുരഭിമാനി.

अकड़ैत - पुं० अकड़बाज़ അഹങ്കാരി.

अकथ - वि० അവൎണ്ണനീയം.

अकनना - स० ചെവിയോൎക്കുക.

अकना - अ० വ്യാകുലപ്പെടുക; പരിഭ്രമിക്കുക.

अक़ब - पुं० പിൻഭാഗം.

अकबक - स्त्री० അൎത്ഥമില്ലാത്ത സംസാരം; പരിഭ്രമം; അമ്പരപ്പ്; സാമൎത്ഥ്യം.

अकबकाना - अ० പരിഭ്രമിക്കുക; അമ്പരക്കുക.

अकबर - वि० ഏററവും വലിയ; മഹാനായ.

अकबल - पुं० പരാക്രമം; പ്രതാപം.

अकर्मण्य - वि० ഒരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്യാത്ത; മടിയനായ.

अकस - पुं० ശത്രുത്വം; ദ്വേഷം.

अकसर - क्रि० സാധാരണയായി; മിക്കവാറും.

अक़साम - पुं० (**क़िस्म व क़सम का बहु०**); പോലെ; പ്രകാരം; തരങ്ങൾ; ശപഥങ്ങൾ.

अकसीर - पुं० ഏററവും ഫലപ്രദമായി സൎവ്വ രോഗങ്ങളേയും നശിപ്പിക്കുന്ന ഔഷധം; രസായനം.

अकस्मात् - अव्य० യദൃച്ഛയാ; പെട്ടെന്ന്.

अकाज - पुं० വിഘ്നം; പ്രവൃത്തിയിൽ തടസ്സം; ഹാനി; ദുഷ്പ്രവൃത്തി.

अकाट्य - वि० ദൃഢമായ; ഉറപ്പുള്ള; മുറിയ്ക്കാനാകാത്ത.

अकारथ - क्रि० നിഷ്ഫലമായി.

अक़ारिब - पुं० ബന്ധു.

अकाल - पुं० പഞ്ഞം; ക്ഷാമം.

अकाली - पुं० സിക്കുകാരുടെ ഒരു വൎഗ്ഗം.

अकिंचन - वि० പാവപ്പെട്ട; ദരിദ്രനായ.

अक़ील - पुं० ബുദ്ധിമാൻ.

अकुताना - अ० മനസ്സ് മുഷിയുക; ബദ്ധപ്പാട് കാണിയ്ക്കുക.

अकुलाना - अ० വ്യാകുലപ്പെടുക; തിടുക്കം കാണിയ്ക്കുക; പരിഭ്രമിക്കുക.

अकूत - वि० നിൎണ്ണയിക്കാൻ കഴിയാത്ത; അപരിമിതമായ.

अकेला - वि० ഒററയായ; തനിയെ; അദ്വിതീയമായ.

अक्खड़ - वि० താന്തോന്നിയായ; ധിക്കാരിയായ; മൎയ്യാദയില്ലാത്ത; കലഹിയായ.

अक़्द - पुं० सम्बंध, शादी വിവാഹം; **—नामा** - വിവാഹ ഉടമ്പടി.

अक़्ल - स्त्री० अक़ल ബുദ്ധി; **—का दुश्मन** - ബുദ്ധിയില്ലാത്ത

वൻ ; **—चक्कर में आना** - ബുദ്ധി കെട്ടുപോവുക ; **—दौड़ाना** - പലപ്രകാരത്തിലും ആലോചിച്ചുനോക്കുക ; **—पर पर्दा पड़ जाना** - വിവേകഹീനനാവുക ; **—मारी जाना** - ബുദ്ധിഭ്രംശം വരുക.

अक़्लमंद - वि० ബുദ്ധിമാനായ.

अक़्लमंदी - स्त्री० ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

अक्षरौटी - स्त्री० അക്ഷരമാല ; എഴുതുന്ന രീതി ; അക്ഷരത്തിലെഴുതുന്ന പദ്യം.

अक्षि - स्त्री० കണ്ണ്.

अक्षुण्ण - वि० മുടങ്ങാത്ത ; സമ്പൂർണ്ണം ; അവികൃതം.

अक्षौहिणी - स्त्री० ചതുരംഗസേന (10950 കാലാൾ, 65610 കുതിര, 21870 ആന, 21870 രഥം.)

अक्स - पु० പ്രതിബിംബം ; നിഴൽ ; ചിത്രം.

अक्सर - क्रि० दे० अकसर

अख़बार - पु० വർത്തമാനപ്പത്രം ; **—नवीस** - പത്രപ്രവർത്തകൻ ; പത്രലേഖകൻ.

अखरना - अ० ചീത്തയായി തോന്നുക ; മനസ്സിന് പിടിക്കാതാകുക.

अखरोट - पु० (walnut) വടക്കെ ഇന്ത്യയിലുള്ള ഒരു തരം മരത്തിന്റെ കായ് ; (അതിന്റെ പരിപ്പ് ബദാംപോലെ തിന്നാനുപയോഗിക്കുന്നു.)

अख़लाक़ - पु० (ख़ुल्क़ का बहु०) ആചാരങ്ങൾ ; രീതികൾ ; സമ്പ്രദായങ്ങൾ.

अखड़ैत - पु० ഫയൽമാൻ ; ഗുസ്തിക്കാരൻ ; മല്ലൻ.

अखाड़ा - पु० ഗുസ്തി പിടിക്കുന്ന കളം ; വ്യായാമം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം ; സംഘം ; കളരി.

अखाद्य - वि० തിന്നാൻ കൊള്ളരുതാത്ത.

अखिल - वि० എല്ലാം.

अख़ीर - पु० ഒടുവിൽ ; അവസാനത്തിൽ ; അവസാനം.

अखोह - पु० നിമ്നോന്നത ഭൂമി.

अख़्तर - पु० നക്ഷത്രം.

अख़्तियार - पु० അധികാരം.

अख़्वाह - अव्य० ഉദ്വേഗവും ആശ്ചര്യവും തോന്നിക്കുന്ന ശബ്ദം.

अगड़बगड़ - वि० വ്യർത്ഥമായ ; (നിരർത്ഥമായ സംസാരം അഥവാ പ്രവൃത്തി) ; ക്രമമില്ലാത്ത.

अगम्य / **अगम** / **अगस्य** - **वि०** സമീപിക്കാനരുതാത്ത ; അറിയാനരുതാത്ത.

अगमानी - पु० अगुआ തലവൻ ; നായകൻ.

अगर - अव्य० എങ്കിൽ (If)

अगरचे - क्रि० എങ്കിലും ; എന്നാലും.

अगरबत्ती - स्त्री० സാമ്പ്രാണിത്തിരി.

अगलबगल - क्रि० അങ്ങുമിങ്ങും ; അടുക്കൽ ; രണ്ടു വശത്തും.

अगला - वि० അടുത്ത ; വരുന്ന ; മുമ്പേയുള്ള.

अगवानी - स्त्री० [illegible] ; സ്വീകരണം.

अगवार - पु० [illegible] കൂലിയായി കൊടുക്കുന്ന ധാന്യം ; വല്ലി.

अगहन - पु० ധനുമാസം ; ഹേമന്തകാലം.

अगहनी - स्त्री० ധനുമാസത്തിൽ കൊയ്യുന്ന വിള.

अगाऊ - पु० മുൻകൂറായി കൊടുക്കുന്ന പണം ; **वि०** വരാൻ പോകുന്ന ; **क्रि०** മുൻകൂട്ടി.

अगाड़ी - क्रि० മുമ്പിൽ ; ഭാവിയിൽ ; **स्त्री०** മുൻഭാഗം ; കുതിരയുടെ കാലുകളെ കെട്ടുന്ന കയറ്.

अगाध - वि० ആഴമുള്ള.

अगाह - वि० दे० आगाह.

अगिन - स्त्री० തീ ;—**बोट - पु०** തീബോട്ട്.

अगियारी - स्त्री० സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ പുകയ്ക്കൽ ; അഗ്നിയിൽ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ ഹോമിക്കുന്ന ഒരു തരം പൂജാവിധി.

अगुआ - पु० നേതാവ് ; നായകൻ.

अगुआई - स्त्री० നേതൃത്വം.

अगोरना - अ० കാക്കുക ; തടയുക ; രക്ഷിക്കുക ; എഴുതിയതു വെട്ടുക.

अगौनी - स्त्री० अगवानी സ്വീകരണം.

अग्र
अग्रज } **पु०** അഗ്രം ; ജ്യേഷ്ഠൻ.

अग्रसर - वि० പുരോഗമിക്കുന്ന ; **पु०** തലവൻ.

अग्राह्य - वि० സ്വീകരിക്കാനരുതാത്ത.

अघ - पु० പാപം.

अघट - वि० സംഭവിക്കാത്ത ; അസംഭാവ്യമായ ; യോജിക്കാത്ത.

अघाना - अ० തൃപ്തിപ്പെടുക ; ഭക്ഷണം കഴിച്ച് തൃപ്തി വരുക ; സന്തോഷിക്കുക.

अघोर - वि० ഘോരമായ.

अघोरी - वि० അഘോര (ഒരുതരം ശിവഭക്ത) വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട ; വെറുക്കപ്പെട്ട.

अचंभा - पु० ആശ്ചര്യം.

अचंभित - वि० അത്ഭുതപ്പെട്ട.

अचकन - पु० अंगा ഒരുതരം നീളമുള്ള കോട്ട്.

अचक्कन - पु० മുമ്പും പിമ്പും അറിയാത്തവൻ.

अचरज - पुं० ആശ്ചര്യം.

अचल - वि० ഇളകാത്ത ; **पुं०** പർവ്വതം.

अचला - वि० ഇളകാത്ത; **स्त्री०** ഭൂമി

अचानक - क्रि० യാദൃച്ഛികമായി ; പെട്ടെന്ന്.

अचार - पुं० ഉപ്പിലിട്ടത് ; അച്ചാറ്.

अचिर - क्रि० വേഗത്തിൽ.

अचीता - वि० വിചാരിച്ചിരിക്കാത്ത ; ആകസ്മികമായ.

अचूक - वि० പിഴയ്ക്കാത്ത ; കറി തെററാത്ത ; തീർച്ചയായും ഫലിക്കുന്ന.

अचेत - वि० ബോധമില്ലാത്ത ; അറിവില്ലാത്ത ; ജീവനില്ലാത്ത.

अचेतन - वि० ജീവനില്ലാത്ത ; അനക്കമില്ലാത്ത ; സ്ഥാവരം.

अचैन - पुं० സൈ്വരക്കേട്.

अच्युत - वि० വീഴാത്ത ; പിഴയ്ക്കാത്ത ; **पुं०** സ്ഥിരം ; വിഷ്ണു ; ബ്രഹ്മാവ്.

अच्छत - वि० മുറിയാത്ത ; **पुं०** പൂജയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന മുറിയാത്ത അരിമണി ; **क्रि०** മുമ്പിൽ ; കൂടാതെ ; പിന്നീട് ; പുറകിൽ.

अच्छा - वि० നല്ല; ശരിയായ; **क्रि०** ശരി ; ആട്ടെ ; സുഖമായി.

अच्छाई - स्त्री० നന്മ.

अछूत - पुं० തീണ്ടൽ ജാതിക്കാരൻ ; അസ്പൃശ്യൻ.

अछूता - वि० തീണ്ടാത്ത ; സ്പർശിക്കാത്ത ; ഉപയോഗിക്കാത്ത ; പുതിയ.

अछेद - वि० അഭേദ്യം.

अज - वि० ജനനമില്ലാത്ത ; **पुं०** ബ്രഹ്മാവ് ; ആട്.

अज़ - प्रत्य० നിന്നു ; കാൽ ; മുതൽ ; ആൽ ; ഓട് ; കൊണ്ട് ; ഇൽ.

अजगर - पुं० പെരുമ്പാമ്പ്.

अजग़ैब - पुं० അദൃശ്യമായ സ്ഥലം; അപ്രത്യക്ഷമായ സ്ഥാനം.

अजग़ैबी - वि० മറഞ്ഞ ; രഹസ്യമായ ; അദൃശ്യമായ.

अज़दहा - पुं० പെരുമ്പാമ്പ്.

अजदाद - पुं० പൂർവ്വജന്മാർ.

अजनबी - वि० അപരിചിതനായ ; പരദേശിയായ.

अजब - वि० അത്ഭുതകരമായ ; വിചിത്രമായ ; അതിശയകരമായ.

अज़मत - स्त्री० പ്രതാപം ; മഹിമ.

अजमाइश - स्त्री० പരിശോധന ; പരീക്ഷിക്കൽ.

अज़माना - स० പരീക്ഷിച്ചറിയുക ; പരിശോധിക്കുക.

अजय - वि० ജയിക്കാനൊക്കാത്ത.

अजर - वि० ജരാനരയില്ലാത്ത.

अढ़ाई - वि० രണ്ടര.

अणिमा - स्त्री० [illegible]; അഷ്ടൈശ്വര്യങ്ങളിലൊന്നു്.

अतः / **अतएव** — **क्रि०** അതുകൊണ്ടു്; ആയതുകൊണ്ടു്.

अतनु - वि० ശരീരമില്ലാത്ത; **पु०** കാമദേവൻ.

अतर - पु० അത്തർ; (സുഗന്ധദ്രവ്യം); **—दान** - അത്തർ സൂക്ഷിക്കുന്ന ഡപ്പി.

अतसी - स्त्री० दे० अलसी.

अतरसों - क्रि० വരാൻ പോകുന്ന നാലാംനാൾ; കഴിഞ്ഞ നാലാംനാൾ.

अता - पु० അനുഗ്രഹം; കൃപ.

अताअत - स्त्री० दे० इताअत.

अताई - वि०, पु० സമർത്ഥൻ.

अतानामा - पु० ദാനപത്രം.

अति - क्रि० ഏററവും.

अतिक्रम - पु० വിപരീതപ്രവൃത്തി; കവച്ചുകടക്കൽ.

अतिब्बा - पु० (**तबीब का बहु०**) വൈദ്യന്മാർ.

अतिरिक्त - क्रि० ഒഴികെ; പുറമെ; അല്ലാതെ; കൂടാതെ.

अतिशय - वि० വളരെ.

अतीत - वि० കഴിഞ്ഞ; വേറിട്ട; മരിച്ച.

अतीव - वि० ഏററവും; വളരെ.

अतुल - वि० അതുല്യമായ; അളവററ; അനുപമമായ.

अतुलित - वि० അപരിമിതമായ; അനുപമമായ.

अत्तार - पु० മരുന്നുകൾ വില്ക്കുന്നവൻ; അത്തർ മുതലായ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

अत्यंत - वि० ഏററവും.

अत्याचार - पु० അക്രമം; ദുരാചാരം; അനീതി.

अत्याचारी - वि० അക്രമിയായ; ദുരാചാരിയായ.

अत्युक्ति - स्त्री० ഉള്ളതിനധികം പറയൽ; അതിശയോക്തി.

अथवा - अव्य० അല്ലെങ്കിൽ.

अथाई - स्त्री० ഇരിക്കാനുള്ള സ്ഥലം; തിണ്ണ.

अथाह - वि० ആഴമേറിയ.

अदंड्य - वि० ശിക്ഷിപ്പാനരുതാത്ത.

अदंत - वि० പല്ലില്ലാത്ത; **पु०** അട്ട.

अदद - स्त्री० സംഖ്യ; എണ്ണം; അക്കം.

अदना - वि० തുച്ഛമായ; നിസ്സാരമായ; എളിയ; സാമാന്യമായ.

अदब - पु० വിനയം; ശിഷ്ടാചാരം; മര്യാദയോടു കൂടിയ പെരുമാററം; **—पैरवी - स्त्री०** കേസ്സിൽ ആവശ്യമായ നടപടികൾ നടത്താതിരിക്കുക.

अदबदाकर - **क्रि०** തീർച്ചയായും ; നിശ്ചയമായും.

अदय - **वि०** ദയയില്ലാത്ത.

अदरक - **पुं०** ഇഞ്ചി.

अदल - **पुं०** ന്യായം.

अदल-बदल - **पुं०** മാററം.

अदवान / **अदवायन** - **स्त्री०** കട്ടിൽ വരിയുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന കയർ.

अदवियाद - **स्त्री०** (**दवा का बहु०**) മരുന്നുകൾ.

अदहन - **पुं०** അരിവെയ്ക്കാൻ അടുപ്പിൻ[illegible] തിളപ്പിക്കുന്ന വെള്ളം.

अदा - **वि०** ബാക്കിവെക്കാതെ (മുഴവൻ) കൊടുത്തു തീർത്ത ; **स्त्री०** നിർവ്വഹണം ; ശൃംഗാരചേഷ്ട ; **—करना** - കൊടുത്തു തീർക്കുക ; നിർവ്വഹിയ്ക്കുക ; പൂർത്തിയാക്കുക.

अदाई - **स्त्री०** കടം തീർക്കൽ.

अदालत - **स्त्री०** കോടതി ; **—दीवानी**-സിവിൽകോടതി ; **—माल** - റവന്യൂ കോട്ട് ([illegible]ി).

अदालती - **वि०** കോടതി സംബന്ധമായ ; **पुं०** കോട്ട് വ്യവഹാരി.

अदावत - **पुं०** ശത്രുത്വം.

अदीब - **पुं०** സാഹിത്യജ്ഞൻ.

अदूरदर्शी - **वि०** ദീർഘ ദർശിത്വമില്ലാത്ത ; ആലോചനയില്ലാത്ത.

अदू - **पुं०** ശത്രു.

अदेय - **वि०** കൊടുക്കാൻ കഴിയാത്ത ; കൊടുക്കപ്പെടാത്ത.

अदृश्य - **वि०** കാണാൻ കഴിയാത്ത; മറഞ്ഞ.

अद्धा - **पुं०** പകുതി.

अद्धी - **स्त्री०** ഒരു പൈസയുടെ പതിനാറിലൊരു ഭാഗം ; നേർത്തുമിനുത്ത തുണി.

अद्रि - **पुं०** പർവ്വതം.

अद्वितीय - **वि०** ഒന്നാമത്തെ.

अधकचरा - **वि०** [illegible] ; സാമർത്ഥ്യമില്ലാത്ത.

अधकपारी - **स्त्री०** ഒരുവശത്തു മാത്രമുണ്ടാകുന്ന തലവേദന ; (ചെന്നിക്കുത്ത്).

अधखिला - **वि०** പകുതി വിടർന്ന.

अधमरा / **अधमुआ** - **वि०** അർദ്ധപ്രാണനായ ; പകുതി ചത്ത.

अधर - **पुं०** ചുണ്ട്.

अधवा - **स्त्री०** വിധവ.

अधिकरण - **पुं०** ആശ്രയം.

अधिकांश - **पुं०, वि०** അധികഭാഗം.

अधिकृत - **वि०** അധികാരമുള്ള ; അധികാരത്തിൽ വന്ന.

अधिगत - **वि०** അറിയപ്പെട്ട ; സ്വീകരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

अधिनायक - पु० നേതാവ്.

अधियाना - स० നേർപകുതിയാക്കി വീതിക്കുക.

अधिरथ - पु० തേരിൽ കയറിയ ഭടൻ; തേരാളി.

अधिवेशन - पु० സഭ; സമ്മേളനം.

अधिष्ठाता - पु० തലവൻ; അദ്ധ്യക്ഷൻ; മേലാവ്.

अधिष्ठान - पु० താമസസ്ഥലം; നഗരം; ആശ്രയം.

अधीन - वि० അധീനനായ.

अधीर - वि० ധൈര്യമില്ലാത്ത; വ്യാകുലനായ.

अधीश - पु० യജമാനൻ; ഉടമസ്ഥൻ; രാജാവ്.

अधूत - वि० ധീരനായ; ധൃഷ്ടനായ.

अधूरा - वि० അപൂർണ്ണമായ.

अधेड़ - वि० മദ്ധ്യവയസ്സായ; യൌവ്വനം കഴിയാറായ.

अधेला - पु० അരയണ.

अध्यवसाय - पु० നിരന്തരമായ പരിശ്രമം; ഉത്സാഹം.

अध्यापन - पु० പഠിപ്പിക്കൽ.

अनंग - वि० അവയവമില്ലാത്ത; **पु०** കാമദേവൻ.

अनंत - वि० അവസാനമില്ലാത്ത; **पु०** ആകാശം; അനന്തൻ.

अन - उप० ഇല്ല, അല്ല, നിഷേധാത്മക ഉപസർഗ്ഗം.

अनकरीब - क्रि० സുമാർ; ഏകദേശം; കുറച്ചു സമയത്തിനുള്ളിൽ; അടുത്ത ഭാവിയിൽ.

अनकहा - वि० പറയാത്ത.

अनख - पु० കോപം; ദുഃഖം; വിഷമം; പൊട്ട്.

अनखना, अनखनाना, अनखाना - अ० ദേഷ്യപ്പെടുക; കോപിക്കുക.

अनगढ़ - वि० വികൃതമായ; നിർമ്മിക്കാത്ത.

अनगिनत - वि० അസംഖ്യം.

अनघ - वि० പാപമില്ലാത്ത; പരിശുദ്ധമായ.

अनजान - वि० അറിവില്ലാത്ത; അപരിചിതനായ.

अनन्नास - पु० കൈതച്ചക്ക.

अनन्य - वि० വേറൊന്നിനോടും സംബന്ധമില്ലാത്ത; ഒന്നിൽ മാത്രം നിഷ്ഠയുള്ള.

अनपच - पु० അജീർണ്ണം.

अनपढ़ - वि० പഠിപ്പില്ലാത്ത.

अनपेक्ष - वि० അശ്രദ്ധനായ; ആഗ്രഹമില്ലാത്ത.

अनपेक्षित - वि० ആഗ്രഹിക്കാത്ത; ശ്രദ്ധയില്ലാത്ത.

अनबन - पु० വിരോധം; പൊരുത്തമില്ലായ്മ.

अनमल - पु० തിന്മ; ഹാനി.

अनभिज्ञ - वि० അറിവില്ലാത്ത.

अनभ्यस्त - वि० അഭ്യസിക്കാത്ത ; പരിചയമില്ലാത്ത.

अनमन / अनमना **वि०** മനസ്സന്തോഷമില്ലാത്ത ; അസ്വസ്ഥചിത്തനായ.

अनमिल / अनमेल **वि०** യോജിപ്പില്ലാത്ത.

अनमोल - वि० അമൂല്യമായ.

अनरस - पु० രസമില്ലായ്മ ; രൂക്ഷത ; വിരോധം ; ദുഃഖം ; കോപം ; മുഷിച്ചൽ.

अनरीति - स्त्री० ദുർനീതി, ദുർനടപ്പ്.

अनर्गल - वि० തടവില്ലാത്ത.

अनल - पु० തീ.

अनलहक़ - ഞാൻതന്നെ ഈശ്വരൻ ; 'अहम् ब्रह्मास्मि'

अनवरत - क्रि० തുടർച്ചയായി.

अनशन - पु० ഉപവാസം.

अनसुना - वि० കേൾക്കാത്ത.

अनसुनी क़रना - स० കേട്ടില്ലെന്ന നടിക്കുക.

अनहदनाद - पु० ധ്യാനനിരതനായ്ക്ക് കേൾക്കാൻ കഴിയുന്ന അനന്തനാദം.

अनहित - पु० തിന്മ ; ദ്രോഹം ; അഹിതം ചെയ്യുന്നവൻ.

अनहोनी - वि० അസംഭാവ്യമായ ; അലൗകികമായ.

अनाकानी - स्त्री० കേൾക്കാത്ത ഭാവം ; അശ്രദ്ധ ; ഒഴികഴിവ്.

अनागत - वि० വരാത്ത ; ഹാജരാകാത്ത.

अनाज - पु० ധാന്യം.

अनाड़ी - वि० അറിവില്ലാത്ത ; സാമർത്ഥ്യമില്ലാത്ത.

अनादर - पु० ആദരവില്ലായ്മ.

अनादृत - वि० ആദരിക്കപ്പെടാത്ത ; അവമാനിതനായ.

अनापशनाप - पु० നിരർത്ഥകമായ സംസാരം ; അസംബന്ധമായ ജല്പനം.

अनामय - वि० രോഗമില്ലാത്ത.

अनामिका - स्त्री० മോതിരവിരൽ.

अनायास - क्रि० എളുപ്പത്തിൽ.

अनार - पु० മാതളനാരങ്ങ.

अनावृत - वि० മറവില്ലാത്ത ; തുറന്ന ; സ്പഷ്ടമായ.

अनावृष्टि - स्त्री० വരൾച്ച ; മഴയില്ലായ്മ.

अनासक्त - वि० ആസക്തിയില്ലാത്ത.

अनासिर - पु० (अन्सर का बहु०) മൂലതത്വങ്ങൾ.

अनाहार - पु० ഉപവാസം ; പട്ടിണി ; **वि०** ഉപവസിക്കുന്ന.

अनिंद्य - वि० നിന്ദിച്ചുകൂടാത്ത.

अनिच्छा - स्त्री० ആഗ്രഹമില്ലായ്മ.

अनिमेष - वि० ഇമകൂട്ടാതെ.

अनियंत्रित - वि० നിയന്ത്രിക്കപ്പെടാത്ത ; സ്വേച്ഛാനുസരണമുള്ള.

अनियमित - वि० നിയമമില്ലാത്ത ; അവ്യവസ്ഥിതമായ ; ക്രമമില്ലാത്ത.

अनियारा - वि० മൂർച്ചയുള്ള ; തീക്ഷ്ണമായ.

अनिर्दिष्ट - वि० നിർദ്ദേശിക്കാത്ത ; അനിശ്ചിതമായ.

अनिर्वचनीय - वि० വർണ്ണിക്കാൻ കഴിയാത്ത ; പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ സാധിക്കാത്ത.

अनिल - पु० കാററ്.

अनिवार्य - वि० ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ; നിർബ്ബന്ധമായ.

अनी - स्त्री० മുന ; അററം ; സൈന്യം.

अनीक - पु० സേന ; യുദ്ധം ; സംഘം ; ചിത്രശ്രേണി ; ക്ഷേത്രം.

अनीत
अनीति } **स्त्री०** അന്യായം ; ദുർന്നീതി.

अनीश - वि० അനാഥനായ ; അധികാരമില്ലാത്ത ; അസമർത്ഥനായ ; അസ്വതന്ത്രനായ.

अनीस - पु० അനാഥൻ.

अनु - उप० പുറകെ, ഒപ്പം, മുതലായ അർത്ഥത്തെകാണിക്കുന്ന ഉപസർഗ്ഗം.

अनुक्त - वि० പറയാത്ത.

अनुगत - वि० അനുഗാമിയായ ; സേവകനായ ; അനുയായിയായ.

अनुगामी - वि० പിൻഗാമി ; പിൻതുടരുന്ന.

अनुज्ञा - स्त्री० ആജ്ഞ ; കല്പന ; സമ്മതം.

अनुचर - पु० അനുഗാമി.

अनुताप - पु० ദുഃഖം ; പശ്ചാത്താപം.

अनुनय - पु० അപേക്ഷ ; പ്രാർത്ഥന.

अनुपम - वि० ഉപമയില്ലാത്ത ; അതുല്യമായ.

अनुपस्थित - वि० ഹാജരില്ലാത്ത.

अनुपात - पु० പരിമാണം ; അനുപാതം. (ratio)

अनुपान - पु० ഔഷധങ്ങൾ സേവിച്ചശേഷം കഴിക്കുന്ന വസ്തു.

अनुभवी - वि० അനുഭവസ്ഥനായ ; പരിചയം സിദ്ധിച്ച.

अनुभूति - स्त्री० അനുഭവം ; പരിജ്ഞാനം ; അറിവ്.

अनुरोध - पु० പ്രേരണ; ആഗ്രഹം; വിനയപൂർവ്വം നിർബ്ബന്ധിക്കൽ.

अनुयायी - पु० അനുഗമിക്കുന്നവൻ.

अनुलेपन - पु० സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ പുരട്ടൽ.

अनुवाद - पु० പരിഭാഷ ; തർജ്ജമ.

अनुवादक - पु० പരിഭാഷകൻ ; തർജ്ജമക്കാരൻ.

अनुशासन - **पुं०** അച്ചടക്കം; (discipline) ആജ്ഞ.

अनुशीलन - **पुं०** ചിന്തനം ; അഭ്യസനം ; ഗാഢമായ ആലോചന.

अनुसंधान - **पुं०** അന്വേഷണം ; പരിശ്രമം.

अनुसरण - **पुं०** അനുഗമിക്കൽ ; അനുസരണം ; അനുകരണം.

अनुसार / **अनुहार** **वि०** അനുകൂലമായ ; തുല്യമായ ; **पुं०** സാദൃശ്യം ; ആകൃതി.

अनूठा - **वि०** അത്ഭുതകരമായ ; വിചിത്രമായ.

अनूदित - **वि०** വിവർത്തനം ചെയ്ത.

अनूप - **वि०** സുന്ദരമായ ; അനുപമമായ ; **पुं०** ജലപ്രദേശം.

अनैक्य - **पुं०** ഭിന്നിപ്പ്.

अनैस - **पुं०** നശിച്ച ; ചീത്തത്തം.

अनोखा.- **वि०** വിചിത്രമായ ; മനോഹരമായ.

अनोना - **वि०** ഉപ്പില്ലാത്ത.

अनौचित्य - **पुं०** ഔചിത്യമില്ലായ്മ.

अन्देश - **पुं०** ചിന്തിക്കുന്നവൻ ; ശ്രദ്ധിക്കുന്നവൻ.

अन्दोह - **पुं०** ദുഃഖം ; വ്യഗ്രത.

अन्यत्र - **क्रि०** മറ്റൊരിടത്ത്.

अन्यथा - **अव्य०** അല്ലെങ്കിൽ.

अन्यमनस्क - **वि०** ചിന്തിതനായ ; നിരുത്സാഹിയായ.

अन्वय - **पुं०** അന്വയം ; വംശം.

अन्वीक्षण - **पुं०** ഗവേഷണം ; പര്യാലോചന.

अन्वेषी - **वि०** അന്വേഷിക്കുന്ന.

अन्ना - **स्त्री०** പോററമ്മ.

अपंग - **वि०** അംഗഹീനനായ ; മുടന്തനായ.

अप - **उप०** നിഷേധം ; അനാദരവ് മുതലായതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഉപസർഗ്ഗം.

अपकर्ष - **पुं०** ഇടിച്ചിൽ ; ഹീനത.

अपकाजी - **वि०** സ്വാർത്ഥിയായ.

अपच - **पुं०** അജീർണ്ണം.

अपजस - **पुं०** ചീത്തപ്പേര്.

अपटु - **वि०** അസമർത്ഥനായ.

अपढ़ - **वि०** പഠി[illegible].

अपत्य - **पुं०** സന്താനം.

अपना - **सर्व०** സ്വന്തം ;—**सा मुँह लेकर रह जाना** - ലജ്ജിതനാകുക; **अपने आप** - തന്നെത്താൻ.

अपनाना - **स०** സ്വന്തമാക്കുക ; സ്വായത്തമാക്കുക ; തനിക്കനുകൂലമാക്കുക ; സ്വന്തമായി സ്വീകരിക്കുക.

अपनापन - **पुं०** തൻേറതാണെന്നുള്ള അവസ്ഥ ; ആത്മീയത്വം ; ആത്മാഭിമാനം.

अपरंच - **अव्य०** എന്നാലും.

अपरंपार - **वि०** അപാരമായ ; [illegible].

अपर - वि० മറെറാരു.

अपराह्न - पु० വൈകുന്നേരം.

अपरिग्रह - पु० അസ്വീകാരം; **वि०** [illegible].

अपरिच्छिन्न - वि० സീമയററ; അഭേദ്യം.

अपरिपक्व - वि० പാകംവരാത്ത; പ്രൌഢനല്ലാത്ത.

अपरिमित - वि० അളവററ.

अपरिमेय - वि० അളക്കാനരുതാത്ത.

अपव्यय - पु० അനാവശ്യച്ചിലവു്.

अपवाद - पु० നിയമത്തിൽനിന്നു് ഒഴിഞ്ഞതു്; ഖണ്ഡനം; ദുഷ്കീർത്തി.

अपशब्द - पु० വല്ലാത്ത ശബ്ദം.

अपस्वार्थी - वि० സ്വാർത്ഥമില്ലാത്ത.

अपावन - वि० അപവിത്രമായ; അശുദ്ധമായ.

अपाहिज - वि० അംഗഹീനനായ.

अपि, अपितु - अव्य० കൂടി; നിശ്ചയമായും.

अपेक्षा - स्त्री० കാംക്ഷ; അപേക്ഷിച്ചു്; ആഗ്രഹം; ആവശ്യം; താരതമ്യം; ആശ.

अपेक्षाकृत - अव्य० താരതമ്യേന; അപേക്ഷിച്ചു്.

अपेक्षित - वि० ആവശ്യമായ; ആഗ്രഹിച്ച.

अप्रतिम - वि०, पु० ഉത്തരം കിട്ടാത്തവൻ.

अप्रवृत्त - वि० ജോലിയിലേർപ്പെടാത്ത.

अफ़ज़ल - वि० സർവ്വോത്തമമായ; ഏററവും നല്ല.

अफ़ज़ूँ - वि० വളന്ന.

अफ़यून - स्त्री० അവീൻ; കറുപ്പു്.

अफ़राज - वि० ശോഭയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന.

अफरना - अ० വയറു നിറയെ ഭക്ഷണം കഴിക്കുക.

अफरा - वि० അജീർണ്ണം കൊണ്ടോ വായുവിൻെറ കോപം കൊണ്ടോ ഉള്ള വയറുവീക്കൽ.

अफ़लातून - पु० ദുരഭിമാനി; പ്ലേറെറാ എന്ന ഗ്രീക്കുതത്വജ്ഞൻ.

अफ़वा / अफ़वाह - स्त्री० കേട്ടുകേൾവി; കിംവദന്തി; ജനശ്രുതി.

अफ़शा - वि० പ്രകടമായ; സ്പഷ്ടമായ.

अफ़सर - पु० വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ (officer)

अफ़साना - पु० കഥ.

अफ़सुरदा - वि० ദുഃഖിതനായ.

अफ़सूँ - पु० മന്ത്രം; ഇന്ദ്രജാലം.

अफ़सोस - पु० ദുഃഖം; സങ്കടം.

अफ़ीम - स्त्री० അവീൻ, (കറുപ്പു്).

अफ़ीमची - पु० അവീൻ (കറുപ്പു്) തിന്നു പരിചയിച്ചവൻ.

अब - अव्य० ഇപ്പോൾ; ഇനി.

अबखरा - पुं० ആവി.

अबतर - वि० ചീത്തയായ.

अबरक - पुं० **अबरख** അഭ്രം.

अबरू - स्त्री० പുരികം.

अबलक / **अबलख** } वि० **कबरा** വെളുപ്പും കറുപ്പും അല്ലെങ്കിൽ വെളുപ്പും ചുകപ്പും കലന്ന ; पुं० ആ നിറത്തിലുള്ള കുതിര അല്ലെങ്കിൽ കാള.

अबला - स्त्री० സ്ത്രീ.

अबवाब - पुं० ഭൂനികുതിയിൽ ചുമത്തുന്ന അധികകരം, സൂപ്പർ ടാക്സ്.

अबा - पुं० അയഞ്ഞ കുപ്പായം.

अबादान - वि० നിറഞ്ഞ ; പൂർണ്ണമായ.

अबाध / **अबाधित** } वि० തടസ്സമില്ലാത്ത.

अबाबील - स्त्री० കരുകരുവി.

अबीर - पुं० കുങ്കുമം പോലെയുള്ള ഒരുതരം ചുവന്ന പൊടി.

अबुझ - वि० **अबूझ** അറിവില്ലാത്ത.

अबे - अव्य० എടോ ; **—तबे करना** - അനാദരവോടുകൂടി സംസാരിക്കുക.

अबेर - स्त्री० അമാന്തം ; താമസം.

अबोध - वि० അറിവില്ലാത്ത.

अब्ज - पुं० താമര.

अब्द - पुं० വർഷം ; കൊല്ലം.

अब्धि - पुं० സമുദ്രം ; കുളം ; സരോവരം.

अब्बा - पुं० അച്ഛൻ ; അപ്പൻ.

अब्र - पुं० കാർമ്മേഘം.

अब्रू - स्त्री० പുരികം.

अभागा - वि० ഭാഗ്യഹീനനായ.

अभागी - वि० ഭാഗ്യമില്ലാത്ത ; സ്വത്തിനവകാശമില്ലാത്ത.

अभास - पुं० പ്രതിബിംബം ; തിളക്കം ; സങ്കേതം ; ഛായ ; മിഥ്യാജ്ഞാനം.

अभि - उप० എതിരെ, മുമ്പിൽ, ആദി അർത്ഥസൂചക ഉപസർഗ്ഗം.

अभिकथन - पुं० പറയൽ; നേരിട്ടു പറയൽ.

अभिजात - वि० ഉന്നതകുലത്തിൽ ജനിച്ച.

अभिजित - वि० വിജയിയായ ; पुं० നട്ടുച്ച ; ഉത്രാടം നക്ഷത്രം.

अभिज्ञ - वि० അറിവുള്ള ; നിപുണനായ.

अभिज्ञान - पुं० സ്മരണ ; അടയാളം.

अभिनेता - पुं० അഭിനയിക്കുന്നവൻ ; നടൻ.

अभिनेत्री - स्त्री० നടി.

अभिन्न - वि० ഭിന്നമല്ലാത്ത; വേറിടാത്ത.

अभिभावक - पुं० രക്ഷകൻ ; തോല്പിക്കുന്നവൻ.

अभियुक्त - वि० കുറ്റക്കാരനായ ; കുറ്റം ചുമത്തപ്പെട്ടവനായ.

अभियोग - **पुं०** കേസ്സ്; അന്യായം.

अभिलेख - **पुं०** ശിലാലേഖനം.

अभिवादन - **पुं०** വന്ദനം; സ്തുതി.

अभिशस्त - **वि०** അപവാദത്തിന്നിരയായ.

अभिसंधि - **स्त्री०** ചതി; ഗൂഢാലോചന.

अभिसार - **पुं०** യുദ്ധം; സമ്മേളനം; സഹായം; സങ്കേതസ്ഥലത്തേയ്ക്കു് നായകനെ കാണുവാനുള്ള നായികയുടെ യാത്ര.

अभी - **क्रि०** ഇപ്പോൾത്തന്നെ.

अभीर - **पुं०** ഇടയൻ; പതിനൊന്നു [illegible] ഒരു വൃത്തം.

अभुआना - **अ०** അധീരനാവുക; [illegible] മരണഗോഷ്ടികൾ കാട്ടുക.

अभूतपूर्व - **वि०** മുൻപു് ഉണ്ടാകാത്ത; അപൂർവ്വമായ.

अभेद्य - **वि०** പിളർക്കാൻ കഴിയാത്ത.

अभ्यागत - **पुं०** അതിഥി.

अभ्युत्थान - **पुं०** എഴുന്നേല്ക്കൽ; ഉയർച്ച; ഉദയം; ഉന്നതി.

अभ्र } **पुं०** അഭ്രം; മേഘം; ആകാശം; സ്വർണ്ണം.
अभ्रक }

अभ्रांत - **वि०** ഭ്രമമില്ലാത്ത.

अमचूर - **पुं०** മാങ്ങ അരിഞ്ഞു് ഉണക്കി പൊടിച്ചതു്; (കറികളിൽ പുളിക്കു പകരം ഉപയോഗിക്കുന്നു.)

अमजद - **वि०** മാന്യനായ; പൂജ്യനായ.

अमन - **पुं०** സമാധാനം; സുഖം.

अमर - **वि०** ശാശ്വതമായ; മരണമില്ലാത്ത.

अमराई - **स्त्री०** മാന്തോട്ടം.

अमरूद, अमरूत - **पुं०** കൊയ്യാക്കായ്; (പേരക്കായ്.)

अमर्ष - **पुं०** കോപം.

अमल - **वि०** നിർമ്മലമായ; **पुं०** നടത്തിപ്പു്; നടപ്പിലാക്കൽ; **—करना** - നടപ്പിലാക്കുക; പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരിക; **—दारी** - അധികാരം; പാട്ടം; പ്രവൃത്തി.

अमला - **पुं०** കച്ചേരിയിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

अमली - **वि०** നടപ്പിൽ വരുന്ന; വ്യാവഹാരികമായ; പ്രായോഗികമായ; നടപ്പിലാക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന.

अमान - **पुं०** രക്ഷ; അഭയം; സമാധാനം; **वि०** കണക്കില്ലാത്ത.

अमानत - स्त्री० അനാമത്തു്; സൂക്ഷിപ്പു മുതൽ (deposit) ;—**दार - पु०** ട്രസ്റ്റി; —**में खयानत** - സൂക്ഷിപ്പുമുതൽ അപഹരിയ്ക്കുക (വഞ്ചന).

अमाना - अ० दे० अंटना

अमानी - स्त्री० സർക്കാർ നിലം; ഇളവുചെയ്ത പാട്ടം അല്ലെങ്കിൽ കരം; സ്വന്തം ഭൂമിയിൽ കൂലികൊടുത്തു് വേല ചെയ്യിയ്ക്കൽ; സ്വന്തം കൃഷി നടത്തുന്ന നിലം (തനതു കൃഷിസ്ഥലം).

अमामा - पु० തലപ്പാവു്.

अमारी - स्त्री० അമ്പാരി; തട്ടു്.

अमालनामा - पु० ജോലിക്കാരുടെ ഗുണദോഷങ്ങൾ എഴുതുന്ന പുസ്തകം.

अमावट - स्त्री० ഉണക്കിയെടുത്തു സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന മാമ്പഴച്ചാറ് (തെര).

अमिट - वि० മായാത്ത; ശാശ്വതമായ.

अमिताभ - पु० ബുദ്ധഭഗവാൻ.

अमिय - पु० അമൃതു്.

अमिष - पु० നൈസർഗ്ഗികമായതു്. ഭോഗ്യവസ്തു; മാംസം; കപടമില്ലായ്മ.

अमीन - पु० കോടതി സംബന്ധമായ ജപ്തി മുതലായ കല്പനകൾ നടത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ (ആമ്യൻ).

अमीर - पु० ധനികൻ.

अमीराना - वि० ധനികന്മാരുടേതു പോലെയുള്ള (പ്രഭുത്വം).

अमीरी - स्त्री० ധനികത്വം.

अमुक - वि० 'ഇന്ന' ആൾ, 'ഇന്ന' സംഗതി, എന്നും മററും പറയുമ്പോൾ 'ഇന്ന' എന്നർത്ഥത്തിൽ ഈ വാക്കു് ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നു.

अमूमन - क्रि० സാധാരണയായി.

अमेठना - स० उमेठना പിരിയ്ക്കുക; പിഴിയുക.

अमोघ - वि० നിഷ്ഫലമാകാത്ത; ലക്ഷ്യം പിഴയ്ക്കാത്ത.

अमोल / **अमोलक** } **वि० अमूल्य** വില മതിയ്ക്കാൻ കഴിയാത്ത.

अमोला - पु० മാവിൻതൈ.

अम्दन - क्रि० [illegible]

अम्र - पु० പ്രവൃത്തി; സംഭവം; ആജ്ഞ.

अम्ल - पु० പുളിരസം.

अम्हौरी - स्त्री० വിയർപ്പുകുരു.

अयन - पु० വഴി; അംശം; മാർഗ്ഗം.

अयश - पु० ദുഷ്കീർത്തി.

अयाँ - वि० വ്യക്തമായ.

अयादत - स्त्री० രോഗവിവരമന്വേഷിയ്ക്കൽ.

अयान - वि० കാൽനടയായി; **पु०** സ്ഥിരത; നൈസർഗ്ഗികം.

अयानत - स्त्री० സഹായം ; ആശ്രയം.

अयाल - पु० കഞ്ചിരോമം ; കുടുംബം [illegible] (family).

अय्याम - पु० കാലം ; ആർത്തവകാലം.

अरंड - पु० ആവണക്ക്.

अरक़ - पु० രസം ; ആസവം.

अरगजा - पु० കങ്കമം, ചന്ദനം, കർപ്പൂരം എന്നിവ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു സുഗന്ധദ്രവ്യം.

अरगनी - स्त्री० दे० अलगनी

अरज़ - स्त्री० दे० अर्ज़

अरजाँ - वि० വിലകുറഞ്ഞ.

अरज़ी - स्त्री० ഹർജി.

अरण्यरोदन - पु० കാട്ടിലെ കരച്ചിൽ ; നിഷ്ഫലശ്രമം.

अरथाना - स० വിവരിച്ചു പറയുക.

अरथी - स्त्री० ശവം കൊണ്ടുപോകാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന മഞ്ചൽ.

अरदली - पु० ശിപായി ; പ്യൂൺ (an orderly).

अरना - पु० കാട്ടുപോത്ത്.

अरब - पु० നൂറുകോടി ; അറബി.

अरमान - पु० ആഗ്രഹം ; ആകാംക്ഷ.

अरवा - पु० ഉണക്കലരി.

अरविंद - पु० താമര.

अरवी - स्त्री० ചേമ്പിൻ കിഴങ്ങ്.

अरस-परस - पु० छुआ-छुई കുട്ടികളുടെ ഒരു തരം 'തൊട്ടുപിടിത്ത'ക്കളി (ഒളിച്ചുകളി).

अरसा - पु० असा സമയം ; ദീർഘകാലം.

अरस्तू - पु० 'അരിസ്റ്റോട്ടിൽ' എന്ന പേരായ ഒരു പ്രസിദ്ധ ഗ്രീക്ക് തത്വജ്ഞാനി.

अरहर - स्त्री० തുവര.

अराजकता - स्त्री० നാഥനില്ലായ്മ.

अराज़ी - स्त्री० വയൽ ; ഉഴുതു ശരിയാക്കിയ സ്ഥലം.

अराल - वि० വളഞ്ഞ ; **पु०** മദിച്ച ആന.

अरिवन - पु० വെള്ളം കോരുവാൻ പാത്രത്തിൽ കെട്ടുന്ന കയറിന്റെ കുടുക്ക്.

अरु - अव्य० और ഉം (സമുച്ചയം).

अरुई - स्त्री० दे० अरवी

अरुज - वि० രോഗമില്ലാത്ത.

अरुण - वि० ചുവന്ന ; **पु०** സൂര്യൻ.

अरुणशिखा - पु० കോഴി.

अरुणाई / अरुणिमा - स्त्री० ചുവപ്പുനിറം.

अर्क़ - पु० दे० अरक़

अर्क - पु० സൂര്യൻ.

अर्गला - स्त्री० ആനച്ചങ്ങല.

अर्घ - पुं० വില ; പൂജിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഉപചാരം ; ഒരു തരം മുത്ത് ; ഉപഹാരം ; കൈകഴുകുവാൻ കൊടുക്കുന്ന വെള്ളം.

अर्चा - स्त्री० പൂജ ; പ്രതിമ.

अर्ज़ - स्त्री० അപേക്ഷ ; അഭ്യർത്ഥന ; **पुं०** ഭൂമി ; വീതി.

अर्जन - पुं० സമ്പാദിക്കൽ.

अर्ज़ी - स्त्री० അപേക്ഷ ; ഹർജി ; പെററിഷൻ ; **—दावा - पुं०** അവകാശത്തെ സ്ഥാപിക്കുവാൻ കൊടുക്കുന്ന അന്യായം ; **—नवीस - पुं०** അന്യായം എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന ആൾ.

अर्थ - पुं० അർത്ഥം ; ധനം ; **—दण्ड - पुं०** പിഴ (ധനസംബന്ധമായ ശിക്ഷ) ; **—शास्त्र - पुं०** സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം (ധനതത്വശാസ്ത്രം).

अर्थात् - अव्य० അതായതു്.

अर्थी - पुं० ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നവൻ ; വാദി ; യാചകൻ.

अर्भक - पुं० ശിശു ; **वि०** നേർത്ത ; മെലിഞ്ഞ.

अर्वाचीन - वि० ആധുനികമായ ; ഇക്കാലത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന (modern).

अर्श - पुं० അർശസ്സു രോഗം.

अर्सा - पुं० दे० अरसा

अलक - पुं० കുറുനിര ; അളകം.

अलकतरा - पुं० കീലു് ; കോൾട്ടാർ.

अलकाब - पुं० പട്ടം ; പദവി.

अलक्ष्य
अलक्षित } **वि०** അദൃശ്യമായ.

अलख - वि० അപ്രത്യക്ഷമായ ; അദൃശ്യമായ ; **—जगाना -** ഉച്ചത്തിൽ ഈശ്വരനാമം ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു് ഈശ്വരനെ സ്മരിയ്ക്കുക ; ഈശ്വരന്റെ പേരിൽ ഭിക്ഷ യാചിയ്ക്കുക.

अलग - वि० വേറിട്ട ; വേറെ ; ഭിന്നമായ ; പ്രത്യേകമായ.

अलगनी - स्त्री० അയക്കോൽ ; അഴ ; തുണി ഉണക്കുവാൻ വേണ്ടി കെട്ടുന്ന കയർ അഥവാ മുള.

अलग़रज़ - वि० അശ്രദ്ധനായ ; ജാഗ്രതയില്ലാത്ത ; **क्रि०** പറഞ്ഞതിന്റെ താല്പര്യം എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ; ചുരുക്കത്തിൽ.

अलग़रज़ी - स्त्री० അജാഗ്രത ; അശ്രദ്ധ.

अलगाना - स० വേറാക്കുക ; വേർപെടുത്തുക ; മാററുക.

अलग़ैब - वि० രഹസ്യമായ.

अलगोज़ा - पुं० ഒരുതരം പുല്ലാംകുഴൽ.

अलग्योझा - पुं० ഭാഗം വെയ്ക്കൽ.

अलफ़ाज़ - पु० (लफ़्ज़ का बहु०) ശബ്ദസമൂഹം ; സമാനപദം.

अलबत्ता - अव्य० തീർച്ചയായും ; നിസ്സംശയം ; ശരി ; എന്നാൽ.

अलबेला - वि० മനോഹരമായ.

अलम - अव्य० യഥേഷ്ടം ; പര്യാപ്തം ; **पु०** ദു:ഖം ; കൊടി.

अलमस्त - वि० മദമത്തനായ ; നിശ്ചിന്തനായ ; പ്രജ്ഞയററ.

अलमास - पु० വൈരക്കല്ല്.

अललटप्पू - वि० ഊഹിച്ച ; ക്രമമില്ലാത്ത ; അസംബന്ധമായ.

अललहिसाब - वि० കണക്കില്ലാത്ത; കണക്കു കൂട്ടുവാൻ സാധിക്കാത്ത.

अलवान - वि० കമ്പിളി.

अलविदा - पु० യാത്രസമയത്തു് പറയുന്ന വന്ദനം (good-bye).

अलस - वि० മടിയനായ.

अलसाना - अ० ആലസ്യംകാണിക്കുക; മടികാണിക്കുക ; ഉന്മേഷം കുറഞ്ഞിരിക്കുക.

अलसेठ - स्त्री० दे० ढिलाई.

अलहदा - वि० വേറെ ; വേറിട്ട.

अलान - पु० ആനയെ തളയ്ക്കുന്ന മരം ; ചങ്ങല ; ബന്ധനം ; കൈവിലങ്ങു്: സസ്യലതാദികൾ പടരുവാൻ നാട്ടുന്ന മുള (കമ്പു്); ഊന്നുകോൽ.

अलानिया - क्रि० തുറന്നു് ; സ്പഷ്ടമായിട്ടു്.

अलापना - अ० ആലാപിയ്ക്കുക ; സംസാരിയ്ക്കുക.

अलामत - स्त्री० ചിഹ്നം ; അടയാളം.

अलाल - वि० അവ്വസനായ ; മടിയനായ.

अलालत - स्त्री० രോഗം.

अलाव - पु० കായുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള തീയ്യ്.

अलावा - क्रि० ഒഴികെ ; പുറമെ ; കൂടാതെ.

अली - स्त्री० തോഴി ; സഖി.

अलीक - वि० കളവായ ; **पु०** കളവു്.

अलील - वि० രോഗിയായ.

अलोक - वि० കാണാൻ കഴിയാത്ത.

अलोना - वि० ഉപ്പില്ലാത്ത ; രുചിയില്ലാത്ത ; രസമില്ലാത്ത.

अल्हड़ - वि० അനുഭവഹീനനായ ; മൂഢനായ ; അജ്ഞനായ ; അപരിഷ്കൃതനായ.

अव - उप० നിശ്ചയം, തിരസ്കാരം, ന്യൂനത മുതലായതിനെ കാണിക്കുന്ന ഉപസർഗം.

अवकाश - पु० ഒഴിവു സമയം (leisure).

अवगत - वि० അറിയപ്പെട്ട ; താഴെ പതിച്ച.

अवगुंठन - पुं० മൂടുപടം ; ആവരണം.

अवगुण - पुं० ദുർഗ്ഗുണം ; തിന്മ.

अवघट - वि० ദുർഗ്ഗമമായ ; കുഴപ്പമായ ; വിഷമമുള്ള.

अवचट - वि० അറിവില്ലാത്ത ; **पुं०** ബുദ്ധിമുട്ട് ; വിഷമം ; അസൗകര്യം.

अवडेर - पुं० വഴക്ക് ; കുഴപ്പം ; ഭ്രമം.

अवड़ेरना - स० കുഴപ്പത്തിലാക്കുക; ഭ്രമിപ്പിയ്ക്കുക ; ഉപദ്രവിയ്ക്കുക.

अवडेरा - वि० ഭ്രമിച്ച ; കുഴപ്പക്കാരനായ ; വല്ലാത്ത.

अवतंस - पुं० ഒരു ശിരോഭൂഷണം; മാല ; വരൻ ; ശ്രേഷ്ഠം.

अवतरणिका - स्त्री० ഭൂമിക.

अवदशा - स्त्री० ദുർദ്ദശ.

अवदान - वि० ശുഭ്രമായ ; സുന്ദരമായ ; മഞ്ഞനിറമുള്ള.

अवद्य - वि० അധമമായ ; നിന്ദ്യമായ ; ത്യാജ്യമായ.

अवधिदान - पुं० അവധി കൊടുക്കൽ.

अवधूत - पुं० സന്ന്യാസി ; യോഗി.

अवनत - वि० താഴ്ന്ന ; അധഃപതിച്ച.

अवनति - स्त्री० താഴ്ച ; അധഃപതനം.

अवरुद्ध - वि० തടയപ്പെട്ട ; ഗോപ്യമായ.

अवरूढ़ - वि० ഇറങ്ങിയ.

अवरेब - पुं० വക്രഗമനം ; കുടുക്ക്; ബുദ്ധിമുട്ട് ; വഴക്ക്.

अवरोध - पुं० തടസ്സം ; നിരോധനം (blockade).

अवरोहण - पुं० ഇറങ്ങൽ.

अवलंबित - वि० ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട.

अवश्य - क्रि० തീർച്ചയായും.

अवली - स्त्री० കൂട്ടം.

अवश्यमेव - क्रि० തീർച്ചയായിട്ടും ; നിസ്സംശയം.

अवसन्न - वि० ദുഃഖിതനായ ; അലസനായ ; നശിയ്ക്കുവാൻ പോകുന്ന ; കൊള്ളരുതാത്ത.

अवसर - पुं० സന്ദർഭം ; ഒഴിവു കാലം ; ഒഴിവ് ;**—चूकना** - സന്ദർഭം നഷ്ടപ്പെടുക.

अवसाद - स्त्री० നാശം ; ദുഃഖം ; ദീനത്വം ; ക്ഷീണം.

अवस्था - स्त्री० സ്ഥിതി ; പ്രായം; വയസ്സ്.

अवस्थित - वि० ഉള്ള.

अवहेलना - स्त्री० അവജ്ഞ ; തിരസ്കാരം ; നിന്ദിക്കൽ.

अवांतर - वि० നടുവിലുള്ള ; **पुं०** ഉപഭേദം.

अवाई - स्त्री० ആഗമനം.

अवाक् - वि० സ്തംഭിതനായ ; നിശ്ശബ്ദനായ ; വിസ്മിതനായ.

अवाज़ - स्त्री० आवाज़ ശബ്ദം; ഒച്ച.

अवाम - पुं० പൊതുജനങ്ങൾ.

अवारजा - पुं० വരവ് ചെലവ് കണക്ക പുസ്തകം; ഡയറി; തണ്ടപ്പേരും നാൾവഴിയും എഴുതുന്ന ബുക്ക്.

अविकल - वि० പരിവർത്തനമില്ലാത്ത; പൂർണ്ണമായ; നിശ്ചലമായ; ശാന്തമായ.

अविगत - वि० അജ്ഞാതമായ; നശിക്കാത്ത; നിത്യനായ.

अविचल - वि० സ്ഥിരമായ; ഇളക്കമില്ലാത്ത.

अविचार - पुं० വിവേകമില്ലായ്ക; ആലോചനയില്ലായ്ക; അറിവില്ലായ്മ.

अविद्या - स्त्री० അജ്ഞാനം.

अविरल - वि० ചേർന്ന; ധാരാളമുള്ള; തിങ്ങിയ; വിരളമല്ലാത്ത.

अवैतनिक - वि० ശമ്പളമില്ലാതെ.

अवैध - वि० നിയമനിഷിദ്ധം.

अव्यवस्था - स्त्री० അരാജകത്വം; കുഴപ്പം.

अव्यवस्थित - वि० വ്യവസ്ഥയില്ലാത്ത.

अव्याहत - वि० [illegible]; സത്യമായ.

अव्वल - वि० ഒന്നാമത്തെ; പ്രഥമമായ; മുഖ്യമായ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

अशंक - वि० സംശയമില്ലാത്ത; ഭയമില്ലാത്ത.

अशअर - पुं० (शेर या शायर का बहु०) കവിതകൾ.

अशर - पुं० പത്തിലൊരു ഭാഗം; വളരെ കുറഞ്ഞ.

अशरफ़ी - स्त्री० സ്വർണ്ണനാണയം.

अशराफ़ - स्त्री० (शरीफ़ का बहु०) സജ്ജനങ്ങൾ.

अशराफ़त - स्त्री० **शराफ़त** സജ്ജനത്വം.

अशिक्षित - वि० പഠിപ്പില്ലാത്ത.

अशिष्ट - वि० അസഭ്യമായ; മര്യാദയില്ലാത്ത.

अशुचि - वि० അശുദ്ധമായ; വൃത്തിഹീനമായ.

अशेष - वि० മുഴുവൻ; അനന്തമായ.

अशोक - वि० ദുഃഖമില്ലാത്ത; पुं० അശോകമരം.

अश्क - पुं० आँसू കണ്ണുനീർ.

अश्ख़ास - पुं० (शख़्स का बहु०) മനുഷ്യർ.

अश्रु - पुं० കണ്ണുനീർ.

अश्रुत - वि० കേൾക്കാത്ത.

अश्लील - वि० അസഭ്യമായ.

अश्वतर - पुं० കോവർ കഴുത.

अषाढ़ - पुं० ആഷാഢമാസം.

असंगत - वि० അനുചിതമായ; തെററായ.

असंबद्ध - वि० സംബന്ധമില്ലാത്ത; വേറിട്ട.

असंयत - वि० നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത; അടക്കമില്ലാത്ത.

असकताना - **अ०** ക്ഷീണം തോന്നുക; മടിതോന്നുക; അലസനാകുക.

असगुन - **पु०** ദുശ്ശകുനം.

असबाब - **पु०** സാമാനം (luggage).

असभ्य - **वि०** പരിഷ്കാരമില്ലാത്ത.

असमंजस - **स्त्री०** സംശയം; ശങ്ക; ധർമ്മസങ്കടം; കുഴപ്പം.

असर - **पु०** പ്രഭാവം; ശക്തി. (èffect, influence)

असरार - **पु०** രഹസ്യങ്ങൾ; ഗോപ്യമായ സംഗതികൾ.

असल - **वि०** യഥാർത്ഥമായ; **पु०** സത്യം; അടിത്തറ.

असलह - **पु०** യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന ആയുധങ്ങൾ.

असलियत - **स्त्री०** യഥാർത്ഥത; വാസ്തവത്വം; സത്ത്.

असली - **वि०** യഥാർത്ഥമായ; കളങ്കമില്ലാത്ത; ശരിയായ; കലർപ്പില്ലാത്ത.

असहयोग - **पु०** നിസ്സഹകരണം.

असहाब - **पु० साहब का बहु०**

असहिष्णु - **वि०** സഹനശക്തിയില്ലാത്ത; മുൻകോപിയായ.

असामयिक - **वि०** സമയാനുസൃതമല്ലാത്ത; അവസരോചിതമല്ലാത്ത.

असामी - **पु० दे० आसामी**

असालतन - **क्रि०** സ്വയം; തന്നെത്താൻ.

असावधानी - **स्त्री०** അജാഗ്രത; ശ്രദ്ധക്കുറവ്.

असि - **स्त्री०** വാൾ.

असित - **वि०** കറുത്ത; ചീത്ത.

असीम - **वि०** അതിർത്തിയററ.

असीर - **पु०** തടവുകാരൻ.

असील - **वि०** ഉയർന്ന കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ച; സൽസ്വഭാവമുള്ള.

असीस - **स्त्री०** ആശീർവ്വാദം.

असुविधा - **स्त्री०** അസൌകര്യം.

असैनिक - **वि०** സൈനികമല്ലാത്ത; സൈനിക പ്രാധാന്യമില്ലാത്ത.

असैला - **वि०** കീഴ്നടപ്പിന് വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന; അനുചിതമായ; ദുർമ്മാർഗ്ഗിയായ; ശൈലിക്ക് വിരുദ്ധമായ.

असोक - **पु०** [illegible]; അശോകൻ.

असोच - **वि०** ചിന്തയില്ലാത്ത.

असौज - **पु०** ആശ്വിനമാസം.

अस्त - **वि०** അദൃശ്യമായ; നശിച്ച; **पु०** മറയൽ.

अस्तबल - **पु०** കുതിരലായം.

अस्तर - **पु०** താഴെയുള്ള തട്ട്; സാരിയുടെ അടിയിൽ ഉടുക്കുന്ന വസ്ത്രം.

अस्तरकारी - स्त्री० ചുവരിൽ ചുണ്ണാമ്പ് പൂശൽ ; വെള്ളതേപ്പ്.

अस्तव्यस्त - वि० താറുമാറായിക്കിടക്കുന്ന ; ശിഥിലമായ ; ക്രമരഹിതമായ.

अस्ताचल - पु० അസ്തമനപർവ്വതം.

अस्तित्व - पु० ഉണ്ടെന്നുള്ള അവസ്ഥ (existence).

अस्तुरा, उस्तरा - पु० ക്ഷൗരക്കത്തി.

अस्थिर - वि० സ്ഥിരമില്ലാത്ത.

अस्पताल - पु० ആസ്പത്രി.

अस्पृश्य - वि० തൊടാൻ പാടില്ലാത്ത; [illegible]; (ഹരിജനം).

अस्मत - स्त्री० പാതിവ്രത്യം ; പാപങ്ങളിൽ നിന്നകന്നു നില്ക്കൽ.

अस्वस्थ - वि० അസ്വസ്ഥനായ ; സുഖക്കേടുള്ള ; ആരോഗ്യമില്ലാത്ത.

अस्वीकार - पु० തള്ളിക്കളയൽ.

अस्वीकृत - वि० തള്ളിക്കളഞ്ഞ.

अहकाम - पु० (हुकुम का बहु०) ആജ്ഞകൾ.

अहतियात - स्त्री० दे० एहतियात

अहद - पु० ദൃഢനിശ്ചയം ; കരാറ് ; പ്രതിജ്ഞ.

अहदियत - स्त्री० ഏകത്വം ; ഒന്നിക്കൽ.

अहदी - वि० മടിയനായ ; ഒരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്യാത്ത.

अहबाब - पु० (हबीब का बहु०) സ്നേഹിതന്മാർ ; പ്രിയപ്പെട്ടവർ.

अहम - वि० മുഖ്യമായ.

अहमक़ - वि० അജ്ഞനായ ; വിഡ്ഢിയായ.

अहमेव - अव्य० ഞാൻതന്നെ.

अहरह - क्रि० എല്ലാദിവസവും.

अहर्निश - क्रि० രാവും പകലും.

अहरा - पु० ചാണക വറളി; വഴിയമ്പലം.

अहरार - वि० ഉദാരമനസ്കനായ.

अहल - वि० യോഗ്യമായ ; **पु०** വ്യക്തി ; കുടുംബക്കാർ ; യജമാനൻ ; **अहले-वतन** - സ്വദേശീയർ.

अहलकार - पु० ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ; തൊഴിൽ ചെയ്യുന്നവൻ.

अहलमद - पु० കോടതിയിൽ ഒരു തെങ്കിലും ഒരു വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

अहवाल - पु० (हाल का बहु०) വിവരങ്ങൾ ; വിവരണം ; സ്ഥിതി ; സംഗതികൾ.

अहसान - पु० दे० एहसान

अहसास - पु० दे० एहसास

अहह - अव्य० ശോകം, ആശ്ചര്യം മുതലായവ സൂചിപ്പിക്കുന്ന അവ്യയം.

अहा - अव्य० സന്തോഷസൂചകമായ അവ്യയം.

अहाता, इहाता - पुं० വളപ്പ്; പറമ്പ്; തൊടി.

अहार - पुं० കഞ്ഞിപ്പശ.

अहारना - स० തുണിക്ക് കഞ്ഞിപ്പശയിടുക; ആഹാരം കഴിക്കുക.

अहि-फेन - पुं० പാമ്പിന്റെ വായിൽ നിന്നുവരുന്ന പത; അവീൻ.

अहित - पुं० തിന്മ; വിരോധം; ഹാനി; ശത്രു.

अहिवात - स्त्री० സ്ത്രീയുടെ സൌഭാഗ്യം (ഭർത്തൃവതിയായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥ).

अहिवातिन / अहिवाती - स्त्री० ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീ.

अहीर - पुं० പശു, എരുമ മുതലായ മൃഗങ്ങളെ വളർത്തുന്നവൻ (ഇടയൻ).

अहेर - पुं० നായാട്ട്.

अहेरी - पुं० നായാട്ടുകാരൻ.

आ

आँक - पुं० അടയാളം; അക്കം; അക്ഷരം.

आँकडा - पुं० അടയാളം; അക്കം.

आँकना - स० അടയാളപ്പെടുത്തുക; വിലമതിക്കുക; അനുമാനിക്കുക.

आँकुश, आँकुस - पुं० ആനത്തോട്ടി.

आँख - स्त्री० കണ്ണ്; **—आना -** കണ്ണിൽ ദീനം ഉണ്ടാകുക; **—का तारा -** കണ്ണിലുണ്ണി; (പ്രിയപ്പെട്ട); **—मिचौनी (मिचौली) -** കണ്ണുപൊത്തിക്കളി; **—लड़ना -** പരസ്പരം പ്രേമമുണ്ടാകുക; **—सेंकना -** പ്രിയപ്പെട്ട വസ്തുവിനേയോ, ആളേയോ കണ്ടിട്ട് ആനന്ദിക്കുക; **आँखें चार होना -** പരസ്പരം കാണുക; **आँखें नीली-पीली करना -** കോപിക്കുക; **—बचाकर निकल जाना -** കാണാതെ കടന്നു കളയുക; **आँखों पर बैठाना -** വളരെ സ്നേഹിക്കുക; പ്രേമപൂർവ്വം രക്ഷിക്കുക; **आँखों पर चरबी छाना -** അഹങ്കാരം കൊണ്ട് അന്ധനാകുക; **आँखें चुराना -** കാണാതെ ഒഴിയുക; **आँखों में रात काटना -** വ്യസനം കൊണ്ട് ഉറങ്ങാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുക; **आँखों में धूल डालना -** കണ്ണിൽ പൊടിയിടുക (ചതിക്കുക); **—लगना -** ഉറക്കം വരുക; പ്രേമമുണ്ടാകുക; **—होना -** അറിവുണ്ടാകുക; പരിചയമുണ്ടാകുക; **आँखों में ख़ून उतरना -** [illegible] കോപിഷ്ഠനായിത്തീരുക; **आँखें खुलना -** കണ്ണുതുറക്കുക; അറിവുണ്ടാകുക.

आँग - पु० अंग അവയവം; ഭാഗം; മടിത്തട്ട്; കുചം.

आँगन - पु० മുററം.

आँगी - स्त्री० अँगिया അരിപ്പ; മുലക്കച്ച; റൌക്ക.

आँच - स्त्री० ചൂട്; ജ്വാല; തീയ്; ഹാനി.

आँचर / आँचल } **पु०** മുണ്ടിൻെറ വക്ക്; തുമ്പ്.

आँजन - पु० अंजन കണ്ണെഴുതു മഷി.

आँजना - स० അഞ്ജനം (കണ്ണിലെഴുതുന്ന മഷി) എഴുതുക.

आँट - स्त्री० വിരോധം; കെട്ട്.

आँटी - स्त्री० ചെറിയ നൂൽക്കെട്ട്; നൂൽക്കഴി.

आँठी - स्त्री० [illegible] അണ്ടി; (കുരു) തെർക്കട്ടി; കെട്ട്.

आँड - पु० അണ്ഡകോശം.

आँत - स्त्री० अंतड़ी കടൽ.

आँदोलन - पु० പ്രക്ഷോഭം; ഇളക്കം.

आँधी - स्त्री० കൊടുങ്കാററ്.

आयँ-बायँ - स्त्री० അർത്ഥമില്ലാത്ത സംസാരം; ജല്പനം.

आँवला - पु० നെല്ലിക്ക.

आँवाँ - पु० ചൂള.

आँसू - पु० കണ്ണുനീർ; **—पीकर रह जाना** - ദുഃഖം അടക്കുക.

आँहाँ - अव्य० नहीं ഇല്ല; അല്ല.

आइंदा - क्रि० മേലിൽ; ഭാവിയിൽ; **पु०** ഭാവി.

आइना / आईना } **पु०** കണ്ണാടി.

आईन - पु० क़ानून നിയമം; **—अंदेस** - ചട്ടം; അലങ്കാരം.

आईनी - वि० क़ानूनी നിയമസംബന്ധമായ.

आक - पु० എരുക്ക്.

आक़बत - स्त्री० പരലോകം; **—अंदेश** - ദീർഘദർശിയായ.

आकर - पु० ഖജാനാ; ഖനി.

आकर्ष - पु० खिंचाव ആകർഷണം.

आकर्षक - वि० ആകർഷിക്കുന്ന.

आकर्षण - पु० ആകർഷണം.

आकलन - पु० കൂട്ടിച്ചേർക്കൽ; ശേഖരിക്കൽ.

आकली - स्त्री० വ്യാകുലത; അസ്വസ്ഥത.

आकस्मिक - वि० യാദൃച്ഛികമായ; **—छुट्टी** - casual leave.

आकांक्षा - स्त्री० ആഗ്രഹം.

आकांक्षी - पु० ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ.

आक़ा - पु० मालिक യജമാനൻ; ഈശ്വരൻ.

आकार - पु० രൂപം.

आक़िल - वि० ബുദ്ധിശാലിയായ.

आकुंचन - पु० കുനിവ്; വളവ്; ചുളിവ്.

आकुल - वि० പരവശനായ; വലഞ്ഞ.

आकृष्ट - वि० ആകഷിയ്ക്കപ്പെട്ട.

आक्रांत - वि० ആക്രമിയ്ക്കപ്പെട്ട ; [illegible]

आक्रोश - पु० ശപിയ്ക്കൽ ; പഴിയ്ക്കൽ.

आखरी / आखिरी - वि० അവസാനത്തിലുള്ള.

आखिर - वि० ഒടുവിലെ ; **—कार - क्रि०** അവസാനത്തിൽ (ഒടുവിൽ).

आख़िरत - स्त्री० അവസാന ദിവസം; മരണദിവസം; പ്രളയം.

आखिरश - क्रि० അവസാനത്തിൽ (ഒടുവിൽ).

आखु - पु० എലി.

आखेट - पु० വേട്ട.

आख़्ता - वि० വരി കീറിയെടുത്ത ; (വരിയുടച്ച).

आख्यात - वि० मशहूर പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ; പറയപ്പെട്ട.

आख्यान - पु० वर्णन കഥ.

आख्यायिका - स्त्री० കെട്ടുകഥ.

आगंतुक - पु० അതിഥി.

आग - स्त्री० തീയ്യ് ; **—बबूला होना -** [illegible]

आगत-स्वागत - पु० आवभगत സ്വാഗതം.

आगम - पु० ആഗമനം ; വേദം.

आगर - वि० ശ്രേഷ്ഠമായ ; സമത്ഥമായ ; മെച്ചപ്പെട്ട ; **पु०** ഖനി ; കൂട്ടം.

आगा - पु० മുൻഭാഗം ; മുൻപ് ; ഭാവി ; **—पीछा करना -** സംശയിയ്ക്കുക ; [illegible] ; ധമ്മസങ്കടത്തിൽ പെടുക ; **—पीछा सोचना -** മുൻപും പിൻപും ആലോചിയ്ക്കുക.

आग़ा - पु० ജ്യേഷ്ഠൻ ; മാന്യൻ ; യജമാനൻ.

आग़ाज़ - पु० ആരംഭം ; ആദ്യം.

आगामी - वि० വരുന്ന ; വരാൻപോകുന്ന ; ഭാവിയിലുള്ള ; അടുത്ത.

आगार - पु० आगर ഗൃഹം ; ഇരിപ്പിടം ; ഖജനാവ്.

आगाह - वि० അറിവുള്ള ; മുന്നറിയിപ്പുകിട്ടിയ.

आगाही - स्त्री० മുന്നറിയിപ്പ്.

आगे - क्रि० മുമ്പിൽ ; ഭാവിയിൽ ; പിന്നീട്.

आगोश - स्त्री० മടിപ്രദേശം.

आगोशी - स्त्री० ആലിംഗനം.

आग्रह - पु० അപേക്ഷ ; നിർബ്ബന്ധപൂർവ്വമുള്ള അപേക്ഷ ; നിർബ്ബന്ധം.

आघात - पु० അടി ; മുറിവ് ; ചതവ് ; പരുക്ക്.

आघ्राण - पु० മണക്കൽ.

आचरण - पु० പെരുമാററം ; അനുഷ്ഠാനം ; ആചാരം ; നടപടി.

आचार - पु० നടപടി.

आच्छन्न } वि० മറയ്ക്കപ്പെട്ട;
आच्छादित } മൂടിയ.

आज - क्रि० ഇന്നു്; ഇക്കാലത്തു്; ഈ സമയത്തു്.

आजकल - क्रि० ഈയിടെ; ഇക്കാലത്തു്.

आजन्म - क्रि० ജീവിതം മുഴവനും.

आज़माइश - स्त्री० പരിശോധന; പരീക്ഷിച്ചറിയൽ.

आज़माना - स० പരിശോധിയ്ക്കുക.

आज़मूदा - वि० പരിശോധിയ്ക്കപ്പെട്ട; പരീക്ഷിച്ച.

आज़ा - पु० दादा മുത്തച്ഛൻ.

आज़ाद - वि० സ്വതന്ത്രമായ.

आज़ादी - स्त्री० സ്വാതന്ത്ര്യം.

आज़ाम - वि० വലിയ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

आज़ार - पु० രോഗം; ദുഃഖം.

आजिज़ - वि० വിനീതമായ; ദീനനായ; [illegible].

आजिज़ी - स्त्री० ദൈന്യത; വിനയം; അപേക്ഷ.

आज़िम - वि० ആലോചിയ്ക്കുന്ന.

आजी - स्त्री० അച്ഛൻെറ അമ്മ; മുത്തശ്ശി.

आजीवन - क्रि० ജീവിതകാലം മുഴവൻ.

आजीविका - स्त्री० നിത്യവൃത്തി; ഉപജീവനം.

आज़ुर्दगी - स्त्री० [illegible]; ദേഷ്യം; ദുഃഖം.

आज़ुर्दा - वि० പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട; ദുഃഖിതനായ; ചിന്തിതനായ.

आटा - पु० ധാന്യങ്ങളുടെ പൊടി; മാവു്; —गीला होना - കഷ്ടതകൾ അധികരിയ്ക്കുക; आटे दाल का भाव मालूम होना - [illegible] അറിവുണ്ടാകുക.

आड़ - स्त्री० മറവു്; രക്ഷ; ആശ്രയം; തടസ്സം.

आड़ना - अ० തടയുക; കെട്ടുക.

आड़ा - वि० ചെരിഞ്ഞ; കോണുള്ള; ചാഞ്ഞ; आड़े हथों लेना - വ്യംഗ്യമായി പരിഹസിച്ചു ലജ്ജിപ്പിയ്ക്കുക; आड़े आना - अ० തടസ്സം ഉണ്ടാകുക; ആപത്തിൽ സഹായിയായി ത്തീരുക.

आड़ी - स्त्री० സഹായി; രക്ഷകൻ; തബല, മൃദംഗം എന്നിവയ വായിയ്ക്കുന്ന രീതി; [illegible]; ഭാഗം.

आड़ू - पु० आलू ഉരുളക്കിഴങ്ങു്.

आढ़ - पु० നാലുസേർ തൂക്കം ഒരളവുതോതു്; स्त्री० മറവു്; രക്ഷ.

आढ़क - पु० നാലു സേർ തൂക്കം ഒരളവു്.

आढ़त - स्त्री० ദല്ലാൾ പണി; ഏജൻസി; കമ്മീഷൻ.

आढ़तिया - पु० दे० अढ़तिया

आतंक - पुं॰ പ്രതാപം ; ഭയം ; സ്വാധീനശക്തി ; രോഗം.

आततायी - पुं॰ അക്രമി.

आतप - पुं॰ വെയിൽ.

आतश, आतिश - स्त्री॰ അഗ്നി ; പ്രകാശം ; ക്രോധം.

आतशक - पुं॰ പറങ്കിപ്പുണ്ണ്; ചൂട്; ഉപദംശം (കൊഴുക്കട്ട).

आतशदान - पुं॰ അടുപ്പ്.

आतशपरस्त - पुं॰ അഗ്നിപൂജകൻ ; പാർസി.

आतिशबाज़ी - स्त्री॰ വെടിക്കെട്ട് ; (കരിമരുന്നു പ്രയോഗം.)

आतिशी - वि॰ അഗ്നിസംബന്ധമായ ; **—शीशा - पुं॰** ഭൂതക്കണ്ണാടി (lens).

आतुर - वि॰ ഉൽക്കണ്ഠയുള്ള ; വ്യാകുലനായ.

आतुराई - स्त्री॰ आतुरता ഉൽക്കണ്ഠ; പരിഭ്രമം ; അസ്വസ്ഥത.

आत्मज - पुं॰ മകൻ.

आत्मा - स्त्री॰ ആത്മാവ് ; മനസ്സ്; ജീവൻ ; ചൈതന്യം ; **—ठंडी होना -** ഹൃദയം കുളിർക്കുക ; മനസ്സു തണുക്കുക ; തൃപ്തിപ്പെടുക.

आत्मीय - वि॰ തന്റേതു്.

आदत - स्त्री॰ സ്വഭാവം ; ശീലം; പതിവ് ; അഭ്യാസം.

आदतन - क्रि॰ ശീലമായതുകൊണ്ട്; പതിവാകകൊണ്ട്.

आदम - पुं॰ ആദിമമനുഷ്യൻ ; **—खोर -** മനുഷ്യഭക്ഷകൻ ; **—ज़ाद -** മനുഷ്യവർഗ്ഗം ; മനുഷ്യരിൽനിന്നു് ജനിച്ച.

आदमियत - स्त्री॰ आदमीयत മനുഷ്യത്വം.

आदमी - पुं॰ മനുഷ്യൻ ; ഭൃത്യൻ ; ആൾ ; **—बनना -** സംസ്കാരസമ്പന്നനാകുക.

आदर्श - पुं॰ ആദർശം ; കണ്ണാടി.

आदहन - पुं॰ अदहन ദഹിപ്പിക്കൽ ; ഹിംസ ; കൊല്ലും കൊലയും.

आदान - पुं॰ വാങ്ങൽ ;**—प्रदान -** കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ.

आदाब - पुं॰ വന്ദനം ; സലാം ; **—अर्ज़ -** വിനയപൂർവ്വം നമസ്കാരം.

आदि, आदिक - वि॰ മുതലായ ; ആദിയായ.

आदिम - वि॰ ആദ്യത്തെയുള്ള ; മുമ്പുള്ള ; പ്രഥമമായ.

आदिल - वि॰ ന്യായശീലനായ.

आदी - वि॰ അഭ്യസ്തനായ ; ശീലമുള്ള.

आदृत - वि॰ ആദരിക്കപ്പെട്ട.

आदेश - पुं॰ ആജ്ഞ ; കല്പന.

आद्यंत, आद्योपांत - क्रि॰ ആദ്യം മുതൽ അവസാനംവരെ.

आध, आधा - वि॰ പകുതി ; അര.

आधार - पुं० ആശ്രയം ; അടിസ്ഥാനം ; സഹായം.

आधि-दैविक - वि० ഭൂതങ്ങളാലും ദൈവികമായ കാരണങ്ങളാലുമുണ്ടാകുന്ന (ദുഃഖം).

आधि-भौतिक - वि० ജന്തുക്കളാലും പ്രാണികളാലും ഉണ്ടാകുന്ന (ദുഃഖം).

आधीन - वि० अधीन അധീനത്തിലുള്ള ; അധീനത്തിൽ.

आधुनिक - वि० ഇക്കാലത്തുള്ള.

आन - स्त्री० പ്രതിജ്ഞ ; ശപഥം ; മാനം ; **—की आन में -** ക്ഷണത്തിൽ ; **—बान -** അലങ്കാരം ; ആഡംബരം.

आनन - पुं० मुँह മുഖം ;**—फ़ानन - क्रि०** അതിവേഗത്തിൽ ; പെട്ടെന്ന്.

आना - अ० വരിക ; **पुं०** അണ.

आनाकानी - स्त्री० हीला-हवाला ഒഴികഴിവ് ; അശ്രദ്ധ ; കേൾക്കാത്ത ഭാവം.

आनुषंगिक - वि० അപ്രധാനമായ.

आन्दोलन - पुं० दे० आंदोलन

आप - सर्व० താങ്കൾ ; തൻ.

आपत्ति - स्त्री० വിരോധം.

आपद / आपदा - स्त्री० ആപത്ത്.

आपन / आपना - सर्व० अपना തന്റെ.

आपस - स्त्री० പരസ്പരം.

आपा - पुं० (self) മമത്വം ; അഹങ്കാരം ; സ്വബോധം ; **आपे से बाहर होना -** ദ്വേഷ്യമോ സന്തോഷമോ കൊണ്ട് മതി മറക്കുക ; **—खोना -** ഗർവ്വം നശിക്കുക ; വിനീതനായിത്തീരുക ; നാണം കെടുക.

आपात - पुं० വീഴ്ച ; പ്രാരംഭം ; വിചാരിക്കാത്ത സംഭവം.

आपाति - वि० താഴോട്ട് പതിക്കുന്ന ; ഒരുങ്ങിയ.

आपाधापी - स्त्री० അവനവനെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത ; സ്വാർത്ഥചിന്ത.

आपेक्षिक - वि० ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന.

आफ़त - स्त्री० ആപത്ത് ; **—उठाना-** കഷ്ടപ്പാട് സഹിക്കുക ;**—का परकाला -** ഏതു പ്രവൃത്തിയും അതിവേഗത്തിൽ ചെയ്തു തീർക്കുന്നവൻ ; സമർത്ഥൻ ; ഉപദ്രവി.

आफ़ताब - पुं० സൂര്യൻ.

आफ़ताबा - पुं० ഒരുതരം ജല പാത്രം (കിണ്ടി).

आफ़रीन - अव्य० ബഹുഭേഷ് ; ശബാസ്.

आफ़ाक - पुं० ചക്രവാളം ; ലോകം.

आफ़ियत - **स्त्री०** **आराम** സുഖം; വിശ്രമം.

आब - **पु०** വെള്ളം; **स्त्री०** പ്രകാശം; ശോഭ; മാനം; —**एहयात**- അമൃത്°; —**कारी** - മദ്യവകുപ്പ്°; (എക്സൈസ്°); മദ്യശാല; കള്ള് വാററുന്ന സ്ഥലം; —**खाना** - കക്കൂസ്°; —**खोर** - കടവ്°; തീരം; —**खोरा** - വെള്ളം കുടിയ്ക്കാനുള്ള പാത്രം; —**जोश** - സൂപ്പ്°; ഒരു തരം മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം; —**ताब** - **स्त्री०** ശോഭ; പ്രകാശം; —**दस्त** - മലവിസർജ്ജന ശേഷമുള്ള ശൗചം; —**दाना** - വെള്ളവും ധാന്യവും (ആഹാരം); ഉപജീവനം; —**दार** - **वि०** ശോഭയുള്ള; —**दीदा** - **वि०** അശ്രുപൂർണ്ണമായ; —**पाशी** - വയലുകളിൽ വെള്ളം കേററി നനയ്ക്കൽ; —**शार** - അരുവി; വെള്ളച്ചാട്ടം; —**हवा** - കാലാവസ്ഥ (climate)

आबनूस - **पु०** ഈട്ടിമരം.

आबनूसी - **वि०** നല്ലപോലെ കറുത്ത; ഈട്ടിമരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ.

आबरवाँ - **पु०** ഒഴുകുന്ന വെള്ളം; **स्त्री०** ഒരുതരം നേരിയ മസ്ലിൻ°.

आबरू - **स्त्री०** **इज़्ज़त** മാനം.

आबला - **स्त्री०** പൊള്ളം; കുരു; പോളൻ.

आबाद - **वि०** ആൾ പാപ്പുള്ള.

आबादी - **स्त्री०** **जनसंख्या** ജനസംഖ്യ; വിളഭൂമി.

आबिद - **पु०** ആരാധകൻ; പൂജകൻ.

आबी - **वि०** **जलसंबंधी** ജലസംബന്ധമായ; വെള്ളത്തിൽ ജീവിയ്ക്കുന്ന; **पु०** [illegible] ഉപ്പ്°.

आब्दिक - **वि०** **सालाना** കൊല്ലംതോറുമുള്ള; വാർഷികം.

आभा - **स्त्री०** ശോഭ.

आभार - **पु०** ഉപകാരം; നന്ദി; ഗൃഹഭാരം; ചുമതലാബോധം.

आभारी - **वि०** ഉപകാരസ്മരണയുള്ള; കടപ്പാടുള്ള.

आभास - **पु०** പ്രകാശം; പ്രതിബിംബം; തോന്നൽ; ഛായ.

आभूषण - **पु०** **गहना** ആഭരണം.

आमंत्रण - **पु०** ക്ഷണനം.

आमंत्रित - **वि०** ക്ഷണിയ്ക്കപ്പെട്ട.

आम - **पु०** മാങ്ങ; മാവ്°; ദഹിയ്ക്കാതെ വയററിൽനിന്നും പോകുന്ന മലം; **वि०** സാധാരണമായ; പ്രസിദ്ധമായ.

आमद - स्त्री० വരവ്; —**ओ खर्च** - വരവു ചിലവ്; —**रफ्त** - വരവും പോക്കും (ഗതാഗതം).

आमदनी - स्त्री० വരവ്, ആദായം.

आमना-सामना - पु० കൂടിക്കാഴ്ച; നേരിടൽ.

आमने-सामने - क्रि० നേരിട്ട്; മുഖത്തോടുമുഖം തിരിഞ്ഞ്.

आमफ़हम - वि० ലളിതമായ; സാധാരണക്കാൎക്ക് മനസ്സിലാകുവാൻ പററിയ.

आमरण - क्रि० മരണംവരെ.

आमर्ष - पु० **अमर्ष** കോപം.

आमलक / **आमला** } पु० **आँवला** നെല്ലിയ്ക്കാ.

आमादा - वि० ഒരുങ്ങിയ; തയ്യാറായ; തല്പരനായ.

आमाल - पु० പ്രവൃത്തി; കാൎയ്യം; —**नामा** - ജോലിക്കാരുടെ യോഗ്യത, പേര് മുതലായവ എഴുതി വയ്ക്കുന്ന പുസ്തകം.

आमास - पु० വീക്കം; നീര്.

आमिल - पु० കല്പന നടത്തുന്നവൻ; ഭരണാധികാരി; ശില്പി; ജാലവിദ്യക്കാരൻ; സമൎത്ഥൻ.

आमिष - पु० दे० **अमिष**

आमी - स्त्री० കണ്ണിമാങ്ങ.

आमीन - अव्य० ഈശ്വരൻ നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! (Amen!)

आमेज़ - वि० കലൎന്ന; കൂടിക്കലൎന്ന.

आमेज़िश - स्त्री० കലൎത്തൽ; യോജിപ്പ്.

आमोद-प्रमोद - पु० ഉല്ലാസം; സന്തോഷം.

आय - स्त्री० വരവ്; ആദായം; —**कर** - पु० ആദായനികുതി.

आयत - वि० നീണ്ട; വിസ്തൃതമായ; വിശാലമായ; स्त्री० കുറാനിലെ വാചകങ്ങൾ; അടയാളം.

आयद - वि० ഏല്പിച്ച; പ്രയോഗിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായ.

आया - स्त्री० പോററമ്മ; വളൎത്തമ്മ.

आयात - पु० ഇറക്കുമതിച്ചരക്ക്; (imported goods).

आयाम - पु० നീളം; വിസ്താരം; [illegible]

आयास - पु० ശ്രമം.

आयु - स्त्री० **उम्र** വയസ്സ്; ജീവിതകാലം; —**घटाना** - ആയുസ്സ് കുറയുക.

आयुष्य - पु० വയസ്സ്; ജീവിതകാലം.

आयोजन - पु० ഏൎപ്പാട്; വ്യവസ്ഥ; ഒരുക്കം.

आर - पु० ലജ്ജ; പിത്തളച്ചരക്ക്; स्त्री० ചെറിയ ആണി; തേളിന്റെ മുള്ള്.

आरक्षक - **पु०** പോലീസ്.

आरज़ा - **पु०** രോഗം.

आरज़ू - **स्त्री०** ആഗ്രഹം; അപേക്ഷ; —**मिन्नत** - അപേക്ഷ (സവിനയം).

आरत - **वि०** **दे० आर्त्त**

आरती - **स्त्री०** ദീപാരാധന; ദീപം ഉഴിയൽ; ദീപാരാധനത്തട്ട്.

आरपार - **पु०** ഇക്കരെയും അക്കരെയും; അപ്പുറവും ഇപ്പുറവും; മറുപുറം.

आरसी - **स्त्री०** **आईना** കണ്ണാടി; ചില്ല് (glass).

आरा - **पु०** ഈർച്ചവാൾ; അറക്കവാൾ; —**कश** - മരം ഈരുന്നവൻ; (അറക്കുന്നവൻ); **प्र०** അലങ്കരിക്കുന്നത്; ശോഭ കൂട്ടുന്ന. **(जैसे जहानआरा)**

आराइश / **आरास्तगी** - **स्त्री०** അലങ്കാരം.

आराई - **स्त्री०** അലങ്കരിക്കൽ.

आराज़ी - **स्त्री०** ഭൂമി; കൃഷിസ്ഥലം.

आराति - **पु०** **अराति** ശത്രു.

आराम - **पु०** പൂന്തോട്ടം; സുഖം; വിശ്രമം; —**करना** - ഉറങ്ങുക; —**गाह** - വിശ്രമ ഗൃഹം; (rest house); —**तलब** - സുഖലോലുപനായ; മടിയനായ.

आरास्ता - **वि०** അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട.

आरिज़ - **पु०** **गाल** കവിൾത്തടം; **वि०** സംഭവിക്കാൻ പോകുന്ന; തടസ്സമായ; തടയുന്ന.

आरिफ़ - **वि०** പരിചിതനായ; **पु०** മഹാത്മാവ്.

आरी - **स्त्री०** ചെറിയ ഈർച്ചവാൾ (കൈവാൾ); നഗ്നമായ; ഒഴിഞ്ഞ; ക്ഷീണിച്ച; പാവപ്പെട്ട.

आरूढ - **वि०** **सवार** കയറിയ.

आरोप - **पु०** വെച്ചുകെട്ടൽ; ചുമത്തൽ.

आरोपित - **वि०** [illegible].

आरोहण - **पु०** **चढ़ना** കയററം.

आरोही - **वि०** കയറുന്ന.

आर्त्त - **वि०** പീഡിതനായ; ദുഃഖിതനായ; പരുക്കേററിയ.

आर्त्तनाद - **पु०** കരച്ചിൽ.

आर्थिक - **वि०** സാമ്പത്തികമായ; ധനസംബന്ധമായ.

आर्द्र - **वि०** [illegible]; നനവുള്ള.

आर्य / **आर्य्य** - **वि०** ബഹുമാന്യനായ; ശ്രേഷ്ഠനായ.

आर्ष - **वि०** വൈദികം; ഋഷിയെ സംബന്ധിച്ച.

आलंबन - **पु०** സഹായം; ആശ്രയം.

आल - स्त्री० വംശം ; വംശജൻ ; മക്കൾ ; **पु०** ചുവന്നചായം എടുക്കുന്ന ഒരു തരം ചെടി ; ചുവപ്പു നിറം ; കൂടാരം ; ഒരു തരം മദ്യം ; കുഴപ്പം ; നനവ്° ; കണ്ണുനീർ ; ആർദ്രത.

आलम - पु० പ്രപഞ്ചം ; ലോകം ; സ്ഥിതി ; ജനസമൂഹം ; **—गीर -** ലോകവിജയിയായ.

आलय - पु० घर വീട്°.

आलवाल - पु० थाला തടം (മരങ്ങളുടെ ചുവട്ടിൽ വെള്ളം [illegible]°).

आलस - पु० आलस्य മടി ; ആലസ്യം.

आला - पु० ചുവരിലോ, തൂണിലോ വിളക്ക്° വെക്കുന്നതിനുള്ളസ്ഥലം ; മാടപ്പുര ; **वि०** വലിയ ; ഉയന്ന ; മഹത്തായ.

आलान - पु० ആനയെ തളയ്ക്കുവാനുള്ള കുററി ; കയർ ; ചങ്ങല.

आलाप - पु० ആലാപിക്കൽ ; **—ना -** ആലാപിയ്ക്കുക.

आलिम - वि० വിദ്വാനായ ; പണ്ഡിതനായ.

आली - वि० വലിയ ; ഉയന്ന ; ശ്രേഷ്ഠമായ ; നനഞ്ഞ ; **स्त्री०** സഖി ; തോഴി ; **—शान -** ഗംഭീരമായ ; വളരെ വലിയ ; വിശാലമായ (കെട്ടിടം).

आलू - पु० ഉരുളക്കിഴങ്ങ്°.

आलूदगी - स्त्री० അഴുക്ക്° ; മാലിന്യം ; അശുദ്ധത.

आलूदा - वि० നനഞ്ഞ ; മുങ്ങിയ ; മുഴുകിയ.

आलूबुखारा - पु० ഒരുതരം ഉണങ്ങിയ പഴം.

आलेख - पु० लिखावट എഴുത്ത്° ; കൈപ്പട. (കൈയെഴുത്ത്°)

आलोक -पु० रोशनी പ്രകാശം; പ്രദ.

आलोचक - पु० നിരൂപകൻ ; വിമർശകൻ.

आलोचन } **स्त्री०** വിമർശനം; നിരൂ
आलोचना } പണം.

आलोड़ना - अ० കടയുക ; ഗാഢമായി ചിന്തിക്കുക.

आवभगत - पु० आवभाव സൽക്കാരം ; സ്വീകരണം.

आवश्यक - वि० ज़रूरी ആവശ്യമായ.

आवश्यकता - स्त्री० ज़रूरत ആവശ്യം.

आवाँ - पु० കുശവന്മാർ മൺപാത്രം വേവിയ്ക്കുന്ന (ചുടുന്ന) ചൂള.

आवागमन - पु० ഗതാഗതം ; ജനനമരണം.

आवाज़ - स्त्री० ശബ്ദം ; വാക്ക്° ; സ്വരം ; **—उठाना -** എതിരു പറയുക ; പ്രതിവാദം ചെയ്യുക ; **—देना -** ഉറക്കെ

विळिय्क्कुक ; —बैठना - कफ त्तिन्टे सुखक्केट्ट मूलं ओच्च अटयुक.

आवाज़ा - **पुं** किंवदन्ति; परिहासं.

आवाजाही - **स्त्री॰ दे॰ अवागमन**

आवारगी - **स्त्री॰** अलञ्ञुनटप्प्; दुर्न्नटप्प्; पोक्किरित्तरं.

आवारजा - **पुं जमाखर्च-बही** वरवु चिलवु कणक्क पुस्तकं.

आवारा / **आवारागर्द** } **वि॰** अलञ्ञुतिरिञ्ञु नटक्कुन्न; तेण्टियाय; पोक्किरियाय.

आवास-**पुं** वासस्थानं; वीट्.

आवाहन - **पुं** मन्त्रत्ताल् आवाहिय्क्कल्; विळि.

आविर्भाव - **पुं उत्पत्ति** उल्पत्ति.

आविर्भूत - **वि॰** जनिच्च; प्रत्यक्षप्पेट्ट.

आविल - **वि॰** कलुषमाय; मलिनमाय.

आविष्कार - **पुं** कण्टुपिटित्तं; (invention).

आविष्कृत - **वि॰** कण्टुपिटिय्क्कप्पेट्ट.

आवुर्द - **वि॰** कृत्रिममाय; एविटे निन्नेङ्किलुं वन्नतो कोण्टुवन्नतो आय; एङ्ङिनेयेङ्किलुं वन्नुचेर्न्न.

आवुर्दा - **वि॰** कोण्टुवन्न; कटप्पेट्ट; कृपापात्रमाय.

आवृत - **वि॰** मरयप्पेट्ट; चुऱ्ऱप्पेट्ट; मूटप्पेट्ट.

आवृत्ति - **स्त्री॰** पलवट्टं चेय्युल्.

आवेग - **पुं** आवेशं; शक्तियाय विकारं; परिभ्रमं.

आवेज़ा - **पुं** तूङ्ङिक्किटक्कुन्न वस्तु (पतक्कं, लोलाक्क् आदि).

आवेदक - **पुं** अपेक्षकन्.

आवेदन / **आवेदन-पत्र** } **पुं अर्ज़ी** अपेक्ष; अपेक्षापत्रं.

आवेश - **पुं जोश** आवेशं.

आशंका - **स्त्री॰** संशयं; अपकटशङ्क.

आशना - **पुं** स्नेहितन्; कामुकन्; प्रेमपात्रं; **स्त्री॰** कामुकि; स्नेहित; प्रेमिक; **वि॰** परिचयमुळ्ळ.

आशनाई - **स्त्री॰** मैत्रि; प्रेमं; स्नेहं; कामुकत्वं; परिचयं.

आशय - **पुं मतलब** सारं.

आशा - **स्त्री॰** प्रतीक्ष; आश.

आशिक - **पुं** कामुकन्; प्रेमि; अनुरक्तन्; —मिज़ाज - कामुकस्वभावमुळ्ळ.

आशिक़ाना - **वि॰** अनुरागपूर्ण्णमाय; कामुकन्टेतु पोलेयुळ्ळ.

आशियाँ } **पु०** പക്ഷിക്കൂട്; കൂടിൽ.
आशियाना }

आशिरा } **स्त्री०** ആശീർവ്വാദം.
आशीश }

आशु - क्रि० വേഗത്തിൽ.

आशुफ्तगी - स्त्री० घबराहट പരിഭ്രമം; അസ്വസ്ഥത; വ്യാകലത.

आशुफ्ता - वि० പരിഭ്രമിച്ച; വ്യാകലനായ; ദുരവസ്ഥയിൽ പെട്ട.

आशोब - पु० പരിഭ്രമം; വ്യാകലത; നീരുവീക്കം.

आश्कार - वि० പ്രത്യക്ഷമായ; സ്പഷ്ടമായ; വ്യക്തമായ.

आश्रय - पु० पनाह ആശ്രയം; ശരണം.

आस - स्त्री० आशा ആശ; പ്രതീക്ഷ; ആഗ്രഹം.

आसकत - स्त्री० ആലസ്യം; മടി.

आसक्ती - वि० അലസനായ; മടിയനായ.

आसक्त - पु० അനുരക്തൻ; **वि०** ആഗ്രഹമുള്ള,

आसन - पु० പീഠം.

आसनी - स्त्री० ചെറിയ വിരിപ്പ്; ഇരിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ചെറിയ പായ്.

आसन्न - वि० സമീപിച്ച; അടുത്തെത്തിയ.

आसपास - क्रि० അടുക്കൽ; നാലുഭാഗത്തും; അങ്ങുമിങ്ങും.

आसमान - पु० आकाश ആകാശം; **—के तारे तोड़ना -** അസാദ്ധ്യമായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുക; **—पर उड़ना -** അത്യധികം അഹങ്കരിക്കുക; **दिमाग़ आसमान पर होना -** അത്യധികം അഭിമാനിക്കുക.

आसमानी - वि० ആകാശത്തെ സംബന്ധിച്ച; ആകാശത്തിന്റെ നിറമുള്ള; ദൈവീകമായ; **स्त्री०** മാദകവസ്തു; പനങ്കള്ള്

आसरा - पु०; ആശ്രയം; സഹായം; വിശ്വാസം.

आसव - पु० മദ്യം; ആസവം.

आसा - स्त्री० ആശ.

आसाइश - स्त्री० സുഖം; സമാധാനം; ആനന്ദം.

आसान - वि० എളുപ്പമുള്ള; ലളിതമായ.

आसानी - स्त्री० എളുപ്പം.

आसामी - पु० പണമിടപാടുകാരൻ; പാട്ടകൃഷിക്കാരൻ; കുടിയാനവൻ; അന്യായക്കാരൻ; ഇടപാടുകാരൻ; അപരാധി.

आसार - पु० (असर का बहु०) चिन्ह അടയാളം; ലക്ഷണം; അസ്തിവാരം; ചുമരിന്റെ വണ്ണം.

आसिख - **पुं०** ആശീർവ്വാദം ; അനുഗ്രഹം.

आसिन - **पुं०** **आश्विन** ആശ്വിന മാസം.

आसी - **वि०** പാപിയായ ; അപരാധിയായ.

आसीन - **वि०** ഇരിയ്ക്കുന്ന ; ഇരുന്ന.

आसीश - **स्त्री०** ആശീർവ്വാദം.

आसूदगी - **स्त्री०** സുഖവും സമാധാനവും ; സന്തോഷം; തൃപ്തി.

आसूदा - **वि०** സുഖിയായ ; നിശ്ചിന്തനായ ; സംതൃപ്തനായ.

आस्तान - **पुं०** പടിവാതിൽ ; സന്യാസിമാർ താമസിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം ; ഉമ്മറപ്പടി.

आस्ति - **पुं०** ഉണ്ടെന്നുള്ള വിശ്വാസം.

आस्तीन - **स्त्री०** കുപ്പായത്തിൻെറ അററം ; കുപ്പായക്കയ്യിൻെറ അഗ്രം (sleeve); **—का साँप**- സ്നേഹിതനാണെന്നു നടിച്ച് ശത്രുത്വം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നവൻ.

आस्ते - **क्रि०** മെല്ലെ.

आस्था - **स्त्री०** **श्रद्धा** ശ്രദ്ധ ; താല്പര്യം.

आस्वादन - **पुं०** ആസ്വാദിയ്ക്കൽ ; രസിയ്ക്കൽ.

आह - **अव्य०** ദുഃഖത്തെയോ, വേദനയേയോ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന ശബ്ദം ; ദീർഘനിശ്വാസം ; **—भरना** - ദീർഘശ്വാസം വിടുക.

आहट - **स्त्री०** കാലൊച്ച.

आहत - **वि०** **घायल** മുറിവേററ.

आहा - **अव्य०** ദുഃഖം, ആശ്ചര്യം മുതലായവ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന അവ്യയം.

आहार-विहार - **पुं०** കളി, ഊണ്, ഉറക്കം തുടങ്ങിയ ദിനചര്യ ; ജീവിതരീതി.

आहारी - **वि०** തിന്നുന്നവൻ.

आहित - **वि०** സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ; പണയംവെച്ച ; നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള.

आहिस्तगी - **स्त्री०** സാവധാനം ; മന്ദത ; മാർദ്ദവം ; കോമളത.

आहिस्ता - **क्रि०** മെല്ലെ മെല്ലെ ; സാവധാനത്തിൽ ; **वि०** മൃദുവായ ; സുന്ദരമായ.

आहूत - **वि०** വിളിയ്ക്കപ്പെട്ട.

आह्वान - **पुं०** **निमंत्रण** വിളി.

इ

इंगलिस्तान - **पुं०** ഇംഗ്ലണ്ട്.

इंगित - **पुं०** **इशारा** ആംഗ്യം ; മുദ്ര ; അന്വേഷണം ; **वि०** സൂചിപ്പിച്ച.

इंगुरौटी - **स्त्री०** കുങ്കുമച്ചെപ്പ്.

इंजील - **स्त्री०** ക്രൈസ്തവവേദപുസ്തകം (the bible).

ईंडुआ - पुं० തെരിക ; ചുമ്മാട്ട്°.

ईंतक़ाल - पुं० മരണം.

ईंतख़ाब - पुं० തിരഞ്ഞെടുപ്പ്° ; [illegible] വേറെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ ; ഇഷ്ടം.

ईंतज़ाम - पुं० ഏപ്പാട്°: വ്യവസ്ഥ.

ईंतज़ार - पुं० പ്രതീക്ഷ.

ईंतहा - स्त्री० അവസാനം ; സമാപ്തി ; പരിണാമം ; ഫലം.

ईंदारा - पुं० കിണറ്°.

ईंदु - पुं० ചന്ദ്രൻ.

ईंद्रजाल - पुं० ജാലവിദ്യ ; കൺകെട്ടു വിദ്യ.

ईंद्रजाली - पुं० കൺകെട്ടുവിദ്യക്കാരൻ.

ईंद्रधनुष - पुं० മഴവില്ല്°.

ईंधन - पुं० വിറക്°.

ईंसाफ़ - पुं० ന്യായം.

इआदत - स्त्री० ആവത്തിയ്ക്കൽ ; രോഗിയുടെ അടുത്തുപോയി രോഗവിവരം ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കൽ.

इकटक - पुं० दे० एकटक

इकट्ठा - वि० [illegible] ; ഒന്നിച്ചു കൂടിയ ; **—करना -** ശേഖരിയ്ക്കുക ; **—होना -** ഒന്നിച്ചു കൂടുക.

इकतार - वि० തുടച്ചയായി ; ഒരു പോലെ ; നിരന്തരമായി.

इकतारा - पुं० ഒരു കമ്പിമാത്രമുള്ളതും വീണപോലെയുള്ളതുമായ ഒരു വാദ്യം.

इक़बाल - पुं० एक़बाल പ്രതാപം ; ഭാഗ്യം ; അംഗീകരണം ; കീത്തി ; ഐശ്വര്യം.

इकराम - पुं० इनाम സമ്മാനം ; പുരസ്കാരം ; ദാനം ; മാനം.

इक़रार - पुं० കരാർ ; ഉടമ്പടി ; പ്രതിജ്ഞ ; **—नामा -** ഉടമ്പടിപത്രം.

इकला - वि० अकेला ഒററയായ ; തനിയെയുള്ള.

इकलाई - स्त्री० ഒരു തരം വിശേഷപ്പെട്ട രണ്ടാമുണ്ട്° ; ഉപ്പട്ടാവ്° ; ഏകാന്തത.

इकलौता - पुं० സീമന്ത പുത്രൻ ; ഒരേ ഒരു പുത്രൻ. (only son)

इकल्ला - वि० एकहरा ഒററയായ.

इकसर - वि० ഒററയായ ; തനിയേയുള്ള.

इकहरा - वि० एकहरा ഒററയായ ; ഒരേനിറമുള്ള.

इकहाई - क्रि० ഒരുമിച്ച്° ; പെട്ടെന്ന്°.

इकौंज - स्त्री० കാകവന്ധ്യ (ഒരു പ്രസവത്തിനു ശേഷം പ്രസവിക്കാത്ത സ്ത്രീ.)

इक्का - वि० एक्का ഒററയായ ; ഏകാകിയായ ; അനുപമ

മായ ; पुം ഒററക്കുതിരവണ്ടി ; —दुक्का - विം एक्कादुक्का ഒന്നോ രണ്ടോ ; തനിയെ ; ഏകാകിയായി.

इक्तफ़ा - पुം സംതൃപ്തി ; സന്തോഷമായിരിയ്ക്കൽ ; പൂർണ്ണ സമാധാനം.

इख़बार - पुം अख़बार വർത്തമാനപത്രം.

इख़्तियार - पुം അധികാരം ; അവകാശം ; കഴിവു് ; സാമർത്ഥ്യം.

इख़्तिलात - पुം യോജിപ്പു് ; സ്നേഹം ; ബന്ധം.

इख़्तिलाफ़ - पुം വിരോധം ; യോജിപ്പില്ലായ്മ.

इच्छा - स्त्रीം ആഗ്രഹം ; —पत्र - पुം वसीयत മരണപത്രം.

इच्छित - विം ആഗ്രഹിച്ച.

इच्छुक - विം ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന.

इजमाल - पुം ഒന്നിച്ചു ചേർക്കൽ ; കൂട്ടുസ്വത്തു് ; സംഗ്രഹിയ്ക്കൽ.

इजरा - स्त्रीം }
इजराय - पुം } നടപ്പിലാക്കൽ ; പ്രചരിപ്പിക്കൽ ; നടത്തൽ (നോട്ടീസു മുതലായവ).

इजलास - पुം കോടതി ; കച്ചേരി.

इज़हार - पुം പ്രകടിപ്പിയ്ക്കൽ, കോടതിയിൽ മൊഴി കൊടുക്കൽ ; സാക്ഷിമൊഴി.

इजाज़त - स्त्रीം അനുവാദം ; സമ്മതം. (permission)

इज़ाफ़ा - स्त्रीം അഭിവൃദ്ധി ; കയററം ; മിച്ചം ; ആദായം.

इज़ार - स्त्रीം പൈജാമ ; കാലുറ.

इजारा - पुം കരാറു് ; കൂലി ; കുത്തക.

इजारादार - पुം കുത്തകക്കാരൻ : കരാറുകാരൻ ; കൺട്രാക്ടർ ; ദല്ലാളി.

इज़्ज़त - स्त्रीം മാനം ; —दार - മാന്യനായ ; —उतारना - നാണം കെടുത്തുക ; —रखना - മാനം കാക്കുക.

इठलाना - अം അഹങ്കരിയ്ക്കുക ; ഗർവ്വു് നടിയ്ക്കുക.

इतना - विം ഇത്ര ; ഇത്രത്തോളം.

इतमीनान - पुം വിശ്വാസം.

इतराना - अം അഹങ്കരിയ്ക്കുക.

इतलाक़ - पुം വിടൽ ; മോചിപ്പിയ്ക്കൽ ; വിവാഹമോചനം ചെയ്യൽ.

इतवार - पुം ഞായറാഴ്ച.

इताअत - स्त्रीം ആജ്ഞ അനുസരിയ്ക്കൽ.

इति - अव्यം സമാപ്തിസൂചക അവ്യയം; പൂർണ്ണത; സമാപ്തി.

इतिश्री - स्त्रीം അവസാനം.

इतिहास - पुം ചരിത്രം.

इत्तफ़ाक़ - **पुं०** യോജിപ്പ്; ഐക്യം; **—से** - യദൃച്ഛയാ; **—राय** - ഐകകണ്ഠ്യമായ അഭിപ്രായം.

इत्तफ़ाक़न } **इत्तफ़ाक़िया** } **क्रि०** യാദൃച്ഛികമായി; പൊടുന്നനവേ.

इत्तला - **स्त्री०** മുന്നറിയിപ്പ്; സൂചന.

इत्तहाद - **पुं०** ഒരുമ; ഐക്യം; മൈത്രി.

इत्तहाम - **पुं०** കുററം ചുമത്തൽ; ഇല്ലാവചനം പറയൽ.

इत्ता } **इतना** } **वि०** ഇത്ര.

इत्यादि - **अव्य०** എന്നുതുടങ്ങി.

इत्र - **पुं०** **अतर** അത്തർ; സുഗന്ധദ്രവ്യം.

इद्दत - **स्त्री०** എണ്ണം; വിധവകൾക്കും ഭർത്തൃപരിത്യക്തകൾക്കും വീണ്ടും വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനെ നിഷേധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നിശ്ചിതകാലം (ഈ നിയമം മുഹമ്മദീയ മതപ്രകാരമുള്ളതാകുന്നു).

इनकार - **पुं०** നിഷേധം; വിസമ്മതം.

इनक़िलाब - **पुं०** വിപ്ലവം.

इनकिसाम - **पुं०** **हिस्से** വിതരണം; പങ്കുവെയ്ക്കൽ.

इनसान - **पुं०** മനുഷ്യൻ.

इनसानियत - **स्त्री०** മനുഷ്യത്വം.

इनसाफ़ - **पुं०** **इंसाफ़** ന്യായം.

इनाम - **पुं०** സമ്മാനം.

इनायत - **स्त्री०** ദയ.

इनारा - **पुं०** **इंदारा** കിണറ്.

इनेगिने - **वि०** ഏതാനും ചില; അല്പമായ.

इन्तकाम - **पुं०** പകവീട്ടൽ; പകരം ചോദിയ്ക്കൽ.

इफ़रात - **स्त्री०** ആധിക്യം; വിപുലത; സമൃദ്ധി. (excess)

इफ़्लास - **पुं०** **ग़रीबी** ദാരിദ്ര്യം.

इफ़्लाह - **पुं०** നന്മ; ഉപകാരം.

इबादत - **स्त्री०** പൂജ; ഉപാസന; ഈശ്വരാരാധന.

इबारत - **स्त्री०** ലേഖനം; ലേഖനശൈലി; ഫലഭൂയിഷ്ഠത.

इब्तदा - **स्त्री०** **प्रारंभ** ആരംഭം; ഉത്ഭവം; വികാസം.

इमकान - **पुं०** സംഭാവ്യത; സാദ്ധ്യത; ശക്തി; കഴിവ്.

इमदाद - **स्त्री०** സഹായം; സഹായധനം.

इमरती - **स्त्री०** ജിലേബി.

इमरोज - **क्रि०** ഇന്ന്.

इमला - **पुं०** വാക്കുകളെ ശരിയായ രൂപത്തിലെഴുതുക; കേട്ടെഴുത്ത് (dictation).

इमली - **स्त्री०** പുളിമരം; പുളി.

इमाम - **पु०** മാർഗ്ഗദർശി; നേതാവ്; മുഹമ്മദീയരുടെ മതഗുരു ;—**दस्ता** - മരുന്നു പൊടിയ്ക്കാൻ പയോഗിയ്ക്കുന്ന പിച്ചളകൊണ്ടോ, ഇരുമ്പുകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു ഉപകരണം;—**बाडा** - ശിയാ മുസൽമാന്മാർ മുഹറം ആഘോഷിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

इमारत - **स्त्री०** കെട്ടിടം.

इम्तहान - **पु०** പരീക്ഷ.

इम्तिना - **पु०** **इम्तना** തടയൽ; നിഷിദ്ധം.

इम्तियाज़ - **पु०** ഗുണദോഷ വിവേചനം ചെയ്ത് വേർതിരിയ്ക്കൽ; തിരിച്ചറിവ്.

इम्दाद - **स्त्री०** **दे०** **इमदाद**

इयत्ता - **स्त्री०** ഇത്രയെന്ന നില; കോറം; അതിർത്തി.

इरशाद - **पु०** ഉപദേശിയ്ക്കൽ.

इरसाल - **पु०** അയയ്ക്കൽ (അയയ്ക്കുക).

इरादतन - **क्रि०** അറിഞ്ഞുകൊണ്ട്; മനഃപൂർവ്വമായി.

इरादा - **पु०** } വിചാരം; ഉദ്ദേശം; നിശ്ചയം.
इरादत - **स्त्री०** }

इर्दगिर्द - **क्रि०** സമീപത്തിൽ; നാലുഭാഗത്തും; അങ്ങുമിങ്ങും.

इलज़ाम - **पु०** കുററം; അപരാധം.

इलतजा } **पु०** അപേക്ഷ; പ്രാർത്ഥന.
इलतिजा }

इलहाम - **पु०** ദൈവവാണി; അശരീരി വാക്ക്.

इलाक़ा - **पु०** കൂട്ടുകെട്ട്; പ്രണയം; അധികാരസീമ; ഭൂവിഭാഗം.

इलाज - **पु०** ചികിത്സ; പ്രതിവിധി; മരുന്ന്; യുക്തി.

इलायची - **स्त्री०** ഏലക്കായ്.

इलाही - **पु०** ഈശ്വരൻ; **वि०** ദൈവീകമായ.

इल्ज़ाम - **पु०** **इलज़ाम** കുററം.

इल्तिमास - **पु०** **इलतिजा** പ്രാർത്ഥന; അപേക്ഷ.

इल्म - **पु०** വിദ്യ; അറിവ്; കല; —**दाँ** - പാണ്ഡിത്യമുള്ള.

इल्मे-अदब - **पु०** സാഹിത്യം.

इल्लत - **स्त्री०** കാരണം; കുററം; സ്വഭാവം; കറവ്; രോഗം.

इल्ला - **स्त्री०** ചൊറി; ചിരങ്ങ്; **अव्य०** എന്നാൽ; കൂടാതെ; അല്ലെങ്കിൽ.

इव - **अव्य०** പോലെ.

इशरत - **स्त्री०** ആനന്ദം; സുഖഭോഗങ്ങൾ.

इशारा - **पु०** ആംഗ്യം; സൂചന; അടയാളം.

इश्क़ - **पु०** പ്രേമം; അഭിലാഷ.

इश्तहार - **पु०** **इश्तिहार** വിജ്ഞാപനം; പരസ്യം.

इश्तिआल - **पु०** **प्रज्वलित होना** ആളിപ്പിടിയ്ക്കൽ.

इश्तिदाद - स्त्री० निपुणता നൈപുണ്യം.
इष्ट - वि० പ്രിയപ്പെട്ട.
इसपात - पु० ഉരുക്ക്.
इसबगोल - पु० മരുന്നിന് ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം വിത്ത്.
इसराफ़ - पु० പാഴ്ചിലവ്; അമിത വ്യയം.
इसरार - पु० ശാഠ്യം; നിർബ്ബന്ധം.
इसलाम - पु० ദൈവപ്രാപ്തിയ്ക്കു വേണ്ടി പ്രാണത്യാഗത്തിന്നു പോലും ഒരുങ്ങൽ; മുസൽമാനാവൽ; മുസൽമാൻ മതം.
इसलाह - स्त्री० പരിശോധന; തെറ്റുതിരുത്തൽ; —बनाना - ക്ഷൗരം ചെയ്യിയ്ക്കുക.
इस्तक़बाल - पु० എതിരേല്ക്കൽ; സ്വാഗതം ചെയ്യൽ; ഭാവികാലം (വ്യാകരണത്തിൽ).
इस्तकरार - पु० സ്ഥിരമായി നില്ക്കൽ; സുഖമായി താമസിയ്ക്കൽ; നിശ്ചയിയ്ക്കൽ.
इस्तकलाल - पु० ദൃഢത; ധൈര്യം; ദൃഢനിശ്ചയം; പരിശ്രമം.
इस्तग़ासा - पु० സങ്കടം അറിയിയ്ക്കൽ; അന്യായം ബോധിപ്പിയ്ക്കൽ.
इस्तदुआ - स्त्री० അപേക്ഷ.
इस्तमरारी - वि० ശാശ്വതമായ; സ്ഥിരമായ.
इस्तीफ़ा - पु० രാജിക്കത്ത്.
इस्तेदाद - स्त्री० ശക്തി; സാമർത്ഥ്യം; പ്രാപ്തി; വിദ്യാസംബന്ധമായ യോഗ്യത (ബിരുദ്); അറിവ്.
इस्तेमाल - पु० ഉപയോഗം; പ്രയോഗം.
इस्म - पु० नाम പേർ; —शरीफ़ - ശുഭമായ പേർ; (തിരുനാമം).
इस्लाह - स्त्री० दे० इसलाह
इहतियात - स्त्री० ജാഗ്രത; സൂക്ഷ്മം; ശ്രദ്ധ.
इहसान - पु० एहसान ഉപകാരം; നന്ദി.
इहाता - पु० अहाता വളപ്പ് (compound).

ई

ईंगुर - पु० സിന്ദൂരം.
ईंट - स्त्री, ईंटा - पु० } ചെങ്കല്ല്; ഇഷ്ടിക.
ईंधन - पु० വിറക്.
ईख - स्त्री० കരിമ്പ്.
ईज़ा - स्त्री० ദുഃഖം; പീഡ; കഷ്ടത.
ईजाद - स्त्री० ആവിഷ്കരണം; കണ്ടുപിടിത്തം (invention).
ईद - पु० മുസൽമാന്മാരുടെ ഒരു വിശേഷദിവസം; സദ്യ; വിശേഷദിവസം; —का चाँद होना - അപൂർവ്വമായി കാണുക; —गाह - ഈദ് ദിവസം പ്രാർത്ഥന നടത്തുന്ന സ്ഥലം.

ईदृश - क्रिं॰ ऐसे ഇങ്ങനെയുള്ള.

ईप्सा - स्त्री॰ इच्छा ആഗ്രഹം.

ईप्सित - वि॰ इच्छित ആഗ്രഹിച്ച.

ईमान - पुं॰ വിശ്വാസം; മതവിശ്വാസം; ഈശ്വരവിശ്വാസം; സത്യം; **—दार - वि॰** വിശ്വാസയോഗ്യനായ; സത്യസന്ധനായ; മതവിശ്വാസിയായ; **—दारी - स्त्री॰** വിശ്വാസയോഗ്യത; സത്യസന്ധത.

ईरान - पुं॰ പേർഷ്യ.

ईर्षा - स्त्री॰ ईरखा അസൂയ.

ईर्षालु - वि॰ അസൂയയുള്ള.

ईश - पुं॰ ईश्वर ഈശ്വരൻ.

ईशान - पुं॰ വടക്കുകിഴക്ക്.

ईसवी - वि॰ ईस्वी യേശുക്രിസ്തുവിനെ സംബന്ധിച്ച.

ईसा - पुं॰ യേശുക്രിസ്തു.

ईसाई - पुं॰ ക്രിസ്ത്യാനി.

ईहा - स्त्री॰ कोशिश, इच्छा പ്രയത്നം; അത്യാഗ്രഹം.

उ

उँगली - स्त्री॰ വിരൽ; **—उठाना -** നിന്ദിയ്ക്കുക; നിന്ദാപാത്രമാക്കുക; **—पर नाचना -** ഇഷ്ടമനുസരിച്ചു് പ്രവർത്തിയ്ക്കുക; **पाँचों उंगलियाँ घी में होना -** എല്ലാവിധത്തിലും ലാഭം (വിജയം) ഉണ്ടാകുക.

उँचाई - स्त्री॰ ഉയരം; മഹത്വം.

उँछवृत्ति - स्त्री॰ വീണുകിടക്കുന്ന ധാന്യങ്ങൾ പെറുക്കിയെടുത്തു ജീവിയ്ക്കൽ.

उँडेलना - स॰ ഒഴിയ്ക്കുക; ചൊരിയുക.

उंदुर - पुं॰ എലി.

उऋण - वि॰ കടത്തിൽ നിന്നു് മോചിച്ച (ഋണമുക്തനായ).

उकटना - स॰ ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചുപറയുക; താളംപിടിയ്ക്കുക; കഴിഞ്ഞകാര്യത്തെ വീണ്ടും പറയുക; (ഓർമ്മിപ്പിയ്ക്കുക); ചീത്ത പറയുക.

उकटा - पुं॰ താൻ ചെയ്ത ഉപകാരത്തെയും, അന്യന്റെ കുററത്തെയും ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞു് ശകാരിയ്ക്കുന്നവൻ; **वि॰** മുൻ പറഞ്ഞ സ്വഭാവമുള്ള; കനം കുറഞ്ഞ.

उकठना - अ॰ ഉണങ്ങുക; ഉണങ്ങി കട്ടിയാകുക.

उकठा - वि॰ ഉണങ്ങിയ; ശുഷ്കിച്ച.

उकडूँ - पुं॰ ചമ്രം പടിഞ്ഞിരിയ്ക്കൽ; കുന്തിച്ചിരിയ്ക്കൽ.

उकताना - अ॰ മനസ്സു മടിയ്ക്കുക; മടുപ്പ് തോന്നുക; ബദ്ധപ്പെടുക.

उक़्दा - **पुं०** **उक़्दा** കെട്ട്; എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യം; വിഷമപ്രശ്നം.

उक़्बा - **पुं०** പരലോകം; പ്രളയം.

उकलाई - **स्त्री०** **कै** ഛർദ്ദി.

उकलाना - **अ०** ഛർദ്ദിയ്ക്കുക; വമിയ്ക്കുക.

उकवथ - **पुं०** ഒരു ജാതി ത്വഗ്രോഗം.

उकसना - **अ०** മുളച്ചു വരിക; മേലോട്ടു പൊന്തുക; കടപറിഞ്ഞു വീഴുക.

उकसाना - **स०** ക്ഷോഭിപ്പിയ്ക്കുക; ആവേശമുണ്ടാക്കുക; പിൻവലിയ്ക്കുക.

उक़ाब - **पुं०** കഴുകൻ; **स्त्री०** ജനശ്രുതി.

उकेलना - **स०** വേർവിടുവിയ്ക്കുക; പൊളിച്ചെടുക്കുക.

उखड़ना - **अ०** അടിപറിഞ്ഞു വീഴുക; **दम उखड़ना** ശ്വാസം മുട്ടുക; **पैर वा पाँव उखड़ना** എതിർത്തു നില്പാൻ കഴിയാതാകുക; നില്ക്കുവാൻ കഴിയാതാകുക.

उखली - **स्त्री०** **ओखली** - ഉരൽ.

उखाड़ना - **स०** പിഴുതെടുക്കുക; പറിച്ചെടുക്കുക.

उगना - **अ०** മുളയ്ക്കുക; ഉദിയ്ക്കുക.

उगलना - **स०** ഛർദ്ദിയ്ക്കുക; കക്കുക (വമിയ്ക്കുക).

उगाना - **स०** മുളപ്പിയ്ക്കുക; കൃഷി ചെയ്യുണ്ടാക്കുക.

उगालदान - **पुं०** **पीकदान** കോളാമ്പി.

उगाहना - **स०** വസൂലാക്കുക; ശേഖരിയ്ക്കുക; വരിപിരിയ്ക്കുക.

उगाही - **स्त्री०** [illegible]; വസൂലാക്കിയ പണം.

उग्र - **वि०** തീക്ഷ്ണമായ; അസഹ്യമായ.

उघटना - **स०** **दे०** **उकटना**

उघड़ना - **अ०** തുറക്കുക; മറനീങ്ങുക; നഗ്നമാകുക; പ്രകടമാകുക; പ്രത്യക്ഷമാകുക.

उघाड़ना } **उघारना** } **स०** തുറക്കുക; മറമാററുക; നഗ്നമാക്കുക; പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുക.

उचकन - **पुं०** ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിനെ പൊക്കുവാൻ വേണ്ടി അതിന്റെ അടിയിൽ വെക്കുന്ന കല്ലിൻേറയോ, ഇഷ്ടികയുടേയോ, കഷണം; താങ്ങ്; തട; ഊന്ന്.

उचकना - **अ०** കാലിൻെറ പടത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട്, കുതി ഉയർത്തി പൊങ്ങി നില്ക്കുക; കുതിയ്ക്കുക; ചാടുക; **स०** തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുക.

उचकाना - **स०** ഉയർത്തുക; പൊക്കുക.

उचक्का - पुं० തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുന്നവൻ; പോക്കിരി; കൊള്ളക്കാരൻ.

उचटना - अ० അടന്ന് പോകുക; മടുത്തു പോകുക; വിരക്തി തോന്നുക.

उचटाना - स० മടുപ്പിയ്ക്കുക; വിരക്തി തോന്നിപ്പിയ്ക്കുക; വേർപെടുത്തുക.

उचडना - अ० **उचटना** വേർപെടുക; വീഴുക; ചാടുക; വിരക്തി വരുക; മുഷിയുക.

उचरना - स० ഉച്ചരിയ്ക്കുക; മടക്കുക.

उचाट - पुं० മനസ്സു മടുപ്പ്; വിരക്തി; ഉദാസീനത.

उचाटना - स० दे० **उचटाना**

उचाड़ना - स० വേർപെടുത്തുക.

उचित - वि० തക്കതായ; യോജിച്ച

उच्च - वि० ഉയർന്ന; മഹത്തായ.

उच्च न्यायालय - पुं० ജില്ലാകോട്ട്.

उच्चतम न्यायालय - पुं० ഹൈക്കോട്ട്.

उच्चाटन - पुं० വേർപെടുത്തൽ; ദൂരീകരിയ്ക്കൽ; വൈരാഗ്യം തോന്നിയ്ക്കൽ; മനസ്സു മാററൽ.

उच्चारण - पुं० ഉച്ചരിയ്ക്കൽ.

उछंग - पुं० **गोद** മടി; ഹൃദയം; മാറിടം.

उच्छृंखल - वि० ക്രമമില്ലാത്ത; വ്യവസ്ഥയില്ലാത്ത; സ്വേച്ഛാനുസാരം പ്രവത്തിയ്ക്കുന്ന.

उछलकूद - स्त्री० കുതിച്ചുചാട്ടം; കളി; ആഹ്ലാദം.

उछलना - अ० ആഹ്ലാദത്താൽ തുള്ളിച്ചാടുക.

उछाल - स्त्री० **उछार** ചാട്ടം; ഉത്തേജനം; ഛർദ്ദി; വെള്ളത്തുള്ളി.

उछालना - स० തെററിപ്പിയ്ക്കുക; എറിയുക; തേകുക; പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുക; എടുത്തെറിയുക.

उछाह - पुं० ഉത്സാഹം; ആനന്ദം; ഉന്മേഷം.

उच्छिष्ट - पुं० ബാക്കി; എച്ചിൽ.

उच्छेद / **उच्छेदन** - पुं० നാശം; നശിപ്പിയ്ക്കൽ; മുറിയ്ക്കൽ.

उच्छ्वास - पुं० പുറത്തേയ്ക്കു വിടുന്ന ശ്വാസം.

उजड़ना - अ० **उखड़ना** നശിയ്ക്കുക; ശൂന്യമാകുക; ഛിന്നഭിന്നമായിത്തീരുക.

उजड्ड - वि० അപരിഷ്കൃതനായ; വിഡ്ഢിയായ; അസഭ്യനായ.

उजबक - वि० **उजड्ड** മൂഢനായ; അപരിഷ്കൃതനായ; വിഡ്ഢിയായ.

उजरत - स्त्री० കൂലി; വാടക.

उजलत - स्त्री० വേഗം; ശീഘ്രത.

उजला - **वि०** വെള്ളനിറമുള്ള ; നിർമ്മലമായ ; പ്രകാശമുള്ള.

उजागर - **वि०** പ്രകാശമുള്ള ; തിളങ്ങുന്ന ; പ്രസിദ്ധമായ.

उजाड़ - **पु०** ശൂന്യമായ സ്ഥലം ; നിർജ്ജനസ്ഥലം; കാട്ട്; **—ना**- നശിപ്പിയ്ക്കുക.

उजालना - **स०** ആയുധങ്ങൾ, ആഭരണങ്ങൾ മുതലായവ തേച്ച് വെളുപ്പിയ്ക്കുക ; പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക ; കത്തിയ്ക്കുക.

उजाला -**पु०** പ്രകാശം ; വെളിച്ചം.

उजाली - **स्त्री०** ചന്ദ്രിക ; നിലാവെളിച്ചം.

उजास - **पु०** പ്രകാശം ; തിളക്കം.

उजियारा, **उजियाला**, **उजेला** - **पु० दे० उजाला**

उज़बक - **पु० मूर्ख** മൂഢൻ.

उज्ज्वल - **वि०** ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ; ഉജ്ജ്വലമായ.

उज्र - **पु०** തടസ്സം ; എതിർപ്പ് ; വിരോധം ; എതിരായുള്ള പ്രസ്താവന ; **—दारी** - തടസ്സവാദം. (objection petition).

उझकना - **अ०** കുതിച്ചു ചാടുക ; തല ഉയർത്തി എത്തിനോക്കുക ; പൊന്തിനില്ക്കുക.

उझलना - **स० ढालना** ഒഴിയ്ക്കുക.

उटंग - **वि०** വേണ്ടത്ര നീളവും വീതിയുമില്ലാത്ത (മുണ്ട്) ; കുറിയ.

उटकना - **स०** അനുമാനിയ്ക്കുക ; ഊഹിയ്ക്കുക.

उटज - **पु० झोंपड़ी** മുനികളുടെ കുടിൽ (ആശ്രമം).

उठना - **अ०** എഴുന്നേല്ക്കുക ; ഉയരുക ; പൊന്തുക.

उठल्लू - **वि०** സ്ഥിരതയില്ലാത്ത ; ഒരിടത്തു സ്ഥിരമായി താമസിയ്ക്കാത്ത ; തെണ്ടിയായ.

उठवाना - **स०** അന്യനെക്കൊണ്ട് എഴുന്നേല്പിയ്ക്കുക ; ഉയർത്തിപ്പിയ്ക്കുക.

उठाईगीर - **वि०** കള്ളനായ ; വഞ്ചകനായ ; തെമ്മാടിയായ.

उठान - **पु०** ഉയർച്ച ; വർദ്ധന ; ചിലവ്.

उठाना - **स०** എഴുന്നേല്പിയ്ക്കുക ; പൊന്തിയ്ക്കുക ; പൊക്കുക ; ഉയർത്തുക ; എടുക്കുക ; **उठा रखना** - ബാക്കി വയ്ക്കുക.

उठाव - **पु० दे० उठान**

उडंकू - **वि०** പറക്കുന്ന ; പറക്കാൻ കഴിയുന്ന ; **पु०** വൈമാനികൻ ; വേഗം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നവൻ.

उड़द - **पु०** ഉഴുന്ന്.

उड़न, **उड़ान** - **स्त्री०** പറക്കൽ ; കുതിയ്ക്കൽ.

उड़नखटोला - पुं० ഉറഞ്ഞാൽ കട്ടിൽ; ആകാശവിമാനം.

उड़ना - अ० പറക്കുക.

उड़ाऊ - वि० പറക്കുന്ന; ധാരാളിയായ.

उड़ाक } **वि०** പറക്കുന്ന; പറ
उड़ाकू } ക്കാൻ കഴിയുന്ന.

उड़ाना - स० പറപ്പിയ്ക്കുക; ചെലവു് ചെയ്യുക.

उड़ास - स्त्री० വാസസ്ഥാനം; കൊട്ടാരം.

उड़ु - स्त्री० तारा നക്ഷത്രം.

उड़ुस - पुं० खटमल മൂട്ട.

उड़ेलना - स० ഒഴിയ്ക്കുക; ചൊരിയുക.

उढ़कना - अ० ചാരി നില്ക്കുക; തടയുക; മുട്ടുക; തടഞ്ഞു വീഴുക.

उढ़काना - स० ചാരിവയ്ക്കുക; ചാരി നിർത്തുക.

उढ़रना - अ० ഭർത്താവിനെ വിട്ടു് മറെറാരുവൻെറ പിന്നാലെ പോവുക.

उढ़री - स्त्री० रखेली വെപ്പാട്ടി; ഉപപത്നി; വേശ്യ.

उढ़ारना - स० അന്യൻെറ ഭാര്യയെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോവുക.

उढ़ावनी - स्त्री० ओढ़नी പുതപ്പു്.

उढ़िरी - स्त्री० ചുമ്മാട്ടു്; തെരിക.

उतंग - वि० ഉയൎന്ന; വലിയ; മേൽത്തരമായ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

उतना - वि० അത്ര; അത്രത്തോളം.

उतपात - पुं० ഉപദ്രവം; കലഹം; ലഹള.

उतरन - स्त्री० ധരിച്ചു് പഴകിയ വസ്ത്രങ്ങൾ (used old clothes); പഴന്തുണി.

उतरना - अ० ഇറങ്ങുക; അഴിയുക.

उतराई - स्त्री० ഇറക്കം; കടത്തുകൂലി; തോണിക്കൂലി.

उतराना - स० ഇറക്കുക.

उतराव - पुं० ഇറക്കം; **चढ़ाव-उतराव** നിമ്നോന്നതം.

उतान - वि० മലൎന്നു് കിടക്കുന്ന.

उतार - पुं० ഇറക്കം; താഴ്ച; വില ഇടിവു്; കറവു്.

उतारना - स० ഇറക്കുക; അപമാനിയ്ക്കുക; അഴിയ്ക്കുക; താഴ്ത്തുക.

उतारन - पुं० दे० उतरन

उतारू - वि० തയ്യാറായ; ഉദ്യുക്തനായ.

उतावला - वि० ഉൽക്കണ്ഠയുള്ള; വ്യാകുലനായ; ബദ്ധപ്പാടുള്ള.

उत्कंठा - स्त्री० അറിയാനുള്ള പ്രബലമായ ആഗ്രഹം; വ്യാകുലത.

उत्कंठित - वि० ഉൽക്കണ്ഠയുള്ള; വ്യഗ്രതയുള്ള; വ്യാകുലനായ; ആഗ്രഹമുള്ള.

उत्कट - वि० തീവ്രമായ; പ്രബലമായ; ദുസ്സഹമായ.

उत्कर्ष - पुं० ഉന്നതി; അഭിവൃദ്ധി.

उत्कोच पु० കൈക്കൂലി.

उत्क्रांति - स्त्री० വികാസം; ക്രമത്തിലുള്ള പരിവർത്തനം; (evolution).

उत्तप्त - वि० നല്ലപോലെ പഴുപ്പിച്ച; ദുഖിതനായ.

उत्तर - पु० മറുപടി; വടക്ക്.

उत्तराधिकार - पु० പിൻതുടർച്ചാവകാശം.

उत्तरार्द्ध - पु० ഒടുവിലത്തെ പകുതി.

उत्तरीय - पु० മേൽമുണ്ട്; **वि०** വടക്കുള്ള; അനന്തരമുള്ള.

उत्तरोत्तर - क्रि० बराबर മേൽക്കുമേൽ; നിരന്തരം.

उत्तान - वि० മലർന്ന.

उत्ताप - पु० ദുഃഖം; ചൂട്.

उत्तीर्ण - वि० കരകടന്ന; ജയിച്ച; മോചിച്ച.

उत्तुंग - वि० വളരെ [illegible].

उत्तेजक - वि० [illegible]; പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന; പ്രോത്സാഹനം തരുന്ന.

उत्तेजना - स्त्री० ക്ഷോഭം; പ്രേരണ; പ്രോത്സാഹനം.

उत्थान - पु० ഉയർച്ച; അഭിവൃദ്ധി.

उत्पत्ति - स्त्री० ഉത്ഭവം.

उत्पन्न - वि० ഉണ്ടായ.

उत्पात - पु० दे० उतपात

उत्पादन - पु० ഉണ്ടാക്കൽ; വിളയിക്കൽ.

उत्पादक - वि० ഉണ്ടാക്കുന്ന.

उत्पीड़न - पु० [illegible].

उत्प्रवास - पु० [illegible] (emigration).

उत्फुल्ल - वि० വിടർന്ന; വികസിച്ച.

उत्सर्ग - पु० ത്യാഗം; അർപ്പണം.

उत्सुक - वि० ആഗ്രഹമുള്ള.

उथल-पुथल - स्त्री० ഇളക്കം; പരിവർത്തനം; ക്രമക്കേട്.

उथला - वि० छिछला ആഴം കുറഞ്ഞ.

उदंत - पु० വൃത്താന്തം; **वि०** പല്ലില്ലാത്ത.

उदक - पु० पानी വെള്ളം.

उदधि - पु० സമുദ്രം.

उदर - पु० पेट വയർ.

उदात्त - वि० ദയാലുവായ; ഉദാരനായ.

उदारचेता - वि० ഉദാരമനസ്കനായ.

उदारना - स० വീഴ്ത്തുക; പൊട്ടിക്കുക; ഉടയ്ക്കുക.

उदास - वि० ദുഃഖിതനായ; വിരക്തനായ; ചിന്തിതനായ.

उदासी - पु० വിരക്തൻ; സന്യാസി; **स्त्री०** ദുഃഖം.

उदू - पु० दुश्मन ശത്രു; വിരോധി.

उदूल - पु० പഥഭ്രഷ്ടനാകൽ; നിഷേധിക്കൽ; **— हुकुमी - स्त्री०** ആജ്ഞയെ അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ.

उद्गम - पुं० ഉത്ഭവസ്ഥലം; ഉദയം.

उद्गार - पुं० തിളയ്ക്കൽ; ഛർദ്ദി; ഉള്ളിൽ അടക്കിവെച്ചിരിക്കുന്ന ആവേശപൂർണ്ണമായ വികാരങ്ങൾ; ആവേശകരമായ വാക്ക്.

उद्घाटन - पुं० തുറക്കൽ; ഉൽഘാടനം; പ്രകടനം.

उद्घोषणा - स्त्री० ഘോഷിയ്ക്കൽ.

उद्दंड - वि० അഹങ്കാരിയായ; സ്വേച്ഛാനുസാരിയായ.

उद्दाम - वि० അടക്കാൻ വയ്യാത്ത; [illegible]; സ്വതന്ത്രമായ.

उद्दीपन - पुं० ഉണർത്തൽ; ഉത്തേജിപ്പിയ്ക്കൽ; ശൃംഗാരാദി രസങ്ങളെ [illegible] വസ്തു.

उद्देश - पुं० ആഗ്രഹം; കാരണം; ഉദ്ദേശം.

उद्देश्य - वि० ഉദ്ദേശിച്ച; **पुं०** ഉദ്ദേശം.

उद्धत - वि० ഉഗ്രമായ; അഹങ്കാരിയായ; തോന്നിവാസിയായ; വിനയമില്ലാത്ത.

उद्धरण - पुं० ഉയർത്തൽ; ഉദ്ധരിയ്ക്കൽ; ചീത്തനിലയിൽനിന്നും നല്ല നിലയിൽ വരുത്തൽ.

उद्धार - पुं० മുക്തി; ത്രാണനം; ഉന്നതി.

उद्धृत - वि० ഉ[illegible]; ഉയർത്തിയ.

उद्बोधन - पुं० ഉണർത്തൽ; പറഞ്ഞുമനസ്സിലാക്കൽ.

उद्भट - वि० ശ്രേഷ്ഠനായ; പ്രബലനായ; ഉദാരനായ.

उद्भव - पुं० ഉൽപത്തി.

उद्भावना - स्त्री० കല്പന; ഉൽപത്തി.

उद्भास - पुं० പ്രകാശം; തിളക്കം; ശോഭ.

उद्भिद् - पुं० സസ്യങ്ങൾ, മരങ്ങൾ, ചെടികൾ മുതലായവ.

उद्भूत - वि० ഉത്ഭവിച്ച; ഉണ്ടായ.

उद्भ्रांत - वि० ചുററിത്തിരിയുന്ന; ഭ്രമത്തിൽ പെട്ട; വഴി തെററിയ.

उद्यत - वि० തയ്യാറായ; ഒരുമ്പെട്ട.

उद्यम - पुं० പരിശ്രമം; തൊഴിൽ.

उद्यमी - वि० പരിശ്രമിയായ; വ്യവസായിയായ.

उद्यान - पुं० बग़ीचा പൂന്തോട്ടം.

उद्युक्त - वि० ഒരുങ്ങിയ.

उद्योग - पुं० പരിശ്രമം; തൊഴിൽ.

उद्योगी - वि० പരിശ്രമിയായ.

उद्योत - पुं० പ്രകാശം; തിളക്കം;

उद्रेक - पुं० വൃദ്ധി ; ആധിക്യം.

उद्विग्न - वि० വ്യാകുലനായ ; പരിഭ്രമിച്ച.

उद्वेग - पुं० വ്യാകുലത ; പരിഭ്രമം ; ആവേശം.

उधर - क्रि० അവിടെ; അങ്ങോട്ട്; ആ ഭാഗത്തേയ്ക്ക്.

उधार - पुं० കടം (വായ്പ).

उधेड़ना - स० വേർപെടുത്തുക ; അഴിയ്ക്കുക ; ചിതറുക.

उधेड़बुन - स्त्री० വിചാരം; ചിന്താക്കുഴപ്പം.

उनहार - वि० സദൃശമായ ; സമാനമായ.

उनहारी - स्त्री० സമാനത.

उनींदा - वि० ഉറക്കമൊഴിഞ്ഞതിനാലുള്ള ക്ഷീണത്തോടു കൂടിയ ; മയങ്ങുന്ന ; ഉറക്കം തൂങ്ങുന്ന.

उन्नत - वि० ഉയർന്ന ; മഹത്തായ.

उन्नति - स्त्री० ഉയർച്ച ; അഭിവൃദ്ധി.

उन्नाबी - पुं० കറുപ്പും ചുവപ്പും കലർന്ന നിറമുള്ള ; കടും ചുവപ്പു നിറമുള്ള.

उन्मत्त - वि० ലഹരിപിടിച്ച ; സ്വബോധമില്ലാത്ത ; ഭ്രാന്തനായ.

उन्माद - पुं० ഭ്രാന്ത്.

उन्मादी - वि० ഭ്രാന്തുള്ള.

उन्मीलन - पुं० തുറക്കൽ (കണ്ണ്).

उन्मुख - वि० അഭിവൃദ്ധമായ ; ഉയർന്ന ; ഉൽക്കണ്ഠയുള്ള.

उन्स - पुं० സ്നേഹം ; പ്രേമം.

उपकरण - पुं० സാമഗ്രി ; ഉപകരണം.

उपक्रम - पुं० മുഖവുര ; ആരംഭം; ഒരുക്കം.

उपक्रमणिका - स्त्री० മുഖവുര.

उपचार - पुं० ചികിത്സ; സേവനം.

उपज - स्त्री० വിളവ് ; ഉല്പന്നം.

उपजना - अ० വിളയുക ; ഉത്ഭവിയ്ക്കുക ; മുളയ്ക്കുക.

उपजाऊ - वि० വിളയുന്ന ; ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ.

उपजीविका - स्त्री० ഉപജീവനം.

उपटना | **उपड़ना** - अ० അടയാളം പതിയുക (അടി, ചതവ്, എഴുത്ത് മുതലായവയുടെ അടയാളം ഉണ്ടാകുക).

उपत्यका - स्त्री० താഴ്‌വര ; മലഞ്ചെരിവ് ; താഴ്‌വാരം.

उपनयन - पुं० പൂണൂൽ ഇടുന്ന കർമ്മം.

उपनाम - पुं० **तकल्लुस** ഇരട്ടപ്പേർ : മററു പേർ.

उपनिर्वाचन - पुं० ഉപതിരഞ്ഞെടുപ്പ്.

उपनिवेश - पुं० കുടിയേറിപാർക്കുന്ന സ്ഥലം ; കോളണി.

उपन्यास - पुं० നോവൽ ; ആഖ്യായിക.

उपभोग - पुं० ആനന്ദാനുഭവം; ഉപയോഗിയ്ക്കൽ; സുഖസാമഗ്രി.

उपमा - स्त्री० ഉപമ.

उपमान - पुं० ഏതിനോടു് ഉപമിയ്ക്കുന്നുവോ അതു്.

उपमेय - वि० ഉപമിയ്ക്കപ്പെടുന്ന; **पुं०** ഏതിനെ ഉപമിയ്ക്കുന്നുവോ അതു്.

उपयुक्त - वि० യോഗ്യമായ; ഉചിതമായ.

उपयोगिता - स्त्री० ഉപയോഗിയ്ക്കാനുള്ള യോഗ്യത.

उपयोगी - वि० ഉപയോഗമുള്ള.

उपरना - पुं० ഉപ്പട്ടാവു്; അംഗവസ്ത്രം; ഉത്തരീയം; മേൽമുണ്ടു്.

उपरांत - क्रि० പിന്നീടു്; ശേഷം.

उपरा-चढ़ी
उपरा-उपरी } **स्त्री०** മത്സരം.

उपरोक्त
उपर्युक्त } **वि०** മുകളിൽ പറഞ്ഞ.

उपल - पुं० ओला മഞ്ഞുകട്ട; ചരൽക്കല്ലു്.

उपलब्ध - वि० ലഭിച്ച; പ്രാപ്തമായ.

उपला - पुं० ചാണകവറളി.

उपवन - पुं० ഉദ്യാനം.

उपवास - पुं० പട്ടിണി; ഉപവാസം.

उपविष्ट - वि० आसीन ഇരുന്ന.

उपवीत - पुं० जनेऊ പൂണൂൽ.

उपशमन - पुं० കുറവു്; ശാന്തമാക്കൽ; അടക്കി നിറുത്തൽ; സൂത്രത്തിൽ അകററിക്കളയൽ.

उपसंहार - पुं० സമാപ്തി; അവസാനം; സാരാംശം.

उपसर्ग - पुं० ദൈവശിക്ഷ; ദുശ്ശകുനം; ദുഃഖം; ഉപസർഗ്ഗം; ഉപദ്രവം.

उपस्थित - वि० ഹാജരുള്ള; സന്നിഹിതനായ; അടുത്തുവന്ന

उपस्थिति - स्त्री० എത്തൽ; സന്നിഹിതമാകൽ; ഉണ്ടായിരിയ്ക്കൽ; ഹാജരാകൽ; (presence).

उपहार - पुं० സമ്മാനം; കാഴ്ചദ്രവ്യം (present).

उपहास - पुं० दिल्लगी കളിയാക്കൽ.

उपाख्यान - पुं० പഴയ കഥ; ഉപകഥ.

उपाटना
उपाड़ना } **स० उखाड़ना** പിഴുതെടുക്കുക; പറിച്ചെടുക്കുക.

उपादेय - वि० സ്വീകരിയ്ക്കത്തക്ക; അറിയത്തക്ക; ശ്രേഷ്ഠമായ; ഉത്തമമായ.

उपाधि - स्त्री० ख़िताब ബിരുദ്; പദവി; കളവു്; ഉപദ്രവം; കർത്തവ്യബോധം.

उपाधी - वि० ഉപദ്രവിയായ; ലഹള കൂട്ടുന്ന.
उपानह - पु० जूता ചെരിപ്പ്.
उपार्जन - पु० സമ്പാദിയ്ക്കൽ.
उपालंभ - पु० शिकायत നിന്ദിയ്ക്കൽ; ആവലാതി.
उपास - पु० उपवास ഉപവാസം.
उपासना - स्त्री० പൂജിയ്ക്കൽ; ആരാധന; പരിചര്യ; **स०** ആരാധിയ്ക്കുക; സേവ ചെയ്യുക.
उपासा - वि० വെള്ളവും ചോറും ഉപേക്ഷിച്ച.
उपासी - वि० പൂജിയ്ക്കുന്ന; **पु०** പൂജിയ്ക്കുന്നവൻ.
उपास्य - वि० ആരാധിയ്ക്കത്തക്ക; **पु०** ആരാധ്യൻ.
उपेक्षित - वि० ഉപേക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട.
उपोद्घात - पु० दीबाचा അവതാരിക.
उफ् - अव्य० അയ്യോ; ആവൂ; കഷ്ടം.
उफ़तादा - वि० उफ्तादा ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന; തരിശായിക്കിടക്കുന്ന (സ്ഥലം).
उफ़नना } **अ०** തിളച്ച്പൊന്തുക
उफ़नाना } (ഉയരുക); ആവേശം കൊള്ളുക.
उफ़ान - पु० തിളച്ച് പൊങ്ങൽ (തിളച്ച പതയോടുകൂടി പൊന്തുന്നത്).
उबकना - अ० ഛർദ്ദിയ്ക്കുക.
उबका - पु० दे० अरिवन
उबकाई - स्त्री० ഛർദ്ദി.
उबटन - पु० കുഴമ്പ്; അംഗലേപം.
उबरना - अ० മോചിയ്ക്കുക; മുക്തിയടയുക.
उबरा - वि० ശേഷിച്ച; ഉദ്ധരിയ്ക്കപ്പെട്ട.
उबलना - अ० തിളയ്ക്കുക.
उबार - पु० മോചനം; ഉദ്ധരിയ്ക്കൽ; **—ना - स०** മോചിപ്പിയ്ക്കുക; രക്ഷിയ്ക്കുക; ഉദ്ധരിയ്ക്കുക.
उबाल - पु० തിളയ്ക്കൽ; **—ना** തിളപ്പിയ്ക്കുക; ആവേശമുണ്ടാക്കുക.
उमड़ना - अ० പൊന്തിവരിക; മുളയ്ക്കുക; വദ്ധിയ്ക്കുക; യൌവനം പ്രാപിയ്ക്കുക.
उमय - वि० दोनों രണ്ടും.
उमाड़ना - स० പൊന്തിയ്ക്കുക; ഉയർത്തുക; ക്ഷോഭിപ്പിയ്ക്കുക; ആവേശം കൊള്ളിയ്ക്കുക.
उमंग - स्त्री० ഉന്മേഷം; ഉല്ലാസം; ഉത്സാഹം.
उमँगना - अ० उमगना കവിഞ്ഞൊഴുകുക; സന്തോഷഭരിതമാകുക.
उमँडना } **अ०** ഉയന്നു വരിക;
उमड़ना } പൊന്തി വരിക; ആവേശഭരിതമാകുക.

उमदा - वि॰ उम्दा നല്ല ; വിശേഷ പ്പെട്ട ; മേത്തരമായ.

उमर - स्त्री॰ उम्र വയസ്സ്; ജീവിത കാലം.

उमरा / उमराव - पु॰ ധനവാന്മാർ ; നായകന്മാർ ; മാന്യന്മാർ ; പ്രഭുക്കന്മാർ.

उमस - स्त्री॰ ഉഷ്ണം ; ചൂട്.

उमाह - पु॰ उत्साह ഉത്സാഹം.

उमेठना - स॰ പിരിയ്ക്കുക ; മുറുക്കുക.

उम्दगी - स्त्री॰ നന്മ ; വിശേഷത ; ഗുണം ; ശ്രേഷ്ഠത.

उम्दा - वि॰ दे॰ उमदा

उम्मत - स्त्री॰ समिति സംഘം ; സമാജം.

उम्मीद - स्त्री॰ उम्मेद ആശ ; പ്രതീക്ഷ.

उम्मेदवार - पु॰ സ്ഥാനാർത്ഥി ; പ്രതീക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ ; പരിശീലനത്തിന്നായി ശമ്പളം കൂടാതെ പണിയെടുക്കുന്ന ആൾ.

उम्र - स्त्री॰ दे॰ उमर

उर - पु॰ നെഞ്ച് ; ഹൃദയം.

उरग - पु॰ साँप പാമ്പ്.

उरज - पु॰ स्तन മുല.

उरझना - अ॰ उलझना കുടുങ്ങുക ; കെട്ടുപിണയുക.

उरद - पु॰ उड़द ഉഴുന്ന്.

उरस - वि॰ നീരസമായ ; **पु॰** മാറിടം.

उरहना / उराहना - पु॰ दे॰ उलाहना

उरिण / उरिन - वि॰ കടമില്ലാത്ത ; കടപ്പാടില്ലാത്ത.

उरु - वि॰ വിശാലമായ ; **पु॰** തുട.

उरूज - पु॰ അഭിവൃദ്ധി ; ഉന്നതി ; വികാസം.

उरूस - पु॰ വരൻ ; **स्त्री॰** വധു (വധു എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് സാധാരണ ഉപയോഗിയ്ക്കാറുള്ളത്).

उरेब - वि॰ വളഞ്ഞ ; കൌശലത്തോടുകൂടിയ.

उरेहना - स॰ खींचना വരയ്ക്കുക ; എഴുതുക ; രചിയ്ക്കുക.

उरोज - पु॰ दे॰ उरज

उर्दू - स्त्री॰ സേന ; സൈനികവിപണി ; ഉറുദുഭാഷ.

उर्फ़ - पु॰ വിളിയ്ക്കുന്നപേര് ; ഉപനാമം.

उर्वरा - स्त्री॰ ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ ഭൂമി ; ഒരപ്സരസ്സ് ; ഭൂമി.

उर्वी - स्त्री॰ ഭൂമി.

उर्स - पु॰ വിവാഹം, പുലകുളി അടിയന്തിരം മുതലായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന സദ്യ.

उलका - स्त्री॰ കൊള്ളിമീൻ ; ആകാശത്തിൽ ചിലപ്പോൾ

ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നു് മറെറാരു സ്ഥലത്തേയ്ക്കു് വേഗത്തിൽ മാറുന്നതായിക്കാണുന്ന നക്ഷത്രം (പൊഴിയുന്ന നക്ഷത്രം); പ്രകാശം.

उलझन - **स्त्री०** കുഴപ്പം; കുടുക്കു്.

उलझना - **अ०** കുഴങ്ങുക; കുടുങ്ങുക; കുഴപ്പത്തിൽ പെടുക.

उलझाव - **पु०** **उलझन** കെട്ടിപ്പിണച്ചിൽ.

उलटना - **अ०** മറിയുക; തിരിയുക; തലതിരിഞ്ഞു പോകുക.

उलट-पलट } **पु०** മാററം; പരിവ
उलट-फेर } ർത്തനം; കുഴഞ്ഞു മറിയൽ.

उलटा - **वि०** തിരിഞ്ഞുമറിഞ്ഞ; വിരുദ്ധമായ; എതിരായ; **उलटे मुँह गिरना** - അന്യനെ കുഴിയിൽ ചാടിയ്ക്കാൻ ശ്രമിച്ചു് സ്വയം കുഴിയൽ ചാടുക.

उलटाना - **स०** മറിയ്ക്കുക.

उलटा-पलटी - **स्त्री०** തിരിയ്ക്കലും മറിയ്ക്കലും.

उलटी - **स्त्री०** ഛർദ്ദി.

उलटे - **क्रि०** നേരെമറിച്ചു്; പ്രത്യുത.

उलथा - **पु०** പരിഭാഷ; തർജ്ജമ.

उलफ़त - **स्त्री०** പ്രേമം; മൈത്രി.

उलमा - **पु०** വിദ്വാന്മാർ.

उलहना } **पु०** ആവലാതി; സങ്ക
उलाहना } ടം പറയൽ.

उलार - **वि०** പിന്നോട്ടു കുനിഞ്ഞ; പിൻഭാഗത്തു ഭാരം അധികമുള്ള.

उलीचना - **स०** വെള്ളം എടുത്തു് മേല്പോട്ടു് ഒഴിയ്ക്കുക; കൈകൊണ്ടോ, പാത്രം കൊണ്ടോ വെള്ളം മുക്കി പുറത്തേയ്ക്കു് ഒഴിയ്ക്കുക.

उलूक - **पु०** മൂങ്ങ; ഇന്ദ്രൻ.

उलूस - **पु०** ശാസ്ത്രങ്ങൾ.

उलेटना - **अ०** **उलटना** മറിയ്ക്കുക.

उल्लंघन - **पु०** **उलंघन** ലംഘിയ്ക്കൽ; കവച്ചുവെയ്ക്കൽ.

उल्लास - **पु०** ആനന്ദം; പ്രകാശം.

उल्लिखित - **वि०** മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച.

उल्लू - **पु०** മൂങ്ങ; **—बनाना** - വിഡ്ഢിയാക്കുക; **—सीधा करना** - സ്വാർത്ഥം നേടുക.

उल्लेख - **पु०** വർണ്ണന; പ്രസ്താവിയ്ക്കൽ; പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയൽ.

उश्शाक - **पु०** (**आशिक का बहु०**)

उशीर - **पु०** രാമച്ചം.

उषा - **स्त्री०** പ്രഭാതം.

उष्ण - **वि०** ചൂടുള്ള.

उष्म - **पु०** ചൂടു്; ഗ്രീഷ്മകാലം.

उसकाना - **स०** **दे०** **उकसाना**

उसनना - **स०** തിളപ്പിയ്ക്കുക; പുഴുങ്ങുക.

उसना चावल } **पु०** പുഴുങ്ങൽ
उसवां चावल } അരി.

उसरना - अ० മാറുക ; കഴിയുക ; നീങ്ങുക.

उसाँस } **स्त्री०** ദീർഘനിശ്വാസം.
उसास }

उसारा - पु० बरामदा തിണ്ണ ; വരാന്ത.

उसूल - पु० സിദ്ധാന്തം ; തത്വം.

उस्तरा - पु० ക്ഷൌരക്കത്തി.

उस्ताद - पु० അദ്ധ്യാപകൻ ; **वि०** ധൂർത്തനായ ; വഞ്ചകനായ ; സമർത്ഥനായ.

उस्तादी - स्त्री० അദ്ധ്യാപകവൃത്തി; വൈദഗ്ദ്ധ്യം ; അറിവു° ; ധൂർത്തു° ; സൂത്രം.

उहदा - पु० ओहदा പദവി.

ऊ

ऊँग - स्त्री० ऊँघ ഉറക്കം തൂങ്ങൽ.

ऊँघना - अ० ഉറക്കം തൂങ്ങുക ; മയങ്ങുക (to doze).

ऊँचा - वि० ഉയൎന്ന ; പൊക്കമുള്ള ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

ऊँचाई - स्त्री० ഉയരം ; മാഹാത്മ്യം.

ऊँछना - स० മുടി ചീകുക.

ऊँट - पु० ഒട്ടകം.

ऊँहूँ - अव्य० ഇല്ല ; ഒരിയ്ക്കലുമില്ല.

ऊख - पु० ईख കരിമ്പു°.

ऊखल - पु० ओखली ഉരൽ.

ऊजड़ - वि० उजाड़ ജനവാസമില്ലാത്ത ; ശൂന്യമായ ; നശിച്ച.

ऊटपटाँग - वि० वाहियात നിരൎത്ഥകമായ ; യോജിപ്പില്ലാത്ത ; വ്യൎത്ഥമായ ; അസംബന്ധമായ.

ऊत - वि० [illegible] ; ബുദ്ധിശൂന്യനായ.

ऊदबत्ती - स्त्री० ചന്ദനത്തിരി.

ऊदबिलाव - पु० ചീങ്കണ്ണി.

ऊधम - पु० ഉപദ്രവം ; ബഹളം; കുഴപ്പം.

ऊधमी - वि० ഉപദ്രവിയായ ; ബഹളം കൂട്ടുന്ന.

ऊन - पु० [illegible].

ऊनी - वि० രോമംകൊണ്ടുള്ള.

ऊपर - क्रि० മേൽ ; മീതെ.

ऊपरी - वि० മേലെയുള്ള ; മീതേയുള്ള ; ബാഹ്യമായ.

ऊब - स्त्री० മടുപ്പു° ; മുഷിവു°.

ऊबना - अ० മുഷിയുക ; മടുക്കുക ; നീരസം തോന്നുക.

ऊबड़-खाबड़ - वि० സമതലമല്ലാത്ത ; പൊന്തിയും താണും കിടക്കുന്ന.

ऊरु - पु० जंघा തുട.

ऊर्ज - वि० ബലമുള്ള ; ശക്തിയുള്ള.

ऊर्मि - स्त्री० തിരമാല.

ऊर्ध्व - क्रि० ऊपर മുകളിൽ.

ऊर्ध्वश्वास - **पुं०** മരണവലി; ശ്വാസം മുട്ടൽ.

ऊलजलूल - **वि०** **अंड्बंड्** അസംബന്ധമായ; വാലും തലയുമില്ലാത്ത; അറിവില്ലാത്ത.

ऊष्म - **पुं०** ആവി; ചൂട്; വേനൽക്കാലം; **वि०** ചൂടുള്ള.

ऊसर - **पुं०** തരിശ് ഭൂമി; ഒന്നും വിളയാത്ത നിലം; **वि०** ഒന്നും വിളയാത്ത.

ऊह - **पुं०** ഊഹം; **अव्य०** ദുഃഖസൂചക ശബ്ദം; വിസ്മയാദിവികാരസൂചക ശബ്ദം.

ऊहापोह - **पुं०** ഊഹാപോഹം.

ऋ

ऋक् - **स्त्री०** ഋഗ്വേദം; ഋഗ്വേദമന്ത്രം; സ്തുതി; പൂജ.

ऋक्थ - **पुं०** ധനം; സ്വർണ്ണം; ഭാഗിച്ചു കിട്ടിയ സ്വത്ത്.

ऋक्ष - **पुं०** **रीछ** നക്ഷത്രം; കരടി; മേഷാദി രാശികൾ.

ऋचा - **स्त्री०** വേദമന്ത്രം; സ്തുതി.

ऋण - **पुं०** കടം; **—उतारना** - **स०** കടം വീട്ടുക; **—चढ़ना** - കടം വരിക; **—पटाना** - കുറേശ്ശേ കുറേശ്ശേയായി കടം കൊടുത്തു തീർക്കുക.

ऋणी - **पुं०** കടപ്പെട്ടവൻ; കടക്കാരൻ; **वि०** ഉപകാരസ്മരണയുള്ള.

ऋतु - **स्त्री०** ഋതുക്കൾ; ഗർഭധാരണകാലം.

ऋतुराज - **पुं०** വസന്തകാലം.

ऋत्विज - **पुं०** പുരോഹിതൻ.

ऋद्धि - **स्त्री०** സമൃദ്ധി; അഭിവൃദ്ധി.

ऋषभ - **पुं०** **बैल** കാള; പുരുഷൻ, നരൻ തുടങ്ങിയ വാക്കുകളുടെ അന്ത്യമായി ചേർത്താൽ ശ്രേഷ്ഠൻ; (**उदा० पुरुषर्षभ, नरर्षभ**)

ऋषि - **पुं०** മുനി.

ऋषीक - **पुं०** മുനിപുത്രൻ.

ए

एँचपेंच - **पुं०** **उलझन** കുടുക്ക്; തന്ത്രം; ബന്ധനം.

एँड़ा-बेंड़ा - **वि०** അസംബന്ധമായ; കുഴഞ്ഞുമറിഞ്ഞ; ക്രമമില്ലാത്ത.

एँड़ी - **स्त्री०** കാൽമടമ്പ്; ഒരു തരം പട്ടുനൂൽപ്പുഴു; ഉപ്പൂറ്റി.

एँडुआ - **पुं०** ചുമ്മാട്; തെരിക.

एक - **पुं०** ഒന്ന്; **वि०** ഒരു; **—आध** - കുറച്ച്; **—कलम** - **क्रि०** തീരെ; **—टक** - **क्रि०** നിർന്നിമേഷനായി; **—तरफा** - **वि०** ഒരു പക്ഷത്തെ മാത്രം സംബന്ധിക്കുന്ന; പക്ഷപാതമുള്ള; **—दम** - **क्रि०** പെട്ടെന്ന്; പൊടുന്നനവെ; പൂർണ്ണമായി; തീരെ; **—न**

चलना - स० ഒരു യുക്തിയും ഫലിയ്ക്കാതെ വരിക;
—बारगी - क्रि० പെട്ടെന്ന്; ആകസ്മികമായി.

एकजद्दी - वि० ഒരേഗോത്രത്തിൽ ജനിച്ച.

एकटकी - स्त्री० നിന്നിമേഷദൃഷ്ടി; കണ്ണിമയ്ക്കാതെ നോക്കൽ.

एकता - स्त्री० ഒരുമ; ഐക്യം.

एकतारा - पु० ഒരു കമ്പിമാത്രമുള്ള വീണ.

एकत्र - क्रि० ഒരിടത്ത്; **—करना** - ഒന്നുകൂട്ടുക; **—होना** - ഒന്നിച്ചു ചേരുക.

एकत्रित - वि० ഒന്നിച്ചു കൂടിയ; ചേർന്ന.

एकफ़सला - वि० ഒരുതവണമാത്രം വിളവെടുക്കുന്ന (ഒരുപ്പൂവ് നിലം).

एकरंग - वि० തുല്യമായ; ചതുരത്തിലുള്ള; സച്ഛഹൃദയനായ.

एकरस - वि० ഒരേ രീതിയിലുള്ള.

एकली - स्त्री० ഓന്നാന്തട്ട്; ഒരണനാണ്യം.

एकबाल - पु० പ്രതാപം; ഭാഗ്യം; ഐശ്വര്യം; സമ്മതിയ്ക്കൽ.

एकरार - पु० സമ്മതിയ്ക്കൽ; വാക്കു കൊടുക്കൽ; ശപഥം ചെയ്യൽ.

एकलौता - वि० इकलौता ഒരേഒരു (മകൻ).

एकसर - वि० अकेला ഒററയായ.

एकसाँ - वि० ഒരുപോലെ; സമമായ.

एकहरा - वि० ഒരു മടക്കുള്ള; ഒരു അടുക്കുള്ള; ഒററയായ; **—बदन** - മെലിഞ്ഞ ശരീരം.

एकांकी - पु० ഒരങ്കമുള്ള നാടകം; **वि०** ഒരങ്കമുള്ള.

एकांगी - वि० ഒരു ഭാഗത്തുള്ള; പക്ഷപാതമുള്ള; ദുശ്ശാഠ്യമുള്ള; ആപൂർണ്ണമായ.

एका - स्त्री० एकता ഒരുമ; ഐക്യം.

एकाई - स्त्री० ഒരുമ; യോജിപ്പ്; ഒററയുടെ സ്ഥാനം.

एकाएक - क्रि० यकायक യാദൃച്ഛികമായി; പെട്ടെന്ന്.

एकाकार - पु० കൂടിച്ചേർത്തൊന്നാക്കിയ രൂപം; ഭേദമില്ലായ്മ.

एकाकी - वि० तनहा ഒററയ്ക്ക്; സഹായമില്ലാത്ത.

एकाग्र - वि० ഒന്നിൽത്തന്നെബദ്ധശ്രദ്ധമായ; ചാഞ്ചല്യരഹിതമായ.

एक्का - वि० തനിയെ; **पु०** ഒററക്കുതിര വണ്ടി.

एक्कावान - पु० വണ്ടിക്കാരൻ.

एड़ - स्त्री० ഉള്ളങ്കാലിന്റെ പിൻഭാഗം (heel); ഉപ്പുകററി; പ്രോത്സാഹനം; **—करना** - പുറപ്പെടുക; **—देना व लगाना** - കുതിരയെ ഓടിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി ചവിട്ടുക; [illegible] കൊടുക്കുക; നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയെ വിഘ്നപ്പെടുത്തുക.

एड़ी - स्त्री० ഉപ്പുകററി; **—चोटी का पसीना एक करना - (मुहा०)** അത്യദ്ധ്വാനം ചെയ്യുക; **—चोटी पर से वारना** ഉഛമായി കണക്കാക്കുക; **—से चोटी तक** ആപാദചൂഡം.

एतकाद - पु० भक्ति ദൃഢവിശ്വാസം.

एतदर्थ - क्रि० इसके लिए ഇതിനുവേണ്ടി.

एतबार
एतमाद } **पु०** വിശ്വാസം.

एतराज़ - पु० വിരോധം; എതിരഭിപ്രായം (objection); സന്ദേഹം.

एतवार - पु० इतवार ഞായറാഴ്ച.

एरंड - पु० ആവണക്ക്.

एलची - पु० രാജദൂതൻ; **—गीरी वा गरी** - ദൌത്യം.

एवं - क्रि० ഇങ്ങനെ.

एव - अव्य० ही, भी തന്നെ.

एवज़ - पु० പ്രതിഫലം; പകരം; **—देना** - പ്രതിഫലം കൊടുക്കുക; **—लेना** - പ്രതികാരം ചെയ്യുക; **—में** - പകരമായിട്ട്.

एवज़ी - पु० പ്രതിപുരുഷൻ; പകരം ജോലി നോക്കുന്നവൻ; **—देना** - പകരം കൊടുക്കുക; **—करना** - പകരം ജോലി നോക്കുക.

एहतमाम - पु० പ്രയത്നം; വ്യവസ്ഥ; നിരീക്ഷണം; മേൽനോട്ടം; അധികാരപരിധി.

एहतियात - स्त्री० सावधानी ജാഗ്രത; ശ്രദ്ധ; സൂക്ഷ്മത.

एहसान - पु० कृतज्ञता ഉപകാരസ്മരണ; **—फ़रामोश - वि०** നന്ദിയില്ലാത്ത; **—मंद** - ഉപകാരസ്മരണയുള്ള; കൃതജ്ഞനായ.

एहसास - पु० അനുഭവിയ്ക്കൽ.

ऐंचना - स० खींचना വലിയ്ക്കുക; (അന്യരുടെ കടം തന്റെ) ചുമതലയിൽ എടുക്കുക; പുതയ്ക്കുക; ചേറുക; പാറുക.

ऐंचाताना - वि० കോങ്കണ്ണുള്ള; **पु०** കോങ്കണ്ണൻ.

ऐंचातानी - स्त्री० खींचाखींची വടംവലി.

ऐंठ - पुं० } അഹങ്കാരഭാവം ;
ऐंठन - स्त्री० } ഗർവ്വ് ; ഞെളിച്ചൽ ; വിരോധം ; പിരി.

ऐंठना - अ० അഹങ്കരിയ്ക്കുക ; ഞെളിയുക ; **स०** പിരിയ്ക്കുക ; പിരിച്ചു മുറുക്കുക.

ऐंड - पुं० ചുഴി ; പിരി ; ചുററൽ; ഗർവ്വ് ; **वि०** കൊള്ളരുതാത്ത.

ऐ - अव्य० അല്ലയോ ; ഹേ.

ऐक्य - पुं० ഒരുമ.

ऐच्छिक - वि० ഇഷ്ടമുള്ള.

ऐज़न - अव्य० उक्त മേല്പടി ; അപ്ര കാരം തന്നെ (ditto).

ऐतिहासिक - वि० ചരിത്രസംബ ന്ധമായ.

ऐन - वि० ശരിയായ ; കൃത്യമായ; ക്ലിപ്തമായ ; **स्त्री०** കണ്ണ്.

ऐनक - स्त्री० മൂക്കക്കണ്ണാടി ; കണ്ണട.

ऐब - पुं० ദോഷം ; ദുർഗ്ഗുണം ; **—गोई - स्त्री०** പരദൂഷണം ; **—जोई - स्त्री०** അന്യന്റെ കററം കണ്ടുപിടിയ്ക്കൽ ; **—दार - वि०** കററമുള്ള ; ദോഷ മുള്ള; **—पोश - वि०** കററത്തെ മറച്ചുവെയ്ക്കുന്ന.

ऐबक - पुं० പ്രിയപ്പെട്ടവൻ ; സേവകൻ ; ദൂതൻ.

ऐबगो - वि० പരദൂഷണം ചെ യ്യുന്ന.

ऐबी - वि० ദോഷമുള്ള : ദുർഗ്ഗുണ മുള്ള.

ऐयाम - पुं० കാലം ; വിളവ് ; ഋതു.

ऐयार - पुं० സൂത്രശാലി ; പോ ക്കിരി.

ऐयारी - स्त्री० കൌശലം ; തന്ത്രം; പോക്കിരിത്തരം ; കാപട്യം.

ऐयाश - वि० സുഖഭോഗിയായ ; ആഡംബരപ്രിയനായ; ലമ്പ ടനായ.

ऐयाशी - स्त्री० സുഖലോലുപത ; ലമ്പടത്വം.

ऐरागैरा - वि० നിസ്സാരനായ ; തുച്ഛനായ; ഹീനനായ; അപ രിചിതനായ (മനുഷ്യൻ).

ऐलान - पुं० घोषणा വിളംബരം ; രാജശാസനം ; പരസ്യം.

ऐश - पुं० സുഖം ; സുഖഭോഗം.

ऐसा - वि० ഇങ്ങനെയുള്ള.

ऐसे - क्रि० ഇങ്ങനെ ; ഇപ്ര കാരം.

ऐहिक - वि० ഇഹലോകസംബ ന്ധമായ.

ओ

ओंठ - पुं० ചുണ്ട് ; ഓഷ്ഠം.

ओक - पुं० വീട് ; വാസസ്ഥലം.

ओकना - अ० ഓക്കാനിയ്ക്കുക ; ഛർദ്ദിയ്ക്കുക ; എരുമയെ പ്പോലെ നിലവിളിയ്ക്കുക.

ओकाई - **स्त्री॰** ഓക്കാനം ; ഛർദ്ദി.

ओखली - **स्त्री॰** ഉരൽ.

ओछा - **वि॰** ചെററയായ ; ഇുഛനായ ; ഹീനനായ ; **—पन** - ചെററത്തരം ; ഇുഛത ; നിസ്സാരത്വം.

ओछाई - **स्त्री॰** ഇുഛത ; ക്ഷുദ്രത ; ചെററത്തരം.

ओज - **पु॰** ഓജസ്സ് ; ബലം ; പ്രകാശം ; [illegible].

ओजस्वी - **वि॰** ഓജസ്സുള്ള.

ओझर - **पु॰** വയറ് ; ആമാശയം.

ओझल - **पु॰** മറവ് ; മറ.

ओझा - **पु॰** വടക്കേ ഇൻഡ്യയിലെ ഒരു ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗം; മന്ത്രവാദി.

ओझाई - **स्त्री॰** മന്ത്രവാദം.

ओट - **स्त्री॰** മറവ് ; രക്ഷ.

ओटना - **अ॰** പരുത്തി കടഞ്ഞ് കുരുവും പഞ്ഞിയും വെവ്വേറെയാക്കുക ; തന്റെ കാര്യം മാത്രം പറയുക.

ओटनी - **स्त्री॰** പരുത്തി കടയുവാനുള്ള യന്ത്രം.

ओठँगना - **अ॰** ചാരിയിരിയ്ക്കുക ; ചാരിക്കിടക്കുക; അല്പം വിശ്രമിയ്ക്കുക ; ചാരുക ; താങ്ങുക.

ओड़ना - **अ॰** തടയുക ; (കൈ) നീട്ടുക.

ओढ़ना - **स॰** പുതയ്ക്കുക ; **पु॰** പുതപ്പ് ; **—उतारना** - അപമാനിയ്ക്കുക.

ओढ़नी - **स्त्री॰** സ്ത്രീകൾ പുതയ്ക്കുവാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന പുതപ്പ്.

ओढ़ाना - **स॰** പുതപ്പിയ്ക്കുക.

ओतप्रोत - **वि॰** കലന്ന ; ചേന്ന ; തിങ്ങിവിങ്ങിയ.

ओद - **पु॰** നനവ് ; ഈറപ്പം ; **वि॰** നനഞ്ഞ ; ഈറപ്പുള്ള.

ओदन - **पु॰** ചോറ്.

ओदरना - **अ॰** പിളരുക ; ഛിന്നഭിന്നമാകുക ; നശിയ്ക്കുക.

ओदा - **वि॰** നനഞ്ഞ ; ഈറനായ.

ओप - **स्त्री॰** **दमक** പ്രകാശം ; കാന്തി ; ശോഭ.

ओफ़ - **अव्य॰** വേദന, ദുഃഖം, ആശ്ചര്യം എന്നിവയെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന വാക്ക്.

ओर - **स्त्री॰** നേരെ ; ഭാഗം ; അററം ; അതിര് ; തീരം ; ആരംഭം ; **—आना** - നാശകാലം വരിക.

ओल - **पु॰** ചേന ; **वि॰** നനഞ്ഞ.

ओलती - **स्त्री॰** മേൽപ്പുരയുടെ വക്ക് ; (പുരയുടെ) ഇറ.

ओलना - **अ॰** മറയ്ക്കുക ; തടയുക.

ओला - **पु॰** ആലിപ്പഴം ; മറവ് ; രഹസ്യം ; മഞ്ഞ്.

ओष्ठ - **पु॰** **होंठ** ചുണ്ട്.

ओस - स्त्री॰ മഞ്ഞു്.

ओसर - स्त्री॰ പ്രായം തികഞ്ഞ എരുമ.

ओसाना - स॰ ധാന്യം പാററുക; പതിരു് പാററിക്കളയുക; ഉമി ചേറുക.

ओसार - पु॰ വിസ്താരം; വ്യാപ്തി.

ओसारा - पु॰ വരാന്ത; മുററം.

ओह - अव्य॰ दे॰ ओफ़.

ओहट - स्त्री॰ മറവു്.

ओहदा - पु॰ പദവി; സ്ഥാനം.

ओहदेदार - पु॰ ഉയൎന്ന സ്ഥാനത്തുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

ओहार - पु॰ രഥത്തിൻേറയോ, പല്ലക്കിൻേറയോ മുകളിലിടുന്ന വസ്ത്രം; മൂടുപടം.

औ

औंघना } **अ॰** ഉറക്കം തൂങ്ങുക; **औंघाना** } മയങ്ങുക.

औंघाई - स्त्री॰ മയക്കം.

औंधा - वि॰ തലകീഴായ; **—लेटना- अ॰** കമഴ്ന്നു കിടക്കുക.

औंधाना - स॰ കമിഴ്ത്തുക.

औक़ात - स्त्री॰ (वक़्त का बहु॰) സമയം; നില; സ്ഥാനം; മൂലധനം; ശക്തി; **—बसरी - स्त्री॰** നിത്യ[illegible] ഉപകരണം; സമയം കഴിയ്ക്കൽ; **—बसर करना -स॰** നിത്യവൃത്തി കഴിയ്ക്കുക; സമയം കഴിയ്ക്കുക.

औघट - पु॰ വിഷമം; കുഴപ്പം; ദുൎഗ്ഗമം.

औघड़ - पु॰ അഘോരമതക്കാരൻ; ആലോചനയില്ലാത്തവൻ.

औचक - क्रि॰ अचानक യാദൃച്ഛികമായി; പെട്ടെന്നു്.

औचट - पु॰ कठिनाई കഷ്ടപ്പാടു്; വിഷമം; ഞെരുക്കം.

औचित्य - पु॰ ഔചിത്യം.

औज़ार - पु॰ പണി ആയുധങ്ങൾ.

औटना } **स॰** കാച്ചുക; തിളപ്പിക്കുക; കുറുക്കുക; **अ॰** കുറുകുക.
औटाना }

औढ़र - वि॰ തന്നിഷ്ടം അനുസരിച്ചു് പ്രവൎത്തിയ്ക്കുന്ന.

औदार्य - पु॰ ഔദാൎയ്യം.

औद्योगिक - वि॰ തൊഴിൽ സംബന്ധമായ (official).

और - अव्य॰ ഉം; വേറെ; മററു്.

औरत - स्त्री॰ സ്ത്രീ; ഭാൎയ്യ.

औरस - पु॰ ധൎമ്മപത്നിയിൽ ജനിച്ച സന്താനം.

औलाद - स्त्री॰ സന്തതി; സന്താനം.

औलिया - पु॰ മുഹമ്മദീയ മതപ്രകാരമുള്ള സിദ്ധൻ; ഭിക്ഷു.

औवल - वि॰ अव्वल ഒന്നാമത്തെ.

औषध - स्त्री॰ दवा മരുന്നു്.

औसत - पु॰ ശരാശരി.

औसर - पु॰ അവസരം; സമയം.

औसान - पुं० അവസാനം; ശാന്തി; പ്രജ്ഞ; അറിവ്; **—खता होना -** അമ്പരക്കുക; ബോധം കെടുക.

औसाफ़ - पुं० ഗുണങ്ങൾ; വിശിഷ്ടത; പ്രത്യേകത.

क

कंकड़ - पुं० ചരൽക്കല്ല്.

कंकड़ीला - वि० ചരലുള്ള.

कंकण - पुं० कंगन വള.

कंकाल - पुं० അസ്ഥികൂടം.

कंकौआ
कनकौआ } **पुं०** പട്ടം (kite)

कँखौरी - स्त्री० കക്ഷം; കക്ഷത്തിലുണ്ടാകുന്ന കുരു.

कंगनी - स्त्री० ചുമരിനു ചുററുമുള്ള വളരു്.

कंगारू - पुं० കങ്കാരുമൃഗം.

कंगाल - वि० ദരിദ്രനായ.

कंगाली - स्त्री० ദാരിദ്ര്യം.

कंगूरा - पुं० ശിഖരം; ഗോപുരം.

कंघी - स्त्री० ചീപ്പ്; **—चोटी - स्त्री०** ആഡംബരം; **—चोटी करना -** മുടി ചീകുക; അണിഞ്ഞൊരുങ്ങുക.

कंचन - स्त्री० സ്വർണ്ണം.

कंचनी - स्त्री० വേശ്യ; നർത്തകി.

कंचुक - पुं० കുപ്പായം.

कंचुकी - स्त्री० റൌക്ക; ബ്ളൗസ്; **पुं०** അന്തഃപുര രക്ഷകൻ; ദ്വാരപാലൻ; പാമ്പ്.

कंज - पुं० താമര; ബ്രഹ്മാവ്; തലമുടി.

कंजई - वि० പുകനിറത്തിലുള്ള; കാക്കി നിറത്തിലുള്ള; **पुं०** കാക്കിനിറം.

कंजड़ - पुं० [illegible] ഒരു വർഗ്ഗം.

कंजूस - वि० പിശുക്കുള്ള.

कंजूसी - स्त्री० പിശുക്ക്; ലുബ്ധ്.

कंटक - पुं० മുള്ള്; വിഘ്നം; സൂചിയുടെ മുന.

कँटिया - स्त्री० ചെറിയ ആണി; ചൂണ്ടൽ; പാതാളക്കരണ്ടി; ഒരു ശിരോഭൂഷണം.

कँटीला - वि० മുള്ളുനിറഞ്ഞ; തടസ്സമുള്ള.

कंटोप - पुं० ചെവിവരെ മൂടുന്ന ഒരുതരം തൊപ്പി.

कंठ - पुं० കഴുത്ത്; ധ്വനി; കണ്ഠനാളം.

कंठस्थ - वि० കാണാപ്പാഠമാക്കിയ.

कंठा - पुं० ഒരു കണ്ഠാഭരണം.

कंठाग्र - वि० ज़ुबानी കാണാതെ പഠിച്ച.

कंठी - स्त्री० ഒരുതരം ചെറിയ മാല; തുളസിമാല.

कंडा - पुं० ചാണകവറളി.

कंड़ील - स्त्री० ഒരുതരം വിളക്ക്.

कंडेरा - पुं० പഞ്ഞിനന്നാക്കുന്നവൻ.

कंत - पुं० ഭർത്താവ്°.

कंथा - स्त्री० പഴന്തുണി; കീറത്തുണി.

कंद - पुं० കിഴങ്ങ്°; കൽക്കണ്ടം.

कंदन - पुं० നാശം.

कंदर - पुं० ഗുഹ; അങ്കുശം.

कंदरा - स्त्री० ഗുഹ.

कंदील - स्त्री० ഒരു തരം വിളക്ക്°; ഗ്ലോപ്പ്°.

कंदुक - पुं० പന്ത്°.

कंधा - पुं० തോൾ; ചുമൽ; **—डालना - अ०** ഉത്സാഹം കുറയുക; **—देना - स०** സഹായിക്കുക.

कंप - पुं० വിറ; പാളയം.

कँपकँपी - स्त्री० വിറച്ചു തുള്ളൽ.

कंपन - पुं० थरथराहट വിറയൽ.

कंपना - अ० വിറയ്ക്കുക.

कंपनी - स्त्री० കമ്പനി.

कंपा - पुं० മുളവാരി; (പക്ഷിപിടിത്തക്കാരൻ പക്ഷികളെ കുടുക്കുന്ന [illegible] ഒരു കൂട്°); **—मारना या लगाना -** പക്ഷികളെ കുടുക്കുക; അന്യരെ വഞ്ചിച്ച് ഭയപ്പെടുത്തി കീഴടക്കുക.

कंपाना - स० डराना വിറപ്പിക്കുക; [illegible]ക; പേടിപ്പിക്കുക.

कंपायमान - वि० വിറയ്ക്കുന്ന; ഇളകുന്ന.

कंपित - वि० വിറകൊണ്ട; ഭയന്ന.

कंपू - पुं० സൈന്യത്തിന്റെ കൂടാരം; പാളയം.

कंबख्त - वि० ഭാഗ്യംകെട്ട.

कंबल - पुं० കമ്പിളി; പുതപ്പ്°.

कंबु
कंबुक } **पुं०** ശംഖ്°; ചിപ്പി; ആന.

कँवल - पुं० താമര; **—गट्टा - पुं०** താമരവിത്ത്°.

कई - वि० അനവധി; പല; **—एक -** ചില; പല.

ककड़ी - स्त्री० കക്കരിക്ക; വെള്ളരിക്ക.

ककना - पुं०
ककनी - स्त्री० } വള.

ककहरा - पुं० 'ക' മുതൽ 'ഹ' വരെയുള്ള അക്ഷരമാല.

कक्का - पुं० ദുന്ദുഭി; ഒരു വാദ്യവിശേഷം.

कक्ष - पुं० കക്ഷം; മുറി (room); തരം; കക്ഷകൾ; ശ്രേണി.

कक्षा - स्त्री० പരിധി; ക്ലാസ്സ്°; സമാനത; കക്ഷം.

कखरी
कखौरी } **स्त्री०** കക്ഷത്തിലുണ്ടാകുന്ന കുരു.

कगर
कगार } **पुं०** ചുമരിലുള്ള വളര്°; വക്ക്°; വരമ്പ്°; **क्रि०** തീരത്തിൽ; അടുത്ത്°; വേറിട്ട്°.

कच - पुं० തലമുടി; ഉണങ്ങിയ വ്രണം; കൂട്ടം; മേഘം; **—बाँधना -** തലയിൽക്കേറി ചെവി തിന്നുക.

कचक - स्त्री० ചവിട്ടുകൊണ്ടുണ്ടായ പരുക്കു്.

कचकच - पुं० ജല്പനം; അസംബന്ധമായ സംസാരം.

कचकचाना - अ० ചിലയ്ക്കുക; പല്ലു് കടിയ്ക്കുക.

कचकना - अ० ചതയുക; ഉളുക്കുക; പരുക്കുപററുക.

कचपचिया - पुं० कचपची കാർത്തികനക്ഷത്രം; സ്ത്രീകൾ നെററിയിൽ പതിയ്ക്കുന്ന മിന്നുന്ന ഒരുതരം പുള്ളികൾ.

कचरकूट - पुं० നല്ലവണ്ണം അടിയ്ക്കുകയും ചവിട്ടുകയും ചെയ്യൽ; വയററു നിറയെ ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കൽ.

कचरना - स० ചവുട്ടിത്തേയ്ക്കുക; വയററുനിറയെ ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുക.

कचरा - पुं० പച്ചക്കുമ്മട്ടിക്കായ; കപ്പ; ചപ്പു്ചവറു്.

कचहरी - स्त्री० കച്ചേരി; കോടതി.

कचाई - स्त्री० അപകചത; പരിചയക്കുറവു്,

कचारना - स० വസ്ത്രം അലക്കുക.

कचालू - पुं० ഒരുതരം ചേമ്പു്.

कचियाना } **अ०** ഭയപ്പെടുക; അധീരനായിപിന്മാറുക; ലജ്ജിയ്ക്കുക.
कचाना }

कचूमर - पुं० ഇടിച്ചു് ചതച്ചു് ഉപ്പിലിട്ടതു്; **—निकालना - स०** [illegible] മട്ടിയ്ക്കുക.

कचोटना - स० കഷ്ടപ്പെടുത്തുക; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക.

कचौड़ी } **स्त्री०** ഒരുതരം പൂരി; ഒരു പലഹാരം.
कचौरी }

कच्चा - वि० പച്ചയായ; ഉറപ്പില്ലാത്ത; വേവിയ്ക്കാത്ത; ശക്തി കുറഞ്ഞ; പാകമാവാത്ത; **—चिट्ठा खोलना - स०** രഹസ്യം വെളിവാക്കുക; **—धागा -** [illegible]; നിരുപയോഗ വസ്തു; **—माल -** അസംസ്കൃത പദാർത്ഥം; **—चिट्ठा या हाल - पुं०** ശരിയ്ക്കുള്ള വിവരങ്ങൾ; രഹസ്യം.

कच्ची रसोई - स्त्री० ചോറു്, ചപ്പാത്തി തുടങ്ങിയ കേവലം വെള്ളത്തിൽ പാകംചെയ്ത ആഹാരസാധനങ്ങൾ.

कच्ची सड़क - स्त्री० ചരലിട്ടു് ഉറപ്പിയ്ക്കാത്ത നിരത്തു് (റോഡു്).

कच्चू - स्त्री० अरुई ചേമ്പു്.

कच्चे बच्चे - पुं० ചെറുപൈതങ്ങൾ.

कच्छ - पुं० ജലമയപ്രദേശം ; നദി, തടാകം മുതലായയവയുടെ തീരം ; ഗുജറാത്തിലെ ഒരു പ്രദേശം.

कच्छप - पुं० कछुआ ആമ.

कछनी - स्त्री० काछनी മുട്ടുകാൽ വരെ കയററി ഉടുത്ത വസ്ത്രം ; താറുടുക്കുന്നരീതി ; അരിപ്പ.

कछार - पुं० [illegible] തീര പ്രദേശം (ഇവിടം നനവുള്ളതിനാൽ ഫലഭൂയിഷ്ഠമായിരിയ്ക്കും).

कछु - क्रि० कुछ ഒട്ടും ; കുറെ ; ഒന്നും ; **वि०** കുറച്ച്.

कछुआ - पुं० ആമ.

कछौटा - पुं० സ്ത്രീകൾ വസ്ത്രം ധരിയ്ക്കുന്ന രീതി ; താറുടുക്കൽ ; തററുടുക്കൽ.

कज - पुं० टेढ़ापन വളവ് ; കുററം. **वि०** വളഞ്ഞ.

कज बहस - पुं० വെറുതെ തർക്കിയ്ക്കുന്നവൻ.

कजरारा - वि० മഷിപോലെ കറുത്ത ; മഷി എഴുതിയ (കണ്ണ്).

कजरौटा - पुं० കണ്ണെഴുതാനുള്ള മഷിവെയ്ക്കുന്ന ഡപ്പി ; മഷിക്കൂട്.

कजली } कजरी } स्त्री० കണ്ണെഴുതാനുള്ള മഷി.

कजलौटा - दे० कजरौटा

कज़ा - स्त्री० മരണം ; ഭാഗ്യം.

कज़ाये नागहानी - स्त्री० ആകസ്മിക മൃത്യു ; അകാല മരണം.

कज़ाक - पुं० കൊള്ളക്കാരൻ.

कज़ाकार - क्रि० വിചാരിച്ചിരിയ്ക്കാതെ ; പെട്ടെന്ന് ; ഭാഗ്യവശാൽ.

कज़ाकी - स्त्री० കൊള്ള ; ചതി.

कज़िया - पुं० കലഹം ; കേസ് ; തർക്കവിഷയം.

कजी - स्त्री० വളവ്; വക്രത ; ദൂഷ്യം.

कज्जल - पुं० दे० काजल

कज़्ज़ाक - पुं० दे० कज़ाक

कटक - पुं० സൈന്യം ; പാളയം ; പുൽപായ ; കൂട്ടം ; വള.

कटकटाना - अ० പല്ല് കടിയ്ക്കുക.

कटखना - वि० കടിയ്ക്കുന്ന സ്വഭാവമുള്ള.

कटघरा - पुं० മരക്കൂട് ; പക്ഷിക്കൂട്.

कटती - स्त्री० വില്പന ; കുറവ്.

कटना - अ० മുറിയുക ; കഴിയുക.

कटनी - स्त्री० മുറിയ്ക്കാനുള്ള ആയുധം ; മുറിയ്ക്കൽ ; കൊയ്ത്ത്.

कटरा - पुं० ചെറിയ അങ്ങാടി ; എരുമയുടെ കട്ടി.

कटहरा - पुं० दे० कटघरा

कटहल - पुं० ചക്ക ; പ്ലാവ്.

कटहा - वि० दे० कटखना

कटाई - **स्त्री०** കൊയ്ത്തു്; കൊയ്ത്തു കൂലി.

कटाकट - **स्त्री०** 'കടകട' ശബ്ദം; യുദ്ധം.

कटाकटी - **स्त्री०** കൊല.

कटाक्ष - **पु०** കടാക്ഷം; പരിഹാസം.

कटाना - **स०** മുറിപ്പിയ്ക്കുക.

कटार - **स्त्री०** കഠാരി.

कटाव - **पु०** മുറിയ്ക്കൽ; വെട്ടിമുറിയ്ക്കൽ; കൊത്തി ഉണ്ടാക്കുന്ന വിചിത്രവേല.

कटास - **पु०** കാട്ടുപൂച്ച.

कटाह - **पु०** **कड़ाह** വലിയ പാത്രം; വട്ടളം.

कटि - **स्त्री०** **कमर** [illegible]; **—बद्ध** - **वि०** സന്നദ്ധനായ; ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധനായ; **—बन्ध** - **पु०** **कमरबन्द** അരപ്പട്ട; സ്ത്രീകൾ അരയിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം ആഭരണം (അരഞ്ഞാണം); മേഖല.

कटीला - **वि०** മുള്ളുകളുള്ള; തീക്ഷ്ണമായ; ആകർഷണീയമായ.

कटु - **वि०** **कडुआ** കയ്പുള്ള; ഇഷ്ടമില്ലാത്ത; **—ता** - **स्त्री०** കയ്പു്.

कटूक्ति - **स्त्री०** കടുത്തവാക്കു്; അനിഷ്ടവചനം.

कटोरा - **पु०** കിണ്ണം; കപ്പു്.

कटोरी - **स्त्री०** ചെറിയ കിണ്ണം.

कटौती - **स्त्री०** കിഴിവു്; കമ്മീഷൻ.

कट्टर - **वि०** കടിയ്ക്കുന്ന സ്വഭാവമുള്ള; ദുശ്ശാഠ്യമുള്ള; തന്റെ വിശ്വാസത്തിലുറച്ചു നില്ക്കുന്ന; അന്ധവിശ്വാസമുള്ള; **—दुश्मन** - പരമശത്രു.

कट्टा - **वि०** തടിച്ച; ശക്തിയുള്ള.

कट्ठा - **पु०** നാലുമുഴവും നാലംഗുലവും [illegible] ഭൂമി (ഏക്കർ പോലുള്ള ഒരളവു തോതു്); ധാതുക്കൾ ഉരുക്കുവാനുള്ള ചൂള.

कठड़ा - **पु०** അഴികളിട്ട വലിയ മരക്കൂടു്; മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു വലിയ പാത്രം (പാത്തി); മാപ്പെട്ടി.

कठपुतली - **स्त्री०** മരപ്പാവ.

कठफोड़ा } **कठफोड़वा** } **पु०** മരംകൊത്തി പ്പക്ഷി.

कठमलिया - **पु०** കപടസന്ന്യാസി.

कठहँसी - **स्त्री०** കള്ളച്ചിരി.

कठिन - **वि०** പ്രയാസമുള്ള; കഠോരമായ; കട്ടിയുള്ള; **स्त्री०** ബുദ്ധിമുട്ടു്.

कठिनाई - **स्त्री०** **सख़्ती** വിഷമത; പ്രയാസം; കഷ്ടത.

कठुआना } **कठुवाना** } **अ०** ഉണങ്ങി മരംപോലെയായിത്തീരുക.

कठोर - **वि०** നിർദ്ദയനായ; കഠിനമായ.

कठौत - स्त्री॰
कठौता - पु॰
कठौती - स्त्री॰ } വലിയ മരപ്പാത്രം ; പാത്തി.

कड़क - स्त्री॰ ഇടിമുഴക്കം ; മൂത്രച്ചൂട്; **—कर बोलना -** കോപിച്ചു സംസാരിയ്ക്കുക.

कड़कड़ाना
कड़कना } **स॰** ' കട് കട് ' എന്ന ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

कड़कड़ाहट - स्त्री॰ മുഴക്കം ; ' കട കട ' ശബ്ദം.

कड़वा - वि॰ कड़ुआ കയ്പുള്ള ; അപ്രിയമായ.

कड़ा - वि॰ കട്ടിയുള്ള ; കഠോരമായ.

कड़ाई - स्त्री॰ കാഠിന്യം ; കട്ടപ്പം.

कड़ाका - पु॰ പൊട്ടുന്ന ശബ്ദം ; ഉപവാസം ; **कड़ाके का - वि॰** ശക്തിയായ ; കഠിനമായ.

कड़ाह
कड़ाहा } **पु॰** [illegible] വലിയ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഒരു പാത്രം (ചീനച്ചട്ടി).

कड़ाही - स्त्री॰ ചെറിയ ഇരുമ്പുപാത്രം (ചെറിയ ചീനച്ചട്ടി).

कड़ी - स्त्री॰ അയക്കോൽ ; ചങ്ങലക്കണ്ണി ; ദുഃഖം.

कड़ुआ - वि॰ കയ്പുള്ള ; കട്ടുരസമുള്ള ; **—तेल - पु॰** പെരുങ്കടകെണ്ണ.

कड़ुआना - अ॰ കയ്ക്കുക ; ചീത്തയാവുക ; ഉറക്കമില്ലാത്തതിനാൽ കണ്ണിൽ കരട് വീണപോലെ വേദന തോന്നുക.

कढ़ना - अ॰ പുറപ്പെടുക ; വെളിയിൽ വരിക ; കൊഴുക്കുക.

कढ़ाई - स्त्री॰ ഇരുമ്പുപാത്രം (ചീനച്ചട്ടി); പുറത്തെടുക്കൽ; പുറത്തെടുക്കാനുള്ള കൂലി.

कढ़ाव - पु॰ വിചിത്രമായ തയ്യൽ.

कढ़ी - स्त्री॰ ഒരുതരം കൂട്ടാൻ ; കറി ; കാളൻ.

कण
कणिका } **पु॰ रवा** തരി ; ചെറിയ കഷണം ; പൊടിയരി.

कत - पु॰ പേനയുടെ മുന; നിബ്ബ്; കഷണം ; ഭാഗം.

कतअन - अव्य॰ തീരെ ; ഒരിയ്ക്കലും ഇല്ല.

कतई - अव्य॰ തീരെ ; മുഴവൻ ; **वि॰** അവസാനത്തെ ; ഒടുക്കത്തെ.

कतखुदा - पु॰ ഗൃഹനാഥൻ.

कतना - अ॰ നൂല്ക്കപ്പെടുക.

कतब - पु॰ लेख ലേഖനം.

कतरन - स्त्री॰ തുണി, കടലാസു മുതലായവ വെട്ടിയാൽ ശേഷിയ്ക്കുന്ന കഷണം ; ചപ്പുചവറ്.

कतरना - स॰ കത്രിയ്ക്കുക ; വെട്ടുക.

कतरनी - स्त्री॰ कैंची കത്രിക ; (scissors).

कुतरब्योंत - स्त्री॰ കത്രിയ്ക്കൽ ; വെട്ടിമുറിയ്ക്കൽ; ധർമ്മസങ്കടം.

कतरा - पु० (**बहु० क़तरात**) കഷ ണം; തുണ്ടം; ഒരു തുള്ളി (വെള്ളം ആദി).

कतराना - स० മുറിപ്പിയ്ക്കുക; കത്രിപ്പിയ്ക്കുക.

क़तल, क़त्ल - पु० കൊല; **—क़तले आम** - കൂട്ടക്കൊല; **—बाज़** - കൊല്ലുന്നവൻ; കൊലയാളി.

क़ता - स्त्री० ഉണ്ടാക്കൽ; നിർമ്മാണം; ശൈലി; **वि०** മുറിച്ച.

क़ताकुलाम - पु० ഇടയ്ക്കു കയറി പറയൽ.

कताई - स्त्री० നൂൽ നൂല്ക്കൽ; നൂല്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

क़तार - स्त्री० നിര; വരി; **—बाँधना - स०** വരിനിരക്കുക.

कतिपय - क्रि० **कई** എത്രയോ; പല; ഏതാനും ചില.

कतौनी - स्त्री० दे० कताई

कत्ता - पु० ഒരുതരം ചെറിയ വാൾ; കത്തി.

कत्ती - स्त्री० കഠാരി; കത്തി; ചെറിയവാൾ; ഒരു തരം തലപ്പാവ്; ലോഹങ്ങൾ മുറിയ്ക്കുന്ന കത്രിക.

कत्थई - वि० കരിങ്ങാലി മരത്തിന്റെ നിറത്തിലുള്ള.

कत्थक - पु० ആട്ടവും പാട്ടും കല തൊഴിലായിട്ടുള്ള ഒരു ജാതി.

कत्था - पु० കരിങ്ങാലി മരം; (വാസന പാക്കുണ്ടാക്കുവാൻ ഈ മരത്തിന്റെ കഷായം ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നു) ആ മരത്തിന്റെ ചാറ് (catechu).

क़त्ल - पु० दे० क़तल

कथक - पु० കഥ പറയുന്നവൻ; പുരാണപാരായണക്കാരൻ.

कथक्कड़ - पु० ധാരാളം പുരാണ കഥകൾ പറയുന്നവൻ.

कथन - पु० **कहना** പറച്ചിൽ; ഉക്തി (statement).

कथनी - स्त्री० വാക്കുതർക്കം; ജല്പനം; പറയൽ.

कथनीय - वि० പറയത്തക്ക; നിന്ദിയ്ക്കത്തക്ക.

कथरी - स्त्री० कंथा പഴയ തുണികൾ കൂട്ടിത്തച്ചുണ്ടാക്കിയ വിരിപ്പ്.

कथानक - पु० } **कथावस्तु - स्त्री०** } കഥാവസ്തു; കഥാവിഷയം; ഇതിവൃത്തം (plot).

कथावार्ता - स्त्री० വർത്തമാനം പറയൽ.

कथित - वि० പറയപ്പെട്ട.

कथोपकथन - पु० സംഭാഷണം.

कदंब - पु० കടമ്പു വൃക്ഷം; കാലടി; സമൂഹം; കൂമ്പാരം.

कद् - स्त्री० പരിശ്രമം; ആഗ്രഹം; ശത്രുത; വൈരം; **पु०** കെട്ടി

ടം; വീട്°; —ख़ुदा - വീട്ടിലെ കാരണവർ ; ഗൃഹനാഥൻ ; —ख़ुदाई - വിവാഹം.

क़द - **पु०** ഉയരം (പ്രാണികളുടെ) ; **क़दे आदम** - ആളോളം പൊക്കമുള്ള ; **पस्ता क़द** - മുണ്ടനായ ; —**आवर** - പൊക്കം കൂടിയ (മനുഷ്യൻ); നീളമുള്ള.

कदन - **पु०** ഹിംസ ; ദുഃഖം ; നാശം ; യുദ്ധം ; പാപം.

कदम - **पु०** കടമ്പുമരം; അതിൻെറ ഫലം.

क़दम - **पु०** കാല്°; കാലടി; പാദം ; —**बोस** - അന്യരുടെ കാല്° ചുംബിയ്ക്കുന്നവൻ ; അന്യരെ ആശ്രയിച്ചു കഴിയുന്നവൻ ; —**उठाना** - വേഗം നടക്കുക ; പ്രവർത്തിയ്ക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാവുക ; —**ब-क़दम चलना** - അനുകരിയ്ക്കുക ; ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുക ; —**रखना** - ആരംഭിയ്ക്കുക ; —**शरीफ़** - **पु०** പരിശുദ്ധപാദം; അപവിത്രപാദം (വ്യംഗ്യമായി).

क़द्र - **स्त्री०** ആദരവ്°; ബഹുമാനം ; മാത്ര ; പരിമാണം ; —**दाँ या दान** - ആദരിയ്ക്കാനറിയുന്ന ; ഗുണഗ്രാഹിയായ.

क़दरई / **क़दराई** } **स्त्री०** ഭീരുത്വം.

क़दराना - **अ०** **डरना** ഭയപ്പെടുക.

कदर्थ - **वि०** കുത്സിതമായ ; ചീത്ത ; അർത്ഥഹീനമായ ; **पु०** ചപ്പുചവറ്° (അടിച്ചുകൂട്ടിയത്°).

कदर्य - **वि०** പിശുക്കനായ.

कदली - **स्त्री०** വാഴ ; വാഴപ്പഴം.

कदा - **अव्य०** **कब** എപ്പോൾ ; **यदा-कदा**-വല്ലപ്പോഴും.

कदाकार - **वि०** വിരൂപിയായ.

कदाचार - **पु०** ദുഷിച്ച നടപടി.

कदाचित् - **वि०** **शायद** ഒരു പക്ഷെ.

कदापि - **क्रि०** ഒരിയ്ക്കലും.

क़दी - **वि०** **क़द्दी** ശാഠ്യക്കാരനായ.

क़दीम - **वि०** **पुराना** പ്രാചീനമായ ; വളരെ പഴക്കമുള്ള.

क़दीमी - **वि०** പഴയ ; പൌരാണികമായ.

क़द्दावर - **वि०** **ऊँचा** ഉയന്ന; പൊക്കം കൂടിയ.

कद्दू - **पु०** മത്തങ്ങ ; കുമ്പളങ്ങ.

कद्दूकश - **पु०** കുമ്പളങ്ങ ചെറുതാക്കി മുറിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം ദ്വാരമുള്ള പാത്രം.

कन - **पु०** ചെറിയ കഷണം (atom) ; കണിക ; തുള്ളി ; എച്ചിൽ ; ശാരീരികശക്തി ; ഭിക്ഷാന്നം ; തരി ; സത്തു° ;

(സമാസത്തിൽ **कान** ശബ്ദത്തിൻെറ സംക്ഷിപ്ത രൂപം. **जैसे कनपटी**).

कनक - पुं० സ്വർണ്ണം ; ഉമ്മത്തിൻ കായ്; ഗോതമ്പ്; ഗോതമ്പു മാവ്.

कनकटा - वि० കാതുമുറിഞ്ഞ.

कनकनाना - अ० ചൊറിയുക (ചേമ്പ് മുതലായ കിഴങ്ങുകൾ തൊട്ടാലോ, തിന്നാലോ ഉണ്ടാകുന്ന ചൊറിച്ചൽ) ; അരുചികരമായിത്തോന്നുക.

कनकी - स्त्री० दे० कणिका

कनकौआ - पुं० പട്ടം (kite).

कनखजूरा - पुं० പഴുതാര (വിഷമുള്ള ഒരു പ്രാണി).

कनखा - पुं० തളിര് ; ശാഖ ; ചില്ല.

कनखियाना - स० ഏറുകണ്ണിട്ടു നോക്കുക ; കടാക്ഷിക്കുക ; കണ്ണുകൊണ്ട് ഇംഗിതം സൂചിപ്പിക്കുക.

कनखी - स्त्री० കടക്കണ്ണ് ; ഏറുകണ്ണ് ; **—मारना - (मुहा०)** കണ്ണുകൊണ്ട് നിരോധിക്കുക ; അല്ലെങ്കിൽ സൂചിപ്പിക്കുക.

कनगुरिया - स्त्री० ചെറുവിരൽ.

कनटोप - पुं० कंटोप ചെവിവരെ മൂടുന്ന ഒരുതരം തൊപ്പി.

कनपटी - स्त्री० ചെവിയുടേയും കണ്ണിൻേറയും മദ്ധ്യത്തിലുള്ള സ്ഥലം ; ചെന്നി.

कनफुँकवा | **कनफुँका** } **पुं०** ചെവിയിൽ മന്ത്രം ഓതിക്കൊടുക്കുന്നവൻ ; ഗുരുനാഥൻ ; മന്ത്രം ശ്രവിച്ചവൻ ; ശിഷ്യൻ.

कनफुसका - पुं० ചെവിയിൽ മന്ത്രിക്കുന്നവൻ ; സ്വകാര്യം പറയുന്നവൻ.

कनफुसकी - स्त्री० ചെവിയിൽ മന്ത്രിക്കൽ ; രഹസ്യം പറയൽ.

कनरसिया - पुं० സംഗീതപ്രിയൻ.

कनस्तर - पुं० എണ്ണ, നെയ്യ് ആദി വയ്ക്കുന്ന പാട്ട (ടിൻ).

क़नाअत - स्त्री० സന്തോഷം; തൃപ്തി; സമാധാനം.

क़नात - स्त्री० തടിച്ച തുണികൊണ്ടുള്ള കർട്ടൻ (screen).

कनिक - स्त्री० ഗോതമ്പ്; ഗോതമ്പു മാവ്.

कनिका - स्त्री० कणिका ലേശം ; ചെറുതുണ്ടം ; (particle).

कनिष्ठ - वि० പ്രായം കുറഞ്ഞ ; ഇളയ (സഹോദരൻ).

कनिष्ठा - स्त्री० ഇളയ (സഹോദരി) ; അനുജത്തി.

कनी - स्त्री० വജ്റത്തിൻെറ ചെറിയ കഷണം ; പൊടിയരി.

कनीज़ - स्त्री० ദാസി ; വേലക്കാരി.

कनीनिका - स्त्री० കൃഷ്ണമണി.

कनेठी - स्त्री० ചെവിപിടിച്ചു തിരുമ്മൽ.

कनेर - पु० അരളിമരം ; അലറിമരം.

कनौड़ा - वि० ഒററക്കണ്ണുള്ള ; അംഗഹീനനായ ; നാണമില്ലാത്ത ; കളങ്കമുള്ള ; കടപ്പെട്ട ; **पु०** അടിമ ; ക്രീതദാസൻ.

कनौती - स्त्री० മൃഗങ്ങളുടെ ചെവി അല്ലെങ്കിൽ ചെവിയുടെ അററം ; ചെവി ഉയർത്തിപ്പിടിയ്ക്കൽ ; ഒരു കർണ്ണാഭരണം.

कन्द - पु० പഞ്ചസാര ; കൽക്കണ്ടം ; **वि०** നല്ലമധുരമുള്ള.

कन्दन - पु० കഴിയ്ക്കൽ ; കൊത്തുപണി.

कन्नी - वि० പട്ടത്തിൻെറ വാൽ ; പട്ടത്തിൻെറ വക്ക് ; **—दार - वि०** വക്കത്തുള്ള ; തീരത്തുള്ള.

कन्या - स्त्री० പുത്രി ; കന്യക.

कन्हाई / कन्हैया - पु० ശ്രീകൃഷ്ണൻ ; ഉററമിത്രം.

कपट - पु० धोखा കളവ് ; ചതി.

कपटना - स० മുറിച്ചു വേർപെടുത്തുക ; മുറിച്ചു ചെറുതാക്കുക.

कपटी - वि० കപടമുള്ള ; ചതിയനായ.

कपड़छन / कपड़छान - पु० തുണിയിലിട്ട് അരിയ്ക്കൽ ; **वि०** നേർമ്മയുള്ള.

कपड़ा - पु० വസ്ത്രം.

कपार / कपाल - पु० തലയോട് ; തല ; നെററിത്തടം ; പിച്ചച്ചട്ടി ; ഭാഗ്യം ; വിധി.

कपास - स्त्री० പരുത്തിച്ചെടി.

कपित्थ - पु० വിളാമരം ; വിളാപ്പഴം (wood-apple).

कपिल - वि० भूरा കാക്കിനിറമുള്ള ; ചെമ്പിച്ച ; വെളുത്ത ; തവിട്ടുനിറമുള്ള ; നിഷ്കളങ്ക ഹൃദയമുള്ള ; **पु०** അഗ്നി ; സൂര്യൻ.

कपिला - स्त्री० തവിട്ടു നിറമുള്ള പശു ; വെളുത്ത പുള്ളിയുള്ള പശു ; വെളുത്തനിറത്തിലുള്ള പശു ; **वि०** ശുദ്ധഹൃദയയായ.

कपिश - वि० मटमैला കറുപ്പും മഞ്ഞയും കലന്ന തവിട്ടു നിറത്തിലുള്ള.

कपूत - पु० ദുസ്സ്വഭാവിയായ പുത്രൻ.

कपूती - स्त्री० പുത്രൻെറ ചീത്ത നടപടി.

कपूर - पु० കർപ്പൂരം : **—खाना -** വിഷം കടിയ്ക്കുക.

कपूरा - पु० നാൽക്കാലികളുടെ അണ്ഡകോശം.

कपूरी - वि० ഇളംമഞ്ഞ നിറമുള്ള ; കർപ്പൂരം കൊണ്ടുള്ള.

कपोत - पुं മാടപ്രാവ്.

कपोल - पुं കവിൾത്തടം.

कफ - पुं കഫം.

कफ़ - पुं പത ; കഫം ; **स्त्री॰** ഉള്ളങ്കാൽ ; ഉള്ളങ്കൈ.

कफ़न - पुं ശവം മൂടുന്ന വസ്ത്രം ; **—खसोट - वि॰** ലുബ്ധനായ ; ലോഭിയായ ; **—को कौड़ी न होना वा रहना** വളരെ ദരിദ്രനായിത്തീരുക ; **—फाड़कर बोलना या चिल्लाना** വളരെ ഉറക്കെ സംസാരിക്കുക ; **—सिर पर बांधना** - മരിക്കുവാൻ കൂടി തയ്യാറാവുക.

कफ़नाना - स॰ തുണികൊണ്ടു ശവം മറവു ചെയ്യുക.

कफ़नी - स्त्री॰ ശവത്തിന്റെ കഴുത്തിലിടുന്ന തുണി ; സന്യാസിമാരുടെ കഴുത്തിലിടുന്ന തുണി.

कफ़नचोर - पुं മഹാകള്ളൻ ; ദുഷ്ടൻ.

कफ़स - पुं കൂട് ; ഇരുട്ടുമുറി ; കാരാഗൃഹം ; അസ്ഥിപഞ്ജരം.

कफ़ालत - स्त्री॰ ജാമ്യം.

कफ़ील - पुं ജാമ്യക്കാരൻ.

कफ़्फ़ारा - पुं പാപങ്ങൾക്കുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം.

कफ़्श - स्त्री॰ ചെരുപ്പ് ; പാദരക്ഷ.

कब - क्रि॰ എപ്പോൾ ; ഒരിക്കലും ഇല്ല.

कबड्डी - स्त्री॰ കുട്ടികൾ രണ്ടു സംഘമായി കളിക്കുന്ന ഒരു കളി ; മാസ്സ് കളി.

क़बर - स्त्री॰ दे॰ क़ब्र

कबरा - वि॰ വെളുത്ത നിറത്തിൽ കറുത്തതും, മഞ്ഞയുമായ പുള്ളികളുള്ള ; പലതരം പുള്ളികളുള്ള.

क़बल - क्रि॰ മുമ്പ് ; **वि॰** മുമ്പുള്ള ; മുമ്പിലത്തെ.

क़बा - स्त्री॰ നീണ്ടു അയവുള്ള ഉടുപ്പ്.

कबाड़ - पुं ഉപയോഗമില്ലാത്ത സാമാനം ; ഉപയോഗശൂന്യമായ പ്രവൃത്തി.

कबाड़िया, **कबाड़ी** } **पुं** പഴയ സാമാനങ്ങൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

कबाब - पुं പൊരിച്ച മാംസം ; **—करना** - [illegible].

कबाबी - पुं പൊരിച്ച മാംസം വില്ക്കുന്നവൻ ; മാംസാഹാരി.

कबार - पुं വ്യാപാരം ; വ്യവസായം.

क़बाला - स्त्री॰ തീറാധാരം ; പ്രമാണം.

क़बाहत - स्त्री॰ ദൂഷ്യം ; ബുദ്ധിമുട്ട് ; കുഴപ്പം.

कबीर - वि॰ മഹാനായ ; വലിയ.

कबीरा - **पु०** മഹാപാപം.

कबील - **पु०** വർഗ്ഗം ; ജാതി.

क़बीला - **पु०** സംഘം ; സമൂഹം; വംശം ; പരമ്പര; **स्त्री०** സ്ത്രീ ; ഭാര്യ.

कबूतर - **पु०** മാടപ്രാവ്.

क़बूल - **वि०** സ്വീകാര്യമായ ; സമ്മതമുള്ള ; **—सूरत** - സുന്ദര ഗാത്രമുള്ള.

क़बूलना - **स०** സമ്മതിയ്ക്കുക ; സ്വീകരിയ്ക്കുക.

क़बूलियत - **स्त्री०** സ്വീകാരപത്രം; സമ്മതിപത്രം.

क़बूली - **स्त्री०** കടലപ്പരിപ്പു കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഭക്ഷണസാധനം ; സമ്മതിയ്ക്കൽ.

क़ब्ज़ - **पु०** മലബന്ധം ; അധികാരം ; കൈയടക്കൽ.

कब्ज़ा - **पु०** വാൾ, കത്തി മുതലായതിന്റെ പിടി ; അധികാരം ; കൈവശം ; ബിജാഗരി.

क़ब्ज़ियत - **स्त्री०** മലബന്ധം.

क़ब्र - **स्त्री०** ശവക്കുഴി ; ശവകുടീരം.

क़ब्रस्तान / **कब्रिस्तान** - **पु०** ശ്മശാനം.

कभी - **क्रि०** എപ്പോഴെങ്കിലും ; [illegible]

कमंगर - **पु०** വില്ലുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

कमंडल / **कमंडलु** - **पु०** സന്യാസിമാരുടെ ജലപാത്രം.

कमंडली - **वि०** സന്യാസിയായ ; പൂച്ചസ്സന്യാസിയായ.

कमंद - **पु०** തലയില്ലാത്ത ശരീരം; കബന്ധം ; **स्त्री०** കുടുക്ക് ; കയറ്, കയറേണി.

कम - **वि०** കുറവായ ; ന്യൂനതയുള്ള ; **—से कम** - കുറഞ്ഞ പക്ഷം ; **क्रि०** ഇല്ല ; ദുർല്ലഭമായി.

कमअक़्ल - **वि०** ബുദ്ധിയില്ലാത്ത ; അല്പബുദ്ധിയായ.

कमअस्ल / **अमज़ात** - **वि०** വർണ്ണസങ്കരമായ ; നീചകുലത്തിൽ ജനിച്ച.

कमउम्र / **कमसिन** - **वि०** പ്രായം തികയാത്ത.

कमख़ाब - **पु०** കരകൗശലം കാണിച്ചു തുന്നിയ പട്ടുതുണി.

कमची - **स्त्री०** അളി (കൊട്ട, വട്ടി, പനമ്പ് മുതലായവ നെയ്യുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന മുളച്ചീന്തുകൾ).

क़मची - **स्त्री०** മരച്ചില്ല ; വടി ; (walking stick).

कमज़ोर - **वि०** ശക്തികുറഞ്ഞ.

कमज़ोरी - **स्त्री०** ദൗർബ്ബലത.

कमठ - **पु०** **कछुआ** ആമ.

कमठा - **पु०** **धनुष** വില്ല്.

कमतर - **वि०** വളരെ കുറവുള്ള.

कमतरीन - पु॰ ദാസൻ ; എഴുത്തു് എഴുതുമ്പോൾ വിനയസൂചകമായി സ്വന്തം പേരിന്റെ കൂടെ ചേർക്കുന്ന വാക്കു് ; **वि॰** വളരെ കുറച്ചു്.

कमती - स्त्री॰ കുറവു് ; ന്യൂനത.

कमनसीब - वि॰ ഭാഗ്യമില്ലാത്ത.

कमनीय - वि॰ മനോഹരമായ.

कमनैत - पु॰ വില്ലാളി.

कमफ़हम - वि॰ ബുദ്ധികുറഞ്ഞ.

कमबख़्त - वि॰ ഭാഗ്യംകെട്ട.

कमबख़्ती - स्त्री॰ बदनसीबी ദൌർഭാഗ്യം.

कमर - स्त्री॰ അരക്കെട്ടു്; ഇടുപ്പു്; **—कसना या बाँधना** - അരയും തലയും മുറുക്കുക (തയ്യാറാവുക) ; **—टूटना** - നിരാശനായിത്തീരുക.

कमर - पु॰ ചന്ദ്രൻ.

कमरबंद - पु॰ അരഞ്ഞാണം ; ബെൽട്ടു് ; അരക്കച്ച.

कमरा - पु॰ (വീടിന്റെ) മുറി (room) ; ക്യാമറ.

कमल - पु॰ താമര ; വെള്ളം ; **—गट्टा - पु॰** താമരക്കുരു.

कमला - स्त्री॰ ലക്ഷ്മി ; സമ്പത്തു് ; ഐശ്വര്യം ; **पु॰** കരിമ്പടപ്പുഴു ; പുഴു.

कमलासन - पु॰ ബ്രഹ്മാവു്.

कमली - स्त्री॰ छोटा कंबल ചെറിയ കമ്പിളി.

कमवाना - स॰ സമ്പാദിപ്പിക്കുക.

कमसख़ुन - वि॰ അല്പഭാഷിയായ.

कमसिन - वि॰ പ്രായം കുറഞ്ഞ.

कमसिनी - स्त्री॰ ബാല്യം.

कमाई - स्त्री॰ സമ്പാദ്യം ; തൊഴിൽ ; വ്യവസായം.

कमाऊ - वि॰ സമ്പാദിക്കുന്ന ; വ്യവസായിയായ.

कमान - स्त्री॰ വില്ലു്.

कमानचा - पु॰ ചെറിയ വില്ലു്.

कमाना - स॰ സമ്പാദിക്കുക.

कमानिया - पु॰ വില്ലാളി.

कमानी - स्त्री॰ സ്പ്രിങ്ങു് (spring); **वि॰** വില്ലിന്റെ ആകൃതിയുള്ള.

कमाल - पु॰ പൂർണ്ണത ; സാമർത്ഥ്യം; അത്ഭുതകൃത്യം ; ശില്പവേല ; **—वि॰** പൂർണ്ണമായ ; ഉത്തമമായ ; **—करना - स॰** പൂർണ്ണവിജയം പ്രാപിക്കുക.

कमालियत - स्त्री॰ പരിപൂർണ്ണത ; കഴിവു്.

कमासुत - वि॰ പരിശ്രമിയായ ; സമ്പാദിക്കുന്ന.

कमी - स्त्री॰ കുറവു് ; അപൂർണ്ണത ; നഷ്ടം.

कमीज़
कमीस } **स्त्री॰** ഒരുതരം ഷർട്ടു്.

कमीना - वि॰ നീചനായ ; **—पन - पु॰** നീചത്വം ; ക്ഷുദ്രത.

कमी-बेशी - स्त्री॰ ഏറ്റക്കുറച്ചിൽ.

कमेरा - पुं॰ [illegible]; തൊഴിലാളി.

कमेला - पुं॰ കശാപ്പുശാല.

क़याफ़ा - पुं॰ ആകൃതി; രൂപം; **—शिनास - वि॰** ആകൃതി നോക്കി മനോഭാവമറിയുന്ന.

क़याम - पुं॰ നിലനില്പ്; സ്ഥിരത; വിശ്രമസ്ഥാനം.

क़यामत - स्त्री॰ മുഹമ്മദിയമത പ്രകാരം സൃഷ്ടിയുടെ അവസാന ദിവസം; പ്രളയം; ആപത്ത്; കഴപ്പം.

क़यास - पुं॰ ഊഹം; ഗാഢമായി ചിന്തിയ്ക്കൽ.

क़यासी - वि॰ ഊഹിച്ച; സങ്കല്പിച്ച; കല്പിതമായ.

करंक - पुं॰ തല; കമണ്ഡലു; ചിരട്ട; കൂട്; അസ്ഥിപഞ്ജരം.

करंजा - वि॰ കാക്കിനിറമുള്ള.

करंड - पुं॰ തേനീച്ചക്കൂട്; വാൾ; വട്ടി, കൊട്ട ആദിയായവ.

कर - पुं॰ തുമ്പിക്കൈ; കൈ; നികുതി; കിരണം; **—गहना -** വിവാഹം കഴിയ്ക്കുക.

करकच - पुं॰ കടലുപ്പ്.

करकट - पुं॰ കപ്പ; ചപ്പുചവറ്.

करकस - वि॰ कर्कश പരുപരുത്ത.

करकसा - स्त्री॰ കർക്കശത്വം.

करघा - पुं॰ നെയ്ത്തുതറി.

करछा - पुं॰ വലിയ കരണ്ടി.

करछी - स्त्री॰ ചെറിയ കരണ്ടി.

करछुल - पुं॰ കയിൽ.

करज़ - पुं॰ दे॰ क़र्ज़

करज़ा - पुं॰ दे॰ क़र्ज़ा

करण - पुं॰ ആയുധം; കാരണം; ഇന്ദ്രിയം.

करतब - पुं॰ പ്രവൃത്തി; അത്ഭുതകൃത്യം; കല; ജാലവിദ്യ.

करतल - पुं॰ हथेली കൈപ്പടം; ഉള്ളങ്കൈ.

करतार - पुं॰ ईश्वर ഈശ്വരൻ.

करताल - पुं॰ കൈകൊട്ടൽ; താളം പിടിയ്ക്കൽ.

करतूत - स्त्री॰ പ്രവൃത്തി; കല; കൌശലം.

करद - पुं॰ കരം കൊടുക്കുന്നവൻ; അധീനൻ; സഹായി.

करधनी - स्त्री॰ അരഞ്ഞാണം.

करना - स॰ ചെയ്യുക.

करनी - स्त्री॰ പ്രവൃത്തി; കാര്യം; കർമ്മം.

करबरना - स॰ 'കളകള' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക; (പക്ഷികൾ) ചിലയ്ക്കുക.

करबला - पुं॰ അറേബിയായിൽ ഹുസേൻ എന്ന ആളെ കൊന്ന ശൂന്യമായ സ്ഥലം; വെള്ളം കിട്ടാത്ത സ്ഥലം.

करभ - पुं॰ കരപൃഷ്ഠം; ഒട്ടകക്കുഞ്ഞ്; ആനക്കുട്ടി; അരക്കെട്ട്.

करम - **पु०** കർമ്മം ; പ്രവൃത്തി ; ദയ ; അനുഗ്രഹം ; ഭാഗ്യം ; **—भोग** - കർമ്മഫലം.

करमकल्ला - **पु०** വിരിയാത്ത ഇല യുള്ള മുട്ടക്കോസ്.

करमुँहा - **वि०** കറുത്തമുഖമുള്ള ; കളങ്കമുള്ള.

करर - **पु०** ഒരുതരം വിഷജന്തു.

करवट - **स्त्री०** വശം ; പാർശ്വം ; ഏതെങ്കിലും വശത്തേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു കിടക്കൽ; **—बदलना या लेना** - തിരിഞ്ഞു കിടക്കുക ; ഒന്ന് മറെറാന്നായിമാറുക ; **—न लेना** - ചെയ്യേണ്ടതിൽ [illegible] ; **करवटें बदलना** - അസ്വാസ്ഥതയാൽ കിടക്കയിൽ കിടന്നുരുളുക ; **—खाना** - തിരിഞ്ഞുപോകുക.

करवट }
करवत } **पु०** [illegible].

करवा - **पु०** വാലുള്ള ലോട്ട ; കിണ്ടി.

करवार - **पु०** വാൾ.

करवाल - **पु०** കരവാളം ; നഖം.

करवीर - **पु०** അരളിമരം ; വാൾ ; ശ്മശാനം.

करश्मा - **पु०** അത്ഭുത കൃത്യം ; ജാലവിദ്യ.

करष - **पु०** ആകർഷണം ; അമർഷം.

करषना - **स०** പിടിച്ചു വലിയ്ക്കുക ; ആകർഷിയ്ക്കുക ; ഒന്നിച്ചു ചേർക്കുക.

करसायर }
करसायल } **पु०** കൃഷ്ണമൃഗം.

करसी - **स्त्री०** ചാണകവറളി ; ഉണങ്ങിയ ചാണകപ്പൊടി.

करांकुल - **पु०** [illegible] താമസിയ്ക്കുന്ന ഒരു വലിയ പക്ഷി ; ക്രൌഞ്ചപ്പക്ഷി.

कराँत - **पु०** അറക്കവാൾ.

करौंती - **पु०** **आराकश** മരമറുക്കുന്നവൻ.

कराइत - **पु०** കൃഷ്ണസർപ്പം.

कराई - **स्त्री०** ഉഴുന്ന്, പരിപ്പ് മുതലായവയുടെ പുറംതൊലി ; കറുപ്പുനിറം ; ചെയ്യൽ.

कराबा - **पु०** ഒരുതരം വലിയ കുപ്പി (ആസവാദികൾ വയ്ക്കുന്നത്).

करामात - **स्त्री०** അത്ഭുത കൃത്യം ; ജാലവിദ്യ.

करामाती - **पु०** അത്ഭുതപ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ ; സിദ്ധൻ.

क़रार - **पु०** സ്ഥിരത ; തീർച്ച ; ധൈര്യം ; കരാറ് ; വിശ്രാന്തി ; സംതൃപ്തി.

करारा - **पु०** നദിയുടെ ഉയന്ന തീരം ; മണൽത്തിട്ട ; **वि०**

तीक्ष्णमായ ; രൂക്ഷമായ ; നല്ലവണ്ണം ചുട്ട അല്ലെങ്കിൽ വറുത്ത ; —पन - കട്ടപ്പം.

करारी - वि० തീർച്ചപ്പെട്ട ; ഉറപ്പുള്ള ; സമ്മതിച്ച.

कराल - वि० ഭയങ്കരമായ.

कराह - पु० ദീനശബ്ദം.

कराहना - अ० ദീനസ്വരം പുറപ്പെടുവിക്കുക ; കരയുക.

कराही - पु० **कड़ाही** ചെറിയ വട്ടളം ; ഉരുളി.

करि - पु० ആന.

करिखा - पु० दे० **कालिख**

करिणी - स्त्री० **करिनी** പിടിയാന.

करिल - वि० കറുത്ത ; पु० തളിര്.

करीन - वि० അടുത്തുള്ള ; യോജിച്ച ; യുക്തമായ.

करीना - पु० ക്രമം ; യോജിപ്പ്.

करीब - क्रि० സമീപത്ത് ; അടുക്കൽ ; ഏകദേശം.

करीम - वि० ദയാലുവായ.

करीर / **करील** - पु० ഇലയില്ലാത്ത ഒരു മുൾച്ചെടി.

करुआ - वि० **कडुआ** കയ്പുള്ള.

करुआई - स्त्री० **कडुआपन** കയ്പ്.

करुण - वि० **मेहरबान** ദയയുള്ള ; पु० ദയ ; കരുണ ; അലിവ്.

करुवार - पु० പങ്കായം.

करेजी - स्त्री० കരൾമാംസം.

करेला - पु० കയ്പക്ക ; കയ്പവള്ളി.

करेली - स्त्री० കാട്ടുകയ്പക്ക.

करैत - पु० കറുത്തഫണമുള്ള ഒരു വിഷസർപ്പം (cobra).

करैल - स्त्री० കറുത്തമണ്ണ്.

करैला - पु० दे० **करेला**

करोड़ - वि० കോടി ; —**पति** - पु० കോടീശ്വരൻ.

करोड़ी - पु० തഹസീൽദാർ ; കാഷിയർ.

करोदना / **करोना** - स० **खुरचना** ഉരസുക.

करौंदा - पु० പുളിപ്പുള്ള കായകളോടുകൂടിയ ഒരുതരം മുൾച്ചെടി (gooseberry).

करौत - पु० അറക്കവാൾ ; स्त्री० വെപ്പാട്ടി.

करौता - पु० ഒരുതരം കറുത്ത മണ്ണ് ; അറക്കവാൾ ; സ്ഫടികപ്പാത്രം.

करौती - स्त्री० അറക്കവാൾ ; ചെറിയ സ്ഫടികപ്പാത്രം.

कर्क / **कर्कट** - पु० **केकड़ा** ഞണ്ട്.

कर्कर - पु० ചരൽക്കല്ല് ; ചാണയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം കല്ല്.

कर्कशा - स्त्री० **लड़ाकू** കടുഭാഷിണി.

कर्ज़ / **कर्ज़ा** - पु० കടം ; വായ്പ.

कर्ज़दार - वि० കടക്കാരനായ ; കടപ്പെട്ടവനായ.

कर्ण-वेध - पुം കാതുകുത്തൽ.

कर्णधार - पुം करणधार തോണിക്കാരൻ ; ചുക്കാൻ.

कर्तन - पुം കത്രിക്കൽ ; കത്രിക കൊണ്ടു വെട്ടൽ.

कर्तव्य - पुം फ़र्ज़ കടമ.

कर्ता - पुം ചെയ്യുന്നവൻ ; ഈശ്വരൻ.

कर्तनी - स्त्रीം കത്രിക (scissors).

कर्तरी - स्त्रीം കത്രിക ; കഠാരി.

कर्तार - पुം ചെയ്യുന്നവൻ ; ഈശ്വരൻ ; സൃഷ്ടികർത്താവ്.

कर्त्ता-धर्त्ता - पुം നോക്കി നടത്തുന്ന ആൾ ; അധികാരസ്ഥൻ ; ആദ്യവസാനക്കാരൻ.

कर्दम - पुം ചളി ; മാംസം ; പാപം.

कर्पट - पुം പഴന്തുണി.

कर्पर - पुം തലയോട്.

कर्पूर - पुം कपूर കർപ്പൂരം.

कर्बुर - पुം സ്വർണ്ണം ; പാപം ; ജലം ; രാക്ഷസൻ ; ഉമ്മം ; **विം** പലനിറത്തിലുള്ള.

कर्म - पुം കർമ്മം ; യാഗാദി കർമ്മങ്ങൾ ; വിധി ; ഭാഗ്യം ; ശവസംസ്കാരം ; **—कांड** - മതകൃത്യം ; യാഗാദി കർമ്മങ്ങൾ ; യാഗാദികർമ്മങ്ങളുടെ വിവരണങ്ങൾ ഉള്ള ഗ്രന്ഥം ; **—क्षेत्र** - പ്രവർത്തനരംഗം ; ഭാരതവർഷം.

कर्मकार - पुം ഒരു വർണ്ണസങ്കരജാതി ; കൊല്ലൻ ; തട്ടാൻ ; സേവകൻ ; കാള.

कर्मचारी - पुം ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

कर्मठ - विം കർമ്മനിഷ്ഠനായ ; വേലയിൽ അധികം ശ്രദ്ധയുള്ള.

कर्मरेख / कर्मरेखा - स्त्रीം തലയിലെഴുത്ത്.

कर्मशील - पुം ഫലേച്ഛ കൂടാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ ; പരിശ്രമശീലൻ.

कर्महीन - विം വേലചെയ്യാത്ത ; ഭാഗ്യഹീനനായ ; ദുഷ്കർമ്മിയായ.

कर्ष - पुം ഒരു പഴയ നാണ്യം ; പതിനാറുമാഷത്തൂക്കം ; ഉഴവ് ; ആകർഷണം.

कर्षक - पुം കൃഷിക്കാരൻ.

कर्षण - पुം പിടിച്ചുവലിക്കൽ ; കൃഷിപ്രവൃത്തി ; ആകർഷിക്കൽ.

कलंक - पुം ദോഷം ; അടയാളം ; അപവാദം.

कलंकित - विം ദുഷിച്ച ; കളങ്കം പററിയ ; അടയാളപ്പെടുത്തിയ.

कलंकी - विം ദോഷിയായ ; അപവാദത്തിന്നിരയായ ; അപരാധിയായ.

कलँगा - पु॰ മൂശാരിമാർ പാത്രങ്ങളിൽ കൊത്തു പണിയ്ക്കായി ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരു ഇരുമ്പായുധം; കൊത്തു പണിക്കാരുടെ അച്ച്.

कलँगी - स्त्री॰ മയിൽ മുതലായ പക്ഷികളുടെ തൂവൽ; തൊപ്പിമേലും കിരീടങ്ങളിലും കുത്തുന്ന തൂവൽ; മയിൽ, കോഴി മുതലായ പക്ഷികളുടെ തലയിലെ ചൂഡ; താഴികക്കുടം (കെട്ടിടത്തിൻെറ ഏററവും ഉയന്ന ഭാഗം).

कलंदर - पु॰ ഒരു മുഹമ്മദീയ സന്ന്യാസി; കുരങ്ങ്, കരടി മുലായവയെക്കൊണ്ട് നൃത്തം ചെയ്യിയ്ക്കുന്നവൻ.

कल - क्रि॰ ഇന്നലെ; നാളെ; **स्त्री॰** സുഖം; ശാന്തത; യന്ത്രം; **वि॰** സുന്ദരമായ; **पु॰** അവ്യക്തമധുരധ്വനി; വീര്യം; **—ऐंठना -** മനസ്സു മാററുക.

कलई - स्त्री॰ വെളുത്ത ഈയം; ബാഹ്യസൌന്ദര്യം; നിറം പിടിപ്പിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള പൂശൽ; ഈയം പൂശൽ; **—दार - वि॰** ഈയം പൂശിയ; **—खुलना - अ॰** കള്ളി പുറത്താകുക; സത്യം വെളിവാകുക; **—न लगना - अ॰** യുക്തി ശരിയാകാതെ വരുക; യുക്തി ഫലിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക; **—गर - पु॰** ഈയം പൂശുന്നവൻ; തകരപ്പണിക്കാരൻ.

कलकंठ - पु॰ കുയിൽ; ഹംസം; **वि॰** മധുരസ്വരമുള്ള; ഭംഗിയുള്ള കഴുത്തോടുകൂടിയ.

कलक - पु॰ ദുഃഖം; പരിഭ്രമം; ഖേദം.

कलकल - स्त्री॰ വഴക്ക്; വാദവിവാദം; **पु॰** കോലാഹലം.

कलगी - स्त्री॰ दे॰ कलँगी

कलछा - पु॰, **कलछी - स्त्री॰**, **कलछुल - पु॰** — വലിയ കരണ്ടി; കയിൽ; ചട്ടുകം.

कलजिब्भा, **कलजीहा** — **वि॰** കരിനാവുള്ള; അശുഭമായി പറഞ്ഞതു ഫലിയ്ക്കുന്ന.

कलत्र - पु॰ ഭാര്യ; നിതംബം; കോട്ട.

कलदार - वि॰ യന്ത്രം ഘടിപ്പിച്ച; **पु॰** രൂപ (സക്കാർ നാണ്യം).

कलधूत - पु॰ വെള്ളി.

कलधौत - पु॰ സ്വർണ്ണം; വെള്ളി; മധുരസ്വരം.

कलन - पु॰ ഉണ്ടാക്കൽ; ധരിയ്ക്കൽ; ആചരണം; സംബന്ധം.

कलप - पु॰ കല്പം; നരച്ച രോമത്തെ കറുപ്പിയ്ക്കുന്ന ഔഷധം; കഞ്ഞിപ്പശ.

कलपना - अ० നിവാറിളിയ്ക്കുക; വിലപിയ്ക്കുക; [illegible] **स्त्री०** ഭാവനാശക്തി; സങ്കല്പം.

कलफ़ - पु० കഞ്ഞിപ്പശ; മുഖത്തു ണ്ടാകുന്ന പുള്ളിക്കുത്തു്.

कलबल - पु० ഉപായം; യുക്തി; സൂത്രം; ബഹളം; **वि०** അവ്യക്തമായ (ശബ്ദം).

कलबूत - पु० അച്ചു് (structure).

क़लम - स्त्री० പേന; **—अन्दाज़ - वि०** എഴുതുമ്പോൾ വിട്ടുപോയ; **—करना - स०** വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുക; **—कारी - स्त्री०** പേന കൊണ്ടു് ചെയ്യപ്പെട്ട ജോലി; തുണി മുതലായവയിൽ ചെയ്യുന്ന ചിത്രവേല; **—तराश - पु०** എഴുത്തു തുവൽ ചെത്തി ശരിയാക്കാനുള്ള കത്തി; **—तोड़ना - स०** കേമമായി എഴുതുക; യുക്തിയുക്തം ഭംഗിയായി എഴുതുക; **—दान - स्त्री०** എഴുത്തു സാമാനങ്ങൾ [illegible] പെട്ടി അല്ലെങ്കിൽ സ്റ്റാൻറു്; **—बन्द - वि०** എഴുതപ്പെട്ട; രേഖപ്പെടുത്തിയ; **—लगाना - स०** എഴുതുക.

क़लम-रौ - स्त्री० ഭരണം; സാമ്രാജ്യം.

कलमा - पु० വാക്യം; മുഹമ്മദീയരുടെ മൂലമന്ത്രം; **—पढ़ना -** മുസൽമാനാവുക.

क़लमी - वि० എഴുതപ്പെട്ട; ഒട്ടപ്പെട്ട (grafted).

कलमुहाँ - वि० കറുത്ത മുഖമുള്ള; നിർഭാഗ്യവാനായ; കളങ്കിതനായ.

कलरव - पु० മധുരനാദം; കുയിൽ; മാടപ്രാവു്.

कलवरिया - स्त्री० കള്ളുഷാപ്പു്.

कलवार - पु० കള്ളുണ്ടാക്കി വില്ക്കുന്ന ഒരു ജാതി.

कलसा - पु० വെള്ളം നിറച്ചു വെയ്ക്കാനുള്ള മൺപാത്രം; കുടം.

कलसी - स्त्री० ചെറിയ മൺപാത്രം.

कलह - पु० യുദ്ധം; വഴക്കു്.

कलही - वि० झगड़ालू, വഴക്കിടുന്ന.

कलाँ - वि० വലിയ; ദീർഘാകാരമായ.

कला - स्त्री० ഭാഗം; ചന്ദ്രന്റെ പതിനാറിലൊരംശം; അറുപത്തിനാലു കലകൾ.

कलाई - स्त्री० മണിബന്ധം; ഉള്ളംകൈയും കൈത്തണ്ടും ചേരുന്ന സ്ഥലം (wrist).

कलाकन्द - पु० പാൽക്കട്ടിയും പഞ്ചസാരയും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു പലഹാരം.

कलाकेलि - पु० കാമദേവൻ.

कलाधर - पु० ചന്ദ്രൻ.

कलाप - **पुं०** സമൂഹം; മയിൽപ്പീലി; ഒരു ആഭരണം; ചന്ദ്രൻ; ബാണം; തൂണീരം.

कलापी - **पुं०** മയിൽ; കുയിൽ; ആൽമരം; **वि०** കൂട്ടായി താമസിയ്ക്കുന്ന.

कलाबतून / **कलाबत्तू** - **पुं०** കസവ്; നേരിയ സ്വർണ്ണക്കമ്പി അല്ലെങ്കിൽ വെള്ളിക്കമ്പി.

कलाबाज़ - **वि०** കലാകുശലനായ; നാട്യകലകളിൽ സമർത്ഥനായ; സർക്കസ്സു കളിയ്ക്കുന്ന.

कलाबाज़ी - **स्त्री०** തലകുത്തിമറിയൽ; സർക്കസ്സ്.

कलाम - **पुं०** വാക്യം; വർത്തമാനം; പ്രതിജ്ഞ; സന്ദേഹം; വിരോധം; **—होना** - സംശയമുണ്ടാകുക.

कलार / **कलाल** - **पुं०** മദ്യം ഉണ്ടാക്കി വില്ക്കുന്നവൻ.

कलारी / **कलाली** - **स्त्री०** മദ്യവില്പനക്കാരി.

कलालखाना - **पुं०** മദ്യശാല.

कलावंत - **पुं०** ഭാഗവതർ; നടൻ; **वि०** കലാകുശലനായ.

कलिंग - **पुं०** കാക്കിനിറത്തിലുള്ള ഒരുതരം പക്ഷി; തണ്ണിമത്തൻ; കുമ്മട്ടിങ്ങ; സംഗീതത്തിൽ ഒരു രാഗം; ഒരു ദേശം.

कलिंदजा - **स्त्री०** യമുനാനദി.

कलि - **पुं०** കലി; വാദവിവാദം; ദുഃഖം.

कलिका - **स्त्री०** പൂമൊട്ട്; മുഹൂർത്തം; ഭാഗം.

कलित - **वि०** സുന്ദരമായ; അറിയപ്പെട്ട; പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട; കിട്ടിയ; സുസജ്ജിതമായ.

कलिमल - **पुं०** പാപം.

क़लिया - **पुं०** നെയ്യിൽ പാകം ചെയ്യപ്പെട്ട മാംസം.

कलियाना - **अ०** മൊട്ടിടുക; ചിറകുമുളയ്ക്കുക.

कली - **स्त्री०** വെന്ത കക്ക; പൂമൊട്ട്; **दिल की कली खिलना** - ആനന്ദമുണ്ടാകുക.

क़लीच - **पुं०** വാൾ; ഖഡ്ഗം.

कलीद - **स्त्री०** **कुंजी** താക്കോൽ.

कलीम - **वि०** വക്താവായ; പ്രാസംഗികനായ; **—उल्लाह** - പ്രവാചകൻ.

क़लील - **वि०** അല്പമായ; കുറച്ച്.

कलीसा - **पुं०** യഹൂദന്മാരുടേയും കൃസ്ത്യാനികളുടേയും പ്രാർത്ഥനാമന്ദിരം.

कलुष - **पुं०** **मलिनता** മാലിന്യം; പാപം.

कलुषित - **वि०** അഴുക്കായ; പാപിയായ.

कलुषी - **वि०** അഴുക്കുള്ള; പാപമുള്ള.

कलूटा - वि० കറുകറുത്ത ; അത്യന്തം കറുത്ത.

कलेऊ - पु० ലഘുഭക്ഷണം ; പ്രാതൽ.

कलेजा - पु० കരൾ ; ഹൃദയം ; **—फटना -** പരിഭ്രമിയ്ക്കുക ; **—काढ़ना -** അന്യനെ കൂടുതൽ ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക ; അന്യന്റെ ഏററവും പ്രിയപ്പെട്ട വസ്തു എടുക്കുക ; **—धड़कना -** വല്ലാതെ ഭയപ്പെടുക ; ഹൃദയം തുടിയ്ക്കുക ; **—थामकर बैठ जाना या रह जाना -** ദുഃഖം സഹിയ്ക്കുക ; **—मुँह को या मुँह तक आना -** അത്യന്തം ദുഃഖിയ്ക്കുക ; അസൂയാളിയ്ക്കുക ; **कलेजे पर साँप लोटना -** അന്യന്റെ ഐശ്വര്യത്തിൽ അസൂയപ്പെടുക ; **कलेजे से लगाना -** ആലിംഗനം ചെയ്യുക ; **पत्थर का कलेजा -** കഠോര ചിത്തം ; ദുഃഖം സഹിയ്ക്കാൻ സമർത്ഥമായ ചിത്തം.

कलेजी - स्त्री० കരൾ മാംസം.

कलेवर - पु० ശരീരം ; ആകാരം ; **—बदलना -** രൂപം മാറുക ; ഒരു ശരീരം വിട്ട് മറെറാരു ശരീരം സ്വീകരിയ്ക്കുക.

कलेवा - पु० दे० कलेऊ

कलोर - स्त्री० [illegible] പശു.

कलोल - पु० കളി ; വിനോദം ; ചെറിയ തിര.

कलोलना - अ० കളിയ്ക്കുക ; രസിയ്ക്കുക.

कल्प - पु० നിയമം ; കൃത്യം.

कल्पना - स्त्री० മനോരാജ്യം ; അനുമാനം ; സങ്കല്പം (imagination).

कल्पान्त - पु० क़यामत പ്രളയം.

कल्पित - वि० मनगढ़ंत കെട്ടിച്ചമച്ച.

क़ल्ब - पु० ബുദ്ധി ; നടുഭാഗം ; ഇമിറെറഷൻ സ്വർണ്ണം അല്ലെങ്കിൽ വെള്ളി ; മനസ്സ്.

क़ल्बसाज़ - पु० കള്ളനാണയം അടിയ്ക്കുന്നവൻ.

क़ल्बसाज़ी - स्त्री० കള്ളനാണയ നിർമ്മാണം.

क़ल्बी - वि० മാനസികമായ ; ഹൃദയസംബന്ധമായ ; കള്ളവായ.

कल्याण - पु० മംഗളം ; നന്മ.

कल्लाँच - पु० പോക്കിരി ; തെണ്ടി; ദരിദ്രൻ.

कल्ला - पु० അണ്ണാക്ക് ; അണ ; തൊണ്ട ; കവിളിന്റെ ഉൾഭാഗം ; വിളക്കിന്റെ ബർണർ.

कल्लातोड़ - वि० ബലവാനായ ; അണ്ണി (അണ്ണാക്ക്) അടിച്ചു പൊടിയ്ക്കുന്ന.

कल्ला-दराज़ - वि० വായാടിയായ; ഉറക്കെ സംസാരിയ്ക്കുന്ന.

कल्लाना - अ० എരിച്ചലുണ്ടാകുക.

क़ल्लाश - पु० ദരിദ്രൻ; നിർദ്ധനൻ.

कल्लोल - पु० സന്തോഷം; തിരമാല; ഓളം.

कल्लोलिनी - स्त्री० നദി; പുഴ.

कल्हारना - स० ഉരുളിയിലോ, ചീനച്ചട്ടിയിലോ വറക്കുക; മുറവിളി കൂട്ടുക.

कवच - पु० ഭടന്മാർ ധരിയ്ക്കുന്ന ഇരുമ്പു കുപ്പായം; പടച്ചട്ട.

कवर - पु० ഉരുള; കബളം; തലമുടിക്കെട്ട്; കവർ.

कवरी - स्त्री० जूड़ा വേണി; കാട്ടുതുളസി.

कवल - पु० കവിളിൽ കൊള്ളുന്നതു സാധനം; ഗ്രാസം.

कवलित - वि० ഉരുളയാക്കിയ; വിഴുങ്ങിയ.

क़वाम - स्त्री० തേൻപോലെ കുറുക്കിയതു്.

क़वायद - स्त्री० നിയമം; വ്യവസ്ഥ; കവാത്തു്; വ്യാകരണം; ദേഹാഭ്യാസം.

कविता - स्त्री० ഹൃദയത്തെ സ്പർശിയ്ക്കുന്ന പദ്യം.

कविराज - पु० മഹാകവി; ബങ്കാളിവൈദ്യന്മാർക്കുള്ള സ്ഥാനപ്പേർ.

क़वी - ബലവാനായ; ശക്തിശാലിയായ.

कश - पु० ചമ്മട്ടി; ആകർഷണം; ഹുക്കാവലിയ്ക്കൽ.

कशक - स्त्री० രേഖ.

क़शक़ा - पु० തിലകം; പൊട്ടു്.

कश-मकश } **स्त्री०** വടംവലി;
कशाकश } ധർമ്മസങ്കടം.

कशा - स्त्री० ചാട്ടവാർ; കയർ.

कशिश - स्त्री० ആകർഷണം.

कशीदगी - स्त्री० വൈമനസ്യം.

कशीदा - पु० വസ്ത്രങ്ങളിൽ തുന്നപ്പെടുന്നപൂപ്പണി (embroidery); **—ख़ातिर - वि०** അസന്തുഷ്ടനായ; അപ്രസന്നനായ.

कश्चित् - वि० ഏതോ; ഒരു.

कश्ती - स्त्री० തോണി; തളിക; ചതുരംഗത്തിലെ ഒരു കരു.

कश्फ़ - पु० ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരം; കട്ടൻ പൊന്തിയ്ക്കൽ.

कश्फ़ी - वि० തുറന്ന; സ്പഷ്ടമായ.

कषाय - वि० ചവർപ്പുള്ള; സുഗന്ധമുള്ള; കാവിനിറമുള്ള; **पु०** ചവർപ്പ്; ലോഭക്രോധാദി വികാരങ്ങൾ.

कष्ट - पु० तकलीफ़ ബുദ്ധിമുട്ടു്; വ്യഥ.

कस - മനുഷ്യൻ; വ്യക്തി; പരീക്ഷണം; ഉരയ്ക്കൽ; കൂട്ടുകാരൻ; അധീനം; **—व नाकस** - എല്ലാവരും; **बेकस** - നിസ്സഹായൻ.

कसक - **स्त्री॰** വേദന; മധുരവേദന; പഴയ വൈരം; പക; അഭിലാഷം.

कसकना - **अ॰** വേദനിയ്ക്കുക.

कसकुट - **पु॰** ഓട്ട് (ഒരു ധാതു).

क़सदन् } **क्रि॰** അറിഞ്ഞുകൊണ്ട്; **क़स्दन्** മനഃപൂർവ്വം.

कसन - **पु॰** കെട്ടിമുറുക്കൽ; കെട്ടിമുറുക്കുന്ന രീതി; കെട്ടുന്ന കയറ്; ക്ലേശം.

कसना - **स॰** കെട്ടി മുറുക്കുക; കെട്ടിവരിയുക; ഉരച്ചുനോക്കുക; [illegible]

कसनी - **स्त्री॰** കയറ്; തലയണ ഉറ; ഉരകല്ല് (ചാണ); ബോഡീസ്.

कसब - **पु॰** പരിശ്രമം; തൊഴിൽ; ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കൽ; വേശ്യാവൃത്തി; കല.

क़सब - **पु॰** കസവുമുണ്ട്; എല്ല്.

कसबल - **पु॰** ശക്തി; ബലം; സാഹസം; ധൈര്യം.

क़सबा - **पु॰** വലിയ ഗ്രാമം; ചെറിയ പട്ടണം (town).

क़सबी - **स्त्री॰** വേശ്യ; വ്യഭിചാരിണി; **वि॰** വ്യഭിചരിയ്ക്കുന്ന.

क़सम - **स्त्री॰** ശപഥം; ആണ; **—खाना** - **स॰** ആണയിടുക; **—खाने को** - നാമമാത്രമായി; **—उतारना** - നാമമാത്രമായി ചെയ്യുക.

कसमसाना - **अ॰** തിരക്കുക; തിക്കിത്തിരക്കുക; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക; സങ്കോചപ്പെടുക.

कसर - **स्त्री॰** ന്യൂനത; കുറവ്; ദ്വേഷം; വിരോധം; വൈമനസ്യം; നിഷ്പ്രയോജനം; ഹാനി; **—करना** - കുറവു വരുത്തുക; **—निकालना** - പകരം വീട്ടുക; **—पड़ना** - കുറവു വരിക; **—रखना** - ഉപേക്ഷ വരുത്തുക.

कसरत - **स्त्री॰** വ്യായാമം; അഭ്യാസം; ആധിക്യം; **—राय** - **स्त्री॰** ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായം; ബഹുമതം.

कसरती - **वि॰** വ്യായാമശീലനായ.

कसरहट्टा - **पु॰** ഓട്ടുപാത്രം വിൽക്കുന്ന അങ്ങാടി.

कसल - **पु॰** ക്ഷീണം; തളർച്ച; രോഗം.

कसाइन - **स्त्री॰** കശാപ്പുകാരി.

क़साई - **पु॰** കശാപ്പുകാരൻ; മൃഗങ്ങളെ അറുക്കുന്നവൻ; നിഷ്ഠുരൻ; നിർദ്ദയൻ.

कसाना - अ० കിളക്കുക ; ക്ലാവു് ചുവയ്ക്കുക ; **स०** അന്യനെക്കൊണ്ടു് മുറുക്കിയ്ക്കുക.

कसार - पु० നെയ്യും പഞ്ചസാരയും ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പലഹാരം.

कसाला - पु० ബുദ്ധിമുട്ടു് ; അത്യദ്ധ്വാനം.

कसाव - पु० കിളപ്പു് ; ക്ലാവു് ചുവയ്ക്കൽ.

कसावट - स्त्री० കെട്ടൽ ; മുറുക്കം (tension).

कसीदा - पु० दे० कशीदा

क़सीदा - पु० ഉറുദു ഭാഷയിലെ ഒരുതരം കവിത. ഇതിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയം ആരേയെങ്കിലും സ്തുതിച്ചോ, നിന്ദിച്ചോ ആയിരിയ്ക്കും. 15 വരിയിൽ കുറയരുതെന്നു നിബ്ബന്ധമുണ്ടു്.

क़सीर - पु० അത്യധികം.

कसीस - पु० അന്നഭേദി ; പച്ചത്തുരിശു് (green vitriol).

क़सूर - पु० കുററം ; തെററു് ; അപരാധം ; **—मंद या वार -** കുററവാളിയായ ; തെററുകാരനായ.

कसेरा - पु० മൂശാരി ; ഓട്ടുപാത്രം ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ.

कसैला - वि० ചവർപ്പുള്ള ; കിളപ്പുള്ള.

कसैली - स्त्री० सुपारी അടയ്ക്ക ; പാക്കു് ; അടയ്ക്കാമരം.

कसोरा - पु० മൺകോപ്പ ; എണ്ണക്കിണ്ണം.

कसौटी - स्त्री० ചാണ ; ഉരകല്ലു് ; പരീക്ഷണം.

कस्तूर / **कस्तूरा** **- पु०** കസ്തൂരിമൃഗം ; കസ്തൂരി.

कस्तूरिया - वि० കസ്തൂരി ചേർന്ന ; കസ്തൂരി നിറമുള്ള ; **पु०** കസ്തൂരിമൃഗം.

क़स्द - पु० വിചാരം ; ഉദ്ദേശം.

क़स्दन - क्रि० അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു് ; മനസ്സോടുകൂടി.

कस्ब - पु० സമ്പാദിയ്ക്കൽ ; കല ; വ്യവസായം ; വേശ്യാവൃത്തി.

क़स्बा - पु० വലിയഗ്രാമം.

क़स्बी - वि० സമ്പാദിയ്ക്കുന്ന ; വ്യവസായം ചെയ്യുന്ന ; വ്യഭിചരിയ്ക്കുന്ന ; **स्त्री०** വ്യഭിചാരിണി ; വേശ്യ.

क़स्साब - पु० കശാപ്പുകാരൻ.

क़स्साबा - पु० സ്ത്രീകൾ തലയിൽ കെട്ടുന്ന ഉറുമാൽ.

क़हक़हा - पु० [illegible] ; അട്ടഹാസം.

क़हत - पु० ദുർഭിക്ഷം ; ക്ഷാമം.

कहन - स्त्री० കഥനം; പഴമൊഴി; കവിത ; പ്രസ്താവം.

कहना - **स०** പറയുക; ഉച്ചരിക്കുക; **पु०** പഴഞ്ചൊല്ല്.

कहनावत - **स्त्री०** **दे०** **कहावत**

कहनी - **स्त्री०** വാക്ക്; പഴഞ്ചൊല്ല്.

क़हर - **पु०** ആപത്ത്; വിപത്ത്; **—का** - അത്യന്തം ഭയങ്കരമായ; **वि०** ഭയങ്കരമായ.

कहरना - **अ०** ഞെരങ്ങുക; വേദനിച്ച് നിലവിളിക്കുക.

कहलाना / **कहवाना** / **कहलवाना** - **स०** [illegible]ക; പറയപ്പെടുക; സന്ദേശം അയയ്ക്കുക.,

क़हवा - **पु०** കാപ്പിച്ചെടി; കാപ്പിക്കുരു.

कहवैया - **पु०** സംസാരിക്കുന്നവൻ; പറയുന്നവൻ.

कहाँ - **क्रि०** എവിടെ; **—का कहाँ** - വളരെ ദൂരം; **—का** - അസാധാരണമായ; അപരിചിതനായ.

कहा - **पु०** ചൊല്ല്; കല്പന; ഉപദേശം; **—भेजना** - സന്ദേശം അയയ്ക്കുക.

कहाकही - **स्त्री०** തർക്കം; വാദം.

कहानी - **स्त्री०** ചെറുകഥ; **राम कहानी** - വലിയ കഥ; ദീർഘമായ വൃത്താന്തം.

कहार - **पु०** വെള്ളം കോരുകയും, മഞ്ചൽ ചുമക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ജാതി; ഒരു ഭൃത്യജാതി.

कहालत - **स्त्री०** മടി; ഉപേക്ഷ.

कहावत - **स्त्री०** പഴഞ്ചൊല്ല്.

कहासुना - **पु०** അനുചിതമായ സംസാരം.

कहासुनी - **स्त्री०** വാദവിവാദം; വാക്കേററം.

कहीं - **क्रि०** വല്ലയിടത്തും; എങ്ങാനും; ഒരു പക്ഷെ; എത്രയോ; **—कहीं** - ചിലേടത്ത്; ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ.

काँइयाँ - **वि०** സൂത്രശാലിയായ; ധൂർത്തനായ.

काँकर - **पु०** ചരൽക്കല്ല്.

काँकरी - **स्त्री०** ചരൽ.

कांक्षनीय - **वि०** ആഗ്രഹിക്കത്തക്ക അഭിലഷിക്കത്തക്ക.

कांक्षा - **स्त्री०** ആഗ്രഹം; ഇച്ഛ.

कांक्षी - **वि०** ആഗ്രഹിക്കുന്ന; ഇച്ഛിക്കുന്ന; **स्त्री०** ഒരുതരം സുഗന്ധമുള്ള മണ്ണ്.

काँख - **स्त्री०** കക്ഷം.

काँखना - **अ०** വേദന നിമിത്തം ഞെരങ്ങുക; മലവിസർജ്ജനത്തിനുവേണ്ടി [illegible] ശ്വാസം പിടിക്കുക (മുക്കുക).

काँच - **स्त्री०** കണ്ണാടി; സ്ഫടികം; താറ്; താറുടുക്കുമ്പോൾ പുറകിൽ തിരുകുന്ന മുണ്ടിൻെറ ഭാഗം.

कांचन - **पु०** സ്വർണ്ണം; ഉമ്മം; [illegible]; സമ്പത്ത്.

कांचरी
काँचली
काँचुली } **स्त्री०** ഉപ്പിളി; പാമ്പിൻെറ ഉറ.

काँजी - स्त्री० മോരു്; ഒരുതരം രസം (ചാറു്); ജയിലിൽ കഞ്ഞി കൊടുക്കുന്ന മുറി; **—हाउस - पु०** അന്യരുടെ വിളവു തിന്നുന്ന നാല്ക്കാലികളെ കെട്ടുന്ന സർക്കാർവക സ്ഥലം (പൌണ്ടു്).

काँटा - पु० മുള്ളു്; മുന; പക്ഷികളുടെ മൂർച്ചയുള്ള നഖം; പാതാളക്കരണ്ടി; ആണി; തുലാസ്സു് (common balance); ചൂണ്ടൽ; **—बोना -** വിഘ്നമുണ്ടാക്കുക; ഉപദ്രവിക്കുക; **सूखकर काँटा होना -** വളരെ മെലിയുക; **—होना -** ശത്രുവായിത്തീരുക; ഉപദ്രവമാവുക; **काँटों में घसीटना - स०** അത്യധികം പ്രശംസിക്കുക; ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുക.

काँटी - स्त्री० ചെറിയ ആണി; ചെറിയ തുലാസ്സു്; കൈവിലങ്ങു്.

काँठा - पु० കഴുത്തു്; തത്തയുടെ കഴുത്തിലുള്ള വര; കര; പാർശ്വം; സമീപം.

कांड - पु० തടി; മുള, കരിമ്പു് ആദി വസ്തുക്കളുടെ രണ്ടുകമ്പിനും നടുക്കുള്ള സ്ഥലം; ശാഖ; മരച്ചില്ല; അദ്ധ്യായം.

कांत - पु० ഭർത്താവു്; **वि०** മനോഹരമായ; പ്രിയപ്പെട്ട.

कांता - स्त्री० ഭാര്യ; സുന്ദരി.

कांति - स्त्री० तेज തേജസ്സു്; ശോഭ.

कांथरी - स्त्री० दे० कथरी

कांदना - अ० കരയുക; നിലവിളിക്കുക.

कांदा - पु० ഉള്ളി; ഉള്ളിപോലുള്ള ഒരു ചെടി (സംസ്കൃതത്തിലെ കന്ദളി).

कांदो - पु० ചളി.

कांध - पु० മുതുകു്; ചുമൽ.

कांधना - स० ചുമലിൽ എടുക്കുക; ചുമതലവഹിക്കുക; തീർച്ചയാക്കുക.

कांपना - अ० വിറയ്ക്കുക.

काँय काँय
काँव काँव } **पु०** കാക്കയുടെ കരച്ചിൽ; വ്യർത്ഥമായി തർക്കിക്കൽ.

कांवर - पु० കാവടി; കാവു്.

कांवरिया - पु० കാവടികൊണ്ടു നടക്കുന്ന തീർത്ഥയാത്ര.

काँस - पु० ഒരുതരം നീളമുള്ള പുല്ലു്.

काँसा - पु० ഓടു് (ധാതു); വെങ്കലം; ഭിക്ഷാപാത്രം.

काँसागर - पु० ഓട്ടുവേലചെയ്യുന്നവൻ; മൂശാരി.

कांसी - वि० ഓട്ടു കൊണ്ടുള്ള.

काई - स्त्री० വൃത്തികേട്; പായൽ; ചമ്മി; പൂപ്പായി.

काक - पु० കാക്ക; കെടേചം.

काक् - वि० ശുഷ്കിച്ച; ക്ഷീണിച്ച.

काकतालीय - वि० യാദൃച്ഛികമായ; ആകസ്മികമായ.

काकदंत - पु० സംഭവിയ്ക്കാത്ത കാര്യം.

काकपक्ष - पु० തലമുടി; ചെന്നിയുടെ അടുത്തുണ്ടാകുന്ന രോമം (കൃതാവ്).

काका - पु० ഇളയച്ഛൻ; അച്ഛന്റെ സഹോദരൻ.

काकी - स्त्री० ഇളയമ്മ.

काकु - पु० വ്യംഗ്യമായി സംസാരിയ്ക്കൽ; ഒരു ഭാവ പ്രകടന ശൈലി; ഒരു അലങ്കാരം.

काकुल - पु० काकपक्ष ചെന്നിയിൽ ഉള്ള നീളംകൂടിയ രോമങ്ങൾ.

काग - पु० കാക്ക; കെടേചം; കോക്ക് മരം.

काग़ज़ - पु० കടലാസ്; വർത്തമാനപത്രം; പ്രോമിസറി നോട്ട്; **—काला करना -** വെറുതെ എഴുതുക; **—की नाँव -** ക്ഷണികവസ്തു.

काग़ज़ात - पु० ആധാരങ്ങൾ; കടലാസുകൾ; കോടതിസംബന്ധമായ കടലാസുകൾ; റിക്കാർട്ടുകൾ.

काग़ज़ी - वि० കടലാസുകൊണ്ടുള്ള.

कागद - पु० दे० काग़ज़

कागा-रौल - पु० ബഹളം; കാക്കയെപ്പോലെ ശബ്ദിച്ച ബഹളം കൂട്ടൽ.

काच - पु० ഭീരു; കാക്കപ്പൊന്ന്.

काछ - पु० അരക്കെട്ട്; താറ്; താറുടക്കൽ; **—काछना -** വേഷം കെട്ടുക (നാടകാദികളിൽ).

काछना - स० താറുടുക്കുക; പാളത്താറുകെട്ടി ഉടുക്കുക; വടിച്ചെടുക്കുക,

काछनी - स्त्री० തററുടുക്കുന്ന രീതി;
काछा - पु० താറുടുക്കുന്ന രീതി; പരദേശിബ്രാഹ്മണർ സോമൻ കെട്ടുന്ന രീതി; ലംഗോട്ടി.

काछी - पु० പച്ചക്കറികൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

काछे - क्रि० അടുക്കൽ.

काज - पु० काम കാര്യം; ജോലി; തൊഴിൽ; വ്യവസായം.

काज़् - स्त्री० കൊററിയെപ്പോലുള്ള ഒരു പക്ഷി; സ്വർണ്ണം.

काजर
काजल - पु० കണ്ണെഴുതാനുള്ള മഷി; **—की कोठरी -** പോയാൽ ചീത്തപ്പേരുണ്ടാകുന്ന സ്ഥലം.

क़ाज़ी - पुं മുസൽമാൻ ന്യായാധിപതി.

काजू - पुं പറങ്കി അണ്ടി; കശുവണ്ടി; കശുമാവു്; പറങ്കിമാവു്.

काट - स्त्री മുറിയ്ക്കൽ; **—छाँट -** വാക്കു്പ്രയോഗം; വെട്ടിമുറിച്ചു് ശരിയാക്കൽ; യുദ്ധം.

काटना - स മുറിയ്ക്കുക; കഴിച്ചുകൂട്ടുക; കടിയ്ക്കുക; വെട്ടുക.

काटू - वि കടിയ്ക്കുന്ന; ഭയങ്കരമായ.

काठ - पुं മരം; തടിമരം; വിറകു്; മരം കൊണ്ടുള്ള കൈവിലങ്ങു്; **—कबाड़ -** പൊട്ടി കേടുവന്ന മരസ്സാമാനങ്ങൾ; **—का उल्लू -** മരമണ്ടൻ; വിഡ്ഢിവിഡ്ഢി; **—की हाँड़ी -** കൃത്രിമം; വേഗത്തിൽ വെളിച്ചത്താകുന്ന വസ്തു; **—होना. -** മരവിയ്ക്കുക; നി[illegible]; **—मारना या काठ में पाँव देना -** തടിയിലിടുക.

काठड़ा - पुं [illegible]; പാത്തി.

काठी - स्त्री ജീനി; കുതിരപ്പുറത്തിടുന്ന ഇരിപ്പിടം.

काढ़ना - स തുരന്നെടുക്കുക; തുറന്നു കാണിയ്ക്കുക; കല്ലു്, മരം, തുണി മുതലായവയിൽ [illegible] ചെയ്യുക.

काढ़ा - पुं കഷായം; സത്തു്.

कातना - स നൂൽക്കുക.

कातर - वि ഭയന്ന; പേടിച്ച; ഭീരുവായ; **स्त्री** ചക്കിന്മേൽ ചക്കാട്ടി കാളയെ ഓട്ടാനിരിയ്ക്കുന്ന പലക.

कातरता - स्त्री ഭയം; പേടി; പരവശത; ഭീരുത്വം.

कातिक - पुं കാർത്തികമാസം.

क़ातिब - पुं എഴുത്തുകാരൻ.

क़ातिल - पुं ഘാതകൻ; കൊലയാളി; **वि** കൊല്ലുന്ന.

काती - स्त्री കത്രിക (scissors); തട്ടാൻെറ ലോഹങ്ങൾ മുറിയ്ക്കുന്ന കത്രിക; കഠാരി; കത്തി.

कादंबरी - स्त्री കയിൽ; വാണി; മദ്യം.

कादंबिनी - स्त्री മേഘമാല.

कादर - वि ഭീരുവായ; ഭീതനായ; വ്യാകുലനായ.

क़ादिर - वि അഭിമാനമുള്ള; ബലമുള്ള; സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

कान - पुं ചെവി; ശ്രവണശക്തി; കർണ്ണാഭരണം; **स्त्री** ലോകാപവാദം; മര്യാദ നോക്കൽ; ലജ്ജ; സങ്കോചം; **—काटना -** സാമർത്ഥ്യത്തോടെ അന്യനെ പററിയ്ക്കുക; **—का कच्चा -** കേൾക്കുന്നതങ്ങനെ തന്നെ

विശ്വസിയ്ക്കുന്ന ; —खाना या खा जाना - ഒച്ചയെടുത്തു് ലഹളക്കൂട്ടുക ; പറഞ്ഞു് പറഞ്ഞു് ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക ; —देना या धरना - ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കുക ; —पकड़ना - പശ്ചാത്താപത്തോടെ ചെയ്തതിനെ മേലാൽ ചെയ്യുകയില്ലെന്ന സത്യം ചെയ്യുക; ചെവി പിടിച്ചു് തിരുമ്മുക ; —पर जूँ न रेंगना - ഒന്നും ശ്രദ്ധിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക ; ഒന്നും കൂട്ടാക്കാതിരിയ്ക്കുക ; —पर जूँ न चलना - ഒന്നും ഗൌനിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക ; —खड़े होना या खुलना - അറിവുണ്ടാകുക ; ബോധം വരിക; —पर हाथ धरना - കേൾക്കാൻ വിസമ്മതിയ്ക്കുക : —फूलना - അഹങ്കരിയ്ക്കുക ; —भरना - ഏഷണികൂട്ടുക ; —में तेल डालना - കേട്ടിട്ടും കേട്ടില്ലെന്നു നടിയ്ക്കുക.

क़ान - स्त्री० ഖനി.

काना - वि० ഒററക്കണ്ണുള്ള ; കോട്ടം പററിയ ; വളവും ചരിവുമുള്ള.

कानाकानी } स्त्री० ചെവിയിൽ
कानाफूसी } മന്ത്രിയ്ക്കൽ.

कानि - स्त्री० ലോകാപവാദം ; സങ്കോചം ; ആദരവു്.

क़ानी - वि० ഖനിയിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന ; ഖനിസംബന്ധമായ; स्त्री० ഒരു കണ്ണുള്ള സ്ത്രീ.

कानी उँगली - स्त्री० ചെറുവിരൽ.

कानीन - पु० കന്യാപുത്രൻ.

कानी हाउस - स्त्री० दे० काँजी हाउस

क़ानून - पु० നിയമം ; രാജനിയമം ; പ്രമാണം ; —बघारना - നിയമവും ചട്ടവും പറയുക (വ്യംഗ്യ ശകാരം).

कानूनगो - पु० റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ.

कानूनन् - क्रि० നിയമാനുസരണം.

कानूनदाँ - पु० നിയമങ്ങൾ അറിയുന്നവൻ ; നിയമജ്ഞൻ.

क़ानूनिया - वि० നിയമങ്ങൾ അറിയുന്ന ; നിയമജ്ഞനായ ; पु० താർക്കികൻ.

क़ानूनी - वि० നിയമപരമായ ; കോടതി സംബന്ധമായ ; നിയമമറിയുന്ന ; ന്യായമായ.

कान्ह - पु० ശ്രീ കൃഷ്ണൻ.

कापुरुष - पु० പുരുഷത്വമില്ലാത്തവൻ ; ഭീരു.

क़ाफ़िया - पु० അന്ത്യാനുപ്രാസം ; —तंग करना - കുഴക്കുക; വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക ; —बंदी - അന്ത്യാനുപ്രാസമുള്ള പദ്യരചന.

काफ़िर - वि० ഇതരമതത്തെ വിശ്വസിയ്ക്കുന്ന ; നാസ്തികനായ ; നിഷ്ഠുരനായ.

क़ाफ़िला - **पु०** യാത്രക്കാരുടെ സംഘം.

काफ़ी - **वि०** വേണ്ടുവോളം.

काफ़ूर - **पु०** കർപ്പൂരം ; **—होना** - കാണാതായിരിക്കുക.

काफ़ूरी - **वि०** കർപ്പൂരസംബന്ധമായ ; കർപ്പൂരം കൊണ്ടുള്ള ; കർപ്പൂരനിറമുള്ള.

क़ाब - **स्त्री०** തളിക ; കിണ്ണം ; പിഞ്ഞാണം.

काब - **पु०** **कआब** ഘനമാനം (cubic measure) ; ഒരു സംഖ്യയെ അതേ സംഖ്യ കൊണ്ട് രണ്ടു പ്രാവശ്യം ഗുണിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഗുണനഫലം.

काबर - **वि०** പല നിറങ്ങളുള്ള

क़ाबलीयत - **स्त्री०** **दे०** **क़ाबिलीयत**

काबा - **पु०** മുഹമ്മദീയർ ഹജ്ജിനു പോകുന്ന സ്ഥലം ; മക്കയിലെ പുണ്യസ്ഥാനം.

क़ाबिज़ - **वि०** അവകാശമുള്ള ; [illegible] ; മലബന്ധമുണ്ടാക്കുന്ന.

क़ाबिल - **वि०** യോഗ്യതയുള്ള ; പാണ്ഡിത്യമുള്ള ; സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

क़ाबिलीयत - **स्त्री०** യോഗ്യത ; പാണ്ഡിത്യം ; സാമർത്ഥ്യം.

काबुक - **स्त्री०** മാടപ്രാവുകളെ വളർത്താനുള്ള കൂട്.

काबुली - **वि०** കാബൂളിലുള്ള ; **पु०** കാബൂളി.

क़ाबू - **पु०** അധികാരം ; ശക്തി ; സ്വാധീനത ; നിയന്ത്രണം ; **—में करना** - സ്വാധീനത്തിലാക്കുക ; കയ്യിലാക്കുക.

काम - **पु०** അഭിലാഷം ; കാമദേവൻ ; രതിചെയ്യുവാനുള്ള ഇച്ഛ ; ശിവൻ ; ജോലി ; പ്രവൃത്തി ; കാര്യം ; **—आना** - യുദ്ധത്തിൽ കൊല്ലപ്പെടുക ; ഉപയോഗപ്പെടുക ; **—तमाम करना** - നശിപ്പിക്കുക ; കൊല്ലുക ; ജോലിമുഴുവൻ ചെയ്യുക ; **—देना** - ഉപകരിക്കുക ; **—निकलना** - കാര്യം സാധിക്കുക ; ഉദ്ദേശം പൂർത്തിയാകുക ; **—पड़ना** - നേരിടുക ; **—में लाना** - ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.

कामकाज - **पु०** ജോലി ; കാര്യം.

कामकाजी - **वि०** ജോലിയുള്ള ; കാര്യം നടത്തുന്ന.

कामगार - **वि०** ലബ്ധകാമനായ ; ഭാഗ്യവാനായ ; **पु०** തൊഴിലാളി ; കൂലിവേലക്കാരൻ ; കാര്യസ്ഥൻ.

कामचलाऊ - **वि०** ഉപയോഗമുള്ള ; കാര്യം നടത്താൻ പററിയ.

कामचोर - **वि०** അലസനായ ; ജോലി ചെയ്യാൻ മടിയുള്ള.

कामदानी - स्त्री० കസവുകൊണ്ടു ചെയ്യപ്പെടുന്ന പൂപ്പണികൾ; അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുള്ള വസ്ത്രം.

कामदार - पु० കാൎയ്യസ്ഥൻ; **वि०** കാൎയ്യം നോക്കി നടത്തുന്ന: വിചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള.

कामधाम - पु० കാൎയ്യം; ജോലി; തൊഴിൽ; വ്യവസായം.

कामना - स्त्री० ആഗ്രഹം; മനോരഥം.

कामयाब - वि० സഫലമായ; വിജയിയായ.

कामयाबी - स्त्री० സാഫല്യം; വിജയം.

कामर / कामरी } **स्त्री०** കമ്പിളി.

कामिल - वि० പൂൎണ്ണമായ; യോഗ്യമായ; എല്ലാം.

कामी - वि० ആഗ്രഹിക്കുന്ന; വിഷയിയായ; **पु०** കാമുകൻ

कामुक - वि० കാമിക്കുന്ന; **पु०** കാമുകൻ.

काम्य - वि० ഇച്ഛയുള്ള; കാമിക്കത്തക്ക.

काय - स्त्री० ശരീരം; ദേഹം.

क़ायदा - पु० നിയമം; ക്രമം; രീതി; മാതിരി; **—दाँ -** നിയമജ്ഞനായ.

कायनात - स्त्री० ലോകം; സംസാരം; ധനം; മഹത്വം.

क़ायम - वि० സ്ഥിരമായ; സ്ഥാപിച്ച; നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട; **—मुकाम - वि०** പകരക്കാരനായ; **पु०** ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനം.

कायर - वि० ഭീരുവായ; ഭയമുള്ള.

कायरता - स्त्री० ഭീരുത്വം.

क़ायल - वि० വാദവിവാദം കൊണ്ടു് സിദ്ധമായതിനെ സമ്മതിക്കുന്ന; ഏതെങ്കിലും സിദ്ധാന്തത്തെ അനുസരിക്കുന്ന.

कायस्थ - पु० ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഒരു ജാതി; പരമാത്മാവു്; ജീവാത്മാവു്; **वि०** ശരീരത്തിലുള്ള.

काया - स्त्री० ശരീരം; **—कल्प - पु०** കായകല്പം; ഔഷധങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു് വാൎദ്ധക്യത്തെ ദൂരീകരിച്ചു താരുണ്യത്തെ നേടാനുള്ള ചികിത്സ; **—पलट - स्त्री०** വലിയ പരിവൎത്തനം; ഒന്നിന്റെ സമൂലപരിവൎത്തനം വരൽ; **—पलट जाना -** ഒന്നിന്റെ രൂപം മറ്റൊന്നായി നിശ്ശേഷം മാറുക; രൂപാന്തരം വരിക.

कायिक - वि० ശാരീരികമായ ; ശരീരത്തിൽ നിന്നും ഉണ്ടായ.

कार - पु० കാര്യം ; പ്രവൃത്തി ; **प्र०** ചെയ്യുന്നവൻ (**जैसे जफ़ाकार ; काश्तकार**).

कार-आज़मूदा - पु० പരിചയമുള്ള ; തഴക്കമുള്ള ; അനുഭവസ്ഥനായ.

कार-आमद - वि० ഉപയോഗപ്പെടുന്ന ; ഉപയോഗമുള്ള ; ഫലപ്രദമായ.

कारकरदा - वि० [illegible] അനുഭവം സിദ്ധിച്ച ; തഴക്കവും പഴക്കവുമുള്ള.

कार-कुन - पु० മാനേജർ ; ഏജൻറ് ; ഡയറക്ടർ ; റിക്കാർട്ടുകൾ [illegible] ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ; ജോലികൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്യുന്നവൻ ; കാര്യസ്ഥൻ.

कारख़ाना - पु० വ്യവസായശാല ; നിർമ്മാണശാല ; തൊഴിൽശാല (factory) ; **कारख़ानेदार -** വ്യവസായി ; നിർമ്മാതാവ് (manufacturer).

कारगर - वि० കൃത്യനിർവ്വഹണം [illegible] ; പ്രഭാവജനകമായ ; ഫലവത്തായ ; സ്വകർത്തവ്യത്തെ ശരിയായി നിർവ്വഹിക്കുന്ന.

कारगुज़ार - वि० അവനവൻെറ പ്രവൃത്തി നന്നായി ചെയ്യുന്ന ; ആത്മാർത്ഥമായി പ്രവൃത്തിയ്ക്കുന്ന.

कारगुज़ारी - स्त्री० കർത്തവ്യപാലനം ; കാര്യകുശലത.

कारचोब - पु० വസ്ത്രങ്ങളിൽ വിചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചട്ടക്കൂട് (frame) ; വസ്ത്രങ്ങളിൽ വിചിത്രവേലകൾ ചെയ്യുന്നവൻ (embroiderer) ; വിചിത്രവേല (embroidery).

कारचोबी - स्त्री० വസ്ത്രങ്ങളിലെ വിചിത്രവേല ; **वि०** വിചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള.

कारज - पु० കാര്യം.

कारतूस - पु० തോക്കിൻെറ തിര ; വെടിയുണ്ട (a cartridge).

कारदाँ - वि० മിടുക്കനായ.

कारनामा - पु० ചെയ്ത പ്രവൃത്തികളുടെ വിശേഷിച്ച് യുദ്ധത്തെപ്പററിയുള്ള വിവരണം.

कारपरदाज़ - पु० പ്രവൃത്തി ചെയ്യിയ്ക്കുന്നവൻ ; കാര്യസ്ഥൻ ; ഏജൻറ് ; മാനേജർ.

कारबार - पु० വ്യാപാരം ; തൊഴിൽ ; വ്യവസായം.

कारबारी - वि० വ്യാപാരിയായ ; വ്യവസായിയായ ; കാര്യതല്പരതയുള്ള ; **पु०** കാര്യസ്ഥൻ ; വ്യവസായി ; വ്യാപാരി.

कारवाँ - **पुं॰** **काफ़िला** യാത്രക്കാരുടെ സംഘം,

काररवाई - **स्त्री॰** കാര്യപരിപാടി; കാര്യക്രമം; നടപടി; ഏജൻസി (agency).

कारसाज़ - **वि॰** തകരാറായ കാര്യത്തെ ശരിയായി നിയന്ത്രിക്കുന്ന.

कारसाज़ी / **कारस्तानी** / **कारिस्तानी** - **स्त्री॰** കാര്യകുശലത; കപടതന്ത്രം; ഗൂഢതന്ത്രം.

कारा - **स्त्री॰** തടവു്; ബന്ധനം; വേദന; ക്ലേശം; ദൂതി; **वि॰** കറുത്ത.

कारागार / **कारागृह** - **पुं॰** കാരാഗൃഹം; ജയിൽ; തടവു്.

कारावास - **पुं॰** ജയിൽവാസം.

कारिंदा - **पुं॰** ഗുമസ്തൻ; കാര്യസ്ഥൻ; ഏജൻറു്; മാനേജർ.

कारिख - **स्त्री॰** പുകക്കരി; കറുപ്പു്; കണ്ണെഴുതുന്ന മഷി; മഷി; കളങ്കം.

कारी - **वि॰** ചെയ്യുന്ന; മമ്മഭേദകമായ; **पुं॰** ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ; **स्त्री॰** ചെയ്യൽ; (ഈ ശബ്ദം സമസ്തപദങ്ങളിൽ മാത്രമേയുള്ളൂ. **जैसे न्यायकारी**).

कारीगर - **पुं॰** ശില്പി; നല്ല വസ്തുക്കളെ നിമ്മിയ്ക്കുന്നവൻ; **वि॰** സാമത്ഥ്യമുള്ള; കലാമൂല്യമുള്ള.

कारीगरी - **स्त्री॰** നിമ്മാണകൌശലം; ശില്പവേല.

कारु - **पुं॰** ശില്പി.

क़ारूरा - **पुं॰** മൂത്രം; പരിശോധിയ്ക്കാനായി മൂത്രം എടുത്തു വെയ്ക്കുന്ന കുപ്പി.

कारोबार - **पुं॰** **दे॰** **कारबार**

कार्पण्य - **पुं॰** പിശുക്കു്; ലുബ്ധു്.

कार्य - **पुं॰** ജോലി; വ്യാപാരം; വ്യവസായം; തൊഴിൽ; ഫലം; പ്രയോജനം; **—च्युत** - വേലയിൽനിന്നും നീക്കം ചെയ്ത; **—में लीन** - പ്രവൃത്തി തല്പരനായ.

कार्यकर्ता - **पुं॰** ജോലി ചെയ്യുന്നവൻ; ഉദ്യോഗസ്ഥൻ; പ്രവത്തകൻ.

कार्यक्रम - **पुं॰** കാര്യപരിപാടി.

कार्यपरायण - **वि॰** കാര്യനിരതനായ.

कार्यालय - **पुं॰** ആപ്പീസ്

कार्रवाई - **स्त्री॰** **दे॰** **कार-रवाई**

काल - **पुं॰** സമയം; കാലം; ക്ഷാമകാലം; **वि॰** കറുത്ത; **क्रि॰** നാളെ; ഇന്നലെ.

क़ाल - **पुं॰** പറച്ചിൽ; വീമ്പു്; **—मक़ाल** - വീമ്പു് പറച്ചിൽ; പറഞ്ഞതു തന്നെ വീണ്ടും വീണ്ടും പറയൽ; വീരവാദം പറയൽ.

कालकूट - पुं० കാളകൂടവിഷം.

कालकोठरी - स्त्री० ജയിൽ ; ഇരുട്ടുമുറി ; കല്ലറ.

कालचक्र - पुं० കാലചക്രം.

कालबूत - पुं० ഷൂസ് ഉണ്ടാക്കാനുള്ള അച്ച് ; കയറു പിരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉപകരണം.

कालयापन - पुं० കാലം കഴിയ്ക്കൽ.

काला - वि० കറുത്ത ; **(अपना) मुँह काला करना** - ദുഷ്പ്രവൃത്തി ചെയ്യുക ; വ്യഭിചരിയ്ക്കുക ; **—अक्षर भैंस बराबर - (मुहा०)** മൂഢൻ ; വിഡ്ഢി ; **काले कोसों - (मुहा०)** വളരെ ദൂരം.

काला-कलूटा - वि० കരിക്കട്ട പോലെ കറുത്ത (മനുഷ്യൻ).

कालाचोर - पुं० മഹാകള്ളൻ ; ദുഷ്ടൻ ; നീചൻ.

कालातीत - वि० കാലത്തിന്നപ്പുറത്തുള്ള ; സമയം കഴിഞ്ഞ.

काला नमक - पुं० വിളയുപ്പ്.

कालानाग - पुं० കൃഷ്ണസർപ്പം.

काला पानी - स्त्री० നാടുകടത്തൽ ; മദ്യം.

कालिंदी - स्त्री० യമുനാനദി.

कालि - क्रि० നാളെ ; ഇന്നലെ.

कालिख - स्त्री० കളങ്കം ; പുകക്കരി ; മഷി ; **मुँह में कालिख लगना** - കളങ്കപ്പെടുക ; ദുഷ്പേരുണ്ടാകുക.

कालिब - पुं० ദേഹം ; തൊപ്പിയുണ്ടാക്കുവാനുള്ള അച്ച്.

कालिमा - स्त्री० കറുപ്പ്.

काली ज़बान - वि० അശുഭമായി പറഞ്ഞതു ഫലിയ്ക്കുന്ന (കരിനാക്കുള്ള).

कालीन - वि० കാലത്തെ സംബന്ധിച്ച.

क़ालीन - पुं० പരവതാനി ; വിരിപ്പ് (carpet).

काली मिर्च - स्त्री० കുരുമുളക്.

काल्पनिक - वि० **मनगढंत** കല്പിതമായ.

काल्ह / काल्हि - क्रि० നാളെ ; ഇന്നലെ.

कावर - पुं० ഒരുതരം അസ്ത്രം ; ചെറുകുന്തം.

काश - पुं० പുൽപ്പായുണ്ടാക്കുന്ന പുല്ല് ; ചുമ ; **अव्य०** അങ്ങിനെ ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ ; ഈശ്വര കാരുണ്യമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ.

काशाना - पुं० കുടിൽ ; ഗൃഹം. (വിനയസൂചകം).

काशीफल - पुं० കുമ്പളങ്ങ.

काश्त - स्त्री० കൃഷി ; കൃഷി നടപ്പവകാശം ; പാട്ടാവകാശം.

काश्तकार - पुं० കൃഷിക്കാരൻ ; പാട്ടക്കാരൻ ; കുടിയാനവൻ.

काश्तकारी - स्त्री० കൃഷകവൃത്തി ; കൃഷിപ്രവൃത്തി.

काश्मीरा - पुं॰ ഒരുതരം രോമം കൊണ്ടുള്ള തടിച്ച തുണി.

काषाय - वि॰ കാവിനിറമുള്ള.

काष्ठ - पुं॰ മരക്കഷണം ; വിറക്°.

काष्ठा - स्त्री॰ സീമ ; അവധി ; അതിര്°.

कास - पुं॰ കര (ചുമ) ; പുൽപ്പായുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം പുല്ല്°.

कासा - पुं॰ കപ്പ്°.

कासार - पुं॰ ചെറിയകുളം ; ഒരു വൃത്തം.

क़ासिद - पुं॰ സന്ദേശവാഹകൻ ; ദൂതൻ.

क़ासिम - पुं॰ വിഭാജകൻ ; **वि॰** വിഭാഗം ചെയ്യുന്ന.

कासिर - वि॰ ന്യൂനതയുള്ള ; അസമർത്ഥമായ.

काहिल - वि॰ മടിയുള്ള.

काहिली - स्त्री॰ മടി ; ആലസ്യം.

काही - वि॰ പുല്ലിൻെറ നിറമുള്ള ; [illegible].

काहे - क्रि॰ എന്തിന്നു ; **—को -** എന്തുകൊണ്ട്° ; എന്തിന്°.

किंकर - पुं॰ ഭൃത്യൻ,

किंकर्तव्य-विमूढ़ - वि॰ എന്തു് ചെയ്യണമെന്നറിയാത്ത.

किंकिणी - स्त्री॰ करधनी അരഞ്ഞാണം.

किंगरी } **स्त्री॰** ഒരുതരം ചെറിയ
किंगिरी } തംബുരു.

किंचन - पुं॰ അല്പം ; സ്വല്പം ; **क्रि॰** കുറച്ച്°.

किंचित् - वि॰ കുറച്ച്° ; **—मात्र -** അല്പമെങ്കിലും.

किंजल्क - पुं॰ പരാഗം ; താമര ; **वि॰** [illegible].

किंतु - अव्य॰ എന്നാൽ ; എങ്കിൽ.

किंवदंती - स्त्री॰ अफ़वाह ജനശ്രുതി ; കിംവദന്തി.

किंवा - अव्य॰ അല്ലെങ്കിൽ ; അഥവാ.

किंशुक - पुं॰ [illegible] പൂവുണ്ടാകുന്ന ഒരു വൃക്ഷം ; പ്ലാശ്° ; പലാശം.

कि - अव्य॰ ഒരു സംയോജക ശബ്ദം ; എന്ന്° ; സന്ദേഹ സൂചകമായ ശബ്ദം.

किकियाना - अ॰ വെറുതെ കരയുക.

किचकिच } **स्त्री॰** വഴക്ക്° ; വ്യർത്ഥ
किटकिट } മായ വാദവിവാദം.

किचकिचाना } **अ॰** കോപം കൊണ്ടു
किटकिटाना } പല്ലു കടിക്കുക ; പല്ലിറുമ്മുക.

कितना - वि॰ എത്ര ; വളരെ ; **क्रि॰** എത്രത്തോളം.

क़िता - पुं॰ കഷണം; തുണ്ടം തുണ്ടമായി വെട്ടിയ തുണിത്തുണ്ടുകൾ ; വിഭാഗം ; വിഭജനം.

किताब - स्त्री॰ പുസ്തകം ; കണക്കു പുസ്തകം.

किताबत - स्त्री॰ എഴുതൽ ; **खत-किताबत** - എഴുത്തുകുത്ത്.

किताबी - वि॰ പുസ്തകത്തിന്റെ ആകൃതിയുള്ള ; പുസ്തകസംബന്ധമായ; **किताबी कीड़ा - पु॰** എപ്പോഴും വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ ; പുസ്തകപ്പുഴു.

किधर - क्रि॰ എവിടെ ; ഏതോട്ട്.

किनका - पु॰ പൊടിയരി ; നുറുങ്ങിയ ധാന്യം.

किनार - पु॰ दे॰ किनारा

किनारदार - वि॰ കരയുള്ള (വസ്ത്രം) ; മാർജിനുള്ള (with border).

किनारा - पु॰ കര ; തീരം ; വക്ക് ; **—खींचना** - മാറിനില്ക്കുക ; ഒഴിഞ്ഞു മാറുക ; പിൻവലിയ്ക്കുക.

किनाराकश - वि॰ വിട്ടുമാറിയിരിക്കുന്ന ; സംബന്ധമില്ലാത്ത.

किनारी - स्त्री॰ മുണ്ടിന്റെ വക്കത്തുള്ള കര.

किनारे - क्रि॰ തീരത്തിൽ ; **—लगना** - കരയ്ക്കെത്തുക ; സമീപിയ്ക്കുക.

किफ़ायत - स्त्री॰ മിതവ്യയം ; മതിയാകൽ ; ശേഷിപ്പ് ; (economy) ; **—करना** - വേണ്ടതിനുമാത്രം ചിലവു ചെയ്തു മിച്ചപ്പെടുത്തുക.

किफ़ायती - वि॰ ചിലവു കുറഞ്ഞ; ആദായകരമായ ; മിതവ്യയിയായ (economical).

क़िबला - पु॰ മക്കയിലെ പള്ളി ; വന്ദ്യപുരുഷൻ ; അച്ഛൻ ; പടിഞ്ഞാറുഭാഗം ;**—आलम - पु॰** ധ്രുവനക്ഷത്രം ; മുഹമ്മദീയ രാജാക്കന്മാരെ സംബോധന ചെയ്യാനുള്ള ശബ്ദം; മഹാന്മാരെ സംബോധന ചെയ്യുന്ന ശബ്ദം ; **—गाह - पु॰** മഹാന്മാരെ വിശേഷിച്ച് കാരണവന്മാരേയോ അച്ഛനേയോ സംബോധന ചെയ്യാനുള്ള ശബ്ദം ; **—नुमा - पु॰** ദിശാജ്ഞാപക യന്ത്രം; നാവികന്മാരുടെ വടക്കുനോക്കിയന്ത്രം ; കപ്പലുകളിൽ പോകുമ്പോൾ ദിക്കറിയാൻ വേണ്ടി ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം ദിഗ്ദർശിനി യന്ത്രം. അറബികളാണ് ഇതു് ഉപയോഗിയ്ക്കാറുള്ളതു്. ഇതു് പടിഞ്ഞാറേദിക്കിനേയാണ് സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നതു്.

किब्र - पु॰
किब्रिया - स्त्री॰ } മാഹാത്മ്യം ; വൃദ്ധാവസ്ഥ ; വലിപ്പം.

किमाम - पु॰ തേൻപോലെ കൊഴുപ്പിച്ച സർവ്വത്ത് ; ഒരുതരം പാനീയം.

क़िमार - पु॰ ചൂതുകളി; പണം വെച്ചുകളി.

क़िमारबाज़ - पु॰ ചൂതുകളിയ്ക്കുന്നവൻ.

क़िमाश - पु॰ മാതിരി; മട്ട്; വിധം.

कियत - वि॰ എത്ര.

कियारी - स्त्री॰ കണ്ടം; തടം; തേവി നനയ്ക്കാനുള്ള തടം; ഉപ്പളം (സമുദ്രജലം കെട്ടിനിറുത്തി ഉപ്പെടുക്കുന്ന സ്ഥലം); തോട്ടം.

किरका - पु॰ ചരൽക്കല്ല്.

किरकिरा - पु॰ a ratchet; **वि॰** ചരൽക്കല്ലുള്ള; **—हो जाना -** (ആനന്ദത്തിന്) ഭംഗം നേരിടുക.

किरकिराना - अ॰ കണ്ണിൽ കരടുള്ള മാതിരി തോന്നുക; കലിയ്ക്കുക.

किरकिरी - स्त्री॰ കരട്; ഒരു കണ്ണുരോഗം; കലിപ്പ്; അപമാനം.

किरच - स्त्री॰ കട്ടാരം; ചെറുതും ... മുനയുള്ളതുമായ കഷണം; (കുപ്പിച്ചില്ല് ആദി).

किरन - स्त्री॰ किरण രശ്മി; കിരണം; **—फूटना -** സൂര്യനുദിയ്ക്കുക.

किरपान - पु॰ कृपाण വാൾ.

किरमिच - पु॰ ഒരുതരം തടിച്ചതുണി (canvass).

किरराना - अ॰ കോപത്താൽ പല്ലിറുമ്മുക.

क़िरात - स्त्री॰ പഠനം; അദ്ധ്യയനം; ഒരു പരിമാണം; സ്വർണ്ണത്തിൻെറ മാത്രയെക്കുറിയ്ക്കുന്ന മാററ് (carat).

किराना - पु॰ दे॰ केराना

किरानी - पु॰ ആംഗ്ലോ ഇൻഡ്യൻ; ... (ക്ലാർക്ക്).

किराया - पु॰ വാടക; കൂലി.

किरायेदार - पु॰ വാടകയ്ക്കു വാങ്ങിയവൻ; വാടക കൊടുക്കുന്നവൻ.

किरासन - पु॰ മണ്ണെണ്ണ.

किरिच - पु॰ ബയനററ്; ചെറുതും ...മായ കഷണങ്ങൾ (കുപ്പിച്ചില്ല് മുതലായവ).

किरिया - स्त्री॰ ശപഥം; ആണ; കർത്തവ്യം; മരിച്ച ആൾക്കു വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന കർമ്മം (ശ്രാദ്ധാദികൾ).

किर्च - पु॰ दे॰ किरच

किलक - स्त्री॰ ഹർഷധ്വനി; സന്തോഷസൂചകശബ്ദം; ഹർഷാരവം മുഴക്കൽ; മുളവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ചെടി (ഇതിൻെറ കമ്പ് പേന ഉണ്ടാക്കാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നു).

किलकना - **अ०** ഹർഷധ്വനിയുണ്ടാക്കുക.

किलकार } **स्त्री० दे० किलक**
किलकारी }

किलकिल - **स्त्री०** വഴക്ക്; വാദവിവാദം.

किलक्किला - **स्त्री०** ഹർഷാരവം; പൊന്മാൻ.

किलकिलाना - **अ० दे० किलकना**

किलना - **अ०** തറയുക; തടസ്സം ഉണ്ടാകുക; അധീനത്തിലാകുക.

किलबिलाना - **अ० दे० कुलबुलाना**

क़िला - **पु०** കോട്ട; കിടങ്ങ്.

क़िलाबंदी - **स्त्री०** ദുർഗ്ഗനിർമ്മാണം; വ്യൂഹരചന.

क़िलेदार - **पु०** കോട്ടയുടെ രക്ഷകൻ.

किलोल - **पु० दे० कलोल**

किल्लत - **स्त्री०** ന്യൂനത; കുറവ്; സങ്കോചം; വൈഷമ്യം.

किल्ला - **पु०** വലിയ ആണി; കുററി.

किल्ली - **स्त्री०** ആണി.

किवाड़ } **पु०** കതക്; വാതിൽ.
किवार }

किशमिश - **पु०** ഉണക്കിയ കുരുവില്ലാത്ത മുന്തിരിങ്ങ.

किशलय - **पु०** തളിര്.

किशोर - **पु०** ബാലകൻ; പുത്രൻ.

किश्त - **स्त्री०** ചതുരംഗക്കളിയിൽ രാജാവ് (ദേവൻ) ബന്ധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നില; അടിയറവ്.

किश्तवार - **पु०** തണ്ടപ്പേര്; പാട്ടത്തിൻേറയും നിലത്തിൻേറയും വിവരങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുള്ള പുസ്തകം; പട്ടയം.

किश्ती - **स्त्री०** തോണി; വള്ളം; താലം; തളിക; ചതുരംഗത്തിലെ ആന; **—नुमा** - **वि०** തോണിയുടെ ആകൃതിയുള്ള.

क़िसबत - **स्त्री० क़िस्बत** ക്ഷുരകൻ ക്ഷൗരക്കത്തിയും മററും വെയ്ക്കുന്ന സഞ്ചി.

क़िसमत - **स्त्री० दे० क़िस्मत**

किसमिस - **पु० दे० किशमिश**

किसमी - **पु०** കൂലിവേലക്കാരൻ; തൊഴിലാളി.

किसलय - **पु० दे० किशलय**

किसान - **पु०** കൃഷിക്കാരൻ.

किसानी - **स्त्री०** കർഷകവൃത്തി; **वि०** കൃഷി സംബന്ധമായ.

क़िस्त - **स्त्री०** തവണക്രമത്തിൽ അടയ്ക്കുന്ന പണത്തിൻേറ അംശം; തവണപ്രകാരം അടയ്ക്കൽ; (instalment) തവണ; ഊഴം.

क़िस्तबंदी - **स्त्री०** തവണയായി പണമടയ്ക്കുന്ന സമ്പ്രദായം.

क़िस्तवार - **क्रि०** തവണക്രമത്തിൽ.

क़िस्म - पुं० മാതിരി; തരം; രീതി.

क़िस्मत - स्त्री० ഭാഗ്യം; വിധി; സംസ്ഥാനം; **—का फेर** - വിധിവൈപരീത്യം; **—का लिखा** - തലവിധി; **—का हेठा** - ഭാഗ്യം കെട്ട; **—आज़माना** - ഭാഗ്യം പരീക്ഷിയ്ക്കുക; **—खुलना** - നല്ല കാലം വരുക; **—चमकना** - ഭാഗ്യം തെളിയുക; **—फूटना** - ഉള്ള ഭാഗ്യം തെളിയാതിരിയ്ക്കുക; **—पर रोना** - ഭാഗ്യദോഷത്തിന് ദുഃഖിയ്ക്കുക.

क़िस्मतवर, क़िस्मतवाला - वि० ഭാഗ്യവാനായ.

क़िस्सा - पुं० കഥ; ചെറുകഥ; **—कहानी** - കെട്ടുകഥ; **क़िस्सा कोताह या मुख़्तसर (मुहा०)** - ചുരുക്കമെന്തെന്നു വെച്ചാൽ.

कीक - पुं० നിലവിളി; കോലാഹലം; മുറവിളി.

कीकना - अ० 'കീകീ' എന്നു നിലവിളിയ്ക്കുക; മുറവിളി കൂട്ടുക.

कीकर - पुं० ഒരു മുള്ളുള്ള മരം; (mangrove).

कीकरी - स्त्री० ഞെറിഞ്ഞു തുന്നൽ.

कीच, कीचड़ - पुं० ചളി.

कीट, कीड़ा - पुं० പുഴ; ക്രിമി; ഇഴജന്തു.

कीड़ी - स्त्री० എറുമ്പ്; പുഴ.

कीनख़ाब - पुं० दे० कमख़ाब

कीनना - स० വിലയ്ക്കു വാങ്ങുക.

कीना - पुं० ദ്വേഷം; വിരോധം.

कीनिया - पुं० കാപട്യമുള്ളവൻ; വിരോധി.

कीप - स्त्री० कीफ़ നാളം; ദ്രവപദാർത്ഥങ്ങളെ വായവട്ടമില്ലാത്ത പാത്രത്തിന് ഒഴിക്കുമ്പോൾ താഴെ വീഴാതെയിരിയ്ക്കുവാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന നാളം (കുനിൽ).

क़ीमत - स्त्री० വില; **—लगाना** - വില പറയുക.

क़ीमती - वि० വിലയേറിയ; വില പിടിച്ച.

क़ीमा - पुं० ചെറിയ ചെറിയ കഷണമായി നുറുക്കിയ മാംസം.

कीमिया - स्त्री० രസായനക്രിയ; രസായനം (alchemy).

कीमियागर - पुं० രസായനമുണ്ടാക്കുന്നവൻ (alchemist).

कीर - पुं० തത്ത; ശുകം; വ്യാധൻ.

कीर्त्तनियाँ - पुं० കീർത്തനം ചെയ്യുന്നവൻ; ഹരികഥ പറയുന്നവൻ.

कील - स्त्री० ആണി; മൂക്കുത്തി.

कील - पुं० വചനം ; വാൽ ;
—व काल - स्त्री० സംഭാഷണം ; വാദവിവാദം (debating).

कीलक - पुं० ആണി ; കററി.

कीलन - पुं० തടവു് ; തടസ്സം.

कीलना - स० ആണിതറയ്ക്കുക ; പാമ്പിനെ വശത്താക്കുക ; കീഴടക്കുക.

कीला - पुं० വലിയ ആണി ; തിരികല്ലിൻെറ നടുക്കുള്ള ആണി.

कीली - स्त्री० അച്ചുതണ്ടു് ; കററി.

कीश - पुं० കരങ്ങു് ; പക്ഷി ; സൂര്യൻ.

कीस - पुं० ഗർഭപാത്രം.

कीसा - पुं० കീശ ; സഞ്ചി.

कुँअर - पुं० കുമാരൻ ; അവിവാഹിതൻ ; മകൻ ; രാജകുമാരൻ.

कुँआ / कुँआँ } **पुं०** കിണർ.

कुँआरा - वि० കുമാരനായ ; അവിവാഹിതനായ.

कुँइयाँ - स्त्री० ചെറിയ കിണർ.

कुँई - स्त्री० कुमुदिनी ആമ്പൽ പൊയ്ക.

कुंकुम - पुं० കുങ്കുമം.

कुंचन - पुं० ചുരുളൽ ; ചുരുങ്ങൽ.

कुंचित - वि० ചുരുണ്ട ; ചുരുങ്ങിയ ; വളഞ്ഞ.

कुँची - स्त्री० താക്കോൽ.

कुंज - पुं० ലതാഗൃഹം ; വള്ളിക്കുടിൽ ; കഴുക്കോൽ ; വക്കു് ; അററം ; മൂല.

कुंजड़ा - पुं० പച്ചക്കറി വില്ക്കുന്ന ഒരു ജാതി.

कुंजर - पुं० ആന ; **वि०** (സമാസത്തിൽ) ശ്രേഷ്ഠനായ ; **(उदा० पुरुषकुंजर, कपिकुंजर).**

कुंजविहारी - पुं० ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

कुंजा - पुं० മണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ചെറിയ കലം ; മൺകോപ്പ.

कुंजी - स्त्री० താക്കോൽ ; കണക്കിൻെറയും മററും ഉത്തരം ; വ്യാഖ്യാനം ; ടീക.

कुंठ / कुंठित } **वि०** [illegible] ; തീക്ഷ്ണമല്ലാത്ത ; വിഡ്ഢിയായ ; നിരുപയോഗമായ.

कुंड - पुं० മൺഭരണി ; ഹോമകുണ്ഡം ; കുഴി ; ചെറിയ കുളം ; ഭർത്താവു് ജീവിച്ചിരിയ്ക്കെ ജാരനുണ്ടായ കുട്ടി.

कुंडल - पुं० തോട ; കമ്മൽ ; കുണ്ഡലം.

कुंडलिनी - स्त्री० ഒരു നാഡി ; ജിലേബി (നെയ്യിലുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മധുര പലഹാരം).

कुंडली - स्त्री० ജന്മസമയത്തുള്ള നക്ഷത്രങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയെ കാണിയ്ക്കുന്ന രാശി ചക്രം ;

ജിലേബി ; पुം പാമ്പ്° ; മയിൽ ; വരുണൻ ; വിഷ്ണു ; वि० കുണ്ഡലധാരിയായ ; जन्मकुंडली - ജാതകം.

कुंडा - पुം സാക്ഷ ; തഴുത്° ; ഓടാമ്പില ; വലിയ മൺപാത്രം.

कुंडी - സാക്ഷ ; ഓടാമ്പില ; ഡവറ ; കലം ; ചങ്ങലക്കണ്ണി.

कुंत - पुം കുന്തം ; പേൻ ; ക്രൂരത.

कुंतल - पुം തലമുടി.

कुंद - पुം മുല്ല ; वि० മന്ദനായ ; മണ്ടനായ.

कुंदज़ेहन - वि० മന്ദബുദ്ധിയായ.

कुंदन - पुം തങ്കം ; മുത്തുകൾ കോർക്കുന്ന തങ്കക്കമ്പി.

कुंदरू - पुം കോവയ്ക്ക.

कुंदा - पुം മുട്ടി ; പിടി ; തോക്കിന്റെ പിടി ; കൊട്ടി; ചിറക്°.

कुंदी - स्त्री० ഉണി, കടലാസ്സ്° മുതലായവ തല്ലി മിനുസ്സമാക്കൽ ; ഇസ്തിരിയിടൽ.

कुँदेरना - स० ചുരണ്ടുക.

कुंभ - पुം മൺകുടം ; ആനയുടെ മസ്തകത്തിലെ മുഴ ; കുംഭരാശി.

कुंभक - पुം പ്രാണായാമത്തിലെ ഒരു ക്രിയ.

कुंभकार - पुം കുശവൻ ; കോഴി.

कुंभी - पुം ആന ; മുതല ; വിഷജന്തു ; स्त्री० ചെറിയ കുടം.

कुंभीर - पुം മുതല.

कुँवर - पुം കുമാരൻ ; പുത്രൻ ; രാജകുമാരൻ.

कुँवरि, **कुवरी** - स्त्री० കുമാരി ; പുത്രി ; രാജകുമാരി.

कुँवाँ - पुം दे० कुआँ

कुँवारा - वि० കുമാരനായ ; അവിവാഹിതനായ.

कु - स्त्री० ഭൂമി.

कुआँ - पुം കിണർ ; —**खोदना** - നിത്യവൃത്തിയ്ക്കു വേണ്ടി പ്രയത്നിയ്ക്കുക ; അന്യനെ നശിപ്പിയ്ക്കുവാനോ കഷ്ടപ്പെടുത്തുവാനോ ശ്രമിയ്ക്കുക ; **कुएँ में गिरना** - ദുഃഖത്തിൽപ്പെടുക.

कुआर - पुം കുമാരൻ; ഹിന്ദുസ്ഥാനിയിലെ ഏഴാമത്തെ മാസം (ആശ്വിനമാസം).

कुआरा - वि० दे० कुँवारा

कुइयाँ, **कुईं** - स्त्री० ചെറിയ കിണർ.

कुकटी - स्त्री० ചുവന്ന പരുത്തിച്ചെടി.

कुकड़ना - अ० ചുരുളുക ; സങ്കുചിതമായിത്തീരുക.

कुकड़ी - स्त्री० നൂററ ഉടനെ എടുത്ത നൂലുണ്ട.

कुकर्म - पुം ദുഷ്പ്രവൃത്തി.

कुकर्मी - पुം ദുഷ്പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ ; वि० പാപിയായ.

कुकुर - पुं० നായ്; ഒരു പാമ്പിന്റെ പേർ.

कुकुरखाँसी - स्त्री० ഒരുതരം കര (ചുമ); കഫം ഇല്ലാതെ ഇട ച്ച്യായി ചുമയ്ക്കൽ (വരട്ടു ചുമ).

कुकुरदंत - पुं० [illegible]; മുട മ്പല്ല്.

कुकुरमुत्ता - पुं० കൂൺ; കുമിഴ്.

कुक्कुट - पुं० കോഴി.

कुक्कुर - पुं० നായ്.

कुक्षि - स्त्री० कुक्ष വയറ്; ഗർഭാശയം; ഗുഹ.

कुखेत - पुं० ചീത്തസ്ഥലം.

कुघात - पुं० ചീത്ത സമയം; ചതി; കപടം; ഉന്നം പിഴയ്ക്കൽ.

कुच - पुं० മുല; **वि०** സങ്കുചിതമായ; പിശുക്കുള്ള.

कुचना - अ० ചുരുങ്ങുക.

कुचक्र - पुं० षडयंत्र മററുള്ളവരെ ചതിയ്ക്കാനുള്ള ഗോപ്യമായ പ്രയത്നം; ഗൂഢാലോചന.

कुचक्री - पुं० രഹസ്യമായി മററുള്ളവക്കു ഹാനി വരുത്തുവാൻ പ്രയത്നിയ്ക്കുന്നവൻ.

कुचलना - स० ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുക; കശക്കുക.

कुचला - पुं० കാഞ്ഞിരം; കാഞ്ഞിരക്കായ് (aconite).

कुचाल - स्त्री० ദുന്നടപടി; ദുഷ്ടത; തെമ്മാടിത്തം.

कुचालिया } **पुं०** ദുന്നടപടിക്കാരൻ; ദുഷ്ടൻ; തെമ്മാടി.
कुचाली }

कुचाह - स्त्री० [illegible].

कुचेल - पुं० മലിനവസ്ത്രം.

कुचेल } **वि०** മുഷിഞ്ഞ തുണി ഉടുത്ത; അഴുക്കുള്ള.
कुचैला }

कुचेष्टा - स्त्री० ചീത്തപ്രവൃത്തി.

कुछ - वि० അല്പം; കുറച്ച്; **—न कुछ** - അല്പമെങ്കിലും; എന്തെങ്കിലും; **—का कुछ** - ഒന്നിനൊന്നു വിരുദ്ധമായ.

कुजंत्र - पुं० ഒടി; മന്ത്രവാദം; ആഭിചാരപ്രവൃത്തി.

कुजा - स्त्री० സീത; **क्रि०** എവിടെ; എവിടത്തിൽ.

कुजाति - स्त्री० നീചജാതി; **पुं०** നീചൻ; ജാതിഭ്രഷ്ടൻ.

कुजोग - पुं० ചീത്ത അവസരം; ചീത്തക്കൂട്ടുകെട്ട്; ദുഷ്കാലം.

कुजोगी - वि० അസംയമിയായ.

कुट - पुं० കോട്ട; വീട്; കുടം.

कुटका - पुं० ചെറുകഷണം.

कुटनपन } **पुं०** അവിടവിടെ പറഞ്ഞുനടക്കുന്ന സ്വഭാവം; ഏഷണികൂട്ടൽ; ദൂതിയുടെ പ്രവൃത്തി.
कुटनपेशा }

कुटना - अ० ഇടിയുക; പൊടിയുക; **पुं०** വേശ്യയെ ഏർപ്പാടു ചെയ്യുന്നവൻ; ദല്ലാളി; ഏഷണിക്കാരൻ.

कुटनी - स्त्री० വേശ്യയെ ഏർപ്പാടു ചെയ്യുന്നവൾ ; ദൂതി ; ഏഷണിക്കാരി ; വ്യഭിചാരിണി.

कुटवाना - स० ഇടിപ്പിക്കുക ; കുത്തിക്കുക (ധാന്യാദികൾ).

कुटाई - स्त्री० ഇടിക്കൽ ; ഇടിക്കുന്നതിനുള്ളകൂലി ; (നെല്ലു മുതലായവയുടെ) കുത്തുകൂലി.

कुटिया - स्त्री० കുടിൽ.

कुटिल - वि० കുടിലമായ ; വളഞ്ഞ ; വഞ്ചനയുള്ള.

कुटी - स्त्री०
कुटीर - पु० } കുടി ; കുടിൽ.

कुटेक - स्त्री० അനുചിതമായ ശാഠ്യം ; ദുശ്ശാഠ്യം.

कुटेव - स्त्री० ദുഃസ്വഭാവം ; ദുരഭിമാനം.

कुट्टनी - स्त्री० दे० कुटनी

कुट्टा - पु० ചിറകു മുറിഞ്ഞ മാടപ്രാവു്.

कुट्टी - स्त्री० നുറുക്കിയ വയ്ക്കോൽ മുതലായ തീററ സാധനം ; ചിറകു മുറിക്കപ്പെട്ട പ്രാവു് ; (paper pulp) (കടലാസുണ്ടാക്കുവാനുള്ള) കുഴമ്പു്.

कुठला - पु० ധാന്യങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാനുള്ള വലിയ മൺപാത്രം ; കക്കനീററാനുള്ള ചൂള.

कुठाँव - स्त्री० ചീത്ത സ്ഥലം ;
—मारना - മർമ്മം നോക്കി തല്ലുക.

कुठाट - पु० അനാവശ്യമായ അലങ്കാരം ; ദുഷ്പ്രവൃത്തി ചെയ്യാനുള്ള ഒരുക്കം കൂട്ടൽ.

कुठार - पु०
कुठारी - स्त्री० } മഴു ; കോടാലി.

कुठाहर - स्त्री० दे० कुठाँव

कुठिला - पु० दे० कुठला

कुठौर - स्त्री० दे० कुठाँव

कुड़बुड़ाना - अ० അസൂയപ്പെടുക ; നീരസമുണ്ടാകുക.

कुडाली - स्त्री० മഴു.

कुडौल - वि० അവയവപ്പൊരുത്തമില്ലാത്ത ; വിരൂപമായ.

कुढंग - पु० ദൂഷിച്ച രീതി.

कुढंग
कुढंगी } **वि०** ചീത്ത വഴിക്കു നടക്കുന്ന ; ചീത്തനടപടിയുള്ള.

कुढ़ना - अ० ഉള്ളുകൊണ്ടു് ദ്വേഷ്യപ്പെടുക ; ഉള്ളുകൊണ്ടു് അസൂയപ്പെടുക.

कुढ़ब - पु० ദുർവ്വാസന ; **वि०** കഠിനമായ ; വ്യവസ്ഥയില്ലാത്ത.

कुढ़ाना - स० ദ്വേഷ്യം പിടിപ്പിക്കുക ; മനസ്സു് മുഷിപ്പിക്കുക ; കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

कुतना - अ० [illegible]

कुतरना - स० കത്രിക്കുക ; കടിച്ചു മുറിക്കുക.

कुतर्क - पुं० ദുസ്തക്കം.

कुतर्की - पुं० വെറുതെ തക്കിക്കുന്നവൻ.

कुतवार / कुतवाल } **पुं० दे० कोतवाल**

कुताही - स्त्री० दे० कोताही

कुतिया - स्त्री० പെൺനായ്.

कुतुब - पुं० നായകൻ; ധ്രുവനക്ഷത്രം; പുസ്തകങ്ങൾ; **—खाना - पुं०** പുസ്തകാലയം; വായനശാല; **—मीनार -** ദെൽഹിക്കടുത്തുള്ള വളരെ ഉയരമുള്ള ഒരു സ്തംഭം; **—नुमा - पुं०** വടക്കു നോക്കി യന്ത്രം.

कुतूहल - पुं० കൌതുകം.

कुत्ता - पुं० നായ്.

कुत्ती - स्त्री० പെൺനായ്.

कुत्सा - स्त्री० നിന്ദനം.

कुत्सित - वि० നിന്ദിക്കത്തക്ക; കുത്സിതമായ; നീചമായ.

कुदकना - अं० दे० कूदना

कुदरत - स्त्री० ശക്തി; പ്രകൃതി; മായ; (**खुदा की कुदरत** ഈശ്വരലീല, മായാവിലാസം).

कुदरती - वि० സ്വാഭാവികമായ; ദൈവീകമായ; പ്രാകൃതികമായ.

कुदर्शन - वि० വിരൂപമായ.

कुदलाना - अं० തുള്ളുക; തുള്ളിത്തുള്ളി നടക്കുക.

कुदाँव / कुदायँ } **पुं०** വിശ്വാസവഞ്ചന; ചതി; മർമ്മസ്ഥലം.

कुदाना - स० തുള്ളിപ്പിക്കുക; ചാടിക്കുക.

कुदाल / कुदाली } **स्त्री०** കൈക്കോട്ട്; മൺവെട്ടി; നായ്ക്കുൻതുമ്പ.

कुद्दूस - वि० പവിത്രമായ; പരിശുദ്ധമായ.

कुदृष्टि - स्त्री० ദുഷിച്ച നോട്ടം; പാപദൃഷ്ടി; തെററായ വീക്ഷണം.

कुनकुना - वि० ഇളം ചൂടുള്ള (തരളപദാത്ഥം).

कुनबा - पुं० സമൂഹം; കുടുംബം.

कुनह - स्त्री० ദ്വേഷം; പഴയ വിരോധം; പക.

कुनही - वि० മനസ്സിൽ പകയുള്ള; [illegible].

कुन्दा - पुं० दे० कुंदा

कुपंथ / कुपथ } **पुं०** ദുർമ്മാർഗ്ഗം; കെട്ട വഴി.

कुपढ़ - वि० പഠിപ്പില്ലാത്ത.

कुपथ्य - पुं० ആരോഗ്യം നശിപ്പിക്കുന്ന ആഹാരാദി; പത്ഥ്യമല്ലാത്ത ആഹാരം.

कुपाठ - पुं० ദുഷ്ടത പഠിപ്പിക്കൽ; ദുഷ്പ്രേരണ ചെയ്യൽ.

कुपात्र - അയോഗ്യൻ; കെട്ടവൻ; കൊള്ളരുതാത്തവൻ.

कुपित - पुं० കോപിച്ച.

कुपुत्र - पुं० ദുഷ്ട പുത്രൻ.

कुप्पा - पुं० തോലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു തരം ഭരണി; **— होना** - വീക്കുക ; **फूलकर कुप्पा हो जाना** - തടിയ്ക്കുക ; അത്യന്തം സന്തോഷിയ്ക്കുക.

कुप्पी - स्त्री० ചെറിയ തോൽ സഞ്ചി.

कुफ़्र - पुं० അനേകേശ്വരവാദം ; ഇസ്ലാം മതത്തിന്നെതിരായുള്ളതു്.

कुफ़्ल - पुं० തഴുതു് ; സാക്ഷ ; പൂട്ടു്.

कुबड़ा - वि० കൂനുള്ള ; **पुं०** കൂനൻ.

कुबड़ी - स्त्री० അററം വളഞ്ഞ വടി ; കൂനുള്ളവൾ.

कुबानि - स्त्री० ദുശ്ശീലം ; ദുർവ്വാസന.

कुबानी - स्त्री० ദുർവ്യാപാരം.

कुबुद्धि - स्त्री० വിഡ്ഢിത്തം ; ദുർബ്ബുദ്ധി ; **वि०** ബുദ്ധികെട്ട.

कुबेला - स्त्री० ചീത്ത സമയം ; അസമയം.

कुब्ज - वि० കൂനുള്ള ; **पुं०** കൂനു്.

कुमंत्रणा - स्त्री० ദുരുപദേശം.

कुमक - स्त्री० സഹായം ; പക്ഷപാതം കാണിയ്ക്കൽ.

कुमकी - वि० സഹായമുള്ള ; **स्त्री०** പെൺ താപ്പാന.

कुमकुमा - पुं० ഇടുങ്ങിയ വായുള്ള ലോട്ട ; സ്ഫടികം കൊണ്ടോ, അരക്കു കൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയ പൊള്ളയായ ഉണ്ട.

कुमति - स्त्री० ദുർബ്ബുദ്ധി.

कुमार्ग - पुं० ദുർമ്മാർഗ്ഗം ; അധർമ്മം.

कुमुदनी / कुमुदिनी - स्त्री० ചെറിയ കിണർ ; ആമ്പൽപൊയ്ക.

कुम्मैत - पुं० കുതിരയുടെ കറുപ്പും ചുവപ്പും ചേന്ന ഒരു തരം നിറം ; **आठों गांठ कुम्मैत (मुहा०)** അതിസമർത്ഥൻ. ; സൂത്രശാലി.

कुम्हड़ा - पुं० കുമ്പളങ്ങ ; **कुम्हड़े की बतिया (मुहा०)** ശക്തിയില്ലാത്ത മനുഷ്യൻ.

कुम्हड़ौरी - स्त्री० बरी കുമ്പളങ്ങ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു തരം ഭക്ഷണസാധനം.

कुम्हलाना - अ० വാടുക ; കരിയുക.

कुम्हार - पुं० കുശവൻ ; കുലാലജാതി.

कुरंग - पुं० മാൻ.

कुरकी - स्त्री० दे० कुर्की

कुरकुट - पुं० टुकड़ा ചെറിയ കഷണം.

कुरकुर - पुं० പപ്പടം മുതലായതു ഞെരിയുന്ന ശബ്ദം.

कुरता - पुं० കുപ്പായം ; ഷർട്ടു്.

कुरती - स्त्री० ചെറിയ കുപ്പായം ; ബ്ലൌസ്.

कुरथी - स्त्री० दे० कुलथी

कुरबत - पु० സാമീപ്യം.

कुरबान - वि० ത്യാഗം ചെയ്യപ്പെട്ട; **—करना -** ത്യാഗം ചെയ്യുക; **—जाना -** സമർപ്പിക്കപ്പെടുക.

कुरबानी - स्त्री० ത്യാഗം; ആത്മസമർപ്പണം; ബലിദാനം.

कुररा - पु० ഒരു പക്ഷി.

कुररी - स्त्री० ഒരു വൃത്തം.

कुरसी - स्त्री० കസേല.

कुरसीनामा - पु० എഴുതപ്പെട്ട വംശപരമ്പര.

कुरा - पु० പഴകിയ [illegible]ലുണ്ടാകുന്ന വട്; തഴമ്പ്.

कुरान - पु० മുഹമ്മദീയരുടെ മതഗ്രന്ഥം; **—उठाना -** സത്യം ചെയ്യുക; ആണയിടുക.

कुराह - स्त्री० ദുർമ്മാർഗ്ഗം.

कुराही - वि० [illegible].

कुरी - स्त्री० ചെറിയ കുന്ന്; വംശം; പരമ്പര; സമൂഹം; കഷണം.

कुरीति - स्त्री० ദുഷിച്ച രീതി.

कुरुख - वि० नाराज़ കുപിതനായ.

कुरूप - वि० വിരൂപനായ.

कुरेदना - स० മാന്തുക; കഴിക്കുക. ചുരണ്ടുക; തട്ടിത്തുറക്കുക.

कुर्क - वि० ജപ്തി ചെയ്യപ്പെട്ട; **—अमीन -** ജപ്തി ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ; **—नामा - पु०** ജപ്തിപത്രം; ജപ്തി വാറണ്ട്.

कुर्की - स्त्री० ജപ്തി.

कुर्ता - पु० दे० कुरता

कुर्ब - पु० സാമീപ്യം; ചേർച്ച.

कुर्बानी - स्त्री० दे० कुरबानी

कुर्रत - स्त्री० പ്രസന്നത.

कुर्सी - स्त्री० दे० कुरसी

कुलंग - पु० കുളക്കോഴി; കോഴി.

कुलंजन - पु० വെററിലക്കൊടിയുടെ വേര്; ഇഞ്ചിപോലെയുള്ള ഒരു ചെടി.

कुल - पु० വംശം; കുലം; സമൂഹം; **वि०** ആകെ (total); **—जमा - पु०** ആകത്തുക.

कुलकानि - स्त्री० കുലമര്യാദ.

कुलचा - पु० ഒരുതരം പൂരി; ഒരു പലഹാരം.

कुलच्छन - वि० ലക്ഷണംകെട്ട.

कुलटा - स्त्री० വേശ്യ.

कुलतारन - वि० കുലത്തെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന.

कुलथी - स्त्री० മുതിര.

कुलना - अ० വേദനിക്കുക; പുകച്ചിൽ ഉണ്ടാകുക.

कुलनार - पु० ഖനിയിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന ഒരുതരം കല്ല്; ഇതുകൊണ്ട് 'പ്ലാസ്റ്റർ ഓഫ് പാരീസ്' ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഇത് പശക്കും ' ഉപയോഗിക്കാ

റുണ്ട്. വിഗ്രഹങ്ങളും കളിപ്പാട്ടങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്നു, ഇതു് മരുന്നായിട്ടും ഉപയോഗിയ്ക്കാറുണ്ട്. ഇതിന്റെ വേറെ ഒരു പേരു് സുർമാ എന്നാകുന്നു.

कुलफ़त - **स्त्री॰** മനോദുഃഖം; ചിന്ത.

कुलफ़ा - **पु॰** ഒരുതരം പച്ചക്കറി.

कुलबुलाना - **अ॰** ചലിച്ചു കൊണ്ടിരിയ്ക്കുക; അനേകം ചെറു പ്രാണികൾ ഒന്നായി ചേർന്നു ചലിയ്ക്കുക.

कुलबोरन - **वि॰** വംശത്തിന്റെ മാനത്തെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന; അയോഗ്യനായ.

कुलवान - **वि॰** കുലീനനായ.

कुलह } **कुलही** } **स्त्री॰** ഒരുതരം തൊപ്പി.

कुलांगार - **पु॰** കുലനാശകൻ.

कुलाँच - **स्त्री॰** തുള്ളൽ; കുതിച്ചു ചാട്ടം; ഒരു മാറു് വിസ്താരം.

कुलाबा - **पु॰** വിജാഗിരി; ചൂണ്ടൽ; ഓട.

कुलाल - **पु॰** കുശവൻ.

कुलिश - **पु॰** വജ്റം; ഇടിമിന്നൽ; കഠാരം.

कुली - **पु॰** കൂലിക്കാരൻ.

कुलीन - **वि॰** നല്ല കുലത്തിൽ ജനിച്ച.

कुलुफ़ - **पु॰** താഴ്; പൂട്ട് (lock).

कुलेल - **स्त्री॰** കളി; തമാശ.

कुलथी - **स्त्री॰ दे॰ कुलथी**

कुल्फ़ी - **स्त्री॰ कुलफ़ी** ഒരുതരം സ്ക്രൂ; ഐസ്ക്രീം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള പാത്രം.

कुल्ला - **पु॰** കുലുക്കുഴിയൽ; തലമുടിക്കെട്ട്; അളകം.

कुल्ली - **स्त्री॰ दे॰ कुल्ला**

कुल्हड़ - **स्त्री॰** ചെറിയമൺപാത്രം.

कुल्हाड़ा - **पु॰** } **कुल्हाड़ी** - **स्त्री॰** } മഴു; കോടാലി.

कुल्हिया - **स्त्री॰** ചെറിയ മൺപാത്രം; ചട്ടി.

कुवलय - **पु॰** നീലത്താമര.

कुवाँ - **पु॰ दे॰ कुआँ**

कुवाच्य - **वि॰** പറയാൻ വയ്യാത്ത; **पु॰** ചീത്തശകാരം; ദുർവ്വചനം.

कुवार - **पु॰** ആശ്വിനമാസം.

कुविचारी - **वि॰** ചീത്തവിചാരക്കാരൻ.

कुवेर - **पु॰** കുബേരൻ.

कुव्वत - **स्त्री॰ कूवत** ശക്തി; സാമർത്ഥ്യം.

कुश - **पु॰** കുശപ്പുല്ല്; ദർഭ.

कुशल - **वि॰** സമർത്ഥനായ; **पु॰** ക്ഷേമം.

कुशलता - **स्त्री॰** സാമർത്ഥ്യം; മിടുക്ക്.

कुशलाई - **स्त्री॰** മംഗളം; ക്ഷേമം.

कुशा - स्त्री० കുശപ്പുല്ല്; കയറ്; ഒരുതരം മധുരമുള്ള നാരങ്ങ.

कुशाग्र - वि० [illegible]; തീക്ഷ്ണമായ.

कुशादा - वि० വിസ്തൃതമായ; തുറന്നു കിടക്കുന്ന.

कुश्ता - पु० സ്ഫുടം ചെയ്ത ഭസ്മം.

कुश्ती - स्त्री० ഗുസ്തി; മല്ലയുദ്ധം.

कुश्तीबाज़ - पु० ഗുസ്തിക്കാരൻ.

कुसंग - पु०
कुसंगति - स्त्री० } ചീത്ത കൂട്ടുകെട്ട്; ദുഷ്ടസംസർഗ്ഗം.

कुसमय - पु० ചീത്തസമയം; കഷ്ടകാലം.

कुसवारी - पु० പട്ടുനൂൽപ്പുഴു.

कुसाइत - स्त्री० കുസമയം; ചീത്ത മുഹൂർത്തം,

कुसीद - पु० പലിശ; പലിശയ്ക്കു കൊടുത്ത പണം; രക്തചന്ദനം.

कुसुंभी - वि० ചുവന്ന നിറമുള്ള.

कुसुम - पु० പുഷ്പം; ഒരു നേത്രരോഗം; തീണ്ടാരി.

कुसुमांजली - स्त्री० പുഷ്പാഞ്ജലി.

कुसुमाकर - स्त्री० വസന്തകാലം; ഉദ്യാനം.

कुसुमित - वि० പൂത്ത; പുഷ്പിച്ച.

कुसूफ़ - पु० സൂര്യഗ്രഹണം: ദുരവസ്ഥയിൽ പെടൽ.

कुसूर - पु० दे० कसूर

कुस्ती - स्त्री० दे० कुश्ती

कुस्सा - पु० कुद्दाल കൈക്കോട്ട്; [illegible].

कुहक - पु० മായ; ചതി; ഇന്ദ്രജാലക്കാരൻ; ധൂർത്തൻ; കോഴിയുടെ കൂകൽ.

कुहकना - अ० പക്ഷികൾ കരയുക; കുയിലോ, മയിലോ മധുരമായി ശബ്ദിയ്ക്കുക.

कुहनी - स्त्री० കൈമുട്ട്; ഹുക്ക വലിയ്ക്കാനുള്ള ഒരു ഉപകരണം.

कुहरा - पु० മൂടൽമഞ്ഞ്.

कुहराम - पु० വിലാപം; ആർത്തനാദം; ബഹളം; **—मचना -** [illegible].

कुहाँर - पु० कुम्हार കുശവൻ.

कुहाना - अ० പിണങ്ങുക; ദേഷ്യപ്പെടുക.

कुहारा - पु० കോടാലി.

कुहुक - पु० പക്ഷികളുടെ കളനാദം; മയിലിൻേറയോ, കുയിലിൻേറയോ മധുരസ്വരം.

कुहकना - अ० മധുരമായി ശബ്ദിയ്ക്കുക (പക്ഷികൾ).

कूँच - स्त्री० കാൽമടമ്പിന്നടുത്തുള്ള ഒരു വലിയ ഞരമ്പ്; കൊല്ലന്മാരുടെ ഒരുതരം വലിയ കുടിൽ; പാവിന് പശ കൊടുക്കാനുള്ള ബ്രഷ്.

कूँचना - सं അരയ്ക്കുക ; ചവിട്ടി ത്തേയ്ക്കുക.

कूँचा - पुं ഒരുതരം ബ്രഷ്.

कूँची - स्त्री ചുവരിൽ വെള്ളയ [illegible] ബ്രഷ് ; ചെറിയ ബ്രഷ്.

कूँज - पुं ക്രൌഞ്ചപ്പക്ഷി.

कूँडा - पुं കുടം ; പൂച്ചട്ടി ; മരപ്പാത്തി.

कूँडी - स्त्री കൽത്തൊട്ടി ; ചക്കിന്റെ നടുവിലുള്ള കുഴി.

कूँथना - अ ദുഃഖം കൊണ്ടോ ക്ഷീണംകൊണ്ടോ അസ്പഷ്ടങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങൾ ഉച്ചരിയ്ക്കുക ; മാടപ്രാവ് കരയുക.

कूईं - स्त्री ആമ്പൽ.

कूक - स्त्री മയിലിൻേറയോ, കുയിലൻേറയോ കളകൂജനം.

कूकना - अ കുയിലോ, മയിലോ മധുരമായി ശബ്ദിയ്ക്കുക.

कूकर - पुं നായ്.

कूच - पुं പുറപ്പാട് ; **—कर जाना** - മരിയ്ക്കുക ; **—का डंका वा नक्कारा बजाना** - പട പുറപ്പെടുക ; **—बोलना** - ആക്രമണത്തിന്നൊരുമ്പെടുക ; പുറപ്പെടുക.

कूचा - पुं തെരുവ് ; ഇടവഴി.

कूचागर्द - पुं [illegible] അലഞ്ഞു നടക്കുന്നവൻ.

कूचागर्दी - स्त्री തെരുവുകളിൽ അലഞ്ഞുനടക്കൽ.

कूची - स्त्री दे० कूँची

कूज - स्त्री ശബ്ദം ; ശബ്ദിയ്ക്കൽ.

कूजन - पुं പക്ഷികളുടെ മധുരശബ്ദം.

कूजना - अ മധുരമായി ശബ്ദിയ്ക്കുക (പക്ഷികൾ).

कूजा - पुं കൂജ ; വെള്ളം നിറച്ചു വെയ്ക്കുന്ന മൺപാത്രം.

कूजित - वि ശബ്ദിയ്ക്കപ്പെട്ട ; മുഴങ്ങുന്ന.

कूट - पुं (സമാസത്തിൽ) കൊടുമുടി ; കൊമ്പ് ; അസത്യം ; ചതി.

कूटना - सं ഇടിയ്ക്കുക ; ചതയ്ക്കുക (നെല്ല് മുതലായവ) കുത്തുക.

कूटनीति - स्त्री കപടനയം.

कूटस्थ - वि എല്ലാത്തിലുമുപരിയുള്ള ; ഇളകാത്ത ; ഒളിഞ്ഞ.

कूड़ा - पुं കപ്പ ; വൃത്തികേട് ; **—करकट - पुं** കുപ്പ ; ചപ്പുചവറ് മുതലായവ.

कूढ़ - वि മഠയനായ ; വിഡ്ഢിയായ,

कूढ़मग़ज़ - वि മന്ദബുദ്ധിയായ.

कूतना - सं ഒരുദ്ദേശവില പറയുക ; അനുമാനിയ്ക്കുക.

कूद } **स्त्री०** തുള്ളിച്ചാട്ടം ; തുള്ളൽ ; ചാടൽ.
कूद-फाँद }

कूदना - अ० തുള്ളുക ; കതിച്ചു ചാടുക.

कूप - पु० കിണർ.

कूपमंडूक - पु० അല്പജ്ഞൻ.

कूब }
कूबड़ } **पु०** കൂനു്.
कूबर }
कूबा }

कूर - वि० ദുഷ്ടനായ ; നിർദ്ദയിയായ ; ക്രൂരനായ ; ദുർമ്മാർഗ്ഗിയായ.

कूरा - पु० കൂട്ടം ; ഭാഗം.

कूर्म - पु० ആമ ; ഭൂമി ; കണ്ണടയ്ക്കാനും തുറക്കാനും സഹായിയ്ക്കുന്ന വായു.

कूल - पु० കര ; തീരം ; വക്കു്.

कूल्हा - पु० അരക്കെട്ടിലുള്ള എല്ലു്.

कूवत - स्त्री० ശക്തി ; ബലം.

कूवर - पु० വണ്ടിയിൽ വണ്ടിക്കാ [illegible] സ്ഥലം ; വണ്ടിയുടെ നുകം കെട്ടുന്ന ഭാഗം ; **वि०** മനോഹരമായ.

कूही - स्त्री० ഒരുതരം ആനറാഞ്ചിപ്പക്ഷി (കഴുകൻ).

कृत - पु० കൃതയുഗം ; **वि०** ചെയ്യപ്പെട്ട; [illegible]: **—कार्य - पु०** ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്യുവൻ ; **—कृत्य - पु०** കൃതകൃത്യൻ ; (കൃതാർത്ഥൻ).

कृतघ्न - वि० നന്ദികെട്ട ; **—ताई (ता) - स्त्री०** നന്ദികേടു് ; ഉപ[illegible].

कृतज्ञ - वि० നന്ദിയുള്ള ; **—ता - स्त्री०** ഉപകാരസ്മരണ.

कृतांत - पु० യമൻ ; അവസാനിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ ; മരണം ; പാപം ; കൊല്ലുന്നവൻ ; മുജ്ജന്മഫലം.

कृतार्थ - वि० കൃതകൃത്യനായ.

कृति - स्त्री० പ്രവൃത്തി ; ഹാനി ; ഇന്ദ്രജാലം ; വർഗ്ഗസംഖ്യ ; (കൃതി).

कृतिस्वाम्य - पु० പകർപ്പവകാശം (copyright).

कृती - वि० നിപുണൻ ; കുശലൻ ; പുണ്യാത്മാവു്.

कृत्य - पु० പ്രവൃത്തി ; കർത്തവ്യം.

कृत्रिम - वि० അസ്വാഭാവികമായ.

कृपण - पु० പിശുക്കൻ.

कृपया - क्रि० ദയവു ചെയ്തു് ; ദയവായി.

कृपाण - पु० വാൾ.

कृपालु - वि० ദയയുള്ള.

कृमि - पु० കീടം.

कृशानु - पु० അഗ്നി.

कृशित - वि० മെലിഞ്ഞ ; ക്ഷീണിച്ച.

कृषक - पु० കൃഷിക്കാരൻ.

कृष्ण - **वि॰** കറുത്ത ; **पु॰** ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

केंचुआ - **पु॰** ഞാഞ്ഞൂൽ ; കലപ്പാമ്പ് (വയററിൽ നിന്നു പോകുന്ന വിര, ഇര).

केंचुल - **पु॰** പാമ്പിൻെറ ഉറ.

केंचुली - **वि॰** പാമ്പിൻെറ ഉറ പോലുള്ള.

केंचुवा - **पु॰** **दे॰** **केंचुआ**

केंद्र - **पु॰** നാഭി ; കേന്ദ്രം ; മുഖ്യം (centre of a circle).

केकड़ा - **पु॰** ഞണ്ട്.

केकी - **पु॰** മയിൽ.

केचित् - **सर्व॰** ചിലർ.

केडा - **पु॰** **अंकुर** മുള ; യുവാവ് ; കററ.

केत - **पु॰** വീട് ; സ്ഥാനം ; പതാക.

केतकी - **स्त्री॰** കൈത.

केतन - **पु॰** അടയാളം ; സ്ഥാനം ; ആഹ്വാനം.

केतु - **पु॰** അടയാളം ; കൊടി (flag) ; നവഗ്രഹങ്ങളിൽ ഒന്ന് (കേതു); **धूमकेतु** - വാൽനക്ഷത്രം.

केदली - **पु॰** കദളിവാഴ.

केदार - **पु॰** വിളനിലം ; വയൽ ; തോട്ടം.

केयूर - **पु॰** കൈയിൽ ധരിക്കുന്ന ഒരാഭരണം.

केर - **पु॰** ലിംഗം ; പുരുഷേന്ദ്രിയം.

केराना - **पु॰** ഉപ്പ്, മുളക്, മസാല മുതലായ സാമാനങ്ങൾ (പലവ്യഞ്ജനം) ; **स॰** ചേററുക ; കൊഴിക്കുക.

केरानी - **पु॰** ആംഗ്ലോ ഇൻഡ്യൻ ; ക്ലാർക്ക്.

केराया - **पु॰** **दे॰** **किराया**

केराव - **पु॰** പട്ടാണിക്കടല.

केरी - **स्त्री॰** **अंबिया** കണ്ണിമാങ്ങ.

केरोसिन - **पु॰** മണ്ണെണ്ണ.

केला - **पु॰** വാഴ ; വാഴപ്പഴം.

केलि - **स्त्री॰** കളി ; തമാശ ; ക്രീഡ.

केवट - **पु॰** തോണി തുഴയുന്ന ഒരു ജാതി ; മുക്കുവൻ.

केवटी दाल - **स्त्री॰** അനേകവിധം പരിപ്പ് ഒന്നായിച്ചേർന്നതു്.

केवड़ा - **पु॰** ഒരുതരം കൈതപ്പൂവ് ; കൈനാറിപ്പൂവ്.

केवल - **क्रि॰** മാത്രം ; കേവലം ; **वि॰** [illegible] ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

केवा - **पु॰** കമലം ; താമരമൊട്ട് ; സങ്കോചം ; പററിക്കൂൽ.

केवाड़ - **पु॰** **दे॰** **किवाड़**

केश - **पु॰** തലമുടി ; കിരണം ; ലോകം.

केशपाश - **पु॰** തലമുടിക്കെട്ട്.

केशरी - **पु॰** **केसरी** സിംഹം.

केस - पुं० തലമുടി; കണ്ണിലെ ദശ; കേസ് (case); അളുക്ക്; അപകടം.

केसर - पुं० കങ്കുമം; പൂമ്പൊടി.

केसरिया - वि० മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള.

केसरी, के हरी - पुं० സിംഹം.

केहुनी - स्त्री० ജിലേബി; മുറുക്ക് മുതലായവ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അച്ച്; കൈമുട്ട്.

केंचा - पुं० വലിയ കത്രിക; (scissors); **वि०** കോങ്കണ്ണുള്ള.

केंची - स्त्री० കത്രിക.

केंडा - पुं० വാരക്കോൽ; അളവുപാത്രം; സാമർത്ഥ്യം; പടുത.

कै - वि० എത്ര; എത്രത്തോളം; **अव्य०** അല്ലെങ്കിൽ; അഥവാ.

कै - स्त्री० ഛർദ്ദി; ഓക്കാനം.

कैतव - पुं० ചതി; കപടം; ചൂതുകളി; പററിക്കൽ; ചതിക്കൽ; വൈഡൂര്യം; **वि०** ചതിയനായ; ചൂതുകളിക്കുന്നവനായ.

कैतून - स्त्री० വസ്ത്രത്തിൽ തുന്നിച്ചേർക്കുന്ന ലേസ്.

कैथ, कैथा - पुं० കപിത്ഥം; വിളാമ്പഴം.

कैथिन - स्त्री० കായസ്ഥജാതിയിലെ സ്ത്രീ.

कैथी - स्त्री० ദേവനാഗരി ലിപിയുടെ ഒരു പ്രാചീന രൂപം.

कैद - स्त्री० ബന്ധനം; തടവ്; കാരാഗൃഹം; നിബന്ധന.

कैदखाना - पुं० जेलखाना കാരാഗൃഹം; ജയിൽ.

कैदतनहाई - स्त्री० कालकोठरी ഏകാന്തത്തടവ്.

कैदमहज़ - स्त्री० വെറും തടവ്.

कैदसख्त - स्त्री० കഠിനതടവ്.

कैदी - पुं० തടവുകാരൻ; ബന്ധനസ്ഥൻ.

कैफ़ - पुं० ലഹരിപദാർത്ഥം; **अव्य०** എന്തുകൊണ്ട്.

कैफियत - स्त्री० സ്ഥിതി; വിവരണം; വർത്തമാനം; തെളിവ്; **—तलब करना -** സമാധാനം ചോദിക്കുക; തെളിവെടുക്കുക.

कैफी - वि० ലഹരിയുള്ള; മത്തുള്ള.

कैरव - पुं० കുമുദം; വെള്ളത്താമര; ശത്രു; ചൂതാടി.

कैरा - पुं० ചെമ്പിച്ച നിറം; **वि०** തവിട്ടു നിറമുള്ള.

कैवर्त - पुं० केवट മുക്കുവൻ.

कैवल्य - पुं० മുക്തി; ശുദ്ധത.

कैसा - वि० എങ്ങിനെയുള്ള.

कैसे - क्रि० എങ്ങിനെ.

कोंचना - स० തറയ്ക്കുക.

कोंचा - पुं० ക്രൌഞ്ചപ്പക്ഷി.

कोंछना } **सं०** ഞെറിഞ്ഞുടുക്കുക;
कोंछियाना } ഇടുപ്പിൽ തിരുകുക.

कोंपर - **पु०** പാകമാകാത്ത മാങ്ങ.

कोंपल - **स्त्री०** തളിര്.

कोंहडा - **पु०** **दे०** **कुम्हड़ा**

को - **सर्व०** **दे०** **कौन**

कोआ - **पु०** പട്ടുനൂൽപ്പുഴുവിൻെറ കൂട്; ചക്കച്ചുള; കടക്കണ്ണ്.

कोइरी - **पु०** **काछी** കായ്കറികൾ കൃഷിചെയ്യുന്ന ഒരു ജാതി.

कोई - **सर्व०** ഏതെങ്കിലും ഒന്ന്; ആരെങ്കിലും ഒരാൾ; ഏതോ; **क्रि०** ഉദ്ദേശം; ഏകദേശം; **—न कोई** - ഒന്നല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്ന്.

कोक - **पु०** ചക്രവാകം; തവള.

कोकशास्त्र - **पु०** കാമശാസ്ത്രം.

कोका - **पु०** ചായപോലുള്ള ഒരു പേയം (cocoa); **स्त्री०** ആയയുടെ സന്താനം.

कोकाद - **पु०** **दे०** **लोमड़ी**

कोकिल } **स्त्री०** **कोयल** കുയിൽ.
कोकिला }

कोख - **स्त्री०** വയറ്; ഗർഭാശയം; **—जली** - സന്താനങ്ങൾ മരിച്ച അല്ലെങ്കിൽ മരിയ്ക്കുന്ന; **—उजड़ जाना** - ഗർഭം അലസിപോവുക; സന്താനങ്ങൾ മരിയ്ക്കുക.

कोच - **पु०** ഒരുതരം കുതിരവണ്ടി.

कोचना - **सं०** തറയ്ക്കുക.

कोचवान - **पु०** ഡ്രൈവർ; കുതിരവണ്ടിക്കാരൻ.

कोट - **पु०** കോട്ട; കിടങ്ങ്; കോട്ട് (coat); കൊട്ടാരം; കൂട്ടം.

कोटर - **पु०** പൊത്ത്.

कोटि - **स्त्री०** കോടി; തരം; ശ്രേണി; വില്ലിൻെറ അഗ്രം; ഏതെങ്കിലും ആയുധത്തിൻെറ മൂർച്ചയുള്ള ഭാഗം.

कोटिक - **वि०** കോടിക്കണക്കായി; കണക്കില്ലാതെ.

कोटिशः - **क्रि०** അനേകപ്രകാരത്തിൽ.

कोठड़ी } **स्त्री०** **कमरा** മുറി.
कोठरी }

कोठा - **पु०** വലിയ മുറി; അട്ടം; കലവറ (store-room).

कोठार - **पु०** പത്തായം; ഭണ്ഡാരം.

कोठारी - **पु०** ഭണ്ഡാരം സൂക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ.

कोठी - **स्त्री०** മാളികവീട്; ബംഗ്ലാവ്; വലിയ പീടിക; ബാങ്ക്.

कोठीवाल - **पु०** ഹുണ്ടികക്കച്ചവടക്കാരൻ; വ്യാപാരി.

कोड़ना - **सं०** **खोदना** കിളയ്ക്കുക.

कोड़ा - **पु०** ചാട്ട; ചമ്മട്ടി; മർമ്മത്തിൽ കൊള്ളുന്ന വാക്ക്.

कोड़ी - **स्त्री०** ഇരുപതിന്റെ കൂട്ടം.

कोढ़ - **पु०** കുഷ്ഠരോഗം ; **—में खाज** - കുനിമേൽ കരു ; ആപത്തിനമേൽ ആപത്തു്.

कोढ़ी - **वि०** കുഷ്ഠരോഗിയായ ; **पु०** കുഷ്ഠരോഗി.

कोण - **पु०** മുക്കു് ; മൂല ; കോണു്.

कोतल - **पु०** അലങ്കരിച്ച കുതിര ; രാജാവിന്റെ സവാരിക്കുതിര ; **वि०** കൊള്ളരുതാത്ത.

कोतवाल - **पु०** പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർ.

कोतवाली - **स्त्री०** പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ; പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടരുടെ പദവി.

कोतह / **कोता** / **कोताह** - **वि०** ചെറിയ ; കുറഞ്ഞ ; കുറവുള്ള.

कोताही - **स्त्री०** കുറവു് ; പോരായ്മ.

कोथला - **पु०** വലിയ സഞ്ചി ; വയറു്.

कोथली - **स्त्री०** നീളമുള്ള അര മടിശ്ശീല.

कोदंड - **पु०** വില്ലു്; ചില്ലിക്കൊടി.

कोदों / **कोदो** - **पु०** ഒരു തരം ധാന്യം ; പുല്ലു്.

कोना - **पु०** കോണു് ; മുക്കു് ; മൂല.

कोनियाँ - **स्त्री०** ചുമരിന്റെ കോണിൽ സാമാനങ്ങൾ വെയ്ക്കുവാൻ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള തട്ടു് ; മൂലപ്പടി.

कोपना - **अ०** കോപിയ്ക്കുക.

कोपल - **पु०** തളിരു്.

कोपी - **वि०** കോപമുള്ള.

कोपीन - **पु०** കൌപീനം ; കോണകം.

कोफ़्त - **स्त्री०** പീഡ ; ദുഃഖം ; ബുദ്ധിമുട്ടു്.

कोफ़्ता - **पु०** മാംസം കൊത്തിനുറുക്കിയുണ്ടാക്കിയ ഒരുതരം ഭക്ഷണസാധനം ; ചെറിയ ചെറിയ മാംസഖണ്ഡം ; **वि०** കൊത്തിനുറുക്കിയ.

कोबी - **पु० गोभी का फूल** മുട്ടക്കൂസ്സ് ; മുട്ടഗോസ്.

कोयल - **स्त्री०** കുയിൽ.

कोयला - **पु०** കരി ; കല്ക്കരി.

कोया - **पु० दे० कोआ**

क़ोर - **स्त्री०** ആയുധം.

कोर - **स्त्री०** തീരം ; വക്കു് ; കോണു് ; വൈമനസ്യം ; ദ്വേഷം ; ദോഷം ; ചീത്തത്തം ; വായ്ത്തല (വാൾ, കത്തി മുതലായതിന്റെ മൂർച്ചയുള്ള ഭാഗം) ; **वि०** കുരുടനായ.

कोरकसर - **स्त्री०** കുററവും കുറവും.

कोरनिश - **स्त्री०** കുനിഞ്ഞു സലാം ചെയ്യൽ.

क़ोरमा - **पु०** പൊരിച്ച മാംസം.

कोरा - **वि॰** പുതിയ ; ഉപയോഗിയ്ക്കാത്ത (കോടിവസ്ത്രം) ; വിഡ്ഢിയായ ; [illegible] ; ശുദ്ധമായ ; **क्रि॰** വെറും ; കേവലം ; **—जवाब** - സ്പഷ്ടമായ നിഷേധം.

कोरान - **पु॰ दे॰ कुरान**

कोरी - **पु॰** ചാലിയൻ.

कोल - **पु॰** പന്നി ; ഉത്സംഗം ; കുരുമുളക്° ; ഒരു കാട്ടുജാതി.

कोली - **पु॰ दे॰ कोरी**

कोल्हू - **पु॰** ചക്ക്° ; **—का बैल** - ചക്കിനപൂട്ടിയ [illegible]ലെ വേല എടുക്കുന്നവൻ ; രാവും പകലും ഇളവില്ലാതെ ജോലി ചെയ്യുന്നവൻ.

कोविद - **वि॰** പണ്ഡിതനായ ; വിദ്വാനായ.

कोश - **पु॰** നിഘണ്ടു ; മുട്ട ; സഞ്ചിതധനം ; പെട്ടി ; പൂമൊട്ട്° ; പട്ടുനൂൽപ്പുഴ ; വാളുറ.

कोशकार - **पु॰** നിഘണ്ടുകാരൻ ; വാളുറ ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ ; പട്ടുനൂൽപ്പുഴ.

कोशपाल - ഖജനാവു° (ഖജാന) പാലകൻ ; ഖജാൻജി.

कोशागार - **पु॰** ഖജാന; ഖജനാവു°; ട്രഷറി.

कोशिश - **स्त्री॰** പരിശ്രമം.

कोष - **पु॰ दे॰ कोश**

कोषाध्यक्ष - **पु॰** ഖജാൻജി.

कोष्ठ - **पु॰** മുറി (room) ; വയറിന്റെ ഉൾഭാഗം ; ആമാശയം ; ധാന്യാദികൾ സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം ; ഭണ്ഡാരം ; കോട്ടമതിൽ.

कोष्ठक - **पु॰** കള്ളി ; നാലു കോണും ചുമർ കൊണ്ടോ വര കൊണ്ടോ ചുററപ്പെട്ട സ്ഥലം ; (bracket).

कोष्ठबद्ध - **पु॰** മലബന്ധം.

कोस - **पु॰** രണ്ടു മൈൽ ദൂരം.

कोसना - **स॰** ശപിയ്ക്കുക ; പഴിയ്ക്കുക ; പ്രാകുക ; **पानी पी-पीकर कोसना** - അത്യധികം ശകാരിയ്ക്കുക.

कोसा - **पु॰** ഒരുതരം പട്ടു° ; ഒരു മൺപാത്രം.

कोह - **पु॰** പർവ്വതം ; കോപം.

कोहकन - **पु॰** പർവ്വതം കഴിയ്ക്കുന്നവൻ.

कोहकाफ़ - **पु॰** യൂറോപ്പിന്റെയും ഏഷ്യയുടേയും മദ്ധ്യത്തിൽ നിൽക്കുന്ന പർവ്വതം.

कोहना - **वि॰** പഴയ ; പ്രാചീനമായ.

कोहनी - **स्त्री॰** കൈമുട്ട്°.

कोहबर - **पु॰** വിവാഹ സമയം ദേവതകളെ സ്ഥാപിയ്ക്കുന്ന സ്ഥാനം.

कोहरा - **पु॰** മൂടൽമഞ്ഞു°.

कोहराम - पुं० മുറവിളി കൂട്ടൽ; ബഹളം.

कोहसार - पुं० മലംപ്രദേശം.

कोहान - पुं० ഒട്ടകത്തിന്റെ മുതുകിലുള്ള മുഴ.

कोहिस्तान - पुं० പർവ്വതപ്രദേശം.

कोही - वि० ക്രോധിയായ; മലയിലുള്ള; പർവ്വതത്തെ സംബന്ധിച്ച.

कौं - अव्य० ആർ.

कौंध - स्त्री० ഇടിമിന്നൽ.

कौंधना - अ० ഇടിമിന്നലുണ്ടാകുക.

कौंधनी - स्त्री० दे० करधनी

कौंधा - पुं० दे० कौंध

कौआ - पुं० दे० कौवा

कौकब - पुं० വലിയതും പ്രകാശിക്കുന്നതുമായ നക്ഷത്രം.

कौटिल्य - पुं० കുടിലത.

कौटुंबिक - वि० കുടുംബസംബന്ധമായ.

कौड़ा - पुं० കായാനുള്ള തീയ്; വലിയ കവടി.

कौड़िया } **वि०** കവടിനിറത്തിലുള്ള; **पुं०** ഒരുതരം വിഷപ്പാമ്പ്; ധാരാളം സമ്പത്തുള്ള പിശുക്കൻ.
कौड़ियाला }

कौड़ी - स्त्री० കവടി; **—का न होना -** ഉപയോഗശൂന്യമാകുക; **—के तीन होना -** ലാഭത്തിൽ കിട്ടുക; തുച്ഛമായി ത്തീരുക; **—कौड़ी जोड़ना -** വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി പണം സമ്പാദിക്കുക; **—भर -** വളരെക്കുറച്ച്.

कौतुकी - वि० വിനോദശീലനായ; വിവാഹദല്ലാളിയായ.

कौतूहल - पुं० കുതൂഹലം; ജിജ്ഞാസ.

कौदन - वि० ബുദ്ധിശൂന്യനായ; മന്ദനായ.

कौन - सर्व० ആര്; ഏത്; **—होता है -** എന്തധികാരമാണുള്ളത്; **पुं०** ഉണ്മ; പ്രകൃതി; **—व मकान -** പ്രപഞ്ചം; സംസാരം.

कौपीन - पुं० कोपीन കോണകം.

कौम - स्त्री० ജാതി; വർഗ്ഗം.

कौमार - पुं० ബാല്യം.

कौमियत - स्त्री० ജാതി.

कौमी - वि० രാഷ്ട്രീയം; **—ज़बान -** രാഷ്ട്രഭാഷ; **—हुकूमत -** ജനകീയഭരണം; **—मजलिस -** രാഷ്ട്രീയ സഭ.

कौमुदी - स्त्री० ചന്ദ്രിക; നിലാവ്.

कौर - पुं० ഉരുള; **मुँह का कौर छीनना -** കിട്ടിയതിനെ തട്ടിപ്പറിക്കുക.

कौल - वि० കുലീനനായ; **पुं०** ഉരുള; താമര.

क़ौल - पुं० വാക്ക്; കരാറ്; പ്രതിജ്ഞ.

कौलक़रार - **पु॰** പരസ്പരം ചെയ്യുന്ന ദൃഢപ്രതിജ്ഞ.

कौवा - **पु॰** **कौआ** കാക്ക.

क़ौवाल - **पु॰** ഈശ്വരകീർത്തനം പാടുന്നവൻ.

क़ौवाली - **स्त्री॰** മുഹമ്മദീയരുടെ ഈശ്വരകീർത്തനം.

कौशल - **पु॰** സാമർത്ഥ്യം ; സൂത്രം.

क़ौस - **स्त्री॰** വില്ല്; ധനരാശി.

कौस-ए-क़ुज़ह - **स्त्री॰** മഴവില്ല്.

कौसर - **पु॰** ദാനശീലൻ.

क्या - **सर्व॰** എന്ത്.

क्यारी - **स्त्री॰** **कियारी** ഉപ്പുപാടന്ന; തോപ്പ്; തടം (ചെടികൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുവാനുള്ള).

क्यों - **क्रि॰** എന്തുകൊണ്ട്; എന്തിന്.

क्योंकर - **क्रि॰** എങ്ങിനെ.

क्योंकि - **अव्य** എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ.

क्रंदन - **पु॰** കരച്ചിൽ ; നിലവിളി.

क्रम - **पु॰** ക്രമം.

क्रमशः - **क्रि॰** ഓരോന്നായി ; ക്രമത്തിൽ.

क्रमागत - **वि॰** ക്രമത്തിൽ വന്ന.

क्रय - **पु॰** വാങ്ങൽ ; **—विक्रय** - വാണിജ്യം ; കച്ചവടം.

क्रयी - **पु॰** വിലയ്ക്കു വാങ്ങുന്നവൻ.

क्रव्य - **पु॰** മാംസം.

क्रांत - **वि॰** അതിരുകടന്ന ; ആക്രമിക്കപ്പെട്ട ; [illegible].

क्रांति - **स्त्री॰** പരിവർത്തനം ; ഗതി; വിപ്ലവം (revolution).

क्रिया - **स्त्री॰** പ്രവൃത്തി; പ്രയത്നം; ഇളക്കം; ആരംഭം; പ്രവൃത്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പദം: **—विशेषण** - ക്രിയയെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന ഭേദകം.

क्रिस्तान - **पु॰** ക്രിസ്ത്യാനി.

क्रीट - **पु॰** കിരീടം.

क्रीडा - **स्त्री॰** കളി ; മനോവിനോദം.

क्रीत - **वि॰** വിലയ്ക്കു [illegible].

क्रुद्ध - **वि॰** കോപിച്ച.

क्रूर - **वि॰** ക്രൂരനായ ; നിർദ്ദയനായ.

क्रूस - **पु॰** കുരിശ്.

क्रेता - **पु॰** വാങ്ങുന്നവൻ.

क्रोड़ - **स्त्री॰** നെഞ്ച് ; ഉത്സംഗം.

क्रोड़पत्र - **पु॰** അനുബന്ധം (supplement).

क्रोधी - **वि॰** കോപശീലനായ.

क्रोश - **पु॰** **दे॰** **कोस**

क्रौंच - **पु॰** ക്രൌഞ്ചപ്പക്ഷി ; ക്രൌഞ്ചദ്വീപ് ; ഹിമാലയത്തിലെ ഒരു കൊടുമുടി ; ഒരു തരം അസ്ത്രം.

क्लांत - **वि॰** തളർന്ന ; ക്ഷീണിച്ച.

क्लांति - **स्त्री॰** തളർച്ച ; ക്ഷീണം.

क्लिष्ट - **वि॰** ക്ലേശകരമായ.

क्लीब - **वि॰** നപുംസകമായ ; ഭീരുവായ.

क्लेद - पुं० വിയപ്പ്° ; നനവ്°.

क्लैब्य - पुं० നപുംസകത്വം.

क्वण - पुं० വീണാനാദം.

क्वणित - वि० കിലുങ്ങുന്ന ; മുഴങ്ങുന്ന.

क्वचित् -क्रि० ചിലേടത്തു° ; ദുർല്ലഭമായി.

क्वाँरा / क्वारा - पुं० അവിവാഹിതൻ.

क्वाँरी / क्वारी - स्त्री० അവിവാഹിത.

क्वाथ - पुं० काढ़ा കഷായം.

क्षंतव्य - वि० ക്ഷമിയ്ക്കത്തക്ക.

क्षणभंगुर - वि० ക്ഷണത്തിൽ നശിയ്ക്കുന്ന.

क्षणिक - वि० ക്ഷണനേരത്തേയ്ക്കുള്ള.

क्षत - वि० മുറിഞ്ഞ ; **पुं०** മുറിവ്°.

क्षति - स्त्री० ഹാനി ; നഷ്ടം ; നാശം (damage).

क्षत्र - पुं० ബലം ; ധനം ; രാഷ്ട്രം; ക്ഷത്രിയൻ ; ശരീരം ; ജലം.

क्षत्राणी - स्त्री० ക്ഷത്രിയസ്ത്രീ.

क्षपा - स्त्री० രാത്രി ; **—कर -** ചന്ദ്രൻ.

क्षम - वि० [illegible] ; യോഗ്യതയുള്ള.

क्षमता - स्त्री० ശക്തി ; യോഗ്യത ; സാമർത്ഥ്യം.

क्षमा - स्त्री० മാപ്പ്° ; ഭൂമി ; സഹനശക്തി.

क्षमाई - स्त्री० ക്ഷമിയ്ക്കൽ ; മാപ്പു നൽകൽ.

क्षमी - वि० മാപ്പു നൽകുന്നവനായ ; സഹനശക്തിയുള്ള.

क्षम्य - वि० മാപ്പുകൊടുക്കത്തക്ക.

क्षय - पुं० മെല്ലെമെല്ലെ കുറയൽ ; പ്രളയം; ക്ഷയരോഗം; നാശം.

क्षयी - वि० ക്ഷയിയ്ക്കുന്ന ; ക്ഷയരോഗമുള്ള ; **पुं०** ചന്ദ്രൻ.

क्षर - वि० നശിയ്ക്കുന്ന ; നാശമുള്ള; **पुं०** ജലം ; മേഘം ; ജീവാത്മാവ്° ; ശരീരം ; അജ്ഞാനം.

क्षात्र - वि० ക്ഷത്രിയന്മാരെ സംബന്ധിച്ച ; **पुं०** ക്ഷത്രിയത്വം.

क्षार - पुं० ക്ഷാരം (acid) ; nitre ; ഉപ്പ്°; ഭസ്മം; ചാരം.

क्षिति - स्त्री० ഭൂമി ; ഗോരോചനം.

क्षितिज - पुं० [illegible] ; മരം ; ചൊവ്വഗ്രഹം.

क्षिप्त - वि० ത്യജിയ്ക്കപ്പെട്ട ; വാതരോഗമുള്ള ; ഭ്രഷ്ടനായ.

क्षिप्र - क्रि० വേഗത്തിൽ ; **—हस्त -** വേഗം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നവൻ.

क्षीण - वि० ക്ഷീണിച്ച ; സൂക്ഷ്മമായ ; കുറഞ്ഞ.

क्षीर - पुं० പാൽ ; വെള്ളം ; ദ്രവപദാർത്ഥം ; വൃക്ഷാദികളുടെ ചാറ്°.

क्षुद्र - **वि०** നീചമായ ; നിസ്സാരമായ ; ലുബ്ധനായ ; ദരിദ്രനായ ; ചെറിയ ; **पु०** അരിമണി.

क्षुधा - **स्त्री०** വിശപ്പ്; ഉണ്ണാനുള്ള ഇച്ഛ.

क्षुधित / **क्षुधातुर** } **वि०** വിശന്ന.

क्षुब्ध - **वि०** ക്ഷോഭിച്ച ; ചഞ്ചലമായ : ക്രുദ്ധനായ.

क्षुभित - **वि० दे० क्षुब्ध**

क्षेत्र - **पु०** വയൽ ; തീർത്ഥസ്ഥലം ; സ്ഥാനം ; ശരീരം ; പത്നി.

क्षेत्रगणित - **पु०** ക്ഷേത്രഗണിതം ; ജ്യോമട്രി.

क्षेत्रज - **वि०** വയലിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ; **पु०** പുത്രോല്പാദനം ചെയ്യാൻ അസമർത്ഥനായവന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് അന്യപുരുഷസംയോഗത്താൽ ഉണ്ടാകുന്ന കുട്ടി (പാണ്ഡവന്മാരെപ്പോലെ).

क्षेत्रज्ञ - **पु०** ജീവാത്മാവ്; പരമാത്മാവ്; കൃഷിക്കാരൻ.

क्षेत्रपाल - **पु०** വയലുടമസ്ഥൻ.

क्षेत्रफल - **पु०** വിസ്താരത്തിന്റെ അളവ്; ക്ഷേത്രഫലം (area).

क्षेप - **पु० क्षेपण** എറിയൽ; ആഘാതം ; അക്ഷാംശം ; ശരം ; ചീത്തപ്പേര്; കാലക്ഷേപം.

क्षेपक - **वि०** കൂട്ടിച്ചേർത്ത ; എറിയുന്ന ; **पु०** (ഗ്രന്ഥാദികളിൽ) ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം.

क्षेपण - **पु०** എറിയൽ ; വീഴ്ത്തൽ ; കഴിച്ചുകൂട്ടൽ.

क्षोणि - **स्त्री०** ഭൂമി.

क्षोभ - **पु०** കലക്കം ; ക്ഷോഭം.

क्षोभित - **वि०** പരിഭ്രമിച്ച ; ഇളകിയ ; പേടിച്ച ; കോപിച്ച.

क्षोभी - **वि०** ക്ഷോഭിച്ച.

क्षौम - **पु०** പട്ടുവസ്ത്രം.

क्ष्वेड - **पु०** വിഷം.

ख

खंख - **वि०** ശൂന്യമായ ; നാശമായ ; ദരിദ്രനായ.

खँखार - **पु० खखार** കനത്ത കഫം (കാർക്കിച്ചു തുപ്പുന്ന).

खंग - **पु०** വാൾ.

खंगर - **पु०** ഇഷ്ടിക ; ഉണങ്ങിയ കട്ട ; **वि०** വല്ലാതെ ശുഷ്കിച്ച.

खँगालना / **खँघारना** } **स०** (പാത്രാദികൾ) കഴുകുക ; മോറുക ; തേയ്ക്കുക ; എല്ലാം തട്ടിയെടുത്തു കൊണ്ടുപോകുക.

खंगी - **स्त्री०** കുറവ് ; പോരായ്മ ; ന്യൂനത.

खंज - **पु०** മുടന്ത് ; വഞ്ജനപ്പക്ഷി.

खंजक - **वि०** മുടന്തുള്ള.

खंजड़ी - **स्त्री० दे० खंजरी**

खंजन - **पु०** ഒരു ചെറിയ കറുത്ത പക്ഷി (വഞ്ജനപ്പക്ഷി).

खंजर - पुं० കഠാരി.

खंजरी - स्त्री० ഒരുതരം വാദ്യം; ചെറിയ തപ്പ്.

खंड - पुं० ഭാഗം; കഷണം; തുണ്ടം.

खंडन - पुं० മുറിയ്ക്കൽ; ഖണ്ഡിയ്ക്കൽ.

खंडना - स० ഖണ്ഡിയ്ക്കുക; തുണ്ടം തുണ്ടമാക്കുക.

खंडर } खंडहर } पुं० ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ വീടിന്റെ അവശേഷങ്ങൾ.

खंडिका - स्त्री० दे० किस्त

खंडित - वि० അപൂർണ്ണമായ; മുറിയ്ക്കപ്പെട്ട; ഭഗ്നമായ.

खंता - पुं० കൈക്കോട്ട്; മൺവെട്ടി; പടന്ന.

खंदक - स्त्री० കുഴി; കിടങ്ങ്.

खंभ } खंभा } पुं० തൂൺ; സ്തംഭം; ഉത്തരം.

खंभिया - स्त्री० ചെറിയതൂണ്.

खई - स्त्री० ശണ്ഠ; യുദ്ധം; ക്ഷയം.

खखार - पुं० കഫം (കാക്കിച്ചുതുപ്പുന്ന).

खखारना - अ० കാക്കിച്ച് (കാറ്റിച്ച്) തുപ്പുക; കരച്ചുതുപ്പുക.

खग - पुं० പക്ഷി; ബാണം; **वि०** ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന.

खगना - अ० തറയുക; നട്ടുക; മനസ്സിൽ കൊള്ളുക; ലീനമാകുക; അടയാളപ്പെടുക.

खगहा - पुं० കാണ്ടാമൃഗം.

खगोल - पुं० ആകാശമണ്ഡലം:

—विद्या - [illegible].

खचना - अ० കോർക്കപ്പെടുക; കെട്ടപ്പെടുക; [illegible]ടുക; **स०** കോർക്കുക; രചിയ്ക്കുക; [illegible].

खचरा - वि० വർണ്ണസങ്കരമായ; ദുഷ്ടനായ; നീചനായ.

खचाखच - क्रि० നിറയെ; തിങ്ങിവിങ്ങി.

खचाना - स० [illegible]ത്തുക; വേഗം വേഗം എഴുതുക.

खचित - वि० എഴുതപ്പെട്ട; [illegible]; പതിയ്ക്കപ്പെട്ട.

खच्चर - पुं० കോവർകഴുത; ആൺ കഴുതയും പെൺകുതിരയുമായുള്ള സംയോഗത്താൽ ഉണ്ടായ മൃഗം; **वि०** വർണ്ണസങ്കരമായ; ദുഷ്ടനായ.

ख़ज़ानची - पुं० दे० कोषाध्यक्ष

ख़ज़ाना - पुं० ഭണ്ഡാരം; പണം സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം; ഖജനാവ്.

खजीना - पुं० दे० ख़ज़ाना

खजुलाना - अ० दे० खुजलाना

खजुली - स्त्री० दे० खुजली

खजूर - पु० ഈന്തപ്പഴം ; ഈത്തപ്പഴം ; **स्त्री०** ഒരുതരം മധുരപലഹാരം.

खट - पु० രണ്ടു വസ്തുക്കൾ തമ്മിൽ മുട്ടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം; ഉടയുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം; **—से** - ഉടനെ; വേഗത്തോടുകൂടി.

खटक - स्त्री० അനക്കം ; പേടി ; ശങ്ക ; ഭയം.

खटकना - अ० പൊട്ടുന്ന ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; നീരസമായി തോന്നുക ; അനിഷ്ടമായി തോന്നുക ; നീറി നീറി വേദനിക്കുക.

खटका - पु० 'ഖട് ഖട്' എന്ന ശബ്ദം ; പേടി ; ശങ്ക ; ചിന്ത; ഉൽക്കണ്ഠ ; ബട്ടൺ (button).

खटकाना - स० 'ഖട് ഖട്' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

खटखट - स्त्री० 'ഖട് ഖട്' എന്ന ശബ്ദം ; ബുദ്ധിമുട്ട്; വഴക്ക്; കുത്ത്, ഇടി മുതലായതിൻെറ ശബ്ദം.

खटखटा - पु० വഴക്ക്; മുട്ടൽ.

खटखटाना - स० വാതിലിന്നു മുട്ടുക ; ഓർമ്മിപ്പിക്കുക.

खटना - स० ധനം സമ്പാദിക്കുക; **अ०** ജോലിയിലേർപ്പെടുക ; പരിശ്രമിക്കുക.

खटपट - स्त्री० വഴക്ക് ; നീരസം ; ശണ്ഠ.

खटपटिया - वि० വഴക്കുണ്ടാക്കുന്ന; ശണ്ഠകൂട്ടുന്ന ; തമ്മിൽത്തല്ലുണ്ടാക്കുന്ന.

खटमल - पु० മൂട്ട.

खटमिट्टा / **खटमीठा** **वि०** പുളിയും മധുരവുമുള്ള.

खटराग - पु० ഉപയോഗശൂന്യമായ വസ്തു ; കഴപ്പം.

खटाई - स्त्री० പുളിപ്പ്; പുളിയുള്ള വസ്തു.

खटाखट - क्रि० 'ഖട് ഖട്' എന്ന ശബ്ദത്തോടുകൂടി ; വേഗം വേഗം.

खटाना - अ० പുളിക്കുക; പുളിപ്പ് വരുക ; താമസിക്കുക ; പരീക്ഷണത്തിൽ വിജയം വരുക; **स०** ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കുക.

खटाव - पु० നിർവ്വാഹം ; നിത്യവൃത്തി ; വഞ്ചി കെട്ടിയിടുന്ന കുററി.

खटास - पु० കീരിയെപ്പോലെയുള്ള ഒരു മൃഗം ; കാട്ടുപൂച്ച ; **स्त्री०** പുളിപ്പ്.

खटिक - पु० പഴവും മററും വില്ക്കുന്ന ഒരു കൂട്ടർ.

खटिया - स्त्री० കട്ടിൽ.

खटोलना } **पुं०** ചെറിയ കട്ടിൽ; തൊട്ടിൽ.
खटोला }

खट्टा - पुं० പുളിയൻ നാരങ്ങ; തൊട്ടിൽ; **वि०** പുളിപ്പുള്ള; **—होना** - കോപിയ്ക്കുക.

खट्टू - पुं० സമ്പാദിയ്ക്കുന്നവൻ.

खड़ँजा - पुं० ഇഷ്ടിക പതിയ്ക്കൽ.

खड़क - स्त्री० दे० खटक

खड़खड़ाना - स० തട്ടുക; മുട്ടുക; 'ഖഡഖഡ്' ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുക.

खड़खड़िया - स्त्री० പല്ലക്ക്; മഞ്ചൽ.

खड़ग - पुं० വാൾ.

खड़बड़ाना - अ० പരിഭ്രമിയ്ക്കുക; തകരാറായിത്തീരുക.

खड़बड़ी - स्त्री० വ്യതിക്രമം; പരിവർത്തനം; പരിഭ്രമം; ബഹളം.

खड़मंडल - पुं० കുഴപ്പം; അവ്യവസ്ഥ.

खड़ा - वि० നില്ക്കുന്ന; **—करना** - നിർത്തുക; സ്ഥാപിയ്ക്കുക; **—रहना** - നില്ക്കുക; **—होना** - എഴുന്നേല്ക്കുക; സഹായിയ്ക്കുക; **खड़े-खड़े** - നിന്നുകൊണ്ട്; പെട്ടെന്ന്; **—जवाब** - വ്യക്തമായ പ്രതിഷേധം.

खड़ाऊँ - स्त्री० മെതിയടി.

खड़ाका - पुं० दे० खटका

खड़िया } **स्त्री०** കൽ ചുണ്ണാമ്പ്; ചോക്ക് (chalk).
खड़ी }

खड़ी बोली - स्त्री० ഹിന്ദിയുടെ പ്രധാന ദേശ്യഭാഷകളിൽ ഒന്ന്; ദൽഹി, മീററ്റ് എന്നീ ജില്ലകളിലെ ഭാഷ ഇതാണ്. ഇന്നത്തെ രാഷ്ട്രഭാഷയും ഉർദുവും ഇതിൽ നിന്നാണ് വികസിച്ചത്.

खड्ड } **पुं०** കുഴി.
खड्ढा }

खत - पुं० മുറിവ്; പരുക്ക്.

ख़त - पुं० കത്ത്; കൈയെഴുത്ത്; വര; മീശ; ക്ഷൗരം; **—किताबत** - എഴുത്തുകുത്ത്.

खतना - अ० കണക്കിൽ ചേർക്കപ്പെടുക; പേരേടിൽ ചേർക്കപ്പെടുക.

ख़तना - पुं० സുന്നത്ത് കർമ്മം.

ख़तम - वि० അവസാനിച്ച; **—करना** - കൊന്നുകളയുക.

ख़तर } **पुं०** അപകടം; ആപത്ത്; ഭയം; ആശങ്ക.
ख़तरा }

ख़तरनाक - वि० ഭയാനകമായ.

ख़ता - स्त्री० അബദ്ധം; വീഴ്ച; തെററ്; കുററം; ചതി.

ख़तावार - वि० തെററുകാരനായ; അപരാധിയായ.

खतियाना - स० കണക്കിൽ ചേർക്കുക; പേരേടിൽ ചേർക്കുക.

खतियौनी - **स्त्री॰** പേരേട്; പേരേടിൽ ചേർക്കൽ.

खत्ता - **पु॰** നിലവറ; പത്തായം.

खत्म - **वि॰ दे॰ ख़तम**

ख़दंग - **पु॰** ശരം; അമ്പ്.

खदखदाना } **खदबदाना** } **अ॰** തിളയ്ക്കുന്ന ശബ്ദമുണ്ടാകുക; തിളയ്ക്കുക.

खदरा - **वि॰** ഉപയോഗമില്ലാത്ത.

ख़दशा - **पु॰** ഭയം; ആശങ്ക.

खदान - **स्त्री॰** ഖനി.

खदिर - **पु॰** കരിങ്ങാലിവൃക്ഷം; കരിങ്ങാലിമരത്തിന്റെ സത്ത്; ചന്ദ്രൻ.

खदेरना - **स॰ खदेड़ना** ഓടിയ്ക്കുക.

खद्दर - **पु॰** കൈകൊണ്ടു നൂററ നൂൽകൊണ്ട് നെയ്ത വസ്ത്രം; ഖദർ മുണ്ട്.

खद्योत - **पु॰** മിന്നാമിനുങ്ങ്; സൂര്യൻ.

खन - **पु॰** അല്പസമയം; അവസരം; (കെട്ടിടത്തിന്റെ) അവശേഷം.

खनक - **पु॰** എലി; മണ്ണുവെട്ടുന്നവൻ; ഭൂഗർഭശാസ്ത്രജ്ഞൻ; ഖനി; **स्त्री॰** ലോഹങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം (കിലുക്കം).

खनकना - **अ॰** കിലുങ്ങുക; മുഴങ്ങുക.

खनखना - **वि॰** കിലുങ്ങുന്ന.

खनखनाना - **स॰** കിലുക്കുക; **अ॰** കിലുങ്ങുക.

खनना - **स॰** കഴിയ്ക്കുക.

ख़नाज़ीर - **पु॰** കണ്ഠമാല എന്ന രോഗം.

खनिज - **वि॰** ഖനിയിൽ നിന്നും എടുത്ത.

खपची - **स्त्री॰** നേരിയ മുളവാരി.

खपड़ा - **स्त्री॰** പുരമേയുന്ന ഓട്; ഭിക്ഷാപാത്രം (മണ്ണുകൊണ്ടുള്ളത്); മൺപാത്രങ്ങളുടെ ഉടഞ്ഞ കഷണം; ആമയോട്.

खपड़ी - **स्त्री॰** പുരമേയുന്ന ചെറിയ ഓട്; തലയോട്.

खपड़ैल - **स्त्री॰ दे॰ खपरैल**

खपत } **खपती** } **स्त्री॰** വില്പന; ചിലവ്.

खपना - **अ॰** വിററുതീരുക; പ്രവൃത്തിയിലേർപ്പെടുക; ചിലവാകുക; കഴിയുക.

खपरा - **पु॰ दे॰ खपड़ा**.

खपरिया - **स्त्री॰** തവിട്ടുനിറത്തിലുള്ള ഒരു ധാതുദ്രവ്യം; രസകം.

खपरी - **स्त्री॰ दे॰ खपड़ी**

खपरैल - **स्त्री॰** ഓടുമേഞ്ഞ പുര; ഓടു മേയൽ.

खपाना - **स॰** വിററു തീർക്കുക; അവസാനിപ്പിയ്ക്കുക; **माथा या सिर खपाना** - ആലോചിച്ചു തല പുണ്ണാക്കുക.

खप्पर - **पु०** തലയോട്ട്; ഭിക്ഷാപാത്രം; **—भरना** - ഭിക്ഷ കൊടുക്കുക.

ख़फ़गी - **स्त्री०** ദേഷ്യം; അപ്രസന്നത.

ख़फ़ा - **वि०** കോപിച്ച; ദേഷ്യമുള്ള; **स्त्री०** ഒളിപ്പിയ്ക്കൽ.

ख़फ़ीफ़ - **वि०** ചെറിയ; കുറച്ച്; തുച്ഛമായ; ലജ്ജിതനായ.

ख़फ़ीफ़ा - **स्त्री०** സ്മാൾകാസ് കോടതി; ജില്ലാക്കോട്ട്.

ख़बर - **स्त्री०** വർത്തമാനം; വിവരം; **—उड़ना** - ജനശ്രുതി പൊങ്ങുക; **—उड़ाना** - വർത്തമാനം പരത്തുക; **—लेना** - മേലന്വേഷണം നടത്തുക; ശിക്ഷിയ്ക്കുക.

ख़बरगीर - **वि०** ചാരനായ; സംരക്ഷകനായ.

ख़बरगीरी - **स्त्री०** മുന്നറിവുകൊടുക്കൽ; രക്ഷ.

ख़बरदार - **वि०** ജാഗ്രതയുള്ള; കരുതലുള്ള.

ख़बरदारी - **स्त्री०** ജാഗ്രത.

ख़बीस - **पु०** ലുബ്ധൻ; വിരൂപി; പിശാച്.

ख़ब्त - **पु०** **पागलपन** ഭ്രാന്ത്; മൂഢത.

ख़ब्ती - **वि०** ഭ്രാന്തുള്ള.

खभरना - **स०** യോജിപ്പിയ്ക്കുക; വിപ്ലവം ഉണ്ടാക്കുക.

ख़म - **पु०** കുനിവ്; വക്രത; **—खाना** - തിരിയുക; കുനിയുക; തോല്ക്കുക; **—ठोंकना** - കൈയടിച്ച് വെല്ലുവിളിയ്ക്കുക; **—दम** - **पु०** ധൈര്യം; പൌരുഷം; **—दार** - വളവുള്ള.

ख़मीदा - **वि०** കുനിഞ്ഞ; വളഞ്ഞ.

ख़मीर - **पु०** പുളിപ്പിയ്ക്കുന്ന സാധനം (പുളിച്ചമാവ്, കാടി മുതലായവ).

ख़मीरा - **पु०** പുളിച്ച സാധനം [illegible] വസ്തു.

ख़मोश - **वि०** **दे०** **ख़ामोश**

ख़म्र - **पु०** മദ്യം.

ख़यानत - **स्त्री०** വിശ്വാസവഞ്ചന; വഞ്ചന; സൂക്ഷിയ്ക്കാൻ കൊടുത്ത വസ്തു [illegible] തിരിയ്ക്കൽ.

ख़याल - **पु०** (**बहु०** **ख़यालात**) **दे०** **ख़्याल**.

ख़याली - **वि०** കല്പിതമായ; ഭാവനയിലുള്ള.

ख़य्यात - **पु०** തുന്നൽക്കാരൻ.

ख़य्याम - **पु०** കൂടാരമുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

खर - **पु०** കഴുത; വയ്ക്കോൽ; തൃണം; **वि०** തീക്ഷ്ണമായ; മൂർച്ചയുള്ള; ശുദ്ധമല്ലാത്ത.

खरक - **पु०** നാല്ക്കാലികളെ കെട്ടുന്ന തൊഴുത്ത്; തൂവ; മേച്ചിൽ സ്ഥലം.

खरकना - അം ഇളകുക ; നീറി നീറി വേദനിയ്ക്കുക.

खरका - പും പുല്ലിൻെറ ഇഴ ; നാല്ക്കാലികളെ കെട്ടുന്ന സ്ഥലം ; മേച്ചിൽ സ്ഥലം.

खरखशा-പും ശണ്ഠ; ഭയം; കുഴപ്പം.

खरखराहट - സ്ത്രീം 'ഖർ ഖർ' ശബ്ദം.

खरग - പും വാൾ.

खरगोश - പും മുയൽ.

खरच - പും ദേം **खर्च**

खरचना - സം ചിലവാക്കുക.

खरचा - പും ദേം **खर्चा**

खरतल - വിം നല്ല ; ശുദ്ധമായ ; സ്പഷ്ടമായ.

खरदनी - സ്ത്രീം ചിപ്പുളി ; കടയുന്നതിനുള്ള ഉളി.

खर-दिमाग़ - വിം ബുദ്ധിയില്ലാത്ത.

खरधार - പും മൂർച്ചയുള്ള അസ്ത്രം.

खरब - പും ആയിരം കോടി.

खरबूज़ा / **खरबूज़** } പും തണ്ണിമത്തൻ ; കുമ്മട്ടിങ്ങ.

खरभर - പും ബഹളത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒച്ച ; ഇരയ്ക്കൽ ; ഇരമ്പൽ.

खरभराना - സം ക്ഷോഭിപ്പിയ്ക്കുക; പരിഭ്രമിപ്പിയ്ക്കുക.

खरमस्ती - സ്ത്രീം തമാശയിൽ ചെയ്യുന്ന തെമ്മാടിത്തം.

खरल - പും പൊടിയ്ക്കാനുള്ള കല്ലുരൽ ; തിരികല്ല്.

खरसान - സ്ത്രീം ആയുധങ്ങൾ മൂർച്ച വരുത്തുവാനുള്ള ചാണ.

खरहरा - പും കുതിരയെ തേയ്ക്കുവാനുള്ള ബ്രഷ് ; ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള ചൂൽ.

खरहा - പും മുയൽ.

खरा - വിം ശുദ്ധമായ ; കളങ്കമില്ലാത്ത ; വിശ്വസിയ്ക്കാവുന്ന ; **—खोटा** - ശകാരം ; **खरी खरी सुनाना** - അന്യൻെറ ഹിതാഹിതത്തെ ഗണിയ്ക്കാതെ ഉള്ളതു തുറന്നു പറയുക.

खराई - സ്ത്രീം ശുദ്ധി ; ശുദ്ധത.

खराऊँ - സ്ത്രീം ദേം **खड़ाऊँ**

खराद - പും കടച്ചിൽ യന്ത്രം ; കടയൽ.

खरादना - സം കടയുക.

खरापन - പും ശുദ്ധത ; കലർപ്പില്ലായ്മ.

ख़राब - വിം ചീത്തയായ ; പതിതനായ ; നികൃഷ്ടനായ.

खराबा - പും നാശം ; ചീത്തത്തം.

ख़राबी - സ്ത്രീം കേട് ; ദൂഷ്യം ; നാശം.

ख़राश - സ്ത്രീം ചുരണ്ടൽ ; ഉരിയ്ക്കൽ ; പോറൽ.

खरिया - സ്ത്രീം ചെറിയ വലസഞ്ചി ; ഒരു തരം മണ്ണ് (ഇതിൻെറ വകഭേദങ്ങളാണ് സ്ലേററ്, ചോക്ക് മുതലായവ).

खरियाना - स० സഞ്ചിയിലാക്കുക; സഞ്ചിയിൽ നിന്നും താഴെ വീഴ്ത്തുക.

खरिहान - पु० दे० खलियान

खरीता - पु० കത്തുകളിടുന്ന സഞ്ചി; സർക്കാർ കല്പനകൾ അയയ്ക്കപ്പെടുന്ന വലിയ ലക്കോട്ട്; കീശ.

ख़रीद - स्त्री० വാങ്ങൽ; വാങ്ങിച്ച വസ്തു; **—फ़रोख़्त -** ക്രയ വിക്രയം.

ख़रीदना - स० വിലയ്ക്കു വാങ്ങുക.

ख़रीददार - वि० ख़रीदार വിലയ്ക്കു വാങ്ങുന്നവൻ.

ख़रीदारी - स्त्री० വിലയ്ക്കു വാങ്ങൽ.

ख़रीफ़ - स्त्री० ശരൽക്കാലം; ശരൽക്കാലത്ത് കൊയ്യുന്ന വിള.

खरोंच - स्त्री० ചുരണ്ടൽ; മാന്തൽ.

खरोंचना - स० ചുരണ്ടുക; മാന്തുക.

खरोटना - स० നഖം കൊണ്ടു മാന്തി പരുക്കേല്പിയ്ക്കുക; മാന്തുക.

ख़र्च - पु० ചിലവ്; **—उठाना -** ചിലവു ചെയ്യേണ്ട ഭാരം ഏല്ക്കുക.

ख़र्चना - स० दे० खरचना

ख़र्चा - पु० കോടതിച്ചിലവ്; ചിലവ്.

ख़र्चीला - वि० അധികം ചിലവുള്ള; അധികം ചിലവു ചെയ്യുന്ന.

खर्जूर - पु० ഈന്തപ്പഴം; ഈന്തപ്പന; തേള്.

खर्पर - पु० दे० खप्पर

खर्रा - पु० കരടുപകർപ്പ്.

खर्राच - वि० അധികച്ചിലവുകാരനായ.

खर्राटा - पु० കൂർക്കം വലി.

खर्व - वि० ചെറിയ; അംഗഭംഗം വന്ന; പൊക്കം കുറഞ്ഞ; മുണ്ടനായ; അപൂർണ്ണമായ.

खल - वि० ദുഷ്ടനായ; ഖലനായ.

ख़लक़ - पु० പ്രപഞ്ചം; ജീവജന്തുക്കൾ.

ख़लक़त - स्त्री० സൃഷ്ടി; പ്രപഞ്ചം.

खलड़ी - स्त्री० തോൽ; തൊലി; തൊണ്ട്.

खलता - स्त्री० വികൃതിത്തരം; മൂഢത.

खलना - अ० ചീത്തയായിത്തോന്നുക; പ്രിയമല്ലാതാകുക.

खलबल - स्त्री० കുഴപ്പം; ഇളക്കം; അസ്വാസ്ഥ്യത.

खलबलाना - अ० ഇളക്കമുണ്ടാകുക; തിളയ്ക്കുക; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക.

खलबली - स्त्री० ഇളക്കം; കുഴപ്പം; അസ്വാസ്ഥ്യത; വ്യാകുലത; പരിഭ്രമം.

खलल - **पु०** തടസ്സം ; കുഴപ്പം.

खलवत - **स्त्री०** ശൂന്യസ്ഥലം ; ഏകാന്തസ്ഥലം ; **—खाना** - അന്തഃപുരം.

खला - **पु०** ഒഴിഞ്ഞ സ്ഥലം ; ആകാശം ; കക്കൂസുപുര ; പങ്കായം.

खलाना - **स०** ഒഴിവാക്കുക ; കഴിയ്ക്കുക ; ഒഴിയ്ക്കുക.

खलायक - **स्त्री०** സൃഷ്ടി ; പ്രപഞ്ചം.

खलाल - **पु०** പല്ലുകുത്തി.

खलाल - **स्त्री०** തോല്ക്കൽ (കളികളിൽ.)

खलास - **पु०** മോചനം ; മോക്ഷം; ശുക്ലപതനം ; **वि०** മോചിച്ച ; ച്യുതമായ ; താഴെ വീണ.

खलासी - **स्त्री०** മോചനം ; മുക്തി ; ഒഴിവ് ; **पु०** കപ്പൽവേലക്കാരൻ ; നാവികൻ ; പീരങ്കി വെയ്ക്കുന്നവൻ.

खलित - **वि०** ചഞ്ചലമായ; താഴെ വീണ.

खलियान - **पु०** കളം ; കററവെയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

खलियाना - **स०** ചത്തമൃഗങ്ങളുടെ തോൽ ഉരിയ്ക്കുക ; ഒഴിവാക്കുക.

खलिश - **स्त्री०** വേദന ; സംശയം ; ചിന്ത ; തറയൽ.

खलिहान - **पु०** **दे०** **खलियान**

खली - **स्त्री०** പിണ്ണാക്ക്.

खलीज - **पु०** **खाडी** ഉൾക്കടൽ.

खलीता - **पु०** **दे०** **खरीता**

खलीफ़ा - **पु०** പിൻവാഴ്ചക്കാരൻ ; ബാഗ്ദാദിലെ രാജവംശം ; അദ്ധ്യക്ഷൻ ; വൃദ്ധൻ ; തുന്നൽക്കാരൻ ; ക്ഷൌരക്കാരൻ.

खलील - **पु०** യഥാർത്ഥസ്നേഹിതൻ.

खलु - **अव्य०** നിശ്ചയം.

खलेरा - **वि०** അമ്മയുടെ സഹോദരിയെ സംബന്ധിച്ച.

खल्क - **स्त्री०** **दे०** **खलक**

खल्लड़ - **पु०** തോൽസഞ്ചി ; തിരികല്ല്.

खल्व - **पु०** കഷണ്ടിരോഗം.

खल्वाट - **वि०** കഷണ്ടിവന്ന ; **पु०** കഷണ്ടിരോഗം.

खवा - **पु०** തോൾ ; ചുമൽ.

खवाई - **स्त्री०** ഭക്ഷണം; ഊണു കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം കൊടുക്കുന്ന ദക്ഷിണ.

खवास - **पु०** പ്രഭുക്കന്മാരുടേയോ രാജാക്കന്മാരുടേയോ പ്രത്യേക സേവകൻ.

खवासी - **स्त्री०** രാജസേവ.

खवैया - **पु०** ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുന്നവൻ.

खशखाश - **पु०** **दे०** **खसखस**

खश्म - **पु०** ദേഷ്യം ; ക്രോധം.

खस - स्त्री० രാമച്ചം.

खसकंत - स्त्री० മെല്ലെ മെല്ലെ ഒരിടത്തു നിന്നു മറെറാരിടത്തിൽ എത്തൽ ; ഇഴയൽ.

खसकना - अ० ഒഴിഞ്ഞുമാറുക ; ഇഴയുക.

खसकाना - स० ഒളിവായി മാററുക ; ഇഴച്ചുകൊണ്ടു പോവുക.

ख़सख़स - स्त्री० [illegible] കായ്.

ख़सख़सा - वि० അമത്തുമ്പോൾ പൊടിയാകുന്ന ; വളരെ ചെറിയ (തലമുടി).

ख़सना - अ० വീണുപോകുക ; സ്ഥാനത്തുനിന്നു തെററുക ; നശിയ്ക്കുക.

ख़सम - पु० യജമാനൻ ; ഉടമസ്ഥൻ ; ഭർത്താവ് ; ശത്രു.

ख़सरा - पु० പട്ടയം ; ദിനസരിക്കണക്കു പുസ്തകം.

खसलत - स्त्री० സ്വഭാവം ; അന്തസ്സ് ; പ്രകൃതി.

खसाना - स० താഴെ വീഴ്ത്തുക.

खसिया - वि० വരിയുടച്ച ; നപുംസകമായ ; [illegible] ; **पु०** മുട്ടനാട്.

खसियाना - अ० വരിയുടയ്ക്കുക.

ख़सी - स्त्री० കോലാട് ; നപുംസകം ; [illegible] മൃഗം.

ख़सीस - वि० ലുബ്ധുള്ള.

खसोट - स्त्री० കീറൽ ; മാന്തൽ ; തട്ടിപ്പറിയ്ക്കൽ.

खसोटना - स० കീറുക ; മാന്തുക ; തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുക.

ख़स्तगी - स्त्री० പൊട്ടൽ ; മുറിയേല്ക്കൽ.

ख़स्ता - वि० മുറിവേററ ; പൊട്ടിയ ; അമത്തിയാൽ പൊട്ടുന്ന.

ख़स्सी - पु० दे० ख़सी

ख़ाँ - पु० दे० ख़ान

खाँखर - वि० പൊള്ളയായ ; ധാരാളം ദ്വാരങ്ങളുള്ള.

खाँग - पु० മുള്ള് ; ദംഷ്ട്രം ; തേററ ; **स्त्री०** കുറവ്.

खाँच - स्त्री० സന്ധിസ്ഥലം ; വര.

खाँचना - स० അടയാളപ്പെടുത്തുക ; വരയ്ക്കുക.

खाँचा - पु० കൊട്ട.

खाँड़ - स्त्री० ശുദ്ധിചെയ്യാത്ത പഞ്ചസാര.

खाँडना - स० പൊട്ടിയ്ക്കുക ; ചവയ്ക്കുക.

खाँड़ा - पु० ഖഡ്ഗം ; കഠാരി ; ഭാഗം ; അംശം.

खाँसना - अ० ചുമയ്ക്കുക ; കുരയ്ക്കുക.

खाँसी - स्त्री० ചുമ ; കുര.

खाई - स्त्री० കിടങ്ങ്.

खाऊ - वि० ഭക്ഷണപ്രിയനായ.

ख़ाक - **स्त्री॰** മണ്ണ്; പൊടി; **(कहीं पर) ख़ाक उड़ना** ഉന്മൂലനാശം വരുക; **—उड़ाना या छानना** - അലഞ്ഞു നടക്കുക; **—चाहना** - ഒന്നും ഇഷ്ടപ്പെടാതിരിയ്ക്കുക; **—में मिलना** - നശിയ്ക്കുക; **—सिर पर उड़ाना** - അലഞ്ഞു തിരിയുക; **क्रि॰** തുച്ഛം; ഒന്നുമില്ല.

ख़ाकसार - **वि॰** വിനയമുള്ള; തുച്ഛമായ; നിസ്സാരമായ; (മിക്കവാറും വിനയം കാണിയ്ക്കുന്നതിന് അവനവനെപ്പററിയാണ് പറയാറുള്ളത്); **पु॰** ഒരു മുസ്ലീം ധർമ്മഭടസംഘം.

ख़ाका - **पु॰** ഭൂപടം; സ്കെച്ച്; അനുമാനപത്രം (budget); **—उड़ाना** - പരിഹസിയ്ക്കുക.

ख़ाकी - **वि॰** മൺനിറമുള്ള; പൊടിപററിയ; നനയ്ക്കാത്ത (വയൽ); **स्त्री॰** കാക്കിത്തുണി.

खागना - **अ॰** തറയുക; കറയുക; നടക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുക.

खाज - **स्त्री॰** ചൊറി; ചിരങ്ങ്; **कोढ़ में खाज या कोढ़ की खाज** കുനിന്മേൽ കുരു.

खाजा - **पु॰** [illegible]; ഒരു മധുര പലഹാരം.

खाट - **स्त्री॰** കട്ടിൽ; **—खटोला** - വീട്ടുസാമാനങ്ങൾ; **—पर पड़ना, —से लगना** - രോഗം ബാധിച്ച് കിടപ്പിലാകുക.

खाड़ी - **स्त्री॰** ഉൾക്കടൽ.

खात - **पु॰** കുഴിയ്ക്കൽ; കുളം; കിണർ; വളക്കുഴി; വളം; **वि॰** അഴക്കായ.

खातक - **पु॰** ചെറിയ കുളം; കിടങ്ങ്; കടപ്പെട്ടവൻ.

ख़ातमा - **पु॰** സമാപ്തി; അവസാനം; മരണം.

खाता - **पु॰** നാൾവഴി കണക്കുപുസ്തകം (account book); **—खोलना या डालना** - കണക്കുവെയ്ക്കുക; (പററുപടി തുടങ്ങുക).

ख़ातिर - **स्त्री॰** ആദരവ്; ആനുകൂല്യം; **अव्य॰** വേണ്ടി; ആയി.

ख़ातिरख़्वाह - **क्रि॰** ഇഷ്ടംപോലെ.

ख़ातिरजमा - **स्त्री॰** സംതൃപ്തി; സുഖം; ശാന്തി.

ख़ातिरदारी - **स्त्री॰** സല്ക്കരിയ്ക്കൽ; ആദരിയ്ക്കൽ.

खातिरी - **स्त्री॰** വിശ്വാസം; സന്തോഷം; സംതൃപ്തി; [illegible].

ख़ातून - **स्त्री॰** കുലീന (സ്ത്രീ).

खाद - **स्त्री॰** വളം.

खादन - **पु॰** ഭക്ഷണം.

खादर पुं० പുഞ്ചനിലം.

ख़ादिम - पुं० ഭൃത്യൻ ; സേവകൻ.

खादी - स्त्री० दे० खद्दर

खाद्य - वि० തിന്നാൻ യോഗ്യമായ ; **पुं०** തിന്നാനുള്ള വസ്തു.

खान - स्त्री० ഖനി ; നിധി; കലവറ ; **पुं०** ഭക്ഷണസാധനം ; ഭക്ഷിയ്ക്കൽ ; ഭക്ഷണരീതി.

ख़ान - पुं० പഠാണിത്തലവൻെറ പദവി ; പ്രമാണി.

ख़ानक़ाह - पुं० മുഹമ്മദീയ സന്യാസിമാർ താമസിയ്ക്കുന്ന മഠം.

ख़ानख़ाना - पुं० [illegible] ; മുഗൾ സേനാനായകൻെറ സ്ഥാനപ്പേര്.

ख़ानख़ाह - क्रि० दे० ख़ाहमख़ाह

ख़ानगी - वि० സ്വന്തമായ ; ഗൃഹസംബന്ധമായ ; **स्त्री०** അല്പ സംഖ്യയ്ക്കുകൂടി വ്യഭിചാരം ചെയ്യുന്നവൾ ; കുലട.

ख़ानज़ादा - पुं० കുലീനൻ.

ख़ानदान - पुं० വംശം ; കുലം; പരമ്പര.

ख़ानदानी - वि० നല്ലവംശത്തിൽ ജനിച്ച ; പൈതൃകം.

खानपान - पुं० ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കൽ ; പന്തിഭോജനം.

खान बहादुर - पुं० ഒരു മുഹമ്മദീയ സ്ഥാനപ്പേർ.

ख़ानम - स्त्री० दे० ख़ातून

खानमाँ - पुं० വീട്ടുസാമാനം.

ख़ानसामाँ - पुं० കലവറക്കാരൻ ; ബട്ളർ ; അരിവെപ്പുകാരൻ.

खाना - स० തിന്നുക ; **—कमाना -** ജോലിചെയ്ത് നിത്യവൃത്തിയ്ക്ക് ഉണ്ടാക്കുക ; **—न पचना -** മനസ്സ് സമ്മതിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക ; മനശ്ശാന്തി കിട്ടാതിരിയ്ക്കുക ; **खा जाना -** കൊല്ലുക ; വിഴുങ്ങുക.

ख़ाना - पुं० വീട് ; മുറി (room) ; ചതുരക്കള്ളി ; കാളം (column) ; പെട്ടി.

ख़ाना-ख़राब - वि० വീട് നശിച്ച ; നിരാശ്രയമായ.

ख़ानाजंगी - स्त्री० കുടുംബകലഹം ; അന്തഃഛിദ്രം.

ख़ानाज़ाद - पुं० അന്യരുടെ വീട്ടിൽ ജനിച്ചു വളൎന്നവൻ.

ख़ानातलाशी - स्त्री० ഭവനപരിശോധന.

ख़ानादारी - स्त्री० ഗൃഹഭരണം.

खाना-पीना - पुं० दे० खानपान

ख़ानापुरी - स्त्री० കള്ളികൾ പൂരിപ്പിയ്ക്കൽ (അ[illegible]പ്രശ്നാദിയിൽ).

ख़ानाबदोश - वि० വീടും കുടിയുമില്ലാത്ത ; തെണ്ടിയായ.

ख़ानाशुमारी - स्त्री० ജനനമരണക്കണക്ക് ; കാനേഷുമാരി.

खानि - **स्त्री०** ഖനി; സമൃദ്ധി; രീതി; പ്രകാരം; വശം (direction).

खाब - **पु०** സ്വപ്നം.

खाबड़ - **वि०** താണ; **—खूबड़** - നിമ്നോന്നതമായ; സമനിരപ്പല്ലാത്ത.

खाम - **वि०** അനുഭവമില്ലാത്ത; പച്ചയായ; **पु०** ലക്കോട്ട്; രണ്ടു വസ്തുക്കൾ തമ്മിൽ ചേരുന്ന സ്ഥലം.

खामखयाली - **स्त्री०** മിഥ്യാസങ്കല്പം.

खामखाह } **क्रि०** **ख्वाहमख्वाह**
खामखाही } ഇഷ്ടപ്പെട്ടാലും ഇല്ലെങ്കിലും; ബലാല്ക്കാരമായി; നിശ്ചയമായും.

खामी - **स्त्री०** അപക്വത; അനുഭവമില്ലായ്മ; അപൂർണ്ണത.

खामोश - **वि०** നിശ്ശബ്ദമായ.

खामोशी - **स्त्री०** നിശ്ശബ്ദത; മൌനം.

खायन - **पु०** വിശ്വാസവഞ്ചന ചെയ്യുന്നവൻ.

खाया - **पु०** കോഴിമുട്ട; അണ്ഡകോശം.

खाया-बरदारी - **स्त्री०** മുഖസ്തുതി; സേവപറയൽ.

खार - **पु०** ക്ഷാരം (acid); കാരം (sodium carbonate); ഉപ്പു കലന്ന മണ്ണ്; ചാരം.

खार - **पु०** മുള്ള്; ഈർഷ്യ; **—खाना** - അസൂയപ്പെടുക.

खारा - **वि०** ഉപ്പുരസമുള്ള.

खारा - **पु०** ഒരുതരം കട്ടിയുള്ള കല്ല്; വെയിലത്തിട്ടാൽ പൊടിഞ്ഞുപോകുന്ന ഒരു തരം വസ്ത്രം.

खारिज - **वि०** ത്യജിക്കപ്പെട്ട.

खारिश - **स्त्री०** ചൊറി; ചിരങ്ങ്.

खारी - **वि०** ഉപ്പുരസമുള്ള; കാരമുള്ള; **स्त्री०** ഒരുതരം ഉപ്പ്.

खाल - **स्त्री०** താണ നിലം; തൊലി; തീയൂതാനുള്ള കുഴൽ; ശവശരീരം; **—उड़ाना या उधेड़ना** - അടിച്ചു തൊലി ഉരിക്കുക.

खालसा - **पु०** സർക്കാർവക സ്ഥലം; സിക്കുജാതി; **वि०** ഒരാളുടെ ഭരണത്തിൻ കീഴിലുള്ള; സർക്കാർ സംബന്ധമായ.

खाला - **वि०** താഴ്ന്ന; നിമ്നമായ.

खाला - **स्त्री०** അമ്മയുടെ സഹോദരി; **—जी का घर** - ബുദ്ധിമുട്ടില്ലാത്ത ജോലി.

खालिक - **पु०** സൃഷ്ടികർത്താവ്.

खालिस - **वि०** കലർപ്പില്ലാത്ത; ശുദ്ധമായ.

ख़ाली - वि० ഒഴിഞ്ഞ; വെറും പൊള്ളയായ; **—बैठना -** വെറുതെ ഇരിയ്ക്കുക.

ख़ालू - पु० അമ്മയുടെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവ്.

ख़ाविंद - पु० ഭർത്താവ്; യജമാനൻ.

ख़ास - वि० വിശേഷമായ; പ്രത്യേകമായ; സ്വകാര്യമായ; യഥാർത്ഥമായ; പരിശുദ്ധമായ; **—कर - क्रि०** വിശേഷിച്ച്.

ख़ासनवीस - पु० ख़ासकलम പ്രൈവറ്റ് സിക്രട്ടറി.

ख़ासगी - वि० രാജകീയമായ; സ്വന്തമായ.

ख़ासतराश - पु० രാജാവിന്റെ ക്ഷുരകൻ.

ख़ासदान - पु० ചെല്ലം; താമ്പാളം.

ख़ासबरदार - पु० രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ നടക്കുന്ന ഭൃത്യൻ; വില്ലുക്കാരൻ.

ख़ासमहल - पु० സ്വകാര്യഗൃഹം; അന്തഃപുരം.

ख़ास-व-आम - वि० ആബാലവൃദ്ധം; എല്ലാവരും.

ख़ासा - वि० [illegible]; നല്ല; അരോഗദൃഢഗാത്രനായ; **पु०** രാജാവിന്റെ കതിരലായം; രാജകീയ ഭോജനം.

ख़ासियत - स्त्री० പ്രത്യേകത; വിശേഷത; നൈസർഗ്ഗികം.

ख़ाहमख़ाह - क्रि० दे० ख़ामख़्वाह

खिंच - स्त्री० വലിവ്.

खिंचना - अ० ആകർഷിയ്ക്കപ്പെടുക; വരയ്ക്കപ്പെടുക; മുറുകുക.

खिंचवाना - स० വലിപ്പിയ്ക്കുക; ആകർഷിപ്പിയ്ക്കുക.

खिंचाना - स० दे० खींचना

खिंचाव - पु० ആകർഷണം; വലിയ്ക്കൽ.

खिचड़ी - स्त्री० അരിയും പരിപ്പും കൂടി വേവിച്ച ഭക്ഷണസാധനം; **वि०** മിശ്രിതമായ.

खिजना - अ० അസഹ്യപ്പെടുക; മുഷിയുക.

खिजलाना - स० അന്യനെക്കൊണ്ട് മുഷിപ്പിയ്ക്കുക; അസഹ്യപ്പെടുത്തിപ്പിയ്ക്കുക; **अ०** അസഹ്യമാകുക; മുഷിയുക.

खिजलाहट - स्त्री० കോപിയ്ക്കൽ.

ख़िज़ाँ - स्त्री० ഹേമന്തകാലം; ഇല പൊഴിയും കാലം; അധഃപതനകാലം.

ख़िज़ाब - पु० നരച്ച രോമം കറുപ്പിയ്ക്കും തൈലം.

ख़िजालत - स्त्री० ലജ്ജ; നാണം.

खिज़ीना - पु० दे० खज़ाना
खिझना - अ० दे० खीजना
खिड़की - स्त्री० ജനാല ; കിളിവാതിൽ.
खिताब - पु० പദവി ; ബിരുദ്°.
खित्ता - पु० സംസ്ഥാനം.
खिदमत - स्त्री० സേവനം ; പരിചര്യ ; ഉദ്യോഗം.
खिदमतगार - पु० സേവകൻ ; പരിചാരകൻ ; ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.
खिदमती - वि० [illegible] സേവനം ചെയ്യുന്ന ; സേവനസംബന്ധമായിലഭിച്ച.
खिन्न - वि० ദുഃഖിയായ ; വ്യസനമുള്ള.
खियाना - अ० തേഞ്ഞു പോകുക.
खिर - पु० नार മുണ്ട്° നെയ്യുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഷട്ടിൽ.
खिरद - स्त्री० ബുദ്ധി ; **—मन्द** - ബുദ്ധിമാനായ.
खिरमन - पु० കളം ; കററവെയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം ; കററ.
खिराज - पु० കരം ; വരി ; കപ്പം.
खिराम - स्त्री० അന്തസ്സോടും ഗർവ്വോടുംകൂടിയുള്ള നടത്തം.
खिलअत - स्त्री० രാജാക്കന്മാർ സമ്മാനമായി കൊടുക്കുന്ന വസ്ത്രം ; ബഹുമതി.
खिलकत - स्त्री० സൃഷ്ടി; പ്രപഞ്ചം ; ആൾക്കൂട്ടം.
खिलखिलाना - अ० കിലുകിലെ ചിരിയ്ക്കുക ; പൊട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുക.
खिलत - स्त्री० വികസിയ്ക്കൽ ; രാജാവിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന ബഹുമതി.
खिलना - अ० വികസിയ്ക്കുക ; വിടരുക ; സന്തോഷിയ്ക്കുക ; വിള്ളുക.
खिलवत - स्त्री० ഏകാന്തം ; വിജനസ്ഥലം ; **—खाना** - ഏകാന്തസ്ഥലം ; ഗൂഢാലോചനയ്ക്കുള്ള സ്ഥലം.
खिलवाड़ - पु० दे० खेलवाड़
खिलवाना - स० ഭക്ഷണം കഴിപ്പിയ്ക്കുക ; സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക.
खिलाई - स्त्री० ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കൽ അഥവാ കഴിപ്പിയ്ക്കൽ ; കുട്ടികളെ കളിപ്പിയ്ക്കുവാൻ നിയമിയ്ക്കപ്പെടുന്ന വേലക്കാരി.
खिलाड़ / खिलाड़ी पु० കളിക്കാരൻ ; ഗുസ്തിപിടുത്തക്കാരൻ.
खिलाना - स० ഭക്ഷണം കഴിപ്പിയ്ക്കുക ; കളിപ്പിയ്ക്കുക.
खिलाफ़ - वि० വിപരീതമായ ; **—गोई** - കള്ളം പറയൽ.
खिलाफ़त - स्त्री० ഖലീഫായുടെ സ്ഥാനം ; ആധിപത്യം അല്ലെങ്കിൽ വാഴ്ച ; ഒരു മുസ്ലീം പ്രക്ഷോഭണം.

खिलाल - स्त्री॰ കളികളിലുള്ള പരാജയം; പല്ലുകുത്തി; ദൂരം.

खिलौना - पु॰ കളിപ്പാട്ടം.

खिल्ली - स्त्री॰ പരിഹാസം; നേരം പോക്ക്.

खिसकना - अ॰ दे॰ खसकना

खिसारा - पु॰ നഷ്ടം.

खिसलना - अ॰ വഴുതിപ്പോകുക; വീണുപോകുക.

खिसिआना | खिसियाना - अ॰ ലജ്ജിയ്ക്കുക; ക്രുദ്ധനാകുക.

खींच - स्त्री॰ വലിയ്ക്കൽ; ഇഴയ്ക്കൽ.

खींचतान - स्त्री॰ വടംവലി.

खींचना - स॰ പിടിച്ചുവലിയ്ക്കുക; വരയ്ക്കുക; ആകർഷിയ്ക്കുക; വലിച്ചെടുക്കുക.

खींचाखींची | खींचातानी - स्त्री॰ दे॰ खींचतान

खीज - पु॰ മുഷിയൽ; ദേഷ്യപ്പെടൽ; അലട്ട്; മുഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന വർത്തമാനം.

खीजना - अ॰ മുഷിയുക; ദേഷ്യപ്പെടുക.

खीझ - स्त्री॰ दे॰ खीज

खीझना - अ॰ दे॰ खीजना

खीमा - पु॰ दे॰ खेमा

खीर - स्त्री॰ പാൽ; പായസം; പാല്പായസം; **—चटाना -** ചോറൂണ് കഴിയ്ക്കുക.

खीरा - पु॰ കക്കരിയ്ക്ക; വെള്ളരിയ്ക്ക.

खीरा - वि॰ ഇരുട്ടുള്ള; ദുഷ്ടനായ.

खीरी - स्त्री॰ बाख അകിട്.

खील - स्त्री॰ പൊരി; മലര്.

खीली - स्त्री॰ വെററില ബീഡ.

खीस - स्त्री॰ ദേഷ്യമോ ലജ്ജയോ കൊണ്ട് പല്ലിളിച്ച് കാണിയ്ക്കൽ; അപ്രസന്നത; കോപം; നാണം; **वि॰** നശിച്ച.

खीसा - पु॰ കീശ (pocket); സഞ്ചി.

खुँदाना - स॰ (കുതിരയെ) ചാടിയ്ക്കുക.

खुक्ख - वि॰ മഹാദരിദ്രനായ; കൈവശമൊന്നുമില്ലാത്ത; പണം വച്ചുള്ള കളിയിൽ സർവ്വവും പൊയ്പോയ.

खुखड़ी - स्त्री॰ ചക്കയുടെ സൂചി (സ്പിൻഡിൽ) മേൽ ചുററിയ നൂൽ; നേപ്പാൾക്കാരുടെ ഒരുതരം വളഞ്ഞ കത്തി.

खुगीर - पु॰ കുതിരയുടെ ജീനി.

खुचर | खुचुर - स्त्री॰ യഥാർത്ഥമല്ലാത്ത കുററങ്ങൾ എടുത്തു കാണിയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തി.

खुजलाना - स॰ ചൊറിയുക; മാന്തുക; **अ॰** ചൊറിച്ചൽ ഉണ്ടാകുക.

खुजली - स्त्री० ചൊറി; ചൊറിച്ചൽ.

खुजाना - स० व अ० दे० खुजलाना

खुटकना - स० കുഴഞ്ഞു നുള്ളിയെടുക്കുക; കുഴഞ്ഞു പൊട്ടിപ്പുടക്കുക; നുള്ളുക.

खुटका - पु० खटका 'വട വട' ശബ്ദം; ആശങ്ക; ഭയം.

खुटचाली - वि० ദുഷ്ടനായ; ദുരാചാരിയായ.

खुट्टी - स्त्री० വ്രണത്തിന്മേലുള്ള പൊററ.

खुतबा - पु० പ്രശംസ; **किसीके नाम का खुतबा पढ़ा जाना -** ആരെങ്കിലും രാജാവായാൽ ആ വിവരം ജനങ്ങളെ കൊട്ടിയറിയിക്കുക.

खुतूत - पु० खत का बहु०

खुद - अव्य० തന്നെത്താൻ; സ്വയം; **—ब-खुद -** അന്യസഹായമില്ലാതെ; തന്നെത്താൻ.

खुदकुशी - स्त्री० ആത്മഹത്യ.

खुदग़रज़ / खुदपरस्त - वि० സ്വാർത്ഥിയായ.

खुदग़रज़ी / खुदपरस्ती - स्त्री० സ്വാർത്ഥത.

खुदना - अ० കുഴിക്കപ്പെടുക; കുഴിയുക.

खुदनुमा - वि० അഹങ്കാരിയായ; അഭിമാനിയായ.

खुदपसन्द - वि० അവനവനെത്തന്നെ നല്ലവനെന്നു കരുതുന്ന.

खुदमुख्तार - वि० സ്വതന്ത്രനായ.

खुदरा - पु० ചില്ലറ സാമാനങ്ങൾ; പലവ്യഞ്ജനം; **—फ़रोश -** ചില്ലറക്കച്ചവടക്കാരൻ.

खुदवाई - स्त्री० കഴിപ്പിക്കൽ; കൊത്തുപണി ചെയ്യിപ്പിക്കൽ; ഇവയ്ക്കുള്ള കൂലി.

खुदवाना - स० കൊത്തുപണി ചെയ്യിക്കുക; കഴിപ്പിക്കുക.

खुदसर - वि० സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള; സ്വേച്ഛാചാരിയായ.

खुदा - पु० ഈശ്വരൻ; സ്വയംഭു; **—खुदा करके -** വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ട്.

खुदाई - स्त्री० ഈശ്വരത്വം; സൃഷ്ടി; **वि०** ദൈവീകമായ.

खुदाई - स्त्री० കഴിക്കൽ; കഴിക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

खुदाई-खिदमतगार - पु० പടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തിസംസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു സ്വയംസേവകസംഘം. ഇതു് സാമുദായികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ ഉന്നതിക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

खुदातर्स - वि० കൃപാലുവായ; ദൈവകോപത്തിൽ ഭയമുള്ള.

खुदाताला - पु० പരമേശ്വരൻ.

ख़ुदादाद - वि० ഈശ്വരദത്ത മായ.

ख़ुदापरस्त - वि० ഈശ്വരപൂജക നായ ; ഈശ്വരവിശ്വാസി യായ.

ख़ुदावन्द - पु० യജമാനൻ ; ശ്രീ മാൻ (ആദരവു കാണിയ്ക്കുന്ന).

ख़ुदा-हाफ़िज़ - ദൈവം നിങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ ! (സാധാരണ രണ്ടുപേർ തമ്മിൽ കണ്ടുപിരി യുമ്പോൾ പറയാറുള്ള ഒരു വാക്ക്).

ख़ुदी - पु० അഹങ്കാരം ; സ്വാ ൎത്ഥത ; അഹംഭാവം.

ख़ुद्दी - स्त्री० താവലരി ; പൊടി യരി ; കരിമ്പിൻനീരിന്റെ ഊറൽ.

ख़ुनक - वि० തണുപ്പുള്ള ; ശീതള മായ.

ख़ुनकी - स्त्री० തണുപ്പ് ; ശീതളത.

ख़ुनख़ुना - पु० കുട്ടികളുടെ ഒരു തരം കളിപ്പാട്ടം.

ख़ुनस - स्त्री० ദ്വേഷ്യം.

ख़ुनसाना - अ० ദേഷ്യപ്പെടുക.

ख़ुनसी - वि० കോപിയ്ക്കുന്ന ; കോപിയായ.

ख़ुफ़िया - वि० രഹസ്യമായ ; **क्रि०** രഹസ്യമായിട്ട് ; **—पुलिस या नवीस -** രഹസ്യപ്പോ ലീസ് ; സി. ഐ. ഡി. ; ചാരൻ.

ख़ुफ़ियाख़ाना - पु० ദൂതികൾ സ്ത്രീ കളെ വ്യഭിചരിയ്ക്കാൻ കൊ ണ്ടുപോയി ആക്കുന്ന സ്ഥലം; സങ്കേതം.

ख़ुभना - अ० തറയുക.

ख़ुभी - स्त्री० ഒരുതരം കൎണ്ണാഭ രണം ; ഒരുതരം കുണുക്ക്.

ख़ुम - पु० കുടം ; മദ്യകുംഭം.

ख़ुमान - वि० ദീൎഘായുസ്സുള്ള ; ചിരഞ്ജീവിയായ (ആശീ ൎവ്വാദം).

ख़ुमार - पु०
ख़ुमारी - स्त्री० } ലഹരി; മയക്കം.

ख़ुम्र - स्त्री० शराब ലഹരിപദാൎത്ഥം; മദ്യം ; ചാരായം.

ख़ुरंड - पु० വ്രണങ്ങളിലെ പൊററ.

ख़ुर - पु० കുളമ്പ്.

ख़ुरख़ुरा - वि० പരുപരുത്ത.

ख़ुरख़ुराना - अ० കഫംകൊണ്ട് തൊണ്ടയിടറുക ; കാക്കി യ്ക്കുക.

ख़ुरचन - स्त्री० ചുരണ്ടിയെടുത്ത സാധനം.

ख़ुरचना - अ० ചുരണ്ടി എടുക്കുക.

ख़ुरचनी - स्त्री० ചുരണ്ടുവാനുള്ള ആയുധം.

ख़ुरचाल - स्त्री० ख़ुटचाल ദുഷ്ടത ; ദുരാചാരം ; കസ്രുതി.

ख़ुरचाली - वि० दे० ख़ुटचाली

खुरजी - स्त्री० കതിര, കാള മുത ലായവയുടെ പുറത്തു് സാമാനങ്ങൾ വയ്ക്കുവാനുള്ള വലിയ സഞ്ചി.

खुरट - पु० കളമ്പുരോഗം.

खुरपा - पु० खुरपी അരിവാൾ.

खुरमा - पु० ഈന്തപ്പഴം; ഒരു തരം മധുരപലഹാരം.

खुरशैद - पु० സൂര്യൻ.

खुराक - स्त्री० ആഹാരം; മാത്ര.

खुराकी - स्त्री० ഭക്ഷണച്ചിലവു്; **वि०** അധികം തിന്നുന്ന സ്വഭാവമുള്ള.

खुराफ़त | खुराफ़ात स्त्री० അസഭ്യവാക്കു്; ശകാരം; വഴക്കു്.

खुरी - स्त्री० കളമ്പടയാളം.

खुर्द - वि० ലഘുവായ; ചെറിയ; **—व कलाँ** - വലുതും ചെറുതുമായ എല്ലാം.

खुर्दबीन - स्त्री० ഭൂതക്കണ്ണാടി.

खुदबुर्द - वि० നശിച്ച; **पु०** നഷ്ടം; അനുചിതമായി സമ്പാദിച്ച ധനം; അപവ്യയം.

खुर्दा - पु० ചില്ലറ സാധനം.

खुर्दाफ़रोश - पु० സാധനങ്ങൾ ചില്ലറയായി വില്ക്കുന്നവൻ.

खुर्राट - वि० പഴക്കമുള്ള; അനുഭവിയായ; വൃദ്ധനായ; സൂത്രശാലിയായ.

खुर्राटा - पु० കൂർക്കം വലി.

खुलना - अ० പരസ്യമാകുക; തടസ്സം തീരുക; തുറക്കുക; (തുറക്കപ്പെടുക); വെളിപ്പെടുക; **खुले आम, खुले खज़ाने, खुले मैदान या खुले बाज़ार,** പരസ്യമായി.

खुला - वि० തുറന്ന; അഴിഞ്ഞ; തടസ്സമില്ലാത്ത; പ്രകടമായ.

खुलासा - पु० സാരാംശം; **वि०** സ്പഷ്ടമായ; പരസ്യമായ.

खुल्लमखुल्ला - क्रि० സ്പഷ്ടമായി.

खुश - वि० സന്തോഷമുള്ള; **—क़िस्मत - वि०** സൌഭാഗ്യമുള്ള; **—क़िस्मती - स्त्री०** സൌഭാഗ്യം; **—ख़त - वि०** നല്ല കൈയക്ഷരമുള്ള; **पु०** നല്ല കൈയക്ഷരം.

खुशख़बरी - स्त्री० സന്തോഷവർത്തമാനം.

खुशगवार - वि० നല്ലവനായ; പ്രിയപ്പെട്ട.

खुशदिल - वि० സന്തുഷ്ടചിത്തനായ.

खुशनवीस - वि० നല്ല കൈയക്ഷരമുള്ള.

खुशनवीसी - स्त्री० നല്ല കൈയക്ഷരം.

खुशनसीब - वि० ഭാഗ്യശാലിയായ.

खुशनसीबी - स्त्री० സൌഭാഗ്യം.

खुशनुमा - वि० ഭംഗിയുള്ള; സൌന്ദര്യമുള്ള.

खुशनुमाई - **स्त्री०** സൌന്ദര്യം; രൂപഭംഗി; കൌതുകം.

खुशनूदी - **स्त्री०** പ്രസന്നത.

खुशबू - **स्त्री०** സുഗന്ധം; **—दार** - **वि०** സുഗന്ധമുള്ള.

खुशमिज़ाज - **वि०** സത്സ്വഭാവിയായ; പ്രസന്നനായ.

खुशरंग - **वि०** നല്ല നിറമുള്ള.

खुशहाल - **वि०** സുഖിയായ; സമ്പന്നനായ.

खुशहाली - **स्त्री०** ക്ഷേമാവസ്ഥ.

खुशामद - **स्त्री०** മുഖസ്തുതി.

खुशामदी - **वि०** മുഖസ്തുതി ചെയ്യുന്ന.

खुशी - **स्त्री०** പ്രസന്നത; ഇച്ഛ; സന്തോഷം; **—खुशी** - **क्रि०** സന്തോഷത്തോടുകൂടി.

खुश्क - **वि०** രസമില്ലാത്ത; ശുഷ്കിച്ച; ഉണങ്ങിയ.

खुश्कसाली - **स्त्री०** മഴയില്ലാതെ ക്ഷാമം ബാധിച്ച കൊല്ലം.

खुश्की - **स्त्री०** ഉണക്കം; ശുഷ്കത.

खुसर - **पु०** ശ്വശുരൻ.

खुसरू - **पु०** ചക്രവത്തി.

खुसुर-फुसुर - **स्त्री०** ഗൂഢോപദേശം; ചെവിയിൽ മന്ത്രിയ്ക്കുക.

खुसूसन - **क्रि०** മുഖ്യമായി; വിശേഷിച്ച്.

खुसूसियत - **स्त्री०** വിശേഷത.

खूँखार / **खूँख्वार** - **वि०** ക്രൂരതയുള്ള; ചോര കുടിയ്ക്കുന്ന; മൃഗങ്ങളെ തിന്നുന്ന (മൃഗം).

खूँट - **वि०** കോണ്; അററം; പങ്ക്; പ്രദേശം; **स्त्री०** ചെവിക്കായം; ചെവിക്കാട്ടം.

खूँटी - **स्त्री०** കുററി; അതിർത്തി.

खूँदना - **अ०** കുതിച്ചു ചാടുക; [illegible].

खूँ-रेज़ - **वि०** രക്തമൊഴുക്കുന്ന.

खूँ-रेज़ी - **स्त्री०** രക്തമൊഴുക്കൽ.

खूगर - **वि०** ശീലിച്ച; പരിചയിച്ച.

खून - **पु०** രക്തം; കൊലപാതകം; **—उबलना** - അരിശംകൊണ്ട് ദേഹം വിറയ്ക്കുക; **—सफेद होना** - തീരെ ദയയില്ലാതാകുക; **—सिर पर सवार होना या चढ़ना** - കൊല്ലുവാനോ അക്രമം പ്രവത്തിയ്ക്കുവാനോ ഒരുമ്പെടുക; **—पीना** - കൊന്നുകളയുക; നല്ലവണ്ണം ഉപദ്രവിയ്ക്കുക; **—आलूदा** - **वि०** രക്തം പുരണ്ട; **—का प्यासा** - കൊല്ലാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന.

खूनखराबी - **स्त्री०** കൊല; അടിപിടി.

खूनी - **वि०** കൊലപാതകിയായ; ഘാതകനായ; **पु०** ഘാതകൻ.

खूब - **क्रि०** നല്ലവണ്ണം; **वि०** നല്ല.

ख़ूबरू - वि० സുന്ദരമായ; ഭംഗിയുള്ള.

ख़ूबसूरत - वि० ഭംഗിയുള്ള.

ख़ूबसूरती - स्त्री० ഭംഗി; സൌന്ദര്യം.

ख़ूबी - स्त्री० വിശേഷത; ഗുണം; നന്മ.

खूराक - स्त्री० दे० खुराक

खूरिश - स्त्री० ഭക്ഷണസാധനം.

ख़ूसट | ख़ूसर - पु० മൂങ്ങ; **वि०** ശുഷ്കഹൃദയനായ; അരസികനായ; വിഡ്ഢിയായ.

खेचर - पु० ആകാശചാരി (പക്ഷി, വിമാനം ആദി).

खेटक - पु० നായാട്ട്.

खेटकी - पु० ഒരു ബ്രാഹ്മണ ജാതി; നായാടി; കൊലയാളി.

खेड़ा - पु० ചെറിയ ഗ്രാമം.

खेत - पु० വയൽ; വിളവ്; സമരഭൂമി; **—करना** - നിലം ഉഴുതു സമനിരപ്പാക്കുക; **—रखना** - യുദ്ധത്തിൽ വിജയിയ്ക്കുക; **—आना या रहना** - യുദ്ധത്തിൽ മരിയ്ക്കുക.

खेतिहर - पु० കൃഷിക്കാരൻ.

खेती - स्त्री० കൃഷി; **—बारी - स्त्री०** കൃഷിപ്പണി.

खेद - पु० ദുഃഖം; ഖേദം;

खेदना - स० അടിച്ചോടിയ്ക്കുക.

खेदा - पु० ആന മുതലായ വന്യമൃഗങ്ങളെ പിടിയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തി.

खेना - स० തോണി തുഴയുക; കാലം കഴിയ്ക്കുക.

खेप - स्त्री० ഒരു പ്രാവശ്യത്തിൽ കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്ന സാമാനം (ഒരു ചുമട്); വണ്ടി മുതലായ വാഹനങ്ങളുടെ ഒരു പ്രാവശ്യത്തെ യാത്ര.

खेपना - स० (കാലം) കഴിച്ചുകൂട്ടുക.

खेमटा - पु० 12 മാത്രകളുള്ള ഒരു താളം; ഈ താളമനുസരിച്ചുള്ള നൃത്തം അഥവാ പാട്ട്.

खेमा - पु० കൂടാരം.

खेल - पु० കളി; വിനോദം.

खेलना - अ० കളിയ്ക്കുക; വിചരിയ്ക്കുക; മരണവികൃതി കാട്ടുക; **जान वा जी पर खेलना** - ജീവനെ തൃണവൽഗണിച്ച് പ്രവർത്തിയ്ക്കുക.

खेलवाड़ - पु० കളി; മനോവിനോദം; തമാശ.

खेलवाड़ी | खेलाड़ी - वि० खिलाड़ी കളിക്കാരനായ; വിനോദശീലനായ.

खेलाना - स० കളിപ്പിയ്ക്കുക.

खेलौना - पु० दे० खिलौना

खेवट - पु० പട്ടയ രജിസ്റ്റർ; തോണിക്കാരൻ; മുക്കുവൻ.

खेवा - पु० തോണിക്കൂലി; തോണി കടത്തൽ; പ്രാവശ്യം; ഭാരം കയററിയ വഞ്ചി.

खेवाई - स्त्री० തോണി തുഴയൽ; തോണിക്കൂലി; തോണി കെട്ടിയിടുന്ന കയർ.

खेसारी - स्त्री० ഒരുതരം പട്ടാണിക്കടല.

खेश - वि० സ്വന്തമായ; पु० ബന്ധുക്കൾ; ജാമാതാവു്.

खेह (र) - स्त्री० പൊടി; ധൂളി.

खैंचना - स० दे० **खींचना**

खैयाम - पु० दे० **खय्याम**

खैर - पु० दे० **कत्था**

ख़ैर - स्त्री० നന്മ; ക്ഷേമം; अव्य० നല്ലതു്; കൊള്ളാം; ആകട്ടെ; —**आफ़ियत** - स्त्री० കുശലപ്രശ്നം ചെയ്യൽ; —**ख़्वाह** - वि० ഗുണകാംക്ഷിയായ; ശുഭകാംക്ഷിയായ.

ख़ैर-ख़्वाही - स्त्री० ഗുണകാംക്ഷ.

ख़ैर-मक़्दम - पु० സ്വാഗതം.

खैरा - वि० दे० **कत्थई**

ख़ैरात - स्त्री० ദാനം.

ख़ैरियत - स्त्री० കുശലപ്രശ്നം ചെയ്യൽ; ക്ഷേമം; ഗുണം.

खोंच - स्त्री० പോറൽ; ആണി കൊണ്ടു് കീറൽ.

खोंचा - पु० പക്ഷികളെ പിടിക്കാനുള്ള നീണ്ട മുള.

खोंटना - स० (ചെടികളുടെ) അററം അറുത്തു മാററിക്കളയുക.

खोंता - पु० പക്ഷിക്കൂട്.

खोंसना - स० കുത്തി ത്തിരുകി വെയ്ക്കുക.

खोआ - पु० दे० **खोया**

खोई - स्त्री० കരിമ്പിൻ കോച്ച (ചവറു്); വറുത്ത ധാന്യങ്ങൾ; പൊരി; മലരു്.

खोखला - वि० അകം പൊള്ളയായ; അന്തസ്സാരവിഹീനമായ.

खोगीर - पु० दे० **खुगीर**

खोज - स्त्री० അന്വേഷണം; പരീക്ഷണം; അടയാളം.

खोजना - स० അന്വേഷിക്കുക; പരീക്ഷണം നടത്തുക.

ख़ोजा - पु० അന്തഃപുരത്തിലെ നപുംസകനായ സേവകൻ.

खोट - स्त्री० ദോഷം; ദുർഗ്ഗുണം; കൂട്ടുകൂട്ടൽ.

खोटा - वि० കളവായ; ദുഷിച്ച; **खोटी-खरी सुनाना** - ചീത്തപറഞ്ഞു് ശകാരിക്കുക.

खोड़रा - पु० കോടരം; പൊത്തു്.

खोदना - स० കുഴിക്കുക; കിളയ്ക്കുക; കൊത്തുപണി ചെയ്യുക; **खोद-विनोद** - വേണ്ടാത്ത അന്വേഷണം.

खोदनी - स्त्री० മൺവെട്ടി.

खोदाई - स्त्री० കുഴിക്കൽ; അതിനുള്ള കൂലി; കൊത്തുപണി.

खोना - स० കളയുക ; നഷ്ടപ്പെടുത്തുക ; **अ०** കളഞ്ഞുപോകുക.

खोन्चा - पु० വലിയ മിട്ടായിത്തട്ട്.

खोपड़ा - पु० കൊപ്ര; തലയോട്.

खोपड़ी - स्त्री० തലയോട് ;**—चाट जाना** - വളരെ സംസാരിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുക ; **अंधी खोपड़ी या औंधी खोपड़ी** - അറിവില്ലാത്തവൻ ; മൂഢൻ.

खोय - स्त्री० സ്വഭാവം ; ശീലം.

खोया(आ) - पु० പാൽക്കട്ടി ; പാൽ കോവ ; കമ്മായക്കൂട്ട്.

खोर - स्त्री० പുൽത്തൊട്ടി ; ഇടുങ്ങിയ തെരുവ് ; കളി.

खोरना - अ० കളിക്കുക.

खोरा - पु० പരന്നപാത്രം ; ഗ്ലാസ്സ് ; **वि०** അംഗഭംഗം വന്ന ; മുടന്തനായ.

खोराक - स्त्री० ഭക്ഷണസാധനം ; മരുന്നുകളുടെ മാത്ര.

खोरि - स्त्री० ഇടുങ്ങിയ തെരുവ്; ദോഷം.

खोल - पु० ആവരണം ; മൂടി ; പാമ്പ് മുതലായ ജീവികളുടെ ഇടയ്ക്കിടെ ഉരിഞ്ഞുപോകുന്ന തൊലി (ഉറ) ; പുതപ്പ്.

खोलना - स० തുറക്കുക ; പ്രത്യക്ഷമാക്കുക ; അഴിക്കുക.

खोली - स्त्री० ഉറ ; ആവരണം.

खोवा - पु० दे० खोया

खोह - स्त्री० ഗുഹ ; താഴ്‌വര.

खौफ - पु० ഭയം ; **—ज़दा - वि०** ഭയമുള്ള ; **—नाक - वि०** ഭയങ്കരമായ.

खौर - स्त्री० ഗോപിക്കുറി ; ചന്ദനക്കുറി ; സ്ത്രീകളുടെ ഒരു ശിരോഭൂഷണം ; മീൻ പിടിക്കുന്ന വല.

खौरा - पु० മൃഗങ്ങളുടെ രോമം കൊഴിയുന്ന ഒരുതരം ചൊറി; **वि०** ഈ രോഗമുള്ള.

खौलना - अ० തിളയ്ക്കുക.

खौलाना - स० തിളപ്പിക്കുക.

ख्यात - वि० പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട.

ख्याति - स्त्री० പ്രസിദ്ധി.

ख़्याल - पु० വിചാരം ; ഓർമ്മ ; ശ്രദ്ധ ; സങ്കല്പം ; കളി ; തമാശ.

ख़्याली - वि० സങ്കല്പിതമായ ; ഭാവനയിലുള്ള ; **—पुलाव** - മനോരാജ്യം ; മനഃപായസം.

ख़्वाजा - पु० യജമാനൻ ; നായകൻ ; മുഹമ്മദീയ സന്യാസി ; അന്തഃപുരസേവകൻ (നപുംസകം).

ख़्वान - पु० ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന കിണ്ണം ; **—पोश** - ഭക്ഷണസാധനങ്ങളുടെ മേൽ ഇടുന്ന വസ്ത്രം.

ख़्वानचा - पु० दे० खोन्चा

ख़्वाब - पु० സ്വപ്നം ; ഉറങ്ങിക്കിടക്കൽ ; **—गाह -** ശയനമുറി ; **—होना -** സ്വപ്നസ്ഖലനം ഉണ്ടാകുക ; ഒരിയ്ക്കലും കിട്ടാതിരിയ്ക്കുക.

ख़्वार - वि० ചീത്തയായ ; തിരസ്കൃതനായ ; ദുഃഖമുള്ള ; തിന്നുന്ന (**जैसे, नमकख़्वार**)

ख़्वारी - स्त्री० ദീനത ; കഷ്ടത ; അപമാനം.

ख्वास्त - स्त्री० അഭിലാഷം.

ख़्वास्तगार - पु० അപേക്ഷകൻ ; ആഗ്രഹമുള്ളവൻ.

ख़्वाह - वि० ആഗ്രഹമുള്ള ; **अव्य०** ഒന്നുകിൽ ; അല്ലെങ്കിൽ ; **—मख़्वाह - क्रि०** എന്തായാലും ; തീർച്ചയായും.

ख़्वाहाँ - वि० ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന.

ख़्वाहिश - स्त्री० ആഗ്രഹം ; ഇച്ഛ ; **—मन्द् - वि०** ആഗ്രഹമുള്ള.

ग

गंगा-गति - स्त्री० മൃത്യു.

गंगा-जमनी - वि० കൂടിക്കലർന്ന ; സങ്കരമായ.

गंगाजली - स्त्री० യാത്രക്കാർ ഗംഗാജലം എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുന്ന കൂജ.

गंगाल - पु० ലോഹം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വലിയ ജലപാത്രം.

गंगालाभ - पु० മരണം.

गंज - पु० കഷണ്ടി രോഗം ; ഖജാനാ ; കൂട്ടം ; അങ്ങാടി ; കലവറ ; മദ്യശാല.

गंजन - पु० തിരസ്കാരം ; നാശം ; പീഡ.

गंजा - पु० കഷണ്ടി രോഗം ; കഷണ്ടിവന്നവൻ ; **वि०** കഷണ്ടിയുള്ള.

गंजिया - स्त्री० പുൽക്കൂട ; ഒരു മൺകുടം ; പണസ്സഞ്ചി (മടിശ്ശീലെ).

गंजी - स्त्री० ധാന്യാദികളുടെ കൂമ്പാരം ; കൂട്ടം ; ബനിയൻ ; മധുരക്കിഴങ്ങ് ; **पु०** കഞ്ചാവു വലിയ്ക്കുന്നവൻ.

गंजीफ़ा - पु० മൂന്നാളുകൾകൂടി കളിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം ശീട്ടുകളി.

गंजेड़ी - वि० കഞ്ചാവുവലിയ്ക്കുന്നവനായ.

गंठकटा - पु० കീശയറുത്ത് പണം മോഷ്ടിയ്ക്കുന്നവൻ ; കൊള്ളക്കാരൻ.

गंठबंधन, गंठजोड़ा - पु० വിവാഹത്തിൽ വധൂ വരന്മാർ വസ്ത്രങ്ങൾ പരസ്പരം കൊട്ടക്കുന്ന ഒരു ചടങ്ങ് ; പുടമുറി.

गंड - पु० കവിൾത്തടം ; ചെന്നി ; ചിഹ്നം ; ഗണ്ഡമാല ; പുള്ളി ; വര ; **—स्थल -** കപോലം.

गंडा - पु० കെട്ട് ; മന്ത്രം ജപിച്ചു കെട്ടിയ ചരട്.

गंडासा - पुं० } വയ്ക്കോൽ, പുല്ല് മുതലായവ മുറിയ്ക്കുവാനുള്ള ആയുധം.
गंडासी - स्त्री० }

गंडेरी - स्त्री० കരിമ്പിൻ കഷണം.

गंदगी - स्त्री० അഴുക്ക്; മാലിന്യം. ദുർഗ്ഗന്ധം.

गंदला } **वि०** അഴുക്കുള്ള; മലിനമായ.
गंदा }

गंदुम - पुं० ഗോതമ്പ്.

गंदुमी - वि० ഗോതമ്പോ അല്ലെങ്കിൽ അതിൻെറ മാവുകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയ; ഗോതമ്പു നിറമുള്ള; ചുവപ്പു കലൎന്ന തവിട്ടുനിറമുള്ള.

गंध - स्त्री० ഗന്ധം; സുഗന്ധം.

गंधक - स्त्री० ഗന്ധകം (sulphur).

गंधकी - वि० ഗന്ധകത്തിൻേറതുപോലെ ഇളംമഞ്ഞനിറമുള്ള.

गंधवह }
गंधवाह } **पुं०** വായു.

गंधाना - स० മണമുണ്ടാക്കുക; നാററമുണ്ടാക്കുക.

गंधी - पुं० അത്തർ മുതലായ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

गंधीला - वि० ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ള; അഴുക്കുള്ള.

गँवई - स्त्री० ചെറിയ ഗ്രാമം.

गँवर मसला - पुं० നാടോടിച്ചൊല്ല്; ഗ്രാമീണരുടെ പഴഞ്ചൊല്ല്.

गँवाना - स० ദുർവ്യയം ചെയ്യുക; പാഴാക്കുക.

गँवार - वि० ഗ്രാമീണനായ; അപരിഷ്കൃതനായ; വിഡ്ഢിയായ.

गँवारी - स्त्री० ഗ്രാമീണത്വം; വിഡ്ഢിത്തം; ഗ്രാമീണസ്ത്രീ; **वि०** ഗ്രാമത്തിലുള്ള; ഗ്രാമീണരെപ്പോലെ; ഭംഗിയില്ലാത്ത.

गँवारू - वि० ഗ്രാമത്തിലുള്ള; വൃത്തികെട്ട.

गँसना - स० വരിഞ്ഞു കെട്ടുക; നല്ലവണ്ണം നിറയ്ക്കുക; നെയ്യുമ്പോൾ ഇഴഅടുപ്പിയ്ക്കുക.

गँसीला - वि० അസ്ത്രംപോലെ മുനയുള്ള.

गई करना - स० അനുചിതകാൎയ്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക; ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക; വിട്ടുകളയുക.

गईबहोर - वि० കളഞ്ഞുപോയതു് നോക്കി എടുത്തു കൊടുക്കുകയോ ചീത്തയായിപ്പോയതു് നന്നാക്കിക്കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനായ.

गऊ - स्त्री० പശു.

गगन - पुं० ആകാശം.

गगनचुंबी } **वि०** ആകാശത്തെ സ്പൎശിയ്ക്കുന്ന; വളരെ ഉയരമുള്ള.
गगनभेदी }

गगरा - पुं० ലോഹം കൊണ്ടുള്ള വലിയകുടം.

गगरिया / गगरी } **स्त्री०** ചെറിയ കുടം.

गच - पुं० കുമ്മായം, സിമൻറ് മുതലായതിൻെറ കൂട്ട്; കുമ്മായമിട്ട് ഉറപ്പിച്ച തറ.

गचकारी - स्त्री० കുമ്മായക്കൂട്ടുകൊണ്ടുള്ള പണി.

गचना - सं० കുത്തിനിറയ്ക്കുക; കോർക്കുക; അമർത്തുക.

गज़ - पुं० ഒരു വാര.

गज़क - पुं० മദ്യപാനത്തിന്നു ശേഷം സ്വാദു മാററുവാനായി കഴിയ്ക്കുന്ന വസ്തു; പെട്ടെന്നുതിന്നുവാൻ പററുന്ന വസ്തു; ലഘു ഭക്ഷണം.

ग़ज़ब - पुं० കോപം; ആപത്ത്; അന്യായം; അസാധാരണമായ സംഗതി; **—का -** അപൂർവ്വമായ; പ്രത്യേകതയുള്ള; **—नाक - वि०** ആശ്ചര്യകരമായ; ക്രുദ്ധനായ.

ग़ज़बी - वि० കോപിയും ദുഷ്ടനുമായ.

गजर - पुं० യാമംതോറും മണിയടിയ്ക്കുന്ന ശബ്ദം; പ്രഭാതസമയത്തുള്ള മണിനാദം.

गजरा - पुं० പുഷ്പമാല; വള; ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം.

ग़ज़ल - स्त्री० ഉർദുവിലെ ശൃംഗാരരസപ്രധാനമായ മുക്തകം.

ग़ज़ाल - पुं० മാൻകുട്ടി.

गज़ी - पुं० കട്ടിയുള്ള ഒരുതരം സാധാരണത്തുണി.

गजी - स्त्री० പിടിയാന.

गटकना - सं० അന്യായമായി തട്ടിയെടുക്കുക; വിഴുങ്ങുക.

गट गट - पुं० വിഴുങ്ങുമ്പോഴോ വെള്ളം കുടിയ്ക്കുമ്പോഴോ തൊണ്ടയിലുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

गटपट - स्त्री० ഗാഢമൈത്രി; സഹവാസം.

गटा / गट्टा } **पुं०** കൈയിൻെറ കുഴ (wrist); കാലിൻെറ കുഴ (ankle); വിത്ത്; ബീജം; ഒരു മധുരപലഹാരം.

गट्ठर - पुं० വലിയ ഭാണ്ഡം.

गट्ठा - पुं० പുല്ല്, വിറക് മുതലായവയുടെ വലിയ കെട്ട്; വലിയ ഭാണ്ഡം.

गठकटा - पुं० പോക്കററടിക്കാരൻ; കൊള്ളയടിയ്ക്കുന്നവൻ.

गठजोरा / गठबंधन } **पुं० दे० गँठजोड़ा**

गठन - स्त्री० നിർമ്മാണം; ഘടന; ആകാരം.

गठना - अ० രണ്ടുവസ്തുക്കൾ ചേർന്ന് ഒന്നാകുക; സംഘടിതമാവുക; ഗൂഢാലോചന നടത്തുക;

കാര്യം സാധിയ്ക്കുക; **गठा बदन** - ??? ദേഹം.

गठरी - स्त्री० സമ്പാദ്യം; ചെറിയ ഭാണ്ഡം.

गठित - वि० നല്ലവണ്ണം സംഘടിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.

गठिबंध - पु० दे० **गंठजोड़ा**

गठिया - स्त्री० വാതരോഗം; കഴുതപ്പുറത്തു സാമാനം കെട്ടിയിടുന്ന ചാക്ക്; ഭാണ്ഡം; പൊതി; സസ്യാദികളുടെ മൊരടിയ്ക്കൽ.

गठियाना - स० കെട്ടിയിടുക; കെട്ടിവയ്ക്കുക.

गठीला - वि० കെട്ടുകളുള്ള; ഉറപ്പുള്ള; നല്ലവണ്ണം നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട; ദൃഢമായ.

गड़ंग - पु० ആത്മപ്രശംസ; ഗർവ്വ്; തന്നെത്താൻ വമ്പ് പറയൽ.

गड़ - पु० മറവ്; നാലുവശവും കെട്ടിയിട്ടുള്ള മതിൽ; ചുമര്; കിടങ്ങ്; കോട്ട.

गड़गड़ा - पु० ഒരുതരം ഹുക്ക.

गड़गड़ाना - अ० ഗർജ്ജിയ്ക്കുക; കുടുങ്ങുക; स० 'ഗഡ് ഗഡ്' ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുക.

गड़दार - पु० മദയാനയുടെ കൂടെ കുന്തവുംകൊണ്ടു നടക്കുന്നവൻ; ആനക്കാരൻ.

गड़ना - अ० താണുപോകുക; തറയുക; മണ്ണിനുള്ളിൽ മൂടിപ്പോകുക; വേദനിയ്ക്കുക; തുളയുക; **गड़ जाना** - നാണിയ്ക്കുക.

गड़पना - स० വിഴുങ്ങുക; തിന്നുകളയുക; കയ്യേറുക.

गड़प्पा - पु० ചതിപറ്റുന്ന സ്ഥലം; കുഴി.

गड़बड़ - वि० കുഴപ്പമുള്ള; വ്യവസ്ഥയില്ലാത്ത; पु० കുഴപ്പം; ക്രമക്കേട്; ഉപദ്രവം.

गड़बड़ाना - अ० കുഴപ്പത്തിൽ പെടുക; വ്യവസ്ഥയില്ലാതാകുക; ക്രമം തെറ്റുക; തെററിപ്പോകുക; स० തെററിയ്ക്കുക; ചീത്തയാക്കുക.

गड़बड़िया - वि० കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുന്ന; ഉപദ്രവിയായ,

गड़बड़ी - स्त्री० കുഴപ്പം; തകരാറ്.

गड़रिया - पु० ആട്ടിടയൻ.

गड़वा - पु० दे० **गाड़ा**

गड़हा - पु० വലിയ കുഴി; **—खोदना** - നഷ്ടപ്പെടുത്തുക; ഹാനി ചെയ്യുക.

गड़ा - पु० കൂട്ടം; കൂമ്പാരം; രാശി.

गड़ाना - स० തറയ്ക്കുക; കുഴിച്ചുമൂടിയ്ക്കുക; കുത്തിക്കേററുക.

गड़ारी - स्त्री० വൃത്താകാരത്തിലുള്ള വര; വൃത്തം (circle); ചകട; കപ്പി (pulley).

गडुआ } **पु०** വാലുള്ള ലോട്ട;
गडुवा } കിണ്ടി.

गड़ेरिया - पु० दे० गड़रिया

गड्ड - पु० ഒരേ ആകൃതിയിലു ള്ളതും, ഒന്നിനുമേൽ ഒന്നായി അടുക്കി [illegible] സാധനങ്ങളുടെ കൂട്ടം; അട്ടി യ്ക്കിട്ടു വെയ്ക്കൽ.

गड्डी - स्त्री० दे० गड्ड

गड्ढा - पु० ഗർത്തം; കുഴി; **(किसीके लिए) गड्ढा खोदना** - അന്യ നെ കുഴിയിൽ ചാടിയ്ക്കാൻ ശ്രമിയ്ക്കുക.

गढ़ंत - वि० കല്പിതമായ; കൃത്രിമ മായ (വാർത്ത); **स्त्री०** സങ്ക ല്പിയ്ക്കൽ; ഭാവന ചെയ്യൽ.

गढ़ - पु० കോട്ട; കുഴി; കിടങ്ങ്; **—जीतना या तोड़ना** - വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യവും കൂടി ചെയ്തു തീർക്കുക.

गढ़त } **स्त्री०** നിർമ്മിതി; ആകൃതി.
गढ़न }

गढ़ना - स० നിർമ്മിയ്ക്കുക; രചി യ്ക്കുക; അടിയ്ക്കുക; **बात गढ़ना** ഇല്ലാത്ത സംഗതി കെട്ടിച്ച മച്ചു പറയുക; കല്പന ചെയ്യുക.

गढ़ा - पु० दे० गड़हा

गढ़ाई - स्त्री० ഉണ്ടാക്കൽ; നിർമ്മി തി; അതിനുള്ള കൂലി.

गढ़िया - पु० നിർമ്മിയ്ക്കുന്നവൻ; (തട്ടാൻ, ആശാരി, മൂശാരി മുതലായവർ).

गढ़ी - स्त्री० ചെറിയ കോട്ട.

गढ़ैया - वि० ഉണ്ടാക്കുന്നവനായ; രചിയ്ക്കുന്നവനായ.

गण - पु० കൂട്ടം; മൂന്നക്ഷരങ്ങ ളുടെ ഒരു സമൂഹം; അനുചര ന്മാരുടെ സംഘം; അനു യായി.

गणक - पु० ജ്യോത്സ്യൻ.

गणतंत्र - पु० दे० गणराज्य

गणन - पु० } എണ്ണം; എണ്ണൽ;
गणना -स्त्री० } കണക്കാക്കൽ.

गणपूर्ति - स्त्री० സീമ; കോറം.

गणराज्य - पु० ജനങ്ങളാൽ തിര ഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനനായക ന്മാർ ഭരിയ്ക്കുന്ന രാജ്യം.

गणिका - स्त्री० വേശ്യ; ദാസി.

गणित - पु० കണക്കുശാസ്ത്രം.

गण्य - वि० എണ്ണപ്പെട്ട; മാന്യ നായ.

गत - वि० കഴിഞ്ഞ; മരിച്ച; പോയ; (ശബ്ദങ്ങളുടെ ആദ്യം വന്നാൽ) രഹിതമായ **(जैसे, गतवैभव) प्र०** ഉള്ള; സംബന്ധിച്ച **(जैसे, व्यक्तिगत, जातिगत); स्त्री०** സ്ഥിതിഗതി; അവസ്ഥ; ഉപയോഗം; ദുര വസ്ഥ.

गतका - पुं० അററം തോൽ പൊതിഞ്ഞ വടി; ആ വടി ഉപയോഗിച്ചു കളിയ്ക്കുന്ന ഒരു തരം കളി.

गतकुल - पुं० ഉടമസ്ഥനില്ലാത്ത മുതൽ; അനന്തരാവകാശിയില്ലാത്ത സ്വത്തു്.

गतांक - पुं० കഴിഞ്ഞ ലക്കം; **वि०** കൊള്ളരുതാത്ത.

गतागत - वि० വന്നുംപോയിക്കൊണ്ടുമിരിയ്ക്കുന്ന; **पुं०** ഗതാഗതം; ജനനമരണം.

गति - स्त्री० പോക്കു്; ഗമനം; സ്ഥിതി; മോക്ഷം; ചഞ്ചലം; സ്പന്ദനം; ആശ്രയം.

गतिया - पुं० തബലക്കാരൻ.

गत्ता - पुं० कुट കാർഡു്ബോർഡു്.

गत्तालखाता - पुं० നഷ്ടമായ സംഖ്യയുടെ കണക്കു്.

गत्थ / गथ - पुं० മൂലധനം; കൂട്ടം; സമ്പത്തു്.

गद - पुं० രോഗം; വിഷം.

गदका - पुं० दे० गतका

गदकारा - वि० മാർദ്ദവമുള്ളതും ഞെങ്ങുന്നതുമായ; പിതുങ്ങുന്ന.

ग़दर - पुं० ഭരണകൂടത്തിനെതിരായുള്ള ലഹള; വിപ്ലവം.

गदराना - अ० കായ്കൾ പഴക്കാറാകുക; ചുനയ്ക്കുക; യൌവ്വനത്തിൽ അംഗങ്ങൾ പുഷ്ടമാകുക; കണ്ണിൽ പീളകെട്ടുക.

गदला - वि० കലങ്ങിമറിഞ്ഞ (വെള്ളം).

गदहपचीसी - स्त्री० 16 മുതൽ 25 [illegible] ലോക പരിചയം കുറഞ്ഞതുമായ പ്രായം.

गदहपन - पुं० മൂഢത.

गदहा - पुं० കഴുത; വൈദ്യൻ; വിഡ്ഢി; മഠയൻ.

गदा - स्त्री० ഗദ; **पुं०** ദരിദ്രൻ; സന്യാസി.

गदाई - वि० നീചമായ; തുച്ഛമായ; ഒന്നിനും കൊള്ളാത്ത; **स्त्री०** ഭിക്ഷയെടുക്കൽ; യാചന.

गदेला - पुं० തടിച്ച (കിടക്ക), വിരിപ്പു് അഥവാ പുതപ്പു്.

गद्गद - वि० ഇടറിയ (ശബ്ദം).

गद्द - पुं० അഗ്നിമാന്ദ്യം; ദഹനക്കേടു്.

गद्दर - वि० [illegible]ക്കാത്ത; **पुं०** തടിച്ച മെത്ത.

गद्दा - पुं० മെത്ത; കിടക്ക.

ग़द्दार - पुं० വലിയ ലഹളക്കാരൻ; ചതിയൻ.

गद्दी - स्त्री० സിംഹാസനം; ചെറിയ മെത്ത; **—नशीन - वि०** സിംഹാസനാരൂഢനായ; അനന്തരാവകാശിയായ.

गधा - पुं० കഴുത ; മഠയൻ.

गनिका - स्त्री० दे० गणिका

ग़नी - वि० വലിയ ധനികനായ ; സ്വതന്ത്രനായ.

ग़नीम - पुं० ശത്രു ; കൊള്ളക്കാരൻ.

ग़नीमत - स्त्री० കൊള്ളയടിച്ചു കിട്ടിയ സമ്പത്ത് ; പരിശ്രമം കൂടാതെ കിട്ടിയ സ്വത്ത് ; ആശ്വാസകരമായ സംഗതി.

ग़नीमी युद्ध - पुं० ഗൊറില്ലായുദ്ധം.

गन्दगी - स्त्री० മലം ; അഴുക്ക് ; അശുദ്ധി.

गन्दा - वि० दे० गंदा

गन्ना - पुं० കരിമ്പ്.

गप - स्त्री० കിംവദന്തി ; വെടി പറയൽ ; വൃഥാ സംസാരം ; ബഡായി ; **—मारना या हाँकना** - നേരമ്പോക്ക് പറയുക.

गपकना - स० പെട്ടെന്നു വിഴുങ്ങുക.

गपड़चौथ - पुं० [illegible] ഒന്നിച്ചിരുന്നു പറയുന്ന നേരമ്പോക്ക് ; **वि०** അസംബന്ധമായ.

गपना - स० വെടിപറയുക ; ജല്പിക്കുക.

गपशप - स्त्री० വെടി പറയൽ.

गपोड़ा - पुं० गप മിത്ഥ്യാഭാഷണം ; ഇല്ലാത്തതിനെ സങ്കല്പിച്ചു പറയൽ.

गपोड़ेबाज़ी - स्त्री० വെടിപറയൽ ; വൃഥാ തക്കിയ്ക്കൽ.

गप्प - स्त्री० दे० गप

गप्पी - वि० വെടി പറയുന്ന.

गफ़्फ़ा - पुं० വലിയ ഉരുള ; ലാഭം ; പ്രയോജനം.

गफ़ - वि० ഇഴയടുപ്പമുള്ള (മുണ്ട്) ; തിങ്ങിയ.

ग़फ़लत - स्त्री० അശ്രദ്ധ ; സുബോധമില്ലായ്മ ; തെറ്റ് ; മറവി ; നോട്ടക്കുറവ്.

ग़फ़ूर - पुं० ക്ഷമാശീലൻ (ഈശ്വരന്റെ വിശേഷണം).

ग़फ़्फ़ार - वि० കരുണാനിധിയായ (ഈശ്വരൻ).

गफ़्स - वि० തടിച്ച ഇഴയുള്ള (വസ്ത്രം) ; ഇഴയടുപ്പമുള്ള (മുണ്ട്).

ग़बन - पुं० ख़यानत അപഹരിയ്ക്കൽ ; അന്യൻ ഏല്പിച്ച സ്വത്തിനെ വിശ്വാസവഞ്ചന ചെയ്ത് അപഹരിയ്ക്കൽ.

गबरू - वि० പൂർണ്ണയൌവ്വനമായ ; നിഷ്കപടനായ ; **पुं०** വരൻ ; ഭർത്താവ്.

गब्बर - वि० അഹങ്കാരമുള്ള ; വില പിടിച്ച ; ധനികനായ.

गम्भीर - वि० ഗംഭീരമായ.

गम - स्त्री० (എന്തെങ്കിലും പ്രവ ത്തിയ്ക്കാൻ) തുടങ്ങൽ; **पु०** മാൎഗ്ഗം.

ग़म - पु० ദുഃഖം; വ്യാകുലത; **—खाना -** [illegible]: ശ്രദ്ധിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക.

गमक - स्त्री० സ്വരങ്ങളുടെ ലയം; സുഗന്ധം; **वि०** സൂചന തരുന്ന.

गमकना - अ० മണക്കുക.

गमकीला - वि० സുഗന്ധമുള്ള.

ग़मख़ोर - वि० സഹനശക്തിയുള്ള; സഹനശീലമുള്ള.

ग़म-ग़लत - पु० ദുഃഖിതനെ സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കൽ; മനോവിനോദ പ്രവൃത്തി; മദ്യം.

ग़मगीन - वि० ദുഃഖമുള്ള; ഉദാസീനനായ.

ग़मगीनी - स्त्री० ദുഃഖാവസ്ഥ.

ग़मगुसार - वि० അന്യന്റെ ദുഃഖം മാററുന്ന.

गमछा - पु० കച്ചമുണ്ട്; തോൎത്തുമുണ്ട്.

ग़मज़दा - वि० ദുഃഖമുള്ള.

गमन - पु० പോക്ക്; സംഭോഗം; വഴി; യാത്രോപകരണങ്ങൾ.

ग़मनाक - वि० ദുഃഖകരമായ.

ग़मरसीदा - वि० दे० ग़मज़दा

गमला - पु० പൂച്ചട്ടി.

गमाना - स० दे० गँवाना

ग़मी - स्त्री० ദുഃഖാവസ്ഥ; ദുഃഖമാചരിയ്ക്കൽ; മരണം.

गम्य - वि० പോകത്തക്ക; ലഭിയ്ക്കത്തക്ക; ഭോഗ്യമായ; സരളമായ; ലക്ഷ്യമായ.

गयंद - पु० വലിയ ആന.

गय - पु० വീട്; ആകാശം; ധനം; പ്രാണൻ; ആന.

गया - वि० പോയ; നശിച്ച; **—गुज़रा या बीता -** നശിച്ച; കൊള്ളരുതാത്ത; അധഃപതിച്ച.

गयावाल - पु० 'ഗയാ' തീൎത്ഥത്തിലെ പുരോഹിതൻ.

ग़यास - स्त्री० സഹായം; മോചനം.

ग़य्यूर - वि० അഭിമാനിയായ; ഈൎഷ്യാലുവായ.

गर - पु० രോഗം; വിഷം; കഴുത്ത്.

गर - प्र० ചെയ്യുന്നവൻ അല്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ (**जैसे, कारीगर, सिकलीगर**); **अव्य०** എങ്കിൽ; ആയാൽ.

ग़रक़ - वि० ലയിച്ച; മഗ്നമായ; മുങ്ങിയ.

ग़रक़ाब - वि० (വെള്ളത്തിൽ) മുങ്ങിയ; **पु०** വെള്ളത്തിലെ ചുഴി; ആഴം; മുങ്ങൽ.

ग़रकी - **स्त्री०** മുങ്ങൽ ; ലയിയ്ക്കൽ; വെള്ളപ്പൊക്കം.

गरगज - **पु०** പീരങ്കി വെയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി കോട്ട മതിലിന്മേലുള്ള ഗോപുരം ; ഉയന്ന സ്ഥലം ; തോണിയുടെ മുകളിലത്തെ പലകത്തട്ട് ; തൂക്കിലിടുന്ന ആളെ നിത്തുന്ന പലക ; **वि०** വിശാലമായ.

गरचे - **अव्य०** **अगरचे** എങ്കിലും.

गरज - **स्त्री०** ഗജ്ജനം.

ग़रज़ - **स्त्री०** സാരം ; ഉദ്ദേശം ; ആഗ്രഹം ; ആവശ്യം; സ്വാത്ഥം ; **अव्य०** അവസാനം ; കാരണമായി ; **—का बावला** - ആഗ്രഹത്തിന്നടിമപ്പെട്ട; **—मंद** - സ്വാത്ഥിയായ ; ആഗ്രഹമുള്ള ; **अलग़रज़** - ചുരുക്കത്തിൽ.

गरजन - **पु०** ഗജ്ജനം.

गरजना - **अ०** ഗജ്ജിയ്ക്കുക.

ग़रज़ी - **वि०** സ്വാത്ഥിയായ ; ആഗ്രഹിയായ.

गरद - **स्त्री०** **दे०** **गर्द**

गरदन - **स्त्री०** കഴുത്ത് ; ഗളം ; **—उठाना** - എതിക്കുക.

गरदनियाँ - **स्त्री०** കഴുത്തു പിടിച്ചു തള്ളി പുറത്താക്കൽ.

गरदा - **पु०** പൊടി ; ധൂളി.

गरदान - **वि०** ചുററിത്തിരിഞ്ഞു് അതേ സ്ഥലത്തു തന്നെ വരുന്ന ; **पु०** ഭ്രമം ; **स्त्री०** തിരിച്ചു വരവു്.

गरदानना - **स०** വീണ്ടും വീണ്ടും പറയുക ; ഉദ്ധരിയ്ക്കുക (quote) ; എണ്ണുക ; മനസ്സിലാക്കുക.

गरदिश - **स्त्री०** **दे०** **गर्दिश**

गरदी - **स्त्री०** ചുററിത്തിരിയൽ ; പരിവത്തനം ; ക്രാന്തി ; ദൌഗ്യം.

गरदूँ - **पु०** കാളവണ്ടി ; ആകാശം.

गरब - **पु०** **दे०** **गर्व**

ग़रब - **पु०** പടിഞ്ഞാറു് ; സൂര്യാസ്തമനം.

ग़रबा - **पु०** ഗുജറാത്തി സ്ത്രീകളുടെ ഒരു നൃത്തഗീതം.

गरबीला - **वि०** ഗവ്വുള്ള ; അഹംഭാവമുള്ള.

गरभ - **पु०** ഗഭം ; ഗഭാശയം ; അഹങ്കാരം ; അഹംഭാവം.

गरभाना - **अ०** ഗഭിണിയാകുക.

गरभी - **वि०** അഹംഭാവിയായ ; അഹങ്കാരിയായ.

गरम - **वि०** ചൂടുള്ള ; പഴുത്ത ; ചൂടുകൊടുക്കുന്ന ; ആവേശം നിറഞ്ഞ ; **बाज़ार गरम होना** - സാധനങ്ങളുടെ വില കൂടുക.

गरमा - **पु०** വേനല്ക്കാലം.

गरमाई - **स्त्री०** ചൂടു് ; ശരീരത്തിൽ ചൂടുണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു.

गरमागरम - **पुं०** നല്ല ചൂടുള്ള (ഭോജ്യം).

गरमागरमी - **स्त्री०** ആവേശം; വാക്കേററം; ദേഷ്യം; ശുണ്ഠി.

गरमाना - **अ०** ചൂടുണ്ടാകുക; ആവേശമുണ്ടാകുക; ദേഷ്യപ്പെടുക; മദമത്തമാകുക; **स०** ചൂട പിടിപ്പിയ്ക്കുക; **हाथ गरमाना** - കൈക്കൂലി കൊടുക്കുക.

गरमी - **स्त्री०** ചൂട്°; വേനല്ക്കാലം; കോപം; തീക്ഷ്°ണത; **—दाना** - ചൂട പൊങ്ങൽ.

गरल - **पुं०** വിഷം; സപ്പവിഷം.

गराँ - **वि०** വളരെ വിലപിടിച്ച; ഭാരമുള്ള; **—खातिर** - അപ്രിയമായ.

गराड़ी - **स्त्री०** ഉടി; കപ്പി.

गरानी - **स्त्री०** വിലക്കയററം; ഉദാസീനത; ഘനം.

गरारा - **वि०** ഗവ്വോടുകൂടിയ; പ്രബലനായ; **पुं०** കലുക്കഴിയൽ.

गरिमा - **स्त्री०** മഹിമ; ഗുരുത്വം; ഗൌരവം.

गरिष्ठ - **वि०** വളരെ ഗുരുത്വമുള്ള.

गरियार - **वि०** മടിയനായ.

गरी - **स्त्री०** കൈത; പിച്ചിങ്ങ; തേങ്ങാക്കഴമ്പ്°; ഫലങ്ങളുടെ തിന്നാൻ കൊള്ളാവുന്ന ഭാഗം; **—का गोला** - കൊപ്ര; **—का तेल** - വെളിച്ചെണ്ണ.

ग़रीक़ - **वि०** മുങ്ങിയ; ലീനമായ.

ग़रीज़ - **स्त्री०** പ്രകൃതി; സ്വഭാവം; സഹനശീലത.

ग़रीब - **वि०** ദരിദ്രനായ; എളിയ.

ग़रीब-निवाज़ } **वि०** ദീനദയാലുവായ; സാധുസംരക്ഷകനായ.
ग़रीब-परवर }

ग़रीबाना - **वि०** എളിയമട്ടിലുള്ള; വിനീതമായ.

ग़रीबी - **स्त्री०** ദാരിദ്ര്യം; നമ്രത.

गरीयस - **वि०** വലിയ; മാഹാത്മ്യമുള്ള.

गरुआ - **वि०** ഭാരമുള്ള; ഘനമുള്ള; ഗൌരവശാലിയായ.

गरुआई - **स्त्री०** ഗുരുത്വം; ഘനം; ഗൌരവം.

गरू - **वि०** ഗുരുത്വമുള്ള (ഭക്ഷണം); ഭാരമുള്ള; വലിയ.

ग़रूर - **पुं०** അഹങ്കാരം; അഭിമാനം.

ग़रूरी - **वि०** അഹങ്കാരമുള്ള; അഭിമാനമുള്ള; **स्त्री०** ഗവ്വ്°; അഭിമാനം.

गरेबान - **पुं०** ഷട്ടിൻെറ കഴുത്ത്°; കോളർ.

गरेरना - **स०** ചുററിവളയുക; തടയുക.

गरोह - **पुं** കൂട്ടം ; സമൂഹം.

ग़र्क़ - **वि०** മുഴുകിയ ; മുങ്ങിയ ; വിചാരമഗ്നമായ.

ग़र्ज़ - **स्त्री० दे० ग़रज़**

गर्जना - **अ० दे० गरजना**

गर्त्त - **पुं** കുഴി.

ग़र्द - **पुं** ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം ; **स्त्री०** ധൂളി ; ചാരം ; **—गुबार** - പൊടി മണ്ണ്; **किसी की गर्द को न पाना** - എതിരാളിയുടെ മുമ്പിൽ ഒന്നും നടക്കാതിരിക്കുക.

गर्दखोर / **गर्दखोरा** **पुं०** ചവിട്ടി (ചവിട്ടുപായ) ; **वि०** പൊടി പററിയാൽ ചീത്തയാകാത്ത.

गर्दन - **स्त्री० दे० गरदन**

गर्दभ - **पुं० गधा** കഴുത.

गर्दिश - **स्त्री०** തിരിവ്; ചുററ്; ആപത്ത്.

गर्ब - **स्त्री० दे० गर्व**

ग़र्ब - **पुं० दे० ग़रब**

गर्भ - **पुं०** വയററിനുള്ളിലെ കുട്ടി; ഗർഭാശയം ; **—गिरना** - ഗർഭം അലസിപ്പോകുക.

गर्भित - **वि०** ഗർഭമുള്ള ; അന്തർഭവിച്ച ; അടങ്ങിയ.

गर्मी - **पुं० दे० गरमी**

गर्व - **पुं०** അഹങ്കാരം ; തന്നിൽ താഴെയാണ് മററുള്ളവരെന്നുള്ള ഭാവം.

गर्विता - **स्त्री०** തന്റെ സൌന്ദര്യാദി ഗുണങ്ങളിലുള്ള ഗർവ്വോടുകൂടിയവൾ ; മാനവതി.

गर्वी / **गर्वीला** **वि०** അഹങ്കാരിയായ ; അഹങ്കാരമുള്ള.

गर्हण - **पुं०** നിന്ദ.

गर्हणीय - **वि०** നിന്ദനീയമായ.

गर्हा - **स्त्री०** നിന്ദ.

गर्हित - **वि०** നിന്ദിയ്ക്കപ്പെട്ട ; ദൂഷിതമായ.

गर्ह्य - **वि०** നിന്ദനീയമായ.

गल - **पुं०** കഴുത്ത്.

गलकंबल - **पुं०** പശുവിന്റെയോ, കാളയുടേയോ കഴുത്തിന്റെ അടിയിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഭാഗം.

गलगंज - **पुं०** ബഹളം ; കോലാഹലം.

ग़लत - **वि०** തെററായ ; അസത്യമായ.

गल-तकिया - **स्त्री०** കവിളിന്റെ താഴെ വെയ്ക്കുന്ന ചെറിയ തലയണ.

ग़लतफ़हमी - **स्त्री०** തെററിദ്ധാരണ.

ग़लतान - **वि०** ഗോളാകൃതിയിലുള്ള.

ग़लती - **स्त्री०** തെററ് ; മറവി ; ഭ്രമം.

गलना - **अ०** അലിയുക ; ഉരുകുക; ജീർണ്ണിയ്ക്കുക; (ദേഹം) ക്ഷീണിയ്ക്കുക ; ചടയ്ക്കുക.

गलफाँसी - स्त्री० കഴുത്തിലെ കുടുക്കു്; ബന്ധനം.

गलफूला - वि० തടിച്ച കഴുത്തുള്ള.

गलबाँही - स्त्री० കഴുത്തിൽ കയ്യിടൽ; കഴുത്തുകൾ ചേർത്തുള്ള ആലിംഗനം.

ग़लबा - पु० പ്രാധാന്യത; ആധിക്യം.

गलमुच्छा - पु० കവിളുകളുടെ മുകൾ ഭാഗത്തു വളർത്തിയ മുടി; കൃതാവു്.

गलवाना - स० അലിയിപ്പിയ്ക്കുക; ഉരുക്കിപ്പിയ്ക്കുക.

गला - पु० തൊണ്ട; ഗളനാളം; കഴുത്തു്; **गले लगाना** - ആലിംഗനം ചെയ്യുക; **—बैठना** - ശബ്ദം പൊങ്ങാതാവുക; **गले पड़ना** - ആഗ്രഹമില്ലെങ്കിലും കിട്ടുക; **गले का हार होना** - ഏററവും പ്രിയമായിത്തീരുക.

गलाऊ - वि० (വെള്ളത്തിലിട്ടാൽ) അലിയുന്ന.

गलाना - स० അലിയിയ്ക്കുക; ഉരുക്കുക.

गलावट - स्त्री० അലിയൽ; ഉരുകൽ.

गलित - वि० വീണുപോയ; അലിഞ്ഞ; ദ്രവിച്ച; ചീഞ്ഞ.

गलियारा - पु०
गलियारी - स्त्री० } ചെറിയ തെരുവു്; ഇടവഴി.

गली - स्त्री० തെരുവു്; ഇടവഴി.

गलीचा - पु० പരവതാനി; ജമക്കാളം.

ग़लीज़ - वि० അഴുക്കുള്ള; അശുദ്ധമായ; **पु०** കപ്പ; മലം; വൃത്തികേടു്.

गलेबाज़ - वि० നല്ലവണ്ണം പാടുന്ന.

गल्प - स्त्री० ചെറുകഥ; വെടിപറയൽ; വീമ്പു് അടിയ്ക്കൽ.

ग़ल्ला - पु० ധാന്യം; ഉല്പന്നം; വിളവു്.

गल्ला - पु० കൂട്ടം; മൃഗസമൂഹം; ഒച്ച; ആട്ടുവാൻ ഒരു പ്രാവശ്യം ചക്കിൽ ഇടുന്നതു സാധനം.

गल्लेबान - पु० ആട്ടിടയൻ.

गवँ - स्त्री० കാര്യം സാധിയ്ക്കുവാനുള്ള തക്കം; തഞ്ചം; പ്രയോജനം.

गवन - पु० ഗമനം; വിവാഹാനന്തരം വധു ആദ്യമായി പതിഗൃഹത്തിൽ വരുക; കുടിവെപ്പു്.

गवाक्ष - पु० गवाख ചെറിയ ജനാല; കിളിവാതിൽ.

गवारा - वि० ഇഷ്ടമുള്ള; സഹിയ്ക്കത്തക്ക.

गवाह - पु० സാക്ഷി.

गवाही - स्त्री० സാക്ഷ്യം; സാക്ഷിമൊഴി.

गवेषणा - स्त्री॰ ഗവേഷണം.
गवेषी - वि॰ ഗവേഷകനായ.
गवैया - पु॰ പാട്ടുകാരൻ.
गव्य - वि॰ പശുവിൽ നിന്നും കിട്ടുന്നവ; പഞ്ചഗവ്യം; പശുക്കൂട്ടം.
ग़श - पु॰ മോഹാലസ്യം; തളർച്ച; **—खाना** - ബോധം കെട്ടുവീഴുക; മോഹാലസ്യപ്പെടുക.
ग़शी - स्त्री॰ മൂർഛിച്ചുവീഴൽ; **—आना** - ബോധംകെട്ടു വീഴുക.
गश्त - पु॰ ചുററിനടക്കൽ; പാറാവു ചുററൽ; സഞ്ചരിക്കൽ.
गश्ती - वि॰ സഞ്ചരിക്കുന്ന; ചുററി നടക്കുന്ന; **—चिट्ठी** - സക്കുലർ; **स्त्री॰** വ്യഭിചാരിണി.
गसना - स॰ गँसना വരിഞ്ഞുകെട്ടുക; അമുക്കിപ്പിടിക്കുക; (നെയ്യുമ്പോൾ നൂലിൻെറ ഇഴ) അടുപ്പിക്കുക.
ग़सब - पु॰ തട്ടിപ്പറിക്കൽ; തട്ടിത്തിന്നൽ.
गसीला - वि॰ വരിഞ്ഞു കെട്ടിയ; പരസ്പരം ചേൻ; കൂടിയോജിച്ച; ഇഴയടുപ്പമുള്ള (വസ്ത്രം).
गस्सा - पु॰ ഉരുള; ഗ്രാസം.
गह - स्त्री॰ പിടിത്തം; (ആയുധാദികളുടെ) പിടി.
गह - प्र॰ गाह ഒരു പ്രത്യയം. സ്ഥലത്തേയും സമയത്തേയും കുറിക്കുന്നു. **उदा॰ इबादतगह या इबादतगाह; ईदगाह.**
गहकना - अ॰ ആഗ്രഹമോ ഉന്മേഷമോ കൊണ്ടു നിറയുക.
गहगह / गहगहा - वि॰ ഉത്സാഹവും ആനന്ദവുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ; പ്രസന്നമായ.
गहगहाना - अ॰ വളരെ സന്തോഷിക്കുക; സന്തോഷമഗ്നനാകുക.
गहगहे - क्रि॰ വളരെ സന്തോഷത്തോടുകൂടി.
गहन - वि॰ ഗംഭീരമായ; അഗാധമായ; ദുർഗ്ഗമമായ; നിബിഡമായ; മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമുള്ള; **पु॰** അഗാധത; കൈവശമാക്കൽ; കളങ്കം; ദുഃഖം; **स्त्री॰** പിടിത്തം; ശാഠ്യം.
गहना - पु॰ ആഭരണം; **स॰** പിടിക്കുക; താങ്ങുക.
गहनी - स्त्री॰ പശുക്കളുടെ പല്ലു കൊഴിയുന്ന രോഗം.
गहबर - वि॰ ദുർഗ്ഗമമായ; വിഷമമായ; വ്യാകുലമായ; ധ്യാനമഗ്നമായ.

गहर - स्त्री० താമസം ; വിളംബം.

गहरना - अ० നേരംവൈകിയ്ക്കുക ; വഴക്കിടുക ; ഉള്ളുകൊണ്ടു കോപിയ്ക്കുക.

गहरा - वि० ആഴമുള്ള ; ഗംഭീരമായ.

गहराई - स्त्री० ആഴം ; അഗാധത.

गहराना - अ० ആഴമുള്ളതാകുക ; പിണങ്ങുക ; **स०** ആഴമുണ്ടാക്കുക.

गहलौत - पु० രാജപുത്താനയിലെ ഒരു ക്ഷത്രിയ വംശം.

गहवारा - पु० തൊട്ടിൽ ; ഊഞ്ഞാൽ.

गहिरा - वि० दे० गहरा

गहिराई - स्त्री० दे० गहराई

गह्वर - पु० ഗുഹ ; ഇരുളടഞ്ഞ ഇടം ; മാളം ; പൊത്തു് ; **वि०** ഗോപ്യമായ.

गाँछना - स० (മാല) കോർക്കുക.

गांज - पु० കൂട്ടം ; കൂമ്പാരം.

गाँजा - पु० കഞ്ചാവു്.

गाँठ - स्त्री० കെട്ടു് ; ഗ്രന്ഥി ; ഭാരം ; അവയവങ്ങളുടെ സന്ധി (joint) ; **हृदय की गाँठ खोलना** മനസ്സിലുള്ള ഇഛയെ പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുക ; **—का -** വക്കത്തുള്ള ; അടുത്തുള്ള ; **गाँठ में बाँधना -** എന്നും സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുക.

गाँठगोभी - स्त्री० കിഴങ്ങുള്ള ഒരു തരം മുട്ടക്കൂസു്.

गाँठना - स० ഏച്ചുകെട്ടുക ; കെട്ടിടുക ; ചേർക്കുക ; (മാല) കോർക്കുക ; തനിയ്ക്കനുകൂലമാക്കിത്തീർക്കുക ; **मतलब गाँठना -** തന്റെ കാര്യം നേടുക.

गाँड - स्त्री० മലദ്വാരം ; ഗുദം.

गाँडर - स्त्री० ഒരുതരം കറുകപ്പുല്ലു്.

गाँडा - पु० കരിമ്പിൻ കഷണം ; തടിക്കഷണം.

गाँथना - स० दे० गूँथना

गांधी - स्त्री० ഗുജറാത്തിലെ ഒരു വൈശ്യജാതി ; വിളവു നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം പാററ ; ഒരുതരം പുല്ലു്.

गाँव, गाँव - पु० ഗ്രാമം.

गाँस - स्त्री० ഈർഷ്യ ; വിദ്വേഷം ; തടസ്സം ; അമ്പു്, കുന്തം മുതലായതിന്റെ മുന ; കെട്ടു് ; മേൽനോട്ടം.

गाँसना - स० വരിയുക ; തുളയ്ക്കുക ; കുത്തിനിറയ്ക്കുക ; അമർത്തുക.

गाँसी - स्त्री० ആയുധങ്ങളുടെ മുനയുള്ള ഭാഗം ; കെട്ടു് ; കപടം ; മനസ്സിന്റെ മലിനത.

गाँहक - पु० दे० गाहक

गाइ (ई) - स्त्री० പശു.

गागर
गागरी } **स्त्री०** കുടം.

गाछ - पु० पेड़ മരം ; ചെടി.

गाछी - स्त्री० വള്ളിക്കുടിൽ ; പൂന്തോട്ടം ; കാള, കഴുത തുടങ്ങിയ മൃഗങ്ങളുടെ പുറത്തു് സാമാനങ്ങൾ കെട്ടിയിടുന്നതിനുള്ള ചാക്കു്.

गाज - स्त्री० ഇടിമിന്നൽ; ഗർജ്ജനം; **पु०** നുര ; പത ; **—पड़ना** - ആപത്തു സംഭവിയ്ക്കുക ; നാശം പററുക.

गाजना - अ० ഗർജ്ജിയ്ക്കുക ; സന്തോഷിയ്ക്കുക.

गाजर - स्त्री० മധുരമുള്ള കിഴങ്ങുണ്ടാകുന്ന ഒരുതരം ചെടി (carrot) **—मूली समझना** - നിസ്സാരമായി കരുതുക.

ग़ाज़ा - पु० മുഖത്തിടാനുള്ള പൌഡർ ; **—मलना** - മുഖത്തു പൌഡറിടുക.

गाजा बाजा - पु० വാദ്യഘോഷം.

ग़ाज़ी - पु० തന്റെ മതത്തിനു വേണ്ടി അന്യമതക്കാരോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മുഹമ്മദീയ വീരൻ ; ശൂരൻ.

गाटा - पु० ചെറിയ പുരയിടം അഥവാ നിലം (plot).

गाड़ - स्त्री० കുഴി ; കിണററിന്റെ ചുററും അല്പം ഉയർത്തിക്കെട്ടിയിട്ടുള്ള മറ (ആൾ മറ) ; (ധാന്യാദികൾ വയ്ക്കുന്ന) നിലവറ ; വരമ്പു്.

गाड़ना - स० കുഴിച്ചു മൂടുക ; കുഴിച്ചിടുക ; നടുക ; ഒളിപ്പിയ്ക്കുക.

गाड़र - स्त्री० ചെമ്മരിയാടു്.

गाड़ा - पु० വലിയ കാള വണ്ടി ; ഒളിച്ചിരുന്നു ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കാൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കുഴി.

गाड़ी - स्त्री० വാഹനം ; വണ്ടി (vehicle) ; **—वान** - വണ്ടിക്കാരൻ.

गाढ़ - वि० അധികമായ ; അഗാധമായ ; ഗാഢമായ ; ഉറപ്പുള്ള ; **स्त्री०** ആപത്തു്.

गाढ़ा - वि० കൊഴുത്ത ; നിബിഡമായ ; അഗാധമായ ; ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ; **गाढ़े की कमाई** - എല്ലു മുറിയെ വേല ചെയ്തു് സമ്പാദിച്ച സ്വത്തു് ; **गाढ़े का साथी** - ആപത്തിൽ സഹായിയ്ക്കുന്നവൻ ; **गाढ़े दिन** - ആപല്ക്കാലം.

गात - पु० ശരീരം.

गाता - पु० പെയിസ്റ്റ് ബോഡ് ; കാഡ് ബോഡ് ; ഗായകൻ.

गाती - स्त्री० കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒരു വസ്ത്രം ; ഉത്തരീയം ; സാൽവ.

गात्र - पु० ശരീരം.

गाथा - स्त्री॰ പാട്ട്; ശ്ലോകം; പ്രശംസ; വിവരണം; കഥ.

गाद् - स्त्री॰ ഊറൽ; കീടൻ.

गादड़ | गादर - वि॰ ഭീരുവായ; മടിയനായ; **पु॰** കുറുക്കൻ.

गादा - पु॰ വിളയാത്ത ധാന്യം.

गादी - स्त्री॰ दे॰ गद्दी

गाध - पु॰ സ്ഥലം; വെള്ളത്തിൻെറ അടിത്തട്ട്; **वि॰** ആഴം കുറഞ്ഞ; സ്വല്പമായ.

गान - पु॰ പാട്ട്; പാട്ടുപാടൽ.

गाना - स॰ പാടുക; സ്തുതിയ്ക്കുക; വിസ്തരിച്ചു പറയുക; **पु॰** പാട്ട്; പാട്ടുപാടൽ; **अपनी ही गाना -** തൻെറ കാര്യം മാത്രം പറഞ്ഞു കൊണ്ടു പോകുക.

ग़ाफ़िल - वि॰ അശ്രദ്ധനായ; ബോധമില്ലാത്ത.

गाभ - पु॰ മൃഗങ്ങളുടെ ഗർഭം.

गाभा - पु॰ തളിർ; ഉണ്ണിത്തണ്ട്; (വാഴയുടെ) പിണ്ടി; വൃക്ഷാദികളുടെ കാതൽ.

गाभिन | गाभिनी - वि॰ ഗർഭിണിയായ.

गाम - पु॰ दे॰ गाँव

गाय - स्त्री॰ പശു; **पु॰** സാധു പ്രകൃതിക്കാരൻ.

गायक - पु॰ പാട്ടുകാരൻ.

गायकी - स्त्री॰ പാട്ടുകാരി; ഗാനവിദ്യ.

गायगोठ - स्त्री॰ തൊഴുത്ത്; ആല.

ग़ायत - वि॰ ഏററവും; വിശേഷപ്പെട്ട; അങ്ങേ അററത്തെ; **स्त्री॰** ചരമസീമ.

गायन - पु॰ പാട്ട്; പാടുന്നവൻ.

ग़ायब - वि॰ മറഞ്ഞ; ലോപിച്ച.

ग़ायबाना - क्रि॰ മറവിൽ; ഹാജറില്ലായ്മയിൽ; രഹസ്യമായി.

गार - पु॰ ശകാരം; **प्र॰** ചെയ്യുന്നവൻ (**जैसे, गुनहगार**)

ग़ार - पु॰ വലിയ കുഴി; ഗുഹ.

ग़ारत - वि॰ നശിച്ച; നഷ്ടപ്പെട്ട; **पु॰** കൊള്ള; കവച്ച; നാശം; **—गर -** നാശകൻ.

ग़ारद - स्त्री॰ കാവൽ സൈന്യം.

गारना - स॰ പിഴിഞ്ഞെടുക്കുക; അരയ്ക്കുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക.

गारा - पु॰ കമ്മായക്കൂട്ട്; ചളുപ്പുനിലം.

गारी - स्त्री॰ ചീത്ത പറയൽ.

गारो - पु॰ ഗർവ്വ്; ഗൌരവം.

गार्हस्थ्य - पु॰ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം.

गाल - पु॰ കവിൾത്തടം; **—फुलाना -** മുഖം വീർപ്പിയ്ക്കുക; **—मारना -** വീരവാദം പറയുക.

गालगूल - पु॰ വെടിപറയൽ.

गाला - पु॰ നൂല്ക്കാൻ തയ്യാറാക്കിയ പഞ്ഞിത്തിരി.

ग़ालिब - वि० വിജയിയായ ; ശക്തിമാനായ ; അന്യരെ അടിച്ചമത്തുവാനുള്ള ശക്തിയുള്ള ; സംഭവിയ്ക്കാവുന്ന.

गाली - स्त्री० ചീത്തവാക്ക് ; ശകാരം ; അപവാദം.

गाली-गलौज़ - स्त्री०
गाली-गुफ़्ता - पु० } അന്യോന്യ ശകാരം.

ग़ालीचा - पु० क़ालीन ജമക്കാളം (carpet).

गालू - वि० വായാടിയായ.

गाव - स्त्री० പശു ; **पु०** ഉടയ്ക്കാത്ത കാള (വിത്തുകാള).

गावकुशी - स्त्री० ഗോവധം.

गावखुर्द - वि० നശിച്ച.

गावज़ोरी - स्त्री० ബലപ്രദശ്നം ; അടിപിടി ; ഏററുമുട്ടൽ.

गावतकिया - स्त्री० मसनद തറയിൽ ചാരിഇരിയ്ക്കുവാനുള്ള വലിയ തലയണ.

गावदी - वि० മുട്ടാളൻ ; മൂർഖൻ.

गावदुम - वि० പശുവിൻ വാലു പോലെ ഒരററം വണ്ണം കൂടിയും ക്രമേണ കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞു മറേറ അററത്തെത്തുമ്പോൾ വണ്ണം വളരെ കുറഞ്ഞും ഇരിയ്ക്കുന്ന (conical) ; ചരിവുള്ള (sloping).

गास - पु० ഉരുള ; സങ്കടം ; കഷ്ടം.

गाह - पु० തക്കം ; വാങ്ങുന്നവൻ ; ദുർഗ്ഗമം ; മുങ്ങുന്നവൻ ; മുതല.

गाह - स्त्री० दे० गह

गाहक - पु० വാങ്ങുന്നവൻ ; മുങ്ങുന്നവൻ ; അഭിലാഷി.

गाहकताई - स्त्री० ഗുണമറിയൽ ; ആഗ്രഹം.

गाहकी - स्त्री० बिक्री വില്പന ; വാങ്ങുന്നവൾ.

गाहन - पु० മുങ്ങൽ.

गाहना - अ० മുങ്ങുക ; ഇളക്കിമറിയ്ക്കുക ; ചേറുക ; പാററുക.

गाह-ब-गाह - क्रि० गाहेबगाहे ചിലപ്പോൾ.

गाहा - स्त्री० കഥ ; വർണ്ണന.

गाही - स्त्री० അഞ്ചെഞ്ചെണ്ണം.

गाहेगाहे - क्रि० गाहे-ब-गाहे ചിലപ്പോൾ.

गिड - पु० കഴുത്ത്.

गिचपिच
गिचरपिचर } **वि०** ക്രമമല്ലാത്ത ; അസ്പഷ്ടമായ.

ग़िज़ा - स्त्री० ആഹാരം ; ആഹാരസാധനം.

गिटपिट - स्त्री० അർത്ഥമില്ലാത്ത വാക്ക് ; **—करना -** പൊട്ട ഇംഗ്ലീഷ് സംസാരിയ്ക്കുക ; നാടോടി ഭാഷയിൽ സംസാരിയ്ക്കുക.

गिट्टा - पु०
गिट्टी - स्त्री० } ചരൽ ; കരിങ്കൽ ചില്ല് ; മൺപാത്രം ഉടഞ്ഞ കഷണം.

गिड़गिड़ाना - अ० വിനയപൂർവ്വം അപേക്ഷിയ്ക്കുക ; കെഞ്ചുക.

गिद्ध - पु० കഴുകൻ.

गिनती - स्त्री० എണ്ണൽ ; സംഖ്യ ; **—के** - വളരെ കുറച്ച് ; **—में - आना या होना** എണ്ണപ്പെടുക ; [illegible] ; **—गिनने के लिए** - നാമമാത്രമായി.

गिनना - स० എണ്ണുക ; **दिन गिनना** - എങ്ങിനേയെങ്കിലും കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടുക ; നാളെ [illegible].

गिनाना - स० എണ്ണിയ്ക്കുക.

गिनी } **गिन्नी** } **स्त्री०** ഗിനി ; ഒരു സ്വർണ്ണ നാണയം.

गिर - पु० പർവ്വതം.

गिरगिट - पु० നിറംമാറുന്ന ജന്തു ; ഓന്ത്.

गिरजा - पु० ക്രിസ്തീയ പള്ളി.

गिरदा - पु० ചുറ്റ് ; പരിധി ; പലഹാരം വെയ്ക്കുന്ന വലിയ മരപ്പാത്രം ; തലയണ.

गिरना - अ० വീഴുക ; അധഃപതിയ്ക്കുക ; ക്ഷയിയ്ക്കുക.

गिरफ्त - स्त्री० പിടിത്തം,

गिरफ्तार - वि० പിടിയ്ക്കപ്പെട്ട ; തടവിലാക്കപ്പെട്ട.

गिरफ्तारी - स्त्री० അറസ്റ്റ് ; തടവിലാക്കൽ.

गिरमिट - पु० മരം തുളയ്ക്കുന്ന വലിയ തമര് (ബ്രഹ്മ) ; കരാർ പത്രം ; കരാറ്.

गिरवाना - स० വീഴ്ത്തിപ്പിയ്ക്കുക.

गिरवी - वि० പണയം വെച്ച.

गिरवीदार - पु० പണയം വാങ്ങുന്ന ആൾ.

गिरह - स्त्री० എച്ച് കെട്ട് ; പോക്കറ്റ് ; സന്ധി (joint) ; ഒരു ഗജത്തിന്റെ പതിനാറിലൊരുഭാഗം.

गिरहकट - वि० കീശ മുറിച്ച് പണം [illegible].

गिरहदार - वि० കെട്ടുള്ള.

गिरहबाज़ - पु० പറക്കുമ്പോൾ തലകീഴായി മറിയുന്ന ഒരു തരം പ്രാവ്.

गिरहस्त - पु० ഗൃഹസ്ഥൻ.

गिरहस्ती - स्त्री० ഗൃഹസ്ഥധർമ്മം.

गिराँ - वि० വില കൂടിയ ; ഭാരമുള്ള ; അപ്രിയമായ.

गिरा - स्त्री० വാക്ക് ; സരസ്വതി; നാക്ക് ; പറയാനുള്ള ശക്തി.

गिराना - स० വീഴ്ത്തുക ; കുറയ്ക്കുക.

गिरानी - स्त्री० വിലക്കയററം ; കുറവ് ; ക്ഷാമം ; അഗ്നിമാന്ദ്യം.

गिरि - पु० പർവ്വതം.

गिरिया - पु० കരച്ചിൽ.

गिरी - स्त्री० വിത്തിനകത്തുള്ള കഴമ്പ്.

गिरेबान - पुं० ഷട്ടിൻേറയോ കോട്ടിൻേറയോ കഴുത്തു്.

गिरो - वि० പണയം വച്ച; **पुं०** പണയം വച്ച വസ്തു; നിബന്ധന.

गिरोह - पुं० കൂട്ടം; സംഘം.

गिर्जा }
गिर्जाघर } **पुं० दे० गिरजा**

गिर्द - अव्य [illegible]; ചുററും;
इर्दगिर्द - ചുററുപാടും.

गिर्दाब - पुं० गिरदाब നീർച്ചുഴി.

गिर्दावर - पुं० ചുററിനടക്കുന്നവൻ; ചുററിനടന്നു പ്രവൃത്തി പരിശോധിയ്ക്കുന്നവൻ.

गिल - स्त्री० മണ്ണു്; കളിമണ്ണു്; ചെളി; കമ്മായക്കൂട്ടു്.

गिलकार - पुं० കമ്മായപ്പണിക്കാരൻ.

गिलकारी - स्त्री० കമ്മായപ്പണി.

गिलट - पुं० നിക്കൽ; എലക്ട്രോ പ്ലേററിങ്ങു്; ഗിൽട്ടുവേല.

गिलटी - स्त्री० കട്ടി (gland); സന്ധിവീക്കം (a hard swelling).

गिलना - स० വിഴുങ്ങുക; മനസ്സിൽ വെയ്ക്കുക.

गिलबिला - वि० മാർദ്ദവം വന്ന.

गिलबिलाना - अ० അസ്പഷ്ടമായി സംസാരിയ്ക്കുക.

गिलम - स्त्री० മൃദുവായ രോമം കൊണ്ടുള്ള പരവതാനി; തടിച്ചതും മാർദ്ദവമുള്ളതുമായ വിരിപ്പു് അഥവാ കിടക്ക; **वि०** കോമളമായ; മാർദ്ദവമുള്ള.

गिलहरी - स्त्री० അണ്ണാൻ.

गिला - पुं० ആവലാതി; നിന്ദ.

गिलाफ़ - पुं० തലയണ, കിടക്ക മുതലായതിൻെറ ഉറ; കട്ടിയുള്ളതും മാർദ്ദവമുള്ളതുമായ വലിയ പുതപ്പു്; വാളുറ.

गिलावा - पुं० കമ്മായക്കൂട്ടു്.

गिलास - पुं० ടംബ്ളർ; ഗ്ലാസു്.

गिलिम - स्त्री० दे० गिलम

गिली - स्त्री० दे० गुल्ली

गिलोय - स्त्री० അമൃതു്; തഴതാമ (മരുന്നിനു് ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരു തരം വള്ളി).

गिलौरी - स्त्री० വെററിലച്ചുരുൾ; ബീഡ; **—दान** - മുറുക്കാൻ ചെല്ലം.

गिल्टी - स्त्री० दे० गिलटी

गिल्ली - स्त्री० दे० गुल्ली

गीं - प्र० ഉള്ള എന്ന അർത്ഥം കുറിയ്ക്കുന്ന പ്രത്യയം (**ग़मगीं**)

गींजना - स० മാർദ്ദവമുള്ള പദാർത്ഥങ്ങൾ കേടുവരത്തക്കവണ്ണം തിരുമ്മുക; കശക്കുക.

गीड - स्त्री० दे० गीव

गीत - **पुं०** പാട്ടു്; **—गाना** - പ്രശംസിയ്ക്കുക; **अपना ही गीत गाना** - തന്റെ കായ്യം മാത്രം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുക.

गीति - **स्त्री०** പാട്ടു്.

गीती - **स्त्री०** ലോകം.

गीदड़ - **पुं०** കുറുക്കൻ; **वि०** ഭീരുവായ.

गीदी - **वि०** ഭീരുവായ; നാണമില്ലാത്ത.

गीध - **पुं०** കഴുകൻ.

गीधना - **अ०** ഒരിയ്ക്കൽ കിട്ടിയ ലാഭംപോലെ പിന്നെയും കിട്ടുന്നതിലുള്ള ആശയുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുക.

गीबत - **स्त्री०** ഹാജരില്ലായ്മ; ഏഷണി പറയൽ.

गीर - **स्त्री०** വാണി; **प्र०** 'വിജയിയായ' എന്ന അത്ഥത്തെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം. **(उदा०—जहांगीर, आलम-गीर)**

गीला - **वि०** നനഞ്ഞ.

गीव(ा) - **स्त्री०** **दे०** **ग्रीवा**

गुंग / **गुंगा** - **पुं०** ഊമയായിരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥിതി; മൂകത്വം.

गुंगी - **स्त्री०** രണ്ടുതലയുള്ള പാമ്പു്.

गुँचा - **पुं०** മൊട്ടു്; പാട്ടുകച്ചേരി.

गुँज - **स्त्री०** / **गुँजन** - **पुं०** വണ്ടുകളുടെ മൂളൽ; കളരവം; മുഴക്കം.

गुंजना - **अ०** വണ്ടുകൾ മൂളുക; മധുരശബ്ദമുണ്ടാകുക.

गुंजरना - **अ०** മുരളുക (വണ്ടു്); ശബ്ദിയ്ക്കുക; ഗജ്ജിയ്ക്കുക.

गुंजा - **पुं०** കുന്നിക്കുരുവിന്റെ വള്ളി.

गुंजाइश - **स्त्री०** കഴിവു് (capacity); സ്ഥലം; പ്രാപ്തി; യോഗ്യത; സൌകയ്യം; ലാഭം.

गुंजान - **वि०** തിങ്ങിയ; ഇടതൂന്ന.

गुंजायमान - **वि०** മുഴങ്ങുന്ന.

गुंजार - **पुं०** വണ്ടുകളുടെ മൂളൽ.

गुंडई - **स्त्री०** തെമ്മാടിത്തം.

गुंडा - **वि०** തെമ്മാടിയായ; **पुं०** ഗുണ്ട.

गुंथना - **अ०** മെടയുക; കെട്ടുപിണയുക; [illegible]

गुंधना - **अ०** കുഴയ്ക്കപ്പെടുക; കോക്കപ്പെടുക.

गुँधाई - **स्त्री०** കുഴയ്ക്കൽ; കുഴയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി; കോക്കൽ.

गुंफ - **पुं०** കുടുക്കു്; കല; താടി.

गुंफन - **पुं०** കോക്കൽ; മെടയൽ.

गुंबज / **गुंबद** - **पुं०** ഗോളാകൃതിയിലുള്ള ഗോപുരശിഖരം.

गुंबा - **पुं०** വീക്കം; തട്ടുകയോ മുട്ടുകയോ ചെയ്താൽ നെററിയിലോ തലയിലോ ഉണ്ടാകുന്ന മുഴ.

गुंभी - **स्त्री०** മുള; അങ്കുരം.

गुइयाँ - **स्त्री०** കൂട്ടുകാരി; **पुं०** കൂട്ടുകാരൻ.

गुची - स्त्री० രാശിക്കായ (ഗോട്ടി) കളിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ചെറിയ കുഴി; **वि०** വളരെ ചെറിയ.

गुच्छ } **गुच्छक** } **पु०** കുല; കൂട്ടം; കതിർ; ചെണ്ടു്; മയിൽപ്പീലി; മുത്തുമാല.

गुच्छा - पु० കുല; ചെണ്ടു്; കൂട്ടം.

गुच्छेदार - वि० കുലയോടുകൂടിയ.

गुज़र - स्त्री० കാലക്ഷേപം; പ്രവേശം; എത്തൽ; **—जाना -** മരിച്ചു പോകുക; കഴിഞ്ഞു പോകുക.

गुज़र-गाह - स्त्री० കടത്തു കടവു്.

गुज़रना - अ० കഴിഞ്ഞുപോകുക; കടന്നു പോകുക; നദി കടക്കുക.

गुज़रबसर - पु० നിത്യവൃത്തി.

गुज़रान - पु० കാലക്ഷേപം.

गुजरिया - स्त्री० ഗുജ്ജരദേശക്കാരി: ഇടച്ചി; ഇടയസ്ത്രീ.

गुज़रता - वि० കഴിഞ്ഞ (കാലം).

गुज़ार - वि० ([illegible]) കൊടുക്കുന്ന; ചെയ്യുന്ന (**माल-गुज़ार, खिदमतगुज़ार**); **पु०** വഴി; കടവു്.

गुज़ारना - स० കഴിച്ചു കൂട്ടുക.

गुज़ारा - पु० ജീവിതമാർഗ്ഗം; കഴിച്ചുകൂട്ടൽ; ചുങ്കസ്ഥലം.

गुज़ारिश - स्त्री० അപേക്ഷ.

गुझाना - स० दे० छिपाना

गुझिया - स्त्री० ഒരുതരം മധുര പലഹാരം.

गुटकना - अ० പ്രാവിനെപ്പോലെ ശബ്ദിയ്ക്കുക; **स०** വിഴുങ്ങുക.

गुटका - पु० ചെറിയ പുസ്തകം; ഗുളിക; വിളക്കിന്റെ ബൾബു്; ഏറുപമ്പരം.

गुटरगूँ - स्त्री० പ്രാവിന്റെ കരച്ചിൽ (ശബ്ദം).

गुटिका - स्त्री० ഗുളിക.

गुट्ट - पु० സമൂഹം; സംഘം.

गुट्टा - वि० കുറിയ; പൊക്കം കുറഞ്ഞ.

गुट्ठल - वि० കായുള്ള; അണ്ടിയുള്ള (ഫലം); **पु०** കട്ടപിടിയ്ക്കൽ.

गुठली - स्त्री० (മാങ്ങമുതലായതിന്റെ) അണ്ടി; കുരു.

गुडंबा - पु० തിളപ്പിച്ച സിറപ്പിലിട്ട പച്ചമാങ്ങ.

गुड़ - पु० ശർക്കര; വെല്ലം.

गुड़गुड़ाना - अ० 'ഗുഡ് ഗുഡ്' ശബ്ദമുണ്ടാകുക; **स०** 'ഗുഡ് ഗുഡ്' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക; ഹുക്ക വലിയ്ക്കുക.

गुड़गुड़ी - स्त्री० ഒരുതരം ഹുക്ക.

गुड़िया - स्त्री० കുട്ടികൾക്കു് കളിപ്പാൻ തുണികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ചെറിയ പാവ; **—गुड़ियों का खेल -** എളുപ്പമുള്ള കാര്യം.

गुड़ी - स्त्री० കടലാസു പട്ടം.

गुडूची - स्त्री० दे० गिलोय

गुड्डा - **पु०** കുട്ടികൾക്കു് കളിപ്പാൻ തുണികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പാവ ; വലിയ പട്ടം.

गुड्डी - **स्त्री०** കടലാസുപട്ടം (kite); കാൽമുട്ടിലെ എല്ലു്; ഒരുതരം ചെറിയ ഹുക്ക.

गुढ } **पु०** ഒളിച്ചിരിയ്ക്കാനുള്ള
गुढा } സ്ഥലം ; രഹസ്യസങ്കേതം.

गुण - **पु०** ഒന്നിനെ മറ്റൊന്നിൽ നിന്നും വേർതിരിയ്ക്കുന്ന ഗുണം ; നൈപുണ്യം ; കല ; നല്ലശീലം; ഫലം (effect); പ്രത്യേകത ; മൂന്നു് ; കയറു് ; ഞാണു്,

गुणक - **पु०** ഏതുകൊണ്ടു ഗുണിയ്ക്കുന്നുവോ ആ സംഖ്യ.

गुणकारक } **वि०** ഗുണം ചെയ്യുന്ന ;
गुणकारी } ലാഭമുള്ള.

गुणगौरी - **स्त्री०** പതിവ്രത ; ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീ.

गुणज्ञ - **वि०** ഗുണമറിയുന്ന.

गुणन - **पु०** ഗുണിയ്ക്കൽ ; എണ്ണൽ ; ചിന്തിയ്ക്കൽ.

गुणना - **स०** ഗുണിയ്ക്കുക ; പെരുക്കുക.

गुणांक - **पु०** ഗുണിയ്ക്കേണ്ട സംഖ്യ; ഗുണ്യം.

गुणा - **पु०** ज़रब പെരുക്കൽ.

गुणाढ्य - **वि०** ഗുണസമ്പൂർണ്ണനായ.

गुणी - **वि०** ഗുണമുള്ള ; കലാകുശലനായ ; **पु०** മന്ത്രവാദി.

गुत्थमगुत्था - **पु०** കൂട്ടുകെട്ടു് ; അടിപിടി ; തമ്മിൽത്തല്ലു്.

गुत्थी - **स्त्री०** കുടുക്കു് ; കെട്ടു്.

गुथना - **अ०** കെട്ടുപിണയുക ; മെടഞ്ഞുകേറുക ; പിന്നിച്ചേരുക.

गुदगुदा - **वि०** മാംസളമായ ; കൊഴുത്ത ; പതുങ്ങുന്ന.

गुदगुदाना - **स०** കിക്കിളിയാക്കുക ; ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ടാക്കുക ; ചിരിപ്പിയ്ക്കുക.

गुदगुदी - **स्त्री०** കിക്കിളി ; ഉൽക്കണ്ഠ ; ആഹ്ലാദം.

गुदड़िया - **वि०** കീറവസ്ത്രം ധരിച്ച ; **पु०** കട്ടിൽ, കൂടാരം മുതലായ സാധനങ്ങൾ വാടകയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നവൻ.

गुदड़ी - **स्त्री०** പഴന്തുണി കൂട്ടിത്തുന്നിയുണ്ടാക്കിയ വിരിപ്പു് അഥവാ പുതപ്പു്; കീറത്തുണി; **—में का लाल** - കപ്പയിലെ രത്നം ; **—बाज़ार** - പഴയ സാധനങ്ങൾ വില്ക്കുന്ന അങ്ങാടി.

गुदरना - **अ०** കഴിഞ്ഞുപോകുക ; **स०** അപേക്ഷിയ്ക്കുക ; ഹാജരാക്കുക.

गुदरैन - **स्त्री०** പഠിച്ചതു് ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിയ്ക്കൽ ; പരീക്ഷ.

गुदा - **स्त्री०** മലദ്വാരം.

गुदाज़ - वि० മാംസളമായ ; മൃദുവായ ; ദ്രവിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; (**दिल-गुदाज़** - ഹൃദയം അലിയിപ്പിയ്ക്കുന്ന).

गुदाना - स० പച്ചകുത്തിയ്ക്കുക.

गुदाम - पु० दे० गोदाम

गुदारा - पु० തോണി കടക്കൽ ; ജീവിതവൃത്തി ; **वि०** മാംസളമായ.

गुद्दी - स्त्री० വിത്തിനുള്ളിലെ പരിപ്പ്; (പിടലി) പിൻകഴുത്ത്; ഉള്ളങ്കയ്യിലെ മാംസം.

गुन - पु० दे० गुण

गुनगुना - वि० ഇളം ചൂടുള്ള ; മൂളുന്ന.

गुनगुनाना - अ० മൂളുക ; മൂളിപ്പാട്ടു പാടുക.

गुनचा - पु० പൂമൊട്ട്.

गुनना - स० പെരുക്കുക ; ഗുണിയ്ക്കുക ;. ഉരുവിടുക ; ചിന്തിയ്ക്കുക.

गुनह - पु० दे० गुनाह

गुनहगार - वि० അപരാധിയായ; പാപിയായ ; ദോഷിയായ.

गुनहगारी - स्त्री० അപരാധിത്വം.

गुनही - पु० അപരാധി.

गुना - प्र० സംഖ്യാശബ്ദങ്ങളോടു കൂടി ചേർക്കുന്ന പ്രത്യയം ; "ഇരട്ടി" എന്ന അർത്ഥം കിട്ടുന്നു (**उदा० चौगुना** നാലിരട്ടി) ; **पु०** പെരുക്കൽ ; ഒരു തരം പലഹാരം.

गुनाह - पु० അപരാധം ; പാപം; **—गार** - ദോഷിയായ.

गुनाही - पु० അപരാധി ; ദോഷി.

गुनिया - पु० ഗുണവാൻ.

गुनी - वि० दे० गुणी

गुपचुप - क्रि० രഹസ്യമായി ; നിശ്ശബ്ദമായി.

गुप्त - वि० ഗോപ്യമായ ; മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമുള്ള.

गुप्तचर - पु० ചാരൻ ; സി. ഐ. ഡി.

गुस्सा - स्त्री० വെപ്പാട്ടി.

गुप्ती - स्त्री० വടിവാൾ.

गुफ़ा - स्त्री० ഗുഹ.

गुफ़्त - वि० പറഞ്ഞ.

गुफ़्तगू - स्त्री० സംഭാഷണം.

गुबरैला - पु० ചാണകപ്പുഴു.

गुबार - पु० പൊടി ; മനസ്സിലടക്കിവെച്ച ദ്വേഷം, ദുഃഖം മുതലായ വികാരങ്ങൾ.

गुब्बारा - पु० ബലൂൺ.

गुम - वि० ഗോപ്യമായ ; അപ്രസിദ്ധമായ ; കാണാതായ ; **—नाम** - പേരില്ലാത്ത ; അജ്ഞാതമായ ; **—राह** - വഴി തെററിയ ; ദുർമ്മാർഗ്ഗിയായ.

गुमटा - पु० മുട്ടോ, തട്ടോ മൂലം തലയിലുണ്ടാകുന്ന മുഴ ; തടിപ്പ്.

गुमटी - स्त्री० ഗോപുരം ; റയിൽ വേഗേററ്.

गुमटीहा - पु० റെയിൽവേഗേററ് കീപ്പർ.

गुमना - अ० കളഞ്ഞുപോകുക ; കാണാതാവുക.

गुमर - पु० അഭിമാനം ; അഹങ്കാരം ; സ്വകാര്യം പറയൽ; മനോവ്യഥ.

गुमान - पु० അനുമാനം ; അഹങ്കാരം ; തെററിദ്ധാരണ.

गुमाना - स० दे० गँवाना

गुमानी - वि० അഹങ്കാരിയായ.

गुमाश्ता - पु० ഗുമസ്തൻ ; ഏജൻറ്.

गुम्मट - पु० दे० गुंबज

गुम्मा - वि० അല്പഭാഷിയായ ; **पु०** ഒരു വലിയ തരം ഇഷ്ടിക.

गुर - पु० മന്ത്രം ; രഹസ്യം ; യുക്തിസൂത്രം ; ഗുരുനാഥൻ.

गुरगा - पु० ശിഷ്യൻ ; ഭൃത്യൻ ; ചാരൻ.

गुरदा - पु० മൂത്ര സഞ്ചി; ധൈര്യം.

गुरबत - स्त्री० വിദേശം ; വിദേശവാസം ; വിദേശയാത്ര ; നമ്രത.

गुरबा - स्त्री० പൂച്ച.

गुरबा - पु० (ग़रीब का बहु०) ദരിദ്രർ.

गुरवी - वि० അഹങ്കാരിയായ.

गुराई - स्त्री० വെളുപ്പ് ; സൌന്ദര്യം.

गुरिया - स्त्री० മാലയിലെ മണി (മുത്ത്) ; മുറിച്ചെടുത്ത കഷണം.

गुरु - वि० വലിയ ; ഘനമുള്ള ; **पु०** ആചാര്യൻ ; രണ്ടുമാത്രയുള്ള അക്ഷരം.

गुरुआइन - स्त्री० ഗുരുപത്നി ; അദ്ധ്യാപിക.

गुरुआई - स्त्री० ധൂർത്ത് ; അദ്ധ്യാപനം ; സൂത്രം.

गुरुआनी - स्त्री० ഗുരുപത്നി ; ഗുരുനാഥ.

गुरुता - स्त्री०, **गुरुत्व - पु०** } ഗൌരവം ; ഘനം.

गुरुद्वारा - पु० സിക്കുകാരുടെ ക്ഷേത്രം ; ഗുരുഗൃഹം.

गुरुभाई - वि० സഹപാഠിയായ.

गुरुमुखी - स्त्री० ഗുരുനാനക് പ്രചരിപ്പിച്ച ഒരു ലിപി.

गुरुवार - पु० വ്യാഴാഴ്ച.

गुरू - पु० ഗുരുനാഥൻ ; ധൂർത്തൻ.

गुरूघंटाल - पु० അതിസമർത്ഥൻ : പോക്കിരി.

गुरूब - पु० അസ്തമനം.

ग़ुरूर - पु० दे० ग़रूर

गुरेज़ - स्त्री० ഓടി രക്ഷപ്രാപിക്കൽ ; അകന്നുനില്ക്കൽ.

गुरेरना - स० തുറിച്ചു നോക്കുക.

गुर्ज़ - पु० ഗദ ; കുറുവടി.

गुर्जर - पु० ഗുജറാത്ത് ; ഗുജറാത്തി ; ഇടയൻ.

गुर्जरी - स्त्री० ഗുജറാത്തി സ്ത്രീ; ഇടയസ്ത്രീ.

गुर्राना - अ० മുറുമുറുക്കുക; മുരളുക.

गुल - पु० പുഷ്പം; പനിനീർപ്പൂവ്; വിളക്കിൻെറ നാളം; ചിരിയ്ക്കുമ്പോൾ കവിളിലുണ്ടാകുന്ന കുഴി; തീപൊള്ളിയ വടു; ചുരുട്ട്, ബീഡി മുതലായതിൻെറ കത്തിയ ഭാഗം (ചാരം); എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന കല്ക്കരി (തീക്കട്ട); **—खिलना** - അസാധാരണ സംഭവമുണ്ടാകുക; **(चिराग़) गुल करना** (വിളക്ക്) കെടുത്തുക.

गुल - पु० ശബ്ദം.

गुलकंद - पु० കൽക്കണ്ടത്തിലോ പഞ്ചസാരയിലോ ഇട്ട് വെയിലത്തു വെച്ചുണക്കിയ റോസാപ്പൂവിൻെറ ഇതളുകൾ. ഇതു് വയറിളക്കാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കാറുണ്ട്.

गुलकारी - स्त्री० ചിത്രപ്പണി.

गुलगुल - वि० മൃദുവായ.

गुलगुला - पु० ഒരുതരം മധുരപലഹാരം; ചെന്നി; **वि०** മാംസളമായ.

गुलगुलाना - स० കഴമ്പുള്ള സാധനത്തെ തിരുമ്മി മൃദുവാക്കുക.

गुलगूं - वि० गुलाबी പനിനീർപ്പൂവിൻെറ നിറമുള്ള.

गुलचांदनी - पु० രാത്രിയിൽ വിരിയുന്ന പൂവുള്ള ഒരു ചെടി.

गुलचा - पु० സ്നേഹപൂർവ്വം കവിളിൽ പതുക്കെയുള്ള അടി.

गुलचना } स० സ്നേഹപൂർവ്വംകവി
गुलचाना } ളിൽ പതുക്കെ അടിയ്ക്കുക.

गुलचीं - पु० തോട്ടക്കാരൻ; പൂവറുക്കുന്നവൻ; തമാശ കാണുന്നവൻ.

गुलछर्रा - पु० അനുചിതമായും സ്വച്ഛാനുസരണമായും ചെയ്യുന്ന സുഖഭോഗം; **—उड़ाना** അമിതമായ സുഖഭോഗങ്ങളിലേർപ്പെടുക.

गुलज़ार - पु० പൂന്തോട്ടം; **वि०** ആനന്ദവും ശോഭയും നിറഞ്ഞ (സുന്ദരമായ); പച്ചപ്പുള്ള.

गुलझटी } स्त्री० കെട്ട്; കുടുക്ക്;
गुलझड़ी } ചുളിവ്.

गुलथी - स्त्री० മുഴ; കട്ടകൂടൽ.

गुलदस्ता - पु० അലങ്കാരത്തിന്നു മേശമേൽ വെയ്ക്കുന്ന പൂച്ചെണ്ട്; ബൊക്കെ (bouquet).

गुलदाउदी - स्त्री० ഒരുതരം പൂച്ചെടി.

गुलदान - पु० പൂച്ചെണ്ടു വെയ്ക്കുന്ന പാത്രം.

गुलदुम - स्त्री० ബുൽബുൽ പക്ഷി.

गुलनार - पुं० മാതളപ്പൂവ്; മാതളപ്പൂപോലെ ചുവന്ന നിറം.

गुलफ़ाम - वि० റോസാപ്പൂ നിറമുള്ള ; വളരെ സുന്ദരമായ.

गुलबदन - वि० സുന്ദരനായ ; पुं० ഒരുതരം പട്ടുതുണി.

गुल-रू - वि० വളരെ സുന്ദരനായ.

गुलरेज़ - पुं० കരിമരുന്നു പണിയിലുള്ള പൂവ്.

गुलशन - पुं० പൂന്തോട്ടം.

गुलशब्बो - स्त्री० വെള്ളുള്ളിപോലെയുള്ള ഒരു ചെടി; നിശാഗന്ധി (night-queen).

गुलाब - पुं० പനിനീർ ചെടി; പനിനീർപ്പൂവ് ; **—जल** - പനിനീർ.

गुलाबजामुन - पुं० ഒരു മധുര പലഹാരം.

गुलाब-पाश - पुं० പനിനീർവീശി.

गुलाबी - वि० റോസാപ്പൂ നിറമുള്ള ; അല്പമായ.

गुलाम - पुं० അടിമ ; സേവകൻ ; **—का तिलाम** - തുച്ഛനായ സേവകൻ ; സേവകസേവകൻ.

गुलामी - स्त्री० അടിമത്തം.

गुलाल - पुं० വടക്കെ ഇന്ത്യയിൽ ഹിന്ദുക്കൾ 'ഹോലി' കൊണ്ടാടുമ്പോൾ പരസ്പരം മുഖത്തു തേയ്ക്കുന്ന ചുവന്ന പൊടി.

गुलिस्ताँ - पुं० പൂന്തോട്ടം.

गुलू - पुं० കഴുത്ത് ; സ്വരം ; **—बंद** - ഒരു കണ്ഠാഭരണം ; തണുപ്പു സമയത്ത് തലയിലോ കഴുത്തിലോ കെട്ടുവാനപയോഗിയ്ക്കുന്ന പ്ലാനൽ,

गुलेनार - पुं० दे० **गुलनार**

गुलेल - स्त्री० കവണി.

गुलेलची - पुं० കവണികൊണ്ടെറിയാൻ മിടുക്കുള്ളവൻ.

गुलेला - पुं० കവണികെട്ടി എറിയാനുള്ള കല്ല്.

गुल्फ़ - पुं० കണങ്കാൽ ; നെരിയാണി.

गुल्म - पुं० ജ്ഞാനാഭ്യാസത്തിൽ പെട്ട ചെടികൾ.

गुल्ला - पुं० കവണിയെറിയാനുള്ള കല്ല് ; ബഹളം.

गुल्ली - स्त्री० അണ്ടി ; പരിപ്പ് ; **—डंडा** - കുട്ടിയും കോലും കളി ; ഹാക്കി.

गुसाँई - पुं० दे० **गोसाई**

गुस्ताख़ - वि० വിനയമില്ലാത്ത ; ധിക്കാരിയായ.

गुस्ताख़ाना - क्रि० ധിക്കാരമായിട്ട്.

गुस्ताख़ी - स्त्री० ധിക്കാരം.

गुस्ल - पुं० കുളി ; **—ख़ाना** - കുളിമുറി.

गुस्सा - पुं० ദേഷ്യം.

गुस्सैल - वि० മുൻകോപിയായ.
गुहना - स० दे० गूँथना
गुहराना - स० ഉറക്കെ വിളിയ്ക്കുക.
गुहा - स्त्री० दे० गुफ़ा
गुह्र - पु० മുത്ത്.
गुहार - स्त्री० രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള നിലവിളി; —ना - രക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടി നിലവിളിയ്ക്കുക.
गुह्य - वि० ഗോപ്യമായ; താല്പര്യം; മനസ്സിലാകാത്ത; ഒളിച്ചു വെയ്ക്കേണ്ടതായ.
गूंगा - पु० ഊമ; മൂകൻ.
गूँज - स्त्री० മുഴക്കം; മാറ്റൊലി.
गूँजना - अ० മുഴങ്ങുക; മാറ്റൊലി കൊള്ളുക.
गूँथना - स० दे० गूथना
गूँधना - स० കുഴയ്ക്കുക; കോർക്കുക.
गू - पु० മലം.
गूजर - पु० ഇടയൻ.
गूढ़ - वि० ഗൂഢമായ; ആശയം വേഗം മനസ്സിലാകാത്ത.
गूथना - स० കോർക്കുക; പിന്നുക; കുഴയ്ക്കുക.
गूदड़ - पु० കീറത്തുണി.
गूदर - पु० दे० गूदड़
गूदा - पु० ഫലങ്ങളുടെ കഴമ്പ്; തലച്ചോറ്.
गून - स्त्री० തോണികെട്ടുവാനുള്ള വലിയ കയർ; നിറം; —गूँ - പല നിറത്തിലുള്ള; പല തരത്തിലുള്ള.

गूना - पु० ഗിൽട്ട്; നിറം; മാതിരി; രീതി.
गूमड़ी - स्त्री० (pimple) കുരു; ചിരങ്ങ്.
गूलर - पु० അത്തിമരം; അത്തിപ്പഴം; —का फूल - ദുർലഭ വസ്തു.
गूह - पु० മലം.
गृध्र - पु० കഴുകൻ.
गृहस्थी - स्त्री० ഗൃഹഭരണം; കുടുംബം (family).
गृहस्थ, गृही - पु० ഗൃഹനായകൻ.
गृहिणी - स्त्री० ഗൃഹനായിക.
गृह्य - वि० ഗൃഹസംബന്ധമായ.
गेंड़ना - स० വയലുകൾക്ക് വരമ്പുണ്ടാക്കി അതിർത്തി നിശ്ചയിയ്ക്കുക.
गेंड़ली - स्त्री० വളച്ചിടൽ; വട്ടത്തിൽ ചുരുട്ടി വെയ്ക്കൽ; ചുറ്റ്.
गेंड़ा - पु० കാണ്ടാമൃഗം; കരിമ്പിന്റെ ഇല; കരിമ്പിൻ തല; കരിമ്പു ചെടി.
गेंडुरी, गेंडुली - स्त्री० കുടം വെയ്ക്കാനുള്ള തെരിക; ചുമ്മാട്.
गेंद - पु० പന്ത് (ball); —तड़ी - പന്തുകൊണ്ട് തമ്മിൽത്തമ്മിലുള്ള ഒരുതരം എറിഞ്ഞു കളി.

गेंदा - पुं० മഞ്ഞ പുഷ്പമുള്ള ഒരു തരം ചെടി; സൌഗന്ധികപ്പൂവ്; ചേമന്തിപ്പൂവ്; വലിയ പന്ത്.

गेंदुवा - पुं० ഉരുണ്ട തലയണ.

गेडना - स० വരയ്ക്കുക; ചുററും വളയ്ക്കുക; പ്രദക്ഷിണം വെയ്ക്കുക; വരമ്പ് വെയ്ക്കുക.

गेय - वि० പാടുവാൻ പററിയ.

गेरना - स० വീഴ്ത്തുക; ഒഴിയ്ക്കുക.

गेरुआ - वि० കാവിനിറമുള്ള.

गेरू - स्त्री० കാവിമണ്ണ്.

गेहनी - स्त्री० ഗൃഹനായിക.

गेहुँअन - पुं० മണ്ണിൻെറ നിറത്തിലുള്ള ഒരു വിഷപ്പാമ്പ്.

गेहुँआँ - वि० ഗോതമ്പുനിറമുള്ള.

गेहूँ - पुं० ഗോതമ്പ്.

गैंड़ा - पुं० കാണ്ടാമൃഗം.

गैंती - स्त्री० ചെറിയ മൺവെട്ടി; പിക്കാസ്.

गैन - पुं० വഴി; ആകാശം.

ग़ैब - पुं० അദൃശ്യത; പരോക്ഷം; ഗൂഢം; അദൃശ്യലോകം.

ग़ैबत - स्त्री० പരോക്ഷമായ നിന്ദ; ഏഷണി പറയൽ; അപ്രത്യക്ഷത.

ग़ैबानी - स्त्री० ദുന്നടപടിക്കാരി; അത്യാപത്ത്.

ग़ैबी - वि० അദൃശ്യശക്തിയായ; പരോക്ഷമായ; ഗോപ്യമായ; അപരിചിതനായ.

ग़ैया - स्त्री० गाय പശു.

ग़ैर - वि० അന്യമായ; അന്യൻെറ; **पुं०** അപരിചിതൻ; **उप०** വിപരീതാർത്ഥത്തേയും അഭാവത്തേയും സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന (**जैसे, ग़ैरहाज़िरी, ग़ैरमुमकिन**).

गैर - पुं० അക്രമം.

ग़ैरआबाद - वि० ജനവാസമില്ലാത്ത.

ग़ैरत - स्त्री० ലജ്ജ; **—मन्द -** ലജ്ജയുള്ള.

ग़ैरमज़रूआ - वि० ഉഴവുവിതയ്ക്കാത്ത.

ग़ैरमनकूला - वि० ജംഗമമല്ലാത്ത; സ്ഥാവരമായ.

ग़ैरमामूली - वि० അസാധാരണമായ.

ग़ैरमुमकिन - वि० അസംഭവമായ.

ग़ैरवाजिब - वि० അനുചിതമായ.

ग़ैरहाज़िर - वि० ഹാജരില്ലാത്ത.

ग़ैरहाज़िरी - स्त्री० ഹാജരില്ലായ്മ.

गैरिक - पुं० കാവിമണ്ണ്; സ്വർണ്ണം; **वि०** കാവി നിറമുള്ള.

गैल - स्त्री० ഇടവഴി.

गोंड - स्त्री० വസ്തുത്തിൻെറ അരയിലുള്ള ചുററ്.

गोंठना - स० ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിൻെറ മുനയോ അററമോ ഉരുണ്ടതാക്കുക; നാലുവശത്തുനിന്നും വളയുക.

गोंड - पुं० മദ്ധ്യേന്ത്യയിലുള്ള ഒരു അപരിഷ്കൃത ജാതി.

गोंडरा - पुं० ഉരുണ്ട വസ്തു; വളയം.

गोंड़ा - पुं० വളപ്പ്; ഗ്രാമം; മുററം.

गोंद - पुं० (വൃക്ഷാദികളുടെ) ചാറ്; പശ.

गो - स्त्री० പശു; രശ്മി; വാക്ക്; കണ്ണ്; മിന്നൽ; ഭൂമി; ദിക്ക്; **अव्य०** എങ്കിലും; **प्र०** പറയുന്നവൻ **(जैसे, कानूनगो).**

गोइंठा - पुं० വരളി.

गोइंदा - पुं० ചാരൻ; രഹസ്യപോലീസ് (സി. ഐ. ഡി.); വക്താവ്.

गोइयाँ - पुं० കൂട്ടുകാരൻ; **स्त्री०** കൂട്ടുകാരി.

गोऊ - पुं० ഒളിപ്പിക്കുന്ന; കട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്ന.

गोकुल - पुं० പശുക്കൂട്ടം; മഥുരയുടെ തെക്കു കിഴക്കുള്ള ഒരു പഴയ ഗ്രാമം; ഗോശാല.

गोकोस - पुं० പശുവിൻെറ കരച്ചിൽ കേൾക്കാവുന്നിടത്തോളം ദൂരം; ഒരു വിളിപ്പാട്.

गोखरू - पुं० ഞെരിഞ്ഞിൽ മുള്ള്; ആനയെ പിടിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന മുള്ളുള്ള ഇരുമ്പുണ്ട; കയ്യിന്മേൽ ധരിക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം.

गोखा - पुं० ജനാല.

गोचर - पुं० ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ വഴി അറിയുവാൻ കഴിയുന്ന വിഷയം; മേച്ചിൽ സ്ഥലം.

गोज़ - पुं० അപാനവായു.

गोजर - पुं० ചെവിപ്പാമ്പ്.

गोजी - स्त्री० പശുക്കളെ തെളിക്കുവാനുള്ള വടി; വലിയ വടി; **—चलना -** ലാത്തിച്ചാർജ്ജ് നടക്കുക.

गोझा - पुं० ഒരുതരം പലഹാരം; ഒരുതരം മുള്ളുള്ള പുല്ല്; കുപ്പായക്കീശ; അട്ട.

गोट - स्त्री० } മുണ്ടിൻെറ വക്കിൽ
गोटा - पुं० } വെച്ചു തുന്നുന്ന ലേസ്; നാട.

गोटी - स्त्री० ഗോട്ടി; രാശിക്കായ.

गोठ - स्त्री० തൊഴുത്ത്; സഭ; ശ്രാദ്ധം; സവാരി.

गोड़ - पुं० കാല്.

गोड़इत - पुं० (ഗ്രാമത്തിലെ) പാറാവുകാരൻ.

गोड़ना - स० കിളുകുമണ്ണറിക്കുക.

गोड़ा - पुं० മേശ, കട്ടിൽ മുതലായവയുടെ കാൽ; ഇറയെ താങ്ങുന്നതിന് ചുമരിൽ പുറത്തേക്കു തള്ളിവയ്ക്കുന്ന കല്ല്.

गोड़ारी - स्त्री० കിടക്കുമ്പോൾ കാൽവെയ്ക്കുന്ന ഭാഗം (കാൽക്കൽ); ചെരിപ്പ്.

गोड़िया - स्त्री० ചെറിയ കാലു്.

गोणी - स्त्री० ഒരുതരം ചാക്കു്.

गोत - पुं० വംശം ; ഗോത്രം,

गोता - पुं० മുങ്ങൽ ; **—खाना -** ചതിപററുക ; **—मारना -** മുങ്ങുക.

गोताखोर } **पुं०** മുങ്ങുന്നവൻ ;
गोतामार } മുങ്ങിക്കപ്പൽ.

गोतिया } **वि०** തന്റെ വംശത്തിലുള്ള ; ശേഷക്കാരായ.
गोती }

गोत्र - पुं० കുലം ; സന്തതി.

गोद - स्त्री० മടി ; **—लेना -** ദത്തെടുക്കുക ; **—देना** ദത്തു കൊടുക്കുക ; **—भरना -** സന്താനമുണ്ടാകുക ; **—का -** ചെറിയ ; അടുത്തുള്ള.

गोदना - पुं० പച്ചകുത്തുക ; **स०** തറയ്ക്കുക ; കത്തിക്കയററുക : ഉന്നിപ്പറയുക.

गोदनी - स्त्री० പച്ചകുത്താനുള്ള സൂചി.

गोदाम - पुं० പണ്ടികശാല (godown); ഗുദാം.

गोदी - स्त्री० दे० गोद.

गोधूम - पुं० ഗോതമ്പു്.

गोधूलि } **स्त्री०** സന്ധ്യാസമയം.
गोधूली }

गोन - स्त्री० ചാക്കു് ; കപ്പൽപായയിൽ കെട്ടുവാനുള്ള കയർ.

गोना - स० ഒളിപ്പിയ്ക്കുക.

गोनी - स्त्री० ചണം ; ചാക്കു്.

गोप - पुं० ഇടയൻ ; രാജാവു്; നാട്ടു പ്രമാണി.

गोपन - पुं० മറയ്ക്കൽ; രക്ഷ.

गोपना - स० മറയ്ക്കുക.

गोफा - पुं० തളിരു്.

गोबर - पुं० ചാണകം ; **—गणेश -** വിഡ്ഢിയായ ; വിരൂപിയായ.

गोबरी - स्त्री० [illegible] ; ചാണകംകൊണ്ടു മെഴുകൽ.

गोबरैला - पुं० ചാണകപ്പുഴു.

गोबी, गोभी - स्त्री० മുട്ടക്കോസു്.

गोया - क्रि० मानों പോലെ ; തോന്നും.

गोर - स्त्री० ശവക്കുഴി ; **वि०** വെളുത്ത.

गोरखधंधा - पुं० കുഴപ്പമുള്ള പ്രവൃത്തി.

गोरस - पुं० പാൽ, തൈരു്, മോരു് മുതലായവ ; ഗോരസം.

गोरा - वि० വെളുത്ത ; **पुं०** വെള്ളക്കാരൻ.

गोराई - स्त्री० വെളുപ്പുനിറം ; സൌന്ദര്യം.

गोरिल्ला - पुं० ആൾക്കുരങ്ങൻ.

गोरी - स्त्री० വെളുത്ത സ്ത്രീ ; സുന്ദരി.

गोरू - पुं० കൊമ്പുള്ള മൃഗം; കന്നുകാലി.

गोरोचन - **पुं** ഗോരോചനം.

गोलंदाज़ - **पुं** പീരങ്കിവെടിക്കാരൻ.

गोलंदाज़ी - **स्त्री** പീരങ്കികൊണ്ടു വെടിവെയ്ക്കൽ.

गोलंबर - **पुं** ഉരുണ്ട മേല്പുര; ഉണ്ട; അച്ച്.

गोल - **स्त्री** സംഘം; സമൂഹം.

गोल - **वि** ഉരുണ്ട; വൃത്താകൃതിയിലുള്ള; **पुं** ഉണ്ട; **—बात**-അൎത്ഥം സ്പഷ്ടമാകാത്ത സംഗതി; **—माल** - കുഴപ്പം; അവ്യവസ്ഥ.

गोलक - **पुं** ഗോളാകൃതിയായ; കൃഷ്ണമണി; വിധവാപുത്രൻ; കൂട്ടം.

गोलक - **स्त्री** പണം സംഗ്രഹിച്ചു വെയ്ക്കുന്ന പെട്ടി.

गोला - **पुं** ഉരുണ്ട സാധനം; വെടിയുണ്ട; കൊപ്ര.

गोलमिर्च - **स्त्री** കുരുമുളക്,

गोलाई - **स्त्री** ഗോളാകൃതി: വൃത്താകാരം.

गोलाकार - **वि** ഉരുണ്ട.

गोलाकृति - **स्त्री** ഉരുണ്ടരൂപം.

गोलियाना - **स** വൃത്താകൃതിയിലാക്കുക.

गोली - **स्त्री** ഗുളിക; ഉണ്ട; ഗോട്ടി; **—खाना** - വെടിയേല്ക്കുക.

गोश - **पुं** ചെവി; **—माली** - ചെവി പിടിച്ചു തിരുമ്മൽ.

गोशवारा - **पुं** ഒരു കൎണ്ണാഭരണം; ഓരോ ഇനത്തിലുമുള്ള വരവു് ചിലവു് വെവ്വേറെ ചുരുക്കി എഴുതിയ കണക്കു വിവരപ്പട്ടിക.

गोशा - **पुं** കോണ്; ദിക്ക്; വില്ലിന്റെ രണ്ടു തലകൾ; ഏകാന്തസ്ഥാനം.

गोशा-नशीन - **वि** ഏകാന്തത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന; **स्त्री** മൂടുപടം ധരിച്ച സ്ത്രീ.

गोश्त - **पुं** മാംസം.

गोष्ठ - **पुं** തൊഴുത്ത്; കൂടിയാലോചന; ചൎച്ച; സഭ.

गोष्ठी - **स्त्री** സഭ; സംഭാഷണം; ചൎച്ച.

गोसाईं - **पुं** **गोस्वामी** സന്യാസി; ഈശ്വരൻ.

गोसैयाँ - **पुं** സന്യാസി.

गोह - **स्त्री** ഉടുമ്പ്.

गोहन - **पुं** കൂട്ടുകാരൻ; കൂട്ടുകെട്ട്.

गोहरा - **पुं** ചാണകവരളി;

गोहराना - **स** വിളിക്കുക.

गोहलोत - **पुं** രാജപുത്താനയിലെ ഒരു ക്ഷത്രിയ വംശം.

गोहार - **स्त्री** വിളി; രക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടിയുള്ള നിലവിളി.

गौं - स्त्री० തക്കം; നല്ല സമയം. പ്രയോജനം; സ്വാൎത്ഥം; **—का यार** - സ്വാൎത്ഥി; **—निकलना** - കാൎയ്യം സാധിക്കുക.

गौंगीर - वि० കാൎയ്യത്തിൽ വിജയം നേടിയ.

गौ - स्त्री० പശു.

गौख - स्त्री० } ചെറിയ ജനൽ; **गौखा - पुं०** } പൂമുഖം; വിളക്കു വയ്ക്കുവാൻ ചുമരിലുള്ള ദ്വാരം.

ग़ौग़ा - पुं० ബഹളം; കിംവദന്തി.

गौचरी - स्त्री० മേച്ചിൽപ്പുറമ്പിന്റെ നികുതി.

गौड़ - पुं० ഒരു ബ്രാഹ്മണ ജാതി.

गौण - वि० അപ്രധാനമായ.

गौद - पुं० ഫലങ്ങളുടെ കുല.

गौदुमा - वि० പശുവിന്റെ വാൽ പോലെയുള്ള.

गौना - पुं० വിവാഹത്തിനു ശേഷം വരൻ വധുവിനെ വീട്ടിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്ന ചടങ്ങ് (കുടിവെപ്പ്).

गौर - वि० വെള്ളയായ; **पुं०** ചുവപ്പ്; സ്വൎണ്ണം.

ग़ौर - पुं० ശ്രദ്ധ; വിചാരം; ധാരണ; **—परदाख़्त** - മേൽനോട്ടം; രക്ഷണം.

गौरांग - पुं० വിഷ്ണു; ചൈതന്യസ്വാമി.

गौरा - स्त्री० വെളുത്ത നിറമുള്ള സ്ത്രീ; പാൎവ്വതി; **वि०** വെളുത്ത.

गौरिया - स्त्री० (കുരുവി) ഒരുതരം കറുത്ത കിളി; മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഹുക്കാവലിയ്ക്കാനുള്ള കുഴൽ.

गौरी - स्त्री० വെളുത്ത നിറമുള്ള സ്ത്രീ; പാൎവ്വതി; എട്ടുവയസ്സുള്ള പെൺകുട്ടി; തുളസി.

गौरैया - स्त्री० दे० **गौरिया**

ग़ौस - पुं० ആവലാതി.

गौश - पुं० ചെവി.

गौहर - पुं० ബുദ്ധിസാമൎത്ഥ്യം; മുത്ത്; രത്നം; സ്വഭാവം.

ग्यारस - स्त्री० ഏകാദശി.

ग्रंथन - पुं० ഒട്ടിയ്ക്കൽ; കുഴയ്ക്കൽ.

ग्रंथि - स्त्री० കെട്ട്; വീക്കം.

ग्रंथित - वि० കുഴച്ച; കെട്ടുവീണ.

ग्रंथिबंधन - पुं० വിവാഹസമയത്ത് വധൂവരന്മാർ പരസ്പരം വസ്ത്രങ്ങളിൽ കെട്ടിടുന്ന ഒരു ചടങ്ങ്.

ग्रसन - पुं० വിഴുങ്ങൽ; പിടിയ്ക്കൽ.

ग्रसना - स० പിടിയ്ക്കുക; ഉപദ്രവിയ്ക്കുക; വിഴുങ്ങുക.

ग्रसित } **वि०** പിടിയ്ക്കപ്പെട്ട; ഉപ **ग्रस्त** } ദ്രവിയ്ക്കപ്പെട്ട; വിഴുങ്ങപ്പെട്ട.

ग्रहणीय - वि० ഗ്രഹിയ്ക്കാവുന്ന.

ग्रामणी - पु० ഗ്രാമനേതാവു്.

ग्रामीण - वि० ഗ്രാമസംബന്ധമായ ; ഗ്രാമീണനായ.

ग्राम्य - वि० ഗ്രാമത്തിലുള്ള.

ग्रास - पु० ഉരുള ; പിടിത്തം.

ग्रासना - स० दे० ग्रसना

ग्राह - पु० മുതല ; പിടിത്തം ; എടുക്കൽ.

ग्राहक - पु० വാങ്ങുന്നവൻ ; സ്വീകരിയ്ക്കുന്നവൻ ; (പത്രം, മാസിക മുതലായതിന്റെ) വരിക്കാരൻ.

ग्राही - पु० സ്വീകരിയ്ക്കുന്ന ; മലബന്ധമുണ്ടാക്കുന്ന.

ग्राह्य - वि० സ്വീകരിയ്ക്കത്തക്ക ; അറിയുവാൻ യോഗ്യമായ.

ग्रीवा - पु० കഴുത്തു്.

ग्रीष्म - स्त्री० വേനൽക്കാലം ; ഉഷ്ണം ; ചൂടു്.

ग्लानि - पु० ദുഃഖം ; വ്യാകുലത ; പശ്ചാത്താപം.

ग्वार - स्त्री० പയറു്.

ग्वाल (ा) - पु० ഇടയൻ.

ग्वालिन - स्त्री० ഇടയ സ്ത്രീ ; ഇടച്ചി.

घ

घँघरा - पु० പാവാട.

घँघरी - स्त्री० ചെറിയ പാവാട.

घँघोरना | घँघोलना स० കലുക്കുക ; ഇളക്കുക.

घंट - पु० (മരിച്ച ആളിനെക്കുറിച്ചു ചെയ്യുന്ന ക്രിയയുടെ അംഗമായി അരയാലിന്റെ മുകളിൽ കെട്ടുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന) കുടം ; മണി ; മണിക്കൂർ.

घंटा - पु० മണിക്കൂർ; മണി; **—घर - पु०** മണിമാളിക (clock-tower).

घंटिका - स्त्री० ചിലമ്പു് ; ചെറിയ മണി ; കിങ്കിണി.

घंटी - കിങ്കിണി ; മണിനാക്കു് ; മണിനാദം ; ചെറിയ മണി.

घई - स्त्री० ചുഴി ; തൂണു് ; **वि०** അഗാധമായ.

घघरा - पु० दे० घँघरा

घघरी - स्त्री० दे० घँघरी

घट - पु० കുടം ; ശരീരം ; ഹൃദയം ; **वि०** കുറഞ്ഞ.

घटक - पु० മദ്ധ്യസ്ഥൻ ; ദല്ലാൾ ; കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതു് ; ഘടകം.

घटती - स्त्री० കുറവു് ; ഇടിവു്.

घटना - अ० കുറയുക ; സംഭവിയ്ക്കുക ; യോജിയ്ക്കുക ; **स्त्री०** സംഭവം ; അപകടം.

घटबढ़ - स्त्री० കൂടുതൽ കുറവു്.

घटवाई - पु० കടവു നികുതി പിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

घटवार (ल) - पु० दे० घटवाई

घटहा - पु० പാപി ; കടവു് ലേലത്തിനെടുത്തവൻ; അപരാധി ; കടത്തുവഞ്ചി.

घटा - **स्त्री०** കാൎമ്മേഘം ; സമൂഹം.

घटाटोप - **पु०** ചുററും വളഞ്ഞ മേഘസമൂഹം ; വണ്ടി, പല്ലക്കു് മുതലായവയുടെ മേൽക്കൂട്ടു് ; **वि०** മേഘം കൊണ്ടു മൂടിയ.

घटाना - **स०** കുറയ്ക്കുക.

घटाव - **पु०** കുറവു് ; കമ്മി ; **—बढ़ाव** - ഏററക്കുറച്ചിൽ.

घटिका - **स्त्री०** ചെറിയ വാച്ചു് ; ഒരു നാഴിക നേരം.

घटित - **वि०** ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ; ഘടിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.

घटिया - **वि०** താണതരത്തിലുള്ള ; വില കുറഞ്ഞ.

घटिहा - **वि०** തക്കം നോക്കി സ്വാൎത്ഥം നേടുന്ന ; ചതിയനായ ; സൂത്രശാലിയായ ; ലമ്പടനായ.

घट्टा - **पु०** തഴമ്പു്.

घड़ा - **पु०** കുടം.

घड़िया - **स्त्री०** സ്വൎണ്ണം, വെള്ളി മുതലായവ ഉരുക്കുവാനുള്ള ചെറിയ മൺ പാത്രം ; ഗൎഭപാത്രം.

घड़ियाल - **पु०** മുതല ; ചെറിയ പൂജാമണി ; സമയ സൂചന തരുന്ന മണി.

घड़ी - **स्त्री०** വാച്ചു് ; 24 മിനിട്ടു സമയം ; **—घड़ी** - വീണ്ടും വീണ്ടും ; ഇടയ്ക്കിടെ.

घड़ीसाज़ - **पु०** വാച്ചു് നന്നാക്കുന്നവൻ.

घड़ौंची - **स्त्री०** വെള്ളം നിറച്ച കുടം വെയ്ക്കുവാനുള്ള പീഠം.

घतिया - **पु०** ചതിയൻ.

घतियाना - **स०** [illegible] ത്തുക ; കട്ടെടുക്കുക.

घन - **पु०** മേഘം ; കൊല്ലന്റെ കൂടം ; കൂട്ടം ; ഘനമാനം ; **वि०** തിങ്ങിയ ; അധികമായ.

घनघनाना - **अ०** മണിയുടേതു പോലെയുള്ള ശബ്ദം പുറപ്പെടുക.

घनघनाहट - മണിനാദം പോലെയുള്ള ശബ്ദം ; കിലുങ്ങുന്ന ശബ്ദം.

घनघोर - **पु०** ഇടിനാദം ; **वि०** തിങ്ങിവിങ്ങിയ ; ഭയങ്കരമായ.

घनचक्कर - **पु०** ചഞ്ചലബുദ്ധി ; വിഡ്ഢി ; അലയുന്നവൻ.

घनमूल - **पु०** ഘനമൂലം (cube root) **उदा०** 27-ന്റെ ഘനമൂലം 3 ആകുന്നു.

घनश्याम - **पु०** ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

घनसार - **पु०** കൎപ്പൂരം.

घना - **वि०** തിങ്ങിയ ; ഇടതൂൎന്ന.

घनिष्ट - **वि०** ഗാഢമായ ; ഉററ.

घने, घनेरा, घनेरे - **वि०** അനേകം ; വളരെ ; അധികം.

घपचिआना - अം പരിഭ്രമിയ്ക്കുക.

घपची - स्त्रीം രണ്ടു കൈ കൊണ്ടും കൂടി മുറുകെയുള്ള പിടിത്തം.

घपला - पुം വേർതിരിയ്ക്കാൻ കഴിയാത്തവിധത്തിലുള്ള കലപ്പ്°; കുഴപ്പം.

घपुआ / **घपूचन्द** **विം** അജ്ഞനായ ; മൂർഖനായ.

घबड़ाना / **घबराना** **अം** പരിഭ്രമിയ്ക്കുക ; ചഞ്ചലനാകുക.

घबड़ाहट / **घबराहट** **स्त्रीം** പരിഭ്രമം ; വ്യാകുലത.

घमंड - पुം അഹങ്കാരം ; ബലം.

घमंडी - विം അഹങ്കാരിയായ.

घमकना - अം വലിയശബ്ദമുണ്ടാവുക ; **सം** ഇടിയ്ക്കുക (മുഷ്ടി ചുരുട്ടി).

घमका / **घमाका** **पुം** ഇടി, കുത്ത്° മുതലായവയുടെ ശബ്ദം.

घमखोर - विം വെയിൽ കൊണ്ടാൽ കേടുവരാത്ത.

घमघमाना - अം 'ഘമ്° ഘമ്°' എന്ന ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; **सം** അടിയ്ക്കുക.

घमर - पुം പെരുമ്പറയുടെ ശബ്ദം

घमसा - पुം വെയിലിൻെറ ചൂട്°; ഉഷ്ണം ; നിബിഡത.

घमसान / **घमासान** **विം** ഭയങ്കര (യുദ്ധം).

घमोय - स्त्रीം കൊട്ടത്തുവ.

घर - पुം വീട്° ; **—उजड़ना -** കുടുംബം നശിയ്ക്കുക ; വീട്° അന്യൻ നില്ക്കുക ; സ്വത്തു നശിയ്ക്കുക ; **—करना -** താമസിയ്ക്കുക ; ഉറയ്ക്കുക ; **—का -** സ്വന്തമായ ; **—का न घाट का -** ഒന്നിനും കൊള്ളാത്ത ; എങ്ങും താമസിയ്ക്കാത്ത ; **—फूँक तमाशा देखना -** സ്വത്ത്° നശിപ്പിച്ച്° വിനോദങ്ങളിലേപ്പെടുക; **—बसना -** വിവാഹിതനായി താമസിയ്ക്കുക ; വീട്ടിൻെറ സ്ഥിതി നന്നാകുക; വീട്ടിൽ ആളുകൾ വസിയ്ക്കുക.

घरघराना - अം ശ്വസിയ്ക്കുമ്പോൾ കഫം നിമിത്തം തൊണ്ടയിൽ നിന്നു° പരുഷമായ ശബ്ദം ഉണ്ടാകുക.

घरघालक / **घरघालन** **विം** കുടുംബം നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; കുടുംബത്തിന്നു° ദുഷ്പേരുണ്ടാക്കുന്ന.

घरजाया - पुം അടിയാൻ ; വീട്ടിൽ പിറന്ന ഭൃത്യൻ.

घरद्वार - पुം നിവാസസ്ഥാനം ; കുടുംബം ; ഗൃഹഭാരം.

घरनी - स्त्रीം ഭാര്യ ; ഗൃഹനായിക.

घरफोरी - स्त्रीം വീട്ടിൽ കലഹമുണ്ടാക്കുന്നവൾ.

घरबार - पुം കുടുംബം ; താമസസ്ഥലം ; ഗൃഹഭാരം.

घरबारी - **पु०** ഗൃഹസ്ഥൻ ; **स्त्री०** ഗൃഹഭരണം.

घराऊ - **वि०** വീട്ടിനെ സംബന്ധിച്ച ; വീട്ടുകാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ; സ്വന്തമായ.

घराती - **पु०** വിവാഹത്തിൽ വധുവിൻെറ സംഘത്തിലുള്ള ആളുകൾ.

घराना - **पु०** വംശം.

घरिया - **स्त्री० दे० घड़िया**

घरी - **स्त्री०** മടക്ക് ; ചുററ്.

घरू - **वि०** വീട്ടിലെ.

घरेलू - **वि०** വീട്ടിലുള്ള ; വീട്ടിൽ വളത്തുന്ന ; വീട്ടിലുണ്ടാക്കിയ; ഗൃഹ ഭരണ സംബന്ധമായ . സ്വന്തമായ.

घरैया - **वि०** കടുംബത്തിലുള്ള ; ഉററബന്ധമുള്ള.

घरौंदा - **पु०** കുട്ടികൾ കളിയ്ക്കുവാനായി കടലാസു കൊണ്ടോ മണ്ണുകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചെറിയ വിട്.

घरौंटा - **पु० खुरौंटा** കൂക്കംവലി.

घर्षण - **पु०** ഉരസൽ.

घलना - **अ०** തെറിച്ചു വീഴുക.

घलुआ - **पु०** വാങ്ങുന്നവന് ശരിയായ തൂക്കത്തിന്നു പുറമേ അധികം കൊടുക്കുന്ന വസ്തു.

घसखुदा - **पु०** പുല്ലു കിളയ്ക്കുന്നവൻ ; വിഡ്ഢി.

घसना - **अ०** തേയുക ; ഉരയുക.

घसिटना - **अ०** വലിച്ചിഴയ്ക്കപ്പെടുക ; ഇഴയുക.

घसियारा - **पु०** പുല്ലു വില്ക്കുന്നവൻ ; പുല്ലു ചെത്തിക്കൊണ്ടു വരുന്നവൻ.

घसियारिन / **घसियारी** - **स्त्री०** പുല്ലു വില്ക്കുന്നവൾ.

घसीट - **स्त्री०** വലിച്ചിഴയ്ക്കൽ ; വേഗമെഴുതിയതിനാൽ സ്പഷ്ടമല്ലാത്ത കത്ത്.

घसीटना - **स०** വലിച്ചിഴയ്ക്കുക ; വേഗം എഴുതിത്തീക്കുക ; ബലം പ്രയോഗിച്ച് ജോലിയിൽ ചേക്കുക.

घहराना - **अ०** ഗജ്ജിയ്ക്കുന്നതു പോലെയുള്ള ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; വലിയ ശബ്ദത്തോടെ താഴെ വീഴുക ; ചാടിവീഴുക.

घाँघरा - **पु०** / **घाँघरी** - **स्त्री०** ഒരു തരം പാവാട.

घाँटी - **स्त्री०** തൊണ്ടയിലെ മുഴ.

घाई - **स्त्री०** നേരെ; വശം; സന്ധി ; പ്രാവശ്യം ; വെള്ളത്തിലെ ചുഴി.

घाई - **स्त्री०** രണ്ടുവിരലുകളുടെ ഇടയിലുള്ള സന്ധി ; മുറി ; അടി ; ചതി ; ചതവ്.

घाऊघप - **वि०** മടിയനായിരുന്ന് സ്വത്തിന്നു നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; അന്യൻെറ മുതൽ തട്ടിത്തിന്നുന്ന.

घाएँ - क्रि॰ तरफ़ ഭാഗം ; വശം ; നേരെ.

घाघ - पु॰ വലിയ സൂത്രശാലി ; ലോകപരിചയമുള്ളവൻ.

घाघरा - पु॰ दे॰ घाँघरा

घाट - पु॰ കടവ് ; [illegible] ; രീതി ; മാതിരി ; വാളിൻെറ വായ്ത്തല ; **स्त्री॰** അടി ; ചതി ; **—घाट का पानी पीना -** ദേശസഞ്ചാരം ചെയ്ത് ലോകപരിചയം സമ്പാദിയ്ക്കുക ; അലഞ്ഞു തിരിയുക; **वि॰** അല്പമായ ; താണതരത്തിലുള്ള.

घाटा - पु॰ കുറവ് ; നഷ്ടം ; **—उठाना -** നഷ്ടം സഹിയ്ക്കുക ; **—भरना -** കുറവ് നികത്തുക ; നഷ്ടം കൊടുക്കുക.

घाटि - वि॰ കുറവായ ; കുറവായിട്ട് ; **स्त्री॰** നീചമായ പ്രവൃത്തി ; പാപം.

घाटिया - पु॰ തീർത്ഥസ്നാനം ചെയ്യുന്നവരോട് ദക്ഷിണ വാങ്ങുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ.

घाटी - स्त्री॰ മലയിടുക്ക് ; താഴ്വര.

घात - पु॰ മുറിവ് ; അടി ; വധം ; തിന്മ ; ഗുണനഫലം ; **स्त्री॰** തക്കം ; തന്ത്രം ; ചതി.

घान - पु॰
घानी - स्त्री॰ } ആട്ടുന്നതിനു ഒരു പ്രാവശ്യം ചക്കിൽ കൊള്ളുന്ന വസ്തു; ഒരു പ്രാവശ്യത്തിൽ പാകം ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഭക്ഷണം ; അടി ; പരുക്ക്.

घाम - स्त्री॰ വെയിൽ.

घामड़ - वि॰ വെയിൽകൊണ്ടു തളർന്ന (മൃഗം) ; വിഡ്ഢിയായ.

घाय - पु॰ दे॰ घाव

घायक - वि॰ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; [illegible].

घायल - वि॰ മുറിവേററ ; പരുക്കേററ.

घाल - पु॰ दे॰ घलुआ ; —न गिनना - തുച്ഛമായി കണക്കാക്കുക.

घालक - पु॰ കൊല്ലുകയോ നശിപ്പിയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ.

घालना - स॰ ഇടുക ; വെയ്ക്കുക ; എറിയുക ; കൊല്ലുക ; നശിപ്പിയ്ക്കുക ; വിടുക (അസ്ത്രം).

घाव - पु॰ മുറിവ് ; പരുക്ക് ; **—पर नमक या नोन छिड़कना -** ദുഃഖത്തിനുമേൽ ദുഃഖം വരുക; **—खाना -** മുറിവേൽക്കുക ; **—पूजना या भरना -** മുറിവ് ഉണങ്ങുക (സുഖപ്പെടുക).

घास - स्त्री॰ പുല്ല് ; **—पात या फूस -** ചപ്പ് ചവറ് ; നിരുപയോഗ വസ്തു.

घिग्घी - स्त्री॰ ഏങ്ങൽ ; കരഞ്ഞു കരഞ്ഞ് ശ്വാസം മുട്ടൽ ; ഭയംകൊണ്ട് സംസാരിയ്ക്കുന്നതിലുണ്ടാകുന്ന തടസ്സം.

घिघियाना - अ० ദീനസ്വരത്തിൽ അപേക്ഷിയ്ക്കുക; കെഞ്ചുക.

घिचपिच } **स्त्री०** തിങ്ങൽ;
घिचर-पिचर } ഞെരുക്കം; **वि०** [illegible]; കൂടിക്കലൎന്ന.

घिन - **स्त्री०** വെറുപ്പ്; **—खाना** - വെറുക്കുക.

घिनाना - **अ०** വെറുപ്പുതോന്നുക.

घिनावना - **वि०** വൃത്തികെട്ട; വെറുപ്പുണ്ടാക്കുന്ന.

घिनौना - **वि०** **दे०** **घिनावना**

घिन्नी - **स्त्री०** **दे०** **घिरनी**

घिया - **पु०** **कद्दू** മത്തങ്ങ.

घिरना - **अ०** ചുററപ്പെടുക; [illegible].

घिरनी - **स्त्री०** കപ്പി; കറങ്ങൽ; കയറു പിരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള റാട്ട്; പൊന്മാൻ; **—खाना** - കറങ്ങുക.

घिराई - **स्त्री०** ചുററി വളയൽ; കന്നുകാലിമേയ്ക്കൽ; മേയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

घिराव - **पु०** ചുററിവളയൽ; ചുററളവ്; ചുററ്.

घिसघिस - **स्त्री०** പ്രവൃത്തിയിലുള്ള ശൈഥില്യം; ഉദാസീനത; നിശ്ചയമില്ലായ്മ.

घिसना - **स०** തേയ്ക്കുക; അരയ്ക്കുക; ഉരയ്ക്കുക; **अ०** തേയുക; ഉരയുക; അരയുക; **घिस लगाने को नहीं** - പൊട്ടു തൊടുവാൻ കൂടി ഇല്ല; അല്പംപോലുമില്ല.

घिसाई - **स्त्री०** അരയ്ക്കൽ; അരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി; അരവ്.

घिसाव - **पु०** അരവ്; തേയ്മാനം; ഉരയൽ.

घिस्सा - **पु०** തേയ്മാനം; ചവിട്ട്; തട്ട്; മുട്ട്; കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു തള്ളൽ.

घी - **पु०** നെയ്യ്; **—का दीया जलना** - അഭിലാഷം സാധിയ്ക്കുക; സമൃദ്ധിയാകുക; **(किसी-की) पाँचों उँगलियाँ घी में होना** - അമിതലാഭമുണ്ടാകുക; സുഖമനുഭവിയ്ക്കാനുള്ള യോഗം വരുക.

घुँइयाँ - **स्त्री०** **अरवी** ചേമ്പ്.

घुँघची - **स्त्री०** കുന്നി; മഞ്ചാടി.

घुँघनी - **स्त्री०** നനച്ച് എണ്ണയിലോ നെയ്യിലോ വറുത്ത കടല മുതലായ ധാന്യം.

घुँघराले } **वि०** ചുരുണ്ട (തലമുടി).
घुँघराले }

घुँघरू - **पु०** [illegible] ചക്കിണി; ചിലമ്പ്.

घुंडी - **स्त्री०** തുണികൊണ്ടുള്ള ഉരുണ്ട ബട്ടൺ; പടുമുള.

घुग्घू - **पु०** മൂങ്ങ.

घुघुआना - **अ०** മൂങ്ങ കരയുക; പൂച്ചകരയുക.

घुटकना - स० കവിള കവിളായി കുടിയ്ക്കുക ; വിഴുങ്ങുക.

घुटकी - स्त्री० കണ്ഠനാളം.

घुटना - पु० കാൽമുട്ട്; **अ०** ശ്വാസം മുട്ടുക ; ഉരഞ്ഞു് മിനുസമാകുക ; അരഞ്ഞു് മാർദ്ദവപ്പെടുക ; പാഠം ഉരുവിടുക.

घुटन्ना - पु० കാലുറ ; ട്രൗസർ.

घुटवाना - स० തല മൊട്ടയടിപ്പിയ്ക്കുക.

घुटाई - स्त्री० അരയൽ ; ഉരഞ്ഞു് മിനുസവും പ്രകാശവും ഉണ്ടാകൽ ; പാഠം ഉരുവിട്ടു പഠിയ്ക്കൽ.

घुटाना - स० അരപ്പിയ്ക്കുക ; ഉരപ്പിയ്ക്കുക ; പാഠം ഉരുവിടുവിപ്പിയ്ക്കുക ; (തല) മൊട്ടയടിപ്പിയ്ക്കുക.

घुट्टी - स्त्री० കുട്ടികൾക്കു് ദഹനമുണ്ടാകുവാൻ കൊടുക്കുന്ന മരുന്നു് ; **—में पड़ना -** സ്വഭാവമായിത്തീരുക.

घुड़कना - स० ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക ; കോപിച്ചു് സംസാരിയ്ക്കുക.

घुड़की - स्त्री० ഭീഷണിപ്പെടുത്തൽ.

घुड़दौड़ - स्त्री० കുതിരയോട്ടം ; കുതിരപ്പന്തയം.

घुड़सवार - स्त्री० കുതിരപ്പുറത്തു സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നവൻ.

घुड़सार, घुड़साल - स्त्री० കുതിരലായം.

घुण, घुन - पु० ഒരു തരം പുഴു (സസ്യാദികളിൽ പുഴുക്കുത്തുണ്ടാക്കുന്നതു്) ; ചെള്ളു്.

घुनना - अ० പുഴുക്കുത്തുണ്ടാകുക.

घुन्ना - वि० കോപാദിവികാരങ്ങൾ മനസ്സിലടക്കിയ.

घुन्नी - स्त्री० മൌനം.

घुप - वि० ഇരുളടഞ്ഞ.

घुमँड़ना - अ० दे० **घुमड़ना**

घुमक्कड़ - वि० സഞ്ചാരിയായ ; അലഞ്ഞു നടക്കുന്ന.

घुमटा - पु० തലചുററൽ.

घुमड़ना, घुमड़ाना - अ० മേഘങ്ങൾ ചുററിക്കൂടുക ; മേഘങ്ങൾ തിങ്ങിക്കൂടുക.

घुमना - वि० दे० **घुमक्कड़**

घुमरी - स्त्री० തലചുററൽ ; ചുഴി.

घुमाना - स० തിരിയ്ക്കുക ; ചുററിയ്ക്കുക ; സവാരി ചെയ്യിയ്ക്കുക.

घुमाव - पु० ചുററൽ ; ചുററിയ്ക്കൽ ; തിരിയൽ; തിരിയ്ക്കൽ.

घुरघुराना - अ० തൊണ്ടയിൽ നിന്നു് പരുപരുത്ത ശബ്ദം പുറപ്പെടുക.

घुर्मित - क्रि० ചുററിത്തിരിഞ്ഞു് ; **वि०** കറങ്ങുന്ന.

घुलना - अ० അലിയുക ; ഉരുകുക; രോഗംകൊണ്ടോ ചിന്തകൊണ്ടോ മെലിയുക ; പഴുത്തു് പാകം വരുക.

घुलाना - स० അലിയിയ്ക്കുക; ഉരുക്കുക; [illegible]; മൃദുവാക്കുക; പതം വരുത്തുക.

घुलावट - स्त्री० അലിയൽ; ഉരുകൽ.

घुसना - अ० തറയുക; ഉള്ളിൽ കടക്കുക; അധികാരമില്ലാത്ത സ്ഥലത്തു കേറിച്ചെല്ലുക.

घुसाना / घुसेड़ना - स० പ്രവേശിപ്പിയ്ക്കുക; കുത്തിച്ചെലുത്തുക.

घूँघट - पु० മൂടുപടം; മറവു്.

घूँघर - पु० മുടിയുടെ ചുരുളു്.

घूँघरी - स्त्री० / घूँघरू - पु० - **दे० घुँघरू**

घूँट - पु० ഒരു കവിളിൽക്കൊള്ളുന്നത്ര സാധനം.

घूँटना - स० കുടിയ്ക്കുക.

घूँटी - स्त्री० കുട്ടികൾക്കു് കൊടുക്കുന്ന ഒരുതരം മരുന്നു്.

घूँसा - पु० മുഷ്ടി ചുരുട്ടിയുള്ള ഇടി; ചുരുട്ടിയ മുഷ്ടി.

घूँसेबाज़ी - स्त्री० മുഷ്ടിയുദ്ധം.

घूटना - स० ശ്വാസം അടക്കുക.

घूना - वि० മനോവികാരങ്ങളെ മനസ്സിലടക്കിയ; സൂത്രശാലിയായ.

घूम - स्त्री० ചുററൽ; തിരിവു്.

घूमना - अ० ചുററുക; തിരിയുക; ചുററിസ്സഞ്ചരിയ്ക്കുക.

घूमनी - स्त्री० തലചുററൽ.

घूर - पु० കുപ്പത്തൊട്ടി; ചപ്പുചവറു്.

घूरना - अ० തുറിച്ചു നോക്കുക; ദ്വേഷ്യത്തോടുകൂടി നോക്കുക.

घूरा - पु० കുപ്പ; കുപ്പത്തൊട്ടി.

घूस - स्त्री० പെരിച്ചാഴി; കൈക്കൂലി; **—खोर** - കൈക്കൂലി വാങ്ങുന്നവൻ.

घृणा - स्त्री० വെറുപ്പു്.

घृणित - वि० വെറുക്കത്തക്ക; വെറുപ്പുണ്ടാക്കുന്ന.

घेंट - पु० തൊണ്ട; കഴുത്തു്.

घेघा - पु० കണ്ഠനാളം; തൊണ്ടവീക്കം.

घेर - पु० ചുററു്; ചുററളവു്; അതിരു്; വിസ്താരം; പരിധി; **—घार** - ചുററി വളയൽ; വിസ്താരം; അപേക്ഷ; വിനീതപ്രാർത്ഥന.

घेरना - स० ചുററുക; വളയുക; വളയ്ക്കുക; നാലുഭാഗത്തുനിന്നും കൂടി ആക്രമിയ്ക്കുക.

घेरा - पु० ചുററുമുള്ള അതിരു്; വേലി; ചുററു്; വിസ്താരം; ചുററളവു്.

घैला - पु० കുടം; കലശം.

घोंघा - पु० കക്ക; ഒച്ചു്; ഞവണിക്ക; **वि०** അന്തസ്സാരമില്ലാത്ത; മടയനായ.

घोंटना - स० **घोटना**; കവിളകവിളായി നിത്തി കുടിയ്ക്കുക; **(गला) घोंटना** - കഴുത്തു ഞെക്കിക്കൊല്ലുക.

घोंपना - स० കുത്തിയിറക്കുക; കുത്തിക്കയററുക; തറയ്ക്കുക.

घोंसला - पु० പക്ഷിക്കൂട്ടു്.

घोखना - स० ഉരുവിടുക; ആവത്തിച്ചുവായിയ്ക്കുക.

घोटना - स० ഉരയ്ക്കുക; പൊടിയ്ക്കുക; ഉരുവിടുക; **(गला) घोटना** കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു ഞെക്കുക.

घोटा - पु० തേയ്ക്കുക, അരയ്ക്കുക, [illegible]

घोटाला - पु० കുഴപ്പം; വേർപെടുത്താൻ കഴിയാത്ത കലപ്പു്.

घोड़सार / **घोड़साल** - **स्त्री०** കുതിരലായം.

घोड़ा - पु० കുതിര; ചതുരംഗത്തിലെ കരു; തോക്കിൻെറ കാഞ്ചി; ഷർട്ടു് മുതലായതു് [illegible] കൊക്കി; **—बेचकर सोना** - ഗാഢനിദ്ര ചെയ്യുക.

घोरना / **घोलना** - **स०** അലിയിയ്ക്കുക; കലക്കുക.

घोष - पु० ഇടയക്കുടി; തീരം; ശബ്ദം; തൊഴുത്തു്.

घोषणा - स्त्री० വിളംബരം.

घोसी - पु० ഇടയൻ (മുഹമ്മദീയരായ പശുപാലകന്മാരെയാണു് അധികം ഈ പദം സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നതു്).

घौद - पु० കായ്കളുടെ കുല.

घ्राण - स्त्री० മൂക്കു്; സുഗന്ധം; ഗന്ധമറിയുവാനുള്ള ശക്തി.

च

चंग - स्त्री० ഒരുതരം ചെറിയ വാദ്യം (തപ്പു്); വലിയ പട്ടം; **—पर चढ़ाना** - മെരട്ടു പറഞ്ഞു് തനിയ്ക്കനുകൂലമാക്കുക; **—चढ़ना या उमहना** - പുകഴ്ത്തപ്പെടുക.

चंगा - वि० ആരോഗ്യമുള്ള; നല്ല; നിമ്മലമായ.

चंगुल - पु० കൈപ്പിടി; മൃഗങ്ങളുടെ കൈപ്പടത്തിലെ കൂത്തനഖങ്ങൾ; **—में फँसना** - പിടിയിൽ പെടുക; അധീനപ്പെടുക.

चंगेर / **चंगेरी** - **स्त्री०** മുളകൊണ്ടുള്ള തൊട്ടി; കൊട്ട; പൂത്തട്ടു്; തോൽ കൊണ്ടുള്ള ജലപാത്രം; തൊട്ടിലാക്കിക്കെട്ടുന്ന കൊട്ട.

चंचरीक - पु० വണ്ടു്.

चंचल **वि०** ഇളകുന്ന; **पु०** വായു; കാമുകൻ.

चंचला - स्त्री० ഇടിമിന്നൽ; ലക്ഷ്മി.

चंचु / **चंचुपुट** - **स्त्री॰** പക്ഷികളുടെ ചുണ്ടു് (കൊക്കു്).

चंट - **वि॰** സൂത്രശാലിയായ; സാമർത്ഥ്യമുള്ള; ധൂർത്തനായ.

चंड - **वि॰** ഉഗ്രമായ; കഠോരമായ; **पु॰** ചൂടു്.

चंडाल-चौकड़ी - **स्त्री॰** നീചന്മാരുടെ സംഘം.

चंडू - **पु॰** പുകവലിയ്ക്കാൻ കറുപ്പു ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു ലഹരി സാധനം; **—खाना** - 'ചംഡു' വലിയ്ക്കാനുള്ള സ്ഥലം; **—बाज़** - 'ചംഡു' എന്ന ലഹരി സാധനം ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നവൻ.

चंडूल - **पु॰** കാക്കിനിറത്തിലുള്ള ഒരു കിളി (a kind of lark); **पुराना चंडूल** വൃത്തികെട്ട മനുഷ്യൻ; മഠയൻ.

चंद - **वि॰** കുറച്ചു്; **—रोज़ा** - അല്പദിവസത്തേയ്ക്കുള്ള; നശ്വരമായ.

चंदराना - **स॰** തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കുക; പറഞ്ഞിളക്കുക; അറിഞ്ഞിട്ടും അറിഞ്ഞില്ലെന്നു് നടിയ്ക്കുക.

चँदला - **वि॰** **दे॰** **गंजा**

चँदवा - **पु॰** (canopy) കട്ടിൽ, സിംഹാസനം മുതലായവയുടെ മുകളിലുള്ള വിതാനം; ചന്ദ്രമഞ്ചം; മയിൽപ്പീലിയുടെ കണ്ണു്.

चंदा - **पु॰** വരിസംഖ്യ; ചന്ദ്രൻ.

चंदिया - **स्त्री॰** നെറുക; കയം.

चँदोवा - **पु॰** **दे॰** **चँदवा**

चंद्रबिंदु - അർദ്ധാനുസ്വാരചിഹ്നം (ँ).

चंद्रमा - **पु॰** ചന്ദ്രൻ.

चंद्रा - **स्त्री॰** മരിയ്ക്കാറായിക്കിടക്കുന്ന അവസ്ഥ; ചെറിയ ഏലക്കായ്യു്; വിതാനം.

चंद्रिका - **स्त्री॰** നിലാവു്; മയിൽപ്പീലിയുടെ കണ്ണു്; ഒരു ശിരോഭൂഷണം; ഏലക്കായ്യു്.

चंपई - **वि॰** ചെമ്പകംപോലെ ചുവന്ന നിറമുള്ള.

चंपक - **पु॰** ചെമ്പകം.

चंपत - **वि॰** കാണാതായ; മറഞ്ഞ; **—बनना** - മറയുക.

चंपना - **अ॰** ഭാരംകൊണ്ടു് അമരുക; ലജ്ജിയ്ക്കുക.

चंपा - **पु॰** ചെമ്പകം; ചെമ്പകപ്പൂവു്; പട്ടുനൂൽപ്പുഴ.

चँवर - **पु॰** ചാമരം; **—ढार** - ചാമരം വീശുന്ന സേവകൻ.

चँवरी - **स्त्री॰** കുതിരയുടെ പുറത്തെ പൊടിതട്ടാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന കുതിരവാലുകൊണ്ടുള്ള ബ്രഷു്; ചാമരം.

चक - पुं ഏറുപമ്പരം; ചക്രവാകം; വണ്ടിച്ചക്രം; അധികാരം; ഭൂമിയുടെ ഒരു ഭാഗം; ചെറിയ ഗ്രാമം; **वि॰** വളരെ; **—बंधना** - ഉത്തരോത്തരം ഉന്നതിപ്രാപിയ്ക്കുക; **—जमना** - അധികാരം ഉറയ്ക്കുക.

चकई - स्त्री॰ ചക്രവാകപ്പിട; ഏറുപമ്പരം; **वि॰** ഉരുണ്ട.

चकचूर (न) - वि॰ പൊടിഞ്ഞ.

चकचौंध - स्त्री॰ दे॰ चकाचौंध

चकती - स्त्री॰ തോൽ, തുണി മുതലായതിൻെറ ചെറിയ തുണ്ടുകൾ; പ്ലാസ്റ്റിരി.

चकत्ता - पुं ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന തടിപ്പു്; തഴമ്പു്.

चकना - अं॰ ആശ്ചര്യപ്പെടുക.

चकनाचूर - वि॰ തവിട്ടുപൊടിയായ; വളരെ ക്ഷീണിച്ച.

चकपक } **वि॰** അമ്പരന്ന; പരിഭ്രമിച്ച; സ്തബ്ധനായ.
चकबक }

चकपकाना - अं॰ അമ്പരക്കുക; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക; സ്തബ്ധനാകുക.

चकफेरी - स्त्री॰ പ്രദക്ഷിണം.

चकबंदी - स्त्री॰ ഭൂമിയെ പല ഭാഗങ്ങളായി ഭാഗിച്ചു അതിർത്തി നിശ്ചയിയ്ക്കൽ.

चकबस्त - पुं കാശ്മീരി ബ്രാഹ്മണരുടെ ഒരു ജാതി; പട്ടയം; നിലത്തിൻെറ അതിർത്തി നിശ്ചയിയ്ക്കൽ.

चकमक - पुं മുട്ടിയാൽ തീയുണ്ടാകുന്ന ഒരുതരം കല്ലു്; തീക്കല്ലു്.

चकमा - पुं धोखा ചതി; തന്ത്രം.

चकरा - वि॰ വിസ്തൃതമായ; **पुं** ചുഴി.

चकराना - अं॰ തല ചുററുക; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക; അമ്പരക്കുക; **सं॰** സ്തംഭിപ്പിയ്ക്കുക; അമ്പരപ്പിയ്ക്കുക.

चकरानी - स्त्री॰ പരിചാരിക.

चकरी - स्त्री॰ दे॰ चक्की; दे॰ चकई

चकला - पुं 'ചപ്പാത്തി' പരത്തുവാനുള്ള പലക; വേശ്യകളുടെ തെരുവു്; ജില്ല.

चकलाना - सं॰ വീതികൂട്ടുക.

चकली - स्त्री॰ കപ്പി; ചകട; ചന്ദനമരയ്ക്കാനുള്ള ചെറിയ ചാണക്കല്ലു്.

चकलेदार - पुं നികുതി പിരിയ്ക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

चकल्लस - स्त्री॰ വഴക്കു്; നാലുപേരിരുന്നു് നേരംപോക്കു് പറയൽ.

चकवा - पुं ചക്രവാകം.

चकाचक - क्रि॰ खूब നല്ലപോലെ; നിറയെ; **वि॰** രസമുള്ള; പ്രകാശമുള്ള; നനഞ്ഞ; മുങ്ങിയ.

चकाचौंध } **स्त्री॰** പ്രകാശം കൊണ്ടു് കണ്ണു മങ്ങൽ.
चकाचौंधी }

चकित - **वि॰** ആശ്ചര്യപ്പെട്ട; അമ്പരന്ന.

चकोटना - **स॰** നുള്ളുക.

चकोतरा - **पु॰** ഒരുതരം നാരങ്ങ.

चकोर - **पु॰** } ചെമ്പോത്ത്°;
चकोरी - **स्त्री॰** } ഉപ്പൻ; ചകോരം;

चकोह - **पु॰** ചുഴി.

चकौंध - **स्त्री॰** **दे॰** **चकाचौंध**

चक्कर - **पु॰** ചുററൽ; ചുററ°; വളയം; ചുഴി; കറക്കം; **—में आना** - ആശ്ചര്യപ്പെടുക; ചതിയിൽപ്പെടുക; **—लगाना** - ചുററി സഞ്ചരിയ്ക്കുക; ചുററിത്തിരിയുക; **—काटना** - കറങ്ങുക.

चक्का - **पु॰** ചക്രം; വണ്ടിച്ചക്രം.

चक्की - **स्त्री॰** തിരികല്ല°; ആട്ടുകല്ല°; കാൽമുട്ടിൻെറ ചിരട്ട; ഒട്ടകത്തിൻെറ പുറത്തെ മുഴ; **—पीसना** - അത്യദ്ധ്വാനം ചെയ്യുക.

चक्कू - **पु॰** **दे॰** **चाकू**

चक्र - **पु॰** കുലാലചക്രം; ചക്രായുധം; ചക്രം; ചുഴി; ചുഴലി; സംസ്ഥാനം; സഞ്ചാരം; ചക്ക°; ഹസ്തരേഖ.

चक्रवाक - **पु॰** ചക്രവാകപ്പക്ഷി.

चक्रवात - **पु॰** ചുഴലിക്കാററ°.

चक्षु }
चख } **पु॰** കണ്ണ°.

चख़ - **स्त्री॰** **तकरार** തകരാറ°; കുഴപ്പം; ബഹളം; വഴക്ക°; **—चख़** - വാക്കേററം; തമ്മിൽത്തല്ല°; **वि॰** ദുഷിച്ച.

चखना - **स॰** രുചിനോക്കുക.

चखाचखी - **स्त्री॰** വിരോധം; ശത്രുത; മത്സരം.

चखाना - **स॰** രുചി അറിയിയ്ക്കുക.

चगड़ - **वि॰** സാമർത്ഥ്യമുള്ള; കൌശലമുള്ള.

चचा - **पु॰** പിതൃസഹോദരൻ.

चचींडा - **पु॰** പടവലങ്ങ.

चची - **स्त्री॰** പിതൃസഹോദരൻെറ ഭാര്യ.

चचेरा - **वि॰** **चाचाज़ाद** പിതൃസഹോദരനിൽനിന്ന ജനിച്ച.

चचोड़ना - **स॰** നുകരുക; ഉറുഞ്ചുക.

चट - **क्रि॰** പെട്ടെന്ന°; **पु॰** പൊള്ളിയ പാട്ട°; ആടയാളം; തഴമ്പ°; **स्त्री॰** കുപ്പിച്ചില്ല° മുതലായവ ഉടയുന്ന ശബ്ദം.

चटक - **पु॰** **गौरैया** ഒരുതരം കുരുവി (lark); **स्त्री॰** ശോഭ.

चटकना - **अ॰** പൊട്ടുക; തീ കത്തുമ്പോൾ വിറകിൽനിന്ന 'ചട° ചട°' ശബ്ദമുണ്ടാകുക; പിളരുക; ഉണങ്ങി വിള്ളുക; പൂവിടരുക; **पु॰** ചെകിടത്തടി.

चटकनी - स्त्री॰ സാക്ഷ; ഓടാമ്പില.

चटकमटक - पु॰ ആഡംബരം; വേഷഭൂഷണം; ഹാവഭാവം.

चटकाना - स॰ പൊട്ടിയ്ക്കുക; വിരൽ ഞൊട്ടൊടിയ്ക്കുക; (ഞൊട്ടവിടുക); അകററുക; ദേഷ്യപ്പെടുത്തുക; **जूतियाँ चटकाना** - അലഞ്ഞുനടക്കുക.

चटकारा - वि॰ പ്രകാശമുള്ള; ചഞ്ചലമായ.

चटकाहट - स्त्री॰ ഉടയ്ക്കുന്ന ശബ്ദം; പൊട്ടൽ; (പുഷ്പാദികൾ) വികസിയ്ക്കൽ; കൈ ഞൊടിയ്ക്കുന്ന ശബ്ദം.

चटकीला - वि॰ പ്രകാശമുള്ള.

चटखनी - स्त्री॰ दे॰ चटकनी

चटचटाना - अ॰ चटकना 'ചട ചട' [illegible] തികത്തുക അല്ലെങ്കിൽ ഉടയുക.

चटनी - स्त्री॰ ചമ്മന്തി; ചട്ണി.

चटपटा - वि॰ പുളി, എരിവ് മുതലായതുള്ള.

चटपटाना - अ॰ दे॰ छटपटाना

चटपटी - स्त्री॰ ബദ്ധപ്പാട്; പരിഭ്രമം; തിടുക്കം.

चटशाला, **चटसार**, **चटसाल** } **स्त्री॰** പാഠശാല; എഴുത്തുപള്ളി.

चटाई - स्त्री॰ നക്കിനോക്കൽ; പായ.

चटाचट - वि॰ 'ചട പട' ശബ്ദം.

चटाना - स॰ നക്കിയ്ക്കുക; കൈക്കൂലി കൊടുക്കുക; ആയുധങ്ങൾ ചാണയ്ക്കുവെയ്ക്കുക.

चटापटी - स्त्री॰ തിടുക്കം.

चटुल - वि॰ ചഞ്ചലമായ; സാമർത്ഥ്യമുള്ള; ഭംഗിയുള്ള.

चटुला - स्त्री॰ ഇടിമിന്നൽ.

चटोरा - वि॰ ഭോജനപ്രിയനായ.

चट्टान - स्त्री॰ പാറ; പാറക്കെട്ട്.

चट्टी - स्त्री॰ താവളം; സ്ലിപ്പർ; നഷ്ടം; പിഴ.

चट्टू - वि॰ ഭോജനപ്രിയനായ; **पु॰** വലിയ കല്ലുരൽ.

चड्डी - स्त्री॰ ഒരുതരം ലങ്കോട്ടി.

चढ़त (न) - स्त्री॰ അച്ചനദ്രവ്യം; ദേവന്മാക്ക് അപ്പിച്ചവസ്തു.

चढ़ता - वि॰ കയറുന്ന; വദ്ധിച്ചുവരുന്ന.

चढ़ना - अ॰ കയറുക; ഉയരുക; ആക്രമിയ്ക്കുക; അപ്പിയ്ക്കപ്പെടുക.

चढ़ाई - स्त्री॰ കയറൽ; കയററം; ആക്രമണം.

चढ़ा-उतरी - स्त्री॰ വീണ്ടും വീണ്ടും കയറുകയുമിറങ്ങുകയും ചെയ്യൽ.

चढ़ा-ऊपरी, **चढ़ा-चढ़ी** } **स्त्री॰** മുമ്പിൽ കയറാനുള്ള ശ്രമം; മത്സരം.

चढ़ाना - स० കയററുക; അപ്പി യ്ക്കുക; നിവേദിയ്ക്കുക.

चढ़ाव - पु० കയറുകയോ കയററു കയോ ചെയ്യൽ; വൃദ്ധി; **—उतार -** കയററവും ഇറക്ക വും.

ढ़ावा - पु० അച്ഛനദ്രവ്യം; വിവാഹദിവസം വരൻ വധു വിനെ ധരിപ്പിയ്ക്കുന്ന ആഭര ണം; [illegible].

चढ़ैया - पु० കയറുന്നവൻ; കയ ററുന്നവൻ.

चणक - पु० दे० चना

चतुरंग - पु० ചതുരംഗക്കളി; [illegible].

चतुर - वि० സാമർത്ഥ്യമുള്ള; സൂത്ര ശാലിയായ.

चतुरता / **चतुराई** } **स्त्री०** സാമർത്ഥ്യം.

चद्दर - स्त्री० दे० चादर

चनन - पु० ചന്ദനം.

चना - पु० കടല.

चन्द - पु० दे० चंद

चन्दाँ - क्रि० ഇത്രത്തോളം.

चन्दे - अव्य० [illegible]; അല്പ സമയം.

चपकन - स्त्री० ഒരുതരം ഉടുപ്പ്; വാതിൽ പൂട്ടുവാനുള്ള കററി.

चपकना - अ० दे० चिपकना

चपटा - वि० दे० चिपटा

चपड़-चपड़ - स्त्री० ഭക്ഷണം കഴി യ്ക്കുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

चपड़ा - पु० ശുദ്ധിചെയ്ത അരക്ക്.

चपत - पु० ചെകിടത്തോ തല യിലോ കൊള്ളുന്ന അടി; നഷ്ടം.

चपना - अ० അമരുക; ചവിട്ടി ത്തേയ്ക്കപ്പെടുക; ലജ്ജിയ്ക്കുക; നഷ്ടപ്പെടുക.

चपनी - स्त्री० കയിൽ; നാളികേര ക്കുടുക്ക; കലത്തിൻെറ മൂടി.

चपरगट्टू - वि० ഭാഗ്യംകെട്ട; നശിച്ച; കുടുക്കിൽപെട്ട.

चपरा - अव्य० അവിചാരിതമായി.

चपरास - स्त्री० ശിപായിമാർ ധരി യ്ക്കുന്ന വില്ല.

चपरासी - पु० ശിപായി; പ്യൂൺ.

चपल - वि० ചഞ്ചലമായ; ചപ ലതയുള്ള; ക്ഷണികമായ.

चपला - वि० വേഗതയുള്ള; ചപ ലയായ; **स्त्री०** ഇടിമിന്നൽ.

चपलाई - स्त्री० ചാപല്യം.

चपली - स्त्री० चट्टी ചെരുപ്പ്.

चपाती - स्त्री० റൊട്ടി; ചപ്പാത്തി.

चपाना - स० അമർത്തിയ്ക്കുക; ലജ്ജിപ്പിയ്ക്കുക.

चपेट - स्त्री० തട്ടൽ; അടി; ഉരസൽ; ആപത്ത്; ബുദ്ധിമുട്ട്.

चपेटना - स० അമർത്തുക; അടി ച്ചോടിയ്ക്കുക; ഭീഷണിപ്പെടു ത്തുക.

चपेटा - पु० दे० चपेट

चप्पल - स्त्री० ചെരുപ്പ്; സ്ലിപ്പർ.

चप्पा - पु० നാലിലൊരു ഭാഗം; നാലംഗുലം സ്ഥലം; ചെറിയ ഭാഗം.

चप्पू - पु० തുഴകോല്.

चबाना - स० ചവയ്ക്കുക; **चबे को चबाना** - പിഷ്ടപേഷണം ചെയ്യുക; ചെയ്തതുതന്നെ വീണ്ടും ചെയ്യുക.

चबूतरा - पु० ഉയന്ന തറ; തിണ്ണ; വലിയ പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ.

चबेना - पु० വറുത്ത ധാന്യം.

चबेनी - स्त्री० ലഘുഭക്ഷണത്തിനുള്ള സാധനം.

चभोरना - स० മുക്കുക; നനയ്ക്കുക.

चमक - स्त्री० പ്രകാശം; തിളക്കം; **—दमक** - ശോഭ; മിന്നിത്തിളക്കം; **—दार** - പ്രകാശമുള്ള.

चमकना - अ० പ്രകാശിയ്ക്കുക; മിന്നുക; തിളങ്ങുക; അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുക; വിലങ്ങുക.

चमकाना - स० [illegible] ക; തിളക്കുക.

चमकीला - वि० പ്രകാശമുള്ള; മിന്നുന്ന; തിളക്കമുള്ള.

चमगीदड़ - पु० വാവൽ (bat); കടവാതിൽ; നരിച്ചീർ.

चमचम - स्त्री० പാലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മധുര പലഹാരം; **क्रि०** ദീപ്തിയോടെ.

चमचमाना - अ० दे० चमकना

चमचा - पु० चम्मच കരണ്ടി; തവി.

चमची - स्त्री० ചെറിയ സ്പൂൺ; കയിൽ.

चमड़ा - पु०
चमड़ी - स्त्री० } തോൽ; തൊലി.

चमत्कार - पु० അത്ഭുതകൃത്യം; വിചിത്രത; ചമൽക്കാരം.

चमत्कारी - वि० ചമൽക്കാരമുള്ള; വൈചിത്ര്യമുള്ള; ജാലവിദ്യ കാണിയ്ക്കുന്ന (ആൾ).

चमत्कृत - वि० [illegible].

चमन - पु० പൂന്തോട്ടം.

चमर - पु० ചമരിമാൻ; ചാമരം.

चमरख - स्त्री० ചക്കയുടെ സ്പിൻഡിലിനോട് ചേർത്തുവെച്ചിട്ടുള്ള തോൽക്കഷണം.

चमरी - स्त्री० പെൺ ചമരിമാൻ.

चमाचम - वि० നല്ലവണ്ണം പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന; അത്യുജ്ജ്വല കാന്തിയുള്ള.

चमार - पु० ചെരിപ്പുകുത്തി; തോട്ടിവേലക്കാരൻ.

चमू - स्त्री० സൈന്യം.

चमेली - स्त्री० മുല്ല; മുല്ലപ്പൂവ്.

चमोटा - पु० കത്തി തേയ്ക്കുവാനുള്ള തോൽ വാറ്.

चमोटी - स्त्री० ചാട്ട; ചമ്മട്ടി; കത്തി തേയ്ക്കുവാനുള്ള തോൽ വാറ്.

चम्मच - पु० दे० चमचा

चय - पु० സമൂഹം ; കുന്നു് ; കോട്ട മതിൽ; ചുമരു്; അസ്ഥിവാരം; കോട്ട ; തിണ്ണ ; പീഠം ; പ്ലാററ്ഫാറം.

चयन - पु० ശേഖരിയ്ക്കൽ ; തിരഞ്ഞെടുക്കൽ.

चर - पु० ചാരൻ ; ദൂതൻ ; പുഴവക്കു് ; മണൽത്തിട്ടു് ; ഡെൽട്ട; ചളി ; നദീതടം; **वि०** ചലിയ്ക്കുന്ന ; ജംഗമമായ.

चरक - पु० ദൂതൻ ; ചാരൻ ; വഴിപോക്കൻ,

चरका - पु० ചെറു മുറിവു് ; ഇരുമ്പു പഴുപ്പിച്ചു വെച്ച പാടു് ; ഹാനി ; ചതി.

चरख़ - पु० ചക്രം ; പീരങ്കി കയററുന്ന വണ്ടി ; കടച്ചിൽ യന്ത്രം ; ആകാശം.

चरख़ा - पु० ചക്ക ; റാട്ടു്.

चरख़ी - स्त्री० ചെറിയ ചക്ക ; ചക്രം ; വളയം ; കപ്പി ; പഞ്ഞി കടയുന്ന യന്ത്രം.

चरचना - स० ചർച്ചചെയ്യുക ; പുരട്ടുക ; മെഴുകുക ; അർച്ചിയ്ക്കുക ; പൂശുക ; ഊഹിയ്ക്കുക.

चरचराना - अ० 'ചർ ചർ' ശബ്ദത്തോടെ തീ കത്തുക അല്ലെങ്കിൽ പൊട്ടുക ; നീററലുണ്ടാകുക.

चरचा - स्त्री० दे० चर्चा

चरन - पु० चरण കാലു്.

चरना - स० മേയുക ; **अ०** അലഞ്ഞുതിരിയുക; **अक्ल का चरने जाना -** ചെയ്യേണ്ടതു് ചെയ്യേണ്ട നേരത്തിൽ തോന്നാതിരിയ്ക്കുക.

चरनि - स्त्री० ഗതി ; പോക്കു്.

चरनी - स्त्री० മേച്ചിൽ സ്ഥലം ; പശുക്കൾക്കു് തീററി കൊടുക്കുവാനുള്ള പാത്രം (പുല്ലുതൊട്ടി) ; പശുക്കളുടെ തീററി സാധനം.

चरपरा - वि० ഉപ്പു്, മുളകു്, പുളി മുതലായതെല്ലാം ചേർന്നുണ്ടാകുന്ന [illegible] ; ചൊറു ചൊറുക്കുള്ള.

चरब - वि० തീക്ഷ്ണമായ.

चरबाँक / **चरबाक** **वि०** ചൊടിയുള്ള ; ചുണയുള്ള ; ഗർവ്വുള്ള.

चरबा - पु० പകർപ്പു് ; എണ്ണക്കടലാസു്.

चरबी - स्त्री० കൊഴുപ്പു് ; മേദസ്സു്; **—चढ़ना या छाना -** മദാന്ധനായിത്തീരുക ; **आँखों में चरबी छाना -** അഹങ്കാരംകൊണ്ടു് അന്ധനാകുക.

चरम - पु० അവസാനം ; പടിഞ്ഞാറു് ; ചർമ്മം ; **वि०** ഏററവും ഉപരിയായ ; അവസാനത്തിലുള്ള ; **—सीमा** - (climax) ചരമസീമ.

चरवाहा - पुं० ഇടയൻ.

चरवाही - स्त्री० चरवाई മേയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തി അല്ലെങ്കിൽ കൂലി.

चरस - पुं० വലിയ തോൽക്കൊട്ട (കാളത്തേക്കിനുപയോഗിയ്ക്കുന്നതു്); ഒരു ലഹരി വസ്തു (കഞ്ചാവു്).

चरसा - पुं० കാള, പശു മുതലായതിൻെറ തോൽ; തോൽകൊണ്ടുള്ള വലിയ സഞ്ചി.

चरसी - पुं० കഞ്ചാവുവലിയ്ക്കുന്നവൻ; കാളയെ കെട്ടിയ ഏത്തം (തുലാവു്) ഉപയോഗിച്ചു് വയൽ നനയ്ക്കുന്നവൻ.

चराई - स्त्री दे० चरवाही

चरागाह - पुं० दे० चरनी

चराना - स० മേയാൻ വിടുക; പറഞ്ഞു പററിയ്ക്കുക.

चरिंदा - पुं० മേയുന്നജീവി (പശു, കാള മുതലായ മൃഗങ്ങൾ).

चरित - पुं० നടവടി; സ്വഭാവം; ജീവചരിത്രം.

चरितार्थ - वि० കൃതാർത്ഥനായ.

चरित्र - पुं० സ്വഭാവം; ജീവചരിത്രം; നടവടി.

चरित्रवान - वि० നല്ല സ്വഭാവമുള്ള; സദാചാരിയായ.

चरी - स्त्री० മേച്ചിൽ സ്ഥലം; വേലക്കാരി; ദൂതി.

चरेरा - वि० പരുപരുത്ത.

चर्ख़ - पुं० दे० चरख़

चर्ख़ा - पुं० दे० चरख़ा

चर्ख़ी - पुं० दे० चरख़ी

चर्चक - पुं० ചർച്ചചെയ്യുന്നവൻ.

चर्चा - स्त्री० സംസാരം; പ്രസ്താവന; ജനസംസാരം; വാദവിവാദം; വർണ്ണന; ലേപനം.

चर्चित - वि० പുരട്ടിയ; ചർച്ചചെയ്ത.

चर्पट - पुं० ചെകിട്ടത്തടി; നിവർത്തിയ കൈപ്പടം; **वि०** വളരെ.

चर्परा - वि० दे० चरपरा

चर्बी - स्त्री० दे० चरबी

चर्या - स्त्री० ആചരണം; സേവനം; നിത്യവൃത്തി.

चर्राना - अ० 'ചർ ചർ' ശബ്ദത്തോടെ പൊട്ടുക അല്ലെങ്കിൽ ഉടയുക; (വ്രണാദികളിൽ) വേദന തോന്നുക; കോച്ചുക; അത്യാഗ്രഹിയ്ക്കുക.

चर्स - पुं० दे० चरस

चल - वि० ഇളകുന്ന; **पुं०** വിറ; ദോഷം; തെററു്.

चलचलाव - पुं० യാത്ര; മരണം.

चलता - वि० നടന്നു കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന; തുടർന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന; പ്രചാരമുള്ള; കാര്യപ്രാപ്തിയുള്ള; **—खाता -** ബാങ്കിലെ കറൻറ് അക്കൌണ്ടു്; **—पुर्जा -** സാമ

ത്ഥ്യമുള്ള ; കായ്യ നിപുണ നായ ; —फिरता - സഞ്ചരി ക്കുന്ന.

चलती - स्त्री० മാനം ; പ്രഭാവം ; അധികാരം.

चलतू - वि० दे० चलता

चलन - पु० നടപ്പ് ; രീതി ; സമ്പ്രദായം ; പ്രചാരം ; **—सार** - പ്രചാരത്തിലുള്ള ; ഈടുനില്ക്കുന്ന ; **—दरी** - തണ്ണീർപ്പന്തൽ.

चलना - अ० നടക്കുക ; ഇളകുക ; പുറപ്പെടുക ; പോകുക ; വരുക; ആരംഭിക്കുക ; **किसीका चलना** - നിത്യവൃത്തികഴിയുക ; **पेट चलना** - വയറിളകുക; നിത്യവൃത്തി കഴിയുക ; **मन या दिल चलना** - ആശിക്കുക ; **हाथ चलना** - കൈ അടിക്കാനോങ്ങുക ; **चल बसना** - മരിക്കുക ; **अपने चलते** - യഥാശക്തി.

चलनी - स्त्री० दे० छलनी

चलविचल - वि० ഇളകിയ ; ക്രമമില്ലാത്ത ; കുഴങ്ങിയ.

चलाऊ - वि० ഈടുള്ള ; നടത്താനാകുന്ന.

चलाचली - स्त्री० യാത്രയ്ക്കുള്ള ഒരുക്കം കൂട്ടൽ ; യാത്ര.

चलान - स्त्री० സാമാനങ്ങൾ അയയ്ക്കൽ ; കുറ്റവാളിയെ പിടിച്ച് കോട്ടിൽ ഹാജരാക്കൽ ; അന്യദിക്കുകളിൽ നിന്നും വന്നതോ, അന്യദിക്കുകളിലേയ്ക്ക് അയച്ചതോ ആയ ചരക്ക് ; അയച്ച സാധനങ്ങളുടെ വിവരണം.

चलाना - स० നടത്തുക ; പ്രചരിപ്പിക്കുക ; നടപ്പിലാക്കുക.

चलायमान - वि० നടക്കുന്ന ; ഇളകുന്ന ; വിചലിതമായ.

चलाव - पु० ചലനം ; യാത്ര.

चलावा - पु० രീതി ; സമ്പ്രദായം ; നടവടി ; നടപ്പ്.

चलित - वि० അസ്ഥിരമായ ; ഇളകിയ.

चवन्नी - स्त्री० നാലണത്തുട്ട്.

चवाई - पु० ദുഷ്പേര് പരത്തുന്നവൻ ; ഏഷണിക്കാരൻ.

चवाव - पु० ജനസംസാരം ; ദുഷ്കീർത്തി ; അപവാദം.

चश्म - स्त्री० चशम കണ്ണ്.

चश्मक - स्त्री० ഈർഷ്യ ; കണ്ണട ; കണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ആംഗ്യം.

चश्मदीद - वि० കാണപ്പെട്ട.

चश्मनुमाई - स्त्री० കണ്ണുരുട്ടി ഭയപ്പെടുത്തൽ.

चश्मपोशी - स्त्री० ദോഷം നോക്കാതിരിക്കൽ ; (അന്യരുടെ കുറ്റങ്ങളുടെ നേരെ) കണ്ണടയ്ക്കൽ.

चश्मा - पु० കണ്ണട ; അരുവി.

चषक - पु० കോപ്പ ; മദ്യപാന ത്തിനുള്ള പാത്രം ; തേൻ ; ഒരു തരം വിശിഷ്ടമദ്യം.

चसक - स्त्री० അല്പമായ വേദന.

चसकना - अ० അല്പമായ വേദന യുണ്ടാകുക.

चसका | चस्का - पु० അഭിരുചി ; വാസന ; പ്രതിപത്തി ; ശീലം.

चसपाँ - वि० ഒട്ടിയ.

चह - पु० നദീതീരത്തിൽ തോണി കയറാനുള്ള ഉയർന്ന തിട്ട്.

चहक - स्त्री० പക്ഷികളുടെ ശബ്ദം.

चहकना - अ० (പക്ഷികൾ) ചില യ്ക്കുക.

चहका - पु० ഇഷ്ടികയോ കല്ലോ പതിച്ച നിലം.

चहचहा - पु० പക്ഷികളുടെ ചില യ്ക്കൽ ; വിനോദം ; തമാശ.

चहचहाना - अ० ചിലയ്ക്കുക (പ ക്ഷികൾ).

चहबच्चा - पु० വെള്ളം നിറയ്ക്കു വാനുള്ള തൊട്ടി ; പണം സൂക്ഷിച്ചു വെയ്ക്കുന്ന പെട്ടി ; ഈട വെപ്പ്.

चहल - स्त्री० ചളി ; ചതുപ്പുനിലം; ആനന്ദകോലാഹലം.

चहलक़दमी - स्त्री० മെല്ലെ മെല്ലെ ഉലാത്തൽ.

चहलपहल - स्त्री० ആനന്ദ കോലാ ഹലം ; ആഘോഷം.

चहला - पु० ചളി.

चहली - स्त्री० കിണററിൽനിന്നു വെള്ളം കോരാൻ ഉപയോഗി യ്ക്കുന്ന കപ്പി.

चहार - वि० നാല് ; **—दीवारी -** ചുററുമതിൽ ; നാലുപുറവും [illegible] മതിൽ ; ചുമര്.

चहारशंबा - पु० ബുധനാഴ്ച.

चहारुम - वि० നാലിലൊരുഭാഗം.

चहेता - वि० പ്രിയപ്പെട്ട.

चाँई - वि० സൂത്രശാലിയായ ; കപടമുള്ള ; കഷണ്ടി വന്ന ; **स्त्री०** തലമുടി കൊഴിയുന്ന ഒരു രോഗം.

चाँक - पु० അടയാളപ്പെടുത്താ നുള്ള മരക്കഷണം.

चाँकना - स० [illegible] എന്തുകൊണ്ടെങ്കിലും അതിരു തിരിയ്ക്കുക.

चाँगला - वि० ആരോഗ്യമുള്ള ; സമർത്ഥനായ.

चाँटा - पु० വലിയ ഉറുമ്പ് ; കര ണത്തടി.

चाँड - वि० ശക്തിയുള്ള ; അഹ ങ്കാരമുള്ള ; വർദ്ധിച്ച ; **स्त्री०** ചുമടുതാങ്ങി (അത്താണി) ; അത്യാവശ്യം.

चांडाल - पु० ചണ്ഡാളൻ.

चाँद - स्त्री० തലയുടെ മദ്ധ്യഭാഗം; നെറുക ; **पु०** ചന്ദ്രൻ ; **—का टुकड़ा -** അത്യന്ത സുന്ദരൻ.

चाँदना - पु० } നിലാവ്°; വെളിച്ചം.
चाँदनी - स्त्री० }

चाँदमारी - स्त्री० കറി (ഉന്നം) നോക്കി വെടി വെയ്ക്കുവാനുള്ള പരിശീലനം.

चाँदी - स्त्री० വെള്ളി; ധനലാഭം; ഉച്ചി; നെറുക; **—का जूता -** കൈക്കൂലി.

चाँप - स्त्री० തള്ളൽ; അമർച്ച; **पु०** ചെമ്പകപ്പൂവ്°.

चाँपना - स० അമർത്തുക.

चाँयचाँय }
चाँवचाँव } **स्त्री०** ജല്പനം.

चा - स्त्री० दे० चाय

चाक - पु० കലമുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ചക്രം; കപ്പി; ചക്രം; വിള്ളൽ; **वि०** ബലമുള്ള.

चाक् - वि० വിണ്ട; പിളർന്ന.

चाक्चौबंद - वि० തടിച്ച; സാമർത്ഥ്യമുള്ള; വേഗതയുള്ള.

चाकना - स० दे० चाँकना

चाकर - पु० ഭൃത്യൻ.

चाकरी - स्त्री० ഭൃത്യവേല.

चाकी - स्त्री० തിരികല്ല്°; ഇടിമിന്നൽ.

चाकू - पु० छुरी പേനാക്കത്തി.

चाखना - स० दे० चखना

चाचा - पु० പിതൃസഹോദരൻ.

चाची - स्त्री० काकी പിതൃസഹോദരൻെറ ഭാര്യ.

चाट - स्त्री० ആർത്തി; ആഗ്രഹം; പ്രതിപത്തി; രുചി; ലാലസ; വിശ്വാസഘാതകൻ.

चाटना - स० നക്കുക; രുചി നോക്കുക.

चाटु - पु० ചക്കരവാക്ക്°; മധുരവാക്ക്°; മുഖസ്തുതി.

चाटुकार - पु० മുഖസ്തുതി ചെയ്യുന്നവൻ.

चाटुकारी - स्त्री० മുഖസ്തുതി ചെയ്യൽ.

चातक - पु० വേഴാമ്പൽ.

चातुरी - स्त्री० }
चातुर्य - पु० } സാമർത്ഥ്യം.

चादर - स्त्री० പുതപ്പ്°; വിരിപ്പ്°; മേൽമുണ്ട്°; തകിട്°.

चादरा - पु० വലിയപുതപ്പ്°.

चाप - पु० വില്ല്°; [illegible]; **स्त्री०** അമർത്തൽ; കാലൊച്ച.

चापट - स्त्री० चोकर ഉമി; തവിട്°;

चापड़ - वि० അമർന്ന് സമനിരപ്പായിത്തീർന്ന; നശിച്ച; **स्त्री०** ഉമി.

चापना - स० അമർത്തുക.

चापल - पु० ചപലത; **वि०** ചപലമായ.

चापलूस - वि० മുഖസ്തുതി ചെയ്യുന്ന.

चापलूसी - स्त्री० മുഖസ്തുതി.

चाबना - स० ചവയ്ക്കുക.

चाबी - स्त्री० താക്കോൽ.

चाबुक - पुं० ഉത്തേജനം ; ചാട്ട ; ചമ്മട്ടി ; [illegible] സംഗതി ; **—सवार -** കുതിര സവാരി പഠിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

चाभना - स० തിന്നുക.

चाभी - स्त्री० दे० चाबी

चाम - पुं० തോൽ.

चाय - स्त्री० ചായ ; തേയില.

चार - पुं० നാല്° ; ചാരൻ ; ഗമനം ; തടവ്° ; ആചാരം ; **वि०** നാല്° ; അനേകം ; **—चाँद लगना -** കാന്തി കൂടുക ; ബഹുമാനം വർദ്ധിയ്ക്കുക ; **चारों खाने चित्त गिरना या पड़ना -** മലന്നടിച്ച് വീഴുക ; സ്തംഭിച്ചുപോകുക.

चारख़ाना - पुं० ചതുരക്കള്ളികളുള്ള ഒരുതരം വസ്ത്രം.

चारण - पुं० സ്തുതിപാഠകൻ.

चारदीवारी - स्त्री० ചുററുമുള്ള മതിൽ ; മുററം ; കോട്ട.

चार ना चार - क्रि० നിവൃത്തിയില്ലാഞ്ഞിട്ട്° ; വിവശനായി.

चारपाई - स्त्री० കട്ടിൽ.

चारबाग़ - पुं० ചതുരത്തിലുള്ള തോട്ടം ; സമചതുരത്തിലുള്ള ലേസ്°.

चारा - पुं० മൃഗങ്ങളുടെ ഭക്ഷണസാധനം (പുല്ലും വെള്ളവും) ; ഉപായം.

चाराजोई - स्त्री० കേസ്° ; ആവലാതി.

चारित्र - पुं० चारित्र्य കുലാചാരം ; നടവടി ; സ്വഭാവം.

चारी - वि० നടക്കുന്ന ; ആചരിയ്ക്കുന്ന ; (ഈ പദം സമസ്തപദമായേ വരികയുള്ളൂ. **उदा० आकाशचारी, स्वेच्छाचारी) पुं०** കാലാൾ.

चारु - वि० ഭംഗിയുള്ള.

चाल - स्त्री० ഗതി ; രീതി ; നടവടി ; തന്ത്രം ; സൂത്രം ; ആചാരം.

चालक - पुं० നടത്തുന്നവൻ ; പ്രവർത്തകൻ ; **वि०** സൂത്രശാലിയായ ; ധൂർത്തനായ.

चालचलन - पुं० നടവടി ; ആചരണം ; പെരുമാററം.

चालढाल - पुं० നടവടി ; പെരുമാററം ; രീതി ; സമ്പ്രദായം.

चालना - स० നടത്തുക ; ഇളക്കുക ; അരിയ്ക്കുക ; **अ०** നടക്കുക.

चालबाज़ - वि० സൂത്രശാലിയായ ; ചതിയനായ.

चालाक - वि० സൂത്രശാലിയായ ; സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

चालाकी - स्त्री० സൂത്രം; സാമർത്ഥ്യം; തന്ത്രം.

चालान - पुं० दे० चलान

चालिया - वि० दे० चालबाज़

चाली - वि० കസൃതിയുള്ള ; ചഞ്ചലമായ ; സൂത്രശാലിയായ.

चालू - वि० നടന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന.

चाव - पु० ആഗ്രഹം ; സ്നേഹം ; അഭിരുചി ; ലാലസ.

चावर / चावल - पु० അരി ; ചോറു° ; ഭക്ഷണധാന്യം ; നെല്ലിട.

चास - स्त्री० നിലം ഉഴൽ.

चासना - स० നിലം ഉഴുക.

चासा - पु० നിലം ഉഴുന്നവൻ ; കൃഷിക്കാരൻ.

चासनी / चाशनी - स्त्री० ശക്കരപ്പാവു° ; മധുരമുള്ള വസ്തു.

चाह - स्त्री० പ്രേമം ; ആഗ്രഹം ; പ്രീതി ; ആവശ്യം ; ആദരവു° ; **पु०** കിണർ.

चाहक - पु० പ്രേമി ; ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവൻ ; അഭിലാഷി.

चाहकन - पु० കിണറു കഴിയ്ക്കുന്നവൻ.

चाहत - स्त्री० പ്രേമം.

चाहना - स० ആശിയ്ക്കുക ; ശ്രമിയ്ക്കുക ; പ്രേമിയ്ക്കുക ; **स्त्री०** ആവശ്യം.

चाहिए - अव्य० വേണം.

चाही - वि० [illegible] (സ്ത്രീ) ; കിണററുവെള്ളംകൊണ്ടു നനയ്ക്കുന്ന ഭൂമി.

चाहे - अव्य० വേണമെങ്കിൽ.

चाहे-ज़नख़दाँ - पु० താടിയിലുള്ള കുഴി.

चिंगारी - स्त्री० दे० चिनगारी

चिंबाड़ - स्त्री० അലച്ച് ; നിലവിളി ; ആനയുടെ നിലവിളി.

चिंघाड़ना - अ० അലറുക ; ഗർജ്ജിയ്ക്കുക.

चिंतक - वि० ചിന്തകനായ.

चिंतन - पु० ധ്യാനം ; വിചാരം ; ചിന്ത ; പര്യാലോചന.

चिंतना - स० [illegible] ; **स्त्री०** ചിന്തിയ്ക്കൽ.

चिंतनीय - वि० ആലോചിയ്ക്കത്തക്ക.

चिंता - स्त्री० ആലോചന ; ചിന്ത.

चिंतित - वि० വിചാരമഗ്നനായ.

चिंदी - स्त्री० കഷണം.

**चिआँ - ** പുളിങ്കുരു.

चिउँटा - पु० വലിയ ഉറുമ്പു°.

चिउँटी - स्त्री० ചെറിയ ഉറുമ്പു°.

चिउड़ा / चिउरा - पु० चूरा അവിൽ.

चिक - स्त्री० നേർത്ത മുളവാരികൊണ്ടുള്ള തട്ടിക ; കശാപ്പുകാരൻ ; ഇടുപ്പുവേദന ; ചെക്കു° (cheque).

चिकट / चिकटा - वि० മെഴുക്കു°, അഴുക്കു° മുതലായവകൊണ്ടു° വഴുവഴുപ്പുള്ള.

चिकटना - स० അഴുക്കു°, മെഴുക്കു° മുതലായതിനാൽ വഴുക്കുക.

चिकन - स्त्री० ചിത്രപ്പണികളുള്ള നേരിയ വസ്ത്രം.

चिकना - वि० മിനുസമുള്ള ; മെഴുക്കുള്ള ; **चिकनी चुपड़ी बातें -** ചക്കരവാക്ക്; **—घड़ा -** നാണമില്ലാത്ത.

चिकनाई - स्त्री० മിനുസം; സ്നിഗ്ധത.

चिकनाना - स० മിനുക്കുക ; വെടിപ്പാക്കുക.

चिकनिया - वि० മോടിയുള്ള ; പച്ചപ്പരിഷ്കാരിയായ.

चिकरना - अ० നിലവിളിയ്ക്കുക ; അലറുക.

चिकवा - पु० മാംസവില്പനക്കാരൻ.

चिकित्सक - पु० വൈദ്യൻ.

चिकुर - पु० തലമുടി ; പർവ്വതം ; ഇഴജന്തു.

चिकोटी - स्त्री० दे० चुटकी

चिक्कट - पु० അഴക്ക്; **वि०** അഴക്കായ.

चिक्कन - वि० दे० चिकना

चिक्करना - अ० दे० चिकरना

चिचिंडा - पु० दे० चचींडा

चिचियाना - अ० दे० चिल्लाना

चिट - पु० കുറിപ്പ്; കുറിപ്പെഴുതാനുള്ള ചെറിയ കടലാസുകഷണം ; ചിററ്.

चिटकना - अ० ഉണങ്ങി വിള്ളുക ; വിറകിൽനിന്ന് കത്തുമ്പോൾ 'ചിട് ചിട്' ശബ്ദമുണ്ടാകുക.

चिटनवीस - पु० ഗുമസ്തൻ.

चिट्टा - पु० ദ്രഷ്ടരണ ; **वि०** വെളുത്ത.

चिट्ठा - पु० വരവ് ചിലവ് കണക്കെഴുതുന്ന പുസ്തകം ; ലാഭചേതക്കണക്ക്.

चिट्ठी - स्त्री० എഴുത്ത്; **—पत्री -** കത്ത്; കത്തിടപാട്.

चिट्ठीरसाँ - पु० തപാൽശിപായി.

चिड़चिड़ा - वि० മുൻകോപിയായ.

चिड़चिड़ाना - अ० കോപിയ്ക്കുക ; പിണങ്ങുക ; കത്തുമ്പോൾ 'ചിട് ചിട്' ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; ഉണങ്ങി പൊട്ടുക.

चिड़िया - स्त्री० പക്ഷി ; **—खाना या घर -** മൃഗങ്ങളും പക്ഷികളുമുള്ള [illegible] (zoo).

चिड़िहार, चिड़ीमार - पु० നായാടി ; കാട്ടാളൻ.

चिढ़ - स्त्री० നീരസം ; ദേഷ്യം ; വെറുപ്പ്.

चिढ़ना - अ० നീരസം ഭാവിയ്ക്കുക; അരിശപ്പെടുക ; വെറുക്കുക.

चिढ़वाना, चिढ़ाना - स० നീരസപ്പെടുത്തുക; ദേഷ്യപ്പെടുത്തുക ; വെറുപ്പിയ്ക്കുക.

चित - वि० മലന്ന് കിടക്കുന്ന ; മറച്ച ; ഒന്നിച്ച് ചേർത്ത ; **पु०** മനസ്സ്; ദൃഷ്ടി.

चितकबरा - वि० പല നിറത്തിലുള്ള പുള്ളികളോടുകൂടിയ.

चितचोर - वि० മനസ്സിനെ അപഹരിയ്ക്കുന്ന ; പ്രിയപ്പെട്ട.

चितभंग - पु० അശ്രദ്ധ ; മുഷിവ്.

चितला - वि० दे० चितकबरा

चितवन - स्त्री० നോട്ടം ; കടാക്ഷം.

चितवना - स० നോക്കുക ; കടാക്ഷിയ്ക്കുക.

चिता - स्त्री० ചിത ; ശ്മശാനം.

चिताना - स० താക്കീതു ചെയ്യുക ; ഓർമ്മപ്പെടുത്തുക ; ജാഗ്രതപ്പെടുത്തുക ; ഉപദേശിയ്ക്കുക ; മുന്നറിവുകൊടുക്കുക.

चितावनी - स्त्री० മുന്നറിയിപ്പ് ; താക്കീത് ; ഉപദേശം.

चितेरा - पु० ചിത്രകാരൻ.

चितेरिन, चितेरी - स्त्री० ചിത്രമെഴുത്തുകാരി; ചിത്രകാരന്റെ ഭാര്യ.

चितौनी - स्त्री० दे० चितवन

चित्त - पु० മനസ്സ് ; **—वृत्ति** - മനോഗതി.

चित्ती - स्त्री० ചെറിയ പുള്ളി ; പാട് ; **—दार** - പുള്ളികളുള്ള.

चित्र - पु० പൊട്ട് ; തിലകം ; ചിത്രം ; **—पट** - ചിത്രമെഴുതുവാനുള്ള തുണി, കടലാസ്സ് മുതലായവ ; **—विचित्र** - പല നിറമുള്ള ; കൊത്തുപണി ചെയ്തിട്ടുള്ള.

चित्रित - वि० വായ്ക്കപ്പെട്ട ; ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള ; വിചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള.

चिथड़ा - पु० പഴന്തുണി.

चिथाड़ना - स० കീറുക ; ചീന്തുക ; അപമാനിയ്ക്കുക ; പറഞ്ഞു പേടിപ്പെടുത്തുക.

चिनक - स्त्री० നീറൽ ; മൂത്രച്ചൂട്.

चिनगारी, चिनगी - स्त्री० തീപ്പൊരി ; തീക്കട്ട.

चिनाना - स० दे० चुनवाना

चिनिया - वि० വെളുത്ത ; ചൈനയിലുള്ള ; **—बदाम** - നിലക്കടല ; കപ്പലണ്ടി.

चिन्ह - पु० അടയാളം.

चिन्हाना - स० പരിചയപ്പെടുത്തുക.

चिन्हानी - स्त्री० ലക്ഷണം ; സ്മാരകം ; വര.

चिन्हार - वि० പരിചയമുള്ള.

चिन्हारी - स्त्री० പരിചയം.

चिपकना - अ० ഒട്ടുക ; പററുക.

चिपकाना - स० ഒട്ടിയ്ക്കുക ; പററിയ്ക്കുക (പശകൊണ്ട്).

चिपचिप - पु० ഒട്ടൽ.

चिपचिपा - वि० തൊട്ടാലൊട്ടുന്ന ; പശയുള്ള.

चिपचिपाना - अ० ഒട്ടുക.

चिपटना - अ० दे० चिपकना

चिपटा - वि० പരന്ന ; ഒട്ടിയ ; പററിച്ചേർന്ന.

चिपड़ी, चिपरी - स्त्री० ചാണക വറളി.

चिबिल्ला - वि० ചഞ്ചലമായ.

चिबुक - **पुं** താടി.

चिमटना - **अं** ഒട്ടിച്ചേരുക ; കെട്ടിപ്പുണരുക ; ഒഴിയാതെ കൂടുക.

चिमटा - **पुं** വലിയ കൊടിൽ.

चिमटाना - **सं** ഒട്ടിക്കുക ; കെട്ടിപ്പിടിക്കുക ; ഒന്നിച്ചു ചേൎക്കുക.

चिमटी - **स्त्री०** ചെറിയ കൊടിൽ ; ചവണ.

चिमनी - **स्त्री०** പുകക്കുഴൽ.

चियाँ - **पुं दे० चिआँ**

चिंरतन - **वि०** പ്രാചീനമായ.

चिर - **पुं** വളരെ (കാലം) ; **क्रि०** വളരെക്കാലത്തോളം.

चिरकाल - **पुं** വളരെക്കാലം.

चिरकीं / **चिरकीन** } **वि०** നാററമുള്ള.

चिरकुट - **पुं** പഴന്തുണി.

चिरना - **अं** തന്നെത്താൻ കീറുക; വര വീണു മുറിയുക ; **पुं** മുറിക്കാനുള്ള ആയുധം.

चिरबत्ती - **वि०** കഷണം കഷണമായ.

चिरवाना - **सं** കീറിക്കുക.

चिराइन / **चिरायंध** } **स्त्री०** ശവം, രോമം മുതലായവ കരിയുമ്പോഴുള്ള നാററം.

चिराई - **स्त्री०** കീറൽ ; കീറുന്നതിനുള്ള കൂലി.

चिराग़ - **पुं** വിളക്ക് ; **—गुल करना या बढ़ाना** - വിളക്കണെക്കുക ; വംശവിച്ഛേദം വരുത്തുക ; **—गुल होना** - വിളക്കണയുക ; **—जले** - സന്ധ്യക്ക് ; **—तले अंधेरा होना** - വിചാരിക്കാത്തതു സംഭവിക്കുക ; വേലിതന്നെ വിളവു തിന്നുക.

चिराग़दान - **पुं** വിളക്കുകാൽ.

चिराग़पा - **वि० औंधा** കമിഴ്ന്ന ; മുൻകാലുകൾ പൊക്കിയ (മൃഗം) ; **पुं** വിളക്കുകാൽ.

चिराग़ी - **स्त्री०** ദേവാലയങ്ങളിലോ, ശവകുടീരങ്ങളിലോ എന്നും വിളക്കുവെക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ചിലവാക്കുന്ന പണം; വഴിപാട്.

चिरातन - **वि०** പുരാതനമായ ; ജീൎണ്ണിച്ച.

चिराना - **सं** കീറിക്കുക ; **वि०** ജീൎണ്ണിച്ച ; പഴയ.

चिरायता / **चिरैता** } **पुं** കിരിയാത്ത്.

चिरी - **स्त्री० दे० चिड़िया**

चिरौरी - **स्त्री०** അപേക്ഷ ; യാചന.

चिलक - **स्त्री०** ശോഭ ; പ്രകാശം ; നടുവേദന ; കഴപ്പ്.

चिलकना - **अं** തിളങ്ങുക ; ഇടയ്ക്കിടെ നോവുക ; കഴയ്ക്കുക.

चिलगोज़ा - **पुं** ഒരുതരം പഴം.

चिलबिला / **चिलबिल्ला** } **वि०** ചഞ്ചലമായ ; വികൃതിയായ.

चिलम - **स्त्री०** പുകവലിയ്ക്കുവാനായി പുകയിലയും തീയും ഇടുന്ന ഹുക്കയുടെ ഭാഗം.

चिलमची - **स्त्री०** കാലും മുഖവും കഴുകുവാൻ വെള്ളം വെയ്ക്കുന്ന പരന്ന പാത്രം.

चिलमन - **पुं० चिक** നേരിയ മുളവാരി കൊണ്ടുള്ള തട്ടിക; പനമ്പുതട്ടിക.

चिल्लड़ - **पुं०** പേൻ പോലെയുള്ള ഒരു ചെറുപ്രാണി; ചെറിയ ചെള്ള്°.

चिल्ल-पों - **स्त्री०** നിലവിളി.

चिल्ला - **पुं०** നാല്പതു ദിവസക്കാലം; നാല്പതു ദിവസത്തെ വ്രതം (മുഹമ്മദീയരുടെ); ഞാൺ; **चिल्ले का जाड़ा** - കഠിനമായ തണുപ്പ്°.

चिल्लाना - **अ०** ഉറക്കെ നിലവിളിയ്ക്കുക.

चिल्लाहट - **स्त्री०** നിലവിളി; ബഹളം.

चिहुँकना - **अ० दे० चौंकना**

चिहुँटी - **स्त्री०** നുള്ളൽ; ഞൊടി.

चींचपड़ - **स्त्री०** എതിരായി സംസാരിയ്ക്കുകയോ, പ്രവർത്തിയ്ക്കുകയോ ചെയ്യൽ.

चींटा - **पुं०** വലിയ ഉറുമ്പ്°.

चींटी - **स्त्री०** ചെറിയ ഉറുമ്പ്°.

चीक - **स्त्री०** ഉച്ചത്തിലുള്ള നിലവിളി; **पुं०** ചേറ്°; മാംസവില്പനക്കാരൻ.

चीकट - **स्त्री०** അഴുക്ക്°; എണ്ണക്കീടൻ; പശിമയുള്ള മണ്ണ്°; **वि०** അഴുക്കുള്ള.

चीख़ - **स्त्री०** നിലവിളി.

चीखना - **स०** സ്വാദുനോക്കുക.

चीख़ना - **अ०** നിലവിളിയ്ക്കുക.

चीज़ - **स्त्री०** സാധനം; വസ്തു (matter).

चीठी - **स्त्री०** എഴുത്ത്°; കത്ത്°.

चीड़ - **पुं०** വീഞ്ഞമരം.

चीतकार - **पुं०** നിലവിളി; ചിത്രകാരൻ.

चीतना - **अ०** ശ്രദ്ധിയ്ക്കുക; വിചാരിയ്ക്കുക; ബോധം വരുക; **स०** ചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്യുക.

चीता - **पुं०** പുള്ളിപ്പുലി; മനസ്സ്°; ബോധം; **वि०** ആലോചിച്ച.

चीत्कार - **पुं०** നിലവിളി; ലഹള.

चीथड़ा - **पुं० दे० चिथड़ा**

चीथना - **स०** കഷണം കഷണമാക്കുക; കീറുക; ചീന്തുക.

चीन - **पुं०** പതാക; ഇത്തനാകം; നാര്°; ഇഴ; നൂൽ; ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം; ചൈന.

चीनना - **स०** തിരിച്ചറിയുക.

चीना - **पुं०** ചൈനക്കാരൻ; **वि०** ചൈനയിലുള്ള; **—बादाम** - നിലക്കടല.

चीनी - वि० ചൈനയിലുള്ള ; **स्त्री०** പഞ്ചസാര.

चीनी मिट्टी - स्त्री० ചൈന മണ്ണ് (ഭരണി മുതലായവ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം വെളുത്ത കളിമണ്ണ്).

चीन्हना - स० दे० **चीनना**

चीपड़ - पु० കണ്ണിലെ പീള.

चीमड़ - वि० തോൽപോലെ ഒടിച്ചാലോ മടക്കിയാലോ കേടു വരാത്ത.

चीयाँ - पु० പുളിങ്കുരു.

चीर - पु० വസ്ത്രം ; മരവിരി ; മരത്തോല് ; **स्त्री०** കീറൽ ; ചീന്തൽ ; **—घर** - പോസ്റ്റുമാർട്ടം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

चीरना - स० കീറുക ; പിളക്കുക ; ഈരുക.

चीरफाड़ - स्त्री० കീറിമുറിയ്ക്കൽ ; ശസ്ത്രക്രിയ.

चीरा - पु० ഒരുതരം തലപ്പാവുതുണി ; അതിർത്തിക്കല്ല് ; കീറിയോ, മുറിച്ചോ ഉണ്ടാക്കിയ വ്രണം.

चीरी - स्त्री० പക്ഷി ; **पु०** ചീവീട് ; മണ്ണട്ട (ഒരു പ്രാണി).

चील - स्त्री० പരുന്ത് ; **—का मूत** - [illegible].

चीलड़ } **चीलर** } **पु० दे०** **चिल्लड़**

चील्ह - स्त्री० दे० **चील**

चीवर - पु० സന്യാസികളും ഭിക്ഷുക്കളും ധരിയ്ക്കുന്ന വസ്ത്രം ; വല്ക്കലം.

चुंगल - पु० दे० **चंगुल**

चुंगी - स्त्री० ചുങ്കം ; ഒരു മുഷ്ടിയ്ക്കുള്ളിലടങ്ങുന്ന വസ്തു.

चुंघाना - स० ഇറുഞ്ചിയ്ക്കുക ; രസം വലിച്ചെടുപ്പിയ്ക്കുക.

चुंदी - स्त्री० ശിഖ ; കുടുമ.

चुंधलाना } **चुंधियाना** } **स०** കണ്ണു മങ്ങുക ; പ്രകാശം കൊണ്ട് കണ്ണ് മ[illegible]ിയ്ക്കുക.

चुंधा - वि० ഒന്നും തോന്നാത്തവനായ ; ചെറിയ കണ്ണുകളുള്ളവനായ.

चुंबक - पु० കാന്തം ; ചുംബിയ്ക്കുന്നവൻ ; കാമുകൻ.

चुंबन - पु० ഉമ്മ ; സ്പർശം ; ചുംബിയ്ക്കൽ.

चुंबना - स० ചുംബിയ്ക്കുക ; ഉമ്മ വയ്ക്കുക.

चुंबित - वि० ചുംബിയ്ക്കപ്പെട്ട ; തൊട്ട ; ഉരുമ്മിയ.

चुंबी - वि० ചുംബിയ്ക്കുന്ന ; തൊടുന്ന.

चुअना - अ० ചോരുക.

चुआना - स० ചോർത്തുക ; തുള്ളി തുള്ളിയായി വീഴ്ത്തുക.

चुकंदर - पु० ഒരുതരം മുള്ളങ്കി.

चुक - **पु० दे० चूक**

चुकता } **वि०** കടം വീട്ടിയ;
चुकती } ബാക്കിയില്ലാത്ത.

चुकना - **अ०** തീരുക; അവസാനിയ്ക്കുക; (കടം) വീട്ടുക; തീരുമാനം ഉണ്ടാകുക.

चुकाना - **स०** (കടം) വീട്ടുക; തീർക്കുക; തീരുമാനിയ്ക്കുക.

चुक्कड़ - **पु०** ചെറിയ മൺ ചട്ടി.

चुक्की - **स्त्री०** ചതി; കളവു്.

चुग़द - **पु०** മൂങ്ങ; വിഡ്ഢി.

चुगना - **स०** (കൊക്കുകൊണ്ടു്) കൊത്തിയെടുക്കുക.

चुग़ल } **पु०** ഏഷണിക്കാരൻ; പരോക്ഷമായി
चुग़लखोर } അന്യനെ നിന്ദിയ്ക്കുന്നവൻ.

चुग़लखोरी - **स्त्री०** ഏഷണി പറയൽ; പരദൂഷണം ചെയ്യൽ.

चुग़ली - **स्त्री०** ഏഷണി; പരനിന്ദ.

चुग़ा - **पु० दे० चोग़ा**

चुगाई - **स्त्री०** കൊത്തിത്തിന്നൽ; കൊത്തിയ്ക്കൽ.

चुगाना - **स०** പക്ഷികളെ തീററുക; കൊത്തിയ്ക്കുക.

चुचकारना - **स०** ലാളിയ്ക്കുക; സീൽക്കാരശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുക.

चुचुक - **पु०** മുലക്കണ്ണു്.

चुटका - **पु०** ഒരു നുള്ളു് (അല്പം); ഒരു കിള്ളു്; ഞൊടി.

चुटकी - **स्त्री०** നുള്ളു്; കിള്ളു്; ഞൊടി; **—बजाते** - ഞൊടി നേരത്തിനുള്ളിൽ; **—बजाना** - കൈ ഞൊടിയ്ക്കുക; **—काटना** - നുള്ളുക.

चुटकुला - **पु०** ഫലിതം.

चुटिया - **स्त्री०** ശിഖ; ഉച്ചിക്കുടുമ.

चुटियाना - **स०** കടിയ്ക്കുക; മുറിവേല്പിയ്ക്കുക.

चुटीला - **वि०** മുറിവേററ.

चुटैल - **वि०** മുറിവേററ; മുറിവേല്പിയ്ക്കുന്ന.

चुड़िहारा - **पु०** വള വില്ക്കുന്നവൻ.

चुड़ैल - **स्त्री०** പിശാചിനി; ക്രൂരസ്വഭാവമുള്ള സ്ത്രീ.

चुतथल - **वि० ठठोल** കോമാളി; വിദൂഷകൻ.

चुनचुनाना - **अ०** നീറുക.

चुनट } **स्त्री०** ചുളുക്കു്; ഞൊറിവു്.
चुनन }

चुननदार - **वि०** ചുളുക്കുള്ള; ഞൊറിയുള്ള.

चुनना - **स०** തിരഞ്ഞെടുക്കുക; പെറുക്കിയെടുക്കുക; ചുമരു് കെട്ടുക.

चुनरी - **स्त्री०** വെളുത്ത പുള്ളികളുള്ള വസ്ത്രം.

चुनवाना } **स०** തിരഞ്ഞെടുപ്പിയ്ക്കുക; പെറുക്കിയെടുപ്പിയ്ക്കുക; ചുമരു് കെട്ടിയ്ക്കുക.
चुनाना }

चुनाई - स्त्री० തിരഞ്ഞെടുക്കൽ ; ചുമരു് കെട്ടൽ ; ചുമരു് കെട്ടുന്നതിനുള്ള കൂലി അല്ലെങ്കിൽ രീതി.

चुनाँचे - अव्य० അതുകൊണ്ടു് ; അതുപോലെ.

चुनाव - पु० തിരഞ്ഞെടുപ്പു്.

चुनिंदा - वि० തിരഞ്ഞെടുത്ത ; വളരെ നല്ലതായ ; ഗണ്യമായ.

चुनी - स्त्री० രത്നത്തിൻെറ ചെറിയ തരി ; ധാന്യപ്പൊടി (മാവു്) ; അറക്കപ്പൊടി.

चुनौटी - स्त्री० ചുണ്ണാമ്പു പാത്രം ; ന്നുറിടുന്ന അടപ്പൻ.

चुनौती - स्त्री० പോർവിളി ; വെല്ലുവിളി ; ഉത്തേജനം.

चुन्नी - स्त्री० दे० चुनी ; സ്ത്രീകളുടെ പുതപ്പു്.

चुप - वि० മൌനമായ ; നിശ്ശബ്ദമായ.

चुपका - वि० മൌനമായ ; മിണ്ടാത്ത ; **चुपके से** - രഹസ്യമായി; മിണ്ടാതെ.

चुपकाना - स० നിശ്ശബ്ദമാക്കുക.

चुपकी - स्त्री० മൌനം.

चुपचाप - क्रि० മിണ്ടാതെ ; വെറുതെ ; ആരോടും ഒന്നും പറയാതെ.

चुपड़ना - स० പുരട്ടുക ; തേയ്ക്കുക; അതുമിതും പറഞ്ഞു കളവു് മറയ്ക്കുക.

चुपाना - अ० മിണ്ടാതിരിയ്ക്കുക.

चुप्पा - वि० നിശ്ശബ്ദമായ; മൌനിയായ.

चुप्पी - स्त्री० മൌനം.

चुबलाना }
चुभलाना } **स०** സ്വാദു നോക്കുവാൻ വേണ്ടി വായിലിട്ടലിയിയ്ക്കുക ; നുണയുക.

चुभकना - अ० 'ഗുഡു ഗുഡു' ശബ്ദത്തോടെ മുങ്ങുക.

चुभकाना - स० മുക്കുക.

चुभकी - स्त्री० മുങ്ങൽ.

चुभना - अ० കുത്തിക്കേറുക ; തറയുക; ചിത്തയായിത്തോന്നുക; മനസ്സിൽ കൊള്ളുക.

चुभाना }
चुभोना } **स०** തറയ്ക്കുക ; കുത്തിക്കയറ്റുക.

चुमकार }
चुमकारी } **स्त्री०** ലാളിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്ന ശബ്ദം.

चुमकारना - स० दे० पुचकारना

चुम्मक - पु० दे० चुंबक

चुम्मा - पु० ചുംബനം ; ഉമ്മ.

चुरकुट - वि० തവിടുപൊടിയായ.

चुरना - अ० വെള്ളത്തിൽ തിളച്ചു വേവുക ; ഗൂഢാലോചന നടക്കുക ; **पु०** വിര.

चुरमुरा - वि० അമർത്തുമ്പോൾ 'ചുർ ചുർ' ശബ്ദത്തോടു കൂടി പൊടിയുന്ന.

चुराना - स० തിളപ്പിയ്ക്കുക; വേവിയ്ക്കുക; മോഷ്ടിയ്ക്കുക; **आँखें चुराना** - കൺമുമ്പിൽ വരാതിരിയ്ക്കുക; **चित्त चुराना** - മോഹിപ്പിയ്ക്കുക; **जी चुराना** - അശ്രദ്ധ കാണിയ്ക്കുക.

चुरुट / चुट } **पु०** (പുകയില) ചുരുട്ട്.

चुरू - पु० दे० चुल्लू

चुल - स्त्री० ചൊറിച്ചൽ; തരിപ്പ്.

चुलचुलाना - अ० ചൊറിയുക; തരിയ്ക്കുക.

चुलबुल - वि० വികാരാധിക്യത്തിലുള്ള ചഞ്ചലത അല്ലെങ്കിൽ ചപലത.

चुलबुला - स्त्री० ചഞ്ചലമായ; വികൃതിയായ.

चुलबुलाना - अ० ചാപല്യം കാട്ടുക; ഇളകുക.

चुल्लू - पु० കൈക്കുമ്പിൾ; **—भर पानी में डूब मरना** - വളരെ ലജ്ജിയ്ക്കുക.

चुवाना - स० ചോർത്തുക; ഇററിററു വീഴ്ത്തുക.

चुसकी - स्त्री० ചുണ്ടിനോടു ചേർത്ത് അല്പാല്പമായി കുടിയ്ക്കൽ; ഒരു കവിൾ നിറയെ കൊള്ളുന്ന വസ്തു; പാനപാത്രം.

चुसना - अ० രസം വലിച്ചെടുക്കപ്പെടുക; ഇറുഞ്ചി എടുക്കപ്പെടുക; ദാനം ചെയ്ത് ചെയ്ത് ദരിദ്രനായിത്തീരുക.

चुसनी - स्त्री० മുലക്കുപ്പി.

चुस्त - वि० മുറുക്കമുള്ള; ചുറുചുറുക്കുള്ള; ചുണയുള്ള.

चुस्ती - स्त्री० ചുണ; ചുറുചുറുപ്പ്; മുറുക്കം.

चुहचुहा / चुहचुहाता } **वि०** രസം ഊറുന്ന.

चुहचुहाना - अ० രസം തുളുമ്പുക; (പക്ഷികൾ) ചിലയ്ക്കുക.

चुहल - स्त्री० നേരമ്പോക്ക്; വിനോദം.

चुहलबाज़ - वि० നേരമ്പോക്കു പറയുന്ന; വിനോദശീലനായ.

चुहलबाज़ी - स्त्री० നേരമ്പോക്കു പറയൽ; വിനോദശീലത്വം.

चुहिया - स्त्री० (चूहे का स्त्रीलिंग) ചുണ്ടെലി.

चूँ - पु० കിളികളുടെ 'കളകള' ശബ്ദം; **—तक न करना** - ഒന്നും സംസാരിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക; എതിരായി ഒന്നും ചെയ്യാതിരിയ്ക്കുക.

चूँकि - क्रि० ആയതിനാൽ; ഇതു ഹേതുവായി.

चूँदरी - स्त्री० दे० चुनरी

चूक - स्त्री० തെററ്; ചതി; പിഴ; വിട്ടുപോയത്; **वि०** അധികം പുളിപ്പുള്ള.

चूकना - **अ०** തെററുക; പിഴയ്ക്കുക; ഉന്നം തെററുക; തക്കം തെററുക.

चूगा - **पु०** **दे०** **चोगा**

चूची - **स्त्री०** മുല.

चूज़ा - **पु०** കോഴിക്കുഞ്ഞ്.

चूड़ा - **स्त्री०** ശിഖ; കുടുമ; മയിലിൻെറ തലയിലെ പൂവ്.

चूड़ी - **स्त्री०** വള; വളയം; ഗ്രാമഫോൺ പ്ലേററ്; **चूड़ियाँ पहनना** - [illegible] ഭീരുവാകുക.

चूड़ीदार - **वि०** [illegible].

चूत - **स्त्री०** യോനി; **पु०** മാവ്.

चूतड़ - **पु०** പൃഷ്ഠം; നിതംബം.

चून - **पु०** ധാന്യാദികളുടെ പൊടി (മാവ്); കമ്മായം; ചുണ്ണാമ്പ്.

चूना - **पु०** വെന്ത കക്ക; ചുണ്ണാമ്പ്; **अ०** ചോരുക; (ഫലാദികൾ) മുകളിൽനിന്നു താഴെ വീഴുക; ഇററിററു വീഴുക.

चूनी - **स्त्री०** പൊടിയരി; രത്നപ്പൊടി; അറക്കപ്പൊടി.

चूमना - **स०** ചുംബിയ്ക്കുക.

चूमा - **पु०** ചുംബനം; **—चाटी** - ചുംബനാദികളാലുള്ള പ്രേമപ്രകടനം.

चूर - **पु०** പൊടി; **वि०** മുഴുകിയ; ലയിച്ച; ക്ഷീണിച്ച.

चूरण, **चूरन** - **पु०** പൊടി; ചൂർണ്ണം.

चूरना - **स०** പൊടിയ്ക്കുക; പൊട്ടിയ്ക്കുക.

चूरमा - **पु०** റൊട്ടിയോ പൂരിയോ പൊടിച്ച് പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു നെയ്യിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പലഹാരം.

चूरमूर - **पु०** കൊയ്ത്തുകഴിഞ്ഞാൽ വയലിൽ ശേഷിയ്ക്കുന്ന കററികൾ.

चूरा - **पु०** ചൂർണ്ണം.

चूरी - **स्त्री०** **दे०** **चूरमा**

चूर्ण - **पु०** പൊടി.

चूल - **पु०** മുടി; കുടുമ (tenon, hinge).

चूल्हा - **पु०** അടുപ്പ്.

चूसना - **स०** ഈമ്പുക (suck); രസം വലിച്ചെടുക്കുക.

चूहा - **पु०** എലി; **पेट में चूहे दौड़ना** - വളരെ വിശപ്പു തോന്നുക.

चूहादान - **पु०**, **चूहेदानी** - **स्त्री०** എലിക്കെണി; എലിപ്പത്തായം.

चेक - **पु०** ചെക്ക് (cheque); ശരിയ്ക്കും കൃത്യമായും ജോലി നടക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിയ്ക്കൽ.

चेचक - **पु०** വസൂരി.

चेचकरू - **वि०** മുഖത്ത് വസൂരി [illegible].

चेटक - **पुं०** ഭൃത്യൻ ; ദൂതൻ ; ഇന്ദ്രജാലം.

चेटी - **स्त्री०** ഭൃത്യ.

चेतना - **स्त्री०** ഓർമ്മ ; ചൈതന്യം ; ബോധം ; **अ०** സ്വബോധമുണ്ടാകുക; ഉണർവ്വുണ്ടാകുക ; **स०** ആലോചിയ്ക്കുക ; അറിയുക.

चेतावनी - **स्त्री०** താക്കീതു് ; മുന്നറിയിപ്പു് ; [illegible].

चेप - **पुं०** കറ ; പശ ; **—दार** - കറയുള്ള ; ഒട്ടുന്ന.

चेपना - **स०** ഒട്ടിയ്ക്കുക ; ചേർക്കുക.

चेरा - **पुं०** **चेर** ഭൃത്യൻ ; ശിഷ്യൻ.

चेराई - **स्त्री०** ദാസത ; ശിഷ്യത്വം.

चेरि } **स्त्री०** ഭൃത്യ ; ശിഷ്യ.
चेरी }

चेला - **पुं०** ശിഷ്യൻ.

चेलिन } **स्त्री०** ശിഷ്യ.
चेली }

चेष्टा - **स्त्री०** പ്രവൃത്തി ; മാനസികവികാരത്തെ പ്രകടിപ്പിയ്ക്കാനുള്ള അംഗചലനം ; പരിശ്രമം ; ആംഗ്യം ; ചേഷ്ട.

चेहरा - **पुं०** മുഖം ; മുൻഭാഗം.

चेहलकुदमी - **स्त्री०** **दे०** **चहलकुदमी**

चैक - **पुं०** **दे०** **चेक**

चैत - **पुं०** ചൈത്രമാസം.

चैतन्य - **पुं०** ആത്മാവു് ; ജ്ഞാനം ; പരബ്രഹ്മം.

चैती - **स्त्री०** ചൈത്രമാസത്തിൽ കൊയ്യുന്ന വിളവു് ; **वि०** ചൈത്രമാസത്തെ സംബന്ധിച്ച.

चैन - **पुं०** സുഖം ; സമാധാനം.

चैला - **पुं०** കീറിയ വിറകു് ; വിറകുകൊള്ളി.

चैली - **स्त्री०** വിറകിന്റെ നുറുങ്ങു് ; [illegible].

चोंगा - **पुं०** വല്ല സാധനങ്ങളും സൂക്ഷിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി കടലാസുകൊണ്ടോ മറ്റോ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള കുഴൽ ; മുളങ്കുററി.

चोंच - **स्त्री०** പക്ഷികളുടെ കൊക്കു്.

चोंडा - **पुं०** സ്ത്രീകളുടെ തലമുടി.

चोंड़ा - **पुं०** കുണ്ടു് ; നെററി.

चोंथना - **स०** നുള്ളി എടുക്കുക ; ചീന്തി എടുക്കുക.

चोआ - **पुं०** ഒരുതരം സുഗന്ധദ്രവ്യം.

चोकर - **पुं०** തവിടു് ; ധാന്യങ്ങളുടെ ഉമി.

चोख - **स्त्री०** തീക്ഷ്ണത.

चोखा - **वि०** കലർപ്പില്ലാത്ത ; ശുദ്ധമായ ; വിശ്വസിയ്ക്കാവുന്ന ; മൂർച്ചയുള്ള ; ഒരുതരം കറി.

चोग़ा - **पुं०** **लबादा** കാലടിവരെ ഇറങ്ങിക്കിടക്കുന്നതും മുൻഭാഗം മുഴുവൻ [illegible] തുറന്നതുമായ ഒരുതരം കുപ്പായം.

चोचला - पुं॰ हावभाव യൌവ്വനത്തിൻെറ ഉന്മേഷം കൊണ്ടുള്ള വികാരചേഷ്ട.

चोज - पुं॰ ഫലിതം; വിനോദരൂപത്തിലുള്ള പരിഹാസം.

चोट - स्त्री॰ घाव മുറിവു്; ചതവു്; അടി; പരുക്കു്.

चोटार - वि॰ घायल മുറിവേററ; മുറിവേൽപ്പിയ്ക്കുന്ന.

चोटी - स्त्री॰ കൊടുമുടി; ഉച്ചിക്കുടുമ; ശിഖരം **—का -** എല്ലാത്തിലും വച്ചു് ഉത്തമമായ.

चोट्टा - पुं॰ കള്ളൻ.

चोदना - स्त्री॰ പ്രേരണ; വിധിവാക്യം; **स॰** പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക; സംഭോഗം ചെയ്യുക.

चोप - पुं॰ ആഗ്രഹം; ഉന്മേഷം.

चोपना - अ॰ മോഹിയ്ക്കുക.

चोब - स्त्री॰ പന്തലിൻെറ കാലു്; പെരുമ്പറയടിയ്ക്കുവാനുള്ള കോലു്; വെള്ളികൊണ്ടോ സ്വർണ്ണംകൊണ്ടോ കെട്ടിച്ച വടി.

चोबदार - पुं॰ അകമ്പടിക്കാരൻ; സേവകൻ.

चोर - पुं॰ കള്ളൻ; **कामचोर -** മടിയൻ.

चोरदरवाज़ा / **चोरद्वार** } **पुं॰** വീട്ടിൻെറ പിൻഭാഗത്തുള്ള രഹസ്യവാതിൽ.

चोरबाज़ार - पुं॰ കരിഞ്ചന്ത.

चोराना - स॰ दे॰ चुराना

चोरी - स्त्री॰ മോഷണം; കളവു്.

चोला - पुं॰ സന്യാസിമാർ ധരിയ്ക്കുന്ന നീളമുള്ളതും അയഞ്ഞതുമായ ഒരുതരം കുപ്പായം.

चोली - स्त्री॰ റവുക്ക; **—दामन का साथ -** ഉററബന്ധം.

चोषण - पुं॰ चूसना വലിച്ചു കുടിയ്ക്കൽ; ഊററിക്കുടിയ്ക്കൽ.

चौंक - स्त्री॰ ഞെട്ടൽ.

चौंकना - अ॰ ഞെട്ടുക; അമ്പരക്കുക.

चौंधियाना - अ॰ കണ്ണുമഞ്ചുക; **स॰** കണ്ണു മഞ്ചിയ്ക്കുക.

चौंधी - स्त्री॰ കണ്ണുമഞ്ചൽ; തിളങ്ങൽ.

चौंर - पुं॰ दे॰ चँवर

चौं - वि॰ നാലു്.

चौक - पुं॰ ചതുരത്തിലുള്ള തറ; തിണ്ണ; പട്ടണമദ്ധ്യത്തിലുള്ള അങ്ങാടി; നാലും കൂടിയ വഴി; മണ്ഡപം; നടുമുററം.

चौकड़ी - स्त्री॰ കുതിച്ചു ചാട്ടം.

चौकन्ना - वि॰ ജാഗ്രതയോടുകൂടിയ; അമ്പരന്ന.

चौकस - वि॰ ജാഗ്രതയോടുകൂടിയ; ശരിയായ; പൂർണ്ണമായ.

चौकसी - स्त्री॰ ജാഗ്രത.

चौका - **पुं०** ചതുരക്കല്ല്° ; 'ചപ്പാത്തി' [illegible] പലക അല്ലെങ്കിൽ കല്ല്° ; അടുക്കളെ ; ചാണകം കൊണ്ടു മെഴുകൽ.

चौकी - **स्त्री०** [illegible] പലക ; നാലുകാലുള്ളതും [illegible] ആസനം ; പീഠം ; താവളം ; മണ്ഡപത്തിലേയ്ക്കുള്ള പ്രവേശനദ്വാരം ; പാറാവ്° ; നിവേദ്യം ; **—देना** - പാറാവു നില്ക്കുക.

चौकीदार - **पुं०** പാറാവുകാരൻ.

चौकीदारी - **स्त्री०** പാറാവു നില്ക്കൽ ; കാവൽ.

चौकोन, **चौकोना**, **चौकोर** - **वि०** നാലു മൂലയുള്ള ; ചതുരത്തിലുള്ള.

चौखट - **स्त्री०** കട്ടിള.

चौखटा - **पुं०** [illegible]° ; ഫ്രെയിം.

चौखूँट - **पुं०** നാലുദിക്കുകളും ; ഭൂമണ്ഡലം ; **क्रि०** നാലുഭാഗത്തും.

चौखूँटा - **वि०** **दे०** **चौकोन**

चौगान - **पुं०** വടികൊണ്ടുള്ള ഒരുതരം പന്തുകളി (ഹാക്കി); പെരുമ്പറയടിയ്ക്കുവാനുള്ള കോൽ.

चौगिर्द - **क्रि०** നാലുഭാഗത്തും.

चौगुना - **वि०** നാലിരട്ടി ; **मन चौगुना होना** - ഉത്സാഹം വർദ്ധിയ്ക്കുക ; ധൈര്യം വർദ്ധിയ്ക്കുക.

चौगोशिया - **वि०** നാലുകോണുള്ള.

चौड़ा - **वि०** വീതിയുള്ള.

चौड़ाई, **चौड़ान** - **स्त्री०** വീതി.

चौतरा - **पुं०** **दे०** **चबूतरा**

चौथ - **स्त्री०** ചതുർത്ഥി ; മഹാരാഷ്ട്രക്കാർ അധീനരാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും പിരിച്ചിരുന്ന നികുതി; നാലിലൊന്ന്° ; **वि०** നാലാമത്തെ.

चौथा - **वि०** നാലാമത്തെ.

चौथाई - **स्त्री०** നാലിലൊരുഭാഗം.

चौथिया - **पुं०** നാലു ദിവസങ്ങൾ [illegible] പനി ; നാലിലൊരു ഭാഗത്തിൻെറ അവകാശി.

चौदस - **पुं०** ചതുർദ്ദശി.

चौधरी - **पुं०** സമുദായത്തിലെ പ്രധാനി ; ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഒരു ജാതി.

चौपट - **वि०** നശിച്ച ; നാലുഭാഗവും തുറന്ന.

चौपड़ - **पुं०** ഒരുതരം ചൂതുകളി.

चौपथ - **पुं०** നാലുംകൂടിയ വഴി.

चौपहल, **चौपहला** - **वि०** നാലു വശമുള്ള.

चौपाई - **स्त्री०** പതിനാറു മാത്രയുള്ള ഒരു ഹിന്ദീവൃത്തം ; കട്ടിൽ.

चौपाड़ - पुं० दे० चौपाल

चौपाया - पुं० നാല്ക്കാലിമൃഗം.

चौपाल - पुं० പന്തൽ ; ഒരുതരം പല്ലക്കു്.

चौफला - वि० നാലു വായ്ത്തലയുള്ള വാൾ (കത്തി).

चौफेर
चौफेरी } **क्रि०** നാലുപാടും.

चौबंदी - स्त्री० ഒരുതരം കുപ്പായം.

चौबगला - वि० നാലുഭാഗത്തുമുള്ള.

चौबाई - स्त्री० നാലുഭാഗത്തുനിന്നു മടിയ്ക്കുന്ന കാററു്; കിംവദന്തി.

चौमंजिला
चौमहला } **वि०** നാലു നിലയുള്ള (കെട്ടിടം).

चौमुखा
चौमुखी } **वि०** നാലു വശത്തേയ്ക്കു നാലു മുഖമുള്ള.

चौमुहानी - स्त्री० നാലും കൂടിയ പാത.

चौरस - वि० സമനിരപ്പായ.

चौरस्ता - पुं० दे० चौमुहानी

चौरा - पुं० തിണ്ണ; മണ്ഡപം ; തറ.

चौराहा - पुं० दे० चौमुहानी

चौरेठा - पुं० അരിമാവു്.

चौर्य - पुं० മോഷണം.

चौलाई - स्त्री० ഒരുതരം ചെടി.

चौवा - पुं० നാലംഗുലം.

चौसर - पुं० दे० चौपड

चौहट्ट
चौहट्टा } **पुं०** നാലുഭാഗത്തും അങ്ങാടിയുള്ള സ്ഥലം ; നാലും കൂടിയ പാത.

चौहद्दी - स्त्री० നാലു ഭാഗത്തുമുള്ള അതിരു്.

चौहरा - वि० നാലടുക്കുള്ള ; നാലിരട്ടിയുള്ള.

च्युत - वि० തെററിയ ; ഇളകിയ.

छ

छंग - पुं० മടിത്തടം.

छंगा - वि० ഒരു കയ്യിന്മേൽ ആറു വിരലുകളുള്ള.

छँटना - अ० മുറിഞ്ഞു വേർപെടുക ; കൂട്ടുവിടുക ; അകലുക ; വൃത്തിയാകുക.

छँटवाना
छटाना } **स०** മുറിപ്പിയ്ക്കുക ; തിരഞ്ഞെടുപ്പിയ്ക്കുക.

छंद - पुं० വേദം ; പദ്യങ്ങളുടെ വൃത്തം ; ബന്ധനം ; ആഗ്രഹം ; കപടം ; സമൂഹം.

छकड़ा - पुं० ഭാരം കയററാനുള്ള കാളവണ്ടി.

छकना - अ० തൃപ്തിപ്പെടുക ; ആശ്ചര്യപ്പെടുക ; ബുദ്ധിമുട്ടുക.

छकाना - स० തൃപ്തിപ്പെടുത്തുക ; ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുക ; ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക.

छक्का - स्त्री० ആറെണ്ണമടങ്ങിയതു് ; ബോധം ; **—छूटना -** ധൈര്യംക്ഷയിയ്ക്കുക ; **—पंजा-** കപടതന്ത്രം.

छगन - पुं० പിഞ്ചുപൈതൽ ; ഓമന.

छगरी - **स्त्री॰** പെൺ കോലാട്.

छगुनी - **स्त्री॰** ചെറുവിരൽ.

छछिया - **स्त्री॰** മോരു് അളക്കുവാനുള്ള പാത്രം.

छछुंदर } **छछूँदर** } **पुं॰** ചുണ്ടെലി (musk rat); കയ്യിൽ ധരിക്കുന്ന രക്ഷ; എലിവാണം.

छजना - **अ॰** ശോഭിക്കുക; യുക്തമായി തോന്നുക; ആകർഷകമാകുക.

छज्जा - **पुं॰** ബാൽക്കണി; തുവാലപ്പലക.

छज्जेदार - **वि॰** വക്കു പരന്ന (ഹാററുപോലെ).

छटकना - **अ॰** വഴുതിപ്പോകുക; തെററിപ്പോകുക; തനിയെ സഞ്ചരിക്കുക; ചാടിപ്പോകുക; നിയന്ത്രണത്തിൽ നിന്നും വിട്ടുപോകുക.

छटकाना - **स॰** തെററിക്കുക; കുതറുക; കെട്ടഴിക്കുക.

छटपटाना - **अ॰** പിടയുക; വ്യാകുലപ്പെടുക.

छटपटी - **स्त्री॰** പരിഭ്രമം; വ്യാകുലത; അതിയായ ഉല്ക്കണ്ഠ.

छटाँक - **स्त्री॰** ഒരു സേറിന്റെ പതിനാറിലൊരു ഭാഗം തൂക്കം; രണ്ടു് ഔൺസ്;

—भर - വളരെ കുറച്ചു്.

छटा - **स्त्री॰** ശോഭ; ഇടി മിന്നൽ; തിളക്കം; പ്രകാശം.

छटैल - **वि॰** **दे॰** **चालाक**

छठ - **स्त्री॰** ഷഷ്ഠി.

छठा - **वि॰** **छठवाँ** ആറാമത്തെ;

छठे छमासे - [illegible].

छठी - **स्त्री॰** ജനിച്ച ആറാം ദിവസം നടത്തുന്ന ഒരു കർമ്മം;

—का दूध याद आना - എല്ലാ സുഖവും മറന്നു പോകുക; വളരെ വ്യാകുലനാകുക; വളരെ വിഷമത്തിലാകുക.

छड़ - **पुं॰** കമ്പി; വടി; കോൽ.

छड़ा - **पुं॰** കാലിലിടുന്ന ഒരു ആഭരണം; തള; **वि॰** ഒററയായ.

छड़िया - **पुं॰** ദ്വാരപാലകൻ.

छड़ी - **स्त्री॰** മുഹമ്മദീയ മഹാത്മാക്കളുടെ സമാധിസ്ഥലത്തു് കുത്തുന്ന കൊടി; വടി;

—बरदार - വില്ലുക്കാരൻ; അകമ്പടി സേവകൻ.

छत - **स्त्री॰** മച്ചു്; തട്ടു്; മേൽക്കട്ടി; ടെറസ്സ്; **क्रि॰** ഉള്ളപ്പോൾ; ഇരിക്കെ; **पुं॰** ക്ഷതം.

छतना - **पुं॰** ഓലക്കുട.

छतनार - **वि॰** പന്തലിച്ചു നില്ക്കുന്ന ശാഖകളോടുകൂടിയ (മരം).

छतरी - **स्त्री॰** കുട; സമാധി; മണ്ഡപം; പാരച്യൂട്ടു്; കൂണ്.

छतिया - **स्त्री॰** മാറിടം.

छतियाना - सं മാറോടണയ്ക്കുക.

छतीसा - वि॰ സമർത്ഥനായ; പ്രായം തികഞ്ഞ; ധൂർത്തനായ; **—पन** - ധൂർത്ത്.

छत्ता - पुं തേനീ[illegible]; കുട.

छत्र - पुं കുട; വെൺകൊററക്കുട; **—पति** - രാജാവ്; **—छाँह** - രക്ഷ; ശരണം; ആശ്രയം; **—भंग** - അരാജകത; വൈധവ്യം.

छत्रक - पुं കൂണ്; ശീലക്കുട; മണ്ഡപം; തേനീച്ചക്കൂട്.

छत्री - वि॰ കുടയോടുകൂടിയ; **पुं** ക്ഷത്രിയൻ; കുട; ക്ഷുരകൻ.

छद } **पुं** മൂടി; അടപ്പ്; **छदन** } ചിറക്; ഇല.

छदाम - पुं കാലണയുടെ നാലിലൊരു ഭാഗം.

छद्म - पुं ഒളിവ്; ചതി; കപടം.

छद्मी - वि॰ കൃത്രിമവേഷം ധരിച്ച; വ്യാജമായ; കപടമുള്ള.

छन - पुं क्षण നിമിഷം; ക്ഷണം.

छनकना - अ॰ ചൂടുപിടിച്ച ലോഹത്തിൽനിന്ന് വെള്ളത്തുള്ളികൾ 'ഇശ്ശ്' എന്ന ശബ്ദത്തോടുകൂടി വററിപ്പോകുക; അമ്പരന്നോടുക.

छनकमनक - स्त्री॰ ആഭരണങ്ങൾ തമ്മിൽ [illegible] ശബ്ദം; ആഡംബരം.

छनकाना - सं॰ ഞെട്ടിയ്ക്കുക; വററിയ്ക്കുക; കറുക്കുക.

छनछनाना - अ॰ दे॰ छनकना

छनदा - स्त्री॰ രാത്രി.

छनन-मनन - पुं തിളച്ചു കിടക്കുന്ന എണ്ണ, നെയ്യ് മുതലായതിൽ ജലമയമുള്ള എന്തെങ്കിലും വീണാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

छनना - अ॰ അരിയ്ക്കപ്പെടുക; വഴക്കടിയ്ക്കുക; **गहरी छनना** - യോജിപ്പുണ്ടാകുക; ഗാഢമൈത്രിയുണ്ടാകുക.

छन्न - वि॰ മറയ്ക്കപ്പെട്ട; **पुं** തീയിലിട്ടു പഴപ്പിച്ച ലോഹത്തിന്മേൽ വെള്ളം മുതലായതു വീണാലുള്ള ശബ്ദം; ഏകാന്തസ്ഥലം.

छप - स्त्री॰ വെള്ളത്തുള്ളികൾ താഴെ വീഴുമ്പോഴുള്ള ശബ്ദം; വെള്ളത്തിൽ എന്തെങ്കിലും [illegible] ശബ്ദം.

छपकना - सं॰ വാളുകൊണ്ടു വെട്ടി മുറിയ്ക്കുക.

छपछपा - पुं 'ഛപ് ഛപ്' എന്ന ശബ്ദം.

छपछपाना - अ॰ വെള്ളത്തിൽ കയ്യും കാലുമടിച്ചു തുടിയ്ക്കുക; **सं॰** വെള്ളത്തിലടിച്ച് 'ഛപ് ഛപ്' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

छपद - पुं വണ്ട്.

छपना - അം അച്ചടിയ്ക്കപ്പെടുക; ഞെരുങ്ങപ്പെടുക; ഒളിയ്ക്കുക.

छपरबंद - वि॰ പുരമേയുന്നവനായ; വീടും കുടിയുമുള്ള.

छपरी - स्त्री॰ കുടിൽ.

छपवाना - स॰ दे॰ छपाना

छपाई - स्त्री॰ അച്ചടി; അച്ചടിയ്ക്കൽ; അച്ചടിക്കൂലി.

छपाका - पु॰ വല്ല സാധനവും വെള്ളത്തിൽ വീഴുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം; ശക്തിയോടുകൂടി തെറിപ്പിയ്ക്കുന്ന വെള്ളത്തുള്ളികൾ.

छपाना - स॰ അച്ചടിപ്പിയ്ക്കുക; ഒളിപ്പിയ്ക്കുക; (വയൽ) നനയ്ക്കുക.

छप्पय - पु॰ ആറുവരിയുള്ള ഹിന്ദിയിലെ ഒരു മാത്രാവൃത്തം.

छप्पर - पु॰ വയ്ക്കോൽ, ഓല മുതലായതുകൊണ്ടു് മേഞ്ഞിട്ടുള്ള മേൽപുര; മഴവെള്ളം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന കണ്ടു് (കുളം).

छबड़ा - पु॰ കൊട്ട; കൂട.

छबतख़ती - स्त्री॰ അഴകു്; സുന്ദരമായ ആകൃതി.

छबना - अ॰ ശോഭയുള്ളതാകുക.

छबीला - वि॰ അഴകുള്ള; ശോഭയുള്ള.

छम - स्त्री॰ ചിലമ്പിന്റെ ശബ്ദം; മഴ പെയ്യുന്ന ശബ്ദം.

छमकना - अ॰ കിലുങ്ങുക; ശോഭിയ്ക്കുക.

छमछमाना - अ॰ 'ഛമ് ഛമ്' എന്ന ശബ്ദമുണ്ടാകുക.

छमा - स्त्री॰ दे॰ क्षमा

छय - पु॰ क्षय ക്ഷയം; നാശം.

छरछराना - अ॰ നീറലുണ്ടാകുക; എരിച്ചലുണ്ടാകുക.

छरना - अ॰ ചോരുക; ഇററിററു വീഴുക; ഊറുക (ooze); **स॰** ചതിയ്ക്കുക; മയക്കുക.

छरहरा - वि॰ ഒതുങ്ങിയ ശരീരത്തോടുകൂടിയ; വേഗതയുള്ള; ഘനം കുറഞ്ഞ.

छरा - पु॰ കാലിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം; മാല; ചങ്ങല; ചരടു്; കയർ.

छरिंदा | छरीदा - वि॰ ഒററയായ; കൂട്ടുകാരില്ലാത്ത.

छर्रा - पु॰ ചരൽക്കല്ലു്; ചെറിയ വെടിയുണ്ട (a small shot).

छल - पु॰ ചതി; കപടം.

छलक | छलकन - स्त्री॰ കവിഞ്ഞൊഴുകൽ; തുളുമ്പൽ; സ്ഫുരണം.

छलकना - अ॰ കവിഞ്ഞൊഴുകുക; തുളുമ്പുക.

छलकाना - स॰ തുളുമ്പിയ്ക്കുക; സ്ഫുരിപ്പിയ്ക്കുക.

छलछंद - पु॰ കപടതന്ത്രം.

छलछलाना - അം , ഛൽ ഛൽ' ശബ്ദമുണ്ടാകുക; വെള്ളം മുതലായവ കുറേശ്ശയായി വീഴുക.

छलछिद्र - पुं० दे० छलछंद

छलना - സം ചതിയ്ക്കുക; വഞ്ചിയ്ക്കുക; **स्त्री०** വഞ്ചന; ചതി.

छलनी - स्त्री० അരിപ്പ.

छलांग - स्त्री० കുതിച്ചു ചാട്ടം.

छलाई - स्त्री० കാപട്യം.

छलाना - സം വഞ്ചിപ്പിയ്ക്കുക; ചതിപ്പിയ്ക്കുക.

छलिया } **वि०** വഞ്ചിയ്ക്കുന്ന; ചതിയ്ക്കുന്ന.
छली }

छल्ला - पुं० छला മോതിരം; വള; വളയം.

छल्लेदार - वि० വൃത്തത്തിലുള്ള; വട്ടപ്പുള്ളികളുള്ള.

छवना - पुं० കുഞ്ഞ്; പന്നിക്കുട്ടി.

छवा - पुं० മൃഗങ്ങളുടെ കുട്ടി; മൂരിക്കുട്ടി; കാലിൻെറ ഉപ്പുകുററി; (heel).

छवाई - स्त्री० പുരമേച്ചിൽ; പുരമേയുന്നതിനുള്ള കൂലി.

छवाना - സം പുരമേയിയ്ക്കുക.

छवि - स्त्री० ശോഭ; സൌന്ദര്യം; കാന്തി; പ്രഭ.

छहरना - അം ചിന്നിച്ചിതറുക; പരക്കുക; (പ്രകാശം) വ്യാപിയ്ക്കുക.

छहराना - സം ചിതറിയ്ക്കുക; പരത്തുക; തട്ടിത്തൂവുക; **അം** വ്യാപിയ്ക്കുക; പരക്കുക.

छहरीला - वि० दे० छरहरा

छाँगुर - वि० ആറുവിരലുള്ള.

छाँट - स्त्री० മുറിയ്ക്കൽ; കത്രിയ്ക്കൽ; മുറിച്ചുകളഞ്ഞ നിരുപയോഗ വസ്തു; ഛർദ്ദി.

छाँटना - സം മുറിയ്ക്കുക; കത്രിയ്ക്കുക; പാററുക; കൊഴിയ്ക്കുക; അഴുക്കു കളഞ്ഞ് വൃത്തിയാക്കുക.

छाँद - स्त्री० മൃഗങ്ങളുടെ കാലു് കെട്ടുവാനുള്ള കയർ.

छाँदना - സം കെട്ടുക; വരിയുക; മൃഗങ്ങളുടെ പിൻകാലുകൾ കൂട്ടിക്കെട്ടുക; **पैर छाँदना -** തടഞ്ഞു നിർത്തുക.

छाँवड़ा - पुं० മൃഗങ്ങളുടെ കുഞ്ഞ്; ബാലൻ.

छाँह - स्त्री० തണൽ; നിഴൽ; അഭയസ്ഥാനം; പ്രതിബിംബം; **—गीर -** വെൺകൊററക്കുട; കണ്ണാടി: **—में होना -** മറയുക.

छाक - स्त्री० ആഗ്രഹപൂർത്തി; (കൂലിക്കാരുടെ) ഉച്ചയ്ക്കുള്ള ഭക്ഷണം; മത്താഴം; മത്തു്.

छाकना - അം ഭക്ഷിച്ച് തൃപ്തിപ്പെടുക; ലഹരികൊണ്ടു മത്തനാകുക; അമ്പരക്കുക.

छाग - **पुं** ആൺ കോലാട്ട്.

छागल - **पुं** ആൺ കോലാട്ട്; ആട്ടിൻ തോൽ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സാധനം; **स्त्री** സ്ത്രീകൾ കാലിൽ ധരിക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം.

छाछ - **स्त्री** മോരു്.

छाज - **पुं** മുറം; മേൽപ്പുര; ബാൽക്കണി; അലങ്കരിക്കൽ; പുരമേച്ചിൽ.

छाजन - **पुं** വസ്ത്രം; **स्त्री** മേൽപ്പുര; പുരമേയൽ; പാദരോഗം; **—भोजन** - ഭക്ഷണവും വസ്ത്രവും.

छाजना - **अ** ശോഭിക്കുക; നന്നായിത്തോന്നുക; പുരമേയുക.

छाता - **पुं** ശീലക്കുട; കൂണ്.

छाती - **स्त्री** ഹൃദയം; മുല; മാറിടം; സാഹസം; **—धड़कना** - ഹൃദയം തുടിക്കുക; **—पर पत्थर रखना** - കഷ്ടം സഹിക്കുക; **—पर मूँग या कोदो दलना** - കഷ്ടപ്പെടുത്തുക; ദുഃഖിപ്പിക്കുക; **—पर साँप लोटना** - അസഹ്യമായ വേദനയുണ്ടാകുക; ഈഷ്യ കൊണ്ട് അസഹ്യതയുണ്ടാകുക; **—से लगाना** ആലിംഗനം ചെയ്യുക; **—जलना** - ദുഃഖിക്കുക; **—ठंडी होना** - മനശ്ശാന്തി കിട്ടുക.

छात्र - **पुं** ശിഷ്യൻ; വിദ്യാർത്ഥി; **—वृत्ति** - വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന സഹായധനം; സ്കാളർഷിപ്പ്.

छात्रालय - **पुं** **छात्रावास** വിദ്യാർത്ഥികളുടെ താമസസ്ഥലം.

छान - **स्त्री** മേൽപ്പുര.

छानना - **स** അരിക്കുക; പരിശോധിക്കുക; അന്വേഷിക്കുക; നല്ലതും ചീത്തയും വേർതിരിക്കുക; ഗവേഷണം നടത്തുക; കെട്ടുക.

छानबीन - **स्त्री** അന്വേഷണം; പരിശോധന; ഗവേഷണം.

छाना - **स** അടയ്ക്കുക; മറയ്ക്കുക; പരത്തുക; വിരിക്കുക; പുരമേയുക; **अ** പരക്കുക.

छाप - **स्त्री** മുദ്ര; അച്ച്; അടയാളം; **—लगाना** - മുദ്രവയ്ക്കുക.

छापना - **स** അച്ചടിക്കുക; മുദ്രകുത്തുക.

छापा - **पुं** അച്ചടി; അച്ച്; മുന്നറിയിപ്പു കൂടാതെയുള്ള ആക്രമണം; മുദ്ര; **—खाना** - അച്ചുക്കൂടം.

छाया - **स्त्री** ഇരുട്ട്; നിഴൽ; തണൽ; പ്രതിബിംബം; അനുകരണം; പകർപ്പ്; കാന്തി; രക്ഷണം.

छायापथ - पुं० ആകാശഗംഗ.

छायावाद - पुं० അവ്യക്തമോ അജ്ഞാതമോ ആയ ഒന്നിനെ വിഷയീകരിച്ച് അതിൽ പ്രണയ വിരഹാദി ഭാവങ്ങളെ ആരോപിക്കുന്ന ഒരു കവിതാ സമ്പ്രദായം.

छार - पुं० ചാരം ; ക്ഷാരം.

छाल - स्त्री० മരത്തോൽ ; തൊലി.

छालटी - स्त्री० മരവിരി ; ചണം കൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രം.

छालना - स० അരിക്കുക ; അരിപ്പ പോലെ ദ്വാരമുള്ളതാക്കുക.

छाला - पुं० തോൽ ; പൊള്ളം ; പോളൻ.

छावनी - स्त्री० പട്ടാളത്താവളം ; മേൽപ്പുര ; പാളയം.

छिगुनी - स्त्री० दे० छगुनी

छिछला - वि० അധികം ആഴമില്ലാത്ത.

छिछोरपन | छिछोरापन - पुं० നീചത ; നിസ്സാരത.

छिछोरा - वि० ओछा നിസ്സാരമായ.

छिजना - अ० ക്ഷീണിക്കുക ; കുറയുക.

छिटकना - अ० വ്യാപിക്കുക ; ചിതറി വീഴുക ; വിതറപ്പെടുക ; (പ്രകാശം) പരക്കുക ; **स०** വിതറുക.

छिटकनी - स्त्री० दे० सिटकनी

छिटकाना - स० നാലുവശവും വ്യാപിപ്പിക്കുക; വിതറുക.

छिड़कना - स० തളിക്കുക.

छिड़कवाना | छिड़काना - स० തളിപ്പിക്കുക.

छिड़काव - पुं० छिड़का തളിക്കൽ.

छिड़ना - अ० ആരംഭിക്കുക.

छितराना - अ० ചിതറുക ; **स०** ചിതറിക്കുക ; വിതറുക.

छिदना - अ० തുളയുക ; പരുക്കപ്പറ്റുക.

छिदवाना | छिदाना - स० തുളപ്പിക്കുക.

छिन - पुं० क्षण ക്ഷണം ; നിമിഷം.

छिनक - क्रि० ഒരു ക്ഷണനേരം.

छिनकना - स० മൂക്കു ചീറ്റുക.

छिनना - अ० തട്ടിപ്പറിക്കപ്പെടുക.

छिनवाना | छिनाना - स० തട്ടിപ്പറിപ്പിക്കുക.

छिनार | छिनाल - स्त्री० വ്യഭിചാരിണി.

छिन्न - वि० വേർപെട്ട ; **—भिन्न -** ചിന്നിച്ചിതറിയ ; ഒടിഞ്ഞ.

छिपकली - स्त्री० ഗൌളി ; പല്ലി.

छिपना - अ० ഒളിയുക ; മറയുക ; ദാസ്യമിക്കുക.

छिपा-छिपी - क्रि० മറഞ്ഞുകൊണ്ട്.

छिपाना - स० മറയ്ക്കുക ; ഒളിക്കുക.

छिपा रुस्तम - पुं० കാഴ്ചയിൽ സാധുവാണെങ്കിലും വാസ്തവത്തിൽ വീരനായ.

छिपाव - पु॰ ഒളിയ്ക്കൽ ; മറയ്ക്കൽ.

छिमा - स्त्री॰ क्षमा മാപ്പ്° ; ക്ഷമ.

छिया - स्त्री॰ [illegible] വസ്തു; അഴുക്ക്° ; മലം.

छिरकना -स॰ दे॰ छिड़कना

छिलका - पु॰ കായ്കളുടെ പുറന്തൊലി ; തൊണ്ട്°.

छिलना - अ॰ തൊലി ഉരിയുക.

छिलौरी - स्त्री॰ दे॰ आबला

छींक - स्त्री॰ തുമ്മൽ : **—होना -** ദുശ്ശകുനം കാണുക.

छींकना - अ॰ തുമ്മുക ; **छींकते-छींकते नाक काटना -** ചെറിയ ചെറിയ തെററുകൾക്കു കൂടി ശിക്ഷ കൊടുക്കുക.

छींका - पु॰ ഉറി ; ഊഞ്ഞാൽ.

छींट - स्त्री॰ ചെറിയ തുള്ളി ; ചിത്രവേലകളുള്ള വസ്ത്രം.

छींटना - स॰ दे॰ छितराना

छींटा - पु॰ വെള്ളത്തുള്ളി ; മഴച്ചാററൽ ; കണം ; പുള്ളി.

छीका - पु॰ ഉറി ; വലയിട്ട ജനൽ.

छीछालेदर - स्त्री॰ കഷ്ടകാലം ; ദയനീയസ്ഥിതി.

छीजना - अ॰ തേയ്മാനം വരുക ; കുറയുക ; ക്ഷയിയ്ക്കുക.

छीतीछान - वि॰ ഛിന്നഭിന്നമായ.

छीदा - वि॰ മെലിഞ്ഞ ; ദ്വാരമുള്ള ; [illegible] (തുണി).

छीन - वि॰ ക്ഷീണിച്ച.

छीनना - स॰ തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുക ; അപഹരിയ്ക്കുക.

छीनाखसोटी | **छीना-छीनी** | **छीना-झपटी** } **स्त्री॰** തട്ടിപ്പറി ; കവർച്ച; അപഹരണം; കൊള്ള.

छीप - स्त्री॰ പുള്ളി ; അടയാളം ; ചൂണ്ടക്കോൽ ; പവിഴം ; **वि॰** വേഗതയുള്ള.

छीपना - स॰ ചൂണ്ടയിട്ടു പിടിയ്ക്കുക.

छीपी - पु॰ വസ്ത്രങ്ങളിൽ അച്ചിടുന്നവൻ.

छीमी - स्त्री॰ फली പയറു വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട കായ്°.

छीलना - स॰ തൊലി ഉരിയ്ക്കുക; ചൊറിയുക (ചേന, ചേമ്പ്° മുതലായതു° കഴിയ്ക്കുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന ചൊറിച്ചിൽ).

छीलर - पु॰ ചെറിയ കുഴി ; വെള്ളം തേവി ഒഴിയ്ക്കുവാൻ കിണററിന്റെ അടുത്തു കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന തളം.

छुआछूत - स्त्री॰ തീണ്ടൽ.

छुआना - स॰ തൊട്ടുവിയ്ക്കുക.

छुईमुई - स्त्री॰ തൊട്ടാവാടി.

छुच्छी - स्त्री॰ ചെറിയ കുഴൽ ; കുനീൽ (funnal) ; താക്ക്° ; [illegible] തിരിയിടുന്ന നാളം.

छुछुंदर - पु॰ दे॰ छछुंदर

छुटकारा - पु० മുക്തി; വിടുതൽ.
छुटना - अ० दे० छूटना
छुटपन - पु० ചെറുപ്പം; ബാല്യം.
छुटाई - स्त्री० ലഘുത്വം.
छुटाना - स० दे० छुड़ाना
छुट्टा - वि० ഏകാകിയായ; ബന്ധിയ്ക്കപ്പെടാത്ത.
छुट्टी - स्त्री० ഒഴിവ്; കല്പന ദിവസം; അവധി; പോകുവാനുള്ള അനുമതി; മുക്തി.
छुड़वाना - स० വിടുവാൻ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക.
छुड़ाना - स० വിടുവിയ്ക്കുക.
छुतिहा - पु० അയിത്തക്കാരൻ.
छुपना - अ० दे० छिपना
छुपाना - स० दे० छिपाना
छुरा - पु० കത്തി.
छुरी - स्त्री० പേനാക്കത്തി.
छुलाना, छुवाना - स० തൊടുവിയ്ക്കുക.
छुहारा - पु० ഈന്തപ്പഴം.
छूंछ, छूंछा - वि० ഒഴിഞ്ഞ; നിർധനനായ; നിസ്സാരമായ.
छूआछूत - स्त्री० അയിത്തം.
छूईमुई - स्त्री० തൊട്ടാവാടി.
छूट - स्त्री० ഒഴിവ്; വിടുതൽ; ഇളവ് (exemption); വിട്ടു പോകൽ.
छूटना - अ० [illegible]; മോചിയ്ക്കുക; വേർപെടുക; പുറപ്പെടുക; വേലയിൽ നിന്നും പിരിച്ചുവിടുക; **शरीर छूटना** - മരിയ്ക്കുക.
छूत - स्त्री० തൊടൽ; തീണ്ടൽ; **—कार रोग** - സാംക്രമിക രോഗം.
छूना - स० തൊടുക; പൂശുക.
छेंकना - स० മറയ്ക്കുക; ചുററി വളയുക; തടയുക.
छेक - पु० ദ്വാരം; വളർത്തു മൃഗം.
छेड़ - स्त्री० ഉപദ്രവിയ്ക്കൽ; അരിശപ്പെടുത്തൽ; ആരംഭിയ്ക്കൽ.
छेड़खानी, छेड़छाड़ - स्त्री० ഉപദ്രവിയ്ക്കൽ; അരിശപ്പെടുത്തൽ.
छेड़ना - स० ഉപദ്രവിയ്ക്കുക; പറഞ്ഞിളക്കുക; ദേഷ്യപ്പെടുത്തുക; ആരംഭിയ്ക്കുക.
छेद - पु० ദ്വാരം; മുറിയ്ക്കൽ; വിനാശം.
छेदना - स० തുളയ്ക്കുക.
छेना - पु० തൈരുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരുതരം പലഹാരം.
छेनी - स्त्री० തമര്; കല്ലുളി.
छेरी - स्त्री० പെൺ കോലാട്.
छेव - पु० മുറിവ്; വ്രണം.
छेवना - स्त्री० പനങ്കള്ള്; **स०** മുറിയ്ക്കുക; അടയാളപ്പെടുത്തുക; എറിയുക.
छेह - पु० നാശം; മുറിയ്ക്കൽ; **वि०** ഖണ്ഡിതമായ; ന്യൂനമായ; **स्त्री०** പൊടി.

छैल - पुं० മോടിപിടിപ്പിച്ചവൻ ; പരിഷ്കാരി ; **—छबीला** - പച്ചപ്പരിഷ്കാരി.

छैला - पुं० दे० **छैल**

छोंकना - स० दे० **छौंकना**

छोकड़ा } **छोकरा** } पुं० (നീചാൎത്ഥത്തിൽ) ചെറുക്കൻ ; ആൺകുട്ടി.

छोटा - वि० ചെറിയ ; **—मोटा** - സാധാരണമായ ; **छोटी इलायची** - വെളുത്ത ഏലക്കായ് ; **छोटी हाज़िरी** - (വെള്ളക്കാരുടെ) രാവിലത്തെ ലഘുഭക്ഷണം.

छोटाई - स्त्री० നീചത ; ലഘുത്വം.

छोड़-छुट्टी - स्त्री० ബന്ധം വിടൽ.

छोड़ना - स० വിടുക ; ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക ; **छोड़कर** - ഒഴിച്ച്.

छोनी - स्त्री० **क्षोणी** ഭൂമി.

छोप - पुं० ചായം ; വാൎണ്ണീഷ് ; വാൎണ്ണീഷ്തേയ്ക്കൽ ; അടി ; **—छाप** - വെള്ള പൂശൽ ; ചായം തേയ്ക്കൽ ; ദോഷാദികൾ മറച്ചു വെയ്ക്കൽ.

छोपना - स० പൂശുക ; മൂടുക.

छोभ - पुं० **क्षोभ** ക്ഷോഭം.

छोर - पुं० അററം ; അതിര് ; **ओर व छोर** - ആദിയും അന്തവും.

छोलना - स० ഉരിയ്ക്കുക ; ചുരണ്ടുക.

छोह - पुं० സ്നേഹം ; ദയ.

छौंक - स्त्री० കടുക വറുക്കൽ.

छौंकना - स० കടുക വറുക്കുക ; അടിയ്ക്കാദനോടിവരുക.

छौकना - अ० തുള്ളിക്കളിയ്ക്കുക.

छौना - पुं० മൃഗത്തിൻെറ കുട്ടി.

छौलदारी - स्त्री० ചെറിയ കൂടാരം.

ज

जंग - स्त्री० യുദ്ധം.

ज़ंग - पुं० തുരുമ്പ് ; **—आलूदा** - തുരുമ്പുപിടിച്ച.

जंगआवर } **जंगजू** } वि० യോദ്ധാവായ.

जंगल - पुं० കാട് ; മരുഭൂമി ; **—में मंगल** - വിജന സ്ഥലത്തുള്ള ആനന്ദ കോലാഹലം ; **—जाना** - മലവിസൎജ്ജനത്തിന്നു പോകുക.

जंगला - पुं० ഇരുമ്പഴികളുടെ നിര.

जंगली - वि० കാട്ടിലുള്ള ; വന്യമായ ; അപരിഷ്കൃതമായ.

ज़ंगार } **ज़ंगाल** } पुं० ചെമ്പിൻെറ ക്ലാവ്.

जंगी - वि० [illegible] ; സൈന്യസംബന്ധമായ ; യുദ്ധവീരനായ.

जंघा - स्त्री० തുട.

जंचना - अ० തോന്നുക ; പരിശോധിയ്ക്കപ്പെടുക ; നല്ലതാണെന്നു തോന്നുക.

जंचा - वि० പരിശോധിയ്ക്കപ്പെട്ട ; തെററാത്ത.

जंजाल - पुं० കുഴപ്പം ; കടുക്കു° ; ചുഴി ; വല.

जंजाली - वि० കലഹമുണ്ടാക്കുന്ന ; കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുന്ന ; **स्त्री०** കപ്പൽപ്പായ കെട്ടാനുള്ള കയറും കപ്പിയും.

ज़ंजीर - स्त्री० ചങ്ങല.

ज़ंजीरा - पुं० കഴുത്തിലണിയുന്ന സ്വർണ്ണച്ചങ്ങല ; ഒരുതരം തുന്നൽപ്പണി.

जंतर - पुं० യന്ത്രം ; മന്ത്രമെഴുതിയ തകിട്° ; **—मंतर -** മന്ത്രവാദം.

जंतरी - स्त्री० പഞ്ചാംഗം ; തട്ടാന്മാർ കമ്പിവലിച്ചു നീട്ടുന്ന ഉപകരണം.

जंता - पुं० യന്ത്രം ; തട്ടാന്മാർ കമ്പിവലിച്ചു നീട്ടുന്ന ഉപകരണം ; **वि०** ശിക്ഷകൊടുക്കുന്ന ; ഭരിക്കുന്ന.

जंत्रणा - स्त्री० दे० यंत्रणा

जंत्री - पुं० വാദ്യം.

जंद - पुं० പാഴ്സികളുടെ വേദപുസ്തകം.

जंबीरी नींबू - पुं० നല്ല പുളിയുള്ള ഒരുതരം ചെറുനാരങ്ങ.

जंबु - पुं० जंबू ഞാവൽപ്പഴം.

जंबुक - पुं० കുറുക്കൻ.

जंबू - पुं० ഞാവൽ; ഞാവൽപ്പഴം.

जंभा, जंभाई - स्त्री० കോട്ടുവാ.

जंभाना - अ० കോട്ടുവായിടുക.

जई - स्त्री० യവം പോലെയുള്ള ഒരുതരം ധാന്യം (oats).

ज़ईफ़ - वि० വൃദ്ധനായ ; ദുർബ്ബലനായ.

ज़ईफ़ी - स्त्री० വാർദ്ധക്യം; ദുർബ്ബലത.

जऊ - अव्य० അങ്ങിനെയെങ്കിൽ.

जक - पुं० നിധികാക്കുന്ന ഭൂതം ; പിശുക്കൻ ; **स्त्री०** ശാഠ്യം ; ചിന്ത.

ज़क - स्त्री० തോൽവി ; ഹാനി ; നഷ്ടം ; ലജ്ജ ; ഭയം.

जकड़ - स्त्री० വരിഞ്ഞു കെട്ടൽ ; വരിഞ്ഞു മുറുക്കൽ.

जकड़ना - स० വരിഞ്ഞു കെട്ടുക.

ज़क़न - पुं० താടി.

जकना - अ० അമ്പരക്കുക ; ചിലയ്ക്കുക ; ആശ്ചര്യപ്പെടുക.

ज़कात - स्त्री० ദാനം ; നികുതി.

ज़कावत - स्त्री० ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

ज़ख़्म - पुं० മുറിവു°; വ്രണം.

ज़ख़्मी - वि० घायल മുറിവേററ ; വ്രണിതമായ.

ज़ख़ामत - स्त्री० വണ്ണം ; (പുസ്തകത്തിൻെറ പേജുകൊണ്ടുള്ള) വലിപ്പം.

ज़ख़ीम - वि० സ്ഥൂലമായ ; തടിച്ച.

ज़ख़ीरा - पुं० ഖജനാവു° ; ഒരേ വസ്തുക്കൾ കൂട്ടിവെച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലം ; പലതരം ചെടികളും വിത്തുകളും വില്ക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം ; കലവറ.

ज़ुख्म - **पुं० दे० ज़ुख्म**

जग - **पुं०** ലോകം ; ലോകർ.

जगजगा - **वि०** പ്രകാശമുള്ള.

जगजगाना - **अ०** തിളങ്ങുക ; **स०** തിളക്കുക.

जगत - **स्त्री०** കിണററിന്നു ചുററുമുള്ള തറ ; **पुं०** ലോകം ; **—सेठ** - വലിയ ധനികൻ.

जगना - **अ०** ഉണരുക ; ജാഗ്രതയുള്ളവനാകുക ; പ്രകാശിയ്ക്കുക.

जगमग / **जगमगा** - **वि०** തിളങ്ങുന്ന ; ശോഭിയ്ക്കുന്ന.

जगमगाना - **अ०** തിളങ്ങുക; പ്രകാശിയ്ക്കുക.

जगमगाहट - **स्त्री०** തിളങ്ങൽ ; പ്രകാശം ; ശോഭ.

जगर - **पुं०** കവചം.

जगरन - **पुं०** ഉറക്കമൊഴിയ്ക്കൽ.

जगह - **स्त्री०** സ്ഥലം ; സ്ഥാനം ; പദവി ; സന്ദർഭം.

जगात - **पुं० दे० ज़ुकात**

जगाती - **पुं०** നികുതി പിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

जगाना - **स०** ഉണർത്തുക ; ജാഗ്രതപ്പെടുത്തുക ; പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക.

जघन्य - **वि०** നീചമായ ; അവസാനത്തെ.

जचना - **अ० दे० जंचना**

ज़च्चा - **स्त्री०** പ്രസവിച്ചു കിടക്കുന്ന സ്ത്രീ ; **—खाना** - ഈററില്ലം ; പ്രസവമുറി.

जज - **पुं०** ന്യായാധിപൻ ; ജഡ്ജി.

जजमान - **पुं०** യാഗം ചെയ്യുന്നവൻ ; ബ്രാഹ്മണർക്കു് ദാനം കൊടുക്കുന്നവൻ.

जज़ा - **स्त्री०** പ്രതികാരം ; പകരം വീട്ടൽ ; പരിണാമം.

जज़िया - **पुं०** മുസൽമാന്മാരുടെ രാ[illegible] അന്യമതക്കാരിൽ നിന്നു് ആൾ വീതം വസൂൽ ചെയ്തുവന്നിരുന്ന നികുതി ; ശിക്ഷ.

जज़ीरा - **पुं०** ദ്വീപു് ; **—नुमा** - ഉപദ്വീപു് (മൂന്നു വശവും വെള്ളത്താൽ ചുററപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന സ്ഥലം).

जज़्ब - **पुं०** ആകർഷണം ; വററിപ്പോകൽ.

जज़्बा - **पुं०** മാനസികമായ ആവേശം ; മനസ്സിലെ പ്രബലമായ ഇച്ഛ ; വികാരം.

जटना - **स०** വഞ്ചിച്ചെടുക്കുക ; പതിയ്ക്കുക (to stick).

जटल - **स्त्री० दे० गप्प**

जटा - **स्त्री०** ജട ; ചെറു വേരുകൾ; ശാഖ ; ജടാമാഞ്ചി ; ചണം.

जटाना - **अ०** [illegible] ; **स०** വഞ്ചിപ്പിയ്ക്കുക.

जटित - विं പതിച്ചിട്ടുള്ള.

जटिल - विं മനസ്സിലാകാൻ വിഷമമുള്ള ; ക്രൂരമായ ; ജടാധാരിയായ ; ദുർഘടമുള്ള.

जटुल - पुं മറു ; കാക്കപ്പുള്ളി.

जठर - पुं വയർ ; **विं** വൃദ്ധനായ ; [illegible].

जड़ - विं ചൈതന്യമില്ലാത്ത ; ഇളകാത്ത; മൂർഖനായ ; **स्त्रीं** വേരു് ; ആധാരം ; അടിസ്ഥാനം **—उखाड़ना या खोदना** - ഉന്മൂലനാശം ചെയ്യുക ; **—जमना** - വേരുറയ്ക്കുക ; ദൃഢമാകുക.

जड़ता - स्त्रीं ചൈതന്യമില്ലായ്മ; അറിവില്ലായ്മ ; സ്തബ്ധത.

जड़ना - सं ([illegible] രത്നം) പതിയ്ക്കുക ; ചേർക്കുക ; അടിയ്ക്കുക.

जड़वाना - सं പതിപ്പിയ്ക്കുക.

जड़ाई - स्त्रीं (രത്നം മുതലായവ) പതിയ്ക്കൽ ; രത്നം പതിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

जड़ाऊ - विं (രത്നം) പതിച്ച.

जड़ाना - सं (രത്നം) പതിപ്പിയ്ക്കുക ; **अं** തണുപ്പു തട്ടുക.

जड़ावर - पुं തണുപ്പുകാലത്തു് ധരിയ്ക്കുന്ന (ചൂടുള്ള) വസ്ത്രം.

जड़िया - पुं രത്നം പതിയ്ക്കുന്നവൻ.

जड़ी - स्त्रीं മരുന്നിനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ചെടികളുടെ വേരു് ; **—बूटी** - പച്ചമരുന്നു്.

जडुआ - विं दे॰ जड़ाऊ

जड़ैया - स्त्रीं ഉള്ളൽപനി.

जतन - पुं പരിശ്രമം.

जतलाना } जताना } सं അറിയിയ്ക്കുക ; പറയുക ; മുന്നറിവു കൊടുക്കുക.

जती - पुं यती സന്യാസി.

जतेक - क्रिं दे॰ जितना

जत्था - पुं (മനുഷ്യ) സമൂഹം ; (പ്രാണി) സമുദായം.

जद - अव्यं എങ്കിൽ ; **क्रिं** എപ്പോൾ ; **पुं** മുത്തച്ഛൻ ; സമ്പത്തു് ; സൌഭാഗ്യം.

ज़द - स्त्रीं അടി ; മുറിവു് ; ലക്ഷ്യം ; നഷ്ടം.

ज़दगी - स्त्रीं അടിയ്ക്കൽ.

जदपि - क्रिं दे॰ यद्यपि

ज़दन - पुं അടിയ്ക്കൽ ; മുറിവേല്പിയ്ക്കൽ ; എറിയൽ ; ഭക്ഷിയ്ക്കൽ ; (നാമങ്ങളുടെ അന്തത്തിൽ ചേർത്താൽ അതേ പ്രവൃത്തി ചെയ്യൽ എന്ന അർത്ഥം കിട്ടുന്നു. ഉദാ ;— **कुलमज़दन, नमकज़दन**)

जदल - पुं യുദ്ധം.

ज़दा - विं അടിയേററ ; (ഒരു വസ്തുവിൻെറ മനോഭാവത്തേയോ, അതിൻെറ സ്വഭാ

വമുള്ള എന്ന അർത്ഥത്തെയോ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന പ്രത്യയം जैसे ग़मज़दा - ദുഃഖമുള്ള).

जदीद - **वि०** പുതിയ.

ज़दो कोब - **स्त्री०** അടിപിടി.

ज़द्द - **पु०** പിതാമഹൻ; **स्त्री०** പരിശ്രമം; **वि०** പ്രചണ്ഡമായ; **—व-ज़हद** - കഠിന പരിശ്രമം; അത്യദ്ധ്വാനം.

जद्दी - **वि०** പൈതൃകമായ.

ज़न - **स्त्री०** സ്ത്രീ; ഭാര്യ.

ज़नख़ - **पु०** **चिबुक** താടി.

ज़नख़ा - **वि०** സ്ത്രീസ്വഭാവമുള്ള (പുരുഷൻ); നപുംസകമായ.

जनता - **स्त्री०** **लोग** ജനങ്ങൾ.

जनना - **स०** ജനിപ്പിയ്ക്കുക.

जनपद - **पु०** ആൾപ്പാർപ്പുള്ള സ്ഥലം; നാട്ട്; പൌരൻ.

जनम - **पु०** **जनन** ജനനം.

जनमना - **अ०** ജനിയ്ക്കുക.

ज़न-मुरीद - **वि०** ഭാര്യയോട്ട അതിരററ ഭക്തിയുള്ള.

जनरव - **पु०** കിംവദന്തി; കേട്ടുകേൾവി; ലോകാപവാദം.

जनवास - **पु०** വരന്റെ സംഘത്തിലുള്ളവർ താമസിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം; സഭ; സാധാരണക്കാരുടെ വാസസ്ഥാനം.

जनाई - **स्त्री०** ആയ; വയററാട്ടി; വയററാട്ടിയ്ക്കുള്ള കൂലി.

जनाज़ा - **पु०** ശവപ്പെട്ടി; ശവം.

ज़नानख़ाना - **पु०** അന്തഃപുരം.

जनाना - **स०** അറിയിയ്ക്കുക; ജനിപ്പിയ്ക്കുക; ഉല്പാദിപ്പിയ്ക്കുക.

ज़नाना - **वि०** സ്ത്രീസംബന്ധമായ; നപുംസകമായ; ഭീരുവായ; **पु०** അന്തഃപുരം.

जनाब - **पु०** **दे०** **महाशय**

जनाबे-आली - **पु०** ശ്രീമാൻ; മാന്യൻ (സംബോധനം).

जनि - **स्त्री०** ഉൽപത്തി; ജനനം; സ്ത്രീ; അമ്മ; **अव्य०** അരുത്.

जनित - **वि०** ജനിച്ച.

जनिता - **पु०** അച്ഛൻ.

जनी - **स्त्री०** ദാസി; സ്ത്രീ; മകൾ.

जनीन - **पु०** ഗർഭത്തിലുള്ള കുട്ടി.

जनु - **क्रि०** എന്നപോലെ; തോന്നും; **स्त्री०** ജനനം.

जनून - **पु०** ഉന്മാദം.

जनूनी - **वि०** ഭ്രാന്തുള്ള.

जनूब - **पु०** തെക്കുഭാഗം.

जनेऊ - **पु०** പൂണൂൽ.

जनेत - **स्त्री०** വരപക്ഷക്കാർ.

जनेव - **पु०** **दे०** **जनेऊ**

ज़न्द - **पु०** പാർസിമതം; പാഴ്സികളുടെ മതഗ്രന്ഥം.

जन्नत - **स्त्री०** സ്വർഗ്ഗം; **—नसीब** - സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ച.

जन्नती - **वि०** സ്വർഗ്ഗീയമായ.

जन्म - **पु०** ജനനം; ജീവിതകാലം; **—कुंडली, पत्र, पत्री** - ജാതകം.

जन्मना - अം ജനിയ്ക്കുക ; **क्रि०** [illegible].

जन्मांतर - **पु०** അടുത്ത ജന്മം.

जन्य - **पु०** സാധാരണ ജനം ; കേട്ടുകേൾവി ; രാജ്യവാസി ; യുദ്ധം ; പുത്രൻ ; **वि०** പിറന്ന.

जपना - **स०** ജപിയ്ക്കുക.

जपनी - **स्त्री०** ജപമാല.

ज़फ़र - **पु०** ജയം ; ലാഭം.

जफ़ा - **स्त्री०** കട്ടപ്പം ; അക്രമം ; **—कश** - സഹിഷ്ണുവായ.

ज़फ़ीरी / **ज़फ़ील** } **स्त्री०** വിസിൽ ; വിസിലടിയ്ക്കൽ ; ചൂളം ; ചൂളം വിളി.

जब - **क्रि०** എപ്പോൾ ; യാതൊരു സമയത്തു് ; **—जब** - എപ്പോഴെല്ലാം ; **—तब** - ചിലപ്പോൾ ; **—देखो तब** - മിക്കവാറും ; സദാ.

जबड़ा - **पु०** കല്ലാ താടിയെല്ല്.

ज़बर - **वि०** ശക്തിയുള്ള ; ഉറപ്പുള്ള.

जबरई - **स्त्री०** അതിക്രമം.

ज़बरदस्त - **वि०** ശക്തിയുള്ള ; **क्रि०** ബലാല്ക്കാരമായി.

ज़बरदस्ती - **स्त्री०** ബലാല്ക്കാരം ; അക്രമം ; അന്യായം ; **क्रि०** ബലാല്ക്കാരമായി.

ज़बरन - **क्रि०** ബലാല്ക്കാരമായി.

जबरा - **वि०** ബലവാനായ.

ज़बह - **पु०** കഴുത്തറുത്തു കൊല്ലൽ.

ज़बहा - **पु०** जीवट ധൈര്യം.

ज़बाँ - **स्त्री०** **दे०** **ज़बान**

ज़बान - **स्त्री०** നാവു് ; ഭാഷ ; പറച്ചിൽ ; പ്രതിജ്ഞ ; **—खींचना** - ധിക്കാരമായി പറയുന്നതിനുള്ള കഠിനശിക്ഷ കൊടുക്കുക ; **—पकड़ना** - പറയാൻ [illegible] **—में लगाम न होना** - ആലോചിച്ചു് പറയാനുള്ള ബുദ്ധിയില്ലാതാകുക ; **दबी ज़बान से कहना** - അസ്പഷ്ടമായിട്ടു് (പതുക്കെ) പറയുക ; **—ज़द** - പ്രചുരപ്രചാരമുള്ള ; **—दराज़** - ധിക്കാരമായി സംസാരിയ്ക്കുന്ന ; **—बंदी** - എഴുതപ്പെട്ട പ്രസംഗം മുതലായതു് ; മൌനം ; ശാന്തി.

ज़बानी - **वि०** പറയപ്പെട്ട ; പ്രവൃത്തിയ്ക്കാതെ പറയുക മാത്രം ചെയ്യുന്ന ; വാക്കാലുള്ള.

ज़बून - **वि०** ചീത്തയായ.

ज़ब्त - **पु०** ജപ്തി ചെയ്യപ്പെടൽ ; സ്വന്തമാക്കൽ ; നിയന്ത്രിയ്ക്കൽ.

ज़ब्ती - **स्त्री०** ജപ്തി.

जब्बार - **वि०** ബലാല്ക്കാരം ചെയ്യുന്ന ; അക്രമിയായ.

ज़ब्र - **पु०** ബലാല്ക്കാരം; അക്രമം.

ज़ब्रन - क्रि० दे० ज़बरन

जमई - वि० ശേഖരിയ്ക്കപ്പെട്ട; റൊക്കം കിട്ടിയ.

जमघट - पु० ആൾക്കൂട്ടം.

ज़मज़म - पु० മുഹമ്മദീയർ പരിശുദ്ധമായി ഗണിച്ചു വരുന്ന മക്കയിലുള്ള ഒരു കിണർ.

जमना - अ० ഉറയ്ക്കുക; കട്ടിയാകുക; സ്ഥിരമാകുക; ഒന്നിച്ചുകൂടുക; **स्त्री०** യമുനാനദി.

जमनिका - स्त्री० തിരശ്ശീല; പൂപ്പായി.

जमनौता - पु०, **जमनौती - स्त्री०** ജാമ്യം നില്ക്കുന്ന ആൾക്കു കൊടുക്കുന്ന പണം.

जमहूर - पु० ജനസമൂഹം; ലോകർ; രാഷ്ട്രം.

जमहूरियत - स्त्री० പ്രജായത്ത ഭരണം.

जमहूरी - वि० പ്രജായത്ത സംബന്ധമായ; രാഷ്ട്രീയമായ; **—सलतनत** - പ്രജായത്തഭരണം നടക്കുന്ന രാജ്യം.

जमा - वि० ശേഖരിച്ച; നിക്ഷേപിച്ച (തുക); **स्त्री०** മൂലധനം; നികുതി; (കണക്കു്) കൂട്ടൽ.

जमाअत, **जमात्** **स्त्री०** സംഘം; ക്ലാസ്സ്; മനുഷ്യസമുദായം.

जमाई - पु० ജാമാതാവ്; **स्त्री०** ഉറപ്പിയ്ക്കൽ; ശേഖരിയ്ക്കൽ.

जमा-खर्च - पु० വരവും ചിലവും.

जमादात - स्त्री० കല്ലു് മുതലായ ധാതുദ്രവ്യങ്ങൾ.

जमादार - पु० [illegible]യോ പാറാവുകാരുടേയോ നായകൻ.

ज़मानत - स्त्री० ജാമ്യം; ഈടു്; **—नामा** - ജാമ്യപത്രം; ഈടാധാരം; **दार** - ജാമ്യക്കാരൻ.

जमाना - स० ശേഖരിയ്ക്കുക; ഉറപ്പിയ്ക്കുക; (തണുപ്പിച്ചു്) കട്ടിയാക്കുക.

ज़माना - पु० നല്ലകാലം; വളരെക്കാലം; സമയം; ലോകം; **—साज़** - കാലോചിതമായി പ്രവൎത്തിയ്ക്കുന്ന; കാൎയ്യം നേടാൻ തരംപോലെ പ്രവൎത്തിയ്ക്കുന്നവൻ; **—साज़ी** - കാലോചിതമായ പെരുമാററം.

जमाबंदी - स्त्री० നികുതിക്കണക്കു്.

जमाल - पु० സൌന്ദൎയ്യം.

जमालगोटा - पु० ഒരു വിരേചനഔഷധം; നീൎവ്വാളം.

जमाली - वि० സൌന്ദൎയ്യമുള്ള.

जमाव - पु०, **जमावट - स्त्री०** കട്ടിയാകൽ; ഉറയ്ക്കൽ.

जमावड़ा - पु० ആൾക്കൂട്ടം.

ज़मीं - स्त्री० दे० ज़मीन

ज़मींकंद - पु० ചേന.

ज़मींदार - पुं० ജന്മി.

ज़मींदारी - स्त्री० ജന്മിത്വം ; ജന്മിയുടെ നില.

ज़मींदोज़ - वि० ഭൂമിയോടു ചേൎന്ന.

ज़मीन - स्त्री० നിലം ; ഭൂമി ; തറ.

ज़मीमा - पुं० അനുബന്ധം.

ज़मीर - स्त्री० മനസ്സ് ; വിവേകം; സൎവ്വനാമം.

जमील - वि० दे० जमाली

ज़मुर्रद - पुं० മരതകം.

जमैयत - स्त्री० ആൾക്കൂട്ടം ; സൈന്യം ; മനഃസമാധാനം.

जमोगना - स० കണക്കു പരിശോധിയ്ക്കുക ; ഉത്തരവാദിത്വം ഏല്പിയ്ക്കുക.

जम्हाई - स्त्री० കോട്ടുവാ.

जम्हाना - अ० കോട്ടുവായിടുക.

जयंत - वि० വിജയിയായ.

जयी - वि० വിജയിയായ.

जर - पुं० വൃദ്ധാവസ്ഥ ; ജര.

ज़र - पुं० സ്വൎണ്ണം ; ധനം.

ज़रखेज़ - वि० ഫലപുഷ്ടിയുള്ള (ഭൂമി).

जरगा - पुं० ആൾക്കൂട്ടം.

जरठ - वि० വൃദ്ധനായ ; ജീൎണ്ണിച്ച; കൎക്കശമായ.

जरतार - पुं० സ്വൎണ്ണം കൊണ്ടോ വെള്ളി കൊണ്ടോ ഉള്ള കമ്പി ; കസവ്.

जरतुआ - वि० അസൂയാലുവായ.

ज़रद - वि० മഞ്ഞ നിറമുള്ള.

ज़रदा - पुं० വാസനപ്പുകയില ; അരികൊണ്ടുള്ള ഒരു ഭക്ഷണസാധനം.

ज़रदार - वि० ധനികനായ.

ज़रदालू - पुं० ഒരുതരം കിഴങ്ങ്.

जरदुश्त - पुं० പാൎസിമതസ്ഥാപകൻ.

ज़रदोज़ - पुं० കസവു വേല ചെയ്യുന്നവൻ,

ज़रदोज़ी - स्त्री० കസവുവേല.

जरना - अ० दे० जलना

ज़रनिगार - वि० സ്വൎണ്ണവേല ചെയ്ത.

ज़रपरस्त - वि० പണത്തെ പൂജിയ്ക്കുന്ന ; പണക്കൊതിയനായ.

ज़रब - स्त्री० പരുക്ക്; പെരുക്കൽ; **—देना -** പരുക്കേല്പിയ്ക്കുക.

ज़रबीला - वि० പളപളപ്പുള്ള.

जरमुआ - वि० दे० जरतुआ

ज़रर - पुं० കേട് ; ഹാനി ; മുറിവ് ; **—रसाँ -** നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്ന ; മുറിവേല്പിയ്ക്കുന്ന ; **—रसानी -** നഷ്ടപ്പെടുത്തൽ ; മുറിവേല്പിയ്ക്കൽ.

जरा - स्त्री० വാൎദ്ധക്യം.

ज़रा - वि० കുറച്ച്.

ज़राअत - स्त्री० കൃഷി ; വിളവ് ; നിലം ; പാടം.

ज़राफ़त - स्त्री० പരിഹാസം ; ബുദ്ധിസാമൎത്ഥ്യം.

ज़राय - पु० കാരണങ്ങൾ ; ബന്ധങ്ങൾ ; വഴികൾ.

जरायम - पु० (जुर्म का बहु०) പലവിധത്തിലുള്ള അപരാധങ്ങൾ ; **—पेशा -** കൊള്ള ചെയ്തുപജീവനം കഴിയ്ക്കുന്നവൻ.

जरिया - पु० दे० जड़िया; वि० വററിച്ച ; **—नमक -** വററിച്ച ഉപ്പ്.

ज़रिया - पु० സംബന്ധം ; കാരണം ; മാർഗ്ഗം.

ज़री - स्त्री० കസവുവേല ; ജരിക.

जरीदा - वि० തനിയെയായ ; ഏകാകിയായ.

ज़रीफ़ - पु० നേരമ്പോക്കു പറയുന്നവനായ ; ബുദ്ധിമാനായ.

जरीब - स्त्री० നിലം അളക്കുന്ന ചങ്ങല ; **—कश -** നിലമളക്കുന്നവൻ ; **—कशी -** നിലമളക്കൽ.

ज़रीया - पु० दे० ज़रिया

ज़रूर - क्रि० തീർച്ചയായും ; **वि०** ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത.

ज़रूरत - स्त्री० ആവശ്യം.

ज़रूरियात - स्त्री० (ज़रूरत का बहु०) ആവശ്യങ്ങൾ ; ആവശ്യമുള്ള വസ്തുക്കൾ.

ज़रूरी - वि० ആവശ്യമുള്ള ; ഒഴിച്ചുകൂടാൻ കഴിയാത്ത.

ज़रे-अस्ल - पु० പലിശയ്ക്കു കൊടുത്ത മുതൽ.

ज़रे-पेशगी - पु० മുൻകൂറായി കൊടുക്കുന്ന പണം ; അച്ചാരം.

ज़रे-मुतालबा - पु० ഈടാകവാനുള്ള പണം,

जर्कबर्क - वि० പളപളപ്പുള്ള ; പ്രകാശമുള്ള.

जर्जर / **जर्जरित** **वि०** ജീർണ്ണിച്ച ; ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ.

ज़र्द - वि० മഞ്ഞനിറമുള്ള.

ज़र्दा - पु० दे० ज़रदा

ज़र्दालू - पु० दे० ज़रदालू

ज़र्दी - स्त्री० മഞ്ഞനിറം ; മുട്ടയുടെ ഉള്ളിലെ മഞ്ഞനിറമുള്ള ഭാഗം.

ज़र्दोज़ - पु० दे० ज़रदोज़

ज़र्रा - वि० അണു ; തരി.

ज़र्रार - वि० വീരനായ.

ज़र्राह - पु० ശസ്ത്രചികിത്സകൻ.

ज़र्राही - स्त्री० ശസ്ത്രക്രിയ ; **वि०** ശസ്ത്രക്രിയാസംബന്ധമായ.

जल - पु० വെള്ളം ; **—चर -** ജലജന്തു; **—ज, —जात -** ജലത്തിലുണ്ടാകുന്ന ; താമര ; **—धर -** മേഘം ; മുത്തങ്ങ ; സമുദ്രം ; **—धि, —निधि -** സമുദ്രം ; **—प्लावन -** മലവെള്ളം ; **—यान -** ജലസഞ്ചാരത്തിനുള്ള വാഹനം.

जलक़ - स्त्री० ഹസ്ത മൈഥുനം.

जलकर - पु० വെള്ളത്തിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന വസ്തു (മത്സ്യം, താമര വളയം തുടങ്ങിയതു്); ജല ത്തിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന വസ്തു ക്കളിൽ ചുമത്തുന്ന കരം.

जलखावा - पु० दे० जलपान

ज़लज़ला - पु० ഭൂകമ്പം.

जलद - पु० മേഘം.

जलन - स्त्री० നീറൽ; എരിയൽ; അസൂയ.

जलना - अ० കത്തുക; നീറുക; എരിയുക; അസൂയപ്പെടുക.

जलपान - पु० ലഘുഭക്ഷണം.

जलप्रपात - पु० വെള്ളച്ചാട്ടം.

जलवा - पु० ശോഭ; പ്രഭ; സൌന്ദര്യം.

जलसा - पु० ആഘോഷം; സഭ; സമ്മേളനം.

जलांजलि - स्त्री० ഉദകക്രിയ.

जलाजल - पु० അലുക്കു്.

जलातन - वि० ദേഷ്യമുള്ള; അസൂയാലുവായ.

जलाना - स० കത്തിയ്ക്കുക; ദഹിപ്പിയ്ക്കുക; ദഹിപ്പിയ്ക്കുക.

जलापा - पु० അസൂയ; ഈർഷ്യ മുതലായതു കൊണ്ടു് മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന അസ്വസ്ഥത.

जलाल - पु० തേജസ്സ്; പ്രതാപം.

जलावतन - वि० നാടുകടത്തപ്പെട്ട.

जलावतनी - स्त्री० നാടുകടത്തൽ.

जलावन - पु० വിറകു്; കത്തുന്ന ഭാഗം.

जलील - पु० പൂർവ്വികൻ; വൃദ്ധൻ; **—उल्-क़द्र** - വളരെ മാന്യനായ.

ज़लील - वि० തുച്ഛമായ; നീചമായ; അപമാനിയ്ക്കപ്പെട്ട.

जलूस - पु० ഘോഷയാത്ര.

जलेतन - वि० മുൻകോപിയായ.

जल्द - क्रि० വേഗത്തിൽ; ഉടനെ; **—बाज़** - ബദ്ധപ്പാടുള്ള; ധൃതികൂട്ടുന്ന.

जल्दी - स्त्री० വേഗത; **क्रि०** വേഗത്തിൽ.

जल्प / **जल्पन - पु०** പറയൽ; പുലമ്പൽ.

जल्पना - स्त्री० ജല്പനം; വീരവാദം; **अ०** പുലമ്പുക.

जल्लाद - पु० കൊലയാളി; ഘാതകൻ; ആരാച്ചാർ.

जल्वा - पु० दे० जलवा

जव - पु० യവം; വേഗം.

जवनिका - स्त्री० दे० यवनिका

जवाँ - वि० യൌവനമുള്ള; ശക്തിയുള്ള; **—मर्द** - വീരനായ; ശൂരനായ; **—मर्दी** - വീരത; ധീരത.

जवान - वि० യുവാവായ; വീരനായ.

जवानी - **स्त्री०** യൌവ്വനം.

जवाब - **पु०** മറുപടി; ഉത്തരം; എതിർത്തുനില്ക്കാൻ കഴിവുള്ള വസ്തു; ജോലിയിൽ നിന്നും പിരിച്ചുവിടൽ; **—तलब** - സമാധാനം ചോദിയ്ക്കൽ; **—दावा** - കോടതിയിൽ പ്രതി കൊടുക്കുന്ന മൊഴി; **—देह** - ഉത്തരവാദിയായ; **—देही** - ഉത്തരവാദിത്വം.

जवाबी - **वि०** മറുപടി കൊടുക്കേണ്ടതായ; മറുപടിയുള്ള; മറുപടിയായ.

जवार - **पु०** സമീപപ്രദേശം; അയൽപക്കം; ദുഷ്കാലം; ബുദ്ധിമുട്ടു്.

जवारा - **पु०** ചോളത്തിന്റെ മുള.

ज़वाल - **पु०** അധഃപതനം; ആപത്തു്.

जवास
जवासा } **पु०** ഒരു മുൾച്ചെടി.

जवाहर - **पु०** രത്നം.

जवाहरात - **पु०** (**जवाहर का बहु०**) രത്നങ്ങൾ.

जवाहिर - **पु०** **दे०** **जवाहर**

जवाहिरात - **पु०** **दे०** **जवाहरात**

जशन
जश्न } **पु०** ഉത്സവം; ആഘോഷം; ആനന്ദം.

जस - **पु०** **यश** കീർത്തി,

जसामत - **स्त्री०** തടിപ്പു്; വണ്ണം വയ്ക്കൽ.

जसीम - **वि०** തടിച്ച.

जस्त - **स्त्री०** തുള്ളിച്ചാട്ടം; **—भरना** - തുള്ളിച്ചാടുക.

जस्ता - **पु०** തുത്തനാകം (zinc).

ज़ह - **पु०** പ്രസവം; സന്താനം; പൊക്കിൾക്കൊടി.

जहद - **स्त्री०** പരിശ്രമം.

जहदना - **अ०** ചളിയാകുക; ക്ഷീണിയ്ക്കുക.

ज़हन - **पु०** ബുദ്ധി; അറിവു്.

जहन्नुम - **पु०** നരകം,

ज़हमत - **स्त्री०** ആപത്തു്.

ज़हर - **पु०** വിഷം; **—आलूदा** - വിഷം കലന്ന; **—उगलना** - അസഹ്യമായവാക്കു പറയുക; **—का घूँट पीना** - കോപം അടക്കുക; **—क़ातिल** - ഘാതകൻ; **—का बुझाया हुआ** - അതിദുഷ്ടൻ; **—दार** - വിഷമുള്ള; **—बाद** - വിഷക്കുരു; **—मोहरा** - വിഷക്കല്ലു്; പാമ്പിൻ വിഷമിറക്കുവാനുള്ള ഒരുതരം പച്ചക്കല്ലു്.

ज़हरा - **पु०** പിത്താശയം; ധൈര്യം; സാഹസം.

ज़हरीला - **वि०** വിഷമുള്ള.

जहल - **पु०** അജ്ഞാനം.

जहली - **वि०** കലഹപ്രിയനായ; അജ്ഞാനിയായ.

जहाँ - **पु०** ലോകം ; **क्रि०** യാതൊരിടത്തു് ; **—का तहाँ** - എവിടെയാണോ അവിടെത്തന്നെ ; **—तहाँ** - അങ്ങുമിങ്ങും ; എല്ലായിടത്തും.

जहाँगीर - **वि०** ലോകവിജയിയായ.

जहाँगीरी - **स्त्री०** ഒരുതരം വള.

जहाँदीद } **वि०** ലോകപരിചയമുള്ള ; അനുഭവിയായ.
जहाँदीदा }

जहाँपनाह - **पु०** ലോകരക്ഷകൻ ; ചക്രവർത്തിമാരോടുള്ള സംബോധന.

जहाज़ - **पु०** കപ്പൽ.

जहाज़ी - **वि०** കപ്പലിനെ സംബന്ധിച്ച ; **पु०** കപ്പിത്താൻ.

जहाद - **पु०** മുഹമ്മദീയർ അന്യമതക്കാരോടു് മതസംബന്ധമായി ചെയ്യുന്ന യുദ്ധം.

जहान - **पु०** ലോകം.

जहालत - **स्त्री०** അജ്ഞാനം.

जहीं - **क्रि०** യാതൊരിടത്തു് ; **अव्य०** എപ്പോൾ.

ज़हीन - **वि०** ബുദ്ധിമാനായ.

ज़हीर - **पु०** സഹായകൻ.

ज़हूर - **पु०** പ്രകടമാകൽ ; ആരംഭിക്കൽ ; **—में आना** - പ്രത്യക്ഷപ്പെടുക.

ज़हूरा - **पु०** പ്രതാപം ; പ്രകാശം.

जहेज़ - **पु०** **दहेज़** സ്ത്രീധനം.

ज़ह्र - **पु०** പുറം ; പുറത്തുള്ളതു് ; വെളിയിലുള്ളതു് ; വിഷം.

जाँ - **स्त्री०** **जान** (സമസ്തപദങ്ങളിൽ) പ്രാണൻ ; **—कन** - പ്രാണഘാതകൻ ; **—निवाज़** - ദയയുള്ള ; **—फ़िज़ा** - അമൃതു് ; **—फिशानी** - കഠിന പരിശ്രമം ; **—बाज़** - പ്രാണൻ കളയാനും ഒരുക്കമുള്ള വലിയ പരിശ്രമി.

जाँ - **स्त्री०** **दे०** **जा**

जांगलिक - **पु०** **जांगलि** പാമ്പാട്ടി ; വിഷവൈദ്യൻ.

जाँगलू - **वि०** **दे०** **जंगली**

जाँघ - **स्त्री०** തുട.

जाँघा - **पु०** കലപ്പ (കരി) ; കിണററിന്റെ വക്കിൽ കപ്പി തൂക്കിയിടുന്നതിനുള്ള കാലു്.

जाँघिया - **पु०** നിക്കർ.

जाँच - **स्त्री०** ഗവേഷണം ; പരിശോധന ; **—पड़ताल** തെളിവെടുക്കൽ ; അന്വേഷണം.

जाँचक - **पु०** യാചകൻ ; പരീക്ഷകൻ.

जाँचना - **स०** പരിശോധിക്കുക ; യാചിക്കുക.

जाँत } **पु०** തിരികല്ലു് ; ആട്ടുകല്ലു്.
जाँता }

जा - **वि०** ഉചിതമായ ; **प्र०** ജനിച്ചവൾ ; **स्त्री०** അമ്മ ; സ്ഥലം ;

—**ब-जा** - ഓരോ സ്ഥലത്തും ;

—**बे-जा** - സ്ഥാനത്തും അസ്ഥാനത്തും ; **बेजा** - അനുചിതമായ ; തെററായ.

जाई - **स्त्री०** മകൾ.

ज़ाईदा - **वि०** ഉണ്ടായ.

जाकड़ - **पु०** ഇഷ്ടമായില്ലെങ്കിൽ മടക്കികൊടുക്കുമെന്നുള്ള കരാറിൽ സാമാനം വാങ്ങൽ അല്ലെങ്കിൽ വാങ്ങിയ വസ്തു.

जाकेट - **स्त्री०** ജാക്കററ്.

जागर्जी - **वि०** ഉണർന്നിരിക്കുന്ന.

जागना - **अ०** ഉണരുക ; ഉറക്കമൊഴിഞ്ഞിരിക്കുക ; ഉദിക്കുക ; പ്രകാശിക്കുക.

जागरण - **पु०** ഉറക്കമൊഴിക്കൽ.

जागरूक - **पु०** ഉണർന്നിരിക്കുന്നവൻ ; ശ്രദ്ധിക്കുന്നവൻ.

जागीर - **स्त्री०** ഗവമ്മേണ്ടിൽ നിന്നു് കിട്ടിയ ഭൂസ്വത്തു് ;

—**दार** - 'ജാഗീറി'ൻെറ ഉടമസ്ഥൻ ; ധനവാൻ.

जागीरी - **वि०** 'ജാഗീർ' സംബന്ധമായ ; **स्त्री०** 'ജാഗീർ' സ്വത്തിൻെറ അവകാശം ; ധനികത്വം.

जाग्रत - **वि०** ഉണർന്നിരിക്കുന്ന.

जाग्रति - **स्त्री०** ഉണർവ്വ്.

जाचक - **पु०** യാചകൻ ; ഭിക്ഷു.

जाचना - **स०** യാചിക്കുക.

जाजम - **स्त्री०** പരവതാനി.

जाज़रूर - **पु०** കക്കൂസ്.

जाजिम - **स्त्री०** **दे०** **जाजम**

जाज्वल्य / **जाज्वल्यमान** - **वि०** ജ്വലിക്കുന്ന ; പ്രകാശമുള്ള.

जाट - **पु०** വടക്കെ ഇന്ത്യയിലുള്ള ഒരു ഹിന്ദു ജാതി.

जाठ - **पु०** ചക്കുകണ ; കുളത്തിൻെറ നടുക്കു് കുഴിച്ചിട്ട കമ്പു്.

जाड़ा - **पु०** തണുപ്പു് ; തണുപ്പുകാലം.

जात - **पु०** ജനനം ; പുത്രൻ ; ജീവി ; **वि०** ജനിച്ച ; പ്രകടമായ ; നല്ല ; **स्त्री०** ജാതി.

ज़ात - **स्त्री०** ശരീരം ; ജാതി.

जातक - **पु०** കുട്ടി ; താറാവു് ; ഭിക്ഷു ; ബൌദ്ധകഥ.

जातना - **स्त्री०** **दे०** **यातना**

जात-पाँत / **जाति-पाँति** - **स्त्री०** ജാതിഭേദം ; ജാതി വിഭാഗം.

जाता - **स्त्री०** പുത്രി.

ज़ाती - **वि०** വ്യക്തിപരമായ ; സ്വന്തമായ.

जातीय - **वि०** ജാതിസംബന്ധമായ.

जातीयता - **स्त्री०** വർഗ്ഗീയത.

ज़ाद / **ज़ादा** - **प्र०** ജനിച്ച എന്ന അർത്ഥം വരുന്ന പ്രത്യയം (**जैसे आदमज़ादा, अमीरज़ादा**).

जादू -**पु०** ജാലവിദ്യ; ഇന്ദ്രജാലം; മന്ത്രം; —**गर** - ജാലവിദ്യക്കാരൻ ; മന്ത്രവാദി.

जादूगरनी - स्त्री॰ ജാലവിദ്യക്കാരി; മന്ത്രവാദിനി.

जादूगरी - स्त्री॰ ജാലവിദ്യ ; മന്ത്രവാദം.

जान - स्त्री॰ ജീവൻ ; ജ്ഞാനം ; ബലം ; സാരം ; **—के लाले पड़ना** - പ്രാണനെ രക്ഷിയ്ക്കുവാൻ പ്രയാസമായി തോന്നുക ; പ്രാണൻ ആപത്തിൽ പെടുക ; **—खाना** - ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക ; **—में जान आना** - മനസ്സമാധാനമുണ്ടാകുക.

जानकार - वि॰ അറിവുള്ള ; പരിചയമുള്ള.

जानकारी - स्त्री॰ അറിവു് ; പരിചയം.

जानदार - वि॰ ജീവനുള്ള.

जानना - स॰ അറിയുക ; **जान पड़ना** - തോന്നുക ; മനസ്സിലാകുക ; **जान-बूझकर** - അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു് ; മനഃപൂർവ്വമായി ; **जान-पहचान - स्त्री॰** പരിചയം ; അറിവു്.

जान-बख्शी - स्त्री॰ മാപ്പു് ; പ്രാണശിക്ഷയിൽ നിന്നു മാപ്പു കൊടുക്കൽ.

जानबाज़ - वि॰ പ്രാണനെ ഗണ്യമാക്കാത്ത ; ധീരനായ ; **पु॰** സന്നദ്ധഭടൻ.

जा-नमाज़ - स्त्री॰ മുഹമ്മദീയർ നിസ്കാരിയ്ക്കുമ്പോൾ നിലത്തു് വിരിയ്ക്കുന്ന തുണി.

जानवर - पु॰ മൃഗം ; ജീവി.

जानशीन - वि॰ അനന്തരാവകാശിയായ.

जाना - अ॰ പോകുക ; **स॰** ജനിപ്പിയ്ക്കുക.

जानिब - स्त्री॰ ओर ഭാഗം ; വശം.

ज़ानिया - स्त्री॰ വ്യഭിചാരിണി.

जानी - वि॰ ജീവനെ സംബന്ധിച്ച ; **—दुश्मन** - ബദ്ധശത്രു ; **—दोस्त** - ഉററ മിത്രം.

ज़ानी - वि॰ പരസ്ത്രീഗാമിയായ.

जानु - पु॰ जानू കാൽമുട്ടു്.

जाने-मन - पु॰ പ്രാണനാഥാ ; **स्त्री॰** പ്രാണനാഥേ (സംബോധന).

जाप - पु॰ നാമജപം ; ജപമാല.

ज़ाफ़ - पु॰ മോഹാലസ്യം ; **—आना** - ബോധംകെട്ടു വീഴുക.

ज़ाफ़त - स्त्री॰ സദ്യ.

जाफ़र - पु॰ വലിയ നദി.

ज़ाफ़रान - पु॰ कुंकुम കുങ്കുമം.

जाफ़री - स्त्री॰ നേരിയ മുളവാരി കൊണ്ടുള്ള തട്ടിക ; പനമ്പു തട്ടിക ; ഒരുതരം പുഷ്പം.

ज़ाबित - वि॰ ജപ്തി ചെയ്യുന്ന ; [illegible] ; നിയന്ത്രണമുള്ള ; ഉടമസ്ഥനായ.

ज़ाबिता - पु० दे० ज़ाब्ता
जाबिर - वि० അക്രമിയായ.
ज़ाब्ता - पु० നിയമം; ചട്ടം; **—दीवानी** - പൊതുജനങ്ങളുടെ പണമിടപാടു സംബന്ധിച്ച നിയമം; സിവിൽ നിയമം; **—फ़ौजदारी** - ക്രിമിനൽ നിയമം.
जाम - पु० യാമം; 7½ നാഴിക സമയം; കോപ്പ; പാനപാത്രം; ഞാവൽപ്പഴം.
जामदानी - स्त्री० ചിത്രവേലകൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള വസ്ത്രം; മുണ്ടു വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള തോൽപ്പെട്ടി.
जामन - पु० ഉറയൊഴിക്കുന്ന മോരു്; ഞാവൽപ്പഴം.
जामा - पु० വസ്ത്രം; ഉടുപ്പു്; മുസ്ലീം സ്ത്രീകൾ ധരിക്കുന്ന ഒരുതരം പർദാ (ബുർക്ക); **जामे से बाहर होना** - അത്യന്തം കോപിക്കുക; **जामे में फूला न समाना** - അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുക.
जामात, जामाता - पु० മകളുടെ ഭർത്താവു്.
ज़ामिन, ज़ामिनदार - पु० ജാമ്യക്കാരൻ.
ज़ामिनी - स्त्री० ജാമ്യം.
जामुन - पु० ഞാവൽ; ഞാറ.
जामुनी - वि० ഞാവൽപ്പഴത്തിന്റെ നിറമുള്ള.
जाय - वि० ഉചിതമായ; **अव्य०** വെറുതെ; **स्त्री०** സ്ഥാനം.
ज़ायक़ा - पु० സ്വാദു്; രുചി.
ज़ायक़ेदार - वि० സ്വാദിഷ്ടമായ; രുചികരമായ.
ज़ायचा - पु० ജാതകം.
जायज़ - वि० ഉചിതമായ.
जायज़ा - पु० പരിശോധന; ഹാജർ; എണ്ണം; സമ്മാനം.
ज़ायद - वि० അധികമായ; ബാക്കിയായ; ആവശ്യമില്ലാത്ത.
जायदाद - स्त्री० സ്വത്തു്; **—मन-कूला** - ജംഗമസ്വത്തു്; **—ग़ैरमन-कूला** - സ്ഥാവര സമ്പത്തു്.
जायपत्री - स्त्री० जावित्री ജാതിപത്രി.
जायफल - पु० ജാതിക്കായ.
ज़ायर - पु० യാത്രി,
ज़ायल - वि० നഷ്ടമായ; നശിച്ച.
जाया - स्त्री० ഭാര്യ; ധർമ്മപത്നി.
ज़ाया - वि० നശിച്ച; പാഴായ; ചീത്തയായ.
जार - पु० ജാരൻ.
ज़ार - पु० സ്ഥലം; എന്തെങ്കിലും ധാരാളമായി വളരുന്ന സ്ഥലം (**गुलज़ार** പനിനീർ തോട്ടം); **क्रि०** വളരെ; **—ज़ार रोना** - വളരെ അധികം കരയുക.

जारज - **पुं०** ജാരപുത്രൻ.

जारना - **स० दे० जलाना**

ज़ारी - **स्त्री०** കരച്ചിൽ.

जारी - **वि०** നടപ്പിലുള്ള ; തുടന്നു കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന ; **स्त्री०** പരസ്ത്രീഗമനം ; ജാരവൃത്തി.

जाल - **पुं०** വല ; ചതി ; കപടം; കടുക്കു് ;**—फैलाना या बिछाना** - കടുക്കിൽ പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിയ്ക്കുക ; **—साज़** - ചതിയൻ.
जालसाज़ी - **स्त्री०** ചതി; വഞ്ചന.

जाला - **पुं०** എട്ടുകാലി വല ; ഒരുതരം നേത്രരോഗം ; വലസ്സഞ്ചി ; വെള്ളം വയ്ക്കുന്ന പാത്രം.

ज़ालिम - **वि०** അക്രമിയായ.

जालिया - **वि० जालसाज़** ചതിയുള്ള; **पुं०** മത്സ്യം പിടിയ്ക്കുന്നവൻ.

जाली - **स्त्री०** കണ്ണി; മരം, വസ്ത്രം, കല്ലു് മുതലായവയിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ചെറിയ ദ്വാരങ്ങൾ; **वि०** കളവായ ; കൃത്രിമമായ.

जाविदाँ - **क्रि०** എപ്പോഴും ; **वि०** എന്നുമുള്ള.

जाविदानी - **स्त्री०** സ്ഥായിത്വം ; ശാശ്വതമായിരിയ്ക്കൽ.

जावित्री - **स्त्री०** ജാതിപത്രി.

ज़ाविया - **पुं०** മൂല ; കോണു് ; അററം ; മുക്കു്.

जावेद - **वि०** ശാശ്വതമായ.

जासु - **वि० जिसका** ആരുടെ.

जासूस - **पुं० मुख़बिर** ചാരൻ ; രഹസ്യപ്പോലീസ്.

जासूसी - **स्त्री०** രഹസ്യമായി അന്വേഷിയ്ക്കൽ ; ചാരപ്രവൃത്തി.

जाह - **पुं०** ഉന്നത പദവി ; ബഹുമാനം ; **—तलब** - മഹത്വാകാംക്ഷിയായ.

जाहलीयत - **स्त्री०** അജ്ഞാനം.

ज़ाहिद - **पुं०** ധമ്മനിഷ്ഠൻ ; ഋഷി.

ज़ाहिर - **वि०** പ്രത്യക്ഷമായ ; വെളിവായ ; അറിയപ്പെട്ട.

ज़ाहिरा - **क्रि०** പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു് ; ബാഹ്യമായിട്ടു്.

जाहिल - **वि०** മൂഢനായ ; അറിവില്ലാത്ത ; അജ്ഞാനിയായ.

जाही - **स्त्री०** ഒരുതരം പിച്ചകം.

ज़िंद - **पुं०** ഭൂതം ; പ്രേതം.

ज़िंदगानी }
ज़िंदगी } **स्त्री०** ജീവിതം.

ज़िंदा - **वि०** ജീവനുള്ള ; ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ; **—दिल** - പ്രസന്നതയുള്ള ; രസികനായ ; വിനോദ ശീലനായ ; **—दिली** - പ്രസന്നത ; രസികത്വം ; വിനോദ ശീലം ; സഹൃദയത.

ज़िंदाबाद - **वि०** ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ; (നീണാൾ വാഴട്ടെ).

जिंस - स्त्री० സാധനം; തരം; മാതിരി; സാമാനം; ധാന്യം.

जिंसवार - वि० തരം തിരിച്ച.

जिआना - स० दे० जिलाना

ज़िक्र - स० പ്രസ്താവന; ചർച്ച.

जिगर - पु० ഹൃദയം; ധൈര്യം; സാരം (കാതൽ).

जिगरा - पु० ധൈര്യം.

जिगरी - वि० ആത്മാർത്ഥമായ; മാനസികമായ; ഉററബന്ധമുള്ള; ഹാർദ്ദമായ.

ज़िच } **स्त्री०** പരവശത; നിവൃത്തി
ज़िच्च } യില്ലായ്മ; ചതുരംഗക്കളിയിൽ കരു മാററുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത അവസ്ഥ (ഈടറവ്); **वि०** പരവശമായ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത; (dead-lock).

जिजिया - स्त्री० സഹോദരി; **पु०** കരം (മുസൽമാൻ രാജാക്കന്മാർ അന്യമതക്കാരിൽ നിന്നും ഈടാക്കിയിരുന്ന കരം),

जिज्ञासा - स्त्री० അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹം.

जिज्ञासु } **वि०** അറിവാനാഗ്രഹി
जिज्ञासू } ക്കുന്നവൻ.

जिठानी - स्त्री० ഭർത്താവിൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻെറ ഭാര്യ.

जित - वि० ജയിച്ച; **क्रि०** യാതൊരിടത്ത്.

जितना - क्रि० എത്രത്തോളം; **वि०** എത്ര.

जिताना - स० ജയിപ്പിക്കുക.

ज़िद - स्त्री० ശാഠ്യം; ശത്രുത; ദുരാഗ്രഹം; **—पर आना -** ശാഠ്യം പിടിക്കുക.

ज़िदाबदी - स्त्री० മത്സരം; യുദ്ധം.

जिदियाना - अ० ശാഠ്യം പിടിക്കുക.

ज़िद्द - स्त्री० दे० ज़िद

जिद्दत - स्त्री० പുതുമ; നവീനത.

ज़िद्दी - वि० ശാഠ്യമുള്ള; ദുരാഗ്രഹിയായ; അന്യൻെറ വാക്ക് മാനിക്കാത്ത.

जिधर - क्रि० യാതൊരിടത്ത്.

जिन - पु० ഭൂതം; പ്രേതം,

ज़िनहार - क्रि० ഒരിക്കലും (ഇല്ല).

ज़िना - पु० വ്യഭിചാരം.

ज़िनाकार - वि० വ്യഭിചാരിയായ.

ज़िनाकारी - स्त्री० വ്യഭിചാരപ്രവൃത്തി.

ज़िना-बिज्जब्र } **पु०** ബലാത്സം
ज़िना-बिल - ज़ब्र } ഗം നടത്തൽ.

जिनिस - स्त्री० दे० जिंस

ज़िन्दगी - स्त्री० दे० ज़िंदगानी

ज़िन्दा - वि० दे० ज़िंदा

ज़िबह - पु० ज़बह കഴുത്തറുത്തു കൊല്ലൽ.

जिमाना - स० ഊണു കഴിപ്പിക്കുക.

जिमि - क्रि० जैसे യാതൊരു വിധത്തിൽ; പോലെ.

जि़म्मा - पु० ചുമതല ; ഉത്തര വാദം ; മേൽനോട്ടം ; **—वार -** ഉത്തരവാദിയായ ; **—वारी -** ഉത്തരവാദിത്വം.

जि़म्मेदार, जि़म्मेवार - पु० ഉത്തരവാദിയായ.

जि़म्मेदारी, जि़म्मेवारी - स्त्री० ഉത്തരവാദിത്വം.

जिय - पु० മനസ്സ്.

जियन - पु० ജീവിതം.

जि़या - स्त्री० സൂര്യപ്രകാശം ; വെളിച്ചം.

जि़यादती - स्त्री० दे० ज़्यादती

जि़यादा - वि० दे० ज़्यादा

जि़यान - पु० നഷ്ടം.

जियाना - स० ജീവിപ്പിയ്ക്കുക ; വളർത്തുക.

जि़याफ़त - स्त्री० സദ്യ ; ആതിഥ്യം.

जि़यारत - स्त्री० തീർത്ഥദർശനം ; ദർശനം ; **—गाह -** പുണ്യ സ്ഥലം.

जि़यारती - वि० തീർത്ഥയാത്ര ചെയ്യുന്ന ; കാണാൻ വന്ന.

जिरगा - पु० കൂട്ടം ; സംഘം.

जिरह - स्त्री० തർക്കം ; വാദം ; എതിർവിസ്താരം.

जि़रह - स्त्री० കവചം ; ഇരുമ്പു ചട്ട.

जि़राअत, जि़रायत - स्त्री० കൃഷിപ്രവൃത്തി.

जि़राफ़ा - पु० ഒട്ടകപ്പുലി.

जिला - स्त्री० വാളിന്റെയും മററും മുള്ള തിളക്കം ; എലക്ട്രോപ്ലേയ്ററ് ചെയ്യൽ ; ലോഹസാധനങ്ങൾ പൂശി മിനുക്കുന്ന പ്രവൃത്തി.

जि़ला - पु० ജില്ല ; പ്രദേശം.

जि़लादार - पु० ജില്ലയുടെ മേലധികാരി; കലക്ടർ ; ജമീന്ദാരന്മാരുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ; എക്സൈസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

जि़लादारी - स्त्री० ജില്ലയുടെ മേലധികാരിത്വം.

जिलाना - स० ജീവിപ്പിയ്ക്കുക : മരണത്തിൽനിന്ന് രക്ഷിയ്ക്കുക.

जिलासाज़ - पु० ലോഹസാധനങ്ങളിൽ മിനുക്കുവേല ചെയ്യുന്നവൻ.

जि़लेदार - पु० दे० जि़लादार

जिलेबी - स्त्री० ജിലേബി.

जिल्द - स्त्री० തോലി ; തോൽ ; ബൈൻഡ് ; രണ്ടോ അതിലധികമോ വാള്യങ്ങളുള്ള പുസ്തകത്തിന്റെ ഒരു വാള്യം.

जिल्दबंद - पु० जिल्दसाज़ (പുസ്തകം) ബൈൻഡ് ചെയ്യുന്നവൻ (book-binder).

जिल्दसाज़ी - स्त्री० जिल्दबंदी ബൈൻഡ് ചെയ്യൽ (binding).

जि़ल्दी - वि० തൊലിസംബന്ധമായ.

ज़िल्लत - **स्त्री०** അപമാനം ; അനാദരവ് ; തിരസ്കാരം ; **—उठाना या पाना** - അപമാനിതനാകുക ; നിസ്സാരനാകുക.

जिस्म - **पु०** **जिसिम** ശരീരം.

जिस्मानी - **वि०** ശാരീരികമായ.

ज़िहन - **पु०** ബുദ്ധി ; ധാരണാശക്തി; **—लड़ाना** - നല്ലവണ്ണം ആലോചിയ്ക്കുക ; **—खुलना** - ബുദ്ധിവികാസം സിദ്ധിയ്ക്കുക.

जिहाद - **पु०** മുഹമ്മദീയർ മതപ്രചരണത്തിന്നായി അന്യമതക്കാരോടു ചെയ്യുന്ന യുദ്ധം.

जिहालत - **स्त्री०** അജ്ഞാനം ; മൂഢത.

जिह्वा - **स्त्री०** നാവ്.

जी - **पु०** മനസ്സ് ; ജീവൻ ; ധൈര്യം ; ആശ ; **अव्य०** ഉവ്വ് ; അതെ ; അവർകൾ ;**— अच्छा होना** - മനസ്സ് സ്വസ്ഥമാകുക ; **(किसीपर) जी आना** - പ്രേമിയ്ക്കുക ; **—उचटना** - മനസ്സ് മുഷിയുക ; **—खट्टा करना** - മനസ്സ് മടപ്പിയ്ക്കുക ; **—चुराना** - മനസ്സ് പിന്തിരിയ്ക്കുക ; **—जान से** - ആത്മാർത്ഥമായി ; **—पानी होना** - മനസ്സലിയുക ; **—बहलाना** - സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക;**—मरना** - [illegible] ; **सं०** സംശയം ദൂരീകരിയ്ക്കുക ; **—मचलना** - മനസ്സ് പിടയ്ക്കുക ; **—लगाना** - മനസ്സിരുത്തുക.

ज़ी - **प्र०** 'ഉള്ള' എന്ന അർത്ഥം [illegible]ിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം. വാക്കുകളുടെ ആദിയിൽ ചേർക്കുന്നു. (**जैसे ज़ीरुतबा** - അഭിമാനമുള്ള)

जीजा - **पु०** ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ ഭർത്താവ്.

जीजी - **स्त्री०** ജ്യേഷ്ഠത്തി,

जीत - **स्त्री०** ജയം.

जीतना - **स०** ജയിയ്ക്കുക.

जीता - **वि०** ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ; കൃത്യമായ അളവിൽനിന്ന് അല്പം കവിഞ്ഞ ; **जीते-जी** - ജീവനോടെ.

ज़ीन - **पु०** ജീനി ; **—पोश** - ജീനിമേൽ വിരിയ്ക്കുന്ന വസ്ത്രം.

ज़ीनत - **स्त्री०** ശോഭ ; സൌന്ദര്യം.

ज़ीनसाज़ - **पु०** ജീനിയുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

ज़ीनहार - **क्रि०** ഒരിയ്ക്കലും (ഇല്ല).

जीना - **अ०** ജീവിയ്ക്കുക ; **जीता जागता** - ഓജസ്സും തേജസ്സുമുള്ള.

ज़ीना - **पु०** സോപാനം; കോണിപ്പടി ; ഏണി.

जीभ - **स्त्री०** നാവ്.

जीभी - **स्त्री०** നാക്കുവടിയ്ക്കുവാനുള്ള സാധനം.

जीमना - **स०** ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുക.

जीमूत - **पु०** പര്വ്വതം ; മേഘം ; ഇന്ദ്രൻ ; സൂര്യ്യൻ.

जीर / **जीरा** - **पु०** ജീരകം ;പൂമ്പൊടി.

ज़ीरक - **वि०** ബുദ്ധിമാനായ ; അറിവുള്ള.

जीर्ण - **वि०** ജീര്ണ്ണിച്ച ; ദഹിച്ച ; **—शीर्ण** - പഴകിക്കേട്ടുവന്ന.

जीर्णोद्धार - **पु०** കേടുപാടുതീക്കൽ (repair).

जीवंत - **वि०** ജീവനുള്ള ; **पु०** പ്രാണൻ ; മരുന്ന്.

जीव - **पु०** ജീവൻ ; ജീവാത്മാവ്; ജീവജന്തു.

जीवक - **पु०** പലിശ വാങ്ങുന്നവൻ ; സേവകൻ ; ജീവിയ്ക്കുന്നവൻ ; പാമ്പാട്ടി.

जीवट - **स्त्री०** ധൈര്യ്യം ; ദൃഢത ; പൌരുഷം.

जीवन - **पु०** ജീവിതം.

जीवनी - **स्त्री०** ജീവചരിത്രം.

जीविका - **स्त्री०** നിത്യവൃത്തി.

जीवित - **वि०** ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന.

ज़ीस्त - **स्त्री०** ജീവിതം.

जीह - **स्त्री०** **दे०** **जीभ**

ज़ीहयात - **वि०** ജീവനുള്ള ; പ്രായമായ.

जुआ - **पु०** ചൂതുകളി ; നുകം·

जुआफ़ - **पु०** വിഷം തീണ്ടി മരിയ്ക്കൽ.

जुआर - **स्त्री०** **दे०** **ज्वार**

जुआरी - **पु०** ചൂതുകളിക്കാരൻ.

जुई - **स्त्री०** ചെറിയ പേൻ ; ചെള്ള്.

जुकाम - **पु०** **सरदी** ജലദോഷം ; നീരിളക്കം.

जुग - **पु०** യുഗം ; ജോഡി ; തലമുറ.

जुगजुगाना - **अ०** മങ്ങിമങ്ങി പ്രകാശിയ്ക്കുക ; അധഃപതിച്ച സ്ഥിതിയിൽ നിന്ന് ഉയരുക.

जुगनू - **पु०** മിന്നാമിനുങ്ങ്.

जुग़रात - **पु०** തൈര്.

जुग़राफ़िया - **पु०** ഭൂമിശാസ്ത്രം.

जुगल - **वि०** **दे०** **युगल**

जुगवना - **स०** സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കുക.

जुगालना - **अ०** അയവിറക്കുക.

जुगाली - **स्त्री०** അയവിറക്കൽ.

जुगुप्सा - **स्त्री०** നിന്ദ ; വെറുപ്പ്.

जुज़ - **पु०** പുസ്തകത്തിലെ നാലോ, എട്ടോ, പതിനാറോ പേജുകൾ ചേൎന്ന ഒരു 'ഫാറം' ; ഖണ്ഡം ; ഭാഗം ; **अव्य०** കൂടാതെ ; പുറമെ.

जुज़दान - **पु०** **बस्ता** പുസ്തകം കെട്ടാനുള്ള തുണി.

जुज़्वी - **वि०** അല്പമായ ; നിസ്സാരമായ ; അനവധി എണ്ണത്തിൽനിന്ന് ഒന്ന്.

जुझाऊ - **वि०** യുദ്ധസംബന്ധമായ.

जुझार - **वि०** **सूरमा** വീരനായ; യുദ്ധവീരനായ.

जुट - **स्त्री०** ജോഡി.

जुटना - **अ०** ഒന്നിച്ചു ചേരുക; യോജിയ്ക്കുക.

जुटाना - **स०** യോജിപ്പിയ്ക്കുക; ചേർക്കുക; ശേഖരിയ്ക്കുക.

जुठारना - **स०** എച്ചിലാക്കുക.

जुड़ना - **अ०** ഒന്നിച്ചു ചേരുക; ലഭിയ്ക്കുക; യോജിയ്ക്കുക; നകത്തിൽ കെട്ടപ്പെടുക.

जुड़वाँ - **वि०** ഇരട്ടയായ; **—बच्चे** - ഇരട്ട പ്രസവിച്ച കുട്ടികൾ.

जुड़ाना - **अ०** തണുക്കുക; ശാന്തമാവുക; തൃപ്തിയാകുക; **स०** തണുപ്പിയ്ക്കുക; ശമിപ്പിയ്ക്കുക.

जुतना - **अ०** ഉഴുക; നകത്തിൽ പൂട്ടപ്പെടുക.

जुताई - **स्त्री०** **दे०** **जोताई**

जुताना - **स०** **दे०** **जोतना**

जुदा - **वि०** വേറിട്ട; ഭിന്നമായ.

जुदाई - **स्त्री०** വേർപാട്; ഭിന്നത.

जुनून - **पु०** ഭ്രാന്ത്; ബുദ്ധിഭ്രമം.

जुन्नार - **पु०** **दे०** **जनेऊ**

जुन्हरी - **स्त्री०** ഒരുതരം ധാന്യം.

जुन्हाई - **स्त्री०** നിലാവ്; ചന്ദ്രിക.

जुफ़त - **पु०** ജോഡി; ഇണ.

जुफ़ाफ़ - **पु०** വധൂവരന്മാരുടെ പ്രഥമ സമാഗമം.

जुबान - **स्त्री०** **दे०** **ज़बान**

जुबानी - **वि०** **दे०** **ज़बानी**

जुब्बा - **पु०** (സന്യാസിമാർ ധരിയ്ക്കുന്ന) നീളമുള്ള ഒരുതരം കുപ്പായം; ജൂബ്ബ.

जुमला - **वि०** ആകെ; മുഴുവൻ; **पु०** വാക്യം (sentence).

जुमा - **पु०** വെള്ളിയാഴ്ച.

जुमेरात - **स्त्री०** വ്യാഴാഴ്ച.

जुम्मा - **पु०** **दे०** **जुमा**; **दे०** **ज़िम्मा**

जुम्बिश - **स्त्री०** ഇളക്കം; ഗതി; വിറ.

जुरअत - **स्त्री०** ധൈര്യം.

जुरमाना - **पु०** പിഴ (fine).

जुराफ़ा - **पु०** **दे०** **ज़िराफ़ा**

जुर्म - **पु०** അപരാധം; കുററം.

जुर्माना - **पु०** **दे०** **जुरमाना**

जुर्रत - **स्त्री०** **दे०** **जुरअत**

जुर्रा - **पु०** ഒരുതരം [illegible] പക്ഷി.

जुर्राब - **स्त्री०** സ്റ്റോക്കിംങ്സ്.

जुलाब - **पु०** വയറിളക്കം; വയറിളക്കാനുള്ള മരുന്ന്.

जुलाल - **वि०** നിർമ്മലമായ (ജലം).

जुलाहा - **पु०** നെയ്ത്തുകാരൻ; (ഒരു മുഹമ്മദീയ ജാതി).

जुलुम - **पु०** **दे०** **जुल्म**

जुलूस - **पु०** ഘോഷയാത്ര; ഉത്സവാഘോഷം; പട്ടാഭിഷേകം.

जुल्फ़ - स्त्री० പുറകിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന നീളം കൂടിയ തലമുടി.

जुल्म - पु० അക്രമം; അന്യായം; **—केश, या पेशा** - അക്രമിയായ; **—रसीदा** - അത്യാചാരപീഡിതനായ.

जुल्मत - स्त्री० അന്ധകാരം; ഇരുട്ട്.

जुल्मी - वि० അക്രമിയായ.

जुल्लाब - पु० दे० जुलाब

जुस्तजू - स्त्री० അന്വേഷണം.

जुही - स्त्री० പിച്ചകപ്പൂവ്.

जूँ - स्त्री० പേൻ.

जूआ - पु० നുകം; ചൂതുകളി.

जूझना - अ० യുദ്ധം ചെയ്തു മരിയ്ക്കുക; യുദ്ധം ചെയ്യുക.

जूट - पु० തലമുടിക്കെട്ട്; ജട.

जूठन - स्त्री० എച്ചിൽ.

जूठा - वि० എച്ചിലായ; **जूठे हाथ से कुत्ता न मारना** - വളരെ അധികം പിശുക്കു കാട്ടുക.

जूड़ा - पु० നെറുകയിൽ മേല്പോട്ടാക്കിക്കെട്ടിയ തലമുടിക്കെട്ട്; കോഴി, മയിൽ മുതലായതിന്റെ തലയിലെ പൂവ്.

जूड़ी - स्त्री० ഒരുതരം വിറപ്പനി; മലമ്പനി.

जूता - पु० ഷൂസ്; **—खोर** - നെറികെട്ട; നാണവും മാനവുമില്ലാത്ത.

जूती - स्त्री० (സ്ത്രീകൾ ധരിയ്ക്കുന്ന) ചെരിപ്പ്.

जून - पु० സമയം; പുല്ല്; ജൂൺ മാസം.

जेंवना - स० തിന്നുക.

जेठ - पु० ജ്യേഷ്ഠമാസം (മേയ്, ജൂൺ); ഭർത്താവിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ.

जेठा - वि० പ്രായം കൂടിയ; മൂത്ത.

जेठानी - स्त्री० ജ്യേഷ്ഠന്റെയോ, ഭർത്താവിന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെയോ ഭാര്യ.

जेता - पु० ജയിച്ചവൻ.

जेब - स्त्री० കീശ; പോക്കറ്റ്.

ज़ेब - स्त्री० ശോഭ; പ്രകാശം; **वि०** ശോഭിയ്ക്കുന്ന.

जेबकट / जेबकतरा - पु० കീശ മുറിച്ച് പണം അപഹരിയ്ക്കുന്നവൻ.

जेबखर्च - पु० സ്വകാര്യച്ചിലവ്.

ज़ेबा - वि० ഉപയുക്തമായ; ഉചിതമായ; ശോഭിയ്ക്കുന്ന.

जेबी - वि० കീശയിൽ വെയ്ക്കാവുന്ന; ചെറിയ.

जेय - वि० ജയിയ്ക്കത്തക്ക.

जेर - स्त्री० आँवल ഗർഭപാത്രം.

ज़ेर - क्रि० താഴെ; **वि०** താഴ്ന്ന തരത്തിലുള്ള; തോററ; **पु०** പാർസി അക്ഷരങ്ങളിൽ 'എ' കാരത്തെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഒരു ചിഹ്നം; ഒരു മരം.

ज़ेर-अन्दाज़ - पुं 'ഹുക്കയുടെ' അടിയിൽ വിരിയ്ക്കുന്ന തുണിക്കഷണം.

ज़ेर-तजवीज़ - विं വിചാരമഗ്നമായ; ചിന്താധീനമായ.

ज़ेर-दस्त - विं അധീനത്തിലുള്ള; തോററ; പരാജിതനായ.

ज़ेर-बंद - पुं കുതിരയുടെ വയററിനുമീതെ കെട്ടാനുള്ള തോൽ പട്ട.

ज़ेर-बार - विं കടം കൊണ്ടോ, അധികച്ചിലവു കൊണ്ടോ ഞെരുങ്ങിയ; ആപത്തു കൊണ്ടു് ദുഃഖിയ്ക്കുന്ന; ദുഃഖപീഡിതനായ.

ज़ेर-साया - क्रिं തണലിൽ; അധീനത്തിൽ; സംരക്ഷണത്തിൽ.

जेल - पुं ജയിൽ; തടവുമുറി.

जेलखाना - पुं കാരാഗൃഹം.

जेवना - सं दें जीमना

जेवनार - स्त्रीं സദ്യ; പാചകം; ഭക്ഷണം.

ज़ेवर - पुं ആഭരണം; അലങ്കാരം; മോടികൂട്ടുന്ന വസ്തു.

जेवरी - स्त्रीं കയറു്.

जेष्ठ - पुं दें जेठ

ज़ेह - स्त्रीं ഞാൺ; തീരം; അററം; പാൾ്ചം; പ്രസവം; സന്താനം; പൊക്കിൾക്കൊടി.

ज़ेहन - पुं ബുദ്ധി; ധാരണാശക്തി.

जेहल - पुं ജയിൽ; **स्त्रीं** ശാഠ്യം.

जै - स्त्रीं ജയം; **विं** എത്ര.

जैयद - विं ശക്തിയുള്ള; ഉറപ്പുള്ള; വലിയ; വിശാലമായ; നല്ല; ധനവാനായ; ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ.

ज़ैल - पुं വക്കു്; തുമ്പു്; താഴത്തെ ഭാഗം; ആദ്യത്തെ ഭാഗം; **—में** - താഴെ; ആദ്യത്തിൽ.

जैसा - विं യാതൊരു വിധത്തിലുള്ള.

जैसे - क्रिं യാതൊരു പ്രകാരത്തിൽ; പോലെ; **—तैसे** - ഒരു വിധത്തിൽ; അങ്ങിനെയിങ്ങനെ; **—का तैसा** - അങ്ങിനെ തന്നെ; അതേ വിധം തന്നെ.

जोंक - स्त्रीं അട്ട.

जो - सर्वं യാതൊരു: **अव्यं** എങ്കിൽ; **—हो** - എന്തെങ്കിലു ആയിരിക്കട്ടെ.

जोई - स्त्रीं ഭാര്യ; അന്വേഷിയ്ക്കൽ; **सर्वं** യാതൊരു.

जोक - स्त्रीं दें जोंक

जोख - स्त्रीं തൂക്കൽ; തൂക്കം.

जोखना - सं തൂക്കിനോക്കുക; പരിശോധിയ്ക്കുക.

जोखम - स्त्री० दे० जोखिम

जोखा - पुं० കണക്ക്; പട്ടിക (ഈ അർത്ഥത്തിൽ ഇതു് സമസ്തപദമായിട്ടാണ് ഉപയോഗിയ്ക്കാറുള്ളതു്. **उदा० लेखा-जोखा**)

जोखिम - स्त्री० ആപത്തു്; ആപശങ്ക; ആപത്തിന് കാരണമാകുമെന്നു് കണക്കാക്കുന്ന വസ്തു; **—उठाना या सहना -** ആപശങ്കയുള്ള ജോലി ചെയ്യുക.

जोग - पुं० യോഗം.

जोगवना - स० നല്ലപോലെ സൂക്ഷിയ്ക്കുക; ആദരിയ്ക്കുക; ശേഖരിയ്ക്കുക; പൂർത്തിയാക്കുക; ശ്രദ്ധിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക.

जोगिन - स्त्री० യോഗിനി.

जोगी - पुं० യോഗി.

जोटा - पुं० ജോടി.

जोड़ - पुं० ആകത്തുക; ചേപ്പ്; സന്ധി; തുല്യത.

जोड़तोड़ - पुं० അടവു്; യുക്തി.

जोड़न - स्त्री० പാലിൽ ഉറ കൂട്ടുവാൻ ചേക്കുന്ന വസ്തു.

जोड़ना - स० കൂട്ടിച്ചേക്കുക; ശേഖരിയ്ക്കുക; ആകത്തുക കാണുക.

जोड़वाँ - वि० ഇരട്ട പ്രസവിച്ച (കുട്ടികൾ).

जोड़ा - पुं० ജോടി; ഇണ; സമമായ; ഉടുപ്പ്; ഒരേ തരത്തിലുള്ള രണ്ടു വസ്തുക്കൾ.

जोड़ाई - स्त्री० കൂട്ടിച്ചേക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി: കൂട്ടിച്ചേക്കൽ.

जोड़ी - स्त्री० ജോടി; ഇണ; ഒരേ തരത്തിലുള്ള രണ്ടു സാധനങ്ങൾ.

जोत - स्त्री० നുകക്കയറ്; പ്രകാശം.

जोतना - स० ഉഴുക; കാള, കുതിര മുതലായവയെ നുകത്തിൽ കെട്ടുക; ബലം പ്രയോഗിച്ചു് ജോലി ചെയ്യിപ്പിയ്ക്കുക.

जोताई - स्त्री० ഉഴൽ; ഉഴവ്; ഉഴവു കൂലി.

जोति - स्त्री० (ഈശ്വരാരാധനയ്ക്കു കത്തിച്ചുവയ്ക്കുന്ന) നെയ്യുവിളക്ക്; പ്രകാശം; തീജ്വാല; ഉഴുതുവിതയ്ക്കുവാൻ പററിയ ഭൂമി (നിലം).

जोती - स्त्री० പ്രകാശം; ഈശ്വരാരാധനയ്ക്കു് വേണ്ടി നെയ്യു് ഒഴിച്ചു കത്തിയ്ക്കുന്ന വിളക്ക്; ഉഴവാൻ പററിയ ഭൂമി (നിലം); ത്രാസു തട്ടിനെ ത്രാസുമായി ബന്ധിപ്പിയ്ക്കുന്ന കയറ്; കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ.

ज़ोफ़ - पुं० വാദ്ധക്യം; ദൗർബ്ബല്യത; മോഹാലസ്യം.

जोबन - पु॰ യൌവ്വനം ; സൌന്ദൎയ്യം ; യുവത്വത്തിലുള്ള രൂപസൌന്ദൎയ്യം.

ज़ोम - पु॰ ഉന്മേഷം ; ഉത്സാഹം; ആവേശം ; അഭിമാനം.

जोय - स्त्री॰ കെട്ടിയവൾ ; **सर्व॰** യാതൊരു.

ज़ोर - पु॰ ശക്തി; ബലം ; **—दार** - ശക്തിയുള്ള ; **—देना** - ശക്തി പ്രയോഗിയ്ക്കുക ; നിൎബ്ബന്ധിയ്ക്കുക ; ഊന്നിപ്പറയുക.

ज़ोरजुल्म - पु॰ അക്രമം.

ज़ोरशोर - पु॰ [illegible]ം; ശക്തി.

ज़ोरावर - वि॰ ശക്തിമാനായ ; ബലമുള്ള.

ज़ोरावरी - स्त्री॰ ശക്തി; പ്രബലത.

जोरू - स्त्री॰ വീട്ടുകാരി ; ഭാൎയ്യ ; **—जाँता** - പരിവാരങ്ങൾ ; വീട്ടുകാർ.

जोली - स्त्री॰ തുല്യത ; സമത.

जोश - पु॰ ആവേശം ; തിളയ്ക്കൽ ; ഉത്സാഹം ; **—में आना** - ആവേശം കൊള്ളുക ; **—खाना** - തിളയ്ക്കുക ; **— देना** - വേവിയ്ക്കുക ; ആവേശം കൊടുക്കുക.

जोशन - पु॰ ഭുജങ്ങളിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം ; കവചം.

जोशाँदा - पु॰ കഷായം ; ഔഷധങ്ങളുടെ സത്തു്.

जोशीला - वि॰ ആവേശമുള്ള ; ഉത്സാഹമുള്ള.

जोषिता - സ്ത്രീ.

जोहना - स॰ നോക്കുക ; പ്രതീക്ഷിയ്ക്കുക ; അന്വേഷിയ്ക്കുക ; **बाट जोहना** - കാത്തിരിയ്ക്കുക.

जोहरा - पु॰ [illegible].

जोहार - स्त्री॰ പ്രണാമം ; നമസ്കാരം.

जौ - पु॰ യവം ; അന്തരീക്ഷം ; **अव्य॰** എങ്കിൽ.

जौक़ - पु॰ സൈന്യം ; ആൾക്കൂട്ടം.

ज़ौक़ - पु॰ ആനന്ദം.

जौज़ - पु॰ ജാതിയ്ക്ക ; നാളികേരം.

ज़ौज - पु॰ കെട്ടിയവൻ ; ജോഡി.

ज़ौजा - स्त्री॰ ഭാൎയ്യ.

जौज़ा - पु॰ മിഥുനരാശി.

जौफ़ - पु॰ വയറു് ; ഒഴിഞ്ഞ ഇടം ; ഒഴിവു് ; വിടവു് ; കുഴി.

जौर - पु॰ അതിക്രമം ; മൎദ്ദനം.

जौहर - पु॰ സാരാംശം ; ശ്രേഷ്ഠത ; വിശേഷത ; രത്നം ; തീയിൽ ചാടി മരിയ്ക്കൽ (ഉടന്തടി ചാട്ടം) ; പ്രാണത്യാഗം.

जौहरी - पुं० രത്നത്തിന്റെ വില നിര്ണ്ണയിക്കുന്നവൻ ; രത്നവ്യാപാരി ; **वि०** ഗുണദോഷങ്ങളെ വേർതിരിച്ചറിയുന്ന.

ज्ञात - वि० मालूम അറിഞ്ഞ ; മനസ്സിലായ.

ज्ञातव्य - वि० അറിയേണ്ടതായ.

ज्ञाता - वि० അറിവുള്ള.

ज्ञाति - पुं० ബന്ധു.

ज्ञान - पुं० അറിവ് ; ജ്ഞാനം.

ज्ञापक - वि० सूचक അറിയിക്കുന്ന.

ज्ञापन - पुं० അറിവിക്കൽ.

ज्ञेय - वि० അറിയുവാൻ യോഗ്യമായ ; അറിയത്തക്ക.

ज्या - स्त्री० (വില്ലിന്റെ) ഞാൺ.

ज़्यादती - स्त्री० ആധിക്യം ; അക്രമം.

ज़्यादह
ज़्यादा } **वि०** കൂടുതലായ.

ज़्याफ़त - स्त्री० സദ്യ ; ആതിഥ്യം.

ज्यामिति - स्त्री० രേഖാഗണിതം (ജ്യോമടി).

ज्येष्ठ - वि० പ്രായം കൂടിയ; മൂത്ത; **पुं०** ജ്യേഷ്ഠമാസം.

ज्यों - क्रि० യാതൊരു വിധത്തിൽ; **—त्यों या, —त्यों करके** - ഒരു വിധത്തിൽ ; **—का त्यों** - അങ്ങിനെതന്നെ ; പഴയ പോലെ.

ज्योति - स्त्री० പ്രകാശം ; ശോഭ.

ज्योत्स्ना - स्त्री० നിലാവ് ; നിലാവുള്ള രാത്രി.

ज्योनार - पुं० പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണം ; സദ്യ ; വിരുന്ന്.

ज्वलंत - वि० പ്രകാശമുള്ള ; വളരെ സ്പഷ്ടമായ.

ज्वलन - पुं० കത്തൽ ; തീജ്വാല ; തീയ്.

ज्वलित - वि० കത്തിയ ; ദഹിച്ച ; [illegible]റിയ്ക്കുന്ന.

ज्वार - स्त्री० ചോളം ; വേലിയേററം ; അലയടിക്കൽ.

ज्वारभाटा - पुं० വേലിയേററവും വേലിയിറക്കവും.

ज्वाल - पुं० തീജ്വാല.

ज्वाला - स्त्री० തീജ്വാല ; വിഷജ്വാല ; ഉഷ്ണം ; ചൂട്.

ज्वालामुखी पर्वत - पुं० അഗ്നിപർവ്വതം.

झ

झंकार - स्त्री० മുഴക്കം ; മൂളൽ.

झंकारना - अ० മുഴങ്ങുക ; മൂളുക ; **स०** മുഴക്കുക.

झंखना - अ० ഉള്ളുകൊണ്ടു ദ്വേഷിക്കുക ; ഉള്ളുകൊണ്ട് ദുഃഖിക്കുക ; [illegible]

झंखाड़ - पुं० തിങ്ങിയ മുൾച്ചെടിപ്പടപ്പ് ; ഇല കൊഴിഞ്ഞ വൃക്ഷം ; കുപ്പ.

झंझट - स्त्री० കുഴപ്പം ; വിഷമത ; അനാവശ്യമായ വഴക്ക്.

झंझनाना - अ० 'ഝൻ ഝൻ' ശബ്ദമുണ്ടാകുക; മുഴങ്ങുക.

झंझर - स्त्री० झज्झर കുടിയ്ക്കുവാൻ വെള്ളം വെയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം മൺപാത്രം.

झंझरा - पु० ധാരാളം ദ്വാരങ്ങളുള്ള അടപ്പ്; **वि०** ധാരാളം ദ്വാരങ്ങളുള്ള.

झंझरी - स्त्री० ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിലുള്ള ചെറിയ ദ്വാരങ്ങളുടെ സമൂഹം; ചെറിയ ചെറിയ ദ്വാരങ്ങളുള്ള ജനാല; മാവരിയ്ക്കുന്ന അരിപ്പ; വല.

झंझरीदार - वि० ചെറിയ ചെറിയ ദ്വാരങ്ങളുള്ള; വലപോലെയുള്ള.

झंझा / **झंझावात** } **पु०** മഴയോടു കൂടിയ കൊടുങ്കാറ്റ്; വലിയ കൊടുങ്കാറ്റ്.

झंझार - पु० പൊരികൾ പറപ്പിയ്ക്കുന്ന തീജ്വാല.

झंझी - स्त्री० പൊട്ടിയ കവടി.

झंझोड़ना - स० ശക്തിയോടുകൂടി പിടിച്ചു കുലുക്കുക; കടിച്ചു കുടയുക.

झंडा - पु० കൊടിക്കൂറ; പതാക; അടയാളം.

झंड़ी - स्त्री० ചെറിയ കൊടി.

झँपना - अ० മൂടുക; ഒളിയുക; മറയുക; തുള്ളിച്ചാടുക; ലജ്ജിയ്ക്കുക; ചാടി വീഴുക.

झंपान - पु० മലം പ്രദേശത്തു സഞ്ചരിയ്ക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം മഞ്ചൽ.

झंपित - वि० മൂടിയ; മറച്ച; മറഞ്ഞ.

झँवराना - अ० കരിവാളിയ്ക്കുക; വാടുക.

झँवाना - अ० വാടിക്കരിയുക; തീയിന്റെ ശക്തി കുറയുക; കരിവാളിയ്ക്കുക.

झक - स्त्री० കിറുക്ക്; ചിന്ത.

झक-झक - स्त्री० അനാവശ്യമായ തർക്കം; വ്യർത്ഥജല്പനം.

झकझका - वि० പ്രകാശമുള്ള.

झकझोर - पु० ഉലച്ചിൽ; ഇളക്കം; **वि०** ഇളകുന്ന; വേഗതയുള്ള.

झकझोरना - स० ശക്തിയോടുകൂടി ഇളക്കുക; ഉലയ്ക്കുക.

झकाझक - वि० പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന; മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന.

झकोर - स्त्री० കാററടി; അല; തട്ട്.

झकोरना - अ० കാററടിയ്ക്കുക.

झकोरा - पु० കാററടി.

झक्कड़ - पु० വലിയ കൊടുങ്കാറ്റ്.

झक्की - वि० ജല്പിയ്ക്കുന്ന; വായാടിയായ; കിറുക്കനായ.

झख - स्त्री॰ മത്സ്യം ; പശ്ചാത്തപിച്ച് സങ്കടപ്പെടൽ ; സങ്കടം പറയൽ ; സങ്കടവർത്തമാനം ; **—मारना** - വെറുതെ നേരം കളയുക ; സങ്കടപ്പെടുക ; [illegible].

झखना - अ॰ പശ്ചാത്തപിയ്ക്കുക ; ആവലാതിപ്പെടുക,

झगड़ना - अ॰ കലഹമുണ്ടാകുക ; ശണ്ഠകൂടുക.

झगड़ा - पु॰ കലഹം ; ശണ്ഠ ; **—बखेड़ा** - ശണ്ഠയും ലഹളയും.

झगड़ाना - स॰ വഴക്കിടുക.

झगड़ालू - वि॰ വഴക്കാളിയായ ; കലഹശീലമുള്ള.

झगा - पु॰ ചെറിയ കുട്ടികൾക്കുള്ള അയഞ്ഞ കുപ്പായം.

झझक - स्त्री॰ ഭയാശങ്കയാൽ പെട്ടെന്നുള്ള നില്ക്കൽ ; ദേഷ്യപ്പെട്ടു സംസാരിയ്ക്കൽ ; ഇടയ്ക്കിടെയുള്ള ഭ്രാന്തിളക്കം ; എന്തിൽ നിന്നെങ്കിലും ഇടയ്ക്കിടെ വരുന്ന ദുർഗ്ഗന്ധം ; പ്രകാശം.

झझकना - अ॰ ഭയാശങ്കകൊണ്ടു പെട്ടെന്നു നില്ക്കുക ; ഞെട്ടുക; ദേഷ്യപ്പെടുക ; മുറുമുറുക്കുക ; പ്രകാശിയ്ക്കുക.

झझकारना - स॰ ഭയപ്പെടുത്തുക ; ശകാരിയ്ക്കുക ; ശാസിയ്ക്കുക ; നിസ്സാരമായി കരുതുക.

झट - क्रि॰ പെട്ടെന്നു ; **—से** - വേഗത്തിൽ ; ഉടനെ.

झटकना - स॰ ശക്തിയോടുകൂടി ഇളക്കുക; ഉലയ്ക്കുക; കുതറുക.

झटका - पु॰ ശക്തിയോടുകൂടി ഉലയ്ക്കൽ ; കുതറൽ ; വെട്ട്.

झटकारना - स॰ दे॰ झटकना

झटपट - क्रि॰ വളരെ വേഗത്തിൽ.

झड़ती - स्त्री॰ പരിശോധന.

झड़न - स्त्री॰ കൊഴിയൽ.

झड़ना - अ॰ കൊഴിയുക ; പൊഴിയുക ; അടിച്ചുവാരപ്പെടുക.

झड़पना - अ॰ ആക്രമിയ്ക്കുക ; ചാടി വീഴുക ; ഞെട്ടിനില്ക്കുക.

झड़बेरी - स्त्री॰ ഒരുതരം കാട്ടുകാര.

झड़ी - स्त्री॰ കൊഴിയൽ ; പൊഴിയൽ ; ഇടവിടാതെയുള്ള മഴ ; ഇടവിടാതെ സംസാരിയ്ക്കൽ.

झन
झनक } **स्त्री॰** കിലുക്കം.

झनकना - अ॰ കിലുങ്ങുക ; ദേഷ്യംകൊണ്ടു് കൈയും കാലും അടിയ്ക്കുക ; [illegible].

झनकार - स्त्री॰
झनाझन - क्रि॰ } മുഴക്കം ; ഝങ്കാരം; മുഴക്കത്തോടുകൂടി.

झप - क्रि॰ വേഗത്തിൽ ; പെട്ടെന്നു്.

झपक - स्त्री० കണ്ണടച്ചു തുറക്കാനുള്ള സമയം ; നിമിഷം ; മയക്കം ; ലജ്ജ.

झपकना - अ० കണ്ണടയുക ; മയങ്ങുക ; നാണിയ്ക്കുക ; ചാടി വീഴുക ; ആക്രമിയ്ക്കുക.

झपकी - स्त्री० കണ്ണടയ്ക്കൽ ; മയക്കം ; ചതി.

झपट - स्त्री० ആക്രമിയ്ക്കൽ ; ചാടി വീഴൽ.

झपटना - अ० ചാടി വീഴുക ; ആക്രമിയ്ക്കുക.

झपना - अ० കണ്ണടയുക ; ഇമ കൂട്ടുക ; ലജ്ജിയ്ക്കുക ; കുനിയുക.

झपेट - स्त्री० दे० झपट

झपेटना - स० ആക്രമിച്ചടക്കുക.

झपेटा - पु० ആക്രമിയ്ക്കൽ ; ചാടി വീഴൽ ; പ്രേതബാധ.

झबड़ा } **वि०** ചിന്നിച്ചിതറിയ നീളമുള്ള രോമത്തോടു കൂടിയ.
झबरा }

झब्बा - पु० പൊടിപ്പ്; തൊങ്ങൽ ; ചെണ്ട്.

झमक - स्त्री० പ്രകാശം.

झमकना - अ० മിന്നിമിന്നി പ്രകാശിയ്ക്കുക.

झमकाना - स० പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക; മിന്നിയ്ക്കുക.

झमझमाना - अ० പ്രകാശിയ്ക്കുക ; മുഴങ്ങുക ; **स०** പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക ; മുഴക്കുക.

झमाट - पु० വള്ളിക്കുടിൽ ; ആൾക്കൂട്ടം ; [illegible].

झमेल - स्त्री० } കുഴപ്പം ; വഴക്ക് ;
झमेला - पु० } ആൾത്തിരക്ക്.

झमेलिया - पु० കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുന്നവൻ ; വഴക്കുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

झर - स्त्री० വനനദി ; അരുവി ; ജലപ്രവാഹം ; ഇടവിടാതെയുള്ള മഴ ; ജ്വാല ; കൂട്ടം.

झरना - अ० പൊഴിയുക ; വെള്ളം ഒഴുകി വീഴുക ; **पु०** അരുവി.

झरी - स्त्री० അരുവി ; പൊഴിയൽ.

झरोखा - पु० ചെറിയ ജന്നൽ ; കിളിവാതിൽ.

झलक - स्त्री० പ്രകാശം ; ശോഭ ; സ്ഫുരണം ; നിഴൽ.

झलकना - अ० പ്രകാശിയ്ക്കുക ; സ്ഫുരിയ്ക്കുക ; നിഴലിയ്ക്കുക.

झलका - पु० छाला പോളൻ.

झलकाना - स० പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക ; സ്ഫുരിപ്പിയ്ക്കുക ; നിഴലിപ്പിയ്ക്കുക.

झलझल - स्त्री० മിന്നിത്തിളക്കം ; **क्रि०** മിന്നിമിന്നി.

झलना - स० വീശുക (വിശറി കൊണ്ട്).

झलमल - पु० തിളക്കം ; മിന്നിച്ച.

झलमला - वि० മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന.

झलमलाना - अ० തിളങ്ങുക ; മിന്നിമിന്നി പ്രകാശിയ്ക്കുക.

झल्ला - पुं॰ വലിയകൊട്ട; മഴ; ഭ്രാന്തൻ; വിഡ്ഢി; **वि॰** ഭ്രാന്തുള്ള; വിഡ്ഢിയായ; കൊഴപ്പില്ലാത്ത.

झल्लाना - अं॰ ദേഷ്യപ്പെടുക; **सं॰** ദേഷ്യപ്പെടുത്തുക.

झष - पुं॰ മത്സ്യം; ചൂട്.

झाँई - स्त्री॰ പ്രതിച്ഛായ; ചതി; അന്ധകാരം; കാക്കപ്പുള്ളി; പ്രതിധ്വനി; **—बताना** - ചതിക്കുക.

झाँक - स्त्री॰ എത്തിനോക്കൽ; **पुं॰** കാട്ടിലുള്ള ഒരുതരം മാൻ.

झाँकना - अं॰ എത്തിനോക്കുക; ഒളിഞ്ഞുനോക്കുക.

झाँका - पुं॰ ജനാല.

झाँकी - स्त्री॰ झाँकनी എത്തിനോക്കൽ; ദൃശ്യം; ചെറിയ ജന്നൽ; കിളിവാതിൽ.

झाँझ - स्त्री॰ കൈമണി; ഇലത്താളം; ദേഷ്യം; നീചത; കുസൃതി.

झाँझन - स्त्री॰ കാൽച്ചിലമ്പ്,

झाँझर - स्त्री॰ അരിപ്പ; ചിലങ്ക; **वि॰** പഴകിയ.

झाँझरी - स्त्री॰ കാൽച്ചിലമ്പ്; ഇലത്താളം.

झाँप - स्त्री॰ മൂടി; അടപ്പ്; (പനമ്പ്) തട്ടിക; മയക്കം; കണ്ണടയ്ക്കൽ; **पुं॰** തുള്ളിച്ചാട്ടം.

झाँपना - सं॰ മറയ്ക്കുക; ലജ്ജിക്കുക; നാണിപ്പിക്കുക; പിടി[illegible]ക.

झाँपी - स्त्री॰ മൂടുന്ന കൊട്ട; പുല്ലുകൊണ്ടുള്ള കൂട; മയക്കം.

झाँवाँ - पुं॰ നല്ലവണ്ണം വെന്തു് കരിഞ്ഞ ഇഷ്ടിക.

झाँसना - सं॰ ചതിയ്ക്കുക; വഞ്ചിയ്ക്കുക.

झाँसा - पुं॰ ചതിയ്ക്കൽ; വഞ്ചിയ്ക്കൽ.

झाऊ - पुं॰ ചൂളമരം.

झाग - पुं॰ പത; നുര.

झाड़ - पुं॰ മുള്ളുള്ള ചെടി; **स्त्री॰** അടിച്ചുവാരൽ; ഭീഷണിപ്പെടുത്തൽ; **—फूँक** - മന്ത്രവാദം ചെയ്യൽ; **—पोंछ** - അടിച്ചു തുടച്ചു വൃത്തിയാക്കൽ.

झाड़खंड - पुं॰ കുററിക്കാട്.

झाड़ झंखाड़ - पुं॰ മുൾച്ചെടിപ്പടപ്പ്; കുററിക്കാട്.

झाड़न - स्त्री॰ പൊടിതട്ടി (duster); കുപ്പ.

झाड़ना - सं॰ അടിച്ചുവാരുക; പൊടി തട്ടിക്കളയുക; കുടയുക; തൻെറ യോഗ്യത പ്രക[illegible] അധികമായി സംസാരിയ്ക്കുക; തട്ടിവീഴ്ത്തുക; [illegible] ചെയ്യുക; ഭയപ്പെടുത്തുക.

झाड़-बुहार - स्त्री० അടിച്ചുവാരൽ.

झाड़ा - पु० മന്ത്രവാദം ചെയ്യൽ; അന്വേഷണം; മലം; കക്കൂസുപുര.

झाड़ी - स्त्री० പൊന്ത; കുറ്റിക്കാട്ട്; **—दार** - മുള്ളുകളുള്ള.

झाड़ू - पु० ചൂല്; വാൽനക്ഷത്രം; **—देना** - അടിച്ചുവാരുക; **—फेरना** - തീരെ നശിപ്പിയ്ക്കുക; **—मारना** - വെറുക്കുക; നിരാദരിയ്ക്കുക.

झापड़ - पु० അടി.

झाबर - पु० ചളിപ്രദേശം; കൊട്ട.

झाबा - पु० കൊട്ട.

झाबी - स्त्री० തൊട്ടി.

झारना - स० തലമുടി ചീകുക; വേർപെടുത്തുക; അടിച്ചുവാരുക.

झारी - स्त्री० വാലുള്ള ലോട്ട; കിണ്ടി.

झाल - पु० ഇലത്താളം; **स्त्री०** എരുവ്; അല; ഓളം; ഈർഷ്യ.

झालना - स० ലോഹങ്ങൾ വിളക്കിച്ചേർക്കുക; ഐസിലും മററും വെച്ച് പാനീയങ്ങൾ തണുപ്പിയ്ക്കുക.

झालर - स्त्री० പൊടിപ്പ്; തൊങ്ങൽ; ഇലത്താളം; **पु०** ഒരു തരം പലഹാരം.

झालरदार - वि० പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും വച്ച.

झिझक - स्त्री० दे० झझक

झिझकना - अ० दे० झझकना

झिड़कना - स० ദേഷ്യപ്പെട്ട് നിന്ദിച്ച് സംസാരിയ്ക്കുക; ശകാരിയ്ക്കുക.

झिड़की - स्त्री० ദേഷ്യപ്പെട്ട് നിന്ദിച്ച് സംസാരിയ്ക്കൽ; ശകാരം.

झिलमिल - स्त्री० മിന്നിത്തിളങ്ങൽ; **वि०** മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന.

झिलमिला - वि० കൊഴുപ്പില്ലാത്ത; നേരിയ; മിന്നുന്ന; മങ്ങിയ പ്രകാശമുള്ള; [illegible]; ധാരാളം ചെറു ദ്വാരങ്ങളുള്ള.

झिलमिलाना - अ० മിന്നിത്തിളങ്ങുക; **स०** മിന്നിയ്ക്കുക.

झिल्ली - पु० മണ്ണട്ട; ചീവീട്; **स्त्री०** നേരിയ തൊലി (membrane); കണ്ണിലെ പാട.

झीखना - अ० दे० झखना

झींगुर - पु० മണ്ണട്ട; ചീവീട്.

झींसी - स्त्री० മഴച്ചാറൽ.

झीन, झीना - वि० നേരിയ; ധാരാളം ചെറിയ ദ്വാരങ്ങളുള്ള.

झील - स्त्री० തടാകം; ചിറ.

झुँझलाना - अ० കോപവും വ്യസനവും കലന്ന സ്വരത്തിൽ അല്പം വിറയലോടെ സംസാരിയ്ക്കുക.

झुंड - पु० കൂട്ടം (പക്ഷിമൃഗാദി കളുടെ).
झुकना - अ० കുനിയുക ; വളയുക.
झुकाना - स० വളയ്ക്കുക ; കുനിയ്ക്കുക.
झुकाव - पु० കുനിവ് ; വളവ്.
झुटपुटा - पु० സന്ധ്യാസമയം.
झुठलाना - स० [illegible] സ്ഥാപിയ്ക്കുക ; കളവ് പറഞ്ഞ് വഞ്ചിയ്ക്കുക (കുട്ടികളെ).
झुनझुनी - स्त्री० തരിപ്പ് ; മരവിപ്പ്.
झुमका - पु० ഒരുതരം കർണ്ണാഭരണം ; ലോലാക്ക്.
झुरकुट - वि० വാടിയ ; കൃശമായ.
झुरना - अ० ഉണങ്ങുക ; വളരെ അധികം ദുഃഖിയ്ക്കുക ; ശോഷിയ്ക്കുക ; മെലിയുക.
झुरमुट - पु० കുററിക്കാട് ; പൊന്ത ; വള്ളിക്കുടിൽ ; ആൾത്തിരക്ക് ; മൂടിപ്പുതയ്ക്കൽ ; **—मारना -** പുതപ്പുകൊണ്ട് പെട്ടെന്ന് ഒരാൾ നോക്കിയാൽ മനസ്സിലാക്കാത്ത വിധം മൂടിപ്പുതച്ചു കിടക്കുക.
झुराना - स० ഉണക്കുക ; **अ०** ദുഃഖം കൊണ്ടോ ഭയംകൊണ്ടോ അമ്പരക്കുക ; ശോഷിയ്ക്കുക.
झुर्री - स्त्री० ചുളിവ് ; ഞൊറിവ്.
झुलनी - स्त्री० മൂക്കിലണിയുവാനായി മുത്തുകൾ കമ്പിയിൽ കോർത്തുണ്ടാക്കുന്ന ആഭരണം ;
झुलसना - अ० പൊള്ളുക ; കരിയുക ; വാടുക.
झुलाना - स० (ഊഞ്ഞാൽ) ആട്ടുക.
झूठ - पु० അസത്യം.
झूठमूठ - क्रि० അസത്യമായി.
झूठा - वि० അസത്യമായ ; കളവു പറയുന്ന.
झूम - स्त्री० ആട്ടം ; ഇളക്കം ; മയക്കം.
झूमक / झूमका - पु० ഹോളിക്കാലത്ത് ഗ്രാമീണസ്ത്രീകൾ ആടിക്കൊണ്ട് പാടാറുള്ള പാട്ട് ; അലുക്ക് (അലങ്കരണത്തിനായി സാരിയുടെ വക്കുകളിലും, ആനപ്പുറത്ത് പിടിയ്ക്കുന്ന കുടകളുടെ വക്കിലും മററും തുന്നിപ്പിടിപ്പിയ്ക്കുന്നത്) ; ലോലാക്ക്.
झूमक साड़ी - स्त्री० അലുക്കുകൾ തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സാരി.
झूमना - अ० ആടുക ; ഇളകുക.
झूमर - पु० കാതിൽ തൂക്കിയിടുന്ന ലോലാക്ക് ; തലയിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന പതക്കം ; ഒരുതരം നൃത്തം.
झूल - स्त्री० മൃഗങ്ങളുടെ മേൽ ഭംഗിയ്ക്കുവേണ്ടി ഇടുന്ന വസ്ത്രം ; ഊഞ്ഞാൽ.

झूलना - अं ആടുക; **पुं** ഊഞ്ഞാൽ; തൊട്ടിൽ; **वि०** ആടുന്ന.

झूला - पुं ഊഞ്ഞാൽ; തൊട്ടിൽ.

झेंपना } **अं** ലജ്ജിയ്ക്കുക; സങ്കോ
झेपना } ചപ്പെടുക.

झेलना - सं സഹിയ്ക്കുക; വെള്ളത്തിലിറങ്ങുക; നീന്തുവാൻ കയ്യും [illegible] തുടിയ്ക്കുക; (മുമ്പോട്ടു) തള്ളുക.

झोंक - स्त्री० വളവു്; തള്ളൽ; ഭാരം; വേഗത; അലങ്കാരം.

झोंकना - सं० വലിച്ചിടുക; തള്ളുക; ഉന്തിയിടുക; (മുമ്പോട്ടു) പിടിച്ചുതള്ളുക.

झोंका - पुं കാററടി; തള്ളൽ; **—आना** - ഉറക്കം തൂങ്ങി വീഴുക; **—खाना** - ആഘാതമേററു നിലംപതിയ്ക്കുക.

झोंझ - स्त्री० പക്ഷിക്കൂടു്.

झोंटा - पुं നീണ്ട തലമുടി.

झोंपड़ा - पुं } കുടിൽ.
झोंपड़ी - स्त्री० }

झोंपा - पुं പൊടിപ്പു്; ചെണ്ടു്.

झोपड़ा - पुं दे० झोंपड़ा

झोपड़ी - स्त्री० दे० झोंपड़ी

झोरना - सं० പിടിച്ചു കലുക്കുക; ഒന്നിച്ചു കൂട്ടുക.

झोरी - स्त्री० दे० झोली

झोल - पुं കൂട്ടാന്റെ വെള്ളം; കഞ്ഞിവെള്ളം; ഗിൽട്ടു്; ചേലത്തുമ്പു്; യവനിക; മറവു്; രക്ഷ; ചാരം; (തീ) എരിയൽ; **वि०** അയഞ്ഞ (വസ്ത്രം).

झोलदार - वि० ഗിൽട്ടു് ചെയ്ത; അയഞ്ഞ (വസ്ത്രം).

झोलना - सं० കത്തിയ്ക്കുക.

झोला - पुं० ആപത്തു്; കാററടി; ആഘാതം; സഞ്ചി; അയഞ്ഞ കുപ്പായം; പക്ഷവാതം.

झोली - स्त्री० മാറാപ്പു്; ചെറിയ; സഞ്ചി; പൊക്കണം.

झौंरना - अं० മുഴങ്ങുക.

झौंसना - अं० പൊള്ളുക.

झौर - पुं० വാക്കുതക്കം.

झौरे - क्रि० സമീപം; കൂടെ.

ट

टंक - पुं० ഒരു തോലയുടെ പന്ത്രണ്ടിലൊരു ഭാഗം തൂക്കം; നാണയം; കല്ലുളി; കോടാലി; വാൾ; വാളുറ; കാൽ; അഭിമാനം; ടാങ്കു്.

टंकण - वि० ലോഹവസ്തുക്കൾ വിളക്കിച്ചേർക്കൽ; ടൈപ്പു ചെയ്യൽ; **—यंत्र** - ടൈപ്പുറൈററർ.

टंकन - पुं० സുഗന്ധം; ഒരു ദേശം.

टंकना - अ० തുന്നിച്ചേക്കപ്പെടുക; [illegible]; തിരികല്ല്, ആട്ടുകല്ല് മുതലായവ കൊത്തി [illegible] യാക്കപ്പെടുക.

टंकाई - स्त्री० തുന്നിച്ചേക്കൽ; [illegible]തിനുള്ള കൂലി.

टंकार - स्त्री० ഞാണൊലി; വലിച്ചു കെട്ടിയ കമ്പികളിൽ (വീണാദികളുടെ) വിരൽ തട്ടിയാലുള്ള ശബ്ദം; ലോഹങ്ങളിൽ തട്ടിയാലുള്ള മുഴക്കം; വിസ്മയം; കീത്തി.

टंकारना - स० ഞാണൊലിയിടുക.

टंकी - स्त्री० വെള്ളം നിറയ്ക്കുവാനുള്ള തൊട്ടി (tub); വെള്ളം നിറച്ചിടുന്ന കൽക്കുഴി.

टंकोर - पु० दे० टंकार

टँगना - अ० തൂങ്ങുക; തൂങ്ങിക്കിടക്കുക; **पु०** അയക്കോൽ.

टँगाना - स० തൂക്കിയിടുക.

टँगारी - स्त्री० കോടാലി.

टंच - वि० പിശുക്കനായ; നിഷ്ഠുരനായ; തെയ്യാറായ.

टंट घंट - पु० മണികിലുക്കി പൂജിയ്ക്കുന്ന ഒരു മിഥ്യാചാരം.

टंटा - पु० ആഡംബരം; കലഹം; ലഹള; തകരാറ്.

टक - स्त्री० കൺ ചിമ്മാതെയുള്ള നോട്ടം.

टकटकाना - स० നിനിമേഷനായി നോക്കുക.

टकटकी - स्त्री० ഇമവെട്ടാതെയുള്ള നോട്ടം; തുറിച്ചുനോട്ടം.

टकराना - अ० കൂട്ടിമുട്ടുക; കൂട്ടിയടിയ്ക്കുക; **स०** കൂട്ടിമുട്ടിയ്ക്കുക.

टकसाल - स्त्री० കമ്മട്ടം; നാണയമടിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം; **—का खोटा -** നീചനായ; **—बाहर -** കള്ളനാണയം.

टकसाली - वि० നാണയശാലയെ സംബന്ധിച്ച; ശുദ്ധമായ; സവ്വസമ്മതമായ; **पु०** നാണയശാലയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

टका - पु० അരയണ നാണ്യം; വെള്ളി കൊണ്ടുള്ള ഒരു പഴയ നാണ്യം.

टकासी - स्त्री० ഉറുപ്പികയ്ക്ക് അരയണ വീതമുള്ള പലിശ.

टकुआ - पु० റാട്ടിലെ നൂൽ നൂല്ക്കുന്ന സൂചി; സ്പിൻഡിൽ.

टकुली - स्त्री० [illegible] ഉളി.

टक्कर - स्त्री० കൂട്ടിമുട്ടൽ; കിട; **—लेना -** കിടപിടിയ്ക്കുക; അടിയേല്ക്കുക; എതിരിടുക; **पहाड़ से टक्कर लेना -** വലിയ ശത്രുവിനോട് എതിരിടുക; **—का -** തുല്യമായ.

टखना - पु० കണങ്കാൽ.

टघरना - अ० അലിയുക; ഉരുകുക.

टटका - वि० പുതിയ.

टटोलना - स० തപ്പുക ; തപ്പി നോക്കുക ; സ്പർശിച്ചറിയുക ; പരിശോധിയ്ക്കുക.

टट्टी - स्त्री० തട്ടിക ; മറ ; കക്കൂസ്; പന്തൽ.

टट्टू - पु० ഉയരം കുറഞ്ഞ കുതിര; **—पार होना** - കാര്യം സാധിയ്ക്കുക.

टनकना - अ० 'ടൻ ടൻ' ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; വെയിൽ കൊണ്ടോ, ചൂടുകൊണ്ടോ തലവേദനയുണ്ടാകുക.

टनटनाना - स० 'ടൻ ടൻ' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക ; മണിമുഴക്കുക.

टनमना - वि० (अनमना का उल्टा) സ്വസ്ഥചിത്തനായ ; ആരോഗ്യമുള്ള ; ചൊറുചൊറുക്കുള്ള.

टपक - स्त्री० ഇററിററു വീഴൽ ; ഇററിററു വീഴുന്ന ശബ്ദം; ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന.

टपकना - अ० ഇററിററു വീഴുക ; ചോരുക ; ഒലിയ്ക്കുക ; സ്ഫുരിയ്ക്കുക.

टपका-टपकी - स्त्री० മഴച്ചാറൽ ; ഫലങ്ങൾ പൊഴിഞ്ഞു വീഴൽ.

टपकाना - स० ഇററിററു വീഴ്ത്തുക; ചോർത്തുക ; ഒലിപ്പിയ്ക്കുക.

टपाना - स० പട്ടിണി കിടത്തുക.

टप्पा - पु० എറിഞ്ഞാലെത്തുന്ന സ്ഥലം ; തുള്ളിച്ചാട്ടം ; നിശ്ചിത ദൂരം ; വ്യത്യാസം.

टमटम - स्त्री० രണ്ടു ചക്രങ്ങളുള്ള ഒരു തരം തുറന്ന സവാരി വണ്ടി.

टमाटर - पु० ഒരുതരം ശീമ വഴതിനങ്ങ ; ടമാറോറാ.

टर - स्त्री० പരുഷശബ്ദം ; തവളയുടെ ശബ്ദം ; ശാഠ്യം.

टरकना - अ० മാറുക ; തെററുക.

टरकाना - स० മാററുക ; തെററിയ്ക്കുക.

टरटराना - स० ചിലയ്ക്കുക ; പുലമ്പുക ; ധിക്കരിയ്ക്കുക.

टर्रा - वि० വണക്കമില്ലാതെ പരുഷമായി സംസാരിയ്ക്കുന്ന ; ധിക്കാരിയായ.

टर्राना - अ० വണക്കമില്ലാതെ മറുപടി പറയുക.

टलना - अ० മാറുക ; തെററുക ; നീങ്ങുക ; ഒഴിയുക.

टलहा - वि० [illegible] ; ചീത്തയായ ; ദൂഷിതമായ.

टल्ला - पु० തള്ളൽ.

टस - स्त्री० നിരങ്ങുകയോ നിരക്കു[illegible];
—से मस न होना - അല്പം പോലും ഇളകാതിരിയ്ക്കുക.

टसक - स्त्री० टीस ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന.

टसकना - अ० ഇടയ്ക്കിടെ വേദനയുണ്ടാകുക ; സ്ഥാനത്തുനിന്നു തെററുക ; കണ്ണീരൊഴുക്കുക. ശാഠ്യം വിടുക.

टसकाना - स० നീക്കുക.

टसर - पुं० താണ തരത്തിലുള്ള കട്ടിയുള്ള പട്ടു്.

टहक - स्त्री० चसक സന്ധികളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന.

टहनी - स्त्री० വൃക്ഷശാഖ.

टहल - स्त्री० ശുശ്രൂഷ ; ഭൃത്യവേല; **—बजाना -** ശുശ്രൂഷിയ്ക്കുക.

टहलना - अ० ഉലാത്തുക ; കാററു കൊള്ളുക.

टहलनी - स्त्री० ഭൃത്യ ; തിരി നീട്ടുന്ന കോലു്.

टहलाना - स० ഉലാത്തിയ്ക്കുക ; മെല്ലെ മെല്ലെ നടത്തുക.

टहलुआ / टहलू } **पुं०** സേവകൻ ; ഭൃത്യൻ.

टहोका - पुं० കൈകൊണ്ടോ കാലുകൊണ്ടോ ഉള്ള തള്ളൽ.

टाँक - स्त्री० തോലയുടെ പന്ത്രണ്ടിലൊരു ഭാഗം തൂക്കം; മതിപ്പു്; ഊഹം ; കണക്കാക്കൽ ; പേനയുടെ മുന (നിബ്ബു്) ; തുന്നിപ്പിടിപ്പിയ്ക്കൽ.

टाँकना - स० തുന്നിച്ചേർക്കുക ; തിരികല്ലു്, ആട്ടുകല്ലു് മുതലായവ കൊത്തി [illegible] വയാക്കുക ; കുറിച്ചു വെയ്ക്കുക.

टाँका - पुं० കൂട്ടിച്ചേർക്കാനുള്ള ആണി ; തുന്നൽ ; മുറിവു തുന്നൽ ; ലോഹങ്ങൾ വിളക്കിച്ചേർക്കാനുള്ള സാധനം ; വെള്ളം നിറയ്ക്കുന്ന തൊട്ടി.

टाँकी - स्त्री० കല്ലുളി ; അറക്കവാളിന്റെ പല്ലു്; വെള്ളം വയ്ക്കുന്ന തൊട്ടി.

टाँग - स्त्री० കാലു് ; **—अड़ाना -** വേണ്ടാത്ത കാര്യങ്ങളിൽ തലയിടുക.

टाँगन - पुं० വലിപ്പം കുറഞ്ഞ കുതിര.

टाँगना - स० തൂക്കുക ; തൂക്കിലിടുക.

टाँगा - पुं० വലിയതരം കോടാലി; ഒരുതരം കുതിരവണ്ടി.

टाँगी - स्त्री० കോടാലി.

टाँच - स्त्री० അന്യരുടെ കാര്യത്തെ തകരാറാക്കുന്ന വാക്കു ; തുന്നൽ.

टाँचना - स्त्री० തുന്നിച്ചേർക്കുക ; കടയുക ; മുറിയ്ക്കുക.

टाँट - पुं० തലയോടു്.

टाँड - स्त्री० സാമാനം വെയ്ക്കുവാനുള്ള പലകത്തട്ടു്; ഷെൽഫു്; കാവൽമാടം.

टाँयटाँय - स्त्री० പരുഷശബ്ദം ; ചിലയ്ക്കൽ ; ജല്പനം.

टाँस - स्त्री० ഒരേവിധത്തിൽ കുറച്ചധികം നേരം ഇരിയ്ക്കുന്നതിനാൽ കൈ, കാൽ, നടു മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന കഴപ്പു് ; മരവിപ്പു്.

टाँसना - स० दे० **टाँकना;** दे० **टाँचना**

टाट - स्त्री० ചണത്തുണി; (പണ) വ്യാപാരികൾ ചാരിയിരിയ്ക്കുന്ന പീഠം; **—उलटना -** നിർദ്ധനനാകുക.

टान - स्त्री० ഞെളിവ്°.

टानना - स० **तानना** നിവർത്തുക.

टाप - स्त्री० കതിരാരുമ്പ്°; കുളമ്പൊച്ച; മത്സ്യം പിടിയ്ക്കാനുള്ള ഒററൽ (കൂട); കോഴിക്കൂട്°.

टापना - अ० (കുതിരകൾ) കുളമ്പൊച്ചയുണ്ടാക്കുക; കുതിച്ചു ചാടുക; എന്തെങ്കിലും കിട്ടുവാനായി പരക്കം പായുക; പട്ടിണികിടക്കുക; പശ്ചാത്തപിയ്ക്കുക.

टापा - स्त्री० തരിശായി കിടക്കുന്ന മൈതാനം; കുതിച്ചു ചാട്ടം; അടയ്ക്കുവാനുള്ള കൊട്ട.

टापू - पु० ദ്വീപ്°.

टार - पु० दे० **कुटना**

टारना - स० दे० **टालना**

टाल - स्त्री० ഉയൎന്ന കൂമ്പാരം; ഒഴികഴിവ്°.

टालटूल - स्त्री० दे० **टालमटूल**

टालना - स० മാററുക; ഒഴികഴിവു പറയുക; സമയം കഴിച്ചുകൂട്ടുക; നീട്ടിവെയ്ക്കുക; അനുസരിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക.

टालमटूल - स्त्री० ഒഴികഴിവ്°.

टिकट - पु० ടിക്കററ്°; മുദ്ര.

टिकठी - स्त्री० കുററക്കാരെ കെട്ടി അടിയ്ക്കുവാനുള്ള മുക്കാലി; ശവപ്പെട്ടി; മുക്കാലി (പീഠം).

टिकना - अ० നിലനില്ക്കുക; ഉറക്കുക; നില്ക്കുക.

टिकली - स्त्री० [illegible] ചെറിയ പരന്ന വസ്തു; തീൎത്ഥകിടിന്റെ (വേകടയുടെ) യോ സ്ഫടികത്തിന്റെയോ ചെറിയ പരന്ന കഷണം; (ഇതു അലങ്കാരത്തിനു° വേണ്ടി സ്ത്രീകൾ നെററിയിൽ പതിയ്ക്കാറുണ്ടു°); തക്ലി.

टिकस - पु० നികുതി; കരം; ടാക്സ്°.

टिकाई - पु० യുവരാജാവ്°.

टिकाऊ - वि० നിലനില്ക്കുന്ന; ഈടുനില്ക്കുന്ന.

टिकान - स्त्री० നില്ക്കൽ; നിലനിൽപ്പ്°; താവളം.

टिकाना - स० നിൎത്തുക; താമസിപ്പിയ്ക്കുക; ഭാരമെടുത്തു പൊന്തിയ്ക്കുവാൻ സഹായിയ്ക്കുക.

टिकाव - पु० നിലനില്പ്°; സ്ഥിരത; താവളം; വഴിയമ്പലം.

टिकिया - स्त्री० വൃത്താകാരത്തിലുള്ള ചെറിയ പരന്ന വസ്തു; ഹുക്കയ്ക്ക്° തീ പിടിപ്പിയ്ക്കു

वान्‍ കരിപ്പൊടി കൊണ്ടു ണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം ചെറിയ ഉരുള ; നെററി ; നെററിത്തടത്തിലെ തിലകം.

टिकैत - पुं० യുവരാജാവു് ; അനന്തരാവകാശി ; പ്രധാനി.

टिकोरा / **टिकोला** - पुं० കണ്ണിമാങ്ങ.

टिक्की - स्त्री० **टिकिया** ഉരുണ്ടു പരന്ന കഷണം ; പൊട്ടു് ; ശീട്ടിലെ ഡിസൈൻ.

टिटिहरी - स्त्री० കുളക്കോഴി.

टिड्डा - पुं० / **टिड्डी** - स्त्री० വെട്ടുകിളി ; —का दल - വലിയ സൈന്യം.

टिप्पन - पुं० ടിപ്പണി ; ജാതകം.

टिप्पणी / **टिप्पनी** - स्त्री० വ്യാഖ്യാനം ; ടീക.

टिमटिमाना - अ० (വിളക്കു്) മങ്ങി മങ്ങി പ്രകാശിക്കുക.

टिहुनी - स्त्री० കൈമുട്ടു് ; കാൽമുട്ടു്.

टीकना - स० കുറിയിടുക.

टीका - पुं० (നെററിത്തടത്തിലെ) കുറി ; തിലകം ; പട്ടാഭിഷേകം ; (വസൂരി) കുത്തിവെയ്ക്കൽ (vaccination); स्त्री० ടിപ്പണി ; വ്യാഖ്യാനം.

टीकाकार - पुं० വ്യാഖ്യാതാവു്.

टीप - स्त्री० അമർത്തൽ ; ഘോരശബ്ദം ; ജാതകം.

टीपना - स० അമർത്തുക ; ഇടിച്ചു മർത്തുക ; കുറിയ്ക്കുക.

टीमटाम - स्त्री० ആഡംബരം.

टीला - पुं० മേടു് ; കുന്നു്.

टीस - स्त्री० ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന ; പീഡ,

टीसना - अ० ഇടയ്ക്കിടെ വേദനയുണ്ടാകുക ; നോവുക.

टुंटा - वि० കൈമുറിഞ്ഞ.

टुंडा - वि० കൊമ്പൊടിഞ്ഞ (തടി) ; കൈയൊടിഞ്ഞ ; അംഗഹീനനായ.

टुंडी - स्त्री० പൊക്കിൾ ; കൈ.

टुइयाँ - वि० പൊക്കം കുറഞ്ഞ.

टुक - वि० അല്പമായ.

टुकड़ा - पुं० കഷണം ; അംശം.

टुकड़ी - स्त्री० ചെറിയ കഷണം ; ഭാഗം ; സേനയുടെ ഒരു ഭാഗം (ഡിവിഷൻ) ; സംഘം.

टुच्चा - वि० തുച്ഛനായ ; നിസ്സാരനായ.

टुटपुंजिया - वि० അല്പം മാത്രം മൂലധനമുള്ള.

टूँगना - स० (മൃഗങ്ങൾ) സസ്യാദികളുടെ നാമ്പുകൾ കടിച്ചെടുക്കുക ; [illegible]ി കടിച്ചു തിന്നുക.

टूँड - पुं० കൊതു, ഈച്ച മുതലായതിന്റെ മുഖത്തെ കൊമ്പു്.

टूक - पुं० കഷണം.

टूका - **पुं** കഷണം; റൊട്ടിയുടെ നാലിലൊന്നു്; ഭിക്ഷ

टूट - **स्त्री** കഷണം; പൊട്ടൽ; വിട്ടുപോയ വാക്കോ വാചകമോ കടലാസിൻെറ അരികിൽ എഴുതൽ; **पुं** കുറവു്.

टूटना - **अ** പൊട്ടുക; ഒടിയുക; [illegible]; അടന്നു വീഴുക.

टूटा - **वि** പൊട്ടിയ; ഒടിഞ്ഞ.

टें - **स्त्री** തത്തയുടെ ശബ്ദം; **—बोलना या होना** - പെട്ടെന്നുള്ള് മരണം സംഭവിയ്ക്കുക.

टेंट - **स्त्री** ഉടുക്കുന്ന വസ്ത്രത്തിൻെറ അരയിലുള്ള തിരുകൽ; മടിക്കുത്തു്.

टेंटर - **पुं** കണ്ണിലെ ദശ.

टेंटुवा - **पुं** പെരുവിരൽ; തൊണ്ട.

टेक - **स्त्री** പല്ലവി; നിഷ്ഠ; ശാഠ്യം; പ്രതിജ്ഞ; ഊന്നുതടി; താങ്ങു്; ദൃഢസങ്കല്പം.

टेकना - **स** ഊന്നുക; താങ്ങുക; ശാഠ്യം പിടിയ്ക്കുക; **माथा टेकना** - നമസ്കരിയ്ക്കുക.

टेकान - **स्त्री** ഊന്നുതടി; ചുമടുതാങ്ങി; അത്താണി.

टेकी - **पुं** പ്രതിജ്ഞയിൽ ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നവൻ; ശാഠ്യക്കാരൻ.

टेकुआ - **पुं** **दे** **टकुआ**

टेढ़ - **स्त्री** വളവു്; പിരി; ഞെളിവു്; അഹംഭാവം; കുസൃതി.

टेढ़बिड़गा-**वि** വളഞ്ഞുപിരിഞ്ഞ.

टेढ़ा - **वि** വളവുള്ള; ചെരിവുള്ള; ദുസ്സ്വഭാവമുള്ള; ധിക്കാരിയായ; **टेढ़ी खीर** - [illegible] ജോലി.

टेढ़े - **क्रि** വളഞ്ഞുപുളഞ്ഞു്.

टेना - **स** ആയുധങ്ങൾ തേച്ചുമൂർച്ചവരുത്തുക; മീശ പിരിയ്ക്കുക.

टेनी - **स्त्री** ചെറുവിരൽ.

टेम - **स्त्री** വിളക്കിൻെറ നാളം.

टेर - **स्त्री** രാഗം; ഉച്ചസ്ഥായിയുള്ള വിളി; നിത്യവൃത്തി.

टेरना - **स** ഉച്ചസ്വരത്തിൽ പാടുക; വിളിയ്ക്കുക; കഴിച്ചുകൂട്ടുക; എങ്ങിനെയെങ്കിലും നടത്തിക്കൊണ്ടുപോവുക.

टेव - **स्त्री** സ്വഭാവം; ശീലം; **—पड़ना** - ശീലമാവുക.

टेवा - **पुं** വിവാഹമുഹൂർത്തപത്രിക; ജാതകം.

टेसू - **पुं** [illegible]; പ്ലാശിൻെറ പൂവു്; വിജയദശമിദിവസം കൊണ്ടാടുന്ന ഒരു ഉത്സവം.

टोंचना - **स** തറയ്ക്കുക; കോർക്കുക.

टोंटा - पुं० घोड़िया കിണ്ടിയുടെ വാൽ (മുരൽ); കിളികളുടെ കൊക്കു പോലെ വളഞ്ഞ വസ്തു.

टोंटी - स्त्री० പാത്രങ്ങളുടെ വാൽ (മുരൽ); മൃഗങ്ങളുടെ ഉന്തിയ മുഖം.

टोकना - स० തടയുക; മുടക്കുക.

टोकरा - पुं० വലിയ കൊട്ട.

टोकरी - स्त्री० ചെറിയ കൊട്ട.

टोकारी - स्त्री० മുള കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു വാദ്യം (ഇതു് ആനയെ പിടിയ്ക്കുന്നതിനുപയോഗിയ്ക്കുന്നു).

टोटका - पुं० മന്ത്രം; മന്ത്രവാദം.

टोटा - पुं० നഷ്ടം; കുറവു്; തോട്ട; മെഴുകതിരിയുടെ കത്തി ബാക്കിയായ ഭാഗം.

टोनहा - वि० മന്ത്രവാദം ചെയ്യുന്ന.

टोना - पुं० മന്ത്രവാദം.

टोप | टोपा - पुं० തൊപ്പി; പട്ടാളക്കാരുടെ ഇരുമ്പുതൊപ്പി.

टोपी - स्त्री० തൊപ്പി.

टोरीं - पुं० തുവരക്കായ.

टोल - स्त्री० സംഘം; എഴുത്തുപള്ളി.

टोला - पुं० ചരൽക്കല്ലു്; തെരുവു്; തണപ്പു്; കിഴക്കു്.

टोली - स्त्री० സംഘം; ചെറിയ തെരുവു്.

टोह - स्त्री० അന്വേഷണം; തപ്പിനോക്കൽ; സംരക്ഷണം.

टोहना - स० തിരയുക; തപ്പിനോക്കുക.

टोहिया | टोही - पुं० അന്വേഷിയ്ക്കുന്നവൻ; തിരയുന്നവൻ.

ठ

ठंठ - वि० കൊമ്പുകൾ പോയി കുററിയായ (മരം); ഉണങ്ങിയ (മരം).

ठंड | ठंढ - स्त्री० തണുപ്പു്.

ठंडक | ठंढक - स्त्री० തണുപ്പു്; സന്തോഷം; സമാധാനം; കളിരു്.

ठंडा | ठंढा - वि० തണുത്ത; **—होना -** മരിച്ചു പോകുക; **ठंढी या ठंडी साँस लेना -** ദീർഘശ്വാസം വിടുക.

ठंडाई | ठंढई | ठंढाई - स्त्री० ശരീരത്തിലെ ഉഷ്ണം ശമിപ്പിയ്ക്കുവാനുള്ള ഔഷധം; പാലും, പഞ്ചസാരയും, ബാദാം പരിപ്പും ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ശീതള പാനീയം.

ठक - स्त्री० തട്ടു്, മുട്ടു്, കൊട്ടു് മുതലായതിന്റെ ശബ്ദം; **वि०** ആശ്ചര്യാദികളാൽ സ്തബ്ധനായ.

ठक-ठक - स्त्री० കുഴപ്പം.

ठकठकाना - स० दे० खटखटाना

ठकुरसुहाती - स्त्री० മുഖസ്തുതി.

ठकुराइन - स्त्री० പ്രഭ്വി; യജമാനത്തി; ക്ഷുരകത്തി.

ठकुराई - स्त्री० പ്രഭുത്വം; മഹത്വം.

ठकुरानी - स्त्री० പ്രഭ്വി; യജമാനത്തി.

ठकुराय - पु० ക്ഷത്രിയന്മാരുടെ ഒരു വർഗ്ഗം.

ठकुरायत - स्त्री० ആധിപത്യം; പ്രഭുത്വം; പ്രഭുവിൻെറ ആധിപത്യത്തിലുള്ള പ്രദേശം.

ठकोरी - स्त्री० യോഗദണ്ഡ്.

ठग - पु० കൊള്ളചെയ്യുന്നവൻ; ചതിയൻ; ധൂർത്തൻ.

ठगई - स्त्री० കൊള്ള: ചതി.

ठगना - स० ചതിയ്ക്കുക; വഞ്ചിച്ചു കൊള്ളചെയ്യുക.

ठगनी - स्त्री० കൊള്ളക്കാരി; വഞ്ചകി.

ठगपना - पु० दे० ठगई

ठगाना - स० വഞ്ചിയ്ക്കുക.

ठगिन - स्त्री० दे० ठगनी

ठगी - स्त्री० കൊള്ള; ചതി.

ठगोरी - स्त्री० സ്വബോധമില്ലാതാക്കുന്ന ശക്തി; ജാലവിദ്യ; മന്ത്രം.

ठट - पु० കൂട്ടം; അലങ്കാരം; **—के ठट** - കൂട്ടം കൂട്ടമായി.

ठटना - स० തിട്ടപ്പെടുത്തുക; അലങ്കരിയ്ക്കുക; തയ്യാറാക്കുക; **अ०** ദൃഢമായി നില്ക്കുക; തയ്യാറാകുക; ആരംഭിയ്ക്കുക.

ठटरी - स्त्री० അസ്ഥികൂടം; മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ചട്ടക്കൂട്.

ठट्ठा - पु० നേരമ്പോക്ക്; ചിരി; പരിഹാസം.

ठट्ठेबाज़ - वि० നേരമ്പോക്കുകാരനായ; വിനോദപ്രിയനായ.

ठट्ठेबाज़ी - स्त्री० നേരമ്പോക്ക്; പരിഹാസം; അട്ടഹാസം.

ठठ - पु० दे० ठट

ठठरी - स्त्री० दे० ठटरी

ठठाना - स० അടിയ്ക്കുക; അട്ടഹസിയ്ക്കുക.

ठठेरिन - स्त्री० മൂശാരി സ്ത്രീ.

ठठेरा - पु० कसेरा മൂശാരി.

ठठेरी - स्त्री० മൂശാരിപ്പണി: മൂശാരി സ്ത്രീ.

ठठोल - पु० मसखरा വിനോദപ്രിയൻ; നേരമ്പോക്കുകാരൻ.

ठठोली - स्त्री० दिल्लगी നേരമ്പോക്ക്; പരിഹാസം.

ठडा
ठढा } **वि०** വടിപോലെ നിവന്നു നില്ക്കുന്ന.

ठन - स्त्री० ലോഹങ്ങളിൽ മുട്ടുമ്പോളുള്ള ശബ്ദം; മുഴക്കം.

ठनक - स्त्री० മൃദംഗാദികളുടെ നാദം; ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന.

ठनकना - स० ലോഹാദികളിൽ നിന്നും മുഴക്കമുണ്ടാകുക; മൃദംഗാദികളിൽ നിന്നും ശബ്ദം പുറപ്പെടുക; **माथा ठनकना -** ദുൎന്നിമിത്തങ്ങൾ മൂലം മനസ്സിൽ ദുശ്ശങ്കയുണ്ടാകുക.

ठनका - पु० दे० ठनक

ठनना - अ० തീൎച്ചയാകുക; ആരംഭിയ്ക്കുക; ദൃഢമാകുക; നിശ്ചിതമാകുക; ഉദ്യമിയ്ക്കുക.

ठप्पा - पु० അച്ച്; ബ്ളോക്ക്.

ठमकना - अ० നടക്കുമ്പോൾ ഇടയ്ക്കിടെ നില്ക്കുക; അന്തസ്സോടു കൂടി നടക്കുക.

ठस - वि० കട്ടിയായ; ഘനമുള്ള; ഉറപ്പുള്ള; മടിയുള്ള.

ठसक - स्त्री० ഗൎവ്വോടുകൂടിയുള്ള ചേഷ്ട; അഹംഭാവം; അന്തസ്സ്; **—दार -** അന്തസ്സുള്ള.

ठसका - पु० വറക്കുര; തട്ടൽ; മുട്ടൽ.

ठसाठस - क्रि० നല്ലവണ്ണം (നിറച്ചു); അമൎത്തി നിറച്ചു.

ठहर - पु० സ്ഥാനം; അടുക്കള; തേപ്പ്.

ठहरना - अ० വിശ്രമിയ്ക്കുക; നില്ക്കുക; താമസിയ്ക്കുക; തങ്ങുക; സ്ഥിരമായി നില്ക്കുക; തീൎച്ചയാകുക.

ठहराऊ - वि० ഈടുള്ള.

ठहराना - स० വിശ്രമിപ്പിയ്ക്കുക; നിലനിൎത്തുക; നിൎത്തുക; തീൎച്ചപ്പെടുത്തുക; സ്ഥാപിയ്ക്കുക.

ठहराव - पु० നിലനില്പ്; സ്ഥിരത; പ്രമേയം; തീൎപ്പ്.

ठहाका - पु० അട്ടഹാസം.

ठाँठ - वि० ഉണങ്ങിയ; പാൽ വററിയ (പശു മുതലായവ).

ठाँय | ठाँव - पु० സ്ഥാനം; സ്ഥലം; സമീപം.

ठाँसना - स० ठूँसना കുത്തിനിറയ്ക്കുക; തടയുക.

ठाकुर - पु० പ്രഭു; യജമാനൻ; ദൈവവിഗ്രഹം; ഈശ്വരൻ.

ठाकुरद्वारा | ठाकुरबाड़ी - पु० ദേവാലയം.

ठाट - पु० മുളവാരി കൊണ്ടുള്ള തട്ടിക; അച്ച്; അലങ്കാരം; ആഡംബരം; **—बाट -** പുറംപൂച്ച്; ആഡംബരം.

ठाटर - पु० टट्टी തട്ടിക; അസ്ഥിപഞ്ജരം; അച്ച്.

ठाठ - पु० दे० ठाट; —बाट - ബാഹ്യാഡംബരം; പളപളപ്പ്.

ठाठर - पु० दे० ठाटर

ठाढ़ा - वि० (വടിപോലെ) നിവൎന്നു നില്ക്കുന്ന; ഉത്ഭവിച്ച.

ठानना - स० തീൎച്ചപ്പെടുത്തുക; നിശ്ചയിയ്ക്കുക; തുടങ്ങുക.

ठाम - स्त्री॰ സ്ഥാനം.

ठाला - पु॰ തൊഴിലില്ലായ്മ.

ठाली - वि॰ തൊഴിലില്ലാത്ത.

ठिंगना - वि॰ കുറിയ; പൊക്കം കുറഞ്ഞ.

ठिकान | ठिकाना - पु॰ സ്ഥാനം; വാസസ്ഥലം; താവളം; നിശ്ചിത സ്ഥാനം; സ്ഥിരത; അതിർത്തി; ഏർപ്പാടു്; **ठिकाने आना** - തനിയ്ക്കിണങ്ങിയ സ്ഥലത്തു വന്നു ചേരുക; വളരെ വാദവിവാദങ്ങൾക്കു ശേഷം യഥാർത്ഥമായ അഭിപ്രായത്തിലെത്തിച്ചേരുക; **ठिकाने की बात** - യുക്തിയ്ക്കുചേർന്ന സംഗതി; **ठिकाने न रहना** - പതറുക; ചഞ്ചലമാകുക.

ठिठक - स्त्री॰ സ്തംഭിച്ചു നില്ക്കൽ; തടഞ്ഞുനില്ക്കൽ.

ठिठकना - अ॰ നിന്നുപോകുക; സ്തംഭിച്ചു നില്ക്കുക.

ठिठरना | ठिठुरना अ॰ തണുപ്പുകൊണ്ടു് മരവിയ്ക്കുക; ചുളുങ്ങുക.

ठिनकना - अ॰ (കുട്ടികൾ) ഏങ്ങി ഏങ്ങി കരയുക.

ठिलिया - स्त्री॰ ചെറിയ മൺകുടം.

ठिलुआ - वि॰ ജോലിയില്ലാത്ത; ഒന്നിനും കൊള്ളാത്ത.

ठीक - वि॰ ശരിയായ; യോഗ്യമായ; നല്ല; നിശ്ചിതമായ; വാസ്തവമായ; **क्रि॰** വേണ്ട പോലെ; **पु॰** സ്ഥിരത; നിശ്ചയം; **—देना** - ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്യുക.

ठीकठाक - पु॰ ശരിയായ ഏർപ്പാടു്; തീരുമാനം; **वि॰** ശരിയായ.

ठीकरा - पु॰ മൺപാത്രമുടഞ്ഞ കഷണം; ഭിക്ഷാപാത്രം; തുച്ഛവസ്തു; **—फोड़ना** - ദോഷം ചുമത്തുക; **—समझना** - തുച്ഛമാക്കിത്തള്ളുക.

ठीका - पु॰ കരാറ്; കാൺടാക്ട്.

ठीकेदार - पु॰ കരാറുകാരൻ.

ठुंठ - पु॰ കൊമ്പെല്ലാമൊടിഞ്ഞു് ഉണങ്ങി കുററിയായി നില്ക്കുന്ന മരം; കൈയൊടിഞ്ഞവൻ.

ठुकना - अ॰ അടിയ്ക്കപ്പെടുക; അടി കൊള്ളുക; തടവിലാകുക; നഷ്ടം വരുക.

ठुकराना - स॰ ചവിട്ടുക; കാലു കൊണ്ടു് തട്ടി മാററിക്കളയുക.

ठुड्डी - स्त्री॰ താടി.

ठुनकना - अ॰ दे॰ ठिनकना

ठुमकना - अ॰ കുട്ടികൾ ആനന്ദത്തിൽ [illegible] കാലടിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുക; കാൽമണികൾ കിലുങ്ങത്തക്കവണ്ണം നൃത്തം ചെയ്തുകൊണ്ടു നടക്കുക.

ठुमरी - स्त्री० ഒരേ സ്ഥായിയിലവ സാനിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം പാട്ട്°.

ठूंठ - पु० दे० ठुंठ

ठूँठा - वि० കൊമ്പൊടിഞ്ഞു° കുററിയായ (മരം); കൈയൊടിഞ്ഞ; രിക്തമായ.

ठूँसना ⎱ स० കുത്തിനിറയ്ക്കുക; വ
ठूसना ⎰ യറു നിറയെ ഭക്ഷിയ്ക്കുക; കുത്തിച്ചെലുത്തുക.

ठेंगना - वि० दे० ठिंगना

ठेंगा - पु० പെരുവിരൽ; വടി; ഗദ; വില്പന നികുതി.

ठेका - पु० താങ്ങ്°; താവളം; തട്ട്°; കരാറു°.

ठेकी - स्त्री० ആശ്രയം; താങ്ങ്°; അത്താണി.

ठेकेदार - पु० दे० ठीकेदार

ठेगना - स० തടയുക; നിരോധിയ്ക്കുക; സഹായം തേടുക.

ठेठ - वि० തിരെ; കലർപ്പില്ലാത്ത; **स्त्री०** ശുദ്ധമായ സംസാരഭാഷ.

ठेलना - स० തള്ളുക; ഉന്തുക.

ठेला - पु० തള്ള്°; ഉന്ത്°; തിക്കും തിരക്കും; ഉന്തും തള്ളും.

ठेस - स्त्री० തട്ടൽ; മുട്ടൽ; അടി.

ठोंक - स्त्री० മുട്ടൽ; അടി; തറയ്ക്കൽ.

ठोंकना ⎱ स० തട്ടുക; മുട്ടുക; അടി
ठोकना ⎰ യ്ക്കുക; തറയ്ക്കുക.

ठोकर - स्त्री० തട്ടൽ; മുട്ടൽ; അടി.

ठोड़ी ⎱
ठोढ़ी ⎰ स्त्री० താടി.

ठोर - पु० ഒരുതരം പലഹാരം; (പക്ഷികളുടെ) ചുണ്ട്°.

ठोस - वि० ഭാരമുള്ള; പൊള്ളയല്ലാത്ത; ദൃഢമായ; കട്ടിയായ.

ठौर - पु० സ്ഥലം; സന്ദർഭം; അവസരം; **—ठिकाना** - വാസസ്ഥലം; സ്ഥലവിവരം; മേൽവിലാസം; **—रहना** - മൃതിയടയുക; നിശ്ചലമായിക്കിടക്കുക.

ड

डंक - पु० വിഷപ്രാണികളുടെ കൊമ്പ്°; പേനയുടെ നിബ്ബ്°; **—मारना** - (വിഷജന്തുക്കൾ) കൊത്തുക അല്ലെങ്കിൽ കടിയ്ക്കുക.

डंका - पु० പെരുമ്പറ.

डंगर - पु० നാല്ക്കാലി മൃഗം.

डंगरी - स्त्री० പിഞ്ചു വെള്ളരിയ്ക്ക; കക്കരിയ്ക്ക; പിശാചിനി.

डंठल - पु० ⎱
डंठी - स्त्री० ⎰ ചെടിയുടെ തണ്ട്°.

डंड - पु० വടി; 'ദണ്ഡാൾ' എന്ന ഒരുതരം വ്യായാമം; പിഴ; ശിക്ഷ; **—पेलना** - (मुहा०) വ്യായാമം ചെയ്യുക.

डंडपेल - पु० 'ദണ്ഡാൾ' എന്ന വ്യായാമം ചെയ്യുന്നവൻ.

डंडा - पु० വടി; ലാത്തി.

डंडिया - **स्त्री०** കോതമ്പിൻെറ തണ്ടു്; കസവുസാരി; **पु०** കരം പിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

डंडी - **स्त्री०** ചെറിയ വടി; പിടി; ത്രാസുതട്ടു് തൂക്കിയിടുന്ന കോലു് (beam of a scale); ഞെട്ടി; മലകേറുന്നതിനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന മഞ്ചൽ; ദണ്ഡധാരിയായ സന്യാസി.

डंडोरना - **स०** അന്വേഷിയ്ക്കുക.

डंबर - **पु०** ബാഹ്യാഡംബരം; മേക്കട്ടി; വിതാനം; പന്തൽ; **अंबर-डंबर** - സന്ധ്യാസമയത്തു് ആകാശത്തിൽ കാണുന്ന ലാലിമ.

डँवाडोल - **वि०** **दे०** **डाँवाँडोल**

डँस - **पु०** ഒരുതരം വലിയ കൊതു; വിഷജന്തുക്കൾ കൊത്തിയ സ്ഥലം.

डँसना - **स०** **दे०** **डसना**

डकरना - **अ०** കാളയോ പോത്തോ കരയുക.

डकवाहा - **पु०** **दे०** **डाकिया**

डकार - **स्त्री०** ഗർജ്ജനം; ഏമ്പക്കം.

डकारना - **अ०** ഏമ്പക്കം വിടുക; അന്യൻെറ സ്വത്തപഹരിയ്ക്കുക; ഭക്ഷണം ദഹിപ്പിയ്ക്കുക; (നരി, സിംഹം മുതലായവ) ഗർജ്ജിയ്ക്കുക.

डकैत - **पु०** കൊള്ളക്കാരൻ; കവച്ച്ക്കാരൻ.

डकैती - **स्त्री०** കൊള്ള; കവച്ച്.

डग - **पु०** കാലടി; ചുവടു്; ഒരു കാൽപ്പാടു് (ദൂരം).

डगना - **अ०** ഇളകുക; തെററുക.

डगडगाना | **डगडोलना** } **अ०** ഇളകുക; തെററുക; തേങ്ങിത്തേങ്ങി നടക്കുക.

डगमग - **वि०** ചഞ്ചലമായ; തേങ്ങിയ.

डगमगाना - **अ०** **दे०** **डगडगाना**

डगर - **स्त्री०** വഴി; മാർഗ്ഗം.

डटना - **अ०** ഉറച്ചു നില്ക്കുക.

डटाना - **स०** കൂട്ടിച്ചേർക്കുക; ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുക.

डढ़ियल - **वि०** താടിവളർത്തിട്ടുള്ള.

डपट - **स्त्री०** ഭയപ്പെടുത്തൽ; ശാസിയ്ക്കൽ; കുതിരയുടെ വേഗത്തിലുള്ള ഗതി.

डपटना - **स०** ശാസിയ്ക്കുക; ഭയപ്പെടുത്തുക.

डपोरसंख - **पु०** വീരവാദം പറയുന്നവൻ; വിഡ്ഢി.

डफला - **पु०** 'ഹോലി' ഉത്സവത്തിൽ കൊട്ടാറുള്ള ഒരുതരം വാദ്യം; തപ്പു്.

डफली - **स्त्री०** **खंजरी** ഒരുതരം ചെറിയ വാദ്യം (തപ്പു്).

डफालची | **डफाली** } **पु०** തപ്പു (ഒരുതരം വാദ്യം) കൊട്ടുന്നവൻ.

डबकना - **अ०** കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറയുക; വേദനിയ്ക്കുക.

डबडबाना - अ० (കണ്ണുകൾ) അശ്രുപൂർണ്ണങ്ങളാകുക.

डबरा - पु० വെള്ളം കെട്ടിനില്ക്കുന്ന ചെറിയ കുഴി.

डबिया - स्त्री० ഡപ്പി.

डबोना - स० दे० डुबोना

डब्बा - पु० ഡപ്പി; തീവണ്ടിയുടെ ഒരു പെട്ടി (bogie).

डब्बू - पु० വിളമ്പുവാനുപയോഗിക്കുന്ന ഒരുതരം വാലുള്ള പാത്രം (കോരിക).

डमरू - पु० ഉടുക്കുപോലെയുള്ള ഒരുതരം വാദ്യം.

डमरूमध्य - पु० കരയിടുക്ക്.

डयन - पु० പറക്കൽ; ചിറക്.

डर - पु० ഭയം; അനിഷ്ടശങ്ക.

डरना - अ० ഭയപ്പെടുക.

डरपोक - वि० ഭീരുവായ.

डरवाना / डराना } **स०** പേടിപ്പിക്കുക.

डरावना - वि० ഭയങ്കരമായ.

डरावा - पु० പേടിപ്പെടുത്തുന്ന വസ്തു അല്ലെങ്കിൽ വാർത്ത.

डल - पु० കഷണം; ഖണ്ഡം; **स्त्री०** തടാകം.

डला - पु० കഷണം; ചൂരൽക്കൊട്ട.

डलिया - स्त्री० ചെറിയ കഷണം; ചെറിയ തൊട്ടി.

डली - स्त्री० ചെറിയ കഷണം; വെട്ടിയ അടയ്ക്ക.

डसना - स० വിഷജന്തുക്കൾ കടിയ്ക്കുക അല്ലെങ്കിൽ കൊത്തുക.

डसाना - स० കൊത്തിയ്ക്കുക.

डहकना - स० ചതിയ്ക്കുക; വഞ്ചിയ്ക്കുക; കൊതിപ്പിയ്ക്കുക; **अ०** ചതിപററുക; മുറവിളി കൂട്ടുക.

डहकाना - स० കളയുക; തട്ടിയെടുക്കുക; കൊതിപ്പിയ്ക്കുക; **अ०** വഞ്ചിയ്ക്കപ്പെടുക.

डहडहा - वि० തളിർത്ത; പ്രസന്നമായ; പുതിയ.

डहन - पु० ചിറക്; **स्त्री०** ഈർഷ്യ.

डहना - अ० ദേഷിയ്ക്കുക; പരിഭവം വിചാരിയ്ക്കുക; കത്തിചാരമാകുക; **स०** ദഹിപ്പിയ്ക്കുക; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക; **पु०** ചിറക്; തൂവൽ.

डाँकना - स० ചാടിക്കടക്കുക; **अ०** ഛർദ്ദിയ്ക്കുക.

डाँगर - पु० നാല്ക്കാലി മൃഗം; **वि०** മെലിഞ്ഞ; വിഡ്ഢിയായ.

डाँट - स्त्री० ഭയപ്പെടുത്തൽ; ശാസിയ്ക്കൽ.

डाँटना - स० ഭയപ്പെടുത്തുക; ശാസിയ്ക്കുക.

डाँठ - पु० दे० डंठल

डाँड - पु० തുഴകോൽ (കഴ); വടി; നട്ടെല്ല്; നേർവര; വരമ്പ്; അതിര്; നഷ്ടപരിഹാരം; പിഴ; ദണ്ഡ് (ഒരളവുകോൽ).

डाँडना - **अ०** പിഴയടയ്ക്കാൻ വിധിയ്ക്കുക (ശിക്ഷിയ്ക്കുക).

डाँडा - **पु०** വടി ; ഗദ ; തുഴക്കോൽ; അതിരു° ; വരമ്പു°.

डाँडी - **स्त्री०** നീളമുള്ള വടി ; ത്രാസ്സിന്റെ തണ്ടു° (beam of a scale); മരക്കൊമ്പു°; തുഴയുന്നവൻ.

डाँवरा - **पु०** മകൻ.

डाँवाँडोल - **वि०** ഇളകുന്ന ; ചഞ്ചലമായ ; സ്ഥിരതയില്ലാത്ത.

डाँस - **पु०** പൊട്ടൻ (ഒരുതരം വലിയകൊതു) ; വിഷജീവികളുടെ കടി അല്ലെങ്കിൽ കൊത്തു°.

डाइन - **स्त्री०** പിശാചിനി.

डाक - **स्त्री०** തപാൽ ; ഛർദ്ദി.

डाकखाना - **पु०** തപാലാപ്പീസു°.

डाक-गाड़ी - **स्त्री०** മെയിൽ വണ്ടി.

डाकघर - **पु०** **दे०** **डाकखाना**

डाक-बंगला - **पु०** മുസാവരി ബംഗ്ലാവു°.

डाक-मुंशी - **पु०** പോസ്റ്റു° മാസ്റ്റർ.

डाका - **पु०** കവർച്ച ; കൊള്ള.

डाकाज़न - **पु०** കവർച്ചക്കാരൻ.

डाकाज़नी - **स्त्री०** കവർച്ച ചെയ്യൽ.

डाकिनी } **स्त्री०** പിശാചിനി.
डाकिन }

डाकिया - **पु०** തപാൽ ശിപായി.

डाकू - **पु०** കൊള്ളക്കാരൻ.

डागा - **पु०** പെരുമ്പറയടിയ്ക്കാനുള്ള കോലു°.

डाटना - **स०** അണിയുക ; ദ്വാരമടയ്ക്കുക ; കുത്തി നിറയ്ക്കുക ; അമർത്തി വെയ്ക്കുക.

डाढ़ - **स्त्री०** അണപ്പല്ലു°.

डाढ़ना - **स०** കത്തിയ്ക്കുക ; ഭസ്മമാക്കുക.

डाढ़ी - **स्त्री०** താടി ; താടിമീശ.

डाबर - **स्त्री०** ചതുപ്പുനിലം ; മഴവെള്ളം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന കുഴി (ചെറിയ കുളം) ; കൈ കഴുകുവാൻ വെള്ളം വച്ചിരിയ്ക്കുന്ന പാത്രം ; ചളിവെള്ളം.

डाबा - **पु०** **दे०** **डब्बा**

डाभ - **पु०** ദർഭപ്പുല്ലു° ; മാവിന്റെ പൂങ്കുല ; കരിക്കു°.

डामर - **पु०** ലഹള ; ആഡംബരം; അത്ഭുതകൃത്യം ; കുന്തിരിക്കം.

डामल - **स्त्री०** ജീവപര്യന്തം തടവു°; നാടുകടത്തൽ.

डायन - **स्त्री०** **दे०** **डाइन**

डार } **स्त्री०** മരക്കൊമ്പു°; മരച്ചില്ല;
डाल } വാളിന്റെ മൂർച്ചയുള്ള ഭാഗം ; തൊട്ടി.

डालना - **स०** ഇടുക ; ഒഴിയ്ക്കുക ; അണിയുക ; വിരിയ്ക്കുക ; കയറ്റുക; ക്രിയയുടെ സമാപ്തിയെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുവാൻ സകർമ്മക ക്രിയകളുടെകൂടെ സഹായക ക്രിയയായി ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നു.

डारी } **स्त्री॰** ചെറിയ മരക്കൊ
डाली } മ്പ്; ബൊക്ക; തൊട്ടി.

डावरा - पुं॰ दे॰ डाँवरा

डासन - पुं॰ വിരിപ്പ്.

डासना - स॰ വിരിയ്ക്കുക; (വിഷജന്തുക്കൾ) ദംശിയ്ക്കുക; കൊത്തുക; **पुं॰** വിരിപ്പ്.

डासनी - स्त्री॰ കട്ടിൽ.

डाह - स्त्री॰ അസൂയ.

डाहना - स॰ അസൂയപ്പെടുക; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക; കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

डाही - वि॰ അസൂയയുള്ള.

डिंगर - पुं॰ തടിയൻ; ദുഷ്ടൻ; ദാസൻ.

डिंगल - वि॰ നീചമായ; **स्त्री॰** രാജപുട്ടാണയിലെ ഒരു കാവ്യഭാഷ.

डिंब - पुं॰ ആർത്തനാദം; ലഹള; ശ്വാസകോശം; പ്ലീഹ; കീടങ്ങളുടെ കുഞ്ഞ്; മുട്ട.

डिंभ - पुं॰ ചെറിയ കുട്ടി; വിഡ്ഢി; ഡംഭ്.

डिंभिया - वि॰ വിഡ്ഢിയായ; അഭിമാനിയായ.

डिगना - अ॰ ഇളകുക; അനങ്ങുക; തെററുക.

डिगाना - स॰ ഇളക്കുക; തെററിയ്ക്കുക; അനക്കുക.

डिग्गी - स्त्री॰ കുളം; ധൈര്യം.

डिठाई - स्त्री॰ ദുഷ്ടത.

डिठौना - पुं॰ മഷികൊണ്ടുള്ള പൊട്ട് (കുട്ടികൾക്കു കണ്ണു തട്ടാതിരിയ്ക്കുവാനിടുന്നതു്).

डिबिया - स्त्री॰ दे॰ डबिया

डिब्बा - पुं॰ दे॰ डब्बा

डींग - स्त्री॰ ആത്മപ്രശംസ; **—मारना** - ഡീക്കടിയ്ക്കുക; ആത്മപ്രശംസ ചെയ്യുക.

डीठ - स्त्री॰ ദൃഷ്ടി; അറിവ്; കാഴ്ച.

डीठना - अ॰ കാഴ്ചയിൽ പെടുക; **स॰** നോക്കുക; കാണുക.

डील - पुं॰ ശരീരത്തിൻെറ വലിപ്പം; ആകൃതി; ശരീരം.

डीह - पुं॰ ഗ്രാമം; ഗ്രാമദേവത.

डुगडुगी } **स्त्री॰** ഒരു ചെറിയ വാ
डुग्गी } ദ്യം; ചെണ്ട.

डुपट्टा - पुं॰ ദുപ്പട്ടാവ്; മേൽമുണ്ട്.

डुबकनी - स्त्री॰ മുങ്ങിക്കപ്പൽ.

डुबकी - स्त्री॰ മുങ്ങൽ; **—मारना** - മുങ്ങുക.

डुबाना - स॰ മുക്കുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക; **लुटिया डुबाना** - മാനം കളയുക.

डुबाव - पुं॰ മുങ്ങുവാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള വെള്ളത്തിൻെറ ആഴം.

डुबोना - स॰ दे॰ डुबाना

डुब्बी - स्त्री॰ മുങ്ങൽ; മുങ്ങിക്കപ്പൽ.

डुलना - अं॰ दे॰ **डोलना**

डुलाना - स॰ ഇളക്കുക ; ആട്ടുക.

डूँगर - पु॰ കുന്നു് ; മേടു്.

डूबना - अ॰ മുങ്ങുക ; അസ്തമിയ്ക്കുക ; നശിയ്ക്കുക ; ചിന്താമഗ്നനാവുക.

डेड़हा - पु॰ നീർക്കോലിപ്പാമ്പു്.

डेढ़ - वि॰ ഒന്നര ($1\frac{1}{2}$).

डेढ़ा - वि॰ ഒന്നര ഇരട്ടി.

डेरा - पु॰ കൂടാരം ; താവളം ; ഡാൻസ് പാർട്ടി ; വേശ്യാലയം ; **—डालना** - പാളയമടിച്ചു താമസിയ്ക്കുക.

डेल - पु॰ കുമൻ ; മൺകട്ട ; ചരൽക്കല്ലു്; പക്ഷികളെ അടച്ചിടുന്ന കൊട്ട.

डेला - पु॰ क्रोया കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണിയുടെ ചുറ്റുമുള്ള വെള്ളത്ത ഭാഗം ; ചരൽക്കല്ലു് ; കഷണം.

डेली - स्त्री॰ दे॰ **डलिया**

डेवढ़ा - वि॰ दे॰ **ढेढ़ा**

डेवढ़ी - स्त्री॰ दे॰ **ड्योढ़ी**

डेहल - पु॰ ഉമ്മറപ്പടി.

डैना - पु॰ ചിറകു്.

डोंगर - पु॰ ചെറിയ കുന്നു് ; മേടു്.

डोंगा - पु॰ പായകെട്ടാത്ത വള്ളം; വഞ്ചി.

डोंगी - स्त्री॰ ചെറിയ തോണി.

डोम - पु॰ പറയജാതി.

डोर - स्त्री॰ കയർ ; നൂൽ ; **—पर लगाना** - [illegible] മായ വഴിയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുക ; **—होना** - മുഗ്ധനാകുക.

डोरा - पु॰ ചെറിയ നൂൽ ചരടു് ; വാളിന്റെ വായ്ത്തല ; വര; **(किसीपर) डोरे डालना** - ആരെയെങ്കിലും പ്രേമ പാശത്തിൽ ബന്ധിയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിയ്ക്കുക.

डोरिया - पु॰ തടിച്ച കരയുള്ള വസ്ത്രം ; ഒരുതരം കൊററി.

डोरी - स्त्री॰ ചരടു്; നൂൽ ; കയർ.

डोल - पु॰ കിണററിൽനിന്നും വെള്ളം കോരുന്നതിനുള്ള തൊട്ടി (പാള) ; പല്ലക്കു് ; ഊഞ്ഞാൽ.

डोलडाल - पु॰ ചുററി സഞ്ചരിയ്ക്കൽ ; മലവിസർജ്ജനം ചെയ്യൽ.

डोलना - अ॰ നടക്കുക ; (മനസ്സു്) ഇളകുക ; ആടുക ; ചഞ്ചലമാകുക.

डोला - पु॰ पालकी സ്ത്രീകൾക്കു് യാത്ര ചെയ്യാനുള്ള പല്ലക്കു് ; **—देना** - രാജാവിനോ നേതാവിനോ മകളെ [illegible] **—लेना** - കാഴ്ചയായി മകളെ സ്വീകരിയ്ക്കുക.

डोली - स्त्री॰ പല്ലക്കു് ; മഞ്ചൽ.

डौंड़ी - स्त्री॰ പെരുമ്പറ.

डौल - पु० ആകൃതി; വലിപ്പം; അച്ച്; **—पर लाना** - ചെത്തി മിനുക്കി രൂപം കൊടുക്കുക.

ड्योढ़ा - वि० ഒന്നര ഇരട്ടി; തീവണ്ടിയിലെ ഇൻറർ ക്ലാസ്.

ड्योढ़ी - स्त्री० പടിവാതിൽ.

ड्योढ़ीदार / ड्योढ़ीवान - पु० കാവൽക്കാരൻ; ഗേററ് കീപ്പർ.

ढ

ढँकन - पु० दे० ढक्कन

ढंग - पु० മാതിരി; തരം; ആകൃതി; ക്രമം; സ്വഭാവം; യുക്തി; പ്രകാരം; പെരുമാററം; ഒഴികഴിവ്; ലക്ഷണം; സ്ഥിതി.

ढँगी- वि० സൂത്രശാലിയായ; സമർത്ഥനായ.

ढँढोरना - स० അന്വേഷിയ്ക്കുക; തിരയുക.

ढँढोरा - पु० പെരുമ്പറ; **—पीटना** - കൊട്ടിയറിയിയ്ക്കുക.

ढँढोरिया - पु० കൊട്ടിയറിയിയ്ക്കുന്നവൻ.

ढँपना - अ० മൂടിപ്പോകുക; അടയുക; മറയുക; **पु०** അടപ്പ്.

ढई देना - अ० പാട്ടുകിടക്കുക; സത്യാഗ്രഹമിരിക്കുക.

ढकना - पु० അടപ്പ്; **अ०** അടയുക; മൂടുക; **स०** അടയ്ക്കുക;

ढकनी - स्त्री० അടപ്പ്; മൂടി.

ढकेलना - स० ഉന്തിയിടുക; മുന്നോട്ടു തള്ളുക.

ढकोसना - स० ഒന്നിച്ചധികം കുടിയ്ക്കുക (gulp).

ढकोसला - पु० കപടതന്ത്രം; മൊട്ടുവിദ്യ; അന്യരെ ചതിയ്ക്കാനുള്ള പുറമോടി.

ढक्कन - पु० അടപ്പ്; മൂടി.

ढक्का - पु० പെരുമ്പറ.

ढचर - पु० ചട്ടക്കൂട്; ഫ്രെയിം; കപടതന്ത്രം; ബാഹ്യാഡംബരം; മെരട്ട്.

ढनमनाना - अ० ഉരുളുക.

ढपना - पु० അടപ്പ്; മൂടി; **अ०** അടയുക; മൂടുക.

ढफ- पु० പെരുമ്പറ.

ढब - पु० രീതി; മാതിരി; ഉപായം; ആകൃതി; സ്വഭാവം.

ढयना - अ० (കെട്ടിടം, ചുമര് ആദി) ഇടിഞ്ഞു വീഴുക; നശിയ്ക്കുക.

ढरकना - अ० ഒഴുകുക; ഒലിയ്ക്കുക; ഉരുണ്ടുവീഴുക.

ढरकाना - स० ഒഴുക്കുക; ഒലിപ്പിയ്ക്കുക; ഉരുട്ടിയിടുക.

ढरकी - स्त्री० നെയ്ത്തുകാരുടെ ഓടം; ഷട്ടിൽ.

ढरना - अ० दे० ढलना

ढरनि - स्त्री० താഴെ പതിയ്ക്കൽ; സ്പന്ദനം; അഭിരുചി; വാസനാ; ദീനാനുകമ്പ.

ढरीं - पुं० വഴി ; രീതി ; ഉപായം; നടവടി.

ढलकना - अ० दे० ढरकना

ढलकाना - स० दे० ढरकाना

ढलना - अ० ഒഴുകുക ; ഒലിയ്ക്കുക ; കഴിഞ്ഞുപോകുക; അച്ചിലൊഴിച്ച് വാർക്കപ്പെടുക ; **जवानी ढलना** - യൌവനം കഴിയുക ; **छाती ढलना** - മുല വീഴുക (വൃദ്ധയാകുക) ; **दिन ढलना** - സന്ധ്യയാവുക; **दिन ढले** - സന്ധ്യയ്ക്ക്; **साँचे में ढला हुआ** - അച്ചിലിട്ടു വാർത്തെടുത്തപോലെ സുന്ദരരൂപമുള്ള.

ढलवाँ - वि० അച്ചിലൊഴിച്ച് വാർത്തെടുത്ത ; താഴോട്ടു ചരിവുള്ള.

ढलवाना - स० അച്ചിൽ വാർപ്പിയ്ക്കുക; ഒഴുക്കുക; ഒഴിപ്പിയ്ക്കുക ; ഒലിപ്പിയ്ക്കുക.

ढलाई - स्त्री० അച്ചിലിട്ടു വാർക്കൽ; വാർപ്പുകൂലി ; ഒഴുക്കൽ.

ढलुवाँ - वि० दे० ढलवाँ

ढहना - अ० दे० ढयना

ढहवाना - स० (കെട്ടിടാദികൾ) ഇടിച്ചു വീഴ്ത്തിയ്ക്കുക.

ढहाना - स० (കെട്ടിടാദികൾ) ഇടിച്ചു വീഴ്ത്തുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക.

ढाँकना - स० മൂടുക ; അടയ്ക്കുക ; പൊത്തുക ; മറയ്ക്കുക.

ढाँचा - पुं० അച്ച്; അസ്ഥികൂടം ; രൂപം ; ഫ്രെയിം.

ढाँपना - स० दे० ढाँकना

ढाँसना - अ० ചുമയ്ക്കുക ; കുരയ്ക്കുക.

ढाँसी - स्त्री० ചുമ ; കുര.

ढाई - वि० अढ़ाई രണ്ടര ($2\frac{1}{2}$).

ढाक - पुं० [illegible] ; രണഭേരി; **—के तीन पात** - (വ്യംഗ്യമായി) പഴയപടി തന്നെ ; എന്നും ഒരുപോലെ.

ढाड़ - स्त्री० ഗർജ്ജനം ; [illegible].

ढाढ़स - पुं० ധൈര്യം ; ആശ്വാസം ; സമാധാനം ; **—बाँधना** - ആശ്വാസം കൊടുക്കുക ; പ്രോത്സാഹിപ്പിയ്ക്കുക.

ढाना - स० (കെട്ടിടാദികൾ) ഇടിച്ചു വീഴ്ത്തുക ; നശിപ്പിയ്ക്കുക.

ढाबर - वि० കലങ്ങിയ (വെള്ളം).

ढार - पुं० ഇറക്കം ; ചരിവ് ; പദ്ധതി ; മാർഗ്ഗം.

ढारना - स० ഒഴുക്കുക ; ഒഴിയ്ക്കുക ; അച്ചിലിട്ടു വാർക്കുക.

ढारस - पुं० दे० ढाढ़स

ढाल - स्त्री० പരിച ; ചരിവ് ; ഇറക്കം ; മാതിരി.

ढालना - स० ഒഴിയ്ക്കുക ; വീഴ്ത്തുക ; അച്ചിൽ വാർക്കുക.

ढालुआँ - वि० താഴോട്ട് ചരിഞ്ഞ ; അച്ചിലിട്ടു വാർത്ത.

ढालू - वि० दे० ढालुआँ

ढासना - पुं० ചാരുപലക ; ആശ്രയം ; തലയണ.

ढाहना - स० दे० ढाना

ढिंढोरना - स० കടയുക ; കയ്യിട്ടു തപ്പുക ; കൊട്ടിയറിയിയ്ക്കുക.

ढिंढोरा - पुं० പെരുമ്പറ ; **—पीटना -** കൊട്ടിയറിയിയ്ക്കുക.

ढिग - क्रि० അടുക്കൽ ; **स्त्री०** അടുപ്പം ; തീരം ; അററം ; വക്ക്°.

ढिठाई - स्त्री० ധിക്കാരം ; ധൃഷ്ടത.

ढिबरी - स्त्री० ചിമ്മനിയില്ലാത്ത മണ്ണെണ്ണ വിളക്ക്° ; സ്ക്രൂആണിയുടെ ബോൾട്ട്°.

ढिमका - वि० ഇന്ന ; [illegible]

ढिलाई - स्त्री० അയവ്° ; ശിഥിലത ; മടി ; ആലസ്യം.

ढिलाना - स० അഴിയ്ക്കുക ; അയവു വരുത്തുക.

ढीठ - वि० ധിക്കാരിയായ ; വണക്കമില്ലാത്ത ; ദുസ്സാഹസിയായ.

ढील - स्त्री० ശിഥിലത ; അയവ്° ; മടി ; അശ്രദ്ധ ; **पुं०** തലയിലെ പേൻ ; **वि०** അയഞ്ഞ.

ढीलना - स० അയയ്ക്കുക ; ശിഥിലമാക്കുക.

ढीला - वि० അയഞ്ഞ ; അഴിഞ്ഞ ; ശിഥിലമായ ; മടിയുള്ള.

ढीलापन - पुं० അയവ്° ; ശിഥിലത ; മടി ; ആലസ്യം.

ढुंढ - पुं० കൊള്ളക്കാരൻ.

ढुँढवाना - स० അന്വേഷിപ്പിയ്ക്കുക.

ढुंढी - स्त्री० ബാഹു ; കയ്യ്°.

ढुकना - अ० പ്രവേശിയ്ക്കുക ; ആക്രമിയ്ക്കുക ; ഒളിച്ചു നിന്നു° കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുക.

ढुरना - अ० दे० ढुलना

ढुर्री - स्त्री० ഒററയടിപ്പാത.

ढुलकना / ढुलना - अ० ഉരുണ്ടുരുണ്ടു വീഴുക ; വഴക്കി വീഴുക ; ഉരുളുക ; ഒഴുകുക ; ഒലിയ്ക്കുക ; ഓളം വെട്ടുക.

ढुलाना - स० ഒഴുക്കുക ; വീഴ്ത്തുക ; പ്രസന്നനാക്കുക ; ഉരുട്ടുക ; പുരട്ടുക ; തേയ്ക്കുക ; ഭാരം വഹിപ്പിയ്ക്കുക ; തുനിയുക.

ढूँढ़ - स्त्री० അന്വേഷണം.

ढूँढ़ना - स० അന്വേഷിയ്ക്കുക.

ढूह - पुं० കൂട്ടം ; മേട്° ; കുന്നു° ; അതിർത്തി വരമ്പ്°.

ढेंकली - स्त्री० വെള്ളം കോരുന്നതിനുള്ള യന്ത്രം ; ഏത്തം ; തുലാവ്° ; നെല്ലു കുത്തുന്നതിനുള്ള യന്ത്രം.

ढेंकी - स्त्री० दे० ढेंकली

ढेंढर - पुं० കണ്ണിലുണ്ടാകുന്ന ദശ.

ढेर - पुं० കൂട്ടം ; കൂമ്പാരം ; **—करना -** കൊന്നു കളയുക ; **—हो रहना या जाना -** ക്ഷീണിച്ചു താഴെ വീഴുക.

ढेरी - स्त्री० ചെറിയ കൂമ്പാരം.

ढेलवाँस - स्त्री० കവണ.

ढेला - पु० കട്ട; കല്ലിൻെറ കഷണം; മൺകട്ട; **आँख का ढेला -** കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണിയിരിക്കുന്ന വെളുത്ത ഗോളം.

ढोंग - पु० കപടം; വഞ്ചന.

ढोंगी - वि० കപടമുള്ള; വഞ്ചകനായ.

ढोंढी - स्त्री० നാഭി; പൊക്കിൾ.

ढोटा - पु० പുത്രൻ.

ढोटी - स्त्री० പുത്രി.

ढोना - स० ചുമക്കുക; വഹിയ്ക്കുക.

ढोर - पु० കന്നുകാലി.

ढोल - पु० ഉടുക്കു്; ചെണ്ട; (ear-drum) ചെവിയുടെ അകത്തു് ശബ്ദങ്ങൾ ചെന്നലയ്ക്കുന്ന മൃദുലഭാഗം.

ढोलक - स्त्री० ചെറിയ ഉടുക്കു്; ചെറിയ ചെണ്ട.

ढोलकिया - पु० दे० ढोलिया

ढोलनी - स्त्री० തൊട്ടിൽ.

ढोलिया - पु० ചെണ്ടയോ ഉടുക്കോ കൊട്ടുന്നവൻ.

ढोली - स्त्री० ഇരുന്നൂറു വെററിലയുള്ള ഒരു കെട്ടു്.

ढोव - पु० തിരുമുൽക്കാഴ്ച.

त

तंग- पु० ജീനി വരിയുന്ന പട്ട; **वि०** ഇടുങ്ങിയ; ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള; ചുളുങ്ങിയ; **—आना -** കഷ്ടപ്പെടുക; ബുദ്ധിമുട്ടുക; **—करना -** [illegible]

तंगदस्त - वि० ലുബ്ധനായ; ദരിദ്രനായ.

तंगदस्ती - स्त्री० പിശുക്കു്; ദാരിദ്ര്യം.

तंगदहन - वि० വായവട്ടമില്ലാത്ത ചെറിയ മുഖമുള്ള.

तंगदिल - वि० സങ്കുചിതമനസ്സനായ; പിശുക്കനായ.

तंगसाल - पु० മഴയില്ലാത്ത കൊല്ലം.

तंगहाल - वि० നിർധനനായ; കഷ്ടസ്ഥിതിയിലായ.

तंगा - पु० പ്രചാരത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന നാണയം.

तंगी - स्त्री० ഞെരുക്കം; ദാരിദ്ര്യം; കഷ്ടത; കുറവു്; സങ്കീർണ്ണത.

तंज़ - पु० വ്യംഗ്യോക്തി.

तंज़ेब - स्त्री० വളരെ നേരിയ മല്ലുവസ്ത്രം; ഗ്ലാസ്ഗോ മല്ലു്.

तंड - पु० നൃത്തം.

तंडुल - पु० അരി.

तंतमंत - पु० മന്ത്രതന്ത്രം.

तंतु - पु० നൂലു്; എട്ടുകാലിവല.

तंतुवाय - पु० ചാലിയൻ; എട്ടുകാലി.

तंत्र - **पुं०** കമ്പി ; നൂലു° ; ചാലിയൻ ; വസ്ത്രം ; പുലത്തൽ ; ഔഷധം ; ഉൗതിയിറക്കുന്ന കമ്മം ; സൈന്യം ; ധനം ; പാരവശ്യം ; കുലം ; ഗുപ്ത ശാസ്ത്രം.

तंत्री - **स्त्री०** വീണ മുതലായവയുടെ കമ്പി ; ഞരമ്പു°; കയറു°.

तंदुरुस्त - **वि०** ആരോഗ്യമുള്ള.

तंदुरुस्ती - **स्त्री०** ആരോഗ്യം.

तंदूर - **पुं०** റൊട്ടി പാകം ചെയ്യുന്ന ഒരുതരം മണ്ണടുപ്പു°.

तंदेही - **स्त्री०** പ്രയത്നം ; പരിശ്രമം ; മുന്നറിയിപ്പു°.

तंद्रा - **स्त्री०** മയക്കം ; ഉറക്കംതൂങ്ങൽ ; ചെറിയ ബോധക്ഷയം ; മത്തു°.

तंबाकू - **पुं०** പുകയില ; **—गर** - പുകയില കൃഷിചെയ്യുന്നവൻ.

तंबीह - **स्त्री०** ഉപദേശം ; മുന്നറിയിപ്പു° ; സൂചന.

तंबू - **पुं०** കൂടാരം.

तंबूर - **पुं०** തമ്പോറു°.

तंबूरची - **पुं०** തമ്പോറടിയ്ക്കുന്നവൻ.

तंबूरा - **पुं०** തംബുരു വാദ്യം.

तंबूल - **पुं०** താംബൂലം.

तंबोलिन - **स्त्री०** **बरइन** വെററില വില്ക്കുന്നവൾ.

तंबोली - **पुं०** **बरई** വെററില വില്ക്കുന്നവൻ.

तअक़्क़ुब - **पुं०** പിന്തുടരൽ.

तअज्जुब - **पुं०** ആശ്ചര്യം.

तअम्मुल - **पुं०** സംശയം ; ധമ്മസങ്കടം; മുൻപിമ്പാലോചന; ചിന്ത ; ധൈര്യം ; കാലം.

तअल्लुक़ - **पुं०** ബന്ധം ; അടുപ്പം.

तअल्लुक़ा - **पुं०** ഒരു പ്രദേശം (താലൂക്കു°).

तअल्लुक़ादार - **पुं०** ഒരു പ്രദേശത്തിൻെറ അധികാരി അല്ലെങ്കിൽ ഉടമസ്ഥൻ.

तअश्शुक़ - **पुं०** പ്രേമിയ്ക്കൽ.

तअस्सुब - **पुं०** **कट्टरपन** മതപരമായ പക്ഷപാതം.

तई - **अव्य०** വേണ്ടി ; **प्र०** ആൽ ; ഓടു° ; കൊണ്ടു° ; എ.

तऊ - **अव्य०** എന്നാലും ; എന്നിട്ടും ; എങ്കിലും.

तक - **अव्य०** വരെ ; പോലും ; **स्त्री०** ത്രാസു° ; ത്രാസുതട്ടു°.

तक़दमा - **पुं०** അനുമാനം ; എസ്റ്റിമേററു°.

तक़दीर - **स्त्री०** ഭാഗ്യം ; വിധി ; **—वर** - ഭാഗ്യശാലിയായ.

तकना - **स०** നോക്കുക ; തുറിച്ചു നോക്കുക ; ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുക.

तकबीर - **स्त्री०** ബഹുമാനിയ്ക്കൽ ; ദൈവസ്തുതി.

तकब्बुर - **पुं०** അഭിമാനം ; ഗവ്വം°.

तकमील - **स्त्री०** പൂർണ്ണത ; പൂർത്തി.

तकरार - **स्त्री०** തകരാറ് ; തർക്കം ; വഴക്ക് ; ആവലാതി പറയൽ.

तक़रीज़ - **स्त्री०** വിമർശം ; ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന വ്യക്തികളെക്കുറിച്ച് ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ ചെയ്യുന്ന ചർച്ച.

तक़रीब - **स्त्री०** സാമീപ്യം ; അടുപ്പം ; ആഘോഷം ; ഉത്സവം.

तक़रीबन - **क्रि०** സുമാറ് ; ഏകദേശം ; മിക്കവാറും.

तकरीम - **स्त्री०** ബഹുമാനിയ്ക്കൽ.

तक़रीर - **स्त्री०** പ്രസംഗം ; ഭാഷണം.

तक़रीरी - **वि०** വാദവിഷയമായ ; പറഞ്ഞ ; കാണാപ്പാഠമായ.

तकला - **पु०** **टेकुआ** റാട്ടയിൽ നൂൽ ചുററുവാനുള്ള സൂചി ; (spindle).

तकली - **स्त्री०** തക്ലി.

तक़लीद - **स्त्री०** അന്ധാനുകരണം.

तक़लीदी - **वि०** പകർത്തിയ ; പുറംപൂച്ച് മാത്രമുള്ള.

तक़लीफ़ - **स्त्री०** ബുദ്ധിമുട്ട് ; കഷ്ടപ്പാട് ; ക്ലേശം.

तक़लीब - **स्त्री०** മാററിമറിയ്ക്കൽ.

तकल्लुफ़ - [illegible]ം മര്യാദ ; ആചാരം ; ശിഷ്ടാചാരം.

तक़वियत - **स्त्री०** സമർത്ഥിയ്ക്കൽ ; ബലപ്പെടുത്തൽ.

तक़सीम - **स्त्री०** വിഭജനം ; ഹരണക്രിയ ; **—नामा** - ഭാഗപത്രം.

तक़सीमी - **वि०** [illegible] ; ഭാഗിയ്ക്കാൻ പററുന്ന.

तक़सीर - **स्त्री०** കുറവ് ; തെററ് ; ന്യൂനത; **—मन्द या वार** - കുററവാളിയായ ; തെററു ചെയ്ത.

तक़ाज़ा - **पु०** നിർബ്ബന്ധം ; പ്രേരണ ; കിട്ടാൻ അവകാശമുള്ള വസ്തു ചോദിച്ചു വാങ്ങൽ ; ചെയ്യാമെന്നേററതിനെ ചെയ്യാൻ നിർബ്ബന്ധിയ്ക്കൽ.

तक़ाज़ाई - **पु०** അവകാശവാദി ; നിർബ്ബന്ധിയ്ക്കുന്നവൻ.

तकान - **पु०** ക്ഷീണം.

तकाना - **स०** കാണിയ്ക്കുക.

तक़ावी - **स्त्री०** കൃഷിക്കാർക്കു കൊടുക്കുന്ന കടം.

तकिया - **पु०** തലയണ ; താങ്ങ് ; ആശ്രയം ; വിശ്രമസ്ഥലം.

तकिया-कलाम - **पु०** ചിലർ സംസാരിയ്ക്കുമ്പോൾ കൂടെക്കൂടെ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന പ്രത്യേക വാക്ക്.

तकुआ - **पु०** **दे०** **तकला**

तक्र - **पु०** **छाछ** മോര്.

तख़फ़ीफ़ - **स्त्री०** കുറവ് ; ന്യൂനത.

तख़मीनन - **क्रि०** ഉദ്ദേശം ; സുമാറ്.

तख़मीना - **पु०** അനുമാനം ; കരടുകണക്ക് ; എസ്റ്റിമേററ്.

तखरी - **स्त्री०** മണൽ പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള പുല്ല്.

तख़रीज़ - **स्त्री०** വേർപെടുത്തൽ; പിരിച്ചു വിടൽ.

तख़लिया - **पु०** ഒഴിവാക്കൽ; വിജനസ്ഥലം.

तख़ल्लुस - **पु०** കവികളുടെ ഉപനാമം; തൂലികാനാമം.

तख़सीस - **स्त्री०** വിശേഷസംഗതി; വിശേഷത.

तख़्त - **पु०** രാജസിംഹാസനം; ഇരിപ്പടം; **—ताऊस** - മയൂരസിംഹാസനം; **—नशीन** - സിംഹാസനാരൂഢനായ; **—पोश** - സിംഹാസനത്തിൽ വിരിയ്ക്കുന്ന തുണി; **—बंदी** - പലക കൊണ്ടുള്ള (ചുമർ) നിര.

तख़्ता - **पु०** പലക; ഇരിപ്പിടം; **—उलटना** - ഒരു കാര്യം മുഴവനാകാതെ മുടങ്ങുക.

तख़्ती - **स्त्री०** ചെറിയ പലക; എഴുത്തു പലക.

तगड़ा - **वि०** ശക്തിയുള്ള; വലിയ.

तगना - **अ०** കോർക്കപ്പെടുക; തുന്നപ്പെടുക.

तग़मा - **पु०** പതക്കം; മെഡൽ.

तग़य्युर - **पु०** സമൂലപരിവർത്തനം.

तगाई - **स्त्री०** തുന്നൽ; തുന്നൽക്കൂലി.

तगादा - **पु०** **दे०** **तकाज़ा**

तगाना - **स०** തുന്നിയ്ക്കുക.

तग़ाफ़ुल - **पु०** ഉപേക്ഷ; വകവെയ്ക്കാതിരിയ്ക്കൽ.

तग़ार - **पु०** കമ്മായം കൂട്ടുന്ന സ്ഥലം.

तज - **पु०** ഇലവർങ്ങം (bay-tree; woody cassia).

तज़किरा - **पु०** **ज़िक्र** പ്രസ്താവിയ്ക്കൽ; ചർച്ച.

तजदीद - **स्त्री०** പുതുക്കൽ; പുതുമ.

तजना - **स०** ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക.

तजम्मुल - **पु०** അലങ്കാരം; ആഡംബരം; മോടി; ധാടി; ശോഭ.

तजरबा - **पु०** അനുഭവം; പ്രായോഗിക പരിജ്ഞാനം; **—कार** - അനുഭവിയായ; പരിചയമുള്ള.

तजर्रुद - **पु०** ഏകാന്തവാസം; ബ്രഹ്മചര്യം.

तजरुबा - **पु०** **दे०** **तजरबा**

तजल्ली - **स्त्री०** പ്രകാശം.

तजवीज़ - **स्त्री०** അഭിപ്രായം; തീരുമാനം; ഏർപ്പാട്; **—सानी** - കേസിലെ പുനർവിചാരണ.

तजाहुल - **पु०** അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് അറിയാത്തതുപോലെ നടിയ്ക്കൽ.

तज्ञ - **वि०** തത്വജ്ഞാനി.

तट - पुं॰ തീരം ; **क्रि॰** അടുക്കൽ.

तटनी - स्त्री॰ तटिनी നദി.

तटस्थ - वि॰ തീരത്തിലുള്ള ; അടുത്തുള്ള ; ഒഴിഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന ; ഒരു പക്ഷത്തിലും ചേരാത്ത.

तड़ - पुं॰ ഒരേ ജാതിയിലുള്ള വിഭാഗം (ഉൾപ്പിരിവ്) ; പൊട്ടുന്ന ശബ്ദം ; താഴെ വീഴുന്ന ശബ്ദം.

तड़कना - अ॰ (ശബ്ദത്തോടെ) പൊട്ടുക ; വരളുക ; വിള്ളുക ; ദേഷ്യപ്പെടുക.

तड़का - पुं॰ പ്രഭാതം ; കടുകുവറുക്കൽ.

तड़कीला - वि॰ പ്രകാശിക്കുന്ന.

तड़प - स्त्री॰ പിടയൽ ; വ്യാകുലത ; പ്രകാശം ; തിളക്കം.

तड़पना - अ॰ പിടയുക ; വേദന കൊണ്ടു വ്യാകുലപ്പെടുക.

तड़पाना - स॰ ദുഃഖിപ്പിക്കുക.

तड़फड़ाना - अ॰ दे॰ तड़पना

तड़ाग - पुं॰ തടാകം ; പൊയ്ക.

तड़ातड़ - क्रि॰ 'തഡ് തഡ്' [illegible].

तड़ावा - पुं॰ ബാഹ്യാഡംബരം ; പുറംപൂച്ച്.

तड़ित - स्त्री॰ വിദ്യുച്ഛക്തി ; ഇടിമിന്നൽ.

तड़ी - स्त्री॰ അടി ; ഇടി ; വഞ്ചന; ഒഴികഴിവ്.

ततबीर - स्त्री॰ दे॰ तदबीर

ततैया - स्त्री॰ കടന്നൽ ; **वि॰** എരിവുള്ള ; നയശാലിയായ.

तत्कालीन - वि॰ അക്കാലത്തുള്ള.

तत्ता - वि॰ ചൂടുള്ള.

तत्तिम्मा - पुं॰ പരിശിഷ്ടം.

तत्थ - वि॰ മുഖ്യമായ; **पुं॰** ബലം.

तत्ववेत्ता - पुं॰ തത്വജ്ഞാനി.

तत्त्वावधान - पुं॰ മേൽനോട്ടം.

तथा - अव्य॰ അപ്രകാരം ; ഉം.

तथापि - अव्य॰ എങ്കിലും ; എന്നാലും.

तथ्य - पुं॰ യാഥാർത്ഥ്യം.

तदपि - अव्य॰ दे॰ तथापि

तदबीर - स्त्री॰ ഉപായം ; യുക്തി.

तदारुक - पुं॰ ഓടിപ്പോയ കുററക്കാരനേയോ, ഏതെങ്കിലും അനിഷ്ട സംഭവത്തേയോ കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണം ; അനിഷ്ട സംഭവം നേരിടാതിരിപ്പാൻ മുൻകൂട്ടി ചെയ്യുന്ന ഏർപ്പാട് ; ശിക്ഷ.

तदुपरांत - क्रि॰ അതിന്നു ശേഷം.

तन - पुं॰ ശരീരം ; **क्रि॰** വശത്ത്; ഭാഗത്ത് ; **—देना -** മനസ്സിരുത്തുക,

तनक - वि॰ दे॰ तनिक

तनक़ीह - स्त्री॰ അന്വേഷണം ; കേസ് സംബന്ധമായ തെളിവെടുക്കൽ.

तनख़ाह / **तनख़्वाह** **स्त्री॰** മാസപ്പടി; ശമ്പളം.

तनख़्वाहदार - पु॰ ശമ്പളക്കാരൻ.

तनज़ - पु॰ വ്യംഗ്യം.

तनज़न - क्रि॰ വ്യംഗ്യമായി.

तनज़ीम - स्त्री॰ സംഘടിപ്പിയ്ക്കൽ.

तनज़ेब - स्त्री॰ दे॰ तंज़ेब

तनज्जुल - पु॰ / **तनज्जुली - स्त्री॰** സ്ഥാനഭ്രംശം; അധഃപതനം; പോരായ്മ.

तन-तनहा - क्रि॰ ഒററയ്ക്ക്; തനിയെ.

तनतना - पु॰ ദേഷ്യത്തോടു കൂടിയ അധികാരപ്രകടനം; അഹങ്കാരം; ഡംഭ്.

तनदेह - वि॰ മനസ്സുവെച്ചു പ്രവൃത്തിയ്ക്കുന്ന.

तनदेही - स्त्री॰ പരിശ്രമം; പ്രയത്നം; താക്കീത്.

तनना - अ॰ ആകർഷിയ്ക്കപ്പെടുക; അഹംഭാവത്തോടുകൂടി നിവന്നു നില്ക്കുക.

तनपरवर - वि॰ സ്വാർത്ഥിയായ.

तनहा - वि॰ തനിയെയായ; കൂട്ടില്ലാത്ത; **क्रि॰** തനിയെ.

तनहाई - स्त्री॰ ഏകാന്തത; ഒററയായിരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥിതി.

तना - पु॰ മരത്തിന്റെ തടി; (trunk); **क्रि॰** വശത്ത്; ഭാഗത്ത്.

तनाई - स्त्री॰ दे॰ तनाव

तनाज़ा - पु॰ കുഴപ്പം; അക്രമം; ശത്രുത.

तनातनी - स्त्री॰ कटुता സ്വരച്ചേർച്ചയില്ലായ്മ.

तनाना - स॰ [illegible]; പരത്തിയ്ക്കുക; നിവർത്തിയ്ക്കുക.

तनाब - स्त्री॰ കൂടാരത്തിന്റെ കയറ്.

तनाव - पु॰ പരപ്പ്; വ്യാപ്തി.

तनावर - वि॰ തടിച്ച; ശക്തിയുള്ള.

तनासुख़ - पु॰ നാശം; രൂപാന്തരം പ്രാപിയ്ക്കൽ.

तनासुब - पु॰ അവയവച്ചേർച്ച.

तनिक - वि॰ അല്പമായി; കുറച്ച്.

तनिया - स्त्री॰ ലംഗോട്ടി; കോണകം; താറ്; ബോഡീസ്.

तनी - स्त्री॰ ചരട്.

तनु - वि॰ ചെറിയ; ക്ഷീണിച്ച; കോമളമായ; സുന്ദരമായ; **पु॰** ശരീരം; തൊലി; **स्त्री॰** സ്ത്രീ.

तन्नाना - अ॰ ഞെളിയുക; അഹങ്കരിയ്ക്കുക.

तन्मय - वि॰ ലയിച്ച; മഗ്നമായ.

तप - पु॰ തപസ്സ്; ചൂട്; പനി.

तपना - अ॰ ചൂടുപിടിയ്ക്കുക; ദുഃഖിയ്ക്കുക; തപസ്സു ചെയ്യുക.

तपाक - पु॰ ആവേശം; ഉന്മേഷം; വേഗത.

तपाना - सं० ചൂടുപിടിപ്പിയ്ക്കുക; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക.

तपिश - स्त्री० ചൂട്°; ഉഷ്ണം.

तपेदिक् - पुं० ക്ഷയരോഗം.

तप्त - वि० ചൂട പിടിച്ച; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട; തീയിലിട്ടു പഴുപ്പിച്ച.

तफ़ज़ील - स्त्री० ശ്രേഷ്ഠമായി കരുതൽ; താരതമ്യം.

तफ़तीश - स्त्री० जांच പരിശോധന; തെളിവെടുക്കൽ.

तफ़रक़ा - पुं० വ്യത്യാസം; ദൂരം; വേർപാട്°.

तफ़रीक़ - स्त्री० വിഭജനം; വേർതിരിയ്ക്കൽ: കിഴിയ്ക്കൽ.

तफ़रीह - स्त्री० സന്തോഷം; പ്രസന്നത; പൊട്ടിച്ചിരി; കാററു കൊള്ളുവാനായുള്ള നടത്തം.

तफ़सील - स्त्री० വിവരണം; വിവരം; വ്യാഖ്യാനം.

तफ़सीलवार - वि० വിവരമായുള്ള; വിവരമുള്ള.

तफ़ावत - पुं० അകലം; വ്യത്യാസം.

तब - अव्य० അപ്പോൾ.

तबई - वि० പ്രാകൃതികമായ; സ്വഭാവേനയുള്ള; **इल्मेतबई** - പ്രകൃതിശാസ്ത്രം.

तबक़ - पुं० ലോകം; പരപ്പ്°; ലോഹത്തകിട്°.

तबक़गर } **पुं०** ലോഹത്തകിടുണ്ടാക്കുന്നവൻ.
तबक़िया }

तबक़ा - पुं० ലോകം; വിഭാഗം; പരപ്പ്°; ജനസമുദായം.

तबदील - वि० സ്ഥലം മാററപ്പെട്ട; സ്ഥലം മാറിയ; പരിവത്തനം വന്ന.

तबदीली - स्त्री० സ്ഥലം മാററം; പരിവത്തനം.

तबद्दुल - पुं० दे० तबदीली

तबन्नी - स्त्री० ദത്തെടുക്കൽ.

तबर - पुं० കോടാലി; വെണ്മഴു.

तबल - पुं० പെരുമ്പറ.

तबलची - पुं० മൃദംഗം വായിയ്ക്കുന്നവൻ.

तबला - पुं० തബല; മൃദംഗം.

तबलिया - पुं० दे० तबलची

तबलीग़ - पुं० മതപ്രചാരണം; എത്തിച്ചുകൊടുക്കൽ.

तबस्सुम - पुं० പുഞ്ചിരി.

तबस्सुर - पुं० മനസ്സിരുത്തൽ; ഗൌനിയ്ക്കൽ.

तबाक़ - पुं० ഒരുതരം വലിയ തളിക.

तबादला - पुं० മാററം; സ്ഥലം മാററം; പരിവത്തനം.

तबाबत - स्त्री० ചികിത്സ.

तबाह - वि० നശിച്ച.

तबाही - स्त्री० നാശം.

तबीअत - स्त्री० दे० तबीयत

तबीब - पुं० വൈദ്യൻ.

तबीयत - स्त्री॰ മനസ്സ്; ശരീരസ്ഥിതി; ബുദ്ധി; അറിവ്; **(किसीपर) तबीयत आना** - ആശിയ്ക്കുക; പ്രേമിയ്ക്കുക; **—उलझना** - മനസ്സുപരിഭ്രമിയ്ക്കുക; **—खराब होना** - ദീനം പിടിയ്ക്കുക; **—फड़क उठना** - മനസ്സ് പ്രസന്നമാകുക; **—लगना** - ശ്രദ്ധിയ്ക്കുക; പ്രേമം ഉണ്ടാകുക; **—दार** - അറിവുള്ള; രസികനായ; **—दारी** - അറിവ്; രസികത്വം; **—बिगड़ना** - ദേഷ്യപ്പെടുക.

तबेला - पु॰ കുതിരലായം; **तबेले में लत्ती चलना** - തൊഴുത്തിൽ കുത്തു നടക്കുക; തമ്മിൽ തമ്മിൽ വഴക്കിടുക.

तब्दील - वि॰ दे॰ तबदील

तभी - क्रि॰ അപ്പോഴത്തന്നെ.

तमंचा - पु॰ കൈത്തോക്ക്.

तमअ - स्त्री॰ ലോഭം; അത്യാഗ്രഹം; ആഗ്രഹം; ആശ.

तमक - पु॰ ആവേശം; ദേഷ്യം.

तमकना - अ॰ മുഖത്ത് ദേഷ്യഭാവം സ്ഫുരിയ്ക്കുക.

तमगा - पु॰ പതക്കം; മെഡൽ; രാജകല്പന.

तमतमाना - अ॰ കോപം കൊണ്ടോ, വെയിലിന്റെ ചൂട കൊണ്ടോ മുഖം ചുവക്കുക.

तमद्दुन - पु॰ നഗരവാസം; നാഗരീകത; സംസ്കാരം.

तमन्ना - स्त्री॰ ആഗ്രഹം; പ്രാർത്ഥന.

तमर्रुद - पु॰ താന്തോന്നിത്തം; നിയന്ത്രണമില്ലായ്മ.

तमस - पु॰ ഇരുട്ട്; പാപം.

तमसील - पु॰ ഉദാഹരണം; ഉപമ; ദൃഷ്ടാന്തം.

तमसीलन - क्रि॰ ഉദാഹരണമായി.

तमस्सुक - पु॰ പ്രോനോട്ട്; ബോണ്ട്.

तमहीद - स्त्री॰ പ്രസ്താവന; മുഖവുര; വിരിപ്പ് വിരിയ്ക്കൽ.

तमांचा - पु॰ दे॰ तमाचा

तमा - स्त्री॰ दे॰ तमअ

तमाकू / **तमाखू** } **पु॰** പുകയില.

तमाचा - पु॰ കരണത്തടി.

तमादी - स्त्री॰ കാലാവധികഴിയൽ.

तमानियत - स्त्री॰ ആശ്വാസം; വിശ്വാസം; സന്തോഷം.

तमाम - वि॰ മുഴുവനായ; കഴിഞ്ഞ.

तमाल - पु॰ കരിങ്ങാലി വൃക്ഷം; തമാലവൃക്ഷം.

तमाशगीर / **तमाशबीन** } **पु॰** തമാശ കാണുന്നവൻ; സ്ത്രീലമ്പടൻ.

तमाशबीनी - स्त्री॰ തമാശകാണൽ; ലമ്പടത്വം.

तमाशा - पुं० വിനോദം ; **—गाह -** നേരമ്പോക്കു കാണിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

तमाशाई - पुं० दे० तमाशगीर

तमीचर - पुं० രാക്ഷസൻ.

तमीज़ - स्त्री० വിവേചനാശക്തി ; തിരിച്ചറിവു് ; ബുദ്ധി ; ശിഷ്ടാചാരം.

तमीश - पुं० ചന്ദ്രൻ.

तमोल - पुं० വെററിലച്ചുരുൾ ; വെററിലബീഡ ; താംബൂലം.

तमोलिन - स्त्री० दे० तंबोलिन

तमोली - पुं० दे० तंबोली

तम्बीह - स्त्री० ഉപദേശം ; താക്കീതു് ; നല്ലവാക്കു്.

तय - वि० തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ ; തീരുമാനിച്ച ; പൂർത്തിയായ.

तयार - वि० दे० तैयार

तरंग - स्त्री० തിര ; അല ; ഓളം.

तरंगिणी - स्त्री० നദി.

तरंगित - पुं० അലയടിയ്ക്കുന്ന ; ഓളം തല്ലുന്ന.

तर - वि० നനഞ്ഞ ; ആർദ്രമായ ; തണുപ്പുള്ള ; പച്ചപിടിച്ച ; **पुं०** തരണം ചെയ്യൽ ; **क्रि०** താഴെ ; **प्र०** ഗുണവാചക ശബ്ദങ്ങളുടെ അവസാനം ചേർത്തു് 'മറെറാന്നിനേക്കാൾ കൂടുതൽ' ഗുണമുള്ള എന്ന അർത്ഥത്തെകാണിയ്ക്കുന്നു. (**जैसे सुन्दरतर, गुरुतर**).

तरकश / **तरकस - पुं०** ആവനാഴി ; തൂണീരം.

तरका - पुं० ഒരാൾ മരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അനന്തരാവകാശിയ്ക്കു കിട്ടുന്ന സ്വത്തു്.

तरकारी - स्त्री० പച്ചക്കറി ; ഉപ്പേരി ; കൂട്ടാൻ.

तरकी - स्त्री० കമ്മൽ.

तरकीब - स्त्री० ഉപായം ; മേളനം ; യുക്തി ; രചനാരീതി.

तरक्की - स्त्री० അഭിവൃദ്ധി; ഉന്നതി.

तरखान - पुं० മരാശാരി.

तरग़ीब - स्त्री० ഉത്തേജിപ്പിയ്ക്കൽ ; പറഞ്ഞിളക്കി തനിയ്ക്കനുകൂലമാക്കൽ.

तरजना - अ० ശിക്ഷിയ്ക്കുക ; ഭയപ്പെടുത്തുക ; ശാസിയ്ക്കുക.

तरजनी - स्त्री० ചൂണ്ടു (ചൂണ്ടാണി) വിരൽ ; ഭയം ; പേടി.

तरजीह - स्त्री० മുൻഗണന കൊടുക്കൽ (preference).

तरजुमा - पुं० തർജ്ജമ ; ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തൽ ; പരിഭാഷ.

तरजुमान - पुं० പരിഭാഷകൻ ; പ്രാസംഗികൻ.

तरणि - पुं० സൂര്യൻ ; രശ്മി ; **स्त्री०** വഞ്ചി ; തോണി.

तरतराना - अ० 'തഡ് തഡ്' ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; നനയ്ക്കുക.

तरतीब - स्त्री० ക്രമീകരണം ; ക്രമം ; **—वार -** ക്രമത്തിലുള്ള.

तर-दामन - वि० അപരാധിയായ ; പാപിയായ.

तर-दामनी - स्त्री० പാപം ; കുററം.

तरदीद - स्त्री० റദ്ദുചെയ്യൽ ; വെട്ടിക്കളയൽ ; പ്രത്യുത്തരം.

तरद्दुद - पुं० ചിന്ത ; ആശങ്ക.

तरनतारन - पुं० മോക്ഷം ; ഉദ്ധരിക്കുന്നവൻ (ഈശ്വരൻ).

तरना - अ० കരകേറുക ; മോക്ഷം പ്രാപിക്കുക.

तरपना - अ० दे० तड़पना

तरफ़ - स्त्री० ഭാഗം ; വശം ; **क्रि०** നേരെ ; വശത്തേക്കു് ; **—दार -** പക്ഷപാതിയായ ; അനുകൂലിയായ ; **—दारी -** പക്ഷപാതം ; ആനുകൂല്യം.

तरफ़ैन - पुं० രണ്ടു കക്ഷിയിലുമുള്ള ആളുകൾ.

तरब - पुं० പ്രസന്നത.

तर-बतर - वि० നനഞ്ഞ.

तरबियत - स्त्री० വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കൽ.

तरबुज़ / तरबूज़ - पुं० തണ്ണിമത്തൻ ; കുമ്മട്ടിങ്ങ.

तरबूज़िया - वि० കടും പച്ച.

तरमीम - स्त्री० ഭേദഗതി ; തെററുതിരുത്തൽ.

तरल - वि० ദ്രവമയമായ ; ഇളകുന്ന ; പ്രകാശമുള്ള ; പൊള്ളയായ ; **पुं०** മാലയിലെ മുത്തു് ; മുത്തുമാല.

तरवन - पुं० ഒരുതരം കമ്മൽ.

तरवर - पुं० വലിയ മരം. ഇതിന്റെ തൊണ്ടു്, തോലു് ഉററുക്കിട്ടു് [illegible]ന്നതിനു പയോഗിക്കുന്നു (wattle).

तरवार - स्त्री० दे० तलवार

तरस - पुं० ഭയം ; ദയ ; **—खाना -** ദയതോന്നുക.

तरसना - अ० ഏതെങ്കിലും വസ്തു കിട്ടാതെ [illegible] ; എന്തെങ്കിലും കിട്ടാത്തതിനാൽ അസ്വസ്ഥനായിത്തീരുക ; കൊതിയ്ക്കുക.

तरसाना - स० ആവശ്യമുള്ള വസ്തു കൊടുക്കാതെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തുക ; [illegible].

तरह - स्त्री० തരം ; പ്രകാരം ; പോലെ ; **—देना -** ശ്രദ്ധിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക ; ക്ഷമിയ്ക്കുക.

तरहटी - स्त्री० താഴ്‌വര.

तरहदार - वि० മനോഹരമായ ; പരിഷ്കാരപ്രിയനായ.

तरहर - क्रि० ചുവട്ടിൽ ; **वि०** താഴ്ന്ന ; നികൃഷ്ടമായ.

तराई - स्त्री० താഴ്‌വര ; മലഞ്ചെരിവു് ; നക്ഷത്രം.

तराजू - पुं० തുലാസ്സ് ; ത്രാസ്സ്.

तराना - **स०** മോചിപ്പിയ്ക്കുക; കരകേററുക; **पु०** സംഗീതം; രാഗം; പാട്ട്.

तराबोर - **वि० सराबोर** നല്ലപോലെ നനഞ്ഞ; മഗ്നമായ; ലയിച്ച.

तरावट - **स्त्री०** ഈറപ്പം; നനവ്; ശരീരം [illegible] ആഹാരം; സ്നിഗ്ദ്ധത.

तराश - **स्त्री०** മുറിയ്ക്കൽ; മുറിച്ചു ശരിപ്പെടുത്തൽ; നിർമ്മാണം; ആകൃതി; നിർമ്മാണരീതി.

तराशना - **स०** മുറിയ്ക്കുക; മുറിച്ചു ശരിപ്പെടുത്തുക; നിർമ്മിയ്ക്കുക.

तरिवन - **पु० दे० तरकी**

तरी - **स्त्री०** തോണി; നനവ്; ചേലത്തുമ്പ്; ശീതളത; ചതുപ്പുനിലം; താഴ്‌വര; ഒരുതരം കമ്മൽ.

तरीक़ - **पु० दे० तरीक़ा**

तरीक़त - **स्त्री०** മാർഗ്ഗം; നടപടി; മനഃശുദ്ധി.

तरीक़ा - **पु०** രീതി; മാതിരി; ഉപായം; വഴി.

तरीन - **प्र०** ഗുണവാചകശബ്ദങ്ങളുടെ അവസാനത്തിൽ ചേർത്ത് 'എല്ലാത്തിലും ഉയർന്നത്' എന്ന അർത്ഥം സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു. **(जैसे खुशतरीन)**.

तरुनाई - **स्त्री०** യൌവ്വനം.

तरेटी - **स्त्री० दे० तलहटी**

तरेरना - **स०** ക്രോധത്തോടെ നോക്കുക; ദൃഷ്ടികൊണ്ട് വിരോധാഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുക.

तर्क - **पु०** യുക്തിയുക്തമായ തർക്കം; വാദവിവാദം; ഉപേക്ഷിയ്ക്കൽ.

तर्कमवालात - **पु०** നിസ്സഹകരണം.

तर्कश - **पु० दे० तरकश**

तर्की - **पु०** തർക്കിയ്ക്കുന്നവൻ.

तरकीब - **स्त्री० दे० तरकीब**

तर्कुल - **पु०** കരിമ്പന; കരിമ്പനത്തേങ്ങ.

तर्ज़ - **पु०** രീതി; പ്രകാരം; രചനാശൈലി; നിർമ്മാണം.

तर्जन - **पु०** ഭയപ്പെടുത്തൽ; ശാസിയ്ക്കൽ.

तर्जना - **अ०** ഭയപ്പെടുത്തുക; ശാസിയ്ക്കുക.

तरजनी - **स्त्री०** ചൂണ്ടാണിവിരൽ.

तर्जुमा - **पु० दे० तरजुमा**

तल - **पु०** അടിഭാഗം.

तलक - **अव्य०** വരെ.

तलकर - **पु०** കുളത്തിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന വസ്തുക്കളിൽ ചുമത്തുന്ന കരം.

तलख़ - **वि०** കയ്പുള്ള; രസമില്ലാത്ത; ഇഷ്ടമില്ലാത്ത.

तलछट - **स्त्री०** ഊറൽ; മട്ട്; കല്ക്കം; കീടൻ.

तलना - स० എണ്ണയിലോ, നെയ്യിലോ വറുക്കുക.

तलपट - वि० നശിച്ച; **पु०** വരവുചിലവിൻെറ സംക്ഷിപ്ത വിവരണം കാണിച്ചിട്ടുള്ള കടലാസ്സ്.

तलफ़ - वि० നശിച്ച.

तलफ़ना - अ० दे० तड़पना

तलफ़ी - स्त्री० നാശം.

तलफ़्फ़ुज़ - पु० ഉച്ചാരണം.

तलब - स्त्री० അന്വേഷണം; കിട്ടുവാനുള്ള ആഗ്രഹം; ക്ഷണനം; ആവശ്യം; ശമ്പളം; വിളി; **—नामा -** ക്ഷണനപത്രം; സമൻസ്സ്.

तलबगार - वि० ആഗ്രഹിക്കുന്ന; അന്വേഷിക്കുന്ന.

तलबाना - पु० സാക്ഷിബത്ത.

तलबी - स्त्री० വിളി; ആവശ്യം.

तलबेली - स्त्री० ഉൽക്കണ്ഠ; പരിഭ്രമം; വ്യാകുലത.

तलमलाना - अ० കണ്ണുമങ്ങുക.

तलवा - पु० ഉള്ളങ്കാൽ; **—चाटना -** മുഖസ്തുതി ചെയ്യുക; കാലുനക്കുക.

तलवार - स्त्री० വാൾ; **—का खेत -** രണഭൂമി; **—का पानी -** വാളിൻെറ മിന്നിച്ച.

तलहटी - स्त्री० താഴ്‌വര.

तला - पु० അടിഭാഗം; ചെരിപ്പിൻെറ അടിഭാഗം.

तलाक़ - पु० വിവാഹമോചനം.

तलाव - पु० കുളം.

तलाश - स्त्री० അന്വേഷണം; ആവശ്യം; പരീക്ഷണം.

तलाशी - स्त्री० അന്വേഷണം; പരിശോധന; **—लेना -** പരിശോധിക്കുക.

तली - स्त्री० അടിഭാഗം; ഉള്ളംകൈ; ഉള്ളങ്കാൽ; കീടൻ.

तलुआ - पु० दे० तलवा; —छलनी हो जाना - നടന്നു തളരുക.

तले - क्रि० ചുവട്ടിൽ; താഴെ.

तलेटी - स्त्री० दे० तलहटी

तलैया - स्त्री० ചെറിയ കുളം.

तल्ख़ - वि० दे० तलख़

तल्ला - पु० അടിത്തട്ട്; സാമീപ്യം; തട്ട് (മാളികയുടെ).

तवंगर - वि० ധനികനായ.

तवक़्क़ा - स्त्री० ആശ; പ്രതീക്ഷ.

तवक़्क़ुफ़ - पु० വിളംബം; താമസം.

तवक्कुल - पु० ലൌകികകാര്യങ്ങളിൽ വിരക്തനായി ആദ്ധ്യാത്മികകാര്യങ്ങളി [illegible]; ദൈവവിശ്വാസം.

तवज्जह - स्त्री० ശ്രദ്ധ; കൃപാദൃഷ്ടി.

तवना - अ० दे० तपना

तवा - पु० ചപ്പാത്തിക്കല്ല്; ദോശക്കല്ല്.

तवाज़ा - स्त्री० അതിഥിസൽക്കാരം; സൽക്കരിക്കൽ.

तवान-गर - **वि०** ധനവാനായ.

तवाना - **स०** ചുട്ടുപിടിപ്പിയ്ക്കുക ; **वि०** തടിച്ചുകൊഴുത്ത.

तवायफ़ - **स्त्री०** വേശ്യ ; നർത്തകി.

तवारीख़ - **स्त्री०** ചരിത്രം.

तवालत - **स्त्री०** നീളം ; ആധിക്യം ; കഴപ്പം.

तवील - **वि०** നീളമുള്ള.

तवेला - **पु०** **दे०** **तबेला**

तशख़ीस - **स्त्री०** നിർണ്ണയം ; നിശ്ചയം ; രോഗം പരിശോധിച്ചറിയൽ.

तशदीद - **स्त्री०** കഠോരമാക്കൽ ; പാസ്സി ലിപിയിൽ ദ്വിത്വം സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നചിഹ്നം.

तशद्दुद - **पु०** (പെരുമാററത്തിലുള്ള) കഠോരത ; ക്രൂരത.

तशबीह - **स्त्री०** ഉപമ.

तशरीफ़ - **स्त्री०** സാന്നിദ്ധ്യം ; ബഹുമാനം ; മഹത്വം ; **—रखना** - എഴുന്നരുളുക (ഇരിയ്ക്കുക) ; **—लाना** - എഴുന്നെള്ളുക.

तशरीह - **स्त्री०** വ്യാഖ്യാനം ; ശരീര ശാസ്ത്രം.

तशवीश - **स्त्री०** ചിന്ത ; വ്യസനം ; പരവശത.

तश्त - **पु०** തളിക ; **—अज़ बाम होना** - ചീത്തപ്പേരുണ്ടാകുക ; രഹസ്യം പരസ്യമാകുക.

तश्तरी - **स्त्री०** **रिकाबी** പിഞ്ഞാണം ; തളിക ; കിണ്ണം.

तस - **क्रि०** അങ്ങിനെ ; **वि०** അങ്ങിനെയുള്ള.

तसकीन / **तस्कीन** - **स्त्री०** ആശ്വാസം ; സമാധാനം ; സന്തോഷം.

तसदीक़ - **स्त्री०** സാക്ഷ്യം ; സത്യം തെളിയിയ്ക്കൽ ; സത്യം ; പിന്താങ്ങൽ.

तसदीह - **स्त्री०** കഷ്ടപ്പാട് ; ദുഃഖം ; തലവേദന.

तसद्दुक - **पु०** ദാനം ; അർപ്പണം.

तसनीफ़ / **तस्नीफ़** - **स्त्री०** ഗ്രന്ഥരചന.

तसफ़िया / **तस्फ़िया** - **पु०** മനസ്സ് ശുദ്ധമാക്കൽ ; തീപ്പ്.

तसबीह - **स्त्री०** **तस्बीह** ജപമാല.

तसमा - **पु०** **तस्मा** തോൽപട്ട.

तसर - **पु०** ഒരു താണതരം പട്ട്.

तसला - **पु०** ഒരുതരം പരന്ന പാത്രം ; തവല ; അടുക്കള പാത്രം.

तसलीम - **स्त्री०** വന്ദനം ; സമ്മതം.

तसल्ली - **स्त्री०** തൃപ്തി ; ആശ്വാസം ; സമാധാനം ; ധൈര്യം.

तसवीर / **तस्वीर** - **स्त्री०** ചിത്രം.

तसव्वर / **तसौवर** - **पु०** ശ്രദ്ധ ; ഭാവന ; വിചാരം.

तस्करी - **स्त्री०** കവർച്ചക്കാരി.

तह - **स्त्री०** പരപ്പ്; തട്ട്; അടുക്ക്; മടക്ക്; അടിപ്പരപ്പ്; **—करना** - മടക്കി വയ്ക്കുക; **तहकर रखो** - അവിടെ ഇരിയ്ക്കട്ടെ (ആവശ്യമില്ലെന്നർത്ഥം); **—की बात** - ആന്തരാർത്ഥം; രഹസ്യം; **—तक पहुँचना** - യഥാർത്ഥം കണ്ടുപിടിയ്ക്കുക; ആന്തരാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കുക.

तहक़ीक़ - **स्त्री०** പരിശോധന; പരിശോധനയിൽ ശരിയെന്നു തീർച്ചപ്പെട്ട വസ്തു; **वि०** നല്ലപോലെ [illegible].

तहक़ीक़ात - **स्त्री०** പരിശോധിയ്ക്കൽ; അന്വേഷിയ്ക്കൽ; തെളിവെടുക്കൽ.

तहक़ीर - **स्त्री०** അപമാനം.

तहख़ाना - **पु०** നിലവറ; കല്ലറ.

तहज़ीब - **स्त्री०** പരിഷ്കാരം; സംസ്കാരം; ശിഷ്ടാചാരം; **—याफ़्ता** - സഭ്യനായ.

तहज़ीर - **स्त्री०** ഉപദേശം; താക്കീതു്; ഭീഷണി.

तहत - **पु०** അധികാരം; അധീനത.

तहत्तुक - **पु०** അപമാനം.

तहदरज़ - **वि०** വളരെ പുതിയ.

तहमत - **पु०** **लुंगी** ലുങ്കി.

तहम्मुल - **पु०** സഹനശീലത.

तहरीक - **स्त्री०** ഇളക്കൽ; ഉത്തേജിപ്പിയ്ക്കൽ; പ്രമേയം.

तहरीर - **स्त्री०** കൈയക്ഷരം; ലേഖനശൈലി; എഴുത്തുകൂലി; പ്രമാണപത്രം.

तहरीरी - **वि०** എഴുതപ്പെട്ട.

तहलका - **पु०** ബഹളം; നാശം; മരണം; ക്ഷോഭം.

तहवील - **स्त्री०** ഖജനാവു്; നിക്ഷേപം; മുതൽ; **—दार** - ഖജാൻജി.

तहस-नहस - **वि०** നശിച്ച.

तहसील - **स्त्री०** കരം പിരിവു്; നികുതി; താലൂക്ക കച്ചേരി; താലൂക്കു്; **—दार** - തഹസിൽദാർ.

तहसीलना - **स०** നികുതി പിരിയ്ക്കുക; പണം പിരിയ്ക്കുക.

तहाँ - **क्रि०** അവിടെ.

तहाना / **तहियाना** - **स०** മടക്കുക; ചുരുട്ടുക.

तहीं - **क्रि०** അതേ സ്ഥലത്തു്; അവിടെത്തന്നെ.

तही - **वि०** ഒഴിഞ്ഞ; **—दस्त** - ദരിദ്രനായ; **—मग़्ज़** - വിഡ്ഢിയായ; ബുദ്ധിയില്ലാത്ത.

तहेदिल - **स्त्री०** ഹൃദയാന്തർഭാഗം; **—से** - ഹൃദയപൂർവ്വം.

तहैयुर - **पु०** ആശ്ചര്യം.

तहो-बाला - **वि०** തലകീഴായ; നശിച്ച.

तहौवर - पुं० വേഗത ; കോപം.

तांगा - पुं० ജഡ്ക്കാവണ്ടി.

तांत - वि० ക്ഷീണിച്ച.

ताँत } ताँतड़ी } स्त्री० വില്ലിൻെറ ഞാണി നം മറ്റും ഉപയോഗി ക്കുന്ന മൃഗ ചർമ്മം കൊണ്ടുണ്ടാ ക്കുന്ന കയർ ; ഞാൺ ; ഗട്ട്.

ताँता - पुं० വരി ; നിര ; **—बाँधना -** അണിനിരക്കുക.

ताँति - स्त्री० दे० ताँत

ताँती - स्त्री० അണി ; നിര ; സന്താ നം ; **पुं०** നെയ്ത്തുകാരൻ.

तांबा - पुं० ചെമ്പ്.

ता - अव्य० വരെ ; **प्र०** ഒരു ഭാവ വാചകപ്രത്യയം **(जैसे गुरुता).**

ताअत - स्त्री० പൂജ ; ദൈവാരാ ധന.

ताईं - अव्य० വരെ ; അടുക്കെ ; കൊണ്ട് ; വേണ്ടി.

ताई - स्त्री० വലിയച്ഛൻെറ ഭാര്യ.

ताईद - स्त्री० സമർത്ഥിക്കൽ ; അനു മോദനം ; പിന്താങ്ങൽ ; **पुं०** വക്കീൽ ഗുമസ്തൻ.

ताऊ - पुं० വലിയച്ഛൻ ; **बछिया के ताऊ -** മരമണ്ടൻ.

ताऊन - पुं० പ്ലേഗ്.

ताऊस - पुं० മയിൽ ; **तख़्त-ताऊस -** മയൂരസിംഹാസനം.

ताक - स्त्री० ഉറ്റുനോക്കൽ ; പ്രതീക്ഷ ; തക്കം ; അന്വേ ഷണം ; **—में रहना -** തക്കം നോക്കി ഇരിയ്ക്കുക.

ताक़ - पुं० ചുമരലമാരി ; വിഷമ സംഖ്യ ; **वि०** അദ്വിതീയ മായ ; **—पर रखना -** അനാ വശ്യമെന്നു കരുതി തള്ളിക്കള യുക.

ताक़त - स्त्री० ശക്തി ; **—वर -** ശക്തിയുള്ള.

ताकना - स० ഉറ്റുനോക്കുക ; സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുക ; ആലോ ചിയ്ക്കുക ; ഊഹിച്ചറിയുക.

ताकि - अव्य० യാതൊന്നുകൊണ്ട് ; യാതൊന്നിൽ.

ताकीद - स्त्री० താക്കീത് ; മുന്നറി യിപ്പ്.

ताखा - पुं० ചുമരലമാരി(niche).

ताख़ीर - स्त्री० വിളംബം; താമസം.

तागड़ी - स्त्री० ഒഢ്യാണം.

तागना - स० അകലെ അകലെ യായി തുന്നുക ; സംക്രമി ടുക.

तागा - पुं० നൂലിഴ; ആളം നികുതി.

ताज - पुं० കിരീടം ; താഴിക ക്കുടം ; **—दार, वर -** കിരീട പതി ; **—पोशी -** കിരീടധാര ണം.

ताज़गी - स्त्री० ഉന്മേഷം ; സ്വ സ്ഥത ; പഴക്കം ചെല്ലാത്ത അവസ്ഥ ; പുതുമ.

ताज़ा - **वि०** പുതിയ; സ്വസ്ഥനായ; ഉന്മേഷമുള്ള; **मोटा-ताज़ा** - തടിച്ചുകൊഴുത്ത.

ताज़ियत - **स्त्री०** അനുശോചനം; മരിച്ചവൻെറ ബന്ധുക്കളെ സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കൽ; ദുഃഖമാചരിയ്ക്കൽ; **—नामा** - അനുശോചനപത്രം.

ताज़िया - **पु०** 'ഇമാം ഹുസേനി' ൻെറ സ്മാരകമായി ശിയാ മുസൽമാന്മാർ മുഹറം ദിവസം ആരാധിച്ചതിന്നു ശേഷം കഴിച്ചു മൂടുന്നതിനായി മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന മണ്ഡപാകൃതിയിലുള്ള കൂട്.

ताज़ियाना - **पु०** ചമ്മട്ടി.

ताजिर - **पु०** വ്യാപാരി.

ताज़ी - **पु०** അറബിക്കുതിര; അറബി നായ; **स्त्री०** അറബിഭാഷ; **वि०** അറേബ്യയിലുള്ള.

ताज़ीम - **स्त्री०** വലിയവരെ ബഹുമാനിയ്ക്കുവാനായി എഴുനേററു നില്ക്കുക, നമസ്കരിയ്ക്കുക മുതലായ ചടങ്ങുകൾ.

ताज़ीर - **स्त्री०** ശിക്ഷ.

ताज़ीरात - **पु०** ക്രിമിനൽ ശിക്ഷാനിയമ പുസ്തകം; പീനൽ കോഡ്.

ताज्जुब - **पु०** ആശ്ചര്യം.

ताटक - **पु०** ഒരുതരം കർണ്ണാഭരണം.

ताड़ - **पु०** പന; അടി; മുഴക്കം.

ताड़न - **पु०** അടിയ്ക്കൽ; ശാസിയ്ക്കൽ; ശിക്ഷിയ്ക്കൽ.

ताड़ना - **स०** അടിയ്ക്കുക; ശാസിയ്ക്കുക; ലക്ഷണം കൊണ്ടറിയുക; ഭാവംകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കുക; **स्त्री०** യാതന; ശാസിയ്ക്കൽ.

ताडित - **वि०** അടിയ്ക്കപ്പെട്ട; മർദ്ദിയ്ക്കപ്പെട്ട.

ताड़ी - **स्त्री०** പനങ്കള്ള്.

तात - **पु०** അച്ഛൻ; പൂജനീയൻ; ഗുരു; സ്നേഹംകൊണ്ട് സഹോദരനേയോ, സ്നേഹിതനേയോ, വിശേഷിച്ച് ചെറിയ കുട്ടികളേയോ സംബോധന ചെയ്യാനുപയോഗിക്കുന്ന ശബ്ദം; **वि०** ചൂടുള്ള.

तातन - **पु०** ഖഞ്ജനപ്പക്ഷി.

तातल - **पु०** മുള്ളാണി; പാകത; **वि०** പിതാവിനെ സംബന്ധിച്ച; ചൂടുള്ള.

ताता - **वि०** ചൂടുപിടിപ്പിച്ച.

तातील - **स्त्री०** ഒഴിവു ദിവസം.

तात्पर्य - **पु०** ആശയം; ഉദ്ദേശം.

तादाद - **स्त्री०** തുക; സംഖ്യ.

तान - **स्त्री०** രാഗം; ആലാപന; പരപ്പ്; വിസ്താരം.

तानना - **स०** പരത്തുക; നീട്ടുക; വിടർത്തുക; ചൂണ്ടിക്കാണിയ്ക്കുക; നിവർത്തി ഇടുക; ജയിലിൽ അയയ്ക്കുക.

तानपूरा - **पु०** തംബുരു.

तानबान - **पु०** **दे०** **तानाबाना**

ताना - **पु०** നെയ്യുന്നതിനുള്ള പാവ്; പരിഹാസം; അധിക്ഷേപിയ്ക്കൽ; **स०** ചൂടുപിടിപ്പിയ്ക്കുക; ഉരുക്കുക (സ്വർണ്ണം മുതലായ ലോഹങ്ങൾ); പരിശോധിയ്ക്കുക.

तानाबाना - **पु०** ഊടും പാവും.

तानाशाह - **पु०** ഏകാധിപതി.

तानाशाही - **स्त्री०** ഏകാധിപത്യം.

तानी - **स्त्री०** നെയ്യുന്നതിനുള്ള പാവ്.

ताप - **पु०** ചൂട്; പനി; ദുഃഖം.

तापतिल्ली - **स्त्री०** പ്ലീഹാസംബന്ധമായ രോഗം.

तापना - **अ०** തീ കായുക; ചൂടുപിടിയ്ക്കുക; **स०** ചൂടു പിടിപ്പിയ്ക്കുക.

तापमानयंत्र - **पु०** ഉഷ്ണമാപനിയന്ത്രം (thermometer).

तापा - **पु०** കോഴിക്കൂട്.

ताफ्ता - **पु०** തിളങ്ങുന്ന ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം; ടാഫ്ടാ സില്ക്ക്; **—रंग** - ടാഫ്ടാ സില്ക്കിലുള്ള ഒന്നിലധികം വിധത്തിൽ കാണുന്ന നിറം.

ताब - **स्त्री०** ചൂട്; പ്രകാശം; മനശ്ശക്തി; കഴിവ്.

ताबड़तोड़ - **क्रि०** തുടർച്ചയായി; മുറയ്ക്ക്; ഇടവിടാതെ.

ताबख़ाना - **पु०** റൊട്ടി ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള ഒരുതരം അടുപ്പ്.

ताबदान - **पु०** ജനാല; വെളിച്ചം തരുന്നത്.

ताबा - **वि०** **दे०** **ताबे**

ताबीर - **स्त्री०** ഫലം; വിശേഷിച്ച് സ്വപ്നത്തിൻെറ ശുഭാശുഭഫലം.

ताबूत - **पु०** ശവപ്പെട്ടി.

ताबे - **वि०** അധീനത്തിലുള്ള; വശത്തായ; **—दार** - ആജ്ഞാനുവർത്തിയായ; ആജ്ഞാബദ്ധനായ; **—दारी** - ആജ്ഞാധീനത; ആജ്ഞാബദ്ധത.

ताम - **पु०** മനസ്സിൻെറ അസ്വസ്ഥത; ക്ലേശം; ഇരുട്ട്; കോപം; ഉൽക്കണ്ഠ; നിരാശ; **वि०** ഭയങ്കരമായ; അമ്പരന്ന.

तामचीनी - **स्त्री०** 'ഇനാമൽ' പൂശിയ ഇരുമ്പുപാത്രം.

तामड़ा - **वि०** ചെമ്പിച്ച; **पु०** നിർമ്മലാകാശം.

तामीर - **स्त्री०** ഭവനനിർമ്മാണം.

तामील - **स्त्री०** (ആജ്ഞാ) പാലനം.

ताम्मुल - **पु०** സംശയം; ധർമ്മസങ്കടം.

ताम्र - **पु०** ചെമ്പ്.

ताम्रचूड़ - **पु०** **मुर्ग़ा** കോഴി.

ताम्रपत्र - **पु०** ചെമ്പോല.

ताय - **पु०** ചൂട്°; വെയിൽ.

तायदाद - **स्त्री० दे० तादाद**

तायफ़ा - **स्त्री०** നർത്തകികളുടെ സംഘം; വേശ്യ.

तायर - **पु०** പറവ; പക്ഷി.

ताया - **पु०** അച്ഛൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻ.

तार - **पु०** കമ്പി; കമ്പിവാർത്ത; നൂൽ; **वि०** അന്ധകാരപൂർണ്ണമായ; **—तार करना** - തവിട്ട് പൊടിയാക്കുക.

तारक - **पु०** നക്ഷത്രം; കണ്മണി; മോക്ഷം നൽകുന്നവൻ.

तारकश - **पु०** കമ്പിയുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

तारकशी - **स्त्री०** കമ്പിയുണ്ടാക്കൽ.

तारका - **स्त्री०** നക്ഷത്രം; കണ്മണി.

तारघर - **पु०** കമ്പിയാപ്പീസ്°.

तारघाट - **पु०** കാര്യം നടത്താനുള്ള തക്കം.

तारण - **पु०** കടത്തൽ; ഉദ്ധരിയ്ക്കൽ; കടത്തുന്നവൻ; വിഷ്ണു.

तारना - **स०** കരകേററുക; മുക്തി കൊടുക്കുക; ഉദ്ധരിയ്ക്കുക.

तारपीन - **पु०** ടർപൻൈടൻ (കർപ്പൂര തൈലം).

तारबरक़ी - **पु०** വർത്തമാനമയയ്ക്കാനുള്ള വിദ്യുത്°കമ്പി; കമ്പിവാർത്ത.

तारा - **पु०** നക്ഷത്രം; കണ്മണി; ഭാഗ്യം; **तारे गिनना** - നക്ഷത്രമെണ്ണുക; വിയോഗവ്യഥകൊണ്ടോ, ചിന്തകൊണ്ടോ രാത്രി മുഴുവൻ ഉറക്കമൊഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുക; **—टूटना** - നക്ഷത്രം വീഴുക; **आकाश के तारे तोड़ लाना** - വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയും ചെയ്തു കാണിയ്ക്കുക.

ताराज - **पु०** നാശം; കത്തിക്കവച്ച്.

तारी - **स्त्री०** താക്കോൽ; കള്ള്°; കൈയ്യടി; ഇരുട്ട്°; പ്രത്യക്ഷപ്പെടൽ; വ്യാപിയ്ക്കൽ.

तारीक - **वि०** കറുത്ത; മങ്ങിയ; ഇരുളടഞ്ഞ.

तारीकी - **स्त्री०** കറുപ്പ്°; മങ്ങൽ; ഇരുട്ട്°.

तारीख़ - **स्त्री०** തീയതി; ചരിത്രം; **—वार** - കാലക്രമത്തിൽ; **—डालना** - തീയതി നിശ്ചയിയ്ക്കുക.

तारीफ़ - **स्त्री०** പ്രശംസ; വർണ്ണന; വിശേഷത; ഗുണം.

तारीफ़ी - **वि०** പ്രശസ്തമായ; വിശേഷമായ; വർണ്ണിച്ച.

ताल - **पु०** താളം; കൈ കൊട്ടൽ; കൈത്തലം; ജാലറ; പന; പൂട്ട്°; വാൾപ്പിടി; കുളം.

ता[illegible] - **पु०** പൂട്ട്°; [illegible] (**उदा० अल्लाह ताला**).

तालाब - **पु०** കുളം ; പൊയ്ക.

तालिका - **स्त्री०** ലിസ്റ്റ്; പട്ടിക ; വിഷയസൂചി.

तालिब - **पु०** അന്വേഷിക്കുന്നവൻ ; ജിജ്ഞാസു.

तालिबे-इल्म - **पु०** വിദ്യാർത്ഥി.

तालिम - **स्त्री०** വിരിപ്പ്.

ताली - **स्त्री०** താക്കോൽ ; ഹസ്തതാഡനം ; കള്ള്.

तालीफ़ - **स्त्री०** ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണം ; സങ്കലനം ; ആകർഷിക്കൽ.

तालीम - **स्त्री०** വിദ്യാഭ്യാസം ; ഉപദേശം ; **—याफ्ता** - പഠിപ്പുള്ള.

तालील - **स्त्री०** കാരണങ്ങൾ കാണിക്കൽ.

तालु - **पु०** **दे०** **तालू**

तालुका - **पु०** താലൂക്ക്.

तालू - **पु०** താലു; അണ്ണാക്ക്.

तालेवर - **वि०** **धनी** ധനികനായ.

ताल्लुक़ - **पु०** **दे०** **तअल्लुक़**

ताव - **पु०** ഏതെങ്കിലും സാധനത്തെ ചുട്ടുപഴുപ്പിക്കുവാനോ തിളപ്പിക്കുവാനോ വേണ്ടി ഉണ്ടാക്കുന്ന ചൂട്; കടലാസു പായ ; ഉല്ക്കണ്ഠ ; അധികാരം കലർന്ന കോപം ; **मूछों पर ताव देना** - മീശ തടവുക ; **—खाना** - ചൂടാക്കുക; **—खाना** - ചൂടുപിടിപ്പിക്കുക.

तावत् - **क्रि०** ആ സമയംവരെ.

तावभाव - **पु०** **मौक़ा** അവസരം.

तावरी - **स्त्री०** ചൂട്; വെയിൽ ; പനി; വെയിലേററാലുണ്ടാകുന്ന തലചുററൽ ; ഈർഷ്യ.

तावान - **पु०** നഷ്ടപരിഹാരം ; പിഴ.

तावीज़ - **पु०** മന്ത്രമെഴുതിക്കെട്ടുന്ന രക്ഷ.

ताश - **पु०** ചീട്ട്; ചീട്ടുകളി ; ഒരുതരം കസവു തുണി.

ताशा - **पु०** തോലുകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരുതരം വാദ്യം.

तासीर - **स्त्री०** പ്രഭാവം ; ശക്തി.

तास्सुफ़ - **पु०** ദുഃഖം.

ताहम - **अव्य०** എന്നാലും ; എന്നിട്ടും.

तिकोन / **तिकोना** / **तिकोनिया** } **वि०** ത്രികോണാകൃതിയിലുള്ള.

तिक्का - **पु०** മാംസക്കഷണം.

तिक्की - **स्त्री०** മൂന്നാം കൂലി ചീട്ട്.

तिक्त - **वि०** കയ്പുള്ള.

तिखाई - **स्त्री०** തീക്ഷ്ണത ; എരിവ്.

तिगुना - **वि०** മൂന്നിരട്ടിയായ.

तिग्म - **वि०** തീക്ഷ്ണമായ ; **पु०** വജ്രം ; തിപ്പലി.

तिजारत - **स्त्री०** വ്യാപാരം.

तिजारी - **स्त्री०** ഒരു ദിവസം ഇടവിട്ടു വരുന്ന പനി.

तिजोरी - स्त्री॰ ഇരുമ്പുപെട്ടി.

तितना - क्रि॰ उतना അത്രത്തോളം.

तितर-बितर - वि॰ ചിന്നിച്ചിതറിയ.

तितली - स्त्री॰ ചിത്രശലഭം.

तितिंबा - पु॰ അനുബന്ധം; ഉപസംഹാരം; കപടതന്ത്രം.

तितिम्मा - पु॰ ബാക്കി; പരിശിഷ്ടം.

तिनकना - अ॰ കോപിയ്ക്കുക.

तिनका - पु॰ ഉണങ്ങിയ പുല്ലിഴ; വയ്ക്കോൽ; **—चुनना -** വെറുതെ സമയം കളയുക; **—दांतों में लेना -** കേണപേക്ഷിയ്ക്കുക.

तिपाई - स्त्री॰ മുക്കാലി; പീഠം.

तिफ्ल - पु॰ കുട്ടി; ബാലൻ.

तिफ्ली - स्त्री॰ ബാല്യം.

तिबाबत - स्त्री॰ ചികിത്സ.

तिबारा - वि॰ മൂന്നാം പ്രാവശ്യമുള്ള; **पु॰** മൂന്നു പ്രാവശ്യം വാററിയ മദ്യം; മൂന്നുവാതിലുകളുള്ള മുറി അല്ലെങ്കിൽ വീട്.

तिब्ब - स्त्री॰ യൂനാനി വൈദ്യശാസ്ത്രം.

तिमंजिला - वि॰ മൂന്നു നിലയുള്ള.

तिमि - पु॰ തിമിംഗലം; **अव्य॰** അതുപോലെ.

तिमुहानी - स्त्री॰ മൂന്നുംകൂടിയവഴി.

तिय - स्त्री॰ സ്ത്രീ; പത്നി.

तिरछा - वि॰ ചരിവുള്ള; ചരിഞ്ഞ.

तिरना - अ॰ നീന്തുക; കരകേറുക.

तिरपट - वि॰ വളഞ്ഞ; പ്രയാസമുള്ള.

तिरपाई - स्त्री॰ മുക്കാലി; സ്റ്റൂൾ.

तिरपाल - पु॰ ഒരുതരം കാൻവാസ്; പുര മേയുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന പുല്ല് അല്ലെങ്കിൽ വയ്ക്കോൽ.

तिरयाक़ - पु॰ വിഷത്തെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഔഷധം; എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും കൈകണ്ട മരുന്ന്.

तिराना - स॰ നീന്തിയ്ക്കുക; കരകേററുക; ഉദ്ധരിയ്ക്കുക.

तिरिया - स्त्री॰ സ്ത്രീ.

तिरोधान, तिरोभाव - पु॰ മറയൽ; അന്തർദ്ധാനം ചെയ്യൽ.

तिरोहित, तिरोभूत - वि॰ മറഞ്ഞ.

तिर्यक - वि॰ വിലങ്ങനെയുള്ള; **पु॰** പക്ഷിമൃഗാദികൾ.

तिल - पु॰ എള്ള്; കാക്കപ്പുള്ളി; കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണി.

तिलक - पु॰ പൊട്ട്; കുറി; പട്ടാഭിഷേകം; ടിപ്പണി.

तिलकना - अ॰ നനഞ്ഞ മണ്ണ് ഉണങ്ങി വിള്ളുക; വഴക്കുക.

तिलकुट - पु॰ എള്ളുണ്ട.

तिलछना - अ० വ്യാകലപ്പെടുക ; അസ്വസ്ഥമാകുക.

तिलमिल - स्री० (കണ്ണ്) മഞ്ഞളിയ്ക്കൽ ; മിന്നിത്തിളക്കം.

तिलमिलाना - अ० (കണ്ണ്) മഞ്ഞളിയ്ക്കുക ; മിന്നിത്തിളങ്ങുക.

तिलवा - पु० എള്ളുണ്ട.

तिलस्म - पु० ഇന്ദ്രജാലം ; അത്ഭുതകൃത്യം.

तिलस्मी - वि० ഇന്ദ്രജാലസംബന്ധമായ.

तिलहन - पु० എണ്ണയെടുക്കുന്ന ധാന്യങ്ങളുടെ ചെടികൾ.

तिलांजली - स्री० / **तिलोदक** - पु० } തിലതർപ്പണം ; **—देना** - ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക.

तिला - पु० സ്വർണ്ണം.

तिलाई - वि० സ്വർണ്ണം കൊണ്ടുള്ള.

तिलाक् - पु० दे० **तलाक्**

तिलिस्मी - वि० दे० **तिलस्मी**

तिली / **तिल्ली** } स्री० എള്ള് ; പ്ലീഹ.

तिशना / **तिश्ना** } पु० വ്യംഗ്യം ; പരിഹാസം ; वि० തൃഷ്ണയുള്ള ; ദാഹമുള്ള.

तिसरैत - पु० മദ്ധ്യസ്ഥൻ ; മൂന്നിലൊരോഹരിയുടെ ഉടമസ്ഥൻ.

तिहाई - स्री० മൂന്നിലൊരു ഭാഗം.

तिहाल - स्री० പ്ലീഹ.

ती / **तीय** } स्री० സ്ത്രീ ; പത്നി.

तीक्ष्ण / **तीखा** } वि० തീക്ഷ്ണമായ ; എരിവുള്ള ; മൂർച്ചയുള്ള ; കഠോരമായ.

तीज - स्री० തൃതീയ.

तीजा - वि० മൂന്നാമത്തെ.

तीत - वि० എരിവുള്ള ; കയ്പുള്ള.

तीतर - पु० തിത്തിരിപ്പക്ഷി.

तीता - वि० दे० **तीत**

तीमारदारी - स्री० ശുശ്രൂഷ.

तीरंदाज़ - पु० വില്ലാളി.

तीरंदाज़ी - स्री० അമ്പെയ്യൽ ; അമ്പെയ്യുന്ന വിദ്യ.

तीर - पु० അമ്പ് ; തീരം ; സമീപം ; **—चलाना** - അമ്പെയ്യുക; യുക്തി പ്രയോഗിയ്ക്കുക.

तीरगर - पु० അമ്പുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

तीरा - वि० അന്ധകാരപൂർണ്ണമായ ; **—दिल** - കലുഷിതഹൃദയനായ; **—बख़्त** - ഭാഗ്യംകെട്ട.

तीर्थराज - पु० പ്രയാഗ.

तीली - स्री० ഈർക്കിൽ ; വണ്ണം കുറഞ്ഞ ലോഹക്കമ്പി ; വലിയ പുല്ലിൻതണ്ട്.

तीसर / **तीसरा** } वि० മൂന്നാമത്തെ.

तीसी - स्री० **अतसी, अलसी** ഓടത്തിൻകുരു (linseed).

तुंग - पु० പർവ്വതം ; ധാന്യങ്ങളിട്ടു വയ്ക്കുന്ന ചാക്ക് ; वि० ഉയർന്ന.

तुंड - पुं० } വായ; കൊക്ക്; **तुंडि - स्त्री०** } വാളിന്റെ അഗ്രഭാഗം.

तुंडिल - वि० കുടവയറുള്ള.

तुंडी - स्त्री० കൊക്ക്; തുമ്പിക്കൈ; നാഭി.

तुंद - पुं० വയറ്; കമ്പ; **वि०** വേഗതയുള്ള; ഘോരമായ; കയ്പുള്ള.

तुंदि - पुं० നാഭി; പൊക്കിൾ.

तुंदिल - वि० दे० तुंडिल

तुंदी - स्त्री० നാഭി; വേഗത; ഉഗ്രത; തീക്ഷ്ണത.

तुंदैल } **तुंदैला** } **वि०** കുടവയറുള്ള.

तुंबा - पुं० दे० तुंबिका

तुंबिका } **तुंबी** } **स्त्री० दे० तोमड़ी**

तुअना - अ० ചോരുക; ഒലിയ്ക്കുക; തൂകുക; അലസിപ്പോകുക.

तुअर - पुं० अरहर തുവര.

तुक - स्त्री० പ്രാസം; അന്ത്യാന്തപ്രാസം; പദ്യത്തിന്റെയോ പാട്ടിന്റെയോ ഒരു ചരണം.

तुकबंदी - स्त्री० കാവ്യഗുണമില്ലാതെ പ്രാസം മാത്രം യോജിപ്പിയ്ക്കൽ; കാവ്യഗുണമില്ലാത്ത പദ്യം.

तुकमा - पुं० ഓടാമ്പിലയിടുന്ന കുറ്റി; ജനാലയുടെ കുറ്റി.

तुकांत - पुं० അന്ത്യാന്തപ്രാസം.

तुक्कड़ - पुं० കാവ്യഗുണമില്ലാതെ പ്രാസം മാത്രം യോജിപ്പിച്ച് പദ്യമെഴുതുന്നവൻ.

तुख़ - पुं० ഉമി; മുട്ടത്തൊണ്ട്.

तुख़्म - पुं० വിത്ത്; കുരു.

तुख़्मा - पुं० ദഹനക്കേട്.

तुज़ुक - पुं० ശോഭ; പ്രതാപം; ധാടി; നിയമം; ആത്മകഥ.

तुड़वाना - स० പൊട്ടിപ്പിയ്ക്കുക; ലംഘിപ്പിയ്ക്കുക; പണം ചില്ലറയാക്കുക.

तुड़ाई - स्त्री० പൊട്ടിപ്പിയ്ക്കൽ; ലംഘിപ്പിയ്ക്കൽ; പണം ചില്ലറയാക്കൽ; ഇവയ്ക്കുള്ള കൂലി.

तुड़ाना - स० दे० तुड़वाना

तुतराना } **तुतलाना** } **अ०** (കുട്ടികൾ) അവ്യക്തമധുരമായി സംസാരിയ്ക്കുക.

तुतली - वि० दे० तोतली

तुनक - वि० ദുർബലമായ; കോമളമായ; നേർത്ത; **—मिज़ाज -** പറയുമ്പോഴേയ്ക്കും കോപിയ്ക്കുകയോ [illegible]യോ ചെയ്യുന്ന സ്വഭാവമുള്ള; **—हवास -** അന്യർക്ക് വേഗം അടിമപ്പെടുന്ന മനസ്സ്വഭാവമുള്ള.

तुपक - स्त्री० ചെറിയ തോക്ക്.

तुफ़ंग - स्त्री० കളിത്തോക്ക്.

तुफ़ैल - पुं० മുഖാന്തിരം; സാധനം; കൃപ ; ദ്വാരാ.

तुमना - अं० സ്തംഭിച്ചു പോവുക.

तुमड़ी - स्त्री० സന്യാസിമാർ ഭിക്ഷ മേടിയ്ക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം ചുരയ്ക്കാത്തൊണ്ടു കൊണ്ടുള്ള പാത്രം ; പാമ്പാട്ടികൾ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരു തരം ഊത്തുകുഴൽ.

तुमुल - पुं० സൈന്യങ്ങളുടെ കോലാഹലം ; ഘോരമായ യുദ്ധം; **वि०** ഘോരമായ.

तुरंत - क्रि० പെട്ടെന്നു് ; ഉടനെ.

तुरई - स्त्री० പീച്ചിങ്ങ.

तुरक - पुं० दे० तुर्क

तुरकिन - स्त्री० [illegible] ; മുസ്ലീം സ്ത്രീ.

तुरकी - वि० ടർക്കിദേശത്തുള്ള ; **स्त्री०** ടർക്കിഭാഷ.

तुरग - पुं० കുതിര ; **वि०** കാൽ വേഗതയുള്ള.

तुरत - वि० दे० तुरंत

तुरफ़ा - वि० അസാധാരണമായ ; വിലക്ഷണമായ.

तुरही - स्त्री० ഒരുതരം ഊത്തുകുഴൽ.

तुराई - स्त्री० മെത്ത ; പുതപ്പു്.

तुर्किन - स्त्री० दे० तुरकिन

तुर्की - स्त्री० ടർക്കിഭാഷ ; **पुं०** ടർക്കിക്കാരൻ ; ടർക്കി ; ടർക്കിക്കുതിര; **वि०** ടർക്കിയിലുള്ള.

तुर्रा - पुं० അളകം ; തലപ്പാവിൽ തിരുകുന്ന പീലിച്ചെണ്ടു് (അങ്കവാൽ) ; **तुर्रा यह कि -** എല്ലാററിനും പുറമെ ഇത്രയും കൂടി; വിശേഷിച്ചു് ഇത്രയും കൂടി.

तुर्श - वि० പുളിപ്പുള്ള ; പരുഷമായ (sour).

तुर्शरू - वि० പരുഷമായും അനുചിതമായും സംസാരിയ്ക്കുന്ന.

तुर्शरूई - स्त्री० പരുഷമായി സംസാരിയ്ക്കൽ.

तुर्शाना - अं० പുളിയ്ക്കുക.

तुर्शी - स्त्री० പുളിപ്പു്.

तुलना - अं० തൂക്കപ്പെടുക ; തുനിയുക ; **स्त्री०** തുല്യത ; താരതമ്യം ; സാദൃശ്യം ; ഉപമ.

तुलवाना - स० തൂക്കിയ്ക്കുക.

तुला - स्त्री० സാദൃശ്യം ; തുലാസ്സു്.

तुलाई - स्त्री० പുതപ്പു് ; തൂക്കൽ ; തൂക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

तुलाना - अं० തൂക്കിയ്ക്കുക ; വന്നെത്തുക ; തുല്യമാകുക ; വണ്ടിച്ചക്രങ്ങളിൽ എണ്ണയൊഴിക്കുക.

तुवर - पुं० ഒരു രജപുത്ര ജാതി ; ചവർപ്പുരസം ; തുവര ; **वि०** ചവർപ്പുള്ള.

तुषार - पुं० മഞ്ഞുതുള്ളി.

तुसी - स्त्री० ഉമി ; തവിടു്.

तुहफ़ा - **पु॰ दे॰ तोहफ़ा**

तुहमत - **स्त्री॰ दे॰ तोहमत**

तुहिन - **पु॰** കുളിർമ; മഞ്ഞു്; നിലാവു്.

तूंबा - **पु॰ दे॰ तुंबिका**

तूंबी - **स्त्री॰** ചുരക്കുടുക്കകൊണ്ടുള്ള ഒരുതരം ഊതുന്നകുഴൽ.

तूख - **पु॰** പുല്ലിഴ.

तूणीर - **पु॰** ആവനാഴി.

तूतिया - **पु॰** തുരിശു് (blue vitriol; sulphate of copper).

तूती - **स्त्री॰** ഒരു തരം ചെറിയ കിളി; ഊതുന്ന ഒരുതരം ചെറിയ കുഴൽ; **—बोलना** - അധികാരം നടക്കുക; **नक्कारखाने में तूती की आवाज़ कौन सुनता है** - വലിയവർ എളിയവരുടെ വാക്കിനെ വില വെയ്ക്കുന്നില്ല.

तूदा - **पु॰** അതിർത്തി വരമ്പു്; കൂട്ടം; ഉന്നം [illegible] കൂട്ടിയ മൺ കൂമ്പാരം.

तूना - **अ॰ तुअना**

तूनीर - **पु॰ दे॰ तूणीर**

तूफ़ान - **पु॰** കൊടുങ്കാററു്; കലഹം; ആപത്തു്.

तूफ़ानी - **वि॰** ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കുന്ന; കുഴപ്പമുണ്ടാകുന്ന; അത്യന്തം വേഗതയുള്ള.

तूमड़ी - **स्त्री॰** പാമ്പാട്ടികൾ ഊതുന്ന ഒരുതരം കുഴൽ; ചുരക്കുടുക്ക.

तूमना - **स॰** പഞ്ഞി കടയുക; കൈകൊണ്ടു തിരുമ്മുക; രഹസ്യം പരസ്യമാക്കുക.

तूमार - **पु॰** അനാവശ്യമായി വിസ്തരിച്ചു പറയൽ.

तूर - **पु॰** പെരുമ്പറ.

तूल - **पु॰** ആകാശം; മൽബെറി ച്ചെടി; പഞ്ഞി; ചുവന്ന നിറത്തിലുള്ള വസ്ത്രം; **वि॰** തുല്യമായ; പോലെ.

तूला - **स्त्री॰** പഞ്ഞി; **पु॰** നീളം; വിസ്താരം.

तूलिका } **स्त्री॰** ചിത്രമെഴുതാനുള്ള
तूली } തൂവൽ അഥവാ ബ്രഷ്.

तूस - **पु॰** ഉമി; തവിട്ട്; കമ്പിളി വസ്ത്രം; കമ്പിളിരോമം.

तूसा - **पु॰** ഉമി; തവിട്ട്.

तृषा - **स्त्री॰** ദാഹം; ആഗ്രഹം.

तृषावंत } **वि॰** ദാഹമുള്ള; ആഗ്രഹ
तृषित } മുള്ള.

तृष्णा - **स्त्री॰** ദാഹം; മോഹം.

तेंदुआ - **पु॰** പുള്ളിപ്പുലി.

तेग़ - **स्त्री॰** } വാൾ; ഖഡ്ഗം.
तेग़ा - **पु॰** }

तेज़ - **वि॰** തീക്ഷ്ണമായ; വേഗതയുള്ള; മൂർച്ചയുള്ള; ഉഗ്രമായ.

तेज - **पु॰** പ്രകാശം; പ്രതാപം; തേജസ്സ്; ചൂട്.

तेजपात
तेजपत्ता } पुं॰ കരിവേപ്പില.

तेज़दस्त - वि॰ ചൊറുചൊറുക്കുള്ള.

तेज़मिज़ाज - वि॰ ക്രൂരസ്വഭാവമുള്ള ; കോപിയായ.

तेजल - पुं॰ पपीहा വേഴാമ്പൽ.

तेज़ाब - पुं॰ അമ്ലം ; ആസിഡ്.

तेज़ी - स्त्री॰ തിക്ഷ്ണത ; വേഗത; മൂർച്ച ; ഉഗ്രത.

तेल - पुं॰ എണ്ണ ; തൈലം.

तेलहन - स्त्री॰ എണ്ണയെടുക്കുന്ന വിത്തുകൾ.

तेलहा - वि॰ എണ്ണമയമുള്ള.

तेलिन - स्त्री॰ ചക്കാത്തി ; വാണിയസ്ത്രീ.

तेलिया - वि॰ എണ്ണപോലെ മിനുസമുള്ളതും പ്രകാശമുള്ളതുമായ ; മിനുമിനുപ്പുള്ള.

तेली - पुं॰ വാണിയൻ ; —का बैल - ഏതു്പ്പോഴും പ്രവൃത്തിയിലേർപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

तेवर - पुं॰ പുരികം; ദേഷ്യത്തോടുകൂടിയ നോട്ടം ; —चढ़ना - ദേഷ്യം കൊണ്ടു പുരികം ചുളിയുക ; —बदलना या बिगड़ना - ക്രുദ്ധനാകുക ; നിർദ്ദയനാവുക.

तेवरी - स्त्री॰ പുരികം ; ഭീഷണി.

तेवहार - पुं॰ दे॰ त्योहार

तेह - पुं॰ ക്രോധം ; അഹങ്കാരം ; ഉഗ്രത.

तेहरा - वि॰ മൂന്നടുക്കുള്ള ; മുമ്മൂന്നു കൂടിയ ; മൂന്നാമത്തെ.

तेहराना - स॰ മൂന്നാം പ്രാവശ്യം ചെയ്യുക.

तेहवार - पुं॰ दे॰ त्योहार

तेहा - पुं॰ ദേഷ്യം; അഹങ്കാരം.

तेहि - सर्व॰ അവനെ ; അവന്.

तेही - पुं॰ കുപിതൻ ; അഹങ്കാരി.

तै - पुं॰ തീരുമാനം ; പൂർത്തി ; वि॰ തീരുമാനിച്ച ; പൂർത്തിയായ ; क्रि॰ അത്രമാത്രം ; —तमाम - അവസാനം.

तैखाना - पुं॰ കല്ലറ ; നിലവറ.

तैनात - वि॰ നിയമിയ്ക്കപ്പെട്ട ; നിശ്ചയിയ്ക്കപ്പെട്ട.

तैनाती - स्त्री॰ നിയമനം ; നിശ്ചയിയ്ക്കൽ; ഏതെങ്കിലുംപ്രത്യേക കാര്യത്തിനുവേണ്ടി നിറുത്തിയിട്ടുള്ള കാവൽക്കാരൻ.

तैयार - वि॰ തയ്യാറായ ; ഒരുങ്ങിയ.

तैयारी - स्त्री॰ ഒരുക്കം.

तैर - पुं॰ പക്ഷി.

तैरना - अ॰ നീന്തുക.

तैराई - स्त्री॰ നീന്തൽ ; നീന്തുന്നതിനുള്ള കൂലി.

तैराक - वि॰ നീന്തലിൽ വിദഗ്ദ്ധനായ.

तैराना - स॰ നീന്തിയ്ക്കുക.

तैल - पुं॰ दे॰ तेल

तैश - पु० ആവേശം ; ക്രോധം.

तैसा - वि० അങ്ങിനെയുള്ള.

तैसे - क्रि० അങ്ങിനെ.

तोंद - स्री० തൊന്തി ; കുടവയറ്.

तोंदल - वि० കുടവയറുള്ള.

तो - अव्य० അപ്പോൾ ; എങ്കിൽ.

तोड़ - पु० പൊട്ടിയ്ക്കൽ ; ശക്തിയുള്ള ഒഴുക്ക് ; അടവ് ; പ്രതികാരം ; whey ; പ്രാവശ്യം ; **—जोड़** - അടവ്.

तोड़ना - स० പൊട്ടിയ്ക്കുക ; ഒടിയ്ക്കുക ; പറിയ്ക്കുക ; ലംഘിയ്ക്കുക ; നശിപ്പിയ്ക്കുക.

तोड़ा - पु० സ്വർണ്ണച്ചങ്ങല ; പണസ്സഞ്ചി ; തീരം ; ഡെൽട്ട ; നഷ്ടം ; തോട്ട.

तोड़ी - स्री० എണ്ണവിത്തുകൾ.

तोतराना - अ० दे० तुतलाना

तोतला - वि० അസ്പഷ്ടമായി സംസാരിയ്ക്കുന്ന ; കൊഞ്ചിക്കൊഞ്ചി സംസാരിയ്ക്കുന്ന.

तोतलाना - अ० दे० तुतलाना

तोता - पु० തത്ത ; തോക്കിന്റെ കാഞ്ചി ; **हाथों के तोते उड़ जाना** - ഭയന്നമ്പരക്കുക ; **—पालना** - ചീത്തത്തത്തിനു വളം വച്ചുകൊടുക്കുക.

तोताचश्म - पु० നിർദ്ദയൻ ; ദുസ്സ്വഭാവി ; അവിശ്വാസി.

तोती - स्री० പെൺതത്ത ; വെപ്പാട്ടി.

तोदन - पु० ചാട്ട ; വേദന ; വ്യഥ.

तोप - स्री० പീരങ്കി ; **—खाना** - പീരങ്കി മുതലായ വെടിക്കോപ്പുകൾ സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

तोपची - पु० പീരങ്കിവെടിക്കാരൻ.

तोपना - स० മൂടുക ; മറയ്ക്കുക.

तोपा - पु० തുന്നൽ.

तोबड़ा - पु० കുതിരയ്ക്കു തീററി യിട്ടു കൊടുക്കുന്ന സഞ്ചി ; **—चढ़ाना** - വർത്തമാനം പറയുന്നതിനെ തടയുക.

तोबा - स्री० പശ്ചാത്താപത്തോടെ മേലിൽ ദുഷ്പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുകയില്ലെന്നുള്ള ദൃഢപ്രതിജ്ഞ ; നിന്ദിയ്ക്കൽ.

तोम - पु० കൂട്ടം ; കൂമ്പാരം.

तोमड़ी - स्री० ചുരക്കുടുക്ക ; ചുരക്കുടുക്ക കൊണ്ടുള്ള പാത്രം ; ഒരു തരം വാദ്യം (കുഴൽ).

तोमर - पु० ഒരുതരം കുന്തം ; ഒരു പുരാതന രജപുത്രവംശം ; അന്ത്യത്തിൽ ഒരു ഗുരുവും ലഘുവുമായിട്ടുള്ളതും മൊത്തം പന്ത്രണ്ടു [illegible] ഒരു ഹിന്ദി വൃത്തം.

तोय - पु० വെള്ളം.

तोयद - पु० മേഘം.

तोरई - स्री० दे० तुराई

तोरना - **स०** **दे०** **तोड़ना**

तोल - **पु०** തൂക്കം.

तोलन - **पु०** തൂക്കൽ; പൊന്തിയ്ക്കൽ; **स्त्री०** തുണ്.

तोलना - **स०** തൂക്കുക; ലക്ഷ്യം ശരിയാക്കുക; താരതമ്യപ്പെടുത്തുക; വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ അച്ചുതണ്ടിന്ന് എണ്ണയിടുക.

• **तोला** - **पु०** ഒരുറപ്പികത്തൂക്കം.

तोश - **पु०** നെഞ്ച്; നെഞ്ചൂക്ക്.

तोशक - **स्त्री०** കിടക്ക; മെത്ത.

तोशदान - **पु०** യാത്രാസാമഗ്രികൾ സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന സഞ്ചി; പട്ടാളക്കാർ തിര വെയ്ക്കുന്ന തോൽ സഞ്ചി.

तोशा - **पु०** **पाथेय** പൊതിച്ചോറ്.

तोशाख़ाना / **तोशकख़ाना** } **पु०** രാജാക്കന്മാരുടേയോ പ്രഭുക്കന്മാരുടേയോ വസ്ത്രാഭൂഷണങ്ങൾ സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന മുറി.

तोष - **पु०** സന്തോഷം; **वि०** അല്പം.

तोषक - **वि०** സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

तोषण - **पु०** സന്തോഷം; തൃപ്തി; [illegible]

तोषना - **अ०** തൃപ്തിപ്പെടുക; **स०** തൃപ്തിപ്പെടുത്തുക.

तोहफ़गी - **स्त्री०** ശ്രേഷ്ഠത; മേന്മ.

तोहफ़ा - **पु०** ഉപഹാരം; **वि०** ഉത്തമമായ.

तोहमत - **स्त्री०** ദോഷാരോപണം; മിഥ്യാപവാദം.

तोहमती - **वि०** വ്യർത്ഥമായി ദോഷാരോപണം ചെയ്യുന്ന.

तौंसना - **अ०** ചൂട്ട് പൊള്ളുക.

तौंसा - **पु०** ഉഗ്രമായ ചൂട്.

तौ - **क्रि०** എങ്കിൽ; **पु०** നിര; അടുക്ക്.

तौअम - **पु०** **जुड़वाँ** ഇരട്ട പ്രസവിച്ച കുട്ടികൾ; മിഥുനരാശി.

तौक़ - **पु०** വില്ല; പട്ട; കഴുത്തിലണിയുന്ന ഒരുതരം ആഭരണം.

तौक़ीर - **पु०** ആദരവ്; ബഹുമാനം.

तौफ़ीक़ - **स्त्री०** ഈശ്വരകൃപ; ഭക്തി; സാമർത്ഥ്യം.

तौबा - **स्त्री०** **दे०** **तोबा**

तौर - **पु०** രീതി; മാതിരി; പെരുമാററം; —**बेतौर होना** - താളം പിഴയ്ക്കുക.

तौल - **पु०** തുലാസ്സ്; **स्त्री०** തൂക്കം; തൂക്കൽ.

तौलना - **स०** **दे०** **तोलना**

तौला - **पु०** ധാന്യം അളക്കുന്നവൻ; കുരുവിപ്പക്ഷി; ചെമ്പുതവല.

तौलाई - **स्त्री०** തൂക്കൽ; തൂക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

तौलाना - **स०** തൂക്കിയ്ക്കുക.

तौलिया - **स्त्री०** തോർത്തുമുണ്ട്; ടവൽ.

तौहीद - स्त्री॰ ഏകേശ്വരവാദം.

तौहीन } **स्त्री॰** അപമാനം ; അനാ
तौहीनी } ദരവ്.

त्यागना - स॰ ത്യജിയ്ക്കുക.

त्यागपत्र - पु॰ इस्तीफ़ा രാജിക്കത്തു്.

त्यों } **क्रि॰** അങ്ങിനെ ; അതേ സമ
त्यूं } യത്തു്.

त्योरी - स्त्री॰ നോട്ടം ; **—चढ़ना -** ദൃഷ്ടിയിൽ ദേഷ്യം സ്ഫുരിയ്ക്കുക.

त्योहार - पु॰ വിശേഷദിവസം.

त्योहारी - स्त्री॰ വിശേഷ ദിവസങ്ങളിൽ ഭൃത്യന്മാർക്കോ, കുട്ടികൾക്കോ, ആശ്രിതന്മാർക്കോ കൊടുക്കുന്ന ഉപഹാരം.

त्यौनार - पु॰ രീതി ; മാതിരി.

त्यौहार - पु॰ दे॰ त्योहार

त्रसना - अ॰ ഭയപ്പെടുക.

त्रसर - पु॰ നെയ്യുന്നതിനുള്ള ഷട്ടിൽ.

त्रसाना - स॰ ഭയപ്പെടുത്തുക.

त्राण - पु॰ त्राणन രക്ഷ.

त्राता - पु॰ രക്ഷിതാവ്.

त्रास - पु॰ പേടി ; ബുദ്ധിമുട്ട്.

त्रासित - वि॰ പേടിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട; ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കപ്പെട്ട.

त्राहि - अव्य॰ രക്ഷിയ്ക്കണേ.

त्रिभुज - पु॰ ത്രികോണം.

त्रिया - स्त्री॰ സ്ത്രീ.

त्रुटि - स्त्री॰ കുറവ് ; ന്യൂനത.

त्वचा - स्त्री॰ തോൽ ; തൊലി.

त्विषा - स्त्री॰ ദീപ്തി.

त्विषि - स्त्री॰ കിരണം.

त्सरु - पु॰ പാമ്പ് ; വാൾപ്പിടി.

त्सारुक - पु॰ വാൾപ്പയററിൽ നിപുണൻ.

थ

थंब } **पु॰** തൂൺ ; താങ്ങ്.
थंभ }

थंभन - पु॰ സ്തംഭനം ; തടസ്സം.

थंभना - अ॰ दे॰ थमना

थकना - अ॰ ക്ഷീണിയ്ക്കുക ; തളരുക ; മോഹിച്ചു പോകുക ; മടുക്കുക.

थकान - स्त्री॰ ക്ഷീണം ; തളർച്ച.

थकाना - स॰ ക്ഷീണിപ്പിയ്ക്കുക ; മോഹിപ്പിയ്ക്കുക; മടുപ്പിയ്ക്കുക.

थका-मांदा - वि॰ ക്ഷീണിച്ചു പരവശനായ ; തളന്ന.

थकावट - स्त्री॰ ക്ഷീണം ; തളർച്ച.

थकित - वि॰ ക്ഷീണിച്ച ; തളന്ന ; മോഹിച്ച.

थक्का - पु॰ കൊഴുത്ത സാധനങ്ങൾ ഉറച്ചു കട്ടിയായതു് ; **खून का थक्का -** ഉണങ്ങി കട്ടയായ ചോര.

थगित - वि॰ നിന്നുപോയ ; ശിഥിലമായ ; മന്ദമായ.

थन - पु॰ മൃഗങ്ങളുടെ മുല.

थनैत - पु॰ ഗ്രാമാധികാരി.

थपकना - स० സ്നേഹത്തോടുകൂടി ദേഹത്തിൽ തപ്പാളിയ്ക്കുക; സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കുക.

थपकी - स्त्री० സ്നേഹത്തോടുകൂടി ദേഹത്തിൽ തപ്പാളിയ്ക്കൽ.

थपड़ी - स्त्री० കൈകൊട്ടൽ.

थपथपी - स्त्री० दे० थपकी

थपना - स० സ്ഥാപിയ്ക്കുക; ഉറപ്പിയ്ക്കുക; **अ०** സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെടുക; ഉറയ്ക്കുക.

थपेड़ा, थप्पड़ - पु० കൈകൊണ്ടുള്ള അടി; തട്ടൽ.

थमना - अ० തങ്ങുക; നിന്നുപോകുക; ധൈര്യപ്പെടുക.

थर - स्त्री० परत അടുക്ക്; നിര; **पु०** ഇടം.

थरकना - अ० दे० थर्राना

थरकाना - स० കിടുകിടെ വിറപ്പിയ്ക്കുക.

थरथर - स्त्री० കിടുകിടെവിറയ്ക്കൽ.

थरथराना - अ० കിടുകിടെ വിറയ്ക്കുക.

थरथरी - स्त्री० ഭയം കൊണ്ടുള്ള വിറയൽ.

थरना - स० ചുററിക, കൂടം മുതലായവകൊണ്ട് അടിയ്ക്കുക.

थर्राना - अ० ഭയന്നു് വിറയ്ക്കുക; ഇളകുക.

थल - पु० സ്ഥലം; കര.

थली - स्त्री० സ്ഥലം; ജലത്തിൻെറ അടിത്തട്ട്; ഇരിയ്ക്കാനുള്ള സ്ഥലം; മണലാരണ്യം.

थवई - पु० വീട് പണിയുന്നവൻ; കല്ലുവെട്ടുകാരൻ; കല്ലാശാരി.

थहना, थहाना - स० ആഴം അളന്നു നോക്കുക.

थहरना - अ० വിറയ്ക്കുക.

थाँग - स्त्री० കള്ളന്മാരുടേയും, കവച്ചക്കാരുടേയും രഹസ്യസങ്കേതം; കള്ളന്മാരേയും മററും അന്വേഷിച്ച് കണ്ടുപിടിയ്ക്കൽ.

थांगी - पु० മോഷ്ടിച്ച സാധനങ്ങൾ വിലയ്ക്കു വാങ്ങുകയോ, കൈവശം വയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ; കള്ളന്മാക്ക് കളവു് ചെയ്യാൻ സ്ഥലവിവരം പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നവൻ; ഒററുകാരൻ; കള്ളന്മാരുടെ തലവൻ.

थाँवला - पु० തടം.

थाक - पु० ഗ്രാമത്തിൻെറ അതിത്തി; കൂമ്പാരം; **स्त्री०** തളച്ച്.

थाती - स्त्री० धरोहर നിക്ഷേപം; മൂലധനം; സൂക്ഷിയ്ക്കാൻ അന്യനെ ഏല്പിച്ച മുതൽ.

थान - पु० സ്ഥാനം; സ്ഥലം; താവളം; മൃഗങ്ങളെ കെട്ടുന്ന സ്ഥലം; അളന്നു മുറിച്ച വസ്ത്രം; സംഖ്യ.

थाना - पुं० പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ; താവളം.

थानेदार - पुं० दारोग़ा പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ; ഇൻസ്പെക്ടർ.

थानैत - पुं० പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ; ഗ്രാമദേവത.

थाप - स्त्री० കൈകൊണ്ടുള്ള അടി; പാട്ട്; മാന്യത ; പ്രതാപം ; ശപഥം.

थापना - स० സ്ഥാപിയ്ക്കുക ; ഉറപ്പിയ്ക്കുക ; അച്ചിൽ അമർത്തി ഉണ്ടാക്കുക ; **स्त्री०** സ്ഥാപന ; പ്രതിഷ്ഠ.

थापर - पुं० दे० थप्पड़

थापा - पुं० കൈപ്പടത്തിന്റെ പാട്ട്.

थापिया } **स्त्री०** കമ്മായമിടിയ്ക്കുവാനുള്ള തടി.
थापी }

थाम - पुं० തൂണ് ; താങ്ങ് ; **स्त्री०** താങ്ങൽ.

थामना - स० താങ്ങുക ; തടയുക ; പിടിയ്ക്കുക ; നിയന്ത്രിയ്ക്കുക ; ഭാരം കൈയേല്ക്കുക.

थाल - पुं० വലിയ തളിക.

थाला - पुं० തടം ; കൊള്ളത്തിടുന്നതിനുള്ള കററി.

थाली - स्त्री० തളിക ; കിണ്ണം ; **—का बैंगन -** കിണ്ണത്തിന്റെ വക്കത്തെ കട്ട.

थाह - स्त्री० വെള്ളത്തിന്റെ അടിഭാഗം ; അടിത്തട്ട് ; അതിര്; ആഴമറിയൽ ; ആഴം കുറഞ്ഞ സ്ഥലം.

थाहना - स० ആഴമറിയുക ; അടി കാണുക ; ഊഹിച്ചു മനസ്സിലാക്കുക ; ആന്തരം മനസ്സിലാക്കുക.

थिगली - स्त्री० കീറിയ സ്ഥലത്ത് തുന്നിപ്പിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന തുണിക്കഷണം ; പ്ലാസ്തിരി.

थिति - स्त्री० സ്ഥിതി ; താവളം ; നിലനില്പ് ; കരാർ.

थिर - वि० സ്ഥിരതയുള്ള ; അചഞ്ചലമായ ; ദൃഢമായ ; ഇളക്കമില്ലാത്ത ; ശാന്തമായ.

थिरकना - अ० നൃത്തം ചവിട്ടുക.

थिरता - स्त्री० സ്ഥിരത ; ശാന്തത.

थिरना - अ० ദ്രവപദാർത്ഥങ്ങൾ ഇളകാതെയാകുക ; ഊറുക ; (കലങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ജലം) തെളിയുക.

थुक्का फ़ज़ीहत - स्त्री० നിന്ദയോടു ചേർന്ന തിരസ്കാരം ; അവജ്ഞ.

थुड़ी - स्त्री० നിന്ദാസൂചകമായ വാക്ക് ; നിന്ദ.

थूक - स्त्री० കാക്കിച്ചു തുപ്പൽ ; തുപ്പലം.

थूकना - अ० തുപ്പുക.

थूथन - पुं० } (മൃഗങ്ങളുടെ) നീണ്ട മുഖം.
थूथनी - स्त्री० }

थून } स्त्री० തൂണ്; താങ്ങ്.
थूनी }

थूरना - स० പൊടിയ്ക്കുക; ഇടി യ്ക്കുക; കുത്തിനിറയ്ക്കുക.

थूल } वि० തടിച്ച; സ്ഥൂലമായ.
थूला }

थूहर - पु० ഇലക്കള്ളി.

थेगली - स्त्री० दे० थिगली

थैला - पु० വലിയ സഞ്ചി.

थैली - स्त्री० ചെറിയ സഞ്ചി.

थोक - पु० തുക; കൂട്ടം; മൊത്തം; —दार - മൊത്തക്കച്ചവടക്കാരൻ.

थोड़ा - वि० അല്പം; കുറച്ച്; क्रि० അല്പമായി; —बहुत - ഏറക്കുറെ; കുറേശ്ശെ.

थोथरा - वि० പൊള്ളയായ; മൂച്ചയില്ലാത്ത; ഉപയോഗശൂന്യമായ.

थोथा - वि० दे० थोथरा

थोपड़ी - स्त्री० കൈകൊണ്ടുള്ള അടി.

थोपना - स० കഴച്ച് മെഴുകുക അല്ലെങ്കിൽ പൂശുക; തലയിൽ (കുററം) ചുമത്തുക; രക്ഷിയ്ക്കുക; കള്ളക്കേസുണ്ടാക്കുക.

थोपी - स्त्री० കൈകൊണ്ടുള്ള അടി.

थोबड़ा - पु० മൃഗങ്ങളുടെ നീണ്ട മുഖം.

थोर } वि० दे० थोड़ा
थोरा }

द

दंग - वि० ആശ്ചര്യപ്പെട്ട; സ്തബ്ധമായ; पु० പരിഭ്രമം; ഭയം.

दंगई - वि० ലഹളയുണ്ടാക്കുന്ന; വഴക്കുണ്ടാക്കുന്ന; ഉഗ്രമായ.

दंगल - पु० ഗുസ്തിപിടുത്തം; മല്ലയുദ്ധം; ഗുസ്തിപിടിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം (ഗോദ); സംഘം; തടിച്ച മെത്ത.

दंगा - पु० ലഹള; കലഹം; —फ़साद - ലഹള; ബഹളം.

दंगैत - वि० बाग़ी ലഹളയുണ്ടാക്കുന്ന.

दंड - पु० വടി; ശിക്ഷ; പിഴ.

दंडना - स० ശിക്ഷിയ്ക്കുക.

दंड-न्यायालय - पु० ക്രിമിനൽ കോടതി.

दंडनीय - वि० ശിക്ഷാർഹനായ.

दंडवत् - पु० സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം.

दंडविधि - स्त्री० ശിക്ഷാനിയമം.

दंड्य - वि० ശിക്ഷാർഹനായ.

दंत - पु० പല്ല്; —धावन - പല്ലുതേയ്ക്കൽ.

दंतकथा - स्त्री० ഐതിഹ്യം; കേട്ടുകേൾവി.

दंतादंती - स्त्री० അന്യോന്യം കടിയ്ക്കൽ; യുദ്ധം.

दंतिया - स्त्री० ചെറിയ പല്ല്.

दंतुला - वि० വലിയ പല്ലുകളുള്ള ; പല്ലുപൊങ്ങിയ.

दंद - स्त्री० പുതുമഴപെയ്തു കഴിയുമ്പോൾ ഭൂമിയിൽ നിന്നും പൊങ്ങുന്ന ചൂട്° ; ഖനികളുടെ ഉള്ളിലെ ചൂട്° ; **पु०** എതിരാളി ; കലഹം ; ഇരട്ട.

दंद-फंद - पु० ചതി ; വഞ്ചന ; യുക്തി.

दंदाना - पु० (ഈർച്ചവാൾ, ചീപ്പ്° മുതലായവയുടെ) പല്ലുകളുടെ നിര ; **अ०** ചൂട്° അനുഭവപ്പെടുക.

दंदी - वि० കലഹശീലമുള്ള ; ഉപദ്രവിയായ.

दंपति / **दंपती** } **पु०** ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ.

दंभ - पु० ഡംഭ്° ; ഗർവ്° ; അഹങ്കാരം.

दंभी - वि० അഹങ്കാരിയായ.

दंश - पु० കടികൊണ്ടുള്ള മുറിവ്° ; കടിയ്ക്കൽ ; വിഷക്കൊമ്പുകൊണ്ടുള്ള കൊത്ത്° ; കടന്നൽ.

दंशन - पु० കടി.

दई - पु० ദൈവം ; **—मारा -** ഈശ്വര കൃപയില്ലാത്ത ; ഭാഗ്യംകെട്ട.

दक़ियानूस - वि० യാഥാസ്ഥിതികനായ ; പ്രാചീനമായ.

दक़ियानूसी - स्त्री० യാഥാസ്ഥിതികത്വം ; പ്രാചീനത.

दक़ीक़ - वि० സൂക്ഷ്മമായ; നേരിയ; പ്രയാസമുള്ള.

दक़ीक़ा - पु० സൂക്ഷ്മത ; നേർമ്മ ; പ്രയാസം ; ക്ഷണനേരം ; യുക്തി ; ഉപായം ; **—बाक़ी न रखना -** പഠിച്ചപണി പതിനെട്ടും നോക്കുക.

दक्खिन - पु० दक्षिण തെക്കുഭാഗം.

दक्ष - वि० സാമർത്ഥ്യമുള്ള ; നിപുണനായ.

दक्षता - स्त्री० സാമർത്ഥ്യം ; നിപുണത ; യോഗ്യത.

दख़ल - पु० പ്രവേശനം ; അധികാരം ; കൈചെലുത്തൽ ; **—नामा -** അധികാരപത്രം ; **—याबी -** അധികാരം കിട്ടൽ.

दख़ील - वि० അധികാരമുള്ള.

दख़ीलकार - पु० കൈവശക്കാരൻ.

दख़ीलकारी - स्त्री० കൈവശാവകാശം ; നടപ്പവകാശം.

दगड़ - पु० രണഭേരി.

दग़दग़ा - पु० ഭയം ; സംശയം.

दगदगाना - अ० പ്രകാശിയ്ക്കുക ; **स०** പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക.

दगना - अ० വെടിപൊട്ടുക ; എരിയുക ; പ്രസിദ്ധമാകുക.

दगल-फ़सल - पु० ചതി ; വഞ്ചന.

दग़ा - स्त्री० ചതി ; വഞ്ചന ;
—बाज़ - ചതിയനായ ;
—बाज़ी - ചതിയ്ക്കൽ ; വഞ്ചിയ്ക്കൽ.

दग़ैल - वि० കളങ്കമുള്ള ; അടയാളമുള്ള ; പുള്ളിയുള്ള ; **पु०** ചതിയൻ.

दग्ध - वि० ദഹിച്ച ; കത്തിയ ; ദുഃഖമുള്ള.

दचकना - अ० തട്ടേൽക്കുക ; ഞെരുങ്ങിപ്പോകുക ; **स०** തട്ടുക ; ഞെരുക്കുക.

दचना - अ० വീഴുക.

दढ़ियल - वि० താടിമീശയുള്ള.

दतवन, दतुअन, दतुवन, दतौन } **स्त्री०** [illegible] കോൽ.

दतिया - स्त्री० ചെറിയ പല്ല്.

दत्त - वि० കൊടുക്കപ്പെട്ട ; **पु०** ദത്തെടുക്കൽ ; ദാനം.

दत्तक - पु० ദത്തുപുത്രൻ.

दत्तचित्त - वि० [illegible] ; മനസ്സ ചെലുത്തിയ.

दद्दिहाल - पु० തറവാട് : മുത്തച്ഛന്റെ വീട്.

ददोरा - पु० കൊതു മുതലായവ കടിച്ചാലുണ്ടാവുന്ന തടിപ്പ്.

दद्रू - पु० ചൊറി ; ചിരങ്ങ്.

दधि - पु० വസ്ത്രം ; തൈര് ; ഉദധി.

दनुज - पु० രാക്ഷസൻ.

दपटना - स० ശാസിയ്ക്കുക ; ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക.

दपेट - स्त्री० ശാസന ; ഭീഷണി.

दपेटना - स० दे० दपटना

दफ़ - स्त्री० ഒരുതരം ചെണ്ട ; **पु०** വിഷം ; ആവേശം ; ക്രോധം ; ഉഗ്രത.

दफ़अतन् - क्रि० യാദൃച്ഛികമായി ; പൊടുന്നനവേ.

दफ़्तर - पु० दे० दफ्तर

दफ़तरी - पु० दे० दफ्तरी

दफ़्ती - स्त्री० കാർഡ്ബോർഡ്.

दफ़न - पु० (ശവം) കുഴിച്ചിടൽ.

दफ़नाना - स० (ശവം) കുഴിച്ചിടുക ; (ശവം) മറവുചെയ്യുക.

दफ़ा - स्त्री० പ്രാവശ്യം ; വകുപ്പ് ; **वि०** ദൂരീകരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

दफ़ादार - पु० പട്ടാളത്തിലെ ഒരു മേലുദ്യോഗസ്ഥൻ.

दफ़ाली - पु० ചെണ്ടകൊട്ടുന്നവൻ.

दफ़ीना - पु० നിധി.

दफ्तर - पु० ആപ്പീസ് ; കാര്യാലയം ; വിസ്തൃതവിവരണം.

दफ्तरी - पु० ആപ്പീസ് ശിപായി ; ബൈൻഡ് ചെയ്യുന്നവൻ.

दफ्ती - पु० दे० दफ़्ती

दबंग - वि० പ്രഭാവശാലിയായ ; [illegible].

दबक - स्त्री० ഒളിയൽ ; പതുങ്ങൽ ; ചുരുളൽ ; ചുളുങ്ങൽ.

दबकगर - पुं॰ കമ്പിയുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

दबकना - अ॰ പേടി, നാണം മുതലായതു കൊണ്ട് ഒളിക്കുക; स॰ . ലോഹങ്ങളെ അടിച്ചുനീട്ടുക; ശകാരിക്കുക.

दबका - पुं॰ സ്വർണ്ണക്കമ്പി.

दबकाना - स॰ ഒളിപ്പിക്കുക; മറക്കുക; പേടിപ്പെടുത്തുക.

दबदबा - पुं॰ പ്രതാപം; സ്വാധീനശക്തി.

दबना - अ॰ അമരുക; ഞെരുങ്ങുക; കീഴടങ്ങുക; മന്ദമാകുക; നിർബ്ബന്ധിതനാകുക; നാണിക്കുക.

दबाना - स॰ അമർത്തുക; ഞെക്കുക; കീഴടക്കുക; മന്ദമാക്കുക; നിർബ്ബന്ധിതനാക്കുക; കുഴിച്ചു മൂടുക.

दबाव - पुं॰ അമർത്തൽ; ഞെരുക്കം; ഭാരം; നിർബ്ബന്ധം.

दबिस्ताँ - पुं॰ പാഠശാല.

दबीज़ - वि॰ കൊഴുത്ത; കട്ടിയായ.

दबीर - पुं॰ ലേഖകൻ.

दबैल - वि॰ കീഴടങ്ങിയ; വിവശനായ; അധീനനായ.

दबोचना - स॰ പിടിച്ചമർത്തുക.

दम - पुं॰ ശ്വാസം; പ്രാണൻ; നിമിഷം; പുകവലിക്കൽ; കപടം; **—दिलासा** - ഒഴികഴിവു പറയൽ; **—अटकना** - ശ്വാസം നിന്നുപോകുക; **—घुटना** - ശ്വാസം മുട്ടുക; **—तोड़ना** - അന്ത്യശ്വാസം വലിക്കുക; **—फूलना** - കിതക്കുക; **—भरना** - ആരോടെങ്കിലുമുള്ള സ്നേഹത്തെയോ, മൈത്രിയെയോ ദൃഢമായി [illegible]കൊണ്ട് അതിനെപ്പററി അഭിമാനപൂർവ്വം പ്രശംസിക്കുക; പരിശ്രമം കൊണ്ട് ക്ഷീണിച്ചുപോകുക; **—खींचना** - ശ്വാസം വലിക്കുക; മിണ്ടാതിരിക്കുക; **—मारना** - വിശ്രമിക്കുക; പറയുക; **—लेना** - വിശ്രമിക്കുക; **—साधना** - ശ്വാസം അടക്കുക; മൌനമവലംബിക്കുക; **नाक में दम आना** - പരവശനാകുക; **—देना** - കബളിപ്പിക്കുക.

दमक - स्त्री॰ പ്രകാശം; ശോഭ.

दमकना - अ॰ പ്രകാശിക്കുക; തിളങ്ങുക.

दमकल - स्त्री॰ പീച്ചാങ്കുഴൽ; പമ്പ്; ക്രയിൻ (crane).

दमकला - पुं॰ [illegible] വലിയ പനിനീർപാത്രം.

दम-ख़म - पुं॰ ദൃഢത; പ്രാണൻ; വാളിന്റെ വായ്ത്തല; വാളിന്റെ വളവ്.

दमदमा - पुं० मोरचा ആക്രമണത്തെ തടുക്കുവാൻ മണൽ നിറച്ച ചാക്കുകൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന കോട്ട.
दमदार - वि० ദൃഢമായ; ഉറപ്പുള്ള; വളരെ നേരം ശ്വാസം അടക്കുവാൻ കഴിവുള്ള; മൂച്ചയുള്ള.
दमन - पुं० അടക്കൽ; ശിക്ഷ; **—नीति** - മർദ്ദനനയം; **—शील** - നിയന്ത്രണശീലമുള്ള.
दमनीय - वि० അടക്കത്തക്ക.
दमबाज़ - वि० പറഞ്ഞു മിരട്ടുന്ന; കബളിപ്പിയ്ക്കുന്ന.
दमा - पुं० കാസരോഗം.
दमाद - पुं० ജാമാതാവ്.
दमामा - पुं० പെരുമ്പറ.
दया - स्त्री० കൃപ.
दयार्द्र - वि० കരുണയുള്ള.
दयानत - स्त्री० ईमान സത്യസന്ധത; **—दार** - സത്യസന്ധനായ.
दयार - पुं० ദേശാന്തര്യഭാഗം; പ്രദേശം; ചുറ്റുപാട്.
दर - पुं० ശംഖ്; കുഴി; വാതിൽ; വിള്ളൽ; ഗുഹ; **स्त्री०** ആദരവ്; വില; നിരക്ക്; കരിമ്പ്; **—दर** - പടിതോറും.
दरक - पुं० ഭീരുവായ; **स्त्री०** വിള്ളൽ.
दरकच - स्त्री० അമന്നിട്ടോ ഞെങ്ങിയിട്ടോ ഉണ്ടാകുന്ന മുറിവ് അല്ലെങ്കിൽ ചതവ്.
दरकना - अ० അമർച്ചുകൊണ്ടു പൊട്ടുക; വിള്ളുക.
दरका - पुं० വിള്ളൽ; പൊട്ടൽ.
दरकाना - स० പൊട്ടിയ്ക്കുക; കീറുക.
दरकार - वि० ആവശ്യമുള്ള; **स्त्री०** ആവശ്യം.
दरकिनार - वि० വേറിട്ട; അകന്ന.
दरकूच - वि० തുടർച്ചയായി യാത്ര ചെയ്യുന്ന.
दरख़ास्त / **दरख़्वास्त** } **स्त्री०** അപേക്ഷ; ഹർജി.
दरख़्त - पुं० മരം.
दरगाह - स्त्री० ഉമ്മറപ്പടി; ദർബാർ; സിദ്ധന്മാരുടെ സമാധിസ്ഥലം; പുണ്യസ്ഥലം.
दरगुज़र - वि० വേറിട്ട; രഹിതമായ; മാപ്പു കൊടുത്ത.
दरगोर - अव्य० ശവക്കുഴിയിൽ പോകട്ടെ; നരകത്തിൽ പോകട്ടെ; **वि०** സമാധിയടഞ്ഞ.
दरज - वि० കണക്കിൽ ചേർത്ത.
दरज़ - स्त्री० വിള്ളൽ; പൊട്ടൽ; **—बन्दी** - വിള്ളലടയ്ക്കൽ.
दरजन - पुं० दे० दर्जन
दरजा - पुं० दे० दर्जा
दरजी - पुं० दे० दर्जी
दरद - पुं० दे० दर्द

दरदरा - विं നല്ലപോലെ പൊടിയാത്ത ; തരിയുള്ള.

दरदराना - सं തരികളാക്കിത്തീർക്കുക.

दरना - सं दें दलना

दरपन - पुं കണ്ണാടി.

दरपना - अं ദ്വേഷ്യപ്പെടുക ; അഹങ്കരിയ്ക്കുക.

दरपनी - स्त्रीं ചെറിയ കണ്ണാടി.

दरपरदा - क्रिं ഒളിവിൽ ; ഒളിഞ്ഞുകൊണ്ടു് ; ഗുപ്തരൂപത്തിൽ.

दरपेश - क्रिं सामने മുമ്പിൽ ; മുൻവശത്തു്.

दरब - पुं ധനം ; സമ്പത്തു്.

दर-बन्द - पुं കോട്ട ; അണ ; വാതിൽ.

दरबा - पुं പ്രാക്കൂട്ട് ; കോഴിക്കൂട്ട്.

दरबान - पुं ദ്വാരപാലകൻ.

दरबार - पुं രാജസഭ.

दरबारदारी - स्त्रीं ആരുടേയെങ്കിലും അടുക്കൽ എപ്പോഴും ചെന്നിരിയ്ക്കുകയും അയാളെ പ്രശംസിയ്ക്കുകയും ചെയ്യൽ.

दरबारी - विं രാജസഭയെ സംബന്ധിച്ച ; **पुं** രാജസഭാംഗം.

दरमाँदगी - स्त्रीं लाचारी വിവശത ; വിപത്തു്.

दरमाँदा - विं ക്ഷീണിച്ച ; വിവശനായ.

दरमान - पुं മരുന്നു് ; ചികിത്സ.

दरमाहा - पुं ശമ്പളം; മാസപ്പടി.

दरमियान - पुं മദ്ധ്യം ; **क्रिं** മദ്ധ്യത്തിൽ ; ഇടയ്ക്കു്.

दरमियानी - विं മദ്ധ്യത്തിലുള്ള ; **पुं** മദ്ധ്യസ്ഥൻ.

दरवाज़ा - पुं വാതിൽ ; ജനാല.

दरवी - स्त्रीं കയിൽ ; തവി ; പാമ്പിന്റെ പത്തി.

दरवेश - पुं സന്യാസി ; ഫക്കീർ.

दरशनी हुंडी - स्त्रीं കണ്ട ഉടൻ പണം കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്ന ഹുണ്ടി.

दरस - पुं ദർശനം ; കൂടിക്കാഴ്ച ; ഭംഗി ; ശോഭ.

दरसना - अं കാഴ്ചയിൽ പെടുക ; **सं** നോക്കുക.

दरसाना - सं കാണിയ്ക്കുക ; പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുക.

दर-हक़ीक़त - क्रिं വാസ്തവത്തിൽ.

दरहम - विं ചിന്നിച്ചിതറിയ ; അവ്യവസ്ഥിതമായ.

दराँती - स्त्रीं അരിവാൾ.

दरा - पुं മലയിടുക്കു് ; താഴ്‌വര.

दराज़ - विं വളരെ ; വലിയ ; ദീർഘമായ ; **स्त्रीं** മേശ, അലമാരി മുതലായവയുടെ വലിപ്പു്.

दराज़ी - स्त्रीं നീളം.

दरामद - पुं വരവു്: ഇറക്കുമതി.

दरार - **स्त्री०** വിള്ളൽ ; പൊട്ടൽ.

दरारना - **अ०** വിള്ളുക ; പൊട്ടുക ; പിളരുക.

दरारा - **पु०** ഉരയൽ ; ഇടി.

दरिंदा - **पु०** മാംസം തിന്നുന്ന ക്രൂരമൃഗം.

दरिया - **पु०** നദി ; സമുദ്രം ; **—बरार** - നദീജലം വററി ഉണ്ടായിത്തീരുന്ന ഭൂമി.

दरियाई - **वि०** നദിയിലുള്ള ; സമുദ്രത്തിലുള്ള ; **स्त्री०** ഒരുതരം പട്ടു വസ്ത്രം.

दरियादिल - **वि०** ഉദാരമനസ്സുനായ ; ദാനിയായ.

दरियादिली - **स्त्री०** ഉദാരമനസ്സത.

दरियाफ़्त - **वि०** അന്വേഷിച്ച ; മനസ്സിലാക്കിയ ; **पु०** ചോദിച്ചറിയൽ ; **—करना** - അന്വേഷിച്ചറിയുക.

दरियाव - **पु०** **दे०** **दरिया**

दरी - **स्त्री०** പരവതാനി ; ഗുഹ ; നദി ഒഴുകി വീഴുന്ന സ്ഥലം.

दरी-खाना - **पु०** ധാരാളം വാതിലും ജാലകങ്ങളുമുള്ള വീടു്.

दरीचा - **पु०** ജനൽ.

दरीची - **स्त्री०** ചെറിയ ജനൽ.

दरीबा - **पु०** വെററിലച്ചന്ത.

दरेग़ - **पु०** കുറവു് ; ന്യൂനത.

दरेरना - **स०** ഉരയ്ക്കുക ; പൊടിയ്ക്കുക.

दरेरा - **पु०** ഉരയൽ ; ഉരസൽ.

दरोग़ - **पु०** കളവു് ; അസത്യം.

दरोग़-गो - **वि०** കളവു പറയുന്ന.

दरोग़-हलफ़ी - **स्त्री०** സത്യം ചെയ്തിട്ടും കളവു പറയുന്ന (വിശേഷിച്ച കോടതിയിൽ).

दरोगा - **पु०** **दे०** **दारोगा**

दर्कार - **क्रि०** **दे०** **दरकार**

दर्ज - **वि०** എഴുതപ്പെട്ട ; കുറിച്ച.

दर्जन - **पु०** ഡസൻ.

दर्जा - **पु०** ക്ലാസു് ; തരം ; **वि०** ഇരട്ടിയായ.

दर्ज़ी - **पु०** തുന്നൽക്കാരൻ.

दर्द - **पु०** വേദന ; ദയ ; **—अंगेज़** - കരുണാജനകമായ; **—शरीक** - സഹതപിയ്ക്കുന്നവൻ ; **—सर** - സഹതാപപൂർണ്ണമായ ; **—नाक** - ദയനീയമായ.

दर्दमंद } **दर्दी** } **वि०** ദുഃഖിതനായ ; ദയയുള്ള.

दर्दुर - **पु०** തവള ; മേഘം ; അഭ്രം.

दर्देसरी - **स्त्री०** ബുദ്ധിമുട്ടു്.

दर्प - **पु०** ഗർവ്വം ; അഹങ്കാരം.

दर्पण } **दर्पन** } **पु०** കണ്ണാടി.

दर्रा - **पु०** മലയിടുക്കു്.

दर्शक - **पु०** കാണുന്നവർ ; **वि०** കാണാൻ വന്ന.

दर्शन - **पु०** കാഴ്ച ; തത്വശാസ്ത്രം.

दर्शाना - **स०** കാണിയ്ക്കുക.
दर्शनीय - **वि०** കാണത്തക്കതു°.
दर्शी - **पु०** കാണുന്നവൻ.
दल - **पु०** തുണ്ടം ; ഇല ; ഇതൾ ; സംഘം (party) ; സമൂഹം ; സൈന്യം.
दलक - **स्त्री०** കീറത്തുണി ; തട്ടോ മുട്ടോ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന വിറയൽ ; വേദന.
दलकन - **स्त्री०** പൊട്ടൽ ; വിള്ളൽ.
दलकना - **अ०** പൊട്ടുക ; വിള്ളുക; വിറയ്ക്കുക ; **स०** ഭയപ്പെടുത്തുക.
दलगंजन - **वि०** വലിയ വീരനായ.
दलदल - **स्त्री०** ചളി ; ചേറു° ; **—में फँसना** - കഴപ്പത്തിൽപ്പെടുക.
दलदला - **वि०** ചളിയുള്ള.
दलन - **पु०** പൊടിയ്ക്കൽ ; സംഹരിയ്ക്കൽ.
दलना - **स०** പൊടിയ്ക്കുക ; ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുക ; നശിപ്പിയ്ക്കുക.
दलपति - **पु०** തലവൻ ; സേനാനായകൻ.
दलबंदी - **स्त्री०** സംഘം രൂപീകരിയ്ക്കൽ.
दलबल - **पु०** സൈന്യം.
दलबादल - **पु०** മേഘസമൂഹം ; വലിയ സേന ; വലിയ കൂടാരം.
दलमलाना - **स०** തിരുമ്മി പൊടിയ്ക്കുക ; ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുക ; നശിപ്പിയ്ക്കുക.
दलहन - **पु०** പരിപ്പുള്ള ധാന്യം.
दलान - **पु० दे० दालान**
दलाल - **पु०** ദല്ലാളി ; മദ്ധ്യസ്ഥൻ.
दलाली - **स्त्री०** ദല്ലാളിന്റെ പണി; മദ്ധ്യസ്ഥത ; ദല്ലാളിയ്ക്കു കൊടുക്കുന്ന പണം.
दलित - **वि०** പൊടിയ്ക്കപ്പെട്ട ; മർദ്ദിയ്ക്കപ്പെട്ട ; ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കപ്പെട്ട ; നശിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.
दलिया - **पु०** തരിയാക്കിയ ധാന്യം.
दली - **वि०** ഇലകളുള്ള.
दलील - **स्त्री०** യുക്തി ; തെളിവു° ; വാദം ; തർക്കം.
दलेल - **स्त्री०** പട്ടാളക്കാരെ ശിക്ഷയായി എടുപ്പിയ്ക്കുന്ന കവാത്തു°.
दल्क - **स्त्री०** മാറാപ്പു°.
दल्लाल - **पु०** ദല്ലാളി.
दल्लाला - **स्त्री०** ദല്ലാളി സ്ത്രീ (ദൂതി).
दव - **पु०** കാട്ടുതീയു° ; കാടു°.
दवनी - **स्त्री० दँवरी** ധാന്യങ്ങൾ മൃഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു° ചവിട്ടി മെതിപ്പിയ്ക്കൽ.
दवा } **स्त्री०** മരുന്നു° ; ചികിത്സ ;
दवाई } **—खाना** - ഔഷധാലയം.
दवाग्नि - **स्त्री०** കാട്ടുതീയു°.
दवात - **स्त्री०** മഷിക്കുപ്പി.

दवानल - पुं॰
दवारी - स्त्री॰ } കാട്ടുതീയ്.

दवामी - वि॰ സ്ഥിരമായ; അധികകാലം നിലനില്ക്കുന്ന; **—बंदोबस्त** - ദീൎഘകാല സെററിൽമെൻറ്.

दशन - पुं॰ പല്ല്; കവചം.

दशहरा - पुं॰ വിജയദശമി; ദസറ.

दशा - स्त्री॰ സ്ഥിതി; അവസ്ഥ.

दश्त - पुं॰ जंगल കാട്.

दसख़त - पुं॰ दे॰ दस्तख़त

दसना - अ॰ വിരിയ്ക്കപ്പെടുക; **स॰** വിരിയ്ക്കുക; **पुं॰** വിരിപ്പ്.

दसौंधी - पुं॰ സ്തുതിപാഠകന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള ഒരു ബ്രാഹ്മണവൎഗ്ഗം.

दस्तंदाज़ी - स्त्री॰ കൈചെലുത്തൽ.

दस्त - पुं॰ വയറിളക്കം; കൈ.

दस्तक - स्त्री॰ വാതിലിൽ മുട്ടൽ; നികുതിയ്ക്കുള്ള വാറണ്ട്; നികുതി.

दस्तकार - पुं॰ കൈത്തൊഴിൽക്കാരൻ; ശില്പി.

दस्तकारी - स्त्री॰ കൈത്തൊഴിൽ; ശില്പകല.

दस्तख़त - पुं॰ കൈയൊപ്പ്.

दस्तगरदाँ - वि॰ കൊണ്ടുനടന്നു വില്ക്കുന്നവനോടു വാങ്ങിയ (സാധനം); കൈവായ്പയായി മേടിച്ച (പണം).

दस्तगाह - स्त्री॰ ശക്തി; സമ്പത്ത്.

दस्तगीर - वि॰ ആപത്തിൽ സഹായിയ്ക്കുന്ന.

दस्तगीरी - स्त्री॰ ആപത്തിലുള്ള സഹായം.

दस्तन्दाज़ी - स्त्री॰ दे॰ दस्तंदाज़ी

दस्तपनाह - पुं॰ കൊടിൽ; ചവണ.

दस्तपाक - पुं॰ ഉറുമാൽ; ടവൽ.

दस्त-ब-दस्त - क्रि॰ हाथों हाथ കൈയോടെ.

दस्तबरदार - वि॰ അധികാരം കൈയൊഴിച്ച.

दस्तबरदारी - स्त्री॰ അധികാരം വിട്ടൊഴിയൽ; കയ്യൊഴിയ്ക്കൽ.

दस्तबस्ता - वि॰ കൈകെട്ടിക്കൊണ്ട്; കൈ കൂപ്പിക്കൊണ്ട്.

दस्तयाब - वि॰ കയ്യിൽക്കിട്ടിയ; കയ്യേററിയ.

दस्तरख़ान - पुं॰ മുഹമ്മദീയർ ഭക്ഷണം വിളമ്പിവെയ്ക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന വിരിപ്പ്.

दस्ता - पुं॰ പൂച്ചെണ്ട്; ആയുധത്തിൻെറ പിടി; പട്ടാളക്കാരുടെ ഒരു ചെറിയ കൂട്ടം; ഒരു പിടിയിലടങ്ങുന്ന സാധനം; കടലാസിൻെറ ഒരു കയർ.

दस्ताना - पुं० കൈയുറ.

दस्तार - स्त्री० തലേക്കെട്ട്°.

दस्तावार - वि० [illegible] ക്കുന്ന.

दस्तावेज़ - स्त्री० ആധാരം; ഇടപാട് സംബന്ധമായ റിക്കാർഡ്°; കരാറുപത്രം.

दस्तावेज़ी - वि० ആധാരസംബന്ധമായ.

दस्ती - वि० കൈയിലുള്ള; **स्त्री०** പന്തം; ചെറിയ പിടി; പേന വെയ്ക്കുന്ന ചെറിയ സ്റ്റാൻഡ്°.

दस्तूर - पुं० രീതി; സമ്പ്രദായം; പതിവ്°; വഴക്കം.

दस्तूरी - स्त्री० ഭൃത്യന്മാർ യജമാനന്മാർക്കുവേണ്ടി സാമാനം വാങ്ങുമ്പോൾ പീടികക്കാരോട് മേടിയ്ക്കുന്ന കമ്മീഷൻ; മാമൂൽ; ഡിസ്കൗണ്ട്°.

दस्यु - पुं० കള്ളൻ; അനാര്യൻ.

दह - पुं० കയം; വെള്ളമൊഴിയ്ക്കുന്ന തൊട്ടി; **स्त्री०** തീജ്വാല; **वि०** പത്ത്°.

दहक - स्त्री० ജ്വലിയ്ക്കൽ; തീജ്വാല.

दहकना - अ० തീകത്തുക; ജ്വലിയ്ക്കുക; ചൂട് പിടിയ്ക്കുക.

दहक़ान - पुं० गँवार ഗ്രാമീണൻ; അപരിഷ്°കൃതൻ.

दहन - पुं० തീകത്തൽ; അഗ്നി; മുഖം.

दहना - अ० തീകത്തുക; ദേഷ്യം കൊണ്ട് ജ്വലിയ്ക്കുക; **स०** തീകത്തിയ്ക്കുക; ദഹിപ്പിയ്ക്കുക.

दहपट - वि० ഇടിച്ചു നിരത്തിയ; ചവിട്ടിത്തേച്ച; നശിപ്പിച്ച.

दहपटना - स० നശിപ്പിയ്ക്കുക.

दहर - पुं० കാലം; യുഗം; വെള്ളം കെട്ടിനിറുത്തിയിട്ടുള്ള സ്ഥലം; കയം.

दहल - स्त्री० ഭയന്നു വിറയ്ക്കൽ.

दहलना - अ० പേടിച്ചുവിറയ്ക്കുക; ഭയംകൊണ്ട് സ്തംഭിയ്ക്കുക.

दहला - पुं० പത്താംകുലിചീട്ട്°; തടം; കുഴി.

दहलाना - स० ഭയപ്പെടുത്തുക; ഭയപ്പെടുത്തി വിറപ്പിയ്ക്കുക.

दहलीज़ - स्त्री० ഉമ്മറപ്പടി.

दहशत - स्त्री० ഭീതി; **—नाक -** പേടിപ്പെടുത്തുന്ന; **—ज़दा -** പേടിച്ച.

दहा - पुं० മുഹറമാസം; മുഹറം 1-ാംനു മുതൽ 10-ാംനു വരെയുള്ള കാലം.

दहाई - स्त्री० പത്തിന്റെ സ്ഥാനം.

दहाड़ - स्त्री० സിംഹഗർജ്ജനം; നിലവിളി.

दहाड़ना - अ० ഗർജ്ജിയ്ക്കുക; നിലവിളിയ്ക്കുക.

दहान - **पु॰** മുഖം; ദ്വാരം; മുറിവ്.

दहाना - **पु॰** രണ്ടു നദികൾ ഒന്നിച്ചു ചേരുന്ന സ്ഥലം; നദീമുഖം.

दहार - **पु॰** പ്രാന്തം; പ്രദേശം.

दहिना - **वि॰** വലത്തെ.

दहिने - **क्रि॰** വലത്തോട്ട്.

दही - **पु॰** തൈര്.

दहेंडी - **स्त्री॰** തൈർപ്പാത്രം.

दहेज़ - **पु॰** സ്ത്രീധനം.

दहेला - **वि॰** കത്തിയ; ദഹിച്ച; ദുഃഖിയായ; നനഞ്ഞ; തണുത്തുമരവിച്ച.

दाँ - **पु॰** പ്രാവശ്യം; തവണ; **वि॰** അറിയുന്ന (**जैसे, उर्दूदाँ**)

दांकना - **अ॰ दे॰ दहाड़ना**

दांडना - **स॰** ശിക്ഷിയ്ക്കുക; കഷ്ടപ്പെടുത്തുക; പിഴയിടുവിയ്ക്കുക.

दांडी - **पु॰ दे॰ डाँडी**

दांत - **पु॰** പല്ല്; **—खट्टे करना** - തോല്പിയ്ക്കുക; വിവശനാക്കുക; **दांतों तले उँगली दबाना** - ആശ്ചര്യപ്പെടുക; **—लगाना या गड़ाना** - ആശിച്ചിരിയ്ക്കുക.

दाँतना - **अ॰** പ്രായം തികയുക; (മൃഗങ്ങൾക്ക്) പല്ലുവരിക.

दांता - **पु॰** ചീപ്പ്, അറക്കവാള്, മുതലായവയുടെ പല്ല്.

दांता-किटकिट - **स्त्री॰** സാധാരണയായുള്ള വാക്കേററം അല്ലെങ്കിൽ ചീത്തപറയൽ.

दाँना - **स॰** ധാന്യം ചവിട്ടി മെതിയ്ക്കുക.

दांभिक - **वि॰** ഡംഭുള്ള; അഹങ്കാരിയായ; കപടമുള്ള.

दाँव - **स्त्री॰** തന്ത്രം; അടവ്; **—पेंच** - യുക്തി; അടവും തടയും; തന്ത്രം.

दाँवरी - **स्त्री॰** ചരട്; കയറ്.

दाई - **स्त्री॰** ധാത്രി; വളർത്തമ്മ.

दाऊ - **पु॰** ജ്യേഷ്ഠൻ; ബലഭദ്രൻ.

दाऊदी - **पु॰** ഒരുതരം നല്ല ഗോതമ്പ്.

दाख - **स्त्री॰** മുന്തിരിങ്ങ.

दाख़िल - **वि॰** പ്രവേശിച്ച; പ്രാപിച്ച.

दाख़िला - **पु॰** പ്രവേശം.

दाग - **पु॰** പൊള്ളിയ്ക്കൽ; ദഹനം; പൊള്ളിയ അടയാളം; **—देना** - ശവം ദഹിപ്പിയ്ക്കുക.

दाग़ - **पु॰** പുള്ളി; അടയാളം; കളങ്കം; ദോഷം; പൊള്ളിയ അടയാളം; **—दार** - പുള്ളിയുള്ള; കളങ്കമുള്ള.

दाग़ना - **स॰** കത്തിയ്ക്കുക; പൊള്ളിക്കുക; വെടിവെയ്ക്കുക; അടയാളപ്പെടുത്തുക.

दागबेल - **स्त्री॰** തോടുവെട്ടുവാനും മററും വെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന അടയാളം.

दाग़ी - **वि॰** കളങ്കമുള്ള; അടയാളപ്പെടുത്തിയ; ശിക്ഷ കിട്ടിയ.

दाघ - **पुं०** ചൂട്; കത്തൽ.

दाज - **पुं०** ഇരുട്ട്; ഇരുട്ടുള്ള രാത്രി.

दाजन - **पुं०** അസൂയ; കത്തൽ.

दाजना - **अ०** കത്തുക; അസൂയപ്പെടുക; **स०** കത്തിയ്ക്കുക.

दाड़िम - **पुं०** മാതളനാരങ്ങ.

दाढ़ / **दाढ़ा** - **स्त्री०** അണപ്പല്ല്; തേററ; നിലവിളി.

दाढ़ना - **स०** കത്തിയ്ക്കുക; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക.

दाढ़ी - **स्त्री०** താടിമീശ; താടി.

दातव्य - **वि०** കൊടുക്കത്തക്കതു്.

दाता / **दातार** - **पुं०** ദാനശീലൻ; കൊടുക്കുന്ന ആൾ.

दातुन - **स्त्री०** പല്ലുതേയ്ക്കുവാനുള്ള കോലു്.

दाद - **स्त्री०** ചൊറി; ന്യായം; **—देना** - പ്രശംസിയ്ക്കുക.

दादनी - **स्त्री०** വീട്ടേണ്ട സംഖ്യ; മുൻകൂർ കൊടുത്ത പണം.

दादरा - **पुं०** പ്രചലിതമായ ഒരു തരം പാട്ടു്; രണ്ടു് അർദ്ധമാത്രകളുള്ള ഒരു താളം.

दादा - **पुं०** പിതാമഹൻ; ജ്യേഷ്ഠൻ; [illegible] ബഹുമാനസൂചകമായ സംബോധന.

दादी - **स्त्री०** അച്ഛന്റെ അമ്മ; **पुं०** സങ്കടക്കാരൻ.

दादुर - **पुं०** തവള.

दाधना - **स०** കത്തിയ്ക്കുക; ഭസ്മമാക്കുക.

दाना - **वि०** ധാന്യമണി; ധാന്യം; വിത്തു്; **वि०** ബുദ്ധിയുള്ള.

दानाई - **स्त्री०** ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

दाना-चारा / **दाना-पानी** - **पुं०** ഭക്ഷണം; തീററ.

दानिश - **स्त्री०** ബുദ്ധി; **—मन्द** - ബുദ്ധിയുള്ള.

दानिस्त - **स्त्री०** അറിവു്; ജ്ഞാനം.

दानिस्ता - **क्रि०** **जान-बूझकर** അറിവോടെ; മനഃപൂർവ്വമായി.

दानी - **वि०** ദാനശീലനായ.

दानेदार - **वि०** ധാന്യ[illegible] വിത്തുള്ള.

दाप - **पुं०** ദർപ്പം; അഹങ്കാരം.

दाब - **पुं०** അമർത്തൽ; അമർച്ച; ഭാരം; സമ്പ്രദായം; ആധിപത്യം; സ്വഭാവം; **—दार** - സ്വാധീനശക്തിയുള്ള.

दाबना - **स०** **दे०** **दबाना**

दाभ - **पुं०** ദർഭ; കുശ.

दाम - **पुं०** വില; കയറു്; മാല; കുടുക്കു്.

दामन - **पुं०** [illegible]; താഴ്വര; **—गीर** - തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന; നീതിലഭിയ്ക്കുവാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന; അവകാശവാദം ചെയ്യുന്ന; **—पकड़ना** - ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുക; അനുസരിയ്ക്കുക.

दामनी - **स्त्री०** കയർ.

दामाद - पुं० ജാമാതാവ്°.

दामिनी - स्त्री० ഇടിമിന്നൽ.

दामी - स्त्री० നികതി ; വിലപിടിച്ച.

दाय - पुं० അവകാശം ; ഓഹരി.

दायक - पुं० (സമാസത്തിൽ) ദാനം ചെയ്യുന്നവൻ (**जैसे, सुखदायक**)

दायज / **दायजा** } **पुं०** സ്ത്രീധനം.

दायभाग - पुं० പിതൃസ്വത്തു പങ്കുവെയ്ക്കൽ.

दायम - क्रि० എല്ലായ്പ്പോഴും.

दायमी - वि० എന്നുമുള്ള.

दायमुल हब्स - पुं० ജീവപര്യന്തം തടവ്° ; നാടുകടത്തൽ.

दायर - वि० നടപ്പിലുള്ള ; നിലവിലുള്ള ; **—करना** - കേസ്° ഫയൽ ചെയ്യുക.

दायरा - पुं० വൃത്തം ; ചുററ്° ; മണ്ഡലം ; പരിധി ; ക്ലാസ്സ്°.

दायाँ - वि० വലത്തെ.

दाया - स्त्री० ധാത്രി ; വളർത്തമ്മ.

दायाद - पुं० സ്വത്തവകാശി ; പുത്രൻ ; പങ്കാളി.

दायित्व - पुं० ചുമതല ; ഉത്തരവാദം.

दायी - वि० നൽകുന്നവൻ.

दायें - क्रि० വലത്തോട്ട്°.

दार - स्त्री० തൂക്കുമരം; ഭാര്യ ; **वि०** ഉള്ള (**जैसे, ईमानदार**).

दारक - पुं० പുത്രൻ.

दारकर्म - पुं० വിവാഹം.

दारचीनी - स्त्री० ലവംഗമരത്തിന്റെ തോൽ.

दारण - पुं० കീറൽ ; പിളർക്കൽ.

दार-मदार - पुं० ആശ്രയം ; അവലംബം ; ആധാരം.

दारा - स्त्री० ഭാര്യ.

दारिका - स्त्री० പുത്രി ; ബാലിക.

दारिद - पुं० ദാരിദ്ര്യം.

दारु - पुं० വൃക്ഷം ; തടി ; വിറക്°.

दारुण - वि० ഘോരമായ ; കഠിനമായ ; ഭയങ്കരമായ.

दारुल-सलतनत - पुं० രാജധാനി.

दारू - स्त्री० മരുന്ന്° ; മദ്യം ; വെടിമരുന്ന്°.

दारोग़ा - पुं० പോലീസ്° ഇൻസ്പെക്ടർ ; പരിശോധന ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

दार्शनिक - वि० തത്വജ്ഞാനിയായ ; തത്വജ്ഞാനസംബന്ധമായ ; **पुं०** തത്വജ്ഞാനി.

दाल - स्त्री० പരിപ്പ്° ; **—न गलना** - കാര്യം സാധിക്കാതിരിക്കുക; **—में कुछ काला होना** - സന്ദേഹമുണ്ടാകുക.

दालचीनी - स्त्री० दे० दारचीनी

दालमोठ - स्त्री० ഉപ്പ്°, മുളക്° മുതലായവ ചേർത്ത്° എണ്ണയിലോ നെയ്യിലോ വറുത്ത പരിപ്പ്°.

दालान - पुं० വരാന്ത ; പൂമുഖം.

दावँ - पुं० പ്രാവശ്യം ; തവണ ; ഊഴം ; അവസരം ; കപടം ; യുക്തി ; തന്ത്രം.

दावँना - स० ധാന്യം മെതിപ്പിയ്ക്കുക.

दावँरी - स्त्री० കയറ്റ്.

दाव - पुं० കാട്ട് ; കാട്ടുതീയ്യ് ; കത്തൽ.

दावत - स्त्री० സദ്യ ; ക്ഷണനം.

दावन - पुं० അടക്കൽ ; നശിപ്പിയ്ക്കൽ ; അരിവാൾ.

दावना - स० മെതിയ്ക്കുക ; അടക്കുക.

दावा - स्त्री० കാട്ടുതീ ; **पुं०** അവകാശം ; അവകാശവാദം ; ദൃഢത ; ധൈര്യം ; ഉറപ്പ്.

दावात - स्त्री० മഷിക്കുപ്പി.

दावादार } **पुं०** അവകാശപ്പെടുന്നവൻ.
दावेदार }

दास्तान - स्त्री० വൃത്താന്തം ; വിവരണം ; കഥ ; വിവരം.

दाह - पुं० ദഹിപ്പിയ്ക്കൽ ; ദുഃഖം ; അസൂയ ; ദാഹകർമ്മം.

दाहक - वि० ദഹിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

दाहकर्म - पुं० ശവസംസ്കാരം.

दाहन - पुं० ദഹിപ്പിയ്ക്കൽ.

दाहना - स० ദഹിപ്പിയ്ക്കുക ; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക.

दाहिना - वि० വലത്തെ ; അനുകൂലമായ ; **—हाथ होना -** സഹായകനാകുക.

दाहिने - क्रि० വലത്തോട്ട്.

दाही - वि० ദഹിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

दिअली } **स्त्री०** ചെറിയ വിളക്ക് ; ചെരാത്.
दिउली }

दिआ - पुं० വിളക്ക്.

दिक़् - वि० [illegible] ; ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെട്ട ; **पुं०** ക്ഷയരോഗം.

दिक्क - वि० दे० दिक़्

दिक़्क़त - स्त्री० ബുദ്ധിമുട്ട് ; കഷ്ടത ; പ്രയാസം.

दिखना - अ० കാഴ്ചയിൽ പെടുക.

दिखलाना - स० കാണിയ്ക്കുക ; പ്രദർശിപ്പിയ്ക്കുക ; അറിയിയ്ക്കുക.

दिखवैया - पुं० കാണിയ്ക്കുന്നവൻ.

दिखायी देना } **अ०** കാണപ്പെടുക.
दिखलायी देना }

दिखाऊ - वि० കാണുവാൻ യോഗ്യമായ ; കാഴ്ചയ്ക്കുമാത്രം പററിയ ; പുറമേ കാണിയ്ക്കുന്ന ; കൃത്രിമമായ.

दिखाना - स० കാണിയ്ക്കുക.

दिखाव - पुं० കാണൽ ; കാഴ്ച.

दिखावट - स्त्री० പുറമേയുള്ള രൂപഭംഗി ; പുറമോടി ; കൃത്രിമത.

दिखावटी - वि० കൃത്രിമമായ ; പുറമോടിയുള്ള.

दिखावा - **पु०** ബാഹ്യാഡംബരം; പുറംപൂച്ച്.

दिखौवा - **वि०** **दे०** **दिखाऊ**

दिगंत - **पु०** ദിക്കിന്റെ അവസാനം; ചക്രവാളം; കണ്ണിന്റെ കോണ്.

दिगंबर - **पु०** ശിവൻ; നഗ്നനായ സന്ന്യാസി (അവധൂതൻ); അന്ധകാരം; **वि०** നഗ്നമായ.

दिगरगूँ - **वि०** നിറംപകന്ന; ശോച്യമായ (അവസ്ഥ).

दिग्गज - **पु०** ദിക്കുകളെ സംരക്ഷിയ്ക്കുന്ന ആന; **वि०** വളരെ വലിയ.

दिग्दर्शन - **पु०** ഉദാഹരണം; അറിവ്; ഉദാഹരണം കാണിച്ചു കൊടുക്കൽ; **—करना** - ഉദാഹരണം കാണിച്ചു കൊടുക്കുക.

दिग्भ्रम - **पु०** ദിക്കുമറക്കൽ.

दिठौना - **पु०** കണ്ണു തട്ടാതിരിയ്ക്കുവാൻ കുട്ടികളുടെ നെററിമേൽതൊടുവിയ്ക്കുന്ന പൊട്ട്.

दिढ़ाना - **स०** ഉറപ്പിയ്ക്കുക; ദൃഢപ്പെടുത്തുക.

दिन - **पु०** ദിവസം; പകൽ; **—दहाड़े** - പട്ടാപ്പകൽ; **—रात** - അഹോരാത്രം.

दिनाइ - **पु०** **दाद** ചൊറി; ന്യായം.

दिनी - **वि०** വളരെ ദിവസമായിട്ടുള്ള; പഴയ.

दिनौंधी - **स्त्री०** പകൽ സമയത്ത് കാഴ്ചകുറയുന്ന ഒരു നേത്രരോഗം.

दिमाग़ - **पु०** തലച്ചോറ്; ബുദ്ധി; അറിവ്; **—खाना या चाटना** - വ്യർത്ഥമായി സംസാരിച്ച് ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക; **—लड़ाना** - വളരെ ആലോചിയ്ക്കുക; ബുദ്ധി പ്രയോഗിയ്ക്കുക; **—दार** - നല്ല ബുദ്ധിശക്തിയുള്ള; അഭിമാനിയായ.

दिमाग़ी / **दिमाग़दार** - **वि०** തലച്ചോറിനെ സംബന്ധിച്ച.

दियरा / **दिया** - **पु०** വിളക്ക്.

दियानत - **स्त्री०** ധർമ്മബുദ്ധി; സത്യനിഷ്ഠ; നീതിബോധം; ന്യായചിന്ത; **—दार** - ന്യായബുദ്ധിയുള്ള; നീതിമാനായ; സത്യമുള്ള.

दियारा - **पु०** നദീതീരം; പ്രദേശം.

दियासलाई - **स्त्री०** തീപ്പെട്ടിക്കോൽ.

दिरम - **पु०** ഈജിപ്തിലെ ഒരു വെള്ളി നാണ്യം.

दिरमान - **पु०** ചികിത്സ; വൈദ്യൻ.

दिरहम - **पु०** **दे०** **दिरम**

दिल - पुं० മനസ്സ്; ഹൃദയം; **—आज़ार** - നിർദ്ദയനായ; **—कश** - മനോഹരമായ; **—कुशा** - ഭംഗിയുള്ള; **—ख़्वाह** - മനസ്സിന്നനുകൂലമായ; **—गीर** - ദുഃഖിതനായ; **—गीरी** - മനോദുഃഖം; **—चला** - ധീരനായ; **—चस्प** - മനോരഞ്ജകമായ; **—चस्पी** - മനോരഞ്ജകത; **—ज़दा** - ദുഃഖിതനായ; **—जमई** - ആശ്വാസം; സമാധാനം; **—जला** - സന്തപ്തചിത്തനായ; **—जोई** - [illegible]ൽ; **—दार** - ഉദാരനായ; പ്രിയപ്പെട്ട; രസികനായ; **—पज़ीर** - മനോഹരമായ; **—फ़रेब** - മനോഹരമായ; മോഹിപ്പിക്കുന്ന; **—बर** - പ്രിയപ്പെട്ട; **—बस्ता** - ഹൃദയം അപഹരിക്കപ്പെട്ട; **—बस्तगी** - മനോരഞ്ജനം; **—बहलाव** - മനസ്സിനെ ഉല്ലസിപ്പിക്കൽ; **—बैठ जाना** - നിരുത്സാഹപ്പെടുക; **—रुबा** - **स्त्री०** പ്രിയതമ; **पुं०** പ്രിയതമൻ; **—शाद** - പ്രസന്നനായ; **—शिकनी** - മനോവേദനയുണ്ടാക്കൽ; **—शिकस्ता** - ഹൃദയം തകർന്ന; ദുഃഖിതനായ; **—सोज़** - സഹതാപമുള്ള; ദയയുള്ള; **—कड़ा करना** - ധൈര്യപ്പെടുക; **—ठिकाने होना** - മനശ്ശാന്തി ലഭിക്കുക; **—से दूर करना** - മറന്നു കളയുക.

दिलवाना - स० दे० दिलाना

दिला - अव्य० അല്ലയോ മനസ്സേ.

दिलाना - स० കൊടുപ്പിക്കുക; തരുവിക്കുക.

दिलावर - वि० ധീരനായ.

दिलावरी - स्त्री० വീരത; ശൂരത.

दिलासा - पुं० ആശ്വസിപ്പിക്കൽ; ധൈര്യം; സമാധാനം.

दिली - वि० ഹൃദയസംബന്ധമായ; ഹാർദ്ദമായ.

दिलेर - वि० വീരനായ; ധീരനായ.

दिलेराना - वि० വീരോചിതമായ.

दिलेरी - स्त्री० വീരത.

दिल्लगी - स्त्री० നേരമ്പോക്ക്; **—बाज़** - നേരമ്പോക്കുകാരൻ.

दिवस - पुं० ദിവസം; പകൽ.

दिवांध - पुं० മൂങ്ങ.

दिवा - पुं० പകൽ; ദിവസം.

दिवाना - पुं० दे० दीवाना

दिवाल - स्त्री० ഭിത്തി; ചുമർ; **वि०** കൊടുക്കുന്ന.

दिवाला - पुं० നിർദ്ധനാവസ്ഥ; പാപ്പരാകൽ; **—निकलना** - നിർദ്ധനനാകുക; പാപ്പരാകുക.

दिवालिया - पुं० നിർദ്ധനൻ; പാപ്പരായവൻ.

दिवाली - **स्त्री॰** ദീവാളി.

दिवैया - **वि॰** കൊടുക്കുന്നവനായ.

दिव्य - **वि॰** അലൗകികമായ ; തിളങ്ങുന്ന ; ഭംഗിയുള്ള ; യവം ; ശപഥം ; **—चक्षु** - ജ്ഞാന ചക്ഷുസ്സ്° ; അന്ധൻ ; കണ്ണട.

दिशा } **स्त्री॰** ദിക്ക്°.
दिशि }

दिसना - **अ॰ दे॰ दिखना**

दिसा - **स्त्री॰ दे॰ दिशा**

दिसावर - **पु॰** വിദേശം.

दिसावरी - **वि॰** വിദേശത്തുള്ള.

दिहंदा - **वि॰** കൊടുക്കുന്ന.

दिहाड़ा - **पु॰** ദുർഭാഗ്യം ; പകൽ.

दिहात - **स्त्री॰ दे॰ देहात**

दिहाती - **वि॰ दे॰ देहाती**

दीआ - **पु॰** വിളക്ക്°.

दीखना - **अ॰** [illegible].

दीगर - **वि॰** വെറെ ; അന്യമായ.

दीघी - **स्त्री॰** പൊയ്ക ; കുളം.

दीठ - **स्त्री॰** ദൃഷ്ടി ; **—भर देखना** - തൃപ്തി വരുന്നതുവരെ നോക്കുക ; **—बदी** - കൺകെട്ട്° ; ഇന്ദ്രജാലം.

दीठवंत - **वि॰** കാണാൻ കഴിവുള്ള ; ജ്ഞാനിയായ.

दीद - **स्त्री॰** ദർശനം ; ദൃഷ്ടി.

दीदा - **पु॰** ദൃഷ്ടി ; കണ്ണ്° ; **—दानिस्ता** - കണ്ടുകൊണ്ടും അറിഞ്ഞുകൊണ്ടും.

दीदार - **पु॰** ദർശനം ; കൂടിക്കാഴ്ച.

दीदारू - **वि॰** കാണ്മാൻ യോഗ്യമായ ; സുന്ദരമായ.

दीदी - **स्त्री॰** ജ്യേഷ്ഠത്തി ; മൂത്ത സഹോദരി.

दीन - **वि॰** ദീനനായ ; ദുഃഖിതനായ; വിനീതനായ; **पु॰** മതം.

दीनता - **स्त्री॰** ദാരിദ്ര്യം ; ദയനീയത.

दीनदार - **वि॰** [illegible].

दीनदारी - **स्त्री॰** മതവിശ്വാസം.

दीन-दुनिया } **स्त्री॰** ഇഹലോകവും
दीन-दुनी } പരലോകവും.

दीनार - **पु॰** സ്വർണ്ണാഭരണം ; ഒരു സ്വർണ്ണനാണയം.

दीनी - **वि॰** മതസംബന്ധമായ.

दीप - **पु॰** വിളക്ക്°.

दीपक - **पु॰** വിളക്ക്° ; ദീപകാലങ്കാരം ; **वि॰** ദഹനശക്തി കൂട്ടുന്ന ; വെളിച്ചം തരുന്ന.

दीपकिट्ट - **पु॰** [illegible]നുള്ള മഷി.

दीपदानी - **स्त्री॰** വിളക്കുകാൽ ; വിളക്കു തട്ടം.

दीपन - **पु॰** ദഹനശക്തി; (വിളക്ക്°) കത്തിയ്ക്കൽ ; ഉത്തേജിപ്പിയ്ക്കൽ.

दीपना - **अ॰** പ്രകാശിയ്ക്കുക.

दीपमाला - **स्त्री॰** മാലപോലെ നിരത്തി തൂക്കിയിട്ടുള്ള വിളക്കുകൾ.

दीपशिखा - स्त्री॰ ദീപനാളം.

दीपिका - स्त्री॰ ചെറിയ വിളക്കു്.

दीपित }
दीप्त } **वि॰** ജ്വലിയ്ക്കുന്ന.

दीप्ति - स्त्री॰ പ്രഭ ; ശോഭ.

दीप्यमान - वि॰ ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ; ഒളി പരത്തുന്ന.

दीबाचा - पु॰ മുഖവുര ; പ്രസ്താവന.

दीमक - स्त्री॰ ചിതൽ.

दीयत - स्त्री॰ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന ആൾ കൊടുക്കുന്ന നഷ്ടപരിഹാരം.

दीयट - स्त्री॰ വിളക്കുകാൽ.

दीया - पु॰ വിളക്കു്.

दीयासलाई - स्त्री॰ दे॰ दियासलाई

दीर्घ - पु॰ നീളമുള്ള ; ഗുരുമാത്ര.

दीर्घसूत्र }
दीर्घसूत्री } **वि॰** ഓരോ പ്രവൃത്തിയിലും ആവശ്യത്തിലധികം സമയം ചിലവാക്കുന്നവൻ.

दीवट - स्त्री॰ दे॰ दीयट

दीवा - पु॰ दे॰ दीया

दीवान - पु॰ രാജസഭ ; മന്ത്രി.

दीवाने आम - पु॰ രാജസദസ്സു് ; ദർബാർ ; മന്ത്രിസഭ.

दीवान-ख़ाना - पु॰ പൂമുഖം.

दीवाने ख़ास - पु॰ രാജാവിന്റെ പ്രധാന സഭാമണ്ഡപം; രാജാവിന്റെ പ്രധാന സദസ്സു്.

दीवानगी - स्त्री॰ पागलपन ഭ്രാന്തു്.

दीवाना - वि॰ ഭ്രാന്തുള്ള ; **—पन -** കിറുക്കു്.

दीवानी - स्त्री॰ മന്ത്രിപദവി ; സിവിൽ കോടതി ; **वि॰** ഭ്രാന്തുള്ള.

दीवार - स्त्री॰ ചുമർ ; മതിൽ ; **—गीर -** വിളക്കു മുതലായവ വെയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി ചുമരിലുണ്ടാക്കുന്ന തട്ടു്.

दीवाल - स्त्री॰ दे॰ दीवार

दीवाली - स्त्री॰ ദീപാവലി.

दीसना - अ॰ [illegible].

दीह - वि॰ നീളമുള്ള ; വലിയ ; **पु॰** ഗ്രാമം.

दुंद - पु॰ ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം ; ഉപദ്രവം ; ജോഡി ; പെരുമ്പറ.

दुंदभि - पु॰ പെരുമ്പറ.

दु:साहस - पु॰ അതിസാഹസം.

दुआ - स्त्री॰ ആശീർവ്വാദം ; പ്രാർത്ഥന ; അപേക്ഷ.

दुआब }
दुआबा } **पु॰** രണ്ടു നദികളുടെ ഇടയിലുള്ള സ്ഥലം.

दुआर }
दुआरा } **पु॰** വാതിൽ.

दुआरी - स्त्री॰ ചെറിയ വാതിൽ.

दुआल - स्त्री॰ തോൽ ; [illegible].

दुआली - स्त्री॰ [illegible].

दुआह - पु॰ രണ്ടാംവേളി.

दुई - वि॰ രണ്ടു് ; ദ്വൈധീഭാവം.

दुकड़ा - पु॰ ഇരട്ട ; കാലണയുടെ നാലിലൊരുഭാഗം.

दुकना - अ० ഒളിയുക.

दुकान - स्त्री० പീടിക ; **—दार** - പീടികക്കാരൻ ; **—दारी** - കച്ചവടം.

दुकाल - पु० ക്ഷാമം.

दुकूल - पु० പട്ടുവസ്ത്രം ; വസ്ത്രം.

दुकेला - वि० കൂട്ടുകാരനുള്ള ; തനിച്ചല്ലാത്ത ; **अकेला-दुकेला** - തനിച്ചോ, ഒന്നോ രണ്ടോ പേരൊന്നിച്ചോ.

दुकेले - क्रि० വേറെ ഒരാളോടു കൂടി ; രണ്ടാളൊരുമിച്ച്.

दुक्का - वि० ഇരട്ടയായ ; രണ്ടൊരുമിച്ചുള്ള; **इक्का-दुक्का** - ഒന്നോ രണ്ടോ.

दुक्की - स्त्री० രണ്ടാംകൂലിച്ചീട്ട്.

दुखंडा - वि० രണ്ടുനിലയുള്ള.

दुखड़ा - पु० ദുഃഖസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം ; ദുഃഖവാർത്ത ; ആപത്ത് ; **—रोना** - ദുഃഖവാർത്ത പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുക.

दुख़त, **दुख़तर** - स्त्री० മകൾ.

दुखना - अ० വേദനിക്കുക ; നോവുക ; ദുഃഖിക്കുക.

दुख़ान - पु० ധൂമം ; പുക.

दुखाना - स० വേദനിപ്പിക്കുക ; ദുഃഖിപ്പിക്കുക ; **जी दुखाना** - മനസ്സിനെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

दुख़ानी - वि० ... ടുന്ന (**जैसे, दुख़ानी जहाज़**).

दुखारा, **दुखारी**, **दुखित**, **दुखिया**, **दुखियारा**, **दुखी** - वि० ദുഃഖിതനായ.

दुगई - स्त्री० വരാന്ത; പോട്ടിക്കോ.

दुगदुगी - स्त्री० മാറിനും വയറിനും ഇടയിലുള്ള കുഴി.

दुगना - वि० ഇരട്ടി.

दुगाड़ा - पु० ഇരട്ടക്കുഴൽ തോക്ക്.

दुगुना - वि० दे० **दुगना**

दुग्ध - वि० കറക്കപ്പെട്ട ; നിറഞ്ഞ ; पु० പാല്.

दुचंद - वि० ഇരട്ടി.

दुचित्ता - वि० അസ്ഥിരചിത്തനായ ; സംശയമുള്ള.

दुजानू - क्रि० കാൽമുട്ടുകൾ കുത്തി ; **—बैठना** - മുട്ടുകാലിന്മേൽ ഇരിക്കുക.

दुज़्द - पु० കള്ളൻ.

दुज़्दी - स्त्री० മോഷണം.

दुज़्दीदा - वि० കളവായ.

दुटूक - वि० രണ്ടു കഷണങ്ങളാക്കിയ.

दुत - अव्य० നിന്ദയോടെ തള്ളിക്കളയുന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ശബ്ദം.

दुतकार } **स्त्री०** തിരസ്കരിക്കൽ; നിന്ദിച്ചു സംസാരിക്കൽ.
दुतकारी }

दुतकारना - स० തിരസ്കരിക്കുക; നിന്ദിക്കുക; ആട്ടിയകററുക.

दुतर्फ़ा - वि० രണ്ടുഭാഗത്തുമുള്ള.

दुतारा - पु० രണ്ടു കമ്പിയുള്ള ഒരു വാദ്യം.

दुति - स्त्री० द्युति ശോഭ; **—वंत -** ശോഭയോടുകൂടിയ.

दुतिया - स्त्री० ദ്വിതീയ.

दुदलाना - स० दे० दुतकारना

दुधमहाँ } **वि०** മുലകുടിമാറാത്ത; (കുട്ടി).
दुधमुँहाँ }

दुधहाँडी - स्त्री० പാൽക്കലം.

दुधार - वि० പാൽ തരുന്ന; കറവയുള്ള (പശു).

दुधारा - वि० രണ്ടുവശവും മൂർച്ചയുള്ള; **पु०** ഒരുതരം വാൾ.

दुधारी - वि० പാൽതരുന്ന; കറവയുള്ള; രണ്ടുവശവും മൂർച്ചയുള്ള.

दुधारू - वि० दे० दुधार

दुधिया - वि० പാൽ കലന്ന; പാലുള്ള; പാലുപോലെ വെളുത്ത; **स्त्री०** ചുണ്ണാമ്പു മണ്ണ്.

दुधैल - वि० ധാരാളം പാലുള്ള.

दुनया - पु० രണ്ടു നദികൾ ഒന്നിച്ചു ചേരുന്ന സ്ഥലം.

दुनाली - वि० ഇരട്ടക്കുഴലുള്ള.

दुनियवी - वि० ലൌകികമായ; ഇഹലോകസംബന്ധമായ.

दुनिया } **स्त्री०** ലോകം; ജനം; പ്രപഞ്ചം; **—के पर्दे पर -** ലോകം മുഴുവനും; **—की हवा लगना -** സാംസാരികസുഖങ്ങളുടെ അനുഭവം ഉണ്ടാകുക; **—से चल बसना -** ഇഹലോകവാസം വെടിയുക.
दुनियाँ }

दुनियाई - वि० ലൌകികമായ; **स्त्री०** ലോകം.

दुनियादार - वि० ലൌകിക കാര്യങ്ങളിൽ കുടുങ്ങിയ; കപടം കൊണ്ടു കാര്യം നേടുന്ന; ലൌകിക വ്യവഹാരങ്ങളിൽ നിപുണനായ; ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിയായ.

दुनियादारी - स्त्री० ലൌകിക വ്യവഹാരം; കപടമായ പെരുമാററം; ഗൃഹസ്ഥ ജീവിത സംബന്ധമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ.

दुनियावी - वि० दे० दुनियवी

दुनियासाज़ - वि० കപടം കൊണ്ടു കാര്യം നേടുന്ന; മുഖസ്തുതിക്കാരനായ; സ്വാർത്ഥിയായ.

दुपटा } **पु०** ഉപ്പട്ടാവ്; രണ്ടാമുണ്ട്.
दुपट्टा }

दुपट्टी - स्त्री० ചെറിയ ഉപ്പട്ടാവ്.

दुपहर - दे० दोपहर

दुपहरिया } **स्त्री०** മദ്ധ്യാഹ്നം.
दुपहरी }

दुफ़सली - **वि०** കൊല്ലത്തിൽ രണ്ടു തവണകൃഷിച്ചെയ്യാവുന്ന (നിലം).

दुबधा - **स्त्री०** **दे०** **दुबिधा**

दुबरा - **वि०** **दे०** **दुबला**

दुबराना - **अ०** ദുർബ്ബലമാകുക; ശരീരം ശോഷിയ്ക്കുക.

दुबला - **वि०** മെലിഞ്ഞ; ദുർബ്ബലമായ.

दुबारा - **वि०** രണ്ടാമതു്; വീണ്ടും.

दुबिधा - **स्त्री०** ധർമ്മസങ്കടം; സംശയസ്ഥിതി; അനിശ്ചിതാവസ്ഥ.

दुभाषिया } **पु०** ദ്വിഭാഷി; രണ്ടു
दुभाषी } വ്യത്യസ്ത ഭാഷകൾ സംസാരിയ്ക്കുന്നവർക്കു് അന്യോന്യം ആശയങ്ങൾ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന ആൾ.

दुमंज़िला - **वि०** രണ്ടുനിലയുള്ള.

दुम - **स्त्री०** വാൽ; അററം; **—के पीछे फिरना** - പിന്നാലെ നടക്കുക; **—दबाकर भागना** - ഭയന്നോടുക; **—में घुसना** - കാണാതാകുക; **—दार** - വാലുള്ള.

दुमची - **स्त्री०** കുതിരയുടെ വാലിന്നടിയിൽക്കൂടി കെട്ടുന്ന തോൽപ്പട്ട.

दुरंगा - **वि०** രണ്ടുനിറമുള്ള; രണ്ടുതരമുള്ള; രണ്ടുതരം സ്വഭാവമുള്ള.

दुरंगी - **स्त्री०** രണ്ടു കക്ഷിയിലും ചേരൽ; അനിശ്ചിതാവസ്ഥ.

दुरंत - **वि०** അപാരമായ; ദുർഗ്ഗമമായ; പരിണാമം ചീത്തയായ; ദുഷ്ടനായ.

दुर - **पु०** മുത്തു്; ലോലാക്കു്; **—अफ़शानी** - മുത്തുകൾ വിതറൽ; ഭംഗിയായി സംസാരിയ്ക്കൽ.

दुरना - **अ०** മറയുക; ഒളിയുക.

दुरबीन - **स्त्री०** **दे०** **दूरबीन**

दुरभिसंधि - **स्त्री०** ദുരാലോചന.

दुरादुरी - **स्त्री०** മറയൽ; ഒളിയ്ക്കൽ.

दुराधर्ष - **वि०** അടക്കുവാൻ കഴിയാത്ത; പ്രബലമായ.

दुराना - **अ०** മറയുക; അകലുക; **स०** മറയ്ക്കുക; അകററുക.

दुराप - **वि०** ദുർല്ലഭമായ.

दुराव - **पु०** ഗോപ്യമായി വെയ്ക്കൽ; കപടം; ചതി.

दुराशय - **पु०** ദുഷ്ടൻ.

दुरित - **पु०** പാപം; ദുരിതം; **वि०** പാപിയായ.

दुरुखा - **वि०** രണ്ടു ഭാഗത്തേയ്ക്കും മുഖമുള്ള.

दुरुस्त - **वि०** ശരിയായ; കേടില്ലാത്ത.

दुरुस्ती - **स्त्री०** നന്നാക്കൽ; ശരിപ്പെടുത്തൽ; കൃത്യത.

दुरूह - **वि०** ഗൂഢമായ; മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമുള്ള.

दुर्ग - पुं० കോട്ട.
दुर्गम - वि० പോകാൻ പ്രയാസമായ.
दुर्घट - वि० ദുർഘടമായ.
दुर्घटना - स्त्री० ചീത്തസംഭവം; അനിഷ്ടസംഭവം; അപകടം.
दुर्जय - वि० അജേയമായ.
दुर्ज्ञेय - वि० അറിവാൻ വിഷമമുള്ള.
दुर्दमनीय, दुर्दम्य - वि० അടക്കാനാകാത്ത.
दुर्दशा - स्त्री० ദുരിതകാലം.
दुर्दैव - पुं० കഷ്ടകാലം; ദുർഭാഗ്യം.
दुर्द्धर - वि० പ്രബലനായ; മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമുള്ള.
दुर्द्धर्ष - वि० അടക്കുവാൻ വിഷമമുള്ള.
दुर्नाम - पुं० ചീത്തപ്പേര്; ശകാരം; അർശസ്സ്; മുത്തുച്ചിപ്പി.
दुर्भिक्ष - पुं० ക്ഷാമം.
दुर्रा - पुं० ചമ്മട്ടി; ചാട്ട.
दुर्वृत्त - पुं० ചീത്തനടവടിക്കാരൻ.
दुर्व्यसन - पुं० ദുശ്ശീലം.
दुलकी - स्त्री० കുതിരയുടെ കതിച്ചചാട്ടം.
दुलखना - स० വീണ്ടും വീണ്ടും പറയുക; ആവർത്തിയ്ക്കുക.
दुलड़ी - स्त्री० രണ്ടുവരിമാല.
दुलत्ती - स्त्री० മൃഗങ്ങളുടെ പിൻകാൽകൊണ്ടുള്ള ചവിട്ട്.
दुलराना - स० ലാളിയ്ക്കുക; ഓമനിയ്ക്കുക; വാത്സല്യം കാണിയ്ക്കുക.
दुलहन, दुलहिन - स्त्री० നവവധു.
दुलहा - पुं० വരൻ.
दुलाई - स्त्री० പഞ്ഞിനിറച്ച പുതപ്പ്.
दुलार - पुं० ലാളന; വാത്സല്യം.
दुलारना - स० दे० दुलराना
दुलारा - वि० പ്രിയപ്പെട്ട; അരുമയായ.
दुलीचा पुं० - പരവതാനി.
दुवन्नी - स्त्री० രണ്ടണത്തുട്ട്.
दुविधा - स्त्री० दे० दुबिधा
दुशमन - पुं० ശത്രു; എതിരാളി.
दुशमनी - स्त्री० ശത്രുത; വൈരം.
दुश्वार - वि० പ്രയാസമുള്ള; ദുസ്സഹമായ; ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള.
दुश्वारी - स्त्री० പ്രയാസം; ബുദ്ധിമുട്ട്.
दुशाला - पुं० ഒരുതരം ഷാൾ; പുതയ്ക്കുവാനുള്ള സാൽവ.
दुश्चरित, दुश्चरित्र - वि० ദുസ്സ്വഭാവിയായ.
दुश्मन - पुं० दे० दुशमन
दुष्कर - वि० मुश्किल ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള.
दुष्कर्मी - पुं० ദുഷ്പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ.
दुष्काल - पुं० കഷ്ടകാലം.

दुसाध - **पु०** ഹിന്ദുക്കളിൽ പന്നിയെ വളൎത്തുന്ന ഒരു നീച ജാതി; **वि०** ദുസ്സാദ്ധ്യമായ; അധമമായ.

दुसूती - **स्त्री०** ഇരട്ടിഴയിട്ടു നെയ്ത പുതപ്പ്.

दुसेजा - **पु०** കട്ടിൽ.

दुस्तर - **वि०** കടക്കുവാൻ പ്രയാസമുള്ള; ദുൎഗ്ഗമമായ.

दुस्सह / **दुसह** } **वि०** സഹിപ്പാനരുതാത്ത.

दुहता - **पु०** **नाती** മകളുടെ മകൻ.

दुहती - **स्त्री०** മകളുടെ മകൾ.

दुहत्था - **वि०** രണ്ടു കൈ കൊണ്ടും കൂടി ചെയ്ത.

दुहना - **स०** പാൽ കറക്കുക.

दुहनी - **स्त्री०** പാൽ കറക്കുവാനുള്ള പാത്രം.

दुहरा - **वि०** ഇരട്ടയായ.

दुहराना - **स०** ഇരട്ടിക്കുക; വീണ്ടും വീണ്ടും പറയുക.

दुहाई - **स्त्री०** വിളംബരം; രക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടിയുള്ള നിലവിളി; പാൽ കറക്കൽ; പാൽ കറക്കുവാനുള്ള കൂലി.

दुहाग - **पु०** ദൗൎഭാഗ്യം; വൈധവ്യം.

दुहागिन - **स्त्री०** വിധവ.

दुहाजू - **वि०** രണ്ടാമതും വിവാഹം ചെയ്ത.

दुहाना - **स०** പാൽ കറപ്പിക്കുക.

दुहिता - **स्त्री०** മകൾ.

दुहेला - **वि०** ദുഃഖകരമായ; ദുസ്സാദ്ധ്യമായ; ദുഃഖിയായ.

दूआ - **पु०** രണ്ടാംകുലിച്ചീട്ട്; **स्त्री०** ആശീൎവ്വാദം.

दूकान - **स्त्री०** **दे०** **दुकान**

दूज - **स्त्री०** ദ്വിതീയ; **—का चाँद होना** - ദുൎല്ലഭമായി ലഭിക്കുക.

दूजा - **वि०** രണ്ടാമത്തെ.

दूध - **पु०** പാല്; **—पिलाई** - പാൽ കുടിപ്പിക്കുന്ന സ്ത്രീ; വിവാഹത്തിലെ ഒരു ചടങ്ങ്; **—पूत** - സന്തതിയും സമ്പത്തും; **—भाई** - വളൎത്തമ്മയുടെ മകൻ.

दूधिया - **वि०** പാലുചേൎന്ന; പാലുകൊണ്ടുള്ള; പാലിന്റെ നിറമുള്ള; **पु०** ഒരുതരം വെളുത്ത രത്നക്കല്ല്.

दून - **स्त्री०** ഇരട്ടി; **पु०** താഴ്വര; **वि०** നീചമായ; തുഛമായ; **अव्य०** കൂടാതെ.

दूना - **वि०** ഇരട്ടിയായ.

दूब - **स्त्री०** കറുകപ്പുല്ല്.

दूबदू - **क्रि०** മുഖത്തോടുമുഖമായി; എതിരെ.

दूबरा / **दूबला** } **वि०** **दे०** **दुबला**

दूभर - **वि०** പ്രയാസമുള്ള.

दूमना - **अ०** ഇളകുക.

दूरंदेश - **वि०** ദൂരദർശിയായ.

दूरंदेशी - **स्त्री०** ദൂരദർശിത്വം.

दूर - **स्त्री०** ദൂരം; അകലം; **वि०** ദൂരത്തുള്ള; **क्रि०** ദൂരെ.

दूरदराज़ - **वि०** വളരെ ദൂരമുള്ള.

दूरदर्शिता - **स्त्री०** എന്തും മുൻകൂട്ടി കാണാനുള്ള കഴിവ്.

दूरदर्शी - **वि०** കാലേകൂട്ടി കാണാൻ കഴിവുള്ള.

दूरदस्त - **वि०** വളരെ ദൂരെയുള്ള; എത്താനാവാത്ത; ദുർഗ്ഗമമായ.

दूरबीन - **स्त्री०** ദൂരദർശിനിയന്ത്രം; ഭൂതക്കണ്ണാടി.

दूरवर्ति - **वि०** ദൂരെയുള്ള.

दूरवीक्षण - **पु०** **दे०** **दूरबीन**

दूरी - **स्त्री०** ദൂരം; അകലം.

दूलह } **पु०** **दुल्हा** വരൻ; നവ
दूल्हा } വിവാഹിതൻ.

दूषण - **पु०** ദൂഷിക്കൽ.

दूषित - **वि०** ദൂഷിച്ച.

दूसना - **स०** കളങ്കപ്പെടുത്തുക.

दूसरा - **वि०** രണ്ടാമത്തെ; വേറെ.

दूहना - **स०** **दे०** **दुहना**

दृगंचल - **पु०** **पलक** ഇമ; കൺപോള.

दृग - **पु०** കണ്ണ്; ദൃഷ്ടി.

दृढ़ - **वि०** ഉറപ്പുള്ള; ബലമുള്ള;
 —प्रतिज्ञ - പ്രതിജ്ഞയിൽ ഉറച്ചുനില്ക്കുന്ന.

दृश्य - **वि०** കാണാവുന്ന; സുന്ദരമായ; **पु०** ദൃശ്യം; കാഴ്ച.

दृष्ट - **वि०** കാണപ്പെട്ട; അറിഞ്ഞ.

दृष्टांत - **पु०** ഉദാഹരണം.

दृष्टिगत } **वि०** കാണപ്പെട്ട.
दृष्टिगोचर }

दे } **स्त्री०** സ്ത്രീകളുടെ പേരിൻെറ
देई } അവസാനത്തിൽ ചേർക്കുന്ന [illegible]; ദേവത.

देख - **स्त्री०** നോട്ടം.

देखना - **स०** നോക്കുക; കാണുക.

देखभाल } **स्त्री०** മേൽനോട്ടം;
देख-रेख } പരിശോധന.

देखाऊ - **वि०** **दिखाऊ** കാണുവാൻ മാത്രം [illegible] കാണാനുള്ള.

देखा-देखी - **स्त्री०** അനുകരണം; സാക്ഷാല്ക്കാരം; **क्रि०** അനുകരിച്ച്; കണ്ടിട്ട്.

देखाना - **स०** **दे०** **दिखाना**

देखाव - **पु०** ദൃഷ്ടിയുടെ അതിർത്തി; ആഡംബരം.

देखावट - **स्त्री०** **दे०** **दिखावट**

देग - **पु०** കുട്ടകം; അരിവയ്ക്കാനുള്ള വലിയ ചെമ്പു പാത്രം.

देगची - **स्त्री०** ചെറിയ കുട്ടകം; ഉരുളി.

देदीप्यमान - **वि०** തിളങ്ങുന്ന.

देन - **स्त्री०** ദാനം; കൊടുക്കൽ;
 —दार - കടപ്പെട്ടവൻ;
 —दारी - കടപ്പാട്.

देना - **स०** കൊടുക്കുക ; തരിക ; **पु०** കടം.

देय - **वि०** കൊടുക്കത്തക്കതു്.

देर / **देरी** - **स्त्री०** വിളംബം ; നേരം വൈകൽ.

देर-पा - **वि०** ഈടുള്ള.

देवर - **पु०** ഭർത്താവിന്റെ സഹോദരൻ.

देवरानी - **स्त्री०** ഭർത്താവിന്റെ അനുജന്റെ ഭാര്യ.

देवल - **पु०** പൂജാരി ; ദേവാലയം.

देवा - **वि०** കൊടുക്കുന്ന ; കടപ്പെട്ട.

देवान - **पु०** രാജസഭ ; മന്ത്രി ; മാനേജർ.

देशज - **वि०** ദേശത്തിലുണ്ടായ.

देशांतर - **पु०** മറുനാടു്.

देशाटन - **पु०** ദേശസഞ്ചാരം.

देशी / **देशीय** **वि०** സ്വദേശത്തുള്ള ; സ്വദേശസംബന്ധമായ.

देसावर - **पु०** വിദേശം.

देसावरी - **वि०** വിദേശത്തുള്ള.

देह - **स्त्री०** ശരീരം ; **पु०** ഗ്രാമം ; **—क़ान** - ഗ്രാമീണൻ ; **—क़ानी** - ഗ്രാമീണമായ.

देहली - **स्त्री०** ഉമ്മറപ്പടി.

देहांत - **पु०** മരണം.

देहात - **पु०** ഗ്രാമം; നാട്ടിൻപുറം.

देहाती - **वि०** നാട്ടിൻപുറത്തുള്ള ; ഗ്രാമത്തെ സംബന്ധിച്ച ; **पु०** ഗ്രാമീണൻ.

दैन - **पु०** ദീനത ; സമാസത്തിൽ വരുമ്പോൾ കൊടുക്കുന്ന എന്ന അർത്ഥം കിട്ടുന്നു. (**जैसे, सुखदैन-सुख देनेवाला**) ; കടം.

दैनिक - **वि०** ദിവസേനയുള്ള ; **पु०** ഒരു ദിവസത്തെ കൂലി.

दैन्य - **पु०** ദീനത ; വിനീതഭാവം.

दैर - **पु०** അമ്പലം.

दैव - **वि०** ദൈവീകമായ ; **पु०** ഭാഗ്യം ; ദൈവം.

दैवयोग - **पु०** തലയിലെഴുത്തു് ; യാദൃച്ഛികസംഭവം.

दैवात् - **क्रि०** **अचानक** പെട്ടെന്നു്.

दैवी - **वि०** ദൈവീകമായ.

दैहिक - **वि०** ശാരീരികമായ.

दो - **वि०** രണ്ടു് ; **—एक या चार** - അല്പം ; **—चार होना** - കണ്ടുമുട്ടുക ; **—दिन का** - അല്പസമയത്തേയ്ക്കുള്ള.

दोआब / **दोआबा** **पु०** **दे०** **दुआब**

दोग़ला - **पु०** ജാരപുത്രൻ.

दोगुना / **दोचंद** **वि०** ഇരട്ടിയായ.

दोच / **दोचन** **स्त्री०** ധർമ്മസങ്കടം ; ഞെരുക്കം ; കഷ്ടം.

दोचना - **स०** നിർബ്ബന്ധിയ്ക്കുക ; ഞെരുക്കുക ; ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക.

दोज़ख़ - **पु०** നരകം.

दोज़ख़ी - **वि०** പാപിയായ.

दोजा - **पु॰** രണ്ടു വിവാഹം ചെയ്തവൻ.

दोजानू - **क्रि॰** മുട്ടുകത്തി; **—बैठना** - മുട്ടുകാലിൽ ഇരിക്കുക.

दोज़ी - **स्त्री॰** ഉന്നൽപ്പണി.

दोतरफ़ा - **वि॰** രണ്ടുഭാഗത്തുമുള്ള **क्रि॰** രണ്ടു ഭാഗത്തും.

दोतला, **दोतल्ला** - **वि॰** രണ്ടുനിലയുള്ള.

दोतारा - **वि॰** രണ്ടുകമ്പിയുള്ള.

दोदिला - **वि॰** അസ്ഥിരചിത്തനായ.

दोधारा - **वि॰** രണ്ടുവശവും മൂർച്ചയുള്ള.

दोन - **पु॰** മലയിടുക്ക്; രണ്ടു നദികളുടെ ഇടയിലുള്ള പ്രദേശം.

दोना - **पु॰** ഇലക്കുമ്പിൾ.

दोनी - **स्त्री॰** ചെറിയ കുമ്പിൾ.

दोनों - **वि॰** രണ്ടും.

दोपलिया, **दोपल्ली** - **वि॰** രണ്ടു തട്ടുള്ള.

दोपहर - **पु॰**, **दोपहरिया** - **स्त्री॰** നട്ടുച്ച.

दोपीठा - **वि॰** രണ്ടു വശവും ഒരുപോലെയുള്ള; രണ്ടുവശവും എഴുതിയിട്ടുള്ള (കടലാസ്).

दोफ़सली - **वि॰** കൊല്ലത്തിൽ രണ്ടു തവണ കൃഷി ചെയ്യാവുന്ന (നിലം).

दोबल - **पु॰** ദോഷം; അപരാധം.

दोबारा - **क्रि॰** **दे॰** **दुबारा**

दोभाषिया - **पु॰** **दे॰** **दुभाषिया**

दोमंज़िला, **दोमहला** - **वि॰** **दे॰** **दुमंज़िला**

दोयम - **वि॰** രണ്ടാമത്തെ.

दोरंगा - **वि॰** **दे॰** **दुरंगा**

दोरंगी - **स्त्री॰** **दे॰** **दुरंगी**

दोरुखा - **वि॰** **दे॰** **दोपीठा**

दोल - **पु॰**, **दोला** - **स्त्री॰** ഊഞ്ഞാൽ; ഒരുതരം പല്ലക്ക്.

दोलायमान - **वि॰** ആടുന്ന; ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന.

दोशम्बा - **पु॰** തിങ്കളാഴ്ച.

दोशाला - **पु॰** **दुशाला** സാൽവ.

दोषी - **पु॰** തെറ്റുകാരൻ; അപരാധി; **वि॰** ദോഷമുള്ള.

दोसाला - **वि॰** രണ്ടുവർഷമായ.

दोसूती - **वि॰** രണ്ടിഴയുള്ള.

दोस्त - **पु॰** സ്നേഹിതൻ.

दोस्ताना - **पु॰** മൈത്രി; **वि॰** മൈത്രിയുള്ള.

दोस्ती - **स्त्री॰** മിത്രത; സ്നേഹം.

दोहता - **पु॰** **दे॰** **दुहता**

दोहती - **स्त्री॰** **दे॰** **दुहती**

दोहद - **स्त्री॰** ഗർഭമുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ആഗ്രഹം; ഗർഭാവസ്ഥ; ഗർഭചിഹ്നം; **—वती** - ഗർഭിണി.

दोहन - **पु॰** പാൽ കറക്കൽ.

दोहनी - **स्त्री॰** **दे॰** **दुहनी**

दोहर - **स्त्री॰** രണ്ടായി മടക്കി തുന്നിയ ഒരുതരം പുതപ്പ്.

दोहरा - **वि॰** **दे॰ दुहरा**

दोहराना - **स॰** **दे॰ दुहराना**

दोहा - **पु॰** ഹിന്ദി കവിതയിലെ ഒരു വൃത്തം.

दोहित - **पु॰** മകളുടെ മകൻ.

दौड़ - **स्त्री॰** ഓട്ടം ; **—धूप** - പരിശ്രമം ; അങ്ങുമിങ്ങും ഓടി നടക്കൽ.

दौड़ना - **अ॰** ഓടുക.

दौड़ादौड़ी - **स्त्री॰** **दे॰ दौड़धूप**

दौड़ान - **स्त्री॰** ക്രമം ; ഓട്ടം ; ഊഴം.

दौड़ाना - **स॰** ഓടിയ്ക്കുക ; പായിയ്ക്കുക.

दौर - **पु॰** ചുററൽ ; ഭ്രമണം ; ദിവസങ്ങളുടെ മാററം ; അഭ്യുദയകാലം.

दौरा / **दौराना** - **पु॰** സഞ്ചാരം ; സർക്കീട്ട് ; ചുററൽ.

दौरदौरा - **पु॰** പ്രാബല്യകാലം ; പ്രാധാന്യം.

दौरान - **पु॰** രണ്ടു ഘടനകളുടെ ഇടയ്ക്കുള്ള സമയം ; പീരിയഡ്.

दौरी - **स्त्री॰** ചെറിയ കൊട്ട.

दौर्बल्य - **पु॰** ക്ഷീണം ; ദൗർബ്ബല്യത.

दौलत - **स्त्री॰** സമ്പത്ത് ; ധനം ; **—खाना** - വീട് (ബഹുമാനസൂചകം) ; **—मंद** - ധനികനായ.

दौवारिक - **पु॰** ദ്വാരപാലകൻ.

द्युति - **स्त्री॰** പ്രകാശം.

द्यूत - **पु॰** ചൂതുകളി.

द्योतक - **वि॰** ദ്യോതിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

द्योतन - **पु॰** പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കൽ ; കാണിച്ചുതരൽ.

द्रवना - **अ॰** ഒലിയ്ക്കുക ; അലിയുക.

द्रष्टव्य - **वि॰** കാണത്തക്കത്.

द्रष्टा - **वि॰** കാണുന്ന.

द्रावक - **वि॰** അലിയുന്ന ; **पु॰** ദ്രാവകം.

द्रुत - **वि॰** അലിഞ്ഞ ; വേഗതയുള്ള ; ഓടിയ ; **—गामी** - വേഗം പോകുന്ന.

द्रुम - **पु॰** **पेड़** വൃക്ഷം.

द्वंद / **द्वंद्व** - **पु॰** ഇരട്ട ; ഇണ ; പരസ്പരവിരുദ്ധമായ രണ്ടെണ്ണം ; എതിരാളി ; ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം ; വഴക്ക്.

द्वय - **वि॰** രണ്ട്.

द्वार - **पु॰** ദ്വാരം ; വാതിൽ ; **—पाल** - കാവൽക്കാരൻ ; **—पटी** - വാതിൽക്കലിടുന്ന കട്ടൻ.

द्वारा - **अव्य॰** വഴിയായി ; **पु॰** വാതിൽ ; വഴി.

द्विगुण - **वि॰** **दुगुना** രണ്ടിരട്ടി.

द्विरद - वि० രണ്ടുകൊമ്പുള്ള ; **पु०** ആന.

द्विरेफ - पु० भ्रमर വണ്ട്°.

द्वीप - पु० ദ്വീപ്°.

द्वै - वि० രണ്ട്° ; രണ്ടും.

ध

धंगर - पु० ഇടയൻ.

धंधक - पु० വിഷമത ; കുഴപ്പം ; **—धोरी** - എപ്പോഴും പ്രവൃത്തിയിലേർപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ.

धंधला - पु० വഞ്ചന ; വ്യാജം.

धंधलाना - अ० വഞ്ചിക്കുക.

धंधा - पु० തൊഴിൽ.

धंधार - स्त्री० }
धंधोर - पु० } തീജ്വാല.

धंसना - अ० ഇറങ്ങുക ; ആഴുക ; താഴുക.

धंसान - स्त्री० ഇറങ്ങൽ ; ആണ്ടുപോകൽ ; ചളിപ്രദേശം.

धंसाना - स० ഇറക്കുക ; ആഴ്ത്തുക ; പ്രവേശിപ്പിക്കുക ; താഴ്ത്തുക.

धंसाव - पु० दे० धंसान

धक - स्त्री० ഹൃദയത്തുടിപ്പ്° ; **क्रि०** പെട്ടെന്ന്°.

धकधकाना - अ० ഹൃദയം തുടിക്കുക ; (തീ) ആളിക്കത്തുക.

धकधकी - स्त्री० ഹൃദയത്തുടിപ്പ്° ; ആശങ്ക ; ഭയം.

धकपक - स्त्री० ഹൃദയത്തുടിപ്പ്° ; **क्रि०** പേടിച്ചുകൊണ്ട്°.

धकपकाना - अ० പേടിച്ചുവിറക്കുക.

धकपेल - स्त्री० തിക്കും തിരക്കും.

धकारा - पु० धकधकी ആശങ്ക.

धकियाना }
धकेलना } **स०** തള്ളുക ; ഉന്തുക.

धकैत - वि० തള്ളുന്ന ; ഉന്തുന്ന.

धकम-धक्का - पु० തിക്കും തിരക്കും ; ഉന്തും തള്ളും.

धक्का - पु० ആഘാതം ; മുട്ടൽ ; അടിയേല്ക്കൽ ; തിരക്കൽ ; ദുഃഖം ; **—देना** - തള്ളുക ; ഉന്തുക ; **—मुक्की** - അടിപിടി ; അടികലശൽ.

धगड़ }
धगड़ा } **पु०** ജാരൻ.

धगड़ी - स्त्री० വേശ്യ.

धचकना - अ० ചളിയിൽപ്പെടുക.

धचका - पु० ഉന്ത്° ; തള്ള്°.

धज - स्त्री० അലങ്കാരം ; ആകൃതി; ശോഭ ; **सज-धज - स्त्री०** അണിഞ്ഞൊരുങ്ങൽ.

धजा - स्त्री० पताका കൊടി.

धजीला - वि० മനോഹരമായ ; മോടിയുള്ള.

धज्जी - स्त्री० വസ്ത്രം, കടലാസ്° മുതലായവയുടെ കഷണം ; **धज्जियाँ उड़ाना** - കഷണം കഷണമാക്കുക ; തകർക്കുക ; പൊളിക്കുക.

घडंग - **वि०** നഗ്നമായ.

घड़ - **पु०** ഉടൽ ; തടി.

घड़क - **स्त्री०** ഹൃദയസ്പന്ദനം ; ഭയം ; ആശങ്ക.

घड़कन - **स्त्री०** ഹൃദയത്തിൻെറ മിടിപ്പ്.

घड़कना - **अ०** ഹൃദയം തുടിയ്ക്കുക.

घड़का - **पु०** **घड़क** വയലുകളിൽ പക്ഷികളേയും മററും ഭയപ്പെടുത്തുവാൻ കത്തുന്ന നോക്ക്; ഭയപ്പെടുത്തൽ.

घड़काना - **स०** ഹൃദയം തുടിപ്പിയ്ക്കുക ; ഭയപ്പെടുത്തുക.

घड़क्का - **पु०** **दे०** **घड़का**

घड़ल्ला - **पु०** **दे०** **घड़ाका** ; **घड़ल्ले के साथ** - തടസ്സം കൂടാതെ ; സങ്കോചമില്ലാതെ.

घड़ा - **पु०** തൂക്കാനുള്ള കട്ടി ; ഭാരം ; തൂക്കം ; തുലാസ്സ് ; പടി ; **—करना** - തൂക്കുന്നതിനു മുമ്പ് തുലാസ് തട്ട് ശരിപ്പെടുത്തുക.

घड़ाका - **पु०** മുഴക്കം ; 'ധട ധട' എന്ന ശബ്ദം ; **घड़ाके से** - വേഗത്തിൽ.

घड़ाघड़ - **क्रि०** വേഗത്തിൽ ; തുടർച്ചയായി ; ഇടവിടാതെ.

घड़ाम - **पु०** താഴെ വീഴുന്ന ശബ്ദം.

घड़ी - **स्त्री०** നാലോ അഞ്ചോ സേർ തൂക്കം.

घत - **अव्य०** ആശ്ചര്യസൂചകമായ ശബ്ദം ; **स्त्री०** ദുസ്സ്വഭാവം.

घतकारना - **स०** നിന്ദിച്ചകററുക ; തിരസ്കരിയ്ക്കുക.

घता - **वि०** ദൂരീകരിച്ച ; അകന്ന; അകററിയ ; **—बताना** - അകററുക ; ഓടിയ്ക്കുക.

घतूरा - **पु०** ഉമ്മം (ചെടി).

घघक - **स्त्री०** ആളിക്കത്തൽ ; തീജ്വാല.

घघकना - **अ०** കത്തിക്കാളുക ; ആളിക്കത്തുക.

घनकटी - **स्त्री०** കൊയ്ത്തുകാലം.

घनतेरस - **स्त्री०** കാർത്തികമാസത്തിലെ കറുത്ത പക്ഷത്തിലെ ത്രയോദശി. ഇതു് ദീവാളിയുടെ രണ്ടുദിവസം മുമ്പെയായിരിയ്ക്കും.

घन-दौलत - **स्त्री०** സമ്പത്തു ; സ്വത്തു്.

घनियाँ - **पु०** കൊത്തമല്ലി.

घनी - **वि०** ധനമുള്ള ; **पु०** ധനികൻ ; **—घोरी** - ധനവും മാനവുമുള്ള ; **पु०** യജമാനൻ.

घनु - **पु०** വില്ല്.

घनुई - **स्त्री०** ചെറിയ വില്ല്.

घनुही - **स्त्री०** കളിവില്ല്.

घन्धा - **पु०** തൊഴിൽ ; വ്യവസായം.

धन्ना - **पु०** **दे०** **धरना; वि०** ധന്യനായ; **—सेठ** - വലിയ ധനവാൻ.

धन्य - **वि०** ധന്യനായ; **—वाद** - നന്ദിപ്രകടനം: സ്വാഗതവാക്യം.

धन्वा - **पु०** വില്ല്; മരുഭൂമി; **—कार** - വില്ലുപോലെ വളഞ്ഞ.

धन्वी - **पु०** വില്ലാളി.

धप्पा - **पु०** അടി; തല്ല്; നഷ്ടം.

धब्बा - **पु०** കളങ്കം; അടയാളം; കറ; **—लगाना** - കളങ്കപ്പെടുത്തുക.

धमकाना - **स०** ഭയപ്പെടുത്തുക.

धमकी - **स्त्री०** ഭീഷണി.

धमगजर - **पु०** കഴപ്പം; ഉപദ്രവം.

धमधूसर - **वि०** തടിയനായ; വിരൂപനായ.

धमनी - **स्त्री०** രക്തനാഡി; കുഴൽ.

धमाका - **पु०** വലിയ സാധനങ്ങൾ താഴെ വീഴുന്ന ശബ്ദം; വെടി പൊട്ടുന്ന ശബ്ദം; തട്ടൽ.

धमाचौकड़ी - **स्त्री०** കൂക്കുവിളി; ഓട്ടവും ചാട്ടവും; ഉപദ്രവം; തുള്ളിച്ചാട്ടം.

धमार - **स्त्री०** തുള്ളിച്ചാട്ടം; ഉപദ്രവം; **पु०** 'ഹോലി' ആഘോഷത്തിൽ പാടുന്ന ഒരു തരം പാട്ട്.

धर - **वि०** (സമാസത്തിൽ) ധരിക്കുന്ന; ഉള്ള; **पु०** പർവ്വതം; തടി; **स्त्री०** പിടിക്കൽ.

धरकना - **अ०** **दे०** **धड़कना**

धरता - **पु०** കടപ്പെട്ടവൻ; ചുമതലയേറ്റെടുത്തവൻ; കിഴിവ്.

धरती - **स्त्री०** ഭൂമി; തറ; ലോകം; **—का फूल** - കൂൺ; പുതിയതായി പണക്കാരനായവൻ.

धरन - **स्त्री०** ധരിക്കൽ; മച്ചിന്റെ തുലാം; ഉത്തരം; പന്തി; ഗർഭപാത്രത്തെ ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുന്ന ഞരമ്പ്; ശാഠ്യം.

धरना - **स०** താങ്ങുക; വെയ്ക്കുക; പിടിക്കുക; ഉറപ്പിക്കുക; **धरा रह जाना** - നിരുപയോഗമാകുക; **पु०** സത്യാഗ്രഹമനുഷ്ഠിക്കൽ.

धरनेत - **पु०** പിക്കറ്റു ചെയ്യുന്നവൻ.

धरपकड़ - **स्त्री०** അറസ്റ്റ് ചെയ്യൽ.

धरम - **पु०** ധർമ്മം; കടമ.

धरसना - **अ०** അമരുക; ഭയപ്പെടുക; **स०** അമർത്തുക; അപമാനിക്കുക.

धरहर - **स्त्री०** തടവിലിടൽ; അറസ്റ്റ് ചെയ്യൽ; ലഹളയമർത്തൽ; രക്ഷ; ധൈര്യം.

घरहरा - पुं 'ദീപസ്തംഭം' പോലെ വളരെ ഉയരമുള്ള കെട്ടിടം.

घरहरिया - पुं രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ; കലഹിയ്ക്കുന്നവരെ പറഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

घरा - स्त्री॰ ഭൂമി.

घराऊ - वि॰ വളരെ വിലപിടിച്ച; വളരെക്കാലമായി സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള; വിശേഷാവസരങ്ങളിൽ മാത്രം എടുത്തുപയോഗിയ്ക്കുന്ന.

घरातल - पुं ഭൂതലം.

घराना - सं പിടിപ്പിയ്ക്കുക; വെപ്പിയ്ക്കുക; സ്ഥിരപ്പെടുത്തുക; നിശ്ചയിപ്പിയ്ക്കുക.

घरी - स्त्री॰ വെപ്പാട്ടി.

घरेजा - पुं ഉപപതിയുള്ളവൻ; **स्त्री॰** വെപ്പാട്ടി.

घरेल - स्त्री॰ വെപ്പാട്ടി.

घरोहर - स्त्री॰ സൂക്ഷിയ്ക്കാൻ കൊടുത്ത മുതൽ.

घर्त्ता - पुं ധരിയ്ക്കുന്നവൻ; കാര്യ്യഭാരമേറെറടുത്തവൻ.

घर्म - पुं മതം; കടമ; ആചാരം; രീതി.

घर्मी - वि॰ മതവിശ്വാസമുള്ള; പുണ്യാത്മാവായ.

घवल - वि॰ വെളുത്ത; പ്രകാശമുള്ള; നിമ്മലമായ.

घस - पुं വെള്ളത്തിലിറങ്ങൽ: മുങ്ങൽ.

घसक - स्त्री॰ വറക്കര; അസൂയ; ഈഷ്യ; താണുപോകൽ.

घसकना - अ॰ താണുപോകുക; അസൂയപ്പെടുക; ഭയപ്പെടുക.

घसना - अ॰ ആണ്ടുപോകുക; നശിയ്ക്കുക; **स॰** നശിപ്പിയ്ക്കുക.

घसान - स्त्री॰ दे॰ धँसना

घसाना - स॰ दे॰ धँसाना

घसाव - पु॰ दे॰ धँसाव

धाँधना - स॰ വളരെ അധികം ഭക്ഷിയ്ക്കുക; കുത്തിനിറയ്ക്കുക; അടയ്ക്കുക.

धाँधल } **स्त्री॰** ഉപദ്രവം; ചതി;
धाँधली } തിട്ടക്കം; തോന്ന്യാസം; **वि॰** ഉപദ്രവിയായ; ചതിയനായ.

धाँधलापन - पुं വഞ്ചന; കുസൃതി.

धाँसना - अ॰ (മൃഗങ്ങൾ) ചുമയ്ക്കുക.

धाई - स्त्री॰ दे॰ धाय

धाऊ - पुं ഹരിക്കാരൻ.

धाक - स्त्री॰ പ്രതാപം; പ്രഭാവം; സ്വാധീനശക്തി; പ്രസിദ്ധി.

धागा - पुं പിരിച്ച നൂല്; ചരട്.

धाड़ - स्त्री॰ തേററ; ദംഷ്ട്രം; ഗജ്ജനം; കവച്ച്; കൂട്ടം.

धातु - स्त्री॰ ധാതുദ്രവ്യം.

धात्री - स्त्री॰ വളത്തമ്മ; അമ്മ; ഭൂമി; പശു.

धान - **पुं** നെല്ല്; ധാന്യം.

धाना - **अं** **दौड़ना** ഓടുക; അദ്ധ്വാനിയ്ക്കുക; **पुं** മല്ലി; ധാന്യം.

धाप - **पुं** ഒന്നോ രണ്ടോ മൈൽ ദൂരം; മൈതാനം; **स्त्री॰** സംതൃപ്തി.

धापना - **अं** സന്തോഷിയ്ക്കുക; തൃപ്തിപ്പെടുക; ഓടുക; **सं** സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക; തൃപ്തിപ്പെടുത്തുക.

धाम - **पुं** വാസസ്ഥലം; ഇരിപ്പിടം; ശോഭ; പ്രഭാവം; പുണ്യസ്ഥലം; ദേഹം.

धाय - **स्त्री॰** പോററമ്മ; വളത്തമ്മ.

धार - **स्त्री॰** ധാര; ഒഴുക്ക്; അരുവി; ആയുധങ്ങളുടെ മൂച്ചുള്ള ഭാഗം; തീരം; അററം; **पुं** ശക്തിയായി പെയ്യുന്ന മഴ; മഴവെള്ളം; കടം; പ്രദേശം; പ്രവാഹം.

धारक - **वि॰** ധരിയ്ക്കുന്ന; തടയുന്ന; കടപ്പെട്ട; **पुं** കടം.

धारना - **सं** ധരിയ്ക്കുക; ഭാരമേറെറടുക്കുക; കടപ്പെടുക.

धारा - **स्त्री॰** ജലപ്രവാഹം; ഒഴുക്ക്; കൂട്ടം; വകുപ്പ്; വര; അരുവി; ദ്വാരം; യശസ്സ്.

धाराल - **वि॰** മൂച്ചുള്ള.

धाराली - **स्त्री॰** വാൾ.

धारावाही - **वि॰** ഒഴുക്കുള്ള; തടസ്സമില്ലാതെ ഒഴുകുന്ന.

धारासभा - **स्त्री॰** നിയമനിർമ്മാണസഭ.

धारी - **वि॰** (സമാസത്തിൽ) ധരിയ്ക്കുന്ന; **स्त्री॰** സേന; കൂട്ടം; വര; **—दार** - വരയുള്ള; കരയുള്ള.

धारोष्ण - **पुं** കറന്ന ചൂടാറാത്ത പാല്.

धार्मिकता - **स्त्री॰** ധാർമ്മികബോധം. ധാർമ്മികനിഷ്ഠ.

धावक - **पुं** ഹരിക്കാരൻ; വെളുത്തേടൻ; അലക്കുകാരൻ.

धावन - **पुं** ഓട്ടം; ദൂതൻ; ഹരിക്കാരൻ; ഏതുകൊണ്ട് കഴുകി വൃത്തിയാക്കുന്നുവോ അത്.

धावना - **अं** ഓടുക.

धावनि - **स्त्री॰** ആക്രമണം; ഓട്ടം.

धावा - **पुं** ആക്രമണം; എതിർപ്പ്; ഓട്ടം; **—बोलना** - ആക്രമിയ്ക്കുക; **—मारना** - ഓടുക.

धिंग - **स्त्री॰** ഉപദ്രവം; ബഹളം.

धिंगा - **पुं** തെമ്മാടി; നിർല്ലജ്ജൻ.

धिंगाई - **स्त्री॰** തെമ്മാടിത്തരം; നാണമില്ലായ്മ.

धिंगाना - **सं** തെമ്മാടിത്തരം കാട്ടുക; ബഹളമുണ്ടാക്കുക.

धिआ - **स्त्री॰** പുത്രി; ബാലിക.

धिक - **अव्य॰** നിന്ദാസൂചകമായ ശബ്ദം; ധിക്കാരസൂചക ശബ്ദം.

धिकना - **अ०** ചൂടുപിടിയ്ക്കുക.

धिकाना - **स०** ചൂടുപിടിപ്പിയ്ക്കുക.

धिक्कार - **स्त्री०** ധിക്കരിയ്ക്കൽ ; നിന്ദിയ്ക്കൽ.

धिक्कारना - **स०** ധിക്കരിയ്ക്കുക ; നിന്ദിയ്ക്കുക.

धिय }
धिया } **स्त्री०** പുത്രി ; ബാലിക.

धिराना - **स०** [illegible]ടുത്തുക ; **अ०** ധൈര്യപ്പെടുക ; മന്ദീഭവിയ്ക്കുക.

धींग }
धींगरा } **पु०** ബലവാനായ മനുഷ്യൻ ; തെമ്മാടി.

धींगा - **पु०** തെമ്മാടി ; ദുഷ്ടൻ.

धींगाधींगी }
धींगामुश्ती } **स्त्री०** തെമ്മാടിത്തരം ; ബലാല്ക്കാരം.

धींगड़ }
धींगड़ा } **वि०** തെമ്മാടിയായ ; ശക്തിയുള്ള ; ദുഷ്ടനായ.

धींवर - **पु०** മുക്കുവൻ.

धी - **स्त्री०** ബുദ്ധി ; മനസ്സ് ; കർമ്മം ; മകൾ.

धीजना - **स०** സ്വീകരിയ്ക്കുക ; **अ०** സന്തോഷിയ്ക്കുക ; ധൈര്യപ്പെടുക.

धीमा - **वि०** മന്ദമായ ; ലഘുവായ.

धीमान - **पु०** ബുദ്ധിമാൻ.

धीया - **स्त्री०** പുത്രി ; ബാലിക.

धीर - **वि०** സ്ഥിരചിത്തനായ ; **पु०** ധൈര്യം ; സമാധാനം.

धीरज - **पु०** ക്ഷമ ; ധൈര്യം ; **—बाँधना** - ധൈര്യപ്പെടുത്തുക.

धीरे - **क्रि०** മെല്ലെ ; പതുക്കെ.

धीवर - **पु०** മുക്കുവൻ.

धीवरी - **स्त्री०** മുക്കുവസ്ത്രീ.

धुँई - **स्त्री०** [illegible].

धुँगार - **स्त्री०** കടുകുവറുക്കൽ.

धुँगारना - **स०** കടുകുവറുത്തിടുക ; അടിയ്ക്കുക.

धुंज }
धुंध }
धुंद } **स्त्री०** പൊടിപടലം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മൂടൽ അല്ലെങ്കിൽ മങ്ങൽ ; കാഴ്ചക്കുറവ്.

धुंधकार - **पु०** മൂടൽ ; മങ്ങൽ ; ഗർജ്ജനം.

धुंधर - **स्त्री०** കാററിൽ പറക്കുന്ന പൊടി ; മങ്ങൽ ; മൂടൽ ; ഇരുട്ട്.

धुंधराना - **अ०** **दे०** **धुंधलाना**

धुंधला - **वि०** മങ്ങിയ ; അസ്പഷ്ടമായ.

धुंधलाई - **स्त्री०** }
धुंधलापन - **पु०** } മങ്ങൽ ; മൂടൽ.

धुंधलाना - **अ०** മങ്ങുക ; മൂടുക.

धुंधली - **स्त्री०** **दे०** **धुंध**

धुंधवाना - **अ०** പുകയുക ; പുകഞ്ഞു കത്തുക.

धुआँ - **पु०** പുക ; **—कश** - തീബോട്ട് ; സ്റ്റീമർ ; **—दान** - പുകക്കുഴൽ ; **—धार** - കറുത്ത ; ഗംഭീരമായ ; ഘോരമായ ; പുകനിറഞ്ഞ ; **क्रि०** വളരെ അധികമായി ; ശക്തിയോടെ.

धुआँना - अ० പുകപിടിച്ചു് (ഭക്ഷണം മുതലായവ) ചീത്തയാകുക.

धुआंयंध - वि० പുകനാററമുള്ള.

धुआँस } **धुवाँस** } **स्त्री०** ഉഴുന്നു മാവു്.

धुकधुकी - स्त्री० മാർവ്വിടത്തിലെ കുഴി; ഭയം; വ്യാകുലത; ഹൃദയം; നെഞ്ചിടിപ്പു്; ഒരുതരം ആഭരണം (പതക്കം).

धुकना - अ० വീഴുക; കുനിയുക; ചാടിവീഴുക; **स०** സാമ്പ്രാണിയിട്ടു പുകയ്ക്കുക.

धुकार - स्त्री० പെരുമ്പറയുടെ ശബ്ദം.

धुतकार - स्त्री० दे० दुतकार

धुन - स्त्री० മുമ്പുംപിമ്പും നോക്കാതെയും മുടക്കം കൂടാതെയും എന്തെങ്കിലും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കൽ; ലാലസ; ചിന്ത; വിചാരം; **—का पक्का** - വിചാരിച്ച കാര്യം പൂർത്തിയാക്കുന്ന; ദൃഢവ്രതനായ.

धुनकना - स० दे० धुनना

धुनकी - स्त्री० പഞ്ഞി കടയുന്ന കോലു്; കളിവില്ലു്.

धुनना - स० പഞ്ഞി കടയുക; അന്യന്റെ വാർത്ത കേൾക്കാതെ തന്റെ കാര്യം വീണ്ടും വീണ്ടും പറയുക; നല്ലപോലെ പ്രഹരിയ്ക്കുക.

धुनि - स्त्री० ധ്വനി; നദി.

धुनियाँ - पु० പഞ്ഞികടയുന്നവൻ.

धुनी - स्त्री० നദി; ധ്വനി; സാമ്പ്രാണിപ്പുക.

धुरंधर - वि० ശ്രേഷ്ഠനായ; പ്രധാനിയായ; ഭാരം വഹിയ്ക്കുന്ന.

धुर - पु० അക്ഷം; ഭാരം; തൂക്കം; നുകം; **वि०** ദൃഢമായ; **अव्य०** യോജിച്ച; ശരിയായ.

धुरा - पु० അച്ചുതണ്ടു്.

धुरियाना - स० ഏതെങ്കിലും ദോഷത്തെ യുക്തികൊണ്ടു് ഇല്ലായ്മചെയ്യുക; പൊടികൊണ്ടു മറയ്ക്കുക.

धुरी - स्त्री० അച്ചുതണ്ടു്.

धुरैटना - स० പൊടികൊണ്ടു പൊതിയുക.

धुर्रा - पु० അണു; കണം; **धुर्रे उड़ाना** - ഛിന്നഭിന്നമാക്കുക; നന്നായി അടിയ്ക്കുക.

धुलना - अ० അലക്കപ്പെടുക; കഴുകപ്പെടുക; നിർമ്മലമാകുക.

धुलवाना - स० അലക്കിയ്ക്കുക; കഴുകിയ്ക്കുക.

धुलाई - स्त्री० അലക്കു്; അലക്കുകൂലി; കഴുകൽ.

धुलाना - स० दे० धुलवाना

धुवाँ - पु० दे० धुआँ

धुस्सा - पु० രോമംകൊണ്ടുള്ള തടിച്ച പുതപ്പു്.

धूत - **वि०** ഇളകുന്ന ; വിറയ്ക്കുന്ന; ഭീഷണിപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ; ചതിയനായ ; ഉപേക്ഷിച്ച.

धूतना - **स०** വഞ്ചിയ്ക്കുക.

धूनी - **स्त्री०** സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ കത്തിച്ച പുക ; സന്യാസിമാർ കായുന്ന തീയ്യ്.

धूप - **स्त्री०** വെയിൽ ; സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ കത്തിച്ച പുക ; **—घड़ी** - വെയിലത്തുവെച്ച് സമയമറിവാനുള്ള യന്ത്രം ; **—छाँह** - വ്യത്യസ്തനിറങ്ങളിലുള്ള നൂലുകൊണ്ട് നെയ്ത ഒരുതരം വസ്ത്രം ; **—दान** - പുകയ്ക്കുവാൻ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ ഇടുന്ന പാത്രം; **—बत्ती** - ചന്ദനത്തിരി ; സാമ്പ്രാണിത്തിരി ; **—खाना** - വെയിൽ കൊള്ളുക ; **—में बाल सफ़ेद करना** - ജീവിതം പാഴാക്കുക.

धूपना - **अ०** സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളിട്ട പുകയ്ക്കുക ; **स०** സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ കൊണ്ട് പുകച്ച് സുഗന്ധിപ്പിയ്ക്കുക.

धूम - **पु०** പുക ; തേട്ടൽ ; **स्त्री०** ഘോഷം ; കോലാഹലം ; ബഹളം ; ഒച്ചപ്പാട്; ഖ്യാതി; **—केतु** - വാൽനക്ഷത്രം ; **—धड़का या धाम** - ആഘോഷം ; ആഡംബരം ; **—पान** - പുകവലി ; **—पोत** - തീബോട്ട്.

धूमला - **वि०** പുകനിറമുള്ള.

धूमिल - **वि०** പുകനിറത്തിലുള്ള ; അവ്യക്തമായ.

धूम्र - **पु०** പുകനിറത്തിലുള്ള.

धूर - **स्त्री०** പൊടി ; **पु०** ഒരേക്കറിന്റെ നൂറിലൊരു ഭാഗം.

धूर-धुरेटा - **पु०** പൊടിമണ്ണുള്ള സ്ഥലം ; **वि०** പൊടിപുരണ്ട.

धूरा - **पु०** പൊടി ; ധൂളി.

धूर्त - **वि०** ചതിയനായ.

धूर्तता - **स्त्री०** ചതി ; വഞ്ചന.

धूल / **धूलि** / **धूली** - **स्त्री०** പൊടിമണ്ണ് ; പൊടി.

धूसर / **धूसरा** / **धूसरित** - **वि०** മണ്ണിന്റെ നിറമുള്ള ; കാക്കിനിറത്തിലുള്ള ; പൊടി പററിയ.

धृत - **वि०** തീർച്ചയായ ; ധരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

धृति - **स्त्री०** പിടിയ്ക്കൽ ; ദൃഢത ; സ്ഥിരത ; ധൈര്യം ; തൃപ്തി.

धृष्ट - **वि०** സങ്കോചമോ ലജ്ജയോ ഇല്ലാത്ത ; അഹങ്കാരിയായ,

धेनु - **स्त्री०** പശു.

धेला - **स्त्री०** അരയണ (രണ്ടു മുക്കാൽ).

धेली - **स्त्री०** എട്ടണത്തുട്ട്.

धैर्य - पुं० ധൈര്യം.
धोंधा - पुं० വികൃതമായ; **मिट्टी का धोंधा** - മൂഢൻ; വിഡ്ഢി.
धोकड़ - वि० ശക്തിയുള്ള; തടിച്ച.
धोका / **धोखा** - पुं० ചതി; വഞ്ചന; തെററിദ്ധാരണ; **—खाना** - ചതി പററുക; **—देना** - ചതിയ്ക്കുക.
धोखेबाज़ - वि० ചതിയനായ.
धोखेबाज़ी - स्त्री० ചതി; വഞ്ചന.
धोती - स्त्री० മുണ്ടു്; **—ढीली होना** - ധൈര്യം ക്ഷയിയ്ക്കുക.
धोना - स० നശിപ്പിയ്ക്കുക; കഴുകുക; അലക്കുക; **(किसी वस्तु से) हाथ धोना** - നഷ്ടപ്പെടുക.
धोबन / **धोबिन** - स्त्री० അലക്കുകാരി.
धोबी - पुं० അലക്കുകാരൻ.
धोरी - पुं० ചുമട്ടുകാരൻ; കാള; പ്രധാനി; ധനികൻ.
धोरे - क्रि० അടുക്കൽ; **—धोरे** - ചുററുപാടും.
धोवन - पुं० കഴുകൽ; കഴുകിയ വെള്ളം.
धोवाना - स० दे० **धुलाना**
धौंक - स्त्री० ഉല ഊതൽ; അനൽക്കാററു്; തീയൂതുന്ന കുഴൽ,
धौंकना - स० ഉല ഊതുക; ശിക്ഷിയ്ക്കുക.
धौंकनी / **धौंकी** - स्त्री० ഉല; തീയൂതുന്ന കുഴൽ.
धौंका - स्त्री० അനൽക്കാററു്.
धौंज - स्त्री० പരിശ്രമം; വ്യാകുലത; പരിഭ്രമം.
धौंजना - अ० പരിശ്രമിയ്ക്കുക; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക; **स०** ചവിട്ടി മെതിയ്ക്കുക.
धौताल - वि० എന്തെങ്കിലും പ്രത്യേക വിചാരം കടന്നു കൂടിയ; ധീരനായ; നിപുണനായ; തടിച്ച; സാഹസിയായ.
धौंस - स्त्री० ഭീഷണി; പ്രതാപം; ചതി; ഭ്രമം; **—दिखाना** - ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക; **—पट्टी** - ചതി.
धौंसना - स० അമർത്തുക; ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക; അടിയ്ക്കുക.
धौंसा - पुं० പെരുമ്പറ; സാമർത്ഥ്യം; ശക്തി.
धौत - वि० കഴുകിയ; വൃത്തിയായ; വെളുത്ത; **पुं०** വെള്ളി.
धौल - स्त्री० അടി; നഷ്ടം; **वि०** വെളുത്ത; **—धप्पड़** - അടി പിടി.
धौला - वि० വെളുത്ത; വൃത്തിയായ.
धौलाई - स्त्री० വെളുപ്പു്.
ध्याता / **ध्यानी** - वि० ധ്യാനിയ്ക്കുന്നവൻ.

ध्यान - पु० ശ്രദ്ധ ; വിചാരം ; ചിന്ത ; ധ്യാനം.

ध्याना - स० ധ്യാനിക്കുക ; സ്മരിക്കുക.

ध्येय - पु० ലക്ഷ്യം ; ശ്രദ്ധിക്കത്തക്കതു്.

ध्रुव - वि० സ്ഥിരമായ.

ध्वंस - पु० നാശം.

ध्वंसक, ध्वंसी - वि० നശിപ്പിക്കുന്ന.

ध्वज - पु०, ध्वजा - स्त्री० കൊടി ; പതാക.

ध्वस्त - वि० നശിച്ച.

न

नंगा - पु० നഗ്നത ; ലജ്ജ ; മാനം; **—धड़ंगा, मुनंगा** - നഗ്നമായ.

नंगटा - वि० നഗ്നനായ ; നിർല്ലജ്ജനായ ; പോക്കിരിയായ.

नंगा - वि० നഗ്നമായ ; നിർല്ലജ്ജനായ.

नंगाबुच्चा, नंगाबूचा - वि० തീരെ ദരിദ്രനായ.

नंगालुच्चा - वि० തെമ്മാടിയായ.

नंद - पु० ആനന്ദം ; മകൻ.

नंदक - वि० ആനന്ദം നൽകുന്ന.

नंदन - पु० മകൻ ; മേഘം ; **वि०** ആനന്ദം നൽകുന്ന.

नंदित - वि० ആനന്ദിച്ച.

नंदोई - पु० ഭർത്തൃസഹോദരിയുടെ ഭർത്താവു്.

नंबर - पु० നമ്പർ ; സംഖ്യ ; **—दार** - ജമീൻദാർ ; ജന്മി ; **—वार** - ക്രമമായി.

नंबरी - वि० നമ്പറുള്ള ; പ്രസിദ്ധിയുള്ള.

न - अव्य ഇല്ല ; അല്ല ; അരുതു്.

नईम - स्त्री० എത്തൽ ; സൌഖ്യം ; ലാളിക്കൽ ; ഉപഹാരം.

नउआ - पु० ക്ഷുരകൻ.

नककटा - वि० മൂക്കുമുറിഞ്ഞ ; അപമാനിതനായ ; നാണം കെട്ട.

नकचढ़ा - वि० മുൻകോപിയായ.

नक़द - पु० ധനം ; റൊക്കം പണം ; **—जान** - ആത്മാവു്; **—दम** - തനിച്ചു്.

नक़दी - स्त्री० दे० नक़द

नकफूल - पु० മൂക്കുത്തി.

नकब - स्त्री० सेंध മോഷ്ടിക്കുവാൻ കള്ളന്മാർ ചുമരിലുണ്ടാക്കുന്ന തുരങ്കം ; **—ज़न** - ചുമരിനു തുരങ്കം വെക്കുന്നവൻ ; **—ज़नी** - തുരങ്കം വെക്കൽ.

नकबत - स्त्री० ആപത്തു് ; കഷ്ടകാലം.

नकबेसर - स्त्री० ചെറിയ മൂക്കുത്തി.

नकमोती - पु० മൂക്കിൽ ധരിക്കുന്ന ഒരാഭരണം.

नक़ल - स्त्री० അനുകരണം ; പകർപ്പു്; നക്കൽ; **—नवीस** - പ

കപ്പു ഗുമസ്ഥൻ; **—नवीसी** - പകൎത്തിയെഴുത്തു്.

नक़ली - वि॰ പകൎത്തിയ; അനുകരിച്ച; കളവായ.

नक़्श) **पु॰** ഛായാപടം; രൂപരേഖ; ചിത്രം; ഭൂപടം;
नक़्शा) സ്കെച്ചു്.

नक़्श - वि॰ दे॰ नक्श

नक़्ले मज़्हब - पु॰ മതംമാററം.

नक़सीर - स्त्री॰ മൂക്കിൽനിന്നു് രക്തമൊലിയ്ക്കുന്ന രോഗം.

नकसूर - पु॰ ക്ലൂക്കം വലി.

नकहत - स्त्री॰ സുഗന്ധം.

नक़ाब - स्त्री॰ മുഖം മൂടുന്ന വസ്ത്രം; മൂടുപടം; **—पोश** - മൂടുപടം ധരിച്ച.

नक़ायस - पु॰ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾ.

नकार - पु॰ നിഷേധം; അസ്വീകാരം.

नकारना - स॰ നിഷേധിയ്ക്കുക; സ്വീകരിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുക.

नकाशना - स॰ ലോഹങ്ങൾ, കല്ല മുതലായവയിൽ കൊത്തുപണി ചെയ്യുക.

नकाशी - स्त्री॰ दे॰ नक़्क़ाशी; —दार- കൊത്തുപണിക്കാരനായ.

नकियाना - अ॰ അനുനാസികമായി ഉച്ചരിയ്ക്കുക; മൂക്കുകൊണ്ടു സംസാരിയ്ക്കുക; വളരെ ദുഃഖിയാകുക; **स॰** വ്യാകുലപ്പെടുത്തുക.

नक़ीज़ - वि॰ പൊട്ടിയ്ക്കുന്ന; വിഴുങ്ങുന്ന; വിപരീതമായ; **स्त्री॰** വിരോധം; വിപരീതം; നശിപ്പിയ്ക്കൽ.

नक़ीब - पु॰ സ്തുതിപാഠകൻ.

नक़ीह - वि॰ ദുർബ്ബലമായ.

नकुल - पु॰ കീരി.

नकेल - स्त्री॰ മൂക്കുകയർ; **—हाथ में होना** - ആധീനപ്പെടുക.

नक्कावर - पु॰ അവഹേളന.

नक़्क़ारख़ाना - पु॰ പെരുമ്പറയടിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

नक़्क़ारची - पु॰ പെരുമ്പറയടിയ്ക്കുന്നവൻ.

नक़्क़ारा - पु॰ പെരുമ്പറ.

नक़्क़ाल - पु॰ അനുകരിയ്ക്കുന്നവൻ; അനുകരിച്ചു വേഷം കെട്ടുന്നവൻ.

नक्काली - स्त्री॰ അനുകരിയ്ക്കൽ; അനുകരിച്ച വേഷം കെട്ടൽ.

नक़्क़ाश - पु॰ ലോഹങ്ങൾ മുതലായവയിൽ കൊത്തുപണികൾ ചെയ്യുന്നവൻ.

नक़्क़ाशी - स्त्री॰ ലോഹങ്ങൾ മുതലായവയിലുള്ള കൊത്തുപണി.

नक्कू - वि॰ നീണ്ട മൂക്കുള്ള; ദുരഭിമാനിയായ; എല്ലാവരിൽനിന്നും വേറിട്ടു് വിരുദ്ധമായി പ്രവൎത്തിയ്ക്കുന്ന.

नक्त - **पु०** സന്ധ്യാസമയം; രാത്രി.

नक़्द - **पु०** **दे०** **नक़द**

नक्र - **पु०** മുതല.

नक़्श - **वि०** വരയ്ക്കപ്പെട്ട; അടയാളപ്പെടുത്തപ്പെട്ട; എഴുതപ്പെട്ട.

नक़्शा - **पु०** ഭൂപടം; ആകൃതി; സ്കെച്ച്; സ്ഥിതി; രീതി; **—नवीस** - ഭൂപടം വരയ്ക്കുന്നവൻ; **—नवीसी** - ഭൂപടം വരയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തി.

नक़्शी - **वि०** കൊത്തുപണികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള.

नख - **पु०** നഖം; കഷണം.

नख़ - **स्त्री०** ചീട്ടുനൂൽ; കനം കുറഞ്ഞ ചരട്.

नख़चीर - **पु०** നായാടേണ്ട മൃഗങ്ങൾ (സിംഹം, പുലി മുതലായവ); നായാട്ട്; **—गाह** - നായാട്ട് സ്ഥലം.

नखना - **स०** ലംഘിയ്ക്കുക; കടക്കുക; **अ०** കടക്കപ്പെടുക.

नख़रा } **पु०** **नाज़** വികാര
नख़रातिल्ला } ചേഷ്ട; ശൃംഗാര ചേഷ്ട; ചഞ്ചലത; ഹാവഭാവം.

नख़रीला } **वि०** ശൃംഗാരചേഷ്ട
नख़रेबाज़ } കാണിയ്ക്കുന്ന.

नख़रेबाज़ी - **स्त्री०** ശൃംഗാരചേഷ്ട കാണിയ്ക്കൽ.

नख़ल }
नख़्ल } **पु०** ഈന്തൽ; മരം.

नख़वत - **स्त्री०** അഹങ്കാരം.

नख़ास - **पु०** കതിരച്ചന്ത.

नखोटना - **स०** നുള്ളുക; മാന്തുക.

नख़्लिस्तान - **पु०** മരുഭൂമികളിൽ അവിടവിടെയായി കാണാറുള്ള തോപ്പ് (oasis); തോട്ടം.

नग - **पु०** പർവ്വതം; മരം; രത്നം.

नगण्य - **वि०** തുച്ഛമായ; സാധാരണമായ.

नगद - **पु०** }
नगदी - **स्त्री०** } **दे०** **नक़द**

नगन - **वि०** **दे०** **नग्न**

नग़मा } **पु०** രാഗം; ഗീതം; മധുര
नग़्मा } സ്വരം.

नगरी - **स्त्री०** പട്ടണം: **पु०** പട്ടണത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്നവൻ.

नगाड़ा }
नगारा } **पु०** പെരുമ്പറ.

नगीच - **क्रि०** **दे०** **नज़दीक**

नगीना - **पु०** രത്നം; **—साज़** - രത്നം പതിയ്ക്കുന്നവൻ.

नग़्ज़ - **वि०** ഉത്തമമായ.

नग्न - **वि०** നഗ്നമായ; മറവില്ലാത്ത.

नग़्म - **पु०** **दे०** **नग़्मा**

नघना - **स०** കടക്കുക; ഉല്ലംഘിയ്ക്കുക.

नघाना - स० കടത്തുക ; ഉല്ലംഘിപ്പിയ്ക്കുക.

नचना - अ० നൃത്തം വയ്ക്കുക.

नचनि - स्त्री० നൃത്തം.

नचनियाँ - पु० നൎത്തകൻ.

नचाना - स० നൃത്തം ചെയ്യിയ്ക്കുക.

नज़अ - पु० नज़ा മരണവലി; അന്ത്യശ്വാസം.

नज़दीक - क्रि० അടുക്കൽ; **वि०** അടുപ്പമുള്ള.

नज़दीकी - स्त्री० അടുപ്പം; **वि०** അടുപ്പമുള്ള.

नज़म - स्त्री० കവിത; മാല കോൎക്കൽ; ഏൎപ്പാട്.

नज़र - स्त्री० ദൃഷ്ടി; [illegible]; മേൽനോട്ടം; **—आना** - കാഴ്ചയിൽ പെടുക; **—बंद** - കൎശനമായ മേൽനോട്ടത്തിൽ തടങ്ങലിൽ വെച്ചിട്ടുള്ള; **—बंदी**; കൎശനമായ മേൽനോട്ടത്തിൽ തടങ്ങലിൽ വെയ്ക്കൽ; **—बाग़** - [illegible] യോ വീടുകളുടെയോ മുൻവശത്തോ ചുററു ഭാഗത്തോ ഉള്ള പൂന്തോട്ടം; **—बाज़** - തീക്ഷ്ണ ദൃഷ്ടിയുള്ള; സൂക്ഷ്മ [illegible] ശാലിയായ; ധാരണാശക്തിയുള്ള; **—सानी** - സൂക്ഷ്മമായ പരിശോധന.

नज़राना - पु० കാഴ്ചദ്രവ്യം; ഉപഹാരം; **अ०** കണ്ണുപററുക.

नज़ला - पु० നീരിളക്കം; ജലദോഷം; **—बन्द** - നീരിളക്കം നിൎത്തുവാൻ പുരട്ടുന്ന മരുന്ന്; ഒരു കണ്ഠാഭരണം (തോട).

नज़ाकत - स्त्री० സുകുമാരത; കോമളത.

नजात - स्त्री० മുക്തി; മോചനം.

नजाबत - स्त्री० കുലീനത; സജ്ജനത.

नज़ामत - स्त्री० ഏൎപ്പാട്; വ്യവസ്ഥ; കാൎയ്യസ്ഥത.

नज़ार - वि० ചടച്ച; ദരിദ്രനായ.

नज़ारत - स्त्री० മേൽനോട്ടം.

नज़ारा - पु० ദൃശ്യം; കാഴ്ച; പ്രേമത്തോടെ നോക്കൽ; **—बाज़ी** - പ്രേമദൃഷ്ടിയോടുകൂടി നോക്കൽ.

नजिस - वि० [illegible]; അശുദ്ധമായ.

नजीब - पु० കുലീനൻ; പട്ടാളക്കാരൻ.

नज़ीर - स्त्री० ഉദാഹരണം.

नजूम - पु० [illegible].

नजूमी - पु० ജ്യോത്സ്യൻ.

नज़ूल - पु० പുറമ്പോക്കു നിലം; ജലദോഷം; ഹാജരാകൽ; ഇറങ്ങൽ.

नज्जार - पु० बढ़ई മരാശാരി.

नज्जारगी - स्त्री० മരാശാരിപ്പണി.

नज़्ज़ारा - **पु॰ दे॰ नज़ारा**

नज्जारी - **स्त्री॰ दे॰ नज्जारगी**

नज़्म - **पु॰** നക്ഷത്രം.

नज़्म - **स्त्री॰** കോക്കൽ ; എപ്പ്ാട്ട്.

नट - **पु॰** നടൻ.

नटई - **स्त्री॰** തൊണ്ട ; കഴുത്തു്.

नटखट - **वि॰** വികൃതിയായ.

नटखटी - **स्त्री॰** വികൃതിത്തരം.

नटना - **अ॰** നടിയ്ക്കുക.

नटनी - **स्त्री॰** നടന്റെ ഭാര്യ; നടി.

नटवर - **पु॰** ശ്രീകൃഷ്ണൻ ; നാട്യ കലയിൽ നിപുണൻ.

नटसाल - **स्त्री॰** ശരീരത്തിൽ തറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്ന അസ്ത്രം, മുള്ളു് മുതലായതു് ; വേദന.

नटी - **स्त्री॰** നത്തകി ; നടി.

नढ़ना - **स॰** കോക്കുക ; പിന്നുക ; മുറുക്കുക ; വളയ്ക്കുക.

नति - **स्त्री॰** താഴൽ ; പ്രണാമം ; നമ്രത ; **अवनति** - അപമാനം.

नतिनी - **स्त्री॰** മകളുടെ മകൾ.

नतीजा - **पु॰** പരിണാമം; ഫലം.

नतु - **क्रि॰** അല്ലെങ്കിൽ.

नतुवा - **अव्य॰** അല്ലെങ്കിലെന്തു്.

नतैत - **पु॰** ബന്ധു ; ബന്ധുത.

नत्थी - **स्त्री॰** കടലാസുകഷണങ്ങളോ തുണിക്കഷണങ്ങളോ കൂട്ടിച്ചേത്തു് തുന്നിപ്പിടിപ്പിയ്ക്കൽ.

नथ - **स्त्री॰** മൂക്കിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം.

नथना - **पु॰** മൂക്കിന്റെ അഗ്രഭാഗം ; നാസാദ്വാരം ; **अ॰** തുളയ്ക്കപ്പെടുക ; പല കടലാസു കഷണങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു പിൻ ചെയ്യപ്പെടുക ; **—फुलाना** - കോപിയ്ക്കുക.

नथनी - **स्त्री॰** മൂക്കിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ ആഭരണം ; മൂക്കു കയർ.

नथुना - **पु॰ दे॰ नथना**

नथुनी - **स्त्री॰ दे॰ नथनी**

नद - **पु॰** വലിയ നദി.

नदान - **वि॰ दे॰ नादान**

नदामत - **स्त्री॰** ലജ്ജിയ്ക്കൽ ; പശ്ചാത്താപം.

नदारद - **वि॰** അപ്രത്യക്ഷമായ ; അദൃശ്യമായ.

नदिया - **स्त्री॰** നദി.

नदीदा - **वि॰** കാണാത്ത ; അത്യാഗ്രഹിയായ.

नदीम - **पु॰** സഹചരൻ.

नदीश - **पु॰** സമുദ്രം.

नधना - **स॰** നുകത്തിൽ കെട്ടുക ; സംബന്ധിയ്ക്കുക ; **काम में नधना** - [illegible]

ननंद / **ननद** - **स्त्री॰** ഭത്തൃസോദരി.

ननदोई - **पु॰** ഭത്തൃസോദരിയുടെ ഭത്താവു്.

ननसार - **स्त्री॰** മുത്തച്ഛന്റെ വീടു്.

ननिया - **वि॰** മുത്തച്ഛനെ സംബന്ധിച്ച.

ननिहाल - पु० दे० ननसार
नन्हा - वि० ചെറിയ ; എളിയ.
नपाई - स्त्री० അളക്കൽ ; അളക്കുവാനുള്ള കൂലി.
नपाक - वि० दे० नापाक
नफ़र - पु० സേവകൻ ; വ്യക്തി.
नफ़रत - स्त्री० വെറുപ്പ്°.
नफ़री - स्त्री० ശാപം ; ഒരു ദിവസത്തെ കൂലി ; ഒരു ദിവസത്തെ കൂലിപ്പണി ; കൂലിപ്പണി ചെയ്യുന്ന ദിവസം.
नफ़स - पु० दे० नफ़्स
नफ़सानियत - स्त्री० സ്വാർത്ഥം ; തൻകാര്യം മാത്രം നോക്കൽ ; അഹങ്കാരം.
नफ़सानी - वि० दे० नफ़्सानी
नफ़ा - पु० ലാഭം.
नफ़ासत - स्त्री० വിശിഷ്ടത ; മേന്മ.
नफ़ी - स्त्री० ഇല്ലായ്മ ; ദൂരീകരിക്കൽ ; വിസമ്മതം.
नफ़ीर - वि० വെറുക്കുന്ന ; **स्त्री०** ആവലാതി.
नफ़ीरी - स्त्री० ഒരുതരം വിസിൽ അഥവാ കുഴൽ.
नफ़ीस - वि० നല്ല ; സ്വച്ഛമായ സുന്ദരമായ.
नफ़्फ़ार - वि० വെറുക്കുന്നവനായ.
नफ़्स - पु० ആത്മാവ്° ; പ്രാണൻ ; നിലനിൽപ്പ്° ; തത്വം ; പുരുഷേന്ദ്രിയം ; കാമവാസന ; പ്രതിപാദ്യവിഷയം ; ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ; നിമിഷം ; ക്ഷണം.
नफ़्सानियत - स्त्री० दे० नफ़सानियत
नफ़्सानी - वि० ആദ്ധ്യാത്മികമായ ; ലൈംഗികമായ.
नबर्द - स्त्री० യുദ്ധം ; **—आज़मा -** യോദ്ധാവായ ; **—गाह -** രണഭൂമി.
नबात - स्त्री० പച്ചക്കറി.
नबी - पु० ദൈവദൂതൻ.
नबेड़ना - स० തീരുമാനിക്കുക ; അവസാനിക്കുക.
नबेड़ा - पु० തീർപ്പ്° ; തീരുമാനം.
नब्ज़ - स्त्री० നാഡി.
नभ - पु० ആകാശം.
नम - वि० നനഞ്ഞ.
नमक - पु० ഉപ്പ്° ; **—अदा करना -** കടമ നിർവ്വഹിക്കുക ; **जले पर नमक छिड़कना -** ദുഃഖിതനെ പിന്നെയും ദുഃഖിപ്പിക്കുക ; **—खाना -** സംരക്ഷിക്കപ്പെടുക ; **—ख़्वार -** ആശ്രിതനായ ; **—सार -** ഉപ്പളം ; **—हराम -** നന്ദികെട്ട ; **—हरामी -** നന്ദിയില്ലായ്മ ; **—हलाल -** നന്ദിയുള്ള ; സ്വാമിഭക്തിയുള്ള ; **—हलाली -** കൃതജ്ഞത.

नमकीन - **वि॰** ഉപ്പുരസമുള്ള ; ഉപ്പുചേൎന്ന ; ഭംഗിയുള്ള.

नमदा - **पु॰** രോമംകൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രം (ബ്ളാങ്കെറ്റ്).

नमन - **पु॰** നമിയ്ക്കൽ ; കുനിയൽ.

नमना - **अ॰** നമിയ്ക്കുക; കുനിയുക.

नमाज़ - **स्त्री॰** മുഹമ്മദീയരുടെ പ്രാൎത്ഥന ; **—गाह** - മുഹമ്മദീയരുടെ പ്രാൎത്ഥനാസ്ഥലം.

नमाज़ी - **पु॰** നിസ്കരിയ്ക്കുന്നവൻ ; നിസ്കരിയ്ക്കുവാനായി നിലത്തു വിരിയ്ക്കുന്ന വസ്ത്രം.

नमाना - **स॰** കുനിയ്ക്കുക ; താഴ്ത്തുക.

नमित - **वि॰** കുനിഞ്ഞ ; വണങ്ങിയ.

नमी - **स्त्री॰** നനവ് ; ആർദ്രത.

नमूदार - **वि॰** പ്രകടമായ ; പ്രത്യക്ഷമായ.

नमूना - **पु॰** മാതൃക ; സാമ്പിൾ.

नम्र - **वि॰** വിനീതമായ ; വണക്കമുള്ള.

नम्रता - **स्त्री॰** വിനയം ; താഴ്മ.

नय - **पु॰** നീതി ; നമ്രത ; **स्त्री॰** നദി.

नयनगोचर - **वि॰** കാണാവുന്ന.

नयनपट - **पु॰** കൺപോള.

नयना - **अ॰** കുനിയുക ; വണങ്ങുക.

नयनूँ - **पु॰** **मक्खन** വെണ്ണ.

नयशील - **वि॰** നീതിജ്ഞനായ.

नया - **वि॰** പുതിയ ; **—नवेला** - യുവാവ് ; **—पन** - നവീനത; പുതുമ.

नयाम - **पु॰** വാളുറ.

नर - **पु॰** മനുഷ്യൻ ; ആൺ.

नरकट - **पु॰** [illegible] ഒരുതരം പുല്ല് (ഈററ).

नरगिस - **स्त्री॰** ഉള്ളിപോലെയുള്ള ഒരുതരം ചെടി. ഉറദു കവികൾ കണ്ണുകളെ ഇതിൻെറ പൂവിനോട് ഉപമിയ്ക്കാറുണ്ട് (കരിംകുവളം).

नरदन - **स्त्री॰** ശബ്ദമുണ്ടാക്കൽ ; ഗൎജ്ജനം ; അലച്ച.

नरदारा - **पु॰** നപുംസകൻ ; ഭീരു.

नरबदा - **स्त्री॰** നൎമ്മദാ നദി.

नरम - **वि॰** മൃദുവായ; മിതമായ ; ശാന്തമായ ; സൌമ്യമായ.

नरमा - **स्त्री॰** ഒരുതരം പരുത്തി.

नरमाई - **स्त्री॰** മാൎദ്ദവം ; സൌമ്യത.

नरमाना - **स॰** മാൎദ്ദവപ്പെടുത്തുക; സൌമ്യമാക്കുക.

नरमी - **स्त्री॰** മാൎദ്ദവം.

नरसिंघा - **पु॰** ഒരുതരം കൊമ്പുവാദ്യം ; കാഹളം.

नरसों - **क्रि॰** കഴിഞ്ഞ നാലാം നാൾ ; വരുന്ന നാലാംനാൾ.

नरहर - **पु॰** കാൽമുട്ടിനു താഴെയുള്ള എല്ല്.

नराच - **पु॰** അസ്ത്രം.

नराज़ - **वि॰ दे॰ नाराज़**

नराजना - **स॰** മുഷിപ്പിയ്ക്കുക; ദേഷ്യപ്പെടുത്തുക.

नरिया - **पु॰** പുരമേയുന്നതിനുള്ള മാടോട്ട്.

नरी - **स्त्री॰** ഊറയ്ക്കിട്ട തോല്; കുഴൽ; നൂലു ചുററുന്നതിനുള്ള താറ്; സ്ത്രീ.

नर्त्तक - **पु॰** നർത്തകൻ.

नर्द - **स्त्री॰** പകിടക്കരു; ചതുരംഗക്കരു; **—बाज़ी** - പകിടകളി; ചൂതുകളി.

नर्दबान - **स्त्री॰** കോണിപ്പടി.

नर्दा - **पु॰** ഓവ്.

नर्बदा - **स्त्री॰ दे॰ नरबदा**

नर्दन - **स्त्री॰ दे॰ नरदन**

नर्म - **पु॰** പരിഹാസം; നേരമ്പോക്ക്; വിനോദം; **वि॰** മൃദുവായ; സൌമ്യതയുള്ള.

नर्मद - **पु॰** വിദൂഷകൻ.

नर्मी - **स्त्री॰ दे॰ नरमी**

नल - **पु॰** കുഴൽ; നാളം; ചാല്.

नला - **पु॰** മൂത്രനാളം; കുഴൽ.

नलिनी - **स्त्री॰** താമരപ്പൊയ്ക.

नली - **स्त्री॰** ചെറിയ കുഴൽ; തോക്കിൻെറ കുഴൽ; മുട്ടുകാലിൻെറ താഴെയുള്ള ഭാഗം; ചെറിയ ചാല്.

नव - **वि॰** പുതിയ; ഒമ്പതു്.

नवना - **अ॰ दे॰ नमना**

नवनीत - **पु॰** വെണ്ണ; ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

नवयुवक, **नवयुवा** - **पु॰** യുവാവ്.

नवयौवना - **स्त्री॰** യുവതി.

नवरंग - **वि॰** ഭംഗിയുള്ള; നവീനരീതിയിലുള്ള.

नवल - **वि॰** പുതിയ; സുന്ദരമായ; യുവാവായ.

नवला - **स्त्री॰** യുവതി.

नवसर - **पु॰** ഒമ്പതുവരിയുള്ള മാല; **वि॰** യുവാവായ.

नवसिखा - **वि॰** പുതുതായി പഠിച്ച.

नवाँ - **वि॰** ഒമ്പതാമത്തെ.

नवा - **वि॰ दे॰ नया**; **स्त्री॰** സംഗീതം; ശബ്ദം; ജീവിക.

नवाई - **स्त्री॰** വിനീതഭാവം; പുതുമ; **वि॰** പുതിയ.

नवाज़ - **वि॰** (സമാസങ്ങളിൽ) ദയാലുവായ; സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

नवाज़िश - **स्त्री॰** ദയാലുത; കനിവ്.

नवाना - **स॰ दे॰ नमाना**

नवाब - **पु॰** നവാബ്; രാജപ്രതിനിധി; **वि॰** ആഡംബരജീവിതം നയിയ്ക്കുന്ന; **—ज़ादा** - നവാബിൻെറ പുത്രൻ; പ്രഭുകുമാരൻ.

नवाबी - **स्त्री॰** നവാബിൻെറ ഭരണം; ധനികത്വം; **वि॰** നവാബിനെ സംബന്ധിച്ച.

नवाला - **पु०** **कौर** ഉരുള.

नवासा - **पु०** മകളുടെ മകൻ.

नवाह - **स्त्री०** ഒമ്പതു ദിവസം കൊണ്ടു പൂർത്തിയാകുന്ന രാമായണപാരായണം; **स्त्री०** ചുറ്റുപാടുമുള്ള പ്രദേശം.

नविश्ता - **वि०** എഴുതപ്പെട്ട; **पु०** ആധാരം; ഭാഗ്യം.

नवीस - **पु०** (സമാസത്തിൽ) ഗുമസ്തൻ; എഴുത്തുകാരൻ.

नवीसी - **स्त्री०** എഴുത്തുപണി.

नवेद - **स्त्री०** ശുഭവർത്തമാനം; **पु०** ക്ഷണനപത്രം.

नवेला - **वि०** പുതിയ; യുവാവായ.

नवोढ़ा - **स्त्री०** നവവിവാഹിതയായ സ്ത്രീ.

नव्य - **वि०** പുതിയ.

नव्वाब - **पु०** **दे०** **नवाब**

नव्वाबी - **स्त्री०** **दे०** **नवाबी**

नशना - **अ०** നശിയ്ക്കുക.

नशा - **पु०** ഉല്ലാദിപ്പിയ്ക്കൽ; ലഹരി; ലഹരിസാധനം; ധനം, വിദ്യ മുതലായതിലുള്ള അഭിമാനം; **—पानी** - മാദകവസ്തുക്കൾ.

नशाख़ोर - **पु०** ലഹരി വസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നവൻ.

नशीन - **वि०** ഇരിയ്ക്കുന്ന (**तख़्त-नशीन, गद्दीनशीन** മുതലായ സമസ്തപദങ്ങളിൽ മാത്രമേ ഇതു വരികയുള്ളു).

नशीला - **वि०** ലഹരിയുള്ള; മാദകമായ.

नशेब - **पु०** താഴ്ന്ന ഭൂമി; താഴ്ച; **—व फ़राज़** - ഉച്ചനീചത്വം.

नशेबाज़ - **पु०** **दे०** **नशाख़ोर**

नश्तर - **पु०** ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്യാനുള്ള ആയുധം.

नश्र - **पु०** പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തൽ; പരക്കൽ; ചിന്ത; സുഗന്ധം; ജീവിതം.

नस - **स्त्री०** രക്തക്കുഴൽ; ഞരമ്പ്; **—नस में** - നാഡിതോറും.

नसकटा - **पु०** നപുംസകമാക്കപ്പെട്ട; [illegible].

नसना - **अ०** നശിയ്ക്കുക; ഓടിപ്പോകുക.

नसब - **पु०** വംശം; വംശാവലി; **—नामा** - വംശാവലിപ്പട്ടിക.

नसबी - **वि०** വംശത്തെ സംബന്ധിച്ച.

नसर - **स्त्री०** സഹായം; പിന്താങ്ങൽ; ഗദ്യലേഖനം; **पु०** കഴുകൻ.

नसरानी - **पु०** നസ്രാണി; ക്രിസ്ത്യൻ.

नसल - **स्त्री०** വംശം; വർഗ്ഗം.

नसवार - **स्त्री०** **नास** മൂക്കിൽ വലിയ്ക്കാനുള്ള പുകയിലപ്പൊടി.

नसाना - **अ०** നശിയ്ക്കുക; **स०** നശിപ്പിയ്ക്കുക.

नसीनी - **स्त्री०** കോണിപ്പടി.

नसीब - **पु०** ഭാഗ്യം; വിധി; **(किसीको) नसीब होना** - കിട്ടുക.
नसीबवर - **वि०** സൌഭാഗ്യമുള്ള.
नसीबा - **पु० दे० नसीब**
नसीम - **स्त्री०** ഇളങ്കാററ്.
नसीर - **पु०** സഹായി; ഈശ്വരൻ.
नसीला - **वि०** ഞരമ്പുള്ള; ബീജശുദ്ധിയുള്ള; നല്ല വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട.
नसीहत - **स्त्री०** ഉപദേശം.
नसेनी - **स्त्री०** കോണിപ്പടി.
नस्ख़ - **पु०** പകപ്പ്; കോപ്പി; പഴയതിനെ റദ്ദാക്കൽ.
नस्ब - **पु०** സ്ഥാപിയ്ക്കൽ.
नस्य - **पु०** പൊടി; മൃഗങ്ങളുടെ മൂക്കു തുളച്ചിടുന്ന കയർ; നസ്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മരുന്ന്.
नस्ल - **स्त्री० दे० नसल**
नहछू - **पु०** വിവാഹാവസരത്തിൽ വരന്ന് ക്ഷൌരം ചെയ്യുന്ന ഒരു ചടങ്ങ്.
नहना - **स०** പ്രവൃത്തിയിൽ ഏൎപ്പെടുത്തുക; (നുകത്തിൽ) പൂട്ടുക.
नहर - **स्त्री०** വെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ തോട്.
नहरनी - **स्त्री०** നഖം മുറിയ്ക്കാനുള്ള ഒരായുധം.
नहरी - **वि०** തോടുസംബന്ധമായ; **स्त्री०** തോടുവെള്ളം ഉപയോഗിച്ച് കൃഷി ചെയ്യുന്ന നിലം.
नहल - **स्त्री०** തേനീച്ച.
नहलाई - **स्त्री०** കുളിപ്പിയ്ക്കൽ.
नहलाना - **स०** കുളിപ്പിയ്ക്കുക.
नहस - **वि०** അശുഭമായ.
नहसुत - **पु०** നഖക്ഷതം.
नहाँ - **पु०** ചക്രത്തിൻെറ മദ്ധ്യത്തിലുള്ള ദ്വാരം; വീടിൻെറ മുൻഭാഗത്തുള്ള മുററം.
नहान - **पु०** കുളി.
नहाना - **अ०** കുളിയ്ക്കുക; **दूधों नहाओ पूतों फलो** - (ആശീർവ്വാദം) സന്തതിയും സമ്പത്തും വർദ്ധിയ്ക്കട്ടെ.
नहार - **वि०** രാവിലെ മുതൽ ഒന്നും ഭക്ഷിയ്ക്കാത്ത; **—तोड़ना** - ലഘുഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുക; **—रहना** - ഉപവാസം ചെയ്യുക.
नहिं } **अव्य०** ഇല്ല; അല്ല; **—तो** -
नहीं } ഇല്ലെങ്കിൽ; അല്ലെങ്കിൽ; **—सही** - ഇല്ലെങ്കിൽ സാരമില്ല; ഇല്ലെങ്കിൽ പോകട്ടെ.
नहीफ़ - **पु०** മെലിഞ്ഞ.
नहूसत - **स्त्री०** അശുഭലക്ഷണം; ഉദാസീനത.
नांघना - **स०** ചാടിക്കടക്കുക.
नाँठना - **अ०** നശിയ്ക്കുക.

नाँद - **स्त्री०** പുല്ലുതൊട്ടി; മൃഗങ്ങൾക്കു തീററ ഇട്ടുകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള പാത്രം.

ना - **अव्य०** ഇല്ല; അല്ല; **उप०** അഭാവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. **(जैसे, नापाक, नाहक़).**

नाइन - **स्त्री०** ക്ഷുരക സ്ത്രീ.

नाईं - **स्त्री०** തുല്യാവസ്ഥ; **क्रि०** പോലെ; തുല്യമായി.

नाई - **पु०** ക്ഷുരകൻ.

नाक - **प्र०** നാമങ്ങളെ വിശേഷണങ്ങളാക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം; **(जैसे, दर्दनाक)**; **स्त्री०** മൂക്കു്; മാനം; **पु०** സ്വർഗ്ഗം; **—कटना** - മാനഹാനി നേരിടുക; **—में दम करना** - ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുക; **—रगड़ना** - അപേക്ഷിക്കുക; **—सिकोड़ना** - വെറുപ്പു കാണിക്കുക.

नाकड़ा - **पु०** മൂക്കുപഴുപ്പു്.

नाक़दरी - **स्त्री०** അനാദരവു്.

नाकस - **वि०** നിസ്സാരമായ; തുച്ഛമായ.

नाका - **पु०** വഴിയുടെ അററം അഥവാ ആരംഭം; പ്രവേശദ്വാരം; ചുങ്കസ്ഥലം; സൂചിയുടെ ദ്വാരം; **—छेंकना** - മാർഗ്ഗ നിരോധം ചെയ്യുക.

नाकाबंदी - **स्त्री०** മാർഗ്ഗനിരോധം.

नाकारा - **वि०** ഉപയോഗമില്ലാത്ത.

नाक़िल - **वि०** പകർത്തുന്ന; അനുകരിക്കുന്നവനായ.

नाक़िला - **पु०** ചരിത്രം; കെട്ടുകഥ.

नक़िस - **वि०** ചീത്തയായ; ന്യൂനതയുള്ള; അപൂർണ്ണമായ.

नाकूस - **पु०** ശംഖു്.

नाकेदार - **पु०** പാറാവുകാരൻ; ചുങ്കം പിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ; **वि०** ദ്വാരമുള്ള.

नाकेबंदी - **स्त्री० दे० नाकाबंदी**

नाखना - **स०** നശിപ്പിക്കുക; വീഴ്ത്തുക; ഉല്ലംഘിക്കുക.

नाख़ुदा - **पु०** തോണിക്കാരൻ.

नाख़ुनगीर - **पु० दे० नहरनी**

नाख़ुना - **पु०** കണ്ണിന്റെ വെള്ളമിഴിയിൽ ചുവന്ന പാടപോലെയുണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം.

नाख़ुश - **वि०** സന്തോഷമില്ലാത്ത; ദേഷ്യമുള്ള.

नाख़ुशी - **स्त्री०** അപ്രസന്നത.

नाख़ून - **पु०** നഖം; **अक़्ल के नाख़ून लेना** - ബുദ്ധിപൂർവ്വം പ്രവർത്തിക്കുക.

नाग - **पु०** പാമ്പു്; നാകം (ഒരു ധാതു); വെററില.

नागफनी - **स्त्री०** വിഷമുള്ള ഒരു തരം മുൾച്ചെടി; മുൾക്കള്ളി.

नागबेल - **स्त्री०** വെററിലക്കൊടി.

नागर - **वि०** നഗരത്തിൽ താമസിയ്ക്കുന്ന ; നഗരത്തെ സംബന്ധിച്ച ; **पु०** നഗരവാസി ; സമൎത്ഥൻ ; ഗുജറാത്തി ബ്രാഹ്മണരിൽ ഒരു വൎഗ്ഗം.

नागरता - **स्त्री०** നാഗരികത ; പൌരത്വം ; ചതുരത.

नागरमोथा - **पु०** മുത്തങ്ങ.

नागरिक - **वि०** നഗരസംബന്ധമായ ; നഗരത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്ന ; **पु०** പൌരൻ.

नागरिकता - **स्त्री०** പൌരത്വം.

नागरी - **स्त्री०** നഗരത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്ന സ്ത്രീ ; സമൎത്ഥ ; സംസ്കൃത ലിപി.

नागवल्ली - **स्त्री०** വെററിലക്കൊടി.

नागवार - **वि०** അസഹ്യമായ ; അപ്രിയമായ ; ദഹിയ്ക്കാത്ത.

नागहाँ - **क्रि०** പെട്ടെന്നു്.

नागहानी - **वि०** യാദൃച്ഛികമായ.

नागा - **पु०** അവധൂതൻ.

नाग़ा - **पु०** മുടക്കം.

नागाह - **क्रि०** യാദൃച്ഛികമായി.

नागुज़ीर - **वि०** അത്യാവശ്യമായ ; ഒഴിച്ചുകൂടാൻ വയ്യാത്ത.

नागिन - **स्त्री०** സൎപ്പിണി.

नागोद - **पु०** മാൎച്ചട്ട.

नाच - **पु०** നൃത്തം ; **—कूद** - ചാട്ടവും കളിയും ; വിനോദം ; **—घर या महल** - നൃത്തശാല ; **—रंग** - നൃത്തവിനോദാദികൾ ; ഉത്സവം ; **—नचाना** - ഇഷ്ടം പോലെ പ്രവൎത്തിപ്പിയ്ക്കുക ; [illegible].

नाचना - **अ०** നൃത്തം ചെയ്യുക.

नाचाक़ - **वि०** രോഗിയായ ; ആനന്ദമില്ലാത്ത.

नाचार - **वि०** വിവശനായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ; ശോഷിച്ച.

नाचारी - **स्त्री०** **दे०** **लाचारी**

नाचीज़ - **वि०** തുച്ഛമായ ; നിസ്സാരമായ ; കൊള്ളരുതാത്ത.

नाज - **पु०** ധാന്യം ; ഭക്ഷണസാധനം.

नाज़ - **पु०** യുവതീയുവാക്കന്മാർ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ ആകൎഷിയ്ക്കുന്നതിനു ചെയ്യുന്ന ശൃംഗാരചേഷ്ട ; അഹംഭാവം ; നാട്യം ; **—नख़रा** - കൊഞ്ചിക്കളി ; **—बालिश** - [illegible] ചെറിയ തലയണ.

नाज़नी - **स्त्री०** സുന്ദരി.

नाज़रीन } **पु०** കാണികൾ ; **नाज़िरीन** } അദ്ധ്യേതാക്കൾ.

नाज़ाँ - **वि०** അഭിമാനിയായ.

नाजायज़ - **वि०** നിയമവിരുദ്ധമായ ; അനുചിതമായ.

नाज़िम - **पु०** കാൎയ്യസ്ഥൻ ; വ്യവസ്ഥാപകൻ ; കവി ; ഭരണാധികാരി.

नाज़िर - **पुं** നിരീക്ഷകൻ; ഹെഡ്ക്ലർക്ക്; വേശ്യകളുടെ ദല്ലാളി.

नाज़िरा - **पुं** കാണുന്നതിനുള്ള ശക്തി; കണ്ണ്; **क्रिं** പഠിച്ചിട്ട്.

नाज़िल - **विं** വീഴുന്ന; താഴോട്ടു വരുന്ന.

नाज़िला - **पुं** **संकट** ആപത്ത്.

नाज़िश - **स्त्रीं** അഹങ്കരിക്കൽ; [illegible] കാണിക്കൽ.

ना-जिन्स - **विं** [illegible]പ്പെട്ട; [illegible]; കൊള്ളരുതാത്ത.

नाज़ुक - **विं** കോമളമായ; സൂക്ഷ്മമായ; മെലിഞ്ഞ; ആപല്ക്കരമായ; **—दिमाग़** - സഹനശക്തിയില്ലാത്ത; **—मिज़ाज** - [illegible]; സഹനശക്തിയില്ലാത്ത.

नाज़ुकी - **स्त्रीं** കോമളത; മാർദ്ദവം.

नाज़ेब - **विं** **भद्दा** വികൃതമായ; വിരൂപമായ.

नाटकी - **पुं** നാടകക്കാരൻ; നടൻ.

नाटकीय - **विं** നാടകസംബന്ധമായ.

नाटना - **अं** വാക്കുതെററി നടക്കുക; പറഞ്ഞപോലെ ചെയ്യാൻ വിസമ്മതിക്കുക; **सं** നിഷേധിക്കുക; സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുക.

नाटा - **विं** പൊക്കം കുറഞ്ഞ; കുറിയ.

नाटिका - **स्त्रीं** [illegible] ഒരു തരം ചെറിയ നാടകം.

नाट्य - **पुं** നടനം; അഭിനയം; നൃത്തസംഗീതവാദ്യാദികൾ.

नाठ - **पुं** നാശം; അഭാവം.

नाठना - **सं** നശിപ്പിക്കുക; **अं** നശിക്കുക.

नाठा - **पुं** അനന്തരാവകാശിയില്ലാത്തവൻ.

नाड़ - **स्त्रीं** കഴുത്ത്.

नाड़ा - **पुं** സ്ത്രീകൾ അരയിൽ കെട്ടുന്ന നാട.

नाड़िया - **पुं** വൈദ്യൻ; നാഡിപരീക്ഷകൻ.

नाड़ी - **स्त्रीं** നാഡി; രക്തക്കുഴൽ; **—मंडल** - വിഷുരേഖ.

नात - **पुं** ബന്ധു; ബന്ധം.

नातराश - **विं** കടയാത്ത; മിനു[illegible]; അപരിഷ്കൃതമായ.

नातवाँ - **विं** ദുർബ്ബലമായ.

नातवानी - **स्त्रीं** അശക്തത.

नाता - **पुं** ബന്ധം; ചാർച്ച.

नातिक़ - **पुं** വാക്പാടവം.

नातिन - **स्त्रीं** മകളുടെ മകൾ.

नाती - **पुं** മകളുടെ മകൻ.

नाते - क्रि० സംബന്ധമായി; കാരണമായി; **—दार** - ബന്ധുവായ; ചാർച്ചയുള്ള; **—दारी** - ബന്ധുത്വം.

नाथना - स० കാള, പശു മുതലായ മൃഗങ്ങളുടെ മൂക്കു തുളച്ചു കയറിടുക; മാല കോർക്കുക; പിൻചെയ്യുക.

नादना - स० ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക; മുഴക്കുക; **अ०** ശബ്ദമുണ്ടാകുക; മുഴങ്ങുക.

नादान - वि० അറിവില്ലാത്ത; ബുദ്ധിയില്ലാത്ത; മൂർഖനായ.

नादानी - स्त्री० അറിവില്ലായ്മ; ബുദ്ധിയില്ലായ്മ; മൂഢത.

नादार - वि० നിർധനനായ.

नादारी - स्त्री० ദാരിദ്ര്യം.

नादिम - वी० ലജ്ജിതനായ.

नादिया - पु० ഭിക്ഷുക്കൾ കൂടെ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന കാള.

नादिर - वि० അത്ഭുതകരമായ; [illegible].

नादिरशाही - स्त्री० നാദിഷാവിൻേറതുപോലെയുള്ള ദുർഭരണം.

नादिरी - स्त्री० ഒരുതരം കുപ്പായം; ദുർഭരണം.

नादिहंद - वि० പണം വേഗം മടക്കിക്കൊടുക്കാത്ത.

नादिहंदी - स्त्री० പണം വേഗം മടക്കി കൊടുക്കാതിരിപ്പാൻ ഒഴികഴിവു പറയൽ.

नादी - वि० ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന.

नादीदा - वि० കാണാത്ത.

नादुरुस्त - वि० അനുചിതമായ; ശരിയല്ലാത്ത.

नाधना - स० നുകത്തിൽ പൂട്ടുക; തുടങ്ങുക; കോർക്കുക; ചേർക്കുക.

नान - स्त्री० റൊട്ടി; ചപ്പാത്തി.

नानखताई - स्त्री० ഒരുതരം മിട്ടായി.

नानबाई - पु० റൊട്ടിയുണ്ടാക്കി വില്ക്കുന്നവൻ.

नाना - पु० അമ്മയുടെ അച്ഛൻ; ഒരുതരം ചെടി (ഇതിൻെറ ഇല ചമ്മന്തി അരയ്ക്കാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നു); **वि०** പല; അനേകം; **स०** നമിയ്ക്കുക; എറിയുക.

ननिहाल - पु० മുത്തച്ഛൻെറ വീട്.

नानी - स्त्री० അമ്മയുടെ അമ്മ; **—याद आना, मर जाना** - കഴങ്ങുക; ബുദ്ധിമുട്ടുക.

नानुकर - पु० നിഷേധം.

नान्हा - वि० ചെറിയ; കനം കുറഞ്ഞ.

नाप - स्त्री० അളവ്; അളവുകോൽ.

नापजोख
नापतौल } **स्त्री०** അളക്കൽ; തൂക്കൽ.

नापना - स० അളക്കുക; തിട്ടപ്പെടുത്തുക; **सिर नापना** - കഴുത്തുവെട്ടുക.

नापित - पु० ക്ഷുരകൻ.

नापैदा - **वि०** ജനിയ്ക്കാത്ത ; നശിച്ച ; അപ്രാപ്യമായ.

नाफ़ - **स्त्री०** പൊക്കിൾ ; നാഭി.

नाफ़रजाम - **वि०** പരിണാമം ചീത്തയായ ; കൊള്ളരുതാത്ത.

नाफ़ा - **पु०** കസ്തൂരിമൃഗത്തിന്റെ കസ്തൂരിസഞ്ചി ; **वि०** ലാഭമുള്ള.

नाबदान - **पु०** അഴുക്കുവെള്ളമൊഴുകുന്ന ചാൽ ; ഓട.

नाबलद - **वि०** മൂഢനായ ; അപരിചിതനായ.

नाबालिग़ - **वि०** പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത.

नाबीना - **वि०** അന്ധനായ.

नाबूद - **वि०** നശിച്ച ; നാശമുള്ള.

नाभि - **स्त्री०** നാഭി.

नामंजूर - **वि०** അസ്വീകാര്യമായ ; സമ്മതമില്ലാത്ത.

नामंजूरी - **स्त्री०** അസ്വീകാരം ; വിസമ്മതം.

नाम - **पु०** പേര് ; കീർത്തി ; **—लेना** - പേർ പറയുക ; സ്മരിയ്ക്കുക ; പ്രസ്താവിയ്ക്കുക ; **—कमाना** - പേരു സമ്പാദിയ്ക്കുക ; **—धरना** - കുററപ്പെടുത്തുക ; **—बिकना** - പ്രസിദ്ധനാകുക ; **—आवर या वर** - പ്രസിദ്ധനായ ; **—ज़द** - പ്രത്യേകമായി നിർദ്ദേശിയ്ക്കപ്പെട്ട ; പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ; **—दार** - പേരുകേട്ട ; **—धाम** - പേരും മേൽവിലാസവും ; **—वरी** - പ്രസിദ്ധി ; കീർത്തി ; **—लेवा** - പേരുപറയുന്നവൻ ; പേരു സ്മരിയ്ക്കുന്നവൻ ; അനന്തരാവകാശി ; **—शेष** - നാമാവശേഷമായ ; നശിച്ച ; മരിച്ച.

नामक - **वि०** പേരായ.

नाम-निशान / **नामोनिशान** / **नाम व निशान** - **पु०** പേരും അടയാളവും ; പേരും മേൽവിലാസവും.

नामा - **पु०** കത്ത് ; (അധികാര) പത്രം ; **—निगार** - പത്ര ലേഖകൻ (റിപ്പോർട്ടർ).

ना-मालूम - **वि०** അറിയാത്ത ; അപരിചിതമായ.

नामी - **वि०** പേരുകേട്ട ; പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ; **—गरामी** - വളരെ പ്രസിദ്ധനായ.

नामूस - **स्त्री०** മാനം ; സൽപ്പേര് ; പാതിവ്രത്യം ; നാണം.

नामूसी - **स्त्री०** അപമാനം ; ദുഷ്പേര് ; നാണക്കേട്.

नामेखुदा - **अव्य०** ഈശ്വരൻ ആപത്തിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ.

नाम्ना - **वि०** പേരുള്ള.

नाय - **स्त्री०** വേണു.

नायक - **पु०** നേതാവ്.

नायन - **पु०** **नाइन** ക്ഷുരകസ്ത്രീ.

नायब - वि० സഹായകൻ ; പ്രതിനിധി.

नायबत }
नायबी } **स्त्री०** പ്രതിനിധിത്വം.

नायाब - वि० ദുർല്ലഭമായ ; വളരെ വിശേഷപ്പെട്ട.

नारंग - पु० } മധുരനാരങ്ങ ; മധു
नारंगी - स्त्री० } രനാരകം.

नारंजी - स्त्री० നാരങ്ങയുടെനിറത്തിലുള്ള ; മഞ്ഞ.

नार - पु० തോട്° ; കയറ്° (വക്ക) ; അരയിൽ കെട്ടുന്ന നാട ; **स्त्री०** കഴുത്ത്° ; അഗ്നി.

नारकी - वि० പാപിയായ.

नारना - स० അടിത്തട്ട കാണുക.

नारवा - वि० അനുചിതമായ ; നിയമവിരുദ്ധമായ ; നടപ്പിലില്ലാത്ത ; നിരാശനായ.

नारसा - वि० ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനത്തിൽ എത്താൻ കഴിയാത്ത.

नारा - पु० നാട ; വലിയ ശബ്ദം ; വിജയധ്വനി.

नाराज़ - वि० അപ്രസന്നനായ ; ക്രുദ്ധനായ.

नाराज़गी } **स्त्री०** അപ്രസന്നത ;
नाराज़ी } ദ്വേഷ്യം.

नारिकेल }
नारियल } **पु०** നാളികേരം.

नारियली - स्त्री० ചിരട്ട ; ചിരട്ട കൊണ്ടുള്ള ഹുക്ക.

नारी - स्त्री० സ്ത്രീ ; നാഡി ; ഓവുചാൽ.

नारू - पु० പേൻ.

नाल - स्त्री० നാളം ; തണ്ട്° ; തോട്° ; കുഴല്° ; **पु०** ലാടം ; പൊക്കിൾക്കൊടി ; **—बंद -** ലാടം തറയ്ക്കുന്നവൻ ; **—बंदी -** ലാടം തറയ്ക്കൽ.

नालकी - स्त्री० ഒരുതരം തുറന്ന പല്ലക്ക്°.

नालाँ - वि० കരയുന്ന ; കരഞ്ഞുകൊണ്ടു [illegible].

नाला - पु० തോട്° ; നാട ; കരഞ്ഞപേക്ഷിയ്ക്കൽ ; ഒച്ചപ്പാട്° ; **—खींचना -** ദീർഘശ്വാസം വിടുക.

नालिका - स्त्री० ചെറിയ തണ്ട്° ; ചെറിയ തോട്°.

नालिश - स्त्री० കേസ്° ; അന്യായം ; ആവലാതി.

नालिशी - वि० കേസ്° സംബന്ധമായ ; [illegible].

नाली - स्त्री० ചെറിയതോട്° ; നാഡി ; രക്തക്കുഴൽ.

नालौट - वि० കൂട്ടാക്കാത്ത.

नाव - स्त्री० തോണി ; വള്ളം ; **—घाट -** തോണിക്കടവ്°.

नावक - पु० ഒരുതരം ചെറിയ അസ്ത്രം ; നാവികൻ ; തേനീച്ചയുടെ വിഷക്കൊമ്പ്°.

नावक्त - वि० സമയോചിതമല്ലാത്ത ; താമസം.

नावना - स० വളയ്ക്കുക ; കുനിയ്ക്കുക ; പ്രവേശിപ്പിയ്ക്കുക.

नावर - स्त्री० തോണി ; ഒരുതരം തോണികളി.

नाविक - पु० വഞ്ചിക്കാരൻ.

नाश - पु० നാശം ; ഹാനി ; **स्त्री०** മൃതശരീരം ; [illegible].

नाशपाती - स्त्री० ഒരുതരം പേരക്ക.

नाशवान् - वि० നശ്വരമായ.

नाश्ता - पु० ലഘുഭക്ഷണം.

नास - स्त्री० പുകയിലപ്പൊടി ; നാസികാചൂർണ്ണം **—दान -** പൊടിഡപ്പി.

नासज़ा - वि० അനുചിതമായ.

नासपाल - पु० പച്ച മാതളംകായുടെ തോട്.

नासह - वि० ഉപദേശിയ്ക്കുന്ന.

नासा - स्त्री० മൂക്ക് ; മൂക്കിലെ ദ്വാരം.

ना-साज़ - वि० വിരുദ്ധമായ ; ഉപയുക്തമില്ലാത്ത ; രോഗിയായ.

नासिख़ - पु० എഴുതുന്നവൻ ; റദ്ദുചെയ്യുന്നവൻ,

नासिर - वि० ഗദ്യമെഴുതുന്ന ; സഹായിയ്ക്കുന്ന.

नासूर - पु० ആഴമുള്ള വ്രണം ; കാൻസർ.

नास्तिक - पु० നിരീശ്വരവാദി.

नाहंजार - वि० ദുസ്സ്വഭാവിയായ ; നീചനായ.

नाहक़ - क्रि० വ്യർത്ഥമായി ; നിഷ്പ്രയോജനമായി ; അകാരണമായി ; [illegible].

नाहनूह - स्त्री० നിഷേധ ശബ്ദം ; നിഷേധം.

नाहर - पु० സിംഹം ; വ്യാഘ്രം ; ഒരുതരം പുഷ്പം.

नाहीं - अव्य० ഇല്ല ; അല്ല.

निंदक - वि० നിന്ദിക്കുന്ന.

निंदना - स० നിന്ദിയ്ക്കുക.

निंदनीय - वि० നിന്ദിയ്ക്കത്തക്ക.

निंदरना - स० दे० निंदना

निंदा - स्त्री० നിന്ദിയ്ക്കൽ ; ദുഷിയ്ക്കൽ.

निंदाई - स्त्री० പുല്ലുപറി.

निंदासा - वि० ഉറക്കം വരുന്ന.

निंदित - वि० നിന്ദിയ്ക്കപ്പെട്ട.

निंदिया - स्त्री० ഉറക്കം ; മയക്കം.

निंद्य - वि० നിന്ദിയ്ക്കത്തക്ക.

निंब - स्त्री० വേപ്പുമരം.

निंबू - पु० ചെറുനാരങ്ങ.

निअर - क्रि० അടുക്കൽ ; **वि०** തുല്യമായ.

निअराना - स० അടുത്താക്കുക ; **अ०** അടുത്തുചെല്ലുക ; അടുത്തെത്തുക.

निआन - पु० അവസാനം ; **अव्य०** അവസാനത്തിൽ.

निआमत - स्त्री० ദുർല്ലഭമായ വസ്തു.

निकट - **क्रि०** അടുക്കൽ ; **वि०** അടുത്തുള്ള.

निकटस्थ - **वि०** അടുത്തുള്ള.

निकम्मा - **वि०** ഒന്നിനും കൊള്ളാത്ത ; ഉപയോഗമില്ലാത്ത ; പ്രവൃത്തി ചെയ്യാത്ത.

निकर - **पु०** കൂട്ടം ; സമൂഹം.

निकलना - **अ०** പുറത്തുവരിക ; പുറപ്പെടുക ; പ്രത്യക്ഷമാകുക ; ഉദിയ്ക്കുക ; തെളിയുക ; കണ്ടുപിടിയ്ക്കപ്പെടുക ; കഴിഞ്ഞുപോകുക.

निकलवाना, **निकलाना** - **स०** പുറത്താക്കിയ്ക്കുക.

निकष - **पु०** ചാണ ; ഉരകല്ല്.

निकाई - **स्त्री०** സുന്ദരത ; ശ്രേഷ്ഠത; വിശിഷ്ടത ; **पु०** കൂട്ടം ; വീട്.

निकाज - **वि०** പ്രവൃത്തിയില്ലാത്ത.

निकाना - **स०** കള പറിയ്ക്കുക.

निकाम - **वि०** **दे०** **निकम्मा** ; **क्रि०** വ്യർത്ഥമായി.

निकाय - **पु०** കൂട്ടം ; കുമ്പാരം ; വീട് ; ഈശ്വരൻ.

निकाल - **पु०** ഉപായം ; അടവ് ; പുറപ്പെടൽ.

निकालन - **स्त्री०** പുറത്തെടുക്കൽ; പുറത്താക്കൽ.

निकालना - **स०** പുറത്തെടുക്കുക ; പുറത്താക്കുക ; കണ്ടുപിടിയ്ക്കുക ; വ്യക്തമാക്കുക ; പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുക.

निकाला - **पु०** പുറത്താക്കൽ ; ബഹിഷ്കരണം.

निकास - **पु०** പുറപ്പെടൽ ; പുറത്താക്കൽ ; വാതിൽ ; മൈതാനം ; ഉപായം ; ആദായമാർഗ്ഗം.

निकासी - **स्त्री०** പുറപ്പെടൽ ; ലാഭം ; വരവ് ; കയററുമതി ; വില്പന; ചുങ്കം; രക്ഷാമാർഗ്ഗം; നിരക്ക്.

निकाह - **पु०** മുഹമ്മദീയ ചടങ്ങു പ്രകാരമുള്ള വിവാഹം ; **—पढ़ाना** - വിവാഹം ചെയ്യുക.

निकियाना - **स०** നുള്ളി എടുക്കുക; മാന്തിപ്പൊളിയ്ക്കുക ; പറിയ്ക്കുക.

निकुंज - **पु०** വള്ളിക്കുടിൽ.

निकृष्ट - **वि०** തരംതാഴ്ന്ന.

निकेतन - **पु०** വീട് ; സ്ഥാനം.

निक्षिप्त - **वि०** എറിഞ്ഞ ; ഉപേക്ഷിച്ച ; നിക്ഷേപിയ്ക്കപ്പെട്ട.

निखंग - **पु०** **दे०** **निषंग**

निखट्टर - **वि०** നിഷ്ഠുരനായ.

निखट्टू - **वि०** ജോലിയില്ലാതെ അലയുന്ന ; മടിയനായ.

निखरना - **अ०** നിർമ്മലമാകുക ; നിറം തെളിയുക.

निखरवाना - **स०** നിർമ്മലമാക്കിയ്ക്കുക ; നിറം തെളിയിപ്പിയ്ക്കുക.

निखरी - स्त्री० നെയ്യ് ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഭക്ഷണം.

निखार - पु० നിർമ്മലത ; സ്വച്ഛത; അലങ്കാരം.

निखारना - स० വൃത്തിയാക്കുക ; പരിശുദ്ധമാക്കുക.

निख़ालिस - वि० ശുദ്ധമായ ; കലർപ്പില്ലാത്ത.

निखिल - वि० എല്ലാം.

निखोट - वि० ദോഷമില്ലാത്ത ; ശുദ്ധമായ ; നിർമ്മലമായ ; **क्रि०** സങ്കോചം കൂടാതെ ; നിർഭയമായി.

निगदना - स० കോസടി തുന്നുക.

निगड़ - स्त्री० ആനച്ചങ്ങല.

निगराँ - पु० മേൽനോട്ടം ചെയ്യുന്നവൻ ; ദൃഷ്ടിവെയ്ക്കുന്നവൻ.

निगरानी - स्त्री० മേൽനോട്ടം.

निगरु - वि० കനം കുറഞ്ഞ.

निगलना - स० വിഴുങ്ങുക.

निगह - स्त्री० दे० निगाह ; —बान - സംരക്ഷകൻ ; മേൽനോട്ടക്കാരൻ ; **—बानी -** മേൽനോട്ടം ; സംരക്ഷണം.

निगार - पु० ചിത്രം ; പ്രതീകം ; വിഗ്രഹം ; **वि०** ചിത്രകാരനായ ; **—ख़ाना -** ചിത്രശാല.

निगाली - स्त्री० ഹുക്കയുടെ കുഴൽ.

निगाह - स्त्री० ദൃഷ്ടി ; നോട്ടം ; ശ്രദ്ധ.

निगुनी - वि० നിർഗ്ഗുണമായ.

निगूढ़ - वि० ഗോപ്യമായ.

निगोड़ा - वि० ഭാഗ്യംകെട്ട ; ദുഷ്ടനായ ; നീചനായ.

निग्रह - पु० തടയൽ ; അടക്കൽ ; പീഡിപ്പിയ്ക്കൽ ; അതിര്.

निघंटु - पु० നിഘണ്ടു ; ശബ്ദകോശം.

निघटना - अ० കുറയുക.

निघरघट - वि० വീടുംകുടിയുമില്ലാത്ത ; നിർല്ലജ്ജനായ.

निघरा - वि० വീടില്ലാത്ത ; നീചനായ ; തെണ്ടിയായ,

निचय - पु० സമൂഹം ; നിശ്ചയം.

निचला - वि० താഴെയുള്ള ; ശാന്തമായ ; സ്ഥിരമായ.

निचाई - स्त्री० താഴ്ച ; നീചത.

निचान - स्त्री० താഴ്ച ; ചരിവ്.

निचुड़ना - अ० പിഴിയുക ; പിഴിയപ്പെടുക ; ഞെക്കി രസം എടുക്കപ്പെടുക.

निचोड़ - पु० സാരം ; രസം ; ചാറ് ; സത്ത് ; സാരാംശം.

निचोड़ना - स० പിഴിഞ്ഞ് ചാറെടുക്കുക ; പിഴിയുക.

निचोल - पु० സ്ത്രീകൾ പുതയ്ക്കുന്ന വസ്ത്രം ; മൂടുപടം ; ഉത്തരീയം.

निचौहाँ - वि० താഴോട്ട് കുനിഞ്ഞ ; കുനിച്ച.

निछक्का - पु० വിജനസ്ഥലം.

निछल - वि० കപടമില്ലാത്ത.

विछावर - स्त्री० അർപ്പണം; ത്യാഗം; അർപ്പിയ്ക്കൽ; **—होना** - അർപ്പിയ്ക്കപ്പെടുക; **—करना** - അർപ്പിയ്ക്കുക.

निछोह / **निछोही** **वि०** സ്നേഹമില്ലാത്ത; ദയയില്ലാത്ത.

निज - वि० തന്റെ; സ്വന്തമായ; പ്രത്യേകമായ; യഥാർത്ഥമായ.

निज़ा - पु० വഴക്ക്.

निज़ाम - पु० ഏർപ്പാട്; ക്രമം; മുത്തുകൊണ്ടോ രത്നം കൊണ്ടോ ഉള്ള മാല; അടിസ്ഥാനം.

निज़ामत - स्त्री० दे० नज़ामत

निजू - वि० സ്വന്തമായ; വ്യക്തിപരമായ.

निझरना - अ० കൊഴിയുക; പൊഴിയുക; സാരരഹിതമാകുക; കുററക്കാരനല്ലെന്ന തെളിയിയുക.

निझाना - अ० എത്തിനോക്കുക; ഒളിഞ്ഞുനോക്കുക.

निझोटना - स० പിടിച്ചു പററുക; തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുക.

निठल्ला / **निठल्लू** **वि०** പ്രവൃത്തിയില്ലാത്ത; തൊഴിലില്ലാത്ത.

निठाला - पु० പ്രവൃത്തിയില്ലാത്ത സമയം; ജോലിയില്ലായ്മ.

निठुर - वि० നിഷ്ഠുരനായ.

निठुराई - स्त्री० നിഷ്ഠുരത; ക്രൂരത.

निठौर - पु० ചീത്തസ്ഥലം.

निडर - वि० പേടിയില്ലാത്ത; സാഹസിയായ.

निढ़ाल - वि० ക്ഷീണിച്ച; ശക്തിയില്ലാത്ത; ഉത്സാഹമില്ലാത്ത.

नितंब - पु० (സ്ത്രീകളുടെ) അരക്കെട്ടിന്റെ പിൻഭാഗം; മലവാരം; തോള്; തീരം.

नित - अव्य० നിത്യവും.

नितांत - वि० വളരെ അധികമായ; ഏററവും; തീരെ.

निथरना - अ० ഊറുക; ഊറിത്തെളിയുക.

निथार - पु० ഊറിത്തെളിഞ്ഞ വെള്ളം; ഊറൽ.

निथारना - स० ഊറിത്തെളിയിയ്ക്കുക.

निदई - वि० ദയയില്ലാത്ത.

निदरना - स० നിരാദരിയ്ക്കുക; അപമാനിയ്ക്കുക.

निदर्शन - पु० ഉദാഹരണം; ചിഹ്നം.

निदहना - स० കത്തിയ്ക്കുക.

निदाघ - पु० വേനൽക്കാലം; ചൂട്; വെയിൽ; **—कर** - സൂര്യൻ.

निदान - पु० കാരണം; രോഗമറിയൽ; **अव्य०** ഒടുവിൽ.

निदेश - **पुं०** ശാസനം ; അടപ്പും ; ആജ്ഞ.

निद्रालु - **वि०** ഉറങ്ങുന്ന.

निद्रित - **वि०** ഉറങ്ങിയ.

निधड़क - **क्रि०** [illegible] ; നിർഭയമായി.

निधन - **पुं०** നാശം ; മരണം ; **वि०** നിർധനനായ.

निधनी - **वि०** നിർധനനായ.

निधान - **पुं०** ആശ്രയം ; നിധി ; ഇരിപ്പിടം.

निनरा - **वि०** വേറിട്ട ; പ്രത്യേകതയുള്ള.

निनाद - **पुं०** ശബ്ദം.

निनान - **पुं०** അവസാനം ; **क्रि०** ഒടുവിൽ ; **वि०** അങ്ങേ അററത്തുള്ള ; ചീത്തയായ.

निनाया - **पुं०** മൂട്ട.

निनारा - **वि०** വേറിട്ട; ഭിന്നമായ.

निनावाँ - **पुं०** വായ്പുണ്ണ്.

निनौना - **स०** താഴ്ത്തുക ; കുനിയ്ക്കുക.

निनौरा - **पुं०** മുത്തച്ഛന്റെ വീട്.

निपंग - **वि०** കയ്യും കാലുമൊടിഞ്ഞ ; ഉപയോഗമില്ലാത്ത.

निपजना - **अ०** ഉണ്ടാകുക ; മുളയ്ക്കുക ; വളരുക ; പുഷ്ടിപ്പെടുക.

निपट - **अव्य०** തീരെ ; കേവലം.

निपटना - **अ० दे० निबटना**

निपटाना - **स० दे० निबटाना**

निपटारा - **पुं० दे० निबटारा**

निपात - **पुं०** വീഴ്ച ; പതനം ; നാശം ; മരണം ; **वि०** ഇലയില്ലാത്ത.

निपातन - **पुं०** വീഴ്ത്തൽ.

निपाती - **वि०** വീഴ്ത്തുന്ന ; കൊല്ലുന്ന ; ഇരയില്ലാത്ത.

निपान - **पुं०** കുളം; വെള്ളത്തൊട്ടി,

निपीड़ना - **स०** അമർത്തുക ; കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

निपूत / **निपूता** } **वि०** പുത്രനില്ലാത്ത.

निफरना - **अ०** തുളഞ്ഞു കയറുക ; സ്പഷ്ടമാകുക ; തുറക്കുക.

निफ़ाक़ - **पुं०** വിരോധം ; ദ്രോഹം ; വൈരം ; ഭിന്നിപ്പ്.

निबंध - **पुं०** പ്രബന്ധം ; ഉപന്യാസം ; ലേഖനം.

निबंधन - **पुं०** ബന്ധനം ; ഏർപ്പാട് ; നിയമം ; കർത്തവ്യം ; കാരണം.

निबकौरी - **स्त्री०** വേപ്പിൻകായ.

निबख़्ता - **वि०** ഭാഗ്യംകെട്ട.

निबटना - **अ०** നിവൃത്തനാകുക ; ഒഴിവു കിട്ടുക ; പൂർണ്ണമാകുക ; തീരുമാനം വരുക.

निबटाना - **स०** പൂർത്തിയാക്കുക ; തീർക്കുക ; തീർച്ചപ്പെടുത്തുക.

निबटारा / **निबटाव** / **निबटेरा** } **पुं०** പൂർത്തിയാക്കൽ ; ഒഴിവ് ; തീരുമാനം.

निबड़ना - **अ० दे० निबटना**

निबद्ध - वि० കെട്ടപ്പെട്ട; തടയപ്പെട്ട.

निबरना - अ० വിട്ടുപോകുക; മോചിക്കുക; കെട്ടഴിയുക; വഴി കിട്ടുക; തീരുമാനമുണ്ടാകുക.

निबल - पु० നിർബ്ബലൻ.

निबह - पु० സമൂഹം.

निबहना - अ० ഒഴിവു കിട്ടുക; നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുക; പൂർണ്ണമാകുക.

निबाह - पु० നിർവ്വഹിക്കൽ; പൂർണ്ണമാക്കൽ; മോചിക്കൽ.

निबाहक - वि० നിർവ്വഹിക്കുന്നവൻ.

निबाहना - स० നിർവ്വഹിക്കുക; നടത്തുക.

निबिड़ - वि० നിബിഡമായ.

निबुआ - पु० ചെറുനാരങ്ങ.

निबुकना - अ० വിട്ടുപോകുക.

निबेड़ना - स० വിടുവിക്കുക; മോചിപ്പിക്കുക; വേർതിരിച്ചെടുക്കുക; തീരുമാനിക്കുക; [illegible].

निबेड़ा / निबेरा - पु० മോചനം; വേർതിരിക്കൽ; തീരുമാനം.

निबौरी / निबौली - स्त्री० വേപ്പിൻകായ,

निभ - वि० തുല്യമായ; **पु०** ശോഭ.

निभना - अ० നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുക; മോചനം പ്രാപിക്കുക; നടന്നുപോകുക; പൂർണ്ണമാകുക; ചരിതാർത്ഥമാകുക.

निभरोस / निभरोसी - वि० നിരാശനായ; ആശ്രയമില്ലാത്ത.

निभागा - वि० ഭാഗ്യമില്ലാത്ത.

निभाना - स० നിർവ്വഹിക്കുക; ശരിയായി നടത്തുക; പൂർത്തിയാക്കുക.

निभाव - पु० दे० निबाह

निभृत - वि० ഇളകാത്ത; ഒളിഞ്ഞ; വിനീതനായ; ഏകാന്തമായ.

निमंत्रण - पु० ക്ഷണനം; **—पत्र -** ക്ഷണനപത്രം.

निमंत्रित - वि० ക്ഷണിക്കപ്പെട്ട.

निमक - पु० दे० नमक

निमकी - स्त्री० ചെറുനാരങ്ങാക്കറി.

निमकौड़ी - स्त्री० दे० निबौरी

निमग्न - वि० മുഴുകിയ.

निमज्जन - पु० മുങ്ങൽ.

निमटना - अ० दे० निबटना

निमाना - वि० താഴ്ന്ന; ചരിഞ്ഞ.

निमख - पु० निमिष നിമിഷം.

निमित्त - पु० കാരണം; ലക്ഷണം.

निमेष - पु० ഇമക്കൂടൽ; ക്ഷണം.

निम्न - वि० താഴ്ന്ന; **—लिखित -** താഴെ എഴുതിയ.

नियंता - पु० നയിക്കുന്നവൻ.

नियंत्रण - पु० നിയന്ത്രിക്കൽ.

नियत - वि० നിയോഗിക്കപ്പെട്ട; ഉറപ്പിച്ച; നിയമിച്ച.

नियति - स्त्री० ഭാഗ്യം; വിധി; സ്ഥിരത; കർമ്മഫലം; നിയമം.

नियमन - पु० നിയമാനുസൃതമാക്കൽ; ഭരണം.

नियमित - वि० നിയന്ത്രിയ്ക്കപ്പെട്ട.

नियराई - स्त्री० അടുപ്പം.

नियराना - अ० അടുത്തു വരിക.

नियाज़ - स्त्री० അഭിലാഷം; ദീനത; പ്രേമപ്രദർശനം; വലിയവരുടെ അനുഗ്രഹം; മരിച്ചവരുടെ സദ്ഗതിയ്ക്കുവേണ്ടി നടത്തുന്ന ധർമ്മക്കഞ്ഞി മുതലായവ; ഉപഹാരം; വലിയവരുമായുള്ള വേഴ്ച; **—हासिल करना** - വലിയവരുമായി വേഴ്ചപ്പെടുക; **—मन्द** - അഭിലാഷിയായ; സേവകനായ; അധീനത്തിൽപ്പെട്ട.

नियाबत - स्त्री० പ്രാതിനിധ്യം; പകരം ജോലിനോക്കൽ.

नियाम - पु० വാളുറ.

नियामक - पु० നിയമം നടത്തുന്നവൻ; വ്യവസ്ഥാപകൻ; അമരക്കാരൻ.

नियामत - स्त्री० ദുർല്ലഭവസ്തു; സ്വാദുള്ളഭക്ഷണം; സമ്പത്ത്.

नियारा - वि० न्यारा ഭിന്നമായ; പ്രത്യേകതയുള്ള.

नियारिया - वि० സമർത്ഥനായ; സൂത്രശാലിയായ; **पु०** രത്നവ്യാപാരിയുടെയോ, സ്വർണ്ണവ്യാപാരിയുടെയോ കുപ്പയിൽനിന്നു് സ്വർണ്ണവും മററും അരിച്ചെടുക്കുന്നവൻ.

नियाव - पु० दे० न्याय

नियुक्त - वि० നിയമിയ്ക്കപ്പെട്ട; നിയോഗിയ്ക്കപ്പെട്ട; നിശ്ചയിച്ച.

नियुक्ति - स्त्री० നിയമനം.

नियोग - पु० നിയമിയ്ക്കൽ; കല്പന; ആദേശം.

नियोजक - पु० നിയമിയ്ക്കുന്ന ആൾ; പ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന ആൾ.

नियोजन - पु० നിയമിയ്ക്കൽ; പ്രവൃത്തിയിലേർപ്പെടുത്തൽ.

निरंकुश - वि० അനുസരിയ്ക്കാത്ത; നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത; നിർഭയനായ.

निरंतर - क्रि० ഇടവിടാതെ.

निरक्षर - वि० പഠിപ്പില്ലാത്ത.

निरखना - स० നിരീക്ഷിയ്ക്കുക.

निरचू - वि० നിശ്ചിന്തനായ; ധാരാളം ഒഴിവു സമയമുള്ള.

निरत - वि० പ്രവൃത്തിയിലേപ്പെട്ട; തല്പരനായ.

निरधारना - स० നിശ്ചയിയ്ക്കുക; സ്ഥിരപ്പെടുത്തുക; മനസ്സിലാക്കുക.

निरन्न - वि० ആഹാരമില്ലാത്ത.

निरपेक्ष - **वि०** ആഗ്രഹിയ്ക്കാത്ത ; ആശ്രയിയ്ക്കാത്ത ; വേറിട്ട.

निरपेक्षी - **वि० दे० निरपेक्ष**

निरबंसी - **वि०** കുലമോ സന്താനമോ ഇല്ലാത്ത.

निरमना - **स०** നിർമ്മിയ്ക്കുക.

निरर्थक - **वि०** അർത്ഥമില്ലാത്ത.

निरवलंब - **वि०** ആശ്രയമില്ലാത്ത.

निरवार - **पु०** മോചനം.

निरवारना - **स०** മോചിപ്പിയ്ക്കുക ; തടസ്സം നീക്കുക ; വിട്ടുവിയ്ക്കുക ; ത്യജിയ്ക്കുക ; നിർണ്ണയിയ്ക്കുക ; (കെട്ട്) അഴിയ്ക്കുക.

निरस - **वि०** രസമില്ലാത്ത.

निरसन - **पु०** തള്ളിക്കളയൽ.

निरा - **वि०** ശുദ്ധമായ ; തീരെ ; കൂട്ടില്ലാത്ത.

निराई - **स्त्री०** കള പറിയ്ക്കൽ; കള പറിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

निराकरण - **पु०** തള്ളിക്കളയൽ.

निरादर - **पु०** നിരാദരവ്.

निराधार - **वि०** ആശ്രയമില്ലാത്ത.

निराना - **स०** കള പറിയ്ക്കുക.

निरापद - **वि०** ആപത്തില്ലാത്ത ; സുരക്ഷിതമായ.

निरापन - **वि०** അന്യന്റേതായ.

निरामय - **वि०** ആരോഗ്യമുള്ള.

निरामिष - **वि०** മാംസം കലരാത്ത ; **—भोजी** - മാംസം തിന്നാത്ത.

निरारा - **वि०** വേറിട്ട ; ഭിന്നമായ.

निराला - **पु०** ഏകാന്തസ്ഥാനം ; **वि०** ഏകാന്തമായ ; അത്ഭുതകരമായ ; വിശേഷപ്പെട്ട.

निरावना - **स० दे० निराना**

निरीक्षक - **पु०** നിരീക്ഷകൻ.

निरीक्षण - **पु०** } മേൽനോട്ടം ;
निरीक्षा - **स्त्री०** } നോട്ടം.

निरीह - **वि०** ആഗ്രഹമില്ലാത്ത ; വിരക്തനായ ; സമാധാനകാംക്ഷിയായ.

निरुत्तर - **वि०** [illegible].

निरुद्यम - **वि०** പ്രയത്നിയ്ക്കാത്ത.

निरुपम - **वि०** അനുപമമായ.

निरुपाय - **वि०** നിവൃത്തിയില്ലാത്ത.

निरूपण - **पु०** വിവേചിച്ചറിയൽ; നിരൂപണം ചെയ്യൽ.

निरोग } **वि०** രോഗമില്ലാത്ത ;
निरोगी } **पु०** ആരോഗ്യവാൻ.

निरोध }
निरोधन } **पु०** തടസ്സം ; തടയൽ.

निर्ख़ - **पु०** നിരക്ക് ; നിലവാരം ; **—नामा** - നിരക്കുപട്ടിക ; **—बंदी** - നിരക്ക് നിർണ്ണയിയ്ക്കൽ.

निर्गम - **पु०** പുറപ്പെടൽ.

निर्घोष - **पु०** ശബ്ദം ; **वि०** നിശ്ശബ്ദമായ.

निर्झर - **पु०** അരുവി ; ഉറവ്.

निर्णायक - **पु०** നിശ്ചയിയ്ക്കുന്നവൻ ; **—मत** - അദ്ധ്യക്ഷന്റെ വോട്ട് (casting vote).

निर्णीत - वि० നിശ്ചയിയ്ക്കപ്പെട്ട.

निर्दिष्ट - वि० നിർദ്ദേശിയ്ക്കപ്പെട്ട; നിശ്ചയിയ്ക്കപ്പെട്ട; **—स्थान -** ഉത്തിഷ്ഠസ്ഥാനം.

निर्देश - पु० കല്പന; നിർദ്ദേശം; പ്രസ്താവിയ്ക്കൽ; പേരു്.

निर्दोष - वि० കുററമില്ലാത്ത; തെററു ചെയ്യാത്ത.

निर्द्वंद) निर्द्वंद्व) पु० വിരോധിയാരുമില്ലാത്തവൻ; രാഗദ്വേഷാദിരഹിതൻ.

निर्धार) निर्धारण) पु० നിശ്ചയിയ്ക്കൽ; നിർണ്ണയം.

निर्धारना - स० നിശ്ചയിയ്ക്കുക; നിർണ്ണയിയ്ക്കുക.

निर्निमेष - क्रि० കണ്ണിമയ്ക്കാതെ.

निर्बोध - वि० വിവേകമില്ലാത്ത; അറിവില്ലാത്ത.

निर्भर - वि० ആശ്രയിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന; പൂർണ്ണമായ.

निर्भीक - वि० പേടിയില്ലാത്ത.

निर्भीकता - स्त्री० നിർഭയത്വം.

निर्भ्रांत - वि० സന്ദേഹമില്ലാത്ത.

निर्मम - वि० മമതയില്ലാത്ത.

निर्माण - पु० ഉണ്ടാക്കൽ.

निर्माना - स० നിർമ്മിയ്ക്കുക.

निर्माल्य - पु० നിവേദിച്ചുകഴിഞ്ഞതു്; ഉപയോഗിച്ചതു്.

निर्मित - वि० ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട.

निर्मूल - वि० വേരില്ലാത്ത; അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത; നശിച്ച.

निर्मोही - वि० ദയവില്ലാത്ത; [illegible].

निर्यात - पु० കയററുമതി; **—कर -** കയററുമതിച്ചുങ്കം; **—शुल्क -** കയററി [illegible] ഫീസ്.

निर्लिप्त - वि० ആസക്തിയില്ലാത്ത

निर्वहना - अ० നിർവ്വഹിയ്ക്കപ്പെടുക.

निर्वाचक - पु० തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നവൻ.

निर्वाचन - पु० തിരഞ്ഞെടുപ്പു്; **—क्षेत्र -** നിയോജക മണ്ഡലം; **—करना -** തിരഞ്ഞെടുക്കുക.

निर्वाचित - वि० തിരഞ്ഞെടുത്ത.

निर्वाण - वि० കെട്ട; അടങ്ങിയ; ചത്ത; **पु०** പൂർത്തി; നിർവ്വാണം; മുക്തി.

निर्वासन - पु० നാടുകടത്തൽ; കൊല.

निर्वाह - पु० നിർവ്വഹിയ്ക്കൽ.

निर्वाहना - स० നിർവ്വഹിയ്ക്കുക.

निर्विकार - वि० വികാരമില്ലാത്ത; ഭാവഭേദം വരാത്ത.

निर्बीज - वि० ബീജമില്ലാത്ത; കാരണമില്ലാത്ത.

निर्व्याज - वि० കപടമില്ലാത്ത.

निलहा - वि० നീലത്തെ സംബന്ധിച്ച.

निलाम - **पु०** **दे०** **नीलाम**

निवसन - **पु०** ഗ്രാമം ; വീട്° ; വസ്ത്രം.

निवाज़ - **वि०** കൃപകാണിയ്ക്കുന്ന.

निवाजना - **स०** ദയ കാണിയ്ക്കുക.

निवाजिश - **स्त्री०** ദയാലുത ; ദയ.

निवाड़ा - **पु०** ചെറിയ തോണി ; തോണികളി.

निवार - **स्त्री०** വീതികൂടിയ നാട.

निवारना - **स०** നിവാരണം ചെയ്യുക ; തടയുക ; മാററുക.

निवाला - **पु०** **कौर** ഉരുള.

निविड़ - **पु०** തിങ്ങിയ ; ഇടതൂൎന്ന.

निवृत्त - **वि०** മടങ്ങിവന്ന ; പിരിഞ്ഞ ; **—होना** - മടങ്ങുക ; പിരിയുക.

निवृत्ति - **स्त्री०** മോചനം; (retirement);**—वेतन** - പെൻഷൻ.

निवेदक - **पु०** അപേക്ഷകൻ.

निवेदन - **पु०** അപേക്ഷ ; **—पत्र** - അപേക്ഷക്കടലാസ്°.

निवेरना - **स०** **दे०** **निबटना**

निवेश - **पु०** വിവാഹം ; കൂടാരം; പ്രവേശം ; വീട്°.

निशा-ख़ातिर - **स्त्री०** സന്തോഷം; തൃപ്തി; സമാധാനം.

निशान - **पु०** അടയാളം ; കൊടി. **—देही** - സമൻസ്° നടത്തുവാൻ വേണ്ടി കുടിയാന്മാരെ തിരിച്ചറിയിപ്പിക്കൽ; **—बरदार** - കൊടി പിടിയ്ക്കുന്നവൻ.

निशानची - **पु०** കൊടിപിടിയ്ക്കുന്നവൻ.

निशाना - **पु०** ഉന്നം ; ലക്ഷ്യം ; **—बाँधना** - ഉന്നം നോക്കുക ; **—साधना** - ഉന്നത്തിനു വെടിവയ്ക്കുവാൻ പഠിയ്ക്കുക ; ഉന്നം വയ്ക്കുക.

निशानी - **स्त्री०** സ്മാരകം ; സ്°മൃതിചിഹ്നം ; അടയാളം.

निशास्ता - **पु०** കുഴച്ച ഗോതമ്പുമാവ്° ; കഞ്ഞിപ്പശ.

निश्छल - **वि०** [illegible]

निश्रेणी - **स्त्री०** കോണിപ്പടി ; മോക്ഷം.

निश्वास - **पु०** ഉച്ഛ്വസിയ്ക്കുന്ന വായു.

निश्शेष - **वि०** ബാക്കിയില്ലാത്ത ; മുഴുവനും.

निषंग - **पु०** ആവനാഴി ; വാൾ.

निषादी - **पु०** ആനക്കാരൻ.

निषेध - **पु०** വിലക്കൽ; **—करना** - വിലക്കുക.

निष्कंटक - **वि०** [illegible]

निष्कर - **वि०** നികുതിയില്ലാത്ത.

निष्कर्ष - **पु०** നിശ്ചയം ; തത്വം ; സാരം.

निष्काम - **वि०** ആസക്തിയില്ലാത്ത; പ്രതിഫലേച്ഛയില്ലാത്ത.

निष्कासन - **पु०** പുറത്താക്കൽ.

निष्क्रमण - **पु०** പുറത്തുപോകൽ ; [illegible]

निष्क्रय - **पु०** ശമ്പളം; വിനിമയം; വില്പന; സമ്മാനം; ഇനാം.

निष्क्रिय - **वि०** പ്രവൎത്തിയ്ക്കാത്ത.

निष्ठ - **वि०** സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന.

निष्ठा - **स्त्री०** വിശ്വാസം; സ്ഥിതി.

निष्ठुर - **वि०** ദയവില്ലാത്ത.

निष्णात - **वि०** നിപുണനായ; പണ്ഡിതനായ.

निष्पत्ति - **स्त्री०** അവസാനം; സിദ്ധി; നിശ്ചയം.

निसंक - **वि०** നിസ്സംശയമായ.

निसबत - **स्त्री०** വിവാഹാലോചന; താരതമ്യം; ബന്ധം; തുലന.

निसर्ग - **पु०** പ്രകൃതി; സ്വഭാവം; ആകൃതി; സൃഷ്ടി; അൎപ്പണം.

निसस - **वि०** ശ്വാസമില്ലാത്ത; ബോധമില്ലാത്ത.

निसा - **स्त्री०** സ്വീകാരം; തൃപ്തി.

निसाब - **पु०** മൂലധനം; സ്വത്തു്.

निसार - **पु०** അൎപ്പണം; ബലി; **वि०** അൎപ്പിച്ച.

निसारना - **स०** അൎപ്പിയ്ക്കുക; വെളിയിൽ കളയുക.

निसास - **पु०** ദീൎഘനിശ്വാസം; **वि०** ശ്വാസമില്ലാത്ത; മരിച്ച.

निसासी - **वि०** ശ്വാസമില്ലാത്ത.

निसियान - **पु०** ഓൎമ്മക്കുറവു്; മറവി; തെറ്റു്.

निसीठा - **वि०** നിസ്സാരമായ.

निसेनी - **स्त्री०** കോണി; കൽപ്പട.

निसोत - **वि०** ശുദ്ധമായ.

निस्केवल - **वि०** നിൎമ്മലമായ; കലൎപ്പില്ലാത്ത.

निस्तब्ध - **वि०** [illegible].

निस्तरण - **पु०** മോചനം; ഉദ്ധരണം; മുക്തി.

निस्तरना - **अ०** മോചനം കിട്ടുക; മുക്തി ലഭിയ്ക്കുക.

निस्तार - **पु०** **दे०** **निस्तरण**

निस्तारण - **पु०** [illegible]ൽ; ഉദ്ധരിയ്ക്കൽ.

निस्तारना - **स०** മോചിപ്പിയ്ക്കുക; ഉദ്ധരിയ്ക്കുക.

निस्पृह - **वि०** ആഗ്രഹമില്ലാത്ത; ലോഭമില്ലാത്ത.

निस्फ़ - **वि०** പകുതി; അര.

निस्फ़ानिस्फ़ - **वि०** പപ്പാതി.

निस्बत - **स्त्री०** **दे०** **निसबत**

निहंग - **वि०** ഏകാകിയായ; നിൎല്ലജ്ജനായ; വിവാഹം കഴിയ്ക്കാത്ത; നിസ്സംഗനായ; **पु०** മുതല; വാൾ.

निहत - **वि०** നശിച്ച; എറിയപ്പെട്ട; കൊല്ലപ്പെട്ട.

निहत्था - **वि०** ആയുധമില്ലാത്ത; നിൎദ്ധനനായ.

निहल - **पु०** പുഴ, തോടു് മുതലായവ നികന്നുണ്ടായ ഭൂമി; ചതുപ്പുനിലം.

निहाँ - **वि॰** മറഞ്ഞ; ഗോപ്യമായ.

निहाई - **स्त्री॰** തട്ടാന്മാരുടേയോ കൊല്ലന്മാരുടേയോ അടകല്ല് (anvil).

निहाद - **स्त्री॰** കാരണം; അടിസ്ഥാനം; മനസ്സ്; സ്വഭാവം.

निहानी - **स्त्री॰** മറയ്ക്കൽ.

निहायत - **वि॰** അത്യധികം; വളരെ; **स्त्री॰** സീമ.

निहार - **पु॰** മഞ്ഞ്; മൂടൽമഞ്ഞ്.

निहारना - **स॰** അവലോകനം ചെയ്യുക; വീക്ഷിയ്ക്കുക.

निहाल - **वि॰** എല്ലാവിധത്തിലും സന്തുഷ്ടനായ; **पु॰** നായാട്ട്; കുഷൻ; മെത്ത; പുതിതായി നട്ട വൃക്ഷം അല്ലെങ്കിൽ ചെടി.

निहालचा - **पु॰** കുഷൻ; മെത്ത,

निहाली - **स्त्री॰** കുഷൻ; മെത്ത; പുതപ്പ്; ലോഹാദികൾ വച്ചടിയ്ക്കുന്ന കല്ല്; അടകല്ല്.

निहुरना - **अ॰** കനിയുക.

निहुराना - **स॰** കനിയ്ക്കുക.

निहोरना - **स॰** അപേക്ഷിയ്ക്കുക; നേരുക; കൃതജ്ഞനാകുക.

निहोरा - **पु॰** അനുഗ്രഹം; അപേക്ഷ; കൃതജ്ഞത; ഉപകാരം.

नींद - **स्त्री॰** ഉറക്കം.

नीक / **नीका** - **वि॰** നല്ല; മനോഹരമായ; **—लगना** - രുചിയ്ക്കുക.

नीके - **क्रि॰** നല്ലവണ്ണം.

नीचा - **वि॰** താഴ്ന്ന; ആഴമുള്ള; **—दिखाना** - അപമാനിയ്ക്കുക; തോല്പിയ്ക്കുക; **—खाना** - ലജ്ജിയ്ക്കുക.

नीचे - **क्रि॰** താഴെ; ചുവട്ടിൽ.

नीज़ - **अव्य॰** ഉം; കൂടി.

नीजू - **स्त्री॰** വെള്ളം കോരുന്നതിനുള്ള കയറ്.

नीठ / **नीठि** - **स्त्री॰** അരുചി; ആഗ്രഹമില്ലായ്മ; **क्रि॰** ഒരു വിധത്തിൽ; പ്രയാസപ്പെട്ട്.

नीठो - **वि॰** അപ്രിയമായ; ഇഷ്ടമില്ലാത്ത.

नीड़ - **पु॰** പക്ഷിക്കൂട്.

नीति - **स्त्री॰** നയം; ആചാരരീതി; ന്യായം; തന്ത്രം.

नीदना - **स॰** നിന്ദിയ്ക്കുക.

नीबू - **पु॰** ചെറുനാരങ്ങ.

नीम - **पु॰** വേപ്പ്; മദ്ധ്യഭാഗം; **वि॰** പകുതി; **—हकीम** - മുറിവൈദ്യൻ; **—जान** - അർദ്ധപ്രാണനായ; മൃതപ്രായനായ; **—निगाह** - കടാക്ഷം; കടക്കണ്ണ്; **—बाज़** - പകുതി തുറന്ന; **—बिस्मिल** - അർദ്ധപ്രാണനായ; **—रज़ा** - അല്പം സന്തോഷമുള്ള; **—रोज़** - മദ്ധ്യാഹ്നം.

नीमचा - **पु॰** ഒരുതരം ചെറിയ വാൾ; കഠാരി.

नीमन - वि० ആരോഗ്യമുള്ള ; ശരിയായ.

नीमास्तीन - स्त्री० പാതിക്കയ്യുള്ള കുപ്പായം; (ഹാഫ് ഷർട്ട്).

नीयत - स्त्री० ഉദ്ദേശം ; ആശയം ; സങ്കല്പം.

नीर - पु० വെള്ളം ; നീര് : **—ज** - താമര ; **—द** - മേഘം.

नीरोग - वि० രോഗമില്ലാത്ത.

नील - वि० നീലനിറത്തിലുള്ള ; **पु०** നീലനിറം ; നീലം ; **—गाय** - കാഴ്ചയിൽ പശുവിനോട് സാദൃശ്യമുള്ള ഒരു തരം മാൻ.

नीलम - पु० നീലരത്നം.

नीला - वि० നീലനിറത്തിലുള്ള.

नीलाम - पु० ലേലംവിളി.

नीलिमा - स्त्री० നീലനിറം.

नीवँ / नीव - स्त्री० അസ്ഥിവാരം.

नीवि / नीवी - स्त्री० (സ്ത്രീകളുടെ) മടിക്കുത്ത് ; സ്ത്രീകൾ അരയിൽ മുണ്ടുടുത്തതിന്റെ മീതെ കെട്ടുന്ന ചരട് ; പാവാടച്ചരട്.

नीहार - पु० മഞ്ഞ് ; മൂടൽമഞ്ഞ്.

नीहारिका - स्त्री० കുറിരുട്ടുള്ള രാത്രിയിൽ മൂടൽമഞ്ഞുപോലെ കാണുന്ന ആകാശത്തുള്ള പ്രകാശപുഞ്ജം.

नुक़्ता - पु० ബിന്ദു ; ഫലിതം ; ദോഷം ; **—गीर** - ദോഷൈകദൃക്ക് ; **—चीन** - കുററം (ദൂഷ്യം) കണ്ടുപിടിയ്ക്കുന്ന ; **—चीनी** - ദൂഷ്യം കണ്ടുപിടിയ്ക്കൽ.

नुक़रा - पु० വെള്ളി; **वि०** വെളുത്ത (കുതിര).

नुक़सान - पु० നഷ്ടം ; ഹാനി ; ദോഷം ; **—देह** - ഹാനികരമായ ; **—रसानी** - നഷ്ടപ്പെടുത്തൽ ; **—उठाना** - നഷ്ടം സഹിയ്ക്കുക ; **—पहुँचाना** - നഷ്ടപ്പെടുത്തുക ; **—भरना** - നഷ്ടം നികത്തുക.

नुकीला - वि० മുനയുള്ള.

नुक्कड़ - पु० മുന ; അററം.

नुक़्स - पु० ദൂഷ്യം ; കുററം ; കുറവ്.

नुचना - अ० നുള്ളപ്പെടുക ; മാന്തപ്പെടുക.

नुचवाना - स० നുള്ളിയ്ക്കുക ; മാന്തിയ്ക്കുക.

नुजूम - पु० ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം ; നക്ഷത്രങ്ങൾ.

नुजूमी - पु० ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞൻ.

नुत्फ़ा - पु० ശുക്ലം ; സന്താനം.

नुदबा - पु० (ആരെങ്കിലും മരിച്ച ദുഃഖം കൊണ്ടുള്ള) മുറവിളി; ദുഃഖമാചരിയ്ക്കൽ.

नुनखरा / नुनखारा - वि० ഉപ്പുരസമുള്ള.

नुनना - स० (വയൽ) കൊയ്യുക.

नुमा - वि० കാണപ്പെടുന്ന, കാണിയ്ക്കുന്ന, പോലെ എന്നീ അൎത്ഥങ്ങളെ ദ്യോതിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം; **अव्य०** പോലെ.

नुमाइन्दा - पु० പ്രതിനിധി.

नुमाइश - स्त्री० പ്രദൎശനം (exhibition); ആഡംബരം; അലങ്കാരം; **—गाह** - പ്രദൎശനസ്ഥലം.

नुमाइशी - वि० കാഴ്ചയ്ക്കുമാത്രമുള്ള; ഒന്നിനും കൊള്ളരുതാത്ത.

नुमाई - स्त्री० കാണിയ്ക്കൽ; പ്രദൎശിപ്പിയ്ക്കൽ.

नुमायाँ - वि० പ്രകടമായ; സ്പഷ്ടമായി കാണപ്പെടുന്ന.

नुशूर - पु० അവസാനദിവസം മരിച്ചവർ വീണ്ടും ജീവിച്ചെഴുന്നേല്ക്കൽ.

नुसख़ा
नुस्ख़ा } **पु०** കുറിപ്പ്; ചിററ്.

नुसरत - स्त्री० സഹായം; വിജയം; തന്റെ പക്ഷം ശരിയെന്നു സമൎത്ഥിയ്ക്കൽ.

नुसार - पु० [illegible]; പണത്തെ വിതരണം ചെയ്യൽ.

नूत - वि० नूतन പുതിയ.

नून - पु० ഉപ്പ്.

नूपुर - पु० പാദസരം; കാൽച്ചിലമ്പ്.

नूर - पु० പ്രകാശം; ശോഭ; ശ്രീ.

नूरा - पु० രോമസംഹാരി തൈലം; **वि०** പ്രകാശമുള്ള.

नूरानी - वि० ശോഭയുള്ള; സുന്ദരമായ.

नेक - वि० ഉത്തമമായ; അല്പമായ; **क्रि०** അല്പമായി; **—ख़्वाह** - ശുഭചിന്തകൻ; **—चलन** - സദാചാരിയായ; നല്ലനടപടിയുള്ള; **—चलनी** - സദാചാരം; നല്ല നടപടി; **—नाम** - സൽപ്പേരുള്ള; കീൎത്തിയുള്ള; **—नामी** - സൽപ്പേര്, കീൎത്തി; **—निहाद** - സത്സ്വഭാവിയായ; **—नीयत** - [illegible]; **—बख़्त** - ഭാഗ്യവാനായ; സത്യവാനായ; യോഗ്യനായ; **—मज़र** - സൌന്ദൎയ്യമുള്ള.

नेकी - स्त्री० നന്മ; സജ്ജനത; ഉപകാരം; **—बदी** - നന്മതിന്മ; പാപപുണ്യം.

नेग - पु० വിവാഹാദി ശുഭാവസരങ്ങളിൽ ബന്ധുക്കൾക്കോ, ആശ്രിതന്മാൎക്കോ സമ്മാനം കൊടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അഥവാ കൊടുക്കുന്ന വസ്തു; **—जोग** - ശുഭകാൎയ്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് സമ്മാനം കൊടുക്കുന്ന ചടങ്ങ്.

नेज़ा - **पु०** കുന്തം; **—दार या बरदार** - കുന്തക്കാരൻ; **—बाज़** - കുന്തംകൊണ്ടു കുത്തുന്നവൻ.

नेड़े - **क्रि०** അടുക്കൽ,

नेत - **पु०** തീർച്ച; നിശ്ചയം; സങ്കല്പം; തൈർ കടയുവാനുള്ള കയറു°; **स्त्री०** സ്ത്രീകളുടെ മാറു മറയ്ക്കുന്ന ഉത്തരീയം.

नेनुआ - **पु०** **घियातरोई** ഒരുതരം പിച്ചിങ്ങ.

नेपथ्य - **पु०** അണിയറ.

नेफ़ा - **पु०** കാലുറയിലോ, പാവാടയിലോ നാട കോർക്കുന്ന സ്ഥലം.

नेम - **पु०** നിയമം; രീതി; പതിവു°; പകുതി.

नेमत - **स्त्री०** **दे०** **नियामत**

नेमि - **स्त्री०** ചക്രപരിധി; കിണററിൻെറ ചുററുമുള്ള തറ.

नेमी - **वि०** കൃത്യനിഷ്ഠയുള്ള.

नेरे - **क्रि०** അടുക്കൽ.

नेवछावर - **स्त्री०** **दे०** **निछावर**

नेवज - **पु०** നൈവേദ്യം.

नेवतना - **स०** ക്ഷണിയ്ക്കുക.

नेवता - **पु०** **दे०** **न्योता**

नेवर - **पु०** നൂപുരം; **वि०** ചീത്തയായ; കൊള്ളരുതാത്ത.

नेवला - **पु०** കീരി.

नेवा - **पु०** സമ്പ്രദായം; രീതി.

नेवाज - **वि०** **दे०** **निवाज**

नेवारना - **स०** **दे०** **निवारना**

नेवारी - **स्त्री०** വനമല്ലിക.

नेश्तर - **पु०** **दे०** **नश्तर**

नेस - **पु०** തേററ (പല്ലു°).

नेस्त - **वि०** ഇല്ലാത്ത; നശിച്ച; **—नाबूद** - നശിച്ച.

नेस्ती - **स्त्री०** ഇല്ലായ്മ; ആലസ്യം; നാശം.

नेह - **पु०** സ്നേഹം; പ്രേമം.

नेही - **वि०** സ്നേഹിയ്ക്കുന്ന; സ്നേഹമുള്ള.

नै - **स्त्री०** നീതി; നമ്രത; നദി; ഓടക്കുഴൽ; വേണു; ഹുക്കക്കുഴൽ.

नैचा - **पु०** ഹുക്കയുടെ കുഴൽ.

नैनसुख - **पु०** ഒരുതരം മിനുസമുള്ള പരുത്തി വസ്ത്രം.

नैनूँ - **पु०** [illegible] ഒരുതരം വസ്ത്രം; വെണ്ണ.

नैया - **स्त्री०** തോണി.

नैरंग - **पु०** } ചതി; കൺകെട്ടു°;
नैरंगी - **स्त्री०** } വിലക്ഷണ വസ്തു; ചിത്രം മുതലായതിൻെറ സ്കെച്ചു°.

नैष्ठिक - **वि०** നിഷ്ഠയുള്ള.

नैसर्गिक - **वि०** സ്വാഭാവികമായ; പ്രാകൃതികമായ.

नैसा - **वि०** ചീത്തയായ.

नैहर - **पु०** **मैका** ഭാര്യയുടെ അച്ഛനമ്മമാരുടെ വീടു°.

नोक - **स्त्री०** മുന; അററം; **—झोंक** - അലങ്കാരം; ആഡംബരം; പരിഹാസം; **—दार** - മുനയുള്ള; മൂച്ചയുള്ള; കോണുള്ള; പ്രതാപിയായ.

नोकीला - **पु०** **नुकीला** മുനയുള്ള.

नोखा - **वि०** **दे०** **अनोखा**

नोच - **स्त्री०** നുള്ളൽ; തട്ടിപ്പറി; **—खसोट** - കൊള്ള; തട്ടിപ്പറി.

नोचना - **स०** നുള്ളുക; മാന്തുക.

नोन - **पु०** ഉപ്പ്.

नोना - **पु०** ഉപ്പുമണ്ണ്; **वि०** ഉപ്പു ചേർന്ന; സുന്ദരമായ.

नोनिया - **पु०** ഉപ്പുമണ്ണിൽനിന്ന് ഉപ്പെടുക്കുന്ന ഒരുതരം ജാതി.

नोनी - **स्त्री०** ഉപ്പുമണ്ണ്.

नौ - **वि०** ഒമ്പത്; **—दो ग्यारह होना** - ഓടിക്കളയുക; **—तेरह बाईस बताना** - അതുമിതും പറഞ്ഞ് വിഷയം മാററുക.

नौउम्र - **वि०** യുവാവായ.

नौकर - **पु०** ഭൃത്യൻ; ഉദ്യോഗസ്ഥൻ; **—शाही** - ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്തം.

नौकरानी - **स्त्री०** ഭൃത്യ; ദാസി.

नौकरी - **स्त्री०** ഭൃത്യവേല; ഉദ്യോഗം; **—पेशा** - വേലയെടുത്തു കഴിയുന്നവൻ.

नौका - **स्त्री०** തോണി; വള്ളം.

नौजवान - **वि०** യുവാവായ.

नौजवानी - **स्त्री०** യൌവനം.

नौतम - **वि०** വളരെ പുതിയ.

नौता - **पु०** പുതിയ.

नौनिहाल - **पु०** ഇളംചെടി (തൈയ്യ്); യുവാവ്.

नौबत - **स्त्री०** സ്ഥിതി; നില; ഊഴം; മംഗളസൂചകമായ വാദ്യം; ക്ഷേത്രങ്ങളിലോ, കൊട്ടാരങ്ങളിലോ പ്രതാപസൂചകമായോ, മംഗളസൂചകമായോ കൊട്ടുന്ന വാദ്യം; **—खाना** - ക്ഷേത്രങ്ങളിലെയും, കൊട്ടാരങ്ങളിലെയും വാദ്യം കൊട്ടുന്ന സ്ഥലം.

नौबती - **पु०** വാദ്യം കൊട്ടുന്നവൻ; പാറാവുകാരൻ; കൂടാരം; **—दार** - ദ്വാരപാലകൻ.

नौ-ब-नौ - **वि०** ഏററവും പുതിയ.

नौरोज़ - **पु०** പാഴ്സികളുടെ പുതിയ വർഷാരംഭ ദിവസം.

नौलखा - **वि०** വിലപിടിച്ച.

नौला - **पु०** **दे०** **नेवला**

नौलासी - **वि०** മാർദ്ദവമുള്ള.

नौ-वारिद - **वि०** അടുത്തുതന്നെ പുറത്തു നിന്നുവന്ന.

नौशाहाना - **वि०** വരനെപ്പോലെ.

नौशा - **पु०** വരൻ.

नौशेरवाँ - **पु०** ഇറാനിലെ ഒരു നീതിനിഷ്ഠനും, ധീരനുമായ രാജാവ്.

नौसत - पुं॰ [illegible] അലങ്കാരം.

नौसादर - पुं॰ നവസാരം.

नौसिख } **नौसिखिया** } **वि॰** പുതുതായി പഠിച്ച (ആൾ) ; അഭ്യാസം കുറഞ്ഞ.

नौसेना - **स्त्री॰** കടൽ സൈന്യം.

न्यस्त - **वि॰** വെച്ച ; ഉപേക്ഷിച്ച ; ഒതുക്കിവെച്ച ; **—करना** - വെയ്ക്കുക.

न्यारा - **वि॰** വേറിട്ട ; അസാധാരണമായ ; പ്രത്യേകതയുള്ള.

न्यारे - **क्रि॰** ദൂരെ ; വേറെ ; വേറിട്ട്.

न्याव - पुं॰ നീതിന്യായം ; വിവേകം ; ന്യായം.

न्यास - पुं॰ സ്ഥാപിക്കൽ ; നിക്ഷേപം ; അർപ്പണം ; ത്യാഗം.

न्यून - **वि॰** കുറവായ ; അല്പമായ.

न्योछावर - **स्त्री॰** **दे॰** **निछावर**

न्योतनी - **स्त्री॰** വിവാഹാദി മംഗളാവസരങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന സദ്യ.

न्योतहरी - पुं॰ [illegible] വൻ.

न्योता - पुं॰ ക്ഷണനം ; സദ്യ.

न्योला - पुं॰ കീരി.

न्योली - **स्त्री॰** ഹഠയോഗത്തിൽ കുടൽ കഴുകുന്ന ഒരു ക്രിയ.

न्हाना - **अ॰** **दे॰** **नहाना**

प

पंक - पुं॰ ചേറ് ; ചളി ; **—ज** - താമര.

पंकिल - **वि॰** ചേറുള്ള; ചളിയുള്ള.

पंक्ति - **स्त्री॰** അണി; നിര ; പന്തി ; വരി ; പത്ത്.

पंख - पुं॰ ചിറക് ; പീലി ; തൂവൽ ; **—जमना** - നാശലക്ഷണം കാണുക ; ദുസ്നടപടിയുടെ ലക്ഷണം കണ്ടുതുടങ്ങുക.

पंखड़ी - **स्त्री॰** പൂവിൻെറ ഇതൾ; ദളം.

पंखा - पुं॰ വിശറി ; പങ്ക.

पंखी - पुं॰ പക്ഷി ; പാററ ; ഒരു തരം രോമംകൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രം ; **स्त्री॰** ചെറിയ പങ്ക.

पंखुड़ा - पुं॰ ചുമലിൻേറയും കയ്യിൻേറയും സന്ധി.

पंखुड़ी - **स्त्री॰** **दे॰** **पंखड़ी**

पंग - **वि॰** മുടന്തനായ ; സ്തബ്ധനായ.

पंगत } **पंगति** } **स्त्री॰** അണി ; നിര ; പന്തി; സമാജം.

पंगा } **पंगु** } **पंगुल** } **वि॰** **दे॰** **पंग**

पंच - पुं॰ അഞ്ച് ; പഞ്ചായത്തിലെ അംഗങ്ങൾ ; പഞ്ചായത്ത് ; **—नामा** - പഞ്ചായത്തിലെ തീർപ്പ് ; **—मेल** - അഞ്ചു സാധനങ്ങൾ കൂടിക്കലർന്ന ;

पലതും ചേൎന്ന; —हज़ारी - മുഹമ്മദീയ രാജാക്കന്മാരുടെ കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പദവി; അയ്യായിരം പടയാളികളുടെ നായകൻ.

पंचक - **पुം** അഞ്ചെണ്ണം ചേൎന്നതു്.

पंचता - **स्त्रीം** മരണം; വിനാശം.

पंछा - **पुം** പശ; നീരു്; ചലം.

पंछी - **पुം** പക്ഷി.

पंज - **विം** അഞ്ചു്.

पंजर - **पुം** കൂടു്; അസ്ഥിപഞ്ജരം; ദേഹം.

पंजा - **पुം** കൈപ്പടം; കൈപ്പിടി; അഞ്ചെണ്ണത്തിന്റെ കൂട്ടം; അഞ്ചാംകുലിച്ചീട്ടു്; **पंजे में** - കൈപ്പിടിയിൽ; അധീനതയിൽ; **छक्कापंजा** - അടവു്; കാപട്യം,

पंजारा - **पुം** പഞ്ഞികടയുന്നവൻ; നൂലു നൂൽക്കുന്നവൻ.

पंजीरी - **स्त्रीം** മാവു് നെയ്യിൽ വറുത്തുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം പലഹാരം.

पंजेरा - **पुം** പാത്രങ്ങൾ ഈയം പൂശുന്നവൻ.

पंडा - **पुം** ശാന്തിക്കാരൻ; പൂജാരി; പുരോഹിതൻ.

पंडाल - **पुം** പന്തൽ; നെടുമ്പുര.

पंडिताई - **स्त्रीം** പാണ്ഡിത്യം; പൌരോഹിത്യം.

पंडिताऊ - **विം** പണ്ഡിതന്മാരുടെ രീതിയിലുള്ള; പണ്ഡിതന്മാരെ സംബന്ധിച്ച.

पंडितानी - **स्त्रीം** പണ്ഡിതന്റെ ഭാൎയ്യ; പുരോഹിതന്റെ സ്ത്രീ; ബ്രാഹ്മണി.

पंडु - **विം** വെള്ളനിറമുള്ള; പാണ്ടു പിടിച്ച.

पंडुक - **विം** ഒരുതരം കാട്ടുപ്രാവു്.

पंथ - **पुം** മാൎഗ്ഗം; വഴി; സമ്പ്രദായം; പദ്ധതി.

पंथी - **पुം** വഴിപോക്കൻ; ഒരു പ്രത്യേക മതത്തെ അനുസരിയ്ക്കുന്നവൻ; അനുയായി.

पंद - **स्त्रीം** ഉപദേശം.

पंवरना - **अം** നീന്തുക; അടിത്തട്ടു കാണുക; വിവരം കിട്ടുക; അറിയുക.

पंवरि - **स्त्रीം** പ്രവേശദ്വാരം; പടിപ്പുര.

पंवरिया - **पुം** ദ്വാരപാലകൻ.

पंवाड़ा - **पुം** കെട്ടുകഥ; ഐതിഹ്യം; നാടോടിപ്പാട്ടു്.

पंसारी - **पुം** പലവ്യഞ്ജനക്കച്ചവടക്കാരൻ.

पंसुली - **स्त्रीം** വാരിയെല്ലു്.

पंसेरी - **स्त्रीം** അഞ്ചുസേർ തൂക്കം.

पइया / **पैया** } **पुം** പതിരു്.

पइसना - **अം** ഉള്ളിൽ കടക്കുക.

पइसार - पुं॰ പ്രവേശിയ്ക്കൽ.

पउँरि, पउँरी - स्त्री॰ പടിവാതിൽ.

पकड़ - स्त्री॰ പിടിയ്ക്കൽ; പിടുത്തം; പിടി.

पकड़ना - स॰ പിടിയ്ക്കുക.

पकड़वाना, पकड़ाना - स॰ പിടിപ്പിയ്ക്കുക.

पकना - अ॰ പാകമാകുക; പഴുക്കുക; വിളയുക; വെന്തു പാകമാകുക; നരയ്ക്കുക; **बाल पकना** - തല നരയ്ക്കുക.

पकवान - पुं॰ നെയ്യിലുണ്ടാക്കിയ പലഹാരം.

पकवाना - स॰ പാകം ചെയ്യിയ്ക്കുക.

पकाई - स्त्री॰ പാകം ചെയ്യൽ; വേവിയ്ക്കൽ; പഴുപ്പിയ്ക്കൽ; പാകം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള കൂലി.

पकाना - स॰ പഴുപ്പിയ്ക്കുക; വേവിയ്ക്കുക; പാകംചെയ്യുക.

पकौड़ा - पुं॰, पकौड़ी - स्त्री॰ പൊക്കവട; ഒരു തരം പലഹാരം.

पक्का - वि॰ പഴുത്ത; വിളഞ്ഞ. ഉറപ്പുള്ള; സ്ഥിരമായ; സമർത്ഥനായ; തീർച്ചപ്പെട്ട; ഉറച്ച; പാകം വന്ന; **—फ़र्श** - ഒറച്ച നിലം; **—मकान** - കല്ലുപടുത്തുണ്ടാക്കിയ വീട്ട്.

पक्काइत - स्त्री॰ ദാർഢ്യം; ഉറപ്പ്.

पक्की रसोई - स्त्री॰ നെയ്യിൽ പാകം ചെയ്ത ആഹാരം.

पक्ष - पुं॰ വശം; ചിറക്; 15 ദിവസം; **—घात** - പക്ഷവാതം.

पक्षाघात - पुं॰ പക്ഷവാതം.

पखंड - पुं॰ दे॰ पाखंड

पखंडी - पुं॰ दे॰ पाखंडी

पख - स्त्री॰ अड़ंगा ഒന്നിനോടു കൂടി ഘടിപ്പിയ്ക്കുന്ന അനാവശ്യമായ മറ്റൊന്ന്; ബാധകമായ നിയമം; വഴക്ക്; തെറ്റ്; വ്യർത്ഥമായ സംഗതി.

पख़ - स्त्री॰ അസഭ്യവാക്ക്; മലം; ഒച്ച; ബുദ്ധിമുട്ട്; ഇല്ലാത്ത ദോഷം കണ്ടുപിടിയ്ക്കൽ.

पखड़ी - स्त्री॰ दे॰ पंखड़ी

पखराना - स॰ കഴുകിയ്ക്കുക.

पखान - पुं॰ കല്ല്.

पखाना - पुं॰ പഴഞ്ചൊല്ല്; കഥ.

पखारना - स॰ കഴുകുക.

पखाल - स्त्री॰ വെള്ളം നിറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കാളത്തോലു കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സഞ്ചി; ഉല.

पखावज - स्त्री॰ മൃദംഗം.

पखिया - वि॰ ലഹളക്കാരനായ; കഴപ്പക്കാരനായ.

पखुवा - पुं॰ കക്ഷം.

पखेरू - पुं० പക്ഷി.

पग - पुं० കാൽ; കാലടി; **—डंडी -** ഒററയടിപ്പാത; ഊടുവഴി; **—तरी -** ചെരിപ്പ്; **—दासी -** മെതിയടി.

पगड़ी - स्त्री० തലപ്പാവ്; **—अटकना -** നേരിടുക; **—उछालना -** അപമാനിയ്ക്കുക; പരിഹസിയ്ക്കുക; **—बँधना -** പട്ടം കിട്ടുക; **—बदलना -** കൂട്ടു പിടിയ്ക്കുക; **—रखना -** അപേക്ഷിയ്ക്കുക; പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുക.

पगना - अ० രസത്തിൽ മുങ്ങുക; പ്രേമത്തിൽ മുഴുകുക.

पगरा - पुं० കാലടി; പ്രഭാതം.

पगला - पुं० ഭ്രാന്തൻ.

पगहा - पुं० മൃഗങ്ങളെ കെട്ടാനുള്ള കയറ്.

पगा - पुं० ഉത്തരീയം; മൃഗങ്ങളെ കെട്ടാനുള്ള കയറ്; കാലടി.

पगाना - स० രസത്തിൽ മുക്കുക; അനുരാഗമുണ്ടാക്കുക.

पगार - पुं० ചുററുമതിൽ; കുഴച്ച മണ്ണ് അഥവാ കുമ്മായം; ഇറങ്ങി കടക്കാൻ കഴിയുന്ന നദി; ശമ്പളം; കാലുകൊണ്ടു ചവിട്ടാൻ പററുന്നവസ്തു.

पगाह - स्त्री० യാത്ര ആരംഭിയ്ക്കുന്ന സമയം; പ്രഭാതം.

पगुराना - अ० അയവിറക്കുക.

पघा - पुं० दे० पगहा

पघिलना - अ० दे० पिघलना

पचकना - अ० ഞെളുങ്ങുക; ചളുങ്ങുക; പിതുങ്ങുക.

पचड़ा - पुं० കുഴപ്പം; ബുദ്ധിമുട്ട്; ഒരുതരം ഭജനപ്പാട്ട്.

पचन - पुं० ജീർണ്ണമാകൽ; പാകപ്പെടുത്തൽ.

पचना - अव्य० (ആഹാരം കഴിച്ച വസ്തുക്കൾ) ദഹിയ്ക്കുക; നഷ്ടമാകുക; ഒന്നിനോടൊന്നു അലിഞ്ഞു ചേരുക; **पच मरना -** നല്ലവണ്ണം അദ്ധ്വാനിയ്ക്കുക.

पचाना - स० ദഹിപ്പിയ്ക്കുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക; ജീർണ്ണമാക്കുക; അന്യരുടെ വസ്തുവിനെ അപഹരിയ്ക്കുക; പരിശ്രമം കൊണ്ടു തലച്ചോറിനേയോ, മനസ്സിനേയോ ക്ഷീണിപ്പിയ്ക്കുക.

पचड़ - पुं० / पचर - स्त्री० പൂള്; ആപ്പ്; കററി; **—अड़ाना -** തടസ്സപ്പെടുത്തുക; **—ठोंकना -** കഷ്ടപ്പെടുത്തുക; **—मारना -** വിഘ്നപ്പെടുത്തുക.

पची - स्त्री० രത്നം പതിയ്ക്കുന്ന വേല; ഇഴയിടൽ; **—कारी -** രത്നം പതിയ്ക്കൽ.

पच्चीसी - स्त्री० ഒരുതരം കളി; ഒരേതരത്തിലുള്ള ഇരുപത്തഞ്ചു് വസ്തുക്കളുടെ കൂട്ടം.

पच्छि } **पु०** പക്ഷി.
पच्छी }

पछड़ना - अ० നിലം പതിയ്ക്കുക; തോല്ക്കുക; പിന്മാറുക.

पछताना - अ० പശ്ചാത്തപിയ്ക്കുക.

पछतावा - पु० പശ്ചാത്താപം.

पछना - अव्य० തുരക്കപ്പെടുക; **पु०** തുരക്കുവാനുള്ള ആയുധം.

पछवाँ - वि० പടിഞ്ഞാറുള്ള.

पछाँह - पु० പശ്ചിമപ്രദേശം.

पछाँहिया - वि० പശ്ചിമദേശത്തുള്ള.

पछाड़ - स्त्री० മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴൽ; **—खाना** - ബോധം കെട്ടു് നിലത്തു വീഴുക.

पछाड़ना - स० ദ്വന്ദ്വയുദ്ധത്തിൽ എതിരാളിയെ നിലത്തു വീഴ്ത്തുക; അലക്കുവാൻ തുണി കല്ലിലടിയ്ക്കുക.

पछाहीं - वि० പശ്ചിമപ്രദേശത്തുള്ള.

पछिआना - स० പിന്തുടരുക.

पछिताव - पु० दे० पछतावा

पछुवाँ - स्त्री० പടിഞ്ഞാറൻ കാറ്റു്.

पछोड़न - स्त्री० ധാന്യാദികൾ കാററത്തിട്ടു പാററുമ്പോൾ കിട്ടുന്ന പതിരു്.

पछोड़ना - स० പാററുക.

पज़मुरदा - वि० വാടിയ.

पजरना - अ० കത്തുക.

पजामा - पु० കാലുറ; പൈജാമ.

पजारना - स० കത്തിയ്ക്കുക.

पजावा - पु० ഇഷ്ടിക, മൺകലം മുതലായവ വേവിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ചൂള.

पटंबर - पु० പട്ടുവസ്ത്രം.

पट - पु० വസ്ത്രം; കട്ടൻ; ചിത്രം വരയ്ക്കുവാനുള്ള കടലാസു്; തകിടു്; കതകു്.

पटकन - स्त्री० നിലത്തു വീഴ്ത്തൽ; അടി; വടി.

पटकना - स० ശക്തിയോടുകൂടി തള്ളിയിടുക; താഴേയ്ക്കെറിയുക; മല്ലയുദ്ധത്തിൽ എതിരാളിയെ വീഴ്ത്തുക; **अ०** പിളരുക; പൊളിയുക.

पटका - पु० അരയിൽ കെട്ടുന്ന വസ്ത്രം; ബെൽട്ടു്,

पटड़ी - स्त्री० दे० पटरी

पटतर - पु० സമത; തുല്യത; ഉപമ; **वि०** സമതലമായ.

पटतरना - अ० ഉപമിയ്ക്കുക.

पटना - अ० തുന്നു് സമനിരപ്പാകുക; രണ്ടാളുകളുടെ വിചാരത്തിലോ, സ്വഭാവത്തിലോ തുല്യതയുണ്ടാകുക; കൊട്ടക്കൽ വാങ്ങലിൽ രണ്ടു കക്ഷികളും യോജിയ്ക്കുക; കടം വീടുക.

पटपटाना - अ० മഞ്ഞും വെയിലും കൊണ്ടു് കഷ്ടപ്പെടുക ; വേദിയ്ക്കുക ; **स०** 'പടപട' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

पटपर - वि० സമതലമായ ; **पु०** മഴക്കാലത്തു് വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന നദീതീരപ്രദേശം.

पटबीजना - पु० മിന്നാമിനുങ്ങു്.

पटरा - पु० പലക.

पटरानी - स्त्री० പട്ടമഹിഷി.

पटरी - स्त्री० പട്ടിക ; എഴുത്തുപലക ; നിരത്തിന്റെ രണ്ടു വശത്തും ആളുകൾക്കു് നടക്കുവാനുള്ള വഴി ; [illegible] ; പൂന്തോട്ടത്തിൽ തടത്തിനു ചുററുമുള്ള വീതി കുറഞ്ഞ പാത ; കസവുനാട ; ഒരുതരം വള.

पटल - पु० മൂടി ; മൂടുപടം ; മേൽപ്പുര ; കൺപോള ; പലക ; അദ്ധ്യായം ; കൂട്ടം ; തിലകം.

पटली - स्त्री० നിര ; വരി ; പലക,

पटवाना - स० തുത്തു നിരപ്പാക്കിയ്ക്കുക.

पटवारगरी - स्त्री० അംശം അധികാരിയുടെ പണി.

पटवारी - पु० അംശം മേനോൻ.

पटवास - पु० പാവാട; ശിബിരം.

पटसन - पु० ചണം ; ചണനാരു്.

पटहार - पु० മാല കോർക്കുന്നവൻ.

पटा - पु० ഒരുതരം പരിച ; അധികാരപത്രം ; കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ.

पटाई - स्त्री० തുത്തു നിരപ്പാക്കൽ; നിരപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

पटाका
पटाखा } **पु०** പടക്കം ; അടി.

पटाना-स० നിരപ്പാക്കിയ്ക്കുക; വില തീർച്ചപ്പെടുത്തുക ; കടംവീട്ടുക.

पटाव - पु० നിരപ്പാക്കൽ.

पटिया - स्त्री० [illegible] ; കട്ടിൽപ്പലക ; എഴുത്തുപലക.

पटीलना - पु० പറഞ്ഞു വശപ്പെടുത്തുക ; വഞ്ചിയ്ക്കുക ; സമ്പാദിയ്ക്കുക ; വിജയകരമായി ചെയ്യുക.

पटु - वि० സമർത്ഥനായ ; സൂത്രശാലിയായ.

पटुका - पु० दे० पटका

पटुता - स्त्री० സാമർത്ഥ്യം.

पटुवा - पु० ചണം.

पटेबाज़ - पु० പരിചയെടുത്തു് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവൻ ; പയററുകാരൻ ; ധൂർത്തൻ.

पटेर - पु० വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരുതരം പുല്ലു്.

पटेल - पु० ഗ്രാമത്തിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ; അംശം അധികാരി.

पटेला - पु० നടുനിരപ്പായ വള്ളം.

पटोर - पु० ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം.

पट्ट - पुं० പീഠം; പലക; ചെമ്പോല; കല്ലു്; പട്ടയം; പരിച; തലപ്പാവു്; സിംഹാസനം.

पट्टन - पुं० പട്ടണം.

पट्टा - पुं० പട്ടയം; അധികാരപത്രം; തോൽവാറു്; ശിപായിമാരുടെ വില്ല; അരപ്പട്ട.

पट्टी - स्त्री० എഴുത്തുപലക; പാഠം; ഉപദേശം; പട്ടീസു്; **—दार** - ഓഹരിക്കാരൻ; തുല്യാവകാശക്കാരൻ.

पट्टू - पुं० ഒരുതരം തടിച്ച കമ്പിളിവസ്ത്രം.

पट्टैत - पुं० വിദ്വാൻ; ദ്വന്ദ്വയുദ്ധക്കാരൻ.

पट्ठा - യുവാവു്; ഗുസ്തിക്കാരൻ; നാഡി; ഞരമ്പു്.

पट्ठी - स्त्री० യുവതി.

पठन - पुं० പഠിപ്പു്.

पठनीय - वि० വായിക്കേണ്ടതു്.

पठवना - स० അയയ്ക്കുക.

पठान - पुं० പട്ടാണി.

पठाना - അയയ്ക്കുക.

पठानी - स्त्री० പട്ടാണി സ്ത്രീ; പട്ടാണി സ്വഭാവം.

पठावन - पुं० ദൂതൻ.

पठित - वि० പഠിച്ച.

पड़ता - पुं० അസ്സൽവില; കൊടുത്തവില; നിരക്കു്.

पड़ताल - स्त्री० പരിശോധന; അന്വേഷണം.

पड़तालना - स० പരിശോധിയ്ക്കുക; അന്വേഷിയ്ക്കുക.

पड़ती - स्त्री० കുറച്ചു കാലമായിട്ടു് കൃഷിചെയ്യാത്ത ഭൂമി.

पड़ना - अ० താഴെ വീഴുക; സംഭവിയ്ക്കുക; പെടുക.

पड़पड़ाना - अ० 'പഡു് പഡു്' ശബ്ദമുണ്ടാകുക.

पड़पोता - पुं० പൌത്ര പുത്രൻ.

पड़वा - स्त्री० പ്രതിപദം.

पड़ाव - पुं० താവളം; പാളയം.

पड़ोस - पुं० അയൽപക്കം.

पड़ोसिन - स्त्री० അയൽപക്കക്കാരി.

पड़ोसी - पुं० അയൽവാസി.

पढ़ना - स० പഠിയ്ക്കുക; വായിയ്ക്കുക; ഉരുവിടുക.

पढ़वैया - स० പഠിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

पढ़ाई - स्त्री० പഠിപ്പു്; പഠിപ്പിയ്ക്കൽ; പഠിപ്പിയ്ക്കുന്ന രീതി.

पढ़ाना - स० പഠിപ്പിയ്ക്കുക.

पढ़ा-लिखा - वि० പഠിപ്പുള്ള.

पण - पुं० വാതു്; പന്തയം; പ്രതിജ്ഞ; കരാറു്; വില; വ്യാപാരം.

पण्य - वि० കച്ചവടം ചെയ്യാനുള്ള; പ്രശംസിയ്ക്കത്തക്ക; **पुं०** കച്ചവടവസ്തു; അങ്ങാടി; **—शाला** - പീടിക.

पतंग - पुं० പക്ഷി ; പട്ടം ; പാററ; സൂൎയ്യൻ; പന്ത്°; **—बाज़ -** പട്ടം പറപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

पतंगा - पुं० പാററ ; ചിത്രശലഭം : തീപ്പൊരി.

पत - पुं० ഭൎത്താവ്°; യജമാനൻ ; **स्त्री०** മാനം ; **—पानी -** അഭിമാനം.

पतझड़ / पतझर } **स्त्री०** ശിശിരം ; വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഇല കൊഴിയുന്ന കാലം.

पतन - पुं० വീഴ്ച ; അധഃപതനം.

पतला - वि० മെലിഞ്ഞ ; നേരിയ.

पतलाई - स्त्री० നേൎമ്മ ; മെലിവ്°.

पतलून - पुं० കാലുറ.

पतवार - स्त्री० അമരം ; പങ്കായം; ചുക്കാൻ.

पता - पुं० മേൽവിലാസം ; വിവരം ; അറിവ്°.

पताका - स्त्री० കൊടി.

पताकिनी - स्त्री० സൈന്യം.

पताल - पुं० പാതാളം.

पतासी - स्त्री० ചെറിയ ഉളി.

पति - पुं० ഭൎത്താവ്°; ഉടമസ്ഥൻ.

पतिआना - स० വിശ്വസിയ്ക്കുക ; മാനിയ്ക്കുക.

पतित - वि० വീണ; അധഃപതിച്ച.

पतियाना - स० വിശ്വസിയ്ക്കുക.

पतियारा - पुं० വിശ്വസിയ്ക്കൽ.

पतीजना - स० दे० पतिआना

पतीली - स्त्री० ചെമ്പോ, പിച്ചളയോ കൊണ്ടുള്ള ഒരുതരം കുട്ടകം.

पतुकी - स्त्री० ചെറിയ മൺപാത്രം ; ചട്ടി.

पतुरिया - स्त्री० വേശ്യ ; നൎത്തകി.

पतोखा - पुं० ഇലക്കുമ്പിൾ.

पतोह / पतोहू } **स्त्री०** പുത്രവധു.

पत्तन - पुं० പട്ടണം.

पत्तर - पुं० ലോഹത്തകിട്°.

पत्तल - स्त्री० ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി തുന്നിച്ചേൎത്ത ഇല.

पत्ता - पुं० ഇല; ഒരു കൎണ്ണാഭരണം ; ഏട്°; **—हो जाना -** ഓടിമറയുക.

पत्ती - स्त्री० ചെറിയ ഇല ; ഓഹരി; ദളം ; തകിട്°; **—दार -** പങ്കാളി.

पत्थर - पुं० കല്ല്°; രത്നം ; **क्रि०** തീരെ ഇല്ല (തുച്ഛതയോടും തിരസ്കരിച്ചും ഇല്ലെന്നു കാണിയ്ക്കുന്നു).

पत्र - पुं० എഴുത്ത്°; ഇല ; വൎത്തമാനപ്പത്രം ; തകിട്°; **—कार -** പത്രപ്രവൎത്തകൻ ; **—वाहक -** തപാൽശിപായി ; ഹരിക്കാരൻ ; **—व्यवहार -** കത്തെടപാട്°; എഴുത്തുകുത്ത്°.

पन्ना - **पु०** പഞ്ചാംഗം.

पत्री - **स्त्री०** എഴുത്തു്; പക്ഷി.

पथ - **पु०** വഴി; പദ്ധതി.

पथराना - **अ०** ഉണങ്ങി കല്ലുപോലെ കട്ടിയാകുക; സ്തംഭിച്ചു പോവുക; വിറങ്ങലിയ്ക്കുക.

पथरी - **स्त्री०** കൽച്ചട്ടി; ചാണക്കല്ലു്.

पथरीला - **वि०** കല്ലുള്ള.

पथिक - **पु०** വഴിയാത്രക്കാരൻ.

पद - **पु०** കാലടി; സ്ഥാനം; പദവി; ശ്ലോകത്തിലെ ഒരു വരി; കീർത്തനം; **—चर** - കാലാൾ; **—च्युत** - സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനായ; **—त्याग** - രാജി; **—त्राण** - ചെരുപ്പു്; **—दलित** - മർദ്ദിതൻ.

पदक - **पु०** മെഡൽ.

पदवी - **स्त्री०** സ്ഥാനം; വഴി.

पदाधिकारी - **पु०** പദവിയുള്ളവൻ; സ്ഥാനവലിപ്പമുള്ളവൻ; ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

पदाना - **स०** വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക.

पदार - **पु०** കാലിലെ പൊടി.

पदार्पण - **पु०** കാൽവെയ്പു്.

पदावली - **स्त्री०** വാക്യങ്ങൾ; കീർത്തന സംഗ്രഹം.

पद्धति - **स्त्री०** വഴി; രീതി.

पद्मराग - **पु०** മാണിക്കം.

पद्मिनी - **स्त्री०** [illegible]; ചെറുതാമര; പിടിയാന.

पधराना - **स०** എതിരേററുകൊണ്ടുപോകുക അഥവാ ഇരുത്തുക; സ്ഥാപിയ്ക്കുക.

पधारना - **अ०** [illegible].

पन - **पु०** പ്രതിജ്ഞ; സങ്കല്പം; **प्र०** ഭാവവാചക പ്രത്യയം; जैसे, **पागलपन.**

पनघट - **पु०** കടവു്.

पनच - **स्त्री०** വില്ലിൻെറ ഞാൺ.

पनचक्की - **स्त्री०** ജലപ്രവാഹത്തിൻെറ ശക്തികൊണ്ടു തിരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന യന്ത്രം.

पनडुब्बा - **पु०** വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങുന്നവൻ.

पनडुब्बी - **स्त्री०** മുങ്ങിക്കപ്പൽ.

पनपना - **अ०** തളിർക്കുക; തഴയ്ക്കുക; ആരോഗ്യമുണ്ടാകുക.

पनबट्टा - **पु०** വെററിലച്ചെല്ലം.

पनवाड़ी - **स्त्री०** വെററിലക്കച്ചവടക്കാരൻ.

पनस - **पु०** ചക്ക.

पनसारी - **पु० दे० पंसारी**

पनसाल - **स्त्री०** [illegible]; വെള്ളത്തിൻെറ ആഴം അളന്നു നോക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉപകരണം.

पनहरा - **पु०** വെള്ളം മുക്കുന്നവൻ.

पनहा - **पुं०** വീതി ; ഗൂഢാൎത്ഥം ; മോഷണത്തിൻെറ തുമ്പുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

पनहाना - **स०** കളവിൻെറ വിവരമന്വേഷിയ്ക്കുൽ.

पनहारा - **पुं०** **दे०** **पनहरा**

पनहारिन - **स्त्री०** വെള്ളം നിറയ്ക്കുന്നവൾ.

पनही - **स्त्री०** ചെരിപ്പു്.

पना - **पुं०** ഒരുതരം സൎബ്ബത്തു്.

पनाला - **पुं०** ഓവു്; ചാലു്.

पनाह - **स्त्री०** അഭയം ; ആശ്രയം ; രക്ഷ.

पनिहा - **वि०** വെള്ളത്തിൽ ജീവിയ്ക്കുന്ന ; വെള്ളം കലൎന്ന ; **पुं०** രഹസ്യപ്പോലീസു്.

पनीर - **पुं०** ഒരുതരം പാൽക്കട്ടി.

पनीला - **वि०** വെള്ളം കലൎന്ന.

पन्नग - **पुं०** പാമ്പു്.

पन्ना - **पुं०** മരതകം ; ഏടു് ; പേജു്; ചെരിപ്പിൻെറ മുകൾഭാഗത്തെ തോൽ ; ഒരുതരം സൎബ്ബത്തു്.

पन्नी - **स्त्री०** ലോഹത്തകിടു് ; തീത്തകിടു്.

पपड़ा - **पुं०** / **पपड़ी** - **स्त्री०** മരത്തിൻെറ പൊളിഞ്ഞ തോലു് ; പൊററ.

पपरया / **पपीता** **पुं०** കമ്മൂസ ; കപ്പളങ്ങ ; പപ്പായം ; കപ്പയ്ക്ക.

पपीहा - **पुं०** വേഴാമ്പൽ.

पपोटा - **पुं०** കൺപോള.

पय - **पुं०** പാലു് ; വെള്ളം.

पयद - **पुं०** **दे०** **पयोद**

पयस्विनी - **स्त्री०** കറവയുള്ളപശു ; നദി.

पयान - **पुं०** പോക്കു് ; അവസാനം ; സമാപ്തി.

पयाम - **पुं०** സന്ദേശം ; **—बर** - സന്ദേശവാഹകൻ.

पयार / **पयाल** **पुं०** വൈക്കോൽ.

पयोद - **पुं०** മേഘം.

पयोधर - **पुं०** മുല ; മേഘം.

पयोनिधि / **पयोधि** **पुं०** സമുദ്രം.

परंच - **अव्य०** എന്നാൽ ; എന്നാലും ; ഇനിയും.

परंतप - **वि०** ശത്രുക്കളെ ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

परंतु - **अव्य०** എന്നാൽ.

परंपरागत - **वि०** പരമ്പരയായി ആചരിച്ചു വരുന്ന.

पर - **वि०** അന്യമായ ; വേറിട്ട ; മററുള്ള ; ഭിന്നമായ ; കഴിഞ്ഞ; ശ്രേഷ്ഠമായ ; **प्र०** മേൽ ; മീതെ ; **अव्य०** പിന്നീടു് ; എന്നാൽ ; **पुं०** ശത്രു ; ചിറകു്.

परकना - **अ०** ഇണങ്ങുക ; ശീലമാവുക.

परकाजी - वि० പരോപകാരിയായ.

परकार - पु० വൃത്തം വരയ്ക്കുവാനുള്ള ഉപകരണം; കോമ്പസ്സ്.

परकारना - स० കോമ്പസ്സ് കൊണ്ട് വൃത്തം വരയ്ക്കുക.

परकाला - पु० കോണി; കട്ടിള; കഷണം; തീപ്പൊരി; **आफ़त का परकाला** - ഭയങ്കരനായ; അസാധാരണനായ (മനുഷ്യൻ).

परकास - पु० प्रकाश പ്രകാശം.

परकीय - वि० അന്യന്റെ.

परकोटा - पु० കോട്ടമതിൽ.

परख - स्त्री० പരിശോധന; പരീക്ഷണം.

परखना - स० പരിശോധിക്കുക; [illegible] ക.

परखाना - स० പരിശോധിപ്പിക്കുക; പരീക്ഷിപ്പിക്കുക.

परगना - पु० പല അംശങ്ങളുള്ള പ്രദേശം; താലൂക്ക്.

परचा - पु० കടലാസുകഷണം; ചോദ്യക്കടലാസ്; ലഘുപത്രിക; ചീട്ട്; പരിചയം; പരിശോധന; തെളിവ്.

परचाना - स० ഇണക്കുക; പരിചയപ്പെടുത്തുക; ആകർഷിക്കുക; അഭിരുചി ജനിപ്പിക്കുക.

परचून - पु० പരിപ്പ്, മാവ്, മസാല മുതലായ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ.

परचूनी - पु० പരിപ്പ്, മാവ് മുതലായ ചില്ലറ ഭക്ഷണസാധങ്ങൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

परछन - स्त्री० വരനെ എതിരേററു ദീപം കൊണ്ടുഴിയൽ.

परछना - स० വരനെ എതിരേററു ദീപം കൊണ്ടുഴിയുക.

परछाईं - स्त्री० പ്രതിച്ഛായ; നിഴൽ; പ്രതിബിംബം.

परजा - स्त्री० പ്രജ.

परतंत्र - वि० പരാധീനമായ.

परत - स्त्री० പരപ്പ്; നിരപ്പ്; അടിപ്പരപ്പ്; അടുക്ക്; അട്ടി; തട്ട്; അടിത്തട്ട്.

परती - स्त्री० ഉഴാതെ ഇട്ടിരിയ്ക്കുന്ന ഭൂമി.

परत्व - पु० അന്യനെന്ന ഭാവം; ആദ്യം കഴിഞ്ഞുപോകൽ.

परथन - पु० റൊട്ടിയുണ്ടാക്കുവാനുള്ള മാവ് കൈയിൽ ഒട്ടാതിരിയ്ക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഉണങ്ങിയ മാവുപൊടി.

परदा - पु० തിരശ്ശീല; മൂടുപടം; മറ; **—नशीन** - മൂടുപടം ധരിച്ച.

परदाज़ - पु० അലങ്കാരം; ചിത്രവേല.

परदाज़ी - स्त्री० അലങ്കരിയ്ക്കൽ.

परदादा - पु० പ്രപിതാമഹൻ; മുത്തച്ഛൻെറ അച്ഛൻ.

परदादी - स्त्री० മുത്തച്ഛൻെറ അമ്മ.

परदेशी - वि० മറുനാട്ടിൽ നിന്നു വന്ന.

परधाम - पु० വൈകുണ്ഠം.

परनाला - पु० ഓവുചാൽ; ഓട.

परपंची - वि० വഴക്കിടുന്ന; മായാവിയായ.

परपट - पु० സമതലപ്രദേശം.

परपराना - अ० എരിയുക; നീറുക.

परपोता - पु० പൌത്രപുത്രൻ.

परमान - पु० തെളിവ്; യാഥാർത്ഥ്യം; അതിർത്തി.

परमार्थी - वि० യാഥാർത്ഥ്യം തിരയുന്ന.

परला - वि० അങ്ങേഅററത്തെ; മറുഭാഗത്തെ; അത്യധികമായ.

परवर - वि० (സമാസത്തിൽ) രക്ഷിയ്ക്കുന്നവനായ; **—दिगार -** പാലിയ്ക്കുന്നവൻ; ഈശ്വരൻ.

परवरदा - वि० വളർത്തപ്പെട്ട.

परवरिश - स्त्री० തീററിപ്പോററൽ.

परवल - पु० കോവയ്ക്കപോലെയുള്ള ഒരുതരം കായ.

परवस्ती - स्त्री० पालन വളർത്തൽ.

परवा - स्त्री० ക്രസൽ; വകവെയ്ക്കൽ; ചിന്ത; ഭയം; പ്രതിപദം; **पु०** മൺചട്ടി.

परवाज़ - पु० उड़ना പറക്കൽ.

परवानगी - स्त्री० അനുമതി; ആജ്ഞ.

परवाना - पु० അനുമതിപത്രം; ചിത്രശലഭം.

परवाह - स्त्री० दे० परवा

परश - पु० दे० परस

परशु - पु० വെണ്മഴു.

परस - पु० സ്പർശനം; ഇരുമ്പിലക്കല്ല്.

परसना - स० സ്പർശിയ്ക്കുക; വിളമ്പുക.

परसाल - पु० കഴിഞ്ഞ കൊല്ലം; വരുന്ന കൊല്ലം.

परसों - अव्य० മിനിഞ്ഞാന്ന്; മറെറന്നാൾ.

परस्त - वि० (സമാസത്തിൽ) പൂജിയ്ക്കുന്ന (**जैसे, बुतपरस्त**).

परस्तार - पु० ആരാധകൻ; ദാസൻ; സേവകൻ.

परस्तिश - स्त्री० പൂജ; ആരാധന.

परहरना - स० പരിഹരിയ്ക്കുക.

परहेज़ - पु० പത്ഥ്യം; വർജ്ജനം; **—गार -** പത്ഥ്യമാചരിയ്ക്കുന്നവൻ; ദോഷങ്ങളെ വർജ്ജിയ്ക്കുന്നവൻ.

परहेलना - स० അനാദരിയ്ക്കുക; തിരസ്കരിയ്ക്കുക.

परौंठा - पु० दे० परौठा

परा - पु० നിര; അണി; വരി.

पराकाष्ठा - स्त्री० ചരമസീമ.

पराग - पु० പൂമ്പൊടി.

परात - स्त्री० വലിയ തളിക.

पराना - अ० ഓടിക്കളയുക.

पराभव - पु० പരാജയം; തിരസ്കാരം; വിനാശം.

पराभूत - वि० തോററ; നശിച്ച.

परामर्श - पु० കൂടിയാലോചന; അഭിപ്രായം; ഉപദേശം.

पराया - वि० അന്യന്റെ; അന്യനെ സംബന്ധിച്ച.

परास्त - वि० പരാജിതനായ.

पराह्न - पु० ഉച്ചതിരിഞ്ഞ്.

परिंद / परिंदा - पु० പക്ഷി.

परिकर - पु० കൂട്ടം; കട്ടിൽ; ഒരുക്കം; ആരംഭം; ബെൽട്ട്.

परिक्रमा - स्त्री० പ്രദക്ഷിണം; ചുററിത്തിരിയൽ.

परिखन - वि० രക്ഷിയ്ക്കുന്ന.

परिखना - स० പരീക്ഷിച്ചറിയുക; പ്രതീക്ഷിച്ചിരിയ്ക്കുക.

परिखा - स्त्री० കിടങ്ങ്.

परिखान - स्त्री० വണ്ടിച്ചക്രം ഉരുണ്ടുപോയതിന്റെ അടയാളം.

परिगत - वि० കഴിഞ്ഞ; മറന്ന; അറിഞ്ഞ; ചുററിയ; ചത്ത.

परिगृहीत - वि० സ്വീകരിച്ച.

परिग्रह - पु० സ്വീകരിയ്ക്കൽ; വിവാഹം; ഭാര്യ; ദാനം സ്വീകരിയ്ക്കൽ; പരിവാരം.

परिचर - पु० പരിചാരകൻ.

परिचरण - पु० / परिचर्या - स्त्री० ശുശ്രൂഷ; സേവനം.

परिचायक - वि० പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന; സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

परिचार - पु० ശുശ്രൂഷ; പരിചര്യ.

परिचित - वि० പരിചയമുള്ള; അറിവുള്ള.

परिच्छिन्न - वि० സീമിതമായ; വിഭക്തമായ.

परिच्छेद - पु० അദ്ധ്യായം; വിഭാഗം.

परिछाहीं - स्त्री० പ്രതിച്ഛായ; പ്രതിബിംബം; നിഴൽ.

परिजन - पु० ആശ്രിതവർഗ്ഗം; പരിവാരം.

परिणत - वि० പരിണമിച്ച; രൂപാന്തരപ്പെട്ട.

परिणति - स्त्री० രൂപാന്തരം; അവസാനം.

परिणय - पु० വിവാഹം.

परिणीत - वि० വിവാഹിതനായ; പൂർത്തിയായ.

परिणीता - स्त्री० വിവാഹിത.

परित्याज्य - वि० ഉപേക്ഷിയ്ക്കേണ്ട.

परित्राण - पु० രക്ഷ.

परिधान - पु० വസ്ത്രം; വസ്ത്രം ധരിക്കൽ.

परिधि - **स्त्री॰** ചുററളവു്; ചുററു്; പരിവേഷം.

परिपाक - **पुं॰** പാകപ്പെടൽ; ദഹിയ്ക്കൽ; പ്രൗഢത; നൈപുണ്യം.

परिपाटी - **स्त्री॰** ക്രമം; ശൈലി; ആചരിച്ചുവന്ന സമ്പ്രദായം.

परिपुष्ट - **वि॰** പുഷ്ടിപ്പെട്ട.

परिपोषण - **पुं॰** [illegible].

परिप्लुत - **वि॰** മുങ്ങിയ; നനഞ്ഞ.

परिभव } **परिभाव** } **पुं॰** അനാദരവു്.

परिभाषा - **स्त्री॰** തർജ്ജമ; വ്യാഖ്യാനം; ലക്ഷണം.

परिभूत - **वि॰** പരാജിതനായ; അപമാനിതനായ.

परिमाण - **पुं॰** അളവു്.

परिमार्जन - **पुं॰** പരിഷ്ക്കരണം; സംശോധനം.

परिमित - **वि॰** ശരിയായ തോതിലുള്ള; മിതമായ.

परिमिति - **स्त्री॰** അളവു്; അതിരു്.

परिमेय - **वि॰** അളക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയുന്ന; അളക്കേണ്ടതായ.

परिरंभ } **परिरंभण** } **पुं॰** ആലിംഗനം.

परिवर्तित - **वि॰** മാറിയ; രൂപാന്തരം വരുത്തിയ; പകരം ചേർത്ത.

परिवर्ती - **वि॰** മാറുന്ന.

परिवार - **पुं॰** കുടുംബം; മൂടി; വാളുറ; രാജപരിവാരം; കുലം.

परिवृत - **वि॰** ചുററപ്പെട്ട.

परिवेष } **परिवेषण** } **पुं॰** പരിധി.

परिवेष्टन - **पुं॰** ചുററൽ.

परिव्राज } **परिव्राजक** } **पुं॰** ഭിക്ഷു; സന്യാസി.

परिशिष्ट - **पुं॰** അനുബന്ധം; ശേഷിച്ചതു്.

परिशोध - **पुं॰** നല്ലപോലെ ശുദ്ധി ചെയ്യൽ; കടം വീട്ടൽ.

परिषत } **परिषद** } **स्त्री॰** സഭ.

परिस्तान - **पुं॰** ദേവലോകം.

परी - **स्त्री॰** അപ്സര സ്ത്രീ; സുന്ദരി; **—ज़ाद** - അപ്സരയിൽനിന്നു ജനിച്ച; [illegible].

परुष - **वि॰** പരുപരുത്ത.

परे - **क्रि॰** അകലെ; അപ്പുറത്തു്; വെളിയിൽ; ഉപരിയായി; പിന്നീടു്.

परेई - **स्त्री॰** പെൺപ്രാവു്.

परेखना - **स॰ दे॰ परखना**

परेवा - **पुं॰** മാടപ്രാവു്.

परेशान - **वि॰** വ്യാകുലനായ; കുഴങ്ങിയ.

परेशानी - **स्त्री॰** വ്യാകുലത; പരവശത.

परोसना - स० വിളമ്പുക.
परोसा - पु० പകച്ച് (ഭക്ഷണം).
परौठा - पु० നെയ്യ് പുരട്ടി ചുട്ട ചപ്പാത്തി.
पर्जन्य - पु० മേഘം.
पर्णकुटी, पर्णशाला - स्त्री० കുടിൽ ; ആശ്രമം.
पर्दा - पु० दे० परदा
पर्यंक - पु० ആട്ടുകട്ടിൽ.
पर्यंत - अव्य० വരെ.
पर्यटन - पु० ദേശസഞ്ചാരം ; ചുററിനടക്കൽ.
पर्यवसान - पु० अंत അവസാനം.
पर्याप्त - वि० വേണ്ടുവോളമുള്ള.
पर्याय - पु० ഒരേ അത്ഥം കുറിക്കുന്ന വാക്ക് ; ക്രമം.
पर्यालोचना - स्त्री० നിരൂപണം.
पर्युपासक - पु० ദാസൻ.
पर्युपासन - पु० സേവനം.
पर्व - पु० പുണ്യദിനം ; ശുഭമുഹൂത്തം; ഉത്സവം ; ദിവസം.
पर्वरिश - स्त्री० दे० परवरिश
पर्हेज़ - पु० दे० परहेज़
पलंग - पु० കട്ടിൽ.
पलँगिया - स्त्री० ചെറിയ കട്ടിൽ.
पल - पु० ക്ഷണനേരം ; നിമിഷം; മാംസം ; വഞ്ചന ; വഴ്ക്കാൽ.
पलक - स्त्री० കൺപോള ; ക്ഷണനേരം ; —लगना - ഉറക്കം തൂങ്ങുക.
पलका - पु० കട്ടിൽ.
पलटन - स्त्री० പട്ടാളം.
पलटना - अ० മാറുക ; മറിയുക ; പരിവത്തനമുണ്ടാകുക ; മടങ്ങുക ; स० പരിവത്തനം വരുത്തുക ; തിരിയ്ക്കുക ; മറിയ്ക്കുക ; മടക്കുക.
पलटा - पु० പ്രതിഫലം ; പരിവത്തനം ; —खाना - പരിവത്തനം വരുക.
पलटाना - स० പരിവത്തനം വരുത്തുക ; മറിയ്ക്കുക.
पलड़ा - पु० തുലാസിൻെറ തട്ട്.
पलथी - स्त्री० ചമ്രം പടിഞ്ഞിരിയ്ക്കൽ ; —मारकर बैठना - ചമ്രം പടിഞ്ഞിരിയ്ക്കുക.
पलना - अ० വളരുക ; വളത്തപ്പെടുക.
पलवाना - स० വളത്തിപ്പിയ്ക്കുക.
पलस्तर - पु० ചുമരിൽ കുമ്മായം തേയ്ക്കൽ.
पलाना - अ० ഓടുക ; स० ഓടിയ്ക്കുക.
पलायन - पु० ഓട്ടം.
पलास - पु० പ്ലാശുമരം.
पलित - वि० വൃദ്ധനായ ; നരച്ച.
पली - स्त्री० വലിയ പാത്രത്തിൽ നിന്ന് എണ്ണ മുതലായ ദ്രവപദാത്ഥങ്ങളെടുപ്പാനുള്ള പമ്പ്.

पलीता - पुं० തിരി; പന്തം; നാട; മന്ത്രങ്ങളെഴുതിയ കടലാസു ചുരുൾ.

पलीद् - वि० അശുദ്ധമായ; വൃത്തികെട്ട; വെറുക്കത്തക്ക; **पुं०** ഭൂതം.

पलुआ - वि० വളർത്തുന്ന; വളർത്തപ്പെട്ട.

पलेथन - पुं० दे० परथन

पलोटना - स० കാൽ തിരുമ്മുക; **अ०** കഷ്ടപ്പെട്ടു വലയുക.

पल्लव - पुं० തളിർ.

पल्ला - पुं० ദൂരം; വസ്ത്രത്തുമ്പ്; തുലാസിന്റെ തട്ട്; **—छुड़ाना** - മോചനം പ്രാപിക്കുക; **पल्ले पड़ना** - കിട്ടുക; **—भारी रहना** - പിടിച്ചഭാഗം ജയിക്കുക; **—बांधना** - ഭാരമേല്പിക്കുക.

पल्ली - स्त्री० ചെറിയ ഗ്രാമം.

पल्लेदार - पुं० ചുമട്ടുകാരൻ; ധാന്യം അളക്കുന്നവൻ.

पवाड़ा - पुं० दे० पँवाड़ा

पवन - पुं० ശ്വാസം; കാററ്; **—चक्की** - കാററുകൊണ്ടു തിരിയുന്ന യന്ത്രം (windmill); **—चक्र** - ചുഴലിക്കാററ്.

पवाना - स० ഊണുകഴിപ്പിക്കുക.

पवि - पुं० വജ്രം; ഇടിമിന്നൽ.

पशम - पुं० വളരെ മൃദുവായ കമ്പിളി രോമം.

पशमीना - पुं० വളരെ മൃദുവായ കമ്പിളിരോമം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രം.

पशुत - स्त्री० മൃഗീയത.

पश्चात - क्रि० പിന്നീട്; ശേഷം.

पश्म - पुं० दे० पशम

पसंघा - पुं० दे० पासंग

पसंद् - वि० ഇഷ്ടമുള്ള; **स्त्री०** അഭിരുചി; ഇഷ്ടം.

पसंदीदा - वि० ഇഷ്ടപ്പെട്ട; വിശേഷപ്പെട്ട.

पस - क्रि० പിന്നീട്; അവസാനത്തിൽ; അതുകൊണ്ട്; **—अंदाज़** - വയസ്സുകാലത്തോ, കഷ്ടകാലത്തോ ഉപയോഗിക്കാൻ വേണ്ടി നീക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള ധനം; **—ग़ैबत** - ഇല്ലാത്തപ്പോൾ; **—पा** - പിന്മാറിയവൻ; **—माँदा** - ബാക്കി വന്ന.

पसर - पुं० ഉള്ളങ്കയ്യിൽ കൊള്ളുന്ന അളവ്; കൈക്കുമ്പിൾ; വ്യാപ്തി; ആക്രമണം.

पसरना - अ० പരക്കുക; മുമ്പോട്ടു പോകുക.

पसरहट्टा - पुं० പലചരക്ക് പീടികകളുള്ള അങ്ങാടി.

पसली - स्त्री० വാരിയെല്ല്.

पसाउ - पुं० പ്രസാദം; കൃപ.

पसाना - स० അരി വാർക്കുക; ഊററുക; **अ०** സന്തോഷിക്കുക.

पसार - **पुं०** പരക്കൽ ; വ്യാപ്തി.

पसारना - **स०** നീട്ടുക ; പരത്തുക.

पसाव / **पसावन** - **पुं०** അരിവാർത്ത വെള്ളം; കഞ്ഞിവെള്ളം.

पसीजना - **पुं०** ആർദ്രമാകുക ; വെള്ളം കിനിഞ്ഞു വരിക.

पसीना - **पुं०** വിയർപ്പ്.

पसेरी - **स्त्री०** **दे०** **पंसेरी**

पसेव - **पुं०** കഞ്ഞിവെള്ളം ; വിയർപ്പ്.

पसोपेश - **पुं०** സംശയം ; സങ്കോചം ; ധർമ്മസങ്കടം.

पस्त - **वि०** ക്ഷീണിച്ച ; തോററ ; ക്ഷയിച്ച ; നീചനായ ; താണ; **—हिम्मत** - [illegible] ; ഭീരുവായ ; **—क़द** - മുണ്ടനായ.

पस्ती - **स्त्री०** നീചത ; കുറവ്.

पहँसुल - **स्त्री०** കറിക്കത്തി.

पहचान - **स्त्री०** തിരിച്ചറിവ് ; അടയാളം ; ലക്ഷണം ; പരിചയം.

पहचानना - **स०** തിരിച്ചറിയുക.

पहनना - **स०** ധരിയ്ക്കുക ; ഉടുക്കുക.

पहनवाना - **स०** ധരിപ്പിയ്ക്കുക ; (വസ്ത്രം) ഉടുപ്പിയ്ക്കുക.

पहनाई - **स्त्री०** മുണ്ടുടുക്കൽ ; മുണ്ടുടുപ്പിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

पहनाना - **स०** (ആഭരണാദികൾ) അണിയിയ്ക്കുക ; ഉടുപ്പിയ്ക്കുക (വസ്ത്രം).

पहनावा - **पुं०** ആഭരണം ; വസ്ത്രം; ഉടുപ്പ്; വസ്ത്രധാരണരീതി.

पहर - **पुं०** യാമം ; മൂന്നു മണിക്കൂർനേരം ; കാലം.

पहरा - **पुं०** പാറാവ് ; കാവൽ.

पहराना - **स०** **दे०** **पहनाना**

पहरावनी - **स्त्री०** പ്രഭുക്കന്മാർ എളിയവൎക്കു പാരിതോഷികമായി കൊടുക്കുന്ന വസ്ത്രം.

पहरी - **पुं०** പാറാവുകാരൻ.

पहल - **पुं०** ഉപരിതലം; പാൎശ്വം; നിരപ്പ് ; വശം ; ഭാഗം ; എതിർപ്പുണ്ടാകുമെന്ന് ഉറപ്പുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയുടെ ആരംഭം.

पहलवान - **पुं०** മല്ലൻ ; ഗുസ്തിക്കാരൻ.

पहलवानी - **स्त्री०** ഗുസ്തിക്കാരന്റെ തൊഴിൽ ; [illegible].

पहला - **वि०** ഒന്നാമത്തെ ; ആദ്യത്തെ ; മുമ്പിലത്തെ.

पहलू - **पुं०** പാൎശ്വം ; വരിപ്പുള്ള ; കക്ഷത്തിന്റെ താഴെയുള്ള ഭാഗം ; വശം.

पहले - **अव्य०** ഒന്നാമതു് ; ആദ്യം; മുമ്പ് ; മുഖ്യമായി ; ആരംഭത്തിൽ ; പണ്ടു് ; **—पहल** - എല്ലാററിലും മുമ്പ് ; ആദ്യമായി.

पहलौठा - **स्त्री०** കടിഞ്ഞൂൽ പ്രസവത്തിലുണ്ടായ (കുട്ടി).

पहलौठी - **स्त्री०** കടിഞ്ഞൂൽ പ്രസവം.

पहाड़ - **पु०** പർവ്വതം; പ്രയാസമേറിയ പ്രവൃത്തി.

पहाड़ा - **पु०** ഗുണനപ്പട്ടിക.

पहाड़ी - **वि०** മലയിലുള്ള; **पु०** മലയൻ; **स्त्री०** കുന്നു്.

पहिचान - **स्त्री०** **दे०** **पहचान**

पहिया - **पु०** ചക്രം (wheel).

पहिरावनी - **स्त्री०** **दे०** **पहनावा**

पहिला - **वि०** ഒന്നാമത്തെ; കടിഞ്ഞൂൽ പ്രസവിച്ച.

पहुँच - **स्त्री०** എത്തൽ; വ്യാപ്തി; പ്രവേശനം; എത്തിയതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിയിപ്പു്; ഗ്രഹണശക്തി; പരിചയം.

पहुँचना - **अ०** എത്തുക; പ്രവേശിക്കുക; മനസ്സിലാകുക.

पहुँचा - **पु०** മണിബന്ധം; മുട്ടുകൈയിനു് താഴെയുള്ള ഭാഗം.

पहुँचाना - **स०** എത്തിക്കുക; പ്രവേശിപ്പിക്കുക; മനസ്സിലാക്കുക.

पहुँची - **स्त्री०** ഒരുതരം വള.

पहुड़ना - **अ०** കിടക്കുക; ഉറങ്ങുക.

पहुना - **पु०** **दे०** **पाहुना**

पहुनाई - **स्त्री०** വിരുന്നു്; അതിഥിസല്ക്കാരം; അതിഥിയാകൽ.

पहेली - **स्त्री०** കടങ്കഥ; പ്രഹേലിക; വിഷമപ്രശ്നം.

पांक - **पु०** ചളി.

पांख - **पु०** ചിറകു്.

पांखी - **स्त्री०** പക്ഷി; ചിത്രശലഭം.

पांखुरी - **स्त्री०** **दे०** **पंखड़ी**

पांजना - **स०** ലോഹങ്ങൾ വിളക്കിച്ചേർക്കുക.

पांजर - **पु०** കക്ഷത്തിൻേറയും അരയുടേയും ഇടയ്ക്കുള്ള ഭാഗം; വാരിയെല്ലു്; പാർശ്വം.

पांडु - **पु०** ഇളം മഞ്ഞ; വെളുപ്പു്; വെള്ളാന; പാണ്ഡുരോഗം.

पांडुलिपि - **स्त्री०** കൈയെഴുത്തുപ്രതി.

पांडे - **पु०** ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഒരു ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗം; പണ്ഡിതൻ.

पांत / **पाँति** - **स्त्री०** പന്തി; വരി; നിര; കൂട്ടം; **जाति-पांति** ജാതിമതഭേദം.

पांथ-निवास - **पु०** വഴിയമ്പലം; സത്രം.

पांय - **पु०** കാലു്.

पाँयचा - **पु०** കക്കൂസു് പുരയിലും മററും കാൽ വെയ്ക്കുവാൻ ഉണ്ടാക്കിയ പ്രത്യേകസ്ഥലം.

पांयता - **पु०** കട്ടിലിൻേറയോ കിടക്കയുടേയോ കാൽ വെയ്ക്കുന്ന ഭാഗം.

पाँव - **पु०** കാലു്; കാൽ ഭാഗം; **—दान** - കാൽ വെയ്ക്കുവാനുള്ള വസ്തു; ചവിട്ടുപടി.

पाँवड़ा - पुं ഒരാൾ വരുമ്പോൾ ആദരസൂചകമായി വഴിയിൽ വിരിയ്ക്കുന്ന വസ്ത്രം; കാൽ തുടയ്ക്കുവാനുള്ള വസ്ത്രം.

पाँवरी - स्त्री॰ കോണി; ചെരിപ്പ്; മെതിയടി.

पांसा - पुं [illegible] കരു.

पाँसुरी - स्त्री॰ दे॰ पसली

पाँही - क्रि॰ पास അരികെ.

पा - पुं കാല്; (ചില വാക്കുക ളുടെ അന്ത്യത്തിൽ ചേർത്താൽ "ഈടുള്ള" എന്ന അർത്ഥം കിട്ടുന്നു. **जैसे, देरपा** വളരെ ക്കാലം നിലനില്ക്കുന്ന);
—अन्दाज़ - ചവിട്ടി; കാലുതുട യ്ക്കുവാനുള്ള തുണി.

पाई - स्त्री॰ പൈ (നാണ്യം); കാൽ ഭാഗത്തെ കാണിയ്ക്കുന്ന ഒരു വര; മണ്ഡലം; തേയ്മാനം വന്ന ടൈപ്പ്.

पाक - पुं പാകപ്പെടുത്തൽ; (ഭക്ഷിച്ചസാധനങ്ങൾ) ദഹനം; **वि॰** പരിശുദ്ധമായ;
—दामन - പതിവ്രതയായ;
—दामिनी - പാതിവ്രത്യം.

पाकर - पुं യുദ്ധത്തിൽ ആന, കുതിര മുതലായവയെ ധരിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഇരുമ്പു കവചം; ഒരുതരം അത്തിമരം.

पाकी - स्त्री॰ പവിത്രത; ശുദ്ധത;
—ज़गी - പവിത്രത; ശുദ്ധി; സൌന്ദര്യം; **—ज़ा** - പരിശുദ്ധമായ; സുന്ദരമായ.

पाखंड - पुं വേദവിരുദ്ധമായ ആചാരം; കപടാചാരം; ചതി; നീചത.

पाखंडी - वि॰ [illegible]; ചതിയനായ.

पाख - पुं പക്ഷം (15 ദിവസം); ചിറക്.

पाखर - स्त्री॰ दे॰ पाकर

पाखा - पुं കോണ്; അറ്റം; പക്ഷം.

पाखाना - पुं കക്കൂസ്; മറപ്പുര; മലം.

पाग - स्त्री॰ തലപ്പാവ്; ശർക്കരപ്പാവ്.

पागना - स॰ ശർക്കരപ്പാവിൽ മുക്കുക; **अ॰** മഗ്നനാകുക.

पागल - वि॰ ഭ്രാന്തനായ;
—ख़ाना - ഭ്രാന്തശാല;
—पन - ഭ്രാന്ത്.

पागुर - पुं അയവിറക്കൽ.

पागुरना - स॰ അയവിറക്കുക.

पाचक - वि॰ ദഹനശക്തിയുണ്ടാക്കുന്ന; **पुं** അരിവെയ്പുകാരൻ.

पाचन - पुं ദഹനശക്തി; വെപ്പ് പണി; ദഹിയ്ക്കൽ.

पाछ - स॰ മരത്തിലോ, മൃഗങ്ങളുടെ ശരീരത്തിലോ കത്തികൊണ്ടു കീറിയ വ്രണം.

पाछना - पुं० മരത്തിലോ, മൃഗങ്ങളുടെ ശരീരത്തിലോ രസമോ, രക്തമോ എടുക്കുവാൻ വേണ്ടി കത്തികൊണ്ടു കീറുക.

पाछिल - वि० दे० पिछला

पाछे - अव्य० दे० पीछे

पाजामा - पुं० കാലുറ; പൈജാമ.

पाजी - वि० ദുഷ്ടനായ; **पुं०** കാലാൾ; **—पन** - ദുഷ്ടത; നീചത.

पाज़ेब - स्त्री० നൂപുരം; കാൽത്തള.

पाट - पुं० പട്ടു്; പട്ടുനാരു്; സിംഹാസനം; വീതി; വിസ്താരം; വക്കു്; തുണിയടിച്ചു നനയ്ക്കാനുള്ള കല്ലു്.

पाटना - स० കുഴി നികത്തുക; തട്ടിടുക; മച്ചിടുക; നനയ്ക്കുക.

पाटल - पुं० ഇളം ചുവപ്പു നിറം; **वि०** ഇളം ചുവപ്പായ.

पाटला - पुं० പാച്ചോററി; ദുർഗ്ഗ; തങ്കം.

पाटव - पुं० സാമർത്ഥ്യം.

पाटा - पुं० പീഠം.

पाटित - वि० പിഴുതെടുത്ത; നശിപ്പിച്ച.

पाटी - स्त्री० പരിപാടി; ക്രമം; നിര; എഴുത്തുപലക; പാഠം; പായ; രണ്ടു വശത്തേയ്ക്കും ചീകിവെച്ച മുടി.

पाठ - पुं० പാഠം; പഠിപ്പു്; അദ്ധ്യായം.

पाठक - पुं० വായനക്കാരൻ; പഠിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ; പഠിയ്ക്കുന്നവൻ; ഒരു ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗം.

पाठन - पुं० പഠിപ്പിയ്ക്കൽ.

पाठा - वि० യുവാവായ; തടിച്ച; യുവപ്രായത്തിലുള്ള (ആടു്, മാടു് മുതലായവ).

पाठी - पुं० വായിയ്ക്കുന്നവൻ.

पाठ्य - वि० പഠിയ്ക്കേണ്ടതായ; പഠിപ്പി[illegible].

पाड़ - पुं० മുണ്ടിന്റെ വക്കു്; മഞ്ചം; കിണർ മൂടുന്ന വല; [illegible] നിൽക്കുന്ന പലക.

पाढ़ - पुं० ഏറുമാടം.

पाणि - पुं० കയ്യ്; **—ग्रहण** - വിവാഹം.

पात - पुं० വീഴ്ച; ഇല.

पातक - पुं० പാപം.

पातकी - वि० പാപി.

पातर - स्त्री० पत्तल തകിടു്; വേശ്യ; **वि०** സൂക്ഷ്മമായ; നേരിയ.

पाताबा - पुं० സ്റ്റോക്കിങ്ങ്സ്.

पाती - स्त्री० കത്തു്; ഇല.

पातुर - स्त्री० വേശ്യ.

पाथना - स० തട്ടിപ്പരത്തുക; അടിച്ചു പരത്തുക; വാർക്കുക.

पाथेय - पुं० വഴിച്ചിലവു്; പൊതിച്ചോറു്.

पाथोधि - **पुं०** സമുദ്രം.

पादना - **अं०** അധോവായു വിടുക.

पादत्र }
पादत्राण } **पुं०** ചെരുപ്പ്.

पादप - **पुं०** വൃക്ഷം.

पादरी - **पुं०** പാതിരി.

पादशाह - **पुं० दे० बादशाह**

पादाक्रांत - **वि०** ചവിട്ടിത്തേച്ച.

पादाति }
पादातिक } **पुं०** കാലാൾ സൈന്യം.

पादुका - **स्त्री०** മെതിയടി; ചെരുപ്പ്.

पाधा - **पुं०** ആചാര്യൻ.

पान - **पुं०** വെററില; കുടിയ്ക്കൽ; **—गोष्ठी** - കള്ളുകുടിയന്മാരുടെ സംഘം; **—दान** - വെററില ച്ചെല്ലം.

पाना - **स०** പ്രാപിയ്ക്കുക; നേടുക; കാണുക; അനുഭവിയ്ക്കുക; സാദ്ധ്യമാകുക.

पानागार - **पुं०** കള്ളുഷാപ്പ്.

पानिप - **पुं०** കാന്തി; തിളക്കം.

पानी - **पुं०** വെള്ളം; മഴ; നീര്; പ്രകാശം; മാനം; ശീതോഷ്ണസ്ഥിതി; **—दार** - ആത്മാഭിമാനമുള്ള; തിളങ്ങുന്ന; **—होना** - ദയാർദ്രമാകുക; **—करना** - ശാന്തമാക്കുക; അടക്കുക; **—फेरना** - നിരാശപ്പെടുക; **—का बुलबुला** - വെള്ളക്കുമിള; ക്ഷണഭംഗുരം; **—देवा** - പിണ്ഡം വെയ്ക്കുണ്ടവൻ; അനന്തരാവകാശി; **—पीकर कोसना** - നല്ലപോലെ ചീത്ത പറയുക; **—में आग लगाना** - അത്ഭുതപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുക; **—लेना** - അപമാനിയ്ക്കുക.

पापड़ - **पुं०** പപ്പടം; **वि०** ഉണങ്ങിയ കടലാസുപോലെ.

पापोश - **पुं०** ചെരുപ്പ്.

पाबंद - **वि०** ബന്ധിതനായ; നിയമബദ്ധനായ; പ്രതിജ്ഞാബദ്ധനായ.

पाबंदी - **स्त्री०** നിയമബദ്ധത.

पाबोसी - **स्त्री०** വലിയവരുടെ കാലു ചുംബിയ്ക്കൽ.

पामाल - **वि०** ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കപ്പെട്ട; നശിച്ച.

पामाली - **स्त्री०** ദുരവസ്ഥ; നാശം.

पायँ - **पुं० पाय** കാല്.

पायँता - **पुं०** കട്ടിലിൽ കാൽ വെയ്ക്കുന്ന ഭാഗം.

पायंदाज़ - **पुं०** ചവിട്ടി; ചകിരിമെത്ത.

पायक - **पुं०** ഹരിക്കാരൻ; അനുചരൻ; സേവകൻ.

पायखाना - **पुं० दे० पाखाना**

पायजामा - **पुं० दे० पाजामा**

पायज़ेब - **पुं० दे० पाज़ेब**

पायतख्त - **पुं०** രാജധാനി.

पायताबा - **पुं०** സ്റ്റോക്കിങ്ങ്സ്.

पायदार - **वि०** ഈടുള്ള; ഉറപ്പുള്ള.

पायपोश - **स्त्री० दे० पापोश**

पायमाल - **वि० दे० पामाल**

पायमाली - **स्त्री० दे० पामाली**

पायल - **पुं०** നൂപുരം.

पाया - **पुं०** കട്ടിൽക്കാൽ; പദവി; കോണി; തൂണ്.

पायान - **पुं०** സമാപ്തി.

पायी - **वि०** കടിയ്ക്കുന്നവനായ.

पारंगत - **वि०** കര കടന്ന; പൂർണ്ണ ജ്ഞാനിയായ.

पार - **पुं०** കര; തീരം: മറുഭാഗം; അതിര്; **—करना या होना** - കടക്കുക; **—पाना** - അവസാനം വരെ എത്തുക; **आरपार** - ഇക്കരയിൽനിന്ന് അക്കര വരെ.

पारख - **स्त्री०** വിവേചന; ഗുണദോഷം തിരിച്ചറിയുന്ന ദൃഷ്ടി.

पारखी - **पुं०** പരിശോധകൻ; മാററ് അറിയുന്നവൻ; പരിശോധിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നവൻ.

पारग - **वि०** കരകടക്കുന്നവൻ; എടുത്ത പണി മുഴമിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ; സമർത്ഥൻ; എല്ലാമറിയുന്നവൻ.

पारचा - **पुं०** കഷണം; ചീന്ത് (കടലാസിൻേറയോ വസ്ത്രത്തിൻേറയോ); ഒരുതരം പട്ടു വസ്ത്രം.

पारद - **पुं०** രസം (ഒരുതരം ധാതുദ്രവ്യം). പേർഷ്യയിലെ ഒരു പ്രാചീന ജാതി.

पारदर्शक - **वि०** മറുഭാഗം കാണാവുന്ന (transparent).

पारदर्शी - **वि०** മറുഭാഗം കാണാൻ കഴിവുള്ള; ദീർഘദർശിയായ; ബുദ്ധിയുള്ള.

पारना - **स०** ഇടുക; വീഴ്ത്തുക; കിടത്തുക; വെയ്ക്കുക; അച്ചിൽ വാക്കുക; ധരിയ്ക്കുക; ചേർത്തുക.

पारलौकिक - **वि०** പരലോകസംബന്ധമായ.

पारस - **पुं०** സ്പർശമണി (ഇതിൻെറ സ്പർശംകൊണ്ട് ഇരുമ്പ് സ്വർണ്ണമാകമെന്ന് സങ്കല്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു); പേർഷ്യാരാജ്യം.

पारसा - **वि०** പാപം ചെയ്യാത്ത.

पारसाई - **स्त्री०** സദാചാരം; ധർമ്മനിഷ്ഠ.

पारसाल - **पुं०** കഴിഞ്ഞകൊല്ലം.

पारस्परिक - **वि०** തമ്മിൽത്തമ്മിലുള്ള.

पारा - **पुं०** രസം (ധാതുദ്രവ്യം); കഷണം; ഉപഹാരം.

पारावत - **पुं०** മാടപ്രാവ്.

पारावार - पुं० അതിരു്; ഇരു കരകളും; അററം; സമുദ്രം.

पारि - स्त्री० അതിരു്; ഭാഗം; ദിക്കു്; തീരം.

पारितोषिक - पुं० ഇനാം; ഉപഹാരം.

पारिभाषिक-वि० സാങ്കേതികമായ.

पारिवारिक - वि० കൌടുംബികമായ.

पारिश्रमिक - पुं० കൂലി; പ്രതിഫലം.

पारिषद् - पुं० രാജസഭാംഗം; അനുയായി വൎഗ്ഗം.

पारी - स्त्री० ഊഴം; തവണ; മുറ.

पार्थक्य - पुं० വേർപാടു്; ഭിന്നത.

पार्थिव - वि० ഭൂമിസംബന്ധമായ; മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട; രാജകീയമായ; **पुं०** രാജാവു്.

पार्श्व - पुं० വശം; പാൎശ്വഭാഗം; **—वर्ती -** ഒപ്പം നടക്കുന്നവൻ; ദേഹസംരക്ഷകൻ.

पार्षद् - पुं० പാൎശ്വവൎത്തി.

पाल - पुं० രക്ഷിയ്ക്കുന്ന ആൾ; കപ്പൽപ്പായ; കൂടാരം; വിതാനം; കായ്കൾ പഴപ്പിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി വയ്ക്കോൽ മറയായിട്ടു് ചൂടു പിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന രീതി; പല്ലക്കിന്റെ മൂടുപടം; അണക്കെട്ടു്; വരമ്പു്.

पालकी - स्त्री० പല്ലക്കു്; മഞ്ചൽ.

पालतू - वि० വളൎത്തപ്പെടുന്ന.

पालथी - स्त्री० दे० पलथी

पालन - पुं० രക്ഷ; വളൎത്തൽ.

पालना - स० വളൎത്തുക; രക്ഷിയ്ക്കുക; നിറവേററുക; **पुं०** ആട്ടുതൊട്ടിൽ.

पाला - पुं० മഞ്ഞു്; മഞ്ഞുതുള്ളി; തണുപ്പു്; ഇടപാടിനുള്ള സന്ദൎഭം; **—पड़ना -** ഇടപെടുക; ആവശ്യം നേരിടുക; **के पाले पड़ना -** വശത്താകുക; സ്വാധീനത്തിലാകുക.

पालागन - स्त्री० ദണ്ഡനമസ്കാരം.

पालित } वि० വളൎത്തപ്പെട്ട; **पाल्य }** രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട.

पाली - वि० വളൎത്തുന്ന; രക്ഷിയ്ക്കുന്ന; **स्त्री०** പാലിഭാഷ.

पावँ - पुं० കാലു്; കാൽഭാഗം (ശുക്കം); **—अड़ाना -** അനാവശ്യകാൎയ്യങ്ങളിൽ കയ്യിടുക; **—फूँक-फूँककर चलना -** സൂക്ഷിച്ചു നടക്കുക; **—भारी होना -** ഗൎഭമുണ്ടാകുക.

पावँड़ा - पुं० दे० पाँवड़ा

पाव - पुं० കാലു്; കാൽഭാഗം; സേറിന്റെ നാലിലൊരു ഭാഗം; **—दान -** ചവിട്ടുപടി.

पावन - वि० പവിത്രമായ.

पावना - **स॰** പ്രാപിയ്ക്കുക ; ഉണ്ണുക ; **पु॰** മററൊരാളിൽനിന്നു് പണം കിട്ടുവാനുള്ള അവകാശം.

पावली - **स्त्री॰** കാൽ ഉറുപ്പിക.

पावस - **स्त्री॰** മഴക്കാലം.

पाश - **पु॰** കയറു്; കുടുക്കു്; പൊട്ടൽ ; വിള്ളൽ; കഷണം.

पाशक - **पु॰** പാശി (കളി).

पाशविक - മൃഗീയമായ.

पाशा - **पु॰** 'പാദുഷാ' എന്ന സ്ഥാനപ്പേരു്; ആഫീസർ.

पाश्चात्य - **वि॰** പടിഞ്ഞാറുള്ള.

पाषंड - **पु॰** **पाखंड** ചതിയൻ ; നിഷിദ്ധകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവൻ.

पाषाण - **पु॰** പാറ.

पासंग - **पु॰** തുലാസിൻെറ തട്ടുകളുടെ ഘനം തുല്യമാക്കുവാൻ വേണ്ടി വെയ്ക്കുന്ന കട്ടി; **(किसीका) पासंग भी न होना** - താരതമ്യേന ഒന്നും നടക്കാതിരിയ്ക്കുക ; ത്രാസിൻെറ സൂചി സമമല്ലാതിരിയ്ക്കുക.

पास - **पु॰** വശം ; ഭാഗം ; സാമീപ്യം ; അധികാരം ; വിചാരം ; പക്ഷപാതം ; രക്ഷ ; **क्रि॰** അരികെ ; കൈവശം ; **आसपास** - ചുററുപാടും ; സ്വമാറു് ; **—दार** - രക്ഷിതാവു് ; പക്ഷപാതി ; **—बान** - സംരക്ഷകൻ ; വെപ്പാട്ടി.

पासनी - **स्त्री॰** ചോറൂണു്.

पासा - **पु॰** ചൂതു്; ചൂതുകളി ; **—पड़ना** - ഭാഗ്യാനുകൂല്യമുണ്ടാകുക ; **—पलटना** - ഭാഗ്യം മാറുക (ക്ഷയിയ്ക്കുക) ; **—फेंकना** - ഭാഗ്യം പരീക്ഷിയ്ക്കുക.

पासी - **स्त्री॰** കുടുക്കുവെച്ചു പക്ഷികളെ പിടിയ്ക്കുന്നവൻ ; **स्त्री॰** കുടുക്കു്; കുതിരയുടെ കാൽ കെട്ടുന്ന കയറു്.

पाहन - **पु॰** കല്ലു്.

पाहरू - **पु॰** പാറാവുകാരൻ.

पाहुना - **पु॰** അതിഥി ; ജാമാതാവു്.

पाहुर - **पु॰** ഉപഹാരം ; തിരുമുൽകാഴ്ച ; കാഴ്ചദ്രവ്യം.

पिंग -**वि॰** മഞ്ഞയായ ; തവിട്ടു നിറമുള്ള.

पिंगल - **वि॰** മഞ്ഞയായ ; **पु॰** ഛന്ദശാസ്ത്രം ; ഛന്ദശാസ്ത്രത്തിൻെറ ആചാര്യൻ.

पिंजड़ा - **पु॰** **दे॰** **पिंजरा**

पिंजर - **पु॰** പക്ഷിയെ വളർത്തുവാനുള്ള കൂടു്; അസ്ഥിക്കൂടു്.

पिंजरा - **पु॰** പക്ഷിയെ വളർത്തുവാനുള്ള കൂടു്; **—पोल** - തൊഴുത്തു്.

पिंड - पु० ഉരുള ; ശരീരം ; കൂട്ടം; കൂമ്പാരം ; **—छूटना -** ബുദ്ധി മുട്ടിൽ നിന്നു് മോചനം ലഭി യ്ക്കുക ; ബന്ധമില്ലാതാകുക.

पिंडज - पु० ഗർഭത്തിൽ നിന്നു് ജനിയ്ക്കുന്ന ജീവി.

पिंडली - स्त्री० വണ്ണക്കാൽ ; മുട്ടി നും കണങ്കാലിനും ഇടയി ലുള്ള മാംസളമായ ഭാഗം.

पिंडी - स्त्री० ചെറിയ ഉരുള ; ഗുളിക ; ന്തുലുണ്ട.

पिअराई - स्त्री० മഞ്ഞളിപ്പു്.

पिअरी - स्त्री० മഞ്ഞളിൽ മുക്കിയ മുണ്ടു്.

पिउ - पु० पति ഭർത്താവു്.

पिक - पु० कोयल കുയിൽ.

पिकनिक - पु० ഉല്ലാസയാത്ര.

पिघलना - अ० ഉരുകുക ; അലി യുക ; ആർദ്രമാകുക.

पिघलाना - स० ഉരുക്കുക ; അലി യിയ്ക്കുക.

पिचकना - अ० ഒട്ടുക ; ചുളുങ്ങുക.

पिचकाना - स० ഉയർന്നു നില്ക്കുന്ന ഭാഗം അമർത്തുക ; ഞെളുക്കുക.

पिचकारी - स्त्री० പീച്ചാംകുഴൽ.

पिछड़ना - अ० പിന്നിലാകുക.

पिच्छल - वि० വഴുക്കുന്ന.

पिच्छिल - वि० നനവും മിനുപ്പു മുള്ള ; വഴുവഴുപ്പുള്ള.

पिछलगा - पु० പിൻഗാമി ; ആശ്രി തൻ ; ഭൃത്യൻ.

पिछला - वि० പിന്നിലുള്ള ; കഴി ഞ്ഞ ; മുമ്പുള്ള.

पिछवाड़ा - पु० വീടിന്റെ പിൻ ഭാഗം.

पिछाड़ी - स्त्री० പിൻഭാഗം ; കുതി രയുടെ പിൻകാലുകൾ കെട്ടാ നുള്ള കയർ.

पिछौरा - पु० പുതപ്പു്.

पिटंत - स्त्री० അടിപിടി.

पिटना - अ० അടി കൊള്ളുക.

पिटवाना - स० അടിപ്പിയ്ക്കുക.

पिटाई - स्त्री० ഇടിയ്ക്കൽ ; അടി.

पिटारा - पु० കൂട ; വട്ടി.

पिटारी - स्त्री० ചെറിയ കൂട.

पिट्टू - पु० [illegible]കൊള്ളി.

पिट्ठू - पु० അനുയായി ; സഹായി.

पितर - पु० പിതൃക്കൾ ; മരിച്ചു പോയ പൂർവ്വികന്മാർ.

पितरायँध - स्त्री० കിളപ്പു്.

पित्ती - स्त्री० വിയർപ്പുകുരു.

पिदर - पु० അച്ഛൻ.

पिदराना - वि० [illegible]

पिद्दी - स्त्री० ഒരുതരം ചെറിയ കുരുവി ; തുച്ഛ ജീവി.

पिनकना - अ० അവീനിന്റെ ലഹരികൊണ്ടു തലചുററുക ; ഉറക്കം തൂങ്ങുക.

पिनपिनाना - अ० കരയുമ്പോൾ മൂക്കുകൊണ്ടു ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; രോഗികളോ, കുട്ടികളോ കര യുക ; മൂളുക ; ഞെരങ്ങുക.

पिनहां - **वि०** മറഞ്ഞ ; ഒളിച്ച.

पिपासा - **स्त्री०** ദാഹം ; ആഗ്രഹം.

पिपीलिका - **स्त्री०** **चींटी** എറുമ്പ്.

पिय - **पु०** പ്രിയതമൻ.

पियक्कड़ - **पु०** (കള്ള) കുടിയൻ.

पियराई - **स्त्री०** മഞ്ഞനിറം ; വിളറിയ നിറം.

पियराना - **अ०** മഞ്ഞളിയ്ക്കുക ; വിളക്കുക.

पियादा - **पु०** കാലാൾ ; ശിപായി.

पियूष - **पु०** പീയൂഷം (അമൃത്).

पिराना - **अ०** വേദനിയ്ക്കുക ; നോവുക.

पिरीता - **वि०** പ്രിയപ്പെട്ട.

पिरोना - **स०** കോർക്കുക ; പിന്നുക.

पिलना - **अ०** പെട്ടെന്ന് ആക്രമിയ്ക്കുക; പ്രവഹിയ്ക്കുക ; പ്രവർത്തനത്തിലേർപ്പെടുക ; എണ്ണയെടുക്കുവാനായി അമർത്തുക (ആട്ടുക).

पिलपिला - **वि०** ഉള്ളിൽ നനവും മാർദ്ദവവുമുള്ളതായ.

पिलपिलाना - **स०** ചാറോ, കഴമ്പോ ഉള്ള വസ്തുവിനെ ഞെക്കി ചാറെടുക്കുക ; പിഴിയുക.

पिलाना - **स०** കുടിപ്പിയ്ക്കുക.

पिल्ला - **पु०** നായക്കുട്ടി.

पिल्लू - **पु०** അളിഞ്ഞ പഴത്തിലോ, പഴുത്ത വ്രണത്തിലോ കാണുന്ന ഒരുതരം വെളുത്ത പുഴു.

पिव - **पु०** **पिय** പ്രിയൻ.

पिशुन - **पु०** [illegible] ; സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

पिष्टपेषण - **पु०** പറഞ്ഞതുതന്നെ വീണ്ടും പറയൽ.

पिसनहारी - **स्त्री०** മാവുപൊടിച്ചു ജീവിയ്ക്കുന്നവൾ.

पिसना - **अ०** പൊടിയുക ; അരയുക ; ഞെരുങ്ങുക ; അമരുക.

पिसवाना - **स०** പൊടിപ്പിയ്ക്കുക ; [illegible].

पिसाई - **स्त्री०** പൊടിയ്ക്കൽ ; പൊടിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി ; കഠിനപരിശ്രമം.

पिसान - **पु०** മാവ് (അരി, പരിപ്പ് മുതലായതിൻെറ പൊടി).

पिसौनी - **स्त्री०** ഇടിയ്ക്കൽ ; പ്രയാസമുള്ള പണി.

पिस्ता - **पु०** ഒരുതരം ഫലം.

पिस्तौल - **स्त्री०** കൈത്തോക്ക്.

पिस्सू - **पु०** ഒരുതരം കൊതു.

पिहकना - **अ०** കുയിൽ മുതലായവ മനോഹരമായി ശബ്ദിയ്ക്കുക.

पिहित - **वि०** മറച്ച.

पींजना - **स०** പഞ്ഞി കടയുക.

पी - **पु०** ഭർത്താവ് ; ചക്രവാകത്തിൻെറ ശബ്ദം.

पीक - **स्त्री०** മുറുക്കിത്തുപ്പിയ തുപ്പൽ ; **—दान** - കോളാമ്പി.

पीका - **पु०** തളിരു°; **—फूटना** - തളിരിടുക.

पीछा - **पु०** പിൻഭാഗം ; **—करना** - പിന്തുടരുക ; **—दिखाना** - പിന്തിരിയുക.

पीछू } **क्रि०** പിന്നിൽ ; പിന്നീടു° ; **पीछे** } ശേഷം ; നിമിത്തമായി ; വേണ്ടി ; ഒടുവിൽ.

पीटना - **स०** അടിയ്ക്കുക.

पीठ - **पु०** പീഠം ; സിംഹാസനം ; മണ്ഡപം ; വേദി ; ആസനം ; **स्त्री०** പുറം ; പൃഷ്ഠഭാഗം ; **—दिखाना** - യുദ്ധത്തിൽ പിന്തിരിഞ്ഞോടുക; **—ठोंकना**- അഭിനന്ദിയ്ക്കുക ; **—पीछे** - പരോക്ഷമായി.

पीठा - **पु०** പീഠം.

पीठी - **स्त्री०** വെള്ളത്തിലിട്ടു കുതിർത്തി അരച്ച ഉഴുന്നു മുതലായതിൻെറ മാവു°.

पीड़न - **पु०** പീഡിപ്പിയ്ക്കൽ ; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കൽ.

पीड़ा - **स्त्री०** ദുഃഖം ; വേദന ; രോഗം.

पीढ़ा - **पु०** പീഠം.

पीढ़ी - **स्त्री०** ചെറിയ പീഠം ; തലമുറ ; സന്തതി ; വംശപരമ്പര.

पीत - **वि०** മഞ്ഞയായ ; കുടിച്ച.

पीतक - **पु०** മഞ്ഞനിറം ; പിച്ചള ; പീതചന്ദനം ; തേൻ.

पीतम - **पु०** പ്രിയതമൻ.

पीतल - **पु०** പിച്ചള.

पीन - **वि०** തടിച്ച ; സ്ഥൂലമായ.

पीनक - **स्त्री०** ലഹരികൊണ്ടുള്ള തലചുററൽ; ഉറക്കം തൂങ്ങൽ.

पीनता - **स्त्री०** തടിപ്പു°.

पीनस - **पु०** മൂക്കിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം ; പല്ലക്കു°.

पीना - **स०** കുടിയ്ക്കുക.

पीप - **स्त्री०** ചലം.

पीपर } **पु०** അരയാൽ.
पीपल }

पीपा - **पु०** പീപ്പ.

पीयूष - **पु०** **दे०** **पियूष**

पीर - **स्त्री०** ദുഃഖം ; പീഡ ; **पु०** വൃദ്ധൻ ; സിദ്ധൻ ; മഹാത്മാവു°.

पीरी - **स्त्री०** വാർദ്ധക്യം ; ആചാര്യത്വം ; കല്പന ; ശാസന ; സൂത്രം.

पील - **पु०** ആന ; പുഴു ; **—पाँव** - പെരുക്കാൽ ; മന്തുകാൽ ; **—वान** - ആനക്കാരൻ.

पीला - **वि०** മഞ്ഞനിറമുള്ള ; **—पन** - മഞ്ഞനിറം.

पीलिया - **पु०** മഞ്ഞക്കാമില (മഞ്ഞപ്പിത്തം).

पीव - **पु०** പ്രിയതമൻ ; ഭർത്താവു്; **वि०** തടിച്ച ; **स्त्री०** ചലം.

पीवर - **वि०** തടിച്ച ; ഘനമുള്ള.

पीवरी - **स्त्री०** യുവതി ; പശു ; ശതാവരി.

पीसना - **स०** പൊടിയ്ക്കുക ; അരയ്ക്കുക ; നല്ലപോലെ പ്രയത്നിയ്ക്കുക.

पीहर - **पु०** ഭാര്യയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ഗൃഹം.

पुंज - **पु०** കൂട്ടം.

पुंस्त्व - **पु०** പുരുഷത്വം.

पुआ - **पु०** ഒരുതരം പലഹാരം.

पुआल - **पु०** **दे०** **पयाल**

पुकार - **स्त्री०** വിളി ; രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള നിലവിളി; വെല്ലുവിളി ; ആവലാതി.

पुकारना - **स०** വിളിയ്ക്കുക ; നിലവിളിയ്ക്കുക ; രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി വിളിയ്ക്കുക ; വെല്ലുവിളിയ്ക്കുക.

पुखराज - **पु०** പുഷ്യരാഗം.

पुख़्तगी - **स्त्री०** ഉറപ്പു് ; ദൃഢത.

पुख़्ता - **वि०** ഉറപ്പുള്ള ; ദൃഢമായ ; പാകമായ.

पुचकार - **स्त्री०** വാത്സല്യ സൂചകമായ ശബ്ദം.

पुचकारना - **स०** വാത്സല്യ സൂചകമായ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുക ; ദ്യോതകമായി ചുംബിയ്ക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുക.

पुचकारी - **स्त्री०** **दे०** **पुचकार**

पुचारा - **पु०** നനഞ്ഞ തുണി കൊണ്ടു തുടയ്ക്കൽ ; ലേപനം ; ലേപനം ചെയ്യാൻ വെള്ളത്തിൽ കലക്കിയ വസ്തു ; പ്രോത്സാഹനം ; മുഖസ്തുതി.

पुच्छ - **स्त्री०** വാൽ ; പിൻഭാഗം.

पुच्छल - **वि०** വാലുള്ള.

पुच्छल्ला - **पु०** വലിയ വാൽ ; വാലുപോലെ കെട്ടിത്തൂക്കിയിട്ടുള്ള സാധനം ; എപ്പോഴും പിന്നാലെ നടക്കുന്നവൻ.

पुछार - **पु०** ആദരിയ്ക്കുന്നവൻ ; അന്വേഷിയ്ക്കുന്നവൻ.

पुजना - **अ०** പൂജിയ്ക്കപ്പെടുക.

पुजवाना - **स०** പൂജിപ്പിയ്ക്കുക ; പൂർത്തിയാക്കുക ; സഫലമാക്കുക.

पुजापा - **पु०** പൂജാസാമഗ്രി.

पुजारी - **पु०** പൂജാരി.

पुट - **पु०** കുറേശ്ശെയായി തളിയ്ക്കൽ ; നിറം പിടിപ്പിയ്ക്കൽ; സ്ഫുടം ചെയ്യുവാനുള്ള പാത്രം; ആച്ഛാദനം; **—पाक** - സ്ഫുടം ചെയ്യൽ.

पुट्ठा - **पु०** പൃഷ്ഠഭാഗം ; മുതുകു്.

पुड़िया - **स्त्री०** ചെറിയ പൊതി ; പൊതിയിൽ കെട്ടിയ ഒരു ഡോസ് മരുന്നു്.

पुतरी } **स्त्री०** കണ്ണിൻെറ കൃഷ്ണ
पुतली } മണി; പാവ; മുണ്ടുനെ
യ്യുന്നതിനുള്ള യന്ത്രം; **—घर** -
നെയ്ത്തുശാല.

पुतला - पु० പാവ.

पुताई - स्त्री० (കമ്മായം) പൂശൽ; തേപ്പുകുലി.

पुत्तलिका - स्त्री० പാവ.

पुत्र - पु० മകൻ; **—वती** - മകനുള്ള സ്ത്രീ; **—वधू** - പുത്രൻെറ ഭാര്യ.

पुत्रिका - स्त्री० മകൾ; ദത്തുപുത്രി; സ്ത്രീയുടെ ചിത്രം; വിഗ്രഹം; കൃഷ്ണമണി; പാവ; **—राज्य** - പുത്രികാരാജ്യം. (ഇൻഡ്യ മുമ്പ് ബ്രിട്ടൻെറ പുത്രികാരാജ്യമായിരുന്നു).

पुदीना - पु० സുഗന്ധമുള്ള ഒരു തരം ചെടി (ചട്നി ഉണ്ടാക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു).

पुनि - क्रि० പിന്നേയും; രണ്ടാമതും.

पुनीत - वि० പരിശുദ്ധമായ.

पुर - वि० പൂർണ്ണമായ; നിറഞ്ഞ; **—असर** - പ്രഭാവം നിറഞ്ഞ.

पुरइन - स्त्री० താമരയില; താമര.

पुरखा - पु० പൂർവ്വികൻ.

पुरज़ा - पु० ഭാഗം; അംശം; യന്ത്രത്തിൻെറ ഭാഗം.

पुरबिया - वि० കിഴക്കുള്ള.

पुरवा - पु० ചെറിയഗ്രാമം; കിഴക്കൻ കാററ്; മൺചട്ടി.

पुरवाई } **स्त्री०** കിഴക്കൻ കാററ്.
पुरवैया }

पुरसाँ - वि० ചോദിക്കുന്നവൻ.

पुरसा - पु० നാലരയോ, അഞ്ചോ മുഴമുള്ള ഒരു അളവ്; മരിച്ചവരുടെ ബന്ധുക്കളെ സമാധാനിപ്പിക്കൽ.

पुरस्कार - पु० സമ്മാനം; പാരിതോഷികം; മുൻനിർത്തൽ; ആദരവ്.

पुरस्कृत - वि० മുൻനിർത്തിയ; ആദരിക്കപ്പെട്ട; സമ്മാനം ലഭിച്ച.

पुरा - अव्य० പണ്ട്; **पु०** ഗ്രാമം.

पुरातत्व - पु० പ്രാചീനകാലത്തെ സംബന്ധിച്ച വിദ്യ.

पुराना - वि० പഴയ; പണ്ടുള്ള; ജീർണ്ണിച്ച; **स०** പൂർത്തിയാക്കുക; അനുസരിക്കുക.

पुरावृत्त - पु० പണ്ടു നടന്ന കഥ; ചരിത്രം.

पुरी - स्त्री० പൂരിപ്പിക്കൽ; പൂർണ്ണത; **खाना-पुरी** - കള്ളിപൂരിപ്പിക്കൽ.

पुरुषार्थ - पु० പൌരുഷം; പുരുഷൻെറ ലക്ഷ്യം.

पुरुषार्थी - वि० പരിശ്രമി; ബലവാൻ.

पुल - **पुं०** പാലം.

पुलक - **पुं०** രോമാഞ്ചം ; പുളകം.

पुलकना - **अ०** രോമാഞ്ചമുണ്ടാകുക.

पुलकालि / **पुलकावलि** - **स्त्री०** രോമാഞ്ചം.

पुलकित - **वि०** രോമാഞ്ചമുള്ള.

पुलटिस - **स्त्री०** വ്രണം, കുരു മുതലായവ പഴുപ്പിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി കനത്തിൽ തേച്ചിട്ടുള്ള ലേപനം ; പോൾട്ടീസ്°

पुलपुला - **स्त्री०** അകം മൃദുവായ ; അമർത്തിയാൽ കൈ താഴത്തക്കവണ്ണം മൃദുവായ.

पुलपुलाना - **स०** ഏതെങ്കിലും മാർദ്ദവമുള്ള വസ്തുവിനെ ഞെക്കുക ; ഇറുഞ്ചുക.

पुलाव - **पुं०** ബിരിയാണി (മാംസവും ചോറും കൂടി വേവിച്ച ഭക്ഷണം).

पुलिंदा - **पुं०** പൊതി (കടലാസിൻേറയോ തുണിയുടേയോ കെട്ട്°).

पुलिन - **पुं०** മണൽത്തിട്ട്°.

पुलिस - **स्त्री०** പോലീസ്°.

पुवा - **पुं०** **पुआ** ബോളി.

पुश्त - **स्त्री०** തലമുറ ; വംശപരമ്പര ; സഹായം ; താങ്ങ്° ; പൃഷ്ഠം ; പുറം ; **—दर पुश्त** - പാരമ്പര്യമായി; **—हा पुश्त** - വളരെ തലമുറകൾവരെ ; **—नामा** വംശാവലിപ്പട്ടിക ; **—पनाह** - രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ ; ആശ്രയസ്ഥാനം.

पुश्तक - **स्त्री०** കുതിരയുടെ പിൻകാലുകൊണ്ടുള്ള ചവിട്ടൽ.

पुश्ता - **पुं०** താങ്ങ്° ; വരമ്പ്° ; തിണ്ട്° ; ബൈൻഡ്° ചെയ്ത പുസ്തകത്തിൻെറ പിൻ പുറത്തുള്ള തോൽ.

पुश्ती - **स्त्री०** താങ്ങ്° ; ആശ്രയം ; സഹായം ; ചാരിയിരിയ്ക്കാനുള്ള തലയണ.

पुश्तैनी - **वि०** പരമ്പരാഗതമായ.

पुष्कर - **पुं०** വെള്ളം ; കുളം ; താമര ; ആകാശം; ബാണം ; സർപ്പം ; യുദ്ധം ; ഭാഗം.

पुष्कल - **वि०** വളരെ ; അധികം ; കുമ്പാരംപോലെയുള്ള ; പവിത്രമായ ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

पुष्टई - **स्त्री०** പുഷ്ടികരമായ ഔഷധം.

पुष्टि - **स्त्री०** വർദ്ധന ; ദൃഢത ; ശക്തി ; അഭിപ്രായത്തെ ബലപ്പെടുത്തൽ ; **—कर या कारक** - പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്ന.

पुहुप - **पुं०** പുഷ്പം.

पुहुमी - **स्त्री०** ഭൂമി.

पूँछ - **स्त्री०** വാല്° ; പിൻഭാഗം.

पूँजी - **स्त्री०** മൂലധനം ; കൂട്ടം ; **—पति** - മുതലാളി.

पूआ - पुं॰ दे॰ पुआ

पूगीफल - पुं॰ അടക്ക.

पूछ - स्त्री॰ ചോദിയ്ക്കൽ ; അന്വേഷണം ; **—ताछ** - ചോദിച്ചറിയൽ.

पूछना - स॰ ചോദിയ്ക്കുക ; അന്വേഷിയ്ക്കുക.

पूजना - स॰ പൂജിയ്ക്കുക ; ആദരിയ്ക്കുക ; സേവിയ്ക്കുക ; **अ॰** നികരുക ; വീടുക ; പൂർത്തിയാകുക.

पूड़ी - स्त्री॰ दे॰ पूरी

पूत - वि॰ പരിശുദ്ധമായ ; **पुं॰** സത്യം ; പുത്രൻ.

पूनी - स्त्री॰ നൂല്ക്കുവാനുള്ള പഞ്ഞിത്തിരി.

पूनो - स्त्री॰ വെളുത്ത വാവു്.

पूर - पुं॰ നിറയ്ക്കൽ ; **वि॰** പൂർണ്ണമായ.

पूरना - स॰ പൂർത്തിയാക്കുക ; പിരിയ്ക്കുക (നൂൽ) ; **अ॰** പൂർണ്ണമാകുക.

पूरब - पुं॰ കിഴക്കു്.

पूरबल - पुं॰ പൂർവ്വകാലം ; പൂർവ്വജന്മം.

पूरबी - वि॰ കിഴക്കുള്ള.

पूरा - वि॰ പൂർണ്ണമായ ; മുഴുവൻ.

पूरित - वि॰ നിറഞ്ഞ ; പൂർണ്ണമായ.

पूरी - स्त्री॰ പൂരി (ഗോതമ്പു മാവു കൊണ്ടുള്ള ഒരുതരം പലഹാരം).

पूर्णिमा - स्त्री॰ വെളുത്ത വാവു്.

पूर्व - पुं॰ കിഴക്കു്.

पूर्वक - क्रि॰ (സമാസത്തിൽ) കൂടെ; കൂടി (**जैसे, क्षमापूर्वक**).

पूर्वज - पुं॰ ജ്യേഷ്ഠൻ ; പൂർവ്വികൻ.

पूर्ववत - क्रि॰ പണ്ടത്തേപ്പോലെ.

पूर्ववर्ती - वि॰ മുമ്പുകഴിഞ്ഞ.

पूर्ववृत्त - पुं॰ ചരിത്രം.

पूर्वापर - क्रि॰ മുമ്പും പിമ്പും.

पूर्वी - वि॰ കിഴക്കുള്ള.

पूला - पुं॰ ഒരു കെട്ടു് പുല്ലു് ; ഒരു മുടി വയ്ക്കോൽ ; ഒരു പിടി.

पूस - पुं॰ പൌഷമാസം (ധനുമാസം).

पृथक - वि॰ വേറിട്ട ; ഭിന്നമായ.

पृथु / **पृथुल** } **वि॰** തടിച്ച.

पृष्ट - वि॰ ചോദിയ്ക്കപ്പെട്ട.

पृष्ठ - पुं॰ പുറം ; **—पोषक** - സഹായി ; **—भूमि** - പശ്ചാത്തലം.

पेंग - स्त्री॰ ഊഞ്ഞാലാട്ടം.

पेंगना - अ॰ ഊഞ്ഞാലാടുക.

पेंडुकी - स्त्री॰ പ്രാവു് ; തട്ടാന്മാർ തീ ഊതുന്ന കുഴൽ.

पेंदा - पुं॰ അടിഭാഗം ; പിൻഭാഗം.

पेखना - स॰ നോക്കുക ; **पुं॰** കാഴ്ച.

पेच - पुं॰ തിരിവു് ; വളവു് ; ചുറ്റു് ; കുടുക്കു് ; കപടം ; അടവു് ; കുഴപ്പം.

पेचक - स्त्री० കുലുണ്ട; മൂങ്ങ; ആനവാൽ; പേൻ.

पेचकश - पुं० ആശാരിയുടെ തിരിപ്പുളി.

पेचताव - पुं० മനസ്സിലടക്കിയ ദേഷ്യം.

पेचदार - वि० दे० पेचीदा

पेचवान - पुं० വലിയ ഹുക്ക.

पेचिश - स्त्री० വയററുവലി; കടൽവലി; [illegible] ഒരു വകഭേദം.

पेचीदगी - स्त्री० വക്രത; വിഷമത; കുഴപ്പം.

पेचीदा } **वि०** വക്രമായ; വിഷമമായ; കുഴപ്പമുള്ള.
पेचीला

पेट - पुं० വയറ്റ്; ഗർഭം; ഉൾഭാഗം; **—आना** - വയറിളകുക; **—से होना** - ഗർഭമുണ്ടാകുക.

पेटारा - पुं० पिटारा പെട്ടകം.

पेटिका - स्त्री० പെട്ടി; ചെറിയ കൂട.

पेटी - स्त्री० പെട്ടി; പെട്ടകം; അരപ്പട്ട; ശിപായിമാരുടെ വില്ല.

पेटू - वि० അധികം ഭക്ഷിയ്ക്കുന്ന.

पेठा - पुं० [illegible]

पेड़ - पुं० മരം; **—लगाना** - നടുക.

पेड़ा - पुं० ഒരുതരം പലഹാരം.

पेड़ी - स्त्री० തടി; ഉടൽ; വൃക്ഷനികുതി.

पेडू - पुं० അടിവയർ; ഗർഭാശയം.

पेन्हाना - अ० (പാൽ) ചുരത്തുക; **स०** ധരിപ്പിയ്ക്കുക (വസ്ത്രം).

पेरना - स० (ചക്കിലിട്ട്) ആട്ടുക; [illegible]; പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക.

पेलना - स० അമത്തിക്കടത്തുക; തള്ളുക; അനാദരിയ്ക്കുക.

पेला - पुं० തകരാറ്; കലഹം; അപരാധം; ആക്രമണം; തള്ളൽ.

पेवस - पुं० പ്രസവിച്ച് അധിക ദിവസം കഴിയാത്ത എരുമ, പശു മുതലായവയുടെ പാൽ.

पेश - क्रि० മുമ്പിൽ; **पुं०** മുൻഭാഗം; **—आना** - പെരുമാറുക; **—करना** - ഹാജരാക്കുക; **—दस्ती या बंदी** - മുൻകൂട്ടി ചെയ്ത ഏർപ്പാട്; മുൻകരുതൽ; **—क़दमी** - (ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയിൽ) പുരോഗതി; നേതൃത്വം; **—कश** - തിരുമുൽക്കാഴ്ച; **—कार** - മേലുദ്യോഗസ്ഥൻെറ മുമ്പിൽ റിക്കാർഡുകൾ ഹാജരാക്കുന്ന കീഴുദ്യോഗസ്ഥൻ; **—खेमा** - സൈന്യങ്ങൾക്ക് മുമ്പേ അയയ്ക്കുന്ന സാമാനം; ഏതെങ്കിലും സംഭവത്തിൻെറ പൂർവ്വലക്ഷണം.

पेशगी - **स्त्री०** മുൻകൂർ ; അച്ചാരം.

पेशतर - **पु०** **दे०** **पेश्तर**

पेशराज़ - **पु०** കല്ലുചുമട്ടുകാരൻ.

पेशवा - **पु०** നേതാവ്° ; മഹാരാഷ്ട്ര രാജാക്കന്മാരുടെ മന്ത്രിമാരുടെ സ്ഥാനപ്പേർ.

पेशवाई - **स्त्री०** എതിരേല്ക്കൽ.

पेशवाज़ - **स्त्री०** വേശ്യകളോ നർത്തകികളോ നൃത്തം ചെയ്യുന്ന സമയങ്ങളിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരു തരം പാവാട.

पेशा - **पु०** തൊഴിൽ ; വ്യവസായം ; ജോലി ; **—वर** - തൊഴിലെടുക്കുന്നവൻ.

पेशानी - **स्त्री०** നെററിത്തടം ; ഭാഗ്യം ; മുൻവശം.

पेशाब - **पु०** മൂത്രം ; **—खाना** - മൂത്രപ്പുര.

पेशी - **स्त्री०** (കേസ്°) വിചാരണ; മാംസപേശി.

पेश्तर - **क्रि०** മുമ്പ്° ; പണ്ട്°.

पैंजनी - **स्त्री०** കാൽച്ചിലമ്പ്°.

पैंठ - **स्त्री०** ചന്ത ; ചന്തദിവസം.

पैंठौर - **पु०** പീടിക.

पैंड - **पु०** കാലടി ; വഴി.

पैंडा - **पु०** വഴി ; കതിരലായം ; രീതി.

पैंत - **स्त्री०** പന്തയം ; വാശി.

पै - **अव्य०** എന്നാൽ ; നിശ്ചയമായും ; പിന്നീട്° ; അടുക്കൽ ; **प्रत्य०** മേൽ **(पर)**.

पैकार - **पु०** ചില്ലറക്കച്ചവടക്കാരൻ.

पैख़ाना - **पु०** **दे०** **पाख़ाना**

पैग़ंबर - **पु०** ദൈവദൂതൻ.

पैग़ाम - **पु०** സന്ദേശം.

पैज - **स्त्री०** പ്രതിജ്ഞ ; നിര്ബ്ബന്ധം; മത്സരം.

पैजामा - **पु०** **दे०** **पायजामा**

पैज़ार - **पु०** ചെരുപ്പ്°.

पैठ - **स्त्री०** പ്രവേശം.

पैठना - **अ०** പ്രവേശിയ്ക്കുക.

पैठार - **पु०** പ്രവേശം ; വാതിൽ,

पैड़ी - **स्त्री०** കോണി.

पैतरा - **पु०** അടവ്° ; കാൽപ്പാട്°; കാലുവയ്ക്കൽ.

पैतृक - **वि०** പൈതൃകമായ ; പാരമ്പര്യമായ.

पैदल - **वि०** കാൽനടയായി പോകുന്ന ; **क्रि०** കാൽനടയായി **पु०** കാൽനട ; കാലാൾഭടൻ.

पैदा - **वि०** ജനിച്ച ; ഉല്പന്നമായ; പ്രാപ്തമായ ; **स्त्री०** ആയം ; വരവ്°.

पैदाइश - **स्त्री०** ജനനം ; ഉല്പത്തി.

पैदावार - **स्त्री०** വിളവ്°.

पैना - **वि०** മൂർച്ചയുള്ള.

पैमाइश - **स्त्री०** അളവ്° ; അളവുകോൽ.

पैमान - **पु०** വാക്ക്° ; സന്ധി.

पैमाना - **पु०** അളവുകോൽ.

पैयाँ - **स्त्री०** കാല്.

पैया - **पु०** പതിര്.

पैर - **पु०** കാല്; **—गाड़ी** - സൈക്കിൾ ; [illegible].

पैरना - **अ०** നീന്തുക.

पैरवी - **स्त्री०** (കേസ്) വാദിയ്ക്കൽ ; ആജ്ഞാപാലനം ; അനുസരിയ്ക്കൽ ; പക്ഷം പിടിച്ചു വാദിയ്ക്കൽ ; പരിശ്രമം ; **—कार** - പക്ഷം പിടിച്ചു വാദിയ്ക്കുന്നവൻ.

पैरा - **पु०** കാലിലണിയുന്ന ഒരു ആഭരണം ; കാലടി.

पैराई - **स्त्री०** നീന്തൽ.

पैराक - **पु०** നീന്തുന്നവൻ.

पैराना - **स०** നീന്തിയ്ക്കുക.

पैराव - **पु०** ഒരാൾക്ക് നിലയില്ലാത്ത (വെള്ളം) ; നീന്തിക്കടക്കേണ്ടിവരുന്നത്ര ആഴമുള്ള വെള്ളം.

पैरो - **पु०** കേസുവാദിയ്ക്കൽ ; **वि०** അനുയായിയായ ; **—कार** - കേസുവാദിയ്ക്കുന്നവൻ.

पैलगी - **पु०** **नमस्कार** നമസ്കാരം.

पैवंद - **पु०** കീറിയ ഭാഗം തുന്നി [illegible] തുണിക്കഷണം ; ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ ഒട്ടിച്ചു പിടിപ്പിയ്ക്കൽ.

पैवंदी - **वि०** ഒട്ടിച്ചു പിടിപ്പിച്ച (ഫലവൃക്ഷം) ; തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ച (വസ്ത്രം).

पैवस्त - **वि०** കലന്ന ; യോജിച്ച ; ലീനമായ ; മുഴകിയ ; നനഞ്ഞ ; പരന്ന.

पैशाची - **स्त्री०** പിശാചിനെ സംബന്ധിച്ച ഒരു ഭാഷ.

पैसना - **अ०** പ്രവേശിയ്ക്കുക.

पैसा - **पु०** കാലണ ; പണം.

पैसार - **पु०** പ്രവേശം.

पैहारी - **वि०** പാൽ മാത്രം കുടിച്ചു ജീവിയ്ക്കുന്ന.

पोंगा - **पु०** (ഇററ) കുഴൽ ; **वि०** പൊള്ളയായ ; വിഡ്ഢിയായ.

पोंगी - **स्त्री०** പുല്ലാങ്കുഴൽ ; പാമ്പാട്ടിയുടെ കുഴൽ.

पोंछन - **पु०** തുടച്ചെടുത്ത ചളി, പൊടി മുതലായവ ; തുടപ്പുതുണി.

पोंछना - **स०** തുടയ്ക്കുക ; **पु०** തുടപ്പുതുണി.

पोआ - **पु०** പാമ്പിൻ കുഞ്ഞ്.

पोआना - **स०** (റൊട്ടി മുതലായവ) പരത്തുക ; പിന്നിയ്ക്കുക.

पोखरा - **पु०** കുളം ; പൊയ്ക.

पोच - **वि०** നികൃഷ്ടമായ ; തുച്ഛമായ ; ഹീനമായ.

पोची - **स्त्री०** നികൃഷ്ടത ; നീചത ; ഹീനത.

पोछना - **स०** **दे०** **पोंछना**

पोट - **स्त्री०** ഭാണ്ഡം ; പൊതി ; കെട്ട് ; കുമ്പാരം.

पोटना - सं ശേഖരിയ്ക്കുക ; ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുക ; പറഞ്ഞുമെരട്ടുക.

पोटली - स्त्री॰ ചെറിയ കെട്ടു° ; പൊതി.

पोढ़ा - वि॰ ബലമുള്ള ; കഠോരമായ.

पोत - पु॰ [illegible] പക്ഷി [illegible] കുഞ്ഞു° ; മാതിരി ; ഉരുഴം ; ഇളഞെടി ; നെയ്ത്തു° ; തോണി ; **स्त्री॰** മാലയുടെ മണി.

पोतदार - पु॰ ഖജാൻജി ; ഖജാനയിൽ നാണ്യം പരിശോധിയ്ക്കുന്ന ആൾ.

पोतना - सं ലേപനം ചെയ്യുക ; മെഴുകുക ; പൂശുക ; **पु॰** മെഴുകുവാനുള്ള സാധനം.

पोता - पु॰ പുത്രൻേറയോ, പുത്രിയുടേയോ പുത്രൻ ; കരം ; അണ്ഡകോശം.

पोती - स्त्री॰ പുത്രൻേറയോ, പുത്രിയുടേയോ പുത്രി.

पोथा - पु॰ വലിയ പുസ്തകം ; കടലാസു കെട്ടു°.

पोथी - स्त्री॰ ചെറിയ പുസ്തകം.

पोद्दार - पु॰ दे॰ पोतदार

पोना - सं (റൊട്ടി) പരത്തുക ; പാകം ചെയ്യുക ; കോൎക്കുക ; പിന്നുക.

पोपला - वि॰ ഒട്ടിയ (കവിൾ) ; വായിൽ പല്ലില്ലാത്ത.

पोपलाना - अ॰ വായിൽ പല്ലില്ലാതാകുക.

पोर - स्त्री॰ വിരലിൻെറ സന്ധി ; കരിമ്പു°, മുള മുതലായവയുടെ മുട്ടു° (കമ്പു°) ; നട്ടെല്ലു°.

पोल - स्त्री॰ പൊള്ള ; ശൂന്യത ; നിസ്സാരത ; **—खुलना** - കള്ളി വെളിച്ചത്താകുക (ദോഷം വെളിപ്പെടുക).

पोला - वि॰ പൊള്ളയായ ; നിസ്സാരമായ.

पोलाव - पु॰ दे॰ पुलाव

पोशाक - स्त्री॰ വസ്ത്രധാരണരീതി ; വസ്ത്രം (dress).

पोशीदगी - स्त्री॰ ഒളിവു° ; ഗോപ്യത.

पोशीदा - वि॰ ഗോപ്യമായ ; ഒളിഞ്ഞ ; രഹസ്യമായ.

पोषण - पु॰ പോഷിപ്പിയ്ക്കൽ.

पोषना - सं പോററുക ; വളൎത്തുക ; രക്ഷിയ്ക്കുക.

पोष्य - वि॰ വളൎത്താൻ യോഗ്യമായ ; വളൎത്തുപുത്രൻ ; ദത്തുപുത്രൻ.

पोस - पु॰ തിന്നചോറിനോടുള്ള കൂറു°.

पोसना - सं പോററുക ; വളൎത്തുക ; രക്ഷിയ്ക്കുക.

पोस्त - पु॰ തോൽ ; തൊണ്ടു° ; തോടു° ; അവീൻ ചെടി.

पोस्ता - पुं० അവീൻ ചെടി.

पोस्ती - पुं० ലഹരിയ്ക്കുവേണ്ടി അവീനിൻെറ തണ്ടു അരച്ചു കുടിയ്ക്കുന്നവൻ ; മടിയൻ.

पोहना - स० കോർക്കുക ; പിന്നുക; മെഴുകുക ; പൊടിയ്ക്കുക ; അരയ്ക്കുക.

पौ - स्त्री० തണ്ണീർപ്പന്തൽ ; ഉഷസ്സ്° ; പ്രകാശം ; **पुं०** കാലു° ; മൂലം ; അടിസ്ഥാനം ; **—फटना** - പ്രഭാതമാകുക. **—बारह होना** - ജയിയ്ക്കുക ; ലാഭം കിട്ടുക ; നേടുക.

पौआ } **पुं०** സേറിൻെറ നാലി
पौवा } ലൊന്നു° കൊള്ളുന്ന പാത്രം.

पौढ़ना - अ० ആടുക ; കിടക്കുക ; ഉറങ്ങുക.

पौढ़ाना - स० ആട്ടുക ; കിടത്തുക; ഉറക്കുക.

पौद - स्त्री० ചെറിയ ചെടി.

पौदर - स्त्री० കാലടിപ്പാട്ടു° ; ഒററയടിപ്പാത.

पौधा - पुं० ചെടി.

पौन - पुं० കാററു° ; **वि०** മുക്കാൽ ഭാഗം.

पौनार - स्त्री० താമരത്തണ്ടു°.

पौनी - स्त्री० വിവാഹം മുതലായ അവസരങ്ങളിൽ യജമാനന്മാരിൽനിന്നു° സമ്മാനം വാങ്ങുന്ന ക്ഷൗരകൻ, വണ്ണാൻ മുതലായ ആശ്രിതവർഗ്ഗം.

पौने - वि० കാൽ കുറവുള്ള. **जैसे, पौने चार** മൂന്നേമുക്കാൽ.

पौर - स्त्री० പടിവാതിൽ; കോണി; മെതിയടി.

पौरिया - पुं० ദ്വാരപാലകൻ.

पौरी - स्त्री० दे० पौर

पौरुष - पुं० പൌരുഷം ; ബലം.

पौष्टिक - वि० പുഷ്ടികരമായ.

प्याऊ - पुं० തണ്ണീർപ്പന്തൽ.

प्याज - पुं० ചുവന്ന ഉള്ളി.

प्याजी - वि० ഉള്ളിനിറമുള്ള.

प्यादा - पुं० കാലാൾപ്പട ; ഹരിക്കാരൻ ; ദൂതൻ.

प्यार - पुं० സ്നേഹം.

प्यारा - वि० പ്രിയപ്പെട്ട.

प्याला - पुं० കോപ്പ.

प्यास - स्त्री० ദാഹം ; പ്രബലമായ ആഗ്രഹം ; തൃഷ്ണ.

प्यासा - वि० ദാഹമുള്ള ; ആഗ്രഹമുള്ള.

प्योसर - पुं० പ്രസവിച്ചു° അധിക ദിവസം കഴിയാത്ത പശുവിൻെറ പാൽ.

प्योसार - पुं० दे० पीहर

प्रकट } **वि०** സ്പഷ്ടമായ ; പ്രത്യക്ഷ
प्रगट } മായ.

प्रकरण - पुं० സന്ദർഭം ; വൃത്താന്തം; അദ്ധ്യായം ; വർണ്ണന ; ഉണ്ടാക്കൽ.

प्रकांड - **वि॰** വളരെ വലിയ.

प्रकाशमान - **वि॰** പ്രകാശിക്കുന്ന.

प्रकाशित - **वि॰** പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

प्रकृत - **वि॰** യഥാർത്ഥമായ; സ്വതവേയുള്ള.

प्रकृतिस्थ - **वि॰** സ്വാഭാവികമായ.

प्रकोप - **पु॰** വളരെ അധികം ദ്വേഷ്യം.

प्रकोष्ठ - **पु॰** കൈമുട്ടിനു താഴെയുള്ള ഭാഗം; പ്രധാന ഗേയ്റ്റിനടുത്തുള്ള മുറി; നാലു വശവും മതിലുള്ള വലിയ മുററം.

प्रक्रिया - **स्त्री॰** പ്രകരണം; ക്രിയ; യുക്തി.

प्रक्षालन - **पु॰** കഴുകൽ.

प्रक्षिप्त - **वि॰** എറിയപ്പെട്ട; പിന്നീട് ചേർക്കപ്പെട്ട.

प्रखर - **वि॰** തീക്ഷ്ണമായ; കഠോരമായ; മൂർച്ചയുള്ള.

प्रगटना - **अ॰** സ്പഷ്ടമാകുക.

प्रगल्भ - **वि॰** സമർത്ഥനായ; പ്രതിഭാശാലിയായ; അഹങ്കാരിയായ.

प्रचंड - **वि॰** അടക്കാനാവാത്ത.

प्रचलन - **पु॰** പ്രചാരം.

प्रचलित - **वि॰** നടപ്പുള്ള.

प्रचारित - **वि॰** പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

प्रचुर - **वि॰** വളരെ അധികമായ.

प्रचुरता - **स्त्री॰** ആധിക്യം.

प्रच्छन्न - **वि॰** മറഞ്ഞ.

प्रजातंत्र - **पु॰** ജനകീയ ഭരണം.

प्रज्वलित - **वि॰** ആളിക്കത്തിച്ച.

प्रण -**पु॰** പ്രതിജ്ഞ; ദൃഢനിശ്ചയം.

प्रणत - **वि॰** താഴ്ന്ന; നമിച്ച.

प्रणयिनी - **स्त्री॰** കാമുകി.

प्रणयी - **पु॰** കാമുകൻ.

प्रणव - **पु॰** ഓം എന്ന മന്ത്രം.

प्रणाली - **स्त्री॰** പദ്ധതി; മാതിരി.

प्रणीत - **वि॰** രചിക്കപ്പെട്ട; നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട.

प्रणेता - **पु॰** നിർമ്മാതാവ്.

प्रतारणा - **स्त्री॰** വഞ്ചന; ചതി.

प्रति - **अव्य॰** തോറും; പോലെ; കുറിച്ച്; ഓട്ട്; **स्त्री॰** പകർപ്പ്; കോപ്പി; **उप॰** ഒരു ഉപസർഗ്ഗം; **—कार** - പക വീട്ടൽ; **—क्रिया** - **स्त्री॰** പ്രതികാരം; പ്രതിക്രിയ (reaction); **—ग्रह** - സ്വീകാരം; ദാനം; പിടിക്കൽ; വിവാഹം; **—घाती** - ശത്രു; എതിരാളി; **—च्छाया** - നിഴൽ; ചിത്രം; **—द्वंद्व** - എതിരാളി; **—द्वंदी** - എതിരാളി; **—पक्ष** - എതിർപക്ഷം; **—पदा** - പ്രതിപദം; **—योगिता** - എതിര്; മത്സരം; **—योगी** - **पु॰** എതി

രാളി; **—रोध** - തടസ്സം; **—लिपि** - പകപ്പ്; കോപ്പി; **—शोध** - പ്രതികാരം; **—स्पर्धा** - മത്സരം; **—रूप** - ചിത്രം; പ്രതിച്ഛായ; പ്രതിമ; പ്രതിനിധി; **—हिंसा** - പ്രതികാരം.

प्रतिम - पुं० തുല്യം.

प्रतिष्ठा - स्त्री० മാനം; ആദരവ്; സ്ഥാപിക്കൽ.

प्रतिष्ठित - वि० [illegible]; സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട.

प्रतिहारी - पुं० ദ്വാരപാലകൻ.

प्रतीक - पुं० പ്രതിമ; ബിംബം; ചിഹ്നം; പ്രതീകം.

प्रतीची - स्त्री० പടിഞ്ഞാറ്.

प्रत्यंचा - स्त्री० ഞാൺ.

प्रत्युत - अव्य० **बल्कि** നേരേ മറിച്ച്.

प्रत्येक - वि० ഓരോ.

प्रथा - स्त्री० രീതി; സമ്പ്രദായം; നടപ്പ്.

प्रदर्शिनी - स्त्री० പ്രദർശനം.

प्रदोष - पुं० സന്ധ്യ; വലിയ അപരാധം.

प्रद्योत - पुं० കിരണം; തിളക്കം.

प्रपंच - पुं० ലോകം; കപടം; ചതി.

प्रपंची - वि० കപടമുള്ള; ചതിയനായ.

प्रपौत्र - पुं० പുത്രപൗത്രൻ.

प्रफुल्लना - अ० വികസിക്കുക; പുഷ്പിക്കുക.

प्रबंध - पुं० ഏർപ്പാട്; വ്യവസ്ഥ; ഉപന്യാസം; രേഖ.

प्रबोध - पुं० ഉണർവ്; യഥാർത്ഥജ്ഞാനം; ആശ്വാസം; മുന്നറിവ്.

प्रभंजन - पुं० കൊടുങ്കാറ്റ്; നാശം.

प्रभा - स्त्री० പ്രകാശം.

प्रभाती - स्त्री० പ്രഭാതഗീതം.

प्रमदा - स्त्री० യുവതി.

प्रमाद - पुं० തെറ്റ്.

प्रमाण - पुं० തെളിവ്; **—पत्र** - സർട്ടിഫിക്കറ്റ്.

प्रमुदित - वि० സന്തുഷ്ടനായ.

प्रयास - पुं० പരിശ്രമം; യത്നം.

प्रयोजन - पुं० ഉദ്ദേശം; ആശയം; അർത്ഥം.

प्रलेप - पुं० പുരട്ടൽ; ലേപനദ്രവ്യം.

प्रलोभ / **प्रलोभन** - पुं० [illegible]ൽ; [illegible]

प्रवाल - पुं० തളിര്.

प्रवास - पुं० വിദേശവാസം.

प्रश्वास - पुं० ഉച്ഛ്വാസം.

प्रसंग - पुं० സന്ദർഭം; സംബന്ധം; വിഷയം; കാരണം; പ്രചരണം.

प्रसादी - स्त्री० പ്രസാദം; നിവേദ്യം.

प्रसार - पुं० വ്യാപ്തി ; വിസ്താരം.

प्रसूत - वि० പ്രസവിച്ച ; ഉണ്ടായ ; പ്രസവാനന്തര രോഗം.

प्रसूता / प्रसूतिका - स्त्री० പ്രസവിച്ചു കിടക്കുന്ന സ്ത്രീ.

प्रसून - पुं० പുഷ്പം.

प्रस्तर - पुं० കല്ല്° ; വിരിപ്പ്°.

प्रस्ताव - पुं० പ്രമേയം ; ചർച്ച ; പ്രസ്താവിക്കൽ ; മുഖവുര ; വിഷയപരിചയം.

प्रस्तावना - स्त्री० മുഖവുര; ആരംഭം.

प्रस्तावित - वि० പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ട.

प्रस्वेद - पुं० വിയർപ്പ്°.

प्रहरी - पुं० പാറാവുകാരൻ.

प्रहार - पुं० അടി.

प्रांत - पुं० സംസ്ഥാനം ; അതിര്° ; ഭാഗം.

प्रांतीय - वि० സംസ്ഥാനസംബന്ധമായ.

प्रांजल - वि० സരളമായ ; യഥാർത്ഥമായ ; തുല്യമായ.

प्राकृत / प्राकृतिक - वि० പ്രകൃതിയിൽ നിന്നുണ്ടായ ; നൈസർഗ്ഗികമായ ; **पुं०** പ്രാകൃതഭാഷ.

प्राचीर - पुं० കോട്ട.

प्राणापात - पुं० മരണം.

प्रादेशिक - वि० പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച.

प्राप्ति - स्त्री० ലഭിക്കൽ.

प्रार्थना - स्त्री० അപേക്ഷ ; **—पत्र -** [illegible]

प्रायद्वीप - पुं० അർദ്ധദ്വീപ്°.

प्रीतिभोज - पुं० സദ്യ ; (dinner-party) വിരുന്ന്°.

प्रेषित - वि० അയച്ച.

प्रोत - वि० കോർത്തിണക്കിയ ; ഒളിഞ്ഞ.

फ

फंका - पुं० ഒരു മാത്ര (ഡോസ്°) യായി [illegible] സാധനം.

फंकी - स्त्री० ഒരു ഡോസ്° മരുന്ന്°.

फंद / फंदा - पुं० കുടുക്ക്° ; കെട്ട്° ; ചതി ; **—वार -** കുടുക്കിടുന്നവൻ.

फँसना - अ० കുടുങ്ങുക ; അകപ്പെടുക.

फँसाना - स० കുടുക്കുക ; അകപ്പെടുത്തുക ; വശത്താക്കുക.

फ़क - वि० വെളുത്ത ; വിളർത്ത.

फ़क़त - क्रि० മാത്രം ; പര്യാപ്തം.

फ़क़ीर - पुं० ഭിക്ഷു ; സന്യാസി ; ദരിദ്രൻ.

फ़क़ीरी - स्त्री० യാചിക്കൽ ; സന്യാസം ; ദാരിദ്ര്യം.

फ़क्क - स्त्री० ഒന്നിച്ചിരിക്കുന്ന രണ്ടു സാധനങ്ങളെ വേർപെടുത്തൽ ; മോചനം.

फ़क्र - पुं० ദരിദ്രത ; സന്യാസം ; അലംഭാവം.

फ़ख्र / **फ़ख़** } **पु०** അഭിമാനം ; ഗർവ്വം.

फ़ख़िया - क्रि० അഭിമാനത്തോടെ.

फगुआ - पु० ഫാൽഗുനമാസത്തിൽ വടക്കേ ഇന്ത്യക്കാർ ആഘോഷിക്കുന്ന വസന്തോത്സവത്തിൽ (ഹോലി) പാടാറുള്ള പാട്ട് ; 'ഹോലി' ഉത്സവദിവസം ; 'ഹോലി' ആഘോഷം.

फगुनहट - स्त्री० ഫാൽഗുനമാസത്തിലടിക്കുന്ന ശക്തിയുള്ള കാററ്.

फ़जर - स्त्री० പ്രഭാതസമയം.

फ़ज़ल - पु० ആധിക്യം ; കൃപ ; അനുഗ്രഹം.

फ़ज़ा - स्त्री० തുറസ്സായിക്കിടക്കുന്ന മൈതാനം ; ശോഭ.

फ़ज़ीलत - स्त्री० മഹിമ ; ശ്രേഷ്ഠത.

फ़ज़ीह - वि० ദുഷ്പേരുണ്ടാക്കുന്ന.

फ़ज़ीहत - स्त्री० ദുർദ്ദശ ; ദുഷ്പേര്.

फ़ज़ूल - वि० അനാവശ്യമായ ; ആവശ്യത്തിൽ കവിഞ്ഞ ; അതിരിക്തമായ ; **—ख़र्च** - അനാവശ്യച്ചിലവു ചെയ്യുന്ന (ആൾ) ; **—ख़र्ची** - അനാവശ്യച്ചിലവ് ; ദുർവ്വ്യയം.

फट - स्त्री० കനം കുറഞ്ഞ സാധനം ഇളകുകയോ, വീഴുകയോ [illegible] ശബ്ദം.

फटक - पु० दे० फटिक

फटकना - अ० 'ഫട് ഫട്' ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; എത്തുക ; പോകുക ; വേർപെടുക ; **स०** എറിയുക ; നടത്തുക ; 'ഫട് ഫട്' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക ; പാററുക.

फटकार - स्त्री० ശകാരം ; ധിക്കാരം ; ശാപം.

फटकारना - स० ശകാരിക്കുക ; അടിക്കുക ; അടി[illegible] (വസ്ത്രാദികൾ).

फटना - अ० പൊട്ടുക ; വിള്ളുക ; പിളരുക ; കീറുക ; പിരിയുക (പാല്).

फटा - वि० പൊട്ടിയ ; പിരിഞ്ഞ ; കീറിയ ; **पु०** ദ്വാരം ; പിളർപ്പ്.

फटिक - पु० സ്ഫടികം ; വെണ്ണക്കല്ല് ; മാർബിൾക്കല്ല്.

फटेहाल - पु० ग़रीबी ദാരിദ്ര്യം.

फट्टा - पु० മുളവടി.

फड़कना - अ० തുടിക്കുക ; ഇളകുക ; കുതിക്കുക ; **फड़क उठना** - ആനന്ദിക്കുക ; **फड़क जाना** - മുഗ്ദ്ധനാകുക.

फड़नवीस - पु० മഹാരാഷ്ട്രരുടെ ഭരണകാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജപദവി.

फड़फड़ाना - स० പിടപ്പിക്കുക ; **अ०** പിടയ്ക്കുക.

फड़बाज़ - पुं० ആളുകളെ തന്റെ വീട്ടിൽ വിളിച്ച് ചൂതുകളിപ്പിച്ച് പണം വാങ്ങിയ്ക്കുന്നവൻ.

फण - पुं० दे० फन

फणिक } **पुं०** പാമ്പ്.
फणी }

फ़तवा - पुं० മുസൽമാന്മാരുടെ [illegible] തീരുമാനം,

फ़तह - स्त्री० വിജയം; **—मन्द या याब** - വിജയിയായ.

फ़तिंगा - पुं० ചിത്രശലഭം; ഇയ്യാൻപാററ.

फ़तूर - पुं० ദോഷം; ഹാനി; വിഘ്നം; ലഹള.

फ़तूरिया } **वि०** ഹാനിയുണ്ടാക്കുന്ന;
फ़तूरी } വിഘ്നമുണ്ടാക്കുന്ന.

फ़तूही - स्त्री० 'കഫ്' ഇല്ലാത്ത ഒരുതരം കുപ്പായം; യുദ്ധത്തിലോ, കൊള്ളയിലോ കിട്ടിയ ധനം.

फ़तेह - स्त्री० दे० फ़तह

फदकना - अ० 'ചളപള' എന്നതിളയ്ക്കുക.

फन - पुं० പാമ്പിന്റെ പത്തി.

फ़न - पुं० വിദ്യ; വിശേഷത; കൈവേല; വഞ്ചിയ്ക്കുന്ന രീതി.

फ़ना - स्त्री० വിനാശം.

फह्नी - स्त्री० ആപ്പ്; പൂള്; ഒ[illegible] അച്ച്.

फफूंदी - स्त्री० പൂപ്പായി; സ്ത്രീകളുടെ മടിക്കുത്ത് (നീവി).

फफोला - पुं० പൊള്ളം; പോളൻ.

फबती - स्त्री० അവസരോചിതമായ വാക്ക്; പരിഹാസം; **—उड़ाना** - പരിഹസിയ്ക്കുക.

फबन - स्त्री० ശോഭ; സൌന്ദര്യം.

फबना - अ० നന്നായി തോന്നുക; ശോഭിയ്ക്കുക.

फबीला - वि० നന്നായി തോന്നുന്ന; ശോഭിയ്ക്കുന്ന.

फ़रअ - स्त्री० കൊമ്പ്; ചില്ല.

फ़रऊन - पुं० മുതല; അതിക്രമി; അഹങ്കാരി.

फ़रक़ - पुं० വ്യത്യാസം; കുറവ്; അന്യതാ.

फ़रज़न्द - पुं० പുത്രൻ; സന്താനം.

फ़रज़ी } **पुं०** ബുദ്ധിമാൻ; ചതുരംഗത്തിലെ മന്ത്രി (കരു).
फ़रज़ीन }

फ़रफंद - पुं० അടവ്; തന്ത്രം; കപടം.

फरबा - वि० തടിച്ച.

फ़रमाँबरदार - वि० ആജ്ഞയനുസരിയ്ക്കുന്ന.

फ़रमा - पुं० അച്ച്; ഫ്രെയിം; (അച്ചടിയ്ക്കുന്ന) ഒരു ഫാറം; (കടലാസ്),

फ़रमाइश - स्त्री० ആജ്ഞ ; കല്പന.
फ़रमाइशी - वि० ആർഡർ കൊടുത്തു° തയ്യാറാക്കിച്ച.
फरमान - पु० രാജകല്പന.
फरमाना - स० ആജ്ഞാപിക്കുക ; അരുളിച്ചെയ്യുക (പറയുക).
फरवी - स्त्री० പൊരി; മലർപ്പൊരി.
फ़रश - पु० തറ ; വിരിപ്പു°.
फ़रशी - स्त्री० ഹുക്ക.
फरसा - पु० പരശു ; വെണ്മഴു.
फरसूदा - पु० പഴയതും കൊള്ളരുതാത്തതുമായ ; ക്ഷീണിച്ച.
फ़रहंग - स्त्री० ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം ; അറിവു° ; നിഘണ്ടു.
फ़रद }
फ़रहत } **स्त्री०** ആനന്ദം ; സന്തോഷം ; **—अफ़ज़ा -** സന്തോഷദായകമായ.
फरहरा - पु० പതാക; കൊടി.
फ़रहाद - पु० കല്ലിൽ കൊത്തുപണി ചെയ്യുന്നവൻ.
फ़राक - वि० വിസ്°തൃതമായ ; വലിയ ; **पु०** മൈതാനം.
फ़राकृत - वि० വിസ്°തൃതവും സമതലവുമായ.
फ़राख़ - वि० വിസ്°തൃതമായ ; വിശാലമായ.
फराग़ - पु० }
फ़राग़त - स्त्री० } ഒഴിവു സമയം; മോചനം ; നിശ്ചിന്തത ; മലവിസർജ്ജനം.
फ़रामोश - वि० മറന്ന ; വിസ്മൃതമായ.
फ़रायज़ - पु० (**फ़र्ज़ का बहु०**) കർത്തവ്യങ്ങൾ.
फ़रार - वि० ഓടിപ്പോയ.
फरारी - वि० ഓടിപ്പോകുന്ന ; ഒളിച്ചോടിപ്പോകുന്ന.
फराहम - वि० ശേഖരിക്കപ്പെട്ട ; ഒന്നിച്ചു കൂടിയ.
फ़रियाद - स्त्री० ആവലാതി ; സങ്കടം ; സങ്കടമുണർത്തിക്കൽ.
फ़रियादि - वि० ആവലാതിയുള്ള ; സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കുന്ന.
फ़रियाना - स० തിരിഞ്ഞു വേർപെടുത്തുക ; തീരുമാനിക്കുക.
फ़रिश्ता - पु० ദൈവദൂതൻ.
फरी - स्त्री० കൊഴു ; തോലു കൊണ്ടുള്ള ചെറിയ പരിച.
फ़रीक़ - पु० എതിരാളി; വിരോധി.
फ़रीक़ैन - पु० ഇരുകക്ഷികളും ; വാദിയും പ്രതിയും.
फरूही-स्त्री० ചെറിയകൈക്കോട്ടു°.
फरेंदा - पु० ഒരുതരം ഞാവൽ.
फ़रेफ़्ता - वि० വഞ്ചിതനായ ; ആസക്തനായ.
फ़रेब - पु० വഞ്ചന ; ചതി ; **—दिही -** ചതിക്കൽ.
फ़रेबी - वि० വഞ്ചകനായ ; ചതിയനായ.
फ़रोख़्त - स्त्री० വില്പന.

फ़रोग़ - पुं० ജ്യോതി ; തിളക്കം.

फरो-तन - पुं० ദരിദ്രൻ.

फ़रोश - पुं० വില്ക്കുന്നവൻ.

फ़र्क़ - पुं० दे० फ़रक़

फ़र्ज़ - पुं० കർത്തവ്യം ; ഊഹം ; സങ്കല്പം ; **स्त्री०** വിള്ളൽ ; സന്ധി ; ചേപ്പ് ; യോനി.

फ़र्ज़न - क्रि० വിചാരിച്ചിട്ട് ; സങ്കല്പിച്ചിട്ട്.

फ़र्ज़ी - वि० സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ട ; അനുകരിച്ച.

फ़र्द - स्त्री० കടലാസിന്റെയോ, തുണിയുടേയോ കഷണം ; കുറിപ്പ്.

फ़र्द-फ़र्द - क्रि० ഓരോന്നായിട്ട് ; വെവ്വേറെ.

फ़र्राटा - पुं० വേഗത.

फ़र्रार - वि० വേഗം ഓടുന്ന.

फ़र्राश - पुं० ഭൃത്യൻ.

फ़र्श - पुं० തറ ; നിലം ; വിരിപ്പ്.

फर्शी - स्त्री० ഒരുതരം വലിയ ഹുക്ക ; **वि०** നിലത്തെ സംബന്ധിച്ച ; വിരിപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച.

फल - पुं० പഴം ; കായ ; ലാഭം ; ഗുണം.

फलक - पुं० പലക ; ഉള്ളംകൈ ; പുതപ്പ് ; വശം.

फ़लक - पुं० ആകാശം ; സ്വർഗ്ഗം.

फलकना - अ० തുളുമ്പുക ; കവിഞ്ഞൊഴുകുക.

फलतः - अव्य० ഫലമായിട്ട് ; അതുകൊണ്ട്.

फलदान - पुं० വിവാഹ നിശ്ചയ കർമ്മം.

फलदार - वि० കായുള്ള ; കായ്ക്കുന്ന.

फलना - अ० കായ്ക്കുക ; ഫലിക്കുക.

फ़लसफ़ा - पुं० തത്വശാസ്ത്രം.

फलहरी - स्त्री० വന്യഫലം.

फ़लाँ - वि० ഇന്ന ; ഇന്നതായ.

फलांग - स्त्री० കുതിച്ചു ചാട്ടം.

फलांगना - स्त्री० കുതിച്ചു ചാടുക.

फ़लांश - पुं० താല്പര്യം ; സാരാംശം.

फ़लाकत - स्त्री० ആപത്ത് ; ദാരിദ്ര്യം.

फ़लाना - वि० दे० फ़लाँ

फलालीन
फलालेन } **पुं०** ഫ്ളാനൽ തുണി.

फली - स्त्री० പയറുവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട കായ.

फलीता - पुं० തിരി ; പന്തം.

फलीभूत - वि० ഫലവത്തമായ.

फ़व्वारा - पुं० ഉറവ് ; ഊററ് ; ധാരായന്ത്രം ; ജലകണം.

फ़सल - स्त्री० വിളവ് ; ഋതു ; അദ്ധ്യായം ; വേർപാട് ; വ്യത്യാസം കാട്ടുന്ന വസ്തു ; ചതി.

फसली - वि० ഋതുവിലുള്ള ; **पुं०** കോളറദീനം ; വിഷൂചിക.

फ़साद - पुं० വഴക്ക്; കലഹം.

फ़सादी - वि० വഴക്കാളിയായ; കലഹിയായ.

फ़साना - पुं० കല്പിതകഥ.

फ़साहत - स्त्री० മനോഹരമായ വർണ്ണന; വാഗ്മിതാ.

फ़सील - स्त्री० നഗരത്തിന്നു ചുററുമുള്ള കോട്ട.

फ़सीह - वि० വാഗ്മിയായ; വർണ്ണനാശക്തിയുള്ള.

फ़स्द - स्त्री० ഞരമ്പു കീറി ദൂഷിച്ച രക്തം കളയൽ.

फ़स्ले-बहार - स्त्री० വസന്തകാലം.

फ़स्साद - पुं० ഞരമ്പു കീറുന്ന വൈദ്യൻ.

फ़हम - स्त्री० ബുദ്ധി; ജ്ഞാനം; അറിവ്.

फ़हमाइश - स्त्री० മുന്നറിയിപ്പ്; ജാഗ്രതപ്പെടുത്തൽ.

फहराना - अ० കാററിൽ പറക്കുക; **स०** (കൊടി മുതലായവ) പറപ്പിയ്ക്കുക.

फ़हरिस्त - स्त्री० तालिका വിഷയസൂചി; ലിസ്റ്റ്; പട്ടിക.

फ़हश - वि० അസഭ്യമായ; അശ്ലീലമായ.

फ़हीम - वि० അറിവുള്ള; ബുദ്ധിയുള്ള.

फाँक - स्त्री० ഉരുണ്ട വസ്തുവിന്റെ ഒരു കീറ്; ഒരു കഷണം.

फाँकना - स० കൊറിയ്ക്കുക.

फाँकी - स्त्री० പഴക്കഷണം.

फाँट - पुं० കഷായം.

फाँडा - पुं० അരയിൽ ചുററിയ വസ്ത്രത്തിന്റെ ഭാഗം.

फाँद - स्त्री० കുതിച്ചുചാട്ടം; കുതിയ്ക്കൽ; **पुं०** കുടുക്ക്.

फाँदना - अ० കുതിച്ചു ചാടുക; **स०** ചാടിക്കടക്കുക; കുടുക്കിൽ പെടുത്തുക.

फाँदी - स्त्री० കെട്ട്.

फाँस - स्त्री० കുടുക്ക്; ബന്ധനം; മുള, വിറക് മുതലായവയുടെ ആര്; ചെറിയ മുളവാരി.

फाँसना - स० കുടുക്കിൽപ്പെടുത്തുക; ചതിച്ച് അധീനത്തിലാക്കുക.

फाँसी - स्त्री० കുടുക്ക്; തൂക്കിക്കൊല്ലാനുള്ള കയറ്; തൂക്കുദണ്ഡന; **—देना** - തൂക്കിക്കൊല്ലുക.

फाका - पुं० ഉപവാസം; ദാരിദ്ര്യം; പട്ടിണി; **—कश** - പട്ടിണിയായ; ദരിദ്രനായ; **—ज़द** - വിശപ്പുകൊണ്ടു വലഞ്ഞ; **—मस्त** - വിശപ്പിനേയോ, പട്ടിണിയേയോ വകവെയ്ക്കാത്ത.

फ़ाख्ता - पुं० പ്രാവ്.

फाग - पुं० 'ഹോലി' ഉത്സവം.

फागुन - पु० [illegible].

फ़ाज़िर - वि० വ്യഭിചാരിയായ ; പാപിയായ.

फ़ाज़िल - वि० ആവശ്യത്തിലധികമായ ; വദ്ധിച്ച ; **पु०** വിദ്വാൻ ; പണ്ഡിതൻ.

फाटक - पु० പടിവാതിൽ.

फाड़न - स्त्री० കടലാസുചീന്ത്.

फाड़ना - स० കീറുക ; ചീന്തുക ; പിളക്കുക.

फ़ातिहा - पु० (മുഹമ്മദീയരുടെ) പ്രാത്ഥന ; മരിച്ചവരുടെ പേരിൽ അപ്പിക്കുന്ന സാധനം.

फ़ातेह - वि० ആരംഭിക്കുന്ന; ഉൽഘാടനം ചെയ്യുന്ന ; വിജയിയായ ; മരിക്കുന്ന.

फ़ानना - स० പഞ്ഞികടയുക ; അനുഷ്ഠിക്കുക.

फ़ानी - वि० നാശമുള്ള ; നശിപ്പിക്കുന്ന.

फ़ानूस - पु० ശരറാന്തൽ.

फ़ाम - पु० നിറം.

फ़ायक़ - वि० ശ്രേഷ്ഠമായ ; വിശിഷ്ടമായ.

फ़ायज - वि० [illegible] ; വിജയിയായ.

फ़ायदा - पु० ലാഭം ; ഗുണം ; പ്രയോജനം.

फ़ायदेमन्द - वि० ഗുണകരമായ ; പ്രയോജനകരമായ.

फ़ारख़ती - स्त्री० കടം മുഴവൻ വീട്ടിയതിനുള്ള രേഖ.

फ़ारस - पु० പേഷ്യ ; ഇറാൻ.

फ़ारसी - स्त्री० പാസ്സിഭാഷ ; **वि०** [illegible].

फ़ारिग़ - वि० നിശ്ചിന്തനായ ; മുക്തനായ ; നിവൃത്തനായ.

फ़ाल - स्त्री० പകിടക്കരു എറിഞ്ഞ് അതിൻെറ എണ്ണമനുസരിച്ച് [illegible] പറയൽ.

फाल - स्त्री० കൊഴു.

फ़ालतू - वि० ആവശ്യത്തിലധികമായ ; അവശേഷിച്ച ; ഉപയോഗമില്ലാത്ത.

फ़ालिज - स्त्री० പക്ഷവാതം.

फ़ालूदा - पु० ഗോതമ്പുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം പാനീയം.

फावड़ा - पु० കൈക്കോട്ട് ; തൂമ്പ.

फ़ाश - वि० സ്പഷ്ടമായ ; പ്രകടമായ ; **परदा फ़ाश करना** - ര ഹസ്യമായി [illegible]നെ സ്പഷ്ടമാക്കുക.

फ़ासला
फ़ासिला } **पु०** ദൂരം ; അകലം.

फाहा - पु० എണ്ണയിലോ, കുഴമ്പിലോ നനച്ച് മുറി കെട്ടുവാനുപയോഗിക്കുന്ന തുണി.

फ़ाहिश - वि० ദുഷ്ടനായ ; ദുസ്സ്വഭാവമുള്ള.

फ़ाहिशा - **स्त्री०** ദുൻനടപടിക്കാരി.

फ़िक़रा - **पु०** വാചകം; ചതി; പരിഹാസം; വ്യംഗ്യം.

फ़िक़रेबाज़ - **वि०** തെററിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന; ചതിക്കുന്ന.

फ़िक्र - **स्त्री०** ചിന്ത; വിചാരം; —**मन्द** - ചിന്താഗ്രസ്തനായ.

फ़िज़ूल - **वि० दे० फ़ज़ूल**

फिटकार - **स्त्री०** നിന്ദിക്കൽ; ശപിക്കൽ.

फिटकिरी - **स्त्री०** പടിക്കാരം (alum).

फिटन - **स्त्री०** നാലു ചക്രങ്ങളുളള തുറന്ന സവാരി വണ്ടി.

फ़ितना - **पु०** പാപം; അപരാധം; കലഹം; ഒരുതരം അത്തർ; **वि०** ദുഷ്ടനായ; വഴക്കാളിയായ.

फ़ितरत - **स्त्री०** പ്രകൃതി; സ്വഭാവം; ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

फ़ितरती - **वि०** പ്രാകൃതികമായ; സ്വാഭാവികമായ.

फ़ितानत - **स्त्री०** ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

फ़ितूर - **पु०** ദൂഷ്യം; കലഹം; കുഴപ്പം; വിഘ്നം.

फ़िदवी - **वि०** സ്വാമിഭക്തിയുള്ള; **पु०** ദാസൻ.

फ़िदा - **वि०** ആസക്തനായ; അനുരക്തനായ; അർപ്പിതമായ.

फ़िदाई - **पु०** ആസക്തൻ; അനുരക്തൻ; പ്രാണനെ അർപ്പിച്ചവൻ.

फ़िदिया - **पु०** കുററക്കാരെ ജെയിലിൽനിന്നോ, മരണശിക്ഷയിൽനിന്നോ മോചിപ്പിക്കുവാൻ പകരം കൊടുക്കുന്ന പണം; പിഴയിട്ടുവിടുക്കൽ; മതനികുതി (ജസിയ).

फ़िरंग - **पु०** ഫ്രാൻസ്; യൂറോപ്പ്; ഉഷ്ണപ്പുണ്ണ്.

फ़िरंगिस्तान - **पु०** ഫ്രാൻസ്; യൂറോപ്പ്.

फ़िरंगी - **पु०** ഫ്രാൻസുകാരൻ; യൂറോപ്യൻ.

फ़िरंट - **वि०** എതിരായ; വഴക്കിനൊരുങ്ങിയ.

फिर - **क्रि०** വീണ്ടും; പിന്നെ; പിന്നീട്; അപ്പോൾ; ആ സ്ഥിതിക്ക്; ഇതിനും പുറമെ; മേലാൽ; ശേഷം; ഇനി; —**भी** - എന്നിട്ടും; എങ്കിലും; എന്നാലും; പിന്നീടും; പുറമേയും; മേലാലും.

फ़िरक़ा - **पु०** ജാതി; സംഘം; സമുദായം; വർഗ്ഗം; —**बन्दी** - വർഗ്ഗീയത; സാമുദായികത്വം.

फिरता - **पु०** മടക്കി അയയ്ക്കൽ; **वि०** മടക്കി അയച്ച.

फ़िरदौस - **पु०** പുഷ്പവാടിക; സ്വർഗ്ഗം.

फिरना - अ० ചുററുക ; തിരിയുക ; അലഞ്ഞു നടക്കുക ; മടങ്ങുക ; വിപരീതമാകുക ; വ്യതിചലിയ്ക്കുക ; തേയ്ക്കപ്പെടുക.

फ़िरनी - स्त्री० ഒരുതരം പാൽപ്പായസം.

फ़िराक़ - पु० വേർപാട്; വിചാരം ; ചിന്ത ; അന്വേഷണം.

फ़िराग़ - पु० रिहाई മോചനം ; മോചനാവസരം ; സൌകര്യം ; ആധിക്യം ; സന്തോഷം.

फिराना - स० അങ്ങുമിങ്ങുംകൊണ്ടുപോവുക ; ചുററിയ്ക്കുക ; പിരിയ്ക്കുക.

फ़िरार - पु० മണ്ടൽ ; പായൽ.

फिराव - पु० തിരിവ്; വളവ്; ചുററൽ ; തിരിയൽ.

फ़िरासत - स्त्री० ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

फ़िलजुमला - क्रि० അതായതു് ; ചുരുക്കത്തിൽ.

फ़िलफ़िल - स्त्री० കുരുമുളക്.

फ़िलफ़ौर - क्रि० ഉടനെ ; പെട്ടെന്ന്.

फ़िलहक़ीक़त - क्रि० വാസ്തവത്തിൽ.

फ़िलहाल - क्रि० ഈ സമയത്തു് ; ഈയവസരത്തിൽ.

फिल्ली - स्त्री० വണ്ണക്കാൽ ; കാലിന്റെ പിൻഭാഗം.

फिस - अव्य० ഒന്നുമില്ല (ഹാസ്യമായി).

फिसड्डी - वि० ഒന്നിനും കഴിയാത്ത ; പിന്നണിയിലായ.

फ़िसलना - अ० വഴുതുക ; തെററുക.

फ़िसाद - पु० കലഹം ; ശണ്ഠ.

फ़िसाना - पु० दे० फ़साना

फ़िहरिस्त - स्त्री० दे० फहरिस्त

फ़ी - अव्य० ഓരോ ; **—ज़माना -** ഇക്കാലത്തു്.

फीका - वि० പ്രകാശം കുറഞ്ഞ ; മങ്ങിയ ; വിളത്ത ; നീരസമായ ; **—पन -** മങ്ങൽ ; രസമില്ലായ്മ ; വിളർച്ച.

फ़ीता - पु० നാട.

फ़ीरोज़ - वि० വിജയിയായ ; സുഖിയും സമ്പന്നനുമായ.

फ़ीरोज़ा - पु० പച്ചനിറം കലന്ന നീലരത്നം.

फ़ीरोज़ी - वि० പച്ച കുടിക്കലന്ന നീലനിറമുള്ള.

फ़ील - पु० ആന ; **—ख़ाना -** ആനപ്പന്തി ; **—पा -** പെരുക്കാൽ ; മന്തുകാൽ ; **—पाया -** തൂൺ ; **—बान -** ആനക്കാരൻ.

फ़ीली - स्त्री० വണ്ണക്കാൽ.

फ़ी सदी - क्रि० ശതമാനം (ശരാശരി നൂററിന്ന്).

फुँकना - अ० ഊതപ്പെടുക ; കത്തുക ; എരിയുക ; നശിയ്ക്കുക.

फुँकनी - स्त्री० തീയൂതി കത്തിയ്ക്കു വാനുള്ള കുഴൽ.

फुँकरना - अ० 'ഫൂ ഫൂ' ശബ്ദ മുണ്ടാകുക; ചീറുക.

फुँकार - पु० ഹുങ്കാരം; ചീററൽ.

फुँदना - पु० പൊടിപ്പു്; തൊങ്ങൽ.

फुँदी - स्त्री० കുടുക്കു്; കെട്ടു്; പൊട്ടു്.

फुँसी - स्त्री० ചൊറി; ചിരങ്ങു്.

फुज़ूल - वि० दे० फ़िज़ूल

फुट - वि० ഒററയായ; വേറിട്ട; **पु०** ഫുട്ടു് (അടി); **—मत -** മതഭേദം.

फुटकर } **वि०** ചില്ലറയായ; ഒററ
फुटकल } യായ; പലവിധത്തിലുള്ള.

फुटका - पु० പൊള്ളം; പോളൻ.

फुदकना - अ० കതിച്ചു ചാടുക; ഉന്മേഷഭരിതനാകുക.

फुदकी - स्त्री० അടയ്ക്കാക്കിളി.

फुनगी - स्त्री० വൃക്ഷശാഖയുടെ അഗ്രഭാഗം; അങ്കുരം.

फुप्फुस - पु० ശ്വാസകോശം.

फुफकार - पु० പാമ്പിൻെറ ചീററൽ.

फुफकारना - अ० (പാമ്പു) ചീററുക.

फुफेरा - वि० അച്ഛൻെറ സഹോദരിയിൽനിന്നു ജനിച്ച; അച്ഛൻെറ സഹോദരിയെ സംബന്ധിച്ച.

फुर - वि० സത്യമായ; ഉള്ള.

फुरक़त - स्त्री० വിയോഗം; വേർപാടു്.

फुरती - स्त्री० വേഗത.

फुरतीला - वि० വേഗതയുള്ള; ചൊടിയുള്ള.

फुरफुराना - स० 'ഫുർ ഫുർ' ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക; പറക്കുമ്പോൾ ചിറകടി ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

फ़ुरसत - स्त्री० ഒഴിവുസമയം; അവസരം.

फुरहरी - स्त्री० ചിറകടിച്ചു ശബ്ദമുണ്ടാക്കൽ.

फुलका - पु० പൊള്ളം; ചപ്പാത്തി.

फुलकारी - स्त्री० പൂവിൻെറ ചിത്രമുള്ള തുണി.

फुलझड़ी - स्त्री० വെടിക്കെട്ടിലുള്ള പൂവു്.

फुलवर - पु० പട്ടുനൂൽകൊണ്ടു് ചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള വസ്ത്രം.

फुलवारी - स्त्री० പൂന്തോട്ടം.

फुलहारा - पु० माली തോട്ടക്കാരൻ.

फुलाँ - वि० दे० फलाँ

फुलाना - स० വീപ്പിയ്ക്കുക; വികസിപ്പിയ്ക്കുക; പുഷ്ടിയ്ക്കുക.

फुलाव - पु० വീക്കൽ; വിങ്ങൽ.

फुल्लिंग - पु० തീപ്പൊരി.

फुलेल - **पुं०** സുഗന്ധതൈലം.

फुलेहरा - **पुं०** തോരണം.

फुलौरी - **स्त्री०** കടലമാവുകൊണ്ടു ള്ള പൊക്കവട.

फुल्ल - **वि०** വികസിച്ച ; വിടൎന്ന.

फुसफुसा - **वि०** അമൎത്തിയാൽ പൊടിയുന്ന ; ശക്തികുറഞ്ഞ.

फुसफुसाना - **स०** മന്ദസ്വരത്തിൽ സംസാരിയ്ക്കുക ; മന്ത്രിയ്ക്കുക.

फुसलाऊ - **वि०** കബളിപ്പിയ്ക്കുന്ന; പറഞ്ഞു മിരട്ടുന്ന.

फुसलाना - **स०** കബളിപ്പിയ്ക്കുക ; പറഞ്ഞു മിരട്ടുക.

फुसलाव - **पुं०** കബളിപ്പിയ്ക്കൽ.

फुहार - **स्त्री०** ജലകണം ; ചാറൽ.

फुहारा - **पुं०** ജലധാരായന്ത്രം ; വെള്ളം തുള്ളിയായി ശക്തിയോടെ പുറത്തേയ്ക്കു വിടുന്ന യന്ത്രം.

फूँकना - **स०** ഊതുക ; കത്തിയ്ക്കുക ; അനാവശ്യച്ചിലവു ചെയ്യുക.

फूट - **स्त्री०** പൊട്ടൽ ; ഭിന്നിപ്പ് ; പിളപ്പ് . വൈരം.

फूटना - **अ०** പൊട്ടുക ; ഉടയുക ; പിളരുക ; ഭിന്നിയ്ക്കുക ; പ്രകടമാകുക ; **फूट-फूटकर रोना** - പൊട്ടിക്കരയുക.

फूटा - **वि०** പൊട്ടിയ ; ഉടഞ്ഞ.

फूत्कार - **पुं०** ' ഫൂ ' എന്ന ശബ്ദം.

फूफा - **पुं०** അച്ഛന്റെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവ്.

फूफी - **स्त्री०** പിതൃസഹോദരി.

फूल - **पुं०** പുഷ്പം ; ഓട്ട് (ലോഹം) ; **—झड़ना** - പ്രിയവും മധുരവുമായ വാക്ക് പറയുക ; **—दार** - പുഷ്പത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ ചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്ത ; **—दान** - പൂച്ചെണ്ടു വെയ്ക്കുന്ന പാത്രം.

फूलगोभी - **स्त्री०** മുട്ടക്കോസ്.

फूलना - **अ०** വികസിയ്ക്കുക ; പൂക്കുക ; വീൎക്കുക ; ചീൎക്കുക ; **फूले-फूले फिरना** - സന്തുഷ്ടനായിരിയ്ക്കുക ; **फूले अंग न समाना** - അത്യാഹ്ലാദം കൊള്ളുക.

फूला - **वि०** പുഷ്പിച്ച ; വിടൎന്ന.

फूली - **स्त्री०** വെള്ളെഴുത്ത് (നേത്രരോഗം).

फूस - **पुं०** വയ്ക്കോൽ ; ഉണങ്ങിയ പുല്ല്.

फूहड़ - **वि०** മഠയനായ ; മുരടനായ ; അസഭ്യനായ.

फेंकना - **स०** എറിയുക.

फेंट - **स्त्री०** അരപ്പട്ട ; ബെൽട്ട് ; **—कसना या बाँधना** - അരയും തലയും മുറുക്കി തയ്യാറാവുക.

फेंटना - **स०** കലക്കുക ; ശീട്ടു കശക്കുക.

फेंटा - **पुं०** ചെറിയ തലപ്പാവ് ; ബെൽട്ട്.

फेन - पुं० നുര ; പത.

फेनिल - वि० നുരയുള്ള ; പതയുള്ള.

फेनी - स्त्री० പാലുമിഠായി.

फेफड़ा - पुं० दे० फुप्फुस

फेर - पुं० തിരിവ്; ചുററൽ; പരിവത്തനം; വ്യത്യാസം; ചതി; തെററിദ്ധാരണ; കുഴപ്പം; **—में पड़ना** - സംശയത്തിലാവുക.

फेरना - स० തിരിയ്ക്കുക; ചുററിയ്ക്കുക; പിൻതിരിയ്ക്കുക; മടക്കുക; മടക്കിക്കൊടുക്കുക; തടവുക; തേയ്ക്കുക; തിരിച്ചു മറിച്ചു വെയ്ക്കുക.

फेरफार - पुं० പരിവത്തനം; മാററം; ഒഴികഴിവ്.

फेरा - पुं० ചുററൽ; ചുററ്; മടങ്ങിവരൽ; പരിധി.

फेरी - स्त्री० പ്രദക്ഷിണം; ചുററൽ; **—दार** - കടക്കാരുടെ വീടുതോറുംപോയി പണം പിരിയ്ക്കുന്ന ഭൃത്യൻ.

फेरीवाला - पुं० ചുററി നടന്നു വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നവൻ.

फ़ेल - पुं० പ്രവൃത്തി; ദുഷ്കമ്മം; **—ज़ामिनी** - നല്ലനടപ്പ് ജാമ്യം.

फ़ेली - वि० സൂത്രക്കാരൻ; ദുന്നടപ്പുകാരൻ.

फ़ेहरिस्त - स्त्री० दे० फ़िहरिस्त

फ़ैज़ - पुं० ഉപകാരം; പ്രയോജനം; **—रसाँ** - ഉപകാരം ചെയ്യുന്ന; ഗുണം ചെയ്യുന്ന.

फ़ैज़ेआम - पुं० ലോകോപകാരം.

फ़ैयाज़ - वि० വലിയ ദാനിയായ; ഉദാരനായ.

फ़ैयाज़ी - स्त्री० ദാനശീലം; ഔദാര്യം.

फ़ैल - पुं० പ്രവൃത്തി; കളി; ചേഷ്ട; ശാഠ്യം.

फैलना - अ० വ്യാപിയ്ക്കുക; പരക്കുക; വിസ്തൃതമാകുക; ചിതറുക.

फ़ैलसूफ़ - पुं० വിദ്വാൻ; വിദ്യാതല്പരൻ; ചതിയൻ; അനാവശ്യച്ചിലവ് ചെയ്യുന്നവൻ.

फैलाना - स० വ്യാപിപ്പിയ്ക്കുക; പരത്തുക; പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുക.

फैलाव - पुं० വിസ്താരം; പരപ്പ്; പ്രചാരം; വ്യാപ്തി.

फ़ैसला - पुं० തീപ്പ്; (കേസിലെ) വിധി; തീരുമാനം.

फोकट - वि० നിസ്സാരമായ; **—में** - വെറുതെ; വിലയില്ലാതെ.

फोकल - वि० പൊള്ളയായ.

फोकला - पुं० തൊലി; കായ്കളുടെ തോട്.

फोड़ना - स० പൊട്ടിയ്ക്കുക; ഉടയ്ക്കുക; തൻെറ പക്ഷത്തിലാക്കുക; ഭിന്നിപ്പിയ്ക്കുക.

फोड़ा - पुं ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന കുരു (വ്രണം).

फोड़िया - स्त्री॰ ചെറിയ വ്രണം.

फ़ोता - पुं ഭൂനികുതി; സഞ്ചി; അണ്ഡകോശം; **—ख़ाना -** ഖജാന.

फ़ोतेदार - पुं ഖജാൻജി; കാഷിയർ.

फोला - पुं പൊള്ളും; പോള.

फ़ौक़ - वि॰ ശ്രേഷ്ഠമായ; ഉത്തമമായ; **पुं॰** ശ്രേഷ്ഠത; ഔന്നത്യം.

फ़ौज़ - पुं വിജയം; ലാഭം; മോചനം.

फ़ौज - स्त्री॰ സൈന്യം; സംഘം; കൂട്ടം; **—दार -** സേനാനായകൻ; **—दारी -** ശണ്ഠ; കലഹം; ക്രിമിനൽ കോടതി.

फ़ौजी - वि॰ സൈന്യസംബന്ധമായ.

फ़ौत - स्त्री॰ നാശം; മരണം; **वि॰** മരിച്ച.

फ़ौती - स्त्री॰ മരണം; **वि॰** മരിച്ച.

फ़ौर - पुं സമയം; ബദ്ധപ്പാട്; വേഗത.

फ़ौरन - वि॰ പെട്ടെന്ന്; ഉടനെ.

फ़ौलाद - पुं ഉരുക്ക്.

फ़ौलादी - वि॰ ഉരുക്കുകൊണ്ടുള്ള.

फौव्वारा - पुं॰ ജലയന്ത്രം; ചെറിയ ജലകണം.

फ़्रांसीसी - वि॰ ഫ്രാൻസ് ദേശത്തിലുള്ള; ഫ്രാൻസിൽ വസിക്കുന്ന.

ब

बँक - वि॰ വളഞ്ഞ; വിക്രമിയായ; **पुं॰** ബാങ്ക്.

बंका - वि॰ വളഞ്ഞ; പരാക്രമിയായ.

बंगला - वि॰ ബങ്കാളിലുള്ള; ബങ്കാളിനെ സംബന്ധിച്ച; **स्त्री॰** ബങ്കാളിഭാഷ; **पुं॰** ബങ്കളാവ്.

बँचना - स्त्री॰ വഞ്ചന; **स॰** ചതിക്കുക; വായിക്കുക.

बँचवाना - स॰ വായിപ്പിക്കുക.

बँछना - स॰ ആശിക്കുക.

बंजर - पुं॰ തരിശായ നിലം.

बँटना - अ॰ വിഭജിക്കപ്പെടുക; വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുക.

बँटवाना - स॰ ഭാഗിപ്പിക്കുക; വിതരണം ചെയ്യിപ്പിക്കുക.

बँटवारा - पुं॰ വിഭജനം; ഭാഗിക്കൽ; വിതരണം.

बँटाई - स्त्री॰ ഭാഗിക്കൽ; പാട്ടം.

बँटाना - स॰ ഭാഗിപ്പിക്കുക; **हाथ बँटना -** മററുള്ളവരുടെ പ്രവൃത്തിയിൽ സഹായം നൽകി ഭാരം കുറയ്ക്കുക.

बंडी - स्त्री॰ ബനിയൻ; ബോഡി.

बंद - वि॰ അടഞ്ഞ; നിന്ന; മൂടിയ; ബന്ധിക്കപ്പെട്ട; **पुं॰** കെട്ടുന്ന സാധനം; വരമ്പ്

അണക്കെട്ട്; സന്ധി; നാട; ബന്ധനം; തടവ്.

बंदगी - स्त्री० നമസ്കാരം; സലാം; ഈശ്വരപ്രാർത്ഥന; സേവനം.

बंदगोभी - स्त्री० വിരിയാത്ത മുട്ടക്കോസ്.

बंदनवार - पु० തോരണം.

बंदना - स्त्री० വന്ദിയ്ക്കൽ; വന്ദനം; **स०** വന്ദിയ്ക്കുക.

बँदर - पु० കുരങ്ങ്; തുറമുഖം; **—गाह** - തുറമുഖം.

बंदा - पु० സേവകൻ; ദാസൻ; തടവുകാരൻ.

बंदिश - स्त्री० ബന്ധിയ്ക്കൽ; രചിയ്ക്കൽ; ഉപായം; ഏർപ്പാട്; ദോഷാരോപം.

बंदी - पु० തടവുകാരൻ; സ്തുതിപാഠകൻ; **स्त्री०** ഒരു ശിരോഭൂഷണം; ദാസി; **—खाना** - തടവുമുറി; **—वान** - ജയിലർ; ജയിൽപ്പുള്ളി.

बंदूक - स्त्री० തോക്ക്.

बंदूकची - पु० വെടിക്കാരൻ.

बंदोबस्त - पु० ഏർപ്പാട്; ബന്തവസ്സ്; ഭൂനികുതി വ്യവസ്ഥമെണ്ട്.

बंध - पु० ബന്ധനം; അണക്കെട്ട്.

बंधक - पु० പണയപ്പാട്; കെട്ടുന്നവൻ.

बंधन - पु० ബന്ധനം; കെട്ട്; പ്രതിബന്ധം; തടവ്.

बंधना - अ० കെട്ടപ്പെടുക; തടവിലാക്കുക; കുടുങ്ങുക; പ്രതിജ്ഞാബദ്ധനാകുക.

बंधवाना - स० ബന്ധിപ്പിയ്ക്കുക.

बंधाई - स्त्री० ബൈൻഡ് ചെയ്യൽ; ബൈൻഡ് ചെയ്യാനുള്ള കൂലി.

बंधान - पु० കൊടുക്കൽ വാങ്ങലിടപാടിനുള്ള നിയമം; ഈ നിയമമനുസരിച്ച് കൊടുക്കുകയോ, വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്ന സാധനം; അണക്കെട്ട്.

बंधाना - स० കെട്ടിയ്ക്കുക; ബന്ധിപ്പിയ്ക്കുക.

बंधाल - पु० തോണിയിലോ, കപ്പലിലോ ദ്വാരത്തിൽ കൂടി വരുന്ന വെള്ളം കെട്ടിനിൽക്കുന്നതിന് ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട സ്ഥലം; തളം.

बंधिका - वि० നെയ്ത്തുകാരൻ പാവ് കെട്ടാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ചരട്.

बंधित - वि० പ്രസവിയ്ക്കാത്ത; **स्त्री०** വന്ധ്യ.

बंधु - पु० സഹോദരൻ; സഹായി; സ്നേഹിതൻ.

बंधुआ - पु० തടവുകാരൻ.

बंधुदत्त - पु० സ്ത്രീധനം.

बंधुदा - स्त्री० വേശ്യ.

बंधुर - पु० കിരീടം ; ബധിരൻ ; അരയന്നം ; കൊക്കു് ; **वि०** സുന്ദരമായ.

बंधुल - पु० വേശ്യയുടെ പുത്രൻ; **वि०** സുന്ദരമായ.

बंधेज - पु० നിശ്ചിതസമയത്തു് നിശ്ചിതരീതിയിൽ കിട്ടുകയോ, കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന വസ്തു ; ബന്ധിക്കുവാനോ, തടയുവാനോ ഉള്ള യുക്തി ; പ്രതിബന്ധം.

बंध्या - वि० പ്രസവിക്കാത്തവൾ.

बंपुलिस - स्त्री० പബ്ലിക്കു് ക്ലൂസ്.

बंब - स्त्री० രണഘോഷം ; രണഭേരി ; ശബ്ദം.

बंबा - पु० ജലയന്ത്രം (പമ്പ്) ; ഉറവു് ; വെള്ളം ഒഴുകുന്ന ചാലു്.

बंबाना - अ० रंभाना കരയുക (പശു).

बंबू - पु० 'ചംഡു' എന്ന ലഹരി സാധനം വലിക്കുവാനുപയോഗിക്കുന്ന മുള കൊണ്ടുള്ള കുഴൽ ; ഈററക്കുമ്പം.

बंसलोचन - पु० മുളക്കർപ്പൂരം.

बंसी - स्त्री० ഓടക്കുഴൽ ; ചൂണ്ടൽ.

बंहगी - स्त्री० काँवर ഭാരം ചുമന്നു കൊണ്ടുപോകാനുള്ള കാവു്.

बक - पु० കൊററി (കൊക്കു്) ; **स्त्री०** ജല്പനം ; പുലമ്പൽ.

बक़चा - पु० दे० बक़ुचा

बकझक - स्त्री० ജല്പനം ; പുലമ്പൽ.

बकतर - पु० ഇരുമ്പുചട്ട ; കവചം.

बकध्यान - पु० കള്ളസ്സന്യാസം.

बकना - स० ജല്പിക്കുക ; പുലമ്പുക ; പിറുപിറുക്കുക.

बकनाल - पु० തീയൂതുന്നതിനുള്ള തട്ടാന്മാരുടെ ഒരുതരം വളഞ്ഞ കുഴൽ (blow-pipe).

बकबक - स्त्री० दे० बकझक

बकरना - स० പുലമ്പുക ; സ്വന്തം ദോഷം തന്നത്താൻ പറയുക.

बकरा - पु० (ആൺ) കോലാടു്.

बकरी - स्त्री० (പെൺ) കോലാടു്.

बकला - पु० വല്ക്കലം ; മരവിരി ; [illegible] തൊലി.

बकवाद
बकवास } **स्त्री०** നിരർത്ഥകമായ സംസാരം ; ജല്പനം.

बकसना - स० പ്രദാനം ചെയ്യുക ; ക്ഷമിക്കുക; മാപ്പുകൊടുക്കുക.

बकसाना - स० മാപ്പു കൊടുപ്പിക്കുക ; ദാനം ചെയ്യിപ്പിക്കുക.

बकसीस - स्त्री० ദാനം ; ഇനാം ; പാരിതോഷികം.

बकाया - पु० ബാക്കി ; ശേഷം.

बकावली - स्त्री० ഒരുതരം പുഷ്പം.

बक्रिया - वि॰ ബാക്കിയായ.

बकुचना - अ॰ ചുരുങ്ങുക ; ചുങ്ങുക; ചുളിയുക.

बकुचा - पु॰ ചെറിയ ഭാണ്ഡം.

बकुल - पु॰ എലഞ്ഞിമരം.

बकोटना - स॰ നുള്ളുക ; മാന്തുക.

ब-कौल - क्रि॰ പറഞ്ഞപോലെ.

बक्कल - पु॰ വല്ക്കലം; മരത്തൊലി.

बक्काल - पु॰ വണിക്ക്; ബനിയജാതി; വ്യാപാരി.

बक्की - पु॰ വായാടി; അനാവശ്യമായി അധികം സംസാരിക്കുന്നവൻ.

बक्स - पु॰ പെട്ടി.

बक्सना - स॰ दे॰ बकसना

बखरा - पु॰ ഭാഗം; ഓഹരി.

बखसीस - स्त्री॰ दे॰ बकसीस

बखान - पु॰ വർണ്ണന; പ്രശംസ; സ്തുതി.

बखानना - स॰ വർണ്ണിക്കുക; പ്രശംസിക്കുക.

बखार - पु॰ ധാന്യം സൂക്ഷിക്കുന്ന കളം.

बखिया - पु॰ ഒരുതരം തുന്നൽ.

बखील - वि॰ പിശുക്കനായ.

बखीली - स्त्री॰ പിശുക്ക്; ലുബ്ധ്.

ब-खूबी - वि॰ നല്ലപോലെ.

बखेड़ा - पु॰ കുഴപ്പം; കലഹം.

बखेड़िया - वि॰ കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുന്ന; വഴക്കുണ്ടാക്കുന്ന.

बखेरना - स॰ വിതറുക; ചിതറുക.

बखैर - वि॰ ക്ഷേമപൂർവ്വം; നല്ലവണ്ണം.

बख़्त - पु॰ ഭാഗ്യം; വിധി.

बख़्तर - पु॰ ഇരുമ്പുചട്ട; കവചം.

बख़्तावर - वि॰ സൌഭാഗ്യമുള്ള.

बख़्श - वि॰ മാപ്പുകൊടുക്കുന്ന (ആൾ).

बख़्शना - स॰ പ്രദാനം ചെയ്യുക; കൊടുക്കുക; ക്ഷമിക്കുക.

बख़्शिश - पु॰ ഇനാം; പാരിതോഷികം; ഉപഹാരം; ദാനം; **—नामा** - ദാനപത്രം.

बख़्शी - पु॰ ശമ്പളം വിതരണം ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

बगई - स्त्री॰ നായ്ക്കളുടെ ശരീരത്തിലിരിക്കുന്ന ഒരുതരം ഈച്ച.

बगछुट / **बगटुट** } **क्रि॰** അതിവേഗത്തിൽ.

बगमेल - पु॰ രണ്ടു കുതിരകളിൽ രണ്ടാളുകൾ ഒരുമിച്ച് സവാരി ചെയ്യൽ; സമത്വം; **क्रि॰** ചേർന്നുചേർന്ന്.

बगरना - अ॰ ചിതറുക; വിതറപ്പെടുക.

बगराना - स॰ ചിതറിക്കുക; പരത്തുക; വിതറുക; തളിക്കുക.

बग़ल - **स्त्री॰** കക്ഷം; പാൎശ്വം; ഭാഗം; **—गीर** - ആലിംഗനം ചെയ്യപ്പെട്ട; പാൎശ്വത്തിൽ നില്ക്കുന്ന; **—बंदी** - ഒരുതരം ഷർട്ട്.

बगला - **पुं॰** **दे॰** **बगुला**

बगलियाना - **अ॰** പാൎശ്വത്തിൽ കൂടിപ്പോവുക; **स॰** വേർ പെടുത്തുക; പാൎശ്വത്തിലാക്കുക.

बग़ली - **वि॰** പാൎശ്വത്തെ സംബന്ധിച്ച; **स्त्री॰** തുന്നക്കാർ സൂചിയും നൂലും സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന സഞ്ചി.

बगार - **पुं॰** പശുത്തൊഴുത്ത്.

बगारना - **स॰** **दे॰** **बगराना**

बग़ावत - **स्त्री॰** രാജദ്രോഹം; ലഹള.

बगिया } **स्त्री॰** ചെറിയ തോട്ടം.
बग़ीचा }

बगुला - **पुं॰** കൊററി; **—भगत** - കള്ളസന്ന്യാസി.

बगूला - **पुं॰** ചുഴലിക്കാററ്.

बगेरी - **स्त्री॰** കാക്കിനിറത്തിലുള്ള ഒരുതരം ചെറിയ പക്ഷി.

बग़ैर - **अव्य॰** കൂടാതെ.

बग्गी } **स्त्री॰** ഒരുതരം വണ്ടി;
बग्घी } നാലു ചക്രങ്ങളുള്ള ഒരു തരം കുതിരവണ്ടി.

बघंबर - **पुं॰** പുലിത്തോൽ.

बघनहाँ - **पुं॰** പുലിനഖമെന്ന ഒരു ആയുധം; പുലിനഖമെന്ന ഒരു ആഭരണം.

बघार - **पुं॰** കടുകു വറുക്കാനുള്ള മസാല; കടുകവറുത്തിടൽ.

बघारना - **स॰** കടുകു വറുക്കുക; യോഗ്യതയിൽ കവിഞ്ഞു സംസാരിയ്ക്കുക; **शेखी बघारना** - വീരവാദം പറയുക.

बचकाना - **वि॰** കുട്ടികളെപ്പോലെ.

बचत - **स्त्री॰** ബാക്കി; ലാഭം; രക്ഷ.

बचन - **पुं॰** വാക്ക്; പ്രതിജ്ഞ.

बचना - **अ॰** രക്ഷപ്പെടുക; ബാക്കിയാകുക; പിന്മാറുക; ശേഷിയ്ക്കുക; ഒഴിഞ്ഞു മാറുക.

बचपन - **पुं॰** ശൈശവം.

बचाना - **स॰** രക്ഷിയ്ക്കുക; ബാക്കി യാക്കുക; മാററിനിത്തുക.

बचाव - **पुं॰** രക്ഷ.

बचेखुचे - **वि॰** ശേഷിച്ച.

बच्चा - **पुं॰** ശിശു; കുഞ്ഞ്; കുട്ടി.

बच्छ } **पुं॰** [illegible]
बछड़ा }

बछनाग - **पुं॰** വത്സനാഭി; നേപ്പാളിലെ ഒരുതരം ചെടി.

बछरा - **पुं॰** **दे॰** **बछड़ा**

बछेड़ा - **पुं॰** കുതിരക്കുട്ടി.

बजंत्री - **पुं॰** **दे॰** **बजनियाँ**

बजना - अ० വാദ്യങ്ങളിൽനിന്ന് ശബ്ദമുണ്ടാകുക ; അടിയ്ക്കുക ; കൊട്ടുക ; (വാദ്യങ്ങൾ) കിലുങ്ങുക ; മുഴങ്ങുക.

बजनियाँ - पु० വാദ്യക്കാരൻ.

बजबजाना - अ० പതഞ്ഞുപൊങ്ങുക.

बजवाई - स्त्री० വാദ്യം കൊട്ടൽ ; വാദ്യം കൊട്ടുന്നതിനുള്ള കൂലി.

बजवाना - स० വാദ്യം കൊട്ടിപ്പിയ്ക്കുക ; വാദ്യശബ്ദമുണ്ടാക്കിയ്ക്കുക.

बजा - वि० ഉചിതമായ ; ശരിയായ ; **—लाना** - (ആജ്ഞ) അനുസരിയ്ക്കുക; പൂർണ്ണമാക്കുക.

बज़ाज़ - पु० ജൌളിക്കച്ചവടക്കാരൻ ; ഉത്തരേന്ത്യയിലുള്ള ഒരു ജാതി.

बज़ाज़ा - पु० ജൌളിക്കച്ചവടക്കാരുടെ അങ്ങാടി.

बज़ाज़ी - स्त्री० ജൌളിക്കച്ചവടം.

बजाना - स० വാദ്യങ്ങൾ വായിയ്ക്കുക ; കൊട്ടുക ; കിലുക്കുക ; മുഴക്കുക.

बजाय - अव्य० പകരമായി.

बज़ार - पु० दे० बाज़ार

ब-जिन्स - क्रि० അങ്ങിനെതന്നെ.

बजुज़ - क्रि० ഇതിനും പുറമെ ; ഒഴികെ.

बज्जर
बज्र } **पु०** വൈരക്കല്ല് ; മിന്നൽ.

बज़्म - स्त्री० സഭ ; സമ്മേളനം ; നൃത്തശാല ; **—गाह** - നൃത്തഗീതാദികളും മദ്യപാനവും ഒരുമിച്ചു നടക്കുന്ന ക്ലബ്ബ്.

बझना - अ० ബന്ധനത്തിൽ പെടുക ; അകപ്പെടുക.

बझाना - स० കുടുക്കുക ; അകപ്പെടുത്തുക.

बझाव - पु० കുടുക്കി[illegible] ; കുടുക്ക്.

बट - पु० വട ; വടവൃക്ഷം ; കയറിൻെറ പിരി ; വഴി.

बटखरा - पु० [illegible] കട്ടി.

बटना - स० പിരിയ്ക്കുക : **अ०** പൊടിയ്ക്കപ്പെടുക ; അരയ്ക്കപ്പെടുക ; **पु०** കയറു പിരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള യന്ത്രം.

बटपार
बटमार } **पु०** കൊള്ളക്കാരൻ; കവച്ചക്കാരൻ.

बटमारी - स्त्री० കൊള്ള ; കവച്ച.

बटली
बटलोई } **स्त्री० देगची** ഒരുതരം വലിയ പരന്നപാത്രം.

बटवार - पु० പാറാവുകാരൻ ; ചുങ്കം പിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

बटाई - स्त्री० (കയറു) പിരിയ്ക്കൽ; പിരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

बटाऊ - पु० വഴിയാത്രക്കാരൻ.

बटाना - अ० നിലയ്ക്കുക.

बटिया - **स्त्री०** ചെറിയ ലോട്ട; അമ്മിക്കുഴ.

बटी - **स्त्री०** ഗുളിക; വട; വാടിക.

बटु - **पु० दे० वटु**

बटुआ - **पु०** പണസ്സഞ്ചി (purse); ഒരുതരം പാത്രം.

बटुक - **पु० दे० वटु**

बटुरना - **अ०** ഒന്നിച്ചു കൂടുക; ചുരുങ്ങുക.

बटुवा - **पु० दे० बटुआ**

बटेर - **पु०** ഒരുതരം ചെറിയ പക്ഷി; **—बाज़** - പക്ഷികളെക്കൊണ്ടു് കൊത്തുകൂടിയ്ക്കുന്നവൻ.

बटोर - **पु०** കൂട്ടം; സംഘം.

बटोरना - **स०** ഒന്നിച്ചു കൂട്ടുക; ശേഖരിയ്ക്കുക.

बटोही - **पु०** വഴിയാത്രക്കാരൻ.

बट्ट } **बट्टा** } **पु०** കളങ്കം; കിഴിവു്; കുറവു്; അമ്മിക്കുഴ; നഷ്ടം; ഡപ്പി.

बट्टाखाता - **पु०** നഷ്ടപ്പെട്ട സംഖ്യയുടെ കണക്കുപുസ്തകം.

बट्टादाल - **वि०** മിനുസവും നിരപ്പുമുള്ള.

बट्टी - **स्त्री०** ചെറിയ ഡപ്പി; പൊടിയ്ക്കാനുള്ള കല്ലു്; വലിയ ഗുളിക.

बट्टेबाज़ - **पु०** മായാവി; ധൂർത്തൻ.

बड़ - **पु०** പേരാൽ; **स्त्री०** പുലമ്പൽ; **वि०** വലിയ.

बड़क - **स्त्री०** വീരവാദം; വീമ്പു്.

बड़प्पन - **पु०** വലിപ്പം; മഹത്വം.

बड़बड़ाना - **अ०** വീമ്പടിയ്ക്കുക; പിറുപിറുക്കുക.

बड़बड़िया - **वि०** പുലമ്പുന്ന; പിറുപിറുക്കുന്ന.

बड़बोल } **बड़बोला** } **वि०** അതിരുകവിഞ്ഞു സംസാരിയ്ക്കുന്ന.

बड़भाग } **बड़भागी** } **वि०** വളരെ ഭാഗ്യമുള്ള.

बड़वाग्नि } **बड़वानल** } **पु०** [illegible]ന്നു സങ്കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന തീയു്.

बड़हन - **पु०** ഒരുതരം ധാന്യം.

बड़ा - **पु०** ഉഴുന്നുവട; **वि०** വലിയ; ശ്രേഷ്ഠമായ; പ്രായം ചെന്ന; **—घर** - ജെയിൽ; **—दिन** - ക്രിസ്തുമസ്സ്.

बड़ाई - **स्त्री०** വലിപ്പം; ശ്രേഷ്ഠത; മഹിമ; പ്രശംസ.

बड़ी - **स्त्री०** ഒരുതരം പലഹാരം; **—माता** - വസൂരി.

बड़े लाट - **पु०** വൈസറായി.

बढ़ई - **पु०** മരപ്പണിക്കാരൻ; ആശാരി.

बढ़ती - **स्त्री०** തൂക്കം, എണ്ണം മുതലായതിലുള്ള കൂടുതൽ; അഭിവൃദ്ധി; [illegible].

बढ़ना - **अ०** വർദ്ധിയ്ക്കുക; വളരുക; മുമ്പോട്ടു പോകുക; അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിയ്ക്കുക; വിളക്കു കെടുക.

बढ़नी - स्त्री० **झाड़ू** ചൂല്‌ ; മുൻകൂർ കൊടുക്കുന്ന വസ്തു.

बढ़ाना - स० വർദ്ധിപ്പിക്കുക ; അധികമാക്കുക ; മുമ്പോട്ടു നയിക്കുക ; (വിളക്ക്) കെടുത്തുക; (കട) പൂട്ടുക.

बढ़ाव - पु० വർദ്ധിക്കൽ.

बढ़ावा - पु० പ്രോത്സാഹനം ; [illegible] ; ഉത്തേജനം.

बढ़िया - वि० ശ്രേഷ്ഠമായ ; ഉത്തമമായ.

बढ़ोत्तरी - स्त्री० दे० बढ़ती

बणिक - पु० വ്യാപാരി.

बतंगड़ - पु० വഴക്ക് ; കലഹം.

बत - स्त्री० വാത്ത്, കൊക്കിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള മദ്യം വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള പാത്രം.

बतकही - स्त्री० നേരമ്പോക്കായിട്ടുള്ള സംഭാഷണം ; വാദവിവാദം.

बतक्कड़ - पु० വായാടി.

बतख़ - स्त्री० വാത്ത് ; താറാവ്.

बतबढ़ाव - पु० വേണ്ടാതെ സംസാരിച്ച് വഴക്കു വർദ്ധിപ്പിക്കൽ.

बतरस - पु० സംഭാഷണത്തിലുള്ള ആനന്ദം.

बतराना - अ० സംസാരിക്കുക.

बतलाना | बताना - स० പറയുക ; പരിച [illegible] ; മനസ്സിലാക്കുക ; നിർദ്ദേശിക്കുക ; പ്രകടിപ്പിക്കുക.

बतास - स्त्री० വാതരോഗം ; കാററ്.

बतासा - पु० ഒരു മധുര പലഹാരം.

बतिया - स्त्री० പിഞ്ചുകായ.

बतियाना - स० സംസാരിക്കുക.

बतियार - पु० സംഭാഷണം.

बतौर - क्रि० വിധത്തിൽ ; രീതിയിൽ ; പോലെ.

बत्ती - स्त्री० തിരി ; വിളക്ക് ; മെഴുകുതിരി ; പന്തം ; നാട ; ചൂട്ട് ; വ്രണം [illegible] തുണിക്കഷണം.

बतुआ - पु० ഒരുതരം ചീര.

बद - वि० ചീത്തയായ ; ദുഷ്ടതയുള്ള ; നീചമായ (വാക്കുകളുടെ ആദ്യം ചേർത്ത് 'നീചാർത്ഥം' വരുത്തുന്നു. **जैसे, बदचलन, बदनाम**) ; **स्त्री०** പകരം ; പ്രതികാരം ; പക്ഷം ; അപകടമുള്ളത് ; **—का** - വകയായി ; പങ്കായി.

बदअमली - स्त्री० ദുർഭരണം ; അരാജകത.

बदइख़लाक़ी - स्त्री० ദുർനടപടി.

बदइन्तज़ामी - स्त्री० അവ്യവസ്ഥ.

बदकार - वि० ദുരാചാരിയായ.

बदख़्वाह - वि० [illegible] യായ.

बदगुमान - **वि०** സംശയമുള്ള; സന്തോഷമില്ലാത്ത.

बदगो - **वि०** ചീത്ത പറയുന്ന; നിന്ദിയ്ക്കുന്ന; ഏഷണി പറയുന്ന.

बदचलन - **वि०** ദുരാചാരിയായ.

बदज़बान - **वि०** നിയന്ത്രണമില്ലാതെ സംസാരിയ്ക്കുന്ന.

बदज़ात - **वि०** നീചനായ; ലമ്പടനായ.

बदतर - **वि०** കൂടുതൽ ചീത്തയായ.

बददयानत - **वि०** ദുസ്സ്വഭാവിയായ.

बददुआ - **स्त्री०** ശാപം.

बदन - **पु०** ശരീരം.

बदनफ़स - **वि०** ദുരാത്മാവ്.

बदनसीब - **वि०** ഭാഗ്യമില്ലാത്ത.

बदनसीबी - **स्त्री०** ദൌർഭാഗ്യം.

बदना - **स०** പറയുക; സ്വീകരിയ്ക്കുക; നിശ്ചയിയ്ക്കുക; പന്തയം വെയ്ക്കുക; **बदा होना** - തലയിലെഴുതുക; **बदकर** - അറിവോടെ.

बदनाम - **वि०** ദുഷ്പേരുള്ള.

बदनामी - **स्त्री०** ദുഷ്പേര്.

बदनीयत - **वि०** ദുസ്സ്വഭാവിയായ.

बदनुमा - **वि०** വിരൂപമായ.

बदपरहेज़ - **वि०** ശരിയായി പത്ഥ്യമാചരിയ്ക്കാൻ കഴിയാത്ത.

बदबख़्त - **वि०** ഭാഗ്യംകെട്ട.

बदबू - **स्त्री०** ദുർഗ്ഗന്ധം.

बदमस्त - **वि०** ലഹരിപിടിച്ച.

बदमाश - **वि०** തെമ്മാടിയായ.

बदमाशी - **स्त्री०** ധൂർത്തത.

बदमिज़ाज - **वि०** ദുസ്സ്വഭാവമുള്ള.

बदरंग - **वि०** നിറം മങ്ങിയ.

बदरा - **पु०** മേഘം.

बदराह } **वि०** ദുർമ്മാർഗ്ഗിയായ.
बदरौंह }

बदल - **पु०** പകരം; മാററം; പരിവർത്തനം; ബദൽ.

बदलना - **अ०** മാറുക; പരിവർത്തനമുണ്ടാകുക; **स०** മാററുക.

बदला - **पु०** പകരം; പരസ്പരം കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ; പരിഹാരം; പ്രതികാരം; ഫലം; **—लेना** - പകരം വീട്ടുക.

बदली - **स्त्री०** വ്യാപിച്ച മേഘം; പകരം; സ്ഥലംമാററം.

बदले - **क्रि०** പകരമായിട്ട്.

बदलौवल - **स्त्री०** പരിവർത്തനം; മാററം; വിനിമയം.

बदशकल - **वि०** വിരൂപരൂപമുള്ള.

बदसलूकी - **स्त्री०** ചീത്ത പെരുമാററം.

बदसूरत - **वि०** **दे०** **बदशकल**

बदस्त - **क्रि०** കൈകൊണ്ട്; ദ്വാരാ.

बदस्तूर - **क्रि०** പതിവനുസരിച്ച്; മാമൂലനുസരിച്ച്.

बदहज़मी - स्त्री॰ ദഹനക്കേടു്;
बदहवास - वि॰ പരിഭ്രമിച്ച; വ്യാകുലനായ; അമ്പരന്ന.
बदहाल - पु॰ ദുരവസ്ഥ.
बदा - वि॰ ഭാഗ്യത്തിൽ (ശിരസ്സിൽ) എഴുതിയിട്ടുള്ള.
बदान - स्त्री॰ നിശ്ചയിക്കൽ; വാതുവയ്ക്കൽ.
बदाबदी - स्त्री॰ മത്സരം; രണ്ടു കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള വാശി.
बदाम - पु॰ दे॰ बादाम
बदी - स्त्री॰ കറുത്തപക്ഷം; തിന്മ; അപകാരം.
बदीह - वि॰ സ്പഷ്ടമായ; തുറന്ന.
बदौलत - क्रि॰ വഴിയായി; നിമിത്തമായി; കൃപകൊണ്ടു്.
बद्ध - वि॰ ബന്ധിതമായ; തടസ്സമുള്ള; **—कोष्ठ -** മലബന്ധം; **—परिकार -** അരയും തലയും മുറുക്കിയ; ഒരുങ്ങിയ.
बद्धी - स्त्री॰ ചരടു്; കയറു്.
बधना - स॰ കൊല്ലുക; **पु॰** കിണ്ടി.
बधाई - स्त्री॰ അഭിനന്ദനം; അഭിവൃദ്ധി; മംഗളം; അനുമോദനം; മംഗളാശംസ.
बधावा - पु॰ അഭിനന്ദനം; പാരിതോഷികം.
बधाया - पु॰ दे॰ बधाई
बधिक - पु॰ കൊലയാളി; വേടൻ.
बधिया - पु॰ വരിയുടയ്ക്കപ്പെട്ട (കാള മുതലായ മൃഗങ്ങൾ); **—बैठना -** വലിയ ഹാനി തട്ടുക; വളരെ കുറയുക.
बधिर - वि॰ ബധിരനായ.
बधूटी - स्त्री॰ മകന്റെ ഭാര്യ; നവവധു; ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീ.
बन - पु॰ കാടു്; വെള്ളം; കൂട്ടം; വാടിക; **स्त्री॰** അണിഞ്ഞൊരുങ്ങൽ.
बनकर - पु॰ വനനികുതി.
बनखंड - पु॰ കാട്ടുപ്രദേശം.
बनखंडी - स्त्री॰ വനപ്രദേശം; **पु॰** കാട്ടിൽ താമസിക്കുന്നവൻ.
बनचर - पु॰ കാട്ടുമൃഗം; കാട്ടുമനുഷ്യൻ.
बनज - पु॰ താമര; വാണിജ്യം.
बनजारा - पु॰ കാളപ്പുറത്തു് ധാന്യം കയററി ദേശങ്ങൾ തോറും നടന്നു വില്ക്കുന്നവൻ.
बनना - अ॰ ആകുക; ആയിത്തീരുക; ഉണ്ടാകുക; ഉണ്ടാക്കപ്പെടുക; സഫലമാകുക; സാദ്ധ്യമാകുക; നിർമ്മിക്കപ്പെടുക; തയ്യാറാവുക.
बनपट - पु॰ മരവിരി; വല്ക്കലം.
बनबिलाव - पु॰ കാട്ടുപൂച്ച.
बनमानुस - पु॰ മനുഷ്യക്കുരങ്ങു്.
बनमाला - स्त्री॰ തുളസി, മുല്ല, മന്ദാരം, പാരിജാതം, താമര ഇവ കൊണ്ടു് കെട്ടിയ മാല.

बनमाली - पु० ശ്രീകൃഷ്ണൻ ; മേഘം ; വനപ്രദേശം.

बनरा - पु० കുരങ്ങ് ; വരൻ ; വിവാഹസമയത്തു പാടുന്ന ഒരു പാട്ട്.

बनरी - स्त्री० വധു.

बनवाना - स० ഉണ്ടാക്കിയ്ക്കുക ; പണിയിയ്ക്കുക.

बनवारी - पु० ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

बनस्थली - स्त्री० വനപ്രദേശം.

बनात - स्त्री० ഒരുതരം വിശേഷപ്പെട്ട രോമംകൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രം.

बनाना - स० ഉണ്ടാക്കുക ; ആക്കിത്തീർക്കുക ; രചിയ്ക്കുക ; ശരിയാക്കുക.

बनाम - अव्य० പേരിൽ ; പേരുകൊണ്ട് ; കുറിച്ച്.

बनाव - पु० രചന ; നിർമ്മിയ്ക്കൽ ; അലങ്കാരം ; യുക്തി.

बनावटी - वि० നിർമ്മാണം ; ആകൃതി ; രചന ; ബാഹ്യാഡംബരം ; കൃത്രിമം.

बनावटी - वि० കൃത്രിമമായ ; അനുകരിച്ച ; ബാഹ്യമായ ; പുറമെ നടിയ്ക്കുന്ന.

बनासपती - स्त्री० വേര്, ഇല, പൂവ് മുതലായവ.

बनिज - पु० വ്യാപാരം ; വ്യാപാരം ചെയ്യുന്ന വസ്തു.

बनिया - पु० ഒരു വൈശ്യ ജാതി; വ്യാപാരി.

बनियाइन - स्त्री० വ്യാപാരിയുടെ ഭാര്യ ; ബനിയൻ.

बनिस्बत - अव्य० അപേക്ഷിച്ച് ; 'കാൾ ; താരതമ്യേന.

बनेठी - स्त्री० കരിമരുന്നിലുള്ള ചക്രം ; വാൾപ്പയററുകാരുടെ വീശുവാനുള്ള ഒരുതരം വടി.

बनैला - वि० കാട്ടിലുള്ള (മൃഗം).

बनौटी - वि० പരുത്തിയുടെ പുഷ്പം പോലെയുള്ള ; പരുത്തിച്ചെടിയെ സംബന്ധിച്ച.

बनौरी - स्त्री० ആലിപ്പഴം ; മഞ്ഞുമഴ.

बपतिस्मा - पु० ക്രിസ്ത്യാനിയാക്കുന്ന കർമ്മം (baptism).

बपुरा - वि० बेचारा പാവപ്പെട്ട.

बपौती - स्त्री० പൈതൃകസ്വത്ത്.

बप्पा - पु० അച്ഛൻ.

बफारा - पु० ബാഷ്പസ്നാനം ; ആവി പിടിയ്ക്കൽ.

बबर - पु० സിംഹം.

बबुआ - पु० പുത്രനേയോ, മകളുടെ ഭർത്താവിനേയോ സ്നേഹസൂചകമായി ചെയ്യുന്ന സംബോധന ; ജന്മി; ധനികൻ.

बबूल - पु० കരുവേലമരം.

बबूला - पु० ചുഴലിക്കാററ് ; നീർപ്പോള ; **आग बबूला -** വല്ലാതെ കോപിച്ച.

बमूत - स्त्री० ഭസ്മം ; വിഭൂതി.
बम - पु० ബോംബ് ; നരകം.
बमकना - अ० വീരവാദം പറയുക.
बमूजिब - क्रि० അനുസരിച്ച്.
बया - पु० കുരുവി ; ധാന്യം തൂക്കുന്നവൻ.
बयान - पु० വർണ്ണന ; വിവരണം ; വൃത്താന്തം ; വിചാരണ.
बयाना - पु० മുൻകൂറ് ; അച്ചാരം.
बयाबान - पु० മരുഭൂമി.
बयार - स्त्री० കാററ്.
बर - पु० വരൻ ; ആശീർവ്വാദം ; ശക്തി ; വര ; വടവൃക്ഷം ; **वि०** ശ്രേഷ്ഠമായ ; നല്ല ; പൂർണ്ണമായ ; **अव्य०** മുകളിൽ ; മേൽ ; എന്നാൽ ; **—आना या पाना** - കിടപിടിയ്ക്കുക ; **(मुराद) बर आना** - ആശിച്ചതു് മുഴവനാകുക.
बरई - पु० दे० तंबोली
बरकंदाज़ - पु० തോക്കോ, വടിയോ ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഭടൻ.
बरकत - स्त्री० അഭിവൃദ്ധി ; ആധിക്യം ; അന്ത്യം ; സമ്പത്ത് ; ദയ ; വക്ത്രം.
बरकतना - अ० കവിഞ്ഞുനില്ക്കുക.
बरकना - अ० പിന്മാറുക ; വലിയുക.
बरक़रार - वि० ഉറപ്പുള്ള ; സ്ഥിരമായ ; ഹാജരുള്ള ; നിലവിലുള്ള.
बरकाज - पु० വിവാഹം.
बरकाना - स० തിന്മയെ തടക്കുക ; സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക ; പറഞ്ഞുമിരട്ടുക.
बरखना - अ० വർഷിയ്ക്കുക.
बरखा - स्त्री० മഴ.
बरख़ास्त - वि० പിരിച്ചുവിട്ട.
बरख़िलाफ़ - क्रि० വിരുദ്ധമായി.
बरगद - पु० വടവൃക്ഷം ; പേരാൽ.
बरगश्ता - वि० പിന്തിരിഞ്ഞ ; വിരുദ്ധമായ ; വിദ്രോഹിയായ.
बरछा - पु० കുന്തം.
बरछैत - पु० കുന്തക്കാരൻ.
बरजना - स० വർജ്ജിയ്ക്കുക ; തടക്കുക ; ത്യജിയ്ക്കുക.
बरज़बान - वि० മനഃപാഠമാക്കിയ.
बरज़ोर - वि० പ്രബലമായ ; ശക്തിയുള്ള ; അക്രമിയായ ; **क्रि०** ബലാല്ക്കാരമായി.
बरजोरी - स्त्री० ബലാല്ക്കാരം ; **क्रि०** ബലാല്ക്കാരമായി.
बरत - स्त्री० കയർ ; ഞാണിന്മേൽ കളിക്കാരുടെ കയർ ; വ്രതം ; ഉപവാസം.
बरतन - पु० പാത്രം.
बरतना - स० പെരുമാറുക ; ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.

बरतर - वि॰ ശ്രേഷ്ഠമായ ; ഏററവും നല്ല.

बरतरफ़ - वि॰ വേർപെടുത്തിയ ; പിരിച്ചുവിട്ട.

बरताना - स॰ വിതരണം ചെയ്യുക.

बरताव - पु॰ പെരുമാററം.

बरती - वि॰ വ്രതമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്ന.

बरतोर - पु॰ രോമം പറിഞ്ഞാലുണ്ടാകുന്ന കുരു.

बरदा - पु॰ അടിമ ; യുദ്ധത്തിൽ പിടിച്ച് അടിമയാക്കപ്പെട്ടവൻ ; കാള.

बरदाना / **बरधाना** } **स॰** മൃഗങ്ങളെ ചവിട്ടിയ്ക്കുക.

बरदार - वि॰ (സമാസത്തിൽ) വഹിയ്ക്കുന്ന ; ചുമക്കുന്ന ; അനുസരിയ്ക്കുന്ന.

बरदाश्त - स्त्री॰ സഹിയ്ക്കൽ ; സഹനശീലം ; സാമാനം കടം വാങ്ങൽ.

बरना - स॰ വിവാഹം ചെയ്യുക ; തിരഞ്ഞെടുക്കുക ; ദാനം ചെയ്യുക ; കത്തുക.

बरपा - वि॰ സ്വന്തശക്തികൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന; ഉറപ്പുള്ള; **—करना -** ഏല്പെടുക (അശുഭമായ എന്തെങ്കിലും).

बरफ़ - स्त्री॰ മഞ്ഞുകട്ട ; മഞ്ഞ് ; ഐസ്.

बरफ़ी - स्त्री॰ ഒരുതരം പലഹാരം.

बरबंड - वि॰ ബലവാനായ ; ഉദ്ധതനായ ; അഹങ്കാരിയായ.

बरबर - स्त्री॰ പുലമ്പൽ.

बरबस - क्रि॰ ബലാല്ക്കാരമായി.

बरबाद - वि॰ നശിച്ച.

बरबादी - स्त्री॰ നാശം.

बरम - पु॰ ഇരുമ്പു ചട്ട.

बरमा - पु॰ തമരുളി.

बरमी - पु॰ ബർമ്മക്കാരൻ ; **वि॰** ബർമ്മയിലുള്ള ; **स्त्री॰** ബർമ്മക്കാരുടെ ഭാഷ.

बरस - पु॰ കൊല്ലം ; **—गांठ -** പിറന്നാൾ ; ജന്മദിനം.

बरसना - अ॰ മഴ പെയ്യുക ; വർഷിയ്ക്കുക ; പാററുക ; ചൊരിയുക.

बरसाइत / **बटसाइत** } **स्त्री॰** ആരയാലിനെ പൂജിയ്ക്കുന്ന അമാവാസ്യ ദിവസം.

बरसात - स्त्री॰ മഴക്കാലം.

बरसाती - वि॰ മഴക്കാലത്തുള്ള ; **पु॰** മഴക്കോട്ട്.

बरसाना - स॰ പെയ്യിയ്ക്കുക ; വർഷിയ്ക്കുക ; പാററുക.

बरसी - स्त्री॰ ശ്രാദ്ധം.

बरहना - वि॰ നഗ്നമായ.

बरहम - वि॰ പരിഭ്രമിച്ച ; ദേഷ്യപ്പെട്ട ; ചിന്നിച്ചിതറിയ ; അമ്പരന്ന.

बरहा - पु॰ ചെറിയ കൈത്തോട്ട് ; കയറ് (വടം) ; മയിൽ.

बरही - स्त्री० പ്രസവിച്ച സ്ത്രീയുടെ പന്ത്രണ്ടാം ദിവസത്തെ കുളി മുതലായ ചില ചടങ്ങുകൾ; വലിയ കയർ; വിറകുകെട്ട്; **पु०** മയിൽ.

बरा - पु० ഉഴുന്നുവട; തോളിൽ കെട്ടുന്ന ആഭരണം.

बरात - स्त्री० വിവാഹത്തിൽ വരനൊന്നിച്ചുള്ള പാർട്ടി.

बराती - पु० വിവാഹത്തിൽ വരന്റെ [illegible] ആൾ.

बराना - स० ഒഴിച്ചുവിടുക; തിരഞ്ഞെടുക്കുക; **अ०** രക്ഷിയ്ക്കുക; ഒഴിഞ്ഞു മാറുക.

बराबर - वि० തുല്യമായ; ഒരുപോലെയുള്ള; [illegible]; **क्रि०** തുല്യമായി; തുടർച്ചയായി; [illegible].

बराबरी - स्त्री० തുല്യത; താരതമ്യം.

बरामद - वि० തെളിഞ്ഞ; കണ്ടുപിടിയ്ക്കപ്പെട്ട; മുമ്പിൽവന്ന; **स्त्री०** ലാഭം; വരവ്; നദീജലം വററിയതുകൊണ്ടുണ്ടായ ഭൂമി.

बरामदा - पु० വരാന്ത; കോലായ.

बराय - अव्य० വേണ്ടി; —**नाम** - പേരിന്നു വേണ്ടി മാത്രമുള്ള.

बरायन - पु० വിവാഹസമയത്ത് വരന്റെ കൈയിലണിയിയ്ക്കുന്ന ഇരുമ്പുവള.

बराव - पु० ഒഴിഞ്ഞു മാറൽ. പിന്മാറൽ; വർജ്ജിയ്ക്കൽ.

बराह क्रि० വഴിയായി; മട്ടിൽ; വിധത്തിൽ.

बरी - स्त्री० ഗുളിക; ചെറിയവട; **वि०** ഒഴിഞ്ഞ; വിട്ട; വേർപെടുത്തിയ.

बरु - अव्य० വേണമെങ്കിൽ.

बरुनी - स्त्री० കൺപീലി.

बरे - अव्य० പകരം; വേണ്ടി; **क्रि०** വളരെ വേഗതയോടെ; ഉയന്ന സ്വരത്തിൽ.

बरोक - पु० വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ കന്യാപക്ഷക്കാർ വരപക്ഷക്കാൎക്കു കൊടുക്കുന്ന ധനം.

बरोठा - पु० പൂമുഖം.

बरोनी - स्त्री० बरुनी കൺപീലി.

बरोबर - वि० दे० बराबर

बरोह - स्त्री० പേരാലിന്റെ കൊമ്പിൽ നിന്നു തൂങ്ങുന്ന വേര്.

बर्क़ - स्त्री० വിദ്യുച്ഛക്തി; **वि०** തീക്ഷ്ണമായ; വേഗതയുള്ള.

बर्कत - स्त्री० दे० बरकत

बर्ग - पु० ഇല; സാമഗ്രി.

बर्छा - पु० दे० बरछा

बर्जना - स० തടയുക.

बर्त्तन - पु० दे० बरतन

बर्त्तना - स० दे० बरतना

बर्ताव - पु० दे० **बरताव**

बर्दाश्त - स्त्री० दे० **बरदाश्त**

बर्फ़ - स्त्री० दे० **बरफ़**

बर्फ़िस्थान - पु० ഹിമപ്രദേശം.

बर्फ़ी - स्त्री० दे० **बरफ़ी**

बर्बर - पु० ചുരുണ്ട (മുടി); **वि०** അപരിഷ്കൃതമായ.

बर्र - पु० കര; കാട്; **—ए-आज़म** - ഭൂഖണ്ഡം.

बर्राक़ - वि० പ്രകാശിക്കുന്ന; വേഗതയുള്ള ; [illegible] നിർമ്മലവുമായ.

बर्राना - अ० പുലമ്പുക; ഉറക്കത്തിലോ, മോഹാലസ്യത്തി[illegible]ലോ ജല്പിക്കുക.

बर्रें - पु० കടന്നൽ.

बर्सात - स्त्री० दे० **बरसात**

बलंद - वि० ഉയന്ന; ഉച്ചത്തിലുള്ള ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

बल - पु० ശക്തി; സൈന്യം; പാൾശ്വം; പിരി; ചുററ്; വളവ്; ചുളിവ്; കുറവ്; വ്യത്യാസം; **—खाना** - വളയുക; ചുരുളുക; നഷ്ടം സഹിക്കുക.

बलकना - अ० തിളയ്ക്കുക; ആവേശം കൊള്ളുക.

बलकाना - स० തിളപ്പിക്കുക; ആവേശമുണ്ടാക്കുക; ക്ഷോഭിപ്പിക്കുക.

बलग़म - पु० കഫം.

बलना - अ० കത്തുക; എരിയുക.

बलबलाना - अ० വ്യർത്ഥമായി ജല്പിക്കുക; (ഒട്ടകം) ശബ്ദിക്കുക.

बलम - पु० ഭർത്താവ്.

बलय - पु० **वलय** വളയം.

बलवंत - वि० ബലവാനായ.

बलवा - पु० ലഹള; വിപ്ലവം; പ്രക്ഷോഭം.

बलवाई - पु० ലഹളക്കാരൻ; പ്രക്ഷോഭകാരി.

बलवान - पु० दे० **बलवंत**

बलवीर - पु० ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

बला - स्त्री० ആപത്ത്; ദുഃഖം; പ്രേതബാധ; രോഗം; **—का** - ഘോരമായ; **मेरी बला से** - [illegible] ചേതം.

बलाक - पु० കൊററി.

बलाग़त - स्त्री० സന്ദർഭോചിതമായി സംസാരിക്കൽ; യൌവ്വനം.

बलात् - क्रि० ബലാൽക്കാരമായി.

बलात्कार - पु० ബലാൽക്കാരം; ബലാത്സംഗം.

बलाय - स्त्री० दे० **बला**

बलि - स्त्री० നികുതി; ഉപഹാരം; [illegible]; നൈവേദ്യം; ബലി; അർപ്പണം; **—चढ़ना** - ബലിയർപ്പിക്കുക; **—जाना** - [illegible]

बलिदान - पुं० ബലി കൊടുക്കൽ.

बलिहारना - सं० അർപ്പിയ്ക്കുക ; ബലികൊടുക്കുക.

बलिहारी - स्त्री० പ്രേമം കൊണ്ടോ, ഭക്തികൊണ്ടോ അവനവനെത്തന്നെ അർപ്പിയ്ക്കൽ.

बलुआ - वि० മണലുള്ള.

बलैया - स्त्री० दे० बला

बल्कि - अव्य० എന്നാൽ ; നേരേ മറിച്ച്.

बल्लम - पुं० വടി ; ഈട്ടി ; കുന്തം.

बल्लमटेर - पुं० സ്വയംസേവകൻ ; സന്നദ്ധഭടൻ.

बल्लमबर्दार - पुं० വിവാഹസംഘത്തിന്റെയോ, മററു യാത്രാസംഘത്തിന്റെയോ കൂടെ വടിയെടുത്തു നടക്കുന്ന ആൾ.

बल्ला - पुं० കഴക്കോൽ ; വലിയ വടി ; തുഴക്കോൽ ; പന്തടിയ്ക്കുവാനുള്ള വടി.

बल्ली - स्त्री० ചെറിയ തുഴക്കോൽ ; ചെറിയ വടി.

बवंडर - पुं० ചുഴലിക്കാററ് ; കൊടുങ്കാററ്.

बवासीर - स्त्री० മൂലക്കുരു ; അർശസ്സ്.

बशर - पुं० മനുഷ്യൻ.

बशरा - पुं० ആകൃതി ; രൂപം ; മുഖം.

बशर्ते - क्रि० (എന്ന) നിബന്ധനയിൽ.

बशारत - पुं० ശുഭവാർത്ത ; ഈ [illegible].

बशीर - वि० ശുഭവാർത്തയറിയിയ്ക്കുന്ന ; മനോഹരമായ.

बश्शाश - वि० [illegible].

बसंती - वि० വസന്തകാലത്തുള്ള ; മഞ്ഞനിറമുള്ള.

बस - अव्य० മാത്രം ; മതി ; **वि०** [illegible] ; വേണ്ടുവോളമുള്ള ; **पुं०** കഴിവ് ; സാദ്ധ്യത ; നിവൃത്തി.

बसना - अ० വസിയ്ക്കുക ; സ്ഥാപിതമാകുക ; വാസന തോന്നുക ; സുഗന്ധമുണ്ടാകുക.

बसर - पुं० നിത്യവൃത്തി ; ഉപജീവനം.

बसवार - पुं० കടുക് വറുക്കൽ.

बसह - पुं० കാള.

बसाना - सं० താമസിപ്പിയ്ക്കുക ; സ്ഥാപിയ്ക്കുക ; ജനവാസമുള്ളതാക്കിത്തീർക്കുക ; **अ०** താമസിയ്ക്കുക ; സുഗന്ധമുണ്ടാകുക.

बसीकत | बसीगत **स्त्री०** വാസസ്ഥലം ; വാസം.

बसूला - पुं० ആശാരിയുടെ ഉളി.

बसूली - स्त्री० ചെറിയ ഉളി.

बसेरा - वि० വസിയ്ക്കുന്ന ; **पुं०** താവളം ; വഴിയമ്പലം ; പക്ഷികളുടെ വാസസ്ഥാനം ; വാസം.

बसोबास - पुं० വാസസ്ഥാനം.

बसौंधी - स्त्री० പാൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പലഹാരം.

बस्ता - पु० പുസ്തകങ്ങളോ റിക്കാർഡുകളോ കെട്ടിവെയ്ക്കുവാനുള്ള തുണിക്കഷണം.

बस्तार - पु० ഒന്നിച്ചുകെട്ടിയ സാധനങ്ങൾ; കെട്ട്.

बस्ती - स्त्री० ആൾപ്പാർപ്പുള്ള സ്ഥലം; ഗ്രാമം.

बहँगी - स्त्री० दे० बँहगी

बहकना - अ० വഴി തെററിപ്പോകുക; ഭ്രമത്തിൽ പെടുക.

बहकाना - स० വഴി തെററിയ്ക്കുക; തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കുക; പറഞ്ഞു മിരട്ടുക.

बहन - स्त्री० സഹോദരി.

बहना - अ० ഒഴുകുക; (കാററ്) അടിയ്ക്കുക.

बहनापा - पु० സഹോദരിത്വം.

बहनोई - पु० സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവ് (അളിയൻ).

बहबूद - पु० നന്മ; ഉപകാരം.

बहम - क्रि० കൂടെ.

बहर - क्रि० വേണ്ടി; **पु०** സമുദ്രം.

बहरहाल - क्रि० എങ്ങിനേയെങ്കിലും.

बहरा - वि० ബധിരനായ; **पु०** പങ്ക്; ഭാഗ്യം; **—मन्द या वर** - ഭാഗ്യവാനായ.

बहराना - स० മധുരമായി സംസാരിച്ച് ദുഃഖമകററുക; വഞ്ചിയ്ക്കുക.

बहराम - पु० ചൊവ്വഗ്രഹം.

बहरिया - वि० അപരിചിതനായ.

बहरियाना - स० വെളിയിലാക്കുക; വേർപെടുത്തുക; **अ०** വേർപെടുക.

बहरी - स्त्री० പ്രാപ്പിടിയനെപ്പോലെയുള്ള ഒരുതരം നായാട്ടുപക്ഷി; **वि०** സമുദ്രത്തെ സംബന്ധിച്ച.

बहलना - अ० മനസ്സ് സന്തുഷ്ടമാകുക.

बहलाना - स० മനസ്സിനെ സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക.

बहलाव - पु० (മനസ്സിനെ) സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കൽ.

बहली - स्त्री० കാളവലിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം സവാരിവണ്ടി.

बहस - स्त्री० തർക്കം; വാദവിവാദം.

बहसना - स० തർക്കിയ്ക്കുക.

बहा - पु० വില; മൂല്യം.

बहादुर - वि० വീരനായ; പരാക്രമിയായ.

बहादुरी - स्त्री० വീരത; പരാക്രമം.

बहाना - स० ഒഴുക്കുക; **पु०** ഒഴികഴിവ്.

बहार - स्त्री० വസന്തകാലം; ആനന്ദം; യൌവ്വനത്തിൻെറ ചൈതന്യം; രമണീയത.

बहाल - वि० [illegible]; [illegible] ; സന്തോഷമുള്ള.

बहाली - स्त्री० മുൻസ്ഥിതിയിലാക്കൽ.

बहाव - पु० ഒഴുക്ക്.

बहिन - स्त्री० സഹോദരി.

बहिनापा - पु० दे० बहनापा

बहियाँ - स्त्री० കൈകൾ.

बहिरंग - वि० വെളിയിലുള്ള.

बहिर्गत - वि० പുറത്തേയ്ക്കുപോയ.

बहिला - वि० വന്ധ്യയായ (മൃഗം).

बहिश्त - पु० സ്വർഗ്ഗം.

बही - स्त्री० നാൾവഴിക്കണക്കു പുസ്തകം.

बहुत - वि० വളരെ ; അധികം ; അസംഖ്യം ; വേണ്ടുവോളം ; **क्रि०** അധികമായി ; **—करके** - അധികപക്ഷവും ; മിക്കവാറും ; **—कुछ** - ഏറെക്കുറെ.

बहुतात / बहुतायत } **स्त्री०** ആധിക്യം.

बहुतेरा - वि० അധികമായ ; വളരെയുള്ള ; **क्रि०** വളരെ പ്രകാരത്തിൽ.

बहुधा - क्रि० പല വിധത്തിൽ ; മിക്കവാറും; അധികപക്ഷവും.

बहुमत - पु० ഭൂരിപക്ഷം (majority).

बहुमूल्य - वि० വളരെ വില പിടിച്ച.

बहुरंगी - वि० പല നിറത്തിലുള്ള ; പലവിധം തന്ത്രങ്ങൾപ്രയോഗിയ്ക്കുന്ന.

बहुरना - अ० മടങ്ങുക.

बहुरि - क्रि० വീണ്ടും ; അതിനു ശേഷം.

बहुरिया - स्त्री० പുതിയ വധു.

बहुरूपिया - पु० പലരൂപവും എടുക്കുന്നവൻ.

बहुश्रुत - वि० വിദ്വാന്മാരിൽ നിന്നും ശാസ്ത്രങ്ങൾ കേട്ടറിഞ്ഞവൻ.

बहुसंख्यक - वि० എണ്ണത്തിൽ ഏറെയുള്ള.

बहू - स्त्री० പുത്രവധു; പുത്രി; ഭാര്യ.

बहेड़ा - पु० താന്നിമരം.

बहेतू - वि० അലഞ്ഞുതിരിയുന്ന.

बहेलिया - पु० വേടൻ.

बह्न - पु० സമുദ്രം.

बाँक - वि० വളഞ്ഞ ; **स्त्री०** വള ; വില്ല് ; **पु०** വളവ്.

बाँका - वि० വളഞ്ഞ ; വീരനായ ; മനോഹരമായ.

बाँकिया - स्त्री० ഒരുതരം വളഞ്ഞ വാദ്യം (കൊമ്പ്).

बाँग - स्त्री० വിളി ; മുഹമ്മദീയരുടെ പ്രാർത്ഥനാസമയത്തുള്ള ബാംഗ് വിളി ; കോഴിയുടെ കൂകൽ ; **—देना** - ബാംഗ് വിളിക്കുക.

बाँचना - स० വായിക്കുക.
बाँझ - स्त्री० വന്ധ്യ.
बाँटना स० ഭാഗിക്കുക; വിതരണം ചെയ്യുക.
बाँटा - पु० ഭാഗിക്കൽ; ഭാഗം.
बाँद - पु० സേവകൻ.
बाँदा - पु० [illegible].
बाँदी - स्त्री० ഭൃത്യ; ദാസി.
बाँध - पु० അണക്കെട്ട്.
बाँधना - स० കെട്ടുക; ബന്ധിക്കുക; നിശ്ചയിക്കുക; ദൃഢപ്പെടുത്തുക.
बाँधव - पु० ബന്ധു.
बाँबी - स्त्री० ചിതൽപ്പുററ്.
बाँस - पु० മുള; ഓട (ഈററ).
बाँसुरी, बाँसुली - स्त्री० ഓടക്കുഴൽ.
बाँह - स्त्री० ബാഹു; കൈ.
बा - पु० വെള്ളം; പ്രാവശ്യം; **अव्य०** കൂടെ; മുമ്പിൽ.
बाइस - पु० കാരണം.
बाई - स्त्री० വാതകോപം; വേശ്യ.
बाउर - वि० ഭ്രാന്തുള്ള; അറിവില്ലാത്ത; ഊമയായ.
बाउरी - स्त्री० दे० बावली
बाएँ - क्रि० ഇടതുവശത്ത്.
बाक - पु० ഭയം.
बाकचाल - वि० വായാടിയായ.
बाकुर - पु० വലിയ വിദ്വാൻ; ധനികൻ.
बाक़ायदा - क्रि० നിയമമനുസരിച്ച്.
बाक़ियात - स्त्री० (बाक़ी का बहु०) ബാക്കിയായ സംഖ്യകൾ.
बाकिरा - स्त्री० അവിവാഹിത.
बाक़ी - वि० ബാക്കിയായ; **स्त्री०** ബാക്കി; ശിഷ്ടം; **—दार -** ബാക്കിയുള്ള.
बाख़बर - वि० ജാഗ്രതയുള്ള; അറിവുള്ള.
बाख़्ता - वि० കളഞ്ഞ; പോയ; തോററ.
बाग - स्त्री० കടിഞ്ഞാൺ.
बाग़ - पु० തോട്ടം; **—बान -** തോട്ടക്കാരൻ; **—बानी -** തോട്ടപ്രവൃത്തി.
बागडोर - स्त्री० കടിഞ്ഞാൺ.
बागर - पु० നദിയുടെ ഉയന്ന തീരം.
बाग़ाती - स्त्री० തോട്ടത്തിനോ, കൃഷിയ്ക്കോ പററിയ ഭൂമി.
बाग़ी - पु० രാജ്യദ്രോഹി; **वि०** തോട്ടത്തെ സംബന്ധിച്ച.
बाघंबर - पु० പുലിത്തോൽ; പുലി [illegible] ഒരു തരം വസ്ത്രം.
बाघ - पु० നരി.
बाघी - स्त्री० തുടയിലുണ്ടാവുന്ന ഒരു രോഗം.
बाचा - स्त्री० സംസാരിക്കുവാനുള്ള ശക്തി; സംഭാഷണം; പ്രതിജ്ഞ.

बाछा - पुं പശുവിൻെറ കട്ടി; ബാലൻ.

बाज - पुं കരം; നികുതി.

बाज़ - पुं പരുന്തു്; **वि॰** ചില; കുറച്ചു്; ഏതാനും; **क्रि॰** പിന്നീടു്; നേരേമറിച്ചു്; **—आना** - മടങ്ങുക; പിന്മാറുക; ഒഴിയുക; ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക; **प्रत्य॰** കത്തൃസൂചകമായ ഒരു പ്രത്യയം; **जैसे, धोखेबाज़; कबूतर-बाज़**

बाज़गश्त - स्त्री॰ മടങ്ങിവരൽ.

बाज़गुज़ार - पुं നികുതി കൊടുക്കുന്നവൻ.

बाज़दावा - पुं തൻെറ അവകാശത്തിൽനിന്നൊഴിയൽ.

बाजन - पुं॰ दे॰ बाजा

बाजाना - अ॰ വാദ്യം മുഴക്കുക; യുദ്ധം ചെയ്യുക; പ്രസിദ്ധി നേടുക; വിളിയ്ക്കപ്പെടുക.

बाजरा - पुं॰ കമ്പം; (ധാന്യം).

बाजा - पुं॰ വാദ്യം.

बाज़ाब्ता - क्रि॰ നിയമമനുസരിച്ച്; **वि॰** നിയമവിധേയമായ.

बाज़ार - पुं॰ അങ്ങാടി; **—गरम होना** - വില്പന വദ്ധിയ്ക്കുക.

बाज़ारी / बाज़ारू वि॰ അങ്ങാടിയെ സംബന്ധിച്ച; സാധാരണമായ; അശ്ലീലമായ.

बाज़ी - स्त्री॰ പന്തയം; വാശി.

बाज़ीगर - पुं॰ ജാലവിദ്യക്കാരൻ.

बाज़ीगरी - स्त्री॰ ജാലവിദ്യ.

बाजू - पुं॰ കൈ; ഒരു ഭുജാഭരണം; ചിറകു്; വശം; പാൾശ്വം; ഒരു കക്ഷിയിലുള്ള സൈന്യം.

बाजूबंद - पुं॰ ഒരു ഭുജാഭരണം.

बाझन - स्त्री॰ കുടുങ്ങൽ; കുഴപ്പം.

बाट - पुं॰ വഴി; അമ്മിക്കുഴവി; **—जोहना** - പ്രതീക്ഷിയ്ക്കുക; **—पड़ना** - കഷ്ടപ്പെടുത്തുക; പുറകെ കൂടുക; ആക്രമിയ്ക്കുക.

बाटना - स॰ പൊടിയ്ക്കുക; പിരിയ്ക്കുക (കയറു്).

बाटिका - स्त्री॰ പൂന്തോട്ടം.

बाटी - स्त्री॰ ഉരുള; ഉണ്ട; തീക്കനലിൽ ചുട്ട റൊട്ടി.

बाड़ा - पुं॰ വളപ്പു്; മൃഗങ്ങളെ കെട്ടിയിടുന്ന സ്ഥലം.

बाड़ी - स्त्री॰ പുഷ്പവാടിക.

बाढ़ - स्त्री॰ വെള്ളപ്പൊക്കം; വൃദ്ധി; ആധിക്യം.

बाण - पुं॰ അമ്പു്; അഗ്നി; പശുവിൻെറ മുല.

बात - स्त्री॰ സംഗതി; കായ്യം; വാക്കു്; വിഷയം; **—काटना** - വല്ലവരും സംസാരിയ്ക്കുമ്പോൾ ഇടയിൽ കടന്നു സംസാരിയ്ക്കുക; **—बनाना** - അതുമിതും പറയുക (വ്യാജം പറ

यूक) ; —पी जाना - കേട്ടിട്ടും കേട്ടില്ലെന്നു നടിയ്ക്കുക; —की बात में - ഉടനടി; बातों-बातों में - പറഞ്ഞു് പറഞ്ഞു്; बातों में आना - വശത്താവുക; മെരട്ടിൽ പെടുക; —चीत - സംഭാഷണം; —फ़रोश - ഇല്ലാത്തതു പറഞ്ഞുണ്ടാക്കുന്ന വൻ.

बातिन - **पु०** ഉൾഭാഗം; മനസ്സ്.

बातिनी - **वि०** അകത്തുള്ള; മനസ്സിലുള്ള.

बातिल - **वि०** കളവായ; നിരർത്ഥകമായ; റദ്ദാക്കപ്പെട്ട.

बातुल - **वि०** ഭ്രാന്തുള്ള; കിറുക്കുള്ള.

बातूनिया | **बातूनी** - **वि०** ധാരാളം സംസാരിയ്ക്കുന്ന; വായാടിയായ.

बाद - **पु०** കാററു്; തർക്കം; വാതു്; **क्रि०** ശേഷം; പിന്നീടു്; **वि०** വേർപെടുത്തിയ; വിട്ട; —कश - പങ്കു്; കാററു വരുന്നതിനുള്ള ജനൽ; —फ़रोश - മുഖസ്തുതി ചെയ്യുന്നവൻ; വെറുതെ പുലമ്പുന്നവൻ; —बान - കപ്പൽപ്പായ.

बादल - **पु०** മേഘം.

बादला - **पु०** സ്വർണ്ണത്തിൻേറയോ, വെള്ളിയുടേയോ പരന്ന കമ്പി.

बादशाह - **पु०** രാജാവു്; ചക്രവർത്തി; പ്രധാനി.

बादशाहत - **स्त्री०** രാജ്യഭരണം; സാമ്രാജ്യം.

बादशाही - **स्त्री०** ചക്രവർത്തിത്വം; **वि०** ചക്രവർത്തിയെ സംബന്ധിച്ച.

बादसख्त - **स्त्री०** കൊടുങ്കാററു്; അത്യാപത്തു്.

बादहवाई - **क्रि०** വെറുതെ; കാര്യമില്ലാതെ.

बादाम - **पु०** ബദാം.

बादामी - **वि०** ബദാമിൻെറ ആകൃതിയിലുള്ള; ബദാമിൻെറ നിറമുള്ള.

बादि - **अव्य०** വ്യർത്ഥമായി.

बादिया - **पु०** ഒരുതരം ചെമ്പുപാത്രം; കാട്.

बादी - **वि०** വായുസംബന്ധമായ; **स्त्री०** വാതകോപം.

बादुर - **पु०** കടവാതിൽ; നരിച്ചീർ.

बादेसबा - **स्त्री०** കിഴക്കൻകാററു്.

बाध - **पु०** തടസ്സം; വിഷമത.

बाधक - **पु०** തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നവൻ; **वि०** തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന.

बाधा - **स्त्री०** തടസ്സം; കഷ്ടത; ബുദ്ധിമുട്ടു്.

बाधित - **वि०** തടയപ്പെട്ട; തടസ്സമുള്ള.

बाध्य - **वि०** ബാദ്ധ്യതപ്പെട്ട; നിർബന്ധിതനായ.

बान - **पु०** അസ്ത്രം; വാണം; ശോഭ; തിരമാല; **स्त्री०** ആകൃതി; അലങ്കാരം; സ്വഭാവം.

बानक - **स्त्री०** അലങ്കാരം; വേഷം.

बानगी - **स्त्री०** സാമ്പിളായി അയച്ചുകൊടുക്കുന്ന വസ്തു.

बानवा - **वि०** നല്ല ശബ്ദമുള്ള; സമർത്ഥനായ; ധനവാനായ; ശക്തിയുള്ള.

बाना - **पु०** വേഷം; ഉടുപ്പ്; സ്വഭാവം; രീതി; ഊട; നൂല്; **स०** (വായ്) പിളർക്കുക.

बानि - **स्त्री०** സ്വഭാവം; അലങ്കാരം; വാക്ക്; പ്രകാശം.

बानिक - **स्त्री०** വേഷം; അലങ്കാരം.

बानी - **स्त्री०** വാക്ക്; സരസ്വതി. ഉപദേശം; ശോഭ.

बानैत - **पु०** പോരാളി; വില്ലാളി;

बाप - **पु०** അച്ഛൻ; **—दादा** - പൂർവ്വികൻ; **—बनाना** - മാനിയ്ക്കുക; ആദരിയ്ക്കുക; **—तक जाना** - തെറിപറയുക.

बापुरा - **वि०** തുച്ഛനായ; സാധുവായ.

बापू - **पु०** **बाप** അച്ഛനെ സംബോധന ചെയ്യുവാനുള്ള ശബ്ദം; ആദരസൂചകമായ ശബ്ദം.

बाफ - **स्त्री०** **भाप** നീരാവി; **वि०** നെയ്യുന്ന; **पु०** നെയ്ത്തുകാരൻ.

बाफ़्ता - **पु०** ചിത്രവേലയുള്ള ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം.

बाफी - **स्त्री०** നെയ്ത്ത്.

बाब - **पु०** അദ്ധ്യായം; വാതിൽ.

बाबत - **स्त्री०** സംബന്ധം; വിഷയം; **अव्य०** സംബന്ധിച്ച്; പററി.

बाबा - **पु०** അച്ഛൻ; മുത്തച്ഛൻ; സന്യാസിമാരെ സംബോധന ചെയ്യുവാനുള്ള ശബ്ദം; സ്നേഹസൂചകമായി കുട്ടികളെ സംബോധന ചെയ്യുവാനുള്ള ശബ്ദം.

बाबू - **पु०** ഒരു ബഹുമാനസൂചകമായ ശബ്ദം.

बामन - **पु०** ബ്രാഹ്മണൻ.

बाम - **वि०** ഇടത്തുഭാഗത്തുള്ള; **पु०** മാളിക; മുകൾത്തട്ട്; മട്ടുപ്പാവ്.

बामुराद - **वि०** ആഗ്രഹമുള്ള.

बामुहावरा - **वि०** ശൈലിയോടു കൂടിയ.

बाम्हन - **पु०** ബ്രാഹ്മണൻ.

बायद - **क्रि०** വേണ്ടപോലെ; ആവശ്യമായ തരത്തിൽ; **—व शायद** - എങ്ങിനെ വേണമോ അങ്ങിനെ; ആദർശമായ; വളരെ നല്ല.

बायन - पुं० വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ ബന്ധുക്കൾക്കു് ഉപഹാരമായി കൊടുക്കുന്ന പലഹാരം ; കാഴ്ച.

बायबी - वि० പുറമേയുള്ള ; അപരിചിതമായ ; പുതുതായി വന്ന.

बायाँ - वि० ഇടത്തുഭാഗത്തെ ; [illegible] ; **बायें हाथ का खेल** - അനായാസേന ചെയ്യാവുന്ന പണി; **—देना** - ഒഴിഞ്ഞു മാറുക ; വിട്ടുകളയുക.

बाया - वि० വിൽക്കുന്നവനായ.

बारंबार - क्रि० വീണ്ടും വീണ്ടും ; തുടർച്ചയായി.

बार - स्त्री० വേള ; പ്രാവശ്യം ; വിളംബം ; **पुं०** വാതിൽ ; അഭയസ്ഥാനം ; തീരം ; വേലി ; ഭാരം ; ഫലം ; പരിണാമം ; **—आम** - എല്ലാവർക്കും പോകാവുന്ന രാജകീയ ദർബാർ ; കച്ചേരി (കോടതി) ; **—कश** - സാമാനവണ്ടി ; **—गह या गाह** - പടിവാതിൽ ; കൂടാരം ; ദർബാർ ; **—गीर** - ഭാരം ചുമക്കുന്നവൻ ; **—बार** - വീണ്ടും വീണ്ടും.

बारजा - पुं० മട്ടുപ്പാവു് (balcony) ; മാളിക ; വരാന്ത.

बारदाना - पुं० സൈന്യങ്ങളുടെ ഭക്ഷണസാധനം ; സാമാനങ്ങൾ അന്യ[illegible]യ്ക്കുവാനുള്ള പെട്ടി, സഞ്ചി മുതലായ ഉപകരണങ്ങൾ.

बारना - स० നിരോധിയ്ക്കുക ; തടുക്കുക ; കത്തിയ്ക്കുക.

बारवधू - स्त्री० വേശ്യാസ്ത്രീ.

बारबरदार - पुं० ചുമട്ടുകാരൻ.

बारबरदारी - स्त्री० സാമാനം ചുമക്കൽ ; സാമാനം ചുമക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

बार-याब - पुं० രാജാവിൻേറയോ, അതുപോലുള്ളവരുടേയോ അടുത്തു് പോകാൻ തക്ക ഭാഗ്യം ലഭിച്ചവൻ.

बारहखड़ी - स्त्री० വ്യഞ്ജനത്തോടു ചേർന്ന സ്വരചിഹ്നങ്ങൾ.

बारहदरी - स्त्री० വേനൽക്കാലത്തു് താമസിയ്ക്കുവാനുള്ളതും വായുസഞ്ചാരത്തിനു വേണ്ടി 12 [illegible] വീടു്.

बारहमासी - स्त्री० പന്ത്രണ്ടുമാസവും കായ്ക്കുന്ന (മരം).

बारहसिंगा - पुं० കലമാൻ.

बारहा - क्रि० വീണ്ടും വീണ്ടും ; പല പ്രാവശ്യവും ; മിക്കവാറും.

बाराँ - पुं० മഴ ; മേഘം.

बारात - स्त्री० दे० बरात

बारानी - स्त्री० കാലവഷത്തെ ആശ്രയി മാത്രം കൃഷി ചെയ്യാവുന്ന ഭൂമി; വഷകാലങ്ങളിൽ മാത്രം ഉണ്ടാകുന്ന വിളവ് (ഉല്പന്നം); മഴകൊണ്ടാൽ നനയാത്ത തുണി (മഴക്കോട്ട്).

बारिश - स्त्री० മഴ; മഴക്കാലം.

बारी - स्त्री० ഊഴം; തവണ; മുറ; തീരം; വേലി; തോട്ടം; തടം; വീട്; ജനൽ; ഒരു ജാതി; **पुं०** ഈശ്വരൻ.

बारीक - वि० നേരിയ; സൂക്ഷ്മമായ; ഗൂഢമായ; **—बीन** - സൂക്ഷ്മദശിയായ; **—बीनी** - സൂക്ഷ്മദശിത്വം.

बारीकी - स्त्री० സൂക്ഷ്മത; നേമ്മ; നിഗൂഢത.

बारूद - स्त्री० വെടിമരുന്ന്.

बारे - क्रि० അവസാനത്തിൽ; **—आम** - ദർബാർ; **—में** - പററി; കുറിച്ച്; സംബന്ധിച്ച്.

बाल - पुं० രോമം; മുടി; കുട്ടി; ചിറക്; **—बाँका न होना** - ഒട്ടും ഹാനി തട്ടാതിരിക്കുക; **स्त्री०** കതിര്.

बालगीर - पुं० കതിരനോട്ടക്കാരൻ.

बालछड़ - स्त्री० ജടാമാഞ്ചി.

बालटी - स्त्री० ബക്കററ് (വെള്ളം കോരുന്നതിനുള്ള തൊട്ടി).

बालतोड़ - पुं० രോമം പറിഞ്ഞാലുണ്ടാകുന്ന കുരു.

बालना - स० കത്തിക്കുക; പ്രകാശിപ്പിക്കുക.

बालपन - पुं० ബാല്യം.

बाल-बच्चे - पुं० സന്താനം; കുഞ്ഞുകുട്ടികൾ.

बालम - पुं० ഭത്താവ്; കാമുകൻ; ജാരൻ.

बाला - अव्य० മുകളിൽ. **स्त्री०** ബാലിക; സ്ത്രീ; പുത്രി; വള; **वि०** ഉയന്ന; **बोलबाला** - പ്രചാരം; ആധിക്യം; **—खाना** - മുകളിലുള്ള മുറി; **—नशीन** - ഇരിക്കാനുള്ള ഉയന്ന സ്ഥാനം; ഉയന്ന പദവിയിലിരിക്കുന്നവൻ; **—बाला** - പുറമേ; വേറെ വേറെ.

बालाई - वि० മുകളിലുള്ള; പുറമേയുള്ള; **स्त्री०** പാൽപാട.

बालिग़ - पुं० പ്രായപൂത്തി വന്ന.

बालिश - स्त्री० തലയണ; **वि०** അറിവില്ലാത്ത; ബാലിശമായ.

बालिश्त - पुं० ചാൺ.

बाली - स्त्री० ഒരുതരം കണ്ണാഭരണം; ധാന്യങ്ങളുടെ കതിർ.

बालीन - पुं० തലയണ.

बालुका - स्त्री० } മണൽ ; **—की**
बालू - पु० } **भीत** - എളുപ്പത്തിൽ നശിയ്ക്കുന്ന.

बालूसाही - स्त्री० ഒരുതരം മിഠായി.

बाल्टी - स्त्री० दे० बालटी

बाव - पु० വായു ; അപാനവായു.

बावड़ी - स्त्री० ഇറങ്ങുന്നതിനു് കല്പടവുകൾ കെട്ടിയിട്ടുള്ള കിണർ ; ചെറിയ കുളം.

बा-वजूद - क्रि० എന്നിട്ടുകൂടി.

बावर - पु० വിശ്വാസം.

बावरची - पु० അരിവയ്പുകാരൻ ; **—खाना** - അടുക്കള ; വെപ്പുപുര.

बावला - वि० ഭ്രാന്തുള്ള.

बावली - स्त्री० दे० बावड़ी ; वि० ഭ്രാന്തിയായ.

बावस्फ़ - क्रि० ഇത്രയൊക്കെയായിട്ടും ; **वि०** ഗുണവാനായ.

बाशिंदा - पु० നിവാസി.

बाष्प - पु० നീരാവി ; കണ്ണുനീർ ; ഇരുമ്പു്.

बास - पु० നിവാസം ; ഗന്ധം ; വസ്ത്രം ; **स्त्री०** ആഗ്രഹം ; അഗ്നി.

बासन - पु० പാത്രം.

बासना - स्त्री० ആഗ്രഹം ; ഗന്ധം; **स०** സുഗന്ധിതമാക്കുക.

बासर - पु० പകൽ ; പ്രഭാതം.

बासा - पु० ഹോട്ടൽ.

बासिरा - पु० കാണാനുള്ള കഴിവു്; കണ്ണു്.

बासी - वि० പഴയ ; പാകം ചെയ്തിട്ടു് വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞ; വാടിയ ; **—कढ़ी में उबाल आना** - വാർദ്ധക്യത്തിലും യൌവ്വനത്തുള്ളിച്ചയുണ്ടാകുക.

बाह - स्त्री० കാമവാസന.

बाहना - स० വഹിയ്ക്കുക ; ആയുധം പ്രയോഗിയ്ക്കുക : വണ്ടി തെളിയ്ക്കുക ; ഒഴുകുക ; ഉഴുക (കന്നു പൂട്ടുക).

बाहम - वि० അന്യോന്യം; കൂടെ; **—दिगर** - പരസ്പരം : യോജിച്ചിട്ടു്.

बाहमी - वि० പരസ്പരമുള്ള.

बाहर } **क्रि०** വെളിയിൽ ; പുറ
बाहिर } ത്തു് ; പുറമേ ; **—आना** - പ്രത്യക്ഷപ്പെടുക ; **—करना** - [illegible] ; **—का** - അന്യനായ.

बाहरी - वि० വെളിയിലുള്ള ; അന്യമായ ; ബാഹ്യമായ.

बाहु - पु० കയ്യ്.

बाहुल्य - पु० ആധിക്യം.

बिंद - पु० വെള്ളത്തുള്ളി ; ഭ്രൂമദ്ധ്യം ; തിലകം.

बिंदी - स्त्री० പൂജ്യം ; തിലകം ; കുത്തു് ; ബിന്ദു.

बिंधना - अ० തുളയ്ക്കപ്പെടുക ; അകപ്പെടുക ; കോർക്കപ്പെടുക.

बिआना - अ० പ്രസവിക്കുക (മൃഗങ്ങൾ).

बिकना - अ० വില്ക്കപ്പെടുക.

बिकल - वि० വ്യാകുലമായ ; പരിഭ്രമിച്ച.

बिकवाना - स० വില്പിക്കുക.

बिकसना - अ० വികസിപ്പിക്കുക ; പ്രസന്നമാകുക.

बिकसाना - स० വികസിപ്പിക്കുക; പ്രസന്നമാക്കുക.

बिकाऊ - वि० വി[illegible] വില്ക്കപ്പെടുന്ന.

बिकाना - अ० दे० बिकना

बिकार - पु० വികാരം ; മനോവൃത്തി ; ദുർഗ്ഗുണം ; രൂപപരിവർത്തനം.

बिक्र - स्त्री० കന്യകാത്വം ; **—तोड़ना -** കന്യകാത്വം നശിപ്പിക്കുക.

बिक्री - स्त्री० വില്പന ; വിററു കിട്ടിയ ധനം.

बिखरना - अ० ചിന്നിച്ചിതറുക ; വിതറപ്പെടുക.

बिखेरना - स० ചിതറിക്കുക ; വിതറുക.

बिगड़ना - अ० ചീത്തയാകുക ; പിണങ്ങുക ; അപ്രസന്നമാകുക ; ദ്വേഷ്യപ്പെടുക ; തകരാറാകുക ; **बिगड़ी बात बनाना -** കഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന കാര്യം ശരിപ്പെടുത്തുക,

बिगड़ैल - वि० ശാഠ്യമുള്ള ; ദ്വേഷ്യസ്വഭാവമുള്ള.

बिगरना - अ० दे० बिगड़ना

बिगाड़ - पु० വൈമനസ്യം ; മുഷിയൽ ; ചീത്തയാകൽ.

बिगाड़ना - स० ചീത്തയാക്കുക ; ദ്വേഷ്യപ്പെടുത്തുക.

बिगाना - वि० അന്യമായ.

बिगार - पु० दे० बिगाड़

बिंगारी - स्त्री० दे० बेगारी

बिगुन - वि० ഗുണമില്ലാത്ത.

बिगुल - पु० വിസിൽ ; കാഹളം.

बिगोना - स० ന[illegible]ക ; ഒളിപ്പിക്കുക ; കഷ്ടപ്പെടുത്തുക ; തെററിദ്ധരിപ്പിക്കുക ; കഴിച്ചുകൂട്ടുക.

बिघटना - स० നശിപ്പിക്കുക.

बिघन - पु० विघ्न വിഘ്നം.

बिचकाना - स० വെറുപ്പിക്കുക ; മുഖം ചുളിക്കുക.

बिचरना - अ० സഞ്ചരിക്കുക ; ചുററിനടക്കുക.

बिचलना - अ० ഇളകുക ; ചഞ്ചലമാകുക.

बिचला - वि० മദ്ധ്യത്തിലുള്ള.

बिचलाना - स० ഇളക്കുക ; ചഞ്ചലമാക്കുക.

बिचवई - पु० മദ്ധ്യസ്ഥൻ ; **स्त्री०** മദ്ധ്യസ്ഥം.

बिचवान, **बिचवानी** } **पु०** മദ്ധ്യസ്ഥൻ.

बिचारना - स० ആലോചിക്കുക ; വിചാരിക്കുക.

बिचारा - वि० दे० बेचारा

बिच्छू - पु० തേൾ.

बिछना - अ० (കിടക്ക) വിരിക്കപ്പെടുക ; പരക്കുക.

बिछाना - स० (കിടക്ക) വിരിക്കുക; പരത്തുക.

बिछावन - पु० വിരിപ്പ് ; കിടക്ക.

बिछुआ - पु० കാലിലണിയുന്ന ഒരു ആഭരണം ; ഒരുതരം കത്തി.

बिछुड़न - स्त्री० വേർപാട്.

बिछुड़ना / **बिछुरना** - अ० വേർപെടുക ; വിയോഗമുണ്ടാകുക.

बिछोह - पु० വേർപാട്; വിരഹം.

बिछौना - पु० വിരിപ്പ്; കിടക്ക.

बिजन - पु० വിശറി; वि० വിജനമായ ; ഏകാകിയായ.

बिज़न - पु० क़त्लेआम കൂട്ടക്കൊല.

बिजली / **बिज्जु** - स्त्री० വിദ്യുച്ഛക്തി ; ഇടിമിന്നൽ.

बिज़ाअत - स्त्री० മൂലധനം.

बिज़ातिही - क्रि० സ്വയം ; തന്നത്താൻ.

बिजूका / **बिजूखा** - पु० വയലിൽ പക്ഷികൾ വരാതിരിക്കുവാൻ വെയ്ക്കുന്ന കലം.

बिझुकना - अ० ഭയപ്പെടുക ; ക്ഷോഭിക്കുക ; വളയുക.

बिट - पु० വൈശ്യൻ ; വിടൻ ; പക്ഷികളുടെ മലം.

बिटारना - स० അഴുക്കാക്കുക ; കലക്കുക.

बिटिया - स्त्री० മകൾ.

बिठाना - स० ഇരുത്തുക.

बिडंब - पु० ആഡംബരം.

बिडंबना - स्त्री० നിന്ദ ; പരിഹാസം ; അനുകരണം.

बिडर - वि० വേർപെട്ട ; പേടിയില്ലാത്ത ; ധൃഷ്ടനായ.

बिडरना - अ० ചിന്നിച്ചിതറുക ; വെറളിയെടുക്കുക; നശിക്കുക.

बिडराना / **बिडारना** - स० വിതറുക ; ഭയപ്പെടുത്തി ഓടിക്കുക.

बिड़ाल - पु० പൂച്ച.

बितरना - स० വിതരണം ചെയ്യുക.

बिताना - स० കഴിച്ചുകൂട്ടുക ; (കാലം) സമയം കഴിക്കുക.

बित्ता - पु० ചാൺ.

बिथकना - अ० ആശ്ചര്യപ്പെടുക ; ക്ഷീണിക്കുക ; വിവശനാകുക.

बिथरना / **बिथुरना** - अ० ചിതറുക ; വിതറപ്പെടുക.

बिथारना - स० ചിതറിക്കുക ; വിതറുക ; തളിക്കുക.

बिदअत - स्त्री० മുഹമ്മദീയ മതത്തിലെ നബിയുടെ പ്രവചനത്തിലില്ലാത്ത പുതിയ സമ്പ്രദായം ; അനീതി ; അന്യായം; യുദ്ധം ; ശണ്ഠ.

बिदकना - अ० പിളരുക ; മുറിവേല്ക്കുക ; ക്ഷോഭിയ്ക്കുക.

बिदकाना - स० പിളക്കുക ; മുറിപ്പെടുത്തുക.

बिदा - स्त्री० പിരിഞ്ഞുപോകൽ ; വിട ; **—होना** - യാത്രയാകുക ; പിരിഞ്ഞു പോകുക.

बिदाई - स्त्री० വേർപാട്° ; വിടവാങ്ങൽ.

बिदारना - स० പിളക്കുക.

बिदून - अव्य० बिना പുറമെ ; കൂടാതെ.

बिदेश - पु० दे० विदेश

बिद्दत - स्त्री० ദോഷം ; തിന്മ ; ബുദ്ധിമുട്ട്° ; ആപത്ത്° ; അക്രമം ; കഷ്ടകാലം.

बिध - स्त्री० പ്രകാരം ; വിധം ; വരവുചിലവു കണക്ക്° ; **—बैठना** - വരവുചിലവു ശരിപ്പെടുക ; **—मिलाना - (मुहा०)** വരവുചിലവു ശരിയ്ക്കൊഴുതിയിട്ടുണ്ടോ എന്നു നോക്കുക.

बिन - अव्य० കൂടാതെ ; **पु०** മകൻ.

बिनती - स्त्री० അപേക്ഷ ; പ്രാർത്ഥന.

बिनना - स० പെറുക്കിയെടുക്കുക. തിരഞ്ഞെടുക്കുക ; നെയ്യുക.

बिनसना - अ० നശിയ്ക്കുക.

बिनसाना - स० നശിപ്പിയ്ക്കുക.

बिना - अव्य० കൂടാതെ ; **स्त्री०** അസ്ഥിവാരം ; അടിസ്ഥാനം ;

बिनाएदावा - അവകാശവാദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നതിന്° അല്ലെങ്കിൽ അന്യായം കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള [illegible] കാരണം.

बिनाई ⎫ स्त्री० പെറുക്കിയെടു
बिनावट ⎭ ക്കൽ ; തിരിഞ്ഞെടുക്കൽ ; നെയ്ത്ത്°.

बिनासना - स० നശിപ്പിയ്ക്കുക.

बिनौला - पु० പരുത്തിക്കുരു.

बिपच्छ - पु० ശത്രുപക്ഷം.

बिपच्छी - पु० ഏതിരാളി,

बिबरन - वि० നിറംമാറിയ ; വിവർണ്ണമായ ; **पु०** വിവരണം.

बिबस - वि० വിവശനായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ; **क्रि०** നിവൃത്തിയില്ലാതെ.

बिबाई - स्त्री० ചുടുവാതം ; കാൽ വിള്ളൽ.

बिबाक - वि० दे० बेबाक

बिमन - वि० ദുഃഖിതനായ ; മടിയനായ ; **क्रि०** മനസ്സില്ലാമനസ്സോടെ.

बिमोहना - स० മോഹിപ്പിയ്ക്കുക.

बिया - पु० ബീജം ; **वि०** അന്യമായ.

बियाबान - पु० മരുഭൂമി.

बिरंग - वि० പലനിറമുള്ള ; നിറമില്ലാത്ത.

बिरंज - पु० ചോറ്° ; പിച്ചള ; അരി.

बिरई - स्त्री० ചെറിയ ചെടി; പച്ചമരുന്നു്.

बिरझना - अ० കലഹിയ്ക്കുക.

बिरता - पु० സാമത്ഥ്യം; ശക്തി.

बिरद - पु० ബിരുദ്; കീത്തി; പദവി; കീത്തിഗാനം.

बिरमना - अ० വിരമിയ്ക്കുക; വിശ്രമിയ്ക്കുക; മോഹിച്ചു നിന്നു പോകുക.

बिरमाना - स० നിത്തുക; വിരമിപ്പിയ്ക്കുക; മോഹിപ്പിച്ചു നിത്തുക.

बिरयाँ - वि० വറുത്ത.

बिरयानी - स्त्री० മാംസവും അരിയും കൂടി നെയ്യിൽ പാകം ചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുതരം ഭക്ഷണം (ബിരിയാണി).

बिरला - वि० ദുർല്ലഭമായ; വളരെ കുറഞ്ഞ.

बिरवा - पु० ചെടി.

बिराजना - अ० ശോഭിയ്ക്കുക; ഇരിയ്ക്കുക.

बिरादर - पु० സഹോദരൻ.

बिरादराना - वि० സാഹോദര്യത്തോടുകൂടിയ.

बिरादरी - स्त्री० സാഹോദര്യം; ബന്ധുത്വം; ഒരേ ജാതിയിലുള്ള ആളുകളുടെ കൂട്ടം.

बिरान, बिराना } **वि०** അപരിചിതനായ; അന്യനായ.

बिराना - स० മുഖം ചുളിയ്ക്കുക.

बिरियाँ - स्त्री० പ്രാവശ്യം; സമയം.

बिरेज़ - अव्य० രക്ഷിയ്ക്കണേ! രക്ഷിയ്ക്കണേ!

बिलंब - पु० വിളംബം; താമസം.

बिल - पु० ദ്വാരം; പൊത്ത്; മാളം; **—ढूँढते फिरना** - വിവശതയോടെ തന്റെ രക്ഷയ്ക്കുള്ള വഴി നോക്കുക.

बिलकुल - क्रि० തീരെ; പൂർണ്ണമായി.

बिलखना - अ० കരയുക; ദുഃഖിയ്ക്കുക.

बिलग - वि० വേർപെട്ട; **पु०** വേർപെടൽ; നീരസഭാവം; ദുഃഖം.

बिलगाना - अ० വേർപെടുക; **स०** വേർപെടുത്തുക; തിരഞ്ഞെടുക്കുക; പെറുക്കിയെടുക്കുക.

बिलटी - स्त्री० റെയിൽവേ പാർസൽ രശീതി.

बिलनी - स्त्री० വേട്ടാവളിയൻ; കൺപോളയിൽ ഉണ്ടാവുന്ന കുരു.

बिलपना - अ० दे० **बिलखना**

बिलफ़ेर्ज़ - क्रि० ഇതുവിചാരിച്ചിട്ട്.

बिलफ़ेल - क्रि० ഈ സമയത്ത്.

बिलबिलाना - अ० പുഴക്കൾ ഇഴയുക ; ദുഃഖംകൊണ്ടു് പുലമ്പുകയോ [illegible] ചെയ്യുക.

बिलमना - अ० വൈകുക ; താമസം നേരിടുക ; പ്രേമപാശത്തിൽപ്പെട്ടു നില്ക്കുക.

बिलमाना - स० വൈകിയ്ക്കുക ; പ്രേമപാശത്തിൽ പെടുത്തി സമയം വൈകിയ്ക്കുക.

बिललाना - अ० दे० बिलखना

बिलसना - अ० വിലസിയ്ക്കുക ; ശോഭിയ്ക്കുക.

बिलस्त - पु० ചാൺ.

बिला - अव्य० दे० बिना

बिलाई - स्त्री० പെൺപൂച്ച ; കിണററിൽനിന്നു് പാത്രമെടുക്കാനുള്ള ഉപകരണം (പാതാളക്കരണ്ടി) ; സാക്ഷ.

बिलाना - अ० നശിയ്ക്കുക ; അദൃശ്യമാകുക.

बिलार - पु० ആൺപൂച്ച.

बिलोकना - स० നോക്കുക ; അവലോകനം ചെയ്യുക.

बिलोड़ना - स० കടയുക ; ക്രമമില്ലാതെ അങ്ങുമിങ്ങുമിടുക.

बिलोना - स० കടയുക ; ഒഴിയ്ക്കുക.

बिल्कुल - क्रि० दे० बिलकुल

बिल्ला - पु० ആൺപൂച്ച ; ശിപായിമാരുടെ വില്ല.

बिल्ली - स्त्री० പെൺപൂച്ച ; സാക്ഷ.

बिल्लौर - पु० സ്ഫടികം.

बिवराना - स० തലമുടി ചീകി വേർപെടുത്തുക.

बिवाई - स्त्री० दे० बिबाई

बिस - पु० താമരവളയം.

बिसमिल - वि० മുറിവേററ ; അർപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.

बिसमिल्लाह - पु० 'ഈശ്വരാപ്പണം' ; ആരംഭം ; **—करना -** ഗണപതിയ്ക്കു് വെയ്ക്കുക (ആരംഭിയ്ക്കുക).

बिसरना - स० മറക്കുക.

बिसराना - स० [illegible]

बिसवास - पु० दे० विश्वास

बिसहना - स० വിലയ്ക്കു വാങ്ങുക.

बिसहर - पु० സപ്പം.

बिसाँयँध - वि० ചീഞ്ഞ മത്സ്യത്തിന്റെ മണമുള്ള.

बिसात - स्त्री० നില ; സാമത്ഥ്യം; സ്ഥിതി ; വിരിപ്പു് ; മൂലധനം ; ചതുരംഗപ്പലക ; **—खाना -** നടന്നു കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവനിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന സൂചി, നൂൽ മുതലായവ.

बिसाती - पु० സൂചി, നൂൽ, വള, കളിക്കോപ്പു് മുതലായവ കൊണ്ടുനടന്നു് വില്ക്കുന്നവൻ (പെട്ടിക്കച്ചവടക്കാരൻ).

बिसारना - **स०** **दे०** **बिसराना**

बिसाहना - **स०** വിലയ്ക്കുവാങ്ങുക.

बिसाहा - **पु०** വാങ്ങിയ വസ്തു.

बिसुकना - **अ०** കറവ മാറുക (പശു).

बिसूरना - **अ०** ദുഃഖിയ്ക്കുക.

बिस्तर / **बिस्तरा** - **पु०** വിരിപ്പ്; കിടക്ക.

बिस्तारना - **स०** വിസ്താരപ്പെടുത്തുക; പരത്തുക.

बिस्वास - **पु०** **दे०** **विश्वास**

बिहंग - **पु०** **दे०** **विहग**

बिहँसना - **अ०** പുഞ്ചിരി തൂകുക.

बिहतर - **वि०** **दे०** **बेहतर**

बिहान - **पु०** പ്രഭാതം; നാളെ.

बिहाना - **स०** ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക.

बिहाल - **वि०** വ്യാകുലമായ; അസ്വാസ്ഥമായ.

बिहिश्त - **पु०** സ്വർഗ്ഗം.

बींधना - **स०** തുളയ്ക്കുക; കോർക്കുക.

बी - **स्त्री०** **दे०** **बीबी**

बीघा - **पु०** ഏക്കറിന്റെ അഞ്ചിലൊന്ന് വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സ്ഥലം.

बीच - **पु०** മദ്ധ്യം; ഇട; **क्रि०** മദ്ധ്യത്തിൽ; —**बिचाव** - മദ്ധ്യസ്ഥം; **बीचों बीच** - ശരിയ്ക്ക് മദ്ധ്യത്തിൽ.

बीज - **पु०** വിത്ത്; വീര്യം; കാരണം.

बीजक - **पु०** പട്ടിക; വിലവിവരപ്പട്ടിക.

बीजगणित - **पु०** ബീജഗണിതം; (algebra).

बीजन - **पु०** വിശറി.

बीजू - **वि०** വിത്തിൽനിന്ന് മുളയ്ക്കുന്ന.

बीट - **स्त्री०** പക്ഷികളുടെ മലം.

बीठा - **पु०** ചുമ്മാട്; തെരിക.

बीड़ा - **पु०** വെററിലച്ചുരുൾ; —**उठाना** - ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയുടെ ഭാരമേറെറടുക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ സങ്കല്പം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുക.

बीड़ी - **स्त्री०** ബീഡി; ചുണ്ടു നിറം പിടിപ്പിയ്ക്കുവാൻ സ്ത്രീകൾ [illegible] ഒരു സാധനം; വെററിലച്ചുരുൾ.

बीतना - **अ०** (സമയം) കഴിയുക; സംഭവിയ്ക്കുക.

बीता - **पु०** ചാൺ.

बीन - **स्त्री०** വീണ.

बीनना - **स०** പെറുക്കുക; തിരഞ്ഞു വേർപെടുത്തുക; നെയ്യുക.

बीना - **वि०** കാണപ്പെടുന്ന.

बीनाई - **स्त्री०** കാഴ്ചക്കുള്ള ശക്തി;

बीनी - **स्त्री०** മൂക്ക്.

बीफै - **पु०** വ്യാഴാഴ്ച.

बीबी - **स्त्री०** കുലീന സ്ത്രീ; ഭാര്യ.

बीभत्स - वि० വെറുപ്പുണ്ടാക്കുന്ന; നിന്ദ്യമായ.

बीमा - पु० ഇൻഷ്വറൻസ്; ഇൻഷ്വർ ചെയ്യൽ.

बीमार - वि० രോഗിയായ; **—दार** - രോഗികളെ ശുശ്രൂഷിക്കുന്നവൻ.

बीमारी - स्त्री० രോഗം.

बीरन - पु० സഹോദരൻ.

बीरबहूटी - स्त्री० इन्द्रगोप കട്ടം ചുവപ്പുവർണ്ണത്തിലുള്ള ഒരു പുഴു. ഇതിനെ മഴക്കാലത്താണ് കാണാറുള്ളത് (lady cow).

बीरा - पु० दे० बीड़ा

बीसी - स्त्री० 20 എണ്ണങ്ങളുടെ കൂട്ടം; ത്രാസ്.

बीहड़ - वि० നിമ്നോന്നതമായ.

बुंद - स्त्री० തുള്ളി.

बुंदकी - स्त्री० ചെറിയ പുള്ളി.

बुंदिया - स्त्री० ഒരുതരം മിഠായി; തുള്ളി.

बुआ - स्त्री० അച്ഛന്റെ സഹോദരി.

बुक - स्त्री० ഒരുതരം മൽമൽ.

बुक़चा - पु० പൊതി; ഭാണ്ഡം; വസ്ത്രങ്ങളുടെ ചെറിയ കെട്ട്.

बुक़ची - स्त्री० ചെറിയ കെട്ട്; തുന്നൽക്കാരുടെ സൂചി, നൂൽ മുതലായവ വെയ്ക്കുവാനുള്ള സഞ്ചി.

बुकनी - स्त्री० പൊടി.

बुक्का - पु० അഭ്രപ്പൊടി.

बुख़ार - पु० പനി; നീരാവി; ക്രോധം, ദുഃഖം മുതലായവയുടെ ആവേശം.

बुज़ - स्त्री० പെണ്ണാട്.

बुज़दिल - वि० ഭീരുവായ.

बुज़ुर्ग - वि० വൃദ്ധനായ; പൂർവ്വീകനായ; **पु०** പൂർവ്വീകർ.

बुज़ुर्गी - स्त्री० പൂർവ്വീകത്വം; വാർദ്ധക്യം.

बुझना - अ० കെടുക; അണയുക; ശമിക്കുക; മന്ദമാകുക.

बुझाना - स० കെടുത്തുക; ശമിപ്പിക്കുക; മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുക.

बुड्ढा - वि० വൃദ്ധനായ.

बुढ़ाई - स्त्री० വാർദ്ധക്യം.

बुढ़ाना - अ० വൃദ്ധനാകുക.

बुढ़ापा - पु० വാർദ്ധക്യം.

बुढ़िया - स्त्री० വൃദ്ധ.

बुढ़ौती - स्त्री० दे० बुढ़ापा

बुत - पु० പ്രതിമ; വിഗ്രഹം; പ്രിയതമൻ; പ്രിയതമ; സ്തബ്ധൻ; **—कदा या ख़ाना** - ക്ഷേത്രം; അമ്പലം; പ്രേമിയുടേയോ പ്രേമികയുടേയോ വാസസ്ഥലം; **—परस्त** - വിഗ്രഹാരാധകനായ; **—परस्ती** - വിഗ്രഹാരാധന; **—शिकन** - വിഗ്രഹധ്വംസകനായ.

बुतना - अ० दे० बुझना

बुताना - स० दे० बुझाना

बुत्ता - पु० ചതി ; വ്യാജം ; ഒഴികഴിവ്.

बुदबुद - पु० നീർപ്പോള ; കുമിള.

बुद्ध - वि० ജ്ഞാനിയായ ; **पु०** ഗൌതമബുദ്ധൻ.

बुद्धिमत्ता - स्त्री० ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

बुद्धू - पु० മഠയൻ; **—बुद्धूमियाँ -** ആനമഠയൻ ; മരമണ്ടൻ.

बुन - पु० കാപ്പിക്കുരു ; കാപ്പിച്ചെടി ; മുരട് ; അടിസ്ഥാനം.

बुनना - स० നെയ്യുക.

बुनाई - स्त्री० നെയ്ത്ത് ; നെയ്ത്തുകൂലി.

बुनावट - स्त्री० നെയ്യുന്ന രീതി.

बुनियाद - स्त्री० അടിസ്ഥാനം ; വാസ്തവികത ; യാഥാർത്ഥ്യം.

बुभुक्षा - स्त्री० വിശപ്പ്.

बुभुक्षित - वि० വിശപ്പുള്ള.

बुरका - पु० दे० बुर्क़ा

बुरहान - पु० തർക്കം ; വാദമുഖം ; തെളിവ്.

बुरा - वि० ചീത്ത ; തിന്മയായ ; **—पन -** ചീത്തത്തം.

बुराई - स्त्री० തിന്മ ; ചീത്തത്തം ; ദോഷം ; നിന്ദ ; ദുർഗ്ഗുണം.

बुरादा - पु० അറക്കപ്പൊടി ; ഈർച്ചപ്പൊടി.

बुरीदा - वि० മുറിച്ച അല്ലെങ്കിൽ കടഞ്ഞ.

बुरूदत - स्त्री० തണുപ്പ്; ശൈത്യം.

बुर्क़ा - पु० മുസൽമാൻ സ്ത്രീകൾ അടിമുതൽ മുടിവരെ ആവരണം ചെയ്യുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്ത്രം.

बुर्ज - पु० ഗോപുരം ; കെട്ടിടങ്ങളിലെ [illegible] ഉയർന്ന ഭാഗം.

बुर्द - स्त्री० പുറമേയുള്ള വരവ് ; ലാഭം; പന്തയം; നിബന്ധന; ചതുരംഗത്തിൽ രാജാവ് മാത്രം ശേഷിക്കുന്ന അവസ്ഥ.

बुर्दबार - वि० സഹനശീലമുള്ള ; സുശീലനായ.

बुर्रा - वि० നല്ല മൂർച്ചയുള്ള.

बुलंद - वि० ഉയർന്ന ; ഉച്ചമായ ; ശ്രേഷ്ഠമായ.

बुलंदी - स्त्री० ഉയർച്ച ; ഉച്ചത ; അഭിമാനം.

बुलबुल - स्त्री० ഒരുതരം പക്ഷി.

बुलबुला - पु० കുമിള ; നീർപ്പോള.

बुलहवस - वि० അ[illegible] ; ലോഭിയായ.

बुलवाना - स० വിളിപ്പിക്കുക.

बुलाक - पु० സ്ത്രീകൾ മൂക്കിലണിയുന്ന ഒരു ആഭരണം (മൂക്കുത്തി).

बुलाना - स० വിളിക്കുക ; വിളിപ്പിക്കുക ; പറയിപ്പിക്കുക.

बुलावा - पु० ക്ഷണനം.

बुलूग़ - पुं० യുവത്വം പ്രാപിക്കൽ; പ്രായം തികയൽ.

बुल्ला - पुं० दे० बुलबुला

बुस्तान - पुं० തോട്ടം; പൂങ്കാവനം.

बुहारना - स० അടി[illegible].

बुहारी - स्त्री० ചൂല്.

बूंद - स्त्री० തുള്ളി.

बूंदाबांदी - स्त्री० ചാററൽ മഴ.

बूंदी - स्त्री० ഒരുതരം പലഹാരം.

बू - स्त्री० ഗന്ധം; മണം.

बूआ - दे० बुआ

बूकना - स० പൊടിയ്ക്കുക; അരയ്ക്കുക.

बूचड़ - पुं० കശാപ്പുകാരൻ; —ख़ाना - കശാപ്പുശാല.

बूचा - वि० ചെവി മുറിഞ്ഞ; അംഗവിഹീനനായ.

बूज़ना - पुं० കുരങ്ങ്.

बूजना - स० ഒളിപ്പിയ്ക്കുക; ചതിയ്ക്കുക.

बूज़ा - पुं० ഒരുതരം മദ്യം.

बूज़ीख़ाना - पुं० ചാരായ ഷാപ്പ്; മദ്യശാല.

बूझ - स्त्री० അറിവ്; ബുദ്ധി.

बूझना - स० മനസ്സിലാക്കുക; ചോദിയ്ക്കുക.

बूट - पुं० കടലച്ചെടി; പച്ചക്കടല; മരം.

बूटा - पुं० ചെടി; ചെടികളുടേയോ, [illegible] ആകൃതിയിലുള്ള ചിത്രപ്പണി.

बूटी - स्त्री० പച്ചമരുന്ന്; പുഷ്പങ്ങളുടെ ആകൃതിയിലുള്ള ചിത്രപ്പണി; ചീട്ടിലെ പുള്ളി.

बूड़ना - अ० മുങ്ങുക; ലയിയ്ക്കുക.

बूढ़ा - वि० വൃദ്ധനായ; पुं० വൃദ്ധൻ.

बूता - पुं० ശക്തി; സാമർത്ഥ്യം.

बूतात - पुं० [illegible] കണക്ക്.

बूदोबाश - स्त्री० നിവാസം.

बूबक - पुं० പഴയത്; വിഡ്ഢി.

बूम - पुं० മൂങ്ങ; ഭൂമി.

बूरा - पुं० പഞ്ചസാര.

बृहत, **बृहद्** - वि० വലിയ.

बेंग - पुं० തവള.

बेंट, **बेंठ** - स्त्री० ആയുധങ്ങളുടെ മരപ്പിടി.

बेंडा - वि० വളഞ്ഞ; ചരിഞ്ഞ.

बेंत - पुं० ചൂരൽ; ചൂരൽവടി.

बेंदी - स्त्री० പൊട്ട്; ഒരു ശിരോഭൂഷണം.

बे - अव्य० എടാ; കൂടാതെ; ഇല്ലാതെ **जैसे, बेअसर, बेक़दर**

बेअक़ल - वि० ബുദ്ധിയില്ലാത്ത.

बेअदब - वि० വണക്കമില്ലാത്ത.

बेअसर - वि० പ്രഭാവമില്ലാത്ത; ശക്തിയില്ലാത്ത.

बेअसल - वि० അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത; യഥാർത്ഥമല്ലാത്ത.

बेआब - वि० പ്രകാശമില്ലാത്ത; തുച്ഛമായ; വെള്ളമില്ലാത്ത.

बेआबरू - वि० മാനമില്ലാത്ത ; അപമാനിയ്ക്കപ്പെട്ട.

बेइज़्ज़ती - स्त्री० അപമാനം.

बेइन्तहा - वि० അവസാനമില്ലാത്ത ; അതിരില്ലാത്ത.

बेइन्साफ़ - वि० അന്യായിയായ ; ന്യായമില്ലാത്ത.

बेइन्साफी - स्त्री० അന്യായം.

बेईमान - वि० സത്യമില്ലാത്ത ; വിശ്വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത ; അധർമ്മിയായ.

बेईमानी - स्त्री० സത്യമില്ലായ്മ ; വിശ്വാസവഞ്ചന ; അധർമ്മം.

बेउज्र - वि० വിരോധമില്ലാത്ത.

बेक़दर - वि० അപമാനിതനായ ; ആദരവില്ലാത്ത.

बेक़दरी - स्त्री० നിരാദരവ്.

बेक़रार, बेकल - वि० വ്യാകുലനായ ; അസ്വസ്ഥനായ.

बेक़रारी, बेकली - स्त्री० വ്യാകുലത ; അസ്വസ്ഥത.

बेकस - वि० നിസ്സഹായിയായ.

बेक़ुसूर - वि० നിരപരാധിയായ.

बेकहा - वि० അനുസരണമില്ലാത്ത.

बेकाबू - वि० വിവശമായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ; സ്വാധീനമല്ലാത്ത.

बेकाम - वि० ഉപയോഗശൂന്യമായ.

बेक़ायदा - वि० നിയമവിരുദ്ധമായ.

बेकार - वि० ഉപായാഗമില്ലാത്ത ; വ്യർത്ഥമായ ; തൊഴിലില്ലാത്ത.

बेकारी - स्त्री० തൊഴിലില്ലായ്മ.

बेकुसूर - वि० दे० बेक़ुसूर

बेखटके - क्रि० സങ്കോചം കൂടാതെ; നിർഭയമായി ; നിർബ്ബാധമായി.

बेख़बर - क्रि० അറിവില്ലാതെ ; ബോധമില്ലാതെ.

बेग - पु० ധനവാൻ ; ഒരുസ്ഥാനപ്പേർ.

बेगम - स्त्री० പട്ടമഹിഷി ; കുലീന.

बेगरज़ - वि० സ്വാർത്ഥമില്ലാത്ത ; ശ്രദ്ധയില്ലാത്ത.

बेगानगी - स्त्री० അന്യത്വം.

बेगाना - वि० അന്യനായ ; അന്യന്റേതായ.

बेगार - स्त्री० കൂലി കൊടുക്കാതെ നിർബ്ബന്ധിച്ച് ചെയ്യിയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തി ; മനസ്സ് വെച്ച് ചെയ്യാത്ത പ്രവൃത്തി.

बेगारी - पु० കൂലിയില്ലാതെ നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ട് പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ.

बेगि - क्रि० വേഗം.

बेगुनाह - वि० നിരപരാധിയായ.

बेचना - स० വില്ക്കുക.

बेचारा - स० ദീനനായ ; സാധുവായ ; നിസ്സഹായനായ.

बेचैन - **वि०** അസ്വസ്ഥനായ; സമാധാനമില്ലാത്ത.

बेचैनी - **स्त्री०** അസ്വസ്ഥത.

बेज़बान - **वि०** ദരിദ്രനായ; സംസാരിയ്ക്കാൻ കഴിയാത്ത.

बेजा - **वि०** അനുചിതമായ; ശരിയല്ലാത്ത.

बेजान - **वि०** ജീവനില്ലാത്ത.

बेजाब्ता - **वि०** നിയമവിരുദ്ധമായ.

बेज़ार - **वि०** ദുഃഖിതനായ; അപ്രസന്നനായ; ബേജാറായ.

बेजोड़ - **वि०** അനുപമമായ; അദ്വിതീയമായ.

बेटा - **पु०** പുത്രൻ.

बेटी - **स्त्री०** മകൾ.

बेठन - **पु०** പൊതിയുവാനുള്ള തുണി.

बेठिकाने - **वि०** അസ്ഥാനത്തായ; വ്യർത്ഥമായ.

बेड़ - **पु०** വൃക്ഷത്തറ.

बेड़ा - **पु०** ചങ്ങാടം; തോണികളുടെ സമൂഹം; **वि०** പ്രയാസമുള്ള; **—पार करना** - ദുഃഖത്തിൽ നിന്നു മോചിപ്പിയ്ക്കുക.

बेड़ी - **स्त्री०** വിലങ്ങ്; കയററുകൊട്ട.

बेडौल - **वि०** വിരൂപമായ.

बेढंगा - **वि०** ക്രമമില്ലാത്ത; വികൃതമായ.

बेढना - **स०** വേലി കെട്ടുക.

बेढब - **वि० दे० बेढंगा**

बेत - **पु० दे० बेंत**

बेतकल्लुफ़ - **वि०** ഉപചാരം വകവെയ്ക്കാതെ സ്പഷ്ടമായി കാര്യം പറയുന്ന.

बेतमीज़ - **वि०** സഭ്യതയില്ലാത്ത; മര്യാദയില്ലാത്ത.

बेतरह - **क्रि०** ചീത്തയായ വിധത്തിൽ; വല്ലാതെ.

बेतरीक़ा - **वि०** ക്രമമില്ലാത്ത.

बेतहाशा - **क्रि०** വളരെ വേഗത്തിൽ; പരിഭ്രമത്തോടു കൂടി.

बेताब - **वि०** വ്യാകുലനായ; അസ്വസ്ഥനായ; ദുർബ്ബലനായ.

बेताबी - **स्त्री०** വ്യാകുലത; അസ്വസ്ഥത; ദുർബ്ബലത.

बेतार - **वि०** കമ്പിയില്ലാത്ത; **—का तार** - കമ്പിയില്ലാക്കമ്പി.

बेताल - **पु०** ദ്വാരപാലകൻ; വേതാളം; സ്തുതിപാഠകൻ.

बेतुका - **वि०** യോജിപ്പില്ലാത്ത; ക്രമരഹിതമായ.

बेदख़ल - **वि०** അധികാരമില്ലാത്ത.

बेदख़ली - **स्त्री०** അധികാരത്തിൽ നിന്നൊഴിവാക്കൽ.

बेदम - **वि०** മൃതപ്രായമായ; മരിച്ച.

बेदर्द - **वि०** നിഷ്ഠുരനായ; കഠിനഹൃദയനായ.

बेदर्दी - **स्त्री०** ദയയില്ലായ്മ ; കഠിനഹൃദയത്വം.

बेदाग़ - **वि०** കറയില്ലാത്ത ; ശുദ്ധമായ; നിരപരാധിയായ.

बेदाना - **पु०** കാബൂളിലുണ്ടാകുന്ന ഒരുതരം മാതളം ; **वि०** ബുദ്ധിയില്ലാത്ത.

बेदार - **वि०** ഉണൎന്നിരിക്കുന്ന.

बेदारी - **स्त्री०** ഉണൎന്നിരിക്കൽ.

बेधड़क - **क्रि०** സങ്കോചംകൂടാതെ; നിൎഭയമായി.

बेधना - **स०** തുളയ്ക്കുക.

बेन - **पु०** ഓടക്കുഴൽ.

बेनज़ीर - **वि०** അനുപമമായ.

बेना - **पु०** മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വിശറി ; രാമച്ചം.

बेनिमून - **वि०** അനുപമമായ.

बेनियाज़ - **वि०** യാതൊരു വിധ ബന്ധങ്ങൾക്കും വിധേയനാകാത്ത ; സ്വച്ഛന്ദചാരിയായ.

बेनी - **स्त्री०** സ്ത്രീകളുടെ തലമുടിക്കെട്ട് ; ത്രിവേണി.

बेनु - **पु०** **दे०** **बेन**

बेपरद - **वि०** മറവില്ലാത്ത ; നഗ്നമായ.

बेपरवा / **बेपरवाह** - **वि०** കൂസലില്ലാത്ത ; കൂട്ടാക്കാത്ത ; നിശ്ചിന്തമായ.

बेपरवाही - **स्त्री०** കൂസലില്ലായ്മ; അശ്രദ്ധ.

बेपीर - **वि०** ഗുരുവില്ലാത്ത ; നിൎദ്ദയിയായ.

बेपेंदी - **वि०** അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത; **—का लोटा** - (**मुहा०**) പെട്ടെന്ന് അഭിപ്രായം മാററുന്നവർ.

बेफ़ायदा - **वि०** പ്രയോജനമില്ലാത്ത ; വ്യൎത്ഥമായ.

बेफ़िक्र - **वि०** നിശ്ചിന്തമായ.

बेफ़िक्री - **स्त्री०** നിശ്ചിന്തത.

बेबस - **वि०** വിവശനായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ; ഗതികെട്ട.

बेबसी - **स्त्री०** വിവശത ; നിവൃത്തിയില്ലായ്മ.

बेबहा - **वि०** **बेशकीमत** വിലപിടിച്ച.

बेबाक़ - **वि०** മുഴുവൻ വീട്ടിയ ; ബാക്കിയില്ലാത്ത ; പൂൎണ്ണമായ ; നിൎഭയനായ.

बेबुनियाद - **वि०** അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത.

बेमाव - **वि०** അസംഖ്യമായ ; അതിരില്ലാത്ത.

बेमज़ा - **वि०** രസമില്ലാത്ത ; ആനന്ദമില്ലാത്ത.

बेमरम्मत - **वि०** കേടുപാട് തീൎക്കാത്ത.

बेमहल - **वि०** അസമയത്തുള്ള.

बेमुनासिब - **वि०** അനുചിതമായ.

बेमुरव्वत - **वि०** ദയയില്ലാത്ത.

बेमौक़ा - वि० അവസരോചിതമല്ലാത്ത.

बेमौसिम - वि० കാലാനുസരണമല്ലാത്ത.

बेर - पु० ഇലന്തപ്പഴം; **स्त्री०** പ്രാവശ്യം; തവണ; വിളംബം.

बेरहम - वि० ദയയില്ലാത്ത.

बेरहमी - स्त्री० നിർദ്ദയത.

बेरा - पु० സമയം; പ്രഭാതം.

बेरी - स्त्री० ഒരു മുള്ളുള്ള മരം; തവണ; ഇലന്ത; അമാന്തം.

बेरुख़ - वि० നിർദ്ദയനായ; ക്രുദ്ധനായ.

बेरोक - क्रि० തടസ്സമില്ലാതെ.

बेरोज़गार - वि० ഉപജീവനമാർഗ്ഗമില്ലാത്ത.

बेल - पु० കുവളം; **स्त्री०** ലത; വള്ളി.

बेलचा - पु० കൈക്കോട്ട്.

बेलदार - पु० കൈക്കോട്ടുകൊണ്ടു പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ.

बेलन - पु० ഭൂമി നിരപ്പാക്കുവാനുള്ള റോളർ; ചക്കിന്റെ കണ; പരുത്തികടയുമ്പോൾ വില്ലിൽ അടിക്കുവാനുള്ള മരപ്പിടി.

बेलना - स० റൊട്ടി മുതലായവ പരത്തുക; **पु०** റൊട്ടി മുതലായവ പരത്തുവാനുള്ള ഉരുണ്ട വടി.

बेलबूटा - पु० ലത, പുഷ്പം മുതലായവയുടെ ആകൃതിയിലുള്ള ചിത്രപ്പണി.

बेला - पु० ഒരുതരം മുല്ല; തിര; സമുദ്രതീരം; സമയം.

बेलाग - वि० തീരെ വേറിട്ട; ശുദ്ധമായ; കറയററ.

बेलौस - वि० യഥാർത്ഥമായ; നല്ല.

बेवकूफ़ - वि० വിഡ്ഢിയായ; ബുദ്ധിഹീനനായ.

बेवकूफ़ी - स्त्री० വിഡ്ഢിത്തം; ബുദ്ധിഹീനത.

बेवक्त - क्रि० അസമയത്ത്.

बेवट - स्त्री० കഷ്ടകാലം; വിവശത.

बेवतन - वि० പരദേശിയായ; നാടം[illegible].

बेवफ़ा - वि० വിശ്വാസയോഗ്യനല്ലാത്ത; ദുശ്ശീലമുള്ള; കൃതഘ്നനായ.

बेवरा - पु० दे० ब्योरा

बेवरेबार - वि० വിവരണത്തോടു കൂടിയ.

बेवहरिया - पु० പലിശയ്ക്കുകൊടുക്കുന്നവൻ.

बेवा - स्त्री० വിധവ.

बेवाई - स्त्री० बिवाई വൈധവ്യം.

बेश - वि० അധികമായ; കൂടുതൽ; ശ്രേഷ്ഠമായ; മേന്മയേറിയ.

बेशक - क्रि० സംശയമില്ലാതെ.

बेशक़ीमत, बेशक़ीमती - वि० വളരെ വില പിടിച്ച.
बेशरम - वि० ലജ്ജയില്ലാത്ത.
बेशरमी - स्त्री० നിർല്ലജ്ജത.
बेशी - स्त्री० ആധിക്യം.
बेशुमार - वि० കണക്കില്ലാത്ത; എണ്ണമററ.
बेश्म - पु० വീട്.
बेसन - पु० കടലമാവു്.
बेसबब - क्रि० ആകാരണമായി.
बेसबरा - वि० അധീരനായ; സമാധാനമില്ലാത്ത; അക്ഷമനായ.
बेसबरी - स्त्री० ക്ഷമയില്ലായ്മ; അസഹ്യത; അക്ഷമ്യം.
बेसमझ - वि० അറിവില്ലാത്ത.
बेसमझी - स्त्री० അറിവില്ലായ്മ.
बेसर - पु० दे० खच्चर; മൂക്കിൽ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം.
बेसरा - वि० ആശ്രയമില്ലാത്ത.
बेसाहना - स० വിലയ്ക്കുവാങ്ങുക.
बेसाहा - पु० വിലയ്ക്കുവാങ്ങിയ സാധനം.
बेसिलसिला - वि० ക്രമമില്ലാത്ത.
बेसुध - वि० ബോധമില്ലാത്ത.
बेसुर, बेसुरा - वि० അപസ്വരമായ; അവസരോചിതമല്ലാത്ത.
बेसूद - वि० बेफ़ायदा ഫലമില്ലാത്ത; ലാഭമില്ലാത്ത.
बेहंगम - वि० വിരൂപമായ.
बेह - पु० ഉണങ്ങിയ പഴം; ഛിദ്രം; वि० ഉത്തമമായ.
बेहड़ - वि० दे० बीहड़
बेहतर - वि० കൂടുതൽ നല്ല.
बेहतरी - स्त्री० ഉത്തമത; മേന്മ.
बेहद - वि० അതിരില്ലാത്ത; അപാരമായ.
बेहमैयत - वि० നാണംകെട്ട.
बेहया - वि० ലജ്ജയില്ലാത്ത.
बेहयाई - स्त्री० ലജ്ജയില്ലായ്മ.
बेहाल - वि० വ്യാകുലനായ; വിവശനായ.
बेहाली - स्त्री० വ്യാകുലത; വിവശത; അസ്വാസ്ഥ്യത.
बेहिसाब - वि० കണക്കില്ലാത്ത; അതിരററ.
बेहूदगी - स्त्री० അസഭ്യത.
बेहूदा - वि० അസഭ്യമായ; അപരിഷ്കൃതമായ; —पन - അസഭ്യത.
बेहैफ़ - वि० നിശ്ചിന്തനായ.
बेहोश - वि० ബോധംകെട്ട.
बेहोशी - स्त्री० ബോധക്ഷയം.
बैंगन - पु० വഴുതിനങ്ങ.
बैंगनी, बैंजनी - वि० വൈലററ് നിറമുള്ള.
बै - स्त्री० ചീട്ട്; വയസ്സ്; വില്പന; —लेना - തീറുവാങ്ങുക; —करना - വില്ക്കുക.
बैआना - पु० दे० बयाना
बैइयत, बैयत - स्त्री० ശിഷ്യപ്പെടൽ; ആജ്ഞയനുസരിയ്ക്കൽ.

बैज़ा - पुं പക്ഷികളുടെ മുട്ട.
बैठक - स्त्री॰ ഇരിപ്പിടം; ഇരിയ്ക്കാനുള്ള സ്ഥലം; പീഠം; ആധാരം; യോഗംകൂടൽ; ഇരിയ്ക്കൽ; ഇരുന്നെഴുന്നേല്ക്കുന്ന വ്യായാമം.
बैठकखाना, बैठका - पुं ഇരിയ്ക്കാനുള്ള മുറി.
बैठकबाज़ - वि॰ പറഞ്ഞു പററിയ്ക്കുന്നവനായ; സൂത്രശാലിയായ.
बैठना - अ॰ ഇരിയ്ക്കുക.
बैठाना, बैठालना - स॰ ഇരുത്തുക.
बैत - स्त्री॰ പദ്യം; കവിത; **पुं** വീട്° (സമാസത്തിൽ).
बैद - पुं വൈദ്യം.
बैदगी - स्त्री॰ വൈദ്യം.
बैन - पुं വചനം; വാക്ക്°; **क्रि॰** മദ്ധ്യത്തിൽ; ഇടയ്ക്ക്°.
बैना - पुं വിവാഹാവസരങ്ങളിൽ ഇഷ്ടമിത്രങ്ങൾക്കു കൊടുക്കുന്ന പലഹാരം.
बैनामा - पुं തീറാധാരം.
बैपार - पुं വ്യാപാരം.
बैपारी - पुं വ്യാപാരി.
बैर - पुं ദ്വേഷം; ശത്രുത; **—ठानना** - വൈരം നടിയ്ക്കുക; **—मोल लेना** - ശത്രുതാം സമ്പാദിയ്ക്കുക; **—लेना** - പകരം വീട്ടുക.
बैरक़ - पुं കൊടി.
बैराना - अ॰ കൊടുങ്കാററിൽപ്പെട്ടു ഉലയുക.
बैल - पुं കാള; മന്ദബുദ്ധി.
बैस - स्त्री॰ വയസ്സ്°.
बैसाखी - स्त्री॰ മുടന്തന്മാർ കക്ഷത്തിലൂന്നി നടക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന വടി.
बोआई - स्त्री॰ നടുന്നതിനുള്ള കൂലി; നടൽ; വിതയ്ക്കൽ.
बोक - पुं കോലാട്°.
बोझ - पुं ഭാരം; ചുമട്°.
बोझना - स॰ ഭാരം കയററുക.
बोझल, बोझिल - वि॰ ഭാരമുള്ള.
बोझा - पुं दे॰ बोझ
बोटा - पुं വിറക്°; മരക്കഷണം.
बोटी - स्त्री॰ മാംസക്കഷണം.
बोड़ा - पुं പെരുമ്പാമ്പ്°; ഒരു തരം പച്ചക്കറി.
बोत - पुं ഒരുതരം കുതിര.
बोतल - स्त्री॰ കുപ്പി; **—ढालना** - കള്ളുകുടിയ്ക്കുക.
बोता - पुं ഒട്ടകക്കുഞ്ഞ്°.
बोदा - वि॰ വിഡ്ഢിയായ; പതുപതുപ്പുള്ള.
बोध - पुं അറിവ്°.
बोधक - पुं ഗുരു; **वि॰** ബോധകമായ; ഉപദേശിയ്ക്കുന്ന.
बोधगम्य - वि॰ [illegible]

बोधना - सं० അറിയിയ്ക്കുക ; അറിവുണ്ടാക്കുക.

बोना - सं० നടുക ; വിതയ്ക്കുക.

बोनी - स्त्री० വിത.

बोबा - पुं० മുല ; ഭാണ്ഡം.

बोरना - सं० മുക്കുക ; കളങ്കപ്പെടുത്തുക.

बोरसी - स्त्री० അടുപ്പ്°.

बोरा - पुं० ചാക്ക്°.

बोरिया - स्त्री० പായ ; വിരിപ്പ്° ; **—बाँधना या उठाना -** യാത്രയ്ക്ക്° ഒരുങ്ങുക (കെട്ടുകെട്ടുക).

बोरी - स्त्री० ചെറിയ ചാക്ക്°.

बोल - पुं० വാക്ക്° ; വാണി ; പരിഹാസം ; മുത്രം ; **—चाल -** സംസാരം ; സംസാരഭാഷ.

बोलता - वि० വാചാലനായ ; **पुं०** സംസാരിയ്ക്കുവാൻ കഴിവുള്ള പ്രാണി.

बोलना - अं० സംസാരിയ്ക്കുക ; പറയുക ; ശബ്ദിയ്ക്കുക.

बोलवाना - सं० സംസാരിപ്പിയ്ക്കുക ; പറയിപ്പിയ്ക്കുക.

बोलाना - सं० दे० बुलाना

बोलावा - पुं० दे० बुलावा

बोली - स्त्री० ഭാഷ ; വാക്ക്° ; സംസാരം.

बोवाना - सं० നടുവിയ്ക്കുക ; വിതപ്പിയ്ക്കുക.

बोसा - पुं० ചുംബനം.

बोसीदा - वि० പഴകിയ ; ചീഞ്ഞളിഞ്ഞ.

बोह - पुं० മുങ്ങൽ ; **—लेना -** മുങ്ങുക.

बोहनी - स्त्री० കൈനീട്ടം വില്പന.

बोहित - पुं० കപ്പൽ ; വള്ളം.

बोहिया - स्त्री० ചൈനയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരുതരം ചായ.

बौंड - स्त्री० മരച്ചില്ല ; ലത ; മുന്തിരിവള്ളി.

बौंडर - पुं० ചുഴലിക്കാറ്റ്°.

बौंडी - स्त्री० പേട്ടുകായ.

बौआना - अं० പിച്ചും പേയും പറയുക ; ഭ്രാന്തു പറയുക.

बौखल - वि० ഭ്രാന്തുള്ള.

बौखलाना - अं० ഭ്രാന്തനാകുക.

बौछाड़ / बौछार - स्त्री० മഴ ; കാറ്റോടുകൂടിയുള്ള മഴ.

बौड़हा - वि० ഭ്രാന്തുള്ള.

बौना - वि० പൊക്കം കുറഞ്ഞ.

बौर - पुं० മാമ്പൂവ്°.

बौरई - स्त्री० ഭ്രാന്ത്°.

बौरना - अं० (മാവ്°) പൂക്കുക.

बौरहा - वि० ഭ്രാന്തനായ.

बौरा - वि० ഭ്രാന്തുള്ള ; അറിവില്ലാത്ത ; മൂകനായ.

बौराई - स्त्री० दे० बौरई

बौराना - अं० ഭ്രാന്തനാകുക ; വിവേകമില്ലാതാകുക ; **सं०** വിവേകശൂന്യനാക്കുക.

बौलड़ा - वि० തലയിൽ ധരിക്കുന്ന ഒരു ആഭരണം.
बौहर - स्त्री० വധു ; സ്ത്രീ ; ഭാര്യ.
ब्यवहर - पु० കടം.
ब्यवहरिया - पु० ഹുണ്ടികക്കച്ചവടക്കാരൻ.
ब्यवहार - पु० പെരുമാററം ; ഇടപാട്.
ब्याज - पु० പലിശ.
ब्याना - अ० പ്രസവിക്കുക ; स० ജനിപ്പിക്കുക.
ब्यापना - अ० വ്യാപിക്കുക ; പരക്കുക.
ब्यारी - स्त्री० രാത്രിഭക്ഷണം.
ब्याल - पु० പാമ്പ്.
ब्याली - स्त्री० സർപ്പിണി.
ब्यालू - पु० അത്താഴം.
ब्याह - पु० വിവാഹം.
ब्याहता - वि० വിവാഹം ചെയ്ത.
ब्याहना - स० വിവാഹംചെയ്യുക.
ब्योंचना - अ० ഞരമ്പ് ഇടറുക.
ब्योंत - स्त्री० വ്യവസ്ഥ ; മാതിരി; യുക്തി ; രീതി ; അവസരം ; മുറിക്കൽ.
ब्योंतना - स० ഉടുപ്പിനുവേണ്ടി തുണി അളന്നു വെട്ടി ശരിയാക്കുക.
ब्योंताना - स० ദേഹത്തിൻെറ [illegible] തുണി മുറിക്കുക.
ब्योपार - पु० വ്യാപാരം.
ब्योरन - स्त्री० തലമുടി ചീകി ശരിപ്പെടുത്തൽ.
ब्योरना - स० തലമുടി ചീകി ശരിയാക്കുക.
ब्योरा - पु० വിവരണം.
ब्योरेवार - क्रि० വിവരണത്തോടെ.
ब्योहर - पु० പണമിടപാട്.
ब्योहरिया - पु० പലിശക്കു പണമിടപാട ചെയ്യുന്നവൻ.
ब्रजना - अ० പോകുക.

भ

भँइस - स्त्री० दे० भैंस
भँकारी - स्त्री० ഒരുതരം ചെറിയ കൊതു.
भंग - पु० നാശം ; തടസ്സം ; പരാജയം ; തിര ; വളവ്.
भंगड़ - वि० കഞ്ചാവുവലിക്കുന്നവനായ.
भंगना - अ० പൊട്ടുക ; ഞെരിയുക ; തോൽവി സമ്മതിക്കുക ; स० പൊടിക്കുക ; അമത്തുക.
भंगवासा - स्त्री० മഞ്ഞൾ.
भंगी - पु० തോട്ടിവേലക്കാരൻ.
भंगुर - वि० നശ്വരമായ.
भंगेड़ी - वि० दे० भंगड़
भंजक - वि० നശിപ്പിക്കുന്ന.
भंजन - पु० നശിപ്പിക്കൽ ; നാശം.

भंजना - अं ഭഞ്ജിയ്ക്കുക ; നാണ്യം ചില്ലറയായി മാററപ്പെടുക.

भंजाना - सं കഷണം കഷണമാക്കുക ; ചില്ലറയാക്കുക.

भंटा - पुं വഴതിനങ്ങ.

भंड - वि അസഭ്യവാക്കു പറയുന്ന ; ധൂർത്തനായ.

भंडा - पुं പാത്രം ; രഹസ്യം ; **—फूटना** - രഹസ്യം വെളിവാകുക ; **—फोड़** - രഹസ്യം വെളിപ്പെടൽ.

भंडार } **पुं** ഖജനാവു് ; ഭണ്ഡാ
भंडारा } രം ; പത്തായം ; കലവറ.

भंडारी - स्त्री ഖജനാവു് ; ചെറിയ മുറി ; **पुं** ഖജാൻജി ; വെപ്പുകാരൻ ; കലവറക്കാരൻ.

भंडेरिया - पुं दे॰ भड्डर

भंडौआ - पुं അശ്ലീലഭാഷയിലുള്ള കവിത ; പൂരപ്പാട്ടു്.

भँभाना - अं दे॰ रँभाना

भँवर - पुं നീർച്ചുഴി ; വണ്ടു് ; **—जाल** - പ്രാപഞ്ചിക വിഷമത ; **—में पड़ना** - കുഴങ്ങുക ; ചാഞ്ചാടിയ്ക്കുക.

भँवरा - पुं दे॰ भौंरा

भँवरी - स्त्री നീർച്ചുഴി ; രോമച്ചുഴി; കൊണ്ടുനടന്നു വില്ക്കൽ; റോന്തുചുററൽ.

भँसना - अं വെള്ളത്തിൽ വീഴ്ത്തപ്പെടുക ; (വെള്ളത്തിൽ) പൊങ്ങിക്കിടക്കുക.

भइया - पुं സഹോദരൻ.

भकसा - वि കയ്പുള്ള ; വളിച്ച.

भकसाना - अं വളിയ്ക്കുക.

भकुआ - वि വിഡ്ഢിയായ.

भकुआना - अं പരിഭ്രമിയ്ക്കുക ; വിഡ്ഢിയാകുക ; **सं** പരിഭ്രമിപ്പിയ്ക്കുക ; വിഡ്ഢിയാക്കുക.

भकोसना - सं വിഴുങ്ങുക.

भख - पुं ആഹാരം.

भखना } **सं** ഭക്ഷിയ്ക്കുക.
भक्षना }

भगंदर - पुं ഭഗന്ദരരോഗം.

भग - पुं സൂര്യൻ ; ഐശ്വര്യം; സൌഭാഗ്യം ; ധനം ; **स्त्री** യോനി.

भगत - पुं ഭക്തൻ.

भगति - स्त्री ഭക്തി.

भगदड़ } **स्त्री** ഓട്ടം ; പരക്കം
भगदर } പാച്ചിൽ.

भगना - अं ഓടുക.

भगल - पुं ചതി ; വഞ്ചന ; കപടം ; ജാലവിദ്യ.

भगली - पुं ചതിയൻ ; ജാലവിദ്യക്കാരൻ.

भगवा - वि गेरुआ കാഷായവസ്ത്രത്തിലുള്ള.

भगाँकुर - पुं അർശോരോഗം.

भगाना - **स०** ഓടിയ്ക്കുക ; തുരത്തുക ; **अ०** ഓടുക.

भगाल - **पु०** (മനുഷ്യൻെറ) തലയോട്.

भगिनी - **स्त्री०** സഹോദരി.

भगीरथ-प्रयत्न - **पु०** അത്യദ്ധ്വാനം.

भगोड़ा } **वि०** ഓടിപ്പോയ ; ഭീരുവായ.
भग्गू }

भगौहाँ - **वि०** പായാൻ തുനിഞ്ഞ; ഭീരുവായ ; കാഷായനിറത്തിലുള്ള.

भचक - **स्त्री०** തൊങ്ങിനടക്കൽ.

भचकना - **अ०** അമ്പരക്കുക ;

भजना - **स०** ഭജിയ്ക്കുക ; **अ०** ഓടിപ്പോകുക ; എത്തുക.

भजनी - **पु०** കീർത്തനം പാടുന്നവൻ ; ഭജിയ്ക്കുന്നവൻ.

भट - **पु०** ഭടൻ.

भटकटैया - **स्त्री०** കണ്ടകാരി.

भटकना - **अ०** അലഞ്ഞുതിരിയുക; വഴിതെററി അലയുക.

भटका - **वि०** അലഞ്ഞുതിരിയുന്ന ; വഴിതെററിയ.

भटकाना - **स०** വഴിതെററിയ്ക്കുക ; ചതിയ്ക്കുക.

भट्ठा - **पु०** } ചൂള ; അടുപ്പ്.
भट्ठी - **स्त्री०** }

भठियारा - **पु०** സത്രം സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ.

भड़क - **स्त्री०** പുറമേയുള്ള പളപളപ്പ് ; ജ്വലിയ്ക്കൽ.

भड़कना - **अ०** ജ്വലിയ്ക്കുക ; ,, ഞെട്ടുക ; കുപിതനാകുക.

भड़काना - **स०** ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുക ; ഉത്തേജിപ്പിയ്ക്കുക.

भड़कीला - **वि०** പ്രകാശമുള്ള ; പളപളപ്പുള്ള.

भड़भूँजा - **पु०** ധാന്യം വറക്കുന്നവൻ.

भड़िहा - **पु०** കള്ളൻ.

भड़िहाई - **स्त्री०** കളവ് ; **क्रि०** കള്ളന്മാരെപ്പോലെ.

भड़ी - **स्त्री०** തിന്മചെയ്യാനുള്ള പ്രോത്സാഹനം ; ദുഷ്പ്രേരണ.

भड़ुआ - വേശ്യകളുടെ ദല്ലാളി.

भड्डर - **पु०** ബ്രാഹ്മണരുടെ ഒരു താണ ജാതി.

भतार - **पु०** ഭർത്താവ്.

भतीजा - **पु०** സഹോദരപുത്രൻ.

भतीजी - **स्त्री०** സഹോദരപുത്രി.

भत्ता - **पु०** ബത്ത (batta).

भदई - **स्त्री०** ഭാദ്രപദ (ചിങ്ങം, കന്നി) മാസത്തിൽ കൊയ്യുന്ന വിളവ്.

भद्दा - **वि०** വിരൂപമായ.

भद्र - **वि०** പരിഷ്കൃതനായ ; നന്മ ചെയ്യുന്നവനായ.

भद्रता - **स्त्री०** ശിഷ്ടത ; സഭ്യത.

भनक - **स्त्री०** മന്ദസ്വരം ; കിംവദന്തി.

भनकना } **स०** പറയുക ; മന്ദമായി ശബ്ദിയ്ക്കുക.
भनना }

भनभनाना - अ० മുഴങ്ങുക ; മൂളുക.

भनभनाहट - स्त्री० മൂളൽ.

भबका - पु० (മദ്യം) വാററുന്ന യന്ത്രം (retort).

भब्भड़ } स्त्री० അവ്യവസ്ഥിതമായ ജനക്കൂട്ടം.
भम्भड़ }

भभकना - अ० ആളിക്കത്തുക ; തിളയ്ക്കുക ; ചൂടുകൊണ്ടു പൊട്ടുക ; അമ്പരക്കുക.

भभकी - स्त्री० ഭയപ്പെടുത്തൽ.

भभरना - अ० ഭയപ്പെടുക ; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക.

भभूका - पु० ജ്വാല.

भभूत - पु० ഭസ്മം.

भयानक - वि० ഭയങ്കരമായ.

भयाना - अ० പേടിയ്ക്കുക ; स० പേടിപ്പിയ്ക്കുക.

भयारा - वि० ഭയാനകമായ.

भयावना } वि० പേടിപ്പെടുത്തുന്ന.
भयावह }

भर - वि० പൂർണ്ണമായ ; മുഴുവനായ.

भरकना - अ० दे० भड़कना

भरतार - पु० ഭർത്താവ്.

भरती - स्त्री० നിറയ്ക്കൽ ; പൂർത്തിയാക്കൽ ; ചേർക്കൽ ; ചേരൽ ; (appointment).

भरना - स० നിറയ്ക്കുക ; നികത്തുക ; अ० നിറയുക ; നികക്കുക.

भरनि - स्त्री० ഉടുപ്പ് ; ഡ്രസ്.

भरपाई - क्रि० മുഴവനും ; स्त्री० ബാക്കിയുള്ളതു മുഴവൻ ലഭിയ്ക്കൽ.

भरपूर - वि० പരിപൂർണ്ണമായ ; क्रि० നല്ലവണ്ണം ; പൂർണ്ണമായി.

भरम - पु० സംശയം ; രഹസ്യം ; ഭ്രമം.

भरमना - अ० ചുററിത്തിരിയുക ; [illegible] ; ചതി പററുക.

भरमाना - स० തിരിയ്ക്കുക ; തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കുക ; ഭ്രമത്തിൽ പെടുത്തുക ; കുഴക്കുക.

भरमार - स्त्री० ആധിക്യം.

भरराना - अ० പൊട്ടി വീഴുക.

भरवाना - स० നിറപ്പിയ്ക്കുക.

भरसक - क्रि० [illegible] യഥാശക്തി.

भराई - स्त्री० നിറയ്ക്കൽ.

भरा } वि० നിറഞ്ഞ ; പൂർണ്ണമായ.
भरित }

भराव - पु० നിറയ്ക്കൽ.

भरी - स्त्री० ഒരുപ്പലിക്തൂക്കം.

भरु - पु० ഭാരം.

भरुहाना - स० ഭ്രമിപ്പിയ്ക്കുക ; अ० ഗർവ്വിയ്ക്കുക.

भरोसा - पु० വിശ്വാസം ; ആശ്രയം ; അവലംബം ; ആശ.

भर्त्ता } पु० दे० भरतार
भर्त्तार }

भर्त्सना - स्त्री॰ നിന്ദ ; ശകാരം.

भर्राना - स्त्री॰ ഗജ്ജിടൽ.

भलमनसत } **स्त्री॰** സജ്ജനത ; സൽ
भलमनसी } ഗുണം.

भला - वि॰ നല്ല ; ഉത്തമമായ ; **अव्य॰** കൊള്ളാം ; ആകട്ടെ ; **पु॰** നന്മ ; ഗുണം ; **—चंगा -** ആരോഗ്യമുള്ള ; **—बुरा -** ഗുണവും ദോഷവും ; **—बुरा कहना -** ഗുണദോഷിയ്ക്കുക, ശകാരിയ്ക്കുക.

भलाई - स्त्री॰ നന്മ ; ഉപകാരം ; ഗുണം.

भलामानस - पु॰ ഗുണവാൻ ; ഉദാരൻ.

भले - क्रि॰ നല്ലവണ്ണം ; **—ही -** ആയിക്കൊള്ളട്ടെ.

भव - पु॰ ലോകം ; ഉൽപത്തി ; ശിവൻ ; മേഘം ; ജനനമരണ ദുഃഖം.

भवन - पु॰ വീട്°.

भवदीय - सर्व॰ നിങ്ങളുടെ.

भवभय - पु॰ സംസാരദുഃഖം.

भवितव्य - वि॰ സംഭവിയ്ക്കാനുള്ള.

भवितव्यता - स्त्री॰ ഭാവി ; ഭാഗ്യം.

भव्य - वि॰ സുന്ദരമായ ; ശ്രേഷ്ഠമായ ; ശുഭമായ; സംഭവിയ്ക്കാനുള്ള.

भव्यता - स्त्री॰ ശ്രേഷ്ഠത.

भसना - अ॰ നീന്തുക ; മുങ്ങുക.

भसाना - स॰ വെള്ളത്തിലൊഴുക്കുക.

भसुंड - पु॰ हाथी ആന.

भसुर - पु॰ ഭർത്താവിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ.

भस्मक - पु॰ ഭക്ഷണം കഴിച്ച ഉടനെ ദഹിയ്ക്കുന്ന രോഗം.

भस्मीभूत - वि॰ ഭസ്മമാക്കപ്പെട്ട.

भहराना - अ॰ ചാടിവീഴുക ; പെട്ടെന്നു ഭയന്നു ഞെട്ടി വീഴുക.

भाँग - स्त्री॰ കഞ്ചാവ്°.

भाँज - स्त्री॰ മടക്കൽ ; തിരിയ്ക്കൽ ; ചില്ലറ മാററിത്തരുന്നതിനു പകരം കൊടുക്കുന്ന പ്രതിഫലം.

भाँजना - स॰ ചുരുട്ടുക ; മടക്കുക ; തിരിയ്ക്കുക ; ഗദ വീശുക.

भाँटा - पु॰ വഴുതിനങ്ങ.

भाँड़ - पु॰ വിദൂഷകൻ ; നടൻ ; കുടം; പാത്രം; **वि॰** നഗ്നമായ.

भाँड़ना - अ॰ അലഞ്ഞുതിരിയുക; ദുഷ്പേരു പറഞ്ഞു നടക്കുക ; കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുക.

भाँड़ा - पु॰ പാത്രം.

भाँडागार - पु॰ दे॰ भंडार

भांडागारिक - पु॰ दे॰ भंडारी

भांडार - पु॰ കലവറ ; ഭണ്ഡാരം.

भांत } **स्त्री॰** പ്രകാരം ; മാതിരി ;
भांति } രീതി.

भाँपना - स० ഊഹിച്ചു മനസ്സിലാക്കുക ; തിരിച്ചറിയുക.

भाँवना - स० വാങ്ങുക ; നല്ല രൂപം കൊടുക്കുക.

भाँवर - स्त्री० വിവാഹാവസരങ്ങളിൽ അഗ്നികുണ്ഡത്തിനു ചുററും വധൂവരന്മാർ ചെയ്യുന്ന പ്രദക്ഷിണം ; വണ്ടു°,

भाई - पु० സഹോദരൻ ; **—बिरादरी** - ഒരേ ജാതിക്കാർ; **—चारा** - സാഹോദര്യം ; **—बंद** - സഹോദരന്മാർ, ബന്ധുക്കൾ മുതലായവർ.

भाउ - पु० ചിത്തവൃത്തി ; ഭാവം; വിചാരം ; ഉൽപത്തി.

भाखना - स० പറയുക.

भाखा - स्त्री० ഭാഷ.

भाग - पु० ഖണ്ഡം ; ഭാഗം ; ഭാഗ്യം.

भागड़ - स्त्री० ജനങ്ങളുടെ പരക്കംപാച്ചിൽ.

भागना - अ० ഓടുക.

भागधेय - पु० ഭാഗ്യം.

भागफल - पु० ഹരണഫലം ; ലാഭം.

भागी - वि० പങ്കുകാരനായ ; ഭാഗ്യവാനായ ; അവകാശിയായ.

भागीरथी - स्त्री० ഗംഗാനദി.

भाजक - वि० ഭാഗിക്കുന്ന ; **पु०** ഹാരകം.

भाजन - पु० പാത്രം ; ഭാജനം.

भाजना - अ० दे० भागना

भाजी - स्त्री० പച്ചക്കറി ; കഞ്ഞിവെള്ളം.

भाज्य - पु० ഭാഗിക്കേണ്ട സംഖ്യ (ഹാര്യം).

भाट - पु० സ്തുതിപാഠകൻ.

भाटा - पु० വേലിയിറക്കം.

भाड़ - पु० ചൂള ; അടുപ്പു° ; **—झोंकना** - ഹീനപ്രവൃത്തി ചെയ്യുക ; വെറുതെ സമയം കളയുക ; **—में झोंकना** - തീയിലിടുക ; നശിപ്പിക്കുക.

भाड़ा - पु० വാടക ; കൂലി ; **भाड़े का टट्टू** - ക്ഷണികമായ ; കൊള്ളരുതാത്ത.

भात - पु० ചോറു° ; പ്രഭാതം ; പ്രകാശം.

भाथा - पु० ആവനാഴി.

भाथी - स्त्री० തീയൂതുന്ന ഉല.

भादों, **भाद्र**, **भाद्रपद** } **पु०** ഭാദ്രപദമാസം (ചിങ്ങമാസം).

भान - पु० പ്രകാശം ; തോന്നൽ.

भानजा - पु० സഹോദരീപുത്രൻ.

भानमती - स्त्री० ഇന്ദ്രജാലക്കാരി.

भाना - अ० നന്നായിത്തോന്നുക ; ശോഭിക്കുക.

भाप - स्त्री० നീരാവി ; **—लेना** - ആവി പിടിക്കുക.

भाभी - **स्त्री०** ജ്യേഷ്ഠൻെറ ഭാര്യ.

भाम } **स्त्री०** സ്ത്രീ; ഒരു വൃത്തത്തി
भामा } ൻെറ പേരു്.

भायप - **पु०** **दे०** **भाईचारा**

भार - **पु०** ഭാരം; ചുമതല; **—उठाना** - ഭാരമേൽക്കുക; **—उतारना** - കത്തവ്യങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തി നേടുക.

भारती - **स्त्री०** വാക്കു്; സരസ്വതി.

भारतीय - **वि०** [illegible]; **पु०** ഭാരതീയൻ.

भारवाहक - **वि०** ഭാരവാഹിയായ.

भारी - **वि०** ഘനമുള്ള; വിഷമമായ; വലിയ; അധികമായ; ഗംഭീരമായ; പ്രബലമായ.

भाल - **पु०** നെററിത്തടം; കുന്തം; അമ്പിൻെറ മുന.

भालना - **स०** അന്വേഷിയ്ക്കുക; സംരക്ഷിയ്ക്കുക.

भाला - **पु०** കുന്തം; **—बरदार** - കുന്തം പിടിയ്ക്കുന്നവൻ.

भाली - **स्त्री०** ശൂലം; കുന്തമുന.

भालू - **पु०** കരടി.

भाव - **पु०** നിരക്കു്; ഭാവം; വിചാരം; ആശയം; താല്പര്യം; ആകൃതി; പ്രേമം; രീതി; സ്ഥിതി; **—उतरना** - വിലയിടിയുക.

भावज - **स्त्री०** **भाभी** സോദരപത്നി.

भावता - **वि०** നന്നായിത്തോന്നുന്ന; പ്രിയപ്പെട്ട.

भावताव - **पु०** നിരക്കു്; വില.

भावना - **स्त्री०** വിചാരം; ചിത്തവൃത്തി; ആഗ്രഹം; സങ്കല്പം; **अ०** നന്നായിത്തോന്നുക; ഇഷ്ടമാകുക.

भावनीय - **वि०** ഭാവന ചെയ്യത്തക്ക.

भावार्थ - **पु०** ആശയം.

भावित - **वि०** [illegible]

भावी - **स्त्री०** ഭാവി; ഭാഗ്യം.

भावुक - **वि०** ഭാവനാശക്തിയുള്ള; [illegible]; തരളിതഹൃദയനായ.

भाषण - **पु०** പ്രസംഗം; സംഭാഷണം.

भाषांतर - **पु०** തജ്ജമ.

भाषित - **वि०** പറഞ്ഞ.

भाषी - **पु०** സംസാരിയ്ക്കുന്നവൻ.

भास - **पु०** പ്രകാശം; തോന്നൽ.

भासना - **अ०** പ്രകാശിയ്ക്കുക; തോന്നുക.

भासमान - **वि०** പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന; തോന്നുന്ന.

भासित - **वि०** പ്രകാശമുള്ള.

भिंगाना } **स०** **दे०** **भिगोना**
भिंजाना }

भिंडी - **स्त्री०** വെണ്ടയ്ക്ക.

भिक्षु } **पु०** ഭിക്ഷക്കാരൻ;
भिक्षुक } സന്യാസി.

भिखमंगा / भिखारी } पुं० പിച്ചക്കാരൻ.

भिखारिणी / भिखारिन } स्त्री० ഭിക്ഷക്കാരി.

भिगाना / भिगोना } स० നനയ്ക്കുക.

भिजवाना - स० അയപ്പിയ്ക്കുക.

भिजाना - स० അയപ്പിയ്ക്കുക; കുതിർക്കുക; നനയ്ക്കുക.

भिज्ञ - वि० അറിവുള്ള; അറിയുന്ന.

भिड़ - स्त्री० बर्रै കടന്നൽ.

भिड़ना - अ० ഏററുമുട്ടുക; എതിർക്കുക; യുദ്ധം ചെയ്യുക.

भितल्ला - पुं० [illegible] മുണ്ടിന്റെ തലപ്പ്.

भित्ति - स्त्री० ചുമര്; ഭയം.

भिदना - अ० തുളയുക; പ്രവേശിയ്ക്കുക; മുറിവേല്ക്കുക.

भिनकना / भिनभिनाना } अ० (ഈച്ച) മൂളുക.

भिनसार - पुं० പ്രഭാതം.

भिन्न - वि० വേർപെട്ട; വ്യത്യസ്തമായ; पुं० ഭിന്നസംഖ്യ.

भिन्नता - स्त्री० വ്യത്യാസം.

भिलावाँ - पुं० ഭല്ലാതകവൃക്ഷം.

भिश्ती - पुं० सक्का വെള്ളം ചുമക്കുന്നവൻ.

भींगना / भींजना } अ० दे० भीगना

भी - अव्य कൂടി; स्त्री० ഭയം.

भीक - स्त्री० പിച്ച; वि० ഭയപ്പെട്ട.

भीकर - वि० ഭയങ്കരമായ.

भीख - स्त्री० ഭിക്ഷ; പിച്ച.

भीगना - अ० നനയുക.

भीटा - पुं० കുന്നിൻപുറം; പൊക്കപ്രദേശം.

भीड़ - स्त्री० ആൾക്കൂട്ടം.

भीड़भड़क्का - पुं० / भीड़भाड़ - स्त्री० } ആൾത്തിരക്ക്.

भीत - स्त्री० ചുമര്; वि० ഭയന്ന.

भीतर - क्रि० ഉള്ളിൽ.

भीतरी - वि० ഉള്ളിലുള്ള.

भीति / भीती } स्त्री० ഭയം; ചുമര്.

भीन - पुं० പ്രഭാതം.

भीनना - अ० നിറയുക.

भीरे - क्रि० അടുക്കൽ.

भील - पुं० ഒരു കാട്ടാളജാതി.

भुंई - स्त्री० ഭൂമി.

भुंजना - स० दे० भुनना

भुअंग - पुं० പാമ്പ്.

भुअन - पुं० भुवन ലോകം.

भुआल - पुं० രാജാവ്.

भुइंडोल - पुं० ഭൂകമ്പം.

भुक - पुं० ഭക്ഷണസാധനം; അഗ്നി.

भुक्खड़ - वि० വിശപ്പുള്ള; വളരെ ഭക്ഷിയ്ക്കുന്ന; ദരിദ്രനായ.

भुक्त - वि० ഭക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട; അനുഭവിയ്ക്കപ്പെട്ട.

भुखमरा - **वि०** വിശന്നുവലയുന്ന ; വളരെ ഭക്ഷിയ്ക്കുന്ന.

भुगतना - സഹിയ്ക്കുക ; അനുഭവിയ്ക്കുക ; **अ०** പൂർണ്ണമാകുക ; വീടുക ; കഴിഞ്ഞുപോകുക.

भुगतान - **पु०** തീർപ്പ് ; (കടം) വീട്ടൽ ; (കടിശ്ശിഖ) തീക്കൽ.

भुगताना - **स०** അനുഭവിയ്ക്കുക ; പൂർണ്ണമാക്കുക ; (കടം) വീട്ടുക.

भुजा - **स्त्री०** കൈ.

भुजाली - **स्त्री०** ഒരുതരം വളഞ്ഞ കത്തി.

भुजिया - **पु०** പുഴുങ്ങലരി.

भुट्टा - **पु०** ചോളക്കതിര്.

भुनगा - **पु०** പാററ.

भुनना - **अ०** വറുക്കപ്പെടുക ; ചില്ലറയായി മാററപ്പെടുക.

भुनाना - **स०** വറുക്കുക ; ചില്ലറ മാററുക.

भुरकना - **स०** ഉണങ്ങി മൊരിയുക ; മറക്കുക.

भुरका / **भुरकुस** } **पु०** പൊടി.

भुरता - **पु०** ചട്ടിണി ; ചമ്മന്തി.

भुरभुरा - **वि०** ഉണങ്ങി പൊടിയാററായ.

भुलक्कड़ - **वि०** മറവിയുള്ള.

भुलवाना / **भुलाना** } **स०** മറപ്പിയ്ക്കുക ; തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കുക.

भुलावा - **पु०** തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കൽ ; ഭ്രമിപ്പിയ്ക്കൽ ;

—देना - വിസ്മരിപ്പിയ്ക്കുക ; തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കുക.

भुव - **स्त्री०** അഗ്നി ; ഭൂമി ; പുരികം.

भुवा - **पु०** പഞ്ഞി.

भुवाल - **पु०** രാജാവ്.

भुस - **पु०** **दे०** **भूसा**

भूँकना - **अ०** (നായ) കുരയ്ക്കുക.

भूँचाल - **पु०** ഭൂമികുലുക്കം.

भूँजना - **स०** വറുക്കുക ; ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക.

भूँजा - **वि०** വറുത്ത.

भूँडोल - **पु०** ഭൂമികുലുക്കം.

भू - **स्त्री०** ഭൂമി.

भूख - **स्त्री०** വിശപ്പ്.

भूखा - **वि०** വിശപ്പുള്ള.

भूगोल - **पु०** ഭൂഗോളം (globe) ; ഭൂമിശാസ്ത്രം.

भूचर - **पु०** കരജീവി ; ചിതൽ.

भूचाल / **भूडोल** } **पु०** ഭൂകമ്പം.

भूतत्वविद्या - **स्त्री०** ഭൂഗർഭശാസ്ത്രം.

भूतपूर्व - **वि०** മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ; സ്ഥാനമൊഴിഞ്ഞ.

भूति - **स्त्री०** ഐശ്വര്യം ; ഭസ്മം ; ആധിക്യം.

भूतिनि / **भूतिनी** } **स्त्री०** പിശാചിനി.

भूधर - **पु०** പർവ്വതം ; ശേഷനാഗം ; രാജാവ്.

भूनना - **स०** വറുക്കുക; പൊരിയ്ക്കുക; കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

भूमिका - **स्त्री०** മുഖവുര.

भूर - **पु०** കരടി.

भूरा - **वि०** കാക്കിനിറമുള്ള.

भूरि - **वि०** വളരെ; വലിയ.

भूल - **स्त्री०** മറവി; തെററ്; **—भुलैयाँ** - വിഷമമമായ സംഗതി; ഭ്രമപൂർണ്ണമായ സംഗതി.

भूलना - **अ०** മറക്കുക.

भूवा - **पु०** പഞ്ഞി.

भूषण - **पु०** } ആഭരണം; അലങ്കാരം.
भूषा - **स्त्री०** }

भूषित - **वि०** അലങ്കരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

भूसा - **पु०** } ഉമി; തവിട് മുതലായവ.
भूसी - **स्त्री०** }

भृंग - **पु०** വണ്ട്.

भृंगराज - **पु०** ഒരുതരം ചെടി; ഒരു കറുത്ത പറവ.

भेंट - **स्त्री०** സന്ദർശനം; ഉപഹാരം; ആതിഥ്യം; കൂടിക്കാഴ്ച; അർപ്പണം; **—करना** - കാഴ്ച വെയ്ക്കുക; കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തുക; **—देना** - സമ്മാനിയ്ക്കുക.

भेंटना - **स०** സന്ദർശിയ്ക്കുക; ആലിംഗനം ചെയ്യുക.

भेक - **पु०** തവള,

भेख - **पु०** വേഷം.

भेजना - **स०** അയയ്ക്കുക.

भेजवाना - **स०** അയപ്പിയ്ക്കുക.

भेजा - **पु०** തലച്ചോറ്.

भेड़ - **स्त्री०** പെൺ ചെമ്മരിയാട്.

भेड़ा - **पु०** ആൺ ചെമ്മരിയാട്.

भेड़िया - **पु०** ചെന്നായ.

भेड़ी - **स्त्री०** **दे०** **भेड़**

भेद - **पु०** രഹസ്യം; വ്യത്യാസം; താല്പര്യം; പ്രകാരം; തുളയ്ക്കൽ; **—खोलना** - രഹസ്യം പുറത്താക്കുക; **—लेना** - രഹസ്യമറിയുക.

भेदक - **वि०** തുളയ്ക്കുന്ന; പിളർക്കുന്ന.

भेदन - **पु०** തുളയ്ക്കൽ; ഭേദിയ്ക്കൽ.

भेदना - **स०** തുളയ്ക്കുക; പിളർക്കുക.

भेदिया - **पु०** ചാരൻ; രഹസ്യപ്പോലീസ്.

भेदी - **वि०** തുളയ്ക്കുന്ന; **पु०** ചാരൻ.

भेदीसार - **पु०** ബ്രഹ്മ; തമരുളി.

भेद्य - **वि०** ഭേദിയ്ക്കപ്പെടാവുന്ന.

भेरी - **स्त्री०** പെരുമ്പറ.

भेली - **स्त्री०** ഉണ്ട; ഉരുള.

भेव - **पु०** രഹസ്യം.

भेवना - **स०** നനയ്ക്കുക.

भेष - **पु०** വേഷം.

भेषज - **पु०** മരുന്ന്.

भेस - **पु०** വേഷം.

मैंस - **स्त्री०** എരുമ.
मैंसा - **पु०** പോത്ത്°.
मैंचक - **वि०** അമ്പരന്ന ; പരിഭ്രമിച്ച ; ആശ്ചര്യപ്പെട്ട.
मैन / **मैना** - **स्त्री०** സഹോദരി.
मैया - **पु०** സഹോദരൻ ; സമന്മാരേയോ, എളിയവരേയോ ചെയ്യുന്ന സംബോധന ; **—चारी** - സാഹോദര്യം.
मैयादूज - **स्त्री०** കാർത്തികമാസത്തിൽ ശുക്ലപക്ഷ ദ്വിതീയ. (ഈ ദിവസം സഹോദരിമാർ സഹോദരന്മാരെ തിലകം തൊടുവിക്കുന്നു).
मैरव - **वि०** കാഴ്ചയിൽ ഭയങ്കരമായ ; **पु०** ശിവൻ.
मोंकना - **स०** കുത്തിയിറക്കുക.
मोंचाल - **पु०** ഭൂമികുലുക്കം.
मोंड़ा - **वि०** വികൃതമായ.
मोंदू - **वि०** വിഡ്ഢിയായ.
मोंपू - **पु०** **दे०** **मोपा**
मोक्ता - **वि०** ഭക്ഷിക്കുന്ന ; അനുഭവിക്കുന്ന.
मोग - **पु०** അനുഭവിക്കൽ ; വിഷയസുഖം.
मोगना - **स०** അനുഭവിക്കുക.
मोगी - **पु०** അനുഭവിക്കുന്നവൻ ; പാമ്പ്° ; **वि०** അനുഭവിക്കുന്ന; ഇന്ദ്രിയലോലുപനായ.
मोग्य - **वि०** അനുഭവിക്കാൻ യോഗ്യമായ.
मोज - **पु०** സദ്യ.
मोडल - **पु०** **अब्रक** അഭ്രം.
मोपा - **पु०** ഒരുതരം കാഹളം.
मोर - **पु०** പ്രഭാതം ; തെററിദ്ധാരണ ; ചതി.
मोला - **वि०** നിഷ്കപടനായ ; അറിവില്ലാത്ത ; **—माला** - നിഷ്കളങ്കനായ.
मौं - **स्त्री०** പുരികം.
मौंर - **पु०** വണ്ട്°; നീർച്ചുഴി.
मौंरा - **पु०** വണ്ട്°.
मौंराना - **स०** വട്ടത്തിൽ കറക്കുക; തിരിക്കുക ; **अ०** ചുററുക ; തിരിയുക.
मौंरी - **स्त्री०** മൃഗങ്ങളുടെ രോമച്ചുഴി ; വിവാഹാവസരത്തിൽ വധൂവരന്മാർ അഗ്നികുണ്ഡത്തിനു ചുററും പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യൽ ; നീർച്ചുഴി.
मौंह - **स्त्री०** പുരികം ; **—चढ़ाना या तानना** - പുരികം ചുളിക്കുക ; കോപം പ്രകടിപ്പിക്കുക ; **—टेढ़ी करना** - നീരസം ഭാവിക്കുക.
मौगोलिक - **वि०** ഭൂമിശാസ്ത്രസംബന്ധമായ.
मौचक - **वि०** അമ്പരന്ന ; സ്തംഭിച്ച.
मौजाई - **स्त्री०** സഹോദരഭാര്യ.

भौन - **पु०** ഭവനം.

भौम - **वि०** ഭൂമിയെ സംബന്ധിച്ച ; **पु०** ചൊവ്വ ; **—वार** - ചൊവ്വാഴ്ച.

भ्रम - **पु०** ചുററൽ ; തെററിദ്ധാരണ ; ഭ്രമം.

भ्रमर - **पु०** വണ്ടു്.

भ्रमण - **पु०** ചുററിത്തിരിയൽ ; ചുററിസ്സഞ്ചരിയ്ക്കൽ.

भ्रमना - **अ०** ചുററുക ; ചതിപററുക ; വഴിതെററുക.

भ्रमाना - **स०** തിരിയ്ക്കുക ; വഴി തെററിയ്ക്കുക.

भ्रष्ट - **वि०** നശിച്ച ; ദുഷിച്ച ; സ്ഥാനം തെററിയ.

भ्रांत - **वि०** ഭ്രമിച്ച ; ഭ്രമത്തിൽപ്പെട്ട ; ഉന്മത്തനായ.

भ्रांति - **स्त्री०** ഭ്രമം ; തെററിദ്ധാരണ ; സംശയം ; ഭ്രാന്തു്.

भ्रू - **स्त्री०** പുരികം.

भ्रूण - **पु०** ഗർഭം.

म

मंगता / **मंगन** } **पु०** ഭിക്ഷക്കാരൻ.

मंगनी - **स्त्री०** ഇരവൽ ; വിവാഹം തിച്ചപ്പെടുത്തൽ.

मंगल - **पु०** മംഗളം ; ശുഭം ; ചൊവ്വ ; **—वार** - ചൊവ്വാഴ്ച.

मंगवाना / **मंगाना** } **स०** വരുത്തിയ്ക്കുക.

मंच / **मंचक** } **पु०** കട്ടിൽ ; മഞ്ചം ; സഭാമണ്ഡപം.

मंजन - **पु०** പൽപ്പൊടി.

मँजना - **अ०** ശീലമാവുക ; കറ നീങ്ങുക.

मंजरी - **स्त्री०** തളിരു് ; പൂങ്കുല.

मंजाना - **स०** തേപ്പിയ്ക്കുക ; വൃത്തിയാക്കുക.

मँजार - **स्त्री०** പൂച്ച.

मँज़िल - **स्त्री०** താവളം ; വീടിന്റെ നില (മാളിക) ; ലക്ഷ്യം.

मँज़िलत - **स्त्री०** സ്ഥാനം ; പദവി.

मँजीर - **पु०** നൂപുരം.

मंजु / **मंजुल** } **वि०** മനോഹരമായ.

मंज़ूर - **वि०** [illegible] ; [illegible] ; **—करना** - സമ്മതിയ്ക്കുക ; സ്വീകരിയ്ക്കുക; അംഗീകാരം ചെയ്യുക.

मंज़ूरी - **स्त्री०** സ്വീകാരം ; സമ്മതം.

मंजूषा - **स्त्री०** ചെറിയ പെട്ടി ; ചെറിയ കൂടു് ; ഡപ്പി.

मंझला / **मंझा** } **वि०** മദ്ധ്യത്തിലുള്ള.

मंडन - **पु०** അനുകൂലാഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിയ്ക്കൽ ; തെളിയിയ്ക്കൽ ; അലങ്കരിയ്ക്കൽ.

मंडराना - **अ०** ചുററിപ്പറക്കുക ; ചുററിത്തിരിയുക.

मंडल - **पु०** ചുററു്; വൃത്തം; സംഘം; ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭ്രമണ പരിധി.

मंडलाकार - **वि०** ഗോളാകാര മായ.

मंडलाना - **अ० दे० मंडराना**

मंडली - **स्त्री०** സംഘം; സമാജം.

मंडवा - **पु०** മണ്ഡപം.

मंडित - **वि०** അലങ്കരിയ്ക്കപ്പെട്ട; നിറഞ്ഞ; വ്യാപിച്ച.

मंडी - **स्त्री०** ചന്ത; വലിയ അങ്ങാടി.

मंतव्य - **पु०** വിചാരം; അഭി പ്രായം.

मंत्र - **पु०** മന്ത്രം; കൂടിയാലോ ചന; രഹസ്യം; **—जंत्र** - മന്ത്രവാദം; കൂടോത്രം; **—फूँकना** - കൂടോത്രം ചെയ്യുക.

मंत्रणा - **स्त्री०** കൂടിയാലോചന.

मंत्री - **पु०** ഉപദേഷ്ടാവു്; സചി വൻ; കാര്യദർശി; സിക്രട്ടറി.

मंथन - **पु०** കടയൽ; തത്വാന്വേ ഷണം; കടകോൽ.

मंथर - **वि०** അലസമായ; മന്ദ മായ; സ്ഥൂലമായ; മന്ദബുദ്ധി യായ.

मंद - **वि०** മന്ദമായ; അലസ മായ; മന്ദബുദ്ധിയായ; **—भाग्य** ഭാഗ്യംകെട്ട.

मंदाग्नि - **स्त्री०** അജീർണ്ണം.

मंदिर - **पु०** അമ്പലം; ദേവാ ലയം.

मंदी - **स्त्री०** വിലയിടിവു്.

मंद्र - **वि०** മനോഹരമായ; ഗംഭീരമായ; മന്ദമായ.

मंसूख - **वि०** റദ്ദുചെയ്ത.

मअदन - **पु०** സ്വർണ്ണം, വെള്ളി മുതലായവ എടുക്കുന്ന ഖനി.

मअदनियात - **स्त्री०** ഖനിയിൽ നിന്നു് എടുക്കപ്പെട്ട പദാർത്ഥം.

मअदिलत - **स्त्री०** ന്യായം; നീതി.

मअदूद - **वि०** എണ്ണപ്പെട്ട; പരി മിതമായ.

मअदूम - **वि० दे० मादूम**

मअबद - **पु०** അമ്പലം, പള്ളി, തുടങ്ങിയ ഈശ്വരാരാധന യ്ക്കുള്ള സ്ഥലം.

मअबूद - **पु०** ആരാധിയ്ക്കത്തക്ക വൻ; ഈശ്വരൻ.

मअरूज़ - **वि०** അപേക്ഷിയ്ക്ക പ്പെട്ട; നിവേദനം ചെയ്ത.

मअलूल - **वि०** തക്കിച്ചു തെളിയി യ്ക്കപ്പെട്ട.

मआज़-अल्लाह - **अव्य०** ഈശ്വരൻ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ.

मआद - **स्त्री०** മടങ്ങിവരേണ്ടും സ്ഥാനം; പരലോകം; വരാ നിരിയ്ക്കുന്ന ജന്മം.

मआनी - **पु०** അർത്ഥം; ഉദ്ദേശം.

मआब - **पु०** നിവാസസ്ഥാനം; **इज़्ज़तमआब** പരമാദരണീയനായ.

मआल - **पु०** അന്തം; അവസാനം.

मआश - **स्त्री०** **आजीविका** ഉപജീവനമാർഗ്ഗം.

मकई - **स्त्री०** ഒരുതരം ചോളം.

मकड़ा - **पु०** വലിയ ചിലന്തി.

मकड़ी - **स्त्री०** എട്ടുകാലി; ചിലന്തി.

मकतब - **पु०** സ്കൂൾ; പാഠശാല.

मक़तल - **पु०** വധ്യഭൂമി; പ്രേമികയുടെ വിഹാരസ്ഥലം.

मक़तूब - **वि०** എഴുതിയ; **पु०** ലേഖനം; എഴുത്ത്; —**इलह** - മേൽവിലാസക്കാരൻ.

मक़दूर - **पु०** സാമർത്ഥ്യം; ശക്തി.

मक़नातीस - **पु०** കാന്തക്കല്ല്.

मकफ़ूल - **वि०** പണയംവെച്ച.

मक़बरा - **पु०** ശവകുടീരം.

मक़बूज़ा - **वि०** അധീനത്തിലാക്കിയ; കീഴടക്കിയ.

मक़बूल - **वि०** സമ്മതിച്ച; ഇഷ്ടം തോന്നാവുന്ന; നല്ല; തിരഞ്ഞെടുത്ത.

मक़रूज़ - **वि०** **ऋणी** കടപ്പെട്ട.

मक़रूह - **वि०** വെറുക്കപ്പെട്ട; ചീത്തയായ.

मक़सद - **पु०** ഉദ്ദേശം; അഭിപ്രായം; ആശയം; —**बर** **आना** - ആഗ്രഹം പൂർത്തിയാകുക.

मक़सूद - **वि०** ഉദ്ദേശിച്ച; ആശിച്ച.

मक़सूम - **वि०** വിഭക്തമായ; **पु०** ഭാഗ്യം.

मकान - **पु०** വീട്; കെട്ടിടം.

मक़ाम - **पु०** **दे०** **मुक़ाम**

मकु - **अव्य०** **शायद** ഒരു പക്ഷേ.

मकुट - **पु०** കിരീടം.

मकुना - **पु०** മോഴയാന.

मकूला - **पु०** പഴഞ്ചൊല്ല്; ഉക്തി.

मकोड़ा - **पु०** പുഴു; കീടം.

मकोय - **स्त्री०** ഒരുതരം ചെടി.

मक्का - **पु०** ചോളം.

मक्कार - **वि०** ചതിയനായ.

मक्कारी - **स्त्री०** ചതി; വഞ്ചന.

मक्खन - **पु०** വെണ്ണ.

मक्खी - **स्त्री०** തേനീച്ച; ഈച്ച; —**मारना** - ജോലിയില്ലാതിരിക്കുക (അലസനായിരിക്കുക).

मक्खीचूस - **पु०** പിശുക്കൻ.

मक्खीमार - **पु०** ഈറ്റപ്പെടുത്തുവൻ.

मक्षिका - **स्त्री०** ഈച്ച.

मख - **पु०** യാഗം.

मख़ज़न - **पु०** ഖജനാവ്; ശബ്ദനിഘണ്ടു.

मख़तूल - **पु०** കറുത്ത പട്ട്.

मख़दूम - पु० യജമാനൻ; മുഹമ്മദീയമതാചാര്യൻ.

मखनिया - पु० വെണ്ണയുണ്ടാക്കുകയോ, വില്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ; **वि०** വെണ്ണയെടുത്ത.

मखबूत-उलहवास - पु० ഭ്രാന്തൻ.

मख़मल - स्त्री० സൂര്യപടം; വെൽവെററ്.

मख़मली - वि० വെൽവെററുകൊണ്ടുള്ള.

मख़लूक़ - स्त्री० ദൈവസൃഷ്ടി; **वि०** ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട.

मख़लूक़ात - स्त्री० (मख़लूक़ का बहु०) ദൈവസൃഷ്ടികൾ; പ്രാണികൾ.

मख़लूत - वि० മിശ്രിതമായ.

मखशाला - स्त्री० യാഗശാല.

मखाना - पु० താമരയുടെ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ചെടി (ഇതിൻെറ ബീജം മരുന്നായി ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്).

मख़ौल - पु० പരിഹാസം; നേരമ്പോക്ക്.

मग - पु० വഴി.

मग़ज़ - पु० തലച്ചോറ്; കഴമ്പ്; **—खाना या चाटना -** സംസാരിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുക; **—ख़ाली करना -** വളരെ ചിന്തിക്കുക; **—पच्ची -** വളരെ ചിന്തിക്കൽ.

मग़ज़ी - स्त्री० വസ്ത്രത്തിൻെറ വക്കിലുള്ള കര; വക്ക്.

मगन - वि० മഗ്നമായ; മുഴുകിയ.

मग़फ़िरत - स्त्री० തെററു ക്ഷമിക്കൽ; മാപ്പ്.

मग़फ़ूर - वि० മരിച്ച.

मग़मूम - वि० ദുഃഖമുള്ള.

मगर - पु० മുതല; **अव्य०** എന്നാൽ.

मग़रिब - पु० പടിഞ്ഞാറ്.

मग़रूर - वि० അഭിമാനിയായ; അഹങ്കാരിയായ.

मग़रूरी - स्त्री० അഭിമാനം; ഗർവ്വ്.

मग़लूब - वि० പരാജിതമായ.

मगु - पु० വഴി.

मग्ज़ - पु० दे० मग़ज़

मग्न - वि० दे० मगन

मचक - स्त्री० ഞെങ്ങൽ; ഞെക്കം; അമർച്ച; സന്ധിവീക്കം.

मचकना - स० അമർത്തുക; ഞെക്കുക.

मचना - अ० ഉണ്ടാകുക; (ശബ്ദം, വഴക്ക്, ഇളക്കം മുതലായവ).

मचल - स्त्री० ശാഠ്യം.

मचलना - अ० ശാഠ്യംപിടിക്കുക.

मचला - वि० ശാഠ്യംപിടിക്കുന്ന; സംസാരിക്കുമ്പോൾ മനഃപൂർവ്വമായി മിണ്ടാതിരിക്കുന്ന.

मचलाना - अ० ഓക്കാനം വരിക; മനംപുരട്ടുക; **स०** ശാഠ്യം പിടിപ്പിക്കുക.

मचान - **पुं०** ഏറുമാടം ; മണ്ഡപം.

मचाना - **स०** ഉണ്ടാക്കുക (ശബ്ദം, ലഹള മുതലായവ).

मचिया - **स्त्री०** പീഠം ; സ്റ്റൂൾ.

मच्छ - **पुं०** വലിയ മത്സ്യം.

मच्छड़, **मच्छर** - **पुं०** കൊതുക്.

मच्छी, **मछली** - **स्त्री०** മത്സ്യം.

मछुआ, **मछुवा** - **पुं०** മുക്കുവൻ.

मज़कूर - **वि०** പ്രസ്താവിച്ച ; പറയപ്പെട്ട.

मज़कूरा-बाला - **वि०** മുകളിൽ [illegible]

मज़दूर - **पुं०** കൂലിക്കാരൻ ; ചുമട്ടുകാരൻ.

मज़दूरी - **स्त्री०** കൂലി.

मज़नूँ - **वि०** പ്രേമോന്മത്തനായ ; ക്ഷീണിച്ച ; മെലിഞ്ഞ.

मज़बह - **पुं०** വധ്യഭൂമി.

मज़बूत - **वि०** ശക്തിയുള്ള ; ഉറപ്പുള്ള.

मज़बूती - **स्त्री०** ദൃഢത ; ഉറപ്പ്.

मजबूर - **वि०** വിവശമായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത.

मजबूरन - **क्रि०** നിവൃത്തിയില്ലാതെ; [illegible]ായിട്ട്.

मजबूरी - **स्त्री०** വിവശത ; നിവൃത്തിയില്ലായ്മ.

मजमा - **पुं०** **जमघट** ആൾക്കൂട്ടം.

मजमूआ - **पुं०** വളരെ സാധനങ്ങളുടെക്കൂട്ടം ; **वि०** ശേഖരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

मजमूई - **वि०** ഒന്നിച്ചുചേർത്ത ; ആകെ ; എല്ലാം.

मज़मून - **पुं०** വിഷയം ; ലേഖനം.

मज़मूम - **वि०** ഒന്നിച്ചുചേർത്ത ; [illegible]

मज़म्मत - **स्त्री०** നിന്ദ.

मज़रा - **पुं०** വയൽ ; ചെറിയ ഗ്രാമം.

मज़रूआ - **वि०** ഉഴുതുവിതച്ച (വയൽ).

मजरूह - **वि०** മുറിവേററ ; പ്രേമം കൊണ്ടോ, വിരഹം കൊണ്ടോ വ്യാകുലമായ.

मजलिस - **स्त्री०** സഭ ; സമാജം ; നൃത്തശാല ; **मीरमजलिस** - സഭാപതി.

मजलिसी - **वि०** സഭാസംബന്ധമായ ; സഭയിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്ന.

मज़लूम - **वि०** അക്രമത്താൽ പീഡിതനായ.

मज़हब - **पुं०** മതം.

मज़हबी - **वि०** മതസംബന്ധമായ.

मज़ा - **पुं०** സ്വാദ് ; ആനന്ദം ; രസം ; **—चखना** - രസമനുഭവിക്കുക ; **—चखाना** - രസമനുഭവിപ്പിയ്ക്കുക ; ചെയ്ത തെററിന് ശിക്ഷിയ്ക്കുക.

मज़ाक़ - पु० हंसी-ठट्ठा പരിഹാസം; നേരമ്പോക്ക്; രുചിയറിയാനുള്ള ശക്തി.

मज़ाक़न - क्रि० നേരമ്പോക്കായി; വിനോദമായി.

मज़ाक़िया - वि० പരിഹാസപ്രിയനായ; നേരമ്പോക്കു സംബന്ധമായ.

मजाज़ - पु० നിയമാനുസാരം കിട്ടിയ അധികാരം; **वि०** നിയമാനുസാരം അധികാരം കിട്ടിയ.

मज़ाज़ी - वि० കൃത്രിമമായ; ലൌകികമായ.

मज़ार - पु० ശവകുടീരം; സമാധിസ്ഥലം; ആളുകൾ തീർത്ഥയാത്രയായിപോകുന്ന സ്ഥലം.

मज़ारा - पु० കൃഷിക്കാരൻ.

मजारी - स्त्री० बिल्ली പൂച്ച.

मजाल - स्त्री० ശക്തി; സാമർത്ഥ്യം; യോഗ്യത.

मजीठ - स्त्री० മഞ്ചെട്ടി.

मजीठी - वि० ചുവന്ന നിറത്തിലുള്ള.

मजीद - वि० പരിശുദ്ധവും പൂജ്യവുമായ; മഹത്തായ; **पु०** കുറാൻ.

मज़ीद - पु० ആധിക്യം; **वि०** വളരെ.

मजीरा - पु० ഇലത്താളം; കൈമണി.

मजूरी - स्त्री० दे० मज़दूरी

मज़ेदार - वि० സ്വാദുള്ള; രസകരമായ; ആനന്ദകരമായ.

मज्जन - पु० മുങ്ങൽ; കുളി.

मज्जा - स्त्री० എല്ലിലുള്ള വസ.

मझधार - स्त्री० നദിയുടെ നടുക്കുള്ള ഒഴുക്ക്; ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയുടെ നടുവ്.

मझला - वि० മദ്ധ്യത്തിലുള്ള.

मझार - क्रि० മദ്ധ്യത്തിൽ; ഇടയ്ക്ക്.

मझोला - वि० മദ്ധ്യത്തിലുള്ള; അധികം ഉയരമുള്ളതോ കുറിയതോ അല്ലാത്ത.

मटक - स्त्री० ഗതി; അംഗമിളക്കൽ.

मटकना - अ० കുണുങ്ങിക്കുണുങ്ങി നടക്കുക (ശൃംഗാരദ്യോതകം); വിചലിതമാകുക.

मटका - पु० വലിയ മൺകുടം.

मटकाना - स० കണ്ണ്, പുരികം, കൈ മുതലായ അംഗങ്ങൾ വെട്ടിയ്ക്കുക.

मटकी - स्त्री० ചെറിയ മൺകുടം.

मटकीला - वि० ശൃംഗാരരസദ്യോതകമായി കുഴഞ്ഞാടുന്ന.

मटमैला - वि० കാക്കി നിറമുള്ള.

मटर - पु० പട്ടാണിക്കടല.

मटरगश्त - पु० ഉലാത്തൽ; ചുററി സ്സഞ്ചരിയ്ക്കൽ.

मटियामसान / मटियामेट - वि० നഷ്ടപ്രായമായ; നശിച്ച.

मट्टी - स्त्री० दे० मिट्टी

मट्टा - **पुं०** മോരു്.
मठ - **पुं०** മഠം; സന്ന്യാസിമഠം.
मठिया - **पुं०** ചെറിയ; മഠം; **स्त्री०** ഓട്ടുവള.
मड़ई - **स्त्री०** ചെറിയ മണ്ഡപം; കുടിൽ.
मड़क - **स्त्री०** ഗൂഢരഹസ്യം; താല്പര്യം.
मड़वा - **पुं०** മണ്ഡപം.
मढ़ना - **सं०** പൊതിയുക; ചുമത്തുക; ആരോപിയ്ക്കുക.
मढ़ी - **स्त्री०** ചെറിയ മഠം; കുടിൽ; കാവു്.
मणिधर - **पुं०** സപ്പം.
मतंग - **पुं०** ആന; മേഘം.
मत - **पुं०** അഭിപ്രായം; മതം; വോട്ടു്; **अव्य०** അരുതു്.
मतन - **पुं०** നടുവു്; പുറം; **वि०** ഉറപ്പുള്ള.
मतबा - **पुं०** യന്ത്രാലയം; അച്ചുക്കൂടം.
मतलब - **पुं०** താല്പര്യം; ആശയം; അത്ഥം; ഉദ്ദേശം; സ്വാത്ഥം; സംബന്ധം; പ്രയോജനം.
मतलबी - **वि०** സ്വാത്ഥിയായ.
मतली - **स्त्री०** **मिचली** (ഗർഭമുള്ള സ്ത്രീകളുടെ) ഓക്കാനം; മനം പിരട്ടൽ.
मतवाला - **वि०** ലഹരിപിടിച്ച; ഉന്മത്തനായ.
मता - **पुं०** സമ്പത്തു്.
मताधिकार - **पुं०** വോട്ടവകാശം.
मतानत - **स्त्री०** ദൃഢത; ശക്തി.
मतीन - **वि०** ഉറപ്പുള്ള; ദൃഢമായ.
मतीरा - **पुं०** തണ്ണിമത്തൻ.
मत्त - **वि०** ഉന്മത്തനായ; ലഹരി പിടിച്ച.
मत्था - **पुं०** നെററി; നെറുക; **—टेकना** - പ്രണാമം ചെയ്യുക.
मत्सर - **पुं०** അസൂയ; മത്സരം.
मथन - **पुं०** കടയൽ.
मथना - **सं०** കടയുക; **पुं०** കടകോലു്.
मथनी - **स्त्री०** തൈർക്കലം.
मथानी - **स्त्री०** കടകോലു്.
मथित - **वि०** കടയപ്പെട്ട.
मद - **पुं०** മദം; മദജലം; ആനന്ദം; മദ്യം; ലഹരി; ഗവ്വു്; **स्त्री०** ഇനം; വക; വകുപ്പു്.
मदक - **स्त्री०** അവീനിൻെറ സത്തു കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ലഹരി പദാത്ഥം; **—बाज़ या—ची** - ലഹരിസാധനം ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നവൻ.
मदखूला - **स्त्री०** വെപ്പാട്ടി.
मदद - **स्त्री०** സഹായം.
मददगार - **पुं०** സഹായി.
मदफ़न - **पुं०** ശ്മശാനം.
मदमत्त - **वि०** മദമത്തനായ.
मदरसा - **पुं०** പള്ളിക്കൂടം.
मदहोश - **वि०** മത്തുപിടിച്ച.

मदांध - पु० दे० मदमत्त
मदाखिलत - स्त्री० അധികാരമുറപ്പിയ്ക്കൽ ; **—बेजा** - അനുചിതമായി പ്രവേശിയ്ക്കൽ.
मदार - पु० ഭ്രമണമാർഗ്ഗം ; സഞ്ചരിയ്ക്കുവാനുള്ള വഴി ; ആശ്രയം ; എരുക്കു്.
मदारात - स्त्री० സൽക്കാരം.
मदारी - पु० കുരങ്ങു മുതലായവയെ കളിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ ; ചെപ്പടിവിദ്യക്കാരൻ.
मदिरा - स्त्री० മദ്യം ; ചാരായം.
मदीला - वि० **नशीला** ലഹരിയുള്ള.
मद्द - पु० **रोज़ी** നിത്യവൃത്തി.
मद्धे - अव्य० ഇടയ്ക്കു് ; പററി ; വകയിൽ ; ഇനത്തിൽ.
मद्य - पु० കള്ളു്.
मधु - पु० തേൻ ; മദ്യം.
मधुकर } पु० വണ്ടു്.
मधुप }
मधुकरी - स्त्री० അന്നദാനം; വണ്ടു്.
मधुपर्क - पु० പഞ്ചാമൃതം.
मधुमक्खी - स्त्री० തേനീച്ച.
मधुरी - स्त्री० സൌന്ദര്യം.
मध्यस्थ - वि० മദ്ധ്യസ്ഥൻ.
मध्यवर्त्ती - वि० ഇടയിലുള്ള.
मध्ये - क्रि० दे० मद्धे
मन - पु० മനസ്സു് ; ഒരു മണു് ; **—के लड्डू खाना** - സങ്കല്പസുഖമനുഭവിയ്ക്കുക ; വ്യർത്ഥമായി ആശിച്ചു് സുഖമനുഭവിയ്ക്കുക ; **—चलना** - ആഗ്രഹമുണ്ടാകുക ; **—बहलाव** - മനോവിനോദം ; **—रखना** - ആഗ്രഹം പൂർണ്ണമാക്കുക ; **—मारना या उदास होना** - നിരുത്സാഹപ്പെടുക ; **—मोटा होना** - വൈരാഗ്യം ജനിയ്ക്കുക ; **—वांछित** - ഇഷ്ടപ്പെട്ട.
मनई - पु० മനുഷ്യൻ.
मनकना - अ० ആടിയാടുമിളകിയാടുമോടുക ; ചേഷ്ട കാണിയ്ക്കുക.
मनका - पु० മാലയിലെ മണി ; കഴുത്തിന്റെ പിൻഭാഗത്തുള്ള എല്ലു്.
मनकूला - वि० ജംഗമമായ ; ഇളകുന്ന.
मनकूला - वि० വിവാഹിതയായ.
मनकूहा - वि० വിവാഹം കഴിഞ്ഞ.
मनगढ़ंत - वि० കപോലകല്പിതമായ ; സങ്കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയ ; स्त्री० വെറും സങ്കല്പം.
मनचला - वि० **साहसी** ധീരനായ.
मनचाहा } वि० ആഗ്രഹിയ്ക്കപ്പെട്ട;
मनचीता } ഇച്ഛിയ്ക്കപ്പെട്ട.
मनज़र - पु० **दृश्य** കാഴ്ച.
मनन - पु० വിചാരം ; ചിന്ത ; ധ്യാനം ; **—शील** - വിചാരശീലനായ ; ആലോചനാശീലമുള്ള.

मनभाया - **वि॰** മനസ്സിന്നു പിടിച്ച.

मनभावता } **वि॰** മനസ്സിന്നു പ്രിയ
मनभावन } പ്പെട്ട.

मनमाना - **वि॰** യഥേഷ്ടമായ ; **क्रि॰** തന്നിഷ്ടമായി.

मनमानी - **स्त्री॰** താന്തോന്നിത്തം.

मनमुटाव - **पु॰** വൈമനസ്യം ; ([illegible]).

मनमोदक - **पु॰** സങ്കല്പസുഖം.

मनमौज - **स्त्री॰** സ്വേച്ഛാചാരം ; മാനസോല്ലാസം.

मनमौजी - **वि॰** യഥേഷ്ടം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്ന.

मनशा - **स्त्री॰** ഉദ്ദേശം ; ആഗ്രഹം.

मनसब - **पु॰** പദവി ; ഉദ്യോഗം ; അധികാരം ; **—दार** - പദാധികാരി.

मनसा - **स्त्री॰** ആഗ്രഹം ; വിചാരം ; അഭിപ്രായം ; **वि॰** മനസ്സിലുള്ള ; **क्रि॰** മനസ്സുകൊണ്ട്.

मनसिज - **पु॰** കാമദേവൻ.

मनसूख - **वि॰** റദ്ദ്ചെയ്യപ്പെട്ട ; [illegible].

मनसूबा - **पु॰** യുക്തി ; വിചാരം.

मनस्वी - **वि॰** ബുദ്ധിമാനായ ; ദൃഢചിത്തനായ.

मनहूस - **वि॰** അശുഭമായ ; ചീത്തയായ; കാണാൻ കൊള്ളാത്ത.

मना - **वि॰** നിഷേധിയ്ക്കപ്പെട്ട ; അനുചിതമായ ; നിരോധിച്ച ; **—करना** - നിരോധിയ്ക്കുക ; തടയുക.

मनादी - **स्त्री॰** **दे॰** **मुनादी**

मनाना - **स॰** ആഘോഷിയ്ക്കുക ; കൊണ്ടാടുക ; നേരുക ; സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക.

मनावन - **पु॰** പിണങ്ങിയവരെ സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കൽ.

मनाही - **स्त्री॰** നിരോധം ; നിഷേധം ; നിരോധാജ്ഞ.

मनिहार - **पु॰** വളക്കാരൻ.

मनी - **स्त्री॰** അഹങ്കാരം ; രത്നം.

मनु - **अव्य॰** **दे॰** **मानों**

मनुहार - **स्त्री॰** പിണങ്ങിയവരെ സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുവാനുള്ള സേവപറയൽ ; മുഖസ്തുതി ; സല്ക്കാരം ; ശാന്തി.

मनेजर - **पु॰** **मैनेजर** മാനേജർ.

मनों - **अव्य॰** **दे॰** **मानों**

मनोकामना - **स्त्री॰** ആഗ്രഹം.

मनोगत - **वि॰** മനസ്സിലുള്ള.

मनोज - **पु॰** കാമദേവൻ.

मनोज्ञ - **वि॰** മനോഹരമായ.

मनोनीत - **वि॰** തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ; [illegible]

मनोरंजन - **पु॰** മനോവിനോദം.

मनोरथ - **पु॰** ആഗ്രഹം.

मनोवांछित - **वि॰** ആഗ്രഹിച്ച.

मनोविज्ञान - **पु०** മനശ്ശാസ്ത്രം.
मनोहारी - **वि०** മനോഹരമായ.
मनौअल / **मनौती** / **मन्नत** - **स्त्री०** നേച്ച; വഴിപാട്.
मन्थर - **वि०** പതുക്കെ നടക്കുന്ന.
मन्दुरा - **स्त्री०** കുതിരലായം.
ममता - **स्त्री०** സ്നേഹം; മമത.
ममनून - **वि०** ഉപകാരസ്മരണയുള്ള; കൃതജ്ഞനായ.
ममिया / **ममेरा** **वि०** അമ്മാവനെ സംബന്ധിച്ച.
मम्बा - **पु०** അരുവി; ഉത്ഭവസ്ഥാനം.
मयंक - **पु०** ചന്ദ്രൻ.
मयंद - **पु०** സിംഹം.
मय - **अव्य० मै** കൂടെ; ചേൎന്ന്.
मयगल - **पु०** മദിച്ച ആന.
मयस्सर - **वि०** ലഭിച്ച; കിട്ടുന്ന; സുലഭമായ.
मयार - **वि०** ദയാലുവായ.
मयूख - **पु०** കിരണം.
मयूर - **पु०** മയിൽ.
मरक - **स्त्री०** സങ്കേതം; ആംഗ്യം.
मरकज़ - **पु०** കേന്ദ്രം.
मरकत - **पु०** മരതകം.
मरक़द - **पु०** കിടപ്പുമുറി; ശവകുടീരം.
मरकना - **अ०** ഞെരിയുക.
मरक़ूम - **वि०** എഴുതിയ.
मरघट - **पु०** ശ്മശാനം.
मरज़ - **पु०** രോഗം; ദുശ്ശീലം.
मरजाद / **मरजादा** **स्त्री०** അതിര്; മര്യാദ.
मरज़ी - **स्त्री०** ഇഷ്ടം; ആഗ്രഹം; സന്തോഷം.
मरतबा - **पु०** പ്രാവശ്യം; പദവി.
मरद - **पु० दे० मर्द**
मरदना - **पु०** മൎദ്ദനം.
मरदानगी - **स्त्री०** വീരത; ശൌൎയ്യം; പൌരുഷം.
मरदाना - **वि०** പൌരുഷമുള്ള; വീരോചിതമായ; പുരുഷോചിതമായ.
मरदुम - **पु०** മനുഷ്യൻ.
मरदुमशुमारी - **स्त्री०** ജനസംഖ്യ എടുക്കൽ.
मरदूद - **वि०** റദ്ദു ചെയ്ത; ത്യജിച്ച; [illegible]
मरना - **अ०** ചാവുക.
मरनी - **स्त्री०** മരണം.
मरभुक्खा - **वि०** ദരിദ്രനായ.
मरम - **पु० दे० मर्म**
मरमर - **पु०** വെണ്ണക്കല്ല്; മാൎബിൾക്കല്ല്.
मरम्मत - **स्त्री०** കേടുപാടു തീൎക്കൽ.
मरवट - **स्त्री०** കൊല്ലപ്പെട്ടവന്റെ വീട്ടുകാൎക്ക് കരമൊഴിവായി പതിച്ചുകൊടുക്കുന്ന നിലം.
मरवाना - **स०** കൊല്ലിയ്ക്കുക.
मरसिया - **पु०** ചരമശ്ലോകം; മരിച്ചിട്ടുള്ള ദുഃഖം.

मरहट - पुं० ശ്മശാനം.

मरहम - स्त्री० കുഴമ്പു്; ലേപം.

मरहूम - वि० മരിച്ച.

मरात - स्त्री० സ്ത്രീ.

मरातिब - पुं० തരം; പദവി; വീട്ടിന്റെ നില; കൊടി.

मराल - पुं० അരയന്നം.

मरिच - स्त्री० മുളകു്.

मरियल - वि० വളരെ ദുർബ്ബലമായ.

मरी - स्त्री० സാംക്രമികരോഗം.

मरीचि - स्त्री० രശ്മി; കിരണം.

मरीचिका - स्त्री० രശ്മി; മൃഗതൃഷ്ണ;

मरीज़ - वि० രോഗിയായ.

मरु - पुं० മരുഭൂമി.

मरुआ - पुं० മോന്തായം; ഉത്തരത്താൽ തൂക്കുന്ന മരത്തടി.

मरुत - पुं० വായു.

मरुस्थल - पुं० दे० **मरु**

मरोड़ - स्त्री० പിരിയ്ക്കൽ.

मरोड़ना - स० പിരിയ്ക്കുക.

मरोड़ा - पुं० കോച്ചൽ; കോച്ചിപ്പിടിയ്ക്കുന്ന വയററിൽ വേദന.

मर्ग - पुं० മരണം.

मर्ची - स्त्री० दे० **मिर्च**

मर्ज़ी - स्त्री० दे० **मरज़ी**

मर्तबा पुं० दे० **मरतबा**

मर्तबान - पुं० ഭരണി.

मर्त्यलोक - पुं० ഭൂമി.

मर्द - पुं० പുരുഷൻ; ഭർത്താവു്.

मर्दना - स० മർദ്ദിയ്ക്കുക; തലോടുക; പുരട്ടുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക; ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുക.

मर्दानगी - स्त्री० दे० **मरदानगी**

मर्दाना - वि० दे० **मरदाना**

मर्दी - स्त्री० दे० **मरदानगी**

मर्दुम - पुं० दे० **मरदुम**

मर्दुमी - स्त्री० പൌരുഷം.

मर्दूद - वि० दे० **मरदूद**

मर्दन - पुं० ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കൽ; മർദ്ദനം; അടിച്ചമർത്തൽ.

मर्म - पुं० മർമ്മം; രഹസ്യം; തത്വം; താല്പര്യം.

मर्मज्ञ - वि० തത്വമറിയുന്ന; രഹസ്യമറിയുന്ന.

मर्मभेदी - वि० മർമ്മം തുളയ്ക്കുന്ന.

मर्माहत - वि० ഹൃദയവേദനയോടുകൂടിയ; മർമ്മത്തിലടിച്ച.

मर्यादा - स्त्री० രീതി; മാനം; സമ്പ്രദായം; പ്രതിജ്ഞ; സീമ.

मल - पुं० അഴുക്കു്; മലം.

मलका - स्त्री० പട്ടമഹിഷി; പ്രതിഭ; സാമർത്ഥ്യം.

मलखंब
मलखम } पुं० വ്യായാമം ചെയ്യാനുള്ള മരംകൊണ്ടുള്ള തൂൺ.

मलना - स० തിരുമ്മുക; തേയ്ക്കുക; **हाथ मलना** - പശ്ചാത്തപിയ്ക്കുക; ക്രോധം കാണിയ്ക്കുക.

मलमल - स्त्री० മസ്ലിവസ്ത്രം; മൽമൽ.

मलमास - पुं० അധിമാസം.

मलय - **पुं०** മലയപർവ്വതം.

मलहम - **स्त्री०** **दे०** **मरहम**

मलाई - **स्त्री०** പാല്പാട.

मलामत - **स्त्री०** നിന്ദിയ്ക്കൽ ; തിര [illegible].

मलार - **पुं०** മഴക്കാലത്തു പാടാറുള്ള ഒരു പാട്ടിന്റെ രാഗം.

मलाल - **पुं०** ദുഃഖം ; ഉദാസീനത.

मलाह - **पुं०** **दे०** **मल्लाह**

मलिंद - **पुं०** വണ്ടു°.

मलिक - **पुं०** രാജാവു° ; അധീശൻ.

मलिका - **स्त्री०** റാണി.

मलिन - **वि०** അഴുക്കായ ; പാപിയായ ; ഉത്സാഹമററ.

मलियामेट - **पुं०** നാശം.

मलीदा - **पुं०** മൃദുവായ ഒരുതരം രോമവസ്ത്രം ; വെണ്ണയും പഞ്ചസാരയും ചേർത്ത റൊട്ടിക്കഷണം.

मलीन - **वि०** **दे०** **मलिन**

मलीह - **वि०** ഉപ്പുരസമുള്ള ; സുന്ദരമായ ; കറുത്ത.

मलूल - **वि०** ചിന്തിതനായ.

मल्ल - **पुं०** മല്ലൻ.

मल्लाह - **पुं०** **केवट** മുക്കുവൻ.

मल्लाही - **स्त्री०** തോണി തുഴയുന്നതിനുള്ള കൂലി ; തോണി തുഴയൽ.

मल्हराना / **मल्हाना** - **स०** [illegible] ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുക.

मल्हार - **पुं०** **दे०** **मलार**

मवक्किल - **पुं०** വക്കാലത്തു കൊടുക്കുന്ന കക്ഷി.

मवहिद - **पुं०** ഏകേശ്വരവാദി.

मवाखज़ा - **पुं०** സമാധാനം ആവശ്യപ്പെടൽ.

मवाजिब - **पुं०** നിശ്ചിതസമയത്തു കിട്ടുന്ന പദാർത്ഥം (ശമ്പളം മുതലായവ).

मवाज़ी - **वि०** ആകെ ; മുഴുവൻ.

मवाद - **पुं०** ചലം.

मवालात - **स्त्री०** സഹയോഗം ; മൈത്രി.

मवास - **पुं०** രക്ഷാസ്ഥാനം ; ആശ്രയം ; കോട്ട.

मवेशी - **पुं०** മൃഗം ; **—खाना** - മൃഗശാല.

मशक - **पुं०** കൊതുകു° ; **स्त्री०** വെള്ളം നിറയ്ക്കുവാനുള്ള സഞ്ചി.

मशक्कत - **स्त्री०** പരിശ്രമം ; ബുദ്ധിമുട്ടു°.

मशकूर- **वि०** നന്ദിയുള്ള.

मशगूल - **वि०** പ്രവൃത്തിയിൽ നിമഗ്നമായ.

मशरिक़ - **पुं०** കിഴക്കുഭാഗം.

मशरीकी - **वि०** കിഴക്കുള്ള.

मशरू - **पुं०** മുഹമ്മദീയർ ധരിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം കരയുള്ള വസ്ത്രം.

मशविरा - **पुं०** കൂടിയാലോചന.

मशहूर - **वि०** പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട.
मशान - **पु०** ശ്മശാനം.
मशायरा - **पु०** കവിസമ്മേളനം.
मशाल - **स्त्री०** പന്തം.
मशालची - **पु०** പന്തം കാണിയ്ക്കുന്നവൻ.
मश्क - **पु०** അഭ്യാസം; പരിശീലനം.
मश्शाक - **वि०** അഭ്യസ്തനായ.
मष्ट - **वि०** സംസ്കാരശൂന്യമായ; വിസ്മരിച്ച; ഉദാസീനനായ; നിറ്റ്യനായ.
मस - **स्त्री०** മഷി; മീശ; **पु०** സംഭോഗം; സ്പർശനം; —**भींजना**- മീശ മുളയ്ക്കുക.
मसक - **पु०** കൊതുക്; കാക്കപ്പുള്ളി; മശക്കൽ; പൊട്ടൽ.
मसकना - **स०** പൊളിയ്ക്കുക; തിരുമ്മുക; മശക്കുക; **अ०** കീറുക; പൊട്ടുക.
मसकला - **पु०** ലോഹങ്ങൾക്ക് നിറം വരുത്താനുള്ള ഒരു ഉപകരണം.
मसका - **पु०** വെണ്ണ; കുമ്മായപ്പൊടി.
मसखरा - **पु०** വിദൂഷകൻ; അന്യരെ ചിരിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.
मसखरी - **स्त्री०** നേരമ്പോക്ക്; പരിഹാസം.
मसजिद - **स्त्री०** മുഹമ്മദീയപള്ളി.
मसनद - **स्त्री०** ചാരുതലയണ.
मसरफ - **पु०** ഉപയോഗം; പ്രയോഗം; ചിലവിനുള്ള ഇനം.
मसरूफ - **वि०** ചി[illegible]ചെയ്ത; [illegible].
मसल - **स्त्री०** പഴഞ്ചൊല്ല്; കെട്ടുകഥ; ദൃഷ്ടാന്തം.
मसलन - **क्रि०** ഉദാഹരണമായി.
मसलना - **स०** (മാവു) കുഴയ്ക്കുക; ശക്തിയായി അമർത്തുക.
मसलहत - **स्त्री०** ഒളിവിൽ ചെയ്യുന്ന സഹായം.
मसला - **पु०** പഴഞ്ചൊല്ല്; ആലോചനാവിഷയം.
मसविदा - **पु०** കരടുപകർപ്പ്; യുക്തി; ഉപായം.
मसहरी - **स्त्री०** കൊതുവല.
मसा - **पु०** കാക്കപ്പുള്ളി; കൊതു.
मसान - **पु०** ശ്മശാനം.
मसाना - **पु०** മൂത്രാശയം.
मसायल - **पु०** വിഷമപ്രശ്നങ്ങൾ.
मसाल - **स्त्री०** **दे०** **मशाल**
मसालहत - **स्त्री०** സന്ധിചെയ്യൽ.
मसाला - **पु०** സാമഗ്രി; ഉപകരണം; ശുഭവാർത്ത; എണ്ണ; [illegible] കൂട്ട്.
मसालेदार - **वि०** (ഭക്ഷണ) സാമഗ്രികൾ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ.
मसाहत - **स्त्री०** അളവ്; ഭൂമി അളക്കൽ.

मसी स्त्री० മഷി.

मसीह / **मसीहा** पु० യേശുക്രിസ്തു.

मसूड़ा - पु० (പല്ലിന്റെ) മോണ.

मसूर - पु० ഒരുതരം ചുവന്ന തുവര.

मसूरी - स्त्री० വസൂരി.

मसूल - पु० दे० **महसूल**

मसूसना / **मसोसना** अ० മനോവികാരത്തെ അടക്കുക ; മനോവേദനപ്പെടുക.

मसौदा - पु० दे० **मसविदा**

मस्करा - पु० दे० **मसखरा** വിദൂഷകൻ ; നേരമ്പോക്കുകാരൻ.

मस्जिद - स्त्री० दे० **मसजिद**

मस्त - वि० ലഹരിപിടിച്ച ; ലയിച്ച ; മദിച്ച ; മുഴുകിയ.

मस्ताना - वि० ഉന്മത്തനെപ്പോലെയുള്ള ; अ० മത്തനാകുക.

मस्तिष्क - पु० തലച്ചോറ്.

मस्ती - स्त्री० ഉന്മത്തത ; മദജലം ; സംഭോഗേച്ഛ.

मस्तूल - पु० പാമരം.

मस्सा - पु० दे० **मसा**

महँगा वि० വിലകൂടിയ.

महँगी / **महँगाई** स्त्री० വിലകൂടൽ ; ക്ഷാമം.

महंत - पु० മഠാധിപൻ.

मह - पु० ചന്ദ്രൻ ; **अव्य०** ഇൽ ; **वि०** മഹത്തായ.

महक - स्त्री० ഗന്ധം ; വാസന ;
—दार - വാസനയുള്ള.

महकना - अ० വാസനിക്കുക.

महकमा - पु० വിഭാഗം ; ഡിപ്പാർട്ട്മെണ്ട്.

महकीला - वि० സുഗന്ധമുള്ള.

महकूम - वि० അധീനനായ ; ആശ്രിതനായ.

महकूमा - वि० ഭരിക്കപ്പെടേണ്ട.

महज़ - वि० യാതൊരു കലപ്പില്ലാത്ത ; क्रि० കേവലം; മാത്രം ; തീരെ.

महज़-क़ैद - स्त्री० വെറുംതടവ്.

महज़र - पु० വിജ്ഞാപനപത്രം ; സൂചനാപത്രം ; മഹസ്സർ.

महज़ूज़ - वि० പ്രസന്നനായ.

महज़ूफ़ - वि० സ്പഷ്ടമായി എഴുതപ്പെടാത്തതും എന്നാൽ ആശയം വെളിപ്പെടുന്നതുമായ ; എഴുതുമ്പോൾ വിട്ടുപോയ.

महजूब - वि० ഗുപ്തമായ ; സ്പഷ്ടമല്ലാത്ത.

महजूर - वि० വേർപെടുത്തപ്പെട്ട; വിഭജിക്കപ്പെട്ട ; ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ; ദുഃഖിതനായ ; ചിന്തിതനായ.

महज़ूर - वि० നിയമവിരുദ്ധമായ ; വർജ്ജിക്കപ്പെട്ട.

महत् - वि० മഹത്തായ ; ശ്രേഷ്ഠമായ ; വലുതായ.

महताब - **स्त्री॰** നിലാവു്; **पु॰** ചന്ദ്രൻ.

महताबी - **स्त्री॰** മത്താപ്പു്; ചന്ദ്രികയുള്ള രാത്രിയിൽ ആനന്ദിയ്ക്കുവാനായി ജലാശയത്തിനു സമീപത്തുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചെറിയ ഭവനം; തോട്ടങ്ങളിലിരിയ്ക്കു[illegible] മണ്ഡപം (കേളിഗ്രഹം).

महतारी - **स्त्री॰** അമ്മ.

महती - **स्त्री॰** മഹിമ.

महत्तम - **वि॰** ഏററവും വലുതായ.

महत्तर - **वि॰** മഹത്തരമായ.

महत्त्वाकांक्षी - **पु॰** ഉയരുവാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്നവൻ.

महदी - **पु॰** നബിമാർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നവൻ; പന്ത്രണ്ടാമത്തെ 'ഇമാം' (ഷിയാ മുസൽമാന്മാർ ഇദ്ദേഹം ഇന്നും ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നവെന്നു് കരുതുന്നു).

महदूद - **वि॰** പരിമിതമായ; സീമിതമായ; ശരിയായി വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കപ്പെട്ട.

महदूम - **वि॰** തികച്ചും നശിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട; വിനഷ്ടമായ.

महफ़िल - **स्त्री॰** സഭ; യോഗം; സമ്മേളനം; നാട്യശാല,

महफ़ूज़ - **वि॰** സുരക്ഷിതമായ.

महबस - **पु॰** കാരാഗൃഹം; ജെയിൽ.

महबूब - **पु॰** പ്രേമപാത്രം.

महबूबी - **स्त्री॰** പ്രേമം.

महबूस - **वि॰** തടവുകാരനായ.

महमह - **क्रि॰** സുഗന്ധത്തോടുകൂടി.

महमहाना - **अ॰** വാസനിയ്ക്കുക.

महरम - **पु॰** ആപ്തമിത്രം; അടുത്ത ബന്ധുക്കൾ; മുല മറയ്ക്കുവാനുള്ള ബോഡീസു്.

महराई - **स्त्री॰** പ്രാധാന്യം.

महराज - **पु॰** മഹാരാജാവു്; ബ്രാഹ്മണൻ, ഗുരു മുതലായവരെ സംബോധന ചെയ്യുവാനുള്ള പദം.

महराब - **स्त्री॰** പടിവാതിലിൻെറ മകുടാകൃതിയായ കമാനം അല്ലെങ്കിൽ ആര്ച്ച്.

महरूम - **वि॰** രഹിതനായ; ലഭിയ്ക്കാത്തവനായ; ഭാഗ്യംകെട്ട.

महल - **पु॰** മാളിക; കൊട്ടാരം; അന്തഃപുരം; അവസരം; സന്ദർഭം; **बरमहल** - ഉപയുക്ത സമയം.

महलसरा - **स्त्री॰** അന്തഃപുരം.

महली - **पु॰** അന്തഃപുരത്തിലെ കാവൽക്കാരൻ.

महल्ला - **पु॰** തെരുവു്.

महशर - **वि॰** മുഹമ്മദീയമതമനുസരിച്ചു് ഈശ്വരൻ മരിച്ചവരുടെ ന്യായവിചാരണ ചെയ്യുന്ന അന്തിമദിനം.

महसूर - **वि॰** ചുററും വളയപ്പെട്ട.
महसूल - **पु॰** കരം; നികുതി; ചുങ്കം; കൂലി.
महसूलदार - **पु॰** നികുതി കൊടുക്കുന്നവൻ; **वि॰** കരമുള്ള.
महसूस - **वि॰** അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞ; അനുഭവിച്ച; അറിയപ്പെടാവുന്ന; **—करना** - അറിയുക; അനുഭവപ്പെടുക.
महा - **वि॰** മഹാനായ; മഹത്തായ; വലിയ.
महाई - **स्त्री॰** കടയൽ (തൈർ); കടയുന്നതിനുള്ള കൂലി.
महाउत - **पु॰ दे॰ महावत**
महाउर - **पु॰ दे॰ महावर**
महाजन - **पु॰** (ബാങ്കർ) ഹുണ്ടികക്കച്ചവടക്കാരൻ; ധനവാൻ; ശ്രേഷ്ഠൻ.
महाजनी - **स्त्री॰** ഹുണ്ടികക്കച്ചവടം.
महाद्वीप - **पु॰** ഭൂഖണ്ഡം.
महानिद्रा - **स्त्री॰** മരണം.
महानुभाव - **पु॰** മഹാത്മാവു്;
महाभाग - **वि॰** ഭാഗ്യശാലിയായ.
महामाई - **स्त्री॰** ദുർഗ്ഗ.
महामारी - **स्त्री॰** പ്ലേഗ്, വസൂരി തുടങ്ങിയ ഭയങ്കരങ്ങളായ പകർച്ചവ്യാധികൾ.
महाल - **पु॰** തെരുവു്; താലൂക്കു്.
महावत - **पु॰** ആനക്കാരൻ.
महावर - **पु॰** സ്ത്രീകൾ കാൽ ചുവപ്പിയ്ക്കുന്നതിനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ചെമ്പഞ്ഞിച്ചാർ.
महावरेदार - **वि॰ दे॰ मुहावरेदार**
महाशय - **पु॰** മാന്യൻ.
महिप - **पु॰** പോത്തു്.
महिषी - **स्त्री॰** രാജ്ഞി; എരുമ.
मही - **स्त्री॰** ഭൂമി; **—धर** - പർവ്വതം.
महीन - **वि॰** നേരിയ; കട്ടി കുറഞ്ഞ.
महीना - **पु॰** മാസം; തീണ്ടാരി; മാസശമ്പളം.
महुआ - **पु॰** ഇരിപ്പ (മധൂകം).
महोदय - **पु॰** മഹാശയൻ.
माँ - **स्त्री॰** അമ്മ.
माँग - **स्त्री॰** ആവശ്യം; ആവശ്യപ്പെടൽ; സീമന്തരേഖ.
माँगना - **स॰** ആവശ്യപ്പെടുക; യാചിയ്ക്കുക; ചോദിയ്ക്കുക.
माँछ - **पु॰** മത്സ്യം.
माँछी - **स्त्री॰ दे॰ मक्खी**
माँजना - **स॰** പാത്രം തേയ്ക്കുക; പോളീഷുചെയ്യുക.
माँझ - **अव्य** ഇൽ; ഉള്ളിൽ.
माँझा - **पु॰** തുരുത്തു്; തലപ്പാവിൽ വെയ്ക്കുന്ന ആഭരണം; മഞ്ഞവസ്ത്രം.
माँझिल - **वि॰** മദ്ധ്യത്തിലുള്ള,
माँझी - **पु॰** മുക്കുവൻ; തോണി തുഴയുന്നവൻ; മദ്ധ്യസ്ഥൻ.

माँट - पुं॰ ഒരുതരം വലിയ മൺകുടം ; വീട്ടിൻെറ മുകൾത്തട്ടു്.

माँड़ - पुं॰ കഞ്ഞി ; കഞ്ഞിപ്പശ.

माँडना - स॰ തിരുമ്മുക; കുഴയ്ക്കുക; പൂശുക ; തേയ്ക്കുക ; മെതിയ്ക്കുക.

माँड़नी - स्त्री॰ വക്കു് ; അററം.

माँडव - पुं॰ മണ്ഡപം ; പന്തൽ.

मांडा - पुं॰ ഒരു നേത്രരോഗം ; ഒരു പലഹാരം.

माँडी - स्त्री॰ കഞ്ഞി.

माँत - वि॰ ഉന്മത്തനായ ; ശോഭയില്ലാത്ത ; സന്തോഷമില്ലാത്ത.

माँतना - अ॰ ഉന്മത്തനാകുക.

माँद - स्त्री॰ ഗുഹ ; **वि॰** പ്രകാശം കുറഞ്ഞ ; ദുഃഖിതനായ ; പരാജിതനായ.

माँदगी - स्त्री॰ രോഗം.

माँदा - वि॰ ക്ഷീണിച്ച ; ശേഷിച്ച ; രോഗിയായ.

मांस - पुं॰ മാംസം.

मांसल - वि॰ മാംസളമായ ; തടിച്ചുകൊഴുത്ത.

माँह, माँहिं, माँही - अव्य॰ ഇൽ ; ഉള്ളിൽ ; മദ്ധ്യത്തിൽ.

मा - स्त्री॰ അമ്മ ; **पुं॰** ജലം ; രസം ; സത്തു്.

माइका - पुं॰ दे॰ मायका

माई - स्त्री॰ അമ്മ ; **—का लाल -** ഉദാരചിത്തൻ.

मा-कबल - क्रि॰ ഇതിന്നുമുമ്പു്.

माकूल - वि॰ ഉചിതമായ ; യോഗ്യമായ ; നല്ല ; എതിർകക്ഷിയുടെ വാദത്തെ സമ്മതിച്ച.

माकूलियत - स्त्री॰ സംഭവ്യം.

माकूस - वि॰ വിപരീതമായ ; തിരിച്ചുമറിച്ചായ.

माखज़ - पुं॰ മൂലം ; ഉദ്ഗമം.

माखन - पुं॰ വെണ്ണ.

माखना - अ॰ അപ്രസന്നനാകുക ; ക്രുദ്ധനാകുക.

माखी - स्त्री॰ ഈച്ച.

मागध - पुं॰ ഒരു പ്രാചീന ജാതി ; സ്തുതിപാഠകൻ.

माचा - पुं॰ സോഫ.

माची - स्त्री॰ ചെറിയ സോഫ ; നുകം ; വണ്ടിയിൽ വണ്ടിക്കാരൻ ഇരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

माछ - पुं॰ മത്സ്യം.

माछी - स्त्री॰ ഈച്ച.

माजरा - पुं॰ സംഗതി ; വിവരം ; സംഭവം.

माजिद - वि॰ പൂജ്യനായ ; മാന്യനായ.

माज़ी - वि॰ മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ; കഴിഞ്ഞ കാലത്തുള്ള.

माजून - स्त्री॰ ഔഷധമായുപയോഗിയ്ക്കുന്ന മധുരമുള്ള ലേഹ്യം.

माजूफल - **पुं** ഒരുതരം മരത്തിന്റെ പശ.

माट - **पुं** ചായം കലക്കുന്നതിനുള്ള വലിയ ഒരുതരം മൺപാത്രം.

माटी - **स्त्री॰** മണ്ണ്.

मातंग - **पुं** ആന ; ചണ്ഡാളൻ.

मात - **स्त्री॰** അമ്മ ; പരാജയം ; **वि॰** പരാജിതനായ; ഉന്മത്തനായ ; **—करना** - പരാജയപ്പെടുത്തുക.

मातदिल - **वि॰** വളരെ ഉഗ്രമോ, വളരെ ശാന്തമോ അല്ലാത്ത ; വളരെ ഉഷ്ണമോ, വളരെ തണുപ്പോ ഇല്ലാത്ത.

मातना - **अ॰** ഉന്മത്തനാകുക.

मातबर - **वि॰** വിശ്വസിക്കത്തക്ക; സത്യമുള്ള.

मातबरी - **स्त्री॰** വിശ്വാസയോഗ്യത ; സത്യസന്ധത.

मातम - **पुं** മരിച്ചാലുള്ള ദുഃഖം ; **—ज़दा** - ശോകഗ്രസ്തനായ ; **—दारी** - ദുഃഖമാചരിക്കൽ ; **—पुर्सी** - മരിച്ചവന്റെ ബന്ധുക്കളോടു കാണിക്കുന്ന സഹതാപം ; അനുശോചനം.

मातमी - **वि॰** ശോകസൂചകമായ.

मातहत - **वि॰** അധീനത്തിലുള്ള ; താഴ്ന്ന തരത്തിലുള്ള.

मातहती - **स्त्री॰** അധീനത ; താഴ്ന്നതരത്തിലുള്ളസ്ഥിതി.

माता - **स्त्री॰** അമ്മ ; **—छापना** - (വസൂരി) കുത്തിവെക്കുക (vaccinate).

मातामह - **पुं** അമ്മയുടെ അച്ഛൻ.

मातुल - **पुं** അമ്മാവൻ.

मातृका - **स्त्री॰** ധാത്രി ; അമ്മ.

मात्रा - **स्त्री॰** അളവ് ; മരുന്നു കഴിക്കുന്നതിന്റെ മാത്ര ; അക്ഷരങ്ങളുടെ മാത്ര.

मात्सर्य - **पुं** डाह അസൂയ.

माथ - **पुं** **दे॰** **माथा**

माथा - **पुं** നെററി ; നെറുക ; **—पटकना** - തലതല്ലുക ; (വളരെ ശ്രമിക്കുക) ; **—रगड़ना** - താണു കേണപേക്ഷിക്കുക.

माथापच्ची - **स्त्री॰** തലപുണ്ണാക്കൽ; വളരെ ആലോചിക്കൽ ; വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കൽ.

माथे - **क्रि॰** വിശ്വാസത്തിൽ ; ആശ്രയത്തിൽ ; തലയിൽ ; **—चढ़ना** - (തലയിൽകയററുക) [illegible] ; **—चढ़ाना** - ആദരവോടെ സ്വീകരിക്കുക.

मादक - **वि॰** ലഹരിയുണ്ടാക്കുന്ന.

मादकता - **स्त्री॰** ലഹരി ; മത്ത്.

मादर - **स्त्री॰** അമ്മ.

मादरी ज़बान - **स्त्री॰** മാതൃഭാഷ.

मादा - स्त्री० (नर का उल्टा) പ്രാണികളിലുള്ള സ്ത്രീ ജാതി.

मादूम - वि० നശിച്ച.

माद्दा - पुं० മൂലതത്വം; യോഗ്യത; ചലം.

माधुरी - स्त्री० മാധുര്യം; ശോഭ; സുന്ദരത; മദ്യം.

माध्यम - वि० മദ്ധ്യത്തിലുള്ള; **पुं०** കാര്യം നിവർത്തിക്കുന്ന മാർഗ്ഗം; (medium).

मान - पुं० ഭാരം; തൂക്കം; അളവ്; അളവുകോൽ; അഭിമാനം; ആദരവ്; **—रखना -** മാനം രക്ഷിക്കുക; **—करना -** ബഹുമാനിക്കുക.

मानचित्र - पुं० ഭൂപടം; പ്ലാൻ.

मानता - स्त्री० പ്രാർത്ഥന; നേർച്ച.

मानना - स० സമ്മതിക്കുക; അംഗീകരിക്കുക; കൂട്ടാക്കുക; ഗണ്യമാക്കുക; സങ്കല്പിക്കുക; വിചാരിക്കുക; ആദരിക്കുക.

मानमंदिर - पुं० നക്ഷത്രബംഗ്ലാവ്; കോപഭവനം.

मानमनौती - स्त्री० പ്രാർത്ഥന; നേർച്ച; പിണങ്ങിയവനെ സമാധാനിപ്പിക്കൽ.

मानवी - स्त्री० സ്ത്രീ; **वि०** മാനുഷികമായ.

मानस - पुं० മനസ്സ്; മാനസസരസ്സ്; മനുഷ്യൻ; കാമദേവൻ.

मानसर
मानसरोवर } **पुं०** മാനസസരസ്സ്.

मानिंद - वि० തുല്യമായ; **क्रि०** തുല്യമായി; പോലെ.

मानिक - पुं० മാണിക്യം; **—रेत -** ആഭരണം മിനുക്കുന്ന മണൽ.

मानी - वि० അഭിമാനിയായ; അഹങ്കാരിയായ; മാന്യനായ; **पुं०** നായികയാൽ അപമാനിതനായി പിണങ്ങിയിരിക്കുന്ന നായകൻ; **स्त्री०** അർത്ഥം; താല്പര്യം; ഉദ്ദേശം; സാരം.

माने - पुं० അർത്ഥം; താല്പര്യം; ഉദ്ദേശം; സാരം.

मानों - अव्य० എന്നപോലെ; തോന്നുമാറ്.

मान्य - वि० മാനിക്കത്തക്ക.

माप - स्त्री० അളക്കൽ; അളവ്.

मापक - पुं० അളവ്; അളക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണം; അളക്കുന്ന ആൾ.

मापना - स० അളക്കുക.

माफ़ - वि० ക്ഷമിക്കപ്പെട്ട.

माफ़कत
माफ़िक़त } **स्त्री०** അനുകൂലത; പൊരുത്തം.

माफ़िक़ - वि० അനുസരിച്ചുള്ള; അനുകൂലമായ; പോലെയുള്ള; **क्रि०** അനുകൂലമായി; അനുസരിച്ച്; പോലെ.

माफ़ी - **स्त्री०** മാപ്പ്; ക്ഷമ; സക്കാരിൽനിന്നും കരം ഇളവു് ചെയ്തു കിട്ടിയ ഭൂമി; **—दार** - നികുതി ഇളവായി ഭൂമി കൈവശം കിട്ടിയവൻ.

मामला | **मामिला** } **पु०** സംഗതി; വിഷയം; കേസ്; തക്കം.

मामा - **पु०** അമ്മാവൻ; **स्त्री०** ദാസി; വേലക്കാരി.

मामी - **स्त्री०** അമ്മായി.

मामूँ - **पु०** അമ്മാമൻ.

मामूर - **वि०** നിറഞ്ഞ; നിയമിയ്ക്കപ്പെട്ട.

मामूल - **पु०** മാമൂൽ; രീതി; പഴയ സമ്പ്രദായം.

मामूली - **वि०** സാധാരണമായ; നിശ്ചിതമായ.

माय - **स्त्री०** അമ്മ.

मायका - **पु०** വിവാഹം കഴിഞ്ഞ സ്ത്രീയുടെ അച്ഛനമ്മമാരുടെ വീട്.

मायल - **वि०** ഇനിഞ്ഞ; ഏപ്പെട്ട; കലന്ന.

माया - **स्त्री०** മായ; വഞ്ചന; ധനം; കപടം; ഇന്ദ്രജാലം.

मायाविनी - **स्त्री०** വഞ്ചകി.

मायावी - **पु०** സൂത്രശാലി; വഞ്ചകൻ; [illegible].

मायासुत - **पु०** ബുദ്ധൻ.

मायिक - **वि०** കപടമുള്ള; കൃത്രിമമായ; മായാവിയായ.

मायूब - **वि०** ദൂഷിച്ച; നിന്ദ്യമായ.

मायूस - **वि०** നിരാശനായ.

मायूसी - **स्त्री०** നിരാശ.

मार - **स्त्री०** പ്രഹരം; അടി; **पु०** കാമദേവൻ; പാമ്പ്; **—खाना** - അടികൊള്ളുക.

मारक - **वि०** കൊല്ലുന്ന; നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

मारका - **पु०** ചിഹ്നം; അടയാളം; യുദ്ധം; പ്രധാന സംഭവം; യുദ്ധക്കളം; **मारके का** - പ്രധാനപ്പെട്ട.

मार-काट - **स्त्री०** യുദ്ധം; കുത്തും കൊലയും.

मारकीन - **पु०** തടിച്ച വസ്ത്രം.

मारग - **पु०** മാർഗ്ഗം.

मारगन - **पु०** അസ്ത്രം; ഭിക്ഷു.

मारण - **पु०** കൊലചെയ്യൽ; മാരണപ്രയോഗം.

मारतौल - **पु०** വലിയ ചുററിക.

मारना - **स०** കൊല്ലുക; അടിയ്ക്കുക; എറിയുക; [illegible].

मार-पीट - **स्त्री०** അടിപിടി.

मारपेच - **पु०** ധൂർത്തത; സൂത്രം.

मारफ़त - **अव्य०** വഴിയായി; ദ്വാരാ; മുഖേന.

मारा - **वि०** കൊല്ലപ്പെട്ട; **—मारा फिरना** - അലഞ്ഞുതിരിയുക; **—मार** - വളരെ വേഗത്തിൽ.

मारी - **स्त्री०** പകച്ചവ്യാധി.

मारू - **पु०** യുദ്ധസമയത്തു പാടുന്ന ഒരു പാട്ട്° ; പെരുമ്പറ ; **वि०** കൊല്ലുന്ന ; അപായകരമായ.

मारे - **क्रि०** കൊണ്ട്° ; നിമിത്തമായി ; കാരണത്താൽ.

मार्गण - **पु०** അന്വേഷണം.

मार्गशीर्ष - **पु०** ധനുമാസം.

मार्गी - **पु०** വഴിപോക്കൻ.

मार्जन - **पु०** അടിച്ചുതളിച്ചു വൃത്തിയാക്കൽ ; വൃത്തി.

मार्जना - **स्त्री०** വൃത്തി ; മാപ്പ്°.

मार्जनी - **स्त्री०** ചൂല്°.

मार्जार - **पु०** പൂച്ച.

मार्जित - **पु०** വൃത്തിയാക്കപ്പെട്ട.

मार्फ़त - **अव्य०** **दे०** **मारफ़त**

मार्मिक - **वि०** പ്രഭാവപൂർണ്ണമായ ; മർമ്മത്തിൽ തട്ടുന്ന.

माल - **पु०** സാമാനം ; ധനം ; **स्त्री०** മാല.

मालकिन - **स्त्री०** യജമാനത്തി.

मालकियत - **स्त्री०** ഉടമസ്ഥത.

मालख़ाना - **पु०** കലവറമുറി.

मालगाड़ी - **स्त्री०** സാമാനവണ്ടി.

मालगुज़ार - **पु०** കുടിയാൻ ; നികുതികൊടുക്കുന്നവൻ ; വസ്തു ഉടമസ്ഥൻ.

मालगुज़ारी - **स्त्री०** നികുതി ; കരം.

मालगोदाम - **पु०** ഗുദാം (goods-shed).

मालदार - **वि०** ധനവാനായ.

मालपुआ } **पु०** ഉണ്ണിയപ്പംപോലെയുള്ള
मालपूआ } ഒരു മധുരപലഹാരം.

मालामाल - **वि०** സമ്പന്നനായ.

मालिक - **पु०** യജമാനൻ ; ഉടമസ്ഥൻ ; ഭർത്താവ്° ; ഈശ്വരൻ.

मालिका - **स्त्री०** നിര ; മാല ; തോട്ടക്കാരി.

मालिकाना - **पु०** യജമാനത്വം ; ഉടമസ്ഥാവകാശം ; **वि०** യജമാനനെപ്പോലെയുള്ള.

मालिकी - **स्त्री०** ഉടമസ്ഥത.

मालिनी - **स्त्री०** തോട്ടക്കാരി.

मालिन्य - **पु०** അഴുക്ക്°.

मालियत - **स्त्री०** വില ; സമ്പത്ത്° ; വിലപിടിച്ച സാധനം.

मालिश - **स्त्री०** തിരുമ്മൽ ; തടവൽ ; ഉരയ്ക്കൽ ; **जी मालिश करना** - ഓക്കാനം വരുക.

माली - **पु०** തോട്ടക്കാരൻ ; **वि०** മാല ധരിച്ച ; ധനസംബന്ധമായ ; **—हालत** - സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി.

मालीदा - **पु०** **दे०** **मलीदा**

मालूफ़ - **वि०** സുപരിചിതനായ ; ഏററവും പ്രിയപ്പെട്ട.

मालूम - **वि०** അറിയപ്പെട്ട ; അറിഞ്ഞ ; മനസ്സിലായ ; തോന്നിയ.

मावस - **स्त्री०** കറുത്ത വാവ്°.

मावा - पु० കഞ്ഞിവെള്ളം; സത്തു്; സാരം.

माशा - पु० എട്ടു മഞ്ചാടിക്കുരുവിൻെറ തൂക്കം; കൊടിൽ.

माशा अल्लाह - अव्य० ദൈവം കണ്ണു കിട്ടാതെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ.

माशी - पु० കറുപ്പോടുകൂടിയ പച്ച നിറം; **वि०** ഉഴുന്നിൻെറ നിറമുള്ള.

माशूक़ - पु० പ്രേമപാത്രം; **स्त्री०** പ്രേമിക; **वि०** കാമുകനായ; കാമുകിയായ.

माशूक़ाना - वि० പ്രിയതമയെപ്പോലെയുള്ള.

माशूक़ी - स्त्री० പ്രേമം; സൌന്ദര്യം; കാമുകത്വം.

मासना - अ० ചേരുക; കിട്ടുക; **स०** ചേർക്കുക.

मासिक - वि० മാസന്തോറുമുള്ള; മാസത്തിലൊരിയ്ക്കലുള്ള.

मासियत - स्त्री० അപരാധം.

मासी - स्त्री० മാതൃസഹോദരി.

मासूम - वि० നിരപരാധിയായ; അറിവില്ലാത്ത.

मासूमियत - स्त्री० ശൈശവകാലം; അറിവില്ലായ്മ.

माहँ - क्रि० ഇൽ; മദ്ധ്യത്തിൽ.

माह - पु० മാഘമാസം; മാസം; ഉഴുന്നു്.

माहताब - पु० ചന്ദ്രൻ; നിലാവു്.

माहताबी - स्त्री० നിലാവിൽ വെച്ചു് തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ഔഷധം മുതലായവ; നിലാവു മുററം; ഒരുതരം [illegible].

माहर - वि० നല്ല പണ്ഡിതനായ.

माहरू - वि० സൌന്ദര്യമുള്ള.

माहली - पु० അന്തഃപുരസേവകൻ.

माहवार - क्रि० മാസംതോറും; **वि०** [illegible]; **पु०** മാസശമ്പളം.

माहवारी - वि० മാസംതോറുമുള്ള.

माहिं - प्र० ഇൽ; മേൽ; ഉള്ളിൽ.

माहियत - स्त्री० ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിൻെറ യഥാർത്ഥ പ്രകൃതി; സാരം.

माहियाना - पु० മാസാന്തശമ്പളം.

माहिर - वि० വിദഗ്ധനായ.

माहिला - पु० തോണിക്കാരൻ.

माहीं - क्रि० दे० माहिं

माही - स्त्री० മത്സ്യം; **—गीर -** മുക്കുവൻ.

माहुर - पु० വിഷം.

मिंडाई - स्त्री० മട്ടിയ്ക്കൽ; തിരുമ്മൽ; കുഴയ്ക്കൽ.

मिंहदी - स्त्री० दे० मेहँदी

मिआद - स्त्री० दे० मीआद

मिआदी - वि० दे० मीआदी

मिक़द - **स्त्री०** മലദ്വാരം.

मिक़्दार - **स्त्री०** പരിമാണം; അളവു്; മാത്ര.

मिचकना - **अ०** (കണ്ണുകൾ) വീണ്ടും വീണ്ടും അടയുകയും തുറക്കുകയും ചെയ്യുക.

मिचकाना - **स०** (കണ്ണുകൾ) വീണ്ടും വീണ്ടും അടയ്ക്കുകയും തുറക്കുകയും ചെയ്യുക.

मिचना - **अ०** (കണ്ണുകൾ) അടയുക.

मिचराना - **स०** വിശപ്പില്ലാതെ 'വേണം വേണ്ട' എന്ന മട്ടിൽ ഉണ്ണുക.

मिचलाना - **अ०** മനം പിരട്ടുക; ഓക്കാനം വരിക.

मिचवाना - **स०** കണ്ണടപ്പിയ്ക്കുക.

मिज़गाँ - **स्त्री०** കൺപീലി.

मिज़मार - **पु०** ഓടക്കുഴൽ; കുതിരപ്പന്തയത്തിനുള്ള മൈതാനം.

मिजराब - **स्त्री०** 'സിതാർ' മുതലായ വാദ്യങ്ങൾ വായിയ്ക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരു തരം വളയം.

मिज़ाज - **पु०** പ്രകൃതി; സ്വഭാവം; മനസ്ഥിതി; മനസ്സ്; ഗർവ്വ്; അഭിമാനം; **—खराब होना** - മനസ്സ് അപ്രസന്നമാവുക; **—पाना** - സ്വഭാവം അറിയുക; **—दार** - അഹങ്കാരി; **—पुरसी** - കുശലപ്രശ്നം.

मिज़ाज शरीफ़ - **अव्य०** താങ്കൾക്കു് സുഖം തന്നെയോ.

मिज़ाजी - **वि०** സ്വഭാവമുള്ള.

मिटना - **अ०** നശിയ്ക്കുക; മായുക.

मिटाना - **स०** നശിപ്പിയ്ക്കുക; ഇല്ലാതാക്കുക; മായ്ക്കുക.

मिटिया - **स्त्री०** മൺകുജ.

मिट्टी - **स्त्री०** മണ്ണു്; **—करना** - നശിപ്പിയ്ക്കുക; തകരാറാക്കുക; **—का तेल** - മണ്ണെണ്ണ; **—के मोल** - നിസ്സാരവിലയ്ക്കു്; **—डालना** - ദോഷം മൂടിവെയ്ക്കുക; **—पलीद होना** - വല്ലാത്ത നിലയിലാവുക; **—ठिकाने लगाना** - വേണ്ടതു് വേണ്ട സ്ഥലത്തു് വെയ്ക്കുക; **—में मिलना** - നശിയ്ക്കുക; **—में मिलाना** - നശിപ്പിയ്ക്കുക.

मिट्ठा - **वि०** മധുരമുള്ള.

मिट्ठी - **स्त्री०** ഉമ്മ (കുട്ടികളെ).

मिट्ठू - **पु०** മധുരമായി സംസാരിയ്ക്കുന്നവൻ; തത്ത.

मिठबोला - **पु०** ഉള്ളിൽ കപടം വെച്ചു് പുറമെ മധുരമായി സംസാരിയ്ക്കുന്നവൻ.

मिठलोना - **वि०** ഉപ്പു കുറവുള്ള.

मिठाई - **स्त्री०** മാധുര്യം; മധുരപലഹാരം.

मिठास - **स्त्री०** മാധുര്യം.

मितंग - **पु०** ആന (കവിതയിൽ).

मित - **वि०** പരിമിതമായ; കുറഞ്ഞ.

मिताई - **स्त्री०** മൈത്രി.

मिति - **स्त्री०** അളവു്; അതിരു്; കാലാവധി; **—पूजना** - കാലഹരണമാകുക.

मिती - **स्त्री०** തിഥി; തിയതി.

मित्रता - **स्त्री०** സ്നേഹം; മൈത്രി.

मिथु - **पु०** കളവു്.

मिथुन - **पु०** സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ ജോഡി; സംഭോഗം.

मिथ्या - **वि०** അസത്യമായ.

मिनकार - **पु०** (പക്ഷികളുടെ) കൊക്കു്; മരം തുളയ്ക്കുന്ന ആയുധം (ബ്രഹ്മ).

मिनजानिब - **क्रि०** ആരെങ്കിലും മുഖാന്തിരം.

मिनजुमला - **क्रि०** ഇവയെല്ലാററിലും നിന്നു്; മൊത്തത്തിൽ.

मिनती - **स्त्री०** അപേക്ഷ; പ്രാർത്ഥന.

मिनहा - **वि०** വെട്ടിച്ചുരുക്കിയ.

मिनार - **पु०** **दे०** **मीनार**

मिन्नत - **स्त्री०** **दे०** **मिनती**

मिमियाना - **अ०** ആടു് കരയുക.

मियाँ - **पु०** വലിയവരോടുള്ള സംബോധന; മഹാശയൻ; ശ്രീമാൻ.

मियाँमिट्टू - **पु०** മധുരമായി സംസാരിക്കുന്നവൻ; **अपने मुँह मियाँमिट्टू बनाना** - ആത്മപ്രശംസ ചെയ്യുക.

मियान - **स्त्री०** വാളുറ; **पु०** അര (½); മദ്ധ്യഭാഗം; **दरमियान** - മദ്ധ്യേ.

मियाना - **वि०** ഇടത്തരത്തിലുള്ള; **पु०** കേന്ദ്രം; മദ്ധ്യഭാഗം; ഒരുതരം പല്ലക്കു്.

मिरग - **पु०** മാൻ.

मिरगी - **स्त्री०** അപസ്മാരരോഗം.

मिरच
मिर्च } **स्त्री०** കുരുമുളകു്; നല്ലമുളകു്.

मिर्चलाल - **पु०** കപ്പൽമുളകു്.

मिर्चहरा - **पु०** പച്ചമുളകു്.

मिरचा - **पु०** കപ്പൽമുളകു്.

मिरज़ई - **स्त्री०** ബനിയൻ.

मिरज़ा - **पु०** രാജകുമാരൻ; പ്രഭുകുമാരൻ; മുഗളന്മാരുടെ ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ.

मिरज़ाई - **स्त्री०** പ്രഭുകുമാരന്റെ പദവി; നേതൃത്വം; ഗർവ്വു്.

मिलकी - **पु०** ജമീന്ദാർ; ധനവാൻ.

मिलन - **पु०** കൂടിക്കാഴ്ച; സന്ദർശനം; ചേർച്ച.

मिलनसार - **वि०** സൽസ്വഭാവിയായ; സുശീലനായ; ഔദാര്യമുള്ള.

मिलना - **अ०** കിട്ടുക; കണ്ടുമുട്ടുക; സന്ദർശിക്കുക; ചേരുക.

मिलवाना - स० സന്ദർശിപ്പിയ്ക്കുക; യോജിപ്പിയ്ക്കുക.

मिलान - पु० യോജിപ്പിയ്ക്കൽ; യോജിപ്പ്; തുലനം.

मिलाना - स० സന്ദർശിപ്പിയ്ക്കുക; കൂട്ടിച്ചേർക്കുക; താരതമ്യപ്പെടുത്തുക; യോജിപ്പിയ്ക്കുക.

मिलाप - पु० കൂടിക്കാഴ്ച; ചേർച്ച.

मिलाव - पु० കലപ്പ്; ചേർക്കൽ.

मिलावट - स्त्री० കലപ്പ്.

मिलित - वि० ചേർന്ന; യോജിച്ച.

मिलौनी - स्त्री० കലപ്പ്; മുസൽമാന്മാരുടെ വിവാഹകർമ്മം.

मिल्क - स्त्री० ഭൂസ്വത്ത്; ജന്മിത്വം; ഉടമസ്ഥത.

मिल्कियत - स्त्री० ഭൂസ്വത്ത്; ഉടമസ്ഥാവകാശം.

मिल्की - पु० ജമീന്ദാർ; **वि०** ജന്മിത്വസംബന്ധമായ.

मिल्लत - स्त्री० യോജിപ്പ്; സൌശീല്യം; മതം.

मिश्र - पु० दे० मिस्र

मिश्रित - वि० കലർത്തിയ; ചേർത്ത.

मिश्री - स्त्री० दे० मिसरी

मिष - पु० കപടം; ചതി.

मिष्ट - वि० മധുരമുള്ള; **—भाषी -** മധുരമായി സംസാരിയ്ക്കുന്ന.

मिष्टान्न - पु० മധുരപലഹാരം.

मिस - पु० വ്യാജം; ഒഴികഴിവ്; ചെമ്പ്; **—गर -** ചെമ്പുകൊട്ടി.

मिसकीन - वि० दे० मिस्कीन

मिसना - अ० ചേരുക; കലരുക; തിരുമ്മപ്പെടുക; അമരുക.

मिसरा - पु० ഉർദുവിലോ, പാഴ്സിയിലോ ഉള്ള കവിതയുടെ ഒരു ചരണം.

मिसरानी - स्त्री० ഭൃത്യ.

मिसरी - स्त्री० കൽക്കണ്ടം; ഈജിപ്ത് നിവാസി; ഈജിപ്തിലെ ഭാഷ.

मिसाल - स्त्री० ഉദാഹരണം; ഉപമ; പഴഞ്ചൊല്ല്.

मिसिल - वि० തുല്യമായ; **स्त्री०** കേസിൻേറയോ, മററു സംഗതികളുടെയോ റിക്കാർഡുകെട്ട്.

मिस्कीन - वि० സാധുവായ; ദരിദ്രനായ.

मिस्तर - पु० നിലംതല്ലി.

मिस्तरी - पु० മേസ്ത്തിരി; ശില്പി.

मिस्मार - वि० ഇടിച്ചു പൊടിച്ചു തട്ടിത്തകർത്ത (കെട്ടിടം).

मिस्र - पु० ഈജിപ്ത്.

मिस्ल - वि० തുല്യമായ.

मिस्सी - स्त्री० സുമംഗലികൾ പല്ലു കറപ്പിയ്ക്കുവാനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരു ചൂർണ്ണം.

मिह - पु० വർഷിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന മേഘം.

मिहतर - पु० दे० मेहतर

मिहनत - **स्त्री०** അദ്ധ്വാനം ; പരിശ്രമം.

मिहनताना - **पु०** പരിശ്രമഫലം ; അദ്ധ്വാനത്തിനുള്ള കൂലി.

मिहनती - **वि०** പരിശ്രമിയായ.

मिहमान - **पु०** അതിഥി.

मिहर - **स्त्री० दे० मेहर**

मिहरबानी - **स्त्री० मेहरबानी**

मिहरा - **पु० दे० मेहरा**

मिहिका - **स्त्री०** കർപ്പൂരം ; ആകാശത്തിൽനിന്നു വീഴുന്ന മഞ്ഞു്.

मिहिर - **पु०** സൂര്യൻ ; ചന്ദ്രൻ ; എരിക്കിൻ ചെടി ; **वि०** വൃദ്ധനായ.

मींगी - **स्त्री०** [illegible] കഴമ്പു്.

मींजना - **स०** കൈകൊണ്ടു തിരുമ്മുക ; മർദ്ദിക്കുക.

मींड - **स्त्री०** ഗമകം.

मींड़ना - **स०** തിരുമ്മുക ; കഴുകുക.

मीआद - **स्त्री०** കാലാവധി.

मीआदी - **वि०** കാലാവധിയുള്ള.

मीचना - **स०** (കണ്ണു്) ചിമ്മുക.

मीचु - **स्त्री०** മരണം.

मीज़ान - **स्त्री०** ത്രാസു് ; ആകത്തുക.

मीठा - **वि०** മധുരമുള്ള ; സ്വാദുള്ള ; **—तेल** - നല്ലെണ്ണ ; **—नींबू** - ഒരുതരം നാരങ്ങ ;

मीठी छुरी - വഞ്ചകൻ ; ചതിയൻ.

मीन - **पु०** മത്സ്യം ; മീൻ.

मीना - **पु०** ഒരുതരം നീലക്കല്ലു് ; സ്വർണ്ണത്തിലോ, വെള്ളിയിലോ പല വർണ്ണങ്ങളിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള ചിത്രവേല ; മദ്യമെടുക്കുവാനുള്ള സ്ഫടികപ്പാത്രം ; **—कार** - കൊത്തുപണി ചെയ്തിട്ടുള്ള ; **—कारी** - കൊത്തുപണി ; **—बाज़ार** - ബസാർ.

मीनार - **स्त्री०** സ്തംഭം ; വൃത്താകാരത്തിലുള്ള ഉയർന്ന ഗോപുരം.

मीयाद - **स्त्री०** അവധി.

मीर - **पु०** തലവൻ ; മതാചാര്യൻ ; ചീട്ടിലെ രാജാവു് ; **'अमीर'** എന്നതിന്റെ ചുരുക്കരൂപം.

मीरफ़र्श - **पु०** കാററത്തു പറക്കാതിരിക്കാൻ വേണ്ടി കാർപ്പെററിന്റെ മുകളിൽ വെയ്ക്കുന്ന കല്ലു്.

मीरमजलिस - **पु०** സഭാനാഥൻ ; അദ്ധ്യക്ഷൻ.

मीरास - **स्त्री०** അനന്തരാവകാശമായി ലഭിക്കുന്ന സ്വത്തു്.

मील - **पु०** നാഴിക (ദൂരം).

मुँगरा - **पु०** ഗദ ; കൊട്ടുവടി.

मीलित - **पु०** കൂമ്പിയ.

मुँगौरी - **स्त्री॰** പരിപ്പുവട.
मुंड - **पुं॰** ഉടലിൽ നിന്നു് വേർപെട്ട തല; മരത്തിൻെറ കുററി; **वि॰** മൊട്ടയടിച്ച.
मुंडन - **पुं॰** മൊട്ടയടിയ്ക്കൽ.
मुंडना - **अ॰** മൊട്ടയടിയ്ക്കപ്പെടുക.
मुंडा - **पुं॰** മൊട്ടയടിച്ചയാൾ.
मुँडित - **पुं॰** മൊട്ടയടിയ്ക്കപ്പെട്ട.
मुँडी - **स्त्री॰** മൊട്ടയടിച്ചവൾ; വിധവ.
मुँडेर - **स्त्री॰** മട്ടുപ്പാവിൻെറ മുകളിലുള്ള ഉയരംകുറഞ്ഞ ചുമർ; തിണ്ടു്; വരമ്പു്.
मुँतक़िल - **वि॰ दे॰ मुन्तक़िल**
मुंतज़िम - **वि॰ दे॰ मुन्तज़िम**
मुंतज़िर - **वि॰ दे॰ मुन्तज़िर**
मुंताख़िब - **वि॰** തിരഞ്ഞെടുത്ത; നല്ലതു നോക്കിയെടുത്ത.
मुँदना - **अ॰** അടയുക; ചിമ്മുക.
मुँदरा - **पुं॰** യോഗികൾ കാതിലണിയുന്ന കുണ്ഡലം.
मुँदरी - **स्त्री॰** മോതിരം.
मुंशी - **पुं॰** ഗുമസ്തൻ; ലേഖകൻ; പണ്ഡിതൻ.
मुँसरिम - **पुं॰** മാനേജർ; കോടതിയിലെ ഹെഡ്ക്ലാർക്കു്.
मुंसलिक़ - **वि॰** ഒന്നിച്ചുകോർത്ത; കെട്ടിയ; ചേർന്ന; അടങ്ങിയ.
मुंसिफ़ - **पुं॰** മുൻസീഫു്.
मुँसिफ़ी - **स्त्री॰** മുൻസീഫിൻെറ പ്രവൃത്തി; ന്യായം.
मुँह - **पुं॰** മുഖം; വായ; **—काला बनाना** - മുഖത്തു കരിതേയ്ക്കുക (അപമാനിയ്ക്കുക); **—की खाना** - അപമാനിതനാകുക; **—बनाना** - മുഖം ചുളിയ്ക്കുക; കൊഞ്ഞനം കാണിയ്ക്കുക.
मुँहकाला - **पुं॰** അപമാനം; ദുഷ്പേരു്.
मुँहज़ोर - **वि॰** വായാടിയായ.
मुँहदिखाई - **स्त्री॰** വധുവിൻെറ മുഖം കാണുന്ന ചടങ്ങു്.
मुँहफट - **वि॰** അസഭ്യങ്ങൾ പറയുന്നതിൽ നാണമില്ലാത്ത; വായിൽത്തോന്നിയതു പറയുന്ന.
मुँहबोला - **वि॰** പേരിനമാത്രം [illegible].
मुँहभराई - **स्त्री॰** കൈക്കൂലി.
मुँहमाँगा - **वि॰** ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ചുള്ള.
मुँहामुँह - **क्रि॰** മുക്കററം; പൂർണ്ണമായി.
मुँहासा - **पुं॰** മുഖക്കുരു.
मुअइयन - **वि॰** നിയമിച്ച; നിയോഗിച്ച.
मुअज़्ज़म - **क्रि॰** മാന്യനായ; ആദരണീയനായ.
मुअज़्ज़िन - **पुं॰** മുഹമ്മദീയ പള്ളിയിൽ പ്രാർത്ഥനാസമയത്തു് ബാംഗ് വിളിയ്ക്കുന്ന ആൾ.

मुअज़्ज़िज़ - वि० മാന്യനായ; [illegible]

मुअत्तल - वि० സസ്പെൻഡ്° ചെയ്ത.

मुअत्तली - स्त्री० സസ്പെൻഷൻ.

मुअन्नस - स्त्री० സ്ത്രീലിംഗം; പെൺ.

मुअल्लिफ़ - पु० ഗ്രന്ഥകർത്താവ്°; സംഗ്രഹകർത്താവ്°.

मुअल्लिम - पु० അദ്ധ്യാപകൻ.

मुआक़बत - स्त्री० ദണ്ഡനം; ശിക്ഷ.

मुआफ़ - वि० दे० माफ़

मुआफ़िक़ - वि० അനുസരിച്ചുള്ള; സമാനമായ.

मुआफ़क़त - स्त्री० [illegible]; സാദൃശ്യം.

मुआफ़ी - स्त्री० दे० माफ़ी

मुआमला - पु० दे० मामला

मुआयना - पु० നിരീക്ഷണം; പരിശോധന.

मुआलिज़ - पु० വൈദ്യൻ.

मुआलिज़ा - पु० ചികിത്സ.

मुआवज़ा - पु० പ്രതിഫലം; പരിവർത്തനം.

मुआहदा - पु० [illegible]; കരാർ.

मुक़ई - वि० കഴിച്ചാൽ ഛർദ്ദിക്കുന്ന.

मुक़दमा - पु० കേസ്° (അന്യായം);
—खड़ा करना - കേസുണ്ടാക്കുക.

मुक़दमेबाज़ - पु० കേസുകാരൻ; വ്യവഹാരക്കാരൻ.

मुक़दमेबाज़ी-स्त्री० കേസു നടത്തൽ.

मुक़द्दम - वि० മുമ്പുള്ള; പ്രധാനമായ; **पु०** പ്രധാനി.

मुक़द्मा - पु० दे० मुक़दमा

मुक़द्दर - वि० അഴുക്കുള്ള; കലങ്ങിയ; അസന്തുഷ്ടനായ; **पु०** ഭാഗ്യം; വിധി.

मुक़द्दस - वि० പരിശുദ്ധമായ.

मुकम्मल - वि० പൂർണ്ണമായ.

मुकरना - अ० പറഞ്ഞതിന്° വിപരീതമായി ചെയ്യുക; നിഷേധിക്കുക.

मुकराना - स० അന്യനെ പറഞ്ഞു തെററിക്കുക.

मुक़र्रर - क्रि० വീണ്ടും; **वि०** കരാർ ചെയ്ത; നിയമിച്ച; നിശ്ചയിച്ച.

मुक़र्ररी - स्त्री० നിശ്ചിതമായ നികുതി, ശമ്പളം മുതലായവ; നിയമനം.

मुक़ाबला / मुक़ाबिला - पु० എതിർപ്പ്°; സമാനത; താരതമ്യം.

मुक़ाबिल - क्रि० മുൻഭാഗത്ത്°; **पु०** ശത്രു; എതിരാളി.

मुक़ाम - पु० കേന്ദ്രം; പാളയം; വാസസ്ഥാനം; താവളം.

मुकियाना - स० മുഷ്ടി ചുരുട്ടി ഇടിക്കുക.

मुक़ीम - वि० താമസിക്കുന്ന; താമസിച്ച.

मुकुट - **पु०** കിരീടം.

मुकुर - **पु०** കണ്ണാടി ; പൂമൊട്ടു്.

मुकुल - **पु०** പൂമൊട്ടു്; ആത്മാവു്; ശരീരം.

मुकुलित - **वि०** മൊട്ടിട്ട ; വിടരാറായ മൊട്ടു്; അടഞ്ഞ (കണ്ണു്).

मुक्का - **पु०** മുഷ്ടി.

मुक्की - **स्त्री०** മുഷ്ടിയുദ്ധം ; മുഷ്ടി ; ഇടി.

मुक्केबाज़ी - **स्त्री०** മുഷ്ടിയുദ്ധം.

मुक़्क़ैश - **पु०** സ്വർണ്ണക്കസവോ, വെള്ളിക്കസവോ ഇട്ട വസ്ത്രം.

मुक्तकंठ - **वि०** ഉറക്കെപ്പറയുന്ന.

मुक्तक - **पु०** എറിഞ്ഞു കൊള്ളിയ്ക്കുന്ന ആയുധം ; മുക്തകം (ഒററശ്ലോകം).

मुक्तज़ी - **वि०** ആവശ്യക്കാരനായ.

मुक्तता - **स्त्री०** മുക്തി ; മോചനം.

मुक़्तदा - **पु०** നേതാവു്; മതാചാര്യൻ.

मुक्तहस्त - **वि०** ധാരാളമായി ദാനം ചെയ്യുന്ന.

मुक्ता - **स्त्री०** മുത്തു്; **—फल** - മുത്തു്.

मुखड़ा - **पु०** സുന്ദരമുഖം.

मुख़्तार - **पु०** പ്രതിനിധി; മുക്ത്യാർ; കാര്യസ്ഥൻ; **—आम** - സർവ്വാധികാരി ; **—नामा** - അധികാരപത്രം.

मुख़्तारी - **स्त्री०** പ്രതിനിധിത്വം ; മുക്ത്യാർ,

मुख़न्नस - **वि०** നപുംസകനായ.

मुखपट - **पु०** മുഖം മറയ്ക്കുവാനുള്ള വസ്ത്രം ; മൂടുപടം.

मुख़्फ़्फ़फ़ - **वि०** ചുരുക്കിയ ; സംക്ഷിപ്തമായ ; **पु०** സംഗ്രഹിയ്ക്കൽ.

मुखबंध - **पु०** മുഖവുര.

मुख़बिर - **पु०** ചാരൻ ; രഹസ്യപ്പോലീസു് (സി.ഐ.ഡി.).

मुख़बिरी - **स्त्री०** ഗൂഢമായി വർത്തമാനമറിയിയ്ക്കുന്ന പണി.

मुखर - **वि०** അപ്രിയമായി സംസാരിയ്ക്കുന്ന ; വായാടിയായ ; പ്രമാണിയായ ; **पु०** കാക്ക ; ശംഖു്.

मुख़लिस - **वि०** സത്യവാനായ ; ഒററയ്ക്കായ ; അവിവാഹിതനായ.

मुख़लिसी - **स्त्री०** മോചനം.

मुखस्थ } **वि०** വായ്പാഠമാക്കിയ ;
मुखाग्र } വായ്പാഠമായ.

मुख़ातिब - **पु०** സംസാരിയ്ക്കുന്നവൻ ; സംസാരിയ്ക്കുവാൻ തിരിഞ്ഞവൻ ; **—होना** - ആരുടേയെങ്കിലും നേർക്കു് തിരിഞ്ഞു് വർത്തമാനം പറയുക ; വർത്തമാനം കേൾക്കാൻ തയ്യാറാവുക.

मुख़ालिफ़ - **पुं०** വിരോധി ; എതിരാളി ; വിരുദ്ധമായ.

मुख़ालिफ़त - **स्त्री०** ശത്രുത.

मुखिया - **पुं०** തലവൻ ; പ്രധാനി.

मुख़्तलिफ़ - **वि०** വെവ്വേറെയുള്ള ; ഭിന്നമായ ; പലതരത്തിലുള്ള.

मुख़्तसर - **वि०** സംക്ഷിപ്തമായ ; ചെറിയ ; കുറച്ച്.

मुख्य न्यायाधीश - **पुं०** ഒന്നാം ജഡ്ജി.

मुख्य मंत्री - **पुं०** മദ്രാസ് തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിലെ പ്രധാനമന്ത്രി (Chief Minister).

मुगदर - **वि०** ഗദ ; വ്യായാമം ചെ[illegible] ക്ലബ്സ്.

मुग़ालता - **पुं०** ചതി ; വഞ്ചന ; ഭ്രമം ; തെററിദ്ധരിപ്പിയ്ക്കൽ.

मुग्ध - **वि०** മോഹിച്ച ; ലയിച്ച ; മുഴുകിയ ; മനോഹരമായ.

मुचक - **स्त्री०** ഞരമ്പ് ഇടറൽ.

मुचलका - **पुं०** നല്ലനടപ്പ് ജാമ്യപത്രം.

मुछंदर - **पुं०** കൊമ്പൻ മീശക്കാരൻ ; വിരൂപിയായവൻ.

मुज़क्कर - **पुं०** പുല്ലിംഗം ; ആൺ.

मुज़्तर } **वि०** **बेचैन** സൈപരം
मुज़्तरिब } കെട്ട.

मुज़फ़्फ़र - **वि०** വിജയിയായ.

मुजरा - **पुं०** വേശ്യയുടെ പാട്ടുകച്ചേരി ; അഭിവാദനം ; തുടച്ച് ; വെട്ടിക്കുറച്ച തുക.

मुजर्रद - **वि०** വിവാഹം കഴിയാത്ത ; ഏകാകിയായ.

मुजर्रब - **वि०** പരീക്ഷിച്ചു നോക്കിയ ; അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞ.

मुजरिम - **पुं०** (കേസിലെ) പ്രതി ; അപരാധി ; കുററക്കാരൻ.

मुज़ायका - **पुं०** ഹാനി.

मुज़ाहिम - **वि०** കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്ന ; പീഡിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; [illegible]ത്തുന്ന.

मुज़ाहिमत - **स्त्री०** കഷ്ടപ്പെടുത്തൽ ; തടയൽ.

मुज़िर - **वि०** ഹാനിയുണ്ടാക്കുന്ന ; ചീത്തയായ.

मुटाई - **स्त्री०** സ്ഥൂലത ; പുഷ്ടി ; തടിപ്പ് ; അഹങ്കാരം.

मुटाना - **अ०** തടിയ്ക്കുക ; അഹങ്കരിയ്ക്കുക.

मुटिया - **पुं०** ചുമട്ടുകാരൻ.

मुट्ठा - **पुं०** ഒരു കൈപ്പിടിയിൽ കൊള്ളുന്നൗ പുല്ലിൻേറയോ, വയ്ക്കോലിൻേറയോ കെട്ട് ; ഒരു പിടിയിൽ കൊള്ളുന്ന സാധനം ; ആയുധങ്ങളുടെ പിടി.

मुट्ठी - **स्त्री०** മുഷ്ടി ; പിടി ; **—गरम करना** - കൈക്കൂലി കൊടുക്കുക ; **—भर** - ഒരു പിടി ; **—में** - അധീനത്തിൽ.

मुठमर्द - **पु०** പൊണ്ണത്തടിയൻ.

मुठभेड़ - **स्त्री०** എതിർപ്പ്; യുദ്ധം.

मुठिया - **स्त्री०** [illegible] പിടി; ഭിക്ഷക്കാർക്കു ഓരോ പിടി അന്നം കൊടുക്കൽ.

मुड़ना - **अ०** തിരിയുക; മടങ്ങുക; വളയുക; മൊട്ടയടിയ്ക്കപ്പെടുക.

मुड़वाना - **स०** തിരിപ്പിയ്ക്കുക; തല മൊട്ടയടിപ്പിയ്ക്കുക.

मुड़ाना - **स०** തിരിയ്ക്കുക; മടക്കുക; തല മൊട്ടയടിയ്ക്കുക.

मुतअल्लिक़ - **वि०** സംബന്ധിച്ച; **क्रि०** സംബന്ധിച്ച്; പററി.

मुतअस्सिर - **वि०** പ്രഭാവിതനായ.

मुतदायरा - **वि०** അവകാശവാദം ചെയ്ത.

मुतफ़क्किर - **वि०** ചിന്തിതനായ.

मुतफ़न्नी - **वि०** സൂത്രശാലിയായ.

मुतफ़र्रक़ात - **पु०** പലവിധത്തിലുള്ള ചില്ലറ സാധനങ്ങൾ; പലവക.

मुतफ़र्रिक़ - **वि०** വിവിധമായ; ചിതറിയ; പലവകയിലുള്ള.

मुतबन्ना - **पु०** ദത്തുപുത്രൻ.

मुतमैयन - **पु०** **मुतमई** തൃപ്തൻ; ശാന്തൻ; നിശ്ചിന്തൻ.

मुतमौवल - **वि०** ധനവാനായ.

मुतरज्जिम - **पु०** വിവർത്തകൻ.

मुतलक़ - **क्रि०** തീരെ; മുഴുവൻ; ഒട്ടും; **वि०** [illegible]; സ്വതന്ത്രമായ.

मुतवातिर - **क्रि०** **लगातार** തുടർച്ചയായി; നിരന്തരമായി.

मुतसद्दी - **पु०** ക്ലാർക്ക്; ഗുമസ്ഥൻ; മാനേജർ.

मुताबिक़ - **क्रि०** അനുസരിച്ച്.

मुतालबा - **पु०** ബാക്കി കിട്ടാനുള്ള സംഖ്യ; ആവശ്യപ്പെടൽ.

मुताला - **पु०** പഠിപ്പ്; അദ്ധ്യയനം.

मुत्तफ़िक़ - **वि०** യോജിച്ച; ഐകമത്യമുള്ള.

मुत्तसिल - **वि०** കൂടെച്ചേർന്ന; സമീപസ്ഥമുള്ള.

मुद - **पु०** സന്തോഷം.

मुदगर - **पु०** **दे०** **मुगदर**

मुदर्रिस - **पु०** അദ്ധ്യാപകൻ.

मुदा - **अव्य०** താല്പര്യ്യമിതാണ്; എന്നാൽ; **स्त्री०** ആനന്ദം.

मुदाम - **क्रि०** എല്ലായ്പ്പോഴും; തുടർച്ചയായി.

मुदामी - **वि०** എല്ലായ്പ്പോഴുമുള്ള; തുടർച്ചയായുള്ള.

मुदित - **वि०** സന്തുഷ്ടനായ.

मुदिर - **पु०** മേഘം; കാമുകൻ; തവള.

मुद्दआ - **पु०** ഉദ്ദേശം; താല്പര്യ്യം.

मुद्दई - **पु०** അന്യായക്കാരൻ; വാദി; ശത്രു.

मुद्दत - **स्त्री०** കാലാവധി; വളരെക്കാലം; —**का** - വളരെക്കാലമായുള്ള.

मुद्दालेह - **पु०** (കേസിലെ) പ്രതി.

मुद्रक - **पु०** അച്ചടിയ്ക്കുന്ന ആൾ (printer).

मुद्रण - **पु०** അച്ചടി.

मुद्रांक-शुल्क - **पु०** അച്ചടിക്കൂലി.

मुद्रा - **स्त्री०** മുദ്ര; അടയാളം; സ്റ്റാമ്പ്; മോതിരം; ഭാവം; നാണം.

मुद्रास्फीति - **स्त्री०** നാണയപ്പെരുപ്പം.

मुद्रिका - **स्त्री०** മോതിരം.

मुद्रित - **वि०** അച്ചടിയ്ക്കപ്പെട്ട; മുദ്രവെച്ച; അടഞ്ഞ.

मुधा - **वि०** വെറുതെ; വ്യർത്ഥമായി; **पु०** അസത്യം; മിഥ്യ; **वि०** വ്യർത്ഥമായ.

मुनकिर - **वि०** നിഷേധിയ്ക്കുന്ന; **पु०** നാസ്തികൻ.

मुनक्क़श - **वि०** കൊത്തുപണി ചെയ്ത.

मुनक्का - **पु०** കുരുവുള്ള വലിയതരം മുന്തിരിങ്ങ.

मुनगा - **पु०** മുരിങ്ങക്കായ.

मुनशी - **पु०** **मुतसद्दी** ഗൃമസ്ഥൻ; ലേഖകൻ; എഴുത്തുകാരൻ.

मुनसरिम - **पु०** മാനേജർ; കോടതിയിലെ ഹെഡ്ഗുമസ്തൻ.

मुनहसर - **वि०** [illegible].

मुनादी - **स्त्री०** കൊട്ടിയറിയിയ്ക്കൽ; വിളംബരം; കൊട്ടിയറിയിയ്ക്കാനുള്ള വാദ്യം (ചെണ്ട).

मुनाफ़ा - **पु०** ലാഭം.

मुनासिब - **वि०** ഉചിതമായ; ശരിയായ.

मुनासिबत - **स्त्री०** സംബന്ധം; യോജിപ്പ്; ഉപയുക്തത.

मुनियाँ - **स्त्री०** ഒരുതരം പക്ഷി.

मुनीब / **मुनीम** **पु०** സഹായി; കണക്കെഴുത്തുകാരൻ; ഇൗശ്വരഭക്തൻ; യജമാനൻ.

मुन्तक़िल - **वि०** സ്ഥലംമാററിയ.

मुन्तज़िम - **पु०** മാനേജർ.

मुन्तज़िर - **वि०** പ്രതീക്ഷിയ്ക്കുന്ന.

मुन्तशिर - **वि०** ചിന്നിച്ചിതറിയ; കഷ്ടത്തിൽപ്പെട്ട.

मुन्दरज - **वि०** എഴുതിയ; ചേർത്ത; കുറിച്ച; അന്തർഗ്ഗതമായ.

मुफ़लिस - **वि०** നിർദ്ധനനായ.

मुफ़लिसी - **स्त्री०** ദാരിദ്ര്യം.

मुफ़स्सल - **वि०** വിവരണത്തോടുകൂടിയ; **पु०** നഗരത്തിന്നു ചുററുമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ.

मुफ़ीद - **वि०** പ്രയോജനകരമായ.

मुफ़्त - **वि०** വെറുതെ ലഭിയ്ക്കുന്ന.

मुबतला - **वि०** ആപത്തിലകപ്പെട്ട.

मुबलिग़ - **पु०** പണത്തുക ; **उदा०** **मुबलिग़ पचास रुपये**

मुबहम - **वि०** അസ്പഷ്ടമായ ; സന്ദിഗ്ദ്ധമായ.

मुबादला - **पु०** ഒരു സാധനം കൊടുത്തു് പകരം വേറൊന്നു വാങ്ങൽ ; പരിവർത്തനം.

मुबारक - **वि०** ശുഭമായ ; മംഗളകരമായ ; **—बाद** - അഭിനന്ദനം ; **—बादी** - അഭിനന്ദിക്കൽ.

मुबालग़ा - **पु०** അതിശയോക്തി.

मुबाहिसा - **पु०** വാദവിവാദം ; തർക്കം.

मुमकिन - **वि०** സംഭാവ്യമായ.

मुमतहिन - **पु०** പരീക്ഷകൻ.

मुमताज़ - **वि०** ആദരണീയമായ ; മാന്യമായ.

मुमानअत - **स्त्री०** നിരോധം ; നിഷേധം ; വർജ്ജനം.

मुमुक्षु - **वि०** മോക്ഷം കൊതിക്കുന്നവനായ.

मुमूर्षा - **स्त्री०** മരിക്കാനുള്ള ഇച്ഛ.

मुमूर्षु - **वि०** മരിക്കാറായ.

मुयस्सर - **वि०** **दे०** **मयस्सर**

मुरंडा - **पु०** ഗോതമ്പുലഡ്ഡു ; **वि०** ഉണങ്ങിയ ; ശുഷ്കിച്ച.

मुर - **पु०** എന്തിനേയെങ്കിലും മൂടുന്ന വസ്ത്രം ; **अव्य०** രണ്ടാമതും.

मुरई - **स्त्री०** ഒരുതരം മുള്ളങ്കി.

मुरक - **स्त्री०** വളയൽ ; തിരിയൽ.

मुरकना - **अ०** വളയുക ; മടങ്ങുക.

मुरगा - **पु०** പൂവൻകോഴി.

मुरग़ाबी - **स्त्री०** [illegible].

मुरचंग - **पु०** വാകൊണ്ടു വായിക്കുന്ന വാദ്യം (മോർശംഖ്).

मुरछना } **अ०** മോഹാലസ്യപ്പെടുക ; മൂർച്ഛിക്കുക.
मुरछाना }

मुरज - **पु०** മൃദംഗം.

मुरझाना - **अ०** വാടുക.

मुरत्तब - **वि०** ക്രമബദ്ധമായ.

मुरत्तिब - **पु०** ക്രമീകരിക്കുന്നവൻ.

मुरदन - **पु०** മരിക്കൽ.

मुरदनी - **स्त्री०** മരണലക്ഷണം ; ശവത്തോടുകൂടി ശ്മശാനത്തിലേക്കുള്ള യാത്ര.

मुरदा - **पु०** മരിച്ചവൻ ; ശവം.

मुरदार - **वि०** മരിച്ച ; അപവിത്രമായ ; വാടിയ ; **पु०** മൃതശരീരം.

मुरदासंख - **पु०** ഒരുതരം ഔഷധം.

मुरब्बा - **पु०** ജാം ; പഞ്ചസാരപ്പാവിലിട്ടു് സൂക്ഷിക്കുന്ന പഴങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഭക്ഷണസാധനം ; **वि०** നാലുകോണുള്ള.

मुरब्बी - **पु०** രക്ഷകർത്താവ്.

मुरवी - **स्त्री०** ഞാൺ.

मुरव्वज - **वि०** പ്രചാരമുള്ള.

मुरव्वत - **स्त्री०** **दे०** **मुरौवत**

मुरशिद - **पु०** ഗുരു ; മാർഗ്ഗദർശി.

मुरहा - **पु०** ശ്രീകൃഷ്ണൻ ; **वि०** മൂലം നക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ച ; അച്ഛനമ്മമാരില്ലാത്ത ; അനാഥനായ ; കുസൃതിക്കാരനായ.

मुराड़ा - **पु०** തീക്കൊള്ളി.

मुराद - **स्त्री०** ആഗ്രഹം ; അഭിലാഷം ; ആശയം ; അഭിപ്രായം.

मुरादी - **वि०** അനുകൂലമായ ; ഇച്ഛാനുസാരമായ ; **पु०** അഭിലാഷി.

मुराफ़ा - **पु०** അപ്പീൽ.

मुरीद - **पु०** ശിഷ്യൻ; അനുയായി.

मुरेठा - **पु०** തലപ്പാവ്.

मुरौअत / **मुरौवत** - **स्त्री०** സൽസ്വഭാവം ; സൌശീല്യം; ഔദാര്യം; ആദരവ് ; നാണം ; മാനം.

मुर्गा - **पु०** **दे०** **मुरगा**

मुर्दनी - **स्त्री०** **दे०** **मुरदनी**

मुर्दा - **पु०** **दे०** **मुरदा**

मुर्वी - **स्त्री०** വില്ലിൻെറ ഞാൺ.

मुर्शिद - **पु०** **मुरशिद**

मुलकी - **वि०** **दे०** **मुल्की**

मुलज़िम - **वि०** കുറ്റം ചുമത്തപ്പെട്ട ; അപരാധിയായ.

मुलतवी - **वि०** നീട്ടിവെയ്ക്കപ്പെട്ട.

मुलम्मा - **पु०** ഗിൽട്ട് ; പൂച്ച് ; പുറംപൂച്ച് ; **वि०** ഗിൽട്ടിട്ട.

मुलहठी - **स्त्री०** ഇരട്ടിമധുരം.

मुलाक़ात - **स्त्री०** കൂടിക്കാഴ്ച.

मुलाक़ाती - **पु०** പരിചിതൻ ; സന്ദർശകൻ.

मुलाज़िम - **पु०** പരിചാരകൻ സേവകൻ.

मुलाज़िमत - **स्त्री०** സേവനം ; പരിചര്യ.

मुलायम - **वि०** മാർദ്ദവമുള്ള.

मुलायमियत - **स्त्री०** മാർദ്ദവം.

मुलाहज़ा - **पु०** നിരീക്ഷണം ; മേൽനോട്ടം ; പരിശോധന.

मुलुक - **पु०** **दे०** **मुल्क**

मुलेठी - **स्त्री०** **दे०** **मुलहठी**

मुल्क - **पु०** ദേശം ; രാജ്യം.

मुल्की - **वि०** ദേശസംബന്ധമായ ; ദേശീയമായ.

मुल्तवी - **वि०** നീട്ടിവെച്ച ; നിർത്തിവെച്ച.

मुल्ला - **पु०** മൌലവി ; വിദ്വാൻ ; മുഹമ്മദീയ പുരോഹിതൻ.

मुवक्किल - **पु०** (കേസിലെ) കക്ഷി.

मुवज्जह - **वि०** ഉചിതമായ ; ശരിയായ.

मुवर्रिख़ - **पु०** ചരിത്രകാരൻ.

मुवहिद - **पु०** ആസ്തികൻ.

मुवाख़ज़ा - **पु०** കാരണം ചോദിയ്ക്കൽ ; നഷ്ടപരിഹാരം.

मुवाफ़िक - **वि०** **दे०** **माफ़िक**

मुशफ़िक - **वि०** കൃപാലുവായ ; **पु०** സ്നേഹിതൻ.

मुशरिफ़ - **पु०** ഉയൎന്നവൻ; നേതാവ്.

मुशायरा - **पु०** കവിസമ്മേളനം.

मुशाहरा - **पु०** മാസശമ്പളം.

मुश्क - **पु०** കസ്തൂരി; **स्त्री०** ഭുജം; **—मुश्कें कसना** - രണ്ടുകയ്യും പുറകോട്ട് പിടിച്ചുകെട്ടുക.

मुश्किल - **वि०** പ്രയാസമുള്ള; **स्त्री०** പ്രയാസം; **—कुशा** - ദുഃഖമകററുന്നവൻ (ഈശ്വരൻ).

मुश्की - **वि०** കസ്തൂരിനിറമുള്ള; കറുത്ത; കസ്തൂരിയുള്ള; **पु०** കറുത്ത കുതിര.

मुश्त - **पु०** മുഷ്ടി.

मुश्तक़ - **वि०** ഒരുവാക്കിൽ നിന്നുണ്ടായ മറെറാരു വാക്ക്; കോപിച്ച.

मुश्तरका - **वि०** കൂട്ടധികാരമുള്ള.

मुश्तहिर - **वि०** പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന; പ്രകാശകനായ.

मुश्ताक़ - **वि०** ആഗ്രഹമുള്ള.

मुष्टि - **स्त्री०** **मुट्ठी** മുഷ്ടി; പിടി.

मुष्टिक - **पु०** മുഷ്ടി; ചുരുട്ടിയ കൈ.

मुसकुराना - **अ०** പുഞ്ചിരിയിടുക.

मुसकुराहट, **मुसकान**, **मुसक्यान** } **स्त्री०** മന്ദഹാസം; പുഞ്ചിരി.

मुसद्दस - **पु०** ആറുകോണുള്ള വസ്തു; ആറുവരിയുള്ള വൃത്തം.

मुसना - **अ०** മോഷ്ടിക്കപ്പെടുക.

मुसन्ना - **पु०** പകൎപ്പ്; രസീതുകററി.

मुसन्निफ़ - **पु०** ഗ്രന്ഥകൎത്താവ്.

मुसफ़्फ़ा - **वि०** വൃത്തിയാക്കിയ.

मुसफ़्फ़ी - **वि०** ശുദ്ധിചെയ്യുന്ന.

मुसम्मा - **वि०** പേരുകേട്ട.

मुसम्मात - **स्त्री०** സ്ത്രീ; ബഹുമാനം കാണിക്കുവാൻ സ്ത്രീകളുടെ പേരിന്റെ മുമ്പിൽ ഈ പദം ചേൎക്കുന്നു.

मुसरा - **पु०** നാരായവേര്.

मुसलमानी - **वि०** മുസൽമാനെ സംബന്ധിച്ച.

मुसल्लम - **वि०** മുഴുവനായ; മൊത്തമുള്ള; സമ്മതിച്ച.

मुसल्लह - **वि०** ആയുധധാരിയായ.

मुसल्ला - **पु०** മുഹമ്മദീയർ പ്രാൎത്ഥിക്കുമ്പോൾ ഇരിക്കുവാൻ വിരിക്കാറുള്ള വിരിപ്പ്.

मुसव्विर - **पु०** ചിത്രകാരൻ.

मुसाफ़हा - **पु०** കൈ കൊടുക്കൽ.

मुसाफ़िर - **पु०** വഴിയാത്രക്കാരൻ; **—ख़ाना** - വഴിയമ്പലം; സത്രം.

मुसाफ़िरत - **स्त्री०** സഞ്ചരിക്കൽ; വിദേശം,

मुसाफ़िरी - **स्त्री०** വഴിയാത്ര.

मुसाहब - **पु०** രാജാവിന്റെയോ, പ്രഭുവിന്റെയോ പാൎശ്വവൎത്തി.

मुसीबत - स्त्री० ആപത്തു്; ബുദ്ധിമുട്ടു്.

मुस्की - स्त्री० दे० **मुसकुराहट**; वि० दे० **मुस्की**

मुस्क्यान - स्त्री० दे० **मुसकुराहट**

मुस्टंडा - वि० തടിച്ച; തെമ്മാടിയായ.

मुस्तक़िल - वि० സ്ഥിരമായ.

मुस्तग़ीस - पु० അവകാശി; വാദി.

मुस्तनद - वि० പ്രമാണീകൃതമായ; സട്ടിഫിക്കററു കിട്ടിയ.

मुस्तस्ना - वि० വേർപെടുത്തിയ; ഒഴിവാക്കിയ.

मुस्तहक़ - वि० അധികാരം കിട്ടിയ; യോഗ്യനായ.

मुस्तैद - वि० സന്നദ്ധനായ; തല്പരനായ; സമർത്ഥനായ.

मुस्तैदी - स्त्री० സന്നദ്ധത; തല്പരത; സാമർത്ഥ്യം.

मुस्तौफ़ी - पु० കണക്കു നോക്കുന്നവൻ (ആഡിററർ).

मुहकमा - पु० ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു്; വിഭാഗം.

मुहज़्ज़ब - वि० ശിഷ്ടനായ.

मुहतमिम - पु० വ്യവസ്ഥാപകൻ; മാനേജർ.

मुहतरका - पु० വ്യാപാരനികുതി.

मुहताज - वि० ദരിദ്രനായ; ആശ്രിതനായ; തൻെറ കയ്യിലില്ലാത്തതിനത്യാവശ്യമുള്ള; അഭിലാഷിയായ.

मुहब्बत - स्त्री० പ്രേമം; സ്നേഹം;

मुहर - स्त्री० മോഹർ; മുദ്ര; സീൽ.

मुहरा - पु० മുൻഭാഗം; മുഖം; ചതുരംഗക്കരു.

मुहर्रम - पु० മുഹമ്മദീയവർഷത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ മാസം.

मुहर्रमी - वि० മുഹററത്തെ സംബന്ധിച്ച; ശോകസംബന്ധമായ; **—सूरत** - ദുഃഖസൂചകമായ ഭാവം.

मुहर्रिर - पु० ക്ലാർക്കു്; ഗുമസ്തൻ.

मुहर्रिरी - स्त्री० ക്ലാർക്കിൻെറ പ്രവൃത്തി; എഴുത്തുപണി.

मुहलत - स्त्री० दे० **मोहलत**

मुहल्ला - पु० दे० **महल्ला**

मुहसिन - वि० ഉപകാരിയായ.

मुहसिल - वि० കരം പിരിയ്ക്കുന്ന.

मुहाज़ - पु० എതിരിലുള്ള ഭാഗം.

मुहाजरत - स्त्री० വേർവിടൽ; കുടിയേറിപ്പാർക്കൽ.

मुहाजिर - पु० കുടിയേറിപ്പാർപ്പുകാരൻ.

मुहाफ़ा - पु० മഞ്ചൽ.

मुहाफ़िज़ - वि० രക്ഷിയ്ക്കുന്നവനായ; **—खाना** - റിക്കാർഡു സൂക്ഷിയ്ക്കുന്ന മുറി.

मुहाल - वि० അസംഭാവ്യമായ; അസാദ്ധ്യമായ.

मुहावरा - पुं० ശൈലിപ്രയോഗം (idiom); അഭ്യാസം; ശീലം.

मुहासिब - पुं० പരീക്ഷിക്കുന്നവൻ; ഗണിതജ്ഞൻ; കണക്കു നോക്കുന്നവൻ.

मुहासिरा - पुं० കോട്ടയുടേയോ, സേനയുടേയോ ചുററും വളയൽ.

मुहासिल - पुं० വരവു്; ലാഭം; പിരിവുസംഖ്യ.

मुहिब - पुं० കാമുകൻ; പ്രേമി; സ്നേഹിതൻ.

मुहिम } **मुहीम** } स्त्री० [illegible] പ്രവൃത്തി; യുദ്ധം.

मुहीब - विं० ഭയങ്കരമായ.

मुहैया - वि० ഒരുങ്ങിയ; **—करना** - ഒരുക്കുക.

मूँग - स्त्री० ചെറുപയറു്.

मूँगफली - स्त्री० നിലക്കടല.

मूँगा - पुं० പവിഴം.

मूँछ - स्त्री० മേൽമീശ; **—उखाड़ना** ; അപമാനിക്കുക; ഉപദ്രവിക്കുക; **मूँछों पर ताव देना** - മീശ മുറുക്കുക; **मूँछें नीची होना** - നാണിച്ചു മുഖം താഴ്ത്തുക.

मूँज - स्त्री० മേഖല പിരിക്കുന്നതിനുള്ള പുല്ലു് (മൌഞ്ജീതൃണം).

मूँडन - पुं० തല മൊട്ടയടിക്കൽ.

मूँडना - सं० മൊട്ടയടിക്കുക; തട്ടിയെടുക്കുക; ശിഷ്യനാക്കുക.

मूँडी - स्त्री० തല; ശിരസ്സു്.

मूँदना - सं० അടയ്ക്കുക; മൂടുക.

मूए - पुं० തലമുടി.

मूक - वि० ഊമയായ; വിവശനായ.

मूका - पुं० [illegible] ചെറിയ ജനൽ; മുഷ്ടിപ്രഹരം.

मूजिद - वि० കണ്ടുപിടിക്കുന്ന.

मूजिब - पुं० കാരണം.

मूज़ी - पुं० കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നവൻ; ദുഷ്ടൻ.

मूठ } **मूठी** } स्त्री० മുഷ്ടി; ആയുധങ്ങളുടെ പിടി; മന്ത്രതന്ത്രം.

मूत - पुं० **पेशाब** മൂത്രം.

मूतना - अ० മൂത്രമൊഴിക്കുക.

मूना - अ० മരിക്കുക.

मूनिस - पुं० മിത്രം; സഹായി.

मूबाफ़ - पुं० റിബ്ബൺ.

मूर - पुं० दे० **मूल**

मूरत } **मूरति** } स्त्री० ആകൃതി; മൂർത്തി.

मूरि - स्त्री० മൂലിക; വേരു്; പച്ച മരുന്നു്.

मूर्त - वि० ആകൃതിയുള്ള.

मूर्ति - स्त्री० വിഗ്രഹം; ബിംബം.

मूल - पुं० വേരു്; കാരണം; അടിസ്ഥാനം; മൂലധനം.

मूलक - पुं० മുള്ളങ്കി; **वि०** കാരണമായ; ഉണ്ടാക്കുന്ന.

मूलिका - स्त्री० दे० **मूरि**

मूली - **स्त्री०** മുള്ളങ്കി ; പച്ചമരുന്നു്.
मूल्य - **पु०** വില.
मूषक / **मूस** } **पु०** എലി.
मूसदानी - **स्त्री०** എലിക്കെണി.
मूसना - **स०** കട്ടെടുക്കുക.
मूसर - **पु०** ഉലക്ക.
मूसरचंद - **पु०** അപരിഷ്കൃതൻ ; വങ്കൻ ; ഒന്നിനും കൊള്ളരുതാത്തവൻ.
मूसल - **पु०** ഉലക്ക ; **—धार** - തടിച്ച ധാരയോടുകൂടിയ (വലിയമഴ).
मूसला - **पु०** നാരായവേരു്.
मूसा - **पु०** എലി.
मूसी - **वि०** മരണപത്രമെഴുതുന്നവനായ.
मृग - **पु०** മാൻ.
मृगजल - **पु०** / **मृगतृष्णा** - **स्त्री०** } കാനൽ വെള്ളം ; മൃഗതൃഷ്ണ.
मृगया - **पु०** നായാട്ടു്.
मृगांक - **पु०** ചന്ദ്രൻ.
मृगी - **स्त्री०** പേടമാൻ ; അപസ്മാരം.
मृणाल - **स्त्री०** താമരവളയം.
मृतक - **पु०** മരിച്ച ജീവി ; പുല.
मृत्तिका - **स्त्री०** മണ്ണു്.
मृथा - **क्रि०** വൃഥാ ; വെറുതെ.
मृदुल - **वि०** മാർദ്ദവമുള്ള.
मृषा - **अव्य०** വൃഥാ ; വെറുതെ ; **वि०** അസത്യമായ.

में - **अव्य०** ഇൽ ; **पु०** ആടിൻെറ കരച്ചിൽ.
मेंगनी - **स्त्री०** (ആടു്, ഒട്ടകം മുതലായ മൃഗങ്ങളുടെ) ഗുളിക പോലുള്ള മലം.
मेंढ़क - **पु०** **दे०** **मेढ़क**
मेख - **पु०** ചെമ്മരിയാടു്.
मेख़ - **स्त्री०** കുററി ; ആണി ; പൂളു് ; ആപ്പു് ; **—ठोंकना** - കുററിയടിയ്ക്കുക.
मेखला - **स्त्री०** അരഞ്ഞാണം ; മേഖല ; മണ്ഡലം ; ചുററു്.
मेचक - **पु०** ഇരുട്ടു് ; പീലിക്കണ്ണു് ; പുക ; മേഘം ; **वि०** കറുത്ത.
मेज़ - **स्त्री०** മേശ ; **—पोश** - മേശവിരി.
मेज़बान / **मेज़मान** } **पु०** ആതിഥേയൻ.
मेजा - **पु०** **दे०** **मेढ़क**
मेटनहार / **मेटनहारा** } **पु०** നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.
मेटना - **स०** നശിപ്പിയ്ക്കുക.
मेटिया - **स्त्री०** മൺകലം.
मेठ - **पु०** ആനക്കാരൻ.
मेड़ - **पु०** വരമ്പു് ; വേലി.
मेढ़क - **पु०** തവള.
मेढ़ा - **पु०** ചെമ്മരിയാടു്.
मेढ़ी - **स्त्री०** പിന്നിയിട്ട മുടി.
मेथी - **स्त्री०** ഉലുവ.
मेदा - **स्त्री०** വയറു് ; പക്വാശയം.

मेदिनी - **स्त्री०** ഭൂമി.

मेध - **पुं०** യാഗം; ഹവിസ്സ്; ബലി മൃഗം.

मेधा - **स्त्री०** ധാരണാശക്തി.

मेधावी - **वि०** ബുദ്ധിമാനായ; ധാരണാശക്തിയുള്ള.

मेना - **अ०** മാവിൽ നെയ്യൊഴിച്ചു കുഴയ്ക്കുക; **स्त्री०** മേനക.

मेम - **स्त्री०** മദാമ്മ; ശീട്ടിലെ റാണി.

मेमना - **पुं०** ആട്ടിൻകുട്ടി.

मेमार - **पुं०** കൽപണിക്കാരൻ; കല്ലാശാരി.

मेरवना - **स०** കൂട്ടിക്കലൎത്തുക; കൂട്ടിച്ചേൎക്കുക.

मेरुदंड - **पुं०** നട്ടെല്ല്; രണ്ടുധ്രുവങ്ങളെയും യോജിപ്പിയ്ക്കുന്ന കല്പിത രേഖ (അച്ചുതണ്ട്).

मेल - **पुं०** [illegible]; യോജിപ്പ്; ചേൎച്ച; മൈത്രി; ഉപയുക്തത; സമത്വം; കിട; മാതിരി; കലപ്പ്.

मेलजोल - **पुं०** കൂട്ടുകെട്ട്.

मेलना - **स०** ചേൎക്കുക; ധരിപ്പിയ്ക്കുക: **अ०** [illegible].

मेला - **पुं०** ഉത്സവം; ആൾക്കൂട്ടം.

मेली - **पुं०** ധാരാളം അടുത്ത പരിചയമുള്ളവൻ.

मेवा - **पुं०** ഉണക്കിയ പഴം (മുന്തിരിങ്ങ, ബദാം മുതലായവ); **—फ़रोश** - ഉണക്കിയ പഴങ്ങൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

मेवासा - **पुं०** വീട്; കോട്ട; രക്ഷാ കേന്ദ്രം.

मेवासी - **पुं०** വീട്ടുടമസ്ഥൻ; കോട്ടയുടെ അധിപതി.

मेष - **पुं०** ചെമ്മരിയാട്; മേടം രാശി.

मेहँदी - **स्त्री०** മയിലാഞ്ചി.

मेह - **पुं०** മേഘം; മഴ; പ്രമേഹരോഗം.

मेहतर - **पुं०** വലിയവൻ; മഹാൻ; തോട്ടി (ഒരു ജാതി).

मेहतरानी - **स्त्री०** **(मेहतर की स्त्री)**; തോട്ടിപ്പണി ചെയ്യുന്നവൾ.

मेहनत - **स्त्री०** അദ്ധ്വാനം; പരിശ്രമം; പണിയെടുക്കൽ.

मेहनताना - **पुं०** വേലയ്ക്കുള്ള കൂലി; പ്രതിഫലം.

मेहनती - **वि०** പരിശ്രമിയായ.

मेहमान - **पुं०** അതിഥി; **—दारी** - അതിഥിസല്ക്കാരം; **—नवाज़** - ആതിഥ്യം ചെയ്യുന്നവൻ.

मेहमानी - **स्त्री०** അതിഥിസല്ക്കാരം; അതിഥിയാകൽ; സദ്യ.

मेहर - **स्त्री०** ദയ; **—बान** - ദയയുള്ള; **—बानी** - കൃപ; അനുഗ്രഹം.

मेहरा - **पुं०** [illegible] (ഷണ്ഡൻ).

मेहराब - **स्त्री०** ആർച്ച്; കമാനം; **—दार** - കമാനം വെച്ച.
मेहरारू - **स्त्री०** സ്ത്രീ.
मेहरिया } **स्त्री०** സ്ത്രീ; ഭാര്യ.
मेहरी }
मै - **स्त्री०** മദ്യം; **क्रि०** കൂടെ; ഒരുമിച്ച്.
मैकदा - **पु०** മദ്യശാല,
मैकशी - **स्त्री०** മദ്യപാനം.
मैका - **पु० दे० मायका**
मैख़ाना - **पु०** കള്ളുഷാപ്പ്.
मैख़्वार - **पु०** മദ്യപാനി.
मैदा - **पु०** അരി, ഗോതമ്പ് മുതലായ ധാന്യങ്ങളുടെ പൊടി.
मैदान - **पु०** യുദ്ധക്കളം; കളിസ്ഥലം; മൈതാനം; **—में आना** - എതിരിൽ വരിക; **—मारना** - മത്സരിച്ച ജയം നേടുക; **—साफ़ होना** - തടസ്സം നീങ്ങുക.
मैन - **पु०** കാമദേവൻ; മെഴുക്.
मैनसिल - **पु०** ചായില്യം.
मैना - **स्त्री०** മൈന (ഒരു പക്ഷി).
मैयत - **स्त्री०** മരണം; ശവം.
मैया - **स्त्री०** മാതാവ്.
मैर - **स्त्री०** സർപ്പവിഷജ്വാല.
मैरेय - **स्त्री०** ഒരുതരം മദ്യം.
मैल - **स्त्री०** അഴുക്ക്; കന്മഷം; **पु०** അഭിലാഷം; വാസന.
मैलख़ोरा - **वि०** ചളിപററിയാലറിയാത്ത; **पु०** സോപ്പ്.
मैला - **पु०** ചപ്പ് ചവറ്; മലം; **वि०** അഴുക്കുള്ള; ദുഷിച്ച; **—कुचैला** - വൃത്തികെട്ട.
मैहर - **पु०** നെയ്യിന്റെ കീടൻ.
मोंछ - **स्त्री० दे० मूँछ**
मोंढा - **पु०** മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പീഠം (സ്റ്റൂൾ); തോള്.
मो - **सर्व०** എന്റെ; എന്റേത്.
मोक़दमा - **पु० दे० मुक़दमा**
मोकना - **अ०** ഉപേക്ഷിയ്ക്കുക; എറിയുക.
मोकल - **वि०** സ്വതന്ത്രമായ.
मोकला - **वि०** വീതിയുള്ള; സ്വതന്ത്രമായ.
मोखा - **पु०** ചെറിയ ജനൽ.
मोगल - **पु०** മുഗളൻ.
मोघ - **वि०** നിഷ്ഫലമായ; പിഴയ്ക്കുന്ന.
मोच - **स्त्री०** ഞരമ്പുതെററൽ; ഉളുക്ക്.
मोचना - **स०** മോചിപ്പിയ്ക്കുക.
मोची - **पु०** ചെരുപ്പുകുത്തി.
मोछ - **स्त्री० दे० मोछ**; മോക്ഷം.
मोजज़ा - **पु०** അത്ഭുതകൃത്യം.
मोज़ा - **पु०** കാലുറ; കാലിന്റെ പിള്ള.
मोट - **स्त्री०** ഭാണ്ഡം; വെള്ളം കോരുവാനുള്ള തോൽസഞ്ചി; **वि०** വിലകുറഞ്ഞ.
मोटरी - **स्त्री०** ചെറിയ ഭാണ്ഡം.

मोटा - **वि०** തടിച്ച; കൊഴുത്ത; സാധാരണമായ; **—असामी** - ധനവാൻ; **मोटे तौर पर** - പൊതുവെ.

मोटाई - **स्त्री०** തടിപ്പ്; വണ്ണം; കൊഴുപ്പ്; സ്ഥൂലത; ദൃഢത; **—चढ़ना** - അഹങ്കരിക്കുക.

मोटाना - **अ०** തടിക്കുക; അഹങ്കാരിയാകുക; ധനികനാകുക.

मोटिया - **पु०** കട്ടിയുള്ള പരുപരുത്ത സ്വദേശിവസ്ത്രം (ഖദർ); ചുമട്ടുകാരൻ.

मोठ - **स्त्री०** പയറ്.

मोड़ - **स्त्री०** തിരിവ്; വളവ്.

मोड़ना - **स०** മടക്കുക; തിരിക്കുക; വളക്കുക.

मोड़ी - **स्त्री०** വേഗത്തിലെഴുതാവുന്ന ഒരു ലിപി.

मोतकिद - **पु०** വിശ്വസിക്കുന്നവൻ; മതവിശ്വാസി.

मोतदिल - **वि०** മിതവാദിയായ.

मोतबर - **वि०** [illegible].

मोताद - **स्त्री०** (മരുന്നിന്റെ) മാത്ര.

मोतिया - **पु०** ഒരുതരം മല്ലിക; **—बिंद** - ഒരുതരം നേത്രരോഗം; (cataract).

मोती - **पु०** മുത്ത്; **—रोलना** - അല്പപരിശ്രമംകൊണ്ട് അധികം സമ്പാദിക്കുക.

मोतीचूर - **पु०** ഒരുതരം ലഡ്ഡു.

मोथा - **पु०** മുത്തങ്ങ.

मोदक - **पु०** കൊഴുക്കട്ട; ലഡ്ഡു.

मोदी - **पु०** പലവ്യഞ്ജനക്കടക്കാരൻ; **—खाना** - കലവറ; അറ.

मोना - **स०** നനയ്ക്കുക.

मोम - **पु०** മെഴുക്; **—जामा** - മെഴുകശീല; **—दिल** - കോമളഹൃദയനായ; **—बत्ती** - മെഴുകുതിരി.

मोमिन - **पु०** [illegible] മുസൽമാൻ; മുഹമ്മദീയനെസ്സുകാരൻ.

मोयन - **पु०** മാവിൽ നെയ്യ് മുതലായതു ചേർത്ത് [illegible]ത്തൽ.

मोरंग - **पु०** [illegible] കിഴക്കു ഭാഗം.

मोर - **पु०** എറുമ്പ്; മയിൽ; **—पंख** - മയിൽപ്പീലി; **—लेना** - യുദ്ധം ചെയ്യുക.

मोरचा - **पु०** തുരുമ്പ്; കിടങ്ങ്; വ്യൂഹം; **—बंदी** - വ്യൂഹരചന.

मोरछल - **पु०** ആലവട്ടം.

मोरना - **स०** **दे०** **मोड़ना**

मोरनी - **स्त्री०** മയിൽപ്പേട.

मोरी - **स्त्री०** അഴുക്കുവെള്ളച്ചാൽ; ഓട.

मोल - पु० വില ; **—करना** - വില ഉറപ്പിയ്ക്കുക ; **—लेना** - വാങ്ങുക.

मोलवी - पु० दे० **मौलवी**

मोलाई - स्त्री० വിലനിണ്ണയിയ്ക്കൽ.

मोह - पु० അജ്ഞാനം ; ഭ്രമം ; (മായാ) മോഹം ; പ്രേമം.

मोहक - वि० മോഹിപ്പിക്കുന്ന.

मोहड़ा - पु० പാത്രത്തിന്റെ വായ ; മുകൾ ഭാഗം.

मोहतमिम - पु० മാനേജർ.

मोहताज - वि० दे० **मुहताज**

मोहताजी - स्त्री० दे० **मुहताजी**

मोहनभोग - पु० ഒരുതരം അലുവ ; ഒരുതരം മാങ്ങ ; ഒരുതരം പഴം.

मोहना - अ० മോഹിയ്ക്കുക ; स० മോഹിപ്പിയ്ക്കുക ; ഭ്രമിപ്പിയ്ക്കുക.

मोहनी - स्त्री० വശീകരണമന്ത്രം.

मोहफ़िल - स्त्री० **महफ़िल**

मोहब्बत - स्त्री० दे० **मुहब्बत**

मोहमिल - वि० നിരത്ഥകമായ ; ത്യജിച്ച.

मोहर - स्त्री० दे० **मुहर**

मोहरा - पु० दे० **मोहड़ा** ; സേനയുടെ മുന്നണി ; **—लेना** - സൈന്യത്തെ എതിക്കുക.

मोहर्रिर - पु० दे० **मुहर्रिर**

मोहलत - स्त्री० അവധി ; ഒഴിവുസമയം ; [illegible].

मोहलिक - वि० മാരണപ്പെടുത്തുന്ന.

मोहल्ला - पु० दे० **मुहल्ला**

मोहसिन - वि० നന്ദിയുള്ള ; കൃതജ്ഞനായ ; **—कुश** - കൃതഘ്നനായ ; നന്ദികെട്ട.

मोहार - पु० വാതിൽ ; പ്രവേശദ്വാരം; മുൻവശം; വൻതേനീച്ച ; തേനീച്ചക്കൂട് ; വണ്ട്.

मोहाल - पु० दे० **मुहाल**

मोहिं - सर्व० എന്നെ ; എനിയ്ക്ക്.

मोही - वि० മോഹിയ്ക്കുന്ന ; മോഹിപ്പിയ്ക്കുന്ന ; അത്യാഗ്രഹിയായ.

मौक़ा - पु० സന്ദർഭം ; അവസരം ; സ്ഥലം ; സംഭവസ്ഥലം ; **—देना** - അവസരം കൊടുക്കുക ; **—देखना** - തക്കംനോക്കുക ; **—हाथ लगना** - തക്കം കിട്ടുക.

मौक़ूफ़ - वि० തടഞ്ഞ ; നിർത്തിവെച്ച ; പിരിച്ചുവിട്ട ; റദ്ദാക്കപ്പെട്ട ; ആശ്രയിച്ച.

मौक़ूफ़ी - स्त्री० പ്രതിബന്ധം ; പിരിച്ചുവിടൽ ; ആശ്രയിയ്ക്കൽ.

मौखिक - वि० വാക്കാലുള്ള ; സംഭാഷണരൂപത്തിലുള്ള.

मौगा - वि० നപുംസകനായ ; വിഡ്ഢിയായ.

मौगी - स्त्री० സ്ത്രീ.

मौज़ - **स्त्री०** ആനന്ദം; ആവേശം; ഓളം; അല.

मौज़ा - **पु०** സ്ഥലം; വയൽ; ഗ്രാമം.

मौजी - **वि०** പ്രസന്നനായ; സ്വേച്ഛാചാരിയായ.

मौजूँ - **वि०** ശരിയായ; ഉചിതമായ.

मौजूद - **वि०** ഹാജരുള്ള; തയ്യാറായ; ഉണ്ടായിരുന്ന.

मौजूदगी - **स्त्री०** ഹാജർ; ഉണ്ടായിരിക്കൽ; തയ്യാറ്.

मौजूदा - **वि०** ഇപ്പോഴുള്ള.

मौत - **स्त्री०** മരണം.

मौताद - **स्त्री०** (മരുന്നിന്റെ) മാത്ര.

मौर - **पु०** പൂങ്കുല; മാവിൻപൂവ്; വിവാഹസമയത്ത് വരൻ അണിയുന്ന ഒരുതരം ശിരോഭൂഷണം.

मौरना - **अ०** (മാവ്) പൂക്കുക.

मौरी - **स्त्री०** വിവാഹസമയത്ത് വധു ധരിക്കുന്ന ഒരു ശിരോഭൂഷണം.

मौरूसी - **वि०** പൈതൃകമായ.

मौर्वी - **स्त्री० दे० मुर्वी**

मौलवी - **पु०** മുഹമ്മദീയമതാചാര്യൻ.

मौलसिरी - **स्त्री०** എലഞ്ഞിമരം.

मौला - **पु०** സ്നേഹിതൻ; സഹായി; യജമാനൻ; ഈശ്വരൻ.

मौलाना - **पु०** വലിയ വിദ്വാൻ.

मौसम / **मौसिम** - **पु०** ഋതു; കാലം; അനുകൂലസമയം.

मौसा - **पु०** അമ്മയുടെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവ്.

मौसिमी - **वि०** കാലാനുസരണമായ; ഋതുവിനനുസരിച്ചുള്ള.

मौसी - **स्त्री०** അമ്മയുടെ സഹോദരി; ചിറ്റമ്മ; വല്യമ്മ.

मौसूफ़ - **वि०** പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ട; പറയപ്പെട്ട.

मौसूम - **वि०** പേരുള്ള.

मौसूल - **वि०** സംബന്ധിച്ച; കിട്ടിയ.

मौसेरा - **वि०** അമ്മയുടെ സഹോദരിയെസംബന്ധിച്ച.

म्यान - **पु०** വാളുറ.

म्लान - **वि०** മങ്ങിയ; വാടിയ; മലിനമായ.

म्लेच्छ - **पु०** നീചൻ.

य

यंत्र - **पु०** യന്ത്രം; ആയുധം; തോക്ക്; വാദ്യം; വീണ; താഴ്; —**मंत्र** - മന്ത്രതന്ത്രം.

यंत्रण - **पु०** നിയന്ത്രണം; രക്ഷണം.

यंत्रणा - **स्त्री०** യാതന; ക്ലേശം; പീഡ.

यंत्रालय - **पु०** യന്ത്രശാല; അച്ചടിശാല.

यंत्री - **पुं** മന്ത്രവാദി; വാദ്യം കൊട്ടുന്നവൻ.

यक - **वि०** ഒന്നു്; ഒരു; **—कलम** - **क्रि०** ഒരററം മുതൽ മുഴുവൻ; ഒന്നായിട്ടു്; **वि०** പൂർണ്ണമായ; **—ज़बाँ** - ദൃഢപ്രതിജ്ഞനായ; **क्रि०** ഐകകണ്ഠ്യന; **—जहत** - ഒരേ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചു; **—जा** - ഒരേസ്ഥലത്തു് ഒന്നിച്ചുകൂടിയിട്ടു്; **—जाई** - ഒരേ സ്ഥലത്തു് ഒന്നിച്ചുകൂടിയ; **—दिगर** - പരസ്പരം; **—बयक,** **—बारगी** - പെട്ടെന്നു്; **—मुश्त** - ഒററപ്രാവശ്യമായി; ഒന്നിച്ചു് (രൂപ മുതലായതു കൊടുക്കൽ); **—रंग** - അകവും പുറവും ഒരു പോലെയുള്ള; നിഷ്കപടനായ; **—सर** - ഏററവും; തീരെ; **—साँ** - ഒന്നുപോലെയുള്ള; സമാനമായ.

यकता - **वि०** അദ്വിതീയനായ; അനുപമമായ.

यकायक - **क्रि०** പെട്ടെന്നു്.

यकीन - **पुं** വിശ്വാസം; തീർച്ച.

यकीनन - **क्रि०** തീർച്ചയായും.

यकीनी - **वि०** വിശ്വാസമുള്ള; വിശ്വസിയ്ക്കത്തക്ക.

यकृत - **पुं** കരള് (liver).

यक्ष्मा - **पुं** ക്ഷയരോഗം.

यगाना - **वि०** തൻേറതായ; ബന്ധമുള്ള.

यजन - **पुं** യാഗം.

यजमान - **पुं** യാഗം ചെയ്യുന്നവൻ; ബ്രാഹ്മണർക്കു ദാനം ചെയ്യുന്നവൻ.

यजमानी - **स्त्री०** യാഗം ചെയ്യൽ; യജമാനത്വം.

यतन - **पुं** യത്നം; പ്രയത്നം.

यति, **यती** - **पुं** സന്യാസി; പദ്യം ചൊല്ലുമ്പോൾ ഇടയ്ക്കു് നിർത്തേണ്ട സ്ഥലം.

यतीम - **पुं** അനാഥൻ; **—खाना** - അനാഥാലയം.

यत्र - **क्रि०** യാതൊരിടത്തു്; **—तत्र** - അവിടവിടെ; അങ്ങുമിങ്ങും.

यथा - **अव्य०** **जैसे** എപ്രകാരത്തിൽ; **—क्रम** - ക്രമമനുസരിച്ചു്; **—तथ्य** - എങ്ങിനേയോ അങ്ങിനെ; സത്യംപോലെ; **—पूर्व** - പണ്ടത്തേപ്പോലെ; **—योग्य** - വേണ്ടപോലെ; യോഗ്യമായരീതിയിൽ.

यथावत् - **अव्य०** അതേവിധം; വേണ്ടപോലെ; നല്ലപോലെ.

यथेष्ट - **क्रि०** ഇഷ്ടംപോലെ.

यथोक्त - क्रि० പറഞ്ഞപോലെ.

यथोचित - क्रि० ഉചിതംപോലെ.

यद् - पु० हाथ കൈ.

यदा - अव्य० യാതൊരുസമയത്തു°; —कदा - ചിലപ്പോഠം.

यदि - अव्य० എങ്കിൽ.

यम - पु० दरिया നദി.

यमज - पु० ഇരട്ടപെററവർ.

यमल - पु० ഇരട്ട.

यमीन - पु० വലത്തുകൈ ; ശപഥം ; ശക്തി ; वि० വലത്തെ.

यरकान - पु० പാണ്ഡുരോഗം.

यल्गार - स्त्री० चढ़ाई ആക്രമണം.

यव - पु० യവം ; കടുകിട ; ഒരിഞ്ചിൻെറ മൂന്നിലൊന്നു°; വിരലിലെ ഒരു രേഖ ; വേഗം;

यवन - पु० ഗ്രീക്കുകാരൻ ; മുസൽമാൻ ; വേഗത.

यवनिका - पु० തിരശ്ശീല ; കട്ടൻ.

यश - पु० കീത്തി.

यशस्वी } वि० യശസ്സുള്ള ; കീത്തിയുള്ള.
यशी

यष्टि - स्त्री० വടി ; ശാഖ ; ഇരട്ടിമധുരം.

यसार - पु० ഇടത്തുകൈ ; സമ്പന്നത ; ഭാഗ്യദോഷി.

यहाँ - क्रि० ഇവിടെ.

यहीं - क्रि० ഇവിടെത്തന്നെ.

यही - सर्व० (यह+ही) ഇതുതന്നെ; ഇവൻതന്നെ ; ഇവഠംതന്നെ.

यहूदी - पु० ജൂതൻ.

याँ - क्रि० दे० यहाँ

या - अव्य० ഓ ; അല്ലെങ്കിൽ ; അഥവാ.

याकूत - पु० ചുവന്ന രത്നക്കല്ലു°.

याचिका - स्त्री० പിച്ചക്കാരി,

यातना - स्त्री० ക്ലേശം ; ദുഃഖം.

यातायात - पु० പോക്കുവരവു°.

याद - स्त्री० ഓമ്മ ; ഓമ്മിയ്ക്കൽ ; —गार - സ്മാരകം ; —दाश्त - ഓമ്മക്കുറിപ്പു° ; ഓമ്മശക്തി ; (memorandum).

यान - पु० വാഹനം ; ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കൽ.

यानी } अव्य० അതായതു° ; എന്നു വെച്ചാൽ.
याने

यापन - पु० നടത്തൽ ; കഴിച്ചുകൂട്ടൽ.

याफ्त - स्त्री० ലഭിയ്ക്കൽ ; വരവു°.

याफ्तनी - स्त्री० കിട്ടേണ്ട പണം.

याब - वि० 'കിട്ടുന്ന' എന്ന അത്ഥം കുറിയ്ക്കുന്ന പ്രത്യയം. उदा० कामयाब ; फतहयाब

याबिन्दा - वि० ലഭിയ്ക്കുന്ന.

याबी - स्त्री० 'ലഭിയ്ക്കൽ' എന്ന അത്ഥം കുറിയ്ക്കുന്ന പ്രത്യയം. उदा० कामयाबी ; फतहयाबी

याबू - पु० ചെറിയ കുതിര.

याम - पु० യാമം ; 3 മണിക്കൂർ സമയം ; स्त्री० രാത്രി.

यामिनी - स्त्री० രാത്രി.

यार - पुं० സഹായി; പ്രേമഭാജനം: സ്നേഹിതൻ; ജാരൻ; **—बाश या बाज़ -** സ്നേഹിതന്മാരുടെയിടയിൽ കഴിഞ്ഞു കൂടുന്നവൻ; കാമുകൻ; വേശ്യ; **—फ़रोश -** സേവപറയുന്ന; **—मार -** മിത്രങ്ങളെ ചതിയ്ക്കുന്നവൻ.

यारा - पुं० സാമർത്ഥ്യം.

याराना - क्रि० സ്നേഹിതൻെറ മട്ടിൽ; **वि०** സ്നേഹിതനെപ്പോലെയുള്ള; **पुं०** മൈത്രി.

यारी - स्त्री० സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ അനുചിത സമ്പക്കം; ചങ്ങാതിത്തം.

याल - स्त्री० കഴുത്തു്; (കുതിരയുടേയോ, സിംഹത്തിൻേറയോ) കുഞ്ചിരോമം.

यावन - वि० യവനനെ സംബന്ധിച്ച.

यावर - पुं० സഹായി.

यास - स्त्री० നിരാശ.

यासमन - पुं० चमेली പിച്ചകം.

याहू - अव्य० ഹേ ദൈവമേ; ഒരു തരം പ്രാവു്.

युक्त - वि० യോജിച്ച; ഉചിതമായ.

युक्ति - स्त्री० ഉപായം; സൂത്രം; ചാതുര്യം; തക്കം.

युग - पुं० കാലം; യുഗം; ജോഡി.

युगल - पुं० ജോഡി.

युगांतर - पुं० മറെറാരു യുഗം.

युग्म - पुं० ജോഡി.

युत - वि० യോജിച്ച; കൂടിയ.

युमन - पुं० ഭാഗ്യം; സഫലത.

युयुत्सा - स्त्री० യുദ്ധം ചെയ്യാനുള്ള ആഗ്രഹം; ശത്രുത.

युयुत्सु - वि० യുദ്ധം ചെയ്യാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന.

युवक - पुं० യുവാവു്.

यूँ - अव्य० यों ഇപ്രകാരം.

यूथ - पुं० സമൂഹം; സംഘം; സൈന്യം.

यूनान - पुं० ഗ്രീസുരാജ്യം.

यूनानी - वि० ഗ്രീസുരാജ്യത്തിലുള്ള.

यूप - पुं० വിജയസ്തംഭം; യാഗത്തിൽ ബലികഴിയ്ക്കുവാനുള്ള മൃഗത്തിനെ കെട്ടിയിടുന്ന സ്തംഭം.

यों - अव्य० ഇങ്ങനെ; ഇപ്രകാരം; **—ही -** ഇങ്ങനെതന്നെ; വെറുതെ; ഉദ്ദേശമില്ലാതെ.

योग - पुं० ചേച്ച; യോജിപ്പു്, ചതി; ശുഭസമയം; യോഗം.

योजक - वि० കൂട്ടിചേക്കുന്ന.

योजन - पुं० കൂട്ടിച്ചേക്കൽ; ഒരു യോജന ദൂരം.

योजना - स्त्री० നിയോഗിയ്ക്കൽ; നിയമിയ്ക്കൽ; ഏപ്പാടു്; പദ്ധതി; വ്യവസ്ഥ.

योद्धा - पु० ഭടൻ.

योनि - स्त्री० വിളനിലം; ഉൽപത്തിസ്ഥാനം; സ്ത്രീകളുടെ ജനനേന്ദ്രിയം; ഗർഭാശയം; പ്രാണിവർഗ്ഗം; ദേഹം.

योम - पु० ദിവസം; തിയതി.

यों - अव्य० दे० यों

यौगिक - पु० ചേർന്നതു്; പ്രകൃതി പ്രത്യയങ്ങൾ ചേർന്ന വാക്കു്; സമസ്തപദം.

यौवराज्य - पु० യുവരാജപട്ടം.

र

रंक - वि० ദരിദ്രനായ; പിശുക്കനായ; അലസനായ.

रंग - पु० നിറം; നൃത്തം, ഗാനം മുതലായവ; യുദ്ധക്ഷേത്രം; യൌവ്വനം; സൌന്ദര്യശോഭ; ആനന്ദം; യുദ്ധം; മാതിരി; രീതി; **—जमाना** - പ്രഭാവമുണ്ടാക്കുക; **—बदलना** - ഭാവം മാറുക; **—में भंग पड़ना** - ആനന്ദത്തിനു് വിഘ്നം നേരിടുക.

रंग-ढंग - पु० സ്ഥിതിഗതി; മാതിരി; പെരുമാററം.

रंगत - स्त्री० നിറം; ആനന്ദം; വർണ്ണത്വം.

रंगना - स० നിറം പിടിപ്പിക്കുക; തനിക്കനുകൂലമാക്കുക.

रंगबिरंगा - वि० പലവർണ്ണത്തിലുള്ള.

रंगभवन - पु० दे० रंगमहल

रंगभूमि - स्त्री० നാട്യശാല; യുദ്ധക്ഷേത്രം; ആഘോഷസ്ഥലം.

रंगमहल - पु० കേളിസൌധം.

रंगमार - पु० ഒരുതരം ശീട്ടുകളി.

रंगरलिया - पु० സുഖഭോഗത്തിൽ മുഴുകിയവൻ.

रंगरली - स्त्री० ആനന്ദകോലാഹലം.

रंगरूट - पु० പുതിയതായി പ്രവൃത്തിചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയവൻ; പട്ടാളത്തിൽ പുതുതായി ചേർന്ന ആൾ.

रंगरेज़ - पु० മുണ്ടു് ചായം മുക്കുന്നവൻ.

रंगरेली - स्त्री० दे० रंगरली

रंगवाना - स० നിറം കൊടുപ്പിക്കുക.

रंगसाज़ - पु० ചായപ്പണിക്കാരൻ; ചായമുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

रंगसाज़ी - स्त्री० ചായപ്പണി.

रंगाई - स्त्री० ചായംതേയ്ക്കൽ; ചായംതേയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി.

रंगी - वि० ആനന്ദശീലനായ.

रंगीन - वि० നിറംപിടിപ്പിച്ച; ഭോഗാസക്തനായ; രസകരമായ.

रंगीनी - स्त्री० നിറം പിടിപ്പിച്ച സ്ഥിതി; ഭോഗാസക്തി; വിനോദപ്രിയത്വം.

रंगीला - वि० നിറം പിടിപ്പിച്ച; രസികനായ; കാമുകനായ; ലമ്പടനായ.

रंच, रंचक - वि० കുറച്ച്.

रंज - पु० ദുഃഖം: ഖേദം; ശോകം.

रंजक - पु० നിറം പിടിപ്പിക്കുന്നവൻ; **वि०** സന്തോഷിപ്പിക്കുന്ന; **स्त्री०** വെടിമരുന്ന്.

रंजन - पु० നിറം പിടിപ്പിക്കൽ; സന്തോഷിപ്പിക്കൽ.

रंजित - वि० നിറം പിടിപ്പിച്ച; സന്തുഷ്ടനായ; അനുരക്തനായ.

रंजिश, रंजीदगी - स्त्री० ദുഃഖാവസ്ഥ; വിരോധം; വൈമനസ്യം.

रंजीदा - वि० ദുഃഖിതനായ; അപ്രസന്നനായ.

रंड़ा - स्त्री० വിധവ.

रंड़ापा - पु० വൈധവ്യം.

रंडी - स्त्री० വേശ്യ; നടി; **—बाज़ -** വേശ്യാലമ്പടൻ; വ്യഭിചാരി.

रंडुआ, रंडुवा - पु० ഭാര്യ മരിച്ച പുരുഷൻ.

रंद - पु० വെളിച്ചം വരുവാനുള്ള ദ്വാരം; വെടിവെയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി കോട്ടയുടെ മതിലിലുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള ദ്വാരം.

रंदना - स० [illegible]

रंदा - पु० ഇഴപ്പ്; ചിന്തേരുളി; ചിപ്പുളി.

रंधन - पु० ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യൽ; നശിപ്പിയ്ക്കൽ.

रंध्र - पु० ദ്വാരം.

रंभाना - अ० പശു കരയുക.

रअद - पु० ഇടിമുഴക്കം.

रअना - वि० അലങ്കരിച്ചും, ശൃംഗരിച്ചും നടക്കുന്നവനായ; വളരെ സുന്ദരമായ.

रअनाई - स्त्री० അലങ്കാരം; സൌന്ദര്യം.

रअय्यत - स्त्री० പ്രജ.

रअशा - पु० വിറയ്ക്കൽ; കൈകാലുകൾ വിറയ്ക്കുന്ന ഒരു രോഗം.

रई - स्त्री० കടകോൽ.

रईस - पु० (बहु० रऊसा) പ്രഭു; ജന്മി; വലിയ ധനവാൻ.

रईसी - स्त्री० പ്രഭുത്വം; ജന്മിത്വം.

रऊनत - स्त्री० അഭിമാനം; അഹംഭാവം.

रकअत - स्त्री० വക്രത; വളവ്; കുനിവ്.

रक़बा - पु० ക്ഷേത്രഫലം.

रक़म - स्त्री० തുക; പണത്തിന്റെ തുക; സംഖ്യ; കൈയെഴുത്ത്; പ്രകാരം; മാതിരി; **—वार -** വിവരണത്തോടെ.

रक़मी - वि० എഴുതിയ ; അടയാ [illegible].

रक़ान - स्त्री० യുക്തി ; മട്ട് ; മാതിരി.

रकाब - स्त्री० കുതിരസ്സവാരി ചെയ്യുമ്പോൾ കാൽ വെയ്ക്കുവാനുള്ള കാൽത്താങ്ങ് ; **—में पाव रखना** - പോകാൻ തികച്ചും തയ്യാറാകുക.

रक़ाबा - पुं० ക്ഷേത്രഫലം.

रक़ाबी - पुं० പ്ലേറ്റ് ; പിഞ്ഞാണം.

रक़ीक़ - वि० മൃദുവായ ; ആർദ്രമായ ; ദയാലുവായ ; ദുർബ്ബലനായ ; ലോലനായ.

रक़ीब - वि० പ്രേമികയുടെ വേറൊരു കാമുകൻ.

रक्तपात - पुं० രക്തമൊഴുക്കൽ.

रक्तबीज - पुं० മാതളനാരങ്ങ.

रक्षाबंधन - पुं० ഒരു വിശേഷ ദിവസം.

रक्ष्य - वि० രക്ഷിയ്ക്കത്തക്ക.

रखना - स० വെയ്ക്കുക ; താമസിപ്പിയ്ക്കുക ; രക്ഷിയ്ക്കുക.

रखनी - - स्त्री० रखेली വെപ്പാട്ടി.

रखवाई - स्त्री० വയലുകാക്കൽ ; കാവൽ ; കാവൽക്കൂലി.

रखवार } **पुं०** കാവൽക്കാരൻ ;
रखवाला } രക്ഷകൻ.

रखवाली - स्त्री० കാവൽ ; കാത്തു രക്ഷിയ്ക്കൽ.

रखाना - स० വെപ്പിയ്ക്കുക; കാത്തു രക്ഷിയ്ക്കുക.

रखेली - स्त्री० रखैल വെപ്പാട്ടി.

रखैया - पुं० രക്ഷകൻ.

रग - स्त्री० ഞരമ്പ് ; നാഡി ; **—फड़कना** - ആവേശമുണ്ടാകുക ; **—रग में** - ദേഹം മുഴുവൻ.

रगड़ - स्त्री० ഉരയൽ ; കലഹം.

रगड़ना - स० ഉരയ്ക്കുക ; അരയ്ക്കുക ; ബുദ്ധിമുട്ടിയ്ക്കുക ; അത്യദ്ധ്വാനം ചെയ്യുക.

रगड़ा - पुं० ഉരയൽ ; പരിശ്രമം; കലഹം.

रग़बत - स्त्री० അഭിരുചി ; താല്പര്യം.

रगरेशा - पुं० ഇലകളുടെ ഞരമ്പ് ; ശരീരത്തിന്റെ ഉള്ളിലെ ഓരോ അംഗവും ; **रगरेशे में** - ഓരോ ഞരമ്പുതോറും ; **रगरेशे से वाकिफ़ होना** - പൂർണ്ണമായ പരിചയമുണ്ടായിരിയ്ക്കുക.

रगेदना - स० ഓടിയ്ക്കുക.

रचक - पुं० രചിയ്ക്കുന്നവൻ.

रचना - स्त्री० (കൃതി) രചിയ്ക്കൽ ; **स०** രചിയ്ക്കുക ; ഉണ്ടാക്കുക.

रचनात्मक - वि० നിർമ്മാണപരമായ.

रचयिता - पुं० രചിയ്ക്കുന്നവൻ.

रचित - **वि०** രചിക്കപ്പെട്ട.

रज - **पु०** പൊടി; വെള്ളി.

रजक - **पु०** അലക്കുകാരൻ.

रजत - **स्त्री०** വെള്ളി; **वि०** വെളുത്ത; ചുവന്ന.

रजनी - **स्त्री०** രാത്രി; മഞ്ഞൾ; **—कर** - ചന്ദ്രൻ.

रजपूती - **स्त्री०** ക്ഷത്രിയത്വം.

रजवाड़ा - **पु०** രാജ്യം; നാട്ടുരാജ്യം; രാജാവു്.

रज़ा - **स्त्री०** ആഗ്രഹം; ഒഴിവു്; ആജ്ഞ; സമ്മതം; **—मंद** - സമ്മതിച്ച; **—मंदी** - സമ്മതിയ്ക്കൽ.

रजाइस - **स्त्री०** ആജ്ഞ; കല്പന.

रजाई - **स्त्री०** പഞ്ഞിനിറച്ച ഒരു തരം പുതപ്പു്.

रजाय - **स्त्री०** } ആജ്ഞ; കല്പന;
रजायस - **पु०** } അനുവാദം; സമ്മതം.

रज़ील - **पु०** താണ ജാതിക്കാരൻ.

रज्जु - **स्त्री०** കയറു്.

रट }
रटत } **स्त्री०** ഉരുവിടൽ.

रटना - **स०** ഉരുവിടുക.

रठ - **वि०** ഉണങ്ങിയ; ശുഷ്കമായ.

रण - **पु०** യുദ്ധം; **—स्तंभ** വിജയസ്മാരകസ്തംഭം; **—रंग** - യുദ്ധക്കളം; [illegible] ഉത്സാഹം; യുദ്ധം.

रत - **वि०** ആസക്തമായ; ഏർപ്പെട്ട; **पु०** സംഭോഗം; പ്രേമം; രക്തം.

रतजगा - **पु०** ഉറക്കമൊഴിയ്ക്കൽ.

रतनार } **वि०** അല്പം ചുവന്ന;
रतनारा } ചുവപ്പുള്ള.

रतनारी - **स्त्री०** ചുവപ്പു്.

रताना - **अ०** ആസക്തനാകുക; ഏർപ്പെടുക.

रतालू - **पु०** കാച്ചിൽക്കിഴങ്ങു്.

रतौंधी - **स्त्री०** രാത്രിസമയത്തു് ഒട്ടും കാഴ്ചയില്ലാതാകുന്ന ഒരു നേത്രരോഗം.

रत्ती - **स्त्री०** കുന്നിക്കുരു; എട്ടു് നെല്ലിട; **—भर** - എള്ളിടയ്ക്കു്.

रत्नाकर - **पु०** സമുദ്രം.

रथवाह }
रथवाहक } **पु०** സാരഥി; കുതിര.

रद }
रदन } **पु०** പല്ലു്.

रदपट - **पु०** ചുണ്ടു്.

रद्द - **वि०** റദ്ദാക്കിയ; കൊള്ളരുതാത്ത; **स्त्री०** ഛർദ്ദി; **—करना** - റദ്ദാക്കുക; തള്ളുക; **बदल** - പരിവർത്തനം.

रद्दा - **पु०** ചുമരിലെ ഇഷ്ടികകളുടെ ഒരു നിര; ഒന്നിനുമീതെ മറ്റൊന്നായി വെച്ചിട്ടുള്ള വസ്തുക്കളുടെ നിര.

रद्दी - **वि॰** വൃത്തികെട്ട; ഉപയോഗശൂന്യമായ.

रन - **पु॰** യുദ്ധം; കാട്ട്; തടാകം.

रनबंका / **रनबांकुरा** - **पु॰** ശൂരൻ; യുദ്ധവീരൻ.

रनवास / **रनिवास** - **पु॰** അന്തഃപുരം.

रनी - **पु॰** യോദ്ധാവ്.

रपट - **स्त्री॰** ഉരയൽ; വഴുതൽ.

रपटना - **अ॰** ഉരയുക; വഴുതുക.

रपट्टा - **पु॰** വഴുക്കൽ; ഓടി നടക്കൽ; അടി.

रपटाना - **स॰** ഉരയ്ക്കുക; ഉരപ്പിയ്ക്കുക.

रफ़ल - **पु॰** കൈത്തോക്ക്; തടിച്ച കമ്പിളി.

रफ़ा - **वि॰** ദൂരീകരിച്ച; വിരമിച്ച; തീരുമാനിച്ച.

रफ़ीक - **पु॰** കൂട്ടുകാരൻ; സഹായി.

रफ़ू - **पु॰** കീറിയ വസ്ത്രം തുന്നിപ്പിടിപ്പിയ്ക്കൽ; **—गर** - കീറിയ വസ്ത്രം തുന്നുന്നവൻ.

रफ़ूचक्कर - **वि॰** അദൃശ്യമായ.

रफ़्त - **वि॰** കഴിഞ്ഞ; പോയ; [illegible]ടാത്ത.

रफ़्तगी - **स्त्री॰** പോക്ക്.

रफ़्तगीर - **पु॰** പോകുന്നവൻ.

रफ़्तनी - **स्त्री॰** കയററുമതി.

रफ़्तार - **स्त्री॰** ഗതി; പോക്ക്.

रफ़्ता-रफ़्ता - **वि॰** മെല്ലെ മെല്ലെ.

रब - **पु॰** രക്ഷകൻ; ഈശ്വരൻ.

रबड़ - **पु॰** റബ്ബർ.

रबड़ी - **स्त्री॰** [illegible] പാൽ.

रबी - **स्त्री॰** വസന്തകാലം; വസന്തകാലത്തു കൊയ്യുന്ന വിള.

रबीब - **पु॰** വളർത്തുമകൻ; മുൻഭർത്താവിന്റെ കുട്ടി.

रब्त - **पु॰** അഭ്യാസം; ചേർച്ച; ബന്ധം; **—ज़ब्त** - മൈത്രി.

रमज़ान - **पु॰** മുസൽമാന്മാർ നോമ്പ് ഇരിയ്ക്കുന്ന മാസം.

रमठ - **पु॰** കായം.

रमण - **पु॰** കളി; ക്രീഡ; സഞ്ചരിയ്ക്കൽ; **वि॰** ഭംഗിയുള്ള.

रमणीक / **रमणीय** - **वि॰** മനോഹരമായ.

रमता - **वि॰** സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന.

रमना - **अ॰** ആനന്ദിയ്ക്കുക; അനുരക്തമാകുക; ചുററിത്തിരിയുക.

रमल - **पु॰** പകിടയെറിഞ്ഞ് ശുഭാശുഭഫലമറിയുന്ന ഒരു ജ്യോതിഷം.

रमा - **स्त्री॰** ലക്ഷ്മി.

रमाना - **स॰** [illegible]പ്പിയ്ക്കുക; [illegible]ക; അനുകൂലമാക്കുക; തടയുക.

रमूज़ - **स्त्री॰** കടാക്ഷം; വ്യംഗ്യം; കടങ്കഥ; രഹസ്യം.

रमैनी - स्त्री॰ കബീർസൂക്തികളുടെ ഒരു ഭാഗം.

रम्माल - पु॰ പകിട എറിയുന്നവൻ.

रम्हाना - अ॰ दे॰ रंभाना

रय - पु॰ പൊടി; വേഗത; പ്രവാഹം.

रयनि - स्त्री॰ രാത്രി.

रय्यत - स्त्री॰ പ്രജ.

ररी - वि॰ കേണുയാചിയ്ക്കുന്നവനായ; അധമനായ.

रली - स्त्री॰ ക്രീഡ; വിഹാരം; സന്തോഷം.

रव - पु॰ ശബ്ദം.

रवाँ - वि॰ ഒഴുകുന്ന; നടക്കുന്ന; തുടരുന്ന; ന്ദൃ ന്ദ ; പ്രചലിതമായ.

रवा - पु॰ ചെറിയ കഷണം; തരി; **वि॰** ഉചിതമായ; പ്രചലിതമായ.

रवाज़ - स्त्री॰ സമ്പ്രദായം; രീതി.

रवादार - वि॰ ശുഭചിന്തകനായ; ബന്ധമുള്ള; തരിയുള്ള.

रवानगी - स्त्री॰ പുറപ്പാട്,

रवाना - वि॰ പുറപ്പെട്ട; അയച്ച; **—होना** - പുറപ്പെടുക.

रवानी - स्त्री॰ ഒഴുക്ക്; വേഗത.

रवायत - स्त्री॰ ഒരാൾ പറഞ്ഞതിനെ എടുത്തുപറയൽ; പഴഞ്ചൊല്ല്; കഥാവസ്തു.

रवारवी - स्त्री॰ വേഗത; പരിഭ്രമം.

रविश - स्त्री॰ ഗതി; രീതി; സമ്പ്രദായം; തോട്ടങ്ങളിൽ പൂത്തടങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള വഴി.

रवैयत - स्त्री॰ ദൃശ്യമാകൽ; കാഴ്ച.

रवैया - पु॰ നടപടി; സമ്പ്രദായം; രീതി.

रशीद - वि॰ അഭ്യസിയ്ക്കപ്പെട്ട; സഭ്യനായ; പഠിപ്പുള്ള.

रश्क - पु॰ ദ്വേഷം; അസൂയ; ശത്രുത.

रश्मि - स्त्री॰ കിരണം.

रस - पु॰ സ്വാദ്; രസം; സാരം; ആനന്ദം; **—रंग** - പ്രേമലീല; **—गुल्ला** - ഒരുതരം മധുരപലഹാരം; **—दार** - രസമുള്ള; സ്വാദുള്ള.

रसज्ञ - वि॰ രസമറിയുന്ന.

रसद - स्त्री॰ സൈന്യങ്ങൾക്കുള്ള ഭക്ഷണസാധനം.

रसन - पु॰ നാവ്; രുചി നോക്കൽ.

रसना - स्त्री॰ നാവ്.

रसराज - पु॰ ശൃംഗാരരസം; രസം (ധാതുപദാർത്ഥം).

रसरी - स्त्री॰ കയറ്.

रसाँ - वि॰ എത്തിയ്ക്കുന്നവനായ.

रसा - स्त्री॰ ഭൂമി; നാവ്; **वि॰** എത്തുന്നവനായ; ഉയരത്തിലോ, ദൂരത്തിലോ എത്തുന്ന.

रसाई - स्त्री० पहुँच എത്തൽ.

रसातल - पु० ഭൂമിയ്ക്കടിയിലുള്ള ഏഴാമത്തെ ലോകം.

रसाल - पु० കരിമ്പ്; തേന്മാവ്; പ്ലാവ്; वि० മധുരമായ.

रसित - पु० ധ്വനി; മുന്തിരിച്ചാറ്; वि० ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന; രസമുള്ള.

रसिया - पु० രസികൻ.

रसीद - स्त्री० രശീതി.

रसीला - वि० രസമുള്ള; സ്വാദുള്ള; മനോഹരമായ.

रसूम - पु० (रस्म का बहु०) നിയമം; നടപ്പുള്ള നിയമമനുസരിച്ച് കൊടുത്ത ധനം.

रसूल - पु० ദൈവദൂതൻ.

रसोइया - पु० അരിവെയ്പുകാരൻ.

रसोँई | रसोई स्त्री० പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണപദാർത്ഥം; അരിവെപ്പ്; —**दार** - പാചകൻ; —**घर** - അടുക്കള.

रस्ता - पु० दे० **रास्ता**

रस्म - पु० സമ്പ്രദായം; രീതി; യോജിപ്പ്.

रस्मि - स्त्री० दे० **रश्मि**

रस्मी - वि० നടപ്പിലുള്ള; മാമൂൽപ്പടിയുള്ള; സാധാരണമായ.

रस्सा - पु० കയർ; വടം.

रस्सी - स्त्री० ചെറിയ കയർ.

रहंकला - पु० പീരങ്കിവണ്ടി.

रहँटा - पु० റാട്ട; ചക്രം.

रहँटी - स्त्री० പണം കടം കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു രീതി.

रहज़नी - स्त्री० दे० **राहज़नी**

रहन - पु० പണയപ്പാട്; स्त्री० നടപടി; പെരുമാററം; പണയം; —**सहन** - ജീവിതരീതി.

रहना - अ० ഒരേ അവസ്ഥയിലിരിയ്ക്കുക; ഉണ്ടായിരിയ്ക്കുക; താമസിയ്ക്കുക; പാർക്കുക; ശേഷിയ്ക്കുക; ജീവിയ്ക്കുക; **रहा-सहा** - ശേഷിച്ച.

रहनुमा - वि० മാർഗ്ഗദർശിയായ.

रहबर - वि० दे० **रहनुमा**

रहनि - स्त्री० ആചാരം; പ്രേമം.

रहम - पु० മാപ്പ്; ദയ; അനുകമ്പ; ഗർഭാശയം; —**दिल** - ദയയുള്ള.

रहमत - स्त्री० ദയ; മഴ.

रहमान - वि० ദയ കാണിയ്ക്കുന്ന; पु० ദൈവം.

रहवाई - स्त्री० വീട്ടുവാടക.

रहस - पु० രഹസ്യം; ആനന്ദം; ക്രീഡ; ഗൂഢതത്വം; ഏകാന്തസ്ഥലം.

रहसना - अ० ആനന്ദിയ്ക്കുക; സന്തോഷിയ്ക്കുക.

रहसि - स्त्री० ഗോപ്യമായ സ്ഥലം; ഏകാന്തസ്ഥലം.

रहाइश - स्त्री० ജീവിതരീതി; വാസസ്ഥലം.

रहाई - स्त्री० रहन സുഖം.

रहित - क्रि० बिना കൂടാതെ.

रहिला - पु० കടല.

रहीम - वि० ദയാലുവായ.

रांगा - पु० തകരം; വെളുത്തീയം.

राँचना - अ० അനുരക്തനാകുക; സ്നേഹിയ്ക്കുക; **स०** നിറം കൊടുക്കുക.

राँजना - स० കണ്ണെഴുതുക; നിറം കൊടുക്കുക; വിളക്കുക;

रांड - स्त्री० വിധവ; വേശ്യ.

राँढना - अ० കരയുക.

राँदा - वि० ബഹിഷ്കരിച്ച.

राँधना - स० ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുക.

रांपी - स्त्री० ചെരുപ്പുകുത്തിയുടെ ഒരായുധം (ഉടക്കുസൂചി).

राँभना - अ० दे० रंभाना

राइ - पु० ചെറിയ രാജാവു്.

राई - स्त्री० കടുകു്; **—का पर्वत बनाना -** ചെറിയ കാര്യം വലുതാക്കി കാണിയ്ക്കുക.

राउ - पु० രാജാവു്.

राउत - पु० ക്ഷത്രിയൻ; വീരവംശത്തിൽ ജനിച്ചവൻ.

राउर - पु० അന്തഃപുരം; **वि०** നാങ്ങളുടെ.

राकस - पु० രാക്ഷസൻ.

राका - स्त्री० വെളുത്ത വാവു്; **—पति -** ചന്ദ്രൻ.

राकेश - पु० ചന്ദ്രൻ.

राख - स्त्री० ചാരം; ഭസ്മം.

राखना - स० രക്ഷിയ്ക്കുക.

राखी - स्त्री० (ശരീരത്തിൽ കെട്ടുന്ന) രക്ഷ; തകിടു്.

रागना - अ० അനുരക്തനാകുക; മുഴുകുക; നിറംപിടിയ്ക്കുക.

रागिनी - स्त्री० രാഗം.

रागी - पु० അനുരക്തൻ; പ്രേമി; ഒരുതരം ധാന്യം.

राचना - स० രചിയ്ക്കുക; **अ०** നിറം പിടിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുക; അനുരക്തനാകുക.

राज - पु० രാജ്യം; ഭരണം; രാജാവു്; കല്പണിക്കാരൻ.

राज़ - पु० രഹസ്യം.

राजकर - पु० നികുതി; കരം.

राजकीय - वि० രാജാവിനേയോ, രാജ്യത്തേയോ സംബന്ധിച്ച.

राजगी - स्त्री० രാജപദവി.

राजगीर - पु० കല്പണിക്കാരൻ.

राजत - वि० ശോഭിയ്ക്കുന്ന; വെള്ളികൊണ്ടുള്ള; **पु०** വെള്ളി.

राजतिलक - पु० പട്ടാഭിഷേകം.

राजत्व - पु० രാജപദവി; ഭരണം.

राजद्वार - पु० കോടതി; ന്യായാലയം.

राजनय / **राजनीति** } **स्त्री०** രാജ്യതന്ത്രം; ഭരണതന്ത്രം.

राजन्य - **पुं०** രാജാവു്; ക്ഷത്രിയൻ.

राजबाड़ी - **स्त्री०** രാജകീയോദ്യാനം; കൊട്ടാരം.

राजयक्ष्मा / **राजरोग** } **पुं०** ക്ഷയരോഗം.

राजसत्ता - **स्त्री०** രാജാധികാരം; രാജശക്തി.

राजसी - **वि०** രാജകീയമായ; രജോഗുണപ്രധാനമായ.

राजस्व - **पुं०** സക്കാർ നികുതി.

राजित - **वि०** ശോഭിക്കുന്ന.

राजी - **स्त्री०** നിര; വരി.

राज़ी - **वि०** സമ്മതമുള്ള; പ്രസന്നനായ; സുഖത്തോടുകൂടിയ; **स्त्री०** അനുകൂലത; സമ്മതം; **—करना** - സമ്മതിപ്പിക്കുക; **—खुशी** - ക്ഷേമപൂർവ്വം; **—नामा** - സമ്മതപത്രം; സന്ധിപത്രം.

राजीव - **पुं०** നീലത്താമര.

राज्यव्यवस्था - **स्त्री०** രാജ്യഭരണം.

राड़ - **वि०** നീചനായ; ഒന്നിനും കൊള്ളാത്ത; ഭീരുവായ.

राढ़ - **स्त्री०** വഴക്കു്; **वि०** കൊള്ളരുതാത്ത; ഭീരുവായ.

रात - **स्त्री०** രാത്രി; **—आँखों में काटना** - ഉറങ്ങാതിരിക്കുക.

राता - **वि०** ചുവന്ന; നിറം പിടിപ്പിച്ച.

रातिब - **पुं०** മൃഗങ്ങളുടെ തീററിസാധനം; ആഹാരം.

राधन - **पुं०** അനുഷ്ഠാനം; സിദ്ധി; സന്തോഷം.

राधना - **स०** ആരാധിക്കുക; സിദ്ധമാക്കുക.

रान - **स्त्री०** **जांघ** തുട.

राब - **स्त्री०** ശക്കരപ്പാവു്.

राबड़ी - **स्त्री०** **दे०** **रबडी**

राबता - **पुं०** യോജിപ്പു്; ബന്ധം.

राम - **वि०** ആജ്ഞാകാരിയായ; സേവകനായ.

रामतरोई - **स्त्री०** വെണ്ടയ്ക്ക.

रामरज - **स्त्री०** ഗോപിമണ്ണു്.

रामरस - **पुं०** ഉപ്പു്.

रामबान - **वि०** അതിവേഗം ഫലം തരുന്ന (ഔഷധം).

रामिश - **पुं०** സംഗീതം; ആനന്ദം; പാട്ടുകാരൻ.

राय - **पुं०** രാജാവു്; സാമന്തൻ; **स्त्री०** അഭിപ്രായം; സമ്മതം.

रायज - **वि०** നടപ്പിലുള്ള.

रायता - **वि०** തയിർപ്പച്ചടി; (salad).

रार - **पुं०** കലഹം.

राल - **स्त्री०** കുന്തിരിക്കം; കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ വായിൽനിന്നുമൊഴുകുന്ന വെള്ളം; **—टपकना** - വായിൽ വെള്ളം വരിക.

राव - **पुं०** രാജാവ്°; ധ്വനി; **—चाव** - ഭോഗവിലാസം; സ്വാഭാവികമായ സ്നേഹം.
रावटी - **स्त्री०** ചെറിയ കൂടാരം.
रावत - **पुं०** സാമന്തരാജാവ്°; വീരൻ; പ്രമാണി.
रावल - **पुं०** അന്തഃപുരം; കൊട്ടാരം; രാജാവ്°; രാജപുത്താനയിലെ ചില രാജാക്കന്മാരുടെ സ്ഥാനപ്പേർ.
राशा - **पुं० दे० रअशा**
राशि - **स्त्री०** കൂട്ടം.
राशिद - **वि०** സന്മാർഗ്ഗിയായ.
राशी - **वि०** കൈക്കൂലി വാങ്ങുന്ന.
राष्ट्रतंत्र - **पुं०** രാജ്യഭരണതന്ത്രം.
रास - **पुं०** മുൻഭാഗം; കോടി (മുനമ്പ്°); കോലാഹലം; **स्त्री०** ചങ്ങല; രാസക്രീഡ; കടിഞ്ഞാൺ; വഴി.
रासभ - **पुं०** കഴുത.
रासायनिक - **वि०** രസായനശാസ്ത്രസംബന്ധമായ; രസായനശാസ്ത്രമറിയുന്ന.
रासो - **पुं०** പദ്യ[illegible] യുദ്ധത്തേയോ, വീരതയേയോ കുറിച്ച്° വർണ്ണിക്കുന്നതുമായ രാജാക്കന്മാരുടെ ജീവചരിത്രം.
रास्त - **वि०** ശരിയായ; ഉചിതമായ; സരളമായ; വലത്തെ: അനുകൂലമായ; **—गो** - സത്യവും, ഉചിതവുമായ വാക്കു പറയുന്നവൻ; **—बाज़** - സത്യസന്ധനായ.
रास्ता - **पुं०** വഴി; ഉപായം; **—देखना** - കാത്തിരിക്കുക; **रास्ते पर आना** - അനുകൂലിക്കുക; നേർവഴിക്കു വരുക; (നേരെയാവുക); **—पकड़ना** - പോകുക; **—बताना** - പഠിപ്പിക്കുക; ഉപായം പറഞ്ഞു കൊടുക്കുക; **रास्ते पर लगाना** - നന്നാക്കിത്തീർക്കുക; നല്ലതു ചെയ്യാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുക.
रास्ती - **स्त्री०** സത്യം; യാഥാർത്ഥ്യം.
राह - **स्त्री०** വഴി; രീതി; നാട്ടുനടപ്പ്°; **—गीर** - വഴിപോക്കൻ; **—ज़न** - കവർച്ചക്കാരൻ; **—ज़नी** - കവർച്ച; **—दारी** - ചുങ്കം; വഴിച്ചുങ്കം.
राहत - **स्त्री०** സുഖം.
राहर - **पुं०** തുവര.
राही - **पुं०** വഴിപോക്കൻ.
रिंगाना - **स०** ഇഴയിക്കുക; പിച്ച പിച്ച നടത്തിക്കുക; (കുട്ടികളെ).
रिंद - **पुं०** [illegible]ക്കാത്തവൻ; സ്വേച്ഛാചാരി; **वि०** ഉന്മത്തനായ.

रिंदा - **वि॰** നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത ; കുസൃതിക്കാരനായ.

रिआयत - **स्त्री॰** കിഴിവു് ; ഇളവു് ; ദയവു് ; കുറവു്.

रिआया - **स्त्री॰** പ്രജ.

रिक़ाबी - **स्त्री॰** പിഞ്ഞാണം ; പ്ലേററു്.

रिक़्क़त - **स्त्री॰** ദയ ; മാർദ്ദവം ; നിലവിളി ; ആനന്ദാവേശം.

रिक्त - **वि॰** ഒഴിഞ്ഞ ; ശൂന്യമായ ; ദരിദ്രനായ.

रिज़क - **पु॰** ഉപജീവനം ; താങ്ങു്.

रिज़ाली - **स्त्री॰** നിർല്ലജ്ജത ; ദുഷ്ടത.

रिज़्क़ - **स्त्री॰** **दे॰** **रिज़क**

रिझाना - **स॰** സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക.

रिझाव - **पु॰** സന്തുഷ്ടി.

रिनी } **वि॰** **ऋणी** കടക്കാരനായ.
रिनिआँ }

रिमझिम - **स्त्री॰** മഴത്തുള്ളി വീഴൽ.

रियह - **पु॰** **दे॰** **फेफड़ा**

रिया - **स्त्री॰** ചതി ; വഞ്ചന ; കപടം ; **—कार** - വഞ്ചകൻ.

रियाज़ - **पु॰** [illegible] ; അദ്ധ്വാനം ; തപസ്സു് ; അഭ്യാസം.

रियाज़त - **स्त्री॰** പരിശ്രമം ; തപസ്സു് ; അഭ്യാസം.

रियाज़ती - **वि॰** പരിശ്രമിയായ.

रियाज़ी - **स्त्री॰** ഗണിതശാസ്ത്രം.

रियासत - **स्त्री॰** നാട്ടുരാജ്യം ; ഐശ്വര്യം.

रिवाज - **पु॰** സമ്പ്രദായം ; രീതി.

रिश्ता - **पु॰** ബന്ധം.

रिश्तेदार - **पु॰** ബന്ധു.

रिश्वत - **स्त्री॰** കൈക്കൂലി ; **—खोर** - കൈക്കൂലി വാങ്ങുന്നവൻ ; **—खोरी** - കൈക്കൂലി വാങ്ങൽ.

रिस - **स्त्री॰** ദേഷ്യം ; അരിശം.

रिसहा - **वि॰** ദേഷ്യമുള്ള.

रिसाना - **अ॰** ദേഷ്യപ്പെടുക.

रिसाल - **पु॰** നികുതി ; **—दार** - [illegible].

रिसाला - **पु॰** കുതിരപ്പട്ടാളം.

रिसौंहाँ - **वि॰** ദേഷ്യമുള്ള ; ക്രോധസൂചകമായ.

रिहल - **स्त्री॰** പുസ്തകംവെച്ചു വായിയ്ക്കുവാനുള്ള മരംകൊണ്ടുള്ള സ്റ്റാൻഡു്.

रिहलत - **स्त्री॰** മരണം ; പുറപ്പാടു്.

रिहा - **वि॰** മോചിച്ച.

रिहाई - **स्त्री॰** വിടുതൽ ; മോചനം.

रींधना - **स॰** **दे॰** **रांधना**

रीछ - **पु॰** കരടി.

रीझ - **स्त्री॰** പ്രസന്നത ; ലയിയ്ക്കൽ.

रीझना - **अ॰** പ്രസന്നമാകുക ; മോഹിച്ചുപോകുക.

रीठा - **पु॰** ഉറുഞ്ചിക്കായ.

रीढ़ - **स्त्री॰** നട്ടെല്ലു്.

रीत - **स्त्री॰** രീതി.

रीतना - **अ०** ഒഴിവാകുക; **स०** ഒഴിവാക്കുക.

रीता - **वि०** ഒഴിഞ്ഞ; ശൂന്യമായ.

रीति - **स्त्री०** പ്രകാരം; പോലെ; സമ്പ്രദായം; നിയമം; കാവ്യശൈലി.

रीम - **स्त्री० पीब** ചലം.

रीस - **स्त्री०** കോപം; അസൂയ; മത്സരം.

रीश - **स्त्री० दाढ़ी** മീശ.

रीह - **स्त्री०** വായു; അപാനവായു; ശരീരാന്തർഭാഗത്തിലെ വായു.

रुंड - **पु०** ശിരസ്സില്ലാത്ത ഉടൽ.

रुंधना - **अ०** തടയുക; തടഞ്ഞു നില്ക്കുക; കുടുങ്ങുക.

रुआब - **पु०** പ്രഭാവം; ഭയം.

रुकना - **अ०** തടയുക; നിന്നു പോകുക.

रुकावट - **स्त्री०** തടസ്സം.

रुक्का - **पु०** കുറിപ്പ്; വൌച്ചർ.

रुक्म - **पु०** സ്വർണ്ണം; ഉമ്മം (ചെടി).

रुक्ष - **वि०** പരുപരുത്ത; ശുഷ്കമായ.

रुख़ - **पु०** കവിൾത്തടം; മുഖം; മുഖഭാവം; പാർശ്വം; മുൻഭാഗം; ചതുരംഗക്കരു.

रुख़सत - **स्त्री०** പുറപ്പെടൽ; ആജ്ഞ; പ്രവൃത്തിയിൽ നിന്ന് ഒഴിവ്; **वि०** പുറപ്പെട്ട.

रुख़सताना - **पु०** യാത്രയയയ്ക്കുമ്പോൾ കൊടുക്കുന്ന ധനം.

रुख़सती - **स्त्री०** (ഭർത്തൃഗൃഹത്തിലേയ്ക്ക്) വധുവിന്റെ യാത്രയയപ്പ്.

रुख़सार - **पु०** കവിൾത്തടം.

रुखाई - **स्त्री०** ശുഷ്കത; നിർദ്ദയത.

रुखाना - **अ०** ശുഷ്കിയ്ക്കുക; ഉണങ്ങുക.

रुखानी - **स्त्री०** ആശാരികളുടെ ഉളി.

रुग्ण - **वि०** രോഗിയായ.

रुचना - **अ०** രുചിയ്ക്കുക; നന്നായി തോന്നുക.

रुचि - **स्त्री०** രുചി; അനുരാഗം; ആഗ്രഹം; സൌന്ദര്യം; ശോഭ.

रुचिर - **वि०** മനോഹരമായ; രുചികരമായ.

रुच्छ - **वि०** ഉണങ്ങിയ; ക്രൂരമായ.

रुजा - **स्त्री०** രോഗം.

रुजाली - **स्त्री०** ബുദ്ധിമുട്ട്.

रुजी - **वि०** രോഗിയായ.

रुजू - **वि०** ഏതെങ്കിലുമൊന്നിൽ മനസ്സുചെലുത്തിയ; ഏർപ്പെട്ട.

रुझना - **अ०** (വ്രണം) ഉണങ്ങുക.

रुठाना - **स०** കോപിപ്പിയ്ക്കുക.

रुतबा - **पु०** പദവി; മാനം.

रुदन - **पु०** കരച്ചിൽ.

रुधिर - **पु॰** ചോര.

रुद्ध - **वि॰** വളയപ്പെട്ട; അടഞ്ഞ.

रुद्र - **पु॰** ശിവൻ; **वि॰** ഭയങ്കരമായ.

रुनित - **वि॰** കിലുങ്ങുന്ന; ശബ്ദമുണ്ടാകുന്ന.

रुपना - **अ॰** നാട്ടപ്പെടുക.

रुपया - **पु॰** രൂപ.

रुपहला - **वि॰** വെള്ളിനിറമുള്ള.

रुबाई - **स्त्री॰** നാലുവരിയുള്ള പദ്യം.

रुमूज़ - **स्त्री॰** ആംഗ്യം; മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമുള്ള കാര്യം; രഹസ്യം; വ്യംഗ്യം.

रुराई - **स्त्री॰** സൌന്ദര്യം.

रुरुआ - **पु॰** മൂങ്ങ.

रुलाई - **स्त्री॰** കരച്ചിൽ; കരയൽ.

रुलाना - **स॰** കരയിപ്പിയ്ക്കുക.

रुष्ट - **वि॰** ക്രുദ്ധനായ.

रुसवा - **वि॰** അപമാനിതനായ; ദുഷ്പേരുള്ള.

रुसवाई - **स्त्री॰** അപമാനം; ദുഷ്പേര്.

रुसूख़ - **पु॰** ദൃഢത; ധൈര്യം; പരിശ്രമം; വിശ്വാസം; യോജിപ്പ്.

रुसूम - **पु॰ दे॰ रसूम**

रुस्तम - **पु॰** പേർഷ്യയിലെ പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന ഒരു ഗുസ്തിക്കാരൻ; വീരൻ.

रूँधना - **स॰** വേലികെട്ടുക; വളയുക; തടയുക; തടുക്കുക.

रू - **पु॰** മുഖം; വാതിൽ; **स्त्री॰** മുൻവശം; കാരണം; അടിഭാഗം; ആശ; **—ब-रू** അഭിമുഖമായി; സമക്ഷം.

रूई - **स्त्री॰** പഞ്ഞി.

रूख - **पु॰** വൃക്ഷം.

रूखा - **वि॰** ഉണങ്ങിയ; ഉദാസീനമായ; പരുഷമായ; രുചിയില്ലാത്ത; നീരസമായ.

रूठना - **अ॰** പിണങ്ങുക; ക്രുദ്ധനാകുക.

रूड़
रूडो } **वि॰** ശ്രേഷ്ഠമായ.

रूढ़ - **वि॰** കയറിയ; ഉണ്ടായ; പ്രസിദ്ധമായ; അപരിഷ്കൃതനായ; ഒററയായ; **पु॰** പ്രചലിതമായ അർത്ഥം.

रूढ़ि - **स्त्री॰** കയററം; ഉല്പത്തി; പ്രസിദ്ധി; രീതി; വിചാരം.

रूदाद - **स्त्री॰** വർത്തമാനം; സ്ഥിതി; വിവരണം; കോടതി നടപടി.

रूप - **पु॰** ആകൃതി; സ്വഭാവം; സൌന്ദര്യം; സ്ഥിതി.

रूपक - **पु॰** പ്രതിമ; ദൃശ്യകാവ്യം; ഉറപ്പിക.

रूपा - **पु॰** വെള്ളി; **—जीवा** - വേശ്യ.

रूपोश - **वि०** ഒളിച്ച; ഗോപ്യമായ; ശിക്ഷയെ ഭയന്നു് ഒളിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന (അണ്ടർ ഗ്രൌണ്ടിലിരിയ്ക്കുന്ന).

रूपोशी - **स्त्री०** ഗോപ്യത.

रूबकार - **पु०** ഹാജരാക്കൽ; കോടതിയിലെ കല്പന (summons).

रूबकारी - **स्त्री०** കേസുവിചാരണ.

रूमाल - **पु०** ഉറുമാൽ; ടവൽ.

रूरना - **अ०** ഉറക്കെ ശബ്ദിയ്ക്കുക; ഉറക്കെക്കരയുക.

रूरा - **वि०** ഉത്തമമായ; മനോഹരമായ; വലിയ.

रूरिआयत - **स्त्री०** പക്ഷഭേദം.

रूस - **पु०** റഷ്യ.

रूसना - **अ०** **दे०** **रूठना**

रूह - **स्त्री०** ആത്മാവു്; സത്തു്.

रूहानी - **वि०** ആത്മീയമായ.

रेंकना - **अ०** (കഴുത) കരയുക.

रेंगना - **अ०** ഇഴയുക.

रेंड - **पु०** ആവണക്കു്.

रेंडी - **स्त्री०** ആവണക്കിൻ കായ.

रेख़ - **स्त्री०** വര.

रेखता - **पु०** ഒരുതരം വൃത്തം.

रेखागणित - **पु०** ജ്യോമിടി.

रेग - **स्त्री०** മണൽ.

रेगिस्तान - **पु०** മണലാരണ്യം.

रेचक - **वि०** വയറിളക്കാനുള്ള.

रेचन - **पु०** വയറിളക്കം.

रेचना - **स०** [illegible]

रेज़-**स्त्री०** (കിളികളുടെ) കളരവം.

रेज़गारी } **स्त्री०** രണ്ടണത്തുട്ടു്, നാലണത്തുട്ടു് മുതലായ ചില്ലറ നാണ്യങ്ങൾ.
रेज़गी

रेज़ा - **पु०** ചെറുകഷണം.

रेणु - **स्त्री०** പൊടി; കണിക; മണൽ.

रेणुका - **स्त्री०** മണൽ; പൂഴി; പൊടി; ഭൂമി.

रेत - **स्त्री०** മണൽ.

रेतना - **स०** അരംകൊണ്ടു രാകുക.

रेता - **पु०** മണൽ; മണലാരണ്യം.

रेती - **स्त्री०** അരം.

रेतीला - **वि०** മണലുള്ള.

रेल - **स्त्री०** തീവണ്ടിപ്പാളം; ഒഴുക്കു്; ആധിക്യം; —**पेल** - തിരക്കു്.

रेला - **पु०** ഒഴുക്കു്; ആധിക്യം; ആക്രമണം.

रेवड़ - **पु०** ആട്ടിൻപററം.

रेवड़ी - **स्त्री०** എള്ളുണ്ട.

रेश - **पु०** പരുക്കേററവൻ.

रेशम - **पु०** പട്ടു്.

रेशमी - **वि०** പട്ടുകൊണ്ടുള്ള.

रेशा - **पु०** ചകിരി; നാരു്.

रेह - **स्त्री०** ഉപ്പുമണ്ണു്.

रेहड़ - **पु०** തരിശുഭൂമി.

रेहन - **पु०** പണയം; —**दार** - പണയം വാങ്ങുന്നവൻ; —**नामा** - പണയാധാരം.

रेहल - स्त्री० दे० रिहल

रैन - स्त्री० രാത്രി.

रैयत - स्त्री० പ്രജ.

रोंगटा - पु० ശരീരത്തിലെ രോമ സമൂഹം; **—खड़ा होना -** കോൾമയിർക്കൊള്ളുക.

रोआब - पु० दे० रोब

रोक-स्त्री० തടസ്സം; തടയൽ; പ്രതിബന്ധം; **—टोक**-പ്രതിബന്ധം; **—थाम -** മുൻകരുതൽ.

रोकड़ - स्त्री० [illegible].

रोकड़िया - पु० ഖജാൻജി; കാഷിയർ.

रोकना - स० തടയുക; നിറുത്തുക.

रोग - पु० സുഖക്കേട്.

रोग़न - पु० എണ്ണ; പോളിഷ്; വാർണ്ണീഷ്; പൂശൽ; **—दार -** പോളിഷുള്ള.

रोगिया - पु० രോഗി.

रोचक - वि० രുചികരമായ; മനോരഞ്ജകമായ.

रोचन - वि० രുചികരമായ.

रोज़ - पु० ദിവസം; **अव्य०** ദിവസേന; **—गार -** നിത്യവൃത്തി; തൊഴിൽ; വ്യാപാരം; **—गारी -** വ്യാപാരി; തൊഴിലാളി.

रोज़नामचा - पु० ഡയറി.

रोज़मर्रा - अव्य० ദിവസേന.

रोज़ा - पु० ഉപവാസം; വ്രതം.

रोज़ाना - क्रि० ദിവസേന; **वि०** ദിവസേനയുള്ള.

रोज़ी - स्त्री० നിത്യഭക്ഷണം; നിത്യവൃത്തി; ഉപജീവനം.

रोज़ीना - पु० ഒരുദിവസത്തെ കൂലി; മാസപ്പടി; **—दार -** കൂലിയോ, ശമ്പളമോ വാങ്ങുന്നവൻ.

रोट - पु० വലിയതരം റൊട്ടി.

रोटी - स्त्री० റൊട്ടി; ചപ്പാത്തി; ഭക്ഷണം; **—कपड़ा -** ഉപജീവനമാർഗ്ഗം; **—दाल -** ജീവിതനിർവ്വഹണം.

रोड़ा - पु० പാറക്കല്ല്: **—अटकाना या डालना -** തടസ്സമുണ്ടാക്കുക.

रोदन - पु० കരച്ചിൽ.

रोदा - पु० വില്ലിന്റെ ഞാൺ.

रोधक - पु० തടയുന്നവൻ.

रोधन - पु० തടസ്സം.

रोना - अ० കരയുക; **पु०** ദുഃഖം; **—पीटना -** മാറത്തടിച്ചു നിലവിളിക്കുക.

रोपण - पु० ആരോപിക്കൽ; വെക്കൽ; നാട്ടൽ; മോഹിപ്പിക്കൽ.

रोपना - स० വിത്തു കുത്തിയിടുക; നടുക; (കൈ) കാട്ടുക.

रोब - पु० സ്വാധീനശക്തി; പ്രഭാവം; പ്രതാപം; **—दार -** പ്രഭാവമുള്ള; സ്വാധീനശക്തിയുള്ള.

रोमपाट - **पु॰** കമ്പിളി.
रोमहर्षण - **पु॰** പുളകം; രോമാഞ്ചം; **वि॰** ഭയങ്കരമായ.
रोयाँ - **पु॰** രോമം.
रोया - **पु॰** സ്വപ്നം.
रोर - **स्त्री॰** **शोर** ലഹള.
रोल - **स्त्री॰** കോലാഹലം; ഉച്ചപ്പാട്ട്; **पु॰** ഒഴുക്ക്.
रोला - **पु॰** കോലാഹലം; യുദ്ധം.
रोली - **स्त्री॰** ചുണ്ണാമ്പും മഞ്ഞളും ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന ചോപ്പുപൊടി.
रोवनहार - **वि॰** കരയുന്ന; ചത്താൽ കരയാനുള്ള (വീട്ടുകാർ).
रोवासा - **वि॰** കരയുവാൻ ഭാവിയ്ക്കുന്ന.
रोशन - **वि॰** പ്രകാശമുള്ള; പ്രസിദ്ധമായ; **—दान** - **वि॰** വെളിച്ചം കടക്കുന്നതിനുള്ള ദ്വാരം; **वि॰** വെളിച്ചം കൊടുക്കുന്ന; **—दिमाग़** - മൂക്കിൽ വലിയ്ക്കാനുള്ള പൊടി; നല്ല തലച്ചോറുള്ളവൻ.
रोशनचौकी - **स्त्री॰** ഒരുതരംവാദ്യം.
रोशनाई - **स्त्री॰** മഷി; പ്രകാശം.
रोशनी - **स्त्री॰** വെളിച്ചം; വിളക്ക്.
रोषी - **वि॰** കോപമുള്ള.
रोहित - **वि॰** ചുവന്ന; **पु॰** ചുവപ്പുനിറം; മഴവില്ല്.
रोहू - **स्त्री॰** ഒരുതരം വലിയ മത്സ്യം.
रौंद - **स्त्री॰** ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കൽ; റോന്തുചുററൽ.
रौंदना - **स॰** ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുക; മെതിയ്ക്കുക.
रौ - **स्त्री॰** ഗതി; വേഗത; ഒഴുക്ക്; രീതി; **वि॰** നടക്കുന്ന.
रौग़न - **पु॰** **दे॰** **रोग़न**
रौज़न - **पु॰** ദ്വാരം; കിളിവാതിൽ.
रौज़ा - **पु॰** ശവകുടീരം; തോട്ടം.
रौताइन - **स्त्री॰** സാമന്തരാജാവിൻെറ ഭാര്യ.
रौताई - **स्त्री॰** സാമന്തരാജപദവി.
रौद्र - **वि॰** ഭയങ്കരമായ; കോപമുള്ള; **पु॰** ഒരുതരം അമ്പ്; രൌദ്രരസം; കോപം.
रौनक़ - **स्त्री॰** രൂപഭംഗി; ശോഭ; പ്രകാശം; **—दार** - ശോഭയുള്ള.
रौरव - **वि॰** ഭയങ്കരമായ; **पु॰** ഒരു ഭയങ്കരനരകം.
रौरा - **पु॰** കോലാഹലം.
रौरे - **सर्व॰** താങ്കൾ (സംബോധന).
रौला - **पु॰** **दे॰** **रौरा**
रौशन - **वि॰** **दे॰** **रोशन**
रौहाल - **स्त्री॰** കുതിരയുടെ ഒരു ചാട്ടം; ഒരു ജാതി കുതിര.

ल

लंक - **स्त्री॰ कटि** അരക്കെട്ട്.

लंग - **स्त्री॰** താറ്; **पु॰** ഒരു കാലൊടിഞ്ഞവൻ; ജാരൻ.

लंगड़ } **लंगड़ा** } **वि॰** മുടന്തനായ; **—बुख़ार** - ഒരുതരം പനി; **पु॰** നംകൂരം.

लंगड़ाना - **अ॰** (നൊണ്ടി) നടക്കുക.

लंगर - **पु॰** നംകൂരം; **—ख़ाना** - ധമ്മശാല; **—गाह** - തുറമുഖം.

लंगूर - **पु॰** കുരങ്ങ്; കുരങ്ങിൻെറ വാൽ.

लंगूरफल - **पु॰** നാളികേരം.

लंगूल - **पु॰** വാൽ.

लंगोट } **लगोटा** } **पु॰** ലംഗോട്ടി.

लंगोटी - **स्त्री॰** കൌപീനം; **लंगोटिया यार** - ബാല്യസുഹൃത്ത്.

लंघन - **पु॰** ലംഘിയ്ക്കൽ; ഉപവാസം.

लंघना - **स॰ दे॰ लाँघना**

लंज - **पु॰** കാല്; താറ്; വാൽ; ലമ്പടത്വം; അരുവി.

लंठ - **वि॰** വിഡ്ഢിയായ.

लंडूरा - **वि॰** വാൽ മുറിഞ്ഞ (പക്ഷി).

लंतरानी - **स्त्री॰** വീരവാദം.

लंपट - **वि॰** സ്ത്രീജിതനായ.

लंपटता - **स्त्री॰** സ്ത്രീജിതത്വം; വ്യഭിചാരംചെയ്യൽ.

लंब - **पु॰** സമകോണരേഖ; **स्त्री॰** (നേരം) വൈകൽ; **वि॰** നീളമുള്ള; **—कर्ण** - **पु॰** ആട്; ആന; മുയൽ; **वि॰** നീണ്ട ചെവിയുള്ള; **—तड़ंग** - പനപോലെ നീണ്ട.

लंबर - **पु॰** നമ്പർ; അക്കം; കുറ്റക്കാരൻ; **—दार** - ജമീന്ദാർ.

लंबा - **वि॰** നീളമുള്ള; വലിയ; **—चौड़ा** - വിസ്താരമുള്ള; വിശാലമായ.

लंबाई - **स्त्री॰** } **लंबान** - **पु॰** } നീളം.

लईन - **वि॰** ശപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.

लकड़फोड़वा - **पु॰** മരംകൊത്തി (പക്ഷി).

लकड़बग्घा - **पु॰** കഴുതപ്പുലി.

लकड़हरना - **पु॰** ജിരാഫി.

लकड़हारा - **पु॰** വിറകുവെട്ടുകാരൻ.

लकड़ा - **पु॰** മുട്ടി; തടി.

लकड़ी - **स्त्री॰** വിറക്; വടി; തടി.

लक़ब - **पु॰** പദവി; സ്ഥാനം.

लक़लक़ - **पु॰** അരയന്നം; **वि॰** മെലിഞ്ഞ; ക്ഷീണിച്ച.

लक़वा - **पु॰** പക്ഷവാതരോഗം.

लकसी - **स्त्री॰** മുളകൊണ്ടുള്ള തോട്ടി.

लकीर - स्त्री० വരി; വര; നിര; **—का फ़कीर** - യാഥാസ്ഥിതികൻ; മാമൂൽപ്രിയൻ; **—पीटना** - [illegible] നടക്കുക.

लकुच - पु० ശീമച്ചക്ക; ലാത്തി; മുണ്ടൻ വടി.

लकुट } **स्त्री०** വടി.
लकुटी }

लक्कड़ - पु० മുട്ടി; തടി.

लक्क-व-दक्क - वि० ശൂന്യമായ; ആഡംബരപ്രിയനായ.

लक्का - पु० ഒരുതരം മാടപ്രാവ്.

लक्खी - वि० അരക്കിന്റെ നിറമുള്ള; **पु०** ലക്ഷപ്രഭു.

लक्षित - वि० നിർദ്ദേശിച്ച; ലക്ഷ്യമാക്കിയ.

लखन - स्त्री० അനുമാനിയ്ക്കൽ; കാണൽ; **पु०** ലക്ഷ്മണൻ.

लखना - स० നോക്കുക; മനസ്സിലാക്കുക; **अ०** കാണപ്പെടുക; തോന്നുക.

लखपति - पु० ലക്ഷപ്രഭു.

लखलखा - पु० (മോഹാലസ്യം തീർക്കാനുള്ള) സുഗന്ധദ്രവ്യം.

लखलुट - पु० വലിയ ദ്രവ്യക്കാരൻ.

लखाउ - पु० അടയാളം; ചിഹ്നം.

लखेदना - स० തള്ളിനീക്കുക; ഓടിയ്ക്കുക.

लखेरा - पु० അരക്കുവളയുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

लखौटा - पु० സിന്ദൂരച്ചെപ്പ്; ചന്ദനം, സിന്ദൂരം മുതലായവ കൊണ്ടുള്ള ഒരു അംഗലേപം.

लखौरी - स्त्री० വേട്ടാളക്കൂട്; ഒരു തരം ഇഷ്ടിക.

लख्त - पु० टुकड़ा കഷണം.

लगंत - स्त्री० പ്രേമിയ്ക്കൽ; ഭോഗിയ്ക്കൽ; ചേരൽ; ഏർപ്പെടൽ.

लग - क्रि० വരെ; സമീപത്തിൽ; **अव्य०** വേണ്ടി; കൂടെ; **स्त्री०** ആസക്തി; താല്പര്യം; പ്രേമം.

लग़जिश - स्त्री० വഴക്കൽ; തെറ്റ്; വിക്കിവിക്കി പറയൽ.

लगन - स्त्री० താല്പര്യം; ആസക്തി; പ്രേമം; **पु०** ലഗ്നം; ചെമ്പുകിണ്ണം; താലം; തളിക.

लगना - अ० തുടങ്ങുക; ഏർപ്പെടുക; പററുക; കൊള്ളുക; ചേരുക; പിടിയ്ക്കുക (തീ); ഏല്ക്കുക; ഉറയ്ക്കുക; തറയ്ക്കുക; ചിലവാകുക.

लगभग - क्रि० ഏകദേശം; സുമാറ്.

लगवार - पु० ജാരൻ; കാമുകൻ.

लगातार - क्रि० തുടർച്ചയായി; ഇടവിടാതെ.

लगान - पुं നികുതി.

लगाना - सं ഏൎപ്പെടുത്തുക; ചേൎക്കുക; തേയ്ക്കുക; പുരട്ടുക; ഉറപ്പിയ്ക്കുക; ക്രമമായി വെയ്ക്കുക; ചിലവാക്കുക; ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക; ചുമത്തുക; (തീ) വെയ്ക്കുക; സ്പൎശിയ്ക്കുക; ധരിയ്ക്കുക; നട്ടുവളൎത്തുക; (മുറി) ഏല്പിയ്ക്കുക; ഒട്ടിയ്ക്കുക.

लगाम - स्त्री० കടിഞ്ഞാൺ.

लगायत - क्रि० സഹിതം; അവിടം വരെ.

लगालगी - स्त्री० സ്നേഹം; ബന്ധം.

लगाव - पुं० ബന്ധം; അടുപ്പം.

लगूल - स्त्री० വാൽ.

लग़ो - वि० വേണ്ടാത്ത (വൎത്തമാനം).

लग्गा - पुं० } **लग्गी** - स्त्री० } നീളമുള്ള മുള; മുളന്തോട്ടി; കഴക്കോൽ; (കാൎയ്യം) ആരംഭിയ്ക്കൽ.

लग्घड़ - पुं० പരുന്തു്; പുള്ളിപ്പുലി.

लघुचेता - पुं० നീചൻ; തുച്ഛൻ.

लघुमति - वि० ബുദ്ധിശൂന്യനായ.

लघुशंका - स्त्री० മൂത്രശങ്ക.

लघूकरण - पुं० ലഘൂകരിയ്ക്കൽ.

लचक - स्त्री० വളയൽ.

लचकना - अ० വളയുക.

लचकीला - वि० വളവുള്ള.

लचाना - सं० വളയ്ക്കുക.

लचीला - वि० വളയുന്ന; മൃദുവായ.

लच्छ - पुं० വ്യാജം; ലക്ഷ്യം; ഉന്നം; ഒരു ലക്ഷം.

लच्छन - पुं० ലക്ഷണം; ലക്ഷ്മണൻ.

लच्छा - पुं० കല; പൊടിപ്പു്.

लच्छी - स्त्री० ഒരുതരം കതിര; ലക്ഷ്മി.

लच्छेदार - वि० ശ്രുതിമധുരമായ; രസകരമായ.

लजना - अ० ലജ്ജിയ്ക്കുക.

लजाधुर - वि० നാണംകുണുങ്ങിയായ; पुं० തൊട്ടാവാടി (ചെടി).

लजाना - अ० ലജ്ജിയ്ക്കുക; सं० ലജ്ജിപ്പിയ്ക്കുക.

लजालु - वि० ലജ്ജാശീലമുള്ള; पुं० തൊട്ടാവാടി (ചെടി).

लज़ीज़ - वि० സ്വാദുള്ള; രുചിയുള്ള.

लजीला } **लजोहा** } **लजौहाँ** } वि० ലജ്ജാശീലമുള്ള.

लज़ूम - पुं० ആവശ്യമായിത്തീരൽ.

लज़्ज़त - स्त्री० സ്വാദു്; ആനന്ദം.

लज्जा - स्त्री० ലജ്ജ; നാണം.

लज्जित - वि० നാണിച്ച.

लटंग - पुं० ബൎമ്മയിലുള്ള ഒരു തരം മുള.

लट - **स्त्री०** തലമുടി ; കുറുനിര ; തീജ്വാല.

लटक - **स्त्री०** തൂങ്ങിക്കിടക്കൽ ; അംഗഭംഗി ; വളവു്.

लटकन - **पु०** തൂങ്ങൽ ; തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സാധനം.

लटकना - **अ०** തൂങ്ങിക്കിടക്കുക.

लटका - **पु०** ഗതി ; കൃത്രിമനാട്യം; മന്ത്രവാദം.

लटकाना - **स०** തൂക്കിയിടുക.

लटकाव - **पु०** തൂക്കിയിടൽ.

लटकीला - **वि०** തൂങ്ങുന്ന.

लटकू - **पु०** ഒരു വൃക്ഷം. ഇതിന്റെ തൊലി വെള്ളത്തിലിട്ടു തിളപ്പിച്ചു് ചായം ഉണ്ടാക്കുന്നു.

लटकौवा - **वि०** തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന.

लटना - **अ०** ക്ഷീണിച്ചു വീഴുക ; അശക്തനാകുക ; മോഹമുണ്ടാകുക.

लटपट | **लटपटा** - **वि०** തേങ്ങിത്തേങ്ങി നടക്കുന്ന ; അശക്തനായ ; ക്രമമില്ലാത്ത ; അയഞ്ഞ ; അസ്പഷ്ടമായ.

लटपटाना - **अ०** തേങ്ങിത്തേങ്ങി നടക്കുക ; ലയിക്കുക ; മോഹിക്കുക.

लटा - **वि०** ലമ്പടനായ ; തുച്ഛനായ.

लटापटी - **स्त्री०** കലഹം ; വേച്ചുവേച്ചു നടക്കൽ.

लटापोट - **वि०** മുഴുകിയ ; ലയിച്ച; മോഹിതനായ.

लटिया - **स्त्री०** പൊടിപ്പു് ; തൊങ്ങൽ.

लटी - **स्त्री०** ചീത്തകാര്യം ; കളവായ കാര്യം ; സൊള്ളൽ.

लट्ट - **पु०** ദുഷ്ടൻ.

लट्टपट्ट - **वि०** **दे०** **लथपथ**

लट्टू - **पु०** പമ്പരം ; (**किसीपर**) **लट्टू होना** - ആസക്തനാകുക.

लट्ठ - **पु०** വലിയവടി ; **—बाज़** - വടി ഉപയോഗിച്ചു് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവൻ ; **—मार** - വടികൊണ്ടടിക്കുന്നവനായ ; കഠോരമായ.

लट्ठा - **पु०** തുലാം ; ഉത്തരം.

लठैत - **पु०** **दे०** **लट्ठबाज़**

लड़ंत - **स्त्री०** കലഹം ; യുദ്ധം ; എതിർപ്പു്.

लड़ - **स्त्री०** നിര ; വരി ; മാല ; ഇഴ.

लड़कई - **स्त्री०** | **लड़कपन** - **पु०** } കുട്ടിക്കാലം.

लड़का - **पु०** ആൺകുട്ടി ; പുത്രൻ; **—बाला** - സന്താനം ; കുടുംബം.

लड़कौरी - **स्त्री०** ആൺകുഞ്ഞുള്ളവൾ.

लड़खड़ाना - **अ०** വേച്ചുവേച്ചു നടക്കുക ; തെററി വീഴുക.

लड़ना - अं० യുദ്ധം ചെയ്യുക; കലഹിയ്ക്കുക; ഇടയുക.

लड़ाई - स्त्री० യുദ്ധം; കലഹം.

लड़ाका } **वि०** യുദ്ധത്തിനുള്ള; കലഹപ്രിയനായ.
लड़ाकू }

लड़ाना - स० യുദ്ധം ചെയ്യിയ്ക്കുക.

लड़ी - स्त्री० दे० लड़

लड़ैता - वि० അരുമയായ; പ്രിയപ്പെട്ട; യോദ്ധാവായ.

लड्डू - पु० ലഡ്ഢു.

लढ़ा - पु० } കാളവണ്ടി.
लढ़िया - स्त्री० }

लत - स्त्री० ദുശ്ശീലം.

लतखोरा - वि० [illegible]; നീചനായ; **पु०** ചവിട്ടുമെത്ത.

लताड़ - स्त्री० നിലത്തു് ഉരുട്ടിയിട്ടിഴയ്ക്കൽ; തോൽവി; നഷ്ടം; ഭർത്സനം,

लताड़ना - स० ചവിട്ടുക; ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുക; ചവിട്ടിത്തിരുമ്മുക.

लताफ़त - स्त्री० സൂക്ഷ്മത; കോമളത; ശ്രേഷ്ഠത; സ്വാദു്.

लतिका - स्त्री० ചെറിയ വള്ളി.

लतियल - वि० എപ്പോഴും ചവിട്ടുകൊണ്ടുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന.

लतियाना - स० കാലുകൊണ്ടു ചവിട്ടിയമർത്തുക.

लतीफ़ - वि० സ്വാദുള്ള; മൃദുവായ.

लतीफ़ा - पु० ഫലിതം നിറഞ്ഞ ചെറുകഥ; ഫലിതം; **—गो -** ഫലിതക്കാരൻ.

लत्ता - पु० കീറത്തുണി.

लत्ती - स्त्री० മൃഗങ്ങളുടെ ചവിട്ടു്; നീളമുള്ള തുണിക്കഷണം; പട്ടത്തിന്റെ വാലു്.

लथड़ना - अं० നിലത്തിഴയുക.

लथपथ - वि० നനഞ്ഞ; മുഴുകിയ.

लथाड़ - स्त्री० [illegible] അല്ലെങ്കിൽ ഇഴയ്ക്കൽ; പരാജയം; നഷ്ടം; ചീത്തപറയൽ.

लथाड़ना } **स०** [illegible]; ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക; [illegible].
लथेड़ना }

लदना - अं० വഹിയ്ക്കപ്പെടുക; ഭാരം കയററപ്പെടുക.

लदुआ - वि० ഭാരം ചുമക്കുന്ന.

लद्धड़ - वि० മടിയനായ; ചുണകെട്ട.

लपक - स्त्री० ജ്വാല; പ്രകാശം; കുതിച്ചുചാട്ടം.

लपकना - अं० കുതിച്ചുചാടുക; ഓടിപ്പോകുക.

लपझप - वि० ക്രുത്ത; ചുറുചുറുക്കുള്ള; ചഞ്ചലമായ.

लपट - स्त्री० ജ്വാല; ചൂടുള്ള കാററു്; ഗന്ധം.

लपटना - अं० दे० लिपटना

लपलपाना - अं० ഇളകുക; വാൾ തിളങ്ങുക.

लपसी - स्त्री० ഒരുതരം അലുവ; **वि०** കൊഴുത്ത (കുറുക്ക്).

लपाना - स० (വടി മുതലായവ) ഉലയ്ക്കുക.

लपित - वि० പറഞ്ഞിട്ടുള്ള.

लपेट } **स्त्री०** ചുററൽ; ചുററ്; **लपेटन** } തിരിവ്; പരിധി.

लपेटना - स० ചുററുക; പൊതിയുക; വളയുക; കുടുക്കുക.

लपेटवाँ - वि० ചുററിയിട്ടുള്ള; ചുററാവുന്ന; അർത്ഥം ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന; ഗൂഢമായ; വ്യംഗ്യാർത്ഥമുള്ള.

लप्पड़ - पु० അടി.

लफ़ंग - पु० ദുർന്നടപ്പുകാരൻ; തെമ്മാടി.

लफ़ंगा - वि० ദുർന്നടപ്പുള്ള; തെമ്മാടിയായ.

लफ़्ज़ - पु० വാക്ക്; ശബ്ദം.

लफ़्ज़ी - वि० വാക്കിനെസംബന്ധിച്ച; **—मानी** - വാക്കർത്ഥം.

लफ़्फ़ाज़ - वि० വീമ്പുപറയുന്ന.

लफ़्फ़ाज़ी - स्त्री० വീമ്പുപറയൽ.

लब - पु० ചുണ്ട്; ഉപ്പലം; തീരം; തടം; **—व लहजा** - സംഭാഷണ രീതി.

लबड़-धोंधों - स्त्री० വെറുതെയുള്ള ബഹളം; കുഴപ്പം; ദുർന്നടപ്പ്; അനീതി; അന്യായം.

लबड़ना - अ० അസത്യം പറയുക; വെടിപറയുക.

लबड़-सबड़ - पु० പുലമ്പൽ.

लबदा - पु० മുണ്ടൻ വടി.

लबदी - स्त्री० കുറുവടി; ലാത്തി.

लबनी - स्त्री० മദ്യപാത്രം (മാട്ടം).

लबरा - वि० കളവുപറയുന്ന; വെടിപറയുന്ന.

लबरेज़ - वि० വായവരെ നിറഞ്ഞ.

लबलबी - स्त्री० തോക്കിന്റെ കാഞ്ചി.

लबलहका - वि० എന്തെങ്കിലും കണ്ടയുടനെ അതിന്നുനേരെ ചാടിവീഴുന്ന; അക്ഷമനായ; അത്യാഗ്രഹിയായ; ചഞ്ചലനായ.

लबादा - पु० പുതപ്പ്; കോട്ട്.

लबार - वि० दे० लबरा

लबारी - स्त्री० കളവുപറയൽ.

लबालब - वि० വായവരെ നിറഞ്ഞ; തീരംവരെനിറഞ്ഞ; തുളുമ്പുന്ന; **क्रि०** നിറയെ; തുളുമ്പെ.

लबेगोर - वि० മരണാസന്നമായ.

लबेचू - पु० ജൈനരിൽ ഒരു ജാതി.

लबेदरिया - पु० നദീതീരം.

लबेदा - पु० തടിച്ച വടി.

लब्ध - वि० ലഭിച്ച; **—प्रतिष्ठ** - മാന്യനായ.

लबन - पु० ലഭിയ്ക്കൽ.

लभस - पु० കുതിരയെ കെട്ടുന്ന കയറ്; ധനം; യാചകൻ.

लमई - स्त्री० ഒരുതരം തേനീച്ച.
लमक - पु० ജാരൻ ; ലമ്പടൻ.
लमकना - अ० ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ടാകുക ; ചാടിവീഴുക.
लमगोडा - वि० നീണ്ടകാലുള്ള.
लमघिचा - वि० നീണ്ട കഴുത്തുള്ള.
लमछड - पु० കന്തം ; പഴയതരം നീണ്ട തോക്ക്; **वि०** നീണ്ട.
लमटंगा - वि० दे० लमगोड़ा
लमतडंग - वि० വളരെ ഉയരമുള്ള ; വളരെ നീളമുള്ള.
लमधी - पु० മകളുടെ ഭർത്താവിൻെറയോ, മകൻെറ ഭാര്യയുടേയോ മുത്തച്ഛൻ.
लमहा - पु० ക്ഷണനേരം.
लमाना - स० നീട്ടുക ; **अ०** നീളുക; വളരെ ദൂരം പോകുക.
लरजना - अ० വിറയ്ക്കുക ; ഭയക്കുക.
लराई - स्त्री० दे० लड़ाई
लरी - स्त्री० दे० लड़ी
ललक - स्त्री० അത്യാഗ്രഹം.
ललकना - अ० അത്യാഗ്രഹിക്കുക.
ललकार - स्त्री० വെല്ലുവിളി.
ललकारना - स० വെല്ലുവിളിക്കുക.
ललचना - अ० ആഗ്രഹമുണ്ടാകുക; മോഹം ജനിക്കുക.
ललचाना - स० ആഗ്രഹിക്കുക ; ആഗ്രഹിപ്പിക്കുക.
ललचौहाँ - वि० അത്യാഗ്രഹമുള്ള.
ललन - पु० പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടി; പ്രിയപ്പെട്ട ഭർത്താവ്; ക്രീഡ.
ललना - स्त्री० സ്ത്രീ ; നാക്ക്.
लला - पु० ഓമനക്കുട്ടി; പ്രിയ ഭർത്താവ്.
ललाई - स्त्री० ചുവപ്പ്.
ललाट - पु० നെററിത്തടം.
ललाम
ललित } **वि०** സുന്ദരമായ.
ललौहाँ - वि० ചുവപ്പുനിറമുള്ള.
लल्ला - पु० दे० लला
लल्लो - स्त्री० നാവ്.
लल्लो-चप्पो - स्त्री० മുഖസ്തുതി.
लवंग - पु० കരയാമ്പൂവ് ; ഗ്രാമ്പ്.
लव - पु० ലേശം ; അല്പസമയം; കരയാമ്പൂവ്; പപ്പ്; പൂട.
लवण - पु० ഉപ്പ്.
लवन - पु० കൊയ്ത്ത്; മുറിയ്ക്കൽ.
लवलीन - वि० ലയിച്ച.
लवलेश - पु० വളരെക്കുറച്ച്.
लवा - पु० മലര്; ഒരുതരം പക്ഷി.
लवाज़मा
लवाज़िम } **पु०** കൂടെ കൊണ്ടുനടക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സാമഗ്രികൾ.
लवाहक् - पु० ബന്ധുക്കൾ ; പരിവാരം ; ശബ്ദങ്ങളുടെ അന്തത്തിൽ ചേക്കുന്ന പ്രത്യയം.
लवारा - पु० പശുവിൻെറ കുട്ടി.

लश्कर - पुं० സൈന്യം; ആൾക്കൂട്ടം; ആക്രമണം; **—कशी -** സൈന്യം ശേഖരിയ്ക്കൽ; **—गाह -** പട്ടാളത്താവളം; പാളയം.

लश्करी - वि० സൈന്യസംബന്ധമായ; **—बोली -** പല ഭാഷകളിലേയും ശബ്ദങ്ങൾ ചേർന്നിട്ടുള്ള ഭാഷ.

लस - पुं० ഒട്ടൽ; **—दार -** ഒട്ടലുള്ള.

लसना - स० ഒട്ടിയ്ക്കുക; **अ०** ശോഭിയ്ക്കുക; പ്രകാശിയ്ക്കുക.

लसलसा - वि० പശയുള്ള; ഒട്ടുന്ന.

लसी - स्त्री० ഒട്ടൽ; ആകർഷണം; പാലും വെള്ളവും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു സർബ്ബത്ത്; കൂട്ടുകെട്ട്.

लसीला - वि० ഒട്ടുന്ന; മനോഹരമായ; ആകർഷകമായ.

लस्टम-पस्टम - क्रि० എങ്ങിനെയെങ്കിലും; ഒരുവിധത്തിൽ.

लस्त - वि० ക്ഷീണിച്ച; അശക്തനായ; അണിഞ്ഞൊരുങ്ങിയ.

लस्सान - पुं० നല്ല പ്രാസംഗികൻ.

लस्सी - स्त्री० दे० लसी

लहँगा - पुं० പാവാട.

लहक - स्त्री० (കാററ്) അടിയ്ക്കൽ; വീശൽ; ജ്വാല; ശോഭ.

लहकना - अ० അടിക്കുക (കാററ്); ഓളമടിയ്ക്കുക; വീശുക; (അഗ്നി) ആളിക്കത്തുക; കതിയ്ക്കുക; ശോഭിയ്ക്കുക.

लहजा - पुं० സ്വരം; ലയം (intonation).

लहज़ा - पुं० വളരെക്കുറച്ച് സമയം; നിമിഷം.

लहद - स्त्री० ശ്മശാനം.

लहन - स्त्री० ശബ്ദം.

लहनदार - पुं० കടം കൊടുക്കുന്നവൻ.

लहना - स० പ്രാപിയ്ക്കുക; **अ०** ഉപയോഗപ്പെടുക; കൊയ്യുക; **पुं०** ഭാഗ്യം; കടംകൊടുത്തപണം.

लहर - स्त्री० അല; തിര; ആവേശം; ആനന്ദം; സുഗന്ധം; **—दार -** വളഞ്ഞുതിരിഞ്ഞ; വളവുള്ള; അലകളുള്ള.

लहरा - पुं० അല; തിര; ആനന്ദം.

लहराना - अ० അലയടിയ്ക്കുക; കാററടികൊണ്ട് ഇളകുക; മനസ്സിലുന്മേഷമുണ്ടാകുക; ശോഭിയ്ക്കുക.

लहरी - स्त्री० തിര.

लहलहा - वि० തഴച്ചുവളർന്ന; ആനന്ദപൂർണ്ണമായ; വികസിച്ച.

लहलहाना - अ० തഴച്ചുവളരുക; വികസിയ്ക്കുക; ആനന്ദംകൊണ്ട് നിറയുക.

लहसन / लहसुन } पुं० വെളുത്ത ഉള്ളി.

लहालोट - **वि०** ആനന്ദംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ; പ്രേമത്തിൽ മുഴുകിയ.

लहीम - **वि०** തടിച്ച; സ്ഥൂലമായ.

लहू - **पुं०** രക്തം; —**का घूँट पीना** - ക്ഷമയോടുകൂടി സഹിയ്ക്കുക. —**पानी एक करना** - അത്യദ്ധ്വാനം ചെയ്യുക; —**लुहान होना** - രക്തം കൊണ്ടുനിറയുക.

लांक - **स्त्री०** കററ; മാത്ര; പരിമാണം; അരക്കെട്ട്.

लांग - **स्त्री०** തററുടുത്തമുണ്ടിൻെറ പിൻഭാഗം (കോന്തല).

लांगडो - **पुं०** ഹനുമാൻ.

लांगल - **पुं०** വയൽ ഉഴുന്ന കരി; പനമരം.

लांगलग्रह - **पुं०** കൃഷകൻ.

लांगूल - **पुं०** വാൽ.

लांगूली - **पुं०** കരങ്ങൻ.

लांघना - **स०** അതിരുകടക്കുക; ലംഘിയ്ക്കുക

लांच - **स्त्री०** **रिश्वत** കൈക്കൂലി.

लांछन - **पुं०** ചിഹ്നം; കളങ്കം.

ला - **अव्य०** ശബ്ദങ്ങളുടെ ആദ്യം ചേർത്താൽ ' ഇല്ലാത്ത ' എന്ന അർത്ഥം കിട്ടുന്നു; —**इलाज** - ചികിത്സിച്ച് മാററുവാൻ കഴിയാത്ത; പ്രതിവിധിയില്ലാത്ത; —**इल्म** - അജ്ഞാനിയായ; —**कलाम** - ശരിയായ; തീർച്ചയായ; സ്ഥിരമായ; യാതൊരു കുറവുമില്ലാത്ത; —**खिराज** - നികുതിയില്ലാത്ത; —**जवाब** - ഉത്തരം പറവാൻ കഴിയാത്ത; അനുപമമായ; —**दावा** - അവകാശമില്ലാത്ത; —**पता** - കാണാതായ; വിവരം കിട്ടാത്ത; —**मकान** - വീടില്ലാത്ത; —**मज़हब** - മതത്തിൽ വിശ്വസിയ്ക്കാത്ത; മതഭ്രഷ്ടനായ. —**यज़ाल** - ശാശ്വതമായ; സ്ഥിരമായ; —**यमूत** - ഒരിയ്ക്കലും മരിയ്ക്കാത്ത; —**रेब** - സംശയമെന്ന്യേ; —**वबाली** - ആലോചനയില്ലായ്മ; ഉപേക്ഷ; —**वल्द** - സന്താനമില്ലാത്ത; —**वारिस** - അവകാശിയില്ലാത്ത —**वारिसी** - അവകാശിയില്ലാത്ത സ്വത്ത്; —**सानी** - അദ്വിതീയമായ; അനുപമമായ; —**हासिल** - പ്രയോജനമില്ലാത്ത; നിരർത്ഥകമായ; ആവശ്യമില്ലാത്ത.

लाई - **स्त्री०** പൊരി; പരോക്ഷനിന്ദ.

लाक्षा - **स्त्री०** കോലരക്ക്.

लाख - **पुं०** സ്ഥാനം.

लाख - **पु०** ലക്ഷം ; **स्त्री०** അരക്ക്.

लाखना - **स०** മനസ്സിലാക്കുക ; അരക്കുകൊണ്ട് ദ്വാരമട യ്ക്കുക.

लाग - **स्त्री०** സമ്പക്കം ; പ്രേമം ; തല്പരത ; ഉപായം ; മത്സരം ; ശത്രുത ; മന്ത്രം ; നികതി ; **—डांट** - ശത്രുത ; മത്സരം.

लागत - **स्त्री०** ഒരു വസ്തുവിൻെറ നിമ്മിതിയ്ക്കു് ചിലവായ ശരി വില (prime cost).

लाग़र - **वि०** മെലിഞ്ഞ ; ക്ഷീണിച്ച.

लाग़री - **स्त्री०** ദുബ്ബലത.

लागू - **वि०** യോജിച്ച ; ബാധകമായ ; **—होना** - ബാധകമാകുക.

लाघव - **पु०** ലഘുത്വം ; കുറവ് ; ആരോഗ്യം ; **क्रि०** ലാഘവത്തോടെ ; [illegible].

लाचार - **वि०** വിവശനായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത.

लाचारी - **स्त्री०** വിവശത ; നിവൃത്തിയില്ലായ്മ.

लाज - **स्त्री०** ലജ്ജ ; നാണം.

लाजा - **स्त्री०** അരി ; പൊരി.

लाज़िम / **लाज़िमी** - **वि०** ആവശ്യകമായ ; അനിവായ്യമായ.

लाट - **स्त्री०** സ്തംഭം ; **पु०** പ്രഭു ; **बड़े लाट** - വൈസരോയി ; **—साहब** - ഗവണ്ണർ ; **—जंगी** - സവ്വസൈന[illegible].

लाठी - **स्त्री०** വടി.

लाड़ - **पु०** സ്നേഹം ; വാത്സല്യം.

लाड़ला - **वि०** അരുമയായ.

लात - **स्त्री०** ചവിട്ട് ; കാല്.

लाद - **स्त्री०** ഭാരംകയററൽ.

लादना - **स०** ഭാരംകയററുക ; ഭാരം ചുമത്തുക.

लादी - **स्त्री०** ഭാണ്ഡം ; മുണ്ടുകെട്ട് ; ചുമട്.

लानत - **स्त्री०** തിരസ്കരിയ്ക്കൽ ; നിന്ദിയ്ക്കൽ.

लानती - **वि०** [illegible] ; നിന്ദിയ്ക്കപ്പെട്ട.

लाना - **अ०** കൊണ്ടുവരിക ; ഹാജരാക്കുക ; **स०** തീവെയ്ക്കുക.

लापरवा / **लापरवाह** - **वि०** വകവയ്ക്കാത്ത ; ശ്രദ്ധയില്ലാത്ത ; കൂട്ടാക്കാത്ത.

लापरवाही - **स्त्री०** അശ്രദ്ധ ; കൂസലില്ലായ്മ ; സൂക്ഷ്മക്കുറവു.

लाफ़ - **स्त्री०** ബഡായി പറയൽ ; **—व-गिज़ाफ़** - ശകാരം ; അപശബ്ദം ; ദുവ്വചനം.

लाबुद - **वि०** അത്യാവശ്യമായ ; നിശ്ചയിയ്ക്കപ്പെട്ട.

लाभ - **पु०** ലാഭം ; ഗുണം ; പ്രയോജനം ; ഉപകാരം ; **—कारी या दायक** - ഗുണകരമായ.

लाम - **स्त्री॰** സൈന്യം; ആൾക്കൂട്ടം.

लामकाफ़ - **पु॰** ചീത്തവാക്ക്.

लायक़ - **वि॰** യോഗ്യമായ; ഉചിതമായ; യോജിച്ച.

लायक़ी - **स्त्री॰** യോഗ്യത; ഔചിത്യം.

लायन - **पु॰** പണയപ്പാട്ട്.

लार - **स्त्री॰** വായിൽനിന്നൊലിയ്ക്കുന്ന വെള്ളം; നിര; വരി; **—टपकना** - കൊതിയ്ക്കുക.

लाल - **वि॰** ചുവന്ന; **पु॰** പുത്രൻ; ചുവന്ന രത്നം; **—पीला होना** - കോപിയ്ക്കുക.

लालच - **पु॰** അത്യാഗ്രഹം,

लालची - **वि॰** അത്യാഗ്രഹിയായ.

लालटेन - **स्त्री॰** റാന്തൽവിളക്ക്.

लालन - **पु॰** ലാളനം; **—पालन** - ലാളിച്ചു വളർത്തൽ.

लाल-बुझक्कड़ - **पु॰** ഊഹിച്ചുപറയുന്നവൻ; ഭോഷൻ.

लाल-मिर्च - **स्त्री॰** കപ്പൽമുളക്.

लालसा - **स्त्री॰** ആഗ്രഹം.

लालसी - **वि॰** ആഗ്രഹമുള്ള.

लाला - **पु॰** ഒരു സംബോധന; ശ്രീമാൻ; **स्त्री॰** ചെറിയ കുട്ടികളുടെ വായിൽനിന്നുമൊലിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന ജലം.

लाला-फ़ाम - **वि॰** രക്തവർണ്ണമായ.

लालायित - **वि॰** ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന

लालारुख - **वि॰** വളരെ സുന്ദരമായ.

ललित - **वि॰** [illegible]

लालित्य - **पु॰** സൌന്ദര്യം.

लालिमा - **स्त्री॰** ചുവപ്പ്.

लाली - **स्त्री॰** ചുവപ്പ്; മാനം; കൽപ്പൊടി.

लाले - **पु॰** ആഗ്രഹം; **—पड़ना** - ആഗ്രഹിയ്ക്കുക.

लावनि - **स्त्री॰** ലാവണ്യം.

लाव-लश्कर - **पु॰** സൈന്യവും സാമാനങ്ങളും.

लावा - **पु॰** മലര്; ലാവ.

लाश - **स्त्री॰** } മൃതശരീരം.
लाशा - **पु॰** }

लास - **पु॰** നൃത്തം; കഷായം.

लासा - **पु॰** ഒട്ടലുള്ള സാധനം.

लास्य - **पु॰** ലാസ്യനൃത്തം.

लाह - **स्त्री॰** അരക്ക്; ലാഭം; പ്രകാശം.

लाहक़ - **वि॰** അടങ്ങിയ; സംബന്ധപ്പെട്ട.

लाहिक़ - **पु॰** ബന്ധു; ആശ്രിതൻ.

लाहौल - **अव्य॰** ഈശ്വരനല്ലാതെ മറ്റൊരു ശക്തിയുമില്ല (വെറുപ്പിനെ [illegible], ഭൂതപ്രേതങ്ങളെ ഓടിയ്ക്കുവാനോ വേണ്ടി ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ശബ്ദങ്ങൾ).

लिक्खाड़ - **पु॰** വലിയ എഴുത്തുകാരൻ (പരിഹാസമായി).

लिखना - **स०** എഴുതുക; ചിത്രീകരിക്കുക.

लिखाई - **स्त्री०** ലിപി; എഴുതൽ; എഴുത്തുകൂലി.

लिखाना - **स०** എഴുതിക്കുക.

लिखा-पढ़ी - **स्त्री०** എഴുത്തുകുത്ത്.

लिखावट - **स्त्री०** എഴുതുന്ന രീതി; കൈയക്ഷരം; എഴുത്ത്.

लिखित - **वि०** എഴുതപ്പെട്ട.

लिटाना - **स०** കിടത്തുക.

लिट्ट - **पु०** വലിയ റൊട്ടി.

लिड़ार - **पु०** കുറുനരി; **वि०** ഭീരുവായ.

लिपटना - **अ०** കെട്ടിപ്പിണയുക; മാറോടണയുക.

लिपटाना - **स०** കെട്ടിയണയ്ക്കുക; ആലിംഗനം ചെയ്യുക.

लिपना - **अ०** പൂശപ്പെടുക; തേയ്ക്കപ്പെടുക.

लिपाई - **स्त्री०** ലേപനം ചെയ്യൽ; തേപ്പുകൂലി; പുരട്ടൽ.

लिपाना - **स०** തേയ്ക്കുക; മെഴുകുക; പൂശുക.

लिपिबद्ध - **वि०** എഴുതപ്പെട്ട.

लिप्त - **वि०** തേയ്ക്കപ്പെട്ട; മെഴുകപ്പെട്ട; ലയിച്ച.

लिप्सा - **स्त्री०** ആഗ്രഹം.

लिफ़ाफ़ा - **पु०** ലക്കോട്ട്; കവർ.

लिफ़ाफ़िया - **पु०** വെറും പുറം പൂച്ചുകാരനായ.

लिबास - **पु०** വസ്ത്രം; വേഷം.

लिबासी - **वि०** മൂടിയ; മറച്ച; കൃത്രിമമായ.

लियाक़त - **स्त्री०** യോഗ്യത.

लिल्लाह - **क्रि०** ഈശ്വരന്റെ പേരിൽ; ഈശ്വരനു വേണ്ടി.

लिवाना - **स०** കൊണ്ടുവരുവിക്കുക; **लिवा लाना** - കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരിക.

लिवाल - **पु०** വാങ്ങുന്നവൻ.

लिसान - **स्त्री०** നാവ്; ഭാഷ.

लिहाज़ - **पु०** വിചാരം; വണക്കം; ശ്രദ്ധ; ആദരവ്; സങ്കോചം.

लिहाड़ा - **वि०** നീചമായ; അസഭ്യമായ.

लिहाफ़ - **पु०** **दे०** **रज़ाई**

लीक - **स्त्री०** വര; മാനം; യശസ്സ്; ലോകാചാരം; പ്രതിബന്ധം; കളവ്; ഗണന; **—पीटना** - പഴയ നടപടിയനുസരിക്കുക.

लीख - **स्त्री०** പേനിന്റെ മുട്ട; ഈര്.

लीचड़ - **वि०** വഴവഴപ്പുള്ള; മടിയനായ.

लीची - **स्त्री०** ഒരുതരം പഴം.

लीद - **स्त्री०** കുതിര, കഴുത, ഒട്ടകം, ആന തുടങ്ങിയ മൃഗങ്ങളുടെ മലം.

लीन - **वि०** ലയിച്ച; മഗ്നമായ; ഏർപ്പെട്ട.

लीपना - स० തേയ്ക്കുക; ലേപനം ചെയ്യുക; മെഴുകുക; പുരട്ടുക.

लीपापोती - स्त्री० ലേപനം ചെയ്യൽ; തേയ്ക്കൽ; പുരട്ടൽ.

लील - पु० നീലം; वि० നീലനിറത്തിലുള്ള.

लीलना - स० വിഴുങ്ങുക.

लुंगी - स्त्री० ലുങ്കി; ഒരുതരം വസ്ത്രം.

लुंज - वि० [illegible]ല്ലാത്ത; पु० കററിമരം.

लुंड - पु० തലയില്ലാത്ത ഉടൽ; കള്ളൻ.

लुंडा - वि० വാലും ചിറകുമില്ലാത്ത.

लुआठा - पु० } കത്തിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന വിറക്.
लुआठी - स्त्री० }

लुआब - पु० [illegible] കുഴമ്പ്; ഉപ്പലം; —दार - വഴവഴപ്പുള്ള.

लुक - पु० വാർണ്ണീഷ്; തീജ്വാല.

लुकनत - स्त्री० വിക്കിവിക്കി സംസാരിയ്ക്കൽ (രോഗം, മദ്യം മുതലായതു നിമിത്തം).

लुकना - अ० ഒളിയുക; മറയുക.

लुक़मा - पु० ഉരുള.

लुकाना - स० ഒളിപ്പിയ്ക്കുക; മറയ്ക്കുക.

लुग़त - स्त्री० ഭാഷ; നിഘണ്ടു.

लुगदा - पु० } നനഞ്ഞ വസ്തുവിൻെറ ഉരുള.
लुगदी - स्त्री० }

लुगाई - स्त्री० സ്ത്രീ.

लुच्चा - वि० ദുരാചാരിയായ; തെമ്മാടിയായ.

लुटना - अ० കൊ[illegible].

लुटाना - स० കൊള്ളചെയ്യിയ്ക്കുക; വെറുതെ കൊടുക്കുക; ധാരാളം വിതരണം ചെയ്യുക.

लुटिया - स्त्री० ചെറിയ ലോട്ട.

लुटेरा - पु० കൊള്ളക്കാരൻ.

लुठाना - स० താഴത്തിടുക; നിലത്തെയ്ക്കെറിയുക; തട്ടിയിടുക.

लुढ़कना - अ० ഉരുളുക.

लुढ़काना - स० നി[illegible]ട്ടുരുട്ടുക.

लुढ़ना - अ० ഉരുളുക; വീഴുക.

लुत्फ़ - पु० ദയ; രോചകത; ശ്രേഷ്ഠത; ആനന്ദം; നന്മ; [illegible].

लुनना - स० കൊയ്യുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക.

लुनाई - स्त्री० സൌന്ദര്യം.

लुनेरा - पु० വിള കൊയ്യുന്നവൻ.

लुपना - अ० ഒളിയുക; ലോപിയ്ക്കുക.

लुप्त - वि० ഒളിച്ച; ഗുപ്തമായ; ലോപിച്ച; അദൃശ്യമായ.

लुब - पु० സത്ത്; കാമ്പ്; ജീവൻ.

लुभाना - स० മോഹിപ്പിയ്ക്കുക; ആശിപ്പിയ്ക്കുക; अ० മോഹിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുക; ആശിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുക.

लुर - वि० മണ്ടനായ.
लुरकना - अ० दे० लुढ़कना
लुहार - पु० കൊല്ലൻ.
लू - स्त्री० ചുടുകാററു്.
लूक - स्त्री० തീജ്വാല ; എരിയുന്ന വിറകുകൊള്ളി ; ചുടുകാററു് ; കൊള്ളിയാൻ.
लूकना - स० തീ വെയ്ക്കുക ; കത്തിയ്ക്കുക ; പൊള്ളിയ്ക്കുക.
लूका - पु० തീജ്വാല; തീക്കൊള്ളി.
लूकी - स्त्री० തീപ്പൊരി.
लूट - स्त्री० കൊള്ള ; കവർച്ച ; —खसोट - കൊള്ളയുംകവർച്ചയും ; —मार - കൊള്ളയും കൊലയും.
लूटना - स० കൊള്ളയടിയ്ക്കുക.
लूता - स्त्री० ചിലന്തി.
लून - वि० മുറിഞ്ഞ.
लूम - पु० വാലു്.
लूमना - अ० തൂങ്ങിക്കിടക്കുക.
लूला - वि० കൈമുറിഞ്ഞ.
लूलू - वि० വിഡ്ഢിയായ.
लेंहड़ा - पु० കൂട്ടം ; പററം.
लेई - स्त्री० ലേഹ്യം ; അരിമുതലായതു് കുറുക്കിയതു് ; പശ.
लेईपूंजी - स्त्री० സർവ്വസ്വം.
लेकिन - अव्य० എന്നാൽ.
लेख - पु० അക്ഷരം ; എഴുതൽ ; കണക്കുപുസ്തകം ; ലേഖനം.
लेखक - पु० എഴുത്തുകാരൻ ; ഗ്രന്ഥകർത്താവു്.
लेखन - पु० എഴുത്തു് ; ലേഖനകല ; ചിത്രംവരയ്ക്കൽ ; കണക്കു കൂട്ടൽ ; —सामग्री - എഴുതുവാനുള്ള ഉപകരണം.
लेखनी - स्त्री० തൂവൽ ; പേന.
लेखा - पु० എണ്ണം ; കണക്കു പുസ്തകം ; അനുമാനം ; വരവു ചെലവു് കണക്കു്; —परीक्षा - വരവു ചിലവു് പരിശോധന.
लेखिका - स्त्री० ഗ്രന്ഥകർത്രി.
लेज़म - स्त्री० ഒരുതരം വില്ലു് ; (വ്യായാമം ചെയ്യാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നതു്).
लेटना - अ० കിടക്കുക.
लेटाना - स० കിടത്തുക.
लेन - पु० വാങ്ങൽ ; —देन - കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ.
लेना - स० എടുക്കുക ; വാങ്ങുക ; സ്വീകരിയ്ക്കുക.
लेप - पु० ലേപനം ; കുഴമ്പു്.
लेपना - स० ലേപനം ചെയ്യുക ; പുരട്ടുക.
लेपालक - पु० ദത്തുപുത്രൻ.
लेरुवा - पु० മൂരിക്കുട്ടി.
लेव - पु० दे० लेप
लेवा - पु० വാങ്ങുന്നവൻ ; മണ്ണു പൂശൽ ; പാത്രങ്ങൾ അടുപ്പിൽ വെയ്ക്കുന്നതിനു മുമ്പു് പൂശുന്നമണ്ണു് അഥവാ ചാരം.
लेवादेई - स्त्री० दे० लेनदेन

लेवार - **पुं** വാങ്ങുന്നവൻ.

लेसना - **सं** കത്തിയ്ക്കുക; (ചുമരിൽ വെള്ള) തേയ്ക്കുക; പുരട്ടുക; മണ്ണു തേയ്ക്കുക; ഏഷണി കൂട്ടുക.

लेहज़ा | **लेहाज़ा** - **क्रिं** അതുകൊണ്ടു്; അതിനാൽ.

लैस - **विं** ആയുധം ധരിച്ച; തയ്യാറായ; **पुं** നാട; ലേസു്.

लोंदा - **पुं** കുഴച്ചുരുട്ടിയ ഉരുള.

लो - **अव्यं** ഇതാ; നോക്കുക.

लोई - **स्त्रीं** പുതപ്പു്; സാൽവ; ചപ്പാത്തി പരത്തുവാനായി കുഴച്ചുരുട്ടി വച്ച ഉരുള.

लोकना - **सं** മുകളിൽ നിന്നു വീഴുന്നതിനെ താഴെ വീഴുന്നതിനുമുമ്പേ കൈകൊണ്ടു് പിടിയ്ക്കുക; ഇടയ്ക്കു വച്ചു് തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുക.

लोकसंग्रह - **पुं** പൊതുനന്മ.

लोकसभा - **स्त्रीं** സർവ്വരാജ്യസഭ.

लोकाचार - **पुं** നാട്ടുനടപ്പു്.

लोकोक्ति - **स्त्रीं** പഴഞ്ചൊല്ലു്.

लोकोत्तर - **विं** അലൌകികമായ.

लोखर - **पुं** ക്ഷുരകന്റേയോ, ആശാരിയുടേയോ, കൊല്ലന്റേയോ പണിയായുധം.

लोग - **पुं** ആളുകൾ.

लोच - **स्त्रीं** പശിമ; കോമളത; മയം; അഭിലാഷം; പ്രകാശം.

लोचन - **पुं** കണ്ണു്.

लोट - **स्त्रीं** ഉരുളൽ; **—पोट होना** - കിടന്നു പിടയ്ക്കുക.

लोटना - **अं** കിടന്നുരുളുക; പിടയ്ക്കുക; അമ്പരക്കുക.

लोटा - **पुं** മൊന്ത; **—डुबोना** - കളങ്കപ്പെടുത്തുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക.

लोटिया - **स्त्रीं** ചെറിയ മൊന്ത.

लोढ़ना - **सं** (പൂ) പൊട്ടിയ്ക്കുക; പെറുക്കുക; (പഞ്ഞി) കടയുക.

लोढ़ा - **पुं** **बट्टा** അമ്മിക്കുഴവി; **—डालना** - തുല്യമാക്കുക.

लोथ, लोथि - **स्त्रीं** ശവശരീരം.

लोथड़ा - **पुं** മാംസപിണ്ഡം.

लोन - **पुं** ഉപ്പു്; ലാവണ്യം; **—मिर्च लगाना** - ഉള്ളതിലധികം ഉണ്ടാക്കി പറയുക.

लोना - **विं** ഉപ്പുരസമുള്ള; മനോഹരമായ; **पुं** പഴക്കംകൊണ്ടു് ചുമരു് ദ്രവിച്ചു് താഴെ വീഴുന്ന മണ്ണു്; **सं** കൊയ്യുക.

लोनाई - **स्त्रीं** സുന്ദരത.

लोनार - **पुं** ഉപ്പെടുക്കുന്ന സ്ഥലം (ഉപ്പളം).

लोनिया - **पुं** ഉപ്പുണ്ടാക്കുന്നവൻ; **स्त्रीं** ഒരുതരം ചീര.

लोनी - **स्त्रीं** ഒരുതരം ചീര.

लोप - **पु०** കാണാതാവൽ ; നാശം.

लोपन - **पु०** കാണാതാക്കൽ.

लोबा - **स्त्री०** **लोमडी** കുറുനരി.

लोबान - **पु०** സാമ്പ്രാണി.

लोबिया - **पु०** അച്ചിങ്ങ.

लोमाना - **स०** **दे०** **लुभाना**

लोभार - **वि०** മോഹിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

लोम - **पु०** രോമം ; തലമുടി; കുറുക്കൻ.

लोमड़ी - **स्त्री०** കുറുനരി.

लोमहर्षण - **वि०** രോമാഞ്ചമുണ്ടാക്കുന്ന ; ഭയങ്കരമായ.

लोयन - **पु०** കണ്ണ്°.

लोर - **वि०** **दे०** **लोल**

लोरी - **स्त्री०** താരാട്ട്°.

लोल - **वि०** ലോലമായ ; ഇളകുന്ന ; ഔൽസുക്യമുള്ള.

लोलक - **पु०** ഒരുതരം കർണ്ണാഭരണം (ലോലക്ക്°).

लोला - **स्त्री०** നാവ്° ; **पु०** ഒരു കളിപ്പാട്ടം.

लोलुप - **वि०** കൊതിയനായ.

लोवा - **स्त्री०** കുറുനരി.

लोष्ट - **पु०** കല്ല്° ; മൺകട്ട.

लोहँड़ा - **पु०** ഒരുതരം ഇരുമ്പു പാത്രം (ചീനച്ചട്ടി).

लोहसार - **पु०** ഉരുക്ക്° ; ഉരുക്കു ചങ്ങല.

लोहा - **पु०** ഇരുമ്പ്° ; **लोहे के चने चबाना** - വളരെ പ്രയാസമുള്ള പ്രവൃത്തി ചെയ്യുക ; **—पकड़ना** - ആയുധമേന്തുക ; **—बजना** - യുദ്ധം നടക്കുക ; **—मानना** - ആധിപത്യം സ്വീകരിയ്ക്കുക ; **—लेना** - യുദ്ധം ചെയ്യുക.

लोहार - **पु०** കൊല്ലൻ.

लोहित - **वि०** ചുവന്ന.

लोहिया - **पु०** ഇരുമ്പുവ്യാപാരി ; ഒരു മാർവാഡി ജാതി.

लोहू - **पु०** രക്തം ; **—का घूंट पीना** - കോപമടക്കുക ; വലിയ ആപത്തു സഹിയ്ക്കുക.

लौं - **अव्य०** വരെ ; പോലെ.

लौंकना - **अ०** ദൃഷ്ടിഗോചരമാകുക ; പ്രകാശിയ്ക്കുക.

लौंग - **पु०** കരയാമ്പൂവ്° ; ഒരുതരം കർണ്ണാഭരണം (കൊടക്കടുക്കൻ).

लौंडा - **पु०** ചെറുക്കൻ ; **वि०** അറിവുവരാത്ത.

लौंडी - **स्त्री०** ദാസി ; വേശ്യ.

लौ - **स्त्री०** ജ്വാല.

लौकना - **अ०** **दे०** **लौंकना**

लौकी - **स्त्री०** ചുരയ്ക്കാ.

लौजोरा - **पु०** ധാതുക്കൾ ഉരുക്കുന്നവൻ.

लौट - **स्त्री०** മടക്കം ; **—फेर** - തിരിച്ചടി ; പരിവർത്തനം.

लौटना - **अ०** മടങ്ങുക.

लौटाना - **स०** മടക്കുക; മടക്കി അയയ്ക്കുക.

लौन - **पु०** ഉപ്പ്.

लौनी - **स्त्री०** കൊയ്ത്ത്.

लौस - **पु०** കലപ്പ്; സമ്പർക്കം.

लौह - **पु०** ഇരുമ്പ്; **स्त्री०** എഴുത്തുപലക; പുസ്തകത്തിന്റെ ഏട്.

व

वंक - **वि०** വളഞ്ഞ.

वंगज - **पु०** സിന്ദൂരം; പിച്ചള.

वंचित - **वि०** വഞ്ചിയ്ക്കപ്പെട്ട; ഒഴിവാക്കപ്പെട്ട; രഹിതമായ.

वंदना - **स्त्री०** സ്തുതി; വന്ദിയ്ക്കൽ; നമസ്കാരം.

वंदनीय - **वि०** വന്ദിയ്ക്കത്തക്ക.

वंदीजन - **पु०** സ്തുതിപാഠകൻ.

वंश - **पु०** ഈററ; മുള; നട്ടെല്ല്; വംശം; **—धर** - വംശജൻ.

वंशी - **स्त्री०** ഓടക്കുഴൽ.

वंशीय - **वि०** വംശത്തിൽ ജനിച്ച.

व - **अव्य०** **और** ഉം.

वइल्ला - **क्रि०** **वरना** അല്ലെങ്കിൽ.

वक - **पु०** കൊററി.

वकअत - **स्त्री०** ശക്തി; ഉയരം; വിശ്വാസം; മാനം (വില).

वकर - **पु०** മഹത്വം; പ്രാഭവം.

वकाया - **पु०** സംഭവങ്ങൾ; **—निगार** - പത്രറിപ്പോർട്ടർ.

वकार - **पु०** സൌശീല്യം; സ്ഥിരചിത്തത; പ്രാഭവം.

वकालत - **स्त्री०** വക്കീൽ പ്രവൃത്തി; **—नामा** - വക്കാലത്തുകൊടുക്കുന്ന അധികാരപത്രം.

वकील - **पु०** വക്കീൽ.

वकूआ - **पु०** സംഭവിയ്ക്കൽ.

वकूफ़ - **पु०** അറിവ്; ബുദ്ധി.

वक़्त - **पु०** സമയം; അവസരം.

वक़्तन्-फ़-वक़्तन् - **क्रि०** ചിലപ്പോൾ; ഇടയ്ക്കിടെ.

वक्तव्य - **पु०** പ്രസ്താവന; **वि०** പ്രസ്താവയോഗ്യമായ.

वक्ता - **पु०** പ്രാസംഗികൻ.

वक्तृता - **स्त्री०** } പ്രസംഗം; ഭാഷണം; വാഗ്മിത്വം.
वक्तृत्व - **पु०** }

वक़्फ़ - **पु०** ധാർമ്മികകാര്യങ്ങൾക്കായി ദാനംചെയ്ത സ്വത്ത്; **—नामा** - ധാർമ്മികകാര്യങ്ങൾക്കുള്ള ദാനപത്രം.

वक़्फ़ा - **पु०** ഒഴിവ്.

वक्र - **वि०** വളഞ്ഞ; **—गामी**; ദുർമ്മാർഗ്ഗിയായ; ദുഷ്ടനായ - **—दृष्टि** - കോപദൃഷ്ടി; കള്ളനോട്ടം.

वक्ष - **पु०** മാറ്വിടം; കാള; **—स्थल** - ഹൃദയതലം.

वक्षोज - **पु०** മുല.

वग़ैरह - **अव्य०** മുതലായവ; ആദി.

वचन - **पु०** വാക്ക്; വാഗ്ദത്തം; **—पत्र** - പ്രോമിസറിനോട്ട്.

वज़न - **पु०** ഭാരം; തൂക്കം; ഗൌരവം; മാനം; **—दार** - ഭാരമുള്ള; തൂക്കമുള്ള.

वज़नी - **वि०** കനമുള്ള; മാന്യനായ.

वजह - **स्त्री०** കാരണം; ആകൃതി; രീതി; സമ്പാദ്യത്തിനുള്ള വഴി.

वजा - **पु०** പീഡ; വേദന.

वज़ा - **स्त्री०** രചന; നിർമ്മാണം; സ്ഥിതി; രീതി; അലങ്കാരം; **—दार** - നന്നായിനിർമ്മിക്കപ്പെട്ട; പ്രതിജ്ഞയെയോ, ആദർശത്തെയോ പാലിക്കുന്ന.

वज़ारत - **स्त्री०** മന്ത്രിപദം; മന്ത്രിയുടെ ജോലി; സിക്രട്ടറിയേററ്.

वजाहत - **स्त्री०** സൌന്ദര്യം; മുഖത്തിൻെറ ഗൌരവം; മാനം.

वजीफ़ा - **पु०** സ്കോളർഷിപ്പ് (വിദ്യാർത്ഥികൾക്കോ, വിധവന്മാർക്കോ, സന്യാസികൾക്കോ കൊടുക്കുന്ന ധനസഹായം).

वज़ीर - **पु०** മന്ത്രി.

वज़ीरी - **स्त्री०** മന്ത്രിപദവി.

वज़ीरे आज़म - **पु०** പ്രധാന മന്ത്രി.

वजीह - **वि०** സുന്ദരമായ.

वज़ू - **पु०** മുഹമ്മദീയരുടെ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കുമുമ്പ് കൈകാൽ ശുദ്ധി ചെയ്യുന്ന ക്രിയ.

वजूद - **पु०** കാര്യസിദ്ധി; ശരീരം; പ്രത്യ[illegible]; താവളം.

वजूहात - **स्त्री०** കാരണങ്ങൾ.

वज्र - **पु०** വജ്രം; ഇടി; വൈരം; **वि०** ഘോരമായ; കഠിനമായ.

वट - **पु०** പേരാൽ.

वटिका } **स्त्री०** ഗുളിക.
वटी }

वटु } **पु०** ബ്രഹ്മചാരി.
वटुक }

वणिक - **पु०** വ്യാപാരി.

वतन - **पु०** ജന്മഭൂമി.

वतनी - **वि०** ജന്മദേശത്തിലുള്ള.

वतीरा - **पु०** രീതി; മാതിരി.

वत्सल - **वि०** വാത്സല്യമുള്ള.

वदन - **पु०** മുഖം; വായ.

वदान्य - **वि०** ദാനശീലനായ.

वदि - **स्त्री०** കറുത്ത പക്ഷം.

वदीयत - **स्त्री०** ധേമണി; ഡെപ്പോസിറ്റ്.

वन्द - **प्रत्य०** 'വൻ' 'യജമാനൻ' മുതലായ അർത്ഥം കുറിക്കുന്നു. **उदा०** **खुदावन्द**

वधक } **पु०** കൊലയാളി.
वधिक }

वधू } **स्त्री०** പത്നി; പുത്രഭാര്യ; നവവിവാഹിത.
वधूटी }

वध्य - **वि०** [illegible].

वन - **पु०** കാട്ട്; വെള്ളം; വീട്ട്; വാടിക; **—चर** - കാടൻ.

वनज - **पु०** താമര.

वनस्थली - **स्त्री०** കാട്ടുപ്രദേശം.

वनस्पति - **स्त्री०** സസ്യവർഗ്ഗം; **—शास्त्र** - സസ്യശാസ്ത്രം.

वन्य - **वि०** കാട്ടിലുള്ള.

वपन - **पु०** (വിത്തു) വിതയ്ക്കൽ.

वपा - **स्त्री०** കൊഴുപ്പ്; മേദസ്സ്.

वपु - **पु०** ശരീരം.

वफ़ा - **स्त्री०** കർത്തവ്യപാലനം; വാക്കു നിറവേററൽ; ആജ്ഞയനുസരിയ്ക്കൽ; **—दार** - നന്ദിയുള്ള; കർത്തവ്യം പാലിയ്ക്കുന്ന; [illegible]; **—दारी** - കർത്തവ്യപാലനം; ആജ്ഞയനുസരിയ്ക്കൽ; വാക്കു നിറവേററൽ.

वफ़ात - **स्त्री०** മരണം.

वबा - **स्त्री०** സാംക്രമികരോഗം.

वबाल - **पु०** ഭാരം; ആപത്ത്; വിഷമത.

वमन - **पु०** ഛർദ്ദി.

वय - **स्त्री०**
वयस - **पु०** } വയസ്സ്

वयस्क - **वि०** പ്രായമുള്ള.

वयोवृद्ध - **वि०** വളരെ പ്രായമായ.

वरंच - **अव्य०** എന്നാൽ.

वर - **पु०** വരൻ; **वि०** ശ്രേഷ്ഠനായ; 'വൻ' 'ഉള്ള' എന്ന അർത്ഥം കാണിയ്ക്കുന്ന പ്രത്യയം. **उदा०** ताक़तवर

वरक़ - **पु०** ഏട്ട്; താള്.

वरज़िश - **स्त्री०** വ്യായാമം.

वरदी - **स्त्री०** യൂനിഫോറം.

वरन् - **अव्य०** എന്നാൽ.

वरना - **अव्य०** അല്ലെങ്കിൽ; **स०** വരിയ്ക്കുക.

वरासत - **स्त्री०** അനന്തരാവകാശം; അനന്തരാവകാശമായി ലഭിയ്ക്കുന്ന സ്വത്ത്.

वरिष्ठ - **वि०** ശ്രേഷ്ഠനായ.

वर्ग - **पु०** ക്ലാസ്സ്; വർഗ്ഗം; തരം; അദ്ധ്യായം; സമചതുരം.

वर्ग़लाना - **स०** പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക; പറഞ്ഞിളക്കുക.

वर्जन - **पु०** ത്യജിയ്ക്കൽ.

वर्जित - **वि०** ത്യജിയ്ക്കപ്പെട്ട; നിഷിദ്ധമായ.

वर्ज्य - **वि०** ത്യജിയ്ക്കപ്പെടേണ്ട.

वर्ण - **पु०** നിറം; അക്ഷരം; ജാതി; **—माला** - അക്ഷരമാല; **—संकर** - വിജാതീയ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരിൽ നിന്നുണ്ടായവൻ; ജാരസന്തതി.

वर्त्तन - **पु०** പെരുമാററം; തിരിയൽ; പരിവർത്തനം; പാത്രം.

वर्त्तमान - **वि०** ഇപ്പോഴുള്ള; **पु०** വൃത്താന്തം.

वर्त्तुल - **वि०** വൃത്താകാരമായ.

वर्दी - **स्त्री०** **दे०** **वरदी**

वर्ना - **अव्य०** **दे०** **वरना**

वर्म - **पुं०** കവചം; പോർച്ചട്ട.

वर्ष - **पुं०** കൊല്ലം; **—गाँठ** - പിറന്നാൾ.

वर्षा - **स्त्री०** മഴ.

वलय - **पुं०** വളയം; ചുററു്.

वलयित - **वि०** വളയപ്പെട്ട.

वलवला - **पुं०** ഉന്മേഷം; ആവേശം; ഒച്ച; ബഹളം.

वलाका - **स्त्री०** കൊററി; കൊക്കു്.

वली - **स्त्री०** കൂട്ടം; നിര; **पुं०** യജമാനൻ; സന്യാസി.

वलीमा - **पुं०** കല്യാണ സദ്യ.

वल्कल - **पुं०** മരവിരി.

वल्द - **पुं०** പുത്രൻ.

वल्मीक - **पुं०** ചിതൽപ്പുററ്.

वल्लभ - **पुं०** ഭൎത്താവു്; സ്വാമി.

वल्लभा - **स्त्री०** ഭാൎയ്യ.

वल्लरि - **स्त्री०** ലത; വള്ളി.

वल्लाह - **अव्य०** ദൈവം സാക്ഷിയായി.

वल्लिका }
वल्ली } **स्त्री०** വള്ളി.

वश - **पुं०** നിവൃത്തി; സ്വാധീനം; കഴിവു്; **प्रत्य०** പോലെ; **—चलना** - കഴിവുണ്ടാകുക; **—वर्ती** - സ്വാധീനത്തിലുള്ള.

वशीभूत - **वि०** സ്വാധീനമാക്കിയ.

वश्यता - **स्त्री०** സ്വാധീനത.

वसअत - **स्त्री०** വിസ്താരം; ക്ഷേത്രഫലം; ശക്തി; സൌകൎയ്യം.

वसन - **पुं०** വസ്ത്രം.

वसह - **पुं०** കാള.

वसवसा }
वसवास } **पुं०** സന്ദേഹം; ഭയം; ധൎമ്മസങ്കടം.

वसीका - **पुं०** ബന്ധുക്കളുടേയോ, മററു ചാൎച്ചക്കാരുടേയോ പലിശ കിട്ടുവാൻവേണ്ടി ഗവൎമ്മെണ്ടു് ഖജനാവിൽ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള സ്വത്തു്; ആ സ്വത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന പലിശ.

वसीयत - **स्त्री०** ഒസ്യത്തു്; **—नामा** - വിൽപ്പത്രം.

वसीला - **पुं०** ബന്ധം; സഹായം; ഉപായം; വഴി.

वसूल - **वि०** വസൂലായ; **पुं०** വസൂൽ.

वसूली - **स्त्री०** വസൂലാക്കൽ.

वस्तुतः - **अव्य०** വാസ്തവത്തിൽ.

वस्फ़ - **पुं०** ഗുണം; വിശേഷത; പ്രശംസ.

वस्ल - **पुं०** യോജിപ്പു്; ചേൎച്ച.

वहदत - **स्त्री०** ഏകത; അദ്വൈതഭാവം.

वहन - **पुं०** വഹിക്കൽ.

वहम - **पुं०** മിഥ്യാബോധം; തെററിദ്ധാരണ.

वहश - **पुं०** കാട്ടുമൃഗം.

वहशत - **स्त्री०** പരിഷ്കാരമില്ലായ്മ; ഭയം; ശങ്ക.

वहशी - **वि०** കാട്ടിൽ താമസിയ്ക്കുന്ന ; കാടനായ.

वहाँ - **क्रि०** അവിടെ.

वहीं - **अव्य०** അവിടെത്തന്നെ.

वही - **सर्व०** (**वह+ही**) അവൻ തന്നെ ; അവൾ തന്നെ ; അതു തന്നെ; **स्त्री०** ഈശ്വരസന്ദേശം.

वहीद - **वि०** അനുപമമായ.

वांछनीय - **वि०** ആശാസ്യമായ ; അഭിലഷണീയമായ.

वांछा - **स्त्री०** ആഗ്രഹം.

वा - **अव्य०** അഥവാ ; അല്ലെങ്കിൽ.

वाइज़ - **पु०** ധർമ്മോപദേശകൻ.

वाइद - **वि०** വാക്കുകൊടുത്ത.

वाकई - **वि०** വാസ്തവത്തിലുള്ള ; **अव्य०** വാസ്തവത്തിൽ.

वाक़फ़ीयत - **स्त्री०** പരിചയം ; അറിവ്.

वाक़या - **पु०** സംഭവം ; വർത്തമാനം ; **—नवीस** - പത്രറിപ്പോർട്ടർ.

वाक़ा - **वि०** സംഭവിയ്ക്കുവാൻ പോകുന്ന ; സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന.

वाक़िफ़ - **वि०** പരിചയമുള്ള ; അറിവുള്ള ; **—कार** - പരിചയക്കാരനായ; അനുഭവിയായ.

वाक्पटु - **वि०** വാക്സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

वागीश - **पु०** ബ്രഹ്മാവ്.

वाग्मी - **पु०** പണ്ഡിതൻ ; നല്ല പ്രാസംഗികൻ.

वाग्विलास - **पु०** വാക്പാടവം.

वाङ्मय - **पु०** **साहित्य** സാഹിത്യം.

वाचक - **वि०** പറയുന്നവനായ.

वाचन - **पु०** വായന ; പ്രതിപാദനം ; പ്രസ്താവന.

वाचा - **स्त्री०** വാക്ക്.

वाचाल - **वि०** വായാടിയായ.

वाची - **वि०** സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

वाच्य - **वि०** പറയാൻ യോഗ്യമായ.

वाज़ - **पु०** ഉപദേശം ; കഥമതോപദേശം ; **क्रि०** സ്പഷ്ടമായി.

वाज़ा - **वि०** വ്യക്തമായ ; വിവരണത്തോടുകൂടിയ.

वाजिब / **वाजिबी** } **वि०** ഉചിതമായ ; ശരിയായ ; **पु०** ശമ്പളം.

वाजी - **पु०** കുതിര.

वाट - **पु०** വഴി ; കെട്ടിടം.

वाटिका - **स्त्री०** ഉദ്യാനം.

वाण - **पु०** അമ്പ് ; ബാണം.

वाणिज्य - **पु०** കച്ചവടം.

वात - **पु०** വായു ; കാററ് ; വാതരോഗം.

वातायन - **पु०** ജനൽ.

वातुल - **पु०** ഉന്മത്തനായ.

वाद-प्रतिवाद / **वाद-विवाद** } **पु०** വാദപ്രതിവാദം.

वादा - **पु०** വാഗ്ദത്തം ; **—खिलाफी** **या खिलाफी** - വാക്കിനെതിരായ പ്രവൃത്തി.

वादी - **पु०** പ്രാസംഗികൻ ; അന്യായക്കാരൻ. **स्त्री०** താഴ്‌വര ; വനം ; **—पर आना** - ശാഠ്യം പിടിയ്ക്കുക.

वापस - **वि०** മടങ്ങിയ.

वापसी - **वि०** മടങ്ങുന്ന ; മടക്കത്തിലുള്ള ; **स्त्री०** മടങ്ങൽ.

वापिका / **वापी** - **स्त्री०** ചെറിയ ജലാശയം.

वाम - **वि०** ഇടത്തെ ; പ്രതികൂലമായ ; സുന്ദരമായ ; **पु०** കടം.

वामन - **वि०** പൊക്കം കുറഞ്ഞ.

वामाँदा - **वि०** ബാക്കിയായ ; ക്ഷീണിച്ച ; ആശ്രിതനായ.

वामा - **स्त्री०** സ്ത്രീ.

वायस - **पु०** കാക്ക.

वारंवार - **अव्य० दे० बारंबार**

वार - **वि०** തുല്യമായ ; ഉള്ള (പ്രത്യയം) ; **पु०** വാതിൽ ; തടസ്സം ; മൂടി ; പ്രാവശ്യം ; വെട്ട്; ആക്രമണം; **—करना** - വെട്ടുക ; ആക്രമിയ്ക്കുക.

वारदात - **स्त्री०** അനിഷ്ടസംഭവം ; ഭയങ്കരസംഭവം ; ലഹള.

वारना - **स०** അപ്പിയ്ക്കുക.

वारपार - **पु०** ഇക്കരെയും അക്കരെയും.

वारफेर - **पु०** അർപ്പണം ; ബലി.

वारांगना - **स्त्री०** വേശ്യ.

वारा - **पु०** ചിലവുകഴിച്ച് ബാക്കിയുള്ളപണം ; മിച്ചം ; മിതവ്യയം ; **वि०** ചിലവുചുരുങ്ങിയ.

वारान्यारा - **पु०** തീരുമാനം.

वारि - **पु०** വെള്ളം ; **—ज** - താമര ; **—द** - മേഘം; **—धि** - സമുദ്രം.

वारिद - **वि०** വരുന്ന ; **पु०** അതിഥി ; ദൂതൻ.

वारिस - **पु०** അനന്തരാവകാശി.

वारुणी - **स्त्री०** മദ്യം ; പടിഞ്ഞാറ്.

वार्त्तालाप - **पु०** സംഭാഷണം.

वार्द्धक्य - **पु० दे० बुढ़ापा**

वालदैन - **पु०** മാതാപിതാക്കന്മാർ.

वाला - **प्र०** 'ഉള്ള', 'കാരൻ', 'വൻ' മുതലായവയെസൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു. **उदा० गाड़ीवाला, मकानवाला**

वालिद - **पु०** അച്ഛൻ.

वालिदा - **स्त्री०** അമ്മ.

वालिदैन - **पु०** മതാപിതാക്കൾ.

वाली - **पु०** രക്ഷകൻ ; രാജാവ് ; ഉടമസ്ഥൻ ; സഹായി.

वावैला - **पु०** കരച്ചിൽ ; ഒച്ചപ്പാട്.

वासक - **पु० अडूसा** കാസരോഗത്തിനുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരു ചെടി.

वासना - स्त्री॰ ആഗ്രഹം; ജ്ഞാനം; സംസ്കാരം; ഭാവന.

वासर - पु॰ പകൽസമയം.

वासिक् - वि॰ ദൃഢമായ.

वासित - वि॰ സുഗന്ധിതമാക്കിയ; **पु॰** മദ്ധ്യഭാഗം.

वासिल - वि॰ എത്തിയ; വസൂലായ.

वास्तविक - वि॰ യഥാർത്ഥമായ.

वास्ता - पु॰ ബന്ധം; മൈത്രി.

वास्ते - अव्य॰ വേണ്ടി.

वाह - अव्य॰ ആഹ്ലാദം, ആശ്ചര്യം, വെറുപ്പ് എന്നിവയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ശബ്ദം.

वाहक - पु॰ ചുമട്ടുകാരൻ; സാരഥി; **वि॰** വഹിക്കുന്ന.

वाहवाही - स्त्री॰ പ്രശംസ; സ്തുതി.

वाहिद - वि॰ ഒററയായ; **पु॰** ഈശ്വരൻ.

वाहिब - वि॰ ഉദാരനായ.

वाहिमा - पु॰ സൂക്ഷ്മദർശിത്വം; കല്പനാശക്തി.

वाहिनी - स्त्री॰ സൈന്യം.

वाहियात - वि॰ വ്യർത്ഥമായ; ചീത്തയായ.

वाही - वि॰ മടിയനായ; ശിഥിലമായ; വിഡ്ഢിയായ; **—तबाही -** കൊള്ളരുതാത്ത; ഉത്തരവാദിത്വമില്ലാത്ത; തെണ്ടിയായ; വാലും തലയുമില്ലാത്ത.

विकट - वि॰ ഭയങ്കരമായ; വളഞ്ഞ; പ്രയാസമുള്ള.

विकराल - वि॰ ഭയങ്കരമായ.

विकल - वि॰ വ്യാകുലമായ; മുറിയ്ക്കപ്പെട്ട.

विकल्प - पु॰ ഭ്രാന്തി; തെററ്; രണ്ടിലേതെങ്കിലും ഒന്നിനെ സ്വീകരിയ്ക്കൽ; സംശയം.

विकसना - अ॰ വിടരുക.

विकार - पु॰ രൂപം, നിറം മുതലായതിൻെറ പരിവർത്തനം; ദോഷം; കുറവ്; പരിണാമം; മനോവികാരം.

विकाश - पु॰ പ്രകാശം; പരക്കൽ.

विकास - पु॰ പ്രസരണം; വിടരൽ; പരിണാമവാദം.

विकीर्ण - वि॰ ചിതറിയ; പ്രസിദ്ധമായ.

विकृत - वि॰ വികാരംവന്ന; വിരൂപമായ; അപ്രാകൃതികമായ.

विक्रेता - पु॰ വില്ക്കുന്നവൻ.

विक्षिप्त - वि॰ എറിഞ്ഞ; ചിതറിയ; ഭ്രാന്തുപിടിച്ച; വ്യാകുലപ്പെട്ട.

विक्षुब्ध - वि॰ ക്ഷോഭിച്ച.

विगत - वि॰ പോയ; കഴിഞ്ഞ; രഹിതമായ; നഷ്ടപ്പെട്ട.

विगलित - वि॰ വീണുപോയ; അലിഞ്ഞ; അയഞ്ഞ; ചീത്തയായ; ഒലിച്ചുപോയ.

विग्रह - पु० കലഹം; യുദ്ധം; പ്രതിമ.

विघटन - पु० വേർതിരിയ്ക്കൽ; ഉടയ്ക്കൽ.

विचरण - पु० സഞ്ചരിയ്ക്കൽ.

विचरना - अ० സഞ്ചരിയ്ക്കുക.

विचलना - अ० പിന്മാറുക; പരിഭ്രമിയ്ക്കുക; വാക്കു മാറുക.

विचलित - वि० ഇളകിയ; അസ്ഥിരമായ; പതറിയ.

विचारशील - पु० ചിന്താശക്തിയുള്ളവൻ.

विचारणीय - वि० ആലോചിക്കേണ്ടതായ.

विचारना - स० ആലോചിയ്ക്കുക; ചർച്ചചെയ്യുക.

विचाराधीन - वि० ആലോചനയിലുള്ള.

विच्छिन्न - वि० വേർപെടുത്തിയ.

विच्छेद - पु० വേർപെടുത്തൽ; ക്രമമററുപോകൽ; നാശം; വിരഹം.

विछोह - पु० വിയോഗം.

विजन - वि० ഏകാന്തമായ; **पु०** വിശറി.

विजयी - पु० ജയിച്ചവൻ.

विजातीय - वि० അന്യജാതിയിലുള്ള.

विज़ारत - स्त्री० दे० वज़ारत

विजित - वि० ജയിയ്ക്കപ്പെട്ട (തോററ); കീഴടക്കിയ.

विजेता - पु० ജയിച്ചവൻ.

विज्ञ - वि० അറിവുള്ള.

विज्ञप्ति - स्त्री० അറിയിപ്പ്.

विज्ञान - पु० ശാസ്ത്രം (Science).

विज्ञापन - पु० പരസ്യം.

विटप - पु० വൃക്ഷം.

विडंबना - स्त्री० അനുകരിയ്ക്കൽ; പരിഹാസം; ക്ലേശം.

विडरना - अ० ഛിന്നഭിന്നമാകുക.

विडारना - स० ഛിന്നഭിന്നമാക്കുക; ഓടിയ്ക്കുക; നഷ്ടമാക്കുക.

विडाल - पु० പൂച്ച.

वितंडा - स्त्री० മറുകക്ഷിയെ അമർത്തി സ്വന്തപക്ഷം സ്ഥാപിയ്ക്കൽ.

वितरण - पु० ദാനംചെയ്യൽ; വീതിയ്ക്കൽ.

वितरना - स० വിതരണം ചെയ്യുക.

वितान - पु० പരപ്പ്; യാഗം; വിതാനം; കൂടാരം; സമൂഹം; ഒഴിഞ്ഞസ്ഥലം.

विद - पु० അറിവുള്ളവൻ.

विदरना - अ० പിളരുക; **स०** പിളർക്കുക.

विदा - स्त्री० വേർപാട്; പുറപ്പാട്; വിട; **—होना** - വിടയാകുക; യാത്രയാകുക.

विदाई - स्त्री० വേർപെടൽ; പുറപ്പെടൽ; **वि०** യാത്രാസംബന്ധമായ.

विदारण - **पुं** പിളക്കൽ.
विदारना - **सं** പിളക്കുക.
विदारित - **वि** പിളക്കപ്പെട്ട.
विदित - **वि** അറിയപ്പെട്ട.
विदीर्ण - **वि** പിളക്കപ്പെട്ട.
विदूषना - **सं** ഉപദ്രവിക്കുക; കററംചുമത്തുക; **अं** ദുഃഖിക്കുക.
विदेशीय - **वि** വിദേശത്തിലുള്ള.
विद्युत - **स्त्री** വിദ്യുച്ഛക്തി.
विद्रोह - **पुं** രാജദ്രോഹം; കലാപം.
विद्रोही - **पुं** രാജദ്രോഹി.
विद्वेष - **पुं** ശത്രുത.
विधना - **स्त्री** സംഭവിക്കാനുള്ളതു്; **पुं** വിധി; **सं** കിട്ടുക.
विधर्मी - **पुं** അന്യമതക്കാരൻ.
विधवा - **स्त्री** ഭത്താവില്ലാത്ത സ്ത്രീ.
विधाता - **पुं** സൃഷ്ടികത്താവു്; ബ്രഹ്മാവു്.
विधान - **पुं** പദ്ധതി; നിമ്മാണം; ഏപ്പാടു്; **—परिषद्** - നിയമനിമ്മാണസഭ. (Constituent Assembly).
विधायक - **पुं** ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ.
विधि - **स्त्री** കല്പന; വ്യവസ്ഥ; രീതി; **पुं** ഭാഗ്യം; ബ്രഹ്മാവു്; **—वत्** - വിധിയനുസരിച്ചു്; വേണ്ടതുപോലെ.
विधिना - **पुं** ബ്രഹ്മാവു്.
विधु - **पुं** ചന്ദ്രൻ; വായു; കപ്പൂരം.
विधुर - **पुं** ദുഃഖിതൻ; പരിഭ്രമിച്ചവൻ; അസമത്ഥൻ.
विधूत - **वि** വിറയ്ക്കുന്ന; ആടുന്ന; ഇളകുന്ന; ത്യജിക്കപ്പെട്ട.
विनति } **स्त्री** അപേക്ഷ; വിനയം; പ്രാത്ഥന.
विनती }
विनम्र - **वि** വണക്കമുള്ള.
विनय - **स्त्री** വണക്കം; അപേക്ഷ; **—शील** - വിനയശീലനായ.
विनस - **वि** മൂക്കില്ലാത്ത.
विनसना - **अं** നശിക്കുക.
विना - **अव्य** കൂടാതെ.
विनाम - **पुं** കുനിവു്; വളവു്.
विनिपात - **पुं** വിനാശം; വധം; അപമാനം.
विनिमय - **पुं** ഒന്നുകൊടുത്തു് പകരം മറെറാന്നു് വാങ്ങൽ; വിനിമയം (exchange).
विनियोग - **पुं** പ്രയോഗിക്കൽ; അയയ്ക്കൽ; ഉപയോഗം.
विपक्ष - **पुं** എതിർപക്ഷം.
विपक्षी - **पुं** എതിരാളി; **वि** എതിക്കുന്ന.
विपत्ति }
विपद } **स्त्री** ആപത്തു്.
विपदा }

विपन्न - वि० ആപത്തിൽപ്പെട്ട; ദുഃഖിതനായ.

विपिन - पु० കാട്ട്.

विपुल - वि० വിസ്താരമുള്ള; വലിയ.

विभक्त - वि० ഭാഗിയ്ക്കപ്പെട്ട.

विभव - पु० ഐശ്വര്യം; ധനം.

विभाग - पु० വകുപ്പ്; വിഭജനം.

विभाजन - पु० വിഭജിയ്ക്കൽ.

विभाति - स्त्री० ശോഭ.

विभिन्न - वि० വ്യത്യസ്തപ്പെട്ട; പലപ്രകാരത്തിലുള്ള.

विभेद - पु० വ്യത്യാസം.

विमंडित - वि० [illegible]; കൂടിയ.

विमर्श - पु० വിമർശനം.

विमाता - स्त्री० അച്ഛന്റെ അന്യഭാര്യ; ചെറിയമ്മ; മററമ്മ.

विमुख - वि० വിരുദ്ധമായ; ഉദാസീനനായ; പിന്തിരിഞ്ഞ.

विमोचन - पु० വിട്ടുപോരൽ.

विमोह - पु० വ്യാമോഹം; ഭ്രമം; അജ്ഞാനം.

वियुक्त - वि० വേർപെട്ട.

वियोगी - पु० വിരഹി.

विरक्त - वि० വിരക്തിവന്ന; പ്രസന്നതയില്ലാത്ത.

विरक्ति - स्त्री० വിമുഖത; അപ്രസന്നത; ഉദാസീനത.

विरचित - वि० രചിയ്ക്കപ്പെട്ട.

विरत - वि० വിമുഖനായ; വിരക്തനായ; അതിതല്പരനായ.

विरद - पु० ബിരുദ്; കീർത്തി.

विरदावली - स्त्री० യശോഗാഥ.

विरमना - अ० മനസ്സുപതിയുക; മോഹിതനാവുക; വിരമിയ്ക്കുക.

विरल - वि० ദുർല്ലഭമായ; **क्रि०** ദുർല്ലഭമായി; കുറച്ച്.

विरस - वि० അപ്രിയമായ; രസമില്ലാത്ത.

विरह - पु० വേർപാട്.

विरहिणी - स्त्री० ഭർത്താവിനെ പിരിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നവൾ.

विरही - पु० ഭാര്യയെ പിരിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

विराग - पु० വൈരാഗ്യം.

विराजना - अ० ശോഭിയ്ക്കുക.

विराजमान / **विराजित** } **वि०** പ്രശോഭിയ്ക്കുന്ന.

विराट - वि० മഹത്തായ.

विराम - पु० അവസാനം; പൂർത്തി.

विरासत - स्त्री० दे० वरासत

विरुद - पु० കീർത്തിമുദ്ര; ബിരുദ്.

विरेचन - पु० വയറിളക്കൽ; വയറിളക്കുന്ന മരുന്ന്.

विरोधी - पु० ശത്രു; എതിരാളി.

विलंब - पु० താമസം (നേരം).

विलक्षण - वि० അസാധാരണമായ.

विलखना - अ० വിലപിയ്ക്കുക; **स०** മനസ്സിലാക്കുക.

विलग - **वि॰** അകന്ന ; **पु॰** ഭേദം.

विलगाना - **अ॰** വേർപെടുക ; **स॰** വേർപെടുത്തുക.

विलपना - **अ॰** വിലപിയ്ക്കുക.

विलम - **पु॰** താമസം (നേരം).

विलमना - **अ॰** താമസംനേരിടുക.

विलयन - **पु॰** ലയിയ്ക്കൽ ; വിലീനമാവൽ ; മറയൽ.

विलसना - **अ॰** ശോഭിയ്ക്കുക ; ആനന്ദിയ്ക്കുക ; വിലസുക.

विलापना - **अ॰** വിലപിയ്ക്കുക ; **स॰** വൃക്ഷം നടുക.

विलायत - **पु॰** ബിലാത്തി ; അന്യദേശം.

विलायती - **वि॰** ബിലാത്തിയിലുള്ള ; വിദേശത്തുള്ള.

विलास - **पु॰** സുഖഭോഗം ; മനോവിനോദം ; ശൃംഗാരചേഷ്ട.

विलीन - **वि॰** ലയിച്ച ; അദൃശ്യമായ ; മറഞ്ഞ.

विलोकना - **स॰** നോക്കുക.

विलोचन - **पु॰** കണ്ണ്.

विलोल - **वि॰** ചഞ്ചലമായ ; സുന്ദരമായ.

विवर - **पु॰** ദ്വാരം ; ഗുഹ.

विवश - **वि॰** വിവശനായ ; നിവൃത്തിയില്ലാത്ത.

विवादास्पद - **वि॰** തർക്കത്തിലുള്ള ; വിവാദവിഷയമായ.

विवादी - **पु॰** വാദിയ്ക്കുന്നവൻ.

विविर - **पु॰** ദ്വാരം ; ഗുഹ.

विवेचन - **पु॰** } **विवेचना** - **स्त्री॰** } തിരിച്ചറിവ് ; വിവേകം.

विशद - **वि॰** സ്വച്ഛമായ ; സ്പഷ്ടമായ ; വെളുത്ത ; ഭംഗിയുള്ള.

विशारद - **वि॰** വിദ്വാനായ ; സമർത്ഥനായ.

विशिख - **पु॰** അമ്പ്.

विशिष्ट - **वि॰** ശ്രേഷ്ഠമായ ; ചേർന്ന ; —**करना** - ചേർക്കുക ; —**कला** - വിശേഷപ്പെട്ട കല.

विशृंखल - **वि॰** നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത.

विशेषता - **स्त्री॰** വിലക്ഷണത.

विश्रांति - **स्त्री॰** } **विश्राम** - **पु॰** } വിശ്രമം.

विश्रुत - **वि॰** പേരുകേട്ട ; പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട.

विश्लेषण - **पु॰** വേർതിരിയ്ക്കൽ ; അപഗ്രഥനം.

विश्वस्त - **वि॰** വിശ്വസിയ്ക്കത്തക്ക.

विश्वास - **पु॰** വിശ്വാസം ; —**घात** - വിശ്വാസവഞ്ചന ; —**पात्र** - വിശ്വസിയ്ക്കത്തക്കവൻ; —**प्रस्ताव** - വിശ്വസിയ്ക്കത്തക്ക വാർത്ത.

विश्वासी - **वि॰** വിശ്വസിയ്ക്കാവുന്ന ; വിശ്വസിയ്ക്കുന്ന.

विषधर - **पु॰** പാമ്പ്.

विषम - **वि॰** സമമല്ലാത്ത ; ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ; ഒററ (സംഖ്യ).

विषय - **पु०** വിഷയം; സംഭോഗം; **—सुख** - സംഭോഗസുഖം; **—वासना** - സംഭോഗേച്ഛ.

विषयी - **पु०** ഭോഗിക്കുന്നവൻ.

विषयक - **वि०** സംബന്ധിച്ച.

विषैला - **वि०** വിഷമുള്ള.

विसर्जन - **पु०** ത്യജിക്കൽ; അവസാനിക്കൽ; പുറത്തേക്കു വിടൽ.

विसाल - **पु०** സംഘടന; മരണം.

विस्तारना - **स०** വിസ്താരപ്പെടുത്തുക; പരത്തുക.

विस्फोट - **पु०** പൊട്ടിത്തെറി.

विस्मरण - **पु०** മറവി.

विस्मित - **वि०** ആശ്ചര്യപ്പെട്ട

विहंगम / **विहग** / **विहगम** - **पु०** പറവ.

विहरना - **अ०** വിഹരിക്കുക; സഞ്ചരിക്കുക.

विहार - **पु०** ഉലാത്തൽ; ബൌദ്ധസന്യാസിമഠം; സംഭോഗം.

विहित - **वि०** വിധിച്ച.

विह्वल - **वि०** അധീരനായ.

वीचि - **स्त्री०** തിരമാല; ഇട; ദീപ്തി.

वीची - **स्त्री०** തിര; അല.

वीरान - **वि०** നശിച്ച; ശൂന്യമായ.

वीराना - **पु०** നശിച്ചസ്ഥലം.

वृंद - **पु०** സമൂഹം; നൂറുകോടി.

वृत्ति - **स्त्री०** നിത്യവൃത്തി; സഹായധനം; വ്യാപാരം; സ്വഭാവം.

वेतन - **पु०** ശമ്പളം; മാസപ്പടി.

वेधना - **स०** തുളയ്ക്കുക.

वेधशाला - **स्त्री०** നക്ഷത്രബംഗ്ലാവ്.

वेला - **स्त्री०** സമയം; തിരമാല; സമുദ്രതീരം.

वेश / **वेष** - **पु०** വേഷം; ഉടുപ്പ്; കൂടാരം; വീട്; വേശ്യാലയം.

वैकल्पिक - **वि०** സന്ദിഗ്ദ്ധമായ; ഇഷ്ടംപോലെ സ്വീകരിക്കാവുന്ന.

वैजयंती - **स्त्री०** കൊടി; അഞ്ചു നിറമുള്ള മാല.

वैतनिक - **पु०** ശമ്പളക്കാരൻ.

वैदेशिक - **वि०** വിദേശത്തിലുള്ള.

वैध - **वि०** വിധിയനുസരിച്ച.

वैधानिक - **वि०** നിയമപരമായ; നിയമവിധേയമായ.

वैमनस्य - **पु०** തെററിദ്ധാരണ; വിദ്വേഷം.

वैरागी - **पु०** വെറുപ്പുള്ളവൻ.

वैसे - **क्रि०** അങ്ങിനെ.

व्यंग / **व्यंग्य** - **पु०** പരിഹാസം.

व्यंजन - **पु०** പ്രകടിപ്പിക്കൽ; കറി.

व्यंजना - **स्त्री०** പ്രകടിപ്പിക്കൽ; സാധാരണ അർത്ഥത്തിനു പുറമേ വേറൊരു അർത്ഥത്തേക്കൂടി സൂചിപ്പിക്കൽ.

व्यक्तिगत - **वि०** വ്യക്തിപരമായ.

व्यग्र - **वि०** വ്യാകുലമായ; പരിഭ്രമിച്ച; പ്രവൃത്തിയിലേർപ്പെട്ട.

व्यतिक्रम - **पु०** ക്രമക്കേട്; വിഘ്നം.

व्यतिरिक्त - **क्रि०** കൂടാതെ; **वि०** ഭിന്നമായ.

व्यतिरेक - **पु०** അഭാവം; അന്തരം; ഭിന്നത; അതിക്രമം.

व्यतीत - **वि०** കഴിഞ്ഞുപോയ.

व्यथित - **वि०** ദുഃഖിച്ച; വേദനിച്ച.

व्यवस्था - **स्त्री०** ഏർപ്പാട്; മാനേജ്മെണ്ട്; **—पक** - മാനേജർ; കാര്യസ്ഥൻ.

व्यवहार - **पु०** പെരുമാററം.

व्यष्टि - **स्त्री०** വ്യക്തി.

व्यसन - **पु०** ദുശ്ശീലം; വിഷയാസക്തി; ദുർഭാഗ്യം; ബുദ്ധിമുട്ട്.

व्यस्त - **वि०** പരിഭ്രമിച്ച; വ്യാകുലമായ; പ്രവൃത്തിയിലേർപ്പെട്ട.

व्याख्या - **स्त्री०** വ്യാഖ്യാനം; വർണ്ണനം; വിവരണം.

व्याख्यान - **पु०** പ്രസംഗം; ഭാഷണം; വ്യാഖ്യാനം.

व्याज - **पु०** പലിശ; കപടം; ചതി; കളവ്.

व्याध - **पु०** വേടൻ.

व्यापना - **अ०** പരക്കുക.

व्यापार - **पु०** കച്ചവടം; തൊഴിൽ; പ്രവൃത്തി.

व्यायाम - **पु०** കസർത്ത്; പരിശ്രമം.

व्याल - **पु०** സർപ്പം; ഹിംസ്രജന്തു; രാജാവ്; വിഷ്ണു.

व्याल् - **स्त्री०** അത്താഴം.

व्यास - **पु०** വിസ്താരം; വ്യാസം.

व्युत्पत्ति - **स्त्री०** പാണ്ഡിത്യം; ഉൽപത്തിസ്ഥാനം.

व्यूह - **पु०** സമൂഹം; രചന; ശരീരം; സേന.

व्रीड़ा - **स्त्री०** ലജ്ജ.

श

शंक - **पु०** ഭയം; ആശങ്ക.

शंकना - **अ०** ശങ്കിക്കുക; ഭയക്കുക.

शंका - **स्त्री०** സംശയം.

शंकित - **वि०** ഭയന്ന; സംശയിച്ച.

शंठ - **पु०** നപുംസകൻ; വിഡ്ഢി; അവിവാഹിതൻ.

शंपा - **स्त्री०** വിദ്യുച്ഛക്തി; അരക്കെട്ട്.

शंबर - **पु०** യുദ്ധം.

शंबल - **पु०** യാത്രാവസരങ്ങളിൽ കൂടെ കൊണ്ടുപോകുന്ന ഭക്ഷണസാധനം; തടം; തീരം; വിദ്വേഷം.

शंबा - **पु०** ശനിയാഴ്ച.

शंबुक - पुं॰ മുത്തുച്ചിപ്പി; കക്ക.

शआर - पुं॰ രീതി ; സമ്പ്രദായം ; സ്വഭാവം ; അഭ്യാസം.

शऊर - पुं॰ പ്രാഗത്ഭ്യമുള്ള കഴിവ്° ; രീതി ; ബുദ്ധിശക്തി; **—दार -** ബുദ്ധിമാൻ ; സമർത്ഥൻ.

शक - पुं॰ സംശയം.

शकट - पुं॰ കാളവണ്ടി.

शकर - स्त्री॰ പഞ്ചസാര; **—कंद -** മധുരക്കിഴങ്ങ്° ; **—पाला -** ഒരു തരം ഫലം ; ഒരുതരം പലഹാരം ; **—रंजी -** സ്നേഹിതന്മാർ തമ്മിലുണ്ടാവുന്ന മനസ്സാലിന്യം ; **—लब -** മധുരമായി സംസാരിക്കുന്ന.

शकराना - पुं॰ പഞ്ചാരപ്പായസം.

शकल - स्त्री॰ മൂർത്തി ; ആകൃതി ; മുഖഭാവം ; ഉപായം ; **—सूरत -** രൂപം.

शकील - वि॰ സുന്ദരമായ ; നല്ല ആകൃതിയുള്ള.

शकोह - पुं॰ മാഹാത്മ്യം ; വലിപ്പം ; പ്രഭാവം.

शक्कर - स्त्री॰ പഞ്ചസാര.

शक्की - वि॰ സംശയിക്കുന്നവനായ.

शक्य - वि॰ കഴിവുള്ള.

शक्ल - स्त्री॰ दे॰ शकल

शख़्स - पुं॰ വ്യക്തി ; ആൾ.

शख़्सियत - स्त्री॰ വ്യക്തിത്വം.

शख़्सी - वि॰ വ്യക്തിപരമായ.

शग़ल - पुं॰ തൊഴിൽ ; നേരമ്പോക്ക്°.

शग़ाल - पुं॰ गीदड़ കുറുക്കൻ.

शगुन - पुं॰ ശകുനം.

शगुनियाँ - पुं॰ സാധാരണനിലയിലുള്ള ജോത്സ്യൻ.

शगुफ़्तगी - स्त्री॰ പ്രസന്നമാകൽ ; വികസിക്കൽ.

शगुफ़्ता - वि॰ വിടന്ന ; പ്രസന്നമായ.

शगूफ़ा - पुं॰ പൂമൊട്ട്° ; പുഷ്പം ; അസാധാരണസംഭവം.

शजर - पुं॰ വൃക്ഷം.

शजरा - पुं॰ വൃക്ഷം ; വംശാവലി ; (നിലത്തിൻെറ) പ്ലാൻ.

शठ - वि॰ ചതിയനായ ; തെമ്മാടിയായ.

शतदल - पुं॰ താമര.

शतरंज - पुं॰ ചതുരംഗം ; **—बाज़ -** ചതുരംഗക്കളിക്കാരൻ.

शतरंजी - स्त्री॰ വിവിധവർണ്ണത്തിലുള്ള പരവതാനി ; **पुं॰** ചതുരംഗക്കളിക്കാരൻ.

शताब्दी - स्त्री॰ നൂററാണ്ട്°.

शत्ताह - वि॰ നിർല്ലജ്ജനായ ; ഉദ്ദണ്ഡനായ.

शदीद - वि॰ सख़्त ആപൽക്കരമായ ; ഗൌരവാവഹമായ ; കഠിനമായ.

शद्द - **स्त्री०** ദ്ധത ; ബലം ; കഠിനത ; കഠോരത.

शद्दा - **पु०** ആക്രമണം ; യുദ്ധം.

शनाख़्त - **स्त्री०** തിരിച്ചറിവ്° ; പരിചയം.

शनास - **वि०** തിരിച്ചറിയുന്ന (സമാസത്തിൽ).

शनीअ - **वि०** ചീത്ത ; ദുഷ്ടനായ.

शनीआ - **पु०** ചീത്ത പ്രവൃത്തി അഥവാ കാര്യം.

शनैः - **क्रि०** മെല്ലെ ; ക്രമേണ ; **—शनैः** - മെല്ലെമെല്ലെ.

शफ़क़ - **स्त्री०** പ്രഭാതത്തിലോ സന്ധ്യയ്ക്കോ ആകാശത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന ചുവപ്പുനിറം.

शफ़क़त - **स्त्री०** ദയ ; കാരുണ്യം.

शफ़ा - **स्त्री०** ആരോഗ്യം ; **—ख़ाना** - ചികിത്സാലയം ; ഔഷധാലയം ; ആശുപത്രി.

शफ़ाअत - **स्त्री०** ആഗ്രഹം ; ശുപാർശി.

शफ़ी - **वि०** ആഗ്രഹിക്കുന്ന ; ശുപാർശി ചെയ്യുന്ന.

शफ़ीक़ - **वि०** ദയാലുവായ.

शब - **स्त्री०** രാത്രി ; **—कोर** - 'രാക്കണ്ണ്°' ഉള്ളവനായ ; **—ख़ूँ** - രാത്രി ശത്രുവിന്റെ നേരെ ആക്രമണം നടത്തൽ ; **—बरात** - മുഹമ്മദീയരുടെ ഒരു വിശേഷദിവസം ; **—बेदार** - രാത്രി മുഴവൻ ഉറക്കമൊഴിയ്ക്കുന്നവൻ.

शबनम - **स्त्री०** മഞ്ഞ്° ; ഒരുതരം നേരിയ വസ്ത്രം.

शबनमी - **स्त्री०** കൊതുവല.

शबाना - **क्रि०** രാത്രിസമയത്ത്° ; **—रोज़** - രാവും പകലും.

शबाब - **पु०** യുവാവസ്ഥ ; സൌന്ദര്യം ; ആരംഭം.

शबाहत - **स्त्री०** ആകൃതി ; രൂപം.

शबिस्ताँ - **पु०** ശയനമുറി.

शबीना - **वि०** രാത്രിയിലെ ; രാത്രിയിലുള്ള ; രാത്രിയിലെ ബാക്കിയായ.

शबीह - **स्त्री०** ചിത്രം.

शबे ज़ुफ़ाफ़ - **स्त्री०** വധൂവരന്മാർ ആദ്യമായി സമ്മേളിയ്ക്കുന്ന രാത്രി.

शबेतरा - **स्त्री०** ഇരുട്ടുള്ള രാത്രി.

शबेमाह - **स्त्री०** നിലാവുള്ള രാത്രി.

शबोरोज़ - **अव्य०** രാവും പകലും.

शम - **पु०** മോക്ഷം ; സമാധാനം ; ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം.

शमन - **पु०** സമാധാനം ; അടക്കൽ ; മൃഗബലി.

शमला - **पु०** ഒരുതരം തലക്കെട്ട്°.

शमशेर - **स्त्री०** വാള്°.

शमा - **स्त्री०** മെഴുക്° ; മെഴുകതിരി ; **—दान** - മെഴുകതിരി കത്തിയ്ക്കാനുള്ള സ്റ്റാൻഡ്°.

शमायल - **पुं०** ശീലങ്ങൾ.

शमी - **पुं०** ശമീവൃക്ഷം ; **वि०** ക്ഷമയുള്ള.

शमीम - **स्त्री०** സുഗന്ധം.

शम्बा - **पुं०** ശനിയാഴ്ച.

शम्मा - **वि०** വളരെക്കുറച്ച് ; അല്പമായ ; **पुं०** നേരിയ സുഗന്ധം.

शम्मास - **पुं०** [illegible].

शयनागार - **पुं०** ശയനഗൃഹം.

शय्या - **स्त्री०** കിടക്ക.

शर - **स्त्री०** വികൃതി ; കുസൃതി.

शरअ - **स्त्री०** ഖുറാനിലെ കല്പന ; മതം ; രീതി ; പതിവ് ; മുഹമ്മദീയരുടെ മതഗ്രന്ഥം.

शरई - **वि०** മുഹമ്മദീയമതശാസന അനുസരിച്ചുള്ള ; **—पाजामा** - മുട്ടിനു മുകൾവരെയുള്ള ഒരു തരം കാലുറ ; **—दाढ़ी** - നീണ്ട താടിമീശ.

शरण - **स्त्री०** രക്ഷ ; ആശ്രയം.

शरणागत - **वि०** ആശ്രയിച്ചുവന്ന.

शरणार्थी - **पुं०** അഭയാർത്ഥി.

शरत / **शरद्** **स्त्री०** കൊല്ലം ; ശരൽക്കാലം.

शरफ़ - **पुं०** യോഗ്യത ; മഹത്വം ; സൌഭാഗ്യം ; **—याब** - മാന്യനായ ; യോഗ്യനായ.

शरबत - **पुं०** സർബ്ബത്ത്.

शरभ - **पुं०** ആനക്കുട്ടി ; വെട്ടുകിളി ; സിംഹം.

शरम - **स्त्री०** ലജ്ജ ; സങ്കോചം ; മാനം ; **—गाह** - സ്ത്രീയുടെ ജനനേന്ദ്രിയം (യോനി) ; **—नाक** - ലജ്ജാജനകമായ ; നാണക്കേടുള്ള.

शरमाऊ - **वि०** ലജ്ജാശീലമുള്ള.

शरमाना - **अ०** ലജ്ജിയ്ക്കുക ; **स०** ലജ്ജിപ്പിയ്ക്കുക.

शरमालू - **वि०** **दे०** **शरमीला**

शरमा-शरमी - **क्रि०** ലജ്ജകൊണ്ട്.

शरमिन्दगी - **स्त्री०** ലജ്ജിയ്ക്കൽ.

शरमिन्दा - **वि०** ലജ്ജിതനായ.

शरमीला - **वि०** **दे०** **शरमाऊ**

शरर - **पुं०** തീപ്പൊരി.

शरह - **स्त्री०** വ്യാഖ്യാനം ; നിരക്ക്.

शराकत - **स्त्री०** പങ്കാളിത്വം ; പങ്കുചേരൽ.

शराफ़त - **स्त्री०** സജ്ജനത്വം.

शराब - **स्त्री०** മദ്യം ; **—खाना** - മദ്യശാല ; **—खोरी** - മദ്യപാനം.

शराबी - **वि०** മദ്യപാനിയായ.

शराबोर - **वि०** നനഞ്ഞ ; മുഴുകിയ.

शरार - **पुं०** തീപ്പൊരി.

शरारत - **स्त्री०** വികൃതിത്തരം ; ദുഷ്ടത ; തെമ്മാടിത്തം.

शरारा - **पुं०** **दे०** **शरार**

शरीअत - **स्त्री०** സ്പഷ്ടവും ശുദ്ധവുമായ വഴി ; ദൈവീകനിയമം ; മുഹമ്മദീയ മതഗ്രന്ഥം.

शरीक - **वि०** ചേൎന്ന ; പങ്കുകൊണ്ട; **पु०** പങ്കാളി ; സഹായി ; കൂട്ടാളി.

शरीफ़ - **पु०** മൎയ്യാദയുള്ള ; കുലീനനായ ; **पु०** മൎയ്യാദയുള്ളവൻ; കുലീനൻ.

शरीफ़ा - **पु०** സീതപ്പഴം.

शरीर - **पु०** ശരീരം ; **वि०** ദുഷ്ടനായ ; കുസൃതിയുള്ള.

शरीरी - **पु०** ആത്മാവു്.

शर्क़ - **पु०** സൂൎയ്യോദയം ; കിഴക്കേദിക്കു് ; **—से गर्ब तक** - കിഴക്കുമുതൽ പടിഞ്ഞാറുവരെ.

शर्करा - **स्त्री०** പഞ്ചസാര ; ചരൽക്കല്ലു് ; മണൽത്തരി.

शर्त - **स्त्री०** നിബന്ധന ; നിയമം; വാതുവെയ്ക്കൽ.

शर्तिया - **क्रि०** നിബന്ധനയിൽ ; നിശ്ചയമായി ; **वि०** നിശ്ചിതമായ ; ശരിയായ.

शर्म - **स्त्री०** **दे०** **शरम**

शलग़म / **शलजम** } **पु०** മുള്ളങ്കിപോലെയുള്ള ഒരുതരം കിഴങ്ങു്.

शलभ - **पु०** പാററ ; ശലഭം.

शलल - **पु०** മുള്ളൻപന്നിയുടെ മുള്ളു്.

शलवार - **पु०** പൈജാമയ്ക്കുള്ളിൽ ഉടുക്കുന്ന മുട്ടുവരെയുള്ള ട്രൌസർ.

शलाका - **स्त्री०** ശലാക ; കമ്പി.

शलीता - **पु०** ഒരുതരം വലിയ ചാക്കുസഞ്ചി ; ഒരുതരം തടിച്ച വസ്ത്രം.

शलूका - **पु०** അരക്കൈക്കയ്യുള്ള കുപ്പായം (ഹാഫ് ഷട്ട്).

शल्य - **पु०** ശസ്ത്രചികിത്സ; എല്ലു്; ചീത്തവാക്കു്; ശല്യം ; മുള്ളു്; **—क्रिया** - ശസ്ത്രക്രിയ.

शवदाह - **पु०** ശവസംസ്കാരം.

शवर - **पु०** കാടൻ ; കാട്ടാളൻ.

शश - **पु०** മുയൽ ; **वि०** ആറു് (6).

शशमाही - **वि०** അൎദ്ധവാൎഷികം.

शश-व-पंज - **पु०** ആറുകളിയ്ക്കുവാനുള്ള കരു ; സംശയം ; ആലോചന.

शशांक / **शशि** } **पु०** ചന്ദ്രൻ.

शष्य - **स्त्री०** പച്ചപ്പുല്ലു് ; സസ്യം.

शस्त - **पु०** പെരുവിരൽ; ചൂണ്ടൽ; വളയം ; ലക്ഷ്യം ; ഭൂമിയുടെ നിരപ്പു നോക്കുവാനുള്ള യന്ത്രം ; ശരീരം ; **वि०** പ്രശസ്തമായ.

शस्त्र - **पु०** ആയുധം.

शस्त्रागार - **पु०** ആയുധശാല.

शस्य - **पु०** സസ്യം.

शहंशाह - **पु०** ചക്രവൎത്തി.

शहंशाही - **वि०** ചക്രവൎത്തിയെ സംബന്ധിച്ച ; സാമ്രാജ്യ സംബന്ധമായ ; **स्त्री०** ചക്രവൎത്തിത്വം.

शह - **पु०** ചക്രവര്ത്തി; വരൻ; **वि०** ശ്രേഷ്ഠതരമായ; **स्त्री०** ദേവനെ വെട്ടുവാനുള്ള സ്ഥലത്തു് ചതുരംഗത്തിലെ കരുവെയ്ക്കൽ (അരശു് കൊടുക്കൽ); പ്രേരണ.

शहज़ादा - **पु०** രാജകുമാരൻ.

शहज़ोर - **वि०** ബലവാനായ.

शहज़ोरी - **स्त्री०** ശക്തി.

शहत - **पु० दे० शहद**

शहतीर - **पु०** അഴി; മരത്തടി.

शहतूत - **पु०** മൽബറി ചെടി; മൽബറി പഴം.

शहद - **पु०** തേൻ.

शहना - **पु०** പോലീസുദ്യോഗസ്ഥൻ; കാവൽക്കാരൻ.

शहनाई - **स्त्री०** നാദസ്വരം.

शहबाज़ - **पु०** ഒരുതരം വലിയ പരുന്തു്.

शहबाला - **पु०** വിവാഹാവസരത്തിൽ വരനോടൊന്നിച്ചു പോകുന്ന ചെറിയ കുട്ടി.

शहम - **स्त्री०** കൊഴുപ്പു്; തടി; സ്ഥൂലത; കഴമ്പു്.

शहर - **पु०** പട്ടണം; **—पनाह** - പട്ടണത്തിന്റെ ചുററുമുള്ള കോട്ട മതിൽ; **—यार** - നഗരവാസികളെ രക്ഷിയ്ക്കുകയും, സഹായിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ.

शहरियत - **स्त्री०** നാഗരികത.

शहरी - **वि०** നഗരസംബന്ധമായ; നഗരത്തിലുള്ള.

शहरे खामोशाँ - **पु०** ശവകുടീരം.

शहला - **स्त्री०** ചെമ്മരിയാടിന്റേതുപോലുള്ള കണ്ണുകളുള്ള സ്ത്രീ; ഒരുതരം പുഷ്പം.

शहवत - **स्त्री०** കാമവാസന; **—अंगेज़** - കാമോദ്ദീപകമായ; **—परस्त** - കാമുകനായ.

शहादत - **स्त्री०** സാക്ഷി; തെളിവു്; ധാർമ്മിക കാര്യങ്ങൾക്കായി പ്രാണനെ ത്യജിയ്ക്കൽ.

शहाना - **पु०** ഒരു രാഗം; **वि०** രാജകീയമായ; വളരെ മേത്തരമായ.

शहाब - **पु०** കടും ചുവപ്പു്.

शहामत - **स्त्री०** മഹത്വം; വീരത.

शहीद - **पु०** ധാർമ്മികകാര്യങ്ങൾക്കായി പ്രാണനെ ത്യജിയ്ക്കുന്നവൻ (രക്തസാക്ഷി).

शाइस्तगी - **स्त्री०** സഭ്യത; ശിഷ്ടത.

शाइस्ता - **वि०** സഭ്യനായ; ശിഷ്ടനായ; മര്യാദയുള്ള.

शाक - **पु०** സസ്യക്കറി.

शाक़ - **वि०** പ്രയാസമുള്ള; അസഹ്യമായ; അപ്രിയമായ.

शाकल - **पु०** കഷണം.

शाकाहार - **पु०** സസ്യാഹാരം.

शाकाहारी - **पु०** സസ്യഭുക്കു്.

शाकिर - वि० കൃതജ്ഞനായ.

शाकी - वि० ആവലാതിപ്പെടുന്നവനായ; ഏഷണി പറയുന്ന.

शाख़ - स्त्री० മരക്കൊമ്പ്°; മൃഗങ്ങളുടെ കൊമ്പ്°; മുറിഞ്ഞ കഷണം; മാതിരി; പോഷകനദി; **—निकालना** - കുററം കണ്ടുപിടിയ്ക്കുക.

शाख़चा - पु० മരച്ചില്ല.

शाख़साना - पु० യുദ്ധം; തർക്കം; കളങ്കം; കുററാരോപണം; സംശയം.

शाख़े आहू } **स्त्री०** മാൻകൊമ്പ്°;
खाखे गज़ाल } വില്ല്°; ദ്വിതീയനാളിലെ ചന്ദ്രൻ.

शाख़े जाफ़रान - वि० വിലക്ഷണമായ; പ്രത്യേകതയുള്ള; അത്ഭുതകരമായ; അപൂർവ്വമായ.

शागिर्द - पु० ശിഷ്യൻ; **—पेशा** - ആപ്പീസ്സിൽ ജോലിചെയ്യുന്നവൻ; ഉദ്യോഗസ്ഥൻ; ഭൃത്യന്മാരുടെ വാസസ്ഥലം.

शागिर्दी - स्त्री० ശിഷ്യത്വം; സേവനം.

शाग़िल - वि० ജോലിയിലേപ്പെട്ട; ഈശ്വരധ്യാനം ചെയ്യുന്ന.

शाज़ - वि० ഏകാകിയായ; അനുപമമായ; നിയമവിരുദ്ധമായ; അസാധാരണമായ; **—व नादिर** - ചിലപ്പോൾ.

शाण - पु० ചാണ; ഉരകല്ല്°.

शात - वि० ചാണയ്ക്കുവച്ച.

शातिर - पु० ധൂർത്തൻ; സൂത്രശാലി; ദൂതൻ.

शाद - वि० സന്തുഷ്ടനായ; പ്രസന്നനായ; പൂർണ്ണമായ; **पु०** പതനം; വീഴ്ച; പുല്ല്°; ചെളി.

शादमान - वि० പ്രസന്നനായ.

शादमानी - स्त्री० പ്രസന്നത.

शादाँ - वि० ഉപയുക്തമായ; ഉചിതമായ; ഉത്തമമായ.

शादाब - वि० തളിർത്തുപൊടിച്ച; സസ്യശ്യാമളമായ.

शादियाना - पु० മംഗളവാദ്യം; അഭിനന്ദനം; തിരുമുൽക്കാഴ്ച.

शादी - स्त्री० വിവാഹം; സന്തോഷം.

शान - स्त्री० ആഡംബരം; പ്രതാപം; ഗംഭീരത; **—दार** - പ്രതാപമുള്ള; ഗംഭീരമായ; **—शौकत** - ആഭാടം; ഗംഭീരഭാവം; പ്രഭാവം.

शाना - पु० ചീപ്പ്°; ചുമൽ.

शाफ़ी - वि० ആരോഗ്യമുണ്ടാക്കുന്ന; പൂർണ്ണമായ; സ്പഷ്ടമായ (മറുപടി).

शाब - पु० 24 മുതൽ 40 വരെ വയസ്സ്° പ്രായമുള്ളവൻ.

शाबाश - **अव्य०** ബലേഭേഷ്.

शाबाशी - **स्त्री०** പ്രശംസ.

शाब्दिक - **वि०** ശബ്ദസംബന്ധമായ.

शाम - **स्त्री०** സന്ധ്യ; വൈകുന്നേരം; അന്ത്യകാലം; ഉലക്കച്ചുററ്; **पु०** സയാം ദേശം.

शामत - **स्त्री०** ദുർദ്ദശ; ആപത്ത്; ദുർഭാഗ്യം; **—ज़दा** - ദുരവസ്ഥയിൽപ്പെട്ട; ആപത്തിൽപ്പെട്ട; **शामते ऐमाल** - ചെയ്ത ദുഷ്കൃത്യങ്ങളുടെ ഫലം.

शामियाना - **पु०** പന്തൽ; കൂടാരം.

शामिल - **वि०** ചേർന്ന; യോജിച്ച; **—हाल** - ഏതു പരിതസ്ഥിതിയിലും വിട്ടുപിരിയാത്ത.

शामिलात - **स्त्री०** പങ്ക്; ഓഹരി.

शामी - **वि०** സയാം ദേശത്തിലെ; **स्त्री०** സയാമീസ് ഭാഷ; ഉലക്കച്ചുററ്.

शाम्मा - **पु०** ഘ്രാണശക്തി.

शायक - **पु०** അമ്പ്.

शायक़ - **वि०** ആഗ്രഹമുള്ള; ആസക്തിയുള്ള.

शायद - **अव्य०** ഒരുപക്ഷെ.

शायर - **पु०** കവി.

शायरा - **स्त्री०** കവയിത്രി.

शायरी - **स्त्री०** കവിത; കാവ്യരചന.

शायाँ - **वि०** ഉപയുക്തമായ; അഭീഷ്ടമായ.

शाया - **वि०** വെളിപ്പെടുത്തിയ; പ്രസിദ്ധീകരിച്ച.

शारअ - **पु०** പാത; നിരത്ത്; **—आम** - പൊതുനിരത്ത്; ജനങ്ങൾക്ക് ധർമ്മമാർഗ്ഗം ഉപദേശിക്കുന്നവൻ.

शारह - **पु०** വ്യാഖ്യാതാവ്; ടീകാകാരൻ.

शारिका - **स्त्री०** മൈന (പക്ഷി).

शारीरिक - **वि०** ശാരീരികമായ.

शाल - **स्त्री०** ചുമലിലിടുന്ന വേഷ്ടി; സാൽവ; **पु०** കരിമ്പന.

शाल्मलि - **पु०** ശാൽമലിമരം.

शावक - **पु०** ശിശു.

शाशा - **पु०** മൂത്രം.

शासक - **पु०** ഭരണാധികാരി.

शासन - **पु०** ഭരണം; ആജ്ഞ.

शासित - **वि०** ഭരിക്കപ്പെടുന്ന.

शास्ति - **स्त्री०** ഭരണം; ശിക്ഷ.

शाहंशाह - **पु०** **दे०** **शहंशाह**

शाहंशाही - **स्त्री०** **दे०** **शहंशाही**

शाह - **पु०** ചക്രവർത്തി; യജമാനൻ; വേരു്; വരൻ; **—ज़ादा** - രാജകുമാരൻ; **—ज़ादी** - രാജകുമാരി; **—नामा** - രാജാക്കന്മാരുടെ ചരിത്രം; **—बाज़** - കഴുകൻ; **—वार** - രാജകീയമായ.

शाहाना - **वि०** രാജയോഗ്യമായ; രാജകീയമായ; മഹത്തരമായ.

शाहिद - **पु०** സാക്ഷി ; **वि०** മനോഹരമായ.

शाही - **वि०** രാജാവിനെ സംബന്ധിച്ച ; **स्त्री०** ഭരണം.

शिकंजा - **पु०** അമത്തുവാനോ, വരിയുവാനോ, പിഴിയുവാനോ ഉള്ള യന്ത്രം (clamp).

शिकन - **स्त्री०** ചുളിവ്.

शिकम - **पु०** **पेट** വയറ്.

शिकमी - **वि०** വയറുസംബന്ധമായ ; ജനനസംബന്ധമായ ; ആന്തരികമായ.

शिकरा - **पु०** ഒരുതരം പ്രാപ്പിടിയൻ (പരുന്ത്).

शिकवा - **पु०** ആവലാതി;

शिकस्त - **स्त्री०** തോൽവി ; പൊളിയൽ ; **—देना** - തോല്പിക്കുക ; **—खाना** - തോൽവിപററുക.

शिकस्ता - **वि०** ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ ; **—हाल** - ദുർദ്ദശയിലായ; മോശസ്ഥിതിയിലായ.

शिकायत - **स्त्री०** കുററം പറയൽ ; ആവലാതി ; രോഗം.

शिकार - **स्त्री०** നായാട്ട് ; ഇര ; **—खेलना** - വേട്ടയാടുക ; **—गाह** - വേട്ടയാടുവാനുള്ള സ്ഥലം.

शिकारी - **पु०** നായാട്ടുകാരൻ ; നായാട്ടിനുപയോഗമുള്ള വസ്തു.

शिक्षक - **पु०** അദ്ധ്യാപകൻ.

शिक्षण - **पु०** പഠിപ്പിക്കൽ.

शिक्षा - **स्त्री०** വിദ്യാഭ്യാസം ; **—विभाग** - വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്.

शिक्षार्थी - **पु०** വിദ്യാർത്ഥി.

शिक्षित - **वि०** പഠിപ്പുള്ള.

शिखंड - **पु०** മയിൽപ്പീലി; ശിഖ.

शिखा - **स्त्री०** കുടുമ ; ശിഖ ; ജ്വാല ; കൊടുമുടി.

शिखि - **पु०** മയിൽ.

शिगाफ़ - **पु०** പിളപ്പ് ; വിള്ളൽ; ദ്വാരം.

शिगुफ्ता - **वि०** വിടൎന്ന ; പ്രസന്നമായ.

शिगूफ़ा - **पु०** പൂമൊട്ട് ; പുഷ്പം ; **—खिलना** - അസാധാരണ സംഭവമുണ്ടാകുക.

शिताब - **क्रि०** വേഗത്തിൽ.

शिताबी - **स्त्री०** വേഗത.

शिति - **वि०** വെളുത്ത ; കറുത്ത.

शिथिल - **वि०** അയഞ്ഞ ; ശക്തികുറഞ്ഞ ; മന്ദമായ.

शिद्दत - **स्त्री०** കഠോരത ; ഉഗ്രത ; ആധിക്യം ; ബലം പ്രയോഗിക്കൽ.

शिनाख्त - **स्त्री०** പരിചയം ; തിരിച്ചറിവ്.

शिनास - **वि०** തിരിച്ചറിയുന്ന.

शिनासाई - **स्त्री०** പരിചയം.

शिफ़र - **पु०** പരിച.

शिफ़ा - **पु०** ആരോഗ്യം ; ചാട്ടവാറുകൊണ്ടുള്ള അടി ; താമരവേരു് ; നദി ; **—ख़ाना** - ആശുപത്രി.

शिर - **पु०** ശിരസ്സു് ; **—मौर** - ശിരോഭൂഷണം ; കിരീടം ; **—स्राण** - പടയാളികൾ ധരിയ്ക്കുന്ന ഇരുമ്പു തൊപ്പി.

शिरकत - **स्त्री०** പങ്കു് ; ഓഹരി ; കൂട്ടു് ; സഹയോഗം.

शिरहन - **पु०** തലയണ.

शिरा - **स्त्री०** നാഡി ; അരുവി ; ഉറവു് ; വെള്ളം കോരുന്നതിനുള്ള കയറു്.

शिराकत - **स्त्री० दे० शराकत**

शिरीष - **पु०** നെന്മേനിവാക.

शिलंग - **पु०** കാലടി ; ചാട്ടം.

शिला - **स्त्री०** കല്ലു് ; പാറ.

शिलाजीत - **पु०** കന്മദം.

शिवा - **स्त्री०** പാർവതി ; കുറുനരി.

शिवाला - **पु०** അമ്പലം.

शिविका - **स्त्री०** പല്ലക്കു്.

शिविर - **पु०** കൂടാരം ; താവളം.

शिशिर - **पु०** മഞ്ഞുകാലം ; മഞ്ഞു്.

शिस्त - **स्त्री०** ചൂണ്ടൽ ; ഉന്നം ; അച്ചടക്കം.

शीकर - **पु०** മഴച്ചാററൽ.

शीतला - **स्त्री०** വസൂരി.

शीया - **पु०** ഷിയാ ജാതി.

शीर - **पु०** പാൽ ; **वि०** മൂർച്ചയുള്ള.

शीरगर्म - **वि०** ഇളം ചൂടുള്ള.

शीरा - **पु०** ശർക്കരപ്പാവു് ; സത്തു് ; ഉറവു് ; ചെറിയ രക്തനാഡി.

शीरीं - **वि०** മധുരമുള്ള ; പ്രിയപ്പെട്ട ; **—ज़बाँ** - മധുരവാക്കു്.

शीरीनी - **स्त्री०** മാധുര്യം.

शीर्ण - **वि०** ഇടിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞ ; ജീർണ്ണിച്ച ; ദുർബ്ബലമായ.

शीर्ष - **पु०** ശിരസ്സു്.

शीर्षक - **पु०** തലവാചകം.

शील - **पु०** സ്വഭാവം ; പെരുമാററം; ആചരണം ; **—वान** - നല്ല സ്വഭാവമുള്ള.

शीशम - **पु०** ഒരുതരം മരം.

शीशमहल - **पु०** സ്ഫടികക്കൊട്ടാരം.

शीशा - **पु०** സ്ഫടികം ; കണ്ണാടി.

शीशी - **स्त्री०** കുപ്പി.

शुंठ / **शुंठी** } **स्त्री० सोंठ** ചുക്കു്.

शुंड - **पु०** തുമ്പിക്കൈ.

शुक - **पु०** തത്ത.

शुकराना - **पु०** കൃതജ്ഞത ; സംഭാവന.

शुक्त - **वि०** പുളിപ്പിച്ച ; പുളിയുള്ള ; ശൂന്യമായ ; ഇഷ്ടമില്ലാത്ത ; **पु०** പുളിപ്പു്.

शुक्ति - **स्त्री०** മുത്തുച്ചിപ്പി.

शुक्र - **पु०** കൃതജ്ഞത ; നന്ദി ; **वि०** ഉജ്ജ്വലമായ ; **—गुज़ार** - കൃതജ്ഞനായ ; **—गुज़ारी** - കൃതജ്ഞതാപ്രകടനം.

शुक्रिया - पुं० धन्यवाद കൃതജ്ഞത.
शुक्ल - वि० വെളുത്ത.
शुजा - वि० വീരനായ ; —अत - വീരത.
शुतरमुर्ग - पुं० ഒട്ടകപ്പക്ഷി.
शुद - वि० കഴിഞ്ഞുപോയ ; ഹീനമായ ; पुं० ആരംഭം.
शुदनी - स्त्री० ഭാവി ; ഭവിഷ്യത്തു്.
शुफ़ा - पुं० അയൽപക്കം.
शुबहा - पुं० സംശയം ; തെററിദ്ധാരണ.
शुभ्र - वि० വെളുത്ത.
शुमार - पुं० കണക്കു് ; എണ്ണം.
शुमारी - स्त्री० കണക്കെടുക്കൽ.
शुमाल - स्त्री० വടക്കേദിക്കു്.
शुरू - पुं० ആരംഭം ; ഉത്ഥാനം.
शुरूआत - स्त्री० दे० शुरू
शुल्क - पुं० ഫീസു് ; കൂലി ; ചുങ്കം.
शुष्क - वि० ഉണങ്ങിയ.
शुश्रूषा - स्त्री० സേവനം; പരിചര്യ.
शूकर - पुं० പന്നി.
शून्य - पुं० ഒഴിഞ്ഞ സ്ഥലം ; ആകാശം ; പൂജ്യം ; സ്വർഗ്ഗം ; ഈശ്വരൻ ; वि० ഒഴിവായ ; നിരാകാരമായ ; നിർജ്ജനമായ.
शूप - पुं० മുറം.
शूम - वि० ഭാഗ്യംകെട്ട ; ലുബ്ധനായ ; അശുഭമായ.
शूल - पुं० ശൂലം ; വേദന.
शृंखला - स्त्री० ചങ്ങല ; —बद्ध - ക്രമത്തിലുള്ള ; ചങ്ങല കൊണ്ടു് കെട്ടിയ.
शृंग - पुं० കൊടുമുടി ; മൃഗങ്ങളുടെ കൊമ്പു്.
शृंगार - पुं० ശൃംഗാരം ; ആഡംബരം ; —दान - അലങ്കാരപ്പെട്ടി.
शृगाल - पुं० കുറുക്കൻ.
शेख़ - पुं० മുഹമ്മദു് നബിയുടെ വംശക്കാരുടെ ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ ; മുഹമ്മദീയ മതാചാര്യൻ.
शेख़चिल्ली - पुं० മനോരാജ്യക്കാരൻ.
शेखर - पुं० ശിരസ്സു് ; കിരീടം.
शेख़ी - स्त्री० ഗർവ്വ് ; അഹങ്കാരം ; കുസൃതി ; —बघारना या मारना - വീരവാദം പറയുക ; —बाज़ - അഭിമാനിയായ ; വീരവാദം പറയുന്ന.
शेफ़्ता - वि० ആസക്തനായ.
शेर - पुं० പുലി ; സിംഹം ; ഉർദ്ദു കവിത (രണ്ടുവരിയുള്ളതു്) ; —बबर - സിംഹം ; —होना - നിർഭീകനാവുക.
शेरवानी - स्त्री० ഇംഗ്ലീഷ്മട്ടിലുള്ള ഒരുതരം കുപ്പായം.
शेष - वि० ബാക്കിയായ ; पुं० ബാക്കി ; സമാപ്തി ; പരിണാമം ; നാശം ; അനന്തൻ ; —पूर्ति - കുറവു നികത്തൽ.

शै - **स्त्री॰** വസ്തു; ഭൂതപ്രേതം.
शैतान - **पु॰** ചെകുത്താൻ; **वि॰** ദുഷ്ടനായ.
शैतानी - **स्त्री॰** ദുഷ്ടത.
शैदा - **वि॰** ആസക്തനായ.
शैदाई - **पु॰** ആസക്തൻ.
शैल - **पु॰** പർവ്വതം; പാറ; **वि॰** കഠോരമായ; കല്ലുള്ള.
शैली - **स्त्री॰** രീതി; മട്ട്; വാക്യരചനാരീതി; കാഠിന്യം.
शैवाल - **पु॰** പായൽ.
शैशव - **वि॰** ബാല്യത്തിലുള്ള; **पु॰** കുട്ടിക്കാലം.
शोख़ - **वि॰** ധൂർത്തനായ; വികൃതിയായ; നല്ലപ്രകാശമുള്ള (നിറം).
शोख़ी - **स्त्री॰** ധൂർത്തത; വികൃതിത്തരം; തിളക്കം; ചഞ്ചലത.
शोच - **पु॰** ദുഃഖം.
शोचनीय - **पु॰** ദുഃഖിയ്ക്കത്തക്ക.
शोणित - **वि॰** ചുവന്ന; **पु॰** രക്തം.
शोथ - **पु॰** വീക്കം.
शोध - **पु॰** പരിശോധന; നന്നാക്കൽ; പരീക്ഷണം; അന്വേഷണം; **—पत्र** - ശുദ്ധിപത്രം.
शोधक - **पु॰** നന്നാക്കുന്നവൻ; അന്വേഷിയ്ക്കുന്നവൻ.
शोधन - **पु॰** ശുദ്ധീകരണം; അന്വേഷണം; വയറിളക്കൽ.
शोधना - **स॰** ശുദ്ധീകരിയ്ക്കുക; അന്വേഷിയ്ക്കുക; ശരിയാക്കുക.
शोबदा - **पु॰** വഞ്ചന; ഇന്ദ്രജാലം.
शोबा - **पु॰** കൂട്ടം; വകുപ്പ്; തോട്ട്.
शोभना - **अ॰** ശോഭിയ്ക്കുക.
शोभायमान, **शोभित** - **वि॰** ശോഭിയ്ക്കുന്ന.
शोर - **पु॰** ക്ഷാരം; ഉപ്പ്; ഉപ്പുമണ്ണ്; ശബ്ദം; **वि॰** ഓരുള്ള; **—गुल** - ഒച്ച; ബഹളം.
शोरबा - **पु॰** സൂപ്പ്.
शोरा - **पु॰** വെടിയുപ്പ്.
शोराबा - **पु॰** [illegible]
शोरिश - **स्त्री॰** ബഹളം; വഴക്ക്.
शोला - **पु॰** തീജ്വാല.
शोलाख़ू - **वि॰** ഉഗ്രസ്വഭാവിയായ.
शोलारू - **वि॰** വളരെസുന്ദരനായ.
शोशा - **पु॰** മുന; അത്ഭുതകരമായ സംഗതി.
शोषक - **वि॰** ശോഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന; **पु॰** ശോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.
शोषण - **पु॰** ശോഷിപ്പിയ്ക്കൽ; ഉണക്കൽ.
शोषित - **वि॰** ശോഷിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.
शोहदा - **पु॰** ഗുണ്ട; വ്യഭിചാരി; തെമ്മാടി.
शोहरत - **स्त्री॰**, **शोहरा** - **पु॰** വിഖ്യാതി.

शौक् - **पु०** ആസക്തി; ആഗ്രഹം; അഭിലാഷം; അഭിരുചി; താല്പര്യം.

शौकत - **स्त्री०** **दे०** **शान**

शौकिया - **क्रि०** ആസക്തിയോടെ; നേരംപോക്കായി; **वि०** ആസക്തിയുള്ള.

शौकीन - **पु०** ആസക്തിയുള്ളവൻ; തല്പരൻ; രസികൻ; ആഡംബരപ്രിയൻ.

शौकीनी - **स्त्री०** ആഡംബരപ്രിയത്വം; തല്പരത; ഉല്ലാസപ്രിയത്വം.

शौच - **पु०** മലവിസർജ്ജനം; ശുദ്ധി.

शौध - **वि०** നിർമ്മലമായ.

शौहर - **पु०** ഭർത്താവ്.

श्मशान - **पु०** ചുടുകാട്.

श्यामसुन्दर - **पु०** ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

श्येन - **पु०** പരുന്ത്.

श्रद्धा - **स्त्री०** ആദരഭാവം; ഭക്തി.

श्रद्धेय - **वि०** ആദരണീയനായ.

श्रम - **पु०** പരിശ്രമം; ക്ഷീണം; ക്ലേശം; വ്യാകുലത; **—कणया जल** - വിയർപ്പുതുള്ളി; **—जीवी** - ജോലി ചെയ്തു ജീവിക്കുന്നവൻ.

श्रमण - **पु०** ബൌദ്ധസന്യാസി.

श्रमी - **पु०** പരിശ്രമി; തൊഴിലാളി.

श्रवना - **अ०** ഒഴുകുക; ചോരുക.

श्रव्य - **वि०** കേൾക്കത്തക്ക.

श्रांति - **स्त्री०** പരിശ്രമം: ക്ഷീണം; വിശ്രമം; ദുഃഖം.

श्रीखंड - **पु०** ചന്ദനമരം.

श्रीफल - **पु०** നാളികേരം; കൂവളം; ധനം; നെല്ലിയ്ക്ക; പഞ്ഞ.

श्रेणि / **श्रेणी** - **स्त्री०** നിര; വരി.

श्रेणीबद्ध - **वि०** വരിയായ.

श्रेणीयुद्ध - **पु०** വർഗ്ഗകലഹം.

श्रेय - **पु०** ശ്രേയസ്സ്; പുണ്യം; മംഗളം; **वि०** ഉത്തമമായ.

श्लाघनीय / **श्लाघ्य** - **वि०** പുകഴ്ത്തത്തക്ക.

श्लाघा - **स्त्री०** പ്രശംസ.

श्लील - **वि०** സഭ്യമായ.

श्लेष - **पु०** ചേർച്ച; ആലിംഗനം; ദ്വയാർത്ഥം.

श्लेष्मा - **पु०** കഫം; കയറ്.

श्वपच - **पु०** ചണ്ഡാളൻ.

श्वसुर - **पु०** **दे०** **ससुर**

श्वान - **पु०** നായ.

श्वासा - **स्त्री०** ശ്വാസം; പ്രാണവായു.

ष

षंजन - **पु०** ആലിംഗനം; സമാഗമം.

षंड - **पु०** നപുംസകൻ.

षट् - **पु०** ആറ്° (6).

षट्पद - **पु०** വണ്ട്°.

षड्यंत्र - **पु०** [illegible] ഗൂഢപ്രവൃത്തി; ഗൂഢാലോചന.

षोडश - **वि०** പതിനാറാമത്തെ; **पु०** പതിനാറ്°.

षोडशी - **स्त्री०** പതിനാറു വയസ്സുതികഞ്ഞ പെൺകുട്ടി.

स

संकट - **पु०** ആപത്ത്°; കഷ്ടപ്പാട്°; ദുഃഖം; മലമ്പാത; **वि०** ഇടുങ്ങിയ; ഘനീഭവിച്ച; ദുഃഖദായിയായ.

संकना - **अ०** ശങ്കിയ്ക്കുക.

संकर - **पु०** കൂടിക്കലരൽ.

संकरा - **वि०** ഇടുങ്ങിയ; **पु०** കഷ്ടത; ആപത്ത്°; **स्त्री०** ചങ്ങല.

संकराना - **स०** സങ്കോചപ്പെടുത്തുക; വിഷമിപ്പിയ്ക്കുക; നിർത്തിക്കളയുക.

संकर्षण - **पु०** ആകർഷണം; ഉഴവ്°.

संकल - **स्त्री०** ചങ്ങല.

संकलन - **पु०** ശേഖരിയ്ക്കൽ; [illegible].

संकलित - **वि०** [illegible]; സംഗ്രഹിച്ച.

संकार - **स्त्री०** ആംഗ്യം; സങ്കേതം; സൂചന.

संकारना - **स०** ആംഗ്യം കാണിയ്ക്കുക; സൂചിപ്പിയ്ക്കുക.

संकीर्ण - **वि०** ഇടുങ്ങിയ.

संकीर्णता - **स्त्री०** ഇടുങ്ങിയ മനോഭാവം; നീചത; ക്ഷുദ്രഭാവം.

संकुल - **वि०** ഇടുങ്ങിയ; നിറഞ്ഞ; കൂട്ടംകൂടിയ; **पु०** യുദ്ധം.

संकेत - **पु०** ആംഗ്യം; സങ്കേതസ്ഥലം; [illegible].

संकोचना - **अ०** [illegible].

संक्रामक - **वि०** പകരുന്ന.

संक्षेपत: / **संक्षेपतया** - **अव्य०** ചുരുക്കത്തിൽ.

संखिया - **पु०** പാഷാണം.

संग - **पु०** സഹവാസം; ആസക്തി; രണ്ടു നദികൾ കൂടിച്ചേരുന്ന സ്ഥലം; കല്ല്°; ഭാരം; **क्रि०** കൂടെ; **—तराश** - കല്ലൻ; **—दिल** - കഠിനഹൃദയനായ; **—दिली** - കഠിനഹൃദയത്വം; **—पुश्त** - ആമ; **—मरमर** - മാർബിൾക്കല്ല്°; **—रेज़ा** - ചരൽക്കല്ല്°; **—मूसा** - ഒരു തരം കറുത്ത മാർബിൾക്കല്ല്°.

संगठन - **पु०** സംഘടന.

संगत / **संगति** - **स्त्री०** സഹവാസം; ബന്ധം; **वि०** ഒന്നിച്ചു ചേർന്ന.

संगाती - **पु०** **साथी** കൂട്ടുകാരൻ; ചങ്ങാതി.

संगिनी - **स्त्री०** कूट्टकारि ; ഭാര്യ.

संगी - **पु०** കൂട്ടുകാരൻ ; **वि०** കല്ലു കൊണ്ടുള്ള.

संगीन - **वि०** കല്ലുകൊണ്ടുള്ള ; ഉറപ്പുള്ള ; വിഷമമായ ; **पु०** ബയണററ്.

संगृहीत - **वि०** സംഗ്രഹിച്ച.

संग्राम - **पु०** യുദ്ധം.

संघ - **पु०** സഭ ; സന്യാസിമഠം.

संघटन - **पु०** യോജിപ്പ് ; ചേർച്ച; നിർമ്മാണം.

संघटित - **वि०** യോജിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട.

संघर्ष / **संघर्षण** - **पु०** കൂട്ടിമുട്ടൽ ; കൂട്ടിയുരയൽ ; മത്സരം.

संघाटी - **स्त्री०** ബൌദ്ധസന്യാസിമാർ പുതയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം വസ്ത്രം.

संघात - **पु०** ആഘാതം ; ശരീരം; നിവാസസ്ഥാനം ; സംഘം.

संघाती - **पु०** കൂട്ടുകാരൻ.

संघारना - **स०** സംഹരിയ്ക്കുക ; നശിപ്പിയ്ക്കുക ; കൊല്ലുക.

संघाराम - **पु०** ബൌദ്ധസന്യാസിമഠം (വിഹാരം).

संघेला - **पु०** **दे०** **संघाती**

संच - **पु०** ശേഖരിയ്ക്കൽ ; രക്ഷ ; എഴുതാനുള്ള മഷി.

संचकर - **पु०** ശേഖരിയ്ക്കുന്നവൻ ; പിശുക്കൻ.

संचना - **स०** ശേഖരിയ്ക്കുക; രക്ഷിയ്ക്കുക.

संचय - **पु०** കൂട്ടം ; സംഘം ; ശേഖരിയ്ക്കൽ.

संचर - **पु०** അണക്കെട്ട്; നടക്കൽ; വഴി ; സ്ഥലം ; ശരീരം ; കൂട്ടുകാരൻ.

संचरना - **अ०** സഞ്ചരിയ്ക്കുക ; പരക്കുക ; നടപ്പിലാകുക.

संचालक - **पु०** (ഭരണം) നടത്തുന്ന ആൾ ; മാനേജർ.

संचालन - **पु०** നടത്തിപ്പ് ; മാനേജ്മെണ്ട്.

संचित - **वि०** ശേഖരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

संजम - **पु०** **दे०** **संयम**

संजमी - **वि०** **दे०** **संयमी**

संजाफ़ - **स्त्री०** വസ്ത്രത്തിൻെറ കര; പൊടിപ്പ്.

संजीदगी - **स्त्री०** യോജിപ്പ് ; ഉപയുക്തത ; ധീരത ; ഗംഭീരത.

संजीदा - **वि०** യോജിച്ച ; ഉപയുക്തമായ ; ഗാംഭീര്യമുള്ള.

संजीवन - **पु०** നല്ലവണ്ണം ജീവിതം കഴിച്ചുകൂട്ടൽ.

संजोग - **पु०** **दे०** **संयोग**

संजोना - **स०** ഒരുക്കുക ; അലങ്കരിയ്ക്കുക.

संज्ञा - **स्त्री०** ബോധം ; ബുദ്ധി ; അറിവ്; നാമശബ്ദം; **—हीन** - ബോധംകെട്ട.

संज्ञवाती - **स्त्री०** സന്ധ്യാസമയത്ത് കത്തിയ്ക്കുന്ന വിളക്ക്.

संझा - **स्त्री० शाम** സന്ധ്യ.

संठ - **पुं०** ശാന്തി ; [illegible].

सँड - **पुं० दे० साँड ; —मुसंड** - തടിച്ചുകൊഴുത്ത.

संडसी - **स्त्री०** കൊടിൽ ; ചവണ.

सँडा - **वि०** തടിച്ചുകൊഴുത്ത.

संडास - **पुं०** കക്കൂസ്.

संतत - **अव्य०** എപ്പോഴും.

संतति - **स्त्री०** സന്താനം.

संतरा - **पुं०** മധുരനാരങ്ങ.

संतरी - **पुं०** പാറാവുകാരൻ.

संतान - **स्त्री०** സന്താനം.

संतापी - **वि०** ദുഃഖിപ്പിക്കുന്ന.

संद - **पुं०** ദ്വാരം.

संदल - **पुं०** ചന്ദനം.

संदूक - **पुं०** പെട്ടി.

संदूकचा - **पुं०**, **संदूकड़ी** - **स्त्री०** } ചെറിയ പെട്ടി.

संदेश, **संदेसा** } **पुं०** സന്ദേശം ; വർത്തമാനം.

संदोह - **पुं०** കൂട്ടം ; സമൂഹം.

संधान - **पुं०** ഉന്നംനോക്കൽ ; അന്വേഷണം.

संधानना - **स०** ഉന്നം നോക്കുക.

संपत्, **संपत्ति**, **संपद्**, **संपदा** } **स्त्री०** സമ്പത്ത്.

संपन्न - **वि०** ധനവാനായ ; പൂർത്തിയാക്കിയ; പൂർണ്ണമായ ; കൂടിയ.

संपर्क - **पुं०** ചേർച്ച ; സഹവാസം.

संपा - **स्त्री०** വിദ്യുച്ഛക്തി.

संपात - **पुं०** സംസർഗ്ഗം ; സംഗമം.

संपादक - **पुं०** പത്രാധിപർ.

संपादकीय - **वि०** പത്രാധിപസംബന്ധമായ ; **पुं०** പത്രാധിപക്കുറിപ്പ്.

संपादन - **पुं०** ക്രമപ്പെടുത്തൽ ; നിർവ്വഹിക്കൽ ; പൂർത്തിയാക്കൽ.

संपादिका - **स्त्री०** പത്രാധിപ.

संपादित - **वि०** നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ട.

संपुट - **पुं०** അളുക്ക് ; ഡപ്പി ; ദളം ; വാള്യം.

संपूर्णतः, **संपूर्णतया** } **क्रि०** പൂർണ്ണമായവിധത്തിൽ.

सँपेरा - **पुं०** പാമ്പാട്ടി.

सँपोला - **पुं०** പാമ്പിൻകുഞ്ഞ്.

सँपोलिया - **पुं०** പാമ്പാട്ടി.

संप्रति - **अव्य० अभी** ഇപ്പോൾ ; താരതമ്യേന ; വേണ്ടവിധം.

संप्रदान - **पुं०** പ്രദാനംചെയ്യൽ ; മന്ത്രോപദേശം ചെയ്യൽ.

संप्रदाय - **पुं०** ഒരേ മതാവലംബികളുടെ സംഘം ; മാർഗ്ഗം ; പരിപാടി ; സമ്പ്രദായം.

संबद्ध - **वि०** ബന്ധിക്കപ്പെട്ട.

संबल - **पुं०** വഴിച്ചിലവ് ; പൊതിച്ചോറ്.

सँभलना - **अ०** നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുക ; ജാഗ്രതയുള്ളവനാകുക ; രക്ഷപ്പെടുക.

संभव - **पुं०** ഉല്പത്തി ; യോജിപ്പ് ; **वि०** സംഭാവ്യമായ.

संभवतः - **क्रि०** ഒരു പക്ഷെ.

संभार - **पुं०** ഒരുക്കം.

सँभारना - **स० दे० सँभालना**

सँभाल - **स्त्री०** നിയന്ത്രണം ; മേൽനോട്ടം.

सँभालना - **स०** നിയന്ത്രിയ്ക്കുക ; നിർവ്വഹിയ്ക്കുക ; രക്ഷിയ്ക്കുക ; നടത്തുക.

संभावना - **स्त्री०** സംഭാവ്യത ; ഊഹം ; അനുമാനം ; മാനം.

संभावित - **वि०** മനസ്സിൽ വിചാരിച്ച ; കൂട്ടിച്ചേർത്ത.

संभूत - **वि०** ഉണ്ടായ.

संभ्रांत - **वि०** കുലീനനായ ; മാന്യമായ ; പരിഭ്രമിച്ച.

संयत - **वि०** നിയന്ത്രിച്ച.

संयम - **पुं०** അടക്കിനിറുത്തൽ.

संयुक्त, **संयुत** - **वि०** കൂടിയ.

संयोग - **पुं०** ചേർച്ച ; സഹവാസം ; **—से** - യാദൃച്ഛികമായി.

संयोजक - **पुं०** യോജിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ ; കൺവീനർ.

संयोजन - **पुं०** യോജിപ്പിയ്ക്കൽ.

संलग्न - **वि०** ചേർന്ന ; ഏർപ്പെട്ട.

संलाप - **पुं०** സല്ലാപം.

संवत् - **पुं०** സംവത്സരം; ആണ്ട്; വിക്രമാബ്ദം.

संवरण - **पुं०** മാററൽ ; മറയ്ക്കൽ ; ദൂരീകരിയ്ക്കൽ ; അടക്കൽ ; പതിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ.

संवरना - **अ०** ശരിയാകുക ; അലംകൃതമാകുക ; **स०** സ്മരിയ്ക്കുക.

संवर्त्तन - **पुं०** ചുററൽ ; എത്തൽ ; തിരിയൽ.

संवाद - **पुं०** സംഭാഷണം ; വാർത്ത ; **—दाता** - പത്രറിപ്പോർട്ടർ.

संवारना - **स०** അലങ്കരിയ്ക്കുക ; ക്രമപ്പെടുത്തുക ; ശരിപ്പെടുത്തുക.

संविधान - **पुं०** ഭരണഘടന ; (Constitution).

संवेदन - **पुं०** അനുഭവിയ്ക്കൽ ; പ്രകടിപ്പിയ്ക്കൽ.

संशयात्मक - **वि०** സംശയമുള്ള.

संशोधक - **पुं०** ശരിപ്പെടുത്തുന്നവൻ ; തെററുതിരുത്തുന്നവൻ ; പരിശോധകൻ.

संशोधन - **पुं०** നന്നാക്കൽ ; ഭേദഗതി ; തെററുതിരുത്തൽ.

संशोधित - **वि०** ശരിപ്പെടുത്തപ്പെട്ട.

संश्लिष्ट - **वि०** ചേർന്ന ; പുണർന്ന.

संसार - **पुं०** ലോകം.

संस्करण - **पुं०** പതിപ്പ് ; ശരിപ്പെടുത്തൽ.

संस्कृति - **स्त्री०** സംസ്കാരം ; പരിഷ്കാരം.

संस्था - **स्त्री॰** സ്ഥിതി ; സ്ഥാപനം ; വ്യവസ്ഥ ; സംഘം.

संस्थापक - **पु॰** സ്ഥാപിയ്ക്കുന്നവൻ.

संस्थापन - **पु॰** സ്ഥാപിയ്ക്കൽ.

संस्थापित - **वि॰** സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ട.

संस्मरण - **पु॰** നല്ലപോലെ ഓർമ്മിയ്ക്കൽ.

संहारना - **स॰** സംഹരിയ്ക്കുക.

सअद - **पु॰** സൗഭാഗ്യം ; **वि॰** നല്ല.

सअब - **वि॰** കഠിനമായ ; കഠോരമായ ; അപ്രിയമായ.

सआदत - **स्त्री॰** സൌഭാഗ്യം ; നന്മ ; **—मन्द** - ഭാഗ്യമുള്ള ; ആജ്ഞാനുസാരിയായ ; യോഗ്യനായ.

सईस - **पु॰** അശ്വപാലകൻ.

सईद - **वि॰** ശുഭമായ ; ഭാഗ്യമുള്ള.

सऊबत . **स्त्री॰** പ്രയാസം ; ബുദ്ധിമുട്ട്° ; ആപത്ത്°.

सकट - **पु॰** വണ്ടി ; ചക്കടാവണ്ടി.

सकत - **स्त्री॰** ശക്തി ; ബലം ; സമ്പത്ത്°.

सकता - **स्त्री॰** ശക്തി ; കരുത്ത്° ; **पु॰** മോഹാലസ്യം ; യതിഭംഗം.

सकना - **अ॰** കഴിയുക ; സാധിയ്ക്കുക.

सकपकाना - **अ॰** ആശ്ചര്യപ്പെടുക. അമ്പരക്കുക ; ലജ്ജിയ്ക്കുക.

सकर - **स्त्री॰** നരകം.

सकाना - **अ॰** ശങ്കിയ്ക്കുക ; സങ്കോചപ്പെടുക ; ദുഖിയ്ക്കുക.

सकाम - **वि॰** ആഗ്രഹമുള്ള ; ആഗ്രഹപൂർത്തിവന്ന ; കാമവാസനയുള്ള ; പ്രതിഫലേച്ഛയുള്ള.

सकारना - **स॰** സ്വീകരിയ്ക്കുക.

सकारे - **क्रि॰** അതിരാവിലെ.

सकालत - **स्त्री॰** ഭാരം ; ഗുരുത്വം.

सकीम - **वि॰** രോഗിയായ; ദുഷിച്ച.

सकील - **वि॰** ഭാരമുള്ള ; ഗുരുത്വമുള്ള (ആഹാരം).

सकुचना - **अ॰** സങ്കോചപ്പെടുക ; (പൂക്കൾ) കൂമ്പുക.

सकुचाना - **अ॰** സങ്കോചപ്പെടുക; **स॰** സങ്കോചപ്പെടുത്തുക ; ചുളുക്കുക.

सकुचीला - **वि॰** സങ്കോചമുള്ള.

सकुड़ना - **अ॰** **दे॰** **सिकुड़ना**

सकुन - **पु॰** ശകുനം ; പക്ഷി.

सकुनी - **स्त्री॰** പക്ഷി.

सकून - **पु॰** താമസിയ്ക്കൽ ; മനശ്ശാന്തി.

सकूनत - **स्त्री॰** വാസസ്ഥലം.

सकेलना - **स॰** ശേഖരിയ്ക്കുക.

सकोरा - **पु॰** മൺകൂജ.

सक्रिय - **वि॰** പ്രവർത്തനത്തോടുകൂടിയ.

सक्षम - **वि॰** സാമർത്ഥ്യമുള്ള ; പ്രാപ്തിയോടുകൂടിയ.

सखरा - पुं } ചോറ്, പരിപ്പ്
सखरी - स्त्री } മുതലായ വെള്ള ത്തിൽ വേവിച്ച ഭക്ഷണ പദാർത്ഥം.

सख़ावत - स्त्री॰ ദാനശീലം; ഔദാര്യം.

सख़ी - वि॰ ദാനശീലനായ; ഉദാരനായ.

सखुआ - पुं॰ സാലവൃക്ഷം.

सख़ुन - पुं॰ സംഭാഷണം; കാവ്യം; പ്രതിജ്ഞ; വാക്ക്; കവിത; പഴഞ്ചൊല്ല്; **—चीन** - മുഖസ്തുതി ചെയ്യുന്ന; ഏഷണി കൂട്ടുന്ന; **—तकिया** - ചിലർ സംസാരിക്കുമ്പോൾ കൂടെക്കൂടെ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രത്യേക വാക്ക്; **—दाँ** - വാക്കുകളുടെ മർമ്മം മനസ്സിലാക്കുന്നവനായ; കവി; **—परवर** - വാക്കുപാലിക്കുന്ന; കണിശമുള്ള; **—फ़हम** - വാക്കുകളുടെ മർമ്മം അറിയാവുന്നവനായ; സമർത്ഥനായ; **—साज़** - സരസമായി സംസാരിക്കുന്നവൻ; പൊളി പറയുന്നവൻ.

सख़्त - वि॰ കഠിനമായ; കട്ടപ്പമുള്ള; **क्रि॰** വളരെ കൂടുതലായി; **—जान** - കഠിനഹൃദയനായ; നിർദ്ദയനായ; സഹനശീലനായ; **—दिल** - കഠിനഹൃദയനായ.

सख़्ती - स्त्री॰ കാഠിന്യം; കട്ടപ്പം.

सग - पुं॰ നായ.

सगबग - वि॰ നനഞ്ഞ; പരിപൂർണ്ണമായ; **क्रि॰** വേഗത്തിൽ.

सगरा }
सगल } **वि॰** മുഴുവൻ.

सगा - वि॰ സഹോദരനായ. **उदा॰ सगा भाई** ഏകോദര സഹോദരൻ.

सगाई - स्त्री॰ വിവാഹനിശ്ചയം; ബന്ധുത്വം.

सघन - वि॰ നിബിഡമായ; തിങ്ങിയ; ഇടതൂർന്ന.

सच - वि॰ സത്യമായ; **पुं॰** സത്യം; **—मुच** - വാസ്തവത്തിൽ.

सचाई } **स्त्री॰** വാസ്തവം; യാഥാ
सच्चाई } ർത്ഥ്യം.

सचान - पुं॰ श्येन പരുന്ത്.

सचिक्कण }
सचिक्कन } **वि॰** മിനുസമുള്ള.

सचिव - पुं॰ മന്ത്രി.

सचेत - वि॰ ജാഗ്രതയുള്ള; ഉണർവ്വുള്ള; സൂക്ഷ്മതയുള്ള.

सचरित्र - वि॰ സത്സ്വഭാവിയായ.

सच्चा - वि॰ യഥാർത്ഥമായ; സത്യസന്ധനായ; സത്യമുള്ള.

सज - स्त्री॰ അലങ്കാരം; ആകൃതി; സൌന്ദര്യം; ശോഭ; **—धज** - വേഷവിധാനം; മോടി.

सजग - **वि०** ജാഗ്രതയോടുകൂടിയ.

सजन - **पु०** സജ്ജനം ; ഭൎത്താവു്.

सजना - **अ०** അലങ്കരിയ്ക്കപ്പെടുക; ശോഭിയ്ക്കുക ; അണിഞ്ഞൊരുങ്ങുക ; **स०** അലങ്കരിയ്ക്കുക.

सजल - **वि०** ജലത്തോടുകൂടിയ ; അശ്രുപൂൎണ്ണമായ.

सजवाना - **स०** അലങ്കരിപ്പിയ്ക്കുക.

सजा - **पु०** പക്ഷികളുടെ മനോഹരമായ കളരവം ; കവിത.

सज़ा - **स्त्री०** ശിക്ഷ ; **—ए-क़त्ल** - മരണശിക്ഷ.

सजाई - **स्त्री०** അലങ്കരിയ്ക്കൽ ; അലങ്കരിയ്ക്കാനുള്ള കൂലി.

सजातीय - **वि०** ഒരേജാതിയിലോ, വംശത്തിലോ ഉള്ള.

सजाना - **स०** അലങ്കരിയ്ക്കുക.

सज़ायाफ़्ता, **सज़ायाब** } **वि०** ശിക്ഷയനുഭവിയ്ക്കേണ്ടവനായ.

सजाव - **पु०** ഒരുതരം തൈർ ; **स्त्री०** അലങ്കാരം ; അണിയൽ.

सजावट - **स्त्री०** അലങ്കാരം ; ഒരുക്കം.

सज़ावार - **वि०** ഉചിതമായ ; ശുഭകരമായ.

सज़ावुल - **पु०** സൎക്കാർപണം വസൂൽ ചെയ്യുന്നവൻ.

सजीला - **वि०** അലങ്കാരത്തോടുകൂടിയ ; സുന്ദരമായ.

सजीव - **वि०** ജീവനുള്ള ; ഓജസ്സുള്ള ; ഉണൎവ്വുള്ള.

सज्जन - **पु०** മാന്യൻ ; മഹാശയൻ ; അലങ്കരിയ്ക്കൽ ; ഒരുക്കൽ.

सज्जा - **स्त्री०** അലങ്കരിയ്ക്കൽ ; വേഷഭൂഷ ; കട്ടിൽ ; കിടക്ക.

सज्जाद - **वि०** നമസ്കരിയ്ക്കുന്ന (മുസൽമാൻ).

सज्जित - **वि०** അലംകൃതമായ ; ഒരുങ്ങിയ.

सज्जी - **स्त्री०** ക്ഷാരം ; പൊട്ടാഷ്.

सज्ञान - **पु०** ബുദ്ധിമാൻ ; **वि०** ജ്ഞാനമുള്ള ; ബുദ്ധിയുള്ള ; ജാഗ്രതയുള്ള.

सटक - **स्त्री०** ഒഴിഞ്ഞുമാറൽ ; വളച്ചാൽ വളയുന്ന ചെറിയ വടി ; ട്യൂബ്.

सटकना - **अ०** ഒഴിഞ്ഞു മാറുക ; കടന്നുകളയുക.

सटकारना - **स०** വടികൊണ്ടോ, ചമ്മട്ടികൊണ്ടോ അടിയ്ക്കുക.

सटना - **अ०** ചേരുക ; ഒട്ടുക.

सटपट - **स्त्री०** പരിഭ്രമം ; സങ്കോചം ; സംശയം.

सटपटाना - **अ०** അടങ്ങുക ; മന്ദമാകുക ; കിംകൎത്ത[illegible]നാകുക ; [illegible].

सटरपटर - **वि०** സാധാരണമായ ; തുച്ഛമായ.

सटान - **स्त्री०** ചേൎച്ച ; അടുപ്പം.

सटाना - **स०** ചേൎക്കുക ; അടുപ്പിയ്ക്കുക.

सटीक - वि० വ്യാഖ്യാനത്തോടു കൂടിയ.

सट्टा - पु० കരാറുപത്രം; കൺടാക്ട്; ചന്ത; **—बट्टा -** യോജിപ്പ്; തന്ത്രം; കാപട്യം.

सट्टेबाज़ - पु० സാട്ടക്കച്ചവടക്കാരൻ.

सठियाना - अ० 60 വയസ്സാകുക; വൃദ്ധനാകുക; വാർദ്ധക്യത്താൽ ബുദ്ധികുറയുക.

सड़क - स्त्री० നിരത്ത്; റോഡ്.

सड़ना - अ० അളിയുക; ചീയുക; ദുരവസ്ഥയിൽപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുക.

सड़ाना - स० ചീയിയ്ക്കുക.

सड़ियल - वि० ചീഞ്ഞളിഞ്ഞ; ചീത്തയായ.

सतत - अव्य० എപ്പോഴും.

सतफेरा - पु० വിവാഹ സമയത്ത് അഗ്നികുണ്ഡത്തിനു ഏഴു പ്രദക്ഷിണം വയ്ക്കൽ (ഇതിനെ സപ്തപദി എന്നും പറയാറുണ്ട്).

सतर - स्त्री० വര; നിര; മറവ്; **वि०** വക്രമായ; കുപിതനായ.

सतराना - अ० ദേഷ്യപ്പെടുക.

सतर्क - वि० ജാഗ്രതയുള്ള.

सतर्कता - स्त्री० ജാഗ്രത; സൂക്ഷ്മത.

सतसई - स्त्री० सप्तशती 700 പദ്യങ്ങളുള്ള പുസ്തകം.

सतह - स्त्री० ഉപരിതലം; പരപ്പ്; അടിത്തട്ട്; **—ज़मीन-** മൈതാനം.

सताइश - स्त्री० പ്രശംസ.

सताना - स० പീഡിപ്പിയ്ക്കുക; ഉപദ്രവിയ്ക്കുക.

सतावर - स्त्री० ശതാവരിക്കിഴങ്ങ്.

सती - स्त्री० പതിവ്രത; **—होना -** ഉടന്തടി ചാടുക.

सतुआ - पु० മലപ്പൊടി.

सतून - पु० തൂണ്.

सत्ता - पु० ശക്തി; അധികാരം; ഉണ്ടെന്നുള്ള സ്ഥിതി; അസ്തിത്വം (existence).

सत्ताधारी - पु० ഭരണാധികാരി.

सत्तू - पु० മലപ്പൊടി.

सत्यसंध - वि० സത്യസന്ധനായ.

सत्याग्रह - पु० സത്യാഗ്രഹം.

सत्यानाश - पु० സർവ്വനാശം.

सत्यानाशी - वि० നാശംചെയ്യുന്ന.

सत्र - पु० സത്രം; യാഗം.

सत्व - पु० അസ്തിത്വം; തത്വം; സാരം; ചിത്തവൃത്തി; പ്രാണൻ; ജീവി; അധികാരം.

सद - स्त्री० മറവ്; തടസ്സം; ചുമര്; സ്വഭാവം; **वि०** പുതിയ; നൂറ് (100); **अव्य०** പെട്ടെന്ന്.

सदन - पु० വീട്.

सदमा - पु० ദുഃഖം; ആഘാതം.

सदर - **पुं** മാഗ്വിടം ; മുൻഭാഗം ; മുററം ; കേന്ദ്രം ; തലസ്ഥാനം ; താവളം ; **वि॰** പ്രധാനമായ; ശ്രേഷ്ഠമായ; **—आज़म** - പ്രധാനമന്ത്രി ; **—आला** - സബ് ജഡ്ജി ; **—नशीन** - സഭാദ്ധ്യക്ഷൻ ; **—मुक़ाम** - മുഖ്യസ്ഥാനം ; തലസ്ഥാനം ; **—सदूर** - പ്രധാന ന്യായാധിപതി.

सदरी - **स्त्री॰** 'കൈ' ഇല്ലാത്ത കുപ്പായം.

सदस्य - **पुं॰** മെമ്പർ ; സദസ്യൻ.

सदहा - **वि॰** നൂററുക്കണക്കായ ; അനേകം.

सदा - **अव्य॰** എല്ലായ്പ്പോഴും ; **स्त्री॰** പ്രതിദ്ധ്വനി ; മുഴക്കം ; വിളി; നിലവിളി.

सदाक़त - **स्त्री॰** സത്യം ; സാക്ഷ്യം.

सदाचरण / **सदाचार** - **पुं॰** നല്ല നടപടി; സൽപ്രവൃത്തി.

सदाबहार - **वि॰** എന്നും കായും പൂവുമിലയുമുണ്ടായികൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന (വൃക്ഷം).

सदारत - **स्त्री॰** സഭാദ്ധ്യക്ഷത ; നായകത്വം.

सदावर्त - **पुं॰** സർവ്വാണിസദ്യ ; സാധുക്കൾക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കൽ.

सदासुहागिन - **स्त्री॰** വേശ്യ.

सदी - **स्त्री॰** നൂററാണ്ടു്; ശതാബ്ദം.

सद्य / **सद्यः** - **अव्य॰** ഉടനെ ; പെട്ടെന്നു്.

सधना - **अ॰** കാര്യം സാധിയ്ക്കുക; സിദ്ധിയ്ക്കുക ; മെരുങ്ങുക.

सधवा - **स्त्री॰** ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീ; നെടുമംഗല്യമുള്ളവൾ.

सधाना - **स॰** അഭ്യസിപ്പിയ്ക്കുക ; മെരുക്കുക.

सन् - **पुं॰** സംവത്സരം.

सन - **पुं॰** ചണം ; **वि॰** സ്തബ്ധമായ ; നിശ്ശബ്ദമായ.

सनअत / **सनाअत** - **स्त्री॰** ശില്പവേല.

सनई - **स्त्री॰** ചെറിയതരം ചണം.

सनक - **स्त्री॰** ചിന്ത ; ഭ്രാന്തു് ; കിറുക്കു് ; കോളു്.

सनकना - **अ॰** ഭ്രാന്തുപിടിയ്ക്കുക.

सनकाना - **स॰** ഭ്രാന്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക.

सनकी - **वि॰** ഭ്രാന്തുള്ള ; കിറുക്കനായ.

सनद - **स्त्री॰** സർട്ടിഫിക്കററു് ; തെളിവു് ; ചാരുതലയണ ; പ്രമാണമുള്ള സംഗതി; **—याफ़्ता** - സന്നതു് കിട്ടിയ ; സർട്ടിഫിക്കററ് കിട്ടിയ.

सनना - **अ॰** നനയുക ; ലീനമാകുക; വെള്ളം ചേൎന്നു കുഴയുക.

सनम - **पुं॰** പ്രിയതമൻ; വിഗ്രഹം.

सनमानना - **स०** സൽക്കരിയ്ക്കുക.

सनसनी - **स्त्री०** പരിഭ്രമം; ക്ഷോഭം; അമ്പരപ്പ്; നിശ്ശബ്ദത.

सनहकी - **स्त्री०** ഒരുതരം മൺപാത്രം.

सनागर - **पु०** പ്രശംസിയ്ക്കുന്നവൻ; സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ.

सनाय - **स्त्री०** വയറിളക്കാനുള്ള ഒരു മരുന്ന് (ചെന്നാമുക്കി).

सनाया - **पु०** കരകൌശലം; ശില്പവേല.

सनाह - **पु०** കവചം.

सनेह - **पु०** സ്നേഹം.

सनेही - **वि०** സ്നേഹിയായ.

सन्दल - **पु०** ചന്ദനം.

सन्दूक़ - **पु०** **दे०** **संदूक़**

सन्न - **वि०** സ്തബ്ധനായ; ഭയഭീതനായ.

सन्नाअ - **पु०** വലിയ ശില്പി.

सन्नाटा - **पु०** നിശ്ശബ്ദത; ഏകാന്തത; സ്തബ്ധത; **सन्नाटे में आना** - സ്തബ്ധതയിലാഴുക.

सन्नाह - **पु०** കവചം.

सन्निकट - **अव्य०** സമീപത്തിൽ.

सन्निधान - **पु०** സാമീപ്യം; സ്ഥാപിയ്ക്കൽ.

सन्निपात - **पु०** ചേർച്ച; ഒന്നിച്ചുവീഴൽ; ഒന്നിച്ചുകൂടൽ; സന്നിപാതജ്വരം.

सन्निविष्ट - **वि०** വെയ്ക്കപ്പെട്ട; ചേർക്കപ്പെട്ട; സമീപത്തുള്ള.

सन्निवेश - **पु०** ഒന്നിച്ചിരിയ്ക്കൽ; വെയ്ക്കൽ; ചേർക്കൽ; വീട്; സംഘടന.

सन्निहित - **वि०** ഒന്നിച്ചുവെച്ച; അടുത്തിരുന്ന.

सपत्नीक - **वि०** ഭാര്യയോടുകൂടിയ.

सपथ - **पु०** **दे०** **शपथ**

सपन
सपना } **पु०** സ്വപ്നം.

सपरना - **अ०** പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാകുക; ചെയ്യുവാൻ കഴിയുക.

सपराना - **स०** പ്രവൃത്തിപൂർത്തിയാക്കുക.

सपाट - **वि०** മിനുസമായ; സമനിരപ്പായ.

सपाटा - **पु०** വേഗത; ഓട്ടം.

सपुर्द - **स्त्री०** ഭാരമേറ്റിയ്ക്കൽ.

सपूत - **पु०** സൽപുത്രൻ.

सपूती - **स्त्री०** നല്ല മക്കളുടെ അമ്മ.

सपेत
सपेद } **वि०** **दे०** **सफ़ेद**

सपेरा - **पु०** **दे०** **सँपेरा**

सपेला
सपोला } **पु०** **दे** **सँपोला**

सप्ताह - **पु०** ആഴ്ച.

सफ़ - **स्त्री०** നിര; വരി; നീളമുള്ള പുൽപായ.

सफ़आरा - वि० വ്യൂഹരചന ചെയ്യു ന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

सफ़जंग - स्त्री० വ്യൂഹരചന.

सफगोल - पु० ചക്രവ്യൂഹം.

सफ़र - पु० യാത്ര ; **—नामा -** യാത്രാവിവരണം.

सफ़रा - पु० പിത്തം.

सफ़रावी - वि० പിത്തസംബന്ധമായ.

सफ़री - वि० യാത്രയിലുപയോഗമുള്ള ; **पु०** വഴിച്ചിലവ്.

सफल - वि० സഫലമായ ; ജയിച്ച.

सफलता - स्त्री० സാഫല്യം ; ജയം.

सफ़हा - पु० പേജ് ; വശം ; താള്.

सफ़ा - वि० ശുദ്ധമായ ; മിനുസമുള്ള ; പ്രകാശമുള്ള ; **पु०** ഏട്.

सफ़ाई - स्त्री० ശുചി ; ശുചിത്വം; നിർദ്ദോഷത ; തീരുമാനം ; തെളിവ്.

सफ़ाचट - वि० വളരെ വൃത്തിയായ.

सफ़ाया - पु० സമ്പൂർണ്ണത ; നിശ്ശേഷത ; പൂർണ്ണവിനാശം.

सफ़ीना - पु० തോണി ; സമൻ ; അറിയിപ്പ് ; കുറിപ്പ്; കുറിപ്പ കടലാസ് (ചിററ്).

सफ़ीर - पु० രാജദൂതൻ ; **स्त्री०** കിളികളുടെ കളകളനാദം ; പക്ഷികളേയും മററും വിളിയ്ക്കുവാനുള്ള വിസിൽ.

सफ़ूफ़ - पु० ചൂർണ്ണം ; പൊടി.

सफ़ेद - वि० വെളുത്ത ; **—पोश -** ശുഭ്രവസ്ത്രം ധരിച്ച ; സുശീലനായ.

सफ़ेदा - पु० ഈയഭസ്മം.

सफ़ेदी - स्त्री० വെളുപ്പ് ; വെള്ള പൂശൽ ; **—आना -** വൃദ്ധനാവുക ; **—पुतवाना -** വെങ്കിളിയടിപ്പിയ്ക്കുക.

सब - अव्य० എല്ലാം ; മുഴുവൻ.

सबक़ - पु० പാഠം ; ഉപദേശം.

सबक़त - स्त्री० അഗ്രഗാമിത്വം.

सबब - पु० കാരണം.

सबर - पु० दे० सब्र

सबरी - स्त्री० കാട്ടാളസ്ത്രീ.

सबल - वि० ശക്തിയുള്ള ; **पु०** ഒരു നേത്രരോഗം.

सबहा - पु० മാലയിലെ മണി.

सबा - स्त्री० പ്രഭാതത്തിലടിയ്ക്കുന്ന കിഴക്കൻകാററ് ; **वि०** ഏഴ്.

सबात - पु० സ്ഥിരത ; ദൃഢത.

सबाह - स्त्री० പ്രഭാതം.

सबाहत - स्त्री० വെളുപ്പ് ; സൌന്ദര്യം.

सबील - स्त्री० നിരത്ത് ; വഴി ; ഉപായം ; തണ്ണീർപ്പന്തൽ.

सबीह - वि० വെളുത്ത ; മനോഹരമായ.

सबू - पु० മൺകുടം.

सबूचा - पु० ചെറിയ മൺകുടം.

सबूत - पु० തെളിവ്; സ്ഥിരത; ദൃഢത.

सबूरी - स्त्री० दे० सब्र

सबूस - स्त्री० തവിട്.

सबूह - स्त्री० പ്രഭാതകാലത്തു കുടിക്കുന്ന ഒരുതരം മദ്യം.

सब्ज़ - वि० പച്ചനിറത്തിലുള്ള; സസ്യശ്യാമളമായ; ഉത്തമമായ; **—बाग़ दिखलाना -** കാര്യം സാധിക്കാനായി വളരെ ആശകൾ നൽകുക; **—पोश -** പച്ചനിറത്തിലുള്ള വസ്ത്രം ധരിച്ച; **—बख़्त -** ഭാഗ്യവാനായ.

सब्ज़ा - पु० പച്ചനിറം; പച്ചക്കല്ല്.

सब्ज़ी - स्त्री० സസ്യം; പച്ചക്കറി.

सब्त - पु० കയ്യൊപ്പ്; മുദ്ര.

सब्र - पु० സന്തോഷം; ധൈര്യം; സഹനശീലം.

सभागा - वि० ഭാഗ്യമുള്ള.

सभापति - पु० സഭാദ്ധ്യക്ഷൻ.

सभासद - पु० സാമാജികൻ.

सभ्य - वि० പരിഷ്കൃതനായ.

सभ्यता - स्त्री० പരിഷ്കാരം.

समंजस - वि० ഉചിതമായ; ശരിയായ.

समंत - पु० അതിര്; അററം.

सम - वि० തുല്യമായ; മുഴവൻ; **पु०** വിഷം.

समअ - पु० ചെവി; **—ख़राशी -** വേണ്ടാത്തതു് പറഞ്ഞ് ശൈചരം കെടുത്തൽ.

समकक्ष - वि० തുല്യനിലയിലുള്ള; ഒരേതരത്തിലുള്ള.

समकोण - वि० സമകോണങ്ങളുള്ള.

समग्र - वि० സമ്പൂർണ്ണമായ; മുഴവൻ.

समचेता - पु० സമചിത്തനായ.

समझ - स्त्री० അറിവ്; ബുദ്ധി; **—दार -** അറിവുള്ള; ബുദ്ധിയുള്ള.

समझना - अ० അറിയുക; മനസ്സിലാക്കുക.

समझाना - स० ഗ്രഹിപ്പിക്കുക; മനസ്സിലാക്കി കൊടുക്കുക; ഉപദേശിക്കുക.

समझौता - पु० സന്ധി.

समदन - पु० കാഴ്ചദ്രവ്യം; യുദ്ധം.

समदना - स० പ്രേമപൂർവ്വം സന്ദർശിക്കുക.

समधियाना - पु० പുത്രിയുടേയോ, പുത്രൻേറയോ ശ്വശുരൻെറ വീട്.

समधी - पु० പുത്രിയുടേയോ, പുത്രൻേറയോ ശ്വശുരൻ.

समन - **पुं०** വില ; സമൻ ; **स्त्री०** മുല്ല.

समन्द - **पुं०** കുതിര.

समन्दर - **पुं०** സമുദ്രം.

समन्वय - **पुं०** യോജിപ്പ്° ; ചേച്ച്.

समन्वित - **वि०** യോജിച്ച ; ചേൎന്ന.

समर - **पुं०** യുദ്ധം ; ഫലം ; ലാഭം ; ധനം ; സന്താനം.

समरांगण - **पुं०** യുദ്ധഭൂമി.

समर्थ - **वि०** പ്രാപ്തനായ ; കഴിവുള്ള.

समर्थक - **वि०** പിന്താങ്ങുന്ന.

समर्थन - **पुं०** പിന്താങ്ങൽ.

समवर्त्ती - **वि०** അരികിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ; എന്നും ഒരു പോലെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന.

समवेत - **वि०** ഒന്നിച്ചുചേൎത്ത ; സഞ്ചിതമായ.

समवेदना - **स्त्री०** അനുതാപം ; സഹതാപം.

समष्टि - **स्त्री०** സമൂഹം ; കൂട്ടം.

समसाम - **स्त्री०** ഉറയിൽനിന്ന്° ഊരിയ വാള്°.

समस्या - **स्त्री०** വിഷമപ്രശ്നം.

समाँ - **पुं०** സമയം ; **—बंधना** - ആളുകൾ സ്തബ്ധചിത്തരായി തീരത്തക്കവണ്ണം നന്നായി (പാട്ടു കച്ചേരിമുതലായവ) നടക്കുക.

समा - **पुं०** ആകാശം.

समाअ - **पुं०**
समाअत - **स्त्री०** } കേൾക്കൽ.

समाई - **वि०** കേട്ടുകേൾപ്പിച്ച ; മററുള്ളവർ പറഞ്ഞ.

समाक् - **पुं०** ഒരുതരം വെണ്ണക്കല്ല്°.

समागत - **वि०** വന്ന.

समागम - **पुं०** വരവ്° ; കൂടിക്കാഴ്ച.

समाचार - **पुं०** വൎത്തമാനം ; **—पत्र** - വൎത്തമാനപ്പത്രം.

समाज - **पुं०** സമുദായം ; സംഘം ; കൂട്ടം ; **—वाद** - സോഷ്യലിസം ; **—वादी** - സോഷ്യലിസ്റ്റ്°.

समाजत - **स्त्री०** ലജ്ജ ; അപേക്ഷ; മുഖസ്തുതി ; സേവപറയൽ.

समादर - **पुं०** ആദരവ്°.

समाना - **अं०** നിറയുക; കൊള്ളുക; **सं०** നിറയ്ക്കുക ; ഉള്ളിലാക്കുക.

समापक - **पुं०** പൂൎത്തിയാക്കുന്ന.

समापित - **वि०** അവസാനിപ്പിച്ച.

समारंभ - **पुं०** നന്നായിത്തുടങ്ങൽ.

समारोह - **पुं०** ആഘോഷം.

समालोचक - **पुं०** നിരൂപകൻ.

समालोचन - **पुं०**
समालोचना - **स्त्री०** } നിരൂപണം.

समावर्तन - **पुं०** തിരിച്ചുവരവ്° ; സമാവൎത്തനകൎമ്മം.

समाविष्ट - **वि०** ഉൾക്കൊണ്ട ; നിറഞ്ഞ.

समावी - वि० മുകളിൽനിന്നു് വന്ന ; ദൈവീകമായ.

समावेश - पु० ഉൾക്കൊള്ളൽ ; ഒരിടത്തിരിയ്ക്കൽ; മനസ്സിനെ ഒന്നിൽ കേന്ദ്രീകരിയ്ക്കൽ.

समिति - स्त्री० സഭ ; സംഘടന ; യോഗം ; കമ്മിററി.

समीकृत - वि० സമമാക്കപ്പെട്ട.

समीक्षण - पु० / **समीक्षा - स्त्री०** നിരൂപണം ; മീമാംസ ; സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണം.

समीचीन - वि० യഥാർത്ഥമായ ; ഉചിതമായ ; ശരിയായ.

समीर(न) - पु० വായു.

समुंदर - पु० സമുദ്രം.

समुचित - वि० ഉചിതമായ.

समुच्चय - पु० കൂട്ടം.

समुत्थान - पु० ഉയർച്ച; ഉൽപത്തി.

समुदाय - पु० സമുദായം; സംഘം.

समुन्नत - वि० ഉയർന്ന ; അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ച.

समुन्नति - स्त्री० ഉയർച്ച ; അഭിവൃദ്ധി.

समुहाना - अ० മുമ്പിൽ വരിക.

समूचा - वि० എല്ലാം.

समूम - स्त्री० ചുടുകാററു് ; വിഷവായു.

समूल - वि० വേരോടുകൂടിയ ; കാരണത്തോടുകൂടിയ ; **क्रि०** വേരോടുകൂടി.

समेटना - स० ഒന്നിച്ചു കൂട്ടുക ; ചുരുട്ടുക ; ചുററിക്കെട്ടുക.

समेत - अव्य० साथ കൂടെ.

सम्त - स्त्री० വശം ; നേരെ ; നേർവശം.

सम्म - पु० വിഷം ; **सम्मे-क़ातिल -** മരണത്തിന്നിടയാക്കുന്ന വിഷം.

सम्मति - स्त्री० അഭിപ്രായം ; അനുവാദം ; ആജ്ഞ.

सम्मान - पु० ആദരവു്.

सम्मानित - वि० ആദരിയ്ക്കപ്പെട്ട.

सम्मिलन - पु० കൂടിച്ചേരൽ.

सम्मिलित - वि० കൂടിച്ചേർന്ന.

सम्मिश्रण - पु० കൂടിക്കലർന്ന.

सम्मुख - अव्य० മുൻഭാഗത്തു്.

सम्मेलन - पु० സഭ ; സമ്മേളനം.

सम्मोहन - पु० മോഹിപ്പിയ്ക്കൽ ; മോഹിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

सम्यक - वि० പൂർണ്ണമായ ; **क्रि०** നല്ലപോലെ.

सम्राट - पु० ചക്രവർത്തി.

सम्हालना - स० दे० सँभालना

सयाना - वि० പ്രായം തികഞ്ഞ ; ബുദ്ധിമാനായ ; സമർത്ഥനായ.

सर - पु० കുളം ; ശിരസ്സു് ; നേതാവു് ; ആരംഭം ; **वि०** ജയിച്ച ; കീഴടക്കിയ ; **क्रि०** മുകളിൽ ; മുമ്പിൽ ; **—करना -** കീഴടക്കുക; **—हथेली पर लेना -**

മരിയ്ക്കാൻ തയ്യാറാവുക; —अंजाम - പ്രവൃത്തി മുഴമിപ്പിയ്ക്കൽ; സാമഗ്രി; വ്യവസ്ഥ; —आमद - മുഴമിപ്പിയ്ക്കുന്നവനായ; പൂർണ്ണമായ; ശ്രേഷ്ഠമായ; വലിയ; നല്ല; —कोबी - തല ചതയ്ക്കൽ; ശിക്ഷിയ്ക്കൽ; —खत - വാടകച്ചീട്ട്; വീട്ടിയ കടത്തിൻെറ വിവരണം; പെർമിററ്; —खुश - എല്ലാ വിധത്തിലും സുഖിയായ; —खेल - വംശത്തലവൻ; നേതാവ്; —गरदाँ - പരിഭ്രമിച്ച; അപ്പ്രീയ്ക്കപ്പെട്ട; —गरम - തല്പരനായ; സന്നദ്ധനായ; —गरमी - തല്പരത; സന്നദ്ധത; ഉത്സാഹം; ആവേശം; —गश्तगी - വ്യാകുലത; ദുരവസ്ഥ; —गश्ता - ദുരവസ്ഥയിൽപ്പെട്ട; വ്യാകുലനായ; —गिराँ - ലഹരി മുതലായവയാൽ തലക്കനം പിടിച്ചവനായ; അപ്രസന്നനായ; കുപിതനായ; —गुजश्त - അനുഭവിച്ച സംഗതി; ജീവചരിത്രം; സംഭവം; വിവരണം; —गोशी - സ്വകാര്യം പറയൽ; കേൾക്കാതെ ആവലാതി പറയൽ; നിന്ദ; —चश्मा - നദിയുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനം; അരുവി; —चोट - തലയ്ക്കടി കൊണ്ട പോലെ തോന്നുന്ന; അപ്രിയമായ; ദുസ്സഹമായ; —ज़द - പ്രകടമായ; ചെയ്യപ്പെട്ട; —ज़मीन - ദേശം; ഭൂമി; —ज़ोर - ബലവാനായ; ദുഷ്ടനായ; ദ്രോഹിയായ; —ज़ोरी - പ്രാബല്യം; ദുഷ്ടത; ദ്രോഹം; —ताज - വളരെ ശ്രേഷ്ഠനായ; മാന്യനായ; —ता-पा - മുടി മുതൽ അടിവരെ; ആദ്യന്തം; —ताबी - വിദ്രോഹം; ഉദ്ദണ്ഡത; കൃതഘ്നത; —दाबा - തണുത്ത വെള്ളംകൊണ്ടുള്ള കുളി; ഭൂമിയ്ക്കടിയിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട അറ; —दार - തലവൻ; നായകൻ; —दारी - നേതൃത്വം; —नविश्त - ഭാഗ്യം; — नाम - പ്രസിദ്ധമായ; नामा - തലവാചകം; എഴുത്തിലെ ആരംഭം; മേൽവിലാസം; —निगूँ - തല കീഴോട്ടായ; ലജ്ജയുള്ള; —पंच - അദ്ധ്യക്ഷൻ; പഞ്ചായത്തിലെ പ്രസിഡൻറ്; —परस्त - സംരക്ഷകനായ; —परस्ती - സംരക്ഷകത്വം; —पेच - തലപ്പാവിലണിയുന്ന രത്നം പതിച്ച ഒരു ആഭരണം;

—पोश - തളിക, താലം മുതലായവ മൂടുവാനുള്ള വസ്ത്രം; മൂടി; അടപ്പ്; **—फ़राज़** - മാന്യനായ; **—बराह या बराहकार** - കാര്യസ്ഥൻ; മാനേജർ; തലവൻ; **—बराही** - മാനേജ്മെണ്ട്; ഏർപ്പാട്; വ്യവസ്ഥ; **—ब-सर** - ഒരററം മുതൽ; തീരെ; മുഴുവൻ; **—बस्ता** - ഗോപ്യമായ; ഒളിച്ച; **—बाज़** - വീരനായ; **—बुलन्द** - മാന്യനായ; ഭാഗ്യവാനായ; **—मग्ज़न** - കഠിന പരിശ്രമം; തല പുണ്ണാക്കൽ; ചിന്ത; വേവലാതി; **—मस्त** - ഉന്മത്തനായ; ലയിച്ച.

सरकंडा - **पुं०** ഒരുതരം ഈററ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട പുല്ല്.

सरक - **पुं०** ഇഴയൽ; മദ്യപാത്രം; യാത്രക്കാരുടെ സംഘം.

सरकना - **अ०** ഇഴയുക; വഴുക്കുക.

सरकश - **वि०** ദ്രോഹിയായ; രാജദ്രോഹിയായ; ധിക്കാരിയായ.

सरकशी - **स्त्री०** ദ്രോഹം; ധിക്കാരം; രാജദ്രോഹം.

सरकार - **स्त्री०** യജമാനൻ; ഗവൺമെണ്ട്; ഭരണകൂടം.

सरकारी - **वि०** ഗവൺമെണ്ടിനെ സംബന്ധിച്ച.

सरग - **पुं०** **स्वर्ग** സ്വർഗ്ഗം.

सरग़ना - **पुं०** നേതാവ്; തലവൻ.

सरगम - **पुं०** സപ്തസ്വരം.

सरदई - **वि०** പച്ചയും മഞ്ഞയും കലർന്ന.

सरदी - **स्त्री०** **दे०** **सर्दी**

सरपट - **पुं०** (കുതിരയുടെ) വേഗത്തിലുള്ള ഓട്ടം; **क्रि०** അതിവേഗത്തിൽ.

सरपत - **पुं०** പുരമേയാനുപയോഗിക്കുന്ന ദർഭപോലെയുള്ള ഒരുതരം പുല്ല്.

सरमद - **वि०** ചേർന്ന; സംബന്ധിച്ച; ശാശ്വതമായ; അനന്തമായ; ഈശ്വരഭക്തിയിൽ ലയിച്ച; മത്തനായ.

सरमा - **पुं०** തണുപ്പുകാലം.

सरमाई - **स्त्री०** [illegible] ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്ത്രം.

सरमाया - **पुं०** മൂലധനം: സമ്പത്ത്; കരുതൽധനം (ഫണ്ട്).

सरमुख - **क्रि०** മുമ്പിൽ.

सरवत - **स्त्री०** സമ്പത്ത്; ഐശ്വര്യം.

सरवर - **पुं०** സരസ്സ്; പൊയ്ക; നേതാവ്; **स्त्री०** തുല്യത.

सरवरि - **स्त्री०** തുല്യത; സമത്വം.

सरशार - **वि०** നിറഞ്ഞ; മദോന്മത്തനായ.

सरस - **वि०** രസമുള്ള ; നനഞ്ഞ ; സുന്ദരമായ ; മധുരമായ ; ഉത്തമമായ ; രസികനായ.

सरसना - **अ०** രസപൂർണ്ണമാകുക ; ശോഭിയ്ക്കുക ; തഴച്ചുവളരുക.

सरसब्ज़ - **वि०** പച്ചനിറഞ്ഞ ; തഴച്ചുവളർന്ന.

सरसर - **स्त्री०** കൊടുങ്കാറ്റ്.

सरसराना - **अ०** 'സർ സർ' ശബ്ദത്തോടുകൂടി കാററടിയ്ക്കുക.

सरसरी - **क्रि०** സൂക്ഷ്മതയില്ലാതെ ; സാധാരണരീതിയിൽ ; വേഗത്തിൽ.

सरसाना - **स०** രസപൂർണ്ണമാക്കുക ; **अ०** ശോഭിയ്ക്കുക.

सरसाम - **पु०** സന്നിപാതജ്വരം.

सरसार - **वि०** മുഴുകിയ ; മദമത്തനായ.

सरसी - **स्त्री०** ചെറിയസരസ്സ്.

सरसों - **स्त्री०** പെരുങ്കടുക്.

सरहंग - **पु०** സേനാപതി ; മല്ലൻ ; കാവല്ക്കാരൻ ; ഭടൻ.

सरहंगी - **स्त्री०** സേനാനായകത്വം.

सरहतन - **क्रि०** സ്പഷ്ടമായി ; വെളിവായി.

सरहद - **स्त्री०** അതിർത്തി.

सरहदी - **वि०** അതിർത്തിസംബന്ധമായ ; അതിർത്തിയിലുള്ള.

सरा - **पु०** ഭൂമിയുടെ അടിയിലുള്ള മണ്ണ് ; **स्त्री०** സത്രം.

सराचा - **पु०** വലിയകൂടാരം.

सरात - **स्त्री०** നേർവഴി.

सराप - **पु०** ശാപം.

सरापना - **स०** ശപിയ്ക്കുക.

सरापरदा - **पु०** രാജകീയ ദർബാർ അഥവാ കൂടാരം.

सरापा - **क्रि०** മുടിമുതലടിവരെ.

सराफ़ - **पु०** ഉണ്ടികക്കച്ചവടക്കാരൻ ; സ്വർണ്ണവ്യാപാരി ; സ്രാപ്പ്.

सराफ़ा - **पु०**
सराफ़ी - **स्त्री०** } സ്രാപ്പിന്റെ പ്രവൃത്തി ; ഉണ്ടികക്കട ; ബാങ്ക്.

सराब - **पु०** മൃഗതൃഷ്ണ ; കാനൽവെള്ളം ; തെററിദ്ധാരണ.

सराबोर - **वि०** മുഴുകിയ ; മുങ്ങിയ.

सराय - **स्त्री०** സത്രം ; വഴിയമ്പലം.

सरायत - **स्त्री०** [illegible] ; കടക്കൽ ; പ്രഭാവം.

सरासन - **पु०** धनुष विल्ല്.

सरासर - **अव्य०** മുഴുവൻ ; തീരെ ; പൂർണ്ണമായി ; ഒരററംമുതൽ മറേറ അററം വരെ.

सरासरी - **स्त्री०** വേഗത ; **क्रि०** വേഗത്തിൽ ; സാധാരണ രീതിയിൽ.

सरासीमा - **वि०** പേടിച്ചമ്പരന്ന ; വ്യാകുലനായ.

सराहत - **स्त्री०** വ്യാഖ്യാനം; ടീക; സ്പഷ്ടത ; വിശുദ്ധി.

सराहना - **स०** പ്രശംസിയ്ക്കുക; പുകഴ്ത്തുക; **स्त्री०** പ്രശംസ.

सराहनीय - **वि०** പ്രശംസനീയമായ.

सरि - **स्त्री०** നദി; തുല്യത; **वि०** സദൃശമായ; തുല്യമായ.

सरित / **सरिता** - **स्त्री०** നദി.

सरियाना - **स०** ക്രമമായി ഒന്നിച്ചു ചേർത്ത് അടുക്കിവയ്ക്കുക.

सरिश्ता - **पु०** കയറ്; ചരട്; കോടതി; ആപ്പീസിലെ വിഭാഗം; ഭൃത്യൻ; ബന്ധം; യോജിപ്പ്.

सरिश्तेदार - **पु०** ഏതെങ്കിലും വകുപ്പിലെ പ്രധാനി; ശിരസ്തദാർ.

सरिस / **सरीखा** - **वि०** തുല്യമായ; ഒരു പോലെയുള്ള.

सरीफ़ा - **पु०** സീതപ്പഴം.

सरीर - **पु०** രാജസിംഹാസനം; **स्त्री०** എഴുതുമ്പോൾ പേനയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

सरीह - **वि०** പ്രകടമായ; സ്പഷ്ടമായ.

सरीहन - **क्रि०** സ്പഷ്ടമായി; പ്രകടമായി.

सरूप - **पु०** സ്വരൂപം; **वि०** തുല്യരൂപമായ; സുന്ദരമായ.

सरूर - **पु०** പ്രസന്നത; ലഘുവായ ലഹരി.

सरेदस्त - **क्रि०** ഈ സമയത്ത്; ഇപ്പോൾത്തന്നെ; ഈ സമയത്തേയ്ക്ക്; പെട്ടെന്ന്;

—नौ - ആദ്യം മുതൽക്ക്;

—बाज़ार - എല്ലാവരുടേയും മുമ്പിൽ; പരസ്യമായി;

—शाम - സന്ധ്യ; **क्रि०** സന്ധ്യയായ ഉടനെ.

सरेश / **सरेस** - **पु०** കൊഴുപ്പ്; മീനെണ്ണ.

सरो - **पु०** ഒരുതരം മരം (fir).

सरोकार - **पु०** ബന്ധം; പ്രയോജനം.

सरोजी - **वि०** താമരയുള്ള; താമരയുടെ നിറമുള്ള.

सरोद - **पु०** [illegible] ഒരുതരം വാദ്യം; പാട്ട്; ഉക്തി.

सरो-सामान - **पु०** സാമാനങ്ങൾ; ഉപകരണങ്ങൾ.

सरौता - **पु०** / **सरौती** - **स्त्री०** പാക്കുവെട്ടി.

सर्ग - **पु०** അദ്ധ്യായം; ഗമനം; ഗതി; സൃഷ്ടി; ഒഴുക്ക്; ഉത്ഭവം; സന്താനം; പ്രകൃതി.

सर्द - **वि०** തണുത്ത; മടിയനായ; ശിഥിലമായ; നപുംസകമായ; മന്ദമായ; **—मिज़ाज** - കഠിനഹൃദയനായ; ശുഷ്കഹൃദയനായ.

सर्दी - **स्त्री०** തണുപ്പ്; നീരിളക്കം.

सर्पिणी - स्त्री० പെൺപാമ്പ്.
सर्फ़ - पु० ചിലവ് ; വ്യാകരണം ; അനാവശ്യച്ചിലവ്; **वि०** ചിലവു ചെയ്യപ്പെട്ട.
सर्फ़ा - पु० ആധിക്യം ; മിതവ്യയം.
सर्बस - पु० सर्वस्व സർവ്വസ്വം.
सर्राफ़ - पु० दे० सराफ़
सर्वत: - अव्य० എല്ലാ പ്രകാരത്തിലും ; നാലുഭാഗത്തും.
सर्वथा - अव्य० എല്ലാംകൊണ്ടും
सर्वसाधारण - पु० പൊതുജനങ്ങൾ ; **वि०** സർവ്വസാധാരണമായ.
सर्वांगीण - वि० എല്ലാഭാഗത്തേയും സംബന്ധിച്ച.
सलगम / सलजम - पु० दे० शलजम
सलज्ज - वि० ലജ്ജയോടുകൂടിയ.
सलतनत - स्त्री० സാമ്രാജ്യം ; ഭരണം ; സുഖസൌകര്യം.
सलना - अ० തുളയ്ക്കപ്പെടുക ; ഛേദിയ്ക്കപ്പെടുക.
सलफ़ - वि० കഴിഞ്ഞുപോയ.
सलमा - पु० കസവ്.
सलवट - स्त्री० दे० सिलवट
सलवात - स्त्री० മംഗളാശംസ ; ചീത്തവാക്ക്.
सलसलाना - अ० ഇഴയുക ; ചൊറിയുക ; ഇക്കിളിയാകുക.
सलहज़ - स्त्री० ഭാര്യയുടെ സഹോദരപത്നി.
सलाई - स्त्री० കമ്പി ; തുളയ്ക്കൽ ; തുളയ്ക്കാനുള്ള സൂചി.
सलाख - स्त्री० ശലാക ; കമ്പി ; വടി ; വര.
सलाबत - स्त्री० ദൃഢത ; ഉറപ്പ് ; ആതങ്കം.
सलाम - पु० വന്ദനം ; നമസ്കാരം; **—अलैकुम** - വന്ദനം.
सलामत - वि० സുരക്ഷിതമായ ; സുഖത്തോടുകൂടിയ ; **क्रि०** സുഖത്തോടുകൂടി ; **स्त्री०** കുശലം.
सलामती - स्त्री० അസ്തിത്വം ; രക്ഷ ; ക്ഷേമം ; **—से** - സുഖത്തോടുകൂടി.
सलामी - स्त्री० സലാം ചെയ്യൽ ; വന്ദിയ്ക്കൽ ; ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടേയോ, രാജാക്കന്മാരുടേയോ, [illegible] ആദരസൂചകമായി വെടിവെയ്ക്കുന്ന ചടങ്ങ്.
सलासत - स्त्री० എളുപ്പമാകൽ ; എളുപ്പം ; മൃദുത്വം.
सलाह - स्त्री० അഭിപ്രായം ; ഉപദേശം ; കൂടിയാലോചന ; **—कार** - ഉപദേഷ്ടാവ് ; ധർമ്മനിഷ്ഠയുള്ളവൻ.
सलिल - पु० വെള്ളം.

सलीक़ा - पुं० നല്ല പെരുമാററം; സഭ്യത; മര്യാദ; യോഗ്യത; പ്രവർത്തിയ്ക്കാനുള്ള വശത; **—मंद -** സഭ്യനായ; മര്യാദയുള്ള; നന്നായി പെരുമാറുന്ന.

सलीम - वि० ശരിയായ; ശുദ്ധഹൃദയനായ; ശാന്തമായ; സഹനശീലമുള്ള; ആരോഗ്യവാനായ.

सलीस - वि० എളുപ്പമുള്ള; ശൈലിയോടുകൂടിയതും, നടപ്പിലുള്ളതുമായ (ഭാഷ); സമതലമായ.

सलूक - पुं० പെരുമാററം; ഉപകാരം; യോജിപ്പ്.

सलूना / सलोना - वि० ഉപ്പുകലന്ന; സുന്ദരമായ; **—पन -** ഉപ്പുരസം; സൌന്ദര്യം.

सलोतर - पुं० മൃഗചികിത്സാശാസ്ത്രം.

सलोतरी - पुं० മൃഗവൈദ്യൻ.

सवा - वि० നാലിലൊരംശത്തോടു കൂടിയ; **स्त्री०** ഒന്നേകാൽ.

सवाई - स्त्री० മുതലിൻെറ നാലിലൊന്ന് പലിശ കൊടുക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം; **वि०** ഒന്നേകാൽ.

सवाब - पुं० പുണ്യം; സൽക്കർമ്മം; നന്മ.

सवार - पुं० അശ്വാരൂഢൻ; സവാരിചെയ്യുന്നവൻ.

सवारी - स्त्री० സവാരി ചെയ്യൽ; വാഹനം; **पुं०** സവാരിചെയ്യുന്നവൻ; ഘോഷയാത്ര.

सवाल - पुं० ചോദ്യം; നിവേദനം; ചോദിയ്ക്കൽ; **—जवाब -** വാദപ്രതിവാദം.

सवेरा - पुं० പ്രഭാതം.

सवैया - पुं० $1\frac{1}{4}$ ശേർ തൂക്കമുള്ള കട്ടി; ഒരു ഹിന്ദിവൃത്തം.

ससक - पुं० മുയൽ.

ससुर - पुं० ശ്വശുരൻ.

ससुराल - स्त्री० ശ്വശുരാലയം.

सस्ता - वि० വിലകുറഞ്ഞ.

सस्ताना - अ० വില ഇടിയുക; **स०** വില കുറച്ചുവില്ക്കുക.

सस्ती - स्त्री० വിലക്കുറവ്; വില കുറഞ്ഞുകിട്ടുന്ന കാലം.

सह - अव्य० കൂടെ; **वि०** ഉള്ള; സഹനശീലനായ.

सहकार - पुं० സുഗന്ധവസ്തു; സഹായകൻ; സഹകരണം; മാവ്.

सहकारता / सहकारिता - स्त्री० സഹായം; സഹകരണം.

सहकारी - पुं० സഹായി.

सहगामी - पुं० അനുയായി.

सहचर - पुं० തോഴൻ; സേവകൻ.

सहचरी - स्त्री० കൂട്ടുകാരി; സഖി.

सहज - **वि०** എളുപ്പമായുള്ള ; സ്വാഭാവികമായ ; സാധാരണമായ ; കൂടെപ്പിറന്ന ; **पु०** സോദരൻ.

सहजन - **पु०** **सहिजन** മുരിങ്ങ.

सहन - **पु०** സഹിയ്ക്കൽ ; മുററം ; ഒരുതരം പട്ടുവസ്ത്രം; **—शील** - സഹിയ്ക്കാൻകഴിവുള്ള.

सहना - **स०** സഹിയ്ക്കുക ; അനുഭവിയ്ക്കുക ; വഹിയ്ക്കുക.

सहनीय - **वि०** സഹിയ്ക്കത്തക്ക.

सहभोजन - **पु०** പന്തിഭോജനം.

सहम - **पु०** ഭയം ; സങ്കോചം.

सहमत - **वि०** അന്യന്റെ അഭി [illegible]

सहमना - **अ०** ഭയപ്പെടുക.

सहमाना - **स०** ഭയപ്പെടുത്തുക.

सहयोग - **पु०** സഹകരണം.

सहयोगी - **पु०** സഹകരിയ്ക്കുന്നവൻ.

सहर - **स्त्री०** പ്രഭാതസമയം ; **पु०** ഇന്ദ്രജാലം ; പട്ടണം.

सहरा - **पु०** മൈതാനം ; കാട്°.

सहल - **वि०** [illegible].

सहलाना - **स०** തലോടുക ; തടവുക ; ഇക്കിളിയാക്കുക ; **अ०** ഇക്കിളിയാകുക.

सहवास - **पु०** ഒന്നിച്ചുപാർക്കൽ.

सहसा - **अव्य०** പെട്ടെന്ന്°.

सहाध्यायी - **पु०** സഹപാഠി.

सहानुभूति - **स्त्री०** സഹതാപം ; സഹാനുഭൂതി.

सहार - **पु०** സഹനശീലം.

सहारना - **अ०** സഹിയ്ക്കുക ; ചുമതല വഹിയ്ക്കുക.

सहारा - **पु०** സഹായം ; ആശ്രയം ; വിശ്വാസം.

सहित - **अव्य०** കൂടെ.

सहिष्णु - **वि०** സഹനശീലനായ.

सही - **वि०** ശരിയായ ; സത്യമായ ; **—सलामत** - ആരോഗ്യമുള്ള ; ക്ഷേമപൂർവ്വമായ ; ദോഷരഹിതമായ ; **—भरना** - സമ്മതിയ്ക്കുക.

सहूलत / **सहूलियत** - **स्त्री०** എളുപ്പം ; സൌകര്യം ; ശിഷ്ടാചാരം.

सहृदय - **पु०** രസികൻ ; സഹൃദയൻ.

सहेजना - **स०** പരിശോധിയ്ക്കുക ; നിർവ്വഹിയ്ക്കുക ; ഏല്പിയ്ക്കുക.

सहेली - **स्त्री०** സഖി ; ദാസി.

साँई - **पु०** സ്വാമി ; ഈശ്വരൻ.

साँकड़ा - **पु०** പാദസരം; കല്യസ്°.

सांकर - **स्त्री०** ചങ്ങല ; **वि०** ഇടുങ്ങിയ ; ദുഃഖത്തോടുകൂടിയ.

साँकरा - **वि०** സങ്കീർണ്ണമായ ; **पु०** പാദസരം.

सांग - **स्त्री०** വേല്°; **वि०** പൂർണ്ണമായ.

सांच - **पु०** സത്യം.

साँचा - **पु०** അച്ച്.
साँझ - **स्त्री०** സായാഹ്നം.
सांट - **स्त्री०** വടി; ചാട്ട; അടി കൊണ്ട പാട് (വട്).
सांठ - **पु०** കരിമ്പ്; ഒരുതരം പുല്ല്; **—गांठ** - കൂട്ടിച്ചേർച്ച; കൂട്ടുകെട്ട്; ഗോപ്യവും അനുചിതവുമായ ബന്ധം.
सांड़ - **पु०** വിത്തുകാള.
सांड़नी - **स्त्री०** **ऊँटनी** പെണ്ണൊട്ടകം.
सांड़ा - **पु०** ഉടുമ്പ്.
सांत्वना - **स्त्री०** ആശ്വാസനം.
सांध्य - **वि०** സന്ധ്യയ്ക്കുള്ള.
सांप - **पु०** പാമ്പ്.
सांपत्तिक - **वि०** ധനപരമായ.
साँपिन - **स्त्री०** പെൺപാമ്പ്.
सांप्रत - **अव्य०** ഇപ്പോൾ.
सांप्रदायिक - **वि०** സാമുദായികമായ; വർഗ്ഗീയമായ (communal).
साँभर - **पु०** പൊതിച്ചോറ്.
साँवर / **साँवला** } **वि०** ശ്യാമളനിറമുള്ള.
साँवाँ - **पु०** ചാമ.
साँस - **स्त्री०** ശ്വാസം; **—चढ़ना या फूलना** - ദീർഘനിശ്വാസം വിടുക; **—भरना** - കിതയ്ക്കുക; കാററു നിറയ്ക്കുക; **—लेना** - ശ്വസിയ്ക്കുക; **—रोकना** - ശ്വാസം തടയുക; **एक साँस में** - പെട്ടെന്ന്.
साँसत - **स्त्री०** ശ്വാസം മുട്ടുന്നതുപോലെയുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട്; കുഴപ്പം.
सांसारिक - **वि०** ലൌകികമായ.
सा - **अव्य०** പോലെ.
साइत - **स्त्री०** രണ്ടരനാഴികനേരം; ക്ഷണം; മുഹൂർത്തം.
साईं - **पु०** दे० **साँईं**
साई - **स्त्री०** അച്ചാരം; അഡ്വാൻസ്.
साईस - **पु०** അശ്വപാലകൻ.
साईसी - **स्त्री०** അശ്വപാലനം.
साका - **पु०** പ്രസിദ്ധി; കീർത്തി; പ്രതാപം; അന്തസ്സ്.
साकिन - **वि०** നിവാസിയായ; സ്വരം ചേരാത്ത (വ്യഞ്ജനാക്ഷരം).
साक़िन - **स्त्री०** മദ്യംകുടിപ്പിയ്ക്കുന്നവൾ.
साक़िब - **वि०** പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന.
साक़ी - **पु०** പ്രേമി; പ്രിയതമൻ; മദ്യം കുടിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.
साक्षर - **वि०** വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള.
साक्षरता - **स्त्री०** വിദ്യാഭ്യാസം.
साक्षात् - **क्रि०** പ്രത്യക്ഷത്തിൽ; **वि०** പ്രത്യക്ഷമായ; **पु०** കൂടിക്കാഴ്ച.
साक्षात्कार - **पु०** സന്ദർശനം; കൂടിക്കാഴ്ച; സാക്ഷാൽക്കാരം.

साख - पुं० സാക്ഷി; സാക്ഷ്യം; തെളിവു്; പ്രതാപം; ഗൌരവം; അന്തസ്സ്; മതിപ്പു്.

साखी - पुं० സാക്ഷി; **स्त्री०** സാക്ഷ്യം.

साखोच्चारन - पुं० വിവാഹാവസരത്തിൽ വധൂവരന്മാരുടെ ഗോത്രം മുതലായവ പരിച[illegible] ചടങ്ങു്.

साख़्ता - वि० നിർമ്മിച്ച.

साग - पुं० ഇലക്കറി; **—पात -** സാധാരണ ഭക്ഷണം.

साग़र - पुं० കോപ്പ; പാനപാത്രം.

सागर - पुं० സമുദ്രം.

सागौन - पुं० നാലമരം.

साज़ - पुं० അലങ്കാരം; ഉപകരണം; സാമഗ്രി; വാദ്യം; യോജിപ്പു്; **वि०** നിർമ്മിക്കുന്ന; റിപ്പയർ ചെയ്യുന്ന (സമാസത്തിൽ) **उदा०** **घड़ीसाज़;** **—गार -** ശുഭമായ; ശരിയായ; **—बाज़ -** ഒരുക്കം; യോജിപ്പു്.

साजन - पुं० ഭർത്താവു്; പ്രേമി; ഈശ്വരൻ; സജ്ജനം.

साजना - स० അലങ്കരിക്കുക.

साज़िंदा - पुं० വാദ്യം കൊട്ടുന്നവൻ.

साज़िश - स्त्री० ഗൂഢാലോചന; യോജിപ്പു്.

साझा - पुं० പങ്കു്; ഭാഗം; ഓഹരി.

साझी } **पुं०** പങ്കുകാരൻ;
साझेदार } പങ്കാളി.

साझेदारी - स्त्री० പങ്കാളിത്വം.

साटना - स० ചേർക്കുക; ഒട്ടിക്കുക.

साड़ी - स्त्री० സാരി.

साढ़साती - स्त्री० ഏഴരശ്ശനി.

साढ़ी - स्त्री० കന്നിവിള; പാൽപ്പാട; സാരി.

साढ़ू - पुं० ഭാര്യയുടെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവു്.

साढ़े - वि० അര കൂടുതലായ; **—तीन -** മൂന്നര.

सात - पुं० ഏഴു്; **—पाँच -** സൂത്രം; ചതി.

सातफेरी - स्त्री० दे० सतफेरा

साथ - पुं० കൂട്ടു്; കൂട്ടുകെട്ടു്; സഹകരണം; **अव्य०** കൂടെ; **—देना -** സഹായിക്കുക.

साथी - पुं० കൂട്ടുകാരൻ; മിത്രം.

साद - पुं० ശരിയാകകയോ, സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന അടയാളം; കണ്ണു്.

सादगी - स्त्री० സരളത; നിഷ്കപടത; എളിയ രീതി.

सादा - वि० സാധാരണ രീതിയിലുള്ള; എളിയ; ലഘുവായ; കലർപ്പില്ലാത്ത; നിഷ്കപടമായ; **—दिल -** ശുദ്ധഹൃദയനായ; നിഷ്കപടചിത്തനായ.

सादिक् - **वि॰** സത്യനിഷ്ഠനായ ; ഉപയുക്തമായ ; ശരിയായ.

सादिर - **वि॰** പുറപ്പെടുന്ന ; നടപ്പിലാകുന്ന.

साध - **पु॰** സന്യാസി ; സജ്ജനം; **स्त्री॰** ഗർഭവതിയുടെ ആഗ്രഹം.

साधक - **पु॰** അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നവൻ ; യോഗി ; ഉപയോഗം ; സഹായി.

साधन - **पु॰** സാമഗ്രി; ഉപകരണം ; ഉപായം ; സിദ്ധി ; [illegible]

साधना - **स्त्री॰** സിദ്ധമാക്കൽ ; ഉപാസന ; അനുഷ്ഠാനം ; **स॰** സിദ്ധമാക്കുക ; (ഉന്നം) നോക്കുക ; ശുദ്ധീകരിയ്ക്കുക ; ഉറപ്പിയ്ക്കുക ; ഒന്നിച്ചു കൂട്ടുക ; വശപ്പെടുത്തുക ; സാധകം ചെയ്യുക.

साधारण - **वि॰** സാധാരണമായ ; എളുപ്പമായ ; പൊതുവായ.

साधारणत: - **अव्य॰** സാമാന്യമായി ; സാധാരണയായി.

साधु - **पु॰** ധർമ്മനിഷ്ഠൻ ; സന്യാസി ; സജ്ജനം ; **वि॰** നല്ല ; ഉചിതമായ ; **अव्य॰** അഭിനന്ദനസൂചകമായ ശബ്ദം.

साध्य - **वि॰** സിദ്ധിയ്ക്കത്തക്ക ; സാധിയ്ക്കുന്ന ; എളുപ്പമായ ; തെളിയിയ്ക്കേണ്ടതായ.

साध्वी - **स्त्री॰** പതിവ്രത.

सान - **वि॰** സമാനമായ ; **पु॰** ചാണ ; **—देना, धरना या चढ़ाना** - ആയുധം തേച്ചു മൂർച്ച വരുത്തുക.

सानना - **स॰** കുഴയ്ക്കുക ; കലർത്തുക; [illegible] ; [illegible]ക.

साना - **पु॰** നിർമ്മാതാവ് ; ശില്പി.

सानी - **स्त्री॰** വെള്ളം ചേർത്തു കലക്കി മൃഗങ്ങൾക്കു കൊടുക്കുന്ന ഭക്ഷണം ; **वि॰** രണ്ടാമത്തെ ; തുല്യമായ ; **—पानी॰** പിണ്ണാക്കും വെള്ളവും.

साफ़ - **वि॰** ശുദ്ധമായ ; വൃത്തിയായ ; സ്പഷ്ടമായ ; **क्रि॰** സ്പഷ്ടമായി ; വ്യക്തമായി ; തീരെ.

साफ़गो - **पु॰** തുറന്നു പറയുന്നവൻ.

साफ़ा - **पु॰** തലപ്പാവ്.

साफ़ी - **स्त्री॰** ഉറുമാൽ.

साबिक - **वि॰** മുമ്പുള്ള ; **—दस्तूर** - മുമ്പുണ്ടായിരുന്നതുപോലെ.

साबिक़ा - **पु॰** കൂടിക്കാഴ്ച ; ബന്ധം.

साबित - **वि॰** തെളിഞ്ഞ ; സിദ്ധമായ ; ശരിയായ ; പൂർണ്ണമായ.

साबिर - **वि॰** ക്ഷമിയ്ക്കുന്ന ; സന്തോഷിയ്ക്കുന്ന ; തൃപ്തിപ്പെടുന്ന.

साबुत - **वि॰** സമ്പൂർണ്ണമായ ; ശരിയായ ; നിശ്ചലമായ.

साबुन - **पु॰** സോപ്പ്.

साबूदाना - **पु०** ചൊവ്വരി.

सामंजस्य - **पु०** ഔചിത്യം; ഉപയുക്തത; ആനുകൂല്യം.

सामंत - **पु०** ഇടപ്രഭു.

सामग्री - **स्त्री०** ഉപകരണം; അവശ്യവസ്തു.

सामना - **पु०** എതിരിടൽ; മുൻഭാഗം; **—करना** - എതിരിടുക.

सामने - **क्रि०** മുൻവശത്തു്; എതിരേ.

सामयिक - **वि०** തത്സമയത്തുള്ള.

सामरिक - **वि०** യുദ്ധസംബന്ധമായ.

सामर्थी - **पु०** സമർത്ഥൻ; ശക്തൻ.

सामर्थ्य - **स्त्री०** യോഗ്യത; ശക്തി.

सामाजिक - **वि०** സാമുദായികമായ; **पु०** സദസ്യൻ.

सामान - **पु०** ഉപകരണം; സാമാനം; ഏർപ്പാടു്.

सामान्य - **वि०** സാധാരണമായ.

सामान्यतः / **सामान्यतया** - **अव्य०** സാധാരണയായി.

सामुहाँ - **क्रि०** മുൻവശത്തു്.

सामूहिक - **वि०** സാമൂഹ്യമായ.

साम्यवाद - **पु०** കമ്മ്യൂണിസം; സ്ഥിതിസമത്വവാദം.

सायक - **पु०** അമ്പു്.

सायत - **स्त्री०** ഒരുമണിക്കൂർ; ശുഭമുഹൂർത്തം; നല്ല സമയം.

सायबान - **पु०** ഇറ; വരാന്ത; ഇറക്കാലി.

सायर - **पु०** സമുദ്രം; ചുങ്കം; തലഭാഗം; സങ്കീർത്തനം ചെയ്യുന്നവൻ; തെണ്ടി; നികുതിയില്ലാത്ത ഭൂമി; **वि०** മുഴുവൻ; ആകെ; ബാക്കിയായ.

सायल - **पु०** ചോദിക്കുന്നവൻ; ഭിക്ഷക്കാരൻ; അപേക്ഷകൻ; ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ.

साया - **पु०** തണൽ; നിഴൽ; പ്രഭാവം; ഭൂതപ്രേതം; ഒരു തരം പാവാട.

सारंग - **पु०** ഒരുതരം വാദ്യം; മാൻ; കുയിൽ; സൂര്യൻ; സരസ്സ്; ചന്ദ്രൻ; ചന്ദനം; പാമ്പു്; രാത്രി; താമര; മയിൽ.

सारंगी - **स्त्री०** ഒരുതരം വാദ്യം.

सार - **पु०** തത്വം; സാരം; ഒട്ടകം; **वि०** 'ഉള്ള' 'വൻ' മുതലായ അർത്ഥം കുറിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം.

सारना - **स०** (ജോലി) മുഴമിപ്പിക്കുക; ശരിയാക്കുക; സംരക്ഷിക്കുക; കണ്ണെഴുതുക; അസ്ത്രം പ്രയോഗിക്കുക.

सारभाटा - **पु०** വേലിയേററവും വേലിയിറക്കവും.

सारस - **पु०** അരയന്നം; താമര; ചന്ദ്രൻ; തടാകം.

सारसन - **पु०** ഒഡ്യാണം.

सारा - **वि०** മുഴവൻ ; പൂൎണ്ണമായ.

सारिका - **स्त्री०** മൈന.

सार्वजनिक } **वि०** പൊതുവേയുള്ള ;
सार्वजनीन } എല്ലാവൎക്കും ബാധക മായ.

सार्वभौम - **पु०** ചക്രവൎത്തി.

साल - **पु०** സാലമരം ; കൊല്ലം ; ദുഃഖിപ്പിക്കൽ ; മുറിവു് ; വേരു് ; കുറക്കൻ ; **स्त्री०** ഭാരം ; ദുഃഖം ; **—गिरह** - പിറന്നാൾ ; **—तमाम** - വൎഷാവസാനം.

सालन - **पु०** കറി.

सालना - **स०** ദുഃഖിപ്പിക്കുക ; **अ०** തറയുക ; ദുഃഖിക്കുക.

सालस - **पु०** മദ്ധ്യസ്ഥൻ.

सालसा - **पु०** നന്നാറിദ്രാവകം.

सालसी - **स्त्री०** മദ്ധ്യസ്ഥത.

साला - **पु०** ഭാൎയ്യാസഹോദരൻ.

सालाना - **वि०** കൊല്ലംതോറുമുള്ള.

सालार - **पु०** മാൎഗ്ഗദൎശി ; നേതാവു് ; **—जंग** - സേനാപതി.

सालिक - **पु०** ധൎമ്മനിഷ്ഠൻ ; യാത്രി.

सालिम - **वि०** പൂൎണ്ണമായ ; രോഗമില്ലാത്ത.

सालियाना - **वि०** **दे०** **सालाना**

साली - **स्त्री०** ഭാൎയ്യയുടെ സോദരി; പാട്ടഭൂമി.

सालेह - **वि०** നല്ല ; സദാചാരിയായ ; ഭാഗ്യവാനായ.

सावंत - **पु०** **दे०** **सामंत**

साव - **पु०** ഉണ്ടികക്കടക്കാരൻ.

सावकाश - **पु०** ഒഴിവുസമയം ; **क्रि०** [illegible].

सावधान - **वि०** [illegible].

सावन - **पु०** ശ്രാവണമാസം.

सास } **स्त्री०** ഭൎത്താവിന്റെയോ
सासु } ഭാൎയ്യയുടെയോ അമ്മ.

सासत - **स्त्री०** **दे०** **साँसत**

सासुर - **पु०** ശ്വശുരൻ ; ശ്വശുരാലയം ; അമ്മാത്തു്.

साह - **पु०** സജ്ജനം ; വ്യാപാരി; സേട്ടു്; പണമിടപാടുകാരൻ.

साहचर्य - **पु०** സാഹചൎയ്യം ; കൂട്ടുകെട്ടു്.

साहनी - **स्त्री०** സൈന്യം ; **पु०** കൂട്ടുകാരൻ.

साहब } **पु०** പ്രഭു ; യജമാനൻ ;
साहिब } മഹാശയൻ ; സായ്പു് ; **—ज़ादा** - കുലീനൻ ; പ്രഭുപുത്രൻ; **—सलामत** - അന്യോന്യവന്ദനം.

साहबा } **स्त्री०** (**साहब** **का** **स्त्री०**)
साहिबा } യജമാനത്തി ; മദാമ്മ.

साहबान - **पु०** (**साहब** **का** **बहु०**) പ്രഭുക്കന്മാർ.

साहबी - **वि०** പ്രഭുവിനെ സംബന്ധിച്ച ; **स्त्री०** പ്രഭുത്വം ; വലിപ്പം.

साहस - **पु०** ധൈൎയ്യം.

साहसी - **वि०** ധൈര്യശാലിയായ.

साहाय्य - **पु०** സഹായം.

साहित्यिक - **वि०** സാഹിത്യസംബന്ധമായ.

साहिर - **पु०** ജാലവിദ്യക്കാരൻ.

साहिल - **पु०** തീരം.

साही - **स्त्री०** മുള്ളൻപന്നി.

साहू / **साहूकार** } **पु०** ഉണ്ടികക്കച്ചവടക്കാരൻ ; പണക്കാരൻ.

साहूकारी - **स्त्री०** ഉണ്ടികക്കച്ചവടം ; പണവ്യാപാരം.

सिंकना - **अ०** ചുടപ്പെടുക ; വേവുക ; പൊരിയുക.

सिंगा - **पु०** കൊമ്പ് ; കാഹളം.

सिंगार - **पु०** ശൃംഗാരരസം ; ശോഭ ; അലങ്കാരം ; **—दान** - കണ്ണാടി, ചീപ്പ് മുതലായവ വെയ്ക്കുന്ന പെട്ടി (toilet-box) ; **—हार** - പാരിജാതപുഷ്പം.

सिंगारना - **स०** അലങ്കരിയ്ക്കുക.

सिंगी - **स्त्री०** ഒരുതരം മത്സ്യം ; **पु०** കൊമ്പ് (കാഹളം) ; രക്തം വലിച്ചെടുക്കുവാനുള്ള ഒരുതരം കുഴൽ.

सिंघाड़ा - **पु०** വെള്ളത്തിൽ വളരുന്ന ഒരു ലത.

सिंचन - **पु०** ജലസേചനം ; വെള്ളം തളിയ്ക്കൽ.

सिंचना - **अ०** നനയ്ക്കപ്പെടുക.

सिंचाई - **स्त्री०** നനയ്ക്കൽ ; ജലസേചനത്തിനുള്ള കൂലി.

सिंचित - **वि०** നനയ്ക്കപ്പെട്ട.

सिंदूरदान - **पु०** വരൻ വധുവിൻെറ ശിരസ്സിൽ സിന്ദൂരമണിയിയ്ക്കുന്ന ഒരു ചടങ്ങ്.

सिंहद्वार - **पु०** പ്രധാന ഗോപുരം.

सिंहावलोकन - **पु०** ചുരുക്കത്തിൽ വിവരിയ്ക്കൽ : ആപാദചൂഡം നോക്കൽ.

सिंहिनी - **स्त्री०** പെൺസിംഹം.

सिकंदर - **पु०** അലക്സാണ്ടർ.

सिकंदरा - **पु०** കൈകാട്ടി (signal).

सिकड़ी - **स्त्री०** ചങ്ങല ; സാക്ഷ.

सिकता - **स्त्री०** മണൽ.

सिकली - **स्त्री०** ആയുധം ചാണയ്ക്കു വെയ്ക്കൽ ; **—गर** - ആയുധം ചാണയ്ക്കു വെയ്ക്കുന്നവൻ.

सिकहर - **पु०** ഉറി.

सिकुड़न - **स्त्री०** ചുളിവ് ; ചുങ്ങൽ.

सिकुड़ना - **अ०** ചുളിയുക ; ചുങ്ങുക.

सिकोड़ना - **स०** ചുളിയ്ക്കുക ; ചുരുട്ടുക ; ചുരുക്കുക.

सिकोही - **वि०** ഗർവ്വുള്ള ; വീരനായ.

सिक्कड़ / **सिक्कर** } **पु०** **दे०** **सीकड़**

सिक्का - **पु०** നാണ്യം ; മുദ്ര ; **—बैठना या जमना** - അധികാരം സ്ഥാപിതമാകുക.

सिक्त - **वि०** നനയ്ക്കപ്പെട്ട.
सिख - **स्त्री०** ഉപദേശം ; ശിഖ ; **पु०** ശിഷ്യൻ ; സിക്കുകാരൻ.
सिखलाना, **सिखाना** } **स०** പഠിപ്പിയ്ക്കുക;
सिखावन - **पु०** ഉപദേശം.
सिजदा - **पु०** നിസ്കാരം ; പ്രണാമം.
सिझना - **अ०** വേവുക.
सिझाना - **स०** വേവിയ്ക്കുക ; മണ്ണു ചവിട്ടിക്കുഴയ്ക്കുക ; തപസ്സു ചെയ്യുക ; ഉരുക്കുക.
सिटकिनी - **स्त्री०** ഓടാമ്പൽ ; തഴുതു്.
सिटपिटाना - **अ०** അമുങ്ങുക ; സ്തബ്ധനാകുക ; വിവശനാകുക.
सिट्टी - **स्त्री०** വാചാലത.
सिड़ - **स्त्री०** ഭ്രാന്തു് ; കോളു്.
सिड़ी - **वि०** ഭ്രാന്തുള്ള.
सित - **वि०** വെളുത്ത.
सितता - **स्त्री०** വെളുപ്പു്.
सितम - **पु०** ആപത്തു് ; അക്രമം ; അനത്ഥം ; **—गर** - അക്രമി ; അന്യായി ; **—ज़दा** - അതിക്രമത്തിന്നിരയായ; **—रसीदा** - അക്രമപീഡിതനായ.
सिता - **स्त्री०** പഞ്ചസാര ; ശുക്ലപക്ഷം.
सिताब - **क्रि०** വേഗത്തിൽ ; ഉടനെ.
सितार - **पु०** ഒരുതരം വീണ.
सितारा - **पु०** നക്ഷത്രം ; ഭാഗ്യം ; **—चमकना** - ഭാഗ്യമുദിയ്ക്കുക.
सितारिया - **पु०** സിതാർവായിയ്ക്കുന്നവൻ.
सिद्दिक - **वि०** യഥാത്ഥമായ ; സത്യസന്ധനായ.
सिद्धहस्त - **वि०** നിപുണനായ ; നല്ല പരിശീലനമുള്ള.
सिधाई - **स्त्री०** സരളത ; നിഷ്കപടത.
सिधाना, **सिधारना** } **अ०** പോകുക ; സ്വർഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്യുക.
सिन - **पु०** വയസ്സു് ; പ്രായം.
सिनक - **स्त्री०** മൂക്കിട്ട.
सिनकना - **अ०** മൂക്കു ചീററുക.
सिपर - **स्त्री०** പരിച ; തടുക്കുവാനുള്ള സാധനം.
सिपह - **स्त्री०** സൈന്യം ; **—गरी** - സൈനികവൃത്തി ; **—सालार** - സേനാപതി.
सिपहर - **पु०** ആകാശം ; ഉണ്ട.
सिपारस - **स्त्री०** दे० **सिफ़ारिश**
सिफ़ारसी - **वि०** दे० **सिफ़ारशी**
सिपास - **स्त्री०** കൃതജ്ഞത ; നന്ദി ; പ്രശംസ.
सिपाह - **स्त्री०** സൈന്യം; **—गिरी** - സൈനികവൃത്തി.
सिपाहियाना - **वि०** ഭടന്മാരുടേതുപോലെയുള്ള.

सिपाही - पुं० പടയാളി; ശിപായി.
सिपुर्द - स्त्री० दे० **सुपुर्द**
सिफ़त - स्त्री० വിശേഷത ; ലക്ഷണം ; സ്വഭാവം.
सिफ़र - पुं० പൂജ്യം ; ശൂന്യം.
सिफ़लगी - स्त्री० നീചത.
सिफ़ला | **सिफ़ली** - वि० നീചനായ ; ദുഷ്ടനായ ; താഴ്ന്ന.
सिफ़ारत - स्त्री० ദൌത്യം ; पुं० രാജദൂതൻ.
सिफ़ारिश - स्त्री० ശിപാർശി.
सिफ़ारशी - वि० ശിപാർശിചെയ്ത ; ശിപാർശിയുള്ള.
सिफ़ाहत - स्त्री० വിഡ്ഢിത്തം.
सिफ़्ल - वि० തടിച്ച.
सिमट - स्त्री० ചുളിവ് ; ചുളുക്കം.
सिमटना - अ० ചുളിയുക ; ചുങ്ങുക ; സങ്കോചപ്പെടുക.
सिमेटना - स० दे० **समेटना**
सिम्त - स्त्री० दे० **सम्त**
सियरा - वि० തണുത്ത ; പച്ചയായ ; പാകമാകാത്ത.
सियराई - स्त्री० ശീതളത.
सियराना - अ० തണുക്കുക.
सियह - वि० കറുത്ത ; അശുഭമായ ; ചീത്തയായ.
सियादत - स्त्री० നേതൃത്വം ; ഭരണം.
सियापा - पुं० മുറവിളികൂട്ടൽ ; (മരിച്ചാലുള്ള) കൂട്ടനിലവിളി.
सियार - पुं० കുറുക്കൻ.
सियासत - स्त्री० രാജ്യഭാരം ; ഭീഷണിപ്പെടുത്തൽ.
सियासती - वि० രാജ്യരക്ഷാസംബന്ധമായ.
सियाहा - पुं० വരവുചിലവു കണക്കു പുസ്തകം.
सियाही - स्त्री० दे० **स्याही**
सिर - पुं० തല : **—आँखों पर होना** - സന്തോഷത്തോടുകൂടി സ്വീകരിക്കപ്പെടുക ; **—उठाना** - എതിർത്തുനില്ക്കുക ; ലഹളകൂട്ടുക ; **—ऊँचा करना** - അഭിമാനത്തോടെ തലയുയർത്തിനില്ക്കുക ; **—खपाना** - ആലോചിച്ചു വിഷമിക്കുക; **—घूमना** - തലചുററുക ; പരിഭ്രമിക്കുക ; **—का बोझ टलना** ഭാരമൊഴിയുക ; **—खाना** - അർത്ഥമില്ലാതെ സംസാരിച്ച് മനസ്സു മടുപ്പിക്കുക ; **—चढ़ाना** - ആദരവു കാണിക്കുക ; **—देना** - പ്രാണനെ അർപ്പിക്കുക ; **—धुनना** - പശ്ചാത്തപിക്കുക ; **—नीचा करना** - തലകുനിക്കുക ; ലജ്ജിക്കുക ; **—पटकना** - വളരെ ശ്രമിക്കുക ; ദുഃഖിക്കുക ; പശ്ചാത്തപിക്കുക; **—पर पाँव रखना** - പാഞ്ഞു പോവുക ; **—पर**

सवार होना या ख़ून चढ़ना - കൊല്ലുവാനടുക്കുക ; —फिरना - തലചുററുക ; ഭ്രാന്തു പിടിയ്ക്കുക ; —मारना - പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു വിഷമിയ്ക്കുക; —मुड़ाते ही ओले पड़ना - തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ തകരാറാവുക ; —पर आना - വളരെ അടുത്തെത്തുക ; —पडना - ഭാരം തലയിലാകുക ; —पच्ची करना - [illegible] തലച്ചോറു പുണ്ണാക്കുക ; —से कफ़न बाँधना - മരിയ്ക്കാൻ തയ്യാറാകുക.

सिरका - **पुं** ചൊറുക്ക ; കരിമ്പ്, മുന്തിരിങ്ങ മുതലായവയുടെ നീര് [illegible] ഒരുതരം മാദക ദ്രാവകം.

सिरकी - **स्त्री** ഒരുതരം തട്ടിക.

सिरजनहार - **पुं** സ്രഷ്ടികത്താവ്.

सिरजना - **स** സൃഷ്ടിയ്ക്കുക ; നിർമ്മിയ്ക്കുക.

सिरताज - **पुं** കിരീടം ; നേതാവ്; ശിരോമണി.

सिरनामा - **पुं** മേൽവിലാസം ; തലവാചകം.

सिरनेत - **पुं** തലപ്പാവ്.

सिरपेच - **पुं** തലപ്പാവിന്മേലണിയുന്ന ഒരാഭരണം.

सिरफेंटा - **पुं** തലപ്പാവ്.

सिरमौर - **पुं** കിരീടം ; ശിരോമണി ; പ്രമാണി.

सिरहाना - **पुं** കട്ടിലിൽ തലവെയ്ക്കുന്ന ഭാഗം.

सिरा - **पुं** അററം ; തലഭാഗം ; **स्त्री** സിര ; നനയ്ക്കുവാൻ വെള്ളം കൊണ്ടുപോകുന്ന ചെറുതോട്; **सिरे का** - ഏററവും നല്ലതായ.

सिराज - **पुं** സൂര്യൻ ; വിളക്ക്.

सिराना - **अ** [illegible] ; നിരുത്സാഹനാകുക ; അവസാനിയ്ക്കുക; നശിയ്ക്കുക; കഴിയുക.

सिराली - **स्त्री** മയിലിൻെറ തലയിലെ പൂവ്.

सिरिश्ता - **पुं** വകുപ്പ്; വിഭാഗം.

सिरिस - **पुं** ശിരീഷവൃക്ഷം.

सिरोना - **पुं** തെരിക ; ചുമ്മാട്.

सिरोपाव - **पुं** ബഹുമാനസൂചകമായി രാജാക്കന്മാർ കൊടുക്കുന്ന ഒരുതരം ഉടുപ്പ്.

सिरोही - **पुं** ഒരുതരം കറുത്ത പക്ഷി.

सिर्फ़ - **वि** മാത്രമായ ; **क्रि** മാത്രം.

सिल - **स्त्री** ശില ; കല്ല് ; അമ്മിക്കല്ല് ; **पुं** ക്ഷയരോഗം.

सिलपट - **वि** വൃത്തിയായ ; സമമായ ; ചതുരാകൃതിയിലുള്ള ; നശിച്ച ; തേഞ്ഞ.

सिलवट - **स्त्री०** ചുളിവ്°.

सिलवाना - **स०** **दे०** **सिलाना**

सिलसिला - **पु०** ക്രമം ; വ്യവസ്ഥ; നിര ; **वि०** നനഞ്ഞ ; തുടച്ചയായ ; മിനുസമുള്ള ; **—बंदी** - ക്രമബദ്ധത.

सिलह - **पु०** ആയുധം ; **—खाना** - ആയുധശാല ; **—पोश** - ആയുധധാരിയായ ; **—बंद** - ആയുധത്തോടുകൂടിയ ; **—साज़** - ആയുധങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കുന്നവൻ.

सिला - **स्त्री०** കല്ല്°; **पु०** പാരിതോഷികം ; പ്രഭാവം ; കൊയ്ത്ത വയലിൽനിന്ന്° പെറുക്കിയെടുക്കുന്ന ധാന്യം ; പിടിത്താൾ.

सिलाई - **स्त्री०** തുന്നൽ ; തുന്നൽക്കൂലി ; തുന്നിയപാട്°.

सिलाना - **स०** തുന്നിയ്ക്കുക.

सिलाह - **पु०** കവചം ; ശസ്ത്രം.

सिलाही - **पु०** ഭടൻ.

सिलौट / **सिलौटा** } **पु०** അമ്മിയും കുഴവിയും.

सिल्ली - **स्त्री०** ചാണക്കല്ല്°.

सिवई - **स्त्री०** സേമിയാപായസം.

सिवा - **क्रि०** പുറമേ ; അല്ലാതെ.

सिवान - **पु०** അതിർത്തി.

सिवाय - **क्रि०** **दे०** **सिवा**

सिवार / **सिवाल** } **स्त्री०** പായൽ ; പാശാറ്° ; ചണ്ടി.

सिविर - **पु०** ക്യാമ്പ്° ; കൂടാരം.

सिसकना - **अ०** തേങ്ങിക്കരയുക.

सिसकारी - **स्त्री०** സീൽക്കാരം ; ചൂളംവിളി.

सिसकी - **स्त्री०** തേങ്ങിക്കരയൽ ; സീൽക്കാരം.

सिहरना - **अ०** തണുത്തുവിറയ്ക്കുക; ഭയപ്പെടുക.

सिहराना - **स०** വിറപ്പിയ്ക്കുക ; ഭയപ്പെടുത്തുക.

सिहरी - **स्त्री०** ഭയപ്പെടൽ ; തുള്ളപ്പനി ; രോമാഞ്ചം ; വിറയൽ.

सिहाना - **अ०** [illegible]

सिहोड़ / **सिहोर** } **पु०** കള്ളിച്ചെടി.

सींक - **स्त्री०** ഈർക്കിൽ ; പുല്ലിന്റെ ഇഴ ; ഒരുതരം നാസാഭരണം.

सींका - **पु०** ചില്ല.

सींग - **पु०** മൃഗങ്ങളുടെ കൊമ്പ്°.

सींच - **स्त्री०** നനയ്ക്കൽ.

सींचना - **स०** നനയ്ക്കുക ; തളിയ്ക്കുക.

सींवँ - **पु०** അതിര്°.

सी - **स्त्री०** സീൽക്കാരം.

सीकड़ - **स्त्री०** ചങ്ങല.

सीकर - **पु०** വെള്ളത്തുള്ളി ; വിയർപ്പ്°.

सीकल - **स्त्री०** ആയുധങ്ങളുടെ തുരുമ്പ്° കളയൽ.

सीकस - **पुं०** തരിശുനിലം.

सीख - **स्त्री०** വിദ്യ; ഉപദേശം; പഠിപ്പിയ്ക്കൽ.

सीख़ - **स्त्री०** } ഇരുമ്പുകമ്പി; ഇരുമ്പഴി.
सीख़चा - **पुं०** }

सीखना - **स०** പഠിയ്ക്കുക; അഭ്യസിയ്ക്കുക.

सीग़ा - **पुं०** വകുപ്പ്; തൊഴിൽ.

सीजना } **अ०** ഉരുകുക; വേവുക; ചൂടുകൊണ്ടു ഭാദ്ധപ്പെടുക; ബുദ്ധിമുട്ടു സഹിയ്ക്കുക.
सीझना }

सीटना - **स०** **शेखी मारना** വീരവാദം പറയുക.

सीटी - **स्त्री०** ചൂളം; വിസിൽ.

सीठा - **वि०** നീരസമായ.

सीठी - **स्त्री०** പിശറ്; കോച്ച.

सीड़ - **स्त्री०** ആർദ്രത; നനവ്.

सीढ़ी - **स्त्री०** **ज़ीना** കോണിപ്പടി.

सीतलपाटी - **स्त्री०** പുൽപ്പായ.

सीतला - **स्त्री०** വസൂരി.

सीत्कार - **पुं०** സീൽക്കാരം.

सीदना - **अ०** ദുഃഖമനുഭവിയ്ക്കുക.

सीध - **स्त्री०** ചൊവ്വ്; ലക്ഷ്യം.

सीधा - **वि०** നേരെയുള്ള; സരളമായ; **पुं०** അരിയും കോപ്പും; **क्रि०** മുൻഭാഗത്തേയ്ക്ക്; **—करना** - അടിച്ചു ശരിപ്പെടുത്തുക; **—साधा** - നിഷ്കപടനായ.

सीधे - **क्रि०** നേരെ; നേക്ക്.

सीना - **स०** തുന്നുക; **पुं०** മാറിടം; **—बन्द** - റൌക്ക; മുലക്കച്ച; **—ज़ोर** - അക്രമി; **—सिपर** - എതിരായി; നേരിട്ട്.

सीप - **स्त्री०** മുത്തുച്ചിപ്പി.

सीपी - **स्त्री०** **दे०** **सीप**

सीमंत - **स्त्री०** സീമന്തരേഖ; എല്ലുകൾ സന്ധിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം; **—पुत्र** - ആദ്യത്തെ മകൻ.

सीम - **पुं०** അതിര്; **स्त्री०** വെള്ളി; സമ്പത്ത്; **—तन** - വെള്ളി പോലെ വെളുത്ത.

सीमांत - **पुं०** അതിർത്തി.

सीमा - **स्त्री०** അതിര്; **—के बाहर जाना** - അതിരുകവിഞ്ഞു പോകുക; **—बद्ध** - അതിരിട്ട.

सीमाब - **पुं०** രസം (ധാതു).

सीर - **पुं०** കരി; കലപ്പ; ഉഴവുകാള; **स्त्री०** തനതു നടപ്പു ഭൂമി; അനവധിപേർക്ക് വിളവിലവകാശമുള്ള ഭൂമി.

सीरनी - **स्त्री०** മധുരപലഹാരം.

सीरा - **पुं०** ശർക്കരപ്പാവ്.

सील - **पुं०** ശീലം; **स्त्री०** നനവ്.

सीवन - **पुं०** തുന്നൽ; വിള്ളൽ.

सीस - **पुं०** ശിരസ്സ്.

सीसमहल - **पुं०** സ്ഫടികക്കൊട്ടാരം.

सीसा - **पुं०** സ്ഫടികം; കറുത്തീയം.

सीसी - **स्त्री०** കുപ്പി; സീൽക്കാരം.

सुँघनी - स्त्री० നാസികാചൂർണ്ണം.
सुँघाना - स० മണപ്പിയ്ക്കുക.
सुंठि - स्त्री० ചുക്ക്.
सुंडा - पु० തുമ്പിക്കൈ.
सुंबा - पु० സ്പഞ്ച്; തോക്കിൻെറ ചൂടുകളയുന്നതിനുള്ള നനച്ച തുണി.
सुआ - पु० തത്ത.
सुई - स्त्री० സൂചി.
सुकर - वि० എളുപ്പമായ.
सुकरता - स्त्री० എളുപ്പം.
सुकूत - पु० മൌനം.
सुकूनत - स्त्री० വാസസ്ഥലം.
सुकूरा - पु० ചെറിയ മൺക്കൂജ.
सुकृत - पु० പുണ്യവാൻ; പുണ്യം.
सुखधाम - पु० സുഖത്തിൻെറ ഇരിപ്പിടം; സ്വർഗ്ഗം.
सुखमा - स्त्री० ശോഭ.
सुखसार - पु० മോക്ഷം.
सुखाना - स० ഉണക്കുക.
सुखारा, सुखारी - वि० സുഖിയായ; സുഖമുള്ള.
सुखिया, सुखी - वि० സുഖത്തോടുകൂടിയ.
सुगंधित, सुगंधी - वि० സുഗന്ധമുള്ള.
सुगति - स्त्री० മോക്ഷം.
सुगम - वि० എളുപ്പമുള്ള.
सुग्गा - पु० തത്ത.
सुघट - वि० സുന്ദരമായ.
सुघटित - वि० നിഷ്കർഷിച്ചുണ്ടാക്കിയ.
सुघर, सुघड़ - वि० സുന്ദരമായ; നിപുണനായ.
सुचाना - स० [illegible]; കാണിയ്ക്കുക; ശ്രദ്ധയെയാകർഷിയ്ക്കുക.
सुचारु - वि० സുന്ദരമായ.
सुचि - वि० ശുദ്ധമായ; स्त्री० സൂചി.
सुचित - वि० വിരമിച്ച; നിശ്ചിന്തനായ; ഏകാഗ്രമായ.
सुजन - पु० സജ്ജനം.
सुजनी - स्त्री० കരിമ്പടം.
सुजस - पु० സൽക്കീർത്തി.
सुजागर - वि० സുശോഭിതമായ.
सुजान - वि० അറിവുള്ള; പ്രവീണനായ.
सुजोग - पु० നല്ല അവസരം.
सुझाना - स० അന്യൻെറ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരിക; തോന്നിയ്ക്കുക; അഭിപ്രായപ്പെടുക.
सुठि - वि० സുന്ദരമായ; നല്ല.
सुडौल - वि० സുന്ദരരൂപമുള്ള.
सुत - पु० പുത്രൻ.
सुतरां - अव्य० കൂടെക്കൂടി.
सुतरी - स्त्री० കാഹളം.
सुतली - स्त्री० കയറ്.
सुता - स्त्री० പുത്രി.

सुतार - **पुं०** ആശാരി; ശില്പി; **वि०** നല്ല; ഉത്തമമായ.

सुतुही - **स्त्री०** മുത്തുചിപ്പി.

सुतून - **पुं०** സ്തംഭം.

सुथना - **पुं०** കാലുറ.

सुथनी - **स्त्री०** സ്ത്രീകൾ ധരിക്കുന്ന ഒരുതരം അയഞ്ഞ കാലുറ.

सुथरा - **वि०** നിർമ്മലമായ.

सुदी - **स्त्री०** ശുക്ലപക്ഷം.

सुदूर - **वि०** വളരെ ദൂരത്തുള്ള; **पुं०** പ്രചരിക്കൽ.

सुध - **स्त्री०** ഓർമ്മ; ബോധം; **—लेना** - കാര്യം മനസ്സിലാക്കുക; **—बुध** - ബോധം; **—मारी जाना** - സുബോധമില്ലാതാകുക.

सुधरना - **अं०** നന്നാകുക; നന്നാക്കപ്പെടുക.

सुधांशु - **पुं०** ചന്ദ്രൻ.

सुधार - **पुं०** നന്നാക്കൽ; പരിഷ്ക്കരണം.

सुधारक - **पुं०** നന്നാക്കുന്നവൻ.

सुधारना - **स०** നന്നാക്കുക; പരിഷ്ക്കരിക്കുക.

सुधि - **स्त्री० दे० सुध**

सुनना - **स०** കേൾക്കുക.

सुनवाई - **स्त्री०** കേൾക്കൽ; കേസ്സിൽ വാദം കേൾക്കൽ.

सुनवैया - **वि०** കേൾക്കുന്ന.

सुनसान - **वि०** ശൂന്യമായ; നിർജ്ജനമായ; **पुं०** നിശ്ശബ്ദത.

सुनहरा / **सुनहला** } **वि०** സ്വർണ്ണനിറത്തിലുള്ള.

सुनाना - **स०** കേൾപ്പിക്കുക.

सुनाम - **पुं०** സല്പേര്; കീർത്തി.

सुनार - **पुं०** തട്ടാൻ.

सुनारी - **स्त्री०** സ്വർണ്ണപ്പണി.

सुन्न - **वि०** നിശ്ചേഷ്ടമായ; സ്തബ്ധമായ; **पुं०** പൂജ്യം.

सुन्नत - **स्त्री०** മുഹമ്മദീയരുടെ സുന്നത്തു കല്യാണം.

सुन्नी - **पुं०** മുഹമ്മദീയരുടെ ഒരു വർഗ്ഗഭേദം.

सुपंथ - **पुं०** നല്ലവഴി; സന്മാർഗ്ഗം.

सुपच - **पुं०** **डोम** [illegible].

सुपारी - **स्त्री०** അടയ്ക്ക; കമുക്.

सुपास - **पुं०** സുഖസൌകര്യം.

सुपुर्द - **पुं०** ഭാരമേല്പിക്കൽ.

सुपूत - **पुं०** സൽപ്പുത്രൻ.

सुपेद - **वि० दे० सफ़ेद**

सुपेदी - **स्त्री०** വെളുത്ത നിറം; പുതപ്പ്; വിരിപ്പ്.

सुपेली - **स्त्री०** ചെറിയ മുറം.

सुप्रतिष्ठ - **वि०** ബഹുമാന്യനായ.

सुबह - **स्त्री०** പ്രഭാതസമയം; **—दम** - അതിരാവിലെ; **—सादिक** - ഉഷഃകാലം.

सुबहान - **वि०** പരിശുദ്ധമായ; സ്വതന്ത്രമായ; **—अल्लाह** - [illegible] ഈശ്വരനെ സ്മരിക്കൽ.

सुबास - **स्त्री०** സുഗന്ധം.
सुबासित - **वि०** സുഗന്ധമുള്ള.
सुबीता - **पु०** **दे०** **सुभीता**
सुबूक - **वि०** കനംകുറഞ്ഞ ; സുന്ദരമായ.
सुबू - **पु०** **दे०** **सुबह**
सुबूत - **पु०** **दे०** **सबूत**
सुबोध - **वि०** സ്വബുദ്ധിയുള്ള ; എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കാവുന്ന.
सुभग - **वि०** സുന്ദരമായ.
सुभागिन - **स्त्री०** സൌഭാഗ്യവതി.
सुभान - **वि०** **दे०** **सुबहान**
सुभाव - **पु०** സ്വഭാവം.
सुभीता - **पु०** സൌകര്യം.
सुम - **पु०** കുതിര, കഴുത മുതലായതിൻെറ ഒററക്കുളമ്പ്; പുഷ്പം.
सुमन - **पु०** പുഷ്പം ; **वि०** ദയാലുവായ ; സുന്ദരമായ.
सुमरनी - **स्त्री०** ജപമാല.
सुमिरना - **स०** സ്മരിയ്ക്കുക ; ജപിയ്ക്കുക.
सुयोग - **पु०** നല്ല അവസരം.
सुरंग - **स्त्री०** തുരങ്കം ; **वि०** സുന്ദരമായ നിറമുള്ള.
सुर - **पु०** ദേവൻ ; ധ്വനി.
सुरकना - **पु०** ഊമ്പി കുടിയ്ക്കുക ; **अ०** കാററിൽ പറക്കുക.
सुरख़ाब - **पु०** **चकवा** ചക്രവാകം ; **—का पर लगना** - വിശേഷത എന്തെങ്കിലുമുണ്ടാകുക.

सुरचाप - **पु०** **इंद्रधनुष** മഴവില്ല്.
सुरझना - **अ०** **दे०** **सुलझना**
सुरत - **स्त्री०** ഓർമ്മ ; **पु०** സംഭോഗം.
सुरति - **स्त्री०** സ്മൃതി; സംഭോഗം.
सुरभि - **स्त्री०** സുഗന്ധം.
सुरभित - **वि०** വാസനയുള്ള.
सुरमई - **वि०** ഇളം നീലനിറമുള്ള.
सुरमा - **पु०** അഞ്ജനം.
सुरसुराना - **अ०** പുഴക്കൾ ഇഴയുക ; ചൊറിയുക.
सुरा - **स्त्री०** മദ്യം,
सुराख़ - **पु०** ദ്വാരം.
सुराग - **पु०** അതിയായ അനുരാഗം.
सुराग़ - **पु०** അന്വേഷണം.
सुराग़ी - **वि०** അന്വേഷിയ്ക്കുന്ന.
सुराही - **स्त्री०** ജലപാത്രം ; കൂജ ; **—दार** - ജലപാത്രത്തിൻെറ ആകൃതിയിലുള്ള.
सुरीला - **वि०** മധുരശബ്ദമുള്ള.
सुरुख - **वि०** അനുകൂലമായ ; പ്രസന്നമായ ; ചുവന്ന.
सुरूर - **पु०** പ്രസന്നത ; ആനന്ദം; ലഘുവായ ലഹരി.
सुरैया - **पु०** കാർത്തികനക്ഷത്രക്കൂട്ടം.
सुर्ख़ - **वि०** ചുവന്ന ; **पु०** കടും ചുവപ്പ്.
सुर्ख़रू - **वि०** തേജസ്വിയായ; ശോഭയുള്ള ; മാന്യനായ.

सुर्ख़रूई - **स्त्री०** തേജസ്സ്; ശോഭ; മാനം; കീർത്തി.

सुर्ख़ी - **स्त्री०** ചുവപ്പുനിറം; തലവാചകം; ചോര.

सुलगना - **अ०** കത്തുക; എരിയുക.

सुलगाना - **स०** കത്തിയ്ക്കുക.

सुलझन - **स्त्री०** കുടുക്കിൽനിന്നു വേർപെടൽ; അഴിയൽ.

सुलझना - **अ०** കുടുക്കിൽനിന്നു വേർപെടുക;. മോചിയ്ക്കുക; അഴിയുക.

सुलझाना - **स०** കുടുക്കിൽനിന്നു വേർപെടുത്തുക; മോചപ്പിയ്ക്കുക; അഴിയ്ക്കുക.

सुलझाव - **पु० दे० सुलझन**

सुलटा - **वि०** നേരെയുള്ള.

सुलतान - **पु०** ചക്രവർത്തി.

सुलफ़ा - **पु०** ഹുക്കയിലുപയോഗിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം പുകയില.

सुलह - **स्त्री०** സന്ധി; ഒത്തുതീർപ്പ്; **—नामा** - സന്ധിപത്രം.

सुलाना - **स०** ഉറക്കുക.

सुलूक - **पु० दे० सलूक**

सुवास - **पु०** സുഗന്ധം.

सुविधा - **स्त्री०** സൌകര്യം.

सुव्यवस्थित - **वि०** ശരിയായി നട[illegible].

सुशिक्षित - **वि०** നല്ല പഠിപ്പുള്ള.

सुषमा - **स्त्री०** ശോഭ; സൌന്ദര്യം.

सुषुप्त - **वि०** ഉറങ്ങിയ.

सुसज्जित - **वि०** നല്ലവണ്ണം അലങ്കരിച്ച; ഒരുങ്ങിയ.

सुसताना - **अ०** വിശ്രമിയ്ക്കുക.

सुसराल - **स्त्री० दे० ससुराल**

सुस्त - **वि०** മടിയുള്ള.

सुस्ती - **स्त्री०** മടി; ആലസ്യം.

सुहाग - **पु०** സൌഭാഗ്യം; നെടുമംഗല്യം.

सुहागा - **पु०** ബോറക്സ് (borax).

सुहागिन, **सुहागिनी** } **स्त्री०** സൌഭാഗ്യവതി; ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീ.

सुहाना - **अ०** ശോഭിയ്ക്കുക; നന്നായിത്തോന്നുക.

सुहावन, **सुहावना** } **वि०** സുന്ദരമായ; മനോഹരമായ (കാഴ്ച).

सुहास - **पु०** പുഞ്ചിരി.

सुहेला - **वि०** സുന്ദരമായ.

सूँघना - **स०** മണക്കുക.

सूँड़ - **स्त्री०** തുമ്പിക്കൈ.

सूअर - **पु०** പന്നി.

सूआ - **पु०** തത്ത.

सूई - **स्त्री०** സൂചി.

सूकर - **पु०** പന്നി.

सूक्ष्म - **वि०** നന്നെ ചെറിയ; **—दर्शक यंत्र** - ഭൂതക്കണ്ണാടി; **—दर्शी** - അതിബുദ്ധിമാൻ.

सूखना - **अ०** ഉണങ്ങുക; ശോഷിയ്ക്കുക; വററുക.

सूखा - **वि०** ഉണങ്ങിയ; വററിയ; കഠോരമായ; **—जवाब** - നിഷേധാത്മകമായ മറുപടി.

सूचक - **वि॰** സൂചിപ്പിക്കുന്ന ; **पु॰** സൂചി ; സൂത്രധാരൻ ; തുന്നൽക്കാരൻ.

सूचना - **अ॰** മുന്നറിയിപ്പു കൊടുക്കുക ; **स्त्री॰** സൂചന ; അറിയിപ്പു്; **—पत्र** - വിജ്ഞാപനം.

सूचिका - **स्त्री॰** സൂചി; തുമ്പിക്കൈ.

सूचित - **वि॰** സൂചിപ്പിച്ച ; അറിയിച്ച.

सूची - **पु॰** ചാരൻ ; ദുഷ്ടൻ ; **स्त्री॰** സൂചി ; ദൃഷ്ടി ; ലിസ്റ്റു് ; **—पत्र** - വിലവിവരപ്പട്ടിക.

सूजन - **स्त्री॰** വീക്കം.

सूजना - **अ॰** വീങ്ങുക.

सूजा - **पु॰** വലിയ സൂചി.

सूजी - **स्त्री॰** ഗോതമ്പുറവ ; സൂചി.

सूझ - **स्त्री॰** തോന്നൽ ; ബുദ്ധി ; ഭാവനാശക്തി.

सूझना - **अ॰** തോന്നുക ; പ്രത്യക്ഷപ്പെടുക.

सूत - **पु॰** തേരാളി ; നൂലു് ; **—कातना** - നൂലു നൂല്ക്കുക.

सूतक - **पु॰** ജനനം ; വാലായ്മ; പുല.

सूता - **स्त्री॰** പ്രസവിച്ച സ്ത്രീ.

सूति - **स्त्री॰** പ്രസവം.

सूतिका - **स्त्री॰** പ്രസവിച്ചു കിടക്കുന്ന സ്ത്രീ; **—गृह** - ഈറ്റില്ലം.

सूती - **वि॰** പരുത്തിനൂലുകൊണ്ടുള്ള,

सूत्र - **पु॰** നൂൽ ; പൂണൂൽ ; വര ; നിയമം ; വ്യവസ്ഥ ; **—पात** - ആരംഭം.

सूथनी - **स्त्री॰** സ്ത്രീകൾ ധരിക്കുന്ന പൈജാമ.

सूद - **पु॰** പലിശ ; ലാഭം ; നന്മ ; **—दर सूद** - പലിശയ്ക്കു പലിശ ; **ख़ोर** - പലിശ വാങ്ങുന്നവൻ ; **—बट्टा** - ലാഭനഷ്ടം.

सूदन - **वि॰** നശിപ്പിക്കുന്ന ; **पु॰** വധിക്കൽ.

सूदी - **वि॰** പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കുകയോ, എടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന (പണം).

सूधा - **वि॰ दे॰ सीधा**

सूधे - **क्रि॰ दे॰ सीधे**

सून - **पु॰** പ്രസവം ; പൂമൊട്ടു് ; പുഷ്പം ; **वि॰** ശൂന്യമായ.

सूना - **वि॰** ശൂന്യമായ ; ഏകാന്തമായ ; ആരുമില്ലാത്ത.

सूप - **पु॰** മുറം.

सूफ़ - **पु॰** കമ്പിളി വസ്ത്രം.

सूफ़ियाना / **सोफ़ियाना** } **वि॰** സൂഫിമുഹമ്മദീയ വർഗ്ഗത്തെ സംബന്ധിച്ച ; നേരിയതും ഉത്തമവും മനോഹരവുമായ.

सूफ़ी - **पु॰** സൌമ്യമായ ആശയങ്ങളുള്ള ഒരു മുഹമ്മദീയ വർഗ്ഗം; കമ്പിളിധരിക്കുന്നവൻ.

सूबा - पुं സംസ്ഥാനം.

सूबेदार - पुं സംസ്ഥാനത്തലവൻ; ഒരു പട്ടാള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

सूम - पुं പൃഷ്ഠം; **वि॰** ലുബ്ധനായ.

सूर - पुं സൂര്യൻ; കുരുടൻ; വീരൻ; സന്തോഷം; പ്രസന്നത.

सूरज - पुं സൂര്യൻ; **—मुखी -** സൂര്യകാന്തിപ്പൂ°.

सूरत - स्त्री॰ ആകൃതി; ശോഭ; ഉപായം; രൂപം; സ്ഥിതി; ഓൎമ്മ.

सूरन - पुं ചേന.

सूरमा - पुं യോദ്ധാവു°; വീരൻ.

सूरा - पुं ഖുറാനിലെ ഏതെങ്കിലും ഒരദ്ധ്യായം.

सूराख़ - पुं ദ്വാരം.

सूल - पुं ശൂലം; മുള്ളു°; വേദന.

सूलना - स॰ ശൂലംകൊണ്ടു കുത്തുക; വേദനിപ്പിയ്ക്കുക; **अ॰** ശൂലംകൊണ്ടു തുളയുക; ദുഃഖമുണ്ടാകുക.

सूली - स्त्री॰ തൂക്കുമരം; ശൂലത്തിൽ തറയ്ക്കൽ.

सूवना - अ॰ ഒലിയ്ക്കുക.

सूस - पुं ചീങ്കണ്ണി.

सृंखला - स्त्री॰ ചങ്ങല; ക്രമം.

सृगाल - पुं കുറുക്കൻ.

सृजना - स॰ സൃഷ്ടിയ്ക്കുക.

सेंक - स्त्री॰ പൊരിയ്ക്കൽ; ചൂടുപിടിപ്പിയ്ക്കൽ.

सेंकना - स॰ പൊരിയ്ക്കുക; വറുക്കുക; **आँख सेंकना -** ഭംഗിയുള്ള രൂപം കാണുക; **धूप सेंकना -** വെയിൽ കായുക.

सेंत - स्त्री॰ വെറുതെകിട്ടൽ; **—का -** വെറുതെ കിട്ടുന്ന; **—मेंत -** വില കൂടാതെ; വ്യൎത്ഥമായി; വെറുതെ.

सेंतना - स॰ ശേഖരിയ്ക്കുക; സൂക്ഷിയ്ക്കുക.

सेंध - स्त्री॰ കള്ളന്മാർ ചുമരിലുണ്ടാക്കുന്ന തുരങ്കം.

सेंधा - पुं ഇന്തുപ്പു°.

सेंवई - स्त्री॰ സേമിയാപായസം.

सेग़ा - पुं വിഭാഗം; വകുപ്പു°.

सेज - स्त्री॰ കിടക്ക.

सेठ - पुं ശേട്ടു; ഉണ്ടികക്കച്ചവടക്കാരൻ; മൊത്തക്കച്ചവടക്കാരൻ; ധനവാൻ.

सेठानी - स्त्री॰ ശേട്ടുവിന്റെ ഭാൎയ്യ.

सेतु - पुं അണക്കെട്ടു°.

सेथिया - पुं കണ്ണുവൈദ്യൻ.

सेना - स्त्री॰ സൈന്യം; **स॰** ശുശ്രൂഷിയ്ക്കുക; മുട്ട വിരിയിയ്ക്കുക.

सेनानी - पुं സേനാപതി; സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

सेनी - स्त्री० പിഞ്ഞാണം; പ്ലേറ്റ്; കോണി; നിര.
सेब - पुं० ആപ്പിൾപ്പഴം.
सेम - स्त्री० ഒരുതരം കായ.
सेमर - पुं० ചളിപ്രദേശം.
सेमल - पुं० ഇലവ് മരം.
सेर - वि० തൃപ്തമായ; **पुं०** ഒരു സേർ (തൂക്കം).
सेरा - पुं० കട്ടിലിന്റെ തല വെയ്ക്കുന്ന ഭാഗത്തുള്ള മരപ്പലക; നനച്ച ഭൂമി.
सेराना - स० തണുപ്പിയ്ക്കുക; **अ०** തണുക്കുക; തൃപ്തമാകുക; അവസാനിയ്ക്കുക; തീരുക.
सेराब - वि० വെള്ളം നിറഞ്ഞ; പൂത്തുകാച്ച.
सेराबी - स्त्री० നനയ്ക്കൽ; സസ്യപൂർണ്ണത; പുഷ്ടിയ്ക്കൽ.
सेरी - स्त्री० തൃപ്തി.
सेल - पुं० കുന്തം.
सेलखड़ी - स्त्री० ചുണ്ണാമ്പുകല്ല്; ചോക്ക്.
सेलना - अ० മരിയ്ക്കുക.
सेला - पुं० പട്ടുപുതപ്പ്.
सेली - स्त्री० സന്യാസികൾ ധരിയ്ക്കുന്ന ചരടുകൊണ്ടുള്ള ഒരു തരം മാല; ചെറിയകുന്തം.
सेवँई - स्त्री० സേമിയാപായസം.
सेव - पुं० സേവ (പലഹാരം).
सेवकाई - स्त्री० സേവകവൃത്തി.
सेवनी - स्त्री० ദാസി; പരിചാരിക.
सेवा - स्त्री० സേവനം; ശുശ്രൂഷ; **—में** - സമക്ഷത്തിൽ; ശരണത്തിൽ; **—टहल** - പരിചര്യ; **—बंदगी** - ആരാധന; പൂജ.
सेवार - स्त्री० പായൽ; ചണ്ടി.
सेविका - स्त्री० ദാസി; ഭൃത്യ.
सेव्य - वि० സേവിയ്ക്കത്തക്ക.
सेह - वि० മൂന്ന്; **—मंजिला** - മൂന്നുനിലയുള്ള (കെട്ടിടം); **—माही** - ത്രൈമാസികം,
सेहत - स्त्री० ആരോഗ്യം; ശരിപ്പെടുത്തൽ; **—बख्श** - ആരോഗ്യപ്രദമായ.
सेहरा - पुं० വിവാഹത്തിന് വരൻ ധരിയ്ക്കുന്ന കിരീടം.
सेहरवा - पुं० ചൊവ്വാഴ്ച.
सेही - पुं० दे० साही
सेहुआँ - पुं० ഒരുതരം ചർമ്മരോഗം.
सैंतना - स० दे० सेंतना
सैंधव - पुं० ഇന്തുപ്പ്; സിന്ധിലെ കുതിര; **वि०** സിൻധിനെ സംബന്ധിച്ച; സമുദ്രത്തിലുള്ള; സമുദ്രത്തിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന.
सैंवर - पुं० दे० साँभर
सै - वि० നൂറ് (100); **स्त्री०** സത്ത്; വീര്യം; ഓജസ്സ്.
सैकड़ा - पुं० ശതമാനം.

सैकड़ों - **वि०** നൂററുക്കണക്കായ.

सैकत / **सैकती** } **वि०** മണലുള്ള.

सैकल - **पु०** ആയുധം തേച്ചു മൂച്ചു വരുത്തൽ ; **—गर** - ആയുധം തേച്ചുമൂച്ചു വരുത്തുന്നവൻ.

सैनिक - **पु०** ഭടൻ.

सैफ़ - **स्त्री०** വാൾ ; **—ज़बाँ** - വായാടിയായ; മൂച്ചയുള്ള വാക്കോടുകൂടിയവൻ.

सैफ़ी - **वि०** തുളച്ചുകയറുന്ന.

सैयद - **पु०** മുഹമ്മദീയരുടെ നാലു വർഗ്ഗങ്ങളിലൊന്നു് ; നേതാവു്.

सैयाद - **पु०** നായാട്ടുകാരൻ ; പ്രേമി.

सैयार - **पु०** സക്കീട്ടുകാരൻ.

सैयाही - **स्त्री०** യാത്ര.

सैर - **स्त्री०** ഉല്ലാസയാത്ര; സക്കീട്ടു്.

सैल - **स्त्री०** ഒഴുക്കു്.

सैलानी - **वि०** സഞ്ചരിക്കുന്ന ; ഇഷ്ടംപോലെ നടക്കുന്ന.

सैलाब - **पु०** വെള്ളപ്പൊക്കം.

सोंटा - **पु०** മുണ്ടൻവടി.

सोंठ - **स्त्री०** ചുക്കു്.

सोंठौरा - **पु०** ഒരുതരം ലഡ്ഡു.

सोंधा - **वि०** സുഗന്ധമുള്ള.

सो - **सर्व०** അവൻ ; അവൾ ; അതു്. **अव्य०** അതുകൊണ്ടു് ; **वि०** ആ.

सोआ - **पु०** ഒരുതരം ഇലക്കറി.

सोई - **सर्व०** അവൻതന്നെ ; അവൾതന്നെ ; അതുതന്നെ ; **स्त्री०** നദീജലം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന സ്ഥലം.

सोखना - **स०** ഉണക്കുക ; ചൂഷണം ചെയ്യുക.

सोख़्तगी - **स्त्री०** നീരു് ; പീഡ ; ദുഃഖം.

सोख़्ता - **पु०** ഒപ്പുകടലാസു് ; **वि०** കത്തിയ ; പൊള്ളിയ.

सोग - **पु०** शोक ദുഃഖം ; **—वार** - ദുഃഖിതൻ.

सोच - **पु०** ചിന്ത ; ദുഃഖം ; പശ്ചാത്താപം ; **—विचार** - ഗാഢാലോചന ; വിചാരം.

सोचना - **स०** ആലോചിക്കുക ; വിചാരിക്കുക ; ദുഃഖിക്കുക.

सोज - **स्त्री०** വീക്കം.

सोज़ - **पु०** നീറൽ ; താപം ; ദുഃഖം ; **—नाक** - നീറുന്ന.

सोज़न - **स्त्री०** സൂചി ; **—कारी** - തുന്നൽപ്പണി.

सोज़िश - **स्त्री०** നീറൽ ; മനഃക്ലേശം.

सोत / **सोता** } **पु०** ഊററു് ; അരുവി.

सोदर - **पु०** സഹോദരൻ.

सोधना - **स०** നിശ്ചയിക്കുക ; അന്വേഷിക്കുക ; വീട്ടുക ; തെററുതിരുത്തുക.

सोना - **पु०** സ്വർണ്ണം ; **अ०** ഉറങ്ങുക ; മരവിയ്ക്കുക.

सोनार - **पु०** തട്ടാൻ.

सोपान - **पु०** കോണിപ്പടി.

सोफ़ता / **सोफ्ता** - **पु०** ഏകാന്തസ്ഥലം ; രോഗശമനം.

सोफ़ी - **पु०** **दे०** **सूफ़ी**

सोहन - **वि०** സുന്ദരമായ.

सोहना - **अ०** ശോഭിയ്ക്കുക ; നന്നായിത്തോന്നുക.

सोहनी - **स्त्री०** ചൂല്°.

सोहबत - **स्त्री०** സഹവാസം.

सोहराना - **स०** **दे०** **सहलाना**

सोहागा - **पु०** **दे०** **सुहागा**

सोहागिन - **स्त्री०** **दे०** **सुहागिन**

सोहाना - **अ०** **दे०** **सोहना**

सोहावना - **वि०** **दे०** **सुहावना**

सौंदना - **स०** കൂട്ടിച്ചേർക്കുക.

सौंध - **स्त्री०** സുഗന്ധം ; **पु०** മാളിക.

सौंधना - **स०** സുഗന്ധിതമാക്കുക.

सौंपना - **स०** [illegible]

सौंफ़ - **स्त्री०** പെരുംജീരകം.

सौगंद - **स्त्री०** ശപഥം ; ആണ.

सौगंध - **पु०** സുഗന്ധം ; ശപഥം.

सौग़ात - **स्त्री०** [illegible] ; കാഴ്ചദ്രവ്യം ; തിരുമുൽക്കാഴ്ച.

सौंधा - **वि०** വിലകുറഞ്ഞ.

सौज - **स्त्री०** സാമഗ്രി ; ഉപകരണം.

सौत / **सौतिन** - **स्त्री०** സഹപത്നി.

सौतिया - **वि०** സഹപത്നിയെ സംബന്ധിച്ച.

सौतेला - **वि०** സഹപത്നിയെ സംബന്ധിച്ച ; സഹപത്നിയിൽ ജനിച്ച.

सौदा - **वि०** കറുത്ത ; **पु०** വ്യാപാരം ; വില്പനവസ്തു ; ഭ്രാന്ത്°; **—सुल्फ़** - വാങ്ങുന്നവസ്തു ; **—गर** - വ്യാപാരി ; **—गरी** - വ്യാപാരം ചെയ്യൽ.

सौदाई - **पु०** ഭ്രാന്തൻ

सौदामिनी - **स्त्री०** ഇടിമിന്നൽ ; വിദ്യുച്ഛക്തി.

सौध - **पु०** മാളിക ; വെള്ളി ; **वि०** വെങ്കളിയിട്ട.

सौभागिनी - **स्त्री०** ഭർത്താവുള്ള സ്ത്രീ.

सौर - **स्त्री०** പുതപ്പ്° ; **पु०** വിത്തുകാള ; ഇടവംരാശി.

सौरभ - **पु०** സുഗന്ധം.

सौरी - **स्त्री०** ഈററില്ലം.

सौष्ठव - **पु०** സൌന്ദര്യം.

सौहँ - **स्त्री०** ശപഥം ; ആണ.

सौहार्द - **पु०** സൌഹാർദ്ദം.

स्कंध - **पु०** ചുമൽ.

स्खलित - **वि०** തെറിച്ച ; പിഴച്ച ; സ്ഖലിച്ച.

स्तंभ - **पु०** തൂൺ ; കള്ളി.

स्तंभित / **स्तब्ध** - **वि०** സ്തംഭിച്ച.

स्तर - **पु०** നിരപ്പ്; കിടക്ക; അടുക്ക് (layer).

स्तवन - **पु०** സ്തുതി; സ്തോത്രം.

स्थविर - **पु०** വൃദ്ധൻ; ബൌദ്ധ സന്യാസി.

स्थगित - **वि०** തടയപ്പെട്ട; നീട്ടി വെയ്ക്കപ്പെട്ട.

स्थानच्युत } **वि०** സ്ഥാനത്തു നിന്നു
स्थानभ्रष्ट } നീക്കിയ.

स्थानापन्न - **वि०** ഒരാൾക്കു പകരം തല്ക്കാലം ജോലിനോക്കുന്ന.

स्थानीय - **वि०** [illegible].

स्थायी - **वि०** സ്ഥിരമായ; **—समिति** - സ്ഥിരം കമ്മററി (standing committee).

स्थावर - **पु०** ഇളകാത്തവസ്തു; **वि०** ഇളകാത്ത.

स्नातक - **पु०** വിദ്യാത്ഥി ജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ചവൻ.

स्नानागार - **पु०** കുളിമുറി.

स्निग्ध - **वि०** സ്നേഹമുള്ള; എണ്ണമയമുള്ള.

स्पंदन - **पु०** മിടിപ്പ്; ഇളക്കം; തുടിയ്ക്കൽ.

स्पर्धा - **स्त्री०** മത്സരം.

स्पष्टतया - **क्रि०** സ്പഷ്ടമായി; വ്യക്തമായി.

स्पष्टीकरण - **पु०** സ്പഷ്ടമാക്കൽ.

स्पृहणीय - **वि०** ആഗ്രഹിയ്ക്കത്തക്ക.

स्फीत - **वि०** വദ്ധിച്ച; സമൃദ്ധമായ.

स्फुरित - **वि०** സ്ഫുരിയ്ക്കുന്ന.

स्फुलिंग - **पु०** തീപ്പൊരി.

स्फूर्ति - **स्त्री०** **फुर्ती** സ്ഫുരണം; ആവേശം.

स्फोटक - **पु०** കുരു; **वि०** പൊട്ടിത്തെറിയ്ക്കുന്ന.

स्यंदन - **पु०** തേര്; ഇററിററു വീഴൽ; അലിയൽ.

स्यात् - **अव्य०** **शायद** ഒരു പക്ഷെ.

स्याना - **वि०** ബുദ്ധിമാനായ; സൂത്രശാലിയായ; പ്രായംചെന്ന; **पु०** വൃദ്ധൻ; വൈദ്യൻ.

स्यापा - **पु०** **दे०** **सयापा**

स्यार - **पु०** **दे०** **सियार**

स्याह - **वि०** കറുത്ത.

स्याही - **स्त्री०** മഷി; കറുപ്പ്; **—चट या सोख़** - ഒപ്പുകടലാസ്.

स्रवना - **अ०** ഒഴുകുക; വീഴുക; **स०** ഒഴുക്കുക; വീഴ്ത്തുക.

स्राव - **पु०** **बहना** ഒഴുകൽ.

स्रोत - **पु०** ഉറവ്.

स्वगत - **क्रि०** തന്നോടുതന്നെയുള്ള പറച്ചിൽ (ആത്മഗതം).

स्वछन्द - **वि०** സ്വതന്ത്രനായ; തോന്നിയതു കാട്ടുന്ന; തന്നത്താനുണ്ടാകുന്ന.

स्वच्छ - **वि०** നിമ്മലമായ; സ്പഷ്ടമായ.

स्वतः - **अव्य०** തന്നത്താൻ.

स्वयंसेवक - **पु०** സന്നദ്ധഭടൻ.

स्वर्णकार - **पुं०** തട്ടാൻ.

स्वाँग - **पुं०** വേഷംകെട്ടൽ; കൃത്രിമവേഷം; **—लाना** - ചതിയ്ക്കുവാനായി വേഷം മാറുക.

स्वाँस - **स्त्री०** } ശ്വാസം.
स्वासा - **पुं०** }

स्वादिष्ट } **वि०** സ്വാദുള്ള.
स्वादिष्ठ }

स्वाध्याय - **पुं०** അനുശീലനം; അദ്ധ്യയനം; വേദം.

स्वाम्य - **पुं०** ഉടമസ്ഥത.

स्वायत्त - **वि०** അധീനത്തിലുള്ള; അധികാരത്തിലുള്ള; **—शासन** - പ്രാദേശികസ്വയംഭരണം.

स्वार्थान्ध - **वि०** സ്വന്തം ലാഭത്തിനുമുമ്പിൽ അന്യന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെ കണക്കാക്കാത്തവൻ.

स्वास्थ्य - **पुं०** ആരോഗ്യം.

स्वीकृति - **स्त्री०** സമ്മതം.

स्वेद - **पुं०** വിയർപ്പ്.

स्वेदज - **वि०** വിയർപ്പിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന പേൻ, മൂട്ട മുതലായ ക്ഷുദ്രജീവികൾ.

स्वैर - **वि०** ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യുന്നവനായ; പതുക്കെയുള്ള.

ह

हँकड़ना } **अ०** അഹങ്കാരത്തോടെ
हँकरना } സംസാരിയ്ക്കുക; വെല്ലുവിളിയ്ക്കുക.

हँकवाना - **स०** വിളിപ്പിയ്ക്കുക; (മൃഗങ്ങളെ) ആട്ടിയോടിപ്പിയ്ക്കുക.

हँकाना - **स०** വിളിയ്ക്കുക; മൃഗങ്ങളെ ആട്ടിയോടിയ്ക്കുക.

हँकार - **स्त्री०** വിളി; വിളിശബ്ദം.

हँकारना - **स०** ഉച്ചത്തിൽ വിളിയ്ക്കുക; വെല്ലുവിളിയ്ക്കുക.

हँकारा - **पुं०** വിളി; ക്ഷണനം.

हंकारी - **वि०** അഹങ്കാരമുള്ള.

हंग - **पुं०** ഗുരുത്വം; നിശ്ചയം; കനം; ശക്തി; അറിവ്; സേന.

हंगाम - **पुं०** സമയം; കാലം; ഋതു.

हंगामा - **पुं०** ഉപദ്രവം; ലഹള; ഒച്ച; ബഹളം; ആൾക്കൂട്ടം.

हंजार - **पुं०** വഴി; രീതി.

हंडना - **अ०** ചുററിത്തിരിയുക; അങ്ങുമിങ്ങും അന്വേഷിയ്ക്കുക.

हंडा - **पुं०** ചെമ്പുകലം.

हंडाना - **स०** തിരിയ്ക്കുക; പിന്നുക.

हंड़िया } **स्त्री०** ചെറിയ കലം.
हंडी }

हंता - **पुं०** കൊല്ലുന്നവൻ.

हंस - **पुं०** അരയന്നം.

हँसना - **अ०** ചിരിയ്ക്കുക.

हँसमुख - **वि०** പ്രസന്നവദനനായ.

हँसली - **स्त्री०** കഴുത്തിനുതാഴെയുള്ള വളഞ്ഞ എല്ല്.

हँसाई - स्त्री० ചിരിയ്ക്കൽ ; പരിഹാസം ; നിന്ദ.

हँसाऊ - वि० ചിരിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

हँसाना - स० ചിരിപ്പിയ്ക്കുക.

हँसिया - पु० അരിവാൾ.

हँसी - स्त्री० ചിരി ; പരിഹാസം; നേരമ്പോക്ക്; **—उड़ाना** - പരിഹസിയ്ക്കുക ; **—खेल** - വിനോദം ; എളുപ്പമുള്ള കാര്യം ; **—में उड़ाना** - നേരമ്പോക്കാക്കിത്തള്ളുക.

हँसी-दिल्लगी / हँसी-मज़ाक - स्त्री० നേരമ്പോക്ക്; വിനോദം.

हँसुआ / हँसुवा - पु० **हँसिया** അരിവാൾ.

हँसोड़ - पु० നേരമ്പോക്കുകാരൻ; വിദൂഷകൻ.

हक़ - वि० സത്യമായ ; ഉചിതമായ ; ശരിയായ ; **पु०** അധികാരം ; അവകാശം ; ഈശ്വരൻ; കർത്തവ്യം; **— पूरा करना** - കടമ നിറവേററുക; **—तलफ़ी** - അന്യായം ; **—दार** - അവകാശി; അധികാരമുള്ളവൻ ; **—नाहक़** - ബലാല്ക്കാരമായി; അകാരണമായി ; വെറുതെ ; **—परस्त** - ഈശ്വരവിശ്വാസമുള്ള ; **—मालिकाना** - ഉടമാവകാശം ; **—मौरूसी** - പൈതൃകാവകാശം; **—रसी** - ന്യായം.

हकबकाना - अ० പരിഭ്രമിയ്ക്കുക ; അമ്പരന്നുപോകുക.

हकला - वि० വിക്കലുള്ള.

हकलाना - अ० വിക്കിവിക്കി സംസാരിയ്ക്കുക.

हक़ारत - स्त्री० വെറുപ്പ്; അപമാനം.

हकारना - स० മൃഗങ്ങളെ ഓട്ടുക.

हक़ीकत - स्त्री० വാസ്തവം; സത്യം.

हक़ीक़ी - वि० യഥാർത്ഥമായ ; സ്വന്തമായ.

हकीम - पु० വൈദ്യൻ ; ആചാര്യൻ ; തത്വജ്ഞാനി.

हकीमी - स्त्री० യൂനാനിചികിത്സ.

हक़ीयत - स्त्री० അവകാശം ; ഉടമ.

हक्काबक्का - वि० അമ്പരന്ന ; പരിഭ്രമിച്ച ; പകച്ച.

हक्कार - पु० സ്രാവിറിച്ചി.

हगना - अ० മലവിസർജ്ജനം ചെയ്യുക.

हज - पु० മുസൽമാന്മാരുടെ തീർത്ഥയാത്ര.

हज़ - पु० സൌഭാഗ്യം ; ആനന്ദം.

हज़म - पु० ദഹനശക്തി ; **वि०** (വയററിൽ) ദഹിച്ച ; അന്യായമായി അപഹരിച്ചെടുത്ത.

हज़रत - पु० മഹാത്മാവ്.

हजर - पु० കല്ല്.

हज़र - पु० വർജ്ജിയ്ക്കൽ.

हजामत - स्त्री० ക്ഷൌരം.
हज़ार - वि० ആയിരം.
हज़ारहा - वि० ആയിരക്കണക്കായ.
हज़ारा - वि० ആയിരം ദളമുള്ള; पु० ഉറവു് (fountain).
हज़ारी - पु० ആയിരം ഭടന്മാരുടെ സേനാപതി; —बाज़ारी- ധനികരും ദരിദ്രരുമായ എല്ലാവരും.
हज़ारों - वि० ആയിരക്കണക്കായ.
हजूरी - पु० രാജസേവകൻ.
हजो - स्त्री० നിന്ദ; ആവലാതി.
हज्जाम - पु० ക്ഷുരകൻ.
हटकना - स० നിഷേധിയ്ക്കുക; തടയുക.
हटका - पु० സാക്ഷ.
हटकाना - स० നിഷേധിപ്പിയ്ക്കുക; തടയിയ്ക്കുക.
हटना - अ० പിന്മാറുക; മാറുക.
हटवाई - स्त्री० ക്രയവിക്രയം.
हटवाना - स० മാററിയ്ക്കുക.
हटवार - पु० പീടികക്കാരൻ.
हटाना - स० മാററുക; ദൂരീകരിയ്ക്കുക.
हटुवा - पु० പീടികക്കാരൻ,
हट्ट - पु० അങ്ങാടി; പീടിക.
हट्टा-कट्टा - वि० തടിച്ച; കുററനായ.
हठ - पु० ശാഠ്യം; വാശി; ദൃഢസങ്കല്പം.
हठधर्म - पु० മക്കടമുഷ്ടി.
हठना - अ० ശാഠ്യംപിടിയ്ക്കുക.
हठी } हठीला } वि० ശാഠ്യക്കാരനായ; ശാഠ്യംപിടിയ്ക്കുന്ന; ദൃഢസങ്കല്പമുള്ള.
हड़ - स्त्री० കടുക്ക.
हड़कंप - पु० ബഹളം; കഴപ്പം.
हड़काना - स० ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുക; തുരത്തി ഓടിയ്ക്കുക.
हड़ताल - स्त्री० ഹർത്താൽ; പണിമുടക്കം (hartal).
हड़प - वि० വിഴുങ്ങിയ; അപഹരിച്ചെടുത്ത.
हड़पना - स० വിഴുങ്ങുക; തട്ടിയെടുക്കുക.
हड़फूटन - स्त्री० എല്ലുവേദന.
हड़बड़ - स्त्री० ബദ്ധപ്പാടു്.
हड़बड़ाना - अ० ബദ്ധപ്പെടുക; स० ബദ്ധപ്പെടുത്തുക.
हड़बड़िया - वि० ബദ്ധപ്പെടുന്ന.
हड़बड़ी - स्त्री० ബദ്ധപ്പാടുകൊണ്ടുള്ള പരിഭ്രമം.
हड़हड़ाना - स० ബദ്ധപ്പെടുത്തി പരിഭ്രമിപ്പിയ്ക്കുക.
हड्डा - पु० കടന്നൽ.
हड्डी - स्त्री० എല്ലു്.
हड्डीला - वि० എല്ലുള്ള; കടുപ്പമായ.
हत - वि० കൊല്ലപ്പെട്ട; നഷ്ടപ്പെടുത്തിയ; —बुद्धि - ബുദ്ധിശൂന്യനായ; —भागी या भाग्य - ഭാഗ്യഹീനനായ.

हतक - **स्त्री०** അപമാനം; **—इज़्ज़ती** - മാനഹാനി.

हताश - **वि०** നിരാശനായ.

हताशा - **स्त्री०** നിരാശ.

हताहत - **वि०** കൊല്ലപ്പെട്ട; മുറിവേററ.

हतोत्साह - **वि०** നിരുത്സാഹനായ.

हत्ता - **अव्य०** **यहाँ तक कि** ഇത്രത്തോളം; അതായത്°.

हत्था - **पु०** ആയുധങ്ങളുടെ പിടി.

हत्थे - **क्रि०** കയ്യിൽ.

हत्याकांड - **पु०** കൊലപാതകം.

हत्यारा - **पु०** കൊലപാതകി.

हथ-उधार - **पु०** കൈവായ്പ.

हथकंड़ा - **पु०** കരകൌശലം; കപടതന്ത്രം (trick).

हथकड़ी - **स्त्री०** കൈയാമം.

हथनी - **स्त्री०** പിടിയാന.

हथफेर - **पु०** സ്നേഹത്തോടു കൂടി തലോടൽ; കൈവായ്പ.

हथलेवा - **पु०** പാണിഗ്രഹണം.

हथसार - **स्त्री०** ആനപ്പന്തി.

हथियाना - **स०** കൈവശപ്പെടുത്തുക; അപഹരിച്ചെടുക്കുക.

हथियार - **पु०** ആയുധം; **—बंद** - ആയുധധാരിയായ.

हथेली - **स्त्री०** ഉള്ളംകൈ; കൈത്തലം.

हथौटी - **स्त्री०** കരകൌശലം; കൈ ചെലുത്തൽ.

हथौड़ा - **पु०** ചുററിക.

हथौड़ी - **स्त्री०** ചെറിയ ചുററിക.

हद - **स्त्री०** അതിര്°; അതിർത്തി; **—बंदी** - അതിർത്തിനിശ്ചയിക്കൽ.

हदिया - **पु०** കാഴ്ച.

हदीस - **स्त्री०** മുഹമ്മദുനബിയുടെ വചനങ്ങൾ; **—खींचना** - സത്യം ചെയ്യുക.

हनन - **पु०** കൊല്ലൽ.

हनना - **स०** കൊല്ലുക.

हफ़्ता - **पु०** ആഴ്ച.

हबकना - **स०** പെട്ടെന്ന്° വായ തുറക്കുക; പല്ലുകടിയ്ക്കുക.

हबरदबर / **हबरहबर** } **क्रि०** വേഗത്തിൽ; ബദ്ധപ്പെട്ട്°.

हबशी - **पु०** നീഗ്രോ; അപരിഷ്കൃതൻ.

हबीब - **पु०** സ്നേഹിതൻ; പ്രിയൻ.

हबूब - **पु०** നീർക്കുമിള; ധാന്യമണികൾ; ഉണ്ടകൾ; കാററടിയ്ക്കൽ.

हब्स - **पु०** തടവ്°; തടവുമുറി; ഉഷ്ണം.

हम - **सर्व०** ഞങ്ങൾ; നാം; **अव्य०** കൂടെ; തുല്യമായി; **—असर** - സമകാലീനമായ; **—आग़ोश** - ആലിംഗിതൻ; **—उम्र** - സമവയസ്കനായ; **—जिन्स** - ഒരേതരത്തിലുള്ള;

—जोली - സമവയസ്സനായ; കൂട്ടുകാരനായ; **—दर्द** - സഹതാപമുള്ള; **—दर्दी** - സഹതാപം; **—नाम** - ഒരേപേരുള്ള; **—राह** - കൂട്ടുകാരനായ; **अव्य०** ഒരുമിച്ചു്; **—राही** - ഒരുമിച്ചു് യാത്ര ചെയ്യൽ; **—वतन** - സ്വദേശിയായ; **—वार** - സമതലമായ; **—शक्ल** - ഒരേ ആകൃതിയുള്ള; **—सबक** - സഹപാഠി; **—सर** - തുല്യതയുള്ള; കിടനില്ക്കുന്ന; **—सरी** - തുല്യത; സമത്വം; **—साया** - അയൽപക്കക്കാരൻ; **—सिन** - സമവയസ്സനായ.

हमपा - **पु०** കൂടെ നടക്കുന്നവൻ.

हमल - **पु०** ഭാരം; ഗർഭം.

हमला - **पु०** ആക്രമണം.

हमाम - **पु०** കുളിമുറി.

हमाल - **पु०** ഭാരവാഹി; ചുമതലക്കാരൻ; ചുമട്ടുകാരൻ.

हमेशा / **हमेस** - **अव्य०** എല്ലായ്പ്പോഴും.

हम्माम - **पु० दे० हमाम**

हय - **पु०** കുതിര.

हया - **स्त्री०** ലജ്ജ; **—दार** - ലജ്ജാശീലനായ.

हयात - **स्त्री०** ജീവിതം.

हर - **पु०** കലപ്പ; **वि०** ഓരോ; തോറും; **—एक** - ഓരോന്നും; **—दम** - അനുനിമിഷം.

हरकत - **स्त्री०** ദുഷ്ടത; ഗതി; രീതി; ചേഷ്ട.

हरकारा - **पु०** ഹരിക്കാരൻ; തപാൽശിപായി; സന്ദേശവാഹകൻ.

हरख - **पु०** ഹർഷം; സന്തോഷം.

हरखना - **अ०** സന്തോഷിയ്ക്കുക.

हरगिज़ - **क्रि०** ഒരിയ്ക്കലും.

हरचंद - **अव्य०** വളരെ പ്രാവശ്യം; എങ്കിലും; എത്രതന്നെ.

हरज़ा - **वि०** അർത്ഥമില്ലാത്ത; ചീത്ത; വൃത്തികെട്ട.

हरजाई - **पु०** തെണ്ടി; **स्त्री०** വേശ്യ.

हरजाना - **पु०** നഷ്ടപരിഹാരം.

हरण - **पु०** അപഹരണം; നശിപ്പിയ്ക്കൽ; ഹരിയ്ക്കൽ.

हरता-धरता - **पु०** രക്ഷിയ്ക്കാനും ശിക്ഷിയ്ക്കാനുമധികാരമുള്ളവൻ.

हरताल - **स्त्री०** അരിതാരം (ഒരു ധാതുപദാർത്ഥം); ഹർത്താൽ.

हरतेज - **पु०** കണ്ണാടിയിലും മററും തേയ്ക്കുന്ന രസം.

हरदिया - **वि०** മഞ്ഞനിറമുള്ള.

हर-दिल-अज़ीज़ - **वि०** സർവ്വപ്രിയനായ.

हरना - **स०** അപഹരിയ്ക്കുക; നശിപ്പിയ്ക്കുക; ദൂരീകരിയ്ക്കുക.

हरनी - **स्त्री०** മാൻപേട.

हरनौटा - **पु०** മാൻകുഞ്ഞു്.

हरफ़ - **पु०** അക്ഷരം; കളങ്കം; ദോഷം; —**गीर** - ദോഷൈകദൃക്കായ; —**गीरी** - കുററം കണ്ടുപിടിയ്ക്കൽ.

हरबा - **पु०** ആയുധം; ആക്രമണം.

हरबीज - **पु०** രസം (ഒരു ധാതു).

हरबोंग - **वि०** അപരിഷ്കൃതനായ; വിഡ്ഢിയായ.

हरम - **स्त्री०** വെപ്പാട്ടി; **पु०** അന്തഃപുരം; —**ज़दगी** - ദുഷ്ടത; തെമ്മാടിത്തരം.

हरमसरा - **स्त्री०** അന്തഃപുരം.

हरसिंगार - **पु०** പാരിജാതം.

हरा - **वि०** പച്ചനിറമുള്ള; വാടാത്ത; പച്ചയായ; —**भरा** - പച്ചനിറഞ്ഞ; സസ്യപൂർണ്ണമായ; —**पन** - പച്ചനിറം; ഉണങ്ങാത്ത അവസ്ഥ.

हराई - **स्त्री०** തോൽവി.

हराना - **स०** തോല്പിയ്ക്കുക; ക്ഷീണിപ്പിയ്ക്കുക.

हराम - **पु०** ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിന്നു വിരുദ്ധമായ വസ്തു; പന്നി; അധർമ്മം; അന്യായം; പാപം; **वि०** നിഷിദ്ധമായ; അനുചിതമായ; —**कार** - വ്യഭിചാരി; —**कारी** - വ്യഭിചാരിണി; —**खोर** - പാപവൃത്തിയിലുപജീവനം കഴിയ്ക്കുന്നവൻ; —**ज़ादा** - ജാരവൃത്തിയിൽ ജനിച്ചവൻ; ദുഷ്ടൻ.

हरामी - **वि०** ജാരവൃത്തിയിൽ ജനിച്ച; ദുഷ്ടനായ.

हरारत - **स्त्री०** ചൂടു്; മേക്കാച്ചിൽ; ഉഷ്ണം.

हरावल - **पु०** മുന്നണിപ്പട.

हरि - **पु०** വിഷ്ണു; സിംഹം; കരങ്ങു്; കുതിര; മയിൽ; പാമ്പു്.

हरिजन - **पु०** ഈശ്വരഭക്തൻ; [illegible].

हरिण - **पु०** മാൻ.

हरिणी - **स्त्री०** മാൻപേട.

हरित - **वि०** പച്ചനിറത്തിലുള്ള.

हरिद्रा - **स्त्री०** മഞ്ഞൾ; കാട്ടു്.

हरियाली - **स्त्री०** പച്ചപരപ്പു്.

हरीफ़ - **पु०** പ്രതിദ്വന്ദി; വിരോധി; [illegible].

हरूफ़ - **पु०** അക്ഷരങ്ങൾ.

हरैया - **पु०** നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ; ദൂരീകരിയ്ക്കുന്നവൻ.

हर्ज - **पु०** ഹാനി; ഉപദ്രവം; തടസ്സം; വിരോധം.

हल - **पु०** കലപ്പ; ഉത്തരം കണ്ടുപിടിയ്ക്കൽ; ലഘൂകരിയ്ക്കൽ; —**जोतना** - ഉഴുക; കന്നുപൂട്ടുക; —**करना** - (ഉത്തരം) കണ്ടുപിടിയ്ക്കുക.

हलकंप - **पु०** ബഹളം; വിപ്ലവം.

हलक् - **पुं०** കണ്ഠനാളം; തൊണ്ട.

हलकई - **स्त्री०** ലഘുത്വം; അനാദരവ്; തുച്ഛത.

हलका - **वि०** കനംകുറഞ്ഞ; നേരിയ; തുച്ഛമായ; എളുപ്പമുള്ള; **—पन** - ലഘുത്വം; തുച്ഛത; നേർമ്മ.

हलकोरा - **पुं०** തിരമാല.

हलचल - **स्त्री०** ബഹളം; പരിഭ്രമം.

हलजीवी - **पुं०** കർഷകൻ.

हलदी - **स्त्री०** മഞ്ഞൾ; **—लगना** - വിവാഹം നടക്കുക; **—लगाके बैठना** - കഷ്ടപ്പെടാൻ തെയ്യാറില്ലാതിരിക്കുക; **—बोलना** - പരാജയം സമ്മതിക്കുക.

हलधर - **पुं०** ബലരാമൻ; കാള.

हलना - **अं०** ഇളകുക; ഉള്ളിൽ പ്രവേശിക്കുക.

हलफ् - **पुं०** ശപഥം; **—नामा** - പ്രതിജ്ഞാപത്രം.

हलफ़न - **क्रि०** സത്യമായിട്ടും.

हलफ़ा - **पुं०** തിരമാല.

हलराना - **सं०** ഇളക്കുക; (കുട്ടിയെ) കൈത്തലത്തിൽ കിടത്തി താരാട്ടുക.

हलवा - **स्त्री०** അലുവ.

हलवाई - **पुं०** മിട്ടായിക്കടക്കാരൻ.

हलवाह / **हलवाहा** } **पुं०** കന്നു പൂട്ടുന്നവൻ.

हलाक् - **वि०** കൊല്ലപ്പെട്ട; **—करना** - കൊല്ലുക.

हलाल - **वि०** മുഹമ്മദീയ ധർമ്മശാസ്ത്രസമ്മതമായ; **—खोर** - വേലചെയ്ത് ജീവിക്കുന്നവൻ; **—खोरी** - വേലചെയ്തുപജീവനം കഴിക്കുന്നവൻ.

हलाहल - **पुं०** കാളകൂടവിഷം.

हलीम - **वि०** സാധുവായ; സഹനശീലനായ.

हलोर - **स्त्री०** / **हलोरा** - **पुं०** } **दे०** **हिलोरा**

हल्ला - **पुं०** കൂട്ടവിളി; ബഹളം.

हवन - **पुं०** ഹോമം; അഗ്നി.

हवलदार - **पुं०** ഒരു പട്ടാള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

हवस - **स्त्री०** ആഗ്രഹം; കൊതി; അഭിലാഷം; കാമവാസന.

हवा - **स्त्री०** വായു; കാററ്; കാമിതം; **—करना** - വീശുക; **—खाना** - കാററുകൊള്ളുക; **—दार** - കാററും വെളിച്ചവുമുള്ള; **—बाँधना** - വീമ്പിളക്കുക; വമ്പു പറയുക; **—बदलना** - മറെറാരു നില വരുക; **—बिगड़ना** - ദുർവിചാരം ഉണ്ടാകുക; **—से लड़ना** - അകാരണമായി വഴക്കിടുക; **—से बातें करना** - വേഗം ഓടുക; തന്നത്താൻ

സംസാരിയ്ക്കുക ; —लगना - സംസർഗ്ഗദോഷം ഉണ്ടാവുക ; —हो जाना - പെട്ടെന്നു മറയുക ; കഴിയുക ; ഓടിപ്പോകുക.

हवाई - **वि०** വായുവിനെസംബന്ധിച്ച ; [illegible] ; കളവായ ; —**जहाज़** - ആകാശവിമാനം ; (**मुँह पर**) **हवाइयाँ उड़ना** - മുഖം വിവർണ്ണമാകുക.

हवाल - **पु०** സ്ഥിതി ; അവസ്ഥ ; വാർത്ത; —**दार** - ഹവൽദാർ.

हवाला - **पु०** ഉദാഹരണം ; ഉത്തരവാദിത്വം ; ചുമതല ; **हवाले करना** - ഏല്പിയ്ക്കുക.

हवालात - **स्त्री०** തടങ്ങലിൽ വെയ്ക്കൽ (detention).

हवास - **पु०** ബോധം ; പ്രജ്ഞ.

हवि - **पु०** ഹോമദ്രവ്യം.

हवेली - **स्त्री०** മാളിക ; ഭാര്യ.

हशमत - **स्त्री०** ഗൌരവം ; പ്രഭാവം ; വൈഭവം ; സമ്പത്ത്.

हश्र - **पु०** **क़यामत** പ്രളയം ; യുഗാവസാനം ; —**बड़पा होना** - ഒച്ചയുണ്ടാകുക.

हसद - **पु०** ഈർഷ്യ ; അസൂയ.

हसन - **पु०** ചിരി ; വിനോദം.

हसब - **अव्य०** അനുസരിച്ച്.

हसरत - **स्त्री०** എന്തെങ്കിലും കിട്ടാഞ്ഞാലുള്ള ദുഃഖം ; ആശ.

हसीन - **वि०** മനോഹരമായ.

हस्त - **स्त्री०** ഉണ്ടായിരിയ്ക്കൽ ; ജീവിതം ; **पु०** കയ്യ്.

हस्तक्षेप - **पु०** കൈ ചെലുത്തൽ.

हस्तगत - **वि०** കയ്യിൽ കിട്ടിയ.

हस्ताक्षर - **पु०** കൈയൊപ്പ്.

हस्ती - **पु०** ആന ; **स्त्री०** അസ്തിത്വം ; ഉണ്ടെന്നുള്ള അവസ്ഥ.

हस्ब - **क्रि० अनुसार** അനുസരിച്ച് ; —**दस्तूर** - പതിവുപോലെ.

हहर - **स्त्री०** വിറയൽ ; ഭയം.

हहरना / **हहराना** - **अ०** വിറയ്ക്കുക; ആശ്ചര്യപ്പെടുക ; അമ്പരക്കുക.

हाँ - **अव्य०** ഉവ്വ് ; അതെ.

हाँक - **स्त्री०** ഉറക്കെ കൂവിവിളിയ്ക്കൽ ; വെല്ലുവിളി ; ആത്മരക്ഷയ്ക്കുള്ള വിളി.

हाँकना - **स०** ഉറക്കെവിളിയ്ക്കുക ; (വണ്ടി) തെളിയ്ക്കുക.

हाँड़ी - **स्त्री०** കലം.

हाँपना / **हाँफना** - **अ०** കിതയ്ക്കുക.

हाँसी - **स्त्री०** ചിരി ; പരിഹാസം ; നേരമ്പോക്ക് ; നിന്ദ.

हाकिम - **पु०** ഭരണാധികാരി.

हाकिमी - **स्त्री०** ഭരണം.

हाजत - **स्त्री०** ആഗ്രഹം ; ആവശ്യം ; തടവുമുറി ; മലവിസർജ്ജനം.

हाज़्मा - **पु०** ദഹനശക്തി.

हाज़िर - **वि०** ഹാജരായ ; ഹാജരുള്ള ; **—जवाब** - ഉടനടി ഉത്തരം പറയുന്ന (ready-witted) ; **—जवाबी** - ഉടനടി ഉത്തരം പറയൽ.

हाज़िराई - **पु०** മന്ത്രവാദി ; മായാവി.

हाजी - **पु०** [illegible] തീർത്ഥയാത്ര കഴിഞ്ഞ ആൾ.

हाट - **स्त्री०** ചന്ത ; അങ്ങാടി ; കട.

हाटक - **स्त्री०** സ്വർണ്ണം.

हाड़ - **पु०** അസ്ഥി ; കുലീനത.

हाड़ना - **स०** തൂക്കുന്നതിന് ഇടയിട്ടു ശരിയാക്കുക.

हाता - **पु०** വളപ്പ് ; പറമ്പ് ; അതിർത്തി.

हातिम - **पु०** നിപുണൻ ; അറേബ്യയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഉദാരമതിയായ ഒരാൾ.

हाथ - **पु०** കൈ ; **—आना** - കൈവശമാകുക ; **—ऊँचा होना** - [illegible] ; സമ്പന്നനാകുക ; **—कट जाना** - ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയാതാകുക ; പ്രതിജ്ഞാബദ്ധനാകുക ; **—का मैल** - തുച്ഛവസ്തു ; **—खींचना** - പിന്മാറുക ; **खुजलाना** - അടിക്കാൻ തോന്നുക ; കിട്ടുമെന്നു തോന്നുക ; **—चलाना** - അടിക്കുക ; [illegible] ; **—चूमना** - കരകൌശലത്തിൽ സന്തുഷ്ടനാവുക ; **—छोड़ना** - അടിക്കുക; **—डालना** - പ്രവേശിക്കുക ; പങ്കെടുക്കുക ; **—धोना** - കളഞ്ഞുകളിക്കുക ; **—धोकर पीछे पड़ना** - ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ ആത്മാർത്ഥമായി ഏർപ്പെടുക ; **—पर हाथ धरे बैठे रहना** - വെറുതെയിരിക്കുക ; **—पाँव चलाना** - പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള സാമർത്ഥ്യമുണ്ടാവുക ; **—पसारना या फैलाना** - യാചിക്കുക ; **—पाँव फूलना** - പരിഭ്രമിക്കുക ; **—मारना** - തട്ടിയെടുക്കുക ; **—साफ़ करना** - തട്ടിച്ചെടുക്കുക; **—मलना** - പശ്ചാത്തപിക്കുക ; നിരാശപ്പെടുക ; **—लगना** - ആരംഭിക്കുക.

हाथा - **पु०** ആയുധങ്ങളുടെ പിടി.

हाथापाई / **हाथाबाँही** } **स्त्री०** മുഷ്ടിയുദ്ധം.

हाथी - **पु०** ആന.

हाथीपाँव - **पु०** മന്തുകാൽ.

हाथीवान - **पु०** ആനക്കാരൻ.

हाथों हाथ - **क्रि०** കൈയോടെ.

हादसा / **हादिसा** } **पु०** പുതിയ സംഗതി ; അനാശാസ്യസംഭവം.

हादिस - वि० പുതിയ ; നശ്വര മായ.

हादी - पु० മാർഗ്ഗദർശി; നേതാവ്.

हानिकारक - वि० ഹാനിചെയ്യുന്ന.

हाफ़िज़ - पु० കുറാൻ മനഃപാഠ മാക്കിയ മുസൽമാൻ,

हाफ़िज़ा - पु० സ്മരണശക്തി.

हामिल - वि० ഭാരം ചുമക്കുന്ന.

हामिला - स्त्री० ഗർഭവതി.

हामी - वि० സഹായിയായ ; അനുകൂലിയായ ; स्त्री० സ്വീകാരം ; സമ്മതം ; —भरना - സമ്മതിയ്ക്കുക.

हाय - अव्य० അയ്യോ ; കഷ്ടം.

हार - पु० മാല ; പാടം ; स्त्री० തോൽവി ; പരാജയം ; —खाना - തോല്ക്കുക.

हारना - अ० തോല്ക്കുക ; ക്ഷീണിയ്ക്കുക.

हारा - प्रत्य० 'കാരൻ' എന്ന അർത്ഥം സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു. उदा० लकड़हारा

हारिल - पु० ഒരു പക്ഷി.

हारीत - पु० കള്ളൻ ; കളവ്.

हार्दिक - वि० ഹൃദയപൂർവ്വമായ.

हाल - पु० സ്ഥിതി ; വിവരം ; वि० ഇപ്പോഴുള്ള ; क्रि० ഇപ്പോൾ ; ഈ സമയത്ത് ; —में - ഈയിടെ.

हालत - पु० പരിതസ്ഥിതി ; അവസ്ഥ ; ചുറ്റുപാട്.

हालाँकि - अव्य० എങ്കിലും.

हाला - स्त्री० മദ്യം ; पु० ചന്ദ്രന്റെ പരിവേഷം.

हालात - पु० സ്ഥിതിഗതികൾ.

हाली - अव्य० വേഗത്തിൽ.

हावभाव - पु० പുരുഷന്മാരെ ആകർഷിയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ഓരോതരം ചേഷ്ട.

हावी - वि० [illegible] സമർത്ഥനായ.

हाशिया - पु० അരിക് ; തീരം ; വക്ക് ; മാർജിൻ.

हास - पु० ചിരി ; കളിയാക്കൽ.

हासिद - वि० അസൂയാലുവായ.

हासिल - पु० ലാഭം ; ഉല്പാദനം; वि० പ്രാപ്തമായ ; കിട്ടിയ ; —करना - പ്രാപിയ്ക്കുക ; കിട്ടുക.

हास्यास्पद - वि० പരിഹാസ്യമായ.

हाहाकार - पु० ഭയന്നുള്ള നിലവിളി.

हिंगु - पु० കായം.

हिंडोरा / हिंडोल - पु० യന്ത്രഊഞ്ഞാൽ ; ചക്രമൂഞ്ഞാൽ.

हिंद - पु० ഭാരതവർഷം.

हिंदवी - स्त्री० ഹിന്ദിഭാഷ.

हिंदी / हिंदुस्तानी - वि० ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ച ; पु० ഇന്ത്യക്കാരൻ ; स्त्री० ഹിന്ദിഭാഷ.

हिंदुस्तान - पुं० ഭാരതവർഷം.

हिंसक - पुं० ഹിംസിയ്ക്കുന്നവൻ.

हिंसारू | **हिंसालू** } वि० ഹിംസിയ്ക്കു ശീലമായിട്ടുള്ള.

हिंस्र - वि० **क्रूर** ക്രൂരമായ.

हिआव - पुं० ധൈര്യം ; ചങ്കറപ്പ്.

हिकमत - स्त्री० വിദ്യ ; തത്വജ്ഞാനം ; ഉപായം ; വൈദ്യവൃത്തി.

हिकमती - वि० തത്വജ്ഞാനിയായ; സമർത്ഥനായ ; ചതുരനായ.

हिकायत - स्त्री० കഥ.

हिका - स्त्री० दे० **हिचकी**

हिचक - स्त्री० സങ്കോചം.

हिचकना | **हिचकिचाना** } अ० സങ്കോചപ്പെടുക.

हिचकी - स्त्री० ഏമ്പക്കം ; എക്കിട്ടം ; എക്കിൾ ; **—आना** - എക്കിട്ടം വരുക ; മരിയ്ക്കാറാവുക.

हिजड़ा - पुं० നപുംസകൻ.

हिजरत - स्त्री० അന്യനാട്ടിൽപ്പോയികുടിയേറിപ്പാർക്കൽ.

हिजरी - पुं० മുഹമ്മദീയവർഷം.

हिजाब - पुं० കർട്ടൻ ; മറവ് ; ലജ്ജ.

हिज्जे - पुं० അക്ഷരോച്ചാരണം.

हिज्र - पुं० വേർപാട്.

हित - पुं० നന്മ ; ലാഭം ; ഗുണം ; अव्य० വേണ്ടി ; **—कारक** - ഗുണം ചെയ്യുന്ന ; **—चिंतन** - നന്മയാലോചിയ്ക്കൽ.

हिताई - स्त्री० ബന്ധം.

हितू - पुं० ഗുണകാംക്ഷി.

हितैषी - वि० ഗുണകാംക്ഷിയായ.

हिदायत - स्त्री० നിർദ്ദേശം ; ഉപദേശം ; വഴികാണിയ്ക്കൽ.

हिनहिनाना - अ० (കുതിര) കരയുക.

हिना - स्त्री० മയിലാഞ്ചി.

हिफ़ाज़त - स्त्री० രക്ഷ.

हिफ़्ज़ - क्रि० മനഃപാഠമായി ; पुं० രക്ഷ ; വിനയം.

हिब्बा - पुं० സമ്മാനം ; ദാനം ; **—नामा** - ദാനപത്രം.

हिमकर | **हिमांशु** } पुं० ചന്ദ്രൻ.

हिमाकत - स्त्री० വിഡ്ഢിത്തം.

हिमायत - स्त्री० പക്ഷപാതം ; സഹായം ; ആനുകൂല്യം.

हिमायती - वि० പക്ഷപാതിയായ; സഹായിയായ ; അനുകൂലമായ.

हिमोपल - पुं० മഞ്ഞുകട്ടി.

हिम्मत - स्त्री० ധൈര്യം.

हिम्मती - वि० ധൈര്യശാലിയായ.

हिय | **हिया** | **हियारा** } पुं० ഹൃദയം ; **—हारना** - ധൈര്യമറ്റുപോവുക.

हियाव - पुं० ധൈര്യം ; സാഹസം.

हिरण - पुं० മാൻ.
हिरण्य - पुं० **सोना** സ്വൎണ്ണം.
हिराना - अं० നഷ്ടപ്പെടുക ; നശിക്കുക ; അമ്പരന്നു പോകുക ; മറന്നു പോകുക.
हिरास - स्त्री० ഭയം ; നിരാശ.
हिरासत - स्त्री० പാറാവു്; തടവു്.
हिलकोर / **हिलकोरा** - पुं० തിരമാല ; ഓളം.
हिलगना - अं० കുടുങ്ങുക ; യോജിക്കുക ; അടുക്കലാകുക.
हिलगाना - सं० തടയുക ; തൂക്കുക ; കുടുക്കുക ; യോജിപ്പിക്കുക.
हिलना - अं० ഇളകുക ; ഇണങ്ങുക ; **—डुलना** - ചാഞ്ചാടുക ; **—मिलना** - ഇണങ്ങിച്ചേരുക ; യോജിക്കുക.
हिलाना - सं० ഇളക്കുക ; ഇണക്കുക ; ചാഞ്ചാടുക.
हिलोर - स्त्री० / **हिलोरा** - पुं० തിരമാല.
हिलोरना - सं० ഓളംതല്ലുക.
हिलोल / **हिल्लोल** - पुं० दे० **हिलोर**
हिसका - पुं० അസൂയ ; സ്പൎദ്ധ.
हिसाब - पुं० കണക്കു്; **—किताब** - കണക്കുപുസ്തകം ; **—लगाना** - കണക്കുകൂട്ടുക ; **—चुकाना** - കണക്കുതീൎക്കുക ; **—बेबाक करना** - ബാക്കിവെയ്ക്കാതെ തീൎക്കുക.
हिसार - पुं० കോട്ടമതിൽ.
हिस्सा - पुं० ഓഹരി ; പങ്കു്; ഭാഗം.
हिस्सेदार - पुं० പങ്കാളി.
हींग - स्त्री० കായം.
हींसना - अं० दे० **हिनहिनाना**
ही - अव्य० തന്നെ ; മാത്രം.
हीनहयात - स्त्री० ജീവിതകാലം.
हीर / **हीरक** / **हीरा** - पुं० വൈരക്കല്ലു്.
हीला - पुं० വ്യാജം ; ചതി ; ഉപായം ; **—हवाला** - ഒഴികഴിവു്.
हुँकार - पुं० ഗൎജ്ജനം ; ഹുങ്കാരം ; വെല്ലുവിളി.
हुँकारना - अं० ഗൎജ്ജിക്കുക ; വെല്ലുവിളിക്കുക ; നിലവിളിക്കുക.
हुंडी - स्त्री० ഉണ്ടിക ; ചെക്കു് (Draft) ; **—पटाना** - കടം തീൎക്കുക.
हुकुम - पुं० दे० **हुक्म**
हुकूमत - स्त्री० ആധിപത്യം ; ഭരണം ; പ്രഭുത്വം.
हुक़्क़ा - पुं० പുക വലിക്കാനുപയോഗിക്കുന്ന കുഴലോടുകൂടിയ ഒരുപകരണം ; **—पानी बंद करना** - ജാതിഭ്രഷ്ടനാക്കുക.
हुक्काम - पुं० അധികാരിവൎഗ്ഗം.
हुक्म - पुं० കല്പന ; ആദേശം ; **—चलाना** - കല്പന നടത്തുക ;

—बजाना - കല്പനയനുസരിക്കുക ; —नामा - ആജ്ഞാപത്രം ; —बरदार - ആജ്ഞാകാരി.

हुक्मराँ - पु० കല്പിക്കുന്നവൻ ; രാജാവു്.

हुक्मरानी - स्त्री० രാജ്യഭാരം.

हुक्मी - वि० ഫലിക്കുന്ന ; ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത (കർത്തവ്യം) ; ആജ്ഞയനുസരിച്ചു മാത്രം പ്രവർത്തിക്കുന്ന.

हुजूम - पु० ആൾത്തിരക്കു്.

हुज़ूर - पु० സാന്നിധ്യം ; യജമാനൻ ; ഹജ്ജൂർകച്ചേരി.

हुज्जत - स्त्री० തർക്കം ; തകരാറു്.

हुज्जती - पु० താർക്കികൻ ; വ്യർത്ഥമായി വാദിക്കുന്നവൻ.

हुड़दंगा - पु० ഉപദ്രവം.

हुताशन - पु० അഗ്നി.

हुदहुद - स्त्री० മരങ്കൊത്തി.

हुनर -पु० കലാവിദ്യ; സാമർത്ഥ്യം; തൊഴിൽ ; —मंद - കലാനിപുണനായ ; സമർത്ഥനായ.

हुरमत - स्त्री० മാനം.

हुलसना - अ० ആനന്ദിക്കുക.

हुलसाना - स० ആനന്ദിപ്പിക്കുക.

हुलसी - स्त्री० ഉല്ലാസം.

हुलास - स्त्री० ഉല്ലാസം ; ആഹ്ലാദം.

हुल्लड़ - पु० ശബ്ദം ; ബഹളം.

हुस्न - पु० സൌന്ദര്യം.

हूक - स्त्री० ഹൃദയവേദന ; ദുഃഖം.

हूकना - अ० വേദനിക്കുക.

हूठा - पु० 'ചക്കകുത്തി' കാട്ടൽ —देना - 'ചക്കകുത്തി' കാട്ടുക.

हूदा - वि० ശരിയായ ; **बेहूदा** - ഉപയോഗമററ ; തെററായ.

हूबहू - क्रि० അങ്ങിനെ തന്നെ ; അതേവിധം ; वि० തുല്യമായ.

हूर - स्त्री० (മുഹമ്മദീയരുടെ) സ്വർഗ്ഗത്തിലെ അപ്സരസ്സു്.

हूल - स्त्री० കുത്തൽ ; വേദന.

हूलना - स० കുത്തുക ; വേദനിപ്പിക്കുക.

हृत - वि० [illegible]

हृदयंगम - वि० മനസ്സിലായ.

हृदयविदारक - वि० ദുഃഖമുണ്ടാക്കുന്ന.

हृष्ट - पु० പ്രസന്നതയുള്ള ; —पुष्ट - ആരോഗ്യവാനായ.

हेकड़ी - स्त्री० ഗർവ്വു് ; ബലാല്ക്കാരം.

हेच - वि० തുച്ഛമായ ; നിസ്സാരമായ.

हेठा - वि० താഴ്ന്ന ; നീചമായ ; തുച്ഛമായ,

हेठी - स्त्री० മാനഹാനി.

हेम - पु० സ്വർണ്ണം ; മഞ്ഞു്.

हेमा - स्त्री० വിറകു്.

हेरंब - **पुं०** ഗണപതി.

हेर - **स्त्री०** അന്വേഷണം; **—फेर** - പരിവത്തനം; തന്ത്രം.

हेरना - **स०** അന്വേഷിയ്ക്കുക; നോക്കുക; പരിശോധിയ്ക്കുക.

हेराना - **अ०** നഷ്ടപ്പെടുക; ലോപിയ്ക്കുക; ലയിയ്ക്കുക; **स०** അന്വേഷിപ്പിയ്ക്കുക;

हेराफेरी - **स्त्री०** പരിവത്തനം.

हेल - **पुं०** ചളി, ചാണകം, മുതലായവ; ഘൃണ.

हेलना - **अ०** കളിയ്ക്കുക; വിനോദിയ്ക്കുക; പ്രവേശിയ്ക്കുക; നീന്തുക.

हेलमेल - **पुं०** പരിചയം; യോജിപ്പ്; ഇണക്കം; കൂട്ടുകെട്ട്.

हेला - **स्त्री०** തിരസ്കരിയ്ക്കൽ; കാമലീല; **पुं०** വിളി; ആക്രമണം.

हेली - **स्त्री०** സഖി.

हैज़ - **पुं०** തിണ്ടാരി.

हैज़ा - **पुं०** കോളറ; വിഷൂചിക.

हैफ़ - **अव्य०** ഹാ!; കഷ്ടം!

हैरत - **स्त्री०** ആശ്ചര്യം; **—अंगेज़** - ആശ്ചര്യജനകമായ.

हैरान - **वि०** ആശ്ചര്യചകിതമായ; കുഴങ്ങിയ; വ്യാകുലമായ; പകച്ച.

हैवान - **पुं०** മൃഗം; ജന്തു.

हैवानी - **वि०** മൃഗീയമായ.

हैसियत - **स्त्री०** യോഗ്യത; നില.

होंठ - **पुं०** ചുണ്ട്.

होकर - **अव्य०** ആയിട്ട്; **—रहना** - ആയിട്ടിരിയ്ക്കുക.

होड़ - **स्त्री०** മത്സരം; വാശി.

होड़ाहोड़ी - **स्त्री०** കിടമത്സരം.

होनहार - **वि०** വരാനുള്ള; നല്ല ഭാവിയുള്ള; ശുഭലക്ഷണമുള്ള.

होना - **अ०** ഉണ്ടാകുക; സംഭവിയ്ക്കുക; ആകുക.

होनी - **स्त्री०** ഉല്പത്തി; ഭാവി; സംഭവിയ്ക്കുവാനുള്ള കായ്യം.

होरसा - **पुं०** ചാണക്കല്ല്.

होरी / **होली** **स्त्री०** വടക്കേ ഇന്ത്യയിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഒരു ഉത്സവം.

होश - **पुं०** ഉണവ്വ്; ബുദ്ധി; **—उड़ना** - ബോധം കെടുക; **—मंद** - ഉണവ്വുള്ള.

होशियार - **वि०** സാമത്ഥ്യമുള്ള.

होशियारी - **स्त्री०** സാമത്ഥ്യം.

हौज़ / **हौद** **पुं०** വെള്ളം നിറയ്ക്കുവാനുള്ള തൊട്ടി.

हौदा - **पुं०** അമ്പാരി.

हौरा - **पुं०** ഒച്ച; ബഹളം.

हौल - **पुं०** ഭയം; പരിഭ്രമം; **—दिल** - ഭീരുവായ; **—नाक** - ഭയങ്കരമായ.

हौली - **स्त्री०** കള്ളുഷാപ്പ്.

हौले - **क्रि०** മെല്ലെ.

हौवा - **स्त्री०** ഇമ്പാച്ചി (Eve).

हौस - **स्त्री०** ആഗ്രഹം; ഉത്സാഹം.

हौसला - **पु०** അഭിലാഷം; ആഗ്രഹം; ഉത്സാഹം; ധൈര്യം.

ह्रद - **पु०** തടാകം; ധ്വനി.

ह्रास - **पु०** അവനതി; കുറവ്.

ह्लाद - **पु०** സന്തോഷം; ഉത്സാഹം.

ह्लादन - **पु०** സന്തോഷിയ്ക്കൽ.

ह्याँ - **अव्य०** **वहाँ** അവിടെ.

സമാപ്തം.

परिशिष्ट

EQUIVALENTS FOR CONSTITUTIONAL TERMS

अ

अक्षम - Incompetent.
अक्षमता - Incompetency.
अग्रिम धन - Advance.
अतिक्रमण - Violation.
अतिरिक्त न्यायाधीश - Additional Judge.
अतिरिक्त लाभ - Excess Profit.
अधिकरण - Tribunal.
अधिकार - Right.
अधिकार-अभिलेख - Record of Rights.
अधिकार-पृच्छा - Quo Warranto.
अधिग्रहण - Requisition.
अधिनियम - (v.) Enact.
अधिनियमन - (n.) Act.
अधिपत्र - Warrant.
अधिभार - Surcharge.
अधिमान - Preference.
अधिवक्ता - Advocate.
अधिवास - Domicile.
अधिवासी - Domiciled.
अधिष्ठाता - Presiding Officer.
अधिसूचना - Notification.
अधीक्षक - Superintendent.
अधीक्षण - Superintendence.
अधीन - Subject.
अधीन अधिकारी - Subordinate Officer.
अधीन न्यायालय - Subordinate Court.
अध्यक्ष - Speaker.
अध्यादेश - Ordinance.
अध्यासीन होना - Preside.
अनन्य क्षेत्राधिकार - Exclusive Jurisdiction.
अनर्हता - Disqualification.
अनर्हीकरण - Disqualify.
अनियमितता - Irregularity.
अनुकूलन - Adaptation.
अनुच्छेद - Article.

अनुज्ञप्ति - Licence.
अनुज्ञा - (v.) Permit.
अनुज्ञा - (n.) Permission.
अनुदान - Grant.
अनुदेश - Instruction.
अनुन्मुक्त - Undischarged.
अनुपाती प्रतिनिधित्व - Proportional representation.
अनुपूरक - Supplementary.
अनुपूरक अनुदान *- Supplementary Grant.
अनुमति - Assent.
अनुमोदन - (v.) Approve.
अनुमोदन - (n.) Approval.
अनुशासन - Discipline.
अनुशासन-संबंधी - Disciplinary.
अनुषक्ति - Adherence.
अनुष्ठान - Exercise.
अनुसमर्थन - Ratification.
अनुसमर्थन - (v.) Ratify.
अनुसंधान - (v.) Investigate.
अनुसंधान - (n.) Investigation.
अनुस्मारक - Reminder.
अनुसूचित क्षेत्र - Scheduled area.
अनुसूचित जनजाति - Scheduled Tribe.
अनुसूचित जनजाति - Scheduled Caste.
अनुसूची - Schedule.
अन्तर्ग्रसन - Involve.
अन्तर्ग्रस्त - Involved.
अन्तर्देशीय जलपथ - Inland Waterway.
अन्तर-राष्ट्रीय - International.
अन्तःकरण - Conscience.
अन्य-देशीय - Aliens.
अन्य-संक्रामण - (v.) Alienate.
अन्य-संक्रामण - (n.) Alienation.
अपमान-लेख - Libel.
अपमान-वचन - Slander.
अपमिश्रण - Adulteration.
अपर न्यायाधीश - Additional Judge.
अपराध - Crime.
अपराध - Offence.
अपराधी - Criminal.
अपवर्जन - (v.) Exclude.
अपवर्जन - (n.) Exclusion.
अपात्र - Ineligible.
अपात्रता - Ineligibility.
अपील - Appeal.
अपील न्यायालय - Court of Appeal.
अप्रवृत्त - Inoperative.
अभिकथन - Allegation.
अभिकरण - Agency.
अभिकर्ता - Agent.

अभिप्राय - Opinion.
अभियाचना - Demand.
अभियुक्त - Accused.
अभियुक्ति - Charge.
अभियुक्ति - Prosecution.
अभियोग - Accusation.
अभियोजन - Prosecution.
अभियोज्य दोष - Actionable wrong.
अभिरक्षा - Custody.
अभिलेख - Record.
अभिलेख न्यायालय - Court of Record.
अभिशस्त - Convicted.
अभिशस्ति - Conviction.
अभिसमय - Convention.
अभ्यर्थी - Candidate.
अमान्य - Invalid.
अयुक्त प्रभाव - Undue Influence.
अर्जन - Acquisition.
अर्ज़ी - Petition.
अर्थ करना - Construe.
अर्थ-दण्ड - Fine.
अर्हता - Qualification.
अल्पसंख्यक वर्ग - Minority.
अल्पीकरण - Derogation.
अवधिदान - Adjourn.
अवमान - Contempt.
अवयस्क - Minor.
अविभक्त कुटुंब / अविभक्त परिवार - Joint Family.
अविश्वास-प्रस्ताव - Motion of No-confidence.
अवैध - Illegal.
अवैधाचरण - Illegal practice.
असमर्थता - Incapacity.
असमर्थता-निवृत्ति वेतन - Invalidity pension.
असैनिक - Civil.
असैनिक शक्ति - Civil power.
अहितकारी - Detrimental.
अंकन - Endorse.
अंकित - Endorsed.
अंग - Unit.
अंश - Share.
अंशदान - Contribution.

आ

आकलन - (v.) Credit.
आकस्मिकता-निधि - Contingency Fund.
आचार - Custom.
आज़ादी - Freedom.
आजीविका - Callings.
आजीविका-कर - Callings Tax.
आज्ञप्ति - Decree.
आदेश - Order.
आदेशिका - Process.
आनुषंगिक - Consequential.

आपराधिक - Criminal.
आपात - Emergency.
आपाती - Emergent.
आपात की उद्घोषणा - Proclamation of Emergency.
आभार - Obligation.
आय-कर - Income Tax.
आयात शुल्क - Import Duty.
आयुक्त - Commissioner.
आयोग - Commission.
आरक्षक - Police.
आरक्षक बल - Police Force.
आरोप - Allegation.
आरोपण - Levy.
आरोपण करना - Impose.
आर्थिक - Economic.
आर्थिक क्षेत्राधिकार - Pecuniary Jurisdiction.
आवर्त्तक - Recurring.
आवारागरदी - Vagrancy.
आवेदन-पत्र - Application.
आस्ति - Property.
आहिंडन - Vagrancy.
आह्वान - Summons.
आंक - Estimate.

इ

इच्छा-पत्र - Will.
इच्छा-पत्रहीन - Intestate.
इच्छा-पत्रहीनत्व - Intestacy.

उ

उगाहना - (v.) Levy.
उच्चतम न्यायालय - Supreme Court.
उच्च न्यायालय - High Court.
उत्तरवादिता - Liability.
उत्तराधिकार - Succession.
उत्तराधिकार-शुल्क - Succession Duty.
उत्तराधिकारी - Successor.
उत्पादन - Production.
उत्पादन-शुल्क - Excise Duty.
उत्प्रवास - Emigration.
उत्प्रेषण-लेख - Certiorari.
उद्ग्रहण - Levy (n.).
उद्घोषणा - Proclamation.
उद्भव - Descent.
उद्यम - Enterprise.
उद्योग - Industry.
उधार - Loan.
उधार-ग्रहण - Borrowing.
उन्मत्त - Lunatic.
उन्माद - Lunacy.
उन्मुक्ति - Immunity.
उपकर - Cess.
उपक्रमण - Initiate.
उपचार - Remedy.
उपजीविका - Occupation.
उपादान - Gratuity.
उपदेश - Advisory.

उपनिर्वाचन - Bye-election.
उपनिवेशन - Colonization.
उपबन्ध - Provision.
उपभोग - Consumption.
उपराज्यपाल - Lieutenant Governor.
उपराष्ट्रपति - Deputy President.
उपराष्ट्रपति - Vice-President.
उपलब्धि - Emolument.
उपविभाग - Sub-Division.
उपवेशन - Sitting.
उपविधि - Bye-Law.
उपसभापति - Deputy Chairman.
उपस्थित होना - Appear.
उपाध्यक्ष - Deputy Speaker.
उपायुक्त - Deputy Commissioner.
उपायोजन - Employment.
उपार्जित - Accrued.
उम्मेदवार - Candidate.
उल्लंघन - Contravention.

ऋ

ऋण - Debt.
ऋणग्रस्तता - Indebtedness.
ऋण-पत्र - Debenture.

ए

एकक - Unit.
एकल निगम - Corporation, Sole.
एकल संक्रमणीय मत - Single Transferable Vote.
एकस्व - Patent.

क

कटक - Cantonment.
कणकु - Account.
कदाचार - Misbehaviour.
कब्ज़ा - Possession.
कंपनी - Company.
कर - Tax.
करार - Agreement.
कर्तव्य - Duty.
कर्तुमभिप्रेत - Purporting to be done.
कर्मचारी-वृंद - Staff.
कानूनसंबंधी - Legal.
कारखाना - Factory.
कारबार - Business.
कारागार - Prison.
काराबन्दी - Prisoner.
कारावास - Imprisonment.
कार्मिक संघ - Trade Union.
कार्य - Business.
कार्यकारी - Acting.
कार्यपालिका - Executive.
कार्यपालिका शक्ति - Executive power.
कालदान - Adjourn.

कावल - Custody.
कांजी हौस - Cattle-pound.
किराया - Fare.
किसान - Tenant.
कुर्की - Attach.
कृति स्वाम्य - Copyright.
कृत्य - Function.
केन्द्रीय गुप्त वार्ता विभाग - Central Intelligence Bureau.
क़ैद - Imprisonment.
क़ैदी - Prisoner.
क्षति - Injury.
क्षतिपूर्ति बिल - Bill of Indemnity.
क्षमताशाली - Competent.
क्षमा - Pardon.
क्षेत्र - Area.
क्षेत्राधिकार - Jurisdiction.

ख

खनिज - Mineral.
खनि-वसति - Mining Settlement.
खनिज-संपत् - Mineral resources.
ख़र्च - Cost.
खंड - Clause.

ग

गज़ट - Gazette.
गणना - Account.
गणनानुदान - Vote on Account.
गणना-परीक्षा - Audit.
गणपूर्ति - Quorum.
गवेषणा - Research.
गूढ़ पत्र - Ballot.
ग्राम-परिषद् - Village Council.
ग्राह्य - Admissible.

घ

घोषणा - Declaration.

च

चट्टम - Act (n.)
चर्चा - Discussion.
चल अर्थ - Currency.
चलावणी - Currency.
चित्त विकृति - Unsoundness of mind.
चिन्ह - Mark.
चुकती - Agreement.
चुने हुए - Elected.
चुंगी - Octroi.
चैक - Cheque.

छ

छावनी - Cantonment.

ज

जगह - Post.
जनगणना - Census.
जन-जाति - Tribe.

जनजाति-क्षेत्र - Tribal Area.

जनजाति-परिषद् - Tribal Council.

जल-दस्युता - Piracy.

जल-प्रांगण - Territorial waters.

जामिन - Bail.

जांच करना - Inquire.

ज़िला - District.

ज़िला-गण - District Board.

ज़िला-निधि - District Fund.

ज़िला-न्यायालय - District Court.

ज़िला-परिषद् - District Council.

ज़िला-मंडली - District Board.

जीविका - Livelihood.

जुआ - Gambling.

जुर्माना - Fine.

जेल - Prison.

ज्वार-जल - Tidal waters.

ज्ञ

ज्ञाप - Memo.

ज्ञापन - Memorandum.

ट

टंकन - Coinage.

टांच - Attach

ट्राम - Tramway.

ट्राम-गाड़ी - Tram Car.

ड

डिक्री - Decree.

त

तत्समय - For the time being.

तत्स्थानीय - Corresponding.

तदर्थ - Ad hoc.

तीर्ण - Passed.

तीर्वं - Assessment.

तृतीय पठन - Third Reading.

त्रैवार्षिक - Triennial.

थ

थाना - Police Station.

द

दत्तक-ग्रहण - Adoption.

दत्तक-स्वीकरण - Adoption.

दस्तकारी - Handicraft.

दस्तावेज - Document.

दंड देना - Punish.

दंड-न्यायालय - Criminal Court.

दंड-विधि - Criminal Law.

दंड-संबंधी - Criminal.

दंडादेश - Sentence.

दंडाधिकारी-न्यायालय - Magistrate's Court.

दाखला - Entry.

दातव्य - Charities.

दाय - Inheritance.

दायित्व - Liability.
दावा - Claim.
दिवाला - Bankruptcy.
दिवाला - Insolvency.
दीवानी - Civil.
दीवानी-अदालत - Civil Court.
दृष्टांक - Visas.
देय - Fee
देशीयकरण - Nationalisation.
दोघरा - Bicameral.
दोष-प्रमाणित - Convicted.
दोष-सिद्धि - Conviction.
दोषारोप - Charge. (cr.)
द्यूत - Gambling.
द्विगृही - Bi-cameral.
द्वितीय पठन - Second Reading.

ध

धन - Money.
धन-विधेयक - Money Bill.
धर्म - Faith.
धर्मस्व - Endowments.
धंधा - Occupation.

न

नक्श - Design.
नगरक्षेत्र - Municipal Area.
नगर-ट्रामवे - Municipal Tramway.
नगरपालिका - Municipality.
नगर-निगम - Municipal Corporation.
नगर-रथ्यायान - Municipal Tramway.
नगर-समिति - Municipal Committee.
नागरिकता - Citizenship.
नाम-निर्देशन - Nominate.
नावधिकरण - Admiralty.
निकाय - Body.
निक्षेप-निधि - Sinking Fund.
निखात-निधि - Treasure Trove.
निगम - Corporation.
निगम-कर - Corporation Tax.
निगमन - Incorporation.
निगम-निकाय - Corporate Body.
निदेश - Direction.
निधि - Fund.
निबद्ध - Registered.
निबंधन - Registration.
निबंधन - Term.
नियन्त्रक-महालेखा परीक्षक - Comptroller and auditor-General.
नियन्त्रण - Control.

नियम - Rule.
नियुक्ति - Appointment.
नियोजक-उत्तरवादिता - Employer's Liability.
नियोजक-दातव्य - Employer's Liability.
निरसन - Repeal.
निराकरण करना - Abrogate.
निरोध - Custody.
निरोधा - Quarantine.
निर्णय - Judgement.
निर्णायक मत - Casting vote.
निर्देश - Reference.
निर्धारण - Assessment.
निर्बन्धन - Restriction.
निर्माण - Manufacture.
निर्यात - Export.
निर्यात-कर - Export Tax.
निर्यात-शुल्क - Export Duty.
निर्योग्यता - Disability.
निर्वचन - Interpretation.
निर्वसीयत - Intestate.
निर्वसीयता - Intestacy.
निर्वहन - Discharge.
निर्वाचक-गण - Electoral College.
निर्वाचक नामावली - Electoral rolls.
निर्वाचन - (v.) Elect.
निर्वाचन - (n.) Election.
निर्वाचन-अधिकरण - Election Tribunal.
निर्वाचन-क्षेत्र - Constituency.
निर्वाचित - Elected.
निर्वासन - Transportation.
निर्वाह मजूरी - Living wage.
निलम्बन - (v.) Suspend.
निलम्बन - (n.) Suspension.
निवारक-निरोध - Preventive detention.
निवृत्त होना - Retire.
निवृत्ति - Retirement.
निवृत्ति-वेतन - Pension.
निषेध - Forbid.
निषिद्ध - Forbidden.
निष्ठा - Allegiance.
नोंदना - Register (v.)
नौकरी - Employment.
नौकरी-कर - Employment Tax.
नौकाधिकरण - Admiralty.
नौ-परिवहन - Navigation.
नौ-सेना संबंधी - Naval.
न्यस्त करना - Entrust.
न्यायपालिका - Judiciary.
न्यायाधिकरण - Tribunal.
न्यायाधिपति - Justice.
न्यायाधीश - Judge.
न्यायालय - Court.

न्यायालय-अवमान - Contempt of Court.
न्यायिक-कार्यरीति - Judicial proceedings.
न्यायिक मुद्रांक - Judicial Stamps.
न्यायिक शक्ति - Judicial Power.
न्यास - Trust.
न्यूनन - Abridge.

प

पक्ष - Party.
पण लगाना - Bet.
पण क्रिया - Betting.
पण्य-चिन्ह - Merchandise Mark.
पत - Credit (n.)
पत्तन-निरोधा - Port-Quarantine.
पथ-कर - Toll.
पथ-नियम - Rule of the Road
पद - Post.
पद - Office.
पदच्युत करना - Dismiss.
पदत्याग - Resignation.
पदधारी - Incumbent of an office.
पदाधिकारी - Officer.
पदावधि - Tenure.
पदावास-Official residence.
पदेन - Ex-Officio.
परकीकरण - Alienation.
परमादेश - Mandamus.
परन्तु - Provided.
परमट - Permit (n.)
परामर्श - Consultation.
परित्यजन - Abandonment.
परित्याग - Abandonment.
परित्राण - Safeguard.
परिपालन - Implement.
परिप्रश्न - Inquiry
परिलब्धि - Perquisite.
परिवहन - Transport.
परिवहन - Carriage.
परिव्यय - Cost.
परिषद् - Council.
परिषद्-आदेश - Order in council.
परिसीमन - Delimitation.
परिसीमा - Limitation.
परिहार - Remission.
परिहार विधेयक - Bill of Indemnity.
परोक्ष निर्वाचन - Indirect Election.
पर्यवेक्षण - Inspection.
पर्यालोचन - Deliberate.
पशु-अवरोध - Cattle Pounds.
पंचाट - Award.

पंजी - Register.
पंजीबद्ध - Registered.
पंजीबंधन - Registration.
पंजीपन - Registration.
पात्रता - Eligibility.
पात्र - Eligible.
पार-पत्र - Passport.
पारण - Pass.
पारित - Passed.
पारितोषिक - Reward.
पारिश्रमिक - Remuneration.
पावती - Receipt (paper).
पीठासीन होना - Preside.
पीठासीन पदाधिकारी - Presiding Officer.
पुनरीक्षण - Revision.
पुनर्विचार-न्यायालय - Court of Appeal.
पुनर्विलोकन - Review.
पुरःस्थापन - Introduce.
पुरःस्थापना - Introduction.
पूर्त - Charity.
पूर्त धार्मिक धर्मस्व - Charitable and Religious Endowments.
पूर्त संस्था - Charitable Institution.
पूर्व मंजूरी - Previous Sanction.
पूर्व सम्मति - Previous consent

पूंजी - Capital.
पृष्ठांकन - Endorse.
पृष्ठांकित - Endorsed.
पेशगी - Advance.
पेशा - Profession.
पोषण - Maintenance.
पोषण करना - Maintain.
पौरत्व - Citizenship.
प्रकट करना - Discovery.
प्रकाशन - Publication.
प्रक्रिया - Procedure.
प्रख्यापन - Promulgate.
प्रग्रहण - Arrest.
प्रचलित - Current.
प्रचार करना - Propagate.
प्रतिकर - Compensation.
प्रतिकूल असर डालना - Affect prejudicially.
प्रतिकूलता - Contravention.
प्रतिकूल प्रभाव - Prejudice.
प्रतिकूल प्रभाव डालना - Affect prejudicially.
प्रतिकृति - Copy.
प्रतिज्ञान - Affirmation.
प्रतिनिधि - Representative.
प्रतिनिधित्व - Representation.
प्रतिपत्री - Proxy.
प्रतिपालक अधिकरण - Court of Wards.

प्रतिभूति - Security.
प्रतिरक्षा - Defence.
प्रतिलिपि - Copy.
प्रतिलिप्यधिकार - Copyright.
प्रतिवेदन - Report.
प्रतिव्यक्ति-कर - Capitation Tax.
प्रतिषिद्ध - Prohibited.
प्रतिषेध - Prohibition.
प्रति-शुल्क - Countervailing duties.
प्रतिषेध-लेख - writ of prohibition.
प्रतिसंहरण - Revoke.
प्रत्यक्ष निर्वाचन - Direct Election.
प्रत्यय - Credit.
प्रत्यय-पत्र - Letters of Credit.
प्रत्ययानुदान - Votes of Credit.
प्रत्यर्पण - Extradition.
प्रत्याभूति - Guarantee.
प्रथम पठन - First Reading.
प्रथम सदन - Lower House.
प्रधान मंत्री - Prime Minister.
प्रपत्र - Form.
प्रभाव - Influence.
प्रभु - Sovereign.
प्रभुता - Sovereignty.
प्रमाण-पत्र - Certificate.
प्रमाणीकरण - Authentication.
प्रमोद-कर - Entertainment Tax.
प्रयुक्ति - Application.
प्रयोग - Application.
प्रयोग - Exercise.
प्रविलम्बन - Reprieve.
प्रवर-समिति - Select Committee.
प्रविष्टि - Entry.
प्रवेश - Access.
प्रवेशन - Accession.
प्रव्रजन - Migration.
प्रशान्ति - Tranquillity.
प्रशासन - Administration.
प्रशासक - Administer.
प्रशासन-कार्यक्षमता - Efficiency of Administration.
प्रशासन कार्यपटुता - Efficiency of Administration.
प्रशासनीय- Administrative.
प्रशासनीय कृत्य - Administrative functions.
प्रशासित - Administered.
प्रशिक्षण - Training.
प्रसंग - Context.
प्रसारण - Broadcasting.

प्रसूति सहायता - Maternity Relief.

प्रसूति साहाय्य - Maternity Relief.

प्रस्ताव - Motion.

प्रस्तावना - Preamble.

प्रस्तापना - Proposal.

प्राक्कलन - Estimate.

प्रादेशिक आयुक्त - Regional Commissioner.

प्रादेशिक क्षेत्राधिकार - Territorial Jurisdiction.

प्रादेशिक निधि - Regional Fund.

प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र - Territorial Constituency.

प्रादेशिक परिषद् - Regional Council.

प्रादेशिक भार - Territorial Charges.

प्राधिकार - Authority (ad.)

प्राधिकारी - Authority (con).

प्राधिकृत - Authorised.

प्रान्त - Province.

प्रापण - Accrue.

प्राप्त होना - Accrue.

प्राप्ति - Receipt.

प्रामिसरी नोट - Promissory note.

प्रासंगिक - Incidental.

प्रोद्भवन - Accrue.

प्रोद्भूत - Accrued.

फ

फ़रियाद - Complaint.

फ़ारम - Form.

फ़ीस - Fee.

फ़ेडरल न्यायालय - Federal Court.

ब

बंटवारा - Allocation.

बनाये रखना - Maintain (v.)

बन्दी करना - Arrest.

बन्दी प्रत्यक्षीकरण - Habeas Corpus.

बंधक - Mortgage.

बल - Forces.

बहिःशुल्क-Coustoms Duty.

बहुमत - Majority.

बांट - Allotment.

बिल - Bill.

बीमा - Insurance.

बीमा-पत्र - Policy of Insurance.

बेकारी - Unemployment.

बैठक - Sitting.

बैंक - Bank.

बोर्ड - Board.

भ

भत्ता - Allowance.

भविष्य-निधि - Provident Fund.
भर्ती - Recruitment.
भागिता - Partnership.
भाटक - Rent.
भाड़ा - Fare.
भार - Charge.
भारग्रस्त संपदा - Encumbered estates.
भारत सरकार - Government of India.
भारित करना - Charge.
भू-अभिलेख - Land Records.
भूधृति - Land Tenure.
भू-राजस्व - Land Revenue.
भ्रष्ट - Currupt.

म

मजूरी - Wage.
मंडल - District.
मंडल न्यायालय - District Court.
मंडलाधीश - Deputy Commissioner.
मंडलायुक्त - Deputy Commissioner.
मंडली - Board.
मत - Vote.
मतदाता - Voter.
मतदान - Voting.
मताधिकार - Suffrage.
मतिमान्द्य - Dullness.
मध्यस्थ-न्यायाधिकरण - Arbitral Tribunal.
मध्यस्थ - Arbitrator.
मध्यस्थ-निर्णय - Arbitration.
मनोदौर्बल्य - Mental weakness.
मनोनयन - Nominate.
मनोवैकल्य - Mental Deficiency.
मंत्रणा - Advice.
मन्त्रणा देना - Advise.
मंत्रणा-परिषद् - Advisory Council.
मन्त्रि-परिषद् - Council of Ministers.
मंत्री - Minister.
मरण-शुल्क - Death-Duty.
महाजनी - Banking.
महाधिवक्ता - Advocate-General.
महान्यायवादी - Attorney-General.
महाप्रशासक - Administrator-General.
महालेखा परीक्षक - Auditor-General.
महाभियोग - Impeachment.
मंजूरी - Sanction.
मानदेय - Honorarium.

मानव-पण्य - Traffic in human beings.
मान-हानि - Defamation.
मान्यता - Validity.
मार्ग-प्रदर्शन - Guidance.
मांग - Demand.
मीन-क्षेत्र - Fishery.
मीन-पण्यै - Fishery.
मुक्त - Exempted.
मुखिया - Headman.
मुख्य - Chief.
मुख्य-आयुक्त - Chief Commissioner.
मुख्य-निर्वाचन-आयुक्त - Chief Election-Commissioner.
मुख्य-न्यायाधिपति - Chief Justice.
मुख्य-न्यायाधीश-Chief Judge.
मुख्य-मंत्री - Chief Minister.
मुद्रा - Seal.
मुद्रांक-शुल्क - Stamp duty.
मूलधन - Capital.
मूलधन-मूल्य - Capital value.

य

यथास्थिति - As the case may be.
यन्त्र-शास्त्र - Engineering.
याचिका - Petition.
यातायात - Traffic.
योगकाल - Joining time.

र

रक्षण - Reservation.
रक्षाकवच - Safeguard.
रक्षित वन - Reserved forest.
रथ्यायान - Tram-car.
रद्द करना - Annulment.
रसीद - Receipt.
राजगामी - Escheat.
राजनय - Diplomacy.
राजस्व - Revenue.
राजस्व-न्यायालय - Revenue Court.
राज्य - State.
राज्य की सरकार - Government of a State.
राज्य-क्षेत्र - Territory.
राज्य क्षेत्रातीत प्रवर्तन - Extra-Territorial Operation.
राज्य-निधि - State-Fund.
राज्य-परिषद् - Council of States.
राज्यपाल - Governor.
राज्य-सूची - State-list.
राय - Opinion.
राशि - Amount.
राष्ट्र - Nation.
राष्ट्र-ऋण - Public Debt.
राष्ट्रपति - President.

राष्ट्रपति-प्रसाद-पर्यन्त - During the Pleasure of the President.
राष्ट्रीय राज्यपथ - National High-ways.
राष्ट्रों की विधि - Laws of Nations.
रिक्तता - Vacancy.
रिक्त स्थान - Vacancy.
रिक्ति - Vacancy.
रिक्थ - Property.
रुकावट - Bar.
रूढ़ि - Custom.
रूप - Form.
रूपभेद - Modification.
रूपांकन - Design.
रेल - Railway.

ल

लगान - Rent.
लगाना - Impose.
लघूकरण - Commute.
लम्बमान - Pending.
लम्बित - Pending.
लाइसेंस - Licence.
लागत - Cost.
लागू होना - Application (n.)
लाभ - Profit.
लाभांश - Dividend.
लिखत - Instrument.
लिखित सूचना - Notice in Writing.
लेख - Writ.
लेखा - Account.
लेखा-परीक्षा - Audit.
लेखानुदान - Vote on accounts.
लेख्य - Document.
लेना-देना - Dealings.
लोक - People.
लोक-अधिसूचना - Public Notification.
लोकसभा - House of the People.
लोक-समाज - Community.
लोक-सेवाएँ - Public Services.
लोक-सेवायोग - Public Service Commission.
लोक स्वास्थ्य -Public Health.

व

वकालत करना - Plead.
वकील - Pleader.
वचन-पत्र - Promissory Note.
वचन-बंध - Engagement.
वणिक-पोत - Merchandise Marine.
वयस्क - Major.
वयस्क-मताधिकार - Adult Suffrage.

वरी - Duty.
वसीयत - Will.
वस्तु भाड़ा - Freight.
वहन-पत्र - Bill of Lading.
वंटन - Allot.
वाक्-स्वातंत्र्य - Freedom of Speech.
वाणिज्य - Commerce.
वाणिज्य-दूत - Consul.
वाणिज्य संबंधी - Commercial.
वाद् - Cause.
वाद्-पद् - Issue.
वाद्-प्रतिवाद् - Controversy.
वाद्-मूल - Cause of action.
वाद्-विवाद् - Debate.
वाद्-विषय - Subject-matter.
वायदा बाज़ार - Future Market.
वायु-पथ - Airways.
वार्षिक - Annual.
वार्षिक वित्त-विवरण - Annual Financial Statement.
वार्षिकी - Annuities.
विकलन - Debit (v.)
विकृत-चित्त - Unsound mind.
विक्रय - Sale.
विक्रय-कर - Sales-Tax.
विघटन - Dissolution.
विचार - Consideration.
विचारार्थ प्रस्ताव - Motion for Consideration.
वितरण - Distribution.
वित्त - Finance.
वित्त-विधेयक - Finance Bill.
वित्तायोग - Finance Commission.
वित्तीय - Financial.
वित्तीय भार - Financial obligation.
वित्तीय विवरण - Financial Statement.
विदेशीय कार्य - Foreign Affairs.
विदेशीय विनिमय - Foreign Exchange.
विधान - Legislation.
विधान-परिषद् - Legislative Council.
विधान-मंडल - Legislature.
विधान-सभा - Legislative Assembly.
विधायिनी शक्ति - Legislative Power.
विधि - Law.
विधि-प्रश्न - Question of law.
विधि-मान्य - Legal tender.
विधियों का समान संरक्षण - Equal protection of law.
विधि-संबंधी - Legal.

विधेयक - Bill.
विनिमय-पत्र - Bill of exchange.
विनिमय - Regulation.
विनिमयन - Regulate.
विनियोग - Appropriation.
विनियोग-विधेयक - Appropriation Bill.
विनिश्चय - Decision.
विभाग - Section.
विभाजन - Distribution.
विभेद - Discrimination.
विमति - Dissent.
विमान-परिवहन - Air Navigation.
विमान-यातायात - Air Traffic.
विमान-बल - Air Forces.
विमोचन - Redemption.
विमोचन-भार - Redemption Charges.
वियुक्त - Deprive.
विराम - Respite.
विरूद्ध - Repugnant.
विरोध - Repugnance.
विरोध - Repugnancy.
विल - Will.
विलेख - Deed.
विवरणी - Return.
विवाद - Dispute.
विवाह-विच्छेद - Divorce.
विशेषाधिकार - Privilege.
विश्वास-प्रस्ताव - Motion of Confidence.
विश्वास का अभाव - Want of Confidence.
विषय - Subject.
विसर्जन - Disperse.
विसंगत - Irrelevent.
विस्तार - Extend.
विस्फोटक - Explosive.
विसा - Visas.
वृत्ति - Profession.
वृत्ति-कर - Profession tax.
वृद्धि - Interest.
वेतन - Pay.
वेतन - Salary.
वेळई - Employment.
वेला-जल - Tidal water.
वैदेशिक कार्य - External Affairs.
वोटदाता - Voter.
वंचित करना - Deprive.
व्यक्ति - Person.
व्यपगत होना - Lapse.
व्यय - Expenditure.
व्यवसाय - Vocation.
व्यवस्था - Order.
व्यवहार - Civil ; Dealings.
व्यवहार-अदालत - Civil Court.

व्यवहारालय - Civil Court.
व्यवहार न्यायालय - Civil Court.
व्यवहार प्रक्रिया - Civil procedure.
व्यवहार प्रक्रिया संहिता - Civil procedure Code.
व्यवहार लाना - Sue.
व्यवहार-विषयक अपकृत्य - Civil wrong.
व्यवहार-विषयक दोष - Civil wrongs.
व्यवहार-शक्ति - Civil power.
व्याख्या - Explanation.
व्यापार - Trade.
व्यापार-कर - Trade Tax.
व्यापार-चिह्न - Trade Mark.
व्यापार-संघ - Trade Union.
व्यावहार-वाद - Civil Suit.
व्यावृत्ति - Savings.

श

शक्ति - Power.
शर्त - Condition.
शलाका - Ballot.
शलाका-पद्धति - Ballot.
शान्ति - Peace.
शाश्वत उत्तराधिकार - Perpetual succession.
शासक - Ruler.
शासन - Governance.
शासन - Govern.
शासन - Government.
शासी निकाय - Governing Body.
शास्ति - Penalty.
शिक्षा - Education.
शिक्षा - Instruction.
शिल्पी-प्रशिक्षण - Technical Training.
शिविर - Camp.
शिशु - Infant.
शिस्त - Disciplinary.
शुल्क - Duty.
शुल्क-सीमान्त - Customs Frontiers.
शून्य - Void.
शेरिफ़ - Sheriff.
शोधन - Research.

श्र

श्रद्धा - Faith.
श्रम - Labour.
श्रमिक-संघ - Labour Union.
श्रेष्ठि चत्वर - Stock Exchange.

स

सक्षम - Competent.
सत्र - Session.

सत्र-न्यायालय - Sessions Court.
सत्रावसान - Prorogue.
सदन - House.
सदस्य - Member.
सदाचरण-पर्यन्त - During good behaviour.
सदाचार - Morality.
संस्था - Association.
सन्धि - Treaty.
सभा - Assembly.
सभापति - Chairman.
समता - Equality.
समर्पण - Dedicate.
समवर्ती सूची - Concurrent List.
समवाय - Company.
समवाय संस्था - Co-operative Society.
समवेत होना - Assemble.
समागम - Intercourse.
समाचार पत्र - Newspaper.
समापन - Winding up.
समिति - Committee.
समुदाय - Community.
समुद्र-नौवहन - Maritime Shipping.
सम्पदा - Estate.
सम्पदा-शुल्क - Estate Duty.
सम्पूर्ण-प्रभुत्व-संपन्न लोकतंत्रात्मक गणराज्य - Sovereign Democratic Republic.
सम्मेलन - Conference.
सरकार - Government.
सरकारी अभियाचना - Public Demand.
सर्वक्षमा - Amnesty.
सर्वोच्च समादेश - Supreme Command.
सलाह - Advice.
सशस्त्र बल - Armed Forces.
सहकारी संस्था - Co-operative Society.
सहमति - Concurrence.
सहायक - Ancillary.
सहायक अनुदान - Grants-in-aid.
संकटमय - Hazardous.
संकल्प - Resolution.
संक्रमण - Transition.
संगणना - Compute.
संघ - Union.
संघटन - Organization.
संघ-सूची - Union List.
संचार - Communication.
संचार करना - Communicate.
संचार-साधन - Means of Communication.
संचित निधि - Consolidated Fund.

संदर्भ - Context.
संदेश - Message.
संबोधित - Addressed.
संपत्ति - Property.
संपत्ति-हस्तान्तरण-पत्र - Assurance of property.
संपर्क - Contact.
सम्मति - Consent.
सम्भावना - Honorarium.
संरक्षक - Guardian.
संलग्न - Appended.
संविदा - Contract.
संविधान - Constitution.
संविधान-सभा - Constituent Assembly.
संशोधन - Amendment.
संसद - Parliament.
संस्था - Institution.
संस्थापन - Establishment.
संहिता - Code.
साक्ष्य - Evidence.
साख - Credit.
साधारण निर्वाचन - General Election.
सामर्थ्य - Capacity.
सामाजिक बीमा - Social Insurance.
सामाजिक रूढ़ि - Social Custom.
सामाजिक सेवा - Social Service.
सामान्य मुद्रा - Common seal.
सामान्य मुहर - Common seal.
सार्वजनिक अधिसूचना - Public Notification.
सार्वजनिक अभियाचना - Public Demand.
सार्वजनिक कल्याण - Common Good.
सार्वजनिक व्यवस्था - Public Order.
साहूकार - Money lender.
साहूकारी - Money lending.
सांसर्गिक - Contagious.
सांक्रामिक - Infectious.
सिद्ध-दोष - Convicted.
सिफ़ारिश - Recommendation.
सिफ़ारिश करना - Recommend.
सीमा - Boundary.
सीमा-कर - Terminal Tax.
सीमान्त - Frontiers.
सीमा-शुल्क - CustomsDuty.
सीमांकन - Demarcation.
सुधार-प्रन्यास - Improvement Trust.
सुधारालय - Reformatory.
सुसंगत - Relevant.

सुसंगति - Relevancy.
सूचना - Notice.
सूचना-पत्र - Gazette.
सूचना-पत्र - Notice.
सूची - List.
सूद - Interest.
सूत्र - Formula.
सूत्रित - Formulated.
सेना - Military.
सेना-न्यायालय - Court Martial.
सेवा - Service.
सेवा की शर्तें - Conditions of service.
सेवा-नियोजन - Employment.
सेवाभार - Service Charges.
सैनिक - Military.
सैन्य-नियोजन - Demobilization.
सौंपना - Assign.
सौंपना - Entrust.
स्थगन - Adjourn.
स्थगित करना - Adjourn.
स्थान - Post.
स्थान - Seat.
स्थानान्तरण - Transfer (n).
स्थानीय क्षेत्र - Local Area.
स्थानीय गण - Local Board.
स्थानीय निकाय - Local Body.
स्थानीय प्राधिकारी - Local Authority.
स्थानीय मंडली - Local Board.
स्थानीय शासन - Local Government.
स्थानीय स्वशासन - Local Self-Government.
स्थापना - Establishment.
स्थापित करना - Establish.
स्थायी आदेश - Standing Orders.
स्थायी समिति - Standing Committee.
स्पष्टीकरण - Clarification.
स्पष्टीकरण - Explanation.
स्मारक - Memorial.
स्वतंत्रता - Freedom.
स्ववश - Possession.
स्वविवेक - Descretion.
स्वातंत्र्य - Freedom.
स्वाधीनता - Liberty.
स्वामित्व - Ownership.
स्वामिलभ्य - Royalties.
स्वामिस्व - Royalties.
स्वामी - Owner.
स्वामिहीनत्व - Bona Vacancia.

स्वामी होना - Own.
स्वायत्तता - Autonomy.
स्वीय विधि - Personal Law.

ह

हक - Title.
हक होना - Entitled.
हटाना - Removal.
हस्त-शिल्प - Handicraft.
हस्तान्तर-पत्र - Conveyance.
हस्तान्तरण - Transfer (n.).
हिदायतें - Instructions.